Tilskueren

Ugeblad for underholdende Lecture.
Udgivet og forlagt af F. W. Thomsen, 1865

Skanningen (affotograferingen) er udført efter eksemplarer i privat eje.

Tidsskriftets skønlitterære indhold er indekseret på Dansk Forfatterleksikon:

https://danskforfatterleksikon.dk/1850tit/0197/sknr197923.htm

---

Udarbejdet 2024 af Niels Jensen

Alt det udkomne

Tilskueren.

Nr. 1. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, L. Helliggeiststræde Nr. 20, 3die Sal. Søndagen den 5te Februar. Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet, 4 Sk. Numeret. 1865.

„Tilskueren,"

Ugeblad for underholdende Lecture: **Politisk Oversigt, originale Digte, Noveller og Skizzer, Oversættelser af Dickens, Heine, Murger, Revue des deux mondes** o. s. v., **Theater- og Kunstkritik, Boganmeldelser** m. M., udkommer **hver Søndag** til en Pris af 4 Sk. Numeret, 3 Mk. Qvartalet. Se forøvrigt blandt Avertissementerne.

Hilsen.

Idet vi herved bringe det hele Publicum vor venligste Hilsen og til Gjengjæld haabe at høre et fuldttonende Velkommen, saa ville vi samtidigt dermed ikke aflægge store gyldne Løfter, ikke udstede umaadelige Vexler paa en Capital, som vi maaske slet ikke eie, men kun ganske kort berøre, hvad vi have ment med dette Blad. Vi ville løseligt antyde, hvad vi troe at kunne give, uden at indlade os paa Drøftelser af hvormeget eller hvorlidet; i saa Henseende maae de følgende Spalter tale for sig selv. Vi ville ikke forsøge paa at foregribe Læserens Dom, og skulle vi være ganske ærlige, saa er det rigtignok især, fordi vi tilfulde indsee det Frugtesløse deri.

„Tilskueren" vil bestræbe sig for at see lidt paa Alt og derefter meddele sit Publicum det Bedste, som oftest i Forbindelse med sine Reflectioner derover. Vi have derfor valgt Navnet „Tilskueren" til Trods for, at man deri kunde see noget Anmassende, da det ganske vist stærkt minder om Rahbeks for sin Tid vidunderlige „den danske Tilskuer," men vi have valgt det netop derfor, da vi have haabet, at naar vi efter Evne og Formue med en ærlig Villie stræbte at følge hint store Forbillede, at dog muligen lidt af Rahbeks Aand vilde komme til at hvile over vort Foretagende. Thi i den gamle Students Spor ville vi, hans unge Standsfæller, prøve paa at vandre, udenat vi dog tør love hans frie Flugt, hans støtte Utrættelighed, hans sjeldent svigtende Elegance.

En Enkelt, hvem dette Blad falder i Haanden, vil maaske ved blot at see de forskjellige Opsatsers Overskrifter bemærke, at vor Tale om at følge Rahbeks Spor kun er tomt Mundsveir, da Rahbek aldrig gav sig af med Politik. Nei, det gjorde han rigtignok ikke, men Grunden var den, at Folket som Hele ikke dengang var politisk udviklet, det Slags Spørgsmaal laa ikke for, stod ikke paa Dagsordenen, men vil Nogen virkelig for Alvor paastaae, at hin gamle, evig unge Student, Forkjæmperen for Alt, hvad der var stort og smukt, den begeistrede Fortaler for sin Tids Ideer, han, der med aldrig trættet Liv og altid usvækket Energi behandlede Alt, hvad der rørte sig i Tidsalderens Bevidsthed, og tumlede sig som den dristigste Svømmer midt i Strømmen, vil Nogen for Alvor paastaae, at Rahbek, hvis han havde levet nu, skulde have udelukket Politik af sit Program? Den, der paastaaer Sligt, benægter Rahbeks Totalitet og tillægger ham en Halvhed, som tilhørte ham mindst af Alle.

Men — for at tale poetice et eleganter — vi styre nu dristigt vort lille Fartøi ud i Brændingen med god Tro til vor Lykke og vor Skytsaand. Faae vi Medbør, skal Seiladsen vel gaae til Trods for de lette Planker. Vi kunde maaske selv gjerne gjort lidt mere Vind, men næppe til nogen Nytte.

„Voyez, amis, cette barque légère,
Qui de la vie essaie encor les flots,
Elle contient gentille passagère."

Det er Bérangers Ord om en ung Kvinde, der begiver sig ud i Verden som Tilskuerinde af det brogede Liv. Ordene passe tildels paa vor „Tilskuer," og det følgende Vers passer fortræffeligt:

„Soyez-en les premiers matelots!"

Béranger har sagt det, høistærede Publicum, og vi tillade os at synes, at De ikke godt kan undslaae Dem for at gjøre Togtet med!

Hjemme og ude.

Man mærker, at det er Vinter i Diplomatiens Verden. Ligesom Isen binder Bølgerne med sine stærke Baand, saaledes synes Kulden nu at krystallisere enhver stor Tanke i Statsmændenes Hoveder, og viser der sig stundom i de hel- eller halvofficielle Organer gode Ideer, da falde de lig Snefloktene fra Himlen i broget Forvirring. Hvorhen man vender sit Blik, enten mod Ud- eller Indlandet, støder man kun paa stridende Modsætninger og halve Beslutninger. Man søger forgjæves efter de styrende, almindelige Love, der behersker Mangfoldighedens chaotiske Brimmel. Overfladen af det politiske Hav kruses for Øieblikket af smaa Bølgebevægelser; men Øiet maa ikke lade sig skuffe af disse. Trænger man dybere ned, da støder man paa rivende Strømninger, der langsomt, men sikkert arbeide sig op mod Lyset. De føre Frihedens og Menneskelighedens store Ideer med sig. Nattefrosten kan vel for en Tid binde dem med sine isnende Lænker, men Himlen vil befrie dem med sin Foraarsvarme og lade dem uhindret bruse frem. Hver Tid har havt sin Gaade at løse; det Samme er Tilfældet med vor. Ingen maa opgive Haabet, fordi der tilspindes ham en sort Traad paa

slanke, smidige Skikkelse bøier sig let med et Udtryk af Lidelse mod Jorden . . . hun var kun sexten Aar den stakkels Kvinde!

Zimrams Hustru! vedblev Ypperstepræsten, antager Du Skilsmissebrevet?

Ved disse Ord skjælver hun; forfærdet og sønderknust hvisker hun: Ja, men saa svagt, at man snarere gjætter end hører Ordet.

Fold dine Hænder, siger Ypperstepræsten.

Hun gjør det.

Trolovelsesringen glimrede paa Fingeren.

Giv din Ægtefælle hans Ring tilbage!

Naade! Naade! skriger hun med bedende Stemme; hun adlyder ikke.

Zimram træder frem; hans brune, kraftige Haand griber Tirzas og river voldsomt Ringen af. Tirza gjør ingen Modstand.

Nu lægger Ypperstepræsten Skilsmissebrevet sammen og giver Zimram det.

Tag det! siger han, indtil jeg byder Dig at lægge det i Haanden paa den Kvinde, som Du forstøder. Og Du, Zebul, Du Elipheled, I Vidner! værer opmærksomme! —

Zimram! sig nu til den Kvinde, der om et Øieblik ophører at være din Tirza: Jeg forstøder Dig.

Tirza . . . siger Zimram; men hans Røst skjælver . . . han kan ikke.

Tirza laa for hans Fod og løftede sine store sorte Øine op mod ham med et uudsigeligt Udtryk.

Naade, Herre! stammede hun, Naade! jeg er saa ung; hav Medlidenhed med mig!

Da lyder en forvirret Støi blandt Mængden; man seer sig tilbage; det er en ung Mand, som baner sig Vei gjennem Skaren; med sænket Hoved arbeider han sig frem med Hænder og Fødder og standser aandeløs foran Ægteparret.

Nephtali! udbryder Tirza uvilkaarligt.

Tirza.

Efter Revue des deux mondes.

Bedetimen i Jerusalem var kommen. Blandt de Besøgende i Salomons Tempel gjorde en Fremmed sig bemærket. Han var ung og smuk og bar en Nabostammes Dragt. Men var han ligesom den øvrige Hob ilet hid af Kjærlighed til eller Frygt for Israels mægtige og nidkjære Gud? Visselig ikke. Hans Omgivelser iagttoge med Forfærdelse, at hans Stemme ikke blandede sig i deres, og at hans Blik stirrede ufravendt paa Kvindernes Forhøining: han syntes ikke at tage Del i de hellige Handlinger, som foregik omkring ham. —

Et Gitterværk lukkede Forhøiningen. I de tvende Hjørner sade gyldne Ornamenter, og bag Tremmerne saaes hvide, ens tilvirkede Kvindeslør, der, ophæftede om Panden, faldt i lange Folder ned om Legemet og tilhyllede hele Ansigtet med Undtagelse af Øinene. Et Par unge, straalende Øine, der tilhørte en fuldendt Skjønhed, kastede et Blik ned i Mændenes Forgaard; det dvælede en Stund ved den Fremmede, men hævede sig derpaa pludselig mod Himlen som et Tilflugtssted mod et haabløst Onde.

Den unge Fremmede zittrede ved dette Blik. Overvældet af Bevægelse lænede han sig mod en Søile. Ved hans Side stod en Mand med et mørkt Aasyn, en streng Pande og med flammende Øine, der formaaede at tolke alle Lidenskaber — kun ikke Medlidenhed. Han rynkede

Nornens Rok; han skal tvertimod anspænde hele sin Kraft for at standse det svingende Hjul. Han skal med aarvaagent Øie følge Tidens Omvexlinger, for med sikker Haand at gribe den Ariadnetraad, som fører ham ud af Gaadernes Labyrinth. Det Godes Princip har stedse beseiret Mørkets Magter; Frihedstanken vil bryde sig en Vei gjennem Materialismens bevæbnede Rækker.

Medens ovenstaaende Betragtninger maaske kunne passe paa den europæiske Situation i sin Helhed, ville vi nu kaste et flygtigt Blik paa Enkelthederne. —

Man kunde for vort Fædrelands Vedkommende fristes til at kalde det nærværende Øieblik for Foreningernes Tid. Vi besidde nemlig hele tre, der sikkert ikke alle ere fremkomne i de sidste Dage, men som nu først tegne til at ville udfolde en ganske overordenlig Virksomhed. Først paa Listen staaer — som det hør og bør sig — Augustinernes hæderkronede Forsamling. Tidspunktet for denne Forenings Dannelse daterer sig, som bekjendt, fra Danmarks nye „Æra", da „de diplomatiske Tilbagetog" og „de strategiske Nederlag" havde naaet Høidepunktet, da „Anarchiets Rædsler" og „Revolutionens Hydra" viste sig i Folkethinget, og da „det var kommet saavidt", at En tænkte paa „at rydde Kongen afveien". Dens politiske Formaal ere altfor navnkundige til, at vi her skulle dvæle ved dem. Dens høie Ven og Talsmand er Hs. Ex. Justitsminister Heltzen, „den strenge conservative Diplomat", dens varmeste Ønske er: en octroyeret Forfatning og dens høitidelige Feltraab: „lovbunden Frihed". — Vi komme derpaa til Østifternes Folkeforening og den danske Folkeforening. Medens den første er gammel, tæller den sidste kun ti Dage. Den første søger sit Udtryk i J. A. Hansen, den sidste har sine Repræsentanter i en Mængde fortræffelige Mænd, blandt hvilke vi her blot ville nævne Geheimeraad Hall og dHrr. Redactører Ploug og Bille. Vil man søge Lighedspunkterne mellem disse to Foreninger, skal man finde, at de begge stræbe hen mod en frisindet, i Sandhed constitutionel Udvikling af vore Statsforhold, men i Maaden, hvorpaa denne skal opnaaes, adskille de sig. Medens „Dansk Folkeforening" i sit Program angiver som Formaal: „at udvikle og styrke den nationale Bevidsthed" og „at værne om den folkelige Friheds grundlovmæssige Bevaring og Udvikling", erklærer „Østifternes Forening", at den udelukkende holder fast paa Grundloven af 5te Juni 1849 i dens oprindelige Skikkelse og kun deri seer en Borgen for Fædrelandets fremtidige Lykke. Bondevennerne indtage altsaa et bestemt Standpunct; Folkeforeningen savner et fast Grundlag. De første holde sig til et Givet; den sidste knytter sit Haab til en Forfatning, der endnu er i sin Vorden. Det vil først vise sig, af hvilken Beskaffenhed denne vil blive, thi deraf vil de to Partiers Stilling mod hinanden være afhængig. Vi kjende allerede den Skjæbne, som det ministerielle Forfatningsforslag har oplevet i Rigsraadets Landsthing. Paa nogle af Ændringsforslagene er Ministeriet gaaet ind, paa andre ikke. I Mandags forelagdes det Rigsraadets Folkething til første Behandling. Man kan endnu ikke udtale sig om den Modtagelse, der her er bleven Forslaget tildel; men det bondevenlige Parties Optræden synes at bebude stærke Rivninger.

Udlandet har i den sidste Uge ikke frembudt nogen overordenlig Interesse. Prinds Friederich Karls Reise til Wienerhoffet, der forlængst er tilendebragt, beskjæftiger endnu stadig de preussiske og østerrigske Blade. Spørgsmaalet er, om Hs. kgl. Høihed har havt det Hverv at tilveiebringe en inderligere Forstaaelse mellem de to tydske Stormagter, eller om det blot var et Høflighedsbesøg. Den berlinske „Provinz-Correspondenz" paastaaer det Sidste. Det hedder deri, at den ridderlige (!) Keiser længtes med største Interesse efter at høre den høistkommanderende General over den allierede Armee selv fremstille det berømmelige (?) Felttogs Begivenheder.

Men det synes dog at fremgaae af hele Situationen, at Prindsens Reise er foretagen i et bestemt politisk Øiemed. Hans Opgave har vel været at bevæge Østerrig til at samtykke i Hertugdømmernes Forening med Preussen. Berlinerkabinettet har dog neppe opnaaet sin Hensigt. En Wienerkorrespondent skriver saaledes til „Börsenhalle" for i Tirsdags, at den preussiske Regjering endelig har gjort Afkald paa Annexionsplanerne og tilstræber en anden Løsning. Han bevidner den store Glæde, som denne Beslutning har fremkaldt i Wien; men tilføier meget rigtigt, at det schlesvig-holstenske Spørgsmaal endnu vil berede store Vanskeligheder. — Bismarck-Schönhausen befinder sig unægtelig for Øieblikket i en tvetydig Stilling overfor Rusland, som attraaer en Personalunion, og Frankrig, der ønsker en Afgjørelse paa Nationalitetens Grundlag.

De franske Kamre ere indkaldte til den 15de Februar.

I Nordamerika har Seiren i den sidste Tid udelukkende fulgt Unionisterne baade tillands og tilvands. Fort Wilmington, de Konføderertes sidste Bolværk, holdes stærkt indesluttet, og Indtagelsen af Fort Fischer synes at bebude dets nærforestaaende Fald. Om Fredsunderhandlinger mellem Richmond og Washington, hvorom Telegrafen har bragt Meddelelser, vides endnu Intet med Vished.

Bidrag til Kjøbenhavns Physiognomik.

I.

Ridebanen.

Naar man staaer nede ved Frederiksholmscanal og kaster Øiet fra de moderne, velvedligeholdte Casernebygninger tilhøire over Marmorbroen med dens to forfaldne Pavilloner med de forvitrede Sandstensfigurer, Indgangen til Ridebanen, da gaaer Modsætningen ret op for En mellem de tvende Partier — det første Repræsentanten for Nutidens hele ensformige, materielle Liv, det sidste Repræsentanten for en stor Fortids poetiske Virvar og brogede Piquanteri. Lader os gaae over Broen gjennem Pavillonen tilvenstre ind i Buegangene, der er Fred og Ro, der kunne vi et Øieblik hengive os til Stedets store — og smaa — Minder og drømme os tilbage imellem dem.

For et halvt Aarhundrede siden vare disse Buegange endnu lyslevende. Under disse høie Hvælvinger gik maaske dengang Læserens Bedstefader, den gamle, stive Herre med Kalvekrydset og den umaadelige Kjolekrave, hvis Portrait hænger inde i Salen, her gik den gamle Cavaler, der dengang var en ung Cavaler med sorte Fløils Knæbenklæder, hvide Strømper og omvendte Sko med store Sløifer, og hviskede zirlige Ord og pyntelige Talemaader i Øret paa hende, der hænger paa den anden Side af Speilet i Salen, Bedstemoderen med den nedringede Kjole, de korte, vide Ærmer og Livet oppe under Armene; thi dengang var Bedstemoder en yndig, ung Jomfru med stramt opstrøget Haar og de deiligste Smilehuller i Kinderne. Nu gaae deres Børnebørn paa dette Sted, eller rettere sagt de gaae der ikke, og tænke kun lidt paa, at det engang var Samlingsstedet for beau-monde'n, det var Datidens Østergade for Datidens Spradebasser og „Weltens feiende" Damer. De endnu Levende af den Tids Ungdom kunne fortælle derom, og de kunne fortælle meget mere om Browns Maskerader paa Hoftheatret t. Ex., NB om de første af dem, „for paa de senere kunde rigtignok ingen ordentlige Folk komme," om de kongelige Stalde, der dengang og forresten endnu langt senere vare en yndet Promenade, fortælle om „Springeren", „Løberen" og „Dandseren", disse Pragtheste, der i Frederik den Sjettes Tid vare med at aabne Høiesteret, og disse deilige Dyr havde man frit Lov til at gaae ind og see paa til visse Tider af Dagen, og man maatte endogsaa gjerne blive derinde, naar Trommen lød og Dyrene skulde fodres. Ja, det var en prægtig Tid, da en kongelig Staldkarl var en Mand af Betydning og en kongelig Hest et Creatur, der gav Audiens til bestemte Tider! Dengang spillede Ridebanen en Rolle, og dog var den ikke engang da, hvad den tidligere havde været.

Nei! Stedets Poesi stammer fra Christian den Syvendes Tid. Da var der Liv i de øde Haller, da var der Lys bag de Tusinder af Vinduer, og rundt omkring i de afsides Kroge hørtes munter Latter og forelsket Hvisken af lystige Kammerjunkere og coquette Kammerjomfruer med korte Skjørter og høihælede Sko. Da var her „skjønt at leve, tungt at døe", men det Sidste var der heller slet Ingen, der tænkte paa. Dengang var dette Sted et andet Versailles i mindre Maalestok med Hensyn til Størrelsen, men med Leflen og Coquetteri i den samme. For den strenge Moral kan hin Tidsalder ikke holde Stand, men den har en Advocat til Defensor i Poesien, der fandtes i den trods Sminken og de Fiskebensskjørter, og Poesi er der endnu derinde i de afskallede Buegange for den, der gaaer der med det rette Øie. Prøv en Aftenstund at gaae derned og hør, om ikke Murene hviske om gamle Eventyr og

sine stærke Bryn; men han forblev staaende paa sin Plads og bøiede sig, ligesom sine Brødre, da Lovens Tavler løftedes iveiret. Han vedblev sin Bøn, men fæstede Øiet uafbrudt paa den unge Fremmede.

Da de ti Bud atter vare nedlagte i Pagtens Ark, forlod den Fremmede Templet og gik langs Kedron til Josaphats Dal.

Solen brændte. Den Ubekjendte standsede træt og sørgmodig i Skyggen af en Terebinthe; en Taare glimrede i hans Øie.

En gammel Kvinde afbrød hans Graad. —

Solen sank bag Libanons Cedre, Dalen var stille og forladt; den Gamle havde et hemmelighedsfuldt Udseende. —

Dog talte hun ikke og gjorde intet Tegn; men neppe havde den unge Mand seet paa hende, førend hun forsvandt blandt Dalens Træer.

Paa det Sted, hvor hun havde staaet, laa en Bouquet, som hun maaskee havde glemt eller ogsaa var den kastet med Villie. —

Den unge Hebræer tog den op. Den var knyttet af Blomster, der kaldtes „Judæas Roser"; han talte dem og fandt ni. Ni! sagde han til sig selv og erindrede pludselig den Kvinde, som havde betragtet ham. Nu forstod han den Gamle, hendes Taushed, Flugt og Blomsternes allegoriske Tal. Beruset af Glæde, hidkaldte han Natten. —

Det var Nat.

Farvel Tirza! sagde Lægen Zimram og hældede sit Hoved mod en ung, skjøn Kvinde. Han trykkede to Kys paa hendes hvide, blændende Pande og skred hen mod Husets Dør.

Du tager ikke Afsked med mig, Tirza? tilføiede han og standsede. Du siger mig ikke, hvormed Du vil bringe Tiden til at hengaa i min Fraværelse?

Den unge Hebræerinde rødmede. Spørgsmaalet forvirrede hende øiensynligt; dog svarede hun frygtsomt, men med megen Overvindelse: Jeg vil vente paa Eder, Herre. Bliver I længe borte?

Zimram, sagde han med en fast, stærk Stemme, er Du gaaet i Dig selv? Har Du vel overveiet din Beslutning: at bryde med din Hustru?

Ja, svarede han koldt.

Et Suk lod sig høre, som bragte Zimram til at skjælve.

Hvad er Bevæggrunden dertil? vedblev Ypperstepræsten.

Den findes i Skilsmissebrevet. —

Dette blev overrakt Ypperstepræsten, som derpaa læste med høi Stemme: at en Mand, ligesom en Tyv, havde listet sig ind i Zimrams Hus, var forbleven der i to Timer, og at Zimrams Hustru havde hjulpet ham med at flygte. At to Vidner bekræftede Kjendsgjerningen, at Zimram uden noget andet Bevis fordrede Skilsmisse og overgav sin Hustru til Lovenes Retfærdighed.

Under Læsningen herskede den dybeste Taushed, kun en sagte Lyd som af et kvalt Suk lod sig under Pauserne høre nærved den krænkede Ægtefælle.

Ypperstepræsten oplæste Vidnernes Navne og vendte sig derpaa mod Referendaren.

Assir, har Du skrevet denne Akt?

Ja, Herre!

Har Du skrevet den paa det Pergament, som Zimram skulde bringe Dig?

Ja, Herre!

Har Du brugt hans Pen og hans Blæk dertil?

Ja, Herre!

Ypperstepræsten vendte sig mod Vidnerne, der bekræftede Assirs Ord. Han vendte sig derpaa mod den tilslørede Kvinde: Zimrams Hustru, løft dit Slør!

Hun adlyder. Langsomt falder Sløret og blotter en Pande, farvet af Undseelsens Rødme, og to taarefyldte, halvtillukkede Øine; hendes

ungdommelige Amouretter, om straalende Øine bag sorte Halvmasker, om elegante Cavalerer og lattermilde Damer, halvskjulte bag deres Elfenbensvifter, som de forstode at bruge. Ja, disse Mure kunne fortælle, naar man forstaaer deres Sprog, og noget deraf forstaaer dog vist Enhver.

Hvem har ikke en eller anden Aften i sit Liv været i Hoftheatret og uvilkaarlig følt sig oprørt over, at disse Vægge endnu bestandig indesluttede Spøg og Latter, Dands og Musik? Det var Stedets Aander, der hviskede til En om en Aften for mange, mange Aar tilbage, da Salen vrimlede af lystige Masker og deilige Toiletter, da Lys og Lampetter funklede og Musiken brusede; de hviskede om den skjønne Caroline Mathilde, der bestandig begræd sin tabte, glade Fortid, om den geniale Struensee, der higede mod Fremtiden, om den glimrende Brandt, der morede sig i Nutiden, disse Tre, som hin Aften for sidste Gang feirede deres vante Triumpher, dem, de senere maatte betale saa dyrt. Og de hviskede høiere og høiere om Forræderi, Niddingsværk og Mord; der lagde sig som et Slør om Lysene derinde, Musiken lød som djævelsk Latter, og Dandsen saae ud som Dands paa en Grav. —

Fra hin Periode indtil nu er Ridebanen med alle sine Omgivelser lidt efter lidt sunket hen i Forglemmelse; enkelte Lyspunkter findes der vel, men de ere ikke mange. Vi ville dvæle ved de mest fremtrædende.

Det var i Ridehuset, at Nordens Ungdom, Fremtidens Mænd med de svulmende Hjerter, det rige Haab og — de lange Udsigter, vare forsamlede den 23de Juni 1845, hin skjønne Aften med dens stormende Begeistring og dens store Løfter, hin jublende Aften med dens stolte Tanker og dens glimrende Poesi — ak, desværre! endnu kun Poesi. Det var her, at Orla Lehmann holdt sin berømte Tale og saa at sige indviede Enhver af de Forsamlede til Præst og Forkjæmper for Nordens Ide ved at tage deres „Ungdoms Tro og Manddoms Ære“ i Pant paa deres Troskab imod Sagen, og det var Ridehusets Mure, der rystede, da en Orkan af tusind Stemmer jublede ham Eder og Løfter imøde, ham, den unge, begeistrede Ypperstepræst, der just da havde holdt sin Dimisprædiken til Capellet paa Raad- og Domhuset, thi nogle Dage efter sad han deroppe i Justitias Tempel som den første Martyr for Nordens Ide.

Ridehuset, der et Øieblik havde rummet en Fylde af aandig Kraft og Begeistring, der et Øieblik, men ogsaa kun et Øieblik havde mindet om det parisiske Boldhuus, der et Øieblik havde vugget sig i selvbehagelige Drømme om en dansk Vergnaut, det sank nu atter hen i sin dagligdags Dorskhed, kun stundom oplivet af en eller anden kongelig Berider, der indviede unge Grosserere i Ridekunstens Hemmeligheder, men da kom der atter en Dag fuld af mægtig Henrykkelse og magisk Fortryllelse, da selve Sangens Guddom i en ung Kvindes jomfruelige Skikkelse aabenbarede sig for en Forsamling af Digtere og Kunstnere, Manufacturhandlere og Spækhøkere og for en Stund gjorde dem Alle lige ved at løfte dem op til sig. En Triumph for Kunsten og Poesien, der sjeldent er feiret større, var det, da Jenny Lind for første Gang sang derinde i det gamle Ridehus og i den Grad forrykkede mangen en hæderlig Philister, at han aldeles ikke var paa det Rene med sig selv om, hvorvidt der dog muligen alligevel var noget til her i Verden, der hed Poesi. Ja, mangt et Øie og Øre aabnedes hin Aften for første Gang for Kunstens Guddommelighed, det skal siges til Ære for den svenske Nattergal, men vor Protogé, det gamle Ridehus med dets ypperlige Resonnans forbeholde vi dog en ganske lillebitte Part af Fortjenesten.

Atter en Tidlang Øde og Stilhed og derpaa atter et Glimt af Herlighed, da Soldaterne i 1850 vendte tilbage fra en Krig, i hvilken de havde faaet Lov til at kjæmpe, og i hvilken de derfor havde høstet Ære og Laurbær. Da bleve de hjemvendende Seirherrer modtagne i Ridehuset af Kjøbenhavns Borgere, og Taler, Sange, Skaaler og Hurraer kappedes med Musiken om at udtrykke Alles inderlige Glæde og berettigede Stolthed — og nu! ak, hvor forandret!

(Sluttes.)

Literatur.

Paa den Gyldendalske Boghandels (Fr. Hegel) Forlag er udkommen: Sverig og Rusland i det 19. Aarhundrede af A. Geffroy. Forfatteren, der dels ved Studier i sit Fædreland dels ved et toaarigt Ophold i de nordlige Riger har erhvervet sig en for en Udlænding sjelden Kundskab til disses Historie, har først offenliggjort disse Studier i en Række Artikler i Revue des deux Mondes. Hans Fremstilling støtter sig vel væsentligpaa Schinkel-Bergmans „Minnen ur Sverges nyare Historie“, men han har dog af det franske Udenrigsministeriums Arkiv fremdraget en Mængde Data, der tidligere vare ubekjendte. Bogen giver et fortræffeligt Indblik i den russiske Regjerings Politik overfor de skandinaviske Lande og er just derfor nu at anbefale til flittigt Brug. Tilmed behandler Forfatteren sit Æmne med et Lethed og Aandrighed, der gjør Fortællingen i høieste Grad tiltrækkende. Oversættelsen, som er besørget af Dr. Rosenberg udmærker sig ved sit rene danske Sprog. Bogen er smagfuldt udstyret, og Trykningen gjør det Bibeske Trykkeri Ære. —

Det kongelige Theater. De lærde Damer.*) Da vi ikke have kunnet faae fat paa et eneste Conversationslexicon paa nogetsomhelst Bibliothek, da vore ældre Collegaer i Pressen havde optaget dem, kunne vi ikke meddele de alle dannede Mennesker noksom bekjendte historiske Facta om Hôtel Rambouillet, om den for ethvert Barn næsten til Trivialitet fortærskede Hr. Cotin m. M., som ellers burde staae i Spidsen for vor Anmeldelse. Altsaa gaae vi lige til Sagen og sige, at Stykket er skrevet med Molières sædvanlige Smag, Elegance og dristige Lune — idet vi dog tilføie, at det naturligvis ikke er saa stemmende med Nutidens Smag eller saa passende at opføre som „Hr. Grylle og hans nyeste Viser“, udenat vi derfor lægge det kgl. Theater dette til Last. Udførelsen var, som man kunde vente sig; Damernes Costumer vare elegante, ligesom Herrernes ikke stode tilbage; Fru Sødring var mesterlig i Bélises ingenlunde lette Rolle og rystede det tæt fyldte Huses Lunger ved sin ypperlige Humor; Mad. Holst var fortræffelig, Fru Jacobson tilfredsstillede enhver billig Fordring, hvorimod Fr. Nielsen om muligt var endnu bedre, end vi ere vante til at see denne tænksomme Skuespillerinde. Hr. Mantzius og Hr. Nielsen dannede et smukt Ensemble, og selv den kræsneste Kunstkritiker maatte glæde sig over DHrr. Phisters og Rosenkildes lune- og smagfulde Udførelse. Vi beklage, at Notarens Rolle gav Hr. Zinck saa lidt Anledning til at udfolde sit Lune. I Parquettet saaes en Mængde elegante Toiletter og udenfor en ualmindelig Mængde Herskabsvogne.

*) For at staae os godt med alle Mennesker, Skuespillere og Kunstnere, have vi til Hensigt at dømme mildt og rose Alt.

Fredag Middag den 3die Februar.

Advokaten og hans Myndling. Hvad vi eie i Hertz som romantisk Skuespildigter, staaer saa klart for enhver dansk Mand, at det vilde være en Fornærmelse at gjøre mere end pege hen derpaa. Den samme dybe Følelse, den samme lette Flugt, den samme rige Versification og det samme eiendommelige Lune udmærker dette Arbeide, som de andre af denne allerede nu ikke mere unge Digter. Han er født 1791 af fattige Forældre, viste hurtig et opvakt Hoved og godt Nemme og blev ved Journalistikens Nestors Godhed istand til at følge sin Lyst som Digter. Stykket foregaaer i Bologna, Udførelsen er det kongelige Theater værdig, og vi skulle nærmere omtale det, saasnart vi have seet det.

Til Publicum.

Da det tidt til ubodelig Skade for Publicum skeer, at de mest fortrinlige Ideer, de dybeste Tanker, de sublimeste Vendinger, de solideste Vittigheder i vore udmærkede æsthetiske Kritiker i de andre Blade, gaae tabt for Dagbladslæsere, have vi stillet os den kjære Opgave at henlede Publicums Opmærksomhed paa disse Ting i en — om vi saa maae sige — Anmeldelse af Anmeldelserne, Kritik over Kritikerne, idet vi dog i disse vore Kritiker ville bibeholde den samme Beskedenhed, Humanitet og Følelse af det store Ansvar, som ovennævnte Kritikere altid have røbet og aldrig glemt i deres fortjenstlige Arbeider. En saadan begynde vi i næste Numer.

Professor Julius Thomsen har ifjor, som nogle af vore Læsere maaske alt vide, gjort en overordentlig interessant Opfindelse, idet det efter mange Forsøg er lykkedes ham at construere et electrogalvanisk Element, der frembringer en constant Strøm af samme Styrke som et Bunsensk Batteri paa 50—60 Elementer. Patentet herpaa har han nu efter sikkert Forlydende afhændet i England for 2000 £.

Uagtet det var Nat, saa hun to mørke Øine, som tilkastede hende et forbittret Blik; hun hørte en dybt rystet Stemme stønne:

— Skjændige Tirza!

Derpaa følte hun sig greben af en jernfast Haand . . . hun sank afmægtig til Jorden.

. . . .

Mængden bølger paa Gaden, — hvor vil den hen?

Den iler lunefuld og urolig, sorgløs og nysgjerrig til Salomons Tempel, og dog feires hverken den syvende Dag, helliget Herren, eller nogen af de høitidelige Fester.

Alles Blikke vendte sig mod Templets Hovedindgang. Der sad Ypperstepræsten, iført sin Høitidsdragt, med Ansigtet vendt mod Østen. Ved hans høire og venstre Side stode to andre Herrens Tjenere; bag dem Zimrams Naboer, Zebul og Elipheled.

To nye Skikkelser stillede sig foran de fem gamle Mænd.

Da rettede Alles Øine sig mod de Sidstankomne.

Den ene af disse er en høi, slank Mand paa fyrretyve Aar. En dyb Smerte fordreier hans Ansigtstræk; hans sorgdunkle Øine lyne, et bittert Smil fortrækker hans Mund, og Haanden klemmer med krampagtig Skjælven Fæstet af Dolken i hans Bælte.

Ved hans Side staaer foroverbøiet, en zittrende Kvinde, hvis Blegheд skinner gjennem Sløret.

Alle Templets Indgange ere opfyldte af Mængden: Det er et oprørt Hav, paa hvilket man kun skjelner hvide Slør og Turbaner, som spille i tusinde Farver. Man vil forgjæves speide efter Enkelthederne i denne bølgende Mangfoldighed. Se! bag disse Slør og under disse Turbaner findes kun Øine, som Utaalmodigheden besjæler, Pander, som Vreden har rynket, Munde, der blot aabne sig for at nedkalde Hævn og Død over den Ulykkelige.

Ypperstepræsten reiser sig; han taler; man lytter.

Tabor, min Broder, er syg, og jeg vil maaskee tilbringe Natten hos ham. Gaa tidlig til Hvile, min Tirza, og sørg for vor lille Emmanuel.

Lægens Aasyn, der af Naturen var strengt, lagde sig i milde Folder, idet han betragtede sin unge Ægtefælle; han kastede sit Blik paa en Vugge, hvis halvaabne Gardiner lod ham skimte et sovende Barn; Lægen bortfjernede sig langsomt, smilede til Tirza og tilvinkede hende med Haanden.

Han forlod hende med bekymret Sind.

Kedma, sagde han til en gammel Kvinde, som sad og spandt ved Indgangen, jeg gaaer bort. Jeg vil, at min Dør skal være lukket for Alle. Hvis nogen Ven spørger efter mig, da er jeg hos min Broder; dersom en Fremmed beder om Ly, saa før ham til Esau, min Frænde, han vil modtage ham i mit Sted; en anden Gang skal jeg gjengjælde ham det. Kedma, indlad Ingen, medens jeg er borte — Ingen! hører du?

Eders Villie skee! svarede den Gamle med Ærbødighed.

Og Zimram gik.

Neppe havde han overskredet Tærskelen, førend en ubestemt Uro, en pinlig Tanke tvang ham til at vende om. Han holdt allerede Dørhammeren i Haanden; men han fattede sig, strøg Haanden over Panden som for at bortjage den Sky, der for et Øieblik havde formørket denne, og begav sig atter paa Veien til sin Broders Bolig.

Han fandt Broderen helbredet og lykønskede ham netop, da Zebul, en af hans Naboer, traadte ind.

Godaften, Tabor; det glæder mig at see Dig rask. Ah! . . . Zimram . . . Godaften; jeg troede, at Du var hjemme.

Zimram stod i Begreb med at svare, da Elipheled, en anden af hans Naboer, viste sig i Døren.

Allerede oppe, yttrede den Sidstankomne; saameget desto bedre Tabor,

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographiske Museum Kl. 12—2.

Prædikanterne

paa 5te Søndag efter Hellig 3 Konger.

(Nordens Apostel Ansgars tusindaarige Dødsdag erindres i alle Kirker).

Slotskirken, Hr. Slotspræst Schrader, Kl. 10.
Frue Kirke, Hr. Biskop Dr. Martensen. Aftensang: Hr. Helms.
Holmens, Hr. Conf. Provst Dr. Münter, Aftens.: Hr. Dr. Fog.
Helliggeistes, Hr. Dr. Bloch Suhr. Aftens.: Hr. Schjerning.
Trinitatis, Hr. V. Nielsen. Aftens.: Hr. P. Jessen.
St. Petri, Hr. Schmaltz, Kl. 10.
Frelserens, Hr. Holck, Kl. $9\frac{1}{2}$. Aftens.: Hr. Meinert.
Frederiks, Hr. Provst Martens, Kl. 10.
Garnisons, Hr. Fibiger, Kl. $9\frac{1}{2}$. Aftens.: Hr. Hohlenberg.
St. Johannes, Hr. Rindom, Kl. 10.
Citadellets, Hr. Ipsen, Kl. 10.
Reformeert, Tydsk, Hr. Theobald, Kl. 10.
— Fransk, Hr. Krayenbühl, Kl. $11\frac{1}{2}$.
Vartou, Hr. Biskop Grundtvig. Aftens.: Hr. Køster.
Abel Cathr. Stiftelse, Hr. Schmidt, Kl. 11.
Frederiksberg By, Hr. Provst Hall, Kl. 1.

Aftengudstjeneste.

Frue Kirke, Hr. Lic. Rothe, Kl. 6.
Holmens, Hr. Warburg, Kl. 6.

Katholsk Kirke.

Mariæ Renselse (Kyndelmisse).

Form. 8 og 12: Stille Messe. Kl. $9\frac{3}{4}$: Høimesse med Prædiken, Hr. Capellan Niehaus. Efterm. Kl. 3: Fest-Andagt med Catechisation.

Repertoire.

Mandag d. 6.: Diderich Menschenschreck og Sylphiden. Tirsdag: Apothekeren og Doctoren. Onsdag: Faust (Mandags-Abonnenterne). Torsdag: Advokaten og hans Myndling. Fredag: De lærde Damer, og De Fattiges Dyrehave. Lørdag: Kostgjængerne og Brama og Bayaderen.

Det kongelige Theater.

Søndagen den 5te Februar 1865, Kl. 7:

Advokaten og hans Myndling,
romantisk Lystspil i 4 Acter af Hr. Professor H. Hertz.

Personerne:

Messir Andruccio, Advokat . . . . . . Hr. Mantzius.
Elimene, hans Myndling . . . . Frk. Lange.
Carlo, hans fjernere Slægtning . . . . Hr. Hultmann.
Laura, Carlos Forlovede . . . . Frk. Nielsen.
Ottavio, en ung Adelsmand . . . . . Hr. V. Wiehe.
Giberto, Lauras Onkel . . . . Hr. Rosenkilde.
Bastiano, Advokatens Skriver . . . . Hr. Kolling.
Mateo, Tjener hos Advokaten . . . . Hr. Nielsen.

Handlingen foregaaer i Bologna, i den første Act paa en offentlig Plads, siden i Advokatens Huus
For- og Mellemact-Musiken af: 1. Mendelssohn. 2. Rohr. 3. Kalliwoda 4. Romberg.

Casino.

Søndagen den 5te Februar 1865, Kl. 7:

Fritz og Lise.
Operette i 1 Act, Musiken af Offenbach.

Personerne:

Fritz, afskediget Tjener . . . . Hr. Christoffersen.
Lise, Kostehandlerske . . . . Fru Hagen.

„Ikke en Smule jaloux!"
Vaudeville i 1 Act, frit efter et fransk Lystspil.
(Paany indstuderet.)

Personerne:

August Walter, Læge . . . . Hr. Andersen.
Cæcilie, hans Kone . . . . Frk. Fl. Thomsen.
Balle, Proprietair, Cæcilies Onkel. Hr. Hougaard.
Herman, Walters Tjener . . . . . . Hr. Bornemann.

Frieriet paa Helgoland.
Lystspil i 1 Act. med Sange og Chor. Fri Bearbridelse, med original Musik.

Personerne:

Peter Pump, Fisker . . . . . . Hr. Hougaard.
Hannes, hans Søn . . . . Hr. Hansen.
Mikkel Steffens, Fisker . . . . . Hr. Bornemann.
Clara . . . . Fru Hagen.
Jacob Trolle, Baadsmand i den engelske Marine . . . . Hr. Hagen.
Villjam, engelsk Matros . . . . Hr. Andersen.
John, Tjener hos en reisende Englænder . . . . Hr. Albrecht.
Fiskere og Fiskerpiger.

Handlingen foregaaer paa Helgoland.

Hr. Grylle og hans nyeste Viser.
Vaudeville i 2 Acter af Hr. Erik Bøgh. (Intrigen efter Théaulon.)

Personerne:

Julie Jackson, ung Enke . . . . . . Frk. Andersen
Fru Strøm . . . . Frk. Fl. Thomsen.
Wilhelm Falck . . . . Hr. Albrecht.
Grylle, Betjent hos Underfogden. . Hr. Hougaard.
Mine, Fru Strøms Pige . . . . . . Frk. Lange.
Christian, Opvarter paa Banegaarden . . . . Hr. C. Hansen.
Reisende.
Gjæster hos Fru Strøm.

Handlingen foregaaer deels paa en Banegaard ved Roeskildeveien deels paa Fru Strøms Lystfted i Lyngby.

Forbi Kl. 10 3|4

Folketheatret.

Søndagen den 5te Februar 1865, Kl. 7:

Hvem er Adam?
originalt Lystspil i 1 Act.

Personerne:

Verner, Doctor . . . . Hr. Knobelauch.
Clara, hans Datter . . . . . . Fru Holst.
Elise, hans Søsterdatter . . . . — Recke.
Fritz Hagen. hans Søsterson . . . Hr. Petersen.
Georg Bernhard . . . . Hr. Stigaard.
Halvorsen . . . . Hr. Kolling.
Jomfru Grøn . . . . Frk. Lumbye.

Handlingen foregaaer paa Fyen.

„Ulykkelige Hændelser"
Farce med Sang i 1 Act efter det Franske.

Personerne:

Petersen, forhenværende Urtekræmmer Hr. Kolling.
Angelique, hans Datter . . . . . Fru Holst.
Charles Holm, Godseier paa Lolland Hr. Stigaard.
Christian, hans Tjener . . . . . Hr. Madsen.

I Karnevalstiden.
Vaudeville i 1 Act efter det Franske.
(Paany instuderet)

Personerne:

Grevinde de Bréhoulx . . . . . Fru Recke.
Capitain Octave d'Aubryon . . . Hr. Stigaard.
Cesar d'Aubryon, hans Fætter . . . Hr. Petersen.
Jeanne, Grevindens Kammerpige . . Fru Holst.

En glædelig Fastelavn.
Farce med Sang i 1 Act af Erik Bøgh.

Personerne:

Alfred Bekker, en ung Musiker . . Hr. Madsen.
Helene, hans Kjæreste . . . . . . Fru Holst,
Assessor Laxmand . . . . Hr. Kolling.
Fru Laxmand . . . . Fru Recke,
Viinhandler Kranich . . . . Hr. Knobelauch.
Fru Kranich . . . . Fru Scholl.
Carl Hamster, Maler . . . . . . Hr. Stigaard.
Madam Madsen . . . . Frk. Lumbye.

Handlingen foregaaer i Kjøbenhavn.

Forbi Kl. 11 1|4.

Ægteviede.

Frue Kirke.

Den 29. Januar.

Tjenestekarl Lars Petersen og Enken Kirstine Clausen, født Rasmusdatter.

Den 31. Januar.

Bagermester Thomas Storm og Pigen Eggertine Rasmine Amalie Frey.

Den 3. Februar.

Mechanikus Christian Emanuel Christensen og Jomfru Caroline Kirstine Nielsen.

Holmens Kirke.

Den 28. Januar.

Kontorchef Gentz Hems og Frøken Charlotte Frederikke Rosenkilde.

Den 29. Januar.

Snedkersvend Jørgen Emil Conradsen og Pigen Inger Marie Simonsdatter.
Reserve-Overkonstabel i Søetaten Jacob Marcus Jensen og Pigen Nicoline Petrine Jodkier.

Helligeistes Kirke.

Den 29. Januar.

Kleinsmedsvend Carl Julius Hansen og Pigen Ane Marie Hansen.

Trinitatis Kirke.

Den 27. Januar.

Arbeidsmand Adolph Frederik Ferdinand Sørensen og Thora Emilie Strøm.
Skomagersvend Carl Anton Nilsson og Pigen Anna Emilie Halvorsen.

Den 28. Januar.

Typograph Carl Julius Gustav Landschultz og Jomfru Johanne Juliane Margrethe Larsen.
Urtekræmmer Carl Marius Lund og Jomfru Sophie Amalia Slamberg.

Den 29. Januar.

Cigarmager Jens Christian Sørensen og Jomfru Emma Jørgine Jensen.

Garnisons Kirke.

Den 29. Januar.

Tjener Niels Peder Jørgensen og Pigen Ane Dorthea Hintze.

Tilskueren

udkommer hver Søndag og vil indeholde en politisk Oversigt, originale Digte, Noveller og Skizzer, Oversættelser af Dickens, Heine, Murger, Revue des deux mondes, Household Worlds o. s. v., Theater- og Kunstkritik, Boganmeldelser m. M. Abonnement a 3 Mk. Qvartalet modtages i alle Landets Boglader, paa de kgl. Postcontoirer, paa Bladets Contoir, l. Helliggeiststræde Nr. 20, 3die Sal, samt hos Undertegnede. Avertissementer modtages paa Bladets Contoir, 3 Sk. Petitlinien, og hos

F. W. Thomsen.
Vesterbrogade 62.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.** — J. Cohens Bogtrykkeri.

det fornøier mig. Ah! Du her, Zimram; det er besynderligt, jeg antog at Du ikke havde forladt dit Huus.

Hvorfor? sagde den forbausede Læge.

Da jeg gik forbi din Dør, forekom det mig, at en Mand af dit Udseende traadte ind ad den, og jeg tænkte . . .

En Mand! er en Mand gaaet ind hos mig! hos mig! afbrød Zimram ham heftigt; en Mand! . . .

Bliv ikke urolig, Zimram, gjentog Zebul; jeg har ogsaa seet ham, og hans Miner forraadte ingen ond Hensigt. Det er en Fremmed, kan jeg tænke, maaske en Reisende; hans Klæder vare bedækkede med Støv.

Det være en Fremmed eller ikke, Zebul, han er ikke bleven modtaget. Jeg har forbudt det. . . . Du har umuligt kunnet see en Mand gaae ind hos mig, sagde Zimram i den heftigste Bevægelse.

Hans Tanke vendte sig pludselig mod den Fremmede i Salomons Tempel.

Elipheled svarede ham roligt.

Denne Mand er gaaet ind hos Dig, Zimram, og det saa hurtigt, at jeg kun saa Randen af hans røde Sandaler . . . de vare røde ligesom dine, og det er Grunden til, at jeg antog ham for Dig. Men det er maaske, som Zebul siger, en Reisende . . . en Fattig . . . en af dine eller din Hustrus Slægtninge.

Zimram hørte ikke længer paa ham, men ilede ud af Huset.

Følg ham! raabte Tabor til de to Naboer.

Hans Skridt vare hurtige, og hans Naboer kunde næppe følge ham.

Han kom til sin Dør, han hævede Haanden for at banke paa, og den faldt kraftløs tilbage; han kunde næsten ikke aande; det var, som om alle Lidenskaber havde forenet sig i hans Hjerte for at knuse det.

Zebul greb Dørhammeren og bankede.

Et Minut hengik — derpaa to, der forekom ham som et helt Aarhundrede; man aabnede ikke.

Zimram greb til sit Bælte og fremtog en Dolk; derpaa bankede han atter med fordoblede Slag, saaat Murene rystede. Endelig lukkede man op.

Tilgivelse . . . Herre . . . stammede Kedma skjælvende, saaat Stemmen næppe kunde høres . . . Tilgivelse . . . Søvnen . . .

Hvor er Tirza?

Og hans Tordenstemme slog den gamle Kvinde med stum Forfærdelse.

Hvor er Tirza? gjentog han, og uden at vente paa Svar styrtede han ind i det andet Kammer. Larmen af hans Fod og Lyden af hans Stemme vakte Barnet.

Det aabnede sine Øine, det udstrakte sine smukke, smaa Hænder mod sin Fader, dets lille Mund smilte mod den vrede Pande, og dets barnlige Stemme stammede:

— Moder!

Hun var der ikke.

Zimram kastede et Blik paa sin Søn.

Elipheled tog Dolken ud af Faderens Haand og skjulte den i sit Bælte.

— Nu, Gamle, hvor er min Hustru? Jeg er rolig.

Han bed sig i Læben med en saadan Heftighed, at Blodet viste sig.

Kedma vendte uvilkaarlig Øinene mod Haven; Døren var aaben, Zimram ilede gjennem den.

Natten var mørk, og hans Sandaler larmede ikke paa Sandet.

Ved Udkanten af en lang Række Træer var en lav Mur; ved Hjælp af en krybende Viinranke steg en Mand op paa den, en Kvinde stod ved Viinstokkens Fod.

— Farvel, Tirza; Farvel, min Elskede! lød den unge Mands ømme, udtryksfulde Stemme.

Et klagende Suk var Svaret, og Manden forsvandt. — Men Ægtefællen stod foran hende med to Vidner.

Tilskueren.

Nr. 2. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, L. Helliggeiststræde Nr. 20, 3die Sal. Søndagen den 12te Februar. Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet, 4 Sk. Nr. — Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. 1865.

En skikkelig Mand.

Han er skikkelig, maa man ham lade:
Han har Hus i den propreste Gade,
Han har altid betalt sine Skatter,
Og med Gjæld han sig aldrig befatter.

Han har handlet i Tugt og i Ære,
Han har handlet med Kul og med Tjære;
Respectere ham maa I og skal I,
Thi han handlede ei en détail.

Han har sværmet, sædvanlig ved Theen,
For det Store, for Frihedsideen;
I sin Vaar for Arcole og Rivoli,
I sin Vinter for Øen i Tivoli.

Og naar Maden er god og fordøielig,
Er han virkelig flink og fornøielig;
Ja han løber efter Østers fra Fladstrand,
Som en Pudelhund efter en Madspand.

Af Forfattere har han de bekjendte,
Selv det Gamle og det Ny Testamente;
Du finder dem paa Bogskabets Række,
Og lige nye finder Du dem begge.

Naar han døer, — hvilken Stimen i Kirken!
Hvilken Tak for hans Tjære-Tilvirken;
Thi som han effectuered hver Ordre! —
Det er Alt, hvad Vorherre kan fordre.

Chr. Richardt.

Hjemme og ude.

Mandagen den 30te Januar var altsaa, som vi i forrige Numer have bemærket, det betydningsfulde Tidspunkt, da det ministerielle Forfatningsforslag blev forelagt Rigsraadets Folkething. Hvergang et af de store nationale Spørgsmaal træder ind i en ny Phase, vækkes Opmærksomheden; Haabet og Frygten mødes; Blikket vender sig tvivlende mod den uvisse Fremtid. I Sandhed! saaledes er det gaaet her. Man kjender Tokammersystemets dobbelte Physiognomi. Landsthinget er Conservatismens Arne. Der sidde de solide og splendide Godsherrer, ligefra „Skagens hvide Banker" til „Bornholms sprukne Klipper", fra „Fyens fede Boghvedemarker" til „Møens snehvide Fjelde". De støtte sig, med Besindighedens Præg paa deres Pander og med en Afglands af den guddommelige Herskerrets Straaler i deres Bryst, til Thronens nederste Trin. Deres Stemmer bølge i svage Toner gjennem Salen; deres melodiske Hvisken summer i alle Vinduesfordybninger. Men selv den Uindviede, der ikke kjender de lovgivende Forsamlingers Labyrinther, føler øieblikkelig, at her „rammes" Statens Bedste, og her findes Kongemagtens grundmurede Støtter. I Folkethinget have derimod alle de vilde Kræfter concentreret sig. Det er Ungdommens og Modets, Friskhedens og Begeistringens snevre Arena. Her lyne glimrende Tanker og djærve Ord; her udfolder Frihedens Genius sit foraarsgrønne Banner. Alt, hvad der er Stort og Ædelt, anslaaer her Strengene i Sjælens Indre. Ikke forsigtige Raad, men dristige Beslutninger, ikke vaklende Phraser, men kjærnefulde Sætninger klinge her til „det danske Folks" Hæder og Lykke. Man taaler ikke Pletter paa det nationale Frihedsskjold; man lader haant om de ministerielle og trivielle Fortolkninger. Man gyser tilbage for Augustskumringens lumre Hede, men higer efter Junisolens oplivende Varme. Man føler sig stærk som Løven i det nordiske Vaaben og tryg som den Atlas, der bærer Thronen paa sine Skuldre.

Er dette nu i Virkeligheden en Characteristik af Folkethinget i dets Helhed? Har det i den forløbne Uge retfærdiggjort de store Forhaabninger, man knyttede til det? — Desværre, nei! Nutiden synes at ville tilintetgjøre Fortidens Tradition: Halvheden og Vankelmodigheden løfter sit dødblege Hoved og træder frem i Skikkelse af „et doctrinairt Parti". Kun et lidet Antal Mænd staae tilbage som Forkjæmpere for det rene Demokrati; men udenfor samler Folket sig for at række dem Haanden og for at yde dem den Støtte, som deres nærmeste Omgivelser unddrage dem. Uforsagt udslynge de deres Protester mod Rigsraadets Berettigelse til at forhandle Forfatningssagen, som de fordre henvist til Rigsdagen. Medens Alberti, Balthasar Christensen og Frølund om Tirsdagen nedlægge deres Mandater som Medlemmer af en Forsamling, der har paataget sig „et ulovligt Arbeide", beholder Demokraternes Fører, den djærve J. A. Hansen, rolig sin Plads for uafbrudt at kunne hæve sin Stemme til Fordel for Junigrundloven i dens „oprindelige Skikkelse". Hvorfor, spørger han de Doctrinaire, skulle vi opgive den Forfatning, som har beredt Danmark en femtenaarig Guldalder? Er det alene for at skaffe Conferens- eller andre Raader, Hofjægermestre og andre Mestre, Folk med Stjerner for og Nøgler bag, Sæde i Landets Repræsentation? Derpaa peger han hen til Folkestemningen i Almindelighed. Imod ham reiser „Geheimeraad" Hall sig. Naar denne Mand, hvem Skjæbnen bestemte til at bære Rigsæblet i et helt Decennium, taler, lytter man opmærksomt; thi han var engang det unge Danmarks Incarnation. Af den Grund slyngede Augustforeningen sit Anathema mod ham, men just derfor hædre og agte vi ham. Men hvad er det, han siger? Han billiger Landsthingets aristokratiske Sammensætning . . . Et tu, Brute! — „Eatur, jacta est alea!" udraaber Bille, som altid beredt til at følge „Geheimeraaden", naar han

komme til at staae i en hemmelighedsfuld, men kydsk og ren Forstaaelse til hinanden, sammenknyttede med usigelig Kjærlighed.

Medens jeg talte, havde Greven, der sad bøiet som ellers, rettet sig op; han fæstede sine Øine, der funklede med en besynderlig Ild, paa mig; ingen Rynke saaes paa hans ellers mørke, furede Pande; intet Suk undslap hans Bryst, der syntes at hæve sig høiere. Jeg tav, og Greven bevarede det samme Udtryk af henrykt Opmærksomhed; han befandt sig i et Slags Extase; jeg betragtede ham uden at tænke paa at udrive ham deraf.

Natten brød frem; Lysene bragtes ind; men han var og blev ubevægelig. Mig havde den voldsomme Bevægelse grebet; jeg stod op; han tog min Haand, lagde den paa sit halvt bøiede Hoved, og jeg saa ham smile for første Gang.

Tidlig næste Morgen tog jeg bort og erfarede forinden, at Greven ikke havde været til Sengs; uagtet han ikke havde klaget sig, syntes hans Folk mig dog urolige. Jeg lovede paa Tilbageveien at see ind paa Slottet, om det end kun blev en Dag; en Uge vilde imidlertid gaae hen. Jeg holdt mit Løfte, uagtet man hjemme ventede mig med Længsel, og beslutede at dvæle en Timestid hos Greven.

Jeg hørte da, at han siden min Afreise ikke havde forladt sin Seng; man underrettede ham om min Ankomst, og han lod mig kalde. Jeg saa strax, at Døden var nær, saa paafaldende var hans Blegbed og Magerhed nu, men der var et Udtryk over hans Ansigt af Venlighed eller snarere af den inderligste Glæde, at jeg følte mig grebet, men ikke bedrøvet. Jeg satte mig ved hans Side og sagde ham, at jeg kun nogle Øieblikke kunde blive hos ham, men til Høsten vilde jeg komme igjen. Stille gav han mig et Tegn, som jeg forstod; hans Øine udtrykte en Følelse af Lyksalighed. Han pegede med Haanden paa en Pakke, der bar min Adresse; jeg tog den, og idet han bøiede Hovedet til Tak, hviskede han med Anstrængelse de to Ord: Senere! — Levvel!

Nephtali! gjentog Zimram.

Han havde gjenkjendt den Fremmede fra Templet og griber om Fæstet paa sin Dolk.

Dræb mig, Zimram! udbryder den unge Mand og blotter sit Bryst. Dræb mig! men skaan din Hustru! Tirza er uskyldig.

Israels Folk! hør mig. Tirza havde mistet sine Forældre; min Fader opdrog hende, og jeg elskede hende med den ømmeste Kjærlighed, endskjøndt min Fader havde trolovet mig med sin Broders Datter. Han bød mig drage bort, jeg adlød . . . Jeg kom tilbage! Tirza var ikke længer i min Faders Huus; hun havde fulgt sin Ægtefælle til Jerusalem. Kun for at gjensee min Barndoms Veninde, kun for at see og da forlade hende for stedse kom jeg hid. Man sagde til hende, at jeg med Dødens Angst ventede Tilladelsen til at see hende. Har hun i dine Øine gjort sig skyldig i en Forbrydelse ved at ynkes over mig, ved at have skjult dette Møde for en Ægtefælle, som hun vidste var skinsyg og mistænksom? . . . Ak, det er min Søster! Jeg er hendes Broder! Er det mig da forbudt at elske hende, at sige: Min Søster, Farvel! . . . Nuvel! . . . Jeg sagde til hende: Imorgen drager jeg bort; skjænk mig et Øieblik endnu, et Blik, et venligt Ord."

Zimram, her staaer din Fjende; men lad det være nok med eet Offer; Naade for denne rene, uskyldige Engel!

Hvis ene Du elskede, vilde jeg ei betænke mig paa at dræbe Dig, svarer Zimram, idet han koldt støder Dolken i Skeden; men vil din Død gjengive mig hendes Kjærlighed? Du har forstyrret hendes Fred, og hun . . . hun har tilintetgjort mit Livs Lykke.

Hun elsker kun Dig, Zimram.

Hun elsker kun mig! . . . Du Løgner! saa se da did. Se paa hendes Kinders Rødme . . . det er din Nærværelse, der har frembragt den! . . . hendes Hulken er standset . . . det er dine Ord, hun har villet høre! Sig mig, hvis Navn der svævede paa hendes Læber, da Du

gaaer over Rubicon. Birkedal tager derefter med Varme Ordet for Frederik VII's Gave og advarer „de brave Jyder“ mod at foretrække deres egen lille Sag for Fædrelandets store; men Thingets Formand minder ham alvorligen om ikke at begaae Majestætsforbrydelse — ved at gjengive Hs. Majestæts Udtryk om den jydske Befolkning. Den uforfærdede Præst føler sig trykket af „de frihedsfjendske Luftninger fra Landsthinget“ og af „Regjeringeus Sukkergodt“; men Alfred Hage forsikrer, at hans Tale kun er „Phraser“. Besindighed! tilraader han: den europæiske Nødvendighed byder det. Danmark staaer i Fare, mener han, thi nu tale ældre Mænd som kaade Drenge, Ynglinge som udlevede Oldinge, og de officielle Organer sparke til Folkerepræsentationen. Ja! Maadeholdenheden seirede, og Demokraterne bukkede under.

I Mandags den 6te Februar gik Forfatningsudkastet over til anden Behandling med 62 Stemmer mod 31.

Udlandet. Baade det preussiske og østerrigske Deputeretkammer har nedsat et Finantsudvalg; hint for nærmere at undersøge, hvor de mange Penge, der bleve henveirede i Stormen paa Dybbøl, kom fra, dette for at overveie, hvad der nærmere er at foretage i Anledning af Finantsminister Pleners for „det konstitutionelle Østerrig“ characteristiske Ytring: at Regjeringen ikke følte sig ubetinget bunden ved Rigsraadets Beslutninger. Imidlertid morer man sig baade i Wien og Berlin. Keiseren gjør glimrende Hofballer, og Kongen holder Skydeøvelser med „langtrækkende“ Skyts.

Fra Rusland kommer den overraskende Efterretning, at Adelsforsamlingen i Moskau med 270 Stemmer mod 36 har vedtaget en Adresse til Keiseren, hvori den indtrængende tilraader Hs. Majestæt at indføre en repræsentativ Forfatning. „Sire!“ hedder det, „kun derved vil De lære Fædrelandets sande Tarv at kjende; kun derigjennem vil De kunne gjenoprette Tilliden til den udøvende Myndighed. Sandheden kan da uhindret naae frem til Thronens Fod, og Fjenderne maa tie, naar de see Folket med Kjærlighed støtte Herskeren, og naar de vide, at dette med Iver vil undertrykke enhver forræderisk Bevægelse.“ — Alexander II. skal være bleven vred over dette Skridt. Man mener, at han personlig vil irettesætte Adelen og opløse dens Forsamling. Stadfæster dette sig, da have de preussiske Blade havt Ret, dengang de paastode, at Selvherskerens Tankegang var mere tydsk end russisk.

Kong Viktor Emanuel har den 3die Februar under Folkets begeistrede Jubel holdt sit Indtog i Florents, Medicæernes gamle Stad, hvor han for Fremtiden vil residere. Det er den første praktiske Virkning af Septemberoverenskomsten med Frankrig og det betydningsfuldeste Fingerpeg om en nærforestaaende Løsning af det romerske Spørgsmaal.

I Grækenland har Kongen ved sin faste, energiske Optræden mod Prinds Julius af Glücksborg, der uden Hs. Majestæts Vidende havde spurgt forskjellige Notabiliteter, om Ministeriet besad Nationens Tillid, hævet sig endnu mere i Hellenernes Høiagtelse og Beundring. — Grev Sponneck har Folkestemningen imod sig og vil, ifølge Telegraphen, snarest forlade Athen.

Man maa beundre de amerikanske Sydstaters Udholdenhed og Mod; sympathisere med dem kan man ikke. Uagtet de i den sidste Tid have lidt en Mængde afgjørende Nederlag paa Krigsskuepladsen og maaske nu døende klamre sig fast til Fort Wilmington som den sidste Haabets Planke, bringer dog Telepraphen den Nyhed, at Unionens Fredscommissair er bleven sendt tilbage fra Richmond med uforrettet Sag. Jefferson Davis fordrer Anerkjendelse af Sydens Uafhængighed som Grundlag for Fredsunderhandlinger.

Bidrag til Kjøbenhavns Physiognomik.

I.

Ridebanen.

(Sluttet.)

Siden dengang er Ridehuset lidt efter lidt sunket hen i Død og Forglemmelse, af og til kun givende et lille Glimt af Liv fra sig, naar Folkethingsmanden for Kjøbenhavns 2det har samlet sine Vælgere om sig for at give dem en lille Udsigt over hele den hjemlige Misère og derpaa blive gjenvalgt ved Kaaring.

Tohundredeaarsfesten for Svenskernes Storm blev jo vel feiret herinde, men den ville vi ikke videre dvæle ved — der er noget Harmeligt ved at mindes, at de Danske oprindeligt ere en tapper Nation, der engang havde en dansk Konge, der hed Frederik den Tredie, og som vilde „døe i sin Rede.“ Da blev der kjæmpet, og da blev der seiret af de Faa imod de Mange. Det var dengang —

„Bryst ved Bryst — et herligt Brystværn!
Brødres Blod blev Jordens Drik.“

Dog

„Dansken døer ei, om hans Drot end
Døbtes ikke Frederik!“

Pladsen udenfor, selve Ridebanen, har ogsaa sine Minder, store og sublime, smaa og comiske imellem hverandre. Derude har et frit Folk mangen en Gang feiret sin Friheds Fødselsfest ved at frembære sin Tak og sin Kjærlighed for den elskede Konge, der havde givet Friheden. Hvem har vel seet ham med det godlidende Smil og de trofaste Øine, naar han stod deroppe og med retmæssig Stolthed og Selvfølelse takkede sine Børn for al deres Kjærlighed, hvem har vel seet det og vil nogensinde glemme det? Meget har han feilet, og medens han levede var man meget ofte tilbøielig til at fremhæve Feilene, men man huskede dog altid Dyderne ved Siden af, og af dem havde han mange. Han var tro imod sit Folk og tro imod sit Land, og en saadan Troskab er sjeldnere, end man troer, derfor erindres nu kun hans Dyder, og derfor er hans Minde elsket af Høi og Lav.

Her burde vi maaske sluttet; det vilde været en harmonisk Slutning, men Fuldstændigheden vilde lide derved. Vi have jo talt om, at Stedet havde baade store og smaa Minder; de store have vi berørt, de smaa kunne vi ikke ganske forbigaae.

Forskjellige Gjøglere have til forskjellig Tid tumlet sig paa Pladsen og for et Øieblik skjænket de døde Mure et Slags Liv, men et Liv, der rigtignok dannede en sørgelig Modsætning til det, der fordum rørte sig herinde. Her holdt Beriderne Guerra og senere Hinné illusoriske Væddeløb om leiede Guldsmykker, medens deres forskjellige Artister gjorde mere eller mindre vellykkede Forsøg paa at knække Halsen, naar de, hvad der ofte skete, slyngedes af Hesten over imod Barrièrerne; imidlertid lykkedes dog, saavidt vides, ikke disse Selvmordsattentater fuldstændigt for andre „Kunstnere“ end Luftskipperen Tardini, som herindefra gik tilveirs i sin Ballon for at begive sig ud i Kallebostrand, hvilket maa ansees for et mærkværdigt Bestemmelsessted. Men alle disse Kunster have stedse forekommet os at være Stedet uværdige; de passe sig ikke paa en Skueplads med saa store Minder, og derfor have vi godt kunnet sympathisere med hin Victor Granberg, der senere forsøgte sig med Tardinis Ballon, vi have godt kunnet forstaae hin tactfulde Yngling, da han steg ud af Gondolen paa Hoftheatrets Tag, „han vilde ikke være med til slige Narrestreger!“ dertil var Stedet for helligt; Ballonen kunde forresten gjøre, hvad den vilde, og den udvandrede da til Pommern (som et lille Æqvivalent for alle de tomme Blærer, der fra Tydskland ere indvandrede hertil), men kom senere tilbage til Danmark, hvor den til Trods for sine preussiske Sympathier eller maaske netop i Medfør af dem (Analogier haves) blev vurderet meget høit, da den senere bortauctioneredes.

Forinden vi forlade Pladsen, burde vi vel egentlig dvæle lidt ved Vagtparaden, der nutildags giver Stedet dets tarvelige Colorit. Havde det været under Frederik den Syvende, under hvis Taffel den ogsaa spillede, da skulde det været os en Fornøielse, men nu, — ja nu ville vi nøies med at ønske: Velbekomme!

II.

Lille Helliggeiststræde.

Efterat vi nu have tumlet vor Pegasus en Stund paa „Ridebanen“, snart i jævnt Trav, snart i Lunte og atter snart — det haabe vi ikke, man vil nægte — i flyvende Carrière, saa ville vi nu i en sindig Pasgang begive os hjemad, det vil sige ned i Lille Helliggeiststræde og med det Samme benytte Leiligheden til at omtale de to Ting, der udmærke denne lille Gade fremfor den hele By.

Der er nu først Kirkegaardsmuren med de smaa Boder med de gamle Klæder. Indenfor paa Kirkegaarden ligge maaske Klædernes oprindelige Eiere; ved Midnatstid staae de op i deres lette, kjølige Dragter og fordre Regnskab hos Bodernes Eierinder for Salget af „Gangklæderne“. „Hu! hvor her er koldt og ubehageligt“, siger En, der hopper hen til en Bod i en broderet Ligskjorte; „giv mig min „Lord Raglan“ igjen, jeg døer af Kulde;“ men Bodens Leierinde leer skeptisk ad den sidste Hyperbol og tæller nok en Gang

viste Dig . . . var det dit eller mit? . . . Men lad hende sværge paa vor hellige Lov, at det er mig, hun ene elsker! . . . lad hende sværge det, og jeg vil troe hende.

Tirza forblev taus som Graven; hendes Haand famlede i Sløret.

Et Udbrud af Henrykkelse undslap den unge Hebræer; intet af dette var undsluppet Zimrams skinsyge Opmærksomhed.

Lad Ceremonien gaae sin Gang! sagde han til Ypperstepræsten med mørk Stemme.

Se rundt om Dig, udraabte Nephtali fortvivlet, paa Alles Aasyn vil Du læse Misbilligelse med din Hustrus Død!

Den vil komme over dit Hoved!

Alle de Tilstedeværende vare dybt bevægede; de tvende Vidner havde til Trods for Ceremoniens høitidelige Alvor ikke kunnet holde deres Taarer tilbage. Tirza sendte dem et taknemmeligt Blik. O! hvor megen Erkjendtlighed laa der ikke i dette Blik; men hvor trøstende er ikke ogsaa Medfølelse midt i vor dybeste Sorg?

Lader os komme tilende hermed! sagde Zimram med haard Stemme, men til Trods for Stemmens Haardhed trængte dog hans Bevægelse igjennem den.

Med synlig Anspændelse af al sin Kraft kastede Tirza sig paa Knæ for sin Ægtefælle. Medlidenhed! . . . Hulken afbrød hendes Stemme . . . I er min Herre, mit Overhoved, min Ægtefælle; jeg er eders Hustru, eders Slavinde; vis mig Naade! mit Feiltrin fortjener ikke en saadan Straf! Zimram, min høie Ægtefælle! . . . den Skjæbne, der venter mig, er skrækkelig; min Fader var eders Ven . . . jeg er Moder til eders lille Emanuel; han er min Søn . . . og vort elskede lille Barn er saa svagt, trænger saa haardt til en Moder . . . Zimram, min Ægtefælle! hav Medlidenhed med vort lille Barn . . . Graad kvalte hendes Stemme; krampagtigt greb hun hans Toga, trykkede den til sine Læber og bedækkede sit Ansigt med den.

af den dybeste Tungsindighed, men uden Spor af Bitterhed: saaledes var min Vært.

Nogen Tid efter kom jeg tilbage, og samme Modtagelse, der oftere blev mig tildel, gav mig Mod til at gjentage mine Besøg. Der opstod tilsidst et Slags Forstaaelse imellem Grev William og mig, uden at dog nogensinde vore korte Samtaler fra nogen af Siderne havde antaget Characteren af Fortrolighed. Han var af Naturen tilbageholden, men mig viste han en vis forunderlig Velvillie.

Hans Tanke og hans Forstand, der i enkelte Øieblikke forekom mig mægtige, vare som oftest forstenede i en uforklarlig Sløvhed. Jeg respekterede da hans Taushed, og vi vandrede Side om Side langs Dammens Bredder eller i Havens Gange uden at vexle et Ord eller bleve endog siddende paa Forhøiningen ved et af Vinduerne i den lille Sal, han i den store Lænestol, jeg ligeoverfor paa en Chaiselongue, idet vi kun vexlede nogle Øiekast af og til og med lange Mellemrum et enkelt Ord. En uforklarlig Følelse knyttede mig til denne Mand; den kjærlige Omhu, hans Tjenere viste ham, indgjød mig forhøiet Agtelse for ham. Jeg afviste med Uvillie enhver nysgjerrig Tanke hos mig selv; ikke for nogen Pris vilde jeg have ytret et eneste Ord til nogen af hans Omgivelser for at skaffe mig nogensomhelst Meddelelse; om det var i en bestemt Hensigt, han indhyllede sig i denne Hemmelighedsfuldhed, eller om det var Ensomhedens sløvende Kraft, der havde fremkaldt den, det ved jeg ikke; men det, at jeg respecterede hans Hemmelighed eller muligen ogsaa mit noget indesluttede Gemyt, vandt ham øiensynligt.

Jeg ved ikke, hvordan det faldt mig ind, men en Dag begyndte jeg, som om jeg havde været ene, at anstille Betragtninger over visse Sjæles indbyrdes Slægtskab, og over de forunderlige Stemninger, der ligne en svag Reminiscens fra et forbigangent Liv, over den utydelige Forudanelse om et tilkommende, hvor Sjælene have staaet eller ville

de usle Styvere, hun har faaet ind. Var man tydsk Digter, en Hoffmann t. Ex., saa var her rigt Stof til slige Phantasier, men vor sunde danske Forstand siger os, at det er noget Passiar, om ikke af anden Grund, saa fordi disse forholdsvis moderne Klæder aldrig kunne have tilhørt dem, der ligge begravede indenfor; de ere jo begravede for mange Aar tilbage.

Men disse Boder med deres Chaos af Frakker, Benklæder, Skjørter og Kjoler ere derfor lige interessante. Tit derind! midt i Chaos skimtes et Fruentimmer; det seer næsten ud, som om hun havde alle Klæderne paa. Og udenfor disse jødiske Boder hænger til Skildt det ene Stykke ved Siden af det andet som ligesaa mange Noveller for den, der kan — Hebraisk. Se den gamle, tærnede Kjole; falmet og daarlig er den, flere Stykker ere fældede ind i den af samme Slags Tøi, men af nyere Herkomst; den fortæller om en flittig, stræbsom, men meget fattig Kone, der længe, længe har kjæmpet og stridt i den; Hul paa Hul gik der i den, men stedse vidste hun at bøde derpaa — „fattig maatte man gjerne see, hun var, det kunde nu heller ikke undgaaes, men at hun gik med Huller paa, det skulde dog Ingen sige om hende". Og Kjolen hænger der ogsaa saa hel og saa ren; den har overlevet sin Eierinde, men fortæller dog med skjønnere Guldskrift end mangen en Marmorsten om hendes stræbsomme Flid og utrættelige Mod. — Hist henne hænger der en næsten ny Vinterfrakke med Silkefoder — ja, min letsindige Ven, det er lidt ubehageligt at have solgt sin Vinterfrakke nu, det er en 8—10 Graders Kulde, men det var den Kjøretour i Sommer! — Lidt derfra hænger en gammel Vest, den er øiensynligt solgt af Fattigdom, for det er „et ordentlig Menneske", der har eiet den; den har alle sine Knapper, lidt slidt er den vel, men der er ingen Pletter paa den — det er ikke rart at maatte sælge Vesten, men Herregud! saalænge man endnu har Frakken, saa knapper man den energisk op i Halsen og afviser med Uvillie den Mistanke, at man skulde have en Svolvstik i Vestelommen, naar en Bekjendt er indiscret nok til at ville have en Cigar tændt. — Ved Siden af — ja ved Siden af hænger der Stykke ved Stykke, og ethvert har sin Historie, Vinterfrakke ved Vinterfrakke — Hil Eder, I unge, haardføre Spartanere! Men, o Læser! gaa selv derhen; Du vil maaske langt bedre selv kunne læse de forskjellige Noveller, Comedier og — Tragedier, hvis Illustrationer hænge der. Du vil læse om mangen en „Hensovet", hvis sladdervorne Habit nu fortæller Alverden om den Afdødes smaa Skrøbeligheder, saasom at han nærede en taabelig og ugrundet Foragt for Alt, hvad der hed Seler, at han gik med frisk Skraatobak løs i Vestelommen o. s. v., o. s. v. Prøv det engang, det lønner sig rigeligt.

Gadens andet Fortrin er det, at „Tilskueren" derfra betragter hele den vide Verden og derfra begiver sig ud i hele den vide Verden — vi have allerede een Abonnent i Sverrig. Vore Læsere ville indrømme os, at det ikke er Gadens, eller om man vil, Strædets mindste Mærkværdighed. Som sagt „Tilskuerens" Contoir (aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6) findes i Nr. 20 i Lille Helliggeiststræde.

„Denn ich selber bin ein solcher
Ritter von „dem heiligen Geist"!"

Literatur.

Arvingen af M. Goldschmidt. Man træffer i denne Bog som i alle Forfatterens senere Arbeider en begeistret Panegyrik over det „at være født." I Frankrig, hvor Rohan'er og Montmorency'er høre hjemme, der kunne vi forstaae en saadan, men her i Danmark bliver den næsten en Parodi til Trods for Genialiteten og den universelt objective Sandhed, hvormed den er udført. — Man har gjort den Indvending, at alle Forfatterens Helte gaae tilgrunde eller i al Fald blive ulykkelige, og den Indvending er nogenlunde borneret. Der er Enhed og Harmoni i alle Goldschmidts større Fortællinger! Katastrophen er ikke trukket frem med Vold, men kommer som naturlig Følge af det hele Anlæg. Men man kan maaske beklage Forf., thi Udkastet til og Anlæget af saadanne Værker vidne om en vis „Zerrissenheit". Den, der skriver slige Fortællinger, minder om en ægte Cremoneser, som mangler en Streng. Klang er der i Violinen, og deilige Ting kan der spilles paa den, men Repertoiret er begrændset. Fulde, lykkelige Accorder frembringes ikke; Strengen, der er sprunget, det er den samme, fra hvilken „Corsarens" begeistrede Frihedshymner i sin Tid hentede deres bedste Toner. —

Tilbagetoget fra Dannevirke og dets hemmelige Historie af W. Kauffmann, Artillerimajor. „Berlingske Tidende" og „Flyveposten ere henrykte over denne Bog — sat sapienti! En af dem udtaler, at General de Meza nu er vadsket aldeles ren af Hr. Majorens Vand, men hvis det Vand kunde vadske Generalen ren, saa maatte han jo være det for længe siden; baade „Berl. Tid." og „Flyvep." have jo mange Gange pumpet det ud. Det er bestandig det samme:

„Ah! ah! ah! mais vraiment
Cadet Rousselle (Meza) est bon enfant!"

Om vore Theateranmeldelser.

Man har ikke overalt kunnet forstaae, at en Kritiker, saaledes som i vort første Numer, kunde fortælle, at han vilde „dømme mildt og rose Alt." (Den ærede Samtidige i „Dags-Tel.", der specielt paa Prænt har udtalt sin Forundring herover, kunne vi nu ikke forstaae. Den Mands Sympathi havde vi dog rigtignok ventet.) Derfor Følgende:

Under vor Skolegang havde vi en Lærer i Geographi, som var overordenlig godmodig, og som holdt meget af alle sine Elever. Kom han en Dag i en af de andre Læreres Rubriker i Protocollen til at see, at en af os havde faaet Mdl. eller Slet, saa blev han ganske bedrøvet. Han havde derfor for sit Vedkommende indført det System, aldrig at give andre Characterer end Ug., Mg., G. og Nul, den sidste, naar man var aldeles insolvent, den næstsidste, naar man omtrent var det. Kun gode Characterer prangede derfor i hans Rubriker, thi G. er jo i og for sig en „god" Character, og et Nul var en Sjeldenhed. Han havde altsaa lutter skjønne Zifre at nedskrive og at forlyste sit Øie med, men „Skolens Bestyrer" kjendte Zifrenes Værdi, og et G. i Geographi var en sikker Forjættelse om en Kjæpperyggedands paa „Trommesalen".

Høistærede Publicum! vi ere ogsaa overordenlig godmodige, men der er dog Folk, hvis „Spillen Comedie" vi aldrig skulle omtale (ɔ: Nul).

Det kongelige Theater. Advokaten og hans Myndling. Selve Stykket have vi jo alt omtalt; i sin Helhed er det interessant uden dog at være mere spændende, end almindelige Nerver kunne taale det. Anden Act er fortrinlig og fjerde med sit glimrende Theatercoup ikke mindre, og „naar Enden er god, er Alting ypperligt". Spillet var, som vi alt forrige Fredag bemærkede, det kgl. Theater værdigt. Frk. Lange var endnu bedre, end hun skal have været i „Waisenhusbarnet", Frk. Nielsen uhyre tænksom; de to Damers Pufærmer toge sig særdeles godt ud og vare vist ganske bolognesiske. Hr. Mantzius var mesterlig, og Hr. Hultmanns friske Stemme contrasterede heldigt mod Hr. Wiehes sonore Organ, der ikke uheldigt mindede om hans afdøde Broders, naar denne var let forkjølet. Hr. Rosenkilde var den Gamle — ja, misforstaa os endelig ikke, vi mene ikke den gamle Rosenkilde. Hr. Kolling var morsom, og Hr. Nielsen gjorde det især godt, naar han løb ud af Scenen; disse lette, hoppende Bevægelser, disse kjælent coquette Sving — complet lille Bologneserhund. Hr. Päetz var — ja, han var glimrende! — for han spillede slet ikke med. — Iøvrigt er der intet andet Vigtigt at meddele, end at Theatret var fyldt uden at være overfyldt, saa at Temperaturen til Trods for den stærke Kulde udenfor (8° Reaumur) var overmaade behagelig.

Anmeldelse af Anmeldelserne.

Under denne Rubrik ville vi af og til opstille nogle smaa Paralleler, vi ville præsentere vore Læsere en lille Bouquet af indbyrdes høist forskjellige Blomster, en Bouquet, som vi netop ville søge at gjøre tiltrækkende ved Hjælp af det Heterogene. Vi ville plukke Blomsterne fra de forskjellige „Blade"; i „Fædrelandet", hvor Tugtens Ris groer, plukke vi Stokrosen og den saftfulde*) Vingekaktus, i „Berlingske Tidende" Zirplanten Azalia og den brandgule Skarntyde (conium „maculatum"), i „Dagbladet" og „Folkets Avis" de brogede, men duftløse Tulipaner og i „Dagstelegraphen" de „grønne" Laurbærblade, Engelsød og rosenrøde Ros'er; af og til ville vi for Livlighedens Skyld maaske ogsaa indflette en Kamelblomst fra „Flyveposten" eller en lille Torskemund (antirhinum); Bouquetten vil blive

*) vide: Kritiken over „de lærde Damer"; Fru Sødring: altid saftig.

Grev William.

Efter Revue des deux mondes.

Paa et af mine Streiftog gjennem Wales bragte Hændelsen mig til Slottet S . . . Denne gamle Borg laa dybt nede i en ensom Dal ved Bredden af en Dam, der paa alle Sider var omsluttet af hundredaarige Ege og steile Klipper. Naturen var vel alvorlig her, men Planteverdenen yppig og frisk. Langs med en tæt Skov bredte sig en deilig Eng, og under Vinduerne mod Syd vidnede et rigt Blomsterparti om en omhyggelig Pleie og en udsøgt Smag. I alle disse forskjellige Partier var der paa samme Tid Alvor og Venlighed. Den dybe Stilhed ved Borgens Indgang gjorde et forunderlig sørgmodigt Indtryk. De store øde Haller med deres mørke Paneler, halvtødelagte Snitværk, de lange skumle Gange, de favnetykke Mure, de vidtløftige Trapper, hvor kun af og til en Tjener viste sig, alt dette aandede Tungsind. En eneste Mand beboede den store Gaard, hvor jeg var bleven modtagen med udsøgt Høflighed.

Det var en Mand paa et halvhundrede Aar, høi, velskabt, fyldig, lidt bøiet, med store blaae Øine, saa lyse og saa rolige, at man kunde antaget dem for at være af Glas, hvis ikke stundom ligesom en indre Flamme havde kastet sit Skjær derigjennem; en værdig Holdning, omend lidt keitet, som hos den, der famler sig frem i Mørke; i Et og Alt Udtrykket

Grusomme! udbryder Nephtali, oprørt over hendes Fortvivlelse, hendes, som han elskede saa høit; er dit Hjerte da af Sten, siden det kan forblive ufølsomt for saadanne Ord?

Jeg takker Dig, Nephtali, svarer Lægen med bitter Ironi; jeg vaklede et Øieblik, men dine Ord have bestemt mig.

Kort efter tilføier han uden at kaste et eneste Blik paa sit Offer, der tilsyneladende livløs ligger for hans Fødder:

Tirza! jeg forstøder Dig.

Han lægger Skilsmissebrevet i hendes to smaa Hænder og støder hende fra sig; det fine Legeme vakler et Øieblik, hun er ude af Stand til at reise sig, og Zimram styrter bort.

Ypperstepræsten tog Skilsmissebrevet, sønderrev det i fire Stykker og spredte dem ad for Vinden. Ledsaget af Vidnerne gik han ind i Templet.

Tirza var forblevet paa det Sted, hvor hendes Ægtefælle havde forladt hende. Hun fæstede et stivt Blik paa Skilsmissebrevet, dette Pergament, der, nu revet i fire Stykker, havde tynget i hendes Hænder med en frygtelig Vægt; halv ubevidst stirrede hun paa Kvinderne, der lidt efter lidt fjernede sig fra hende; med dyb Rædsel hørte hun den mørke Mumlen, der hævede sig blandt Mængden. Men snart, i hele Følelsen af sin Ulykke, kastede hun Blikket fra det sønderrevne Skilsmissebrev ud imellem Mængden, idet hun søgte en Forsvarer, en Ven.

Ikke en eneste! . . . thi den Ulykkelige saa ikke en ung Fremmed, der stod nærved hende, taus og bleg som hun. Han mærkede grant den Storm, der reiste sig, medens han betragtede hende med Øine, der vare fulde af den ømmeste Kjærlighed. Den stakkels forladte Kvinde!

Kort efter blev hun grebet af Rædsel, og vaklende steg hun op ad Trinene til Salomons Tempel.

Hun er skyldig! lød det blandt Mængden . . . Hendes Brøde er ikke bevist! . . . Man har seet en Fremmed gaae ind til hende ved

noget spraglet, men den vil være lystelig at see til alligevel. I den sidste Uge har Drivhusets Flora desværre ikke ret villet trives, hvorfor man undskylde, at Bouquetten er lidt tarvelig, men den skal forhaabentlig blive yndigere en anden Gang.

„Dagstel." udhæver den Continuitet, der var i Frk. Langes Spil i „Advokaten og hans Myndling", og den taler om Hr. Wiehes Inderlighed og Kraft, „Berl. Tid." savnede Ild hos den Sidste, og den Første „spillede hver Scene for sig" — den røde Rose og den brandgule Skarntyde! „Dagstel." udhæver Frøken Langes fine Mimik, „Berl. Tid." finder den „solid". „Fædrelandet" og „Dagbladet" synes, at Alt er saa saare godt. Ja, som sagt Bouquetten er ikke ret rig denne Gang, men „hvor Intet er, har Keiseren tabt sin Ret."

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.

Prædikanterne

paa Søndagen Septuagesima.

Slotskirken, Hr. Slotspræst Schrader, Kl. 10.
Frue Kirke, Hr. Helms. Aftensang: Hr. Lic. Rothe.
Holmens, Hr. Dr. Fog. Aftens.: Hr. Warburg.
Helliggeistes, Hr. Dr. Kolthoff. Aftens.: Hr. Dr. Bloch Suhr.
Trinitatis, Hr. J. Nielsen. Aftens.: Hr. Levinsen.
St. Petri, Hr. Schmaltz, Kl. 10.
Frelserens, Hr. Fenger. Aftens.: Hr. Holck.
Frederiks, Hr. Provst Martens, Kl. 10.
Garnisons, Hr. Blædel, Kl. 9½. Aftens.: Hr. Engholm.
St. Johannes, Hr. Frimodt, Kl. 10.
Citadellets, Hr. Schmidt, Kl. 10.
Reformeert, Tydsk, Hr. Theobald, Kl. 10.
— Fransk, Hr. Krayenbühl, Kl. 11½.
Vartou, Hr. Biskop Grundtvig. Aftens.: Hr. Køster.
Almindeligt Hospital, Hr. Rohde, Kl. 10.
Abel Cathr. Stiftelse, Hr. Schmidt, Kl. 11.
Frederiksberg By, Hr. C. L. Nielsen, Kl. 9½.

Aftengudstjeneste.

Frue Kirke, Hr. Helms, Kl. 6.
Holmens, Hr. Dr. Fog.
St. Johannes, Hr. Rindom, Kl. 6.

Katholsk Kirke.

Form. 8 og 12: Stille Messe. Kl. 10: Høimesse med Prædiken, Hr. Stub. Efterm. Kl. 3: Andagt med Catechisation.

Repertoire.

Mandag: Kostgjængeren og Brama Bayaderen. Tirsdag: Advocaten og hans Myndling. Onsdag: Faust (uden Abonnement). Torsdag: De lærde Damer og et Eventyr i Rosenborghave. Fredag: Faust. Lørdag: Advocaten og hans Myndling.

Det kongelige Theater.

Søndagen den 12te Februar 1865, Kl. 7:

Prolog

af Hr. Prof. H. P. Holst, fremsiges af Hr. kgl. Skuespiller V. Wiehe.

Svend Dyrings Huus,

romantisk Tragedie i 4 Acter af Hr. Prof. H. Hertz, Musiken af Hr. Syngemester Rung. (50de Gang.)

Casino.

Søndagen den 12te Februar 1865, Kl. 7:

Hr. Grylle og hans nyeste Viser.

Vaudeville i 2 Acter af Hr. Erik Bøgh. (Intriguen af Théaulon.)

Et enfoldigt Pigebarn,

Vaudeville i 2 Acter af Hr. Erik Bøgh. (Intriguen efter et fransk Lystspil.) (Paany instuderet.)

Cabinetssecretæren,

Vaudeville i 1 Act af Hr. Erik Bøgh, (med nye Coupletter og tildels omarbeidet).

Forbi Kl. 10 3|4

Folketheatret.

Søndagen den 12te Februar 1865, Kl. 7:

„Ulykkelige Hændelser"

Farce med Sang i 1 Act.

I Karnevalstiden.

Vaudeville i 1 Act. (Paany instuderet.)

Kaskjetten og Pletten,

Farce med Sang i 3 Acter efter det Franske. (1ste og 2den Act ere hver delte i 2 Afdelinger.)

To Sange,

foredrages af Fru Recke.

Paa den anden Side,

Vaudeville i 1 Act (Omarbeidelse af To Naboer) af Erik Bøgh.

Ægteviede.

Arbeidsmand Peder Andersen og Pigen Anna Dalberg. — Tjenestekarl Jens Pedersen og Pigen Kirstine Nielsen. — Hornblæser Carl Christian Falkenstjerne og Pigen Ane Cathrine Sørensen. — Arbeidsmand Frederik Christian Larsen og Pigen Emilie Kjøbenhavn. — Bødkersvend Carl Emil Stub og Jomfru Hansine Mathilde Bodahl. — Kjøbmand Niels Ludvig Eklund og Bengta Nyberg, født Andersen. — Snedkersvend Thorvald Julius Olsen og Jomfru Jensine Andrea Rosentræter. — Skomagermester Christian Agerbundsen og Jomfru Gunnor Andersen. — Værtshusholder Peter Sørensen Molgaard og Jomfru Caroline Amalie Flamand. — Høker Florian Brumberg og Pigen Karen Jensen. — Cigarmagersvend Hans Andersen og Pigen Anne Christine Clausen. — Kudsk Anders Knudsen og Pigen Maren Larsdatter. — Rebslagersvend Peter Christian Møller og Pigen Elin Christiansdatter. — Værtshusholder Ferdinand Hansen og Pigen Sophie Frederikke Jensen Erritzøe.

Avertissementer.

„Tilskueren"

udkommer hver Søndag og vil indeholde en politisk Oversigt, originale Digte, Noveller og Skizzer, Oversættelser af Dickens, Heine, Murger, Revue des deux mondes, Household Words o. s. v., Theater- og Kunstkritik, Boganmeldelser m. M. Abonnement a 3 Mk. Qvartalet modtages i alle Landets Boglader, paa de kgl. Postcontoirer, paa Bladets Contoir, L. Helliggeiststræde Nr. 20, 3die Sal, aabent fra 10—12 og i Reglen fra 4—6, samt hos Undertegnede. Avertissementer modtages paa Bladets Contoir, 3 Sk. Petitlinien, og hos

F. W. Thomsen.
Vesterbrogade 62.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.** — J. Cohens Bogtrykkeri.

Nattetid . . . Han er blevet hos hende i to Timer . . . Zebul saa ham, da han gik bort . . . Elipheled var ogsaa Vidne dertil . . . Hun hjalp ham med at flygte. . . .

Hun har vanæret sin Ægtefælle, udbrød en gammel Lovkyndig, der havde en ung Hustru . . . Hun har fortjent Døden! lød det fra alle Kanter . . . Loven dømmer hende! . . . Lad hendes Exempel blive en Advarsel . . . Hun er meget ung . . . Og meget smuk, sagde Andre, uden Tvivl unge Mænd . . . Hun fortjener ingen Barmhjertighed, skreg Kvinderne, og tusind Stemmer gjentoge: ingen Barmhjertighed! Død over den, der forraader sin Ægtefælle og bringer Skam over sine Børns Hoveder.

Disse Udraab, disse ulykkespaaende Aasyn, denne Hob af Mennesker, der indbyrdes ophidse hverandre og derpaa trænge rasende frem imod den svage Kvinde, fylde hende med Rædsel. Forfærdet og maalløs stirrer hun paa den levende Mur, der omgiver hende; hun vil flygte! . . .

Flygte! . . . hvorhen? . . .

Til alle Sider er hun indesluttet af et oprørt Folk . . . Barmhjertige Gud! Der . . . dernede ogsaa . . . overalt Død!

Et eneste Øie hviler paa hende med Kjærlighed og med Dødens Angst; et eneste Hjerte har forstaaet og delt hendes Smerte; et eneste Menneske staaer ubevægelig nærved hende; det er den Eneste, som hun ikke seer. Orkanen voxer, Dommen nærmer sig! I al sin rædselsfulde Høihed reiser den sig, den strækker sin Jernhaand ud imod sit ulykkelige Offer.

Den første Sten fløiter i Luften og falder til Jorden tæt ved Tirza.

Israels Gud! I dine Hænder overantvorter jeg min Aand! raaber den unge, ulykkelige Kvinde, og idet hun indhyller det dødblege Ansigt i sit Slør, falder hun til Jorden som død.

Endnu var hun dog ikke ganske bevidstløs; det forekom hende, at der var En, der berørte hende, at tvende Arme omslyngede hende og

holdt hende oppe . . . i samme Nu følte hun en voldsom Smerte i Hovedet, Templet syntes hende at vakle i sin Grundvold, Jorden veg bort under hende; . . . hun følte Intet mere!

. . . .

Ikke langt fra Jerusalems Mure sees endnu ved Indgangen til Jødernes Kirkegaard to graae Stene, der ere stærkt medtagne af Tidens Haand; de ere tæt bevoxede med Mos, og selv om man kradser det bort, seer man dog hverken Navn eller Dato. Men Historien om disse to ulykkelige Ofre har forplantet sig gjennem Traditionen. Moderen fortæller den endnu til Datteren i Trolovelsens Time, og Ægtefællen, der nødes til at forlade sin unge Hustru, minder hende i Afskedens Stund med forstilt Ligegyldighed om, hvorledes det gik Tirza og den Fremmede.

Tilskueren.

Nr. 3. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, L. Helliggeiststræde Nr. 20, 3die Sal. **Søndagen den 19de Februar.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Ovartalet, 4 Sk. Nr. — Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Idealet.

Hvor fandtes Hvile i et Maal,
Der ei et nyt med Il forkyndte?
Naar blev Du færdig uden Suk,
Hint Suk, at „nu Du først begyndte?"

Klæd Frøet af! — kun Skal paa Skal!
Du finder ei den sidste Kjerne;
Lod Himlens Dyb! — Du naaer ei Bund,
Men fanger Stjerne kun bag Stjerne.

Du, stille Gransker! gav Dit Liv
Til Tankens Perlefangst i Dybet;
Den store Perle: Sandheds Sol,
Den skjulte sig for Dig blandt Krybet.

For hver mislykket Søgen kun
Dit Dybsinds Dykkermod forøges;
Var størst Dit Held, hvad fandt Du da?
Ak! Sporet kun: „her maa den søges."

Og Haand i Haand med Dig ved Kvæld
Bemodig sidder Skjønhedspræsten;
O, Skjald! Din Taare siger mig,
Du favned' Idealet — næsten.

Gjenskabe vilde Dit Genie,
Natur og Aand til Et formæle;
Een Livsgnist mangled kun — den kan
Ei selv Prometheus til Dig stjæle.

End Du da? varme Barnesjæl!
Maaske Du Mer end Hine evner?
Hvor Skibet splintres, Baaden trygt
I Havn hen over Revlen stevner.

O, nei! hvert „Tak!" og hvert „Godnat!"
Hvert Kys, hvormed Du varmt forsegler,
Var dog for kort, for koldt — „end eet,
Eet til!" — ak! eet bestandig feiler.

Eet Kys, det bedste, fik Du ei
Paa disse kjære Læber trykket;
Een Blomst til Krandsen fik Du ei,
Og kun med den var Graven smykket.

Græd kun, som Barnet, Verden! græd!
Og Du, mit Hjerte! græd kun stille!
Din sidste Trang sin Fyldest faaer
Hos Gud først, hos sit Maal, sin Kilde.

g. t. d.

Hjemme og ude.

Hvad er et doctrinairt Parti, og hvilken Politik følger det? Det er disse Spørgsmaal, som Jacob Davidsen med sit eiendommelige Vid og sit sjeldent skarpe Blik allerede forlængst har besvaret i den høitflyvende „Post"; det er endvidere disse omtvistede Sætninger, der i sin Tid laante Hr. N. Hansens journalistiske Færdighed et overordenlig rigt Stof. Ja, hvad skal vel Ordet „Doctrinair" sige? Vi skulle dog her, til Trods for de antydede mesterlige Afhandlinger, forsøge en Forklaring, skjøndt vi gjerne ville indrømme, at vi endnu ikke have faaet fat paa den Ariadnetraad, som sikkert fører til Labyrinthens Indre. Doctrinen er den potenserede diplomatiske Finesse, den strenge Systematiseren og den sig aldrig fornægtende Forsigtighed. I revolutionaire Bevægelser gjør den omtrent samme Virkning som amerikansk Olie i en stærkt oprørt Vædske: den binder Ideernes Bølger og frembringer en overfladisk Glathed og Mathed, medens Strømmen skjult bevæger sig paa Bunden. De Doctrinaire ere instictmæssigt udprægede Modstandere af det røde Demokrati, men bekjæmpe samtidigt det uindskrænkede Kongedømme, fordi en dybt rodfæstet Overbevisning byder dem det. De ere ikke Følelsens, men Beregningens Tjenere; de smile haant ad høihjertede, ildfulde Indskydelser, men kaste sig i Støvet for et vel udtænkt mathematisk Bevis. Doctrinens rette Sphære er derfor det Normale og nøie Begrændsede. Alt, hvad der bevæger sig udenfor den engang theoretisk udkastede politiske Sporvei, vækker de Doctrinaires høieste Forfærdelse og hidfører i deres Øine ikke alene Folkets, men — og det er det Værste — tillige det velordnede Statsmaskineries Undergang. I det constitutionelle Monarchi skyder Doctrinen sine frodigste Væxter; Frøet udsaaes i den lærde Skole og bærer de skjønneste Blomster i den lovgivende Forsamling. Hvad Ynglingen optog i sin videbegjærlige Sjæl, da han stod paa det nederste Trin af Athenes Alter, hvad der indvandtes af Videnskabens Stof paa det lille Kammer ved Studerlampens sparsomme Skin, det udkrammes høit og lydeligt paa Thinge. Ciceronianske Tanker slaae i Skokketal de forbausede Mænd af Folkets store menige Midte om Ørene. Classiske Vendinger bruse i fuldttonende Accorder gjennem Salen, og træffende Exempler hentes baade fra China og Sandwichsøerne, fra Østerrig og fra Preussen. Man maa beundre Lærdommens Fylde, og man kan ikke Andet end yde den en stor, velfortjent Agtelse; men desværre — det er dog kun den ene Side af Sagen. Hvad der glimrer paa Theoriens Omraade, mister som oftest hele sin Farvepragt, ja bliver ligefrem fordærveligt i det praktiske, politiske Liv. Her nytter ikke et Kjæmpefond af engelske og franske Paralleler; kun en prøvet Erfaring og sundt Kjendskab til Sæderne og Tænkemaaden hos det Folk, af hvilket man er fremgaaet, bliver her til Gavn. Fordi en fremmed Stat har antaget en eller anden Forfatningsform, behøver Ens Fædreland vel ikke at lempe sin efter denne. Den sunde Fornuft vil i dette Tilfælde dømme rigtigt, men

jeg levede under hendes Øine som hidtil; hun var tilstede, men jeg saa hende kun ikke længere.

II.

Trods hendes lette Gang og hvide Pande, troede jeg strax ved Synet af Isaura at skue gamle Mosa i forklaret Skikkelse. Jeg kjendte Udtrykket igjen i hendes blaae Øine, i hendes friske Læber, jeg kjendte hende atter i dette Barn; for at støtte min svigtende Sjæl havde hun iført sig dette Ungdommens og Skjønhedens Klædebon. Ja, jeg kjendte hende igjen og svømmede i Henrykkelse! Jeg kaldte hende ikke længere gamle Mosa, jeg kaldte hende Isaura, og Navnet klang let paa mine Læber.

Nu troer jeg ikke længere paa en Sjælevandring. Nei, Sjælen er altfor glad over at slippe bort fra sit snevre Fængsel, til at den nogensinde skulde vende tilbage til det igjen; naar den først engang har udfoldet sine Vinger til Flugt, vil den higende mod det evige Lys stedse hæve sig høiere og høiere, nærmere og nærmere mod Gud; Maalet naaer den aldrig. Dengang derimod fandt jeg Trøst i min Tro, for mig levede hun endnu, kun i en anden Skikkelse.

Jeg tog ikke Isaura under min Beskyttelse — jeg beskytte Nogen! — nei, jeg fæstede mit Blik paa hende, jeg fulgte hende, og hun beskyttede mig. Hun var Dronning og jeg kun hendes Undersaat; hendes Villie var min Lov, og hun kjendte sin Magt. Hun maa have betragtet mig som et Naturphænomen, men uden Tvivl ogsaa kun som et Phænomen. Min Nærværelse gjorde intet Skaar i hendes Frihed, hun handlede, som om hun var ganske ene; min sjælelige Existens bemærkede hun næppe.

Ønskede hun Noget, pegede hun paa det, og jeg bragte hende det, spærrede Noget hende Veien, vendte hun sig om mod mig og viste mig det, strax tog jeg det bort, og saaledes gik det med Alt. Naar hun med et Tegn bød mig forlade Stuen, satte jeg mig udenfor hendes

Jeg har jo sagt det, min Reise kunde ikke opsættes, jeg forlod ham. Senere, som han havde ønsket det, aabnede jeg den Pakke, han havde givet mig. Det var med en underlig Følelse, jeg læste dens Indhold.

I.

Hvorfor vaagne de slumrende Minder paany af den lange Hvile? Hvad er det for en Magt, der tvinger mig til atter at forske efter Kilden til min Smerte? Hvad kalder saa pludselig alle de gamle Indtryk tilbage igjen? Hvad maner med Et Fortiden frem for mit Blik saa overraskende og saa virkelig?

Jeg husker grant, hvilken stille Fryd jeg følte, naar gamle Mosa sad og spandt, og mit Hoved hvilte i hendes Skjød. Der var Fred, der følte jeg intet til Livets Byrde, der aandede jeg frit og drømte mig ind i Evigheden. Jeg hører endnu hendes kjære Stemme, naar huslige Pligter kaldte hende bort, og hun sagde til mig: „Reis Dig lidt, lille William." Blot ved disse faa Ord følte jeg, hvor ondt det gjorde hende at maatte forstyrre mig, og jeg havde dog aldrig ladet hende skimte selv det ringeste Spor af Uvillie derover. Jeg fulgte hende overalt, og mit Blik var ikke fra hende, enten hun saa puslede med sin Fugl eller lagde Linnedet tilrette, eller hun støvede de gamle Meubler af. Jeg vidste godt, ubenat hun sagde mig det, ja ubenat hun anede, at jeg lagde Mærke til det, naar hun var træt eller faldt i Tanker, eller hun gjerne vilde være ene. Naar jeg mærkede det, listede jeg mig bort og satte mig paa hendes Yndlingsplads henne ved Vinduet i den lille Sal, hvor jeg havde et helt Bed med Resedaer og Solskin ligeudenfor. Der sad jeg saa og lyttede til Myggenes Summen og grundede over, hvad deres Mening vel kunde være med saaledes at flyve omkring uden synligt Maal og frembringe den samme vedholdende og ensformige Lyd, som gamle Mosas Rok.

Hun vidste ikke, hvorledes jeg i Forveien beregnede, naar den glade

de Doctrinaire følge en anden Vei. De have engang lært, at de europæiske Stater danne et politisk System, og at dette maa betragtes som en stor Organisme, hvori Delene nøiagtigt svare til hverandre. Derfor ingen Abnormiteter, man skal klinge med i Harmonien og ikke skurre som en ensom Dissonans. Naar altsaa de øvrige Stater have en absolutistisk Forfatning, skal den enkelte, efter de Doctrinaires Mening, saameget som muligt affatte sin i samme Aand. Bevares alligevel nogle Friheder, da maae disse fremtræde i saa kunstige og folderige Draperier, at man først efter lang Søgen formaaer at skimte dem. Thi den europæiske Nødvendighed og den uvurderlige Forsigtighed forbyder dem at lyse klart for Alverden og træde frem i deres simple Nøgenhed. —

Man vil næppe nægte det overmaade Træffende i ovenstaaende Bemærkninger, naar det „Hallske“ Parties Optræden i Forfatningssagen holdes for Øie. Blandt de Grunde, som anføres mod Junilovens Holdbarhed, fremtræder navnlig fra de Doctrinaires Side den, at Danmark ikke kan bevare Demokratiet, nu, da det har faaet det absolute Preussen til Nabo. Og naar der fra de samme Pladser i Thinget lyde Stemmer for et conservativt Førstekammer, da tyder dette hen paa en fuldstændig Misforstaaelse af de politiske Anskuelser hos Folkets langt overveiende Flertal. —

Udlandet — ligger paa Sprogø.

Om Dueller.

Nogle Medlemmer af Rigsdagen have ment, at den nye Straffelovs Bestemmelser med Hensyn til Dueller ere altfor milde; et Par Maaneders Fængsel forekommer dem at være en illusorisk Straf, og En iblandt dem har derfor foreslaaet de tvende Maaneder ombyttede med Dødsstraf, der formentligen under særdeles formildende Omstændigheder kunde forandres til Cellefængsel paa Livstid. Vor Stemme har naturligvis ingen Vægt — endnu —, men vi ville ikke desto mindre sige et Par Ord til Gunst for Dueller.

Man har fremhævet, at de vare en barbarisk Levning fra Midalderen, og det er ganske sandt. Dueller ere i og for sig barbariske, det er Næveretten i ridderlig Oversættelse, men saalænge der findes saamange andre Levninger af Barbariet, imod hvilke de ere det eneste Correctiv, saalænge, forekommer det os, bør de ikke berøves os. Der gaaer altfor mange raae Barbarer løse omkring iblandt os, Skriblere og Æreskjændere, Pamphletairer og Bagvadskere, og ligeoverfor dem er igrunden den ærekjære Mand aldeles vaabenløs; thi en Indstævning for Domstolene, hvor det kun gjælder om en større eller mindre Udbetaling, har egentlig ikke meget at sige; nei „Liv eller Død“ for en Fornærmelse, det er Alvor. Et saadant Alternativ har tillige den store Fordel for den, der stiller det, at han i Regelen med det Samme bliver renset i Folks Omdømme, hvorimod selv den høieste Bøde kun sjeldent vadsker Nogen aldeles pletfri — „der har dog nok været Noget om det alligevel“ hedder det sædvanligvis. De ivrige Modstandere af Dueller ville nu maaske bemærke, at Følgen bliver, at Duellanter ville komme til at grassere, og at den Enkelte vil være endnu mere udsat for Fornærmelser end tidligere, idet den, der er sig bevidst, at han til Fuldkommenhed kan føre en Kaarde eller bruge en Pistol, vil gaae omkring som en brølende Løve og fornærme Publicum til Høire og Venstre. Noget Saadant kunde skee i gamle Dage, nu skeer det ikke. Vor Tids Udvikling forbyder Sligt; Duellanten vil snart blive stemplet som saadan og blive en Umulighed i det gode Selskab; hans Ord vil Ingen høre, og hans Fornærmelser vil Ingen troe paa; man vil ikke anerkjende dem som Fornærmelser, og en Indstævning for Domstolene af en saadan Personlighed vil Enhver ansee for berettiget. Sæt derfor en lille Extradouceur ud for Duellanten af Profession, men Straffen for Dueller i Almindelighed bør være mild; der er saamæn ikke derfor større Fare for skikkelige Borgeres Liv, hvorimod eet Gode i det Mindste vil være Følgen deraf: Tonen i Pressen vil blive langt elegantere og langt urbanere, og det vil ikke være uden Indflydelse paa Publicum i det Hele; thi som det nu er, vil næppe Nogen nægte os, er det ligefrem modbydeligt.

Den Ene beskylder den Anden for at være „en infam Løgner“ og „en gemen Karl“, og den Anden retorqverer snarest muligt Beskyldningen — Jøderne ere især Capaciteter i den Retning. Naar de gjensidige Complimenter til stor Opbyggelse for de respective Læsere ere udvexlede i nogen Tid, saa indstævner den Ene, hvis det gaaer høit, den Anden, som kommer til at betale en lille Mulct, Udtrykkene mortificeres, for maaske en Maaned efter atter at staae op fra de Døde.

Nei! lad Dueller være tilladte — paa hin halvt indirecte Maade; Publicum vil leve lige længe endda. Der vil ikke blive duelleret mere end tidligere, men der vil blive skjældt mindre ud; Tonen vil forbedres og Humaniteten voxe, for alt dette borger den almindelige Dannelse og — den almindelige Feighed.

Et Sommerbal i St. Cloud.

Kjender Du St. Cloud? Blandt det skjønne Frankrigs mærkværdige Slotte er det maaske det interessanteste. Historiens store, epoquegjørende Begivenheder knytte sig nærmere eller fjernere til disse ældgamle Mure; de staae som tause Vidner om lysende Bedrifter og mørke Forbrydelser, om alt det Høie, Menneskesjælen kan rumme, om alt det Lave, den kan udtænke. De kunne tale om de svundne Aarhundreders spraglede Liv, der omgav Herskeren paa Thronen, og de ville her fortælle os om Imperialismens muntre Optog. De have omfattet de gamle Kongers ødsle Hoffester og Keiserdømmets glimrende Soireer. St. Cloud har seet Forfatningsbrud og mageløse Jagtpartier, republikansk Høihjertethed og monarchisk Mened; det har haanligt tilsmilet kronet Letsindighed og alvorsfuldt beskuet Udfoldelsen af demokratiske Dyder. Allerede i Middelalderens Morgengry, i Merovingernes Periode, tegner St. Cloud sig med svage Omrids paa den historiske Synskreds. Dengang var det en lille Borg, der husede Clodovald, den vilde Clodovigs Frænde. Under Renaissancen, da den opvaagnende Oldtid splittede Middelalderens Taager, da den classiske Pen og Meisel paatrykte Aanden og Materien et ædlere Stempel og gav Tanken kraftige Vinger, forvandlede den øde Borg sig til et deiligt Slot, som laante sin ydre Formskjønhed og sin indre Billedpragt fra Helleniens gamle Mestre. I en af dets Sale modtog den elendige Henrik III det dræbende Stød af Dominicaneren Jacob Clement, hvis Arm Jesuitismens Rænker havde væbnet. I den yndige Park og de løvrige Gange, som i det syttende Aarhundredes Midte bøiede sig for Kunstens Haand og formede sig efter den menneskelige Skjønhedssands, vandrede den letsindige Ludvig XIV med den glødende Marquise af Montespan; her plukkede han Roser, som han knælende rakte sit Hjertes Dronning. Ja, her knælede han saa mangen en Gang og for saa mangen en Kvinde, men selv naar han knælede allerdybest, glemte han dog aldrig, at det igrunden var ham, Kongen, Ludvig XIV, hvem Knæfaldet skyldtes. Dengang bølgede i de stjerneklare Sommernætter Hofdamernes og Cavalerernes livlige Skare paa de grønne Terrasser. Et flygtigt Elskovssuk, et fortryllende Smil eller et coquet Haandtryk var nok til at electrisere Enhver af Mængden. Man sværmede for classiske Former og glemte den christelige Moral. Man forelskede sig i sin Udvalgtes snehvide Hals og berusede sig i hendes kulsorte Øine, men svævede med en vidunderlig Lethed og Finesse hen over de faste Principer. Lyrens Toner klang rundtom ved de rislende Kildevæld til Foredraget af smægtende Madrigaler, og horatsiske Oder bedaarede de bløde, ungdommelige Sind, der slet ikke havde noget imod at lade sig bedaare. Kongen selv var en forelsket, lidenskabelig Ridder, en fanatisk Præst for den kvindelige Skjønheds Altar, og hans Exempel, der blændede ved Purpurets Glands, fulgtes af hele Frankrigs rige Adel. Men pludselig forandrede Alt sig. Ligesom af en heftig Orkan bortveiredes den lattermilde Flok fra de henrivende Haver. Revolutionen løftede sit blodige Hoved. Under Sansculotternes vilde Jubel fløde Blodet af den Slægt, hvis Ungdom havde været indviet til hine stormende Fester og letfærdige Glæder. Fædres Synd blev hævnet paa Børnene; Monarchiets Minder nedhvirvledes i Lidenskabernes heftige Malstrøm. Da stod St. Cloud øde og forladt, men atter fyldtes dets tomme Haller. Den unge Bonaparte, der vendte hjem fra Orienten med Seirens Palmer i sin Haand, forsamlede her den døende Republiks Repræsentanter. Den attende Brumaire lagde Grunden til Keiserdømmet, og Frihedsideernes sidste Bølger brøde sig forgjæves imod den jernfaste Erobrers Bryst. En ny Æra oprandt for det gamle Slot, der var bleven tilsidesat af Jacobinerne; thi disse holdt ligesaalidt som Demokratiet overhovedet af Palladser. Den keiserlige Ørn svang sig paa mægtige Vinger henover Europa og vendte, stedse kro-

Dag vilde komme, der bragte Lykke og Tilfredshed til at straale paa hendes Ansigt, den Dag, da Brevet kom, som fortalte, hvorledes lille Isaura havde det. Og Brevet, som hun først gjentagne Gange læste høit for sig selv, maatte Mr. Evens derpaa læse høit for hende, indtil jeg kunde det udenad. Mosa blev gladere derover end Isauras Fader, Mr. Evens, eller maaskee snarere saa jeg kun hans Glæde over hende, den gamle Bedstemoder. Jeg kyssede Brevet, da hun havde ladet det ligge paa sit lille Ibentræes Bord.

Hvordan saa da Isaura ud? Det vidste jeg ikke; hun kunde have Vinger som Fuglene eller et smukt blaat Gevandt som Englene i Bibliotheket.

Bibliotheket var et Fængsel for mig, thi naar Fader Antonin læste med mig, holdt han mig indespærret der, langt borte fra gamle Mosa; saaledes vilde hun have det, og uden at beklage mig derover blev jeg mange Timer daglig hos ham. Skjøndt jeg vel forstod, hvad han lærte mig, og skjøndt jeg ingenlunde var bange for ham, kunde jeg dog kun svare ham med Vanskelighed; da læste jeg i hans Øine snart Vrede, snart Foragt.

Jeg tør dog ikke sige, at jeg forstod Alt, hvad han lærte mig; der var Ting, som stod saa klart for min Tanke som Lyset, og andre, der stedse forbleve mig dunkle; i min Fatteevne var der Afgrunde saa dybe, at Svimmel greb mig, naar jeg prøvede paa at overskride dem; trods alle mine Anstrængelser bleve Ordene til en tom Lyd, ikke en Tanke kunde de vække i min Hjerne. Der var i Tankens Verden et helt Gebet, som altid var lukket for mig. Jeg vidste det, og med Villiens Magt kunde jeg have aabnet det for mit Blik, men min Villie var afmægtig, og jeg var og blev blind. Naar vi kom hertil, sagde Fader Antonin til gamle Mosa: „Tag I ham nu; her formaaer jeg Intet.“ Og jeg saa, hvorledes han havde tabt Modet. Saa rystede hun, som jeg holdt saa meget af, paa Hovedet og trak paa Skuldrene med et saadant Udtryk af

Ord imellem dem, og at de kastede sig paa Knæ. Saa trykkede Mr. Evens hendes Øienlaag sagte til.

Da udstødte jeg et Skrig og foer løs paa ham; jeg vilde ikke lade mig det Blik berøve, som endnu ikke havde forladt mig. Han holdt mig tilbage, og jeg hørte, som om han talte til mig fra det Fjerne: De ere lukkede for evig.

Mine egne Øine lukkede sig, og jeg sank ned paa Gulvet.

Da jeg kom til mig selv, var jeg bragt tilsengs; Fader Antonin var hos mig, men gamle Mosa saa jeg ikke. Han talte til mig om hende og gjød Smerten i min Sjæl. Jeg følte, at man vilde holde mig borte fra hende, lod, som om jeg sov, og man lod mig ene, ilsomt stod jeg op og løb ind i den store Sal; den var tom. Slottet syntes øde, jeg ilede gjennem de tomme Værelser, saa Kapellet oplyst, steg op ad den lille Trappe og sneg mig ind paa Pulpituret. Jeg saa Virakskyerne bølge under Hvælvingerne, saa Lysene tændte og anede, at det var gamle Mosa, der laa udstrakt under det sorte Tæppe ved Altertrinets Fod. Jeg vidste, at hun hvilede der, fordi hun var træt af Livets Vandring; men jeg følte ogsaa, at hun ikke var borte, at hun bedre end jeg hørte de Sange, jeg forgjæves prøvede at nynne med, og at hendes Øine, der for evig vare lukkede, uhindrede gjennemskuede Rummet, at hendes Sjæl, løst af hvert et Baand, svævede omkring mig. Ja sandelig, jeg følte den om mig, jeg glemte Menneskene omkring mig, Kirken, Lysene; jeg vendte Blikket indad, thi der levede gamle Mosa endnu stedse.

De følgende Dage gik jeg som i en Drøm og havde ingen Forestilling om, hvad der tildrog sig. Jeg vendte tilbage til den Kreds, hvori vi alle bevægede os; min ydre Person blev behandlet med samme Omhu som hidtil; men jeg var ene, ganske ene.

Da kom der Brev, som meldte Mr. Evens Isauras Hjemkomst. Jeg glædede mig for gamle Mosas Skyld og ventede ved Siden af hendes Lænestol, ja ved hendes Side; thi jeg havde ikke forandret min Levevis;

net med nye Laurbær, tilbage til Frankrig. St. Cloud blev Samlingsstedet for Nationens udmærkede Mænd og skjønne Kvinder. En broget, glimrende Skare opfyldte de rigtsmykkede Sale og forhøiede den nye Thrones Glands. Men hvor forskjellige vare ikke Keiserrigets Fester fra det gamle Kongedømmes? Hine havde et theatralsk, fremmed Præg; disse bleve baarne af det nationale Liv og naturlige Lune. Ved disse var den franske Kvinde sig selv, saaledes som Aarhundredets Aand havde dannet hende; ved hine hyklede hun, trykket af Fædrelandets militaire Retning, et koldt, fornemt Væsen. Medens hendes Hjerte slog varmt bag „Lilliernes" hvide Blade, forblev hendes Bryst ufølsomt under det med „Guldbier" bræmmede Atlask. Men da Frihedstankens Lyn havde fældet Napoleon og smeltet hans Krone, betraadte Bourbonnerne atter Hjemmets Jordbund. St. Cloud saa andre Billeder, vistnok tegnede i Ludvig XIVs Stil, men dog langtfra de samme. Himlen hvælvede sig ikke længer skyfri over de gamle Fyrsters Hoved; den hang, tung og svanger med Revolutionens Ideer, ned over deres Pande. Da var det, at Karl X, opfyldt af Fortidens gyldne Minder, med et Pennestrøg søgte at kalde disse tilbage til Livet. St. Cloud var Stedet, hvorfra de berygtede Ordonnanser udgik i en urolig Julinat. Men „Lillierne" visnede anden Gang, og Stormen spredte deres Blade over Europa. Borgerkongedømmet havde ingen Poesi, det var Forstandens, ikke Følelsens Tidsalder. Hvor var Alt, hvad der havde begeistret og fortryllet? St. Cloud stod ensom og drømte om hine Dage, der nu vare opslugte af Tidens Brændinger, om hin lille Skare, til hvis glade Spøg og Latter det henrykt havde været Vidne. Skulde dets svundne Ungdom da aldrig mere vende tilbage? . . . . Jo! nu er dets Drøm tilende; nu bølger atter Livet derinde i de pragtfulde Sale og derude i de kjølige Havegange. Fontainerne springe i Maanens Glands, og Gaskronerne bryde deres Straaler gjennem de malede Vinduer. Vi høre Musikens Toner, vi see glimrende Uniformer og deilige Toiletter. Der er Ungdom og Friskhed, Liv og Lune! Følg os derind!

(Sluttes.)

Det kongelige Theater. Prolog til „Svend Tyrings Hus" af Prof. H. P. Holst. Denne Prolog mindede i rimfrie Vers om vort stakkels Fædrelands Tab, den mindede om Pletterne paa vor Nationalære, og endelig mindede den om et Digterværk, vi før engang have seet, hvor et Menneske ligeledes — hos en Muse eller en Valkyrie — kysser sig til en Mængde Livsaligheder.

Kostgjængeren. Hr. C. Price spillede Hovedrollen, og han kunde sin Lectie paa Fingrene. Hr. Kolling var morsom som altid, for det er unægtelig morsomt at see ham spille franske Modeherrer og danske Bønderkarle, italienske Skrivere og holbergske Drenge paa samme Maade.

Brama og Bajaderen. Hr. Steenbergs Uskikkethed til Bramas Rolle var fortræffelig; et Par Steder høstede han almindelig Applaus, fordi han tav ganske stille; at han stod paa samme Maade er øiensynligt. Han er stor i den høiere intensive Comik, den, som man maa gjætte sig til, thi Hr. Steenberg spiller kun for dannede Mennesker med en udviklet Phantasi. Hr. Phisters Olifur var et Mesterstykke fra Mimikens Side. Fremstillingen af Opiumsrusen og af den dyriske Sandselighed vidnede om et forudgaaende dybt Studium. Den Gamles Brynde var uimodstaaelig comisk og mærkværdig væmmelig. — De to dandsende Bajaderer vare nydelige i al deres Forskjellighed. Frk. Price dandser med en vidunderlig Lethed og Ynde og tilsyneladende uden Spor af Anstrængelse. Hun svæver som en guddommelig Gratie hen over Brædderne, kydsk og ren som en saadan; der er poetisk Høihed i hendes Dands, men den er som hugget i Marmor; der er ingen Ild og ingen Lidenskab; det er en Dands for Damer og tydske Digtere. Frk. Healey mangler meget af Juliette Prices Færdighed; hendes Bevægelser ere kortere og mindre gracieuse, men der er „verve", der er Flugt, der er Fyr og Flamme i hele den lille Person. Hendes Dands er ikke hugget i Marmor, men den er med glødende Farver kastet hen paa Lærredet af en phantasirig Pensel. Juliette Price dandser med Aand og henrykker Kvinder, Christine Healey dandser med Benene og beruser Mænd, i al Fald dem, der kunne beruses, men som bekjendt ere vi Danske en meget ædruelig Nation.

Om et Par Anmeldelser.

„Dagbladet" kan „endnu ikke" blive klog paa „Tilskuerens" egentlige Tendens. Det turde da været en billig Fordring, at det havde afventet et Par Numere til og seet, om det saa ikke blev klogere. Det har man nu dog ikke villet, og det maatte da ogsaa, efter Bladets egen Udtalelse, ansees for overflødigt, thi til Trods for at det ikke skulde have kunnet see Tendensen, saa fortæller det dog, at „Tilskueren" er af „overveiende æsthetisk Indhold." Der har det jo altsaa Programmet, som det baade har og ikke har villet eller kunnet see. Derimod har „Dagbladet" seet „et Par gode Vittigheder", og i den Anledning er det ligesom lidt ærgerlig. Det bemærker, at „Lunet ikke tumler sig frit", og da det senere gaaer over til at tale om „Pjerrot" og — „Peter", maa man næsten antage, at det har villet, at „Tilskneren" skulde være et afgjort Vittighedsblad. Altsaa fordi vi tillade os at sige et Par Vittigheder, saa er dermed givet, at hele Bladet skal være fuldt af Vittigheder. Man byder til et Gjæstebud, man beværter blandt Andet ogsaa med en lille Liqueur, og saa bruger en af Gjæsterne Mund over, at man har været uforskammet nok til at byde ham Andet end Liqueur; maa man ikke næsten troe, at Liqueuren er løbet samme Gjæst til Hovedet? — og det var dog virkelig saadan en uskyldig lille gammel „Romer", den om Rubicon og Geheimeraaden og Hr. Bille.

Et Par andre Blade, „Dags Telegraphen" og „Folkets Avis", have godt kunnet see Bladets Tendens, de have ogsaa kunnet see dets Program, de have endelig heller ikke havt Noget at indvende imod en saadan let æsthetisk Lecture med et lidt humoristisk Anstrøg, nei tvertimod! — salutem benevolo lectori! — men „Dagbladet" seer kun en ny, fæl, satirisk Unge — nei, „Dagbladet" seer jo netop ikke Noget, endskjøndt det, som sagt, selv fortæller, at „Tilskueren" er af „overveiende æsthetisk Indhold".

Charivari.

Statik.

Flyt opad Livets Tyngdepunkt,
Og Du skal see, hvor det er tungt
At balancere med Ideens Søile.
Sænk imod Verdens Hjerte det,
Og Du skal see, hvor Alt gaaet let
I Kjødets og i Modens Slingrebøile.

g. t. d.

Et Blad bemærkede forleden om Hr. Rosenkilde i „de lærde Damer", at hans Mimik var god, hvorimod hans Spil i det Hele lod en Del tilbage at ønske — nuvel! Hr. Rosenkilde gjorde altsaa dog „gode Miner til slet Spil."

Epigrammer.

Engang nægted med Skjæl den store Nægter, Alberti,
Dengang han nægted sig selv Plads udi Rigsraadets Sal.

David harper omsonst, skjøndt „Savl" er der nok af i Thinget;
Var han en Orpheus blot, visselig rørte han „Steen."

Correspondance.

„Dan." Altfor høit; den overveiende Del af Publicum vil maaske endogsaa finde det meningsløst.

T—e. For sent. Flere Beboere af Trekroner. Historien om den glatte Is passer ikke for „Tilskueren"; den skal ikke paa Glatis.

„Ole Grammaticus." De skal have saa mange Tak for Deres velvillige Oplysning om, at vi ikke have begaaet nogen Feil ved ikke at lade „sin" vise tilbage paa Hensynsobjectet. Tilbyd den uartige Dreng deres grammatiske Visdom.

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.

Et Taageslør indhyllede mig; kun i korte Glimt saa jeg hendes kjære Ansigt, der ligesom fjernede sig; en Skygge gled hen over det, Mørket indhyllede alle Gjenstandene, jeg følte mit Legeme tungt lænket til Jorden.

Hvorlænge stod dette paa, og var det en Evighed, der gik hen over os? Hvem kan vel sige det? Og hvorledes rigtigt og nøiagtigt udmaale, hvad man hernede kalder Tid? Og kan det, der skeer i Tiden, altid underkastes Tidens Love? Hvorledes kan det Endelige være Maalestok for Uendeligheden? Nei! Ingen kjender Varigheden af denne Tilstand mellem Søvn og Død, som jeg først vaagnede af, da Kaminilden atter kastede sit Skjær over hendes blege, alvorlige Træk. Jeg saa dem pludselig uden at vide hvordan, jeg mødte atter det Blik, som ikke havde forladt mig, og som jeg havde følt trænge ind i min Sjæls Indre.

Min Bevidsthed vendte atter tilbage, dette Blik lokkede mig til sig. Jeg nærmede mig hende, satte mig ved hendes Fødder, berørte hendes Pande med min Haand; den var saa iskold, at jeg gav mig til at rage op i Ilden for at varme den igjen. Hendes Øine vare og bleve aabne, men Pupillerne bevægede sig ikke; jeg kunde ikke længere følge deres Retning, men tog atter Plads ligeoverfor hende for at møde hendes Blik og holdt mig ganske stille.

Da traadte Mr. Evens ind og fandt os begge siddende saaledes. Ilden knitrede lystigt i Kaminen, og Vintersolen kastede sine blege Straaler ind gjennem de smaae Ruder. Han gjorde en overrasket Bevægelse; men der var jo virkelig ogsaa noget usædvanligt i vor langvarige Ubevægelighed. Han greb gamle Mosas Hænder, lagde sin Pande paa hendes Læber, berørte sagte hendes Ansigt, ringede stærkt paa Klokken og vendte sig spørgende imod mig. Saa husker jeg nok, han spurgte mig, naar hun var død, at jeg ikke kunde svare, fordi Rædsel greb mig, at jeg saa, han blev vred, at Tjenerne traadte ind, at der vexledes nogle

Medfølelse, at jeg blev mere rørt over hendes Godhed end forknyt over min egen Afmagt. Jeg saa godt, at de begge tvivlede om mine Evner, men med saare forskjellige Følelser.

Underligt var det, men uden Tvivl skrev det sig fra en vis Sygelighed hos mig, at jeg slet intet Forsøg gjerde paa at vise, at jeg maaske var dygtigere, end hun troede. Ordene vare saa svære for mig; min Tunge vægrede sig tidt ved at danne dem. Hvor lette de end klang i mit Øre, paa mine Læber laae de som Stene. At Andre kunde udtale dem, fandt jeg naturligt og let, men min egen Strube lukkede sig som en Jerndør, og alle mine Tanker laae fuldfærdige i mit Indre, udenat jeg kunde give dem en Form at træde frem i.

Jeg følte derfor vel, at jeg slet ikke lignede de Andre, følte mig fremmed iblandt dem; jeg var indesluttet og mørk, ikke som de Andre aaben og meddelsom; kun gamle Mosa kastede et Lysskjær over mig. Jeg havde heller intet Begreb om, hvad det var at eie Noget; mig tilhørte Intet; jeg tilhørte gamle Mosa. Jeg havde aldrig tænkt paa at befale over noget Væsen eller at lægge en Herres Haand paa nogen Gjenstand; Alt forekom mig at tilhøre, styre, hjælpe sig selv. Jeg kun gik ensom gjennem Verden, overalt til Uleilighed, overalt saa meget i Veien, at jeg var gamle Mosa taknemmelig, fordi hun drog mig indenfor sin Kreds og førte mig i sit Spor.

Kun i hende existerede jeg; man talte i min Nærværelse, som om jeg ikke var tilstede. Naar en Fremmed kom, sagde man: „Det er Grev William," som om man vilde sagt: „han er ikke som vi Andre," — og jeg saa Overraskelsen male sig paa den Kommendes Ansigt, og var det et godt Menneske, Medlidenhed, men jeg følte mig aldrig krænket herved.

Maaske har jeg først senere og ved Reflection opdaget disse Indtryk; dengang kunne de ikke have været mig bevidste, men at de vare der, det er aldeles vist.

Prædikanterne

paa Søndagen Septuagesima.

Slotskirken, Hr. Slotspræst Schrader, Kl. 10.
Frue Kirke, Hr. Confess. Dr. Paulli. Aftensang: Hr. Fich.
Holmens, Hr. Warburg. Aftens.: Hr. Prior.
Helliggeistes, Hr. Dr. Bloch Suhr. Aftens.: Hr. Scherning.
Trinitatis, Hr. Levinsen Kl. 9½. Aftens.: Hr. Jessen.
St. Petri, Hr. Voss, Kl. 10.
Frelserens, Hr. Fenger. Aftens.: Hr. Holck.
Frederiks, Hr. Provst Martens, Kl. 10.
Garnisons, Hr. Fibiger, Kl. 9½. Aftens.: Hr. Hohlenberg.
St. Johannes, Hr. Frimodt, Kl. 10.
Citadellets, Hr. Ipsen, Kl. 10.
Reformeert, Tydsk, Hr. Theobald, Kl. 10.
— Fransk, Hr. Krayenbühl, Kl. 11½.
Vartou, Hr. Biskop Grundtvig. Aftens.: Hr. Køster.
Abel Cathr. Stiftelse, Hr. Schmidt, Kl. 10.
Frederiksberg By, Hr. Provst Hall, Kl. 1.

Aftengudstjeneste.

Frue Kirke, Hr. Fich Kl. 6.
Holmens, Hr. Prior.
St. Johannes, Hr. Krog, Kl. 6.

Katholsk Kirke.

Form. 8 og 12: Stille Messe. Kl. 10: Høimesse med Prædiken, Hr. Stub. Efterm. Kl. 3: Andagt med Catechisation.

Repertoire.

Mandag: Portraitet og Alferne. Tirsdag: Faust. Onsdag: Kostgængeren og Brama og Bayaderen (for Fredags-Abonnenterne): Torsdag: Lucia af Lammermoor. Fredag: Portraitet og Alferne. Lørdag: Faust.

Det kongelige Theater.

Søndagen den 19te Februar 1865, Kl. 7:

Portraitet,
Lystspil i 1 Act af Hr. Prof. H. Hertz.
(Første Gang.)

Fiernt fra Danmark eller **Et Costumebal ombord.**
Vaudeville-Ballet i 2 Acter af Hr. Hofballetmester Bournonville, Musiken tildels af Hr. J. Gläser.
Forbi omtrent Kl. 10.

Folketheatret.

Søndagen den 19de Februar 1865, Kl. 7:

Arresten,
Lystspil i 4 Acter af Roderik Benedix.

I Karnevalstiden.
Vaudeville i 1 Act.
(Paany instuderet.)

„Ulykkelige Hændelser"
Farce med Sang i 1 Act.

To Sange,
foredrages af Fru Recke.

Paa den anden Side,
Vaudeville i 1 Act (Omarbeidelse af To Naboer) af Erik Bøgh.

Casino.

Søndagen den 19de Februar 1865, Kl. 7:

Lumpacivagabundus,
Trylleſarce i 3 Acter, fri Bearbeidelse efter Nestroy. (Med en ny indlagt Vise for Syl.)
(Paany instuderet.)

Cabinetssecretæren,
Vaudeville i 1 Act af Hr. Erik Bøgh, (med nye Coupletter og tildels omarbeidet).
Forbi Kl. 10½.

Ægteviede.

Kammagersvend Peder Victor Theodor Jørgensen og Pigen Anna Cathrine Widgreen. — Arbeidsmand Engelbreth Hermann og Ugift Anne Marie Sophie Jensen. — Skomagersvend Rudolph Christian Pabst og Pigen Benedicta Nielsdatter. — Værtshusholder Anders Rasmussen og Jomfru Anne Christensen. — Skomagersvend Carl Frederik Løfgrén og Pigen Vilhelmine Ane Dorthea Pedersen. — Kudsk Rasmus Larsen og Pigen Karen Marie Sørensen. — Murfrimester Jess Peter Carl Wiede og Vilhelmine Johansen, født Nielsen. — Kontorist Christian Ernst Christensen og Jfr. Nanny Marie Mariane Brown. — Kontorist Jacob Marius Moesbøll og Jomfru Ottalia Emile Nielsine Ernestine Møller. — Vaabenmester i 17de Inf.-Reg. Mathias Henrich Friederich Krøger og Anne Marie Stojholm. — Tjenestekarl Laurits Jensen og Pigen Ane Marie Larsen. — Smedesvend Otto Møller og Pigen Bolette Knudsdatter. — Blikkenslagersvend Otto Kroll og Enken Marie Jacobine Fleron. — Kvarteermand i Søetaten Lars Rasmus Nielsen og Jomfru Frederikke Petrea Nielsen. — Arbeidsmand Christian Petersen og Pigen Christiane Frederikke Vilhelmine Kraft. — Slagtermester Ludvig Grøndahl og Jomfru H. C. O. Cloos.

Udgivet og forlagt af F. W. Thomsen. — J. Cohens Bogtrykkeri.

Man maa dog ikke troe, at jeg var ulykkelig; nei langtfra, jeg var nu engang saaledes, og det faldt mig aldrig ind, at jeg kunde være anderledes. Man tog alle mulige Hensyn til mig, man rettede først an for mig, og man gav mig de smukkeste Klæder. Jeg følte uden at søge Forklaring herover, at det ikke var for min egen Skyld, at man bar sig saaledes ad, men at det snarere var Traditionen end min Person, man bragte denne Hyldest. Jeg tog imod den uden at besvare den, ja jeg kunde ikke engang besvare den; om Mr. Evens end hilste mig nok saa dybt, hilste jeg dog aldrig igjen. Det var jo klart, at det var Noget udenfor mig, han hilste saaledes; — mig var det, som gamle Mosa taalte om sig. Hendes Sjæl maa have lyst ud af hver Fold i hendes Ansigt og straalet ud af hendes klare, blaae Øine. Jeg fandt hende smuk, og jeg ved godt, at det kun var hendes Skjønhed, jeg elskede. Hvori det laa, ved jeg ikke, men hun lignede i mine Øine Naturens skjønneste og underfuldeste Værker. Jeg betragtede hende med det samme Velbehag, som jeg følte ved Skuet af det fine Græsstraa, de brogede Blomster, Fuglene, Taarnets gamle Vedbendranker, Solstraalerne gjennem Løvtaget, Dammens klare Vande og de hvide Klipper. Men hvorledes stode alle disse Ting i Forbindelse med gamle Mosa? Hvorledes kunde de minde mig om hende, og det saa uvilkaarligt og pludseligt, hvor fjernt hun saa end var mig?

Hun var nu bleven mere stille og sad hele Dagen i sin store Lænestol. Hendes Stemme blev svagere, hendes Ansigt skarpere, og dog havde hun ikke forandret sig, thi Alle vare mod hende som ellers. De hørte ikke det Suk, der undslap hende, naar hun sank tungt tilbage i Stolen, det Suk, som vidnede om hendes Nydelse af den fulde, stille Hvile, der maaske smagte hende endnu bedre saa nær det flammende Baal i den store Kamin, medens Sneen udenfor dækkede Bjergene og gav Gjenstandene de bløde Former, der trætte Øiet og volde det en uvant Lede.

En Aften, Mr. Evens var gaaet ud, sad gamle Mosa alene; jeg

hvilede Hovedet i hendes Skjød; vort Aandedræt fulgtes først roligt ad, men pludselig blev hendes kort og uroligt. Jeg hævede mit Blik op til hende; hendes Ansigt var saa tankefuldt og lyste mig saa forunderligt imøde, at jeg blev ligesom blændet; maaske var det Kaminildens Skjær, som, idet den blussede i Veiret, gav hendes Træk det inderlige Udtryk af Høihed. Hun trak Veiret hurtigere, jeg kunde ikke længere følge det, men greb hendes Haand, hvad jeg ellers aldrig havde gjort; men jeg greb den, fordi den hængte slap ned over Lænestolens Arm. Da skjælvede gamle Mosa umærkeligt, lagde Haanden tung og klam paa mit Hoved, stirrede paa mig og udbrød med en forunderlig Medynk: „Min stakkels forældreløse Dreng! uskyldige Stakkel!" og det med en Stemme, der trængte dybt ind i mit Bryst og fik mig til at briste i Graad. Min voldsomme Hulken vækkede hende som af en Drøm; hun bestræbte sig for at berolige mig. Bedrøvet var jeg dog ikke; hvad havde jeg at være bedrøvet over? Hendes Ord eller snarere hendes Stemmes Klang havde faaet en Taarekilde til at strømme fra mit Hjerte med en ukjendt Følelse, der gjorde mig svag og blød.

Jeg frygtede for at trætte hende, men kunde ikke standse disse velgjørende Taarer og satte mig derfor ned paa Gulvet foran hende med Hovedet skjult i Krogen ved Kaminen. Da jeg var kommen til mig selv og igjen betragtede hende, forekom hun mig saa stor, saa fuld af Høihed, saa forklaret, at jeg stod op for bedre at kunne betragte hende. Hendes Øine traadte vidt opspilede frem i deres Huler; de saae langt frem for sig, men i deres Ubevægelighed og forunderlige Udtryk var der en Kraft, en Godhed, en Skjønhed saa ophøiet, at jeg sank paa Knæ. Gamle Mosa sad ubevægelig med Blikket urokkeligt fæstet paa mig. Jeg foldede mine Hænder og bad uden at bevæge Læberne, saa inderligt, som hævede min Sjæl sig ud af mit Bryst.

Vare mine Øine blevne trætte, eller var min Sjæl for nogle Øieblikke sluppen ud af sit Fængsel? Jeg ved det ikke, men jeg troer det.

Tilskueren.

Nr. 4. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Boglاderne samt paa Bladets Contoir, L. Helliggeiststræde Nr. 20, 3die Sal. **Søndagen den 26de Februar.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet, 4 Sk. Nr. — Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Ringen*).

(Et Fragment.)

„Dobt, min Rajah! nys jeg følte,
At I hædred mig som Faa;
Fast min Læbe bindes, nu den
Eders Beilen skal forsmaae.

Skulde jeg som Viv Jer følge,
Uden Elskov i mit Bryst?
Har I søgt en Bajadere,
Fals til hede Sandsers Lyst?

Nei, en fribaar'n, ædel Kvinde
Eders Kjærlighed I bød;
Naar hun ei modtager Gaven,
Hun sit Hjertes Stemme lød.

Den har spurgt mig: kan Du give,
Hvad ei Rust vil falde paa?
Talt fra Hjertet, Svaret lyder:
Vore Veie skilles maa!"

Og med Vemod i sit Øie
Lady Sarah stod og saa
Op til ham, den unge Fyrste,
Der for hende monne staae.

Men den rige Jung-Bahador,
Skjøndt hvert Ord af hendes Mund
Drak hans Hjerteblod, dog tænkte:
Sol og Luft og Lys er hun!

Hvor var drømmende hans Øie,
Brændende hans Kinders Glød;
Og hvor slog hans Hjerte heftigt,
Da hans Ord saalunde lød:

„Ofte drømte jeg at see Dig,
Du, mit Hjertes Diamant!
Ride gjennem Nepals Dale
Paa min hvide Elephant.

Du bar Guldslør om dit Hoved
Og Safirer paa din Arm;
Kama, Elskovsguden, smilte
Bag Rubinen paa din Barm.

Gyldne Vifter gav Dig Kjøling,
Slaver bar din Palankin.
Hvor Du gik, en Fugl i Busken
Kvidred om en Rose fin.

Og Du baded Dig i Ganges,
Bølgen rulled Dig forbi —
Alle Flodens Sange siden
Gik paa samme Melodi.

Under Palmer og Plataner
Sad vi Sommernatten sval;
Omt Dig favned disse Arme
I Khatmandus skjønne Dal.

Men misundelige Stjerner
Spilled gjennem Bladehang
Paa en lille, kjærlig Kilde,
Den, der sang vor Buggesang! —

Saa jeg drømte — jeg er vaagnet!
Du mig har af Drømmen vakt,
Du, den Første, som ei Haanden
Villigt tog, da den blev rakt!

Ensom vender jeg tilbage
Til mit Indiens rige Kyst
Med et tomt, et fattigt Hjerte
Og med Savnet i mit Bryst.

Dog — til Tak for, at Du ikke
Hjerteløs mig gav din Haand,
Her et Minde jeg Dig rækker,
Mellem Dig og mig et Baand:

Savner Du en Ridders Landse,
Send min Ring til fjernest Strand,
Og Du finde skal din Slave,
Hvor jeg seer din Talisman!" —

Og den unge Jung-Bahador
Drog af Fingeren sin Ring,
Gav den til den tause Sarah,
Og han vendte sig omkring. —

Med den næste Sol fra England
Fyrsten seiled over Hav.
Vinden suste, Bølgen gabed,
Gav dog ingen ønsket Grav.

Carl Andersen.

*) Da Englænderne under den sidste Opstand i Indien beleirede Lakno, kom Fyrsten af Nepal, Jung-Bahador, dem til Hjælp med en lille Hær. Den indiske Rajah blev her en Forræder mod sine naturlige Forbundsfæller, men han satte et Løfte, givet til en smuk Englænderinde, til hvem han forgjæves havde beilet, høiere end Troskab mod Fædrelandet.

Hjemme og ude.

Torsdagen den 16de Februar kom det ministerielle Forfatningsudkast til anden Behandling i Rigsraadets Folkething. De hundrede Ændringsforslag, som vare stillede iforveien, fremstode i to tydeligt adskilte Hovedgrupper. I den første havde det bondevenlige Parti concentreret sine Kræfter og fandt en overordenlig Støtte i Monrad; den anden, som iøvrigt faldt i to mindre væsenlige Afskygninger, indesluttede de doctrinaire Elementer. Om Fredagen stode de to Phalanxer, beredte til Kamp, overfor hinanden. Udfaldet syntes tvivlsomt.

Jeg blev liggende paa Knæ ved Siden af Sengen. Søvnen nærmede sig ikke til mine Øienlaag, og mit Blik forlod ikke hendes Ansigt. Jeg blev ikke forbauset over det tilsyneladende Usammenhængende i hendes Ord, thi jeg kunde fatte hendes Tanker, medens de for alle Andre vare lutter Gaader. Jeg kunde stadigt følge dem, selv om der i almindelig Forstand slet ingen Forbindelse var mellem dem, thi jeg vidste, hvad der gik forud, og hvad der fulgte efter; det menneskelige Sprog var overflødigt for os. Hun levede endnu for mig, men ikke for de Andre; de kunde ikke længere høre hende tale, da jeg hørte hende sige ganske sagte, saa sagte, at Ingen uden jeg kunde forstaae det: —

„Farvel, William, vent, til jeg kalder Dig!"

Jeg trykkede et Kys paa hendes Læber. Ak! hvor hendes Øine vare store og hendes kolde Ansigt var skjønt.

De græd Allesammen, men jeg græd ikke; jeg saa vel, at hun var død i denne Verden, men jeg vidste, at jeg ogsaa snart skulde gaae bort, thi hun vilde kalde mig.

Jeg troer, jeg kan huske, at hun blev pyntet med Blomster, at der brændte Lys ved hendes Lig, og at Røgelseduft fyldte Luften om hende.

Da der var gaaet to Nætter, begyndte jeg at forundre mig over, at hun blev saa længe borte. Saa længe jeg saa hende ligge der, ventede jeg endnu . . . Saa bar man hende bort, og jeg fulgte hende; men da hun forsvandt, udstødte jeg et høit Skrig og løb instinctmæssig bort for at styrte mig i de dybe Grave ved Slottet.

Jeg ved ikke, hvad der hændtes mig, det er uden Tvivl lang Tid siden. Længe var jeg uden Erindring og uden Bevidsthed om min Tilværelse. Lyset er ganske langsomt vendt tilbage i min Sjæl.

Hvorledes det gik mig, ved jeg ikke, det er utvivlsomt længe siden, thi i lang Tid tabte jeg Erindringen og Bevidstheden om min Tilværelse. Langsomt vendte Lyset tilbage i min Sjæl, men jeg mangler enhver Kundskab om, hvad der siden er vederfaret mig, thi for de Levende

Dør og ventede; kaldte hun mig ind igjen, velsignede jeg hende i mit stille Sind, fordi hun tillod mig at indaande den samme Luft, som hun, og at nyde den Glæde at skue hende, Billedet paa den evige Skjønhed.

Jeg følte, at jeg var lænket til hendes Skjæbne, at jeg var en Del af hendes Væsen, at hun var den almægtige Aand af hvis Magt og Liv min hele Tilværelse afhang, og at jeg med Sjæl og Legeme var hendes Villies Slave. Saaledes var det, det kunde ikke være anderledes. Hendes Plads var i første Række, min i sidste. Hun kunde sætte Foden paa min Nakke, det havde hun Ret til. Det var vor Tilværelses Lov. Hun var den Sol, hvorom jeg som en ganske lille Planet bevægede mig, kom jeg et eneste Øieblik kun ud af min Bane, vilde jeg styrte og tilintetgjøres i det uendelige Rum.

Ja jeg var ubetydelig, uendelig ubetydelig i Forhold til hende, men jeg følte, at et uopløseligt Baand sammenknyttede os, og denne Følelse gjød Fred og Lykke i mit Sind. Alle de Andre saae hendes Skikkelse komme og gaae, men hendes Indre var lukket for dem, de talte med hende langt bedre, end jeg kunde, men deres Ord vare kun mørke og døde Former, der intet Lys tændte i hendes Indre. Alle vandrede de hen ad samme Vei som hun, men Veien har mange Spor, og Ingen fulgte hendes. De forstode ikke hende og hun ikke dem; de manglede den overmenneskelige Kjærlighed, som jeg bar til hende, jeg, der fulgte hende Skridt for Skridt og opfangede de fortryllende Straaler, som hun uden Hensyn til min Ubetydelighed lod strømme som et helt Lyshav over mig. Hun forstod mit mangelfulde Sprog, hun bar over med min Svaghed, hun viste Medfølelse med min Ulykke, rolig og uden Ophævelser. Og hvilket uendeligt Krav paa min Taknemmelighed vandt hun ikke ved saaledes at modtage mine Tjenester uden nogensinde at klage over sin Tjener! Jeg kan ikke nævne en eneste Begivenhed fra denne Tid eller sige, hvormange Aar der saaledes henrandt, kun Et mindes jeg, og det er hende.

En Dag, ja Dag var det, thi Solen skinnede, og hun bøiede sig

Men da foretog Monrad en dristig Maneuvre, idet han pludselig opgav sin betingede Stilling til J. A. Hansen og sluttede sig uforbeholdent til det af denne fremsatte Forslag, der, som bekjendt, gik ud paa: at indskrænke Forfatningsforslaget til den Bestemmelse, at Novemberloven skulde bortfalde, naar Danmarks Frihedsbrev af 5te Juni var udvidet til at gjælde for alle Anliggender. Seiren tilsmilte lykkeligvis Bondevennerne. J. A. Hansens Forslag vedtoges med 50 Stemmer mod 42. — Til Tirsdagen den 21de Februar var der indkrævet Ændringsforslag til tredie Behandling af Grundlovssagen.

Udlandet. Den franske Keisers Tale ved Kamrenes Aabning den 15de foreligger nu i hele sin Dunkelhed. At vi alligevel ikke udtale os nærmere om den, vil derfor næppe forundre Nogen.

Prinds Napoleon har den 11te Februar gjort et storartet Bal i Palais Royal. Franske Videnskabsmænd og Emigranter fra Polen og Ungarn bevægede sig her imellem hverandre. Keiseren var tilstede i blaa Frakke med hvidt Silkefoer. Medens Napoleon III deltager i demokratiske Quadriller, besøger Victor Emanuel Theatret i Florents og gjør stormende Lykke hos Damerne, der tilklappe ham jublende Bifald.

I Nordamerika er det desværre endnu ikke kommet saavidt, at Sydstaterne maae slutte Fred „for enhver Pris." Men Lincolns beundringsværdige Energi og Shermans strategiske Talent skulle sikkert vide at nedslaae al Modstand.

Et Sommerbal i St. Cloud.

Det er Aarsdagen for Slaget ved Solferino, den Dag, som løste det sukkende Italien af de fremmede Lænker og rakte Napoleon III den skjønneste Seirspalme. Derfor mindes Keiseren den stedse og feirer den paa St. Cloud, hvor hans store Onkel gjerne dvælede efter sine vidunderlige Felttog. Neveuen har helliget det gamle Slot sin varmeste Interesse; under hans Haand har det næsten forvandlet sig til et fortryllende Fepalads, hvor Øiet blændes af Glands og Sjælen beruses af Henrykkelse. Det andet Keiserdømme har derfor valgt dette Sted til Skueplads, hver Gang en af dets gamle Triumpher skal gjenopvækkes og paany fængsle Frankrigs Beundring.

Iaften er hele Hoffet forsamlet; corps diplomatique og en talrig Skare af udenlandske Notabiliteter ere indbudte. Paa den store Rotunde i Haven, hvor ældgamle Stammer løfte deres majestætiske Kroner mod Himlen, skal der dandses. En landlig Fest, under hvilken Lunet kan tumle sig mere frit og Etikettens Former tildels forbigaaes, er bleven bestemt. Hertugen af Cambaçeres, den keiserlige Storceremonimester, har anordnet Alt med den Smag og Elegance, som er det franske Folk egen. Naturens Skjønhed og Kunstens Frembringelser ville der forene sig for at reise Solferinodagen et varigt Minde i Hjerterne. Man samles i den prægtige Apollosal paa Slottet; Damerne engageres, og Selskabet begiver sig i Procession til den omfangsrige Dandseplads, hvor Cent-Gardens Corps musicerer. Keiseren vil selv deltage i Ballet, Keiserinden vil være endnu elskværdigere end sædvanlig, og den lille keiserlige Prinds har ved Tanken om det Hele gjentagne Gange henrykt klappet i Hænderne. Under slige Auspicier maa altsaa Ballet nødvendigvis blive morsomt. —

Betragt engang hele den glimrende Skare, som utaalmodigt venter Keiserfamiliens Ankomst! I de til Apollosalen stødende Forgemakker see vi Damerne og Cavalererne, der hver have indtaget de dem anviste Pladser. En Døraabning, draperet med guldbræmmet Damask, forbinder de to Sale, og nysgjerrige Blik svæve frem og tilbage mellem de ridderlige Mænds og de smukke Kvinders brogede Kreds. Denne sidste lader sig neppe skildre, den maa beskues i hele sin Fylde. Hvorledes vil vel den svage Pen være istand til at afmale det rige Farvespil, der her forvirrer Øiet, med den Sandhed og Nøiagtighed, som Læseren er berettiget til at fordre? Her sees den mørke, fyrige Provençalerinde og den fyldige, slanke Pige fra Normandiet. Men Frankrig har dog ikke alene bundet denne levende Bouquet; England og Tydskland, Spanien og Italien have ogsaa sendt Blomster til St. Cloud. En let Conversation er igang; straalende Øine og elskværdige Smil røbe, at Gjætningen af de smaa Hjerters Gaader er begyndt. Hist og her sniger en flygtig Rødme sig over Kinden; Viften udfoldes hurtig, men de ældre Damer gjennembore den med deres Argusøine og tilkaste hverandre triumpherende Blik. —

I Herrernes Forgemak føres en livlig Samtale, men ikke saameget Amor som Mars laaner denne Vinger. Ved Siden af høie, bedagede Pander, der omsluttes af graasprængte Haar, møder Øiet ungdommelige, friske Ansigter, der minde om Castilien og Campagnen. Deres Bryst er den Himmel, hvorpaa Monarchiet har udsaaet sine Stjerner. Deres Hjerter ere Rustkamre saavel for Cupidos Pile som for martialske Hemmeligheder. Vi skulde dog kjende Nogen blandt denne Stjernevrimmel! Se hist staaer den danske Gesandt, Moltke Hvitfeldt; han er fordybet i en Samtale med Grev Adelsvärd. Det er Skandinavismens „craintes et esperances", de overveie. Men den pludselige Afbrydelse af Conversationen fra den Førstes Side og hans Blik, der med Et forskende vender sig ind mod Damerne og synes at træffe en andalusisk Skjønhed, vidner om, at Skandinavismen har langt mere Grund til at frygte end til at haabe. I en Vinduesfordybning underholde Ridder Nigra og Hertugen af Montera sig med hinanden. Den Første trommer skjødesløst med Fingeren paa Ruderne og lytter med et ironisk Smil om Læberne til Fortællingen om Madriderhoffets galante Eventyr. Men hist i et Hjørne af Salen finde vi en Tyrk, iført en blændende orientalsk Dragt. Hvem kan det vel være? Det er Kislar Aga, Haremets ophøiede Bevogter, som i en diplomatisk Sendelse er ankommen til Paris og nu har nydt den Ære at blive indbudt. En tæt Gruppe omringer ham. Tilhørernes opspilede Øine og spændte Opmærksomhed viser, at han fortæller særdeles interessante Ting. Han skildrer rimeligvis med glødende Farver de tscherkessiske Kvinders Skjønhed, og denne skal, ifølge Rygtet, udøve en mærkværdig Tiltrækningskraft paa den kaukasiske Race. Lord Cowley og Drouyn de L'Huys synes at disputere ivrigt. Den velnærede Englænder slaaer sig pathetisk for Brystet, men den franske Diplomat peger med et lunefuldt Udtryk paa sin Pande. Mon det er en snild Hentydning til Dronning Victorias mentale Tilstand eller til Keiserens vidunderlige Dybsind? Grev Golz og Fyrst Metternich betragte hinanden med udfordrende Øine og bide sig i Læberne. Idetsamme gaaer Baron Budberg forbi og rykker med et fint Skjælmeri „Wilhelm Erobrerens" Repræsentant i Ærmet. Denne vender sig mod ham, sætter Lorgnetten paa Næsen og ledsager med en arrogant Mine sin Aandsfrænde!

Enkelte Notabiliteter blandt de ungarske og polske Magnater conversere livligt med hverandre. Grev Walewsky og de Morny tage af og til Del i Samtalerne; de ytre sig med megen Varme om „Nationaliteten" og see med mistænksomme Blik paa Fyrst Metternich.

Pludselig aabnes de store Fløidøre til Apollosalen. De høie, venetianske Speile kaste Gaskronernes Straaler tilbage og laane de gyldne Ornamenter en stærkere Glands. Stormarschallen træder frem, og alle Stemmer forstumme i samme Nu; han hilser og udtaler med høi Røst det ene Ord:

„Keiseren!"

(Sluttes.)

Bidrag til Kjøbenhavns Physiognomik.

III.

Østergade.

„Skal vi gaae lidt op og ned ad Østergade?" er et Spørgsmaal, der ikke saa sjeldent bliver gjort os kjøbenhavnske Mennesker, og har man saa ikke Andet at bestille, ja ofte, selv om man har det, besvarer man Spørgsmaalet med: Ja, og saa begynder der en Spankuleren — op og ned og op og ned! saa at vi føle os overbeviste om, at Sieur Sisyphus, hvis han kunde see den, snart vilde komme til den Erkjendelse, at hans Arbeide igrunden maatte betragtes som en Fornøielsestour, et Slags Recreation, thi Drivernes Stenslideri paa Østergade er ikke mindre end Sisyphus's Stenslideri paa hint Underverdenens Bjerg en Illustration til det gamle, kjærnefulde Ord: „Frem og tilbage er lige langt!"

Men der er ogsaa noget Bedaarende, noget Magiskt, noget „nous ne savons quoi" ved Østergade, der magnetisk drager En til sig; der er Noget af en Loreley ved den, der lokker de uerfarne Sjæle og bringer dem til at glemme Contoir og Examenslæsning, Middagsmad og Universitet.

---

ud af Vinduet for at indaande Levkøiernes Duft, og hendes blanke Haar dannede en Guldkrone om hendes Pande, sad Mr. Evens med hendes Haand i sine og talte til hende, udenat jeg kunde høre, hvad han sagde. Isaura spurgte: — Skal jeg da forlade Slottet?

Ved disse Ord reiste jeg mig op. Mr. Evens svarede: Ja! Du maa.

Isaura vendte sig om mod Vinduet; jeg afbrød Mr. Evens, og han forstod mit Spørgsmaal. — Hun skal giftes, og hendes Mand tager hende med sig, sagde han. En pludselig Skjælven overfaldt mig. — Hendes Forlovede, vedblev han, har mere end fem og tyve tusind. . .

Det var, som om Sløret pludselig blev revet bort for den gabende Afgrund ved min Fod. Jeg begreb, at Isaura skulde drage bort og lade mig blive tilbage uden Liv. Min Hukommelse, der først havde været som et plumret Vand, klaredes, og jeg mindedes, at man havde talt til mig om Formue; men ligesom den Hyldest, der omgav mig, var henvendt til Noget udenfor mig, saaledes syntes Formuen heller ikke at tilhøre mig; dog Isaura maatte den jo kunne tilhøre, ligesom jeg selv tilhørte hende.

Da Mr. Evens havde fattet mine Tanker, betragtede han mig med dyb Interesse; taus stod han foran mig med foroverbøiet Hoved, og uden at hans Blik forlod mit. Efter en lang Pause gik han hen til Isaura; jeg hørte kun hans Hvisken, thi han talte sagte, meget hurtigt og langt fra mig. Isaura fjernede sig fra ham med gamle Mosas Ord: „Uskyldige Stakkel!"

Uden at gjøre mig Rede for denne høit udtalte Yttring af hendes Medlidenhed, bankede mit Hjerte, som vilde det sprænge mit Bryst, og med en Inderlighed som en Døende, der tigger om Livet, strakte jeg mine Arme ud imod hende. Mr. Evens vedblev at tale til hende, jeg hørte ham kalde hende Grevinde, og jeg saa hendes Ansigt rødme ved disse Ord og lyse med en Glands, jeg ikke forstod.

seet selve Guds Aasyn. — Frivillig indtog jeg igjen min ringe Stilling, og nu følte jeg atter i mit Indre Glæde over min Ringhed, Jubel over min Tilbedelse og Stolthed over min Ydmyghed.

Pludselig saa jeg Lys omkring mig og Evens stod ved Siden af mig. Han og hans Tjenere havde søgt efter mig i mange Timer, sagde han; thi jeg havde været borte i flere Dage.

Jeg sprang op og styrtede tilbage til Slottet. Da jeg kom ind i Gaarden, saa jeg Isaura staae paa den store Trappe og i den stille Nat lytte efter enhver Larm, medens Maanens Straaler udgjøde deres prægtige Glands over hende. Jeg stod i Skyggen og beskuede hende, hun kunde ikke see mig endnu, uagtet hendes Blik var rettet imod mig. Det var et Billede paa vor Skjæbne — hun svømmede i Lyset, og jeg var fordømt til at dvæle i Mørket, medens Guds Øie hvilede paa os begge.

Hun hørte Lyden af mine Skridt, nævnede mit Navn og greb min Haand, hendes var kold og hendes Ansigts Blegbed overraskede mig. Midnattens Taage svøbte sig om hende og bragte hende til at skjælve. Hun gik foran mig uden at slippe min Haand og satte mig ved det flammende Baal. Derpaa betragtede hun mig uden Vrede i Blikket og beklagede sig over min Fraværelse. Jeg kyssede Sømmen paa hendes Kjole, hun tilgav mig, og taus blev jeg liggende ved hendes Fødder. Ilden varmede hende ikke, jeg kunde føle, hvorledes hun rystede, og jeg saa en besynderlig Blegbed mere og mere bedække hendes Ansigt. Hendes Hoved sank ned; instinctmæssigt greb jeg hende i mine Arme, ligesom da hun var lille og vilde gaae over en Bæk, og bar hende ind paa Sengen. Hendes Kammerpiger bleve forfærdede, men jeg, jeg vidste, at hun levede, skjøndt hendes Øine vare lukkede.

Hun aabnede dem, men rørte sig ikke; lidt efter lidt bleve hendes Kinder overtrukne med Purpur, hendes Stemmes Klang forandrede sig ligesom hendes Blik, og man tilbragte Dage og Nætter med at væde hendes Læber.

„Ich glaube, die Wellen verschlingen
Am Ende Schiffer und Kahn,
Und das hat mit ihrem Singen
Die Loreley gethan.“

Mangen en sulten Mave og mangen en 2den Character til Attestats har alt slynget frygtelige Forbandelser ud imod den tryllende Sirene, og flere ville følge efter — hvori kan det ligge?

Gaden er smal, krum, grim og som oftest snavset; Fortougene ere tildels forsvindende, thi man er paa den ene Side truet af en Række Faldgruber i Skikkelse af Handskemager=, Urte= og Klædekræmmerkjældere, paa den anden Side af selve Gaden med dens rullende Droscher og Omnibusser, men til Trods for Gadens Uskjønhed og de truende Lemlæstelser gaaer den levende Strøm sin daglige Gang — op og ned og op og ned! Man maa være Kjøbenhavner eller dog have assimileret sig saa nøie med det kjøbenhavnske Liv, at man kan betragtes som Indfødt, for at kunne forstaae det Lystelige deri; men man behøver ikke at være ung, thi der gaaer Folk paa Halvfjers og „drive“, men kun ungdommelig; man behøver heller ikke at være gentil, thi der gaaer mange lurvede Personer, men man maa troe, at man er det, eller dog troe, at man er iøinefaldende, original; man behøver heller ikke at være et godt Hovede, thi de Fleste ere gode Høveder, men man maa troe, at man er det, troe, at man er en skarp Jagttager, en halv Philosoph eller saadant Noget for at kunne bilde sig selv og Andre ind, at man har nogen Fornøielse af denne Peripatetiseren. Der udfordres altsaa kun negative Egenskaber, og man begynder nu at kunne skimte en af Grundene til, at Østergade under Nutidens Brist paa alt positivt Indhold bestandig glæder sig ved Synet af glade Menneskebørn, og det saavel i Regn som i Solskin, i Storm som i Stille. Ofte er Publicum endogsaa mest animeret under en let Regn eller en jævn Storm. Den lette Regn tvinger de unge Damer til at løfte ganske lidt op, og et Par elegante Snørestøvler med høie Hæle og et Par prophetiske Smalben med hvide Strømper ere mafoi et virkelig opløftende Syn. Man behøver i et saadant Øieblik ikke at være Landmand for begeistret at takke Himlen for den milde Regn! Hvad en Smule Storm kan bevirke, ja, derom tør vi næppe hviske; men er der Nogen, til hvem en Dame med Grund kan sige: „Uf! etc.“ eller „Jeg maa rigt'nok be'e Dem om at være lidt anstændig, min Herre!“ saa er det dog vist til den fremsusende Boreas og den kaade Zephyr — de ubekjendte Vindbeutler fra Øst og Vest ganske ufortalte!

Som man heraf vil kunne ane, egner Østergade sig fortræffeligt til Jagttagelser og til Udstillinger af enhver Art. Det Sidste have ikke blot d'Hrr. Silke= og Klædekræmmere tilfulde indseet, men enhver forlovelseslysten Ungersvend, enhver theologisk Candidat eller Søofficier, har det samme skarpe Blik i den Retning.

„Skulde de to være bleven forlovede?“

„Ja, jeg saa ham med hende under Armen igaar paa Østergade ved høilys Dag.“

Saa er det afgjort; der er aldeles ingen Tvivl om Declarationens Tydelighed. Man maa dog ikke oversee, at det kun er ved høilys Dag, at Østergade har denne Orakelauthoritet; saasnart Tusmørket falder, er den forbi, og alle slige Vandringer have slet ingen bindende Kraft; og dog ville erfarne Sagkyndige fremhæve det mere Piquante ved disse, men tro dem ikke, unge Læser! det er moralsk fordærvede Personer.

Det er ellers noget af det mest Characteristiske ved Østergade, at den fremfor nogen anden Gade har sit særegne Præg og sit særegne Liv paa de forskjellige Tider af Døgnet. Kl. 6 begynder Dagen. Forskjellige Arbeidsmænd vise sig med al Slags Værktøi i Haanden eller paa Skulderen, men Eet er der dog, hvorom de alle ere enige, og det er om at have sørget for en forsvarlig Mulepose, forsynet med Smørrebrød og en Lærke. Henad 7 forsvinde Arbeidsmændene og give Plads for adskillige melancholske Læredrenge, der ile til deres Værksteder; rødnæsede og forfrosne see de ud og temmelig ulykkelige; kun en enkelt Skomagerdrengs naturlige Lune og musikalske Sands giver sig Luft i en melodisk Fløiten. Paa samme Tid indfinde Isen=, Silke= og Klædekræmmersvendene sig; de komme med ilsomme Fjed for at faae lukket op itide. Deres blegnæbede og forsvirede Aasyn vidne om drøie Kampe, der nys ere udkjæmpede mellem den haarde Pligtfølelse og de bløde Sengedyner, men hvor Pligtfølelsen dog har seiret, hos en Enkelt vel først sent, thi Klokken er henad 8, da han forpustet kommer løbende, og Glarmesterdrengen venter længselsfuldt med sin Stige paa at kunne begynde at „polere“ Vinduerne. Efterhaanden rører der sig mere og mere Liv, Forretningsfolk af alle Slags ile hæseblæsende igjennem Gaden, og smaa Sypiger hoppe hurtigt afsted til Modehandlerinden, skjælmsk smilende til de oplukkende Svende, der endnu ikke have faaet Øinene lukket rigtig op og overalt ere i en altfor nedtrykt Stemning til, at de skulde reflectere det Allermindste paa den skjønneste Syerskes muntreste Smil. Midt i al denne travle Hast seer man til sin Forundring en høi, blond, lidt corpulent Herre med tre til fire pyntede Damer i al Ro og Mag langsomt bevæge sig fremad. De „drive“ øiensynligt; de see sig nysgjerrigt omkring, betragte de udstillede Shawler og Mantiller og befinde sig tydeligt nok overmaade vel i den tidlige Morgenstund, thi det er unegteligt noget tidligt at gaae paa Østergade i dette Ords rette, fyldige Betydning — men kjære Ven, kan Du da ikke see, at det er Svenskere? De finde Østergade „så utomordentlig skön,“ Boutikerne „så förtjusande“ og Priserne „så vidunderbare;“ intet Under da, at de staae tidligt op for at tage Herligheden paa fastende Hjerte.

Klokken bliver imidlertid henad 12, Kræmmersvendene begynde at blive noget mere rødmussede, Skraldevognene og de vinduespolerende Glarmesterdrenge forsvinde, og Gaden antager et mere polèret Udseende. Vagtparadens blandede Publicum er mylret forbi, og Arenaen ligger aaben for de kvindelige og de mandlige Triumphatorer.

Kl. 1 begynder Damerne „at gaae i Boutiker.“ Lidt efter lidt indfinde de sig, disse — det er jo ved Vintertid — med Muffer og Boaer forsynede, crinolinerede Smaadjævle med Snørestøvler og lyse Handsker; da faaer Gaden sit egentlige Indhold, thi i Hælene paa hine følge Cavalererne. Kl. 2 er Alt i sin Orden, da gaaer Coquetteriet sin Gang, Hilsener og meget og Gudbevare's! intetsigende Blikke vexles, Smil vindes, og Lommetørklæder tabes, Smaanoveller begyndes („Fra Gaden“ af Chievitz begynder netop med et tabt Lommetørklæde), og Smaahandeler afsluttes, og der er Røre og Liv paa de smalle Fortouge. Hvilken en Masse indbildt Elskværdighed her udfoldes, og hvilke uhyre Partier af Forfængelighed her bringes tiltorvs! Og hvilke characteristiske Figurer! — Der gaaer nu En, han er overmaade velklædt, meget nette Handsker, en ulastelig Stok i Haanden o. s. v., men alt det er dog kun Tilfældigheder, nei det, det kommer an paa, er Skjægget, der spidst som to Syle stritter ud til begge Sider; kunstfærdigt er det snoet og voxet, mindst en Times Arbeide har det kostet, men nu har han ogsaa den Fornøielse, at det stritter, og den lille Extrafornøielse, at enhver Forbigaaende kan see hans inderlige Selvtilfredshed og tillige see, at hele Fyren igrunden kun er en stor Knebelsbart. — Der kommer en anden Comiker, det vil sige, han er egentlig „et Par“; han er gaaet op i smaa Bøffellæders Sko med høie Hæle, en temmelig tarvelig Livsopgave og tilmed ikke engang europæisk: som en Chineserinde at være beskjæftiget med sine Fødders Reduction til det mindst Mulige. — Der kommer en Felthue gaaende; dens Eier blev indkaldt forrige Aar, blev Aspirant, kom til en Bataillon, der aldrig var i Ilden, blev Lieutenant og kort efter permitteret, og nu gaaer Felthuen paa Østergade og praler høirøstet til dem, der ville troe derpaa, om Sangelmarks fløitende Riffelkugler og Dybbøls susende Granater, og om hvad de Lettroende forresten selv kunne finde paa. — Et Par Næsebriller have vi der — aa ja saamæn! men de Ridestøvler og den Ridepidsk, som marschere op bagved, ere dog ganske anderledes morsomme; vedkommende Eier vil aabenbart have Publicum til at forestille sig den civile Dragonofficier. Ha, hvor Menneskenes Børn dog ere brændende ærgjerrige!

Men gaaer man som vi paa Østergade, ikke for at sees, men for at see, saa er det dog igrunden rimeligere at see paa Damerne end paa Herrerne. Damerne ere ogsaa forfængelige, men det er der dog Mening i; de bære jo — med Rette eller Urette — Titel af „det smukke Kjøn;“ „noblesse oblige!“ det er derfor ganske i sin Orden, at de gjøre sig saa smukke som muligt. Let og muntert hoppe de henad Fliserne, Crinolinerne strutte, og Silkekjolerne rasle, naar de berøre En i Forbiflugten — der er noget Electriserende ved en saadan let Berørelse, man vender uvilkaarligt om, man kan jo ligesaa gjerne gaae den Vei, man følger

---

stirrede paa disse frygtelige, oprørte Skymasser, men aldeles maskinmæssig; thi alle mine aandelige og legemlige Kræfter vare lænkebundne, og jeg havde Følelsen af at være fordømt til, ligesom Klipperne histude Nord for Søen i Aarhundreder ubevægelig at stirre mod Himlen. Denne frygtelige Tomhed i min Hjerne voldte mig dog en forvirret Smerte, som atter vakte mig til Bevidsthed om, at mit Væsen var forskjelligt fra de livløse Gjenstande, der omgave mig.

Der laa jeg sløv paa Legeme og Sjæl med Skyernes ensformige og dog saa vilde Flugt ligefor mine Øine, jeg flød paa et oprørt Hav, og Bølgerne tumlede mig hid og did, saa jeg tilsidst blev aldeles bedøvet, men dog var mit Blik ufravendt fæstet paa Himlen og Skyerne. Nu seilede de roligt henad Hvælvingen, der endelig antog et aldeles ensformigt Udseende. Pludselig tindrede en Stjerne langt borte, den blev klarere og klarere, funklede stærkere og stærkere og kom nærmere og nærmere, thi dens oplivende Ild trængte ind i mit Bryst, vækkede mig af min Sløvhed og mindede mig levende om gamle Mosas Blik, dette velsignede Blik, min Trøst og min Støtte. Jeg kunde strække mine Arme ud imod hende. Jeg blev igjen mig selv mægtig, og nu tænkte jeg paa Isaura, jeg var forbauset over at have forladt hende, jeg mindedes hendes Taarer, og Sorg og Frygt greb mig. Jeg vovede ikke at anstille nogen Sammenligning mellem os, naar jeg forestillede mig hendes blændende Skjønhed og min egen dybe Elendighed; jeg havde lønnet hende slet for den Barmhjertighed, hun havde vist mig ved at knytte sin Skjæbne til min. Hun gav mig Liv og Indhold, men kun mod det Vilkaar, at min Sjæl ydmyg og hengiven bar sit jordiske Fængsels Lænker og aldrig forsøgte at frigjøre sig her paa Jorden. Alle jordiske Fristelser maatte den beseire, thi kun for at tabe sig i from Beskuelse var den knyttet til Isauras Sjæl. Ja, tilbede og lyde! saaledes lød Alharmoniens Skabers Bud til mig; aldrig maatte jeg maale mig med min uindskrænkede Herskerinde. Alt dette stod for mig saa klart, saa blændende, som om jeg havde

— Grev William, tog Mr. Evens Ordet, idet han vendte sig imod mig; De er toogtyve Aar; de anmoder mig om Isauras Haand: hun er Deres.

Jeg gjentog disse utrolige Ord; men saaledes som han udtalte dem, fattede jeg dem ikke. Isaura tilhørte jo Ingen, siden hun stod høit over alle Andre og herskede her med uindskrænket Magt, kun det fattede jeg, at hun vilde blive, og at jeg altid, altid skulde leve om hende.

Fader Antonin traadte ind, men Mr. Evens trak ham hen i Baggrunden af den store Sal; de kom tilbage igjen og gik hen imod Isaura, som taus var bleven staaende; Fader Antonin opfordrede hende til at forlade Slottet. Rask traadte jeg til og stillede mig imellem ham og hende med et bydende Tegn. Jeg forbausedes over min Kraft, jeg kjendte den ikke; det var Instinctet og ikke Eftertanken, der drev mig til at handle saaledes. Fader Antonin mumlede: Nei, nei, det er ikke Dem, der er affindig!

Affindig var jeg ikke, men de kjendte mig jo ikke, fordi min Tanke, som ingen Udvei havde, ikke kunde naae dem. Mine Organer vare kun altfor ufuldkomne, saa ufuldkomne, at de mangen Gang skjulte min egen Sjæl for mig og kastede dybe Skygger over mangen af Verdens Sider for mig, men en Evne havde jeg, som Ingen delte med mig; det var en eneste, uafbrudt, umaadelig, uendelig Kjærlighed.

Ligesom engang for gamle Mosa, bleve Lysene nu igjen tændte i Kapellet; Sangen og Virakskyerne stege mod Hvælvingerne. Isaura stillede sig paa samme Sted, hvor gamle Mosa, tilhyllet i de sorte Slør, havde hvilet sig sidste Gang paa denne Jord. Bleg som Morgentaagen knælede hun ned, men Ingen skulde have vovet at føre hende bort, jeg havde knust Kapellet og stampet i Jorden, saa Afgrunden havde aabnet sig. Man lagde hendes Haand i min, og jeg følte mig stillet under hendes Beskyttelse i al Evighed. Menneskene erkjendte Guds Villie; for deres

efter, men uden bestemt Hensigt; den Lille forsvinder i en Boutik, man skimter en lidt stor Fod og gaaer rolig videre — rolig, jo Godmorgen! i samme Nu træffes man en passant af et Glimt af to kulsorte Øine; det giver et Sæt i En, man synes at have læst en Forjættelse i det Blik, Livets Lyst og Jubel laa gjemt deri — o! men tro ikke derpaa, Du friske Yngling; forød ikke dit Hjertes rige Lyrik paa Hende! Hun vil haanlig, fornemt ironisk lee Dig ud, fordi Du kunde troe, at der var Alvor og Lidenskab i hendes Øie. Et saadant Blik er en Løgn, og Coquetten, der sender det, en Flane! — Hvorfor mon den unge Dame derhenne bliver ved at trippe fra den ene Side af Gaden til den anden? Seer Du da ikke hendes nydelige Fødder og prægtige Chaussure? Skulde det mon ikke være gyldige Grunde til at trodse den snavsede Kjørebane? — Nei, se der kommer en fix, lille Pige! se hvor let hun flygter afsted; Øiet straaler bag det tætte Slør, og Kinden blusser, og der er Sandhed i det straalende Øie og i den blussende Kind! Lidt efter kommer et kjækt, ungt Menneske; det er aabenbart, at han følger efter hende, men han holder sig i ærbødig Afstand, og dog seer han saa glad og saa lykkelig ud — „Du er en ung Mand, Franz!" men hvo ved! den Lille der forude gaaer saa raskt, hun seer hverken til Høire eller Venstre, ikke et eneste Boutiksvindues lokkende Herligheder kan fængsle hendes Øie, hun glemmer endogsaa at kaste et stjaalent Blik op til Gianellis Vinduer — det er meget mistænkeligt! Hun ved af, at hun er fulgt, og hun ved vist ogsaa af hvem; det ved enhver ung Pige mærkværdig godt. Hun gaaer over Torvet, ud ad Bredgade, længere og længere ud; jo, hun ved nok, at det er Ham, den unge, lystige Student, der var paa Ballet hos hendes Onkels, og som dandsede to Dandse med hende og forærede hende Bouquetten i Cotillon; derfor straalede hendes Øie og blussede hendes Kind. — Ha, vogter Eder, I gamle, aarvaagne Mødre og Tanter! — Nu ere vi imidlertid ude i Grønningen, der vender hun om; hun møder ham, han hilser og standser, hun standser ogsaa, han taler, hun smiler, og Veien lægges om ad Volden. — Lykkelige Ungdom!

„Det er tungt, man skal gaae hjem alene!"
(Sluttes).

Det kgl. Theater. Portraitet. Der loves i Begyndelsen af Stykket en Del piquante Situationer, frembragte ved Hjælp af en ypperlig og original Ide, men Forf. giver strax slip paa denne for at bygge videre paa en anden, mindre original, mindre morsom og mindre sandsynlig Ide, og — saa bliver man narret for de piquante Situationer. — Udførelsen var god. Frk. Lange har vænnet sig til at udtale de allerubetydeligste og mest almindelige Hverdagsbemærkninger med en underlig klangfuld, rullende Røst, som lader til i høi Grad at behage en stor Del af Publicum, der formodentlig mener, at det er poetisk, og saa er det ogsaa poetisk — vox populi, vox dei!

Alferne. Stykket er som bekjendt fuldt af Alfer og Trolde, Sang og Dands og en umaadelig Mængde Kys, og deri ligner det mange andre Stykker, men i Eet adskiller det sig fra de fleste, og det er deri, at det helt igjennem aander den yndigste Poesi. — Hr. C. Price fortalte Mødet med Alfedronningen saa fortræffeligt, at han, forat de følgende Sceners Spil og Declamation skulde have svaret til hin første Scenes, ikke maatte have været Hr. C. Price. Fru Jacobsen fortalte sine Eventyr med Sjæl og Varme og spillede smukt. Zerina og Zeretta vare nysselige, og d'Hrr. Phister og Rosenkilde overbøde hinanden i Liv og Lune. Desuden saa man Hr. Liebe — naa, ja! Hr. Liebe — javist! Hr. Liebe — og saa Hr. Kragh, der var en værdig Christian den Fjerde; at han tilfældigvis var Bjergmand i Stykket og hed Kuno, lod ikke til paa nogen Maade at afficere ham. Stykkets Gjenoptagelse blev hilst med meget Bifald og endnu mere Hoste. Det er i det Hele en mærkværdig Tactløshed af de ærede, forkjølede Damer og Herrer, at de gaae i Theatret i en saa forstyrrende Tilstand.

Lucia af Lammermoor. Da vi med Hensyn til vore Artikler her i Bladet have stillet os den dobbelte Opgave: for det Første, at der skal være Mening i dem, og for det Andet, at det større Publicum skal kunne forstaae Meningen, saa have vi ikke anskaffet os nogen musikalsk Anmelder; og man vil sikkert med Fornøielse tilgive os, at vi derfor ikke udtale os om denne Opera eller indlade os paa Vidtløftigheder om tostrøgede C'er o. s. v., o. s. v. — Apropos om „tostrøget!" Justitsministeren skal i den forløbne Uge have strøget to Vers ude i Casino.

Det er et rent Strygejern, den Mand!

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.

Det kongelige Theater.

Søndagen den 26de Februar 1865, Kl. 7:

Julestuen,
Comedie i 1 Act af Holberg.

Alferne,
Eventyr-Comedie i 1 Act af J. L. Heiberg,
Musiken af L. Zink.

De Danske i China,
Dandsedivertissement af Hr. Hoffbaletmester Bournonville, Musiken af Hr. Prof Hartmann.
(Paany instuderet.)
Forbi omtrent Kl. 10¼.

Casino.

Søndagen den 26de Februar 1865, Kl. 7:

Keiserindens Fanger.
Lystspil med Sange i 2 Acter, efter Bayard.

Lumpacivagabundus,
Tryllefarce i 3 Acter, fri Bearbeidelse efter Nestroy. (Med en ny indlagt Vise for Syl.)
Forbi Kl. 10½.

Folketheatret.

Søndagen den 26de Februar 1865, Kl. 7:

Gjøngehøvdingen,
Folkeskuespil med Sange og Chor i 5 Acter (3die Act i 2 Afdelinger), frit dramatiseret efter Carit Etlars Fortælling af samme Navn, af M. W. Bruun. Musiken arrangeret af E. W. Ramsøe. De nye Decorationer malede af Nølcke.

Ægteviede.

Bybud Peter Christian Sørensen og Pigen Maren Kirstine Hansdatter. — Overspillemand Carl Edvard Jensen og Jomfru Kirstine Louise Friis. — Sømand Christian Christiansen og Pigen Kirstine Andersdatter. — Typograph Peter Christian Madsen og Jomfru Johanne Kirstine Steinhauer. — Karethmagersvend Søren Christian Nielsen og Jomfru Caroline Petersen. — Hattemagermester August Henri Bret og Jomfru Emma Caroline Dehn. — Fuldmægtig ved Kjøbenhavns Toldkammer Johan Henrik Bülow og Jomfru Ida Aurelia Bentzen. — Dampskibshovmester Hans Carl Nielsen og Jomfru Louise Florentine Wandstrøm. — Tjenestekarl Christian Nielsen og Pigen Anne Marie Pedersen. — Cigarmagersvend Vilhelm Cohn og Jomfru Alvilde Augusta Mathilde Güertz. — Skomagersvend Niels Olsen og Jomfru Caroline Amalie Kauffmann. — Bødkersvend Jens Michael Thule og Enken Bertha Christiane Thule, født Christensen. — Dreiersvend Carl Nielsen og Pigen Bolette Oline Olsen. — Rebslagersvend Carl Rønnow og Pigen Frederikke Franck.

„Tilskueren"

udkommer hver Søndag og vil indeholde en politisk Oversigt, originale Digte, Noveller og Skizzer, Oversættelser af Dickens, Heine, Murger, Revue des deux mondes, Household Words o. s. v., Theater- og Kunstkritik, Boganmeldelser m. M. Abonnement a 3 Mk. Qvartalet modtages i alle Landets Boglader, paa de kgl. Postcontoirer, paa Bladets Contoir, L. Helliggeiststræde Nr. 20, 3die Sal, aabent fra 10—12 og i Reglen fra 4—6, samt hos Undertegnede. Avertissementer modtages paa Bladets Contoir, 3 Sk. Petitlinien, og hos

F. W. Thomsen.
Vesterbrogade 62.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.** — J. Cohens Bogtrykkeri.

---

egne Øine knyttede de min skrøbelige Natur til den guddommelige Fuldkommenhed.

Slottet blev illumineret, Alt gjenlød af Støi og Bevægelse; Isaura bar paa Panden et Diadem, der straalede som Aftensolen, hun slæbte sin lange, guldbroderede Kappe hen ad Tæppet med en Majestæt, hun ikke forhen havde baaret til Skue, men som, jeg vidste, boede i hende; Alle bøiede sig for hende paa hendes Vei og kaldte hende Grevinde, kun jeg kaldte hende Isaura, og fulgte hende overalt.

Man førte hende ind i det prægtige Værelse, hvor gamle Mosa havde fortalt mig, at Moder var død; Mr. Evens ledsagede mig til mit, og Alt blev stille omkring mig; jeg hørte Høstvindens Susen i Træerne og Tuden gjennem Taget; Regnen pidskede mod Ruderne. Jeg tænkte, at Isaura kunde blive bange over denne Larmen, som jeg længe havde lyttet til, thi Ilden lyste ikke længere i Kaminen, og Fuglene i Taarnet taug stille.

En Dag, da gamle Mosa havde glemt Nøglen til den store Dør, havde jeg seet hende gaae ind i Moders Værelse gjennem en lille Dør bag Tapetet, som gik ud til en Løngang fra Bibliotheket og jeg havde fulgt hende. Jeg begav mig til Løngangen i en forunderlig Bevægelse og med hidtil ukjendte Følelser.

Stille, ganske stille traadte jeg ind; Tæppet dæmpede Lyden af mine Skridt, jeg steg op ad de fem Trin til Sengen, som stod midt i Værelset og saae Isaura endnu bleg som det Kniplingshav, der indhyllede hende.

Jeg betragtede hende uden at trættes derved, medens Lampen nu og da blussede i Veiret og snart kastede et levende Lys over Isauras Ansigt, snart lod det hvile i dyb Skygge. Mit Blik forlod hende ikke, og de mest usammenhængende Ideer, der udsprang af de nye Indtryk, rystede mig i en uophørlig Febergysen. Jeg troede at see Nattens Dæmon svæve over hendes Pande og kastede mig bag de folderige Forhæng, og jeg lagde mig paa Trinene og lyttede til hendes rolige, regelmæssige

Aandedrag. Søvnen havde lukket hendes Øienlaag, for den falder Smaafuglenes Vinger sammen; jeg reiste mig atter for at beskue hende engang endnu; hun var Skjønhedens Ideal! En af hendes Hænder hang ud over Sengen, jeg bøiede mig over den og følte dens Varme og dens Duft. Mit Syn omtaagedes, saa jeg næppe kunde skimte hendes Ansigt; jeg nærmede mig det, hendes Aande ombølgede mig, hele mit Væsen blev grebet af en ukjendt Skjælven, Alt dreiede sig rundt for mit Syn, jeg traadte ind i en hel ny Verden; jeg kjendte ikke længer mig selv, Virkeligheden existerede ikke længere, det var en Drøm, ja Drømmen svævede over mig.

Jeg trykkede mine Læber mod hendes, jeg hørte dunkelt, at hun udstødte et Skrig, men som et Skib, hvis Ankertov er bristet, og hvis Ror er knust, dreves jeg bevistløs frem af en rasende Storm. Jeg sluttede hende i mine Arme, og trods dette Skrig, som jeg sikkerlig hørte, misforstod Slaven sin Herres Villie, Materien herskede over Aanden.

Da min Bevidsthed vendte tilbage, søgte mit Blik Isaura, hun sad skjult i en Krog af Værelset og hulkede. Ve! Ve! mig Ulyksalige. Paa Knæ slæbte jeg mig hen til hende, og ved Synet af hendes Taarer løstes min Tunge, og Ord undslap mine Læber. Det forekommer mig, at jeg fortalte hende, hvor høit jeg tilbad hende, for første Gang fløi min Sjæl hende frit imøde; men jeg mindes ikke, om hun svarede mig. Hun saa ikke op, hendes Ansigt var skjult i hendes Hænder, og ved et Tegn betydede hun mig, at hun ønskede at være ene med sine Følelser. Jeg kastede mig i Støvet for hende.

Det blev Dag, Evens og Kammerjomfruerne viste sig, og jeg, jeg forlod Isaura, forlod hende frivillig, hvorfor ved jeg ikke.

Jeg forlod Slottet og gik langt, langt bort, midt ud paa den vilde Hede, hvor jeg udmattet sank til Jorden. Over mit Hoved fløi vilde sorte Skyer afsted, brødes og knustes i deres vanvittige Flugt; rundtom mig herskede den dybeste Tavshed, ikke et Græsstraa rørte sig. Jeg

Tilskueren.

Nr. 5. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Klosterstræde Nr. 12, 1ste Sal. Søndagen den 5te Marts. Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet, 4 Sk. Nr. — Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Speilet.

Snart folder Du, min Sjæl! Dig til et Speil,
Der vrænger Alting om anamorphotisk,
Hvor Tro kun hykler, Uskyld træder feil,
Hvorfra Geniet stirrer idiotisk.

Snart lægger Du i gunstig Vinkel Dig
Og fanger Alting op kaleidoskopisk,
Saa hver en Skjønhed bliver Symmetri,
Og hele Verden smiler født utopisk.

Letsindets Vinkel, Tungsindsfolden glat!
O, glat dem ud, at Du kan see det Sande,
Fuldt, som det speiler sig bag Tidens Nat
I Evighedens bølgeløse Vande!

g. t. d.

Hjemme og ude.

Den tredie Behandling af Grundlovssagen i Rigsraadets Folkething begyndte Lørdagen den 25de Februar. Hs. Excell. Finansministeren anbefalede at indsætte i den ved anden Behandling vedtagne „Ramme" enten det fra Landsthinget oversendte Forfatningsudkast eller Junigrundloven med enkelte Forandringer. C. V. Rimestad talte for det Sidste, men J. A. Hansen optraadte imod det. I Mandags den 27de Februar kom det til Afstemning om Finansministerens „Enten — Eller." Resultatet blev, at medens det første sank til Jorden for en Majoritet af 87 Stemmer, bukkede det andet under for en Overvægt af 7. Den følgende Dag tilendebragtes Grundlovssagens tredie Behandling. Efterat Lovforslaget enstemmigen var vedtaget i den Form, som det ved anden Behandling havde modtaget, sendtes det tilbage til Landsthinget. Her skulde det discuteres Lørdagen den 4de Marts. —

Udlandet. Man skal have megen Vanskelighed ved at angive de Fordringer, som Berlinercabinettet har opstillet med Hensyn til Slesvig og Holsten. Den ene Dag fortæller Telegraphen, at Bismarck-Schönhausen afgjørende har udtalt sig for en Annexion, den næste, at Intet ligger den preussiske Regjering fjernere end slige Planer. Den sidste Wienerdepesche, som man i Berlin ikke har fundet for godt at dementere, men kun at supplere, viser imidlertid tydeligt, at Kong Wilhelm endnu ikke har beseiret Annexionslysterne. „Preussen," hedder det deri, „fordrer Høihedsret over Rendsborg, Kiel, Eckernførde, List og den fremtige Canal mellem Nord- og Østersøen. Det forbeholder sig endvidere Ret til at disponere over Troppemagten og saagodtsom alle de indre Administrationsgrene. Ved Alsfund ønsker det en militair Stilling." — Disse Fordringer ere unægteligt ganske beskedne! Dersom de kunne forenes med Sætningen om den dansk-tydske Strid i Napoleons Throntale, ved man næsten ikke, hvem der fortjener størst Beundring: enten den preussiske Ministerpræsident, som raadede de franske Runer, eller Keiseren, der ristede dem paa den offentlige Menings Pande. —

Den hellige Fader grunder i denne Tid paa en Tale, i hvilken Napoleon III. ordenlig skal irettesættes. For det Første, fordi han afsluttede Septemberoverenskomsten med Victor Emanuel, og for det Andet, fordi han forbød Biskopperne at oplæse det sidste Encyklikon, der formanede Menneskeslægten til at vende tilbage til den gyldne Tilstand før den franske Revolution.

Dronningen af Spanien har endelig besluttet sig til et stort personligt Offer. Hun har skjænket Statskassen 20 Mill. af sin uhyre Privatformue og erklæret sig for Landets Moder.

I Nordamerika har General Sherman indtaget Brandville og derved bibragt Sydstaterne et nyt føleligt Nederlag.

Keiseren af China befinder sig ifølge „L'Opin. nat." ret vel.

Skizzer fra ifjor

af

Svend Søvant.

I.

Den preussiske Kanonbaad „Grille."

Det var ifjor Sommer, medens Blokaden var allerbedst igang nede ved de preussiske Kyster, at Admiralen, under hvem alle de danske Orlogsskibe i Østersøen vare underlagte, en Dag bestemte sig til at foretage en liden Recognoscering ned ad Swinemünde til, dels formodentlig for at faae lidt at vide om Størrelsen af den der stationerede Afdeling af den preussiske Flaade, dels maaske ogsaa for at tilbyde den nybagte Admiral von Jachmann Erhvervelsen af nok en Laurbærkrands foruden den, han af de nøisomme Preussere blev pyntet med efter sin Flugt den 17de Marts. Det være nu, som det vil, Recognosceringen blev besluttet, og en bevinget Mercurius i Skikkelse af en lille Skruedamper blev sendt afsted for at tromme de andre Skibe fra deres forskjellige Stationer sammen under Admiralsflaget. Budbringeren kom da ogsaa til os. Ved „os" forstaaes en vis Fregat, der var posteret paa et vist Sted ude i Østersøen, hvorfra man havde en herlig Udsigt afvexlende til Fyrtaarnene paa Dars, Arcona, Gjedser og Møen. Da det var blikstille, laae vi og drev for Vind og Vove*), og da Damperen kom ned

*) For at forebygge alle Misforstaaelser og Insinuationer om ondskabsfuldt Krakileri maae vi maaske bemærke, at der ved Ordet „drev" i bette Tilfælde ikke er tilsigtet nogensomhelst Spydighed.

blev først beroliget ved sin Mands Bemærkning, at hun kunde gjøre mere Nytte udenfor Fængslet end i det. Jules søgte og fik Tilladelse af Gendarmerne til at tage Afsked med sin Brud, der nu stod lidt borte og søgte at blive Herre over sin Bevægelse.

Da han kom hen til hende, tog han hendes Haand og sagde med sagte Stemme: „Louise, det er en skrækkelig Beskyldning, som er reist imod os, men hvis der gives Ret og Retfærdighed, skal jeg snart bevise min Uskyldighed. Fortvivl derfor ikke. Alt vil snart komme paa det Rene."

„Jeg er ikke bange, Jules, da jeg ved, at Du er uskyldig."

„Farvel da! Nu gaaer jeg mindre ulykkelig i Fængslet."

Jules vilde have tøvet længere, men da Gendarmerne befalede ham at skynde sig, trykkede han hendes Haand, rev sig løs og overgav sig til deres Bevogtning.

„Farvel mine Venner," sagde han med et tvungent Smil. „Dette er blot en Feiltagelse, som snart maa blive opklaret og forhaabentlig skulle vi snart sees igjen."

„Ja, vi skulle snart sees igjen," raabte de Alle, medens Jules og hans Fader førtes af Politibetjentene over Torvet hen til Mairiet. Mængden ventede, til de forsvandt bag Raadhusets Port; saa spredtes de ad og gik hver til Sit i en mørk Stemning. Samme Nat førtes Jules og Jean Delorme, efter et foreløbigt Forhør af Politi-Øvrigheden i Bazielle, lænkede sammen til Fængslet i La Reolle og faa Dage derpaa til Bordeaux.

III.

Da alle foreløbige retslige Skridt i Frankrig foretages hemmeligt, hørte Publicum ikke mere til Eugéne Gays Mord, førend det anmeldtes, at Sagen mod Jules Delorme og hans Medskyldige, Jean Delorme vilde blive tagen for den 20de September paa Raadhuset i

har jeg intet Øie havt; men idag husker jeg mig om og spørger igjen om Grunden til min Ensomhed og vor Skilsmisse. „Vent efter mig," havde hun sagt, og jeg havde strax villet følge hende, thi jeg har manglet Forsagelse og Tro.

Hun vidste bedre end jeg, hvorfor jeg endnu maatte lade mig fængsle en Stund til Jorden, og saaledes har hun utvivlsomt vist mig Veien til engang at hæve mig op til sig.

O Gud! du som har skabt os, hav nu Medlidenhed med min Elendighed, gjør nu en Ende paa vor Adskillelse og løs mig fra mit Legeme, saa jeg nu kan slutte mig til hine to elskede Skytsaander, Du har betroet mig til, for igjennem Secler at kunne tjene dem.

Emmy Dawson.

til os, var det et Øieblikss Sag at blive underrettet om dens Ærinde.

„Dampen op!“ blev der commanderet, og snart hørtes fra Maskinen en Summen og en Brummen, som om en eller anden Gigant af en keiserlig Capelmusicus prøvede sin Kjæmpebas dernede. En Affending fra Musikeren mødte snart paa Dækket for at melde, at Kunstneren nu var parat til at udføre sit Numer.

„Gaa an! — Styrbord med Roret! — Støt saa!“ og afsted gik vi for at hilse paa Admiralen, der tog imod Besøg omtrent udfor Greifswalde.

„En Seiler ret forude!“ blev der varskoet fra Udkigget, og da den vagthavende Officier havde seet lidt paa den, kom han til den Overbevisning, at der var flere Seilere, og at det var Escadren. Det blev meldt til Chefen, som hverken Nat eller Dag havde Ro for de velsignede Meldinger.

„Heis Kjendingssignalet!“ Hvert Skib i Flaaden har sit Kjendingssignal, som heises paa Fortoppen, naar det nærmer sig et andet Skib, som maa antages for en Orlogsmand.

Vi nærmede os nu raskt Escadren, og snart hørtes den velbekjendte Lyd: „Signal!“ stedse den første Bebuder af, at Admiralen var nær.

„Chefen bedes at komme ombord til den Commanderende.“ — „Gaa ned og meld Chefen o. s. v.,“ og Styrmanden travede afsted.

„Styrbords Sluproers Fald!“ Dette Udraab, der nok kunde give En Anledning til Udtalelser om det mesopotamiske Sprogs Mærkværdighed, betød, at Chefens Slup skulde fires i Vandet. Det skete, som der blev befalet, Chefen kom paa Dækket, Officiererne bleve underrettede om, at han gik fraborde, forat de kunde møde ved Falderebet, Høibaadsmanden stillede med sin mesterlige Pibe og tvende Mand, og Chefen hilste og gik i Fartøiet.

Man udtømte sig i allehaande Gisninger om, hvad der kunde være paafærde. Nogle mente, at en Bataille var forestaaende, Andre troede, at blot Pantsercorvetten „Dannebrog“ skulde agere, idet den Hypothese opstilledes, at Corvetten skulde løbe ind imod Swinemünde sans gêne lægge sig saa nær ind som muligt og saa med sine Armstrongere beskyde de derinde stationerede preussiske Skibe, indtil samme Skibe ikke længere med noget Skin af Ret kunde kalde sig Skibe, og dernæst gaae sin Vei igjen. Der var noget vidunderlig Storartet ved en saadan Plan, og den syntes slet ikke uudførlig, men der var dog Ingen, der ret turde troe paa dens Sandsynlighed — man var nu engang vant til at betragte alt Storartet med en vis storartet Selvfornægtelse i den Krig.

Chefen kom tilbage og fortalte, at vi skulde ned imod Swinemünde; det var al den Kundskab, vi fik, og vi vare altsaa lige kloge. Militaire nyde kun sparsomt af Kundskabens Træ. Hvor er det ikke ærgerligt, at Fader Adam ikke var Militair!

Vi satte os i Bevægelse i Kjølvandslinie, det ene Skib agten for det andet, medens et af de mindre gik udenfor Linien som Repetiteur ɔ: den, der skal gjentage alle Signalerne, forat Enhver kan see dem. Længe havde vi ikke gaaet, førend vi fik en Damper isigte inde under Land. Den kom fra Swinemünde og gik altsaa mod Nord, medens vi styrede mod Syd. Kikkerterne kom frem og en Mængde Gisninger ligeledes. Det er en Postdamper, mente Nogle, medens Andre paastode, at det var en preussisk Kanonbaad, men Alle vare enige om, at den skulde „overhales“, det vil sige: undersøges.

„Signal!“ — „Det er til —; den skal overhale Damperen.“

Ikke saasnart styrede vedkommende Skib indefter, førend Damperen gjorde omkring.

„Det er min Salighed Grille!“ trumfede den Vagthavende.

„Grille!“ denne lille sorte Satan, den ypperlige Repræsentant for hele det preussiske Orlogsvæsen, Personificationen af al den tydske Jammerlighed! „Grille!“ Blot dette Navn bringer Blodet til at rulle raskere, til at spænde imod Tindingerne.

(Sluttes.)

Et Sommerbal i St. Cloud.

I Salens Baggrund viser Napoleon III sig med Keiserinde Eugenie ved Haanden. Bag det keiserlige Par sees den lille Prinds, der lidt utaalmodig lader sig lede af Prindsesse Mathilde. Men hverken Prinds Napoleon eller hans Clotilde ere tilstede; de sværme i denne Tid om ved Nilens Bredder og beskue Pyramidernes colossale Masser. Hans Majestæts Ansigt vidner om indre Tilfredshed. De smalle Læber smile; Øiets vanlige matte Glands er forsvunden, og Blikket flammer fyrigt. Keiserens Holdning er paa engang majestætisk og indtagende. Den ene Haand hviler paa Æreslegionens røde Baand, som zirligt snoer sig om Uniformskjolen, og den talrige Skare af Diplomater og Damer vækker øiensynligt hans største Nysgjerrighed. Keiserinden har udfoldet hele sin naturlige Skjønhed og Ynde. Det gyldentbrune, tilbagestrøgne Haar lader den blændende hvide Pande tydeligt træde frem; under de hvalte Bryn lyse to friske blaae Øine, der minde om Stjernerne paa Andalusiens Himmel; de skjøntformede Kinder ere bedækkede af en svag Rødme, og om Munden vugger et blidt Skjælmeri sig. Den smagfulde, med Diamanter bestrøede Kjole fremhæver hendes slanke, lette Figur. Brystet bølger heftigt bag den udfoldede Vifte. — Da Keiserfamilien træder ind i det første Forgemak, vige Herrerne ærbødigt tilside. Begge Rækker bøie sig dybt, og denne Stilling bevares, indtil Majestæterne have overskredet Tærskelen til Damernes Sal. Modtagelsen er her den samme; kun bukker man ikke, men neier. Den keiserlige Prinds har hele Tiden opført sig med megen Værdighed, men paa Tilbageveien til Apollosalen seer han sit Snit til at rykke Kislar Aga lidt i Skjærfet. Prindsesse Mathilde, som isærdeleshed har Øie for Bagateller, laaner ham et vredt Blik og klemmer hans høire Haand, der hviler trygt mellem hendes Fingre.

Saasnart Keiserparret har taget Plads paa to prægtige Thronstole under en imponerende Baldakin, lyder en stærk Fanfare fra Rotundaen i Haven. Hertugen af Cambaçeres giver derpaa et betydningsfuldt Vink til de tause Riddere i Forgemakket; Ballet vil nu blive aabnet, og Engageringen af Damer maa selvfølgelig finde Sted. Pludselig kommer der Liv i de alvorsfulde Statsmænd og de pæne Charges-d'affaires; Enhver iler ind for at engagere den Kvinde, som hans speidende Øie allerede forlængst har udseet sig. Man faaer det mest afgjørende Bevis paa, at Hjertet ikke fryser under snehvide Haar, og at Ilden ikke udslukkes bag Hudens Rynker; idetmindste er det saaledes i Diplomatiens Verden, maaske kan det Modsatte være Tilfældet i Livets borgerlige Sphærer. — Dagens Helt, Seirherren fra Solferino, Hertugen af Magenta, Mac Mahon, bøier sig for den skjønne Comtesse Marnesia, byder hende sin Arm og fører hende frem. Han stiller sig forrest. Blandt de mangfoldige Par, der indtage deres Pladser bag ham, bemærke vi Hertugen af Montera, som har valgt sig Grevinde Labedoyère til Baldame, Grev Moltke Hvitfeldt med den spanske Grevinde af Alcudia, Oberst Verly, Cent-Gardens Commandeur med Prindsessen af Esslingen og fremfor Alle Kislar Aga, som henrykt smiler til Hertuginden af Abrantes, med hvem han snart skal svinge sig i en hvirvlende Vals. Det lange Tog, hvis interessante Enkeltheder snart nærmere skulle fremstille sig for vort Blik, skrider nu hurtigt ind i den store Sal, bevæger sig rundt i denne og følger derpaa Keiserparret, som reiser sig fra Thronsæderne. De mægtige Døre ud til Verandaen flyve op; under Majestæternes Ledelse træder hele Skaren ud paa denne, iler ned ad den store Marmortrappe og bølger gjennem den brede Havegang, der omskygges af blomstrende Hække, til Rotundaen. Hvilket fortryllende Udseende frembyder ikke i dette Øieblik Haven ved St. Cloud. Dagen tager netop nu Afsked med Natten. Den strækker i Vesten sine rosenfarvede Arme ud mod den tilslørede Gudinde og dukker sig under Horizonten. De første Stjerner glimte frem blandt nogle faa hvide Skyer, og Maanen tænder sit blege Lys bag Trianons Omrids. Det er blikstille, Naturen drømmer sin skjønneste Skjærsommernatsdrøm. Til denne Hvile danner Haven med sine tusinde orientalske Lamper, med den brusende Musik og det overgivne, lattermilde Balchor en sælsom, men dog poetisk Modsætning. Alle Stemninger kunne i en saadan Situation skaffe sig Rum, alle Farver ville i et sligt Maleri finde Anvendelse. Rotundaen er omdannet til et orientalsk Paulun, hvis umaadelige Dimensioner og Blomsterpragt afnøde det indtrædende Tog Udraab af Beundring og Glæde. Orchestret sees ikke, og denne lille Mystik bidrager betydeligt til at forhøie

Uskyld i Lænker.

Fortælling af **Charles Dickens.**

I.

Den 32te Juli 1846 henimod Aften vandrede to Mænd, Jean Delorme og hans Søn Jules, henad Landeveien, der fører fra Bazielle til la Motte Landron, to smaa Landsbyer i Departementet Gironde. Jules var meget oprømt, thi Maalet for sex Aars ivrige Bestræbelser var naaet, hans Ungdoms Drøm var virkeliggjort — han var Landsbyskolelærer og forlovet med den bedste og smukkeste Pige i Egnen. Men hvis han ikke saa hurtig havde naaet sin nuværende Stilling og havde grundet Haab om videre Forfremmelse, vilde den nye Kornhandler, Hr. Coutras vist heller aldrig have samtykket i hans Giftermaal med Datteren Louise, saameget mere som det altid havde været hans Ønske, at hun skulde ægte Victor Leblanc, der eiede nok til at leve uafhængig og desuden skulde arve en rig Onkel. Derfor var Jules i godt Humør, og nu vandrede han hjem efter at have tilbragt Aftenen hos Coutras's, hvor Brylluppet var bleven bestemt til først i September.

Ved en Omdreining af Veien mødte Fader og Søn to Mænd, klædte i mørkeblaae Blouser og sorte Huer, som syntes ilde tilmode og ængstelige over Mødet, og som besvarede deres: „God Aften“ med forlegen Stemme.

imod dem. Alle standsede for at betragte Politibetjentenes Bevægelser og spørge hinanden, hvad Grunden kunde være til deres Ankomst. I faa Secunder havde de naaet Gruppen, og efterat de med militær Hilsen havde passeret Bruden, delte de sig i to Parter, som samtidigt greb det ene Jean, det andet Jules Delorme ved Armen og raabte:

„I Kongens Navn arrestere vi Dem!“

„Hvorfor?“ raabte Jules forbitret og rev sig løs fra de tre Mænd, som holdt ham.

„For at have myrdet Eugéne Gay og sat Ild paa hans Hus,“ var Svaret, „her er vor Ordre, undertegnet og Alt.“

„Men hvorfor er min Fader arresteret?“

„Som Deres Medskyldige.“

„Vi ere begge uskyldige,“ erklærede Jules, „her finder en Feiltagelse Sted.“

„Ja! her maa finde en alvorlig Feiltagelse Sted,“ raabte flere Stemmer.

„Det er muligt,“ svarede Gendarmerne, „men det kommer ikke os ved. Vi have kun at lystre Ordre, og da vi ikke have Tid til at staae her og snakke, maae De følge med strax.“

Imidlertid var hele Brudefølget og en Hob Landsbyfolk med Bruden forrest stimlet sammen om Gendarmerne og deres Fanger. Bruden spurgte ængstelig, hvad der var paafærde, og da den skrækkelige Virkelighed endelig gik op for hende, blev hun næsten saa hvid som sin Kjole og greb krampagtigt i Faderens Arm. Men da Jules vendte sig om mod hende, saa han Alt, hvad han ønskede at see — Louise var overbevist om hans Uskyldighed. Politibetjentene, som ønskede at undgaae en Scene, søgte at trække Fangerne med, medens disses Venner og Slægtninge stimlede sammen omkring dem, overbydende hinanden med Udtryk af Forundring og Bedrøvelse.

Madame Delorme tilbød at følge sin Mand og Søn i Fængslet og

Tonernes Virkning. En omfangsrig Gassol skinner næsten ligesaa blændende som Dagens Øie og forjager selv de mindste Skygger. Derfor ere vi ogsaa istand til at see Alt, som fortjener at sees. —

Orchestret spiller Dronning Hortense's berømte Melodi: „Partant pour la Syrie," og Toget marscherer gjentagne Gange rundt i Paulunet. Pludselig standser Keiseren og svinger sig derpaa i en gravitetisk Vals med Keiserinden. Deres Majestæter dandse med al den Elegance, der aldrig bør svigte Kronens Bærere, navnlig gjøre Eugenies gracieuse Dreininger og tactfaste Bevægelser et ubeskriveligt Indtryk. Tyve andre Par følge efter og vugge sig med den øiensynligste Glæde paa Tonernes brusende Strøm. De glimrende Kors paa Herrernes Bryst og Damernes perlesmykkede Dragter, de sjældne Hovedtoiletter og de smaa, velformede Fødder rive Tilskueren med sig. Han føler en brændende Lyst til at styrte sig ind i denne Hvirvel — men Etiquetten træder til og lægger sin kolde Haand paa hans Hjerte. Det hjælper, men ak! for første Gang i sit Liv har han maaske følt, hvorledes Alfernes Dands i de maanelyse Nætter kunne berøve en Ungersvend Sands og Samling. — Musiken tier. — Herrerne bukke taknemmeligt for Damerne og føre disse til deres Plads. Keiseren byder sin smukke Gemalinde Armen, begge hilse venligt til Siderne og begive sig tilbage til Apollosalen, hvor de dvæle i nogen Tid. Den keiserlige Prinds, som endnu ikke har faaet Tilladelse til at dandse, har med megen Uvillie været Vidne til Ballets Glæder; men han maa, hvor haardt det end er, gaae tilsengs. Den lille Ulysses skal nemlig lære at trodse Sirener.

Efter Keiserparrets Bortgang bevæge de Dandsende sig med større Frihed.

Hvor trykkende Hofluften i mangfoldige Tilfælde end kan være, har den dog i lignende Øieblikke, naar Magtens Ihændehaver har fjernet sig, noget yderst Tillokkende ved sig. Hverdagslivets Snerperier kunne aldrig trives i en saadan Athmosphære. Følsomme Mimoser og vandede Kaktusplanter høre til de største Sjældenheder i Livets høieste Kredse; her udfolde Roserne frit deres Blade og lukke sig ikke tæt sammen for et dristigt Øiekast; ikke heller stikker man sig paa en hvas Torn, naar Blomsterne let berøres.

Stemningen er i høieste Grad animeret. Quadriller, Polkaer og Françaiser afvexle (idelig). En Del har dog løsrevet sig fra Ballets Malstrøm og er ilet ud i de kjølige Gange for at samle friske Kræfter til en paatænkt Fandango, for at opildne sig paany ved en lunefuld Conversation. Lad os et Øieblik betragte nogle enkelte Par og lytte lidt til deres sagte Hvisken.

Se hist paa den lille Høi sidder Vicomten af Muro. En tilsløret Dame findes ved hans Side. Hvem kan det være? Bag Rosenhækken, der bøier sig udover dem, ville vi stille os; hvert Ord vil der kunne naae vort Øre.

Ah! det er den unge Marquise af Altieri.

„Hvorfor nægtede De at høre mig, da vi traf sammen i Fondi?" spørger Vicomten.

„De kjender min Formynders Mistænksomhed," er hendes noget ængstelige Svar.

„Nu, Marquise, er det lykkelige Øieblik kommet, da jeg frit tør afsløre mine Følelser for Dem. Kongen af Italien har havt den Naade at tilbyde mig en udmærket Post ved Paladset i Neapel. Han har sendt mig med et hemmeligt Hverv til Keiseren. Indbydelsen til Ballet iaften overbeviser mig om Napoleons Tilfredshed med mig. Min Lykke er stor; der mangler kun Et, og den vil være fuldkommen . . . ."

„Det Ene er?" spørger den unge Dame med et skjælmsk Øiekast.

„Deres Haand, Marquise! Opfyld mit Ønske, virkeliggjør min skjønneste Drøm, og stød mig ikke kold tilbage. De har iaften fortryllet mig mere end nogensinde før. Jeg har iagttaget de forelskede Blik, som blandt Andre den danske Ambassadeur tilkastede Dem, og jeg følte mig stolt paa Deres Vegne. O Marquise! da vi før svævede sammen i Dandsen, forekom det mig, at vi to ikke mere kunde skilles."

„De har gjættet mit Hjertes Gaade," lyder det bevægede Svar. „Kom! lad os vandre lidt om og lytte et Øieblik til Nattergalens Triller."

Ja! lad dem det. — Men hvad foretager Kislar Aga sig der i Løvhytten? Mon han ogsaa paa sin Vis søger at gjøre Erobringer? Man skulde næsten troe det.

Paa en forgyldt Metalbænk i Hyttens Baggrund sidder Haremets ophøiede Bevogter med korslagte Ben. Han har tændt sig en Cigaretto og puster den ene Røgsky efter den anden ud imod den smukke Grevinde af Chizey, der smilende staaer foran ham. Den tyrkiske Blomsterstil tiltaler aabenbart den franske Skjønhed. —

„Ved Muhameds Diamantring og det gyldne Horns sølverne Bølger! følg med mig til Istambul, Du Occidentens Perle! Med dit Øies Dolke vil Du gjennembore min høie Sultans Hjerte. Ægyptiske Slaver og Slavinder fra Damask skulle betjene Dig daglig. Roser ville pryde de Hynder, hvorpaa dine runde Lemmer udstrække sig. Haver, som langt overstraale den, i hvis Midte vi her befinde os, skulle skjænke Dig Skygge mod Himlens brændende Sol. . . ."

„Fortræffeligt! høie Aga," afbryder Grevinden ham ironisk, „kun maa I ogsaa tilsikre mig et behageligt Ophold i Eski-Serai*)."

„Ved Rubinen i Prophetens Bælte! Du skal faae Alt, hvad Du attraaer."

„Foreløbigt ønsker jeg blot en ypperlig Dandser til Deltager i Fandangoen . . . ." med disse Ord hopper hun let hen mod Rotundaen og efterlader Kislar Aga i orientalske Betragtninger.

Idetsamme Grevinden af Chizey viser sig ved Indgangen til Paulunet, forlades denne af den tredsindstyveaarige Greve af Thurn-Taxis, der troer at snige sig ubemærket bort, men han undgaaer ikke vort Blik.

Medens Damer og Herrer snoe sig med spansk Grandezza og fransk Livlighed i en Fandango, opsøger den bedagede Greve, Fyrst Metternich, der tankefuld spadserer frem og tilbage i en Kastanieallee.

De to Diplomater tage hinanden under Armen og begynde en Samtale, hvis Enkeltheder tildels undgaae vort lyttende Øre, men i det Hele taget formaae vi dog at danne os et Begreb om den.

(Uigjenkaldeligt sidste Gang: Sluttes).

*) Embedsbolig for Sultanens aflagte Hustruer.

Anmeldelse af Anmeldelserne.

De forskjellige Anmeldere af „Gjøngehøvdingen" have tildels været enige om, at Stykket var ganske interessant at see, men Maaden, paa hvilken de have udtrykt deres Tilfredshed, har været noget forskjellig hos de Forskjellige. Malcontenten „Berlingske Tidende" udtalte sin Fornøielse paa sin eiendommelige moppeagtige Maner, der gjør alle dens Artikler saa uhyre behagelige at læse; den i en evindelig Begeistringsrus seilende „Dagstelegraph" benyttede sig af de sædvanlige Hyperboler og „Klangfigurer"; „Flyveposten" snakkede en Del frem og tilbage, men Meningen deraf skulde dog nok være, saavidt vi kunde forstaae, at Stykket var særdeles godt; „Folkets Avis" mente noget Lignende, men fandt naturligvis Sangene, som det sig hør og bør, dels malplacerede, dels uheldige; „Fædrelandet" kaldte Stykket en „godbit," men havde til Trods for sine ellers ret respectable Biredskaber endnu ikke fordøiet det; og endelig slog „Dagbladet" dog nok Hovedet paa Sømmet ved at erklære det for en Vinding for Folketheatrets Repertoire, men ved tillige at erklære Æren for Carit Etlars. Bearbeidelsen vidner om Theaterroutine, men ikke om en Smule mere, og det gjør Hr. Bruun vel heller ikke Fordring paa, at den skal. Digter kalder han sig dog vist næppe. I „de patriotiske Strenge," der anslaaes, og i „den røverhistoriske Spænding" søgte „Dagbladet" med fuld Føie Grunden til den gode Modtagelse. Lad Digterne — virkelige eller indbildte — blot fortælle os, at vi ere nogle frygtelige Karle, tapre, modige og dristige; lad saa den nøgne Virkelighed kun stille sig ligeoverfor og raabe, at det er en Løgn! Man lukker Øren og Øine for denne og tiljubler hine.

Hvad Anmeldernes Omtale af Udførelsen angaaer, da kunne vi her forfølge en Climax. Den malcontente „Berlingske" har omtrent slet ikke nævnet den; den har tildels kun havt Plads for sin sædvanlige soidisant'e Æsthetiseren, der kun ved sin Moppetone adskiller sig fra den mest ubetydelige Hverdagspassiar. „Dagbladet" finder Udførelsen ret tilfredsstillende, „Folkets Avis" god, „Flyveposten" meget tilfredsstillende, næsten fortræffelig, men saa kommer „Dagstelegraphen," der i sin hysteriske og jevnt parodiske Begeistring har hævet sig til en saa svimlende, dithyrambisk Davalaghirihøide, at man næsten maa frygte for, at den skal blive borte med det Samme. Skal man troe den, saa maa det være Rachel'er, Fix'er, Bressant'er,

og et Par Dage senere bleve de udspurgte af Øvrigheden fra Reolle, der skulde undersøge Sagen. De fortalte om deres Opdagelse af Ilden og Mødet med de to Fremmede og hørte nu i nogle Uger ikke mere til denne Sag.

II.

Den første September indtraf det Aar paa en af de Dage, paa hvilke Frankrig fuldstændigt retfærdiggjør alle de Lovtaler, begeistrede Reisende have ydet det.

Hele Naturen smilede; Solen kastede sit gyldne Skin paa den rige Hvede- og Mais-Høst. Træerne bugnede under Vægten af den modne Frugt, og saalangt Øiet rækkede, saa man Dværg-Skove af grønne Blade og røde Klaser, hist og her afbrudt af Garonnes Sølverstrøm.

Den lille Landsby Bazielle frembød ogsaa et ualmindeligt livligt Skue. Fra den tidlige Morgen havde der været en Travlhed med unge Piger, hvide Kjoler og Blomster, og nu Klokken elleve var det store grundmurede Hus, der laa lidt for sig selv paa Landeveien til la Motte Landron, Midtpunktet for den almindelige Opmærksomhed. Her boede Brudens Fader, og en Æresvagt udenfor af de to Landsbyers Ungkarle hilsede enhver Nyankommen med lydelige Hurraer. Klokken tolv kom Brudefolkene ud af Huset for at begive sig til Kirke i Procession. Først kom, støttende sig paa sin Faders Arm, den lille, smukke, sortøiede Brud, næsten helt borte i hvidt Musselin, Myrthegrene og Orangeblomster. Efter dem fulgte Brudgommen med Brudens Moder, Brudepigen med Brudgommens Fader, og endelig kom to og to Resten af Selskabet, pyntet med de livligste Farver og under Latter og Spøg.

Efterhaanden som Processionen skred frem, gik unge Piger dem imøde og strøede under Sang Blomster for Brudens Fod. Paa denne Maade havde de paa et Par Skridt nær naaet den simple, gamle Landsbykirke, da pludselig sex fuldtbevæbnede Gendarmer hurtigt gik hen

„Det er Fremmede," sagde Jean Delorme, „Gud ved, hvor de skal hen."

„Men, hvad er det?" udbrød Jules pludselig og pegede udover Markerne paa høire Side af Veien, „der er noget, der brænder. Se, nu blusser det op; det maa være en Høstak ovre ved gamle Gay's Gaard."

Fader og Søn paaskyndede deres Skridt, og et Qvarterstid efter vare de nærved Gaarden, og de saae nu med Sorg, at det ikke var nogen Høstak, men selve Vaaningshuset, som var af Bindingværk, der brændte. Flammerne sloge ud fra Vinduer og Døre og kastede deres røde Skjær paa Himlen, Træerne, Stakkene og hele det omliggende Landskab.

„Løb til Landsbyen og bring Folk paa Benene Jules!" sagde Faderen, „løb til Brandfolkene og til Mairen. Gay maa være gaaet om efter Hjælp, for han kan ikke have været i Seng, da Ilden brød ud. Jeg bliver i hvert Tilfælde her og passer paa."

Paa Veien mødte Jules mange Folk fra Byen, som havde seet Røgen og Luerne og nu løbe for at see, hvor Ilden var. Han gav dem hurtig Besked og løb selv til Mairiet, men Mairen var tagen til en Ven i næste By, og Brandfolkene turde ikke tage Sprøiten frem uden skriftlig Ordre fra denne vigtige Øvrighedsperson, hvorfor Jules frivillig tilbød sig at underrette ham om Ulykken og skaffe den fornødne Ordre. Efter en Times hurtig Gang naaede Jules Marenande, hvor han med nogen Vanskelighed traf Mairen, der sad i Ro og Mag i sin Vens Have og drak sort Caffe og røg en Cigar. Da den mægtige Magistratsperson hørte, hvad der var i Veien, sagde han:

„Meget vel, jeg skal udstede to Ordrer, en til Brandfolkene om at tage deres Sprøite og en til Garnisonen i La Reolle om at sende nogle Folk for at holde Orden og hjælpe til paa Brandstedet. De kan bede min Secretær aflevere begge Dele strax, jeg selv skal følge efter om lidt og lede Operationerne". Da Jules kom tilbage til la Motte Landron,

ja, Samson'er tilhobe, Fruerne Recke og Holst og Herrerne Madsen, Stigaard, Kolling og Koblauch, og det er det dog igrunden ikke. — Men overseer man nu hele denne Climax, saa ligger det temmelig nær, at de to Yderpunkter maae komme lidt i Collision, og det er da ogsaa skeet. „Berlingske Tidende" har fundet Hr. C. Price i „Alferne" gjennemgaaende rædsom, og „Dagstelegraphen" har naturligvis fundet ham glimrende fra Ende til anden. Saa kom de op at toppes, men dog ikke herom, hvorimod de to Kritikere — sit venia verbo — gave sig ind paa dybe Undersøgelser om deres forskjellige — Kjærlighedshistorier.

Ja, vi ville paa ingen mulig Maade blande os i en Strid, der dreier sig om saa private Følelser, i en saa ren og skjær Hjertestrid, men vi ville slutte, som „Dagstelegraphen" sluttede den mest ekstatiske af alle sine ekstatiske Anmeldelser: „Gaa selv og se!"

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Jernbanetog til Korsøer Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og $7\frac{1}{2}$.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og $5\frac{1}{2}$.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Prædikanterne

paa 1ste Søndag i Fasten

Slotskirken, Hr. Warburg, Kl. 10.
Frue Kirke, Hr. Confess. Dr. Paulli. Aftensang: Hr. Fich.
Holmens, Hr. Dr. Fog. Aftens.: Hr. Prior.
Helliggeistes, Hr. Dr. Bloch Suhr. Aftens.: Hr. Scherning.
Trinitatis, Hr. Rohde, Kl. $9\frac{1}{2}$. Aftens.: Hr. Jessen.
St. Petri, Hr. Schmaltz, Kl. 10.
Frelserens, Hr. Fenger. Aftens.: Hr. Meinert.
Frederiks, Hr. Provst Martens, Kl. 10. (Abendmahl).
Garnisons, Hr. Fibiger, Kl. $9\frac{1}{2}$. Aftens.: Hr. Blædel.
St. Johannes, Hr. Rindom, Kl. 10.
Citadellets, Hr. Ipsen, Kl. 10. (Cummunion Kl. $9\frac{1}{4}$)
Reformert, Tydsk, Hr. Theobald, Kl. $9\frac{1}{2}$.
— Fransk, Hr. Krayenbühl, Kl. 11.
Vartou, Hr. Biskop Grundtvig. Aftens.: Hr. Cand. Cederfeldt fra Pastoralseminariet.
Abel Cathr. Stiftelse, Hr. Schmidt, Kl. 11.
Frederiksberg By, Hr. C. L. Nielsen Kl. 1.

Aftengudstjeneste.

Frue Kirke, Hr. Fich Kl. 6.
Holmens, Hr. Dr. Fog, Kl. 6.
St. Johannes, Hr. Krog, Kl. 6.

Katholsk Kirke.

Form. 8 og 12: Stille Messe. Kl. 10: Høimesse med Prædiken, Hr. Grüder. Esterm. Kl. 3: Andagt med Catechisation. Kl. 6: Andagt med Fasteprædiken, Hr. Capelan Niehaus.

Repertoire.

Mandag: Advocaten og hans Myndling. Tirsdag: En Caprice (Første Gang) og Brama og Bayaderen. Onsdag: Don Juan, Opera, (uden Abonnement). Torsdag: Portraitet og Alferne. Fredag: En Caprice og Valkyrien. Lørdag: Faust.

Det kongelige Theater.

Søndagen den 5te Marts 1865, Kl. 7:

Faust

Opera i 5 Acter af Jules Babier og Michel Carré. Oversat til Musik af Ch. Gounod af Hr. A. Hertz. Med tilhørende Dands. Forbi omtrent Kl. $9\frac{1}{2}$.

Casino.

Søndagen den 5te Marts 1865, Kl. 7:

Lazarilla,

Operette i 1 Act efter Scribes „La chanteuse veoilée;" Bearbeidelse og Musik af Rudolf Bay.

Lumpacivagabundus,

Tryllefarce i 3 Acter, fri Bearbeidelse efter Nestroy. (Med en ny indlagt Vise for Syl.) Forbi Kl. $10\frac{1}{2}$.

Folketheatret.

Søndagen den 5te Marts 1865, Kl. 7:

Gjøngehøvdingen,

Folkeskuespil med Sange og Chor i 5 Acter af M. W. Brun.

Ægteviede.

Kornhandler Heinrich Waldemar Fich og Frøken Hertha Elise Cecilie Jørgensen. — Smedesvend Jens Waldemar Møller og Pigen Ewa Marie Knudsen. — Bødkersvend Peter Henrik Petersen og Pigen Caroline Frederikke Filato. — Arbeidsmand Hans Peter Vilhelm Jensen og Pigen Nicoline Zettler. — Grovsmedsvend Christian August Nielsen og Jomfru Laura Antoinette Stikken. — Arbeidsmand Anders Rasmussen og Pigen Cathrine Hansen. — Dreiersvend Niels Hendrik Rudolph Nielsen og Jomfru Marie Charlotte Gröpper. — Barber Hans Hermansen og Jomfru Christine Marie Jacobsen. — Opsynsmand Hans Pedersen og Pigen Inger Marie Jeppesen. — Afskediget Vaabenmester C. H. Koch og Jfr. C. C. Reichel.

☞ „Tilskuerens" Kontoir er flyttet til Klosterstræde 12. 1ste Sal.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.** — J. Cohens Bogtrykkeri.

gav han Ordrerne til Secretæren og skyndte sig tilbage til sin Fader, hvor han fandt, at Branden havde udbredt sig til Laderne og Stakkene, og de brændende Masser belyste flere hundrede Mænd, Qvinder og Børn, der vare spredte omkring paa ethvert ophøiet Sted, hvorfra man kunde oversee Skuepladsen.

„Hvor er Gay?" spurgte Jules en af de Tilstedeværende.

„Stakkels Mand! han er ikke funden. Han maa være omkommen i Luerne, før Nogen kom. Deres Fader forsøgte at bane sig Vei ind i Huset, men maatte opgive det, halvkvalt af Røg."

Her blev Samtalen afbrudt af sex Brandfolk med mørkeblaae Klæder og blanke Metalhjelme, der kom i skarpt Trav med deres Sprøite.

Den commanderende Officier beordrede strax en Kjæde dannet, der skulde lange Vandspande til Brandfolkene fra Brønden, der laa omtrent 200 Alen fra Huset. Men den største Del af Mængden begyndte at spredes, saasnart Brandfolkene nærmede sig dem med deres smaa Hatte lignende Læder-Spande, og kun nogle faa Drenge lode sig tage til at danne Kjæde. Men disse Drenge vare kun opsatte paa Løier og Gavtyvestreger; naar en af dem saaledes rakte Spanden frem med den ene Haand, stak han i Almindelighed den anden ned i den og kastede sin Nabo en Haandfuld Vand i Ansigtet. Da nu alle gjorde det Samme, var der kun et Par Draaber Vand i Spanden, naar den naaede Brandfolkene, der forgjæves skjændte paa Drengene og bade dem være mere forsigtige for ikke at spilde Vandet. En lang og lydelig Skoggerlatter var det eneste Svar, de fik, og disse Fyre nøde Ulykken med en Følelse — eller rettere Mangel paa Følelse —, som om det Hele var arrangeret for deres Fornøielse. Endelig skete der en Forandring ved, at Mairen ankom med sin trekantede Hat og med ham en Afdeling Infanteri med røde Benklæder og mørkeblaae Vaabenfrakker. Drengene, som nu vare blevne kjede af deres Leg, greb Leiligheden til at løbe deres Vei, og

det nyttede ikke, at Soldaterne løbe efter dem, de vare borte et Øieblik efter.

Soldaterne og Brandfolkene gave sig derefter for Alvor ilav med at standse Ildens Fremskridt, og efter et Par Timers anstrængt Arbeide vare de blevne for saavidt Herre over Ilden, at de kunde gaae ind i Huset og see efter Gay. To af Brandfolkene fik Ordre til at undersøge Huset, og Jules tilbød sig at vise dem, hvor Værelserne laae. Men det var umuligt at bane sig Vei gjennem Hoveddøren paa Grund af, at Bjælkerne, der støttede Taget her, vare styrtede sammen. De tre Mænd gik derfor om til Bagsiden af Huset og ind i Spisestuen, som Jules antog maatte være mindst angreben af Ilden, da den var brolagt med Mursten. Det viste sig i Virkeligheden ogsaa at være Tilfældet, men Røgen derinde var saa kvælende, at de ikke ansaae det for raadeligt at trænge videre frem. Paa Tilbageveien snublede En af dem over Noget, der laa paa Gulvet, de Andre dreiede Lyset fra deres Lygter der henad og saae med Rædsel den ulykkelige gamle Mands Legeme, kun halvt forbrændt, med Klæderne bedækkede af Blod. Mairen og de Andre bleve kaldte til, og snart stode de Alle forsamlede i den forbrændte, faldefærdige Stue.

„Han er bleven myrdet," sagde Mairen, „og der er bleven sat Ild paa Huset for at skjule Forbrydelsen."

„Ja, og Huset er bleven plyndret," tilføiede Secretæren, „se hvor alle Skabe ere gjennemstøvede."

Efter de sædvanlige Formaliteters Jagttagelse blev Liget ført til Mairiet, og Soldaterne og Brandfolkene camperede for Resten af Natten i Nærheden af Stedet for at være ved Haanden, hvis Ilden skulde bryde ud igjen.

Klokken var tre om Morgenen, da Jean og hans Søn kom hjem trætte og udmattede; to Dage efter Katastrophen bivaanede de Gay's Begravelse, hvor Victor Leblanc var tilstede som nærmeste Slægtning,

Tilskueren.

Nr. 6. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Klosterstræde Nr. 12, 1ste Sal. **Søndagen den 12te Marts.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet, 4 Sk. Nr. — Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Vuggevise.

(Frit efter Kørner.)

Sov nu sødt! thi ved din Moders Hjerte
Føler Du ei Livets Kval og Lyst;
Dine Drømme kjender ei til Smerte,
Verden er for Dig din Moders Bryst. —

Trende Gange smelter Kjærligheden
Rundt omkring Dig Livets Sne og Is,
Trende Gange aner Du et Eden,
Skaber Kjærlighed et Paradis.

Første Gang din Rigdom ei Du kjender,
Hvad Du eier ved din Moders Bryst,
Verden altfor snart dit Øie blænder,
Frem Du stormer i dens vilde Lyst.

Da! naar tætte Skyer mørkest true,
Og Du føler først en Moders Savn,
Vil Du i et Kvindeøie skue
Nyfødt Haab i Kjærlighedens Favn. —

Men omsider brydes Blomstens Stængel,
Og omsider Livets Slut vi naae,
Tredie Gang vil Kjærlighedens Engel
Da med Døden ved dit Leie staae. —

Sov da sødt! thi ved en Moders Hjerte
Føler Du ei Livets Kval og Lyst;
Drøm da sødt! man drømmer ei om Smerte,
Naar man drømmer ved en Moders Bryst.

V. K.

Rettelse. I Digtet „Speilet" i forrige Numer havde der i den anden Strophes tredie Vers indsneget sig den meningsforstyrrende Trykfeil: Skjønhed for Skjævhed.

Hjemme og ude.

Paa tre Steder i Europa ytrer den politiske og nationale Enhedstanke sig med en saadan Udholdenhed og intensiv Kraft, at den stedse afhugger enhver Haand, der søger at kvæle den. Fra Spanien, Italien og det scandinaviske Norden lyde Folkenes Ønsker til os i Taler og Sange, som sammensmelte Forhaabningerne i skjønne Harmonier. Det er overalt de ungdommelige, livsfriske Elementer i Samfundet, der hylde Enheden og Helheden; medens de sløvede, reactionaire Politikere med hæse Stemmer gispe efter Halvhed og Ynkelighed. Paa den pyrenæiske Halvø higer den sextenaarige Dronning Maria Pia i Lissabon efter Gjenoprettelsen af Oldtidens iberiske Enhed; hun længes efter det Øieblik, da Forskjellen mellem Portugisere og Spaniere skal ophøre, da hun ved Kong Louis' Side skal holde sit Indtog i Madrid og see den bourbonske Isabella flygte over Bjergene. I Italien kaster Victor Emanuel fra Florents uafbrudt Blikket paa Capitolium. Han græmmer sig over de sygelige Litanier, som tone omkring dets Fod, og indbyder Julius Cæsars keiserlige Forfatter til Virkeliggjørelsen af den store Romers italiske Planer. Her i vort høie Norden sidder Carl Ploug med Bragiharpen i sin Favn. Han anslaaer dens klangfulde Strenge, og Ynglingene ved Mælarens Bred, Dovres Fjelde og Herthas Bøgelunde lytte til hans Kvad. De fatte Sandheden deri, de begeistres derover, og de opgive ikke Haabet, fordi et øieblikkeligt Uheld møder dem. Men Et skal Folkene i Syd og Nord mærke sig: skal deres Stræben krones med Seir, da maae de ikke udelukkende stole paa Marmorguden i Tuilerierne.

Et Sommerbal i St. Cloud.

(Sluttet.)

„De synes at være bevæget, Hr. Greve?" udbryder Fyrsten, idet han med en Haandbevægelse gaaer ham imøde.

„Ganske vist, Deres Høihed!" gjentager Thurn-Taxis hurtigt. „Allerede Mindefesten iaften maa virke frastødende paa os Østerrigere; thi den forherliger den Daad, der berøvede Frantz Joseph en af de skjønneste Ædelstene i hans Krone. Vi have alligevel modtaget Napoleons Indbydelse; vi have dandset med hans Damer, og jeg har for min Del gjort Alt for at være livlig og underholdende, skjøndt jeg ikke skal nægte, at den sidste Quadrille maaske har bibragt mit Legeme et langt dybere Saar end det, Solferinoslaget slog Keiseren, min ophøiede Herre. Men hvorfor have vi udfoldet al denne Elskværdighed? Fordi vi haabede at hidføre en Alliance mellem Cabinetterne i Wien og Paris, fordi vi troede at kunde sønderrive Baandet mellem det franske Folk og Banditten paa Caprera; thi saalænge et saadant findes, kan Regenten i Frankrig ikke frit følge sine monarchiske Indskydelser. Vore Bestræbelser have desværre været forgjæves! For et Øieblik siden trykkede Chevalier Nigra og Drouyn de L'Huys hinanden i Haanden og hviskede hinanden fortroligt i Øret. De tilkastede mig derpaa et Blik, fuldt af diplomatisk Gift, og fortsatte derefter spøgende Conversationen med deres Damer. Jeg blev rasende; thi jeg mærkede tydeligt, at mit Fædrelands Skjæbne stod paa Spil. Næppe forstummede Musiken, førend jeg forlod de Dandsendes Række. Her kommer jeg for at betroe Deres Høihed denne overordenlige Begivenhed . . . . ."

„Ja, De har Ret, Hr. Greve", afbryder Metternich ham og tilføier ironisk: „Luften maa virkelig være svanger med Torden; det gjælder nu fremfor Alt om at undgaae Lynstraalen".

Billedet tillive af min Proces og de Bagvaskelser, jeg er et Offer for. Min Fader bragte mig vistnok Haab, men den er kun et ringe Vederlag for mine Ulykker. Han var glad ved at høre de gode Beretninger om mig, ved at see, at jeg var den samme Mand, og at mit Væsen ikke er forandret. Tugthuset er virkelig heller ikke mit rette Element; jeg seer nok Forbrydelsen nær ved, men jeg vender mit Hoved bort. Min Fader bragte mig et lille Sølvkors i grønt Baand. Hun havde ikke havt Mod til at skrive til mig, men havde taget det lille Kors, som jeg kjendte saa godt, fra sit Bryst og bundet det grønne Baand ved, som et taust Tegn paa Haabet — jeg behøver intet Tegn paa, at hun stadig er overbevist om min Uskyld. Da min Fader og jeg skiltes, græd vi ikke; men Dagen efter blev jeg angreben af en voldsom Feber og kom paa Hospitalet. Mine Lidelsesfæller fortalte mig siden, at jeg i mine Phantasier stedse havde min Faders, Moders, Forlovedes og Søsters Navne paa Læberne.

29de April 1851. Idag har jeg sandsynligvis seet min Fader for sidste Gang, thi om to Dage skal jeg sendes til Brest med 352 andre Fanger. Mit Haab om, at min Uskyldighed nogensinde vil komme for Dagen, eller at jeg nogensinde skal see dem, jeg elsker, er nu meget ringe. Ingen kan forestille sig, hvad jeg led ved at skilles fra den eneste Ven, jeg har seet i de sidste fire Aar.

4de Juli 1851. Ved min Ankomst hertil d. 7de Mai sidstl. forefandt jeg en ganske anden Tingenes Tilstand end den, jeg kom fra. Jeg blev atter lagt i Lænker, og faa Dage efter bleve vi bundne til hinanden to og to med en Lænke, der forenede Ringene om vore Ben, og sendte paa Fæstningsarbeide. Mine Lidelser fra de 11 Maaneder i Rochefort begyndte igjen og vilde sandsynligvis have varet ved, hvis ikke Fængselsinspecteuren, som var saa god mod mig der, havde anbefalet mig til sin Collega i Brest, og nu har jeg i to Maaneder været brugt som Skriver her i Tugthuset.

September 1853. Min Fader skriver daglig til mig og giver

Bordeaux. Paa den fastsatte Dag og længe før den fastsatte Time stod en uhyre Menneskemasse udenfor Retssalen og ventede paa Dørenes Aabning, deriblandt mange Indvaanere af Landsbyerne Bazielle og la Motte Landron, men ingen af de Anklagedes nærmeste Slægtninge. Kl. 10 aabnedes Dørene, og faa Minuter efter vare Tilhørerpladserne aldeles overfyldte; Kl. $10\frac{1}{4}$ førtes Fangerne ind af sex Gendarmer under en almindelig Dødsstilhed. Et juridisk Tidsskrift gav senere en Beskrivelse, hvoraf vi nedsætte Følgende:

„Sønnen Jules Delorme traadte først ind. Det er en høi, mager, intelligent udseende Mand, omtrent 26 Aar gammel; hans Ansigt er ovalt, Hudfarven mørk og Haar og Bakkenbarter sorte. Hans Udseende er i det Hele saaledes, at det vilde indtage en Fremmed, som var uvidende om den dobbelte Forbrydelse, han er anklaget for, og det eneste Tegn, man saa paa den store Forbryder, var den nervøse Dirren om Mundvigerne og de rasende Lyn, der Tid efter anden funklede i hans mørke, stolte Øine, efterhaanden som Vidnerne aflagde deres Forklaring. Jean Delorme, hans Fader og Medskyldige er en militært udseende Mand paa omtrent 60 Aar.

Begge Fangerne vare sortklædte og ledsagedes af deres Advokat, Edouard de la Tour."

Klokken halv elleve indtog Præsidenten og Retten deres Pladser; Fangerne bleve tagne i Ed, og Forhandlingerne toge deres Begyndelse med, at Advokaten oplæste Anklageacten. Heri blev, efter en Beskrivelse af Ildens og Mordets Opdagelse, de Omstændigheder detaillerede, der formentlig skulde bevise de to Fangers Skyld: For det Første havde Jules Delorme for omtrent sex Maaneder siden kjøbt et Hus og en Stump Jord af Eugène, og Betalingen var arrangeret saaledes, at den gamle Mand skulde have en Sum af 12 Pund aarlig, saalænge han levede. Herved vare naturligvis Motiverne til Mordet blottede. For det Andet tilstod Jules at have passeret tæt forbi Gaarden et Par Timer, før

„Ved De, hvad der styrtede Napoleon den Første i Aaret 1814?" spørger Thurn-Taxis Fyrsten med en høitidelig Mine. „Historien fortæller. at det var det allierede Europa; men jeg paastaaer dristigt, at en skjøn Kvinde, til hvem Grev Stadion havde fattet Kjærlighed, var den dybere, den sande Aarsag . . . . ."

Den alderstegne Diplomat nærmer sig Metternich paa Taaspidserne, holder den venstre Haand for Munden og stammer med et hemmelighedsfuldt Udtryk nogle Sætninger, af hvilke vi kun kunne opfange Ordene: „Hertuginden af Kyburg . . . . ung, smuk, intriguant . . . . den Tredie maa styrtes . . . . Ha, Ha, Ha! Deres Høihed forstaaer mig?"

„En guddommelig Ide!" udbryder Fyrsten. „Det nittende Aarhundredes hele Statsklogt drømmer sikkert under Deres graasprængte Lokker, Hr. Greve. De er kaldet til at udføre store Ting. Kom! indvi mig nærmere i Deres geniale Forehavende".

De to Statsmænd vandre samtalende om bag et lille Bosquet og forsvinde for vort Blik.

En stærk Fanfare toner fra Paulunet. Françaisen begynder. Fra Havegangene ile flere Par did paa Musikens Bud. Det er navnlig franske Damer, som dandse. Hvilket fortryllende Syn at see dem svæve frem og tilbage, svinge sig og neie i denne Dands, der saa ganske tilhører Frankrig! Italienerinden er for fyrig, den nordiske Kvinde for kold til at træde den med al den elegante Lethed og det lunefulde Skjælmeri, den udkræver. Kun den livlige Kvinde, der udvikler sig under Isle de France's Himmel, formaaer at give Françaisen dens sande Colorit.

Hvor stærk Fristelsen til nu at deltage i Ballet end maa være, bukke vi dog under for Nysgjerrigheden, som med uovervindelig Magt drager os hen til et næsten skjult Lysthus, hvorfra en melodisk Fløiten lader sig høre. Det er sjeldent, at Diplomater fløite; men træffer man endelig en, der behandler Naturens Instrument med Smag, kan man være forvisset om, at det er en Englænder. I dette Tilfælde have vi gjættet rigtigt; thi Virtuosen er — Lord Cowley.

Paa en Græsbænk hviler Albions Søn saa lang, han er. Han har stukket sine Hænder ind i Vestens Armaabninger og stirrer med sine store, blaagraae Øine op mod Fuldmaanen, der sender sine blege Straaler ned paa hans drabelige Bakkenbarter. Tonestrømmen vælter sig i et brusende Løb fra hans fyldige Læber og bringer Nattergalene til at forstumme af Forbauselse. Hans Tanker færdes maaske i dette Øieblik i Windsor-Castle; de lege sikkert dristigt med Bouquetten paa en smækker Englænderindes Barm. — Pludselig rasler det i Løvet, Bladene bøies tilside, og et lille buttet Ansigt titter frem. Gesandten farer op og retter paa sin Hovedbedækning, der, under Studiet af Firmamentet, næsten var sunket ned i Nakken.

„Elskede Hvitfeldo!" hvisker en blød kvindelig Stemme, „kan Du glemme din Elvira?"

„God damn! en Forvexling," udbryder Angelsachseren. „Hvad seer jeg? . . . . Grevinden af Alcudia".

Spanierinden trækker sig skyndsomst tilbage; Lord Cowley iler fra Lysthuset til Paulunet, hvor han i Ballets Hvirvel henveirer de melankolsk erotiske Tanker, som ganske havde hildet hans Sjæl.

Grevinden af Alcudia trækker Sløret tæt sammen om det smukke Ansigt. Feiltagelsen har jaget Blodet fra Hjertet; med rødmende Kind og bevingede Fjed iler hun hen mod en lille Schweizervilla. Maanen gjemmer sig i dette Øieblik bag en Sky; den viser Andalusiens Stjerne sit ridderlige Sind ved at skjule hende for indiscrete Blikke. Maaske har Diana paa samme Tid udsendt en af sine Nympher for at fange den nordiske Ridder, Hvitfeldo amatissimo, thi hans Udeblivelse synes ellers uforklarlig.

Endelig viser han sig. Hans Øie søger speidende efter Hende; hun har taget Plads i Villaens Veranda. Han iler hurtigt over Græsplainen, hvor Dugperlerne briste for hans stormende Fjed, og kaster sig ned for sin Tilbedte, som øieblikkeligt glemmer sin Vrede.

„Du lod mig vente, min nordiske Achilles; Du beredte mig en mindre behagelig Overraskelse, men jeg tilgiver Dig."

„Deri gjenkjender jeg min Briseïs! Det var mig umuligt at komme; Marquisen af Chateloupe gjorde mig hundrede Spørgsmaal om Hoffet i Kjøbenhavn, og Etiquetten naglede mig til Stedet, idet den bød mig at besvare dem alle udførligt. Blomst fra Sevilla! har Nogen udstrakt Haanden efter Dig paa Din natlige Vandring?"

„Jeg fandt Lord Cowley hist i den Løvhytte, som Du havde bestemt til vort Møde".

„Kjendte han Dig?"

„Han raabte med Forbauselse mit Navn".

„Parbleu! den engelske Tidsel vil kvæle min yndige Forglemmigei. Han skriver en Artikel derom til „Spectator". Dog, vi ville trodse Alt; Pilene, som flyve fra Intriguens Buestreng imod os, lade vi den vingede Gud sende hvæssede tilbage. Følg med mig til Napoleonstemplet; der vil jeg i al Fortrolighed meddele Dig mit Eventyr med Comtesse Amélie du Nord."

Han lægger sin Arm om Grevindens Midie, griber hendes høire Haand, trykker den mod sit Hjerte og gaaer med Blikket ufravendt heftet paa hendes Øine ind mellem Træernes Stammer.

. . . .

Françaisen er tilende, Orchestret tier, og Damerne føres tilbage til deres Pladser. Man er taus og længes efter Hvile. I Dandsen har Enhver udtømt hele sin Kraft og al sin Aandrighed. Ønsket om en lille Forandring i Situationen spiller paa Alles Læber, men kommer ikke over dem. Man sukker efter Is for dermed at binde Varmen; der hersker en mærkværdig Overensstemmelse mellem den kosmiske og den intellectuelle Natur. Et almindeligt Glædesudbrud møder derfor Hertugen af Cambaçeres, da denne viser sig i Paulunets Indgang og peger op mod Apollosalens aabnede Fløidøre. Man har forstaaet ham; hele Skaren samler sig og skrider parvis, under en svag Musik, tilbage til det glimrende Udgangspunkt. De guldbræmmede Tæpper lukke sig for Portalen; Vederkvægelsens Bad begynder, og Sindet dukker sig i Foryngelsens Kilde. —

Ballet vil atter aabnes, nye Billeder ville da fængsle Beskuerens Tanke; men Skjæbnens Gudinde afstikker med ubøielig Strenghed Mennesket dets Maal; os har hun nægtet at see dem.

Bidrag til Kjøbenhavns Physiognomik.

III.

Østergade.

(Sluttet).

Vi kom bort fra Østergade sidst og kom endogsaa helt ud i Grønningen; det unge Blod løb af med os; den unge Pige, hvis Skridt vi fulgte, var saa nydelig. Vore Læserinder ville tilgive os vort Fusentasteri! vore Læsere bede vi virkelig ikke om Forladelse, thi de yngre vilde naturligvis have gjort ganske det Samme i vort Sted, hvis der da er det Allermindste ved dem, og de ældre, ja, de vilde saamæn ikke have været et Haar bedre, — hvis de blot havde været yngre.

Da vi først vare komne saa langt bort, helt ud i Grønningen, saa frygtede vi, at Læserne skulde være blevne noget trætte af al denne Promeneren og Converseren, og vi gik derfor hjem. Men nu, efterat vi have udhvilt os en Stund, ville vi fortsætte vore Jagttagelser, idet vi lade Scenen for dem fremtræde i Aftenbelysning.

Og Aftenbelysningen er god, takket være de forskjellige Boutikseiere, der have Gas i Vinduerne. Vi kunne derfor prægtigt betragte den brogede Skare, der i Fuldtallighed ikke giver Dagspublicumet det Mindste efter; vi kunne prægtigt see paa de unge Piger, der nok saa fornøiede over deres gjenerhvervede Frihed ile fra Modehandlerinderne. Deres Toiletter staae ikke meget tilbage for dem, vi saae i Middagsstunden, men vi maae jo vel erindre, at det kunstige Lys rigtignok flatterer; deres Gang er ofte ligesaa let, deres Øine straale ligesaa høit, deres Kinder blusse ligesaa skjønt, og deres Conversation er ofte meget morsommere, men visseligen! Noget er der, hvorved disse Natvioler skille sig fra Dagens Blomsterflor, Noget er der, — ja, havde vi Henry Murgers lette og elegante Pen, og udkom „Tilskueren" paa Michel Levys Forlag, og skrev vi paa zirligt Fransk og, vel at mærke, for et fransk Publicum, saa vilde vi ikke et Øieblik betænke os paa at gaae nærmere ind paa dette Noget, men! vor Pen er ikke Henry Murgers, vor Forlægger er ikke Michel Levy, vort Publicum er ikke fransk og vort Sprog vel desværre endnu mindre, og dog — vore Læsere ville sikkert beklage sig over en halvkvædet Vise; nuvel! vi kunne jo forsøge en let Skildring, altsaa dette Noget, Ferskenens Plet — nei! Vade retro, Satanas! det er udlagt: lad de smaa Damer gaae i Fred, lad dem kaste Øine til Høire og Venstre, lad dem sætte deres mest fortryllende Smil op! vi gaae dem „taust og følesløst forbi." Vi ere nemlig af Stok og Sten, skulle vi have den Ære at fortælle Dem, gode Læsere, vi have

---

Ilden brød ud, og desuden vare Fangerne de Første, der vidste noget om den og de Første, der gjorde Anskrig. Endvidere var der anstillet omhyggelig Undersøgelse fra Politiets Side uden dog at finde Nogen, der havde seet nogen Fremmed i Nabolauget den Aften. Fangerne angave at have seet to Personer paa Veien lige før Ildens Opdagelse, men dem havde ingen Andre seet.

Derpaa gik Anklageacten over til at bestemme den Andel, Jean Delorme havde havt i Mordet, men her maatte den nøies med Gisninger. Sandsynligvis, sagde den, havde Faderen passet paa, medens Sønnen fuldførte Gjerningen og siden hjulpet ham med at skjule den. Dernæst fulgte en kortfattet Biographi over de to Fanger. Den fremhævede enhver Omstændighed, der maatte kunne svække deres Anseelse, men maatte dog indrømme, at denne var saa stor i deres Kreds, at Øvrigheden aldrig vilde være faldet paa at mistænke dem, hvis ikke private Meddelelser havde ledet dem paa Sporet. Endelig sluttede Anklageacten med et Trompetstød over den utrættelige Iver og Snildhed, der var udvist af Politi og Øvrighed for at opdage Forbryderne. Fangerne bleve nu En efter En udspurgte af Præsidenten, og derefter bleve Vidnerne forhørte, af hvilke dog de første tretten kun bestode af Mairen, Brandfolkene og nogle Soldater, der beskreve Ildebranden og Opdagelsen af Liget. Det 14de og 15de Vidne vare to Doctorer, der vare blevne beordrede til at undersøge Liget, forat de kunde udsige, hvorledes Forbrydelsen var begaaet. Disse erklærede i deres Beretning, at Morderen maatte have nærmet sig sit Offer bagfra og kløvet hans Hjerneskal med en Øxe; kun to Slag var der faldet, men de maatte have bevirket en øieblikkelig Død. En Jernhandler fra Bazielle erklærede: „Den 22de Juli i Tusmørket kom en ung Mand ind i min Boutik og kjøbte denne Øxe for 3 Mrk. Han var omtrent paa Høide med den Anklagede, men det var for mørkt til, at jeg kunde see hans Træk." De Anklagedes Advokat spurgte Jernkræmmeren, om han turde aflægge Eed paa, at det var Jules Delorme,

Taarer vare komne til min Hjælp. For første Gang siden min Barndom græd jeg mig isøvn, og nu føler jeg mig mere fattet og fortrøstningsfuld.

2den September. Et Aar er nu forløbet, siden min Frihed blev mig berøvet, og næsten fire Maaneder har jeg været paa dette skrækkelige Sted. Min Stilling er dog ikke saa slet, som den har været; thi jeg har i den sidste Tid sluttet mig en hel Del til Fængselspræsterne, der have gjort meget for at trøste mig og lindre min Stilling; og saa ofte jeg kan faae Lov, besøger jeg den anden Capellan, som jeg bilder mig ind, begynder at troe paa min Uskyld. Han gjør idetmindste Alt, hvad der staaer i hans Magt, for at lette mig Tugthusets strenge Disciplin. Men det hjælper altsammen ikke; Opsynsmændene troe, at jeg er farligere end de Andre, fordi jeg er roligere, og jeg bliver derfor behandlet med større Strenghed. Og dog kan jeg ikke beklage mig over dem, thi deres Opførsel mod mig er kun en Følge af min Domfældelse. Men trods alt dette, trods min dybe Sorg, der har grebet mig i min inderste Sjæl, har jeg undertiden en Straale af Haab; det er ligesom en indre Stemme sagde mig, at jeg ikke skal tilbringe hele mit Liv i et Tugthus som en lænket Slave, og dette Haab holder mig oppe.

5te April 1848. Endelig, efter elleve Maaneders uhyre sjælelige Lidelser er der skeet et Forandring til det Bedre.

Det er endelig lykkedes min Defensor, Edouard de la Tour, som jeg troer aldrig har tvivlet om min Uskyldighed, at opnaae en Forbedring i min Stilling. Ved min Ankomst hertil anbefalede han mig til Stabslægen i Marinen, som igjen henledte Fængselsinspecteurens Opmærksomhed paa mig. Denne saa snart, hvorlidt jeg havde tilfælleds med de andre Fanger, og var iøvrigt tilfreds med min Opførsel; han har derfor taget mig til Skriver, saaat jeg nu kan bevæge mig frit omkring hele Dagen og kun er lænket om Natten.

10de Mai 1849. Min Fader har besøgt mig for en Uge siden. Hvilket Møde! Alle mine Saar brøde op igjen; Synet af ham kaldte

ikke Spor af Hjerte, kun et Slags Blodpumpe, der netop er tilstrækkelig til at holde Maskineriet igang.

Derfor ville vi kun bruge vore Oine, og dem ville vi endda gjøre et betinget Brug af, idet vi tildels udelukkende ville see paa Herrerne iaften, men det er rigtignok næsten ogsaa de morsomste.

Lad nu blot de formummede Theatergjængere komme forbi, thi saalænge deres Vandring staaer paa, kan man slet ikke komme frem, og at see paa dem er meget kjedeligt.

Indhyllede i Kaaber af forhistorisk Tilsnit, med Kyser af det grimmest mulige Udseende, Slør af den ubehageligste Tæthed, rædsomme Gummigalocher, denne diaboliske Opfindelse, der ikke blot bringer hver dristig Skomager, men tillige hver oprigtig Beundrer af smukke Fødder, til Fortvivlelse, saaledes og ikke anderledes ile de unge Damer til Theatret, omhyggeligt gjemmende al deres Skjønhed og Yndighed til Parquetternes nærsynede Cavalerer. Der fremtræder Sommerfuglen i hele sin straalende Pragt, vi andre stakkels Dødelige maae nøies med den sorte, uformelige Puppe. Men derfor have vi ogsaa Lov til at gaae op til Gianelli, medens Skyggerne svæve forbi.

Klokken halvotte omtrent gaae vi atter ned paa Gaden, og nu er der rig Leilighed til Jagttagelse. Langsomt slentrende gaae de unge Mandfolk op og ned. De Fleste nøies med en passiv Beskuen af Gadens Indhold, idet de bestræbe sig for at give deres Holdning og Gang et saa interessant Tilsnit som muligt. Man leer lydeligt, man taler høirøstet, og de Forbigaaende underrettes om Grunden til Ens passive Holdning gjennem de skingrende Beklagelser over Ens fast utrolige Mathed, der er en Følge af den sidste Uges umaadelige Udsvævelser og frygtelige Liv. Man vender sig med Væmmelse fra denne afskyelige Affectation og faaer Oie paa en mørk Skikkelse, der hurtigt iler afsted. Ved nærmere Eftersyn viser det sig at være en ung Mand, der formodentlig i Kraft af et sort Overskjæg og et vel udviklet Fipskjæg har faaet Ideen til en dansk Don Juan; en stor Slængkappe og en spidspullet Hat ere øieblikkeligt anskaffede, den lille spinkle Person gjemt deri, og nu bestræber hans høire Arm sig krampagtigt for at holde den ene Flig af Kappen oppe over den venstre Skulder, da særligt dette Kast skal bidrage til at give Beskueren Indtrykket af den mørke, men ildfulde Spanier. Fyren „staaer" iøvrigt om Dagen oppe i Vimmelskaftet etsteds. — Interessen forsvinder for at fæste sig paa en anden distingueret Mandsperson. Han er iført en høi, sort Hat, mørk Paletot og lyse Benklæder, Kraven er smøget høit op om Ørene og Hænderne puttede dybt ned i Lommerne; en lys Spanskrørsstok stikker op ad den høire Lomme og en Cigar ud ad den venstre Mundvige. Med saa langsomme og usikre Skridt og saa stive Knæe som muligt stavrer Ubetydeligheden afsted, idet han kaster halvt ligegyldige, halvt cyniske Blikke paa de forbigaaende Kvinder og af og til lader en kort, tør Hoste høre. Græsselig Svækkelse, begyndende Tuberculose og Ligegyldighed parret med Foragt for det smukke Kjøn er det hans Opgave at faae Folk til at troe paa; hvis de tillige vilde tænke sig disse interessante Phænomener som Følger af et toaarigt Ophold i Paris, saa gjorde de ham en dobbelt Tjeneste. — Der kommer En løbende i fuld Carrière; ah! det er den unge Dame, der har sat ham i Fart. Nu er han paa Siden af hende, han tager Hatten af og gjør et af de stereotype Fornøielsesspørgsmaal, faaer intet Svar, bliver lidt forbløffet, men tager Mod til sig og udtaler det samme Spørgsmaal efter en lidt anden Opskrift, faaer atter intet Svar, bliver mere forbløffet og vil just opgive Evret, da Himlen sender ham en Allieret i Form af en Regnbyge. Han er just saa gunstigt stillet, at han har en Paraply i Haanden, og han bestemmer sig til at gjøre et sidste Forsøg, idet han med et rask Tilløb gjør en smigrende Hentydning til „Frøkenens smagfulde Hattebaand" og derfra en let Overgang til Anbefalingen af sin Paraply som den eneste Redning, med Eftertryk udhævende Regnvandets ødelæggende Egenskaber, særligt i Retning af couleurte Hattebaand.

„Nei, Tak skal De ha'e! Couleuren er ægte," bemærker „Frøkenen" determineret, idet hun gaaer over Gaden og efterlader Courtiseuren maalløs paa Fortouget. Han knytter uvilkaarligt Hænderne, mumler Noget mellem Tænderne, formodentlig paa Melodien:

„Adieu donc, ma belle,
Adieu donc, cruelle,
Jamais de nouvelle
Tu n'auras de moi!"

og gaaer arrig videre, trøstende sig med Bjergprædikenens: „Du skal ikke kaste Perler for Svin!" endskjøndt den æsopiske Fabel om Ræven og Rønnebærrene vilde have passet langt bedre.

Saasnart det begyndte at regne, voxede der som op ad Jorden en Legion af Paraplyer, men en Paraply i Regnveir og paa Østergade maa ogsaa give selv den mest forknytte Veterinairelev, ja, vi tage ikke i Betænkning at sige, endogsaa den undseligste Seminarist en vis Applomb, en vis Basis.

Paa Grund af Regnveiret og de „forekommende" Paraplyer forsvinder derfor lidt efter lidt den flanerende Ungdom. Klokken er imidlertid bleven 10, Boutikerne lukkes, og Kræmmersvendene vise sig udenfor i udsøgte Toiletter; nu begynder jo Flagermusenes Flyvetid. Med Hjertet fuldt af Længsel, Lommerne fulde af Firskillinger, Hovedet fuldt af raae Kneipeviser ile de ud for selv at blive fulde af Arrakspunsch. I tætte Klynger ile de afsted, disse ufortrødne Beundrere af Thalias uægte, danske Døtre og Elias's ægte, svenske Banco, ud for at opmuntre en af Kjøbenhavns største Scandaler: de saakaldte Sangerinder. Men Straffen vil ikke udeblive! Disse Hedninger ofre ikke omsonst til Olympens og Valhallas forlorne Gudinder.

Klokken bliver 12. Gaden er øde og tom. Kun et enkelt Selskab skynder sig hjem fra Familiefesten med dens svage Mælkepunsch, medens en enkelt Mandsperson vakler afsted fra Conditoriets eller Vinkjælderens mere kraftfulde Romtoddy. Politibetjenten gaaer med stoisk Ro op og ned ad Gaden, speidende efter Fyld til Stationen, hensigtsmæssige Ungersvende el. Dsl., men Intet viser sig. Drøit slingrende Gang og høit skingrende Sang skulle helst være forenede, thi Stationen interesserer sig væsenligt for stærke Anslag og „fulde„ Harmonier, men for virkelig dygtige Musikere er den ogsaa et complet Conservatorium.

Først mellem 3 og 4 vise nogle glade Ynglinge sig; med tykke Stemmer fremstamme de Ordet „Moccameyer," men ak! hvor forgjæves. „Moccameyer" er ikke mere; hans Minde lever vel paa Folkets Læber, især naar Folket kommer hjem Kl. 4 om Morgenen; Stedet for hans bramfrie Virken, hans Bouillon, Speilæg og Moccacaffe, er heller ikke udslettet af Jorden, men han selv er forsvunden og med ham de velsignede Husguder, der vare oppe Kl. 3 om Morgenen. En dristig Conjectur af en yngre, skarpsindig Lærd er den, at den nye Politiret skulde have slaaet dem ihjel tilhobe med „en Advarsel," da de engang vare tiltalte for Nattesæde. Muligen ligger der Noget til Grund herfor, thi forsvundne ere de, men Traditionen har forplantet sig til den opvoxende Ungdom, og det er denne Tradition, der endnu stundom bringer lidt Liv paa Østergade paa en Tid, da den ellers vilde staae øde og forladt og saaledes paa en Maade være noget ganske Andet end Østergade. Først Kl. 6 vise jo Arbeidsmændene sig, som vi have seet, etc. etc. —

Ja, nu er vor Spadseretour tilende. Vi have seet det Liv, der rører sig paa denne, vi kunne næsten sige, navnkundige Gade og seet det et helt Døgn igjennem. Grunden til dette Liv, have vi fra Først af indrømmet, kunne vi ikke forstaae; Grunden til, at der bestandig færdes de store Masser, er os en Gaade, thi der er slet ikke videre morsomt paa Østergade. Hvis derimod vore Læsere kunne forstaae Grunden til, at de specielt nu have tilbragt et helt Døgn sammen med os paa „Østergade," da ville vi betragte det som særdeles smigrende.

Literatur.

Fra alle Lande. Vi have rigtignok ikke seet dette Tidsskrift, men kun dets Program, og det kan jo ikke nytte os at stikke Noget under Stolen, altsaa: Programet er meget morsomt. Det fortæller først en hel Del om, hvad Tidsskriftet ikke skal være — ikke det og ikke det og ikke det — og gaaer derfra over til at meddele, hvad det vil; og saa vil det da streife lidt om allevegne og give Billeder baade fra de bekjendte og fra de — „ubekjendte" Lande, og det Sidste er virkelig et Løfte, man maa have Respect for. Disse terræ incognitæ, det bliver Noget for en Fremtidens Christopher Columbus! Og saa fortæller Programet ovenikjøbet, at Billederne skulle være „livlige og tiltalende." Naa! ja, hvorfor skulde man ikke troe de Mennesker paa deres Ord? —

Kong Frederik den Syvendes Ungdoms- og Regeringshistorie af Giessing. Første Hefte er udkommet og efter det at dømme vil Skriftet komme

i Sammenligning med et Tugthus. De afklædte mig, og da jeg havde faaet den vanærende Dragt paa, lænkede de mig. Jeg blev lagt ned og bundet til et Stykke stærkt Træ, omtrent tre Alen langt og en halv Alen tykt. Derpaa lagde de en Jernring om Benet ovenover Læggen og skruede den sammen med to Jernskruer. En Kjæde paa ni Led, omtrent halvanden Alen lang fastgjordes til Ringen; det Hele veier omtrent halvfjerde Pund. Under Operationen blev jeg holdt fast nede, thi jeg kunde ved den mindste Bevægelse have brækket mit Ben. Hvor jeg led i de ti Minutter! Det var, som om ethvert Slag af Hammeren ramte mit Hjerte og fik min Hjerne til at gløde. Jeg skal bære disse Lænker, saalænge jeg er her, og kun Gud ved, hvorlænge det kan vare!

Det sidste Led i Lænken er fastgjort til en Jernstang, der hører til min Sovebrix, og Lænkens Længde er Grændsen for min Frihed. De have givet mig et Sengetæppe og trukket et Par gule Ærmer paa mine Arme som Tegn paa En, man skal tage sig i Agt for — jeg, som kun tænker paa min Uskyldighed og paa hende, med hvem jeg saa gjerne vilde have henlevet mit Liv. Da de klædte mig af, toge de mine Skrivematerialier fra mig, hvorpaa jeg forlangte at tale med Gouverneuren. Da han kom, viste jeg ham Brevet fra den offentlige Anklager, og saa fik jeg mine Ting igjen, hvilket var en stor Lettelse for mig. Jeg troer, at jeg snart vilde døe, hvis jeg ikke kunde skrive en Smule, og jeg bilder mig ind, at jeg er lidt mindre ulykkelig, naar jeg kan betroe min Sorg til Papiret.

30te Mai. Igaar blev jeg ført fra min ensomme Celle til den store Sal. Der fandt jeg omtrent 500 Mænd; nogle sade paa deres Senge eller Bænke, andre dreve omkring og klirrede med Lænkerne; men Alle skreg, bandte og førte gudsbespottende Tale. Jeg troede, jeg var kommen ind i Helvede selv, og jeg følte en ubeskrivelig Hjerteangst. Som jeg sad der, belæsset med Lænker, i dette Pandæmonium og tænkte paa mit foregaaende, uplettede Liv, vilde Sorgen have kvalt mig, hvis ikke

der kjøbte Øren af ham. Vidnet svarede: „Nei, sværge paa det kunde han ikke, thi han syntes at hin unge Mand havde blaae Øine, og Fangens vare mørke; men han kunde jo have taget feil." Det næste Vidne, der blev afhørt, var Victor Leblanc, den Myrdedes Neveu, en smuk, ung Mand paa omtrent 26 Aar af distingueret Ydre. Hans Ankomst vakte stor Sensation i Retten, da han var klædt i dyb Sorg og tilsyneladende modstræbende gav sit Vidnesbyrd. Som Svar paa de Spørgsmaal, Kronens Advokat stillede til ham, erklærede han, at han boede i la Reolle og kun havde aflagt korte Besøg i Bazielle hos sin Onkel; at han først havde faaet Underretning om Onkelens Død af en af Gaardens Arbeidere; at han ikke vidste, hvem han skulde mistænke; men at Jules Delorme rigtignok var den Eneste, han kjendte, der havde Fordel af hans Onkels Død; at han havde været Ven med Jules fra deres Drengeaar og aldrig havde troet ham istand til saadan en Gjerning; endelig at han var Eugène Gays Universalarving. Ved Slutningen af sit Vidnesbyrd syntes Vidnet næsten overvældet af Bevægelse.

De Anklagedes Vidner bestode af Louise og hendes Forældre, der Alle bevidnede, at baade Fader og Søn havde tilbragt Tiden hos dem fra Kl. 6—8 denpaagjældende Aften, samt af forskjellige Landsbyfolk, som aflagde Vidnesbyrd om det gode Forhold, hvori Fangerne stode til alle deres Naboer, og om den almindelige Agtelse, de nøde.

Dernæst tiltalte den offentlige Anklager Fangen i en kort, men heftig Tale. Han paastod, at Jules Delormes Skyld var klarlig bevist ved de fremførte Vidner og holdt paa, at der skulde statueres et Exempel paa ham, og fortsatte i følgende Stil: „En ung Mand, hvem vore Børns Opdragelse har været betroet, som i høieste Grad har nydt vor Agtelse, har samtidig dermed næret Begjærlighed til verdsligt Gods, indtil denne fik Magt over ham og drev ham til at myrde en forsvarsløs gammel Mand og derpaa stikke Ild paa hans Hus, Arvingernes Eiendom, for at skjule sin rædsomme Brøde. Saaledes er det Uhyre, De

til at indeholde en Del positive Oplysninger i et mindre godt Sprog.

Det kongelige Theater. En Caprice. Stykket er formodentlig spillet paa Théatre français og har formodentlig gjort megen Lykke der, thi paa Fransk maa det være et fint, aandrigt og elegant Conversationsstykke, det sige vi trøstigt, skjøndt vi ikke før have seet det. Man aner hvert Øieblik disse mærkværdigt fixe, bizart originale Vendinger og Indfald, som Ingen nogensinde har overrasket sit Publicum stærkere med end Alfred de Musset; men desværre! paa Dansk kunne de aldrig rigtig gjengives. Ofte skimtes de vel i den foreliggende Oversættelse, undertiden komme de ogsaa tildels frem, men de tage sig slet ikke ud. Det, der er af dem, er just saa Meget, at man kommer til at savne det, der mangler. Vi maae derfor ansee det for et Misgreb at oversætte et saadant Arbeide, saameget mere som det øiensynligt, skjøndt det maaske aldrig har været bestemt for Scenen, dog stiller saa aldeles bestemte Fordringer til Skuespillernes Individualiteter, Fordringer, som en Dansk saa godt som aldrig ret vil kunne tilfredsstille. Udførelsen var saa god, som man under de forhaandenværende Omstændigheder kunde forlange det. Hr. Wiehe var maaske lidt vel fed — reverenter talt — for Rollen, men hans Spil var ellers i Niveau med de tvende Damers. Toiletterne vare saare smagfulde; kun var Hr. Wiehes Vest sikkert lidt for aaben og bidrog vistnok væsenlig til et Enbonpoint, der „fyldte“ mere, end Rollen egentlig tillod. Hvad Scenearrangementet angik, saa maae vi takke vedkommende tapetserende Talent for de smagfulde nye Stolebetræk. Hvis en ung, elegant, nygift, fransk Greve ikke bruger saadanne spraglede, graae og røde Stoffer, saa kunde han vist meget godt gjøre det; derimod forekom Claveret os i sin ærværdige Alderdom ikke rigtig naturligt hos Samme. Men det er jo Bagateller, især naar man husker paa Stolebetrækkene, for de vare virkelig nydelige. De saae saa hjemlige ud; man kunde saamæn gjerne have antaget dem for at være fra Amager.

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Prædikanterne

paa 2den Søndag i Fasten

Slotskirken, Hr. Conf. Provst Dr. Münter, Kl. 10.
Frue Kirke, Hr. Conf. Dr. Paulli. Aftensang: Hr. Lic. Rothe.
Holmens, Hr. Warburg. Aftensang: Hr. Thomsen.
Helliggeistes, Hr. Dr. Kolthoff. Aftensang: Hr. Cand. Koch.
Trinitatis, Hr. J Nielsen. Aftensang: Hr. Levinsen.
St. Petri, Hr. Schmaltz, Kl. 10.
Frelserens, Hr. Fenger. Aftens.: Hr. Holck.
Frederiks, Hr. Provst Martens, Kl. 10.
Garnisons, Hr. Blædel, Kl. 9½. Aftens.: Hr. Hr. Engholm.
St. Johannes, Hr. Frimodt, Kl. 10.
Citadellets, Hr. Schmidt Kl. 10.
Reformert, Tydsk, Hr. Theobald, Kl. 9½.
— Fransk, Hr. Krayenbühl, Kl. 11.
Vartou, Hr. Biskop Grundtvig. Aftens.: Hr. Cand. V. Larsen.
Abel Cathr. Stiftelse, Hr. Provst Hansen fra Grundtofte, Kl. 2.
Frederiksberg By, Hr. Provst Hall, Kl. 10.

Aftengudstjeneste.

Frue Kirke, Hr. Helms, Kl. 6.
Holmens, Hr. Prior, Kl. 6.
St. Johannes, Hr. Rindom, Kl. 6.

Katholsk Kirke.

Form. 8 og 12: Stille Messe. Kl. 10: Høimesse med Prædiken, Hr. Grüder. Aften Kl. 6: Fasteprædiken, Hr. Capelan Nielsen.

Repertoire.

Mandag: En Caprice og Ungdom og Galskab.. Tirsdag: En Omvei og Besøget i Kjøbenhavn. Onsdag: En Caprice, Dands og Alferne (for Lørdags-Abonnenterne). Torsdag: Jacob v. Thybo. Fredag: En Caprice og Valkyrien. Lørdag: Portraitet og Sparekassen.

Det kongelige Theater.

Søndagen den 12te Marts 1865, Kl. 7:
Julestuen,
Comedie i 1 Act af Holberg.
Alferne,
Eventyr-Comedie i 1 Act af J. L. Heiberg, Musiken af L. Zink.
De Danske i China,
Dandsedivertissement af Hr. Hofballetmester Bournonville.
Forbi omtrent Kl. 10¼.

Folketheatret.

Søndagen den 5te Marts 1865, Kl. 7:
Gjøngehøvdingen,
Folkeskuespil med Sange og Chor i 5 Acter af M. W. Brun.

Casino.

Søndagen den 12te Marts 1865, Kl. 7:
Fandens Overmand,
Folkekomedie i 5 Acter af Hr. Professor Th. Overskou.
Forbi Kl. 10.

Ægteviede.

Malermester Herman Frederik Rasmus Bang og Enken Karen Sophie Kirstine Heindorn, født Lind. — Arbeidsmand Christen Henriksen og Pigen Grethe Karen Marie Brandt. — Tjenestekarl Villum Jacobsen og Pigen Maren Kirstine Mortensen. — Tjenestekarl Hans Augustinus Frederiksen og Pigen Juliette Dorthea Beitzel. — Skomagersvend Carl Friedrich Kamphenkel og Pigen Maren Kirstine Olsen. — Arbeidsmand Niels Svendsen og Pigen Anna Pehrsdatter. — Arbeidsmand Rasmussen Jacobsen og Pigen Augusta Wilhelmine Schönfuss. — Tømmersvend Frederik Wilhelm Kubitzki og Enken Marie Caroline Wilhelmine Cornelius, født Nordmann. — Værtshuusholder Anders Mikkelsen og Enken Marie Margrethe Knudsen, født Skou. — Arbeidsmand Jens Peter Olsen og Pigen Johanne Mogensen.

Foreløbig Bekjendtgjørelse for Venner af „Chevéstriden.“

Da Hr. Malling, først efter i lang Tid at have underviist gratis, pludselig blev saa underlig, at han ligesom andre Lærere vilde have Honorar for sine Informationer, tilbød som bekjendt Hr. Erslew i selvopofrende, paaskjønnelsesværdig Godhed at ville informere gratis, hvorpaa Hr. Malling tilbød at ville vedblive med at informere gratis. Vi undlade derfor ikke at bekjendtgjøre, at der med det Allerførste vil kunne imødesees et Tilbud fra den uegennyttige Hr. Erslews Side om fri Information med fri Frokost osv. osv., ganske efter amerikansk Mønster.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.** — J. Cohens Bogtrykkeri.

seer for Dem, Medlemmer af den hæderlige Jury! og i Samfundets og den offentlige Moralitets Navn fordrer jeg den strengeste Straf anvendt; De maa statuere et skrækkeligt Exempel paa ham til Advarsel for kommende Slægter.“ Med Hensyn til Jean Delorme var den offentlige Anklager mindre bestemt og bemærkede blot, at, saasom Sønnen sikkert var skyldig, var det rimeligt, at Faderen ogsaa var det. Men i hvert Tilfælde vilde jo Juryen bedømme Forholdet imellem deres Brøde.

En dyb Taushed herskede i Retssalen, da Edouard de la Tour reiste sig fra sin Plads ved Siden af de Anklagede og begyndte deres Forsvar. Hans Foredrag, der varede i to Timer, var udarbeidet og veltalende; med stor Klarhed fremhævede han det Modsigende i Vidnesbyrdene og advarede Juryen mod under saa tvivlsomme Omstændigheder at udtale sit: „Skyldig!“ i en Livssag. Endelig, efter et upartisk Resumé af Præsidenten, trak Juryen sig tilbage for at raadslaae om de fire Spørgsmaal: Mord, Ildspaasættelse, modent Overlæg eller formildende Omstændigheder. I Rettens, Juryens og Fangernes Fraværelse drøftede nu Publicum med stor Frihed Sagens Punkter, indtil Klokkeringningen halvanden Time efter anmeldte Juryens Tilbagekomst. Da Retten havde taget Plads igjen, spurgte Præsidenten Juryens Formand om Resultatet af deres Forhandling. Formanden svarede: „Med Hensyn til den første Anklagede, Jules Delorme, er Juryens enstemmige Afgjørelse følgende: I det første Punkt, Mord, skyldig; i det andet, Ildspaasættelse, skyldig; i det tredie, modent Overlæg, skyldig, dog under formildende Omstændigheder. Med Hensyn til den anden Anklagede, Jean Delorme, var Juryens enstemmige Erklæring i alle Puncter: Ikke skyldig; Jean Delorme blev derfor ført ind og, da Juryens Erklæring angaaende ham var bleven oplæst, løsladt overensstemmende med Formerne. Derpaa blev Jules Delorme ført ind for at høre sin Part af Dommen.

„Fat Dem,“ hviskede hans Advokat, „Alt er endnu ikke tabt.“

Da Jules hørte sit „Skyldig,“ rystede han paa alle Lemmerne og

saa spørgende paa sin Advokat, som kun svarede: „Vær rolig!“ Præsidenten gjorde sit sædvanlige Spørgsmaal, om han havde Noget at bemærke i Anledning af Domfældelsen, hvilket de la Tour besvarede ved at anbefale Fangen til Benaadning, og efter omtrent fem Minutters Betænkningstid dømte Retten Jules Delorme til Tvangsarbeide paa Livstid.

Fortsættelsen af denne Fortælling maa herfra uddrages af Jules Delormes Dagbog.

IV.

29de September 1846. Krisen er overstaaet. Jeg har just nu modtaget Brev fra den offentlige Anklager, der sikrer mig Tilladelsen til at beholde min Lommebog og Blyant.

Det er en stor Lettelse for mig at have Tilladelse til at nedskrive mine Tanker. Natten efter den rædsomme Dom sov jeg godt; men med hvilke Følelser vaagnede jeg ikke næste Morgen! Hele min rædselsfulde Stilling stod klart for mig, og i de tre Dage, i hvilke jeg grublede over min Elendighed, gik min Sindsstemning over fra Fortvivlelse til Raseri og Vanvid.

Min stakkels Fader besøgte mig sidste Nat, og Synet af ham gjorde mig godt. Han lovede mig, at, saalænge der flød en Bloddraabe i hans Aarer, vilde han ikke høre op med at søge efter Gay's Mordere. Gud ved, han vil holde sit Løfte; thi han ved, at jeg er uskyldig.

14de November. Hvilket usselt Liv jeg fører her i Fængslet i Bordeaux! Naar jeg tænker paa, at dette skal vare ved, saa længe jeg lever, falder det mig ofte ind, at det vilde have været bedre, hvis jeg var bleven dømt til Døden, thi da vilde jeg strax have staaet for den evige Dommer. Undertiden komme mørke Tanker i mit Sind; men jeg har lovet at leve.

13de April 1847. Imorges ankom jeg til Tugthuset i Rochefort, hvor et nyt og frygteligt Skuespil ventede mig. Thi hvad er et Fængsel

Tilskueren.

Nr. 7. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Klosterstræde Nr. 12, 1ste Sal. **Søndagen den 19de Marts.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet, 4 Sk. Nr. — Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Prosa.

Høit i Træet en Lærke slaaer
Klare, jublende Triller;
Grenen er gold, hvor Sangeren staaer,
Men Solen paa Bladene spiller.

Ak! da kommer dens Mage hid,
Den kan nu slet ikke kvidre:
„Byg dog en Rede, og spild ei din Tid;
Opsæt den Sang indtil vid're!"

Husfred! det er et Baand og en Tvang;
Madmo'er giver et Schema,
Træl len følger, — da kvæles hans Sang
I det prosaiske Thema. —

Lystigt og freidigt og modigt han sang,
Jublende sang han — „Ja—a! men
Hører han aldrig dog op engang?
Faaer han dog aldrig Examen?"

v. K.

Hjemme og ude.

Man vil ikke let vinde Klarhed i den europæiske Situation, saaledes som den i den forløbne Uge har fremstillet sig for Beskuerens — og „Tilskuerens" Blik. Der findes ikke en eneste stor Tanke, der kan fængsle Sindet, ikke en eneste overordenlig Tildragelse, som er istand til at vække almindelig Interesse. Under slige Forhold lønner det sig kun lidt at give lange Referater, der alene kunne have den negative Fortjeneste at trætte Læserne. Vi skulle derfor blot bemærke, at der overalt ligger Spirer til fremtidige Begivenheder. Mellem Berlin og Wien udspindes den slesvig-holstenske Traad; den bliver længere og længere, finere og finere. Stundom indhylles den ganske i de bismarckske Taager, men øines da atter ved den mensdorffske Blændlygtes matte Skjær. Nu skal der, efter Sigende, være kommet en Knude paa den, hvis Løsning nok udkræver mere end germanisk Kløgt. Det vilde derfor være passende, om Napoleon, der i egen Indbildning alt har løst Cæsars Opgave, nu gjorde et Skridt videre og fuldførte, hvad hans anden Collega, Alexander, saa snildt udrettede i Gordium.

Hinsides Atlanterhavet i Nordamerika troede man for kort Tid siden, at Unionen havde vundet glimrende Seire og stod sit Maal: Sydens Undertvingelse nær. Men de engelske Blade have af bedste Evne søgt at tilintetgjøre disse Illusioner. „Times" forsikrer, at Nordstaterne kun have gjort en god Begyndelse, ikke en Smule mere. Kræmmerbladet maler Slavepidskernes Stilling med rosenrøde Farver. Det dølger kun slet sin Sympathi for dem, men lægger samtidigt Haanden paa Hjertet og raaber høit til hele den civiliserede Verden, at det med blussende Harme betragter Negerslavens Pinsler. Hvis man ikke vidste, at Hjertet var af Bomuld, kunde man let lade sig skuffe. Vestens Culturstater have i det Hele taget vist en mærkværdig Medfølelse med „Oprørerne" i Amerika, medens de i Europa altid have iført sig Staal og Plade mod slige politiske Abnormiteter. —

Herhjemme vedvarer Discussionen om den nye Forfatning. Istedenfor at tage Juniloven i dens oprindelige Skikkelse, da Freden var afsluttet i „Treenighedens" Navn, forelagde Ministeriet et helt nyt Grundlovsudkast. Medens Landsthinget værnede ømt om den Nyfødte, stillede Folkethinget sig øieblikkeligt paa et negativt Standpunkt og reducerede alle Paragraferne til en demokratisk „Ramme." Førstekammeret gjensaa med Forbauselse det tilbagevendende Forfatningsforslag, der var berøvet alt sit Indhold, men det gjorde et Par Indrømmelser og rakte det atter i en fyldigere Tilstand til Folkethinget. Her vedtoges, trods Bondevennernes Modstand, C. V. Rimestads Forslag: at indsætte Juniloven med en ubetydelig Forandring i „Rammen". Et Fællesudvalg er nedsat for at tilveiebringe Enighed. Krieger er Formand.

Skizzer fra ifjor

af

Svend Søvant.

I.

Den preussiske Kanonbaad „Grille."

(Sluttet.)

Enhver har jo vel hørt tale om „Grille".

Det var en lang, smal og kulsort, saavidt vi erindre, tremastet Skruedamper med en langtrækkende, fireogtyvepundig, riflet Kuglekanon og en otteogtredsindstyvepundig Bombekanon og endelig med en Maskine, der under gunstige Forhold præsterede den hensigtsmæssige Fart af 13 Mil i Vagten. Det eneste af vore egentlige Orlogsskibe, der muligen kunde have fulgt den, var „Absalon", der gjorde omtrent 12 Mil, men „Absalon" var mere en Lystyacht end et Orlogsskib og egnede sig desuden af flere Grunde ikke til fjendtlig Forfølgelse. De andre af vore Skibe, der Tid efter anden havde havt den Fornøielse at være sammen med dette lille — Utydske er et slet Ord — nei, denne lille, tydske Skvadroneur, stode saavel under den i Skytsets Rækkeevne som i Hurtighed. Og det vidste Heltene der ombord; derfor kunde de saa roligt vove sig ud af deres Smuthuller og endogsaa give sig ilag med en Fregat — i den behørige Afstand. Dens langtrækkende Skyts og større Hurtighed tillod jo dem at vælge Afstanden, og gik saa Fregatten ind imod dem, kunde de altid i god Ro og Mag gaae lidt længere ind. Dagen efter rapporteredes der saa til Stettin om et famøst „Seeschlachteri" mellem Kanonbaaden „Grille" med de to Kanoner og Fregatten „Tordenskjold" f. Ex. med nogleogtredive; den sidste havde lidt et afgjort Nederlag, var flygtet op under Møen og af og til stukket lidt i Brand. Slige Rapporter gik derpaa over i de tydske Aviser og bleve vel næppe nok troet i Tydskland, men det kunde man under alle Omstændigheder dog kun lee af, men derfra kom det i de danske Blade

bindelse med Stedet. Jeg boede da som i en Virkelighed, i den dyrebare Erindring om Badgery og Fortiden, som disse Værelser, tomme og støvede som de nu ere, kalde tillive. Jeg havde for Skik at give Konen en Godtgjørelse for den Uleilighed, jeg mulig kunde foraarsage."

„Kun en Sixpence," hviskede den gamle Kone mig i Øret.

„Og forlangte ikke Andet til Gjengjæld," fortsatte Enkefru Badgery, „end Tilladelse til at bringe min Feltstol med og tænke paa Badgery i de tomme Værelser, der hver især ere sødt knyttede enten til en smuk Tanke, et veltalende Ord eller en kjærlig Handling af ham.

Jeg kom her idag i mit vante Ærinde og er bleven opdaget, antager jeg, af Husets nye Eier — opdaget, det indrømmer jeg, som en paatrængende Person, og jeg er villig til at gaa, hvis De, efter at hørt denne Forklaring endnu skulde ønske det. Mit Hjerte er fuldt, Sir, og jeg er ikke istand til at kives længer med Dem; De skulde knap troe det, men her, hvor jeg nu sidder, stod Sophaen i gamle Dage, og jeg seer hen mod det Vindue, hvor Blomsterbordet stod. Paa det selvsamme Sted satte Badgery sig ned, da vi vare komne hjem fra Bryllupstouren, trykkede mig til sit Hjerte og sagde:

„Mathilde! din Dagligstue har i en Maaned staaet kostbart betrukket og meubleret, men sin skjønneste Prydelse har den først faaet ved Dig, min Engel." Hvis De ikke føler Sympathi for saadanne Erindringer, hvis De ikke finder, at min Stilling, i Forbindelse med min Nærværelse her, er medynksværdig, hvis De ikke kan gaae ind paa mine Følelser, saa at det tydeligt gaaer op for Dem, at dette ikke er et Hus, men et Reliquie-Skrin, saa har De bare at sige til, saa er jeg fuldkommen villig til at gaae."

Hun talte i en Tone som en Martyr, en Martyr for min Ufølsomhed, og hvis hun havde været Eier og jeg den Paatrængende, kunde hun ikke have talt med mere sørgmodig Storslaaethed. Under alt dette løftede hun tilmed ikke sit Slør og har ikke løftet det nogensinde siden;

mig godt Haab; og i de sidste tre Aar har jeg daglig ventet, at Opdagelsen af den Skyldige skulde gjøre en Ende paa mine Lidelser. Men denne velsignede Dag er endnu ikke kommen, og skjøndt jeg snart er vant til Lidelser af enhver Art, er det kun Haabet, der holder mig opreist.

Juli 1854. I sit Brev til mig idag skriver min Fader, at den offentlige Anklager i la Reolle bestemt har nægtet at foretage nogen Undersøgelse i min Sag. Alt vort Haab er saaledes bristet. Jeg ved, at min stakkels Fader har udtømt alle sine Hjælpekilder, ligesom han har tilsat sit Helbred, og nu er Alt forgjæves! Han tager sig det vist endnu mere nær end jeg, — det var sikkert det Bedste, hvis jeg kunde blive sendt til Cayenne, thi jeg kan ikke længer holde denne Levevis ud. Nogen Forandring maa der skee.

1ste September. Idag har jeg indsendt en Ansøgning til Marineministeren om at blive sendt fra Frankrig med den første Fangetransport, der afgaaer til Cayenne. Min Hensigt med at tage herfra er at lette min Faders Sind; han trænger til Ro, og den vil han ikke faae, saalænge jeg er her. Hans Liv er mig dyrebarere end mit eget, og nu er jeg stærk nok til at taale, hvad det skal være.

5te November. Min Ansøgning er bleven bevilliget. Den 10de i denne Maaned skal jeg forlade mit Fædreland for stedse. Jeg har skrevet Afskedsbreve til alle mine Kjære.

10de om Aftenen. Hvor rig paa Begivenheder har denne Dag ikke været! Imorges gav jeg mig paa Veien til Cayenne, og nu er jeg i Brest igjen. Just som Forbryderdampskibet le Laborieux med mig og 409 Andre var bleven bugseret ud af Havnen, stødte en Regjeringsbaad fra Land, signaliserende til os om at vente. Da den kom paa Siden, hvem skulde da stige ombord uden Gouverneuren for Tugthuset og min sidste Principal, Fængselsinspecteur Leclave. Efter at have vexlet et Par Ord med Capitainen, kom de begge hen til min Plads, og Hr. Leclave

og — hør det, Enhver, der gjør Fordring paa sund Fornuft og gys! — i Danmark blev det troet! Man syntes nok, at det var Vanvid, at en tydsk Kanonbaad skulde have jaget en dansk Fregat paa Flugt, men! man havde jo Sort paa Hvidt derfor i — de tydske Aviser, og „saa maatte der dog være Noget om det".

Enhver Mand, der har varmt Blod i sine Aarer, vil kunne forstaae den Harme, en slig Tro kunde vække. En saa affindig Dumhed, der ikke kunde tage og føle paa det Umulige i, at et Skib, der som „Tordenskjold" løb 7, allerhøist 8 Mil i Vagten, med sin bedste Villie ikke kunde flygte for et, der løb 12 til 13, en saa affindig Dumhed kunde man ikke ret forstaae, og den Nederdrægtighed at udtale Sligt uden selv at troe derpaa, den kunde man heller ikke godt forudsætte. Men udtalt blev det af et dansk Blad, og troet blev det af et dansk Publicum, det er et Factum, og det et Factum, der avlede en Harme, en Galde og en Forbitrelse, der næppe kunde være større og vel næppe heller mere berettiget.

Haardt var det at see denne „Grille" næsten daglig komme ud i Spidsen for en 5—6 andre ridderlige Kammerater, høre deres Granater suse En om Ørene, udenat man kunde skyde igjen med noget Spor af Nytte! haardere var det at vide, at Bladene snart derefter vilde fortælle om disse feige Elendiges umaadelige Bravour i en Fægtning, som de jo aldrig havde turdet optage! men utaaleligt var det at høre, at Ens egne Landsmænd blot et Øieblik kunde troe paa Løgnen!

„Grille" var den egentlige Ophavsmand til al denne Forbitrelse; den var „Løgnens Fyrste", og den stod for os som Indbegrebet af al Usselhed, Feighed og nederdrægtigt Praleri. Enhver vil derfor kunne forstaae, med hvilken Jubel Signalet fra Admiralen: „Gjører Eders Bedste" blev modtaget. Tætte Røgskyer kvalmede frem af de samtlige Skorstene, vældige Skumstriber tegnedes i den rolige Sø, og afsted foere de mørke Jægere efter den flygtende Hare. Omtrent alle Mand vare paa Dækket, Enhver vidste jo, det var „Grille", det gjaldt, og Hadet til den og dens løgnagtige Officierer var almindeligt.

„Ta'er vi paa den?"

„Nei, den ta'er s'gu paa os".

„Mon den skulde slippe fra os?"

„Jeg er bange for det".

Mere og mindre tydelige Eder mumledes rundt omkring.

„Nu skal den ind i Løbet til Swinemünde; saa maa den da ud fra Kysten derinde. Maaske vi saa kunne tale lidt med den".

Ingen Elsker kunde med større Inderlighed trygle om en Samtale med sin Elskede end den, hvormed vi Alle som En bade om at maatte komme til at tale lidt med „Grille".

Forude hørtes et Drøn, der saaes en hvid Røgsky; det var den forreste af vore Fregatter, der skjød.

„Kan den naae ham?" lød det aandeløse Spørgsmaal.

„Jeg troer det knap!" var det dulgt forbitrede Svar.

Nok et Drøn, nok en Røgsky, samme Spørgsmaal og samme Svar!

„Nu lægger den Roret Bagbord! — nu er den inde i Løbet — gid S. havde den!"

Med en Varme, der umuligt kunde være større, istemtes denne fromme Bøn af Enhver. Atter var den undsluppet os — disse 13 Mil i Vagten, disse 13 Mil i Vagten! Det var ikke med synderlig Venlighed, at man talte om det Ministerium, der havde sparet paa Skillingen, da vore Skibe skulde have Maskiner.

Nu kunde vi vende om igjen, som vi da ogsaa gjorde, efter at have overbevist os om, at den preussiske Flaade ikke ønskede at hilse paa os; at „Dannebrog" ikke gik ind og hilste paa den, behøve vi næppe at bemærke.

Det var saamæn intet Under, at man gik og fangede Griller — Skade kun, at det aldrig blev den preussiske!

Hvem?*)

af

Carit Etlar.

—

Er Sergeant Dreves tilstede? raabte Capitainen ind ad Døren til Concertsalen, hvor Compagniet laa i Halmen.

Sergeant Dreves, her! svarede en høi Mand i Skjorteærmer, idet han sprang hen til Vinduet, trak sin Uniform paa og lod derefter de fem Fingre, udspilede som en Redekam, glide igjennem sit tykke Haar, for at faae Halmen af det, førend han fremstillede sig.

Sergeant Dreves gaaer op og melder sig i Hovedqvarteret, hvor en af Officererne ønsker at tale med Dem. Derefter beder De om Lov til at afskrive Armeebefalingen for idag.

Skal skee! svarede Dreves med en Holdning, saa rank som et Mastetræ. Han hilste, gjorde omkring til det nylig forladte Leie, klappede Smørbrix, Flæsk og Brød sammen i en trofast Bunke, svøbte sit uldne Halstørklæde omkring det og gik op paa Storgade til Apothekerens, hvor Hovedqvarteret havde Kontor.

Han blev staaende indenfor Døren, med Haanden paa Huen, til en af Guiderne kom hen og spurgte om hans Ærinde og meldte ham. Lidt efter kaldte en Stabsofficeer ham til sig i en Vinduesfordybning og betragtede ham nogle Øieblikke med en vis, forskende Opmærksomhed. Dreves lod sig ikke anfægte heraf, gav Blik for Blik og stod stiv og stram, uden at forandre en Mine.

Er De Sergeant Dreves?

Til Tjeneste.

Jeg har tidligere hørt en Sergeant Dreves omtale, sagde Officeren; en modig Soldat, jeg erindrer ikke hvor.

Det har vist været min Broder fra forrige Krig, svarede den beskedne Dreves, for han var en stor Vovehals og gav Folk Noget at snakke om.

Hvor er han nu? spurgte Officeren.

Nu er han begravet, sagde Dreves.

Efter denne Indledning betroede Officeren ham, at man havde faaet Nys om, at der i den sidste Tid fandt en hemmelig Samfærdsel Sted mellem Broagerland og Als, et Spioneri, der bragte Fjenden Oplysning om vore Arbeider og Foranstaltninger. De er bleven os anbefalet som en snild og paalidelig Mand, føiede han til, og Generalen vil meget paaskjønne, om det kunde lykkes Dem, at skaffe os noget Lys i Sagen.

Dreves syntes ikke at have synderlig Lyst til at modtage Officerens Forslag, han begyndte med at finde paa Indvendinger. Det vil vist blive en vanskelig Bestilling, sagde han.

Man vælger sine Folk derefter.

Hvorledes mener da Majoren, at Tingen skal gribes an? spurgte den uvidende Sergeant, naar ikke Politiet og disse lange Gensdarmer, som gaae og snuse omkring allevegne, have kunnet stoppe saadant Uvæsen. — Desuden drager Regimentet nu ud i Qvarter til Miang imorgen tidlig, saa varer det jo fem Dage, inden vi komme til Sønderborg igjen.

Officeren stod lidt og saa paa ham. Dreves satte sit mest eenfoldige Ansigt op og dreiede rundt paa sin Hue. De kan gaae Deres Vei, sagde Officeren.

Jeg skulde bede fra Capitainen om Lov til at afskrive Armeebefalingen for idag?

Kan De skrive? sagde Majoren. Det er endda godt.

Jo, Hr. Major; jeg kan lidt af Alt, hvad der hører til mit Haandværk, svarede Dreves ærbødigt.

Sæt Dem hen til Bordet og tag Deres Afskrift, sagde Majoren, idet han gik ind i det næste Værelse.

Dreves sad og skrev og smilede af og til over sine egne Tanker. Paa samme Tid lagde han nøie Mærke til Alt, hvad de Andre foretoge sig. Det var nu hans Vane, Intet undgik hans Iagttagelse. Lidt efter kom en Mand ind i Salen og bad om at faae Majoren itale. Da han gik over Gulvet, klirrede Sablen efter ham. Dreves vendte Ryggen til Døren og Vinduet og skottede lidt til Siden. Han saa en høi Mand, i lyseblaa Gensdarmeuniform, og gjenkjendte sin gamle Ven, Vagtmester Oldenberg. Ved dette Syn faldt han pludselig i dybe Tanker og glemte at skrive. I det Samme kom Majoren ud og gik hen til Vinduet med Oldenberg. Dreves lænede sig til Siden, saa langt han kunde, og anstrengte sig for at opfange

*) Med Forlæggerens Tilladelse gjøre vi os en Fornøielse af at meddele vore Læsere denne Fortælling, der hører til en Række „Krigsbilleder" af Carit Etlar, der med det Første vil udkomme paa Boghandler Steens Forlag.

sagde: „Delorme! der er kommet Ordre fra Paris pr. Telegraph om, at De skal vende tilbage til Brest." Ved min Tilbagekomst til Tugthuset fandt jeg et Brev fra min Fader, hvori han underrettede mig om, at en af Avlskarlene hos den ulykkelige Gay, ved Navn Lumban, i den sidste Tid var bleven betragtet med mistænksomme Øine af Landsbyfolkene, som kun kaldte ham Lumban-Gay, endvidere at en vis Torten, den nye offentlige Anklager i la Reolle, efter at have anstillet Undersøgelse om Rygterne, havde ladet Lumban arrestere. Jeg venter i en febrilsk og ophidset Stemning paa Efterretningen. Jeg kan ikke sove.

15de. Imorges ankom min Fader med Depecher fra den offentlige Anklager. Hans første Ord vare: „Han har tilstaaet! — De ere begge anholdte!"

„Gud ske Tak," raabte jeg, „nu kan jeg døe rolig!" Et Øieblik vidste jeg hverken, hvad jeg sagde eller gjorde, Bevidstheden forlod mig; men da jeg kom til mig selv igjen, spurgte jeg min Fader, hvem de to var, han talte om, og til min største Forbauselse og Rædsel svarede han: „Avlskarlen og Gay's Neveu Victor Leblanc!"

18de. Iforgaars kom der Depecher fra Paris, mine Lænker bleve aftagne, og jeg faldt om i Feberphantasier.

De fortalte mig imorges, at jeg uafladeligt havde gjentaget: „Hvilken Lykke! Nu seer I selv, at jeg er uskyldig! Men jeg har lidt altfor meget!"

16de December. Endelig er jeg ankommen til Bordeaux efter en meget pinlig Reise, hvor jeg overnattede i 25 Fængsler. Hvilken Mængde forskjelligartede Tanker og Følelser røre sig nu i mig! De største Ubetydeligheder vække en Række pinlige Erindringer hos mig. Fordum drog jeg gjennem disse Gader, belæsset med Lænker, nu er jeg klædt paa halvt som Fange, halvt som Fri og ved i Virkeligheden ikke selv, hvad jeg er. Saameget er vist, at jeg maa see høist besynderlig ud. Jeg blev ufortøvet ført til den offentlige Anklager, som havde be-

og hvad hun vilde der; men førend den gamle Kone kunde svare, ophørte den blide Sukken inde i Værelset, og en dæmpet Stemme, der kom ud fra Crepsløret, tiltalte mig i en bebreidende Tone og sagde:

„Jeg er Enke efter salig Badgery."

Hvad svarede jeg nu herpaa? Ganske det Samme, smigrer jeg mig med, som enhver Mand med Følelse vilde have svaret i mit Sted, nemlig følgende to Ord: „Nei virkelig!"

„Badgery og jeg vare de sidste Beboere af dette Hus," vedblev den dæmpede Stemme, „Badgery døde her." Stemmen tav, og de blide Sukke begyndte igjen. Det var maaske ikke nødvendigt at svare derpaa, men jeg gjorde det. Og hvad svarede jeg? Jeg sagde: „Saa-aa!"

„Vort Hus har længe staaet tomt," begyndte Stemmen, rystet af Hulken, „vort Etablissement er ophævet, og jeg, der blev efterladt i smaa Omstændigheder, boer nu i et Sted her i Nærheden, men det er ikke noget Hjem for mig. Her er mit Hjem. Hvorlænge jeg end lever, hvor langt jeg end kommer bort, hvilke Forandringer end dette kjære Hus kommer til at lide, Intet skal forhindre mig i at betragte det som mit Hjem. Herhen, Sir, kom jeg med Badgery efter Hvedebrødsdagene, og disse fire Vægge rummede da hele mit Livs kortvarige Lykke; enhver sød Erindring, som jeg omhyggelig opelsker, har sin Rod i disse dyrebare Værelser." Atter tav Stemmen, og Sukkene vakte atter Echoet i mine bare nøgne Vægge, fløde langsomt forbi mig og ned ad min tæppeløse Trappe. Jeg tænkte efter; Enkefru Badgerys kortvarige Lykke og søde Erindringer vare ikke opførte paa Listen over det nagelfaste Inventarium. Hvorfor kunde hun saa ikke tage dem med sig? Hvorfor skulde hun saa lade dem ligge her og flyde og være i Veien for mine Meubler? Jeg overveiede just, hvorledes jeg klarest kunde fremstille Enkefru Badgery denne Side af Sagen, da hun pludselig holdt op at sukke og atter tiltalte mig: „Medens dette Hus stod ledigt, har det været min Vane at kige herind fra Tid til anden for at fornye min kjære For-

lidt af deres Samtale. Ingen lagde Mærke dertil. Det begyndte desuden at mørknes, og der var endnu kun tændt et enkelt Lys foran Skriverne ved Bordet. I Begyndelsen lød Vagtmesterens Røst meget dæmpet, Dreves var kun istand til at opfange enkelte Ord, hvoraf han ikke kunde danne nogen Mening; efterhaanden talede han høiere og med den Omstændelighed, som var Oldenberg egen. Da han kom til Slutningen af sin lange Forklaring, hørte Dreves temmelig tydeligt:

Noget maa der være paafærde. Den Spisevært Møller har altid været bekjendt som en daarlig Person, altslags Pak søger Tilhold hos ham.

Og han boer ved Stranden? spurgte Majoren.

Lidt nedenfor Møllen, ligeoverfor Broagerland, svarede Vagtmesteren endnu tydeligere. Et Dieblik derefter sank Begges Stemmer ned til en sagte Hvisken, hvorpaa Oldenberg hilste og gik.

Blodet foer Dreves til Kinderne under denne Samtale. Vagtmesteren er altsaa ogsaa skikket ud paa Fiskeri, sagde han til sig selv. Lad gaae! kan ikke Peer, saa maa Poul. Og han skulde snappe mig Brødet ud af Munden. Ganske net, skal vi see! Vi maa prøve paa at skære ham en lille Fløite.

Sergeanten reiste sig fra Bordet og gik hen mod Officeren, idet denne vilde forlade Salen.

Er De her endnu? spurgte han.

Jeg har siddet henne ved Bordet og overveiet den Tillidspost, Majoren før var saa god at betroe mig. Jeg troer nok, jeg tør paatage mig Sagen.

Det vil vist have sin Vanskelighed, svarede Majoren smilende.

Man indretter sig derefter, gjentog Dreves.

Og hvorledes vil De bære Dem ad?

Det skal komme til at staae i Rapporten, svarede Dreves frimodig.

Men Regimentet, som drager til Qvarteer i Miang?

Regimentet! gjentog Dreves med en fiffig Mine. Ja, Hr. Major! det kan gjerne være, at jeg tager feil, men jeg troer næsten, at Regimentet kan finde til Miang uden min Hjælp.

Majoren lo, Dreves smilede, de forstode hinanden saa godt, disse To. Lidt efter gik Dreves med et Brev til Regimentskommandøren, hvori stod, at Sergeant Dreves var udsendt i Tjeneste fra Armeens Overkommando, paa ubestemt Tid.

For Enden af en af de smaa Gader, som løbe ned mod Sønderborg Slot, i Nærheden af Møllen, ligger et lille Bindingsværks Hus, med rødbrune Vinduesskodder, smaa, solbrændte Vinduer og Blysprosser, fremspringende og udskaaren Gavl, som begynder at hælde noget mistænkeligt udad foroven. Stedet er indklemt mellem Vognmandens Port og et lavt Plankeværk, grønt af Mos og Fugtighed, støttet ude fra Gaden med Stiver og beskygget om Sommeren af et gammelt Valdnøddetræ, som rager hen over Husets Tag. Trappen op til Stedet dannes af en blaalig og spaltet Ligsten, hvorpaa der staaer et Stykke af en Mand, med en Bladkrave om Halsen, og omkring Kanten en halv udslettet Skrift, som Ingen længer kan læse. Over Døren er der fastnaglet en Hestesko, og under denne indgraveret tre dybe Kors i Stolpen.

Her boede en Mand, som hed Møller. Han havde tidligere været Rebslager, Skiltet hang endnu ud fra Gavlen. I Vinter, da de mange Soldater kom til Byen, var han bleven Spisevært og havde for at kundgjøre dette malet sin nye Haandtering med Kridt paa alle tre Vinduesskodder, og desuden klinet nogle smaa Sedler ind over de nederste Ruder, hvorpaa man med nogen Besvær kunde læse: Sope, Steg, Kafe, Brændevin. Skraas overfor, paa det andet Hjørne af Gaden, boede der ogsaa en Spisevært, i et smukt Sted med grønne Stolper, tjæret Sokkel, og et ganske anderledes pralende, nymalet Skilt. Denne Mand var Møllers Rival, Huset og dets Skildt Gjenstand for hans daglige Misundelse.

Samme Aften, Dreves modtog det omtalte Ærinde oppe i Hovedqvarteret, stod Møller inde i sin Stue, med Hænderne paa Ryggen og støttede sig til Kakkelovnen. Det var hans Yndlingsstilling, i den holdt han ud den meste Tid af Dagen, gnaven og utilfreds med Alt. Naar der kom Nogen, kaldte han paa Konen eller Pigen, som arbeidede ude i Kjøkkenet, skjændte paa dem i Gjæsternes Nærværelse, fordi de ikke skyndte sig nok, medens han selv forblev aldeles ørkesløs. Fra sin Plads ved Kakkelovnen kunde han holde Øie med Alt, hvad der skete i Stuen, og hvad der var ham lige saa vigtigt, lægge Mærke til Enhver, som gik ind til Faber Lytjens, Spiseværten paa det andet Hjørne.

Møller var en mager og tynd Person, med et koparret Ansigt, kroget Næse, fremstaaende Kindben og farveløse Læber i Form af en Halvcirkel, med dybe, nedadgaaende Mundvige. Han bar en kort Macintosh, hvis Skjøder vare sømmede et godt Stykke op, saaledes at Frakken lignede en Sømands Pijækkert, dertil gulgraae Beenklæder, noget korte og snevre, og et Par Støvler, der lignede en Slæde, og vendte deres lange Spidser iveiret, som om de stræbte efter noget Høiere. Møller haltede lidt og gik paa Gaden med en Krykkestok i den ene Haand, den anden holdt han bag paa Ryggen.

Denne Aften var han alene i Stuen. Det lange Spisebord stod dækket med en Dug, hvis oprindelige Farve næsten skjultes af en utallig Mængde Pletter. Gulvet var fugtigt af de Besøgendes Fodtrin, en kvalm og branket Duft opfyldte Værelset. Møller stod i sin sædvanlige Stilling ved Kakkelovnen. Det begyndte at mørknes.

Bestiller I noget derude? spurgte han efter en lang Taushed, idet Konen kom ind fra Kjøkkenet. Lad mig see, I tage Benene med Jer, at der kan være Meget færdigt, naar Afløsningen kommer tilbage fra Skandserne, ellers løbe de fra os og over til Faber Lytjens. — Saa! der gik En ind igjen til ham; det er da ogsaa Satans, som alle de Mennesker søge derover, og hvad har han vel for Kram at byde dem? — Senet Kjød, som han kjøber af Soldaterne, og ikke engang Rødbeder til. Saa dypper han Tællelys i Suppen, for at den skal see fed ud, og blander sit Brændevin. Fy, for den slemme Syge! som det smager. Jeg har kjøbt en ny Lykkerulle med røde Kugler, hans Gjæster have ikke Andet end den gamle Snurrekok at spille med, og saa kan den ikke engang løbe rundt mere.

Kan den ikke løbe rundt? sagde Konen forbauset.

Nei, gu' kan den ikke nei, for jeg bed Tutten af den forgangen, mens jeg var ovre og laante hans Bismer og lod, som jeg stod og saa paa den.

Da Møller havde givet denne interessante Oplysning, blev Døren aabnet, og der kom en Mand ind i Stuen. Han var klædt i en lang Kavai og bar en gammel Soldaterhue paa Hovedet.

Boer Spisevært Møller her? spurgte han.

Ja, det er mig.

Manden kastede et skarpt og forskende Blik paa ham, før han gik hen til Bordet og satte sig i en Krog, med Ryggen mod Døren.

Vil I tale med mig? spurgte Møller.

Det kan nok være, sagde den Fremmede, men allerførst vil jeg have Noget at spise. Hvad kan man faae?

Vi have en deilig, varm Suppe og Kjød med Rødbeder og Sennep til.

Godt! maa jeg bare være fri for Suppen og faae Kjødet.

Møller raabte ud i Kjøkkenet; En Gang Steg med Rødbeder! — Rap Jer lidt.

Siden vi tale om Steg, veddlev den Fremmede, saa falder det mig ind, om I skulde have Brug for godt, friskt Oxekjød? Jeg kjøber af og til noget af Soldaterne og kan sælge Jer det for en billig Pris.

Det var muligt, sagde Møller. Handler I med Soldaterne?

Ja, jeg er Marketænder for dem. Som sagt, Kjødet er fedt og godt, men jeg holder ikke af, at Gendarmerne skal gaae og kigge paa det. I forstaaer mig vel?

Ja, naturligvis svarede Møller. Det forstaaer jeg rart.

Søger Nogen af Gendarmerne hos Jer?

Af og til.

Kjender I den lange Vagtmester, ham med det purrede Haar, hvad er det nu, han hedder? Oldenberg, eller saadan Noget.

Det er ham, der boer nede i Havbogade, sagde Møller. Ja, ham kjender jeg godt. Hans ældste Dreng klinkede mit ene Vindue ud forleden Dag; faaer jeg fat i den Rad, skal jeg vride Halsen over paa ham.

Lad det være, Møller, lad det være! Det gaaer ikke med at vride Halse over paa Drenge i disse Tider. — Kommer Faderen her i Huset?

Han var her forgangen og gik og luskede omkring, som han pleier. Skulde der ikke kunne hænge en Side Flæsk eller lidt røget Skinke ved jeres Kjød?

syntes om det og leiede det. Tre Gange besøgte jeg det, førend jeg lod mine Meubler flytte ind, een Gang med en Ven, een Gang med en Synsmand og een Gang alene, for, som jeg sagde før, at see det nagelfaste Inventarium efter i Sømmene. Det tredie Besøg er betegnet ved det skjæbnesvangre første Møde med Enkefru Badgery. Og da en høi Grad af Interesse er knyttet til denne Begivenhed, vil jeg beskrive den i alle dens Details.

Jeg ringede paa Havedøren, og den gamle Kone, som er sat til at passe paa Huset, lukkede op. Jeg mærkede strax, at der var noget Underligt og Forstyrret i hendes Ansigt og Væsen. En Anden vilde maaske have standset lidt og spurgt hende ud, men det er nu min Natur at buse paa og drage mine Slutninger i en Fart. „Drukken!" sagde jeg til mig selv og gik fuldstændig tilfredsstillet ind i Huset. Jeg saa ind i Værelset til Gaden. Kaminristen var iorden, Gardinstængerne iorden, Gaslysekronen iorden og i Stuen til Gaarden do. do. do., som vi Forretningsmænd sige. Jeg gik op ad Trappen. Skodderne paa Trappevinduet iorden? jo, Skodderne paa Trappevinduet iorden. Jeg aabnede Døren til Dagligstuen — og der, midt paa det bare Gulv, sad en fyldig Kvinde paa en lille Feltstol. Hun var klædt i den dybeste Sorg, hendes Ansigt var skjult i det tykkeste Crepslør, jeg nogensinde har seet, og hun sad og sukkede saa smaat ved sig selv i min nye, umeublerede Leiligheds trøstesløse Ensomhed.

Hvad gjorde jeg nu? — Hvad jeg gjorde! Jeg sprang baglænds ud paa Trappeafsatsen, som om jeg var ramt af et Skud, og ytrede det almindelige Udbrud af Rædsel og Forbitrelse: „Halloi!" og derpaa vendte jeg mig strengt om til den gamle Opvartningskone og sagde igjen: „Halloi!" Hun forstod den uimodstaaelige Opfordring, der laa i mine Ord; hun neiede, pegede ind i Værelset og udtalte det Haab, at jeg ikke var bleven forskrækket.

Jeg spurgte, hvem det tilslørede Fruentimmer paa Feltstolen var,

virket min Løsladelse fra Tugthuset. Da jeg steg op ad Raadhusets Trin, blev jeg ganske forvirret af de Tanker, som strømmede ind paa mig. For otte Aar siden traadte jeg ind ad de samme Døre under saa forskjellige Omstændigheder, og jeg gyste nu ved at tænke paa, hvor nær jeg da var ved at miste Hovedet. Jeg blev ført frem for den værdige Øvrighedsperson, som jeg skylder Ære og Liv, og jeg følte, at jeg burde have kastet mig for hans Fødder, thi han er min Frelser, andet Navn kan jeg ikke give ham; og dog takkede jeg ham næppe. Hans Nærværelse forstenede mig, jeg smilte ikke engang; men det er da ogsaa længe siden, jeg vidste, hvad det er at smile. Det vilde være vanskeligt at beskrive, hvad der foregik i mig, men jeg troede hvert Øieblik, at mit Hjerte skulde briste.

17de. Jeg er bedrøvet over den Maade, hvorpaa jeg fremstillede mig for den offentlige Anklager; han vil maaske troe, at Tugthuset har sløvet mig — at mine Lidelser have gjort mig ufølsom og ligegyldig. Jeg vil skrive ham til idag for at undskylde min Opførsel og bevidne min Taknemmelighed.

Her ender Dagbogen pludselig; men paa sine Venners Opfordring tilføiede Jules Delorme nedenunder det Lidet, der var tilbage at fortælle: Intet Mærkværdigt hændtes under mit Ophold i Fængslet i Bordeaux; jeg tilbragte min meste Tid sammen med Advokaten de la Tour, der atter dennegang vilde forsvare mig for Assiseretten. Dengang jeg kom til Fængslet i la Reolle, havde jeg en ny, svær Prøve at bestaae, da min Moder og Søster og min trofaste Louise kom og besøgte mig. Det Møde kan jeg næppe taale at tænke tilbage paa; saadanne Følelser er det umuligt at beskrive; men ethvert følende Hjerte vil forstaae dem; og hvorfor skulde jeg ogsaa beskrive Sligt, da det dog kun kunde forstaaes af dem, der selv havde følt det? Hver Dag, naar mine tid-

Jo nok. Det skeer sommetider, men dog kun sjeldent, svarede den Fremmede. Vi tales ved derom imorgen, saa seer jeg lidt herind igjen. Der kommer min Mad. Altsaa, det kaldes Steg med Rødbeder til. Ganske net skal vi see. Aa, flyt den Tællepraas lidt længer tilbage. Lyset skjærer mig i Dinene.

Møller flyttede Lyset og betragtede den Fremmede med stor Opmærksomhed, medens han spiste. I har vist været i Tjenesten i jeres unge Dage, sagde han.

Aa ja! en lille Smule. Lad mig faae en Dram. Hvad vilde saa Vagtmesteren herinde forgangen?

Ja, hvad vilde han, han sad og lurede og lyttede, mens han lod som han drak sit Øl. Saa gik han igjen. — Jeg har ogsaa været i Tjenesten. Det var i Christian den Ottendes Tid.

Ih, nei! det var jo mærkværdigt, sagde den Fremmede. Man kan forresten see det paa Jer, I ligner saa livagtig en Soldat.

Jeg stod Vagt ude i Kastellet for den sorte Negerkonge. Det er ikke for det, jeg var bange af mig, men det var dog rædsomt at see paa ham, som han sad og grinte med sine hvide Tænder. Engang fik han Lov at komme op paa Volden. Der gik to Drenge og spadserede. Han aad den Ene.

Ja, det skal de nok være slemme til, sagde den Fremmede med største Alvor, idet han skød Tallerkenen fra sig og betalte Maden. Lidt efter gik Døren op. Oldenberg traadte ind. Den Anden sad i Skyggen ved Bordet. I samme Nu, han saa Gendarmens blaae Kappe, lagde han Hovedet ned paa sine Arme, hvad enten det nu skete, fordi han var søvnig, eller fordi han ønskede at blive ukjendt.

Godaften Møller! jeg vil nok tale lidt med Jer, sagde Oldenberg og saa sig om i Stuen. Da han fik Die paa den Fremmede, vedblev han dæmpet: Hvem er det?

Det er en Mand, som er fuld, svarede Møller med en Aandsnærværelse, der beviste, at han havde forstaaet sin Gjæst.

Lad os gaae lidt ind i den anden Stue, sagde Oldenberg.

Jeg kan ikke godt være herfra, hvis der skulde komme Nogen.

Vi lade Døren staae paa Klem, sagde Gendarmen, medens han tog et Lys og gik ind i det næste Værelse. Møller fulgte ham.

Hør nu, Møller, sagde Vagtmesteren. Det er galt fat med Jer, og det kan ikke blive ved saadan.

Hvad for Noget! kommer I nu og gjør Beskyldninger mod en ærlig Mand, der svarer Kongen og Enhver Sit. I skulde feie for jer egen Dør. Jeres lange Søn har slaaet min ene Vinduesrude istykker. Maa jeg bede om tolv Skilling for den?

Ikke saa høirøstet sagde Oldenberg, og lagde Haanden paa Spiseværtens Skulder. Har min Dreng slaaet en Rude ud, skal den blive betalt. Det er ikke derom, Talen er. Jeg siger, I bærer Jer galt ad, og jeg har længe havt Kig paa Jer. Jeres Hus er et Tilholdssted for alskens Skarns Folk. I kjøber Tovværk af Skibsfolkene og hjælper dem af og til med at faae det listet fraborde. Forgangen Sommer drog I over til Ærø ag agerede Doktor, da Feberen var der, og bildte Piger og Koner ind, at naar de skar deres Haarpidske af og tog en af jeres Piller, saa kom de sig. Haaret skulde graves ned, sagde I, men I beholdt det og solgte det siden i Flensborg. Ja, se kun paa mig, lille Møller! Jeg kjender alle jeres Bugter. Det var ifjor, iaar gjør I det, som værre er. I holder til med Spionerne ovre paa Broager.

Gjør jeg! sagde Møller, som var bleven ualmindeligt bleg, medens han lyttede til disse Beskyldninger. Det ved da Gudfader i Himmerig —!

Vagtmesteren traadte pludseligt ind imod ham og spurgte høit og barskt: Hvem var den Mand, I gik ud med til Skandserne i Onsdags Middag?

Det var Carsten Reimers fra Arnæs, svarede Møller uden at betænke sig. Han har bragt Kone og Børn over til sin Faster paa Fyen, og han er lige saa god en Dansk, som baade I og jeg.

Det Sidste troer jeg, det Sidste, Møller, ikke Mere. — Hvor er Carsten Reimers nu?

Derpaa betænkte Spiseværten sig lidt, før han svarede: Det er ikke godt for mig at vide. Han talte om, at han vilde see at liste sig tilbage igjen til Broager, for at redde, hvad han kunde, fra dem, som husere derovre.

Nu skal jeg sige Jer Noget. Agt vel paa det: kan I skaffe mig fat i Carsten Reimers eller blot give mig et Vink om, hvor han holder til, saa lukker jeg et Die for jeres egne Historier; kan I ikke det, gaaer det ud over Jer selv, saa kommer I til at følge med mig imorgen tidlig. Tænk over det. I kjender mig.

Det er godt nok, sagde Møller, men jeg har Andet at tage vare paa i denne Tid, end at gaae og snuse Carsten Reimers op. Jeg maa passe mit Værtskab derude.

Det kan I jo lade jeres Hustru besørge.

Møller brast i Latter. Det var rigtignok den Rette at betroe sig til, sagde han. Ved I ikke, at hun og jeg har været skilte i syv Aar? Nu i Februar besluttede vi at flytte sammen igjen, at sige, kun saalænge Krigen staaer paa, mens vi holde Spiseqvarter; for hun er en dygtig En i sit Kjøkken.

Hvis I spilder nogen Tid ved at gaae i mit Ærinde, skal I faae det betalt, sagde Oldenberg. Der kan tjenes tyve Daler ved den Sag.

Tyve Daler! Det er mange Penge, sagde Møller, og hensank i et Dieblikś stum Overveielse, før han tilføiede: Carsten lod sig rigtignok forstaae med, at det kunde være, han kom herover igjen.

Naa, det gjorde han.

Saa vilde han logere hos mig, oppe paa Kvisten, ifald den var ledig for Indqvartering.

Sagde I ham ikke, naar I mente, det kunde skee?

Er det ogsaa vist med de tyve Daler? spurgte Møller pludselig.

Skaf ham tilveie iaften, saa skal jeg tælle Jer Pengene ud imorgen, svarede Gendarmen.

Møller betænkte sig igjen; imidlertid vexlede Udtrykket i hans Ansigt. Han var et Bytte for en indre og heftig Kamp. Han fremstillede et Billede af en rasende Begjærlighed.

Naar I sætter et Lys op i Kvistvinduet, saa kommer Carsten, hviskede han.

Det kan jo skee endnu iaften, sagde Oldenberg. Hvor kommer han fra?

Han roer over fra Broager og lander inde ved de store Stene under Lerbanken. Vil I være sikker paa ham, maa I gaae derned, det er ikke værd, I træffer ham i mit Huus. Men det gjør jeg min Saligheds Ed paa, jeg har Ingenting med Spioneri at bestille, jeg er en brav, dansk Mand og har tjent Kongen som Soldat. Jeg var den Allerførste, der hængte Flag ud, da Krigsfolket kom, jeg har ogsaa sex og halvfemsindstyve Bankdalere staaende i Lars Utsens Gaard, som brændte ovre paa Dybbøl, dem faaer jeg aldrig mere.

Skal vi saa prøve det med Lyset? sagde Oldenberg.

Det kan vi gjerne, sagde Møller, imorgen faaer jeg jo mine Penge. I skylder mig altsaa nu tyve Daler og fjorten Skilling.

Hvordan faaer I det ud.

Tyve Daler for Carsten, tolv Skilling for Ruden og saa to Skilling for det Lys, I brænder deroppe.

Den Regning er rigtig, sagde Oldenberg. Lad os saa gaae og see at komme hen og sige Godaften til Carsten.

Medens dette blev forhandlet inde i Stuen, sad den Fremmede, eller rettere sagt, vor gamle Ven, Dreves, i Gjæsteværelset, lyttende med spændt Opmærksomhed. Først flyttede han sig over paa en anden Stol, derefter paa en lang Bænk, langs med Væggen, og skurede sig lidt efter lidt bestandig nærmere hen mod den halvaabne Dør, bøiede sig fremad, lukkede Dinene, hørte Alt. Da Møller havde solgt Carsten Reimers og betegnet Oldenberg, hvor han vilde være at træffe, reiste Dreves sig, gik hen og bankede paa Klappen i Døren, hvorfra de besørgede Maden ind i Gjæstestuen, og sagde:

Jeg har betalt, lille Madam. Sig til Møller, at jeg kommer igjen imorgen.

Efter disse Ord gik han sin Vei, uden at vente paa Svar. Udenfor Huset stod han stille og tøvede lidt. Da han saa Lyset blive tændt i Kvistvinduet, smilede han tilfreds. Jeg skal ogsaa ned og sige Godaften til Carsten, sagde han.

(Fortsættes).

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen**.
J. Cohens Bogtrykkeri.

ligere Venner kom til mig, følte jeg den pinlige Modsætning mellem deres mangfoldige Beviser paa Medfølelse og den Maade, paa hvilken de forlod mig for otte Aar siden.

Den 9de Januar 1855 bleve Victor Leblanc og Avlskarlen anklagede for Mordet paa Eugéne Gay; men Anklagen var kun en Formsag, da de begge allerede tidligere havde givet en aaben Tilstaaelse. Victor havde anstiftet Forbrydelsen og Karlen udført den, hvorfor han havde faaet 2000 Mk. Mit Blod stivnede bogstavelig talt af Rædsel, da jeg saa min Barnsdomven, Victor Leblanc, sidde i Retten paa min forrige Plads og tilstaae, at Motivet til hans Gjerning fra Først af havde været Had og Misundelse over min Lykke. Naar han først var bleven af med mig, var han sikker paa at vinde Louise, men han tog dog feil deri, thi da Louise af sin egen Familie blev opfordret til at glemme mig og gifte sig igjen, havde hun med Fasthed vægret sig og erklæret, at det var hendes Beslutning at gaae i Kloster, hvis hun blev pint og plaget i den Retning, og da hun var eneste Barn, fik hun sin Villie.

Victor Leblanc blev dømt til Tvangsarbeide paa Livstid, Avlskarlen til Fængsel i 20 Aar, og to Dage efter blev jeg høitideligt gjenindsat i mine lovlige Rettigheder.

Fjorten Dage senere holdt jeg i al Stilhed Bryllup i den lille Kirke i Bazielle.

Enkefru Badgery.

Skizze af **Charles Dickens**.

I.

Findes der nogen engelsk Lovbestemmelse, der kan beskytte mig mod Enkefru Badgery?

Jeg er Pebersvend, og hun er Enke. Lad nu ikke Nogen komme og friskvæk bilde sig ind, at jeg vil til at fremkomme med en ganske dagligdags Besværing, fordi jeg lod den første Sætning undslippe min Pen. Det, jeg har imod Enkefru Badgery, er ikke, at hun holder for meget af mig, men at hun holder for meget af sin salig Mand; hun har slet ikke gjort noget Forsøg paa at blive gift med mig og vilde vist slet ikke have mig, selv om jeg vilde frie.

Maa jeg derfor bede Dem fra Begyndelsen af at lægge Mærke til, at min Besværing over denne Enkefrue er en Besværing af et ganske nyt Slags. Jeg er en Pebersvend af en vis Alder, med en temmelig udstrakt Bekjendtskabskreds; men jeg forsikrer høitideligt, at salig Badgery ikke hørte til mine Venner; jeg har aldrig hørt tale om ham i mine Levedage og vidste ikke, at han havde Efterladte; og jeg har aldrig seet Enkefru Badgery for mine Dine før hin skjæbnesvangre Morgen, da jeg besøgte mit nye Hus for at see, om det nagelfaste Inventarium var iorden. Mit nye Hus ligger i en af Londons Forstæder; jeg saa det,

Tilskueren.

Nr. 8. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Klosterstræde Nr. 12, 1ste Sal. **Søndagen den 26de Marts.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet, 4 Sk. Nr. — Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Rom.

(Et Fragment.)

I Campagnen ved Tiberens bleggule Strøm
Med Ruinernes Vedbendeblad
Som en sørgende Kvinde i tryllende Drøm
Ligger Roma, den evige Stad.

Hun har kæmpet med Sværd, hun har kæmpet med Aand
For sit verdensbetvingende Maal,
Hun har tøilet de fnysende Folk med sin Haand
Og dem kuet med Scepter af Staal.

Imperatorens Purpur om Skulderen laa
Og om Panden Tiaraen rød,
Ved sit Liv bar hun Nøglen til Himlenes Blaa,
Og i Haand flammed' Banstraalens Glød.

Men den Tid er forbi, og den kommer ei mer,
Da hun stævned' Alverden til Dom —
Nu med tankefuldt Aasyn Historien seer
Paa det sjunkne, det evige Rom.

Hofman-Schmidth.

Hjemme og ude.

Hvorlænge vil Preussen og Østerrig forblive i fælles Besiddelse af „Hertugdømmerne?" — Indtil de have opnaaet indbyrdes Enighed, lyder Svaret. Men naar vil denne indtræffe? Ja, det skulle vi foreløbig lade staae uafgjort hen. Efter adskillige Julemærker at dømme synes Grundstenen til de to Stormagters Concordiatempel endnu ikke at være lagt. Som de preussiske Fordringers afgjorte Modstander fremtræder Statsminister Schmerling, medens Grev Mensdorff af ganske Hjerte begunstiger disse. Den Første vil et selvstændigt Slesvig-Holsten med Augustenborgeren til Regent, den Sidste lader til at ynde en preussisk Flaadestat under et Militairdictatur. Begge Forlangender ere lige elskværdige; dog er det ikke vanskeligt at gjætte, til hvilken Side Bismarck føler sig hendragen.

Forat Kong Wilhelm kan „erobre" Keiser Franz's Hjerte, maa altsaa fremfor Alt Schmerling fjernes. Denne Begivenhed staaer maaske for Døren; thi Rygter versere allerede om en Ministerkrisis i Wien. Gaae de i Opfyldelse er den væsenligste Hindring omstyrtet, og Østerrig gynger ud paa Indrømmelsernes milde Vande. Da kan Preussen „bære sin Fane høit."

Den franske Gesandt i Rom, Grev Sartiges, har gjort et mislykket Forsøg paa at bevæge Paven til en Anerkjendelse af Septemberoverenskomsten mellem Frankrig og Italien. Greven fik Audiens, men blev ikke lidet forbauset, da Hs. Hellighed erklærede, at fornævnte Tractat var ham aldeles ubekjendt. Paven anmodede Diplomaten om at hilse Napoleon og tilføiede, at han iøvrigt ganske forlod sig paa Himlens Bistand, hvis de franske Tropper droge bort fra hans Residens.

I Mexico vegeterer Keiser Maximilian. Den sygelige „erkehertugelige" Plante synes ikke ret at kunne trives i den gamle republikanske Jordbund. Den tidligere Præsident, Juarez, er vendt tilbage fra et Besøg i Unionens Hovedstad og har bragt den nordlige Del af Landet til at reise sig mod den paatvungne Hersker. Marschal Bazaine, Overgeneralen for det franske Troppecorps, har vel i den sidste Tid vundet nogle Fordele over Republikanerne; men „Moniteuren" tillægger sikkert disse en altfor stor Betydning. —

I Rigsraadets Fællesudvalg har Majoriteten foreslaaet, at Landsthinget skulde fremtidigt bestaae af 12 Kongevalgte, 1 Medlem fra Lagthinget paa Færøerne og det bornholmske Amtsraad og endelig af 54 Deputerede, der vælges umiddelbart. Disse Sidste falde i fire Klasser, nemlig: 1) 8 Landsthingsmænd for Kjøbenhavn, 2) 10 for Kjøbstæderne, 3) 18 valgte af de større Landeiendomsbesiddere og 4) 18 af de mindre. Ministeriet har ganske bifaldet denne uheldige Klasseinddeling, der staaer i fuldkommen Modstrid til Junilovens Valgbestemmelser. Med Hensyn til den for de enkelte Klasser foreslaaede Valgretscensus herskede der gjennemgaaende Uenighed mellem Ministeriet og Majoriteten. Førstnævnte opstillede endog den Fordring, at ingen, af Staten lønnet, verdslig eller geistlig Embedsmand maatte stille sig til Valg i den Kreds, hvor han er ansat. —

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Blandt de Partier, som i den franske Revolutions mægtige Brydninger hurtigt voxede frem og en Tidlang udøvede en afgjørende Indflydelse paa Begivenhederne, for derpaa at synke i Graven, har intet i høiere Grad fængslet den almindelige Interesse end Girondinernes. Skjøndt deres Liv og Virken forsvandt sporløst, knytter der sig dog en ædel, opløftende Tanke til deres Navn; uagtet de plettede sig med sneverhjertede, feige Handlinger, dvæler man alligevel med Vemod ved deres Undergang. Gironden var Humanitetens Repræsentant i det store blodige Drama; den stod som Frihedsideens antike Forkjæmper mellem den gamle Absolutismes Fordomme paa den ene og Jacobinernes anarchiske Tendenser paa den anden Side. Begeistret for den klassiske Oldtids rene Lærdomme tordnede den løs mod det attende Aarhundredes vrange Anskuelser og førte i sin ideale Stræben en fortvivlet Kamp mod „Bjergets" Barbari. Men Girondinerne vare kun Tankens, ikke Handlingens Mænd. De forstode at gribe, ikke at gjennemføre Ideen. Deres Daadskraft var intet hærdet Staal, men kun et bøieligt Jern. Derfor maatte de falde overfor Modstandere, der vidste at forene Folkelidenskaberne i deres Hænder, og som uden Hensyn til Midlerne skrede frem mod Maalet.

„Søde, søde Plet!" sagde den dæmpede Stemme lige ind i Øinene paa mig, og Badgerys Navn blev udtalt, fulgt af de sædvanlige Suk, førend jeg kunde fatte mig selv saa meget, at jeg kunde trække mig tilbage i Huset.

Idag, Onsdag, skriver jeg denne Fortælling. Klokken er endnu ikke tolv, og der er al mulig Sandsynlighed for, at jeg har et eller andet Slags sentimentalt Overfald ivente inden Aften. Til dette Øieblik indeholder disse Linier en tro Beretning om Enkefru Badgerys Opførsel mod mig, siden jeg tog mit Hus og hendes Skrin i Besiddelse.

Hvad skal jeg nu gjøre, — det er punctum saliens — hvad i al Verden skal jeg nu gjøre? Hvordan skal jeg slippe for Badgerys Minde og den trøstesløse Enkes uudslukkelige Sorg? Ethvert andet Slags Indbrud kan man sætte sig imod, men hvordan skal en Mand i min ulykkelige Situation bære sig ad med at forsvare sig? Jeg kan jo dog ikke afrette en Hund til at fare løs paa Enkefru Badgery; jeg kan ikke stævne hende, fordi hun holder altfor meget af det Hus, hvor hendes Mand døde, og jeg kan ikke lægge Nævesax for et Fruentimmer eller behandle en grædende Enke som En, der bryder ind. Jeg er hjælpeløst indviklet i Crepsløret ubønhørlige Folder, og det var sandelig ingen Overdrivelse, da jeg sagde, at min Besværing var af en hidtil ukjendt Art! Er der Ingen, der kan raade mig? Skulde der Ingen have selv den ringeste eller fjerneste Erfaring i det særlige Tilfælde, jeg lider af? Og hvis ikke, er der da ikke en Kyndig i de forenede Kongeriger, som kan besvare mig det særdeles vigtige Spørgsmaal, hvormed jeg begyndte denne Fortælling? Jeg begyndte med det, fordi det laa mig mest paa Hjerte, og da det stadig ligger mig mest paa Hjerte, tillader jeg mig ogsaa at slutte med det:

Findes der nogen engelsk Lovbestemmelse, der kan beskytte mig mod Enkefru Badgery?

og jeg ved ikke, om hun er ung eller gammel, lys eller mørk, men jeg har faaet det Indtryk af hende, at hun i enhver Henseende er en ren Megære; dog har jeg ingen faktisk Grund, hvorpaa jeg støtter denne uhyggelige Forestilling. En bevægelig Bunke Crep og en dæmpet Stemme er, naar De endelig vil vide det, alt det, jeg kjender til Enkefruens Ydre.

„Siden mit uerstattelige Tab," fortalte Stemmen, „har dette Hus stedse været det hellige Sted, jeg valfartede til, og det Altar, hvorpaa jeg ofrede mine Taarer. En Mand kan sige, at han er Husvært, og at han vil leie det ud, og en Anden kan sige, at han har Lyst til at leie det; jeg vil ikke gaae i Rette med nogen af dem, jeg vil ikke trænge mig paa hos nogen af dem; men det vil jeg sige dem, at her er mit Hjem, og at mit Hjerte stadig opholder sig her, og det kan hverken Husværter eller eiere eller nogen menneskelig Lov kaste ud. Hvis De ikke forstaaer det, Sir, hvis de helligste Følelser, der forædle vor simple Natur, ikke have nogen særlig Betydning i Deres Øine, maa jeg saa bede Dem ikke genere Dem for at sige til, saa kan De blot bede mig om at gaae."

„Jeg vil grumme nødig være uhøflig, Madam," sagde jeg, „men jeg er ene Menneske og aldeles ikke sentimental." Enkefru Badgery sukkede. „Da jeg leiede Leiligheden, var der Ingen, der sagde mig, at det var et Skrin, eller at der opholdt sig et Hjerte til Stadighed. Det er Alt, hvad jeg kan sige om den Ting, og nu vil jeg, med Deres Tilladelse tage mig den Frihed at ønske Dem en god Morgen og saa gaae ovenpaa og see til det Nagelfaste paa anden Sal."

Kunde jeg vel have antydet min Mening paa en nettere Maade? Kunde jeg vel have talt med mere Medfølelse til et Fruentimmer, som jeg fuldt og fast troer maa være gammel og styg? Findes der nogen Mand, der tør lægge Haanden paa Hjertet og erklære, at han virkelig nogensinde har ynket en Megæres Bekymringer? Nei! søg over hele den

Gironden manglede det sande active Mod og blev af den Grund dreven til Gjerninger, som have kastet stærke Skygger paa den. Men da dens Timeglas endelig var udrundet, da den stod Ansigt til Ansigt med Døden, viste den en saa ædel Selvopofrelse, en saa ubetinget Hengiven i Skjæbnens Gang, at den næsten ganske har bragt Eftertiden til at glemme sine Feil. Dens Dyder ere derimod fremhævede og leve selv i Sjælen paa dem, der kun i Forbigaaende have seet Girondinerne paa deres historiske Vei. —

Girondens politiske Virksomhed begynder i den lovgivende Forsamling, hvis store Opgave var Fuldførelsen af det Værk, som Constituanten havde grundet. Det er bekjendt, hvorledes Revolutionens første Folkerepræsentation omformede den gamle Stats- og Samfundsorden. Led end den nye Forfatning, den skabte, af væsenlige Feil, og blev der end i den ganske seet bort fra Ligevægten mellem det demokratiske og det monarchiske Princip, saa har dog den constituerende Nationalforsamling skjænket Frankrig fortræffelige, borgerlige Love og sindrige, administrative Institutioner, som have formaaet at trodse de følgende Tiders Stormflod. Skjøndt Folkets Lovgivere baade besad Energi og Villiekraft, havde de mod Slutningen af deres Virksomhed alligevel ikke været istand til at betvinge den overalt opbrusende Gjæring, der fremskyndedes af fanatiske Partigjængere. Siden Ludvig XVIs Anholdelse i Varennes og hans Fangenskab i Tuilerierne havde den almindelige Mistanke mod Monarchens Hensigter givet Jacobinernes og Cordeliorernes Ledere et frygteligt Vaaben ihænde. Lafayettes bestemte og blodige Undertrykkelse af Opstanden paa Marsmarken drev Forbitrelsen i de revolutionære Klubbers Indre til Høidepunktet, og samtidigt opflammede de ubeedigede Præster fra Herresædernes Brandtomter de uvidende Bønder mod Nationalforsamlingen og den nye Ordens Haandhævere. Ved de europæiske Hoffer conspirerede Emigranterne med Kongens to Brødre i Spidsen mod Frankrigs unge Frihed. Det preussiske og østerrigske Cabinet lyttede til deres Forestillinger. Fra Pilnitz i Sachsen udstedte Leopold II og Frederik Wilhelm III den bekjendte Erklæring, der i forsigtige Udtryk paabød det franske Folk Maadehold og Ærefrygt for Kronens Bærer. Men dette Manifest blev langt snarere en tændende Gnist end en Dæmper paa Lidenskaberne. Dog var hele Bevægelsen endnu ikke af en saa gjennemgribende Natur, at det var umuligt at standse den. Ved Kongens Antagelse af den fuldførte Forfatning i September 1791 havde Bourgeoisiet, den bemidlede Borgerstand, lagt sin Glæde og Tilfredshed for Dagen, dels ved en glimrende Illumination i Paris, dels ved Festligheder rundtomkring i Provindserne. Den nærede en inderlig Overbevisning om, at Revolutionen nu var tilende, og at den sammentrædende Folkerepræsentation vilde anvende hele sin Kraft paa at befæste de Indretninger, dens Forgjænger havde hidført. Under slige Forhold forelaa der en skjøn Opgave for det Parti, der fik Overvægten i den lovgivende Forsamling. Støttet paa Nationens egentlige Kjerne, kunde det ved Maadehold og Standhaftighed gjøre Forfatningen til en Sandhed og forhindre alle overilede Skridt, der udsprang som Frugten af forvirrede Begreber om Statens og Folkets fælles Vel. —

Det blev Girondinerne, hvem dette Lod tilfaldt. Skjøndt Navnet oprindeligt kun anvendtes paa de Deputerede fra Landskabet Gironde ved Garonnens nedre Løb, udvidedes det dog efterhaanden til alle dem, der delte hines politiske Anskuelser. Da hine Mænd stillede sig til Valg, var deres fremtidige Kald dem ikke ubevidst. De tilhørte Bourgeoisiet og havde hidindtil betragtet Revolutionens Gang gjennem dettes Briller. Da Girondinerne, hvis daglige Virksomhed tilhørte Skranken, Contoiret eller Industrianlæggene, forlode deres Provindser for at indtage Sæderne i den lovgivende Forsamling, ankom de til Hovedstaden som gode Borgere, øvede i Fredens Kunster. De havde fra Hjemmet modtaget det Hverv at bevare Monarchiet og beskytte Forfatningen mod nye revolutionaire Forsøg. Fulde af ungdommelig Energi ilede de deres Gjerning imøde. Blandt Girondedepartementets Deputerede udmærkede sig navnlig Vergniaud, Guadet, Gensonné, Ducos og Fonfrède, hvem Michelet har døbt med Navnet „den berømte Pleiade“. De følte sig stolte af den Tillid, deres Medborgere havde vist dem; de troede sig kaldede til at udrette store Ting. Plutarchs Biographier havde aabnet deres Øine for Oldtidens frie Statsliv, og deres ærgjerrige Sjæl havde med Forkjærlighed dvælet ved de svundne Aarhundreders lysende Bedrifter. I Paris, hvor Ideernes Hav dengang oprørtes af mægtige Bølger, kastede de sig med Begeistring ind i Bevægelsen. Deres bløde Sind, som havde udviklet sig under Omgivelsen af en idyllisk Natur, lod sig let paavirke og var saare modtageligt for nye Lærdomme. De lyttede med spændt Interesse til de Grundsætninger, som bleve udtalte i Hovedstadens Cirkler, og glemte snart det Formaal, de fra Først af havde stillet sig. De skabte sig et nyt Ideal af Staten, hvis Virkeliggjørelse de nu søgte at naae, men hvortil de manglede, som vi snart skulle see, den nødvendige Kraft. Saaledes bleve Girondinerne i Paris det Modsatte af, hvad de havde været i Departementet. Men hvorledes foregik denne Forandring? Det paahviler os først at forklare den, forinden vi see dem som Republikens Forkjæmpere.

(Fortsættes.)

Hvem?

af

Carit Etlar.

—

Det var en mørk og raakold Aften. Oppe paa Storgaden gik Tappenstreg med fuld Musik, Soldaterne skyndte sig til deres Qvarterer. Paa den aabne Plads foran Slottet blev der arbeidet ved Lys i et af Træskurene. De gjorde Ligkister derinde. Dreves gik ned til Søen. Af og til vendte han sig om og saa tilbage. Møllers Kvist viste ud mod Stranden. Lyset deroppe brændte nok saa muntert. Det er min Fødselsdag, sagde Dreves, han illuminerer for mig. Den Ene tænder Lygten, den Anden seer ved den. Det er mærkværdigt nok, men saadan gaaer det til her i Verden.

Nede ved Søen var Alting roligt, et enkelt Lys blinkede over fra de smaa, hvide Huse paa den anden Strandbred. Oppe foran Pynten skjælnede Dreves Rolf Krakes sorte Skrog, og endnu længer tilbage et svagt Omrids af et stort Krigsskib, som om Eftermiddagen havde lagt sig tilankers i Bugten. Søen skvulpede dorsk og langsomt ind imod Stenene, af og til lød langt ude fra en taktfast Lyd af Robaaden, som holdt Vagt. Den afbrød Vildændernes Nattero og jog dem hen over Havfladen i store Flokke, som trak nærmere ind under Kysten.

Dreves sad og saa lidt paa dette. Han var krøben i Skjul bag nogle Slaaenbuske paa den steile Banke, som Landet danner foran Sønderborg. Det blev ham for koldt deroppe. Han gik ned til Stranden og leirede sig i en Grusgrav, lidt tilbage for de Sten, Spiseværten nylig havde betegnet Vagtmesteren.

Flere Timer forløb saaledes. Det blev henimod Midnat. Fra Broager var Kanonilden denne Aften ophørt ved Mørkets Begyndelse. Alting syntes at hvile og sove derovre. Nogle Gange saa Dreves en mørk Skygge, som han antog for Spionens Baad, glide hen imod Landet; bestandig blev han skuffet igjen. Det var Rofartøiet fra Krigsskibet. Hvergang det kom ind under Land, gjorde det en lang Svingning udefter og forsvandt lidt efter igjen i Mørket. Til Vagtmesteren hørte han Intet. Han sidder endnu oppe og fyrværkererer paa Møllers Kvist, sagde han til sig selv, det skal godt forslaae, nu løbe vi om og troer, at saadanne Kegler komme spadserende lige i Armene paa os.

Blæsten og Kulden tog til. Dreves sad og frøs og bandede Carsten Reimers, da han pludselig hørte et hurtigt og uregelmæssigt Aaretag og strax efter saa en lille Jolle nærme sig Land, i Nærheden af Stenene. Der sad to Mænd i den; begge roede. Sergeanten krøb ud af Grusgraven og lagde sig ned bag en vældig Sten, nærmere ved Strandkanten. Lidt ovenfor ham løb Baaden op paa Sandet. Den ene af Mændene steg ud og vadede iland. Da han kom ind paa Stranden, vendte han sig tilbage og udbrød dæmpet:

Altsaa, paa Fredag Nat, David! lad mig see, Du er her betids.

Efter disse Ord gik han op imod Brinken. Jollen roede udad igjen og forsvandt.

Dreves blev liggende. Fredag Nat! gjentog han, altsaa imorgen. Det er altid godt, man ved det. Nu blot sindig, ganske piano. Jeg naaer Dig nok, min Gut!

Først da Baaden var borte, forlod han sit Skjul

beboede Jord; der vil findes menneskelige Fremtoninger af alle Slags, men den Mand vil ikke findes.

Altsaa, for at begynde igjen, jeg bukkede og forlod hende siddende paa Feltstolen midt paa Dagligstuegulvet, ligesom jeg havde truffet hende og gik op paa anden Sal. Jeg gik først ind i det bagerste Værelse og saa Kaminristen efter; den syntes at trænge en Smule til Reparation, og jeg bukkede mig ned for at see nøiere til. Som jeg laa der paa Knæ ud over Tremmerne, fik jeg med Et en heftig Forskrækkelse ved, at der faldt en stor Draabe varmt Vand fra en betydelig Høide lige ned i Midten af en skaldet Plet, der i de sidste Aar har udvidet sig mere og mere oppe i min Isse. Jeg dreiede mig rundt paa Knæerne og saa i Veiret. Himmel og Jord! den crepslørede Kvinde var fulgt med op ad Trappen, og Kilden, hvorfra den ene Draabe kom, var ingen anden end Enkefru Badgerys Øine.

„Jeg vilde ønske, De kunde holde Dem fra at græde paa Hovedet af mig, Frue,“ sagde jeg med temmelig stor Bitterhed, thi min Taalmodighed var nu udtømt. Nutidens krølhaarede Ungdom vil maaske ikke være istand til at sympathisere med mine Følelser ved denne Leilighed; men mine skaldede Medbrødre vide saavel som jeg, at den største Frihed, man kan tage sig med os, er den, man tager sig med vor ubedækkede Isse. Enkefru Badgery syntes ikke at have hørt mig; da hun lod Taaren falde, stod hun lige over mig og saa ned paa Risten, og hun flyttede sig ikke en Tomme, efterat jeg havde talt. „Lad være at græde mig paa Hovedet,“ gjentog jeg endnu mere bitter end før. „Dette var hans Paaklædningsværelse,“ mumlede Enkefru Badgery ved sig selv, „han var saa egen med sit Barbervand; han holdt af at faae det i et lille Tinkrus, og han vilde altid have, det skulde staae paa denne Plade.“ Hun sukkede igjen og pikkede paa den ene Side af Kaminristen med Benet af sin Feltstol. Hvis jeg havde været et Fruentimmer eller hun et Mandfolk, vilde jeg nu være gaaet til Yderligheder og ved Anvendelse

at sige, at jeg skulde klavre over en Bedeskammel og rev alle hendes Andagtsbøger ned ved at passere forbi hende. Hun græd uafbrudt under Gudstjenesten, fattede sig, da den var forbi og begyndte at fortælle mig Badgerys Anskuelse om den høiere Theologi. Heldigvis var der stor Trængsel ved Udgangen, saa jeg undslap med Fare for mit Liv ved at løbe bag om Vognene, og Mellemtiden mellem Froprædiken og Høimesse tilbragte jeg alene ude paa Markerne af Frygt for, at hun skulde være kommen før hjem end jeg. Mandagen kom. Jeg gav mine Folk den udtrykkelige Ordre, ikke at indlade nogen Dame i dyb Sorg uden min særlige Tilladelse, og følende mig temmelig sikker herved, gav jeg mig til at ordne mine Bøger og Malerier. Jeg havde knap beskjæftiget mig saaledes en Times Tid, da en af Tjenestefolkene ophidset styrtede ind og underrettede mig om, at en Dame i dyb Sorg var falden i Besvimelse lige uden for Havedøren og havde anmodet om Tilladelse til at komme indenfor og hvile sig et Øieblik. Jeg skyndte mig ned ad Havegangen for at stænge Døren og kom netop tidsnok til at see den blive heftig puffet op af en tjenstvillig og medfølende Hob, der skiltes til begge Sider, da den saa mig. Og der var hun igjen; hun støttede sig til Urtekræmmeren, og Slagterdrengen var opvartende Cavaler med Feltstolen! Jeg lod mine Folk gjøre med hende, hvad de vilde og lukkede mig inde i mit Soveværelse. Da hun nogle Timer senere forlod Huset, fik jeg et Bud fra hende med en Undskyldning og den Besked, at netop denne Mandag var den sørgelige Aarsdag for hendes Bryllup, og at hun naturligvis var besvimet ved Synet af sin salig Mands Hus. Tirsdag Formiddag hengik lykkeligt uden noget nyt Overfald, og efter Frokosten besluttede jeg at gaae en Tour. Min Havedør har et Slags Kighul med et Staaltraadsgitter for. Da jeg kom nærved Gitteret, forekom det mig, at jeg saa noget mærkværdig Sort paa den udvendige Side. Jeg bøiede Hovedet ned for at see igjennem og befandt mig øieblikkeligt Ansigt til Ansigt med Crepsløret.

og gik hurtigt op ad Banken. Den Ubekjendte var ikke kommen langt, han stod flere Gange stille, saa sig om og lyttede, før han gik videre. Da han naaede hen til Slaaenbuskene, reiste der sig pludselig en høi Mand op foran ham og greb ham i Brystet.

Nu er Du min, sagde han. Jeg har ventet længe nok paa Dig, min gode Carsten Reimers.

Dette Overfald skete saa pludselig og uformodet, at den Angrebne var aldeles uforberedt paa Modstand, han udstødte et dæmpet Skrig og udbrød med en klynkende Røst:

Hvad vil I mig? Jeg er ikke Carstens Reimers.

Dreves var netop kommen op paa Banken, medens dette Overfald foregik. Da han hørte Skriget, stod han stille og lyttede.

Der har vi sandt for Dyden vor Vagtmester, sagde han. Ganske net, skal vi see, jeg har altsaa ligget her og slugt Strandluft og Nattekulde for min egen Fornøielse. Med disse Ord gik han hen til Oldenberg og hilste ham meget ærbødigt.

Vagtmesteren kjendte ham ikke, før han navngav sig. Imidlertid modtog han Dreves langt venligere end ved det sidste Møde. Dennegang kom hans Medbeiler jo for at være Vidne til hans Triumf.

Hvad bestille I ved Stranden paa denne Tid? spurgte han.

Jeg skulde bare ud og see, hvordan min gamle Ven bar sig ad med at gribe Carsten Reimers.

Nu vil I nok dreie mig en Knap, sagde Oldenberg. Hvor kunde I vide, jeg gik i det Ærinde? Jeg har ikke nævnet det for Andre end Møller.

Ja, men det var jo mig, som sad og ventede paa Jer hos Møller og spillede fuld Mand inde i Gjæstestuen.

Aa Snak! hvor kunde I vente mig der, jeg har jo ikke betroet mig til nogen levende Sjæl, andre end Majoren i Hovedqvarteret.

Ja men, min allerdeiligste Ven! det var jo ogsaa mig, som sad og lurede paa Jer oppe i Hovedqvarteret, mens jeg lod, som jeg skrev.

Denne Forklaring gik langt over Vagtmesterens Horizont, men det brød han sig for Dieblikket heller ikke om. Lad os bare komme afsted, sagde han og gav Manden et Dunk i Ryggen. Blot ingen Bugter! ved den mindste Slinger i Valtsen render jeg Jer min Kaarde i Livet. Forstaaer I?

Men jeg forsikrer Jer, at I tager feil, sagde den fremmede Sømand, I antager mig for en Anden. Jeg er ikke Carsten Reimers.

Det kan vi altid tales ved om oppe hos Majoren, svarede Oldenberg. Afsted blot, lige ud, marsch!

De tre Mænd vandrede, efter denne Befaling, tilbage mod Byen, Arrestanten i Midten, Sergeanten og Vagtmesteren hver ved sin Side.

Da de kom til Hovedqvarteret, var Enhver gaaet til Ro paa den vagthavende Officeer nær. Han gav Vagtmesteren det Raad, at bringe Fangen ned til et af Fængslerne i det gamle Slot og saa komme tilbage næste Morgen med Rapporten. Oldenberg gik og grundede lidt herpaa. Det gamle Slot var for Tiden Sygehus, Fængslerne upaaklagelige, Bevogtningen saa som saa. Han førte sin Fange over i Raadhuset og lukkede ham ind i et lille Kammer. Udenfor var der en lang Sal; der laa inat et helt Compagni Soldater, indqvarterede i Halmen paa Gulvet. Det forekom ham nok saa sikkert som at tye til Slottet. Derpaa saa han efter Jernstængerne i Vinduet, stak Nøglen til Kammeret i sin Lomme og lagde sig ned i Halmen med Sablen i Haanden og Ryggen op mod Døren. Dennegang var det Dreves, som holdt Lygten og stod og saa til. Da Vagtmesteren endelig havde ordnet Alt og lagt sig til Leie, nikkede han til Sergeanten og sagde:

Saa skal I have Tak. Nu kan vi gjerne slukke Lygten, jeg kan nok see at sove i Mørke. Dreves ønskede Vagtmesteren en god rolig Nat og gik.

Jeg kan ikke udstaae Dreves, sagde Vagtmesteren til sig selv; bestandig gaaer han og griner, som om han gjorde Nar ad mig. Det kan forresten være det Samme, for dennegang skulde det da gaae forbandet til, hvis jeg ikke tog Luven fra ham.

Under disse fromme Betragtninger sank Vagtmesterens Hoved ned paa Brystet, et langtrukkent og brummende Aandedrag tilkjendegav lidt efter en dyb og rolig Søvn.

Næste Morgen blev Fangen bragt i Forhør. Oldenberg havde skrevet en meget udførlig Melding om Alt, hvad der var foregaaet. Nu ventede han ude i Forsalen, medens Auditeuren udspurgte den Fremmede. Idet han stod og saa ud ad Vinduet, kom Dreves ind ad Døren. Dennegang var han iført Uniform.

Naa! Der har vi ham min Sjæl igjen, sagde Oldenberg. Hvad vil I? tilføiede han høit og barskt.

Bare høre lidt, hvordan det gaaer, og saa vidne, at det er Vagtmesteren alene, der har fanget den lumske Morder.

Det kan forsaavidt være godt, at I kom, siden vi maaske have eders Vidnesbyrd behov.

Han er vel allerede gaaet til Bekjendelse? spurgte Dreves.

Tvertimod! han nægter Alt, men det nytter kun lidt, der er altformeget, som vidner imod ham. Da vi undersøgte ham imorges, kan I tænke Jer, han havde en hel anden Dragt indenfor sin Kofte.

Sikken Spekulant! sagde Dreves.

Det var nu blot for at dølge sig bedre, hvis Nogen lagde Mærke til hans Sømandsdragt.

Hvad gjør Tydsken ikke for Penge? svarede Dreves hen i Veiret; saa satte han igjen det afskyelige Smil op, som Vagtmesteren nu engang ikke kunde lide.

Sidste Gang var det Jer, der narrede mig, sagde Oldenberg, kan i huske ifjor, da vi vare ude efter den Desentør?

Ja, nu da I siger det, synes jeg ligesom, det dukker op for mig.

Iaftes hoppede I ogsaa bag efter mig, men hvem tog ham, Sergeant Dreves? Hvem?

Naturligvis I, sagde Dreves. Vagtmester skal ogsaa beholde hele Æren derfor.

Strax efter bleve de kaldte ind i Forhørssalen.

Der stod det saaledes til: Fangen nægtede enhver af de Beskyldninger, Vagtmesterens Melding indeholdt. Jeg er Boi Bendixen fra Flensborg, sagde han, og har faret med Mursten paa Kjøbenhavn i mangfoldige Aar. Enhver kjender mig derovre. Jeg har ogsaa været i Fragt for Regeringen og slæbt med Kampsten til den nye Befæstning indenfor Trekroner. Mine Papirer laae i min Trøielomme, Vagtmesteren har taget dem fra mig. Det kan let blive bevist, hvad jeg siger. Skik blot Bud ned til Apothekerens, han kjender mig.

Men ham stole vi ikke paa, svarede Auditeuren.

Skik da Bud op til Peter Karberg, det er den første og hæderligste Kjøbmand i Sønderborg, skik Bud ned til Doktor Mathisen, saa brav en Dansk som Nogen, til Toldinspecteuren, til Byfogeden, de kjende mig Allesammen. Jeg ved ikke, hvad den gale Vagtmester mener med sit Carsten Reimers.

Hvor kom I fra! spurgte Auditeuren.

Jeg kom i en Jolle ovre fra Broagerland, der har de taget min Jagt og holdt den liggende i halvfjerde Uge, omme bag den anden Side Huggen, tilligemed saamange andre Fartøier, hvem ved, hvad det skal betyde. Saa faae vi en preussisk Daler om Døgnet i Liggepenge, og saa skal jeg endda selv blive ombord og være klar til enhver Tid. Det vilde jeg ikke. Jeg lod Jagten ligge, den er saa god som ny og har kostet svære Penge i Efteraaret, da den fik en ny Forhaling fra Kjøl til Top. Jeg sidder med Kone og tre Drenge, dem kan man ikke føde for deres preussiske Daler om Dagen. Jeg tog herover, for at see at faae Noget at fortjene og komme i Fart for Intendanturen med min Broders Jagt; den ligger foran Dæmningen nede ved Augustenborg.

Under denne og lignende Forklaringer var der bleven sendt Bud efter flere af de Mænd, Fangen havde paaberaabt sig. Enhver af dem bekræftede hans Udsagn og navngav ham som Skipper Boi Bendixen fra Flensborg. Sidst kom Spisevært Møller humpende ved sin Stok. Han bar sin sædvanlige Dragt, den forkortede Macintosh, de gulgraae Benklæder og de opadstræbende Støvler, men havde dog til Ære for Selskabet pyntet sig med en Overflødighed af to gulhvide Flipper, der naaede op til Kinderne og sammenholdtes i Halsen af store, straalende Stenkulsknapper. Han blev ved at staae og bukke fra det Dieblik, han kom ind, og befandt sig øiensynligt ikke vel i Forsamlingen.

Kjender De denne Mand? spurgte Auditeuren ham.

Møller saa paa Auditeuren, paa Oldenberg og paa Arrestanten, rystede gjentagne Gange paa Hovedet og svarede: Nei, jeg kjender ham ikke.

Husk Jer rigtig om og betragt ham nøie, vedblev Auditeuren, kjender I ham slet ikke?

Anskuelse angaaende Folkeløn ikke var saa stor som hans, og at jeg i min Uvidenhed satte en Sopha paa en Plads, som han i sin Tid havde anseet for særligt skikket til en Lænestol. Jeg kunde ikke gaae nogensteds hen, see nogensteds hen, ikke gjøre Noget, ikke sige Noget hele den Dag uden at skaffe mig den Enke-Mare i Crep paa Halsen; jeg forsøgte høflige Forestillinger, jeg forsøgte haard Tiltale, jeg forsøgte muggen Taushed — Intet havde den ringeste Virkning paa hende, Badgerys Minde var det uigjennemtrængelige Skjold, hvormed hun afparerede mine voldsomste Angreb. Lige til det sidste Stykke Meubel var flyttet ind, tabte jeg hende ikke af Syne, og selv da havde hun ikke rigtigt forladt Huset. En af mine sex Karle i de grønne Vais opdagede hende paa Plainen bagved Huset, hvor hun stod og under en Taarestrøm fortalte mine Tjenestefolk om, hvilken dydig Strenghed Badgery havde udvist mod Stuepigen med Hensyn til Tjenerne. Den vidunderligt modige Karl viste hende ud og lukkede Havedøren efter hende; jeg gav ham paa Stedet en halv Krone og, hvis han skulde komme Noget til, er jeg villig til at paatage mig Omsorgen for hans faderløse Børn.

Næste Dag, det var en Søndag, bivaanede jeg Morgengudstjenesten i min nye Sognekirke. Det var en bekjendt Præst, der prædikede, og Kirken var propfuld. Jeg var kommen et lille Stykke op igjennem Skibet og saa mig om efter en Plads; tilhøire kunde jeg ingen opdage; men førend jeg kunde vende mig om tilvenstre, følte jeg, at en Haand overtalende blev lagt paa min Skulder. Jeg vendte mig — og der stod Enkefru Badgery i Døren til sin Kirkestol og anmodede mig høitideligt om at træde ind. Folk trykkede paa bagved mig, Menighedens Dine hvilede paa mig, og jeg havde intet andet Valg for at undgaae Opsigt end at modtage den frygtelige Indbydelse. Lige ved Døren var der en ledig Plads, som jeg prøvede paa at lade mig falde ned i; men Enkefru Badgery standsede mig, idet hun hviskede: „Hans Plads!" og betydede mig at tage Plads paa den anden Side af sig. Jeg behøver vel ikke

af physiske Kræfter hævdet min Ret i mit eget Hus; men under de forhaandenværende Omstændigheder kunde jeg ikke gjøre Andet end at udtrykke min Forbitrelse med et Blik.

Blikket frembragte ikke den ringeste Virkning, og det er intet Under — hvem vilde kunne see med Virkning paa et Fruentimmer gjennem et Crepslør?

Jeg gik ind i det forreste Værelse og lukkede øieblikkeligt Døren efter mig. Et Dieblik efter hørte jeg Crepslørets Raslen udenfor, og Enkefru Badgerys dæmpede Stemme lød klagende gjennem Nøglehullet: „De har da vel ikke isinde at tage det til Soveværelse? Aa nei, lad være! Lad være at tage det til Sovekammer! Nu gaaer jeg lige paa Dieblikket, men jeg beder Dem, skaan det ene Værelse, lad være at sove der! Hvis De paa nogen mulig Maade kan undgaae det, saa lad være at sove der!"

Jeg aabnede Vinduet og saae op og ned ad Veien. Hvis der havde været en Politibetjent at see, havde jeg kaldt ham op, men der fandtes naturligvis ingen. Jeg lukkede Vinduet igjen og raadede i min strengeste Tone gjennem Nøglehullet Enkefru Badgery til ikke at blande sig i mine private Anliggender. „Jeg har isinde at sætte min Seng her," sagde jeg; „og hvad mere er, jeg har isinde at sove her; og hvad mere er, jeg har isinde at snorke her!" Det Sidste var haardt sagt, skulde jeg troe, og det knuste hende ogsaa for Dieblikket; thi jeg hørte Crepsløret rasle væk fra Døren, og de dæmpede Suk vandre langsomt og høitideligt ned ad Trappen igjen. Nogen Tid efter gik jeg ogsaa ned i Stueetagen. Skulde hun virkelig have forladt mine Enemærker? Jeg kiggede ind i det forreste Værelse — tomt; det bagerste — tomt; ingen flere Værelser i Stueetagen? Jo, et aflangt Værelse for Enden af Corridoren, Døren var lukket, jeg aabnede den forsigtig og saa ind. Et svagt Skrig og en Klasken af to Hænder, slagne sammen i Fortvivlelse, hilste min Indtræden; der sad hun, atter paa Feltstolen og atter midt paa Gulvet.

Jeg har aldrig seet ham for mine Øine, gjentog Møller.

Dermed var Forhøret saagodtsom tilende. De Papirer, Oldenberg havde omtalt, bleve aabnede og stemte nøiagtigt med Skipperens Forklaring.

De maa have taget feil, Vagtmester, bemærkede Dommeren, da dette var skeet.

Dennegang har de løbet med Limstangen, tilføiede en af de tilstedeværende Officerer. Oldenberg saa ned for sig og tyggede paa sin Knebelsbart. Naar han af og til hævede sine Øine, var det for at lægge Mærke til Dreves. Sergeanten stod lidt tilbage henne ved Vinduet, smilende som altid. Han hørte til med stor Opmærksomhed, men talte forresten ikke et Ord om, hvad han selv havde været Vidne til nede ved Stranden.

Kan jeg saa gaae? spurgte Boi Bendixen, da han havde pakket sine Papirer sammen.

I kan gaae, svarede Auditeuren. Forhøret var endt. Dreves og Oldenberg fulgtes sammen et Stykke ned igjennem Gaden. Oldenberg talte ikke et Ord underveis. Da de skiltes, udbrød Dreves:

Sidst var det mig, som narrede Vagtmester, det paastod I før, Hvem har narret Jer idag?

Oldenberg var rasende. Han vendte ham Ryggen uden at svare.

(Sluttes)

Correspondance.

Spectatoman. Tak! Vil blive benyttet.

J. g. n. Det Indsendte er for ubetydeligt, men dermed ville vi ikke sige, at vi aldeles ikke troe, muligen at kunne benytte Noget fra Deres Haand.

R. K. i Sorø. Naar De engang kommer hertil som Student, skal det være os en Fornøielse at hilse paa dem. Det Foreliggende kan ikke benyttes.

W. Ideen til de to Digte, der er hentet fra Ferdusi og Kazinczy, er meget god, Behandlingen, der er Deres egen, derimod mindre god, derfor Nei, Tak!

s—r. Paa en Tid, da Alle ere beskjæftigede med Løsningen af Heltzenske Gaader og — sans comparaison forresten — Bismarckske Charader, vil Publicum næppe vide at vurdere Høistæredes Logogripher.

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Prædikanterne
paa Midfaste-Søndag.

Slotskirken, Hr. Slotspræst Schrader, Kl. 10.
Frue Kirke, Hr. Conf. Dr. Paulli. Aftensang: Hr. Helms.
Holmens, Hr. Dr. Fog. Aftensang: Hr. Warburg.
Helliggeistes, Hr. Dr. Kolthoff. Aftensang: Hr. Dr. Bloch Suhr.
Trinitatis, Hr. J Nielsen. Aftensang: Hr. Levinsen.
St. Petri, Hr. Schmaltz, Kl. 10.
Frelserens, Hr. Fenger. Aftens.: Hr. Holck
Frederiks, Hr. Provst Martens, Kl. 10.
Garnisons, Hr. Blædel, Kl. 9½. Aftens.: Hr. Fibiger.
St. Johannes, Hr. Frimodt, Kl. 10.
Citadellets, Hr. Schmidt Kl. 10.
Reformert, Tydsk, Hr. Theobald, Kl. 9½.
— Fransk, Hr. Krayenbühl, Kl. 11.
Vartou, Hr. Biskop Grundtvig. Aftens.: Hr. Cand. Th. Gleerup, fra Pastoralseminariet.
Almindeligt Hospital, Hr. Cand. Wolff, Kl. 10.
Abel Cathr. Stiftelse, Hr. Schmidt. Kl 2.
Frederiksberg By, Hr. Provst Hall, Kl. 10.

Aftengudstjeneste.
Frue Kirke, Hr. Helms, Kl. 6.
Holmens, Hr. Dr. Fog, Kl. 6.
St. Johannes, Hr. Rindom, Kl. 6.

Katholsk Kirke.
Form. 8 og 12: Stille Messe. Kl. 10: Høimesse med Prædiken, Hr. Grüder. Aften Kl. 6: Andagt med Fasteprædiken, Hr. Capelan Niehaus.

Repertoire.

Mandag: Barberen i Sevilla. Tirsdag: Svend Dyrings Huus. Onsdag: Faust (uden Abonnement). Torsdag: En Caprice og Da Spanierne var her (første Gang). Fredag: Barberen i Sevilla. Lørdag: En Caprice og Da Spanierne var her.

Det kongelige Theater.

Søndagen den 26de Marts 1865, Kl. 7:
En Caprice,
Lystspil i 1 Act af A. de Musset;
Valkyrien,
Ballet i 4 Acter af Hr. Hofballetmester Bournonville, Musiken af Hr. Professor J. P. E. Hartmann.
Forbi omtrent Kl. 10.

Folketheatret.

Søndagen den 26de Marts 1865, Kl. 7:
En ægte Republikaner,
Comedie i 1 Act efter Doubigny og Pangol.
En Guldfugl,
Vaudeville-Comedie i 4 Acter af Labiche og Delacour. Musiken arrangeret af Hr. Ramsøe.
Lam og Løvinde,
Vaudeville-Bagatel i 1 Act af L. Thiboust. Musiken componeret af Hr. Georg Lumbye.

Casino.

Søndagen den 26te Marts 1865, Kl. 7:
Onkel,
Lystspil i 3 Acter med Sang efter Roderick Benedix. (Paany indstuderet).
Bjørnejægeren,
Vaudeville-Farce i 1 Act efter Varin de Jallair og Thiery.
Violettes Dukker,
burlesk Operette i 1 Act, oversat efter det Franske af A. Zinck. Musiken af Adam.
Forbi Kl. 10½.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen**. — J. Cohens Bogtrykkeri.

„Nei, lad vær'! Kig ikke paa den Maade," raabte Enkefru Badgery og vred sine Hænder, „jeg vilde kunne taale det i ethvert andet Værelse, men jeg kan ikke taale det i dette. Hver Mandag Morgen leverede jeg ud til Vadsk i dette Værelse; han var saa vanskelig med sit Linned, Vadskerkonen kom aldrig Stivelse nok i hans Kraver. O! hvor tidt har han ikke atter og atter stukket sit Hoved ind ad Døren, ligesom De gjorde før, og sagt paa sin morsomme Maade: „Mer Stivelse!" O hvor pudsig, hvor overordentlig pudsig var han ikke stedse i denne søde lille Stue!" Jeg svarede ikke, thi Ord passede ikke længere til Situationen. Jeg stod med Haanden paa Døren og saa gjennem Corridoren ud imod Haven, arrigt ventende paa, at Enkefru Badgery skulde gaae. Min Plan lykkedes; hun reiste sig, sukkede, slog Feltstolen sammen, spankede ud gjennem Corridoren, standsede paa Dørmaatten og sagde til sig selv: „Søde, søde Plet!" gik ned ad Trappen, vandrede sukkende hen ad Grusgangen og forsvandt endelig bag Havedøren.

„Lad hende komme igjen, om De tør!" sagde jeg til Opvartningskonen. Hun neiede og skjælvede. Jeg forlod nu Huset, meget tilfreds med min egen Opførsel under disse særdeles vanskelige Omstændigheder, og tillige med den falske Overbevisning, at jeg var færdig med Enkefru Badgery.

Næste Dag flyttede jeg mine Meubler ind. Et Hus under en Flytning er den mest ubeskyttede Ting paa Jordens Overflade. Dørene maae staae aabne, og man kan have saa mange Folk, man vil, der er ikke een, man kan stole paa til Skildvagt, saalænge Flyttevognene ere for Døren. Flytteraseriet demoraliserer den stærkeste Character, og der er ikke Tale om et ordentlig bevogtet Sted fra Loft til Kælder. Hvorledes Indbrudet skete, eller hvorledes Krigspudset udførtes, ved jeg ikke, men Factum er, at, da mine Meubler flyttede ind, flyttede den uundgaaelige Enkefru Badgery med.

Jeg eier nogle meget sjeldne Kobberstik efter de gamle Mestere, og

jeg kom først til Bevidsthed om Enkefru Badgerys Nærværelse, medens jeg hængte mit „avant la lettre" af Titians Venus op over Kaminen i Cabinettet. „Ikke der!" bad den dæmpede, klagende Stemme, „der pleiede hans Portræt at hænge.

„O! hvilket Skilderi, hvilket rædsomt Skilderi at hænge der, hvor hans Portræt pleiede at hænge." Rasende vendte jeg mig om, og der stod hun, stedse indhyllet i Crep og stedse førende sin modbydelige Feltstol med sig. Førend jeg kunde svare et Ord, kom sex Karle med grønne Baisforklæder vaklende ind med min Buffet, og med Eet forsvandt Enkefru Badgery. Havde de trampet paa hende eller maset hende i Dørkarmen? Skjønt jeg ikke af Naturen er noget ondt Menneske, gjorde jeg dog mig selv disse Spørgsmaal med stor Fatning; men ikke lang Tid efter bleve de paa en praktisk Maade besvarede ved hendes egen Tilsynekomst i en fuldstændig ubeskadiget Tilstand af chronisk Sorg.

I Løbet af Dagen blev jeg traadt paa Tæerne, jeg blev puffet omkring af mine egne Meubler, de sex Karle med Baisforklæderne tabte alle Slags Smaagjenstande ned paa mig, naar de gik op og ned ad Trapperne; men Enkefru Badgery slap uskadt. Hvergang jeg troede, at hun var bleven vist ud, viste det sig, at hun stod og sukkede lige bag ved mig; hun begræd Badgerys Minde i ethvert Værelse og holdt ud til det Sidste, uforstyrret af Flytningens chaotiske Forvirring. Jeg er ikke vis paa det, men jeg troer, at hun medbragte en Tindaase med Smørrebrød i og afholdt et taarevædet Pikkenik for sig selv i Haven foran Huset.

Det, siger jeg, er jeg ikke vis paa, men jeg er aldeles vis paa, at jeg hele Dagen ikke et Øieblik var fuldstændig fri for hende, og jeg ved paa min Ære, at hun holdt paa at gjøre mig ligesaa bekjendt med Badgerys Skikke og Sædvaner, som jeg er med mine egne.

Det vil muligvis interessere Læserne at høre, at min Smag i Henseende til Gulvtæpper ikke stemmede overens med Badgerys, at min

Tilskueren.

Nr. 9. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Klosterstræde Nr. 12, 1ste Sal. Søndagen den 2den April. Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. 1865.

O var jeg!

En Yngling med sin Pige gaaer
Saa kjærligt Arm i Arm —
„O! var jeg Kammen i dit Haar!"
Han hvisker elskovsvarm.

Hun skuer op til ham med Lyst —
Lieutenant og decorert —
„O var jeg Korset paa dit Bryst!"
Hun sukker hel charmert.

Og Ønsket svæved' snelt og let
Til Gudethronens Fod,
Og Amor hørte det, men slet
Han sikkert det forstod.

Thi, vaagned' op af Elskovs Blund,
Det klart for Begge staaer,
At han blev hendes Kors, og hun
Blev Kammen til hans Haar.

—y.

Hjemme og ude.

Hvor dog Exemplet smitter! For ikke lang Tid siden priste vi os lykkelige herhjemme, naar vi trak en Parallel mellem de ministerielle Forhold i Preussen og i Danmark. Vi vare saa henrykte over, at der ikke fandtes en med bismarckske Principer udrustet Mand i Kongens Raad, og vi ansaae det for en fuldstændig Umulighed, at Skjæbnen kunde forlene os med en saadan. Men man skal ikke glæde sig for tidligt. Den preussiske Regerings haanende og retskrænkende Optræden overfor Deputeretkamret, dens totale Mangel paa politisk Moralitet og fuldkomne Ignoreren af Folkevillien har visselig fængslet Europas Opmærksomhed. Man har bedømt den i stærke, begrundede Udtryk og tilkjendegivet sin Afsky, men vistnok aldrig troet, at Nogen kunde finde en slig Adfærd mod et Folks lovlige Respræsentanter berettiget end sige efterlignelsesværdig. Ikke destomindre er der dog her i Landet en Mand, paa hvem d'Hrr. Bismarcks og Roons Opførsel har udøvet en uimodstaaeligt tiltrækkende Virkning. Denne Mand er Hs. Excell. Justitsminister Heltzen. Her er ikke Stedet til at dvæle ved hans interessante Underhandlinger med den apokryphe Molzen, der som en Meteor er faret hen over Danmarks Himmel; de have fundet ypperlige Fremstillere og ere blevne belyste ved Forhandlingerne i Folkethinget. Men man kan ikke for ofte minde om den Mangel paa sand moralsk Holdning og den Blindhed for Regeringens Værdighed, som Ministeren har lagt for Dagen. Han benytter sig af ildeansete Personligheder, krænker Brevhemmeligheden og søger at lokke Tilstaaelser frem ved at tilbyde Statens Embeder. Spørger man om Forbilleder for en slig Handlemaade, da behøver man blot at pege hen paa Preussen. Der findes de, og der har naturligvis Hs. Excell. gjort sine Studier. Men der gives endnu en Lighed mellem Hr. Heltzen og hans Collegaer ved Spree. Naar Folkerepræsentationen i Berlin stiller en Interpellation til en Minister, og denne ikke føler sig tiltalt deraf, svarer han hverken med den Alvor eller Imødekommenhed, som skyldes de Mænd, der give Samfundet Love, men han negligerer Forespørgslen og slaaer smilende Interpellanterne i Ansigtet med Haansord. Var ikke Hs. Excell.s Fremfærd mod Rigsraadets Landsthing en lignende? Han fortalte først, at han ikke betragtede dette som sit rette Forum og meddelte derpaa flere løst henkastede, halvflotte Svar. I Rigsdagens Folkething viste Hr. Heltzen kun et Øieblikś Alvor og antog derefter en udfordrende Holdning, der blot tjente til at forringe Virkningen af hans Ytringer. Hs. Excell. har iøvrigt ved den hele Sag domfældet sig selv; vi fatte ikke, hvorledes Bondevennerne kunne forsvare ham. Derimod indsee vi tilfulde, at der maa alvorligere Modstandere til at styrte ham end en Hage med hans „Tyre og røde Klæder." —

For en Tid tilbage meddeltes der fra England, at Dronning Victoria vilde i den forestaaende Sommer begive sig til Koburg. Bladene udtrykte sig med Mishag om denne Reise, og Ministeriet, hed det, vilde paa det Bestemteste modsætte sig Hds. Majestæts Forehavende. Det engelske Folk havde nemlig under Overfaldet paa Danmark lagt sin fjendtlige Stemning mod Tydskland aabenlyst for Dagen og var ikke uvidende om Dronningens koburgske Sympathier. Man ønskede derfor ikke, at Kronens Bærer skulde forny sine tidligere Besøg hos Vindbeutelen Hertug Ernst og derved ligesom give et officielt Dementi af Nationens politiske Anskuelser. Planen blev da lagt tilside, men nu dukker Rygterne om dens Gjenoptagelse atter frem. Denne Gang fortælles der, at Victoria vil i Koburg overvære Afsløringen af hendes Gemals Buste. — „The Owl" skriver, at der med Hensyn til Prindsessen af Wales forestaaer en interessant Begivenhed. —

Tilstanden i Grækenland skal, efter de tydske Blade, være alt Andet end beroligende. Folket skuer med længselsfulde Blik mod Nürnberg, hvor Otto og hans Amalie leve i bedste Forstaaelse. Hvis det var Tilfældet, vilde Skildringen være fuldstændig rigtig. Men det Modsatte finder netop Sted. Der hersker ganske vist lidt Animositet mod Grev Sponneck; men Kong Georg hilses overalt med Begeistring. Desværre har Telegrammet om hans Forlovelse med Frøken Soutzos, en Kvinde af Folkets Midte, ikke stadfæstet sig. Det var at vente, at Prinds Julius (!) vilde fraraade en slig Forbindelse.

P. S. Ved Bladets Slutning erfare vi, at Heltzen er afskediget. Det maa vistnok være en Trykfeil, naar der i „Departementstidenden" staaer: „i Naade".

holder De af smukke Udsigter, saa gaae vi et Par hundrede Skridt høiere op, og De skal see, De vil ikke fortryde det."

Vi stege op ad en Trappe, raat dannet af sammenvæltede Stene, som førte os fra den ene Afsats til den anden op til Bakketoppen tæt ved en temmelig stor Bygning, ret kjøn i Sammenligning med de andre der paa Egnen. Det røde Teglstenstag overskyggedes af en Pinielund, der drog sig let hen over Bakkekammen. Ved det første Blik syntes den mørke, skyggefulde Løvhvælving at skjule Alt; men paa Vandringen gjennem Parken, hvis man vil kalde det bølgeformede, græsgroede, klippesprængte Bakkestrøg saaledes, hvor Kunsten ikke havde gjort Noget for Naturen, fandt man ved hvert Skridt mellem de ranke Stammer de prægtigste Udsigter over Havet med dets mange Smaabugter og Bjergene; mod Nord et skovgroet Høidedrag, der strakte sig henimod Coudons fjerne Toppe, med deres fine, dristigt takkede, blaae Linier, mod Øst den varme, gulbrune Kyst, bræmmet med gamle Slotte i Renaissancens elegante Stil, saa Indløbet til Toulons mindre Rhed og nogle Huse i Byen, en fremspringende Pynt, hvis ensformige, udtryksløse Linier heldigvis vare skjulte for Synet, og derefter den aabne Rhed, der tabte sig bag Bjergene og i Horizonten begrændsedes af Halvøen Giens's ubestemte Omrids og de Hyeriske Øers i blaalig Taage dæmrende Masser.

Til denne Side var Udsigten, indesluttet i en Ramme af Piniernes Kroner og det tætte Krat, saa fuldendt deilig, at jeg henrykt standsede et Øieblik; skjønnere end denne havde jeg ingen seet ved Neapels eller Siciliens Kyster. Den store Rhed, seet saaledes ovenfra og paa alle Sider indesluttet af bølgeformede Høider, spillede i alle Regnbuens Farver. Bølgeslaget tegnede endnu enkelte hvide Skumstriber paa det dybe Blaae udimod det aabne Hav, men altsom de døde hen i det rolige Vand længere inde, gik det over i grønne Farvetoner, indtil det udbredte sig i den lille Lazarethbugt under vore Fødder og udgjød de græske Vandes violette Skjær over Tangplanterne paa Bunden.

Tamaris

af George Sand.

(Efter Revue des deux mondes.)

I.

I Marts 1860 ledsagede jeg i Egenskab af Læge min Faders gamle Ven, Baron de la Rive, min anden Fader, fra Neapel til Nizza. Baronen var rig og høimodig, og jeg havde gjort mig det til Pligt at ofre ham de første Aar af min medicinske Løbebane; han havde frelst min Familie fra fuldstændig Ødelæggelse, vi skyldte ham Alt. Han saa sig nødsaget til at modtage min Opofrelse, og han modtog den med Taknemmelighed, høihjertet som han var. To Aar forinden var han bleven angrebet af en meget farlig Sygdom og havde nu gjenvundet sit Helbred i Italien; men jeg raadede ham til i Nizza at tilbringe Aarets smukkeste Tid, fremfor paany at udsætte sig for Pariserluften. Han fulgte mine Raad og besluttede sig til endnu at tilbringe et Par Maaneder der, idet han lod mig selv raade over min Frihed, som forresten kun havde lidt ringe Skaar ved min gamle Vens behagelige Selskab paa den deilige Reise. Da netop nogle Forretninger i Anledning af Arven efter mine Forældre, der havde været bosiddende i Auvergne, kaldte mig til Provence, tog jeg Ophold i Toulon og tilbragte tre Maaneder der, i hvilken Tid de efterfølgende Begivenhenheder passerede.

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Medens „Jacobinerne," Ochlokratiets Bannerførere, og „Feuillanterne," det constitutionelle Kongedømmes Tilhængere, allerede i Begyndelsen af Aaret 1790 dannede Klubber, hvorfra de søgte at paavirke Nationalforsamlingen, finde vi ikke hos Girondinerne slige Foreninger, der officielt opstillede politiske Sætninger og betragtede sig som en berettiget Magt i Staten. Gironden savnede visselig ikke Sammenkomster, men disse bevarede i det Hele taget Characteren af private Møder. De Deputerede meddelte her hverandre deres Planer og skjulte dem lige indtil det Øieblik, da de udtalte dem i den lovgivende Forsamling. Det var i disse huslige Cirkler, at enkelte mere eller mindre phantastiske Personligheder ved Ordets Magt opsvang sig til Herskere og stedse fangede flere ungdommelige, ærgjerrige Sjæle i deres Garn; men det kan paa den anden Side heller ikke nægtes, at baade sunde og dristige Ideer her traadte frem for Dagens Lys. Blandt de enkelte Saloner erhvervede Fru Rolands sig hurtigt den største Navnkundighed. Hertil strømmede Girondens Mænd, og her forenede de sig med de Deputerede, der snart under deres Navn viste sig som et bestemt politisk Parti. Vi skulle i Korthed betragte det lille Selskab, der samledes om Handelsmanden Rolands aandrige Hustru, hvis middelbare Indflydelse paa Revolutionens Gang var af en ganske overordenlig Betydning.

Skjønt Kvinde besad hun Mandens Mod og udviklede under sin politiske Virksomhed en mærkværdig Bestemthed i Villien. Johanna hørte til de Characterer, der kun fremstaae, naar store Vendepuncter i Menneskenes Liv indtræffe, men hvoraf Frankrig ogsaa tæller flere, som værdigt kunne stilles ved hendes Side, ja langt overgaae hende. I intet andet Land har Kvinden saaledes grebet ind i Historien. Da det franske Folks nationale Tilværelse truedes med Undergang i Midten af det femtende Aarhundrede, var det den attenaarige Jeanne d' Arc, der indgjød Nationen nyt Mod og gav Stødet til Fædrelandets Befrielse fra det engelske Aag. Under Anarchiets Rædsler i det Tidsrum, som netop her beskjæftiger os, skulle vi see en Kvinde, Charlotte Corday, med sikker Haand dræbe Marat, den blodtørstigste af alle Demagoger. En saadan ophøiet Gjerning kan sikkert Johanne Roland ikke pege tilbage paa; men hun har ved sine geniale Ideer, der endnu opbevares i hendes „Erindringer", og ved sit skjønne, heltemodige Exempel været en mægtig Spore for den Kreds, hvori hun virkede. Vi feile ikke, naar vi paastaae, at de ophøiede, ædle Tanker, der fængsle Sindet og tiltrækkende bevæge vort Indre under Studiet af den franske Revolution, alene skyldes hende og Vergniaud, som beundrende betragtede hende som sin Lærerinde. — Her er ikke Stedet til at dvæle ved Enkelthederne i denne Kvindes Liv; de have desuden fundet en glimrende Fremstiller i Lamartine. Den store Digter viser os snart Johanne, siddende med Gravstikken i Haanden paa hendes fattige Faders Kobberstikkerværksted ved „Quai des Orfèvres," snart skildrer han hende, fordybet i den klassiske eller franske Literaturs Mesterværker. Med stille Andagt dvæler hun det ene Øieblik blandt Klosterets Nonner, det andet iler hun til Torvet for at gjøre Indkjøb til Moderens Kjøkken. Vant til at bevæge sig i alle Livets Forhold, modtog hendes Sjæl mangfoldige, vidtforskjellige Indtryk, der alle sloge Rod og spirede i hendes Bryst. Hvad der havde tiltalt eller frastødt hende i Barndommen, vedblev i den modne Alder at udøve de samme Virkninger paa hende. I Versailles var hun saaledes engang Vidne til Marie Antoinettes Forfængelighed og Pragtlyst, der blot kunde fremkalde en modbydelig Følelse hos den unge Pige, som sværmede for den menneskelige Naturtilstand saaledes, som den er skildret i Rousseaus „Émile," og som deraf havde lært at foragte et forfinet Culturliv. Fra det Øieblik af stemtes Johanna bittert mod Dronningen, og i Aarenes Løb udviklede denne Misstemning sig til et glødende Had. — Hun blev gift med Roland de la Platière, der var Inspecteur ved en Fabrik i Amiens, og som i mange Retninger kan betragtes som en Afglands af sin unge Kone. Hans Sæder vare rene, hans Begavelse ikke overordenlig, men en umættelig Ærgjerrighed lod ham aldrig hvile. Denne havde tidligt gjort ham til en heftig Modstander af den daværende Tingenes Orden. Født af borgerlige Forældre higede han efter de udmærkede Stillinger i Samfundet, men erfarede med Harme, at hans jevne Oprindelse forhindrede ham fra at beklæde noget høit Embede. Da greb Roland til Genferphilosophens „Contrat social" og studerede de deri udtalte republikanske Grundsætninger. Han tilegnede sig ganske det af Rousseau opstillede politiske og sociale Schema, men den mægtige Aand, der lever i denne Ramme, formaaede den tørre, forretningsdygtige Mand ikke at opfatte. Han kjendte Formen, men var fremmed for Ideen. Skjæbnen syntes derfor at have truffet det rette Valg, da den gav ham Johanna til Ægtefælle; thi med Hensyn til hende var næsten det Modsatte Tilfældet. Hun stod som hans aandelige Supplement. — Fra Amiens drog Roland med sin Hustru til Lyon, hvor han erholdt en større Beskjæftigelse ved et af Manufacturfabrikkerne, og her levede Ægteparret, da Revolutionen udbrød. Med spændt Opmærksomhed fulgte de begge Begivenhederne i Paris; de saae i Dagbladenes Spalter de Ideer, som Ingen før havde vovet at udtale offenligt; de følte, at Tiden var kommen til at handle, og de brændte af Begjærlighed efter at see Hovedstaden og bivaane Nationalforsamlingens Møder. Hvor lykkelige priste ikke Roland og hans Hustru sig, da Communeraadet i Lyon sendte ham som Deputeret til Paris i Begyndelsen af Aaret 1791, for der at forsvare Stadens Handelsinteresser for en af Comiteerne. De afreiste strax og leiede sig en Bolig i Nærheden af „Manège du Roi," hvor Folkerepræsentationen samledes. Johanna ilede øieblikkeligt derhen og lyttede til Mirabeaus mægtige Stemme. Hun kom i Berøring med nogle Deputerede af yderste Venstre og indbød dem til sit Hjem. Robespierre og Buzot besøgte hende fire Gange om Ugen; snart indførtes Brissot og Pethion i Rolands Salon. Det var det første flygtige Bekjendtskab med Revolutionens Mænd. Da Constituanten adskiltes, vendte Roland tilbage til Lyon; men Ægteparret havde engang drukket af „Revolutionens berusende Bæger" og indfandt sig atter i Hovedstaden i December, halvtredie Maaned efter Legislativens Aabning. Nu indtraadte det Tidspunkt, da Johanna Roland begyndte at udfolde hele sin Virksomhed. Den aandrige Dames Navn gjenlød snart overalt i Paris. Girondens Deputerede flokkedes om hende, hun henrykkede dem alle ved sin Aandrighed og sit skjønne Ydre. Hun var en Aspasia, men Roland selv var alt Andet end en Perikles; han træder foreløbigt i Skygge, desmere glimrer derimod hans Ægtefælle. I hendes Salon udtales første Gang Ordet Republik, og her bestemmes Girondinernes Optræden i den lovgivende Forsamling. I Stilhed lægges de Planer, der skulle undergrave Thronen og hidføre Krigen med Udlandet, for ved dennes Hjælp at ophidse alle Folkelidenskaberne mod Ludvig XVI. Her tildeler Fru Roland de Enkelte deres Roller og opmuntrer dem til Kampen mod den tusindaarige Krone.

(Fortsættes).

Bidrag til Kjøbenhavns Physiognomik.

IV.

Integade.

(Humoreske.)

Vi vilde gjøre os skyldige i en skammelig Uredelighed, ifald vi ikke gjorde den Indrømmelse, at vi i et vist givet, ubehageligt Tilfælde ubetinget vilde søge Opreisning hos Øvrigheden eller hos Domstolene, skjøndt vi rigtignok ikke kunne nægte, at Domstolene paa ingen mulig Maade tiltale os personligt, og skjøndt vi bestemt maae fremhæve deres fuldstændige Afmagt ligeoverfor Æreskrænkelser, men til Trods herfor kunne vi ikke undlade at indrømme, at vi i et vist givet Tilfælde uvægerligt vilde henvende os til Øvrigheden og, vi blues ikke ved at tilføie det, just i Anledning af en Æresopreisning. Vi appellere freidigt til enhver gammel Underofficier, der ikke har faaet Korset for tro Tjeneste, til enhver hæderlig Skuespiller, der ikke er bleven Professor, til enhver Oberstlieutenant, der ikke er bleven Commandeur af Dannebroge, til enhver godgjørende Medborger, der ikke kan blive Borgerrepræsentant, til enhver af de 6—7 nederste Classer, der ikke blive inviterede med til de morsomme Hoffester, til enhver — ja, kort sagt, til ethvert følende Hjerte vende vi os uden Sky med det Spørgsmaal, om der ikke er Noget til her i Universet, der hedder honnet Ambition, om der ikke er Noget til, der hedder krænket honnet Ambition? Og der er ingen Tvivl om, at de Alle som En ville svare: „Jo!" — Nuvel! saa er der

Medens Baronen i Begyndelsen af sin Reise havde maattet gjøre et tvungent Ophold paa flere Uger i denne By, havde jeg stiftet forskjellige Bekjendtskaber, og Stedet var mig derfor ikke ganske fremmed. Blandt de Forbindelser, jeg saaledes i Forbigaaende havde knyttet, var der en, hvorom Mindet især havde noget Tillokkende for mig, og jeg erfarede derfor til min Glæde kort efter, at jeg var kommet, at Lieutenant de la Florade var Næstcommanderende ombord paa Corvetten Bretagne, der laa paa Toulons Rhed. Han var opdraget paa Havet og aandede kun frit ved Synet heraf, men dog fra Top til Taa Provençaler, fyrig og livlig, aandrig, med et varmt Hjerte, en fast Character og et kraftigt Legeme. Han stod for mig som en Typus paa det Bedste og Eiendommeligste i denne Race. Jeg har kun kjendt faa Naturer med en saa lykkelig Begavelse som han. Han var snarere lille end stor, velbygget, bredskuldret, behændig og kraftig; Udtrykket i hans Ansigt var elskværdigt, hans Mund stor med prægtige Tænder, lidt fremstaaende Kindben, Panden bred og Halsen hvid, men overordenlig smuk, et rigt, silkeblødt Haar, maaske lidt for kruset trods hans Omhu for at bekjæmpe denne dets naturlige Tilbøielighed. Næsen var lille, men fin, Øiet klart og gjennemtrængende, med hvælvede Laag og mørke, buede Bryn, omgivet af en mørk Ring, der ved den mindste Bevægelse blev blodrød. Det var et characteristisk Træk, hvormed man tilstrækkelig havde kunnet give hans Signalement, og som jeg kun har seet hos ham; det var mere bizart end skjønt, men det gav hans Øine en mærkværdig Glød, og hans Ansigt fik herved den Bevægelighed, som jeg altid har elsket og skattet som Bevis paa en Fylde og Rigdom af Følelser, der hade enhver Tvang og afskye Hykleri.

Som han var, lagde man Mærke til ham og gjorde han sig yndet første Gang, man saa ham. Hans livlige, hjertelige, lidt støiende Optræden var præget af en Letbevægelighed, der svarede til hans Ansigts glade Udtryk. Hans hurtige Fatteevne, lige rask til at gribe og fastholde — to Evner, der ellers pleie at udelukke hinanden — gjorde ham til en

jeg mig en Siesta, ryger min Pibe og tager fat paa Fiskeriet, naar Veiret er godt; i Skumringen tager jeg saa ind til Byen igjen."

„Og De har Ingen herinde til at passe paa? Deres Eiendom bliver respecteret om Natten?"

„Ja, takket være Toldbetjentene og Kystvogterne, der patrouillere langs Stranden. Egnens Folk ere i det Hele taget skikkelige nok; men vore ensomme Stier, vore spredte Landsteder med deres store tætplantede Haver lokke de Horder af fremmede Banditter, som Havet og Jernbanerne føre sammen paa de store Værfter, hertil. De seer nok, at alle vore Kjældervinduer ere stængede og gitrede som i et Fængsel, og vil De blive her, saa skal De see, at Ingen gaaer ud ved Nattetid uden godt Følgeskab eller velbevæbnet. Og alligevel stjæle og røve de her; men med en god Revolver eller en god Lifepreserver kan man forresten gaae, hvor det skal være."

„De giver mig sandelig ingen Grund til at klage over saa hurtigt at skulle skille mig ved en Eiendom i deres Nabolag. Jeg holder slet ikke af at leve paa Krigsfod med mine Lige."

„Banditterne ere da ikke deres Lige, vedblev han; men lad os nu see os lidt om her, saa kan vi siden tage deres Eiendom i Øiesyn." —

Kysten var, saalangt den strakte sig mod Syd, tilsyneladende flad og delt i en Mængde næsten ensartede Landbrug; Vinhaver vexlede med Olivenlunde, magre Jorder med frugtbare Agre, indenfor hver Indhegning et Landsted, som oftest uanseligt og forfaldent. Hr. Pasqualis var vel net og hyggeligt nok, men tog sig slet ikke ud der nede ved Søen, og da jeg gjorde en Bemærkning herom, svarede han: — „De kjender ikke Egnen her. Herfra, hvor vi nu ere, viser den sig ikke, som den egentlig er. Men jeg har valgt mit Opholdsted hernede, fordi jeg her under Bakkerne ligger i Læ for Nordenvinden, og fordi Alt, hvad jeg sætter Pris paa ved Landlivet, findes her: den friske Strand med dens vaade Stene og det interessante Dyreliv, som rører sig herude. Men

heller næppe Nogen, der nogensinde har hørt Navnet „Integade“ og seet det, hvortil hint Navn sigter, som ikke vil give os den fuldstændigste Ret i denne vor Beslutning, i et vist givet og ubehageligt Tilfælde uden videre at ville forlange Opreisning hos Øvrigheden, hos Domstolene, hos Magistraten — qu'im porte! — hvis nemlig det ulykkelige Lod var os beskaaret at hedde og at være — „Raadhusstræde.“

Retsindige Læser! Sæt Dig et Øieblik ind i „Raadhusstrædes“ Sted, og sig saa paa Cavalers Parole, om Du ikke vilde ansee det for den personligste og blodigste Fornærmelse, at der overhovedet fandtes Noget, der hed „Integade“? — Jo, visseligen!

Haardt maa det være at høre Andre tale til En om Ens „store Bro'er“ og derved minde En om Ens eiendommelige Lidenhed, men det faaer dog at være, thi man er jo i saa Tilfælde liden og den „store Bro'er“ forholdsvis stor; men haardere, ti Gange haardere maa det dog være at høre sig selv benævnet et Stræde, naar man er stor og bred og anselig, medens den lille ubetydelige Stifting benævnes en Gade — Integade!

Som sagt, hed vi „Raadhusstræde“, saa henvendte vi os strax til Magistraten med en udførlig og velmotiveret Klage, vi fordrede Undersøgelser, vi fordrede Æresopreisning, vi — ja, vi fordrede, at der blev nedsat en Commission, ja, det gjorde vi! Vi fordrede at blive omdøbte, baade vi selv og Integade, saa kunde de længe nok kalde os for Baptister.

Integade! det er en Gade! nei, det er netop „inte“ Gade, siger Kjøbenhavneren — Sophisteri! Gade eller „inte“ Gade! — „to be or not to be!“

„Man sætte „inte“ for, man sætte „inte“ bag,
Gaden beholder dog sin Smag.“

Og det maa dog virkelig være tungt for et Stræde som Raadhusstræde!

Theatret og Theaterforholdenes Rolle herhjemme.

Man har ofte og med fuldstændig Ret talt om den utilbørlige Rolle, som Theatret og Theaterforholdene spille i hele vort sociale, ja, man kunde næsten fristes til at sige, og politiske Liv. Der er jo virkelig noget Mærkværdigt ved at see den Sensation, som vækkes ved Indstuderingen af et nyt eller Gjenoptagelsen af et ældre Stykke, de spaltelange Kritiker i politiske Organer af Premiertheatrets Bagateller og Secondtheatrenes Spektakelstykker, ikke at tale om Trompetstødene i Anledning af en Debut. Den ubetydeligste Skuespiller er en Notabilitet; man søger ham i Selskabet, man lytter til hans Coulissepassiar, man vender sig efter ham paa Gaden, og hans Visitkort hænger i alle Boghandlervinduer, ja, det Sidste er næsten det Bedste; thi der hører dog en Del koldblodig Uforskammethed til at gaae hen og lade sig portraitere og stille ud og herved forkynde den Tro for Alverden, at Ens herlige Aasyn er værd det klingende Sølv, naar man t. Ex. hedder — naa, nomina sunt odiosa, og Uforskammetheden bliver jo noget formindsket, naar man ved, at der virkelig findes Kjøbere til alle disse opstablede Aandrighedens Caricaturer med det lange, tilbagestrøgne Haar og de kjække Profiler. Ja, det er baade comisk, og det er tragisk, og det er for den Sags Skyld da ogsaa baade comiske og tragiske Helte.

Dernæst bliver Theatret anseet for et af Nationens vigtigste Dannelsesmidler; det er jo muligt, at det er det, men indtil videre ville vi dog til Ære for den danske Nation troe og haabe det Modsatte, thi vi ere jo dog gjennemsnitsvis en civiliseret Nation; men trængte vi til at lære dansk Sprog og dansk Udtale af Skuespillerne A. B. C., saa blev det dog vist vanskeligt for os at vindicere os Prædicatet: civiliseret. Ganske vist! der er Enkelte ved det kongelige Theater, der kunne tale Dansk, der er En og Anden, men ogsaa kun En og Anden, ved Secondtheatrene, der besidder det Talent, men den største Del har næppe nok Ide derom, ingen Ide om Sprog og Grammatik og kun en meget forvirret om Udtalen, og denne endog yderligere forhutlet af ligesaa forvirrede Instructeurer. Og det skulde være Dannelsens Forplantere — o tempora o. s. v.!

Een Trøst have vi dog, skjøndt ingen stor, for dem, der med os sukke over hin Tidernes Misère: der er Andre, der ere ligesaa gale.

Oscar Comettant, der som bekjendt forrige Aar opholdt sig her i Danmark som Correspondent for „le Siècle“, har efter sin Hjemkomst udgivet en Bog, der hedder: „Danmark, som det er,“ i hvilken Danmark naturligvis skildres, som det ikke er. Blandt Andet omtaler han i denne Bog ogsaa vore Theatre, og i Omtalen af „Folketheatret“ forekommer der saa glimrende Tirader og Oplysninger, at det vilde være en Skam af os at forholde vore Læsere de bedste. Til Ære for Frankrig og dets Kritiks høie Standpunct maae vi dog forudskikke den Bemærkning, at Hr. Comettant sikkert er alt Andet end Kritiker, derom vidner hver Side i Bogen, hver Linie, ja næsten hvert Ord. I vore Theatre specielt seer han Idealet i det Passable, det Fortrinlige i det Middelmaadige og det Gode i det Slette. Man skulde næsten troe, at han havde seet med en fortryllet Ynglings forelskede Blik; gjennem Kritikens Staalbriller har han allenfals ikke seet. Og det er aldeles ikke behageligt, tvertimod! Ros for den Fortræffelighed, som man føler, at man ikke besidder, er langt ubehageligere end Dadel for de Feil, som Ens Samvittighed frikjender En for. Derfor aftrykke vi de følgende Uddrag, det er altid en lille Smule Protest.

Det hedder saaledes:

Folketheatret er mindre end det kgl. Theater, men har et livligere Udseende, omtrent som Variété-Theatret i Paris. Man opfører her Dramaer, Comedier og Vaudeviller. Jeg har overværet flere Forestillinger paa Folketheatret og er altid bleven henreven af Skuespillernes fine og naturlige Spil. Fru Caroline Marguerithe von der Recke, en Datter af den berømte Dandsecomponist Lumbye og gift med den aandrige Vaudevilleforfatter og Visedigter, hvis Navn hun bærer, er den glimrende Stjerne, paa hvilken Astronomerne, under deres Betragtninger af den dramatiske Himmel, fæste deres Blikke. Siden man har kaldt Holberg for Danmarks Molière og Fru Heiberg for Danmarks Melle Mars, saa indseer jeg ikke, hvorfor man ikke skulde kunne kalde Fru von der Recke for Kjøbenhavns Dejazet. Ligesom denne er hun i Besiddelse af en Frihed og et Skjælmeri, der begrændses af den ærlige Ligefremhed, som characteriserer Nordens Kvinder. Hun elsker Kunsten til Raseri, og hun er ligesom Dejazet af Naturen begavet med en udtryksfuld, klar, velklingende og tiltalende Stemme.

Jeg skal aldrig glemme den Aften, da Hr. og Fru von der Recke gjorde mig den Ære at besøge mig i Hotellet; det var Dagen før jeg for sidste Gang vendte tilbage til Krigsskuepladsen. Manden foredrog med et smittende Lune sine sidste Sange, medens hans Frue sang to Romancer paa Fransk med et sjælfuldt Foredrag, et livligt Minespil og en fremmed Udtale, som hos hende snarere syntes at være en piquant Egenskab end en Mangel. Jeg hører endnu Fru von der Reckes frie og harmoniske Stemme, og jeg seer endnu tydeligt i Tankerne hendes paa engang livlige og ærlige Ansigt, da hun, idet hun accompagnerede sig selv paa Claveret, foredrog den i Frankrig næsten glemte Romance, men som hun vil redde fra Forglemmelsen (mon? — i Frankrig?):

„L'amour est un enfant trompeur,
Disait souvent ma mère.“

Nu følger der en Udsigt over Fru Reckes Liv, hendes Fødsel, forskjellige Debut'er og Giftermaal og endelig en Oversigt over al den frygtelige og systematiske Forfølgelse, som den „unge og smukke Skuespillerinde“ har været Gjenstand for paa det kongelige Theater. Men „le pauvre Caroline“ havde det tilfælles med alle andre „store Talenter,“ at — ja, Læseren kjender jo nok den Tirade — „Hindringerne, langt fra at standse dem, tvertimod driver dem frem,“ og saa „drev“ de da Fru Recke til — „Folketheatret.“ Efterat Forf. dernæst har indrømmet, at hun ogsaa passer bedst der og tillige omtalt hende som „Componistinde,“ gaaer han over til at gjøre os Complimenter for den „Begjærlighed,“ hvormed vi søge Skuespillere, idet han tydeligt lader ane, at Skuespillere og Skuespillerinder, Theaterpjat og Coulissevrøvl bør spille en stor Rolle i det sociale Liv. Vi faae altsaa Complimenter netop for den Feil, som vi i Begyndelsen af vor Artikel ankede over; vi blive i Frankrig stillede op som Mønstre paa Grund af denne Feil; der ere de altsaa aabenbart ikke saa tossede. — Gud fri os for vore Venner!

Slutningen af Hr. Comettant's ret sagkyndige, men ikke synderlig kritiske Artikel lyder saalunde:

Ved Siden af Fru Recke er Fru Louise Holst, gift med Lieutenant Holst, der udmærkede sig ved Dybbøl, en piquant Soubrette; Hr. Madsen, der er en fortræffelig Comiker, og Stigaard, der er en fin Elsker, ere de Skuespillere, som nyde den største Anseelse ved Folketheatret.

Casino-Theatret, der grundlagdes i Aaret 1846, er, saavidt jeg ved, mindre godt besøgt end Folketheatret, og der spilles ikke hvert Aar Comedie i dette Theater. Der opføres, ligesom i Folketheatret, Dramaer, Comedier og Vaudeviller.

Paa det lille Vesteroro-Theater, (Vesterbro's Theater) der er beliggende i en af Byens Forstæder, opføres Smaastykker og Farcer.

Endelig er der Hofthealdet (Hoftheatret) paa Christiansborg Slot.

Det mangler blot, at dette Theaters fortrinlige

Udbetaling. Det er netop for at faae lidt Underretning om Eiendommens Værdi, at jeg kommer til Dem.“

— „Godt! De er en flink Mand og en honnet Mand, og jeg skal være ganske upartisk. Den er en femtentusind Francs værd. En Del heraf kan Frøken Roque betale contant ud, og i Tidens Løb afgjør hun Resten.“

— „Og man kan stole paa hende?“

— „Saa kjender de hende altsaa ikke?“

— „Ikke mere, end jeg kjender til Eiendommen.“

— „Meget nysgjerrig er De ikke.“

„Man har fortalt mig, at Stedet var trist og kjedeligt, og hvad Datteren angaaer, har jeg frygtet for at saare hende ved at anstille ligesom en Undersøgelse hos hende.“

„Aa ja saamæn; saa seer jeg, at la Florade har truffet det Rette i sin Opfattelse af Dem?“

„Kjender De la Florade?“

„Om jeg kjender ham? Det er jo min Gudsøn. Prægtig Gut! Ikke sandt? Og en Pokkers Knægt! Men i hans Alder var jeg ligesom han. Nu er jeg gammel, holder af at fiske og bestiller ikke Andet. De sætter Pris paa Videnskaberne; men naar Alt kommer til Alt, saa holder Enhver i denne Verden sig til, hvad der behager ham mest, og det er kun Hyklere, der søge at skjule det.“

Imidlertid nødte den gjæstfrie Sømand mig til at drikke et Glas fortræffelig Vin og bød mig dertil friske Beskøiter. — „Jeg har Intet bedre at byde Dem, sagde han, thi jeg har ikke fisket Noget i Dag. Søgangen er for stærk. Og desuden maa jeg da sige Dem, at jeg ikke sover herude, men boer egentlig inde ved la Seyne Havnen, en halv Milsvei herfra paa den anden Side Halvøen der. Men tidligt hver Morgen seer jeg til mine Snører og besøger mine Fiskesteder. Saa tager

ypperlig Sømand, der ligesaa godt kunde være bleven Kunstner, Fabrikherre, Advokat, Ritmester ved Husarerne eller Digter. Han besad den eiendommelige Begavelse, som man kun finder hos Sydens Franskmænd, denne Blanding af græske, galliske og romerske Stammer, en Begavelse, der mere viser sig i Overfladen end i Dybden. Man kunde sige, at de istedetfor Samvittighed og Principer have Aandens Lethed og Friskhed.

Til Lykke for Hyacinthe de la Florade, thi han var Adelsmand, men lagde ikke Vægt herpaa, var han i rette Tid af Omstændighedernes Magt kastet ind i en Retning, der ikke gav hans Luner frit Spillerum. Skjøndt han tegnede smukt og sang med Udtryk og Følelse, ja skjøndt han skrev Leilighedsdigte og med Interesse og Begjærlighed læste enhver Bog, uagtet han besad Kjendskab til Naturvidenskaben og havde Tilbøielighed for historiske Undersøgelser, var han dog Sømand med Liv og Sjæl. Hans Aand og hans Hjerte havde som hans Legeme og hans Vaner bundet sig til „det dybe Blaae“, som han i Spøg kaldte Havet. „Jeg ved nok,“ sagde han, „at vort prægtige Aarhundrede har kritiseret Alt, og at Kritiken kun er Udtrykket for Folks Affmag for Alt. Godtfolk, som I Parisere, blaserede som I ere af alle de Nydelser, I svælge i, lee gjerne ad en Mand paa min Alder, — han var dengang otteogtyve Aar, — som for Alvor elsker den falskeste og uforsonligste af alle Elskerinder . . . I anseer ham for en Dumrian, uimodtagelig for levende Indtryk, og jeg har kjendt en Skjønhed, der raadede mig til engang imellem at lade en Tand trække ud for at erstatte Savnet af kritiske og ubehagelige Situationer.“ Efter hans Mening var det bekvemmere og billigere end at søge Spænding og Fare i fjerne Egne. „Min Overbevisning er, at slige foragtelige Personager ere Hypocondrister, der kun mangle een Sands, nemlig Sandsen for Livet.“

La Florade raisonnerede paa samme Maade over sine andre Tilbøieligheder og satte et Slags Ære i at lade dem faae en vis Magt over sig. Han ansaa det næsten for Feighed, der var en Mand uværdig,

Personale ogsaa skulde være berømt. Man kan jo ikke rigtig frigjøre sig for den Tanke, at Hr. Comettant aldeles ikke har seet det, han taler om; og denne Tanke, eller bedre Mistanke, bliver til Vished, hvor den kaade Feuilletonist omtaler andre af vore Forhold (se „Berlingske Tidende" Nr. 69).

Epigrammer.

1.

Dilemma.

Slut Dig til et Parti saa godt, Du kan!
Opløs Dit Jeg forsvindende i Cliquen! —
Det hjælper ei — med Analysens Magt,
Udskiller blottet Dig tilsidst Kritiken.

Forsøg at være, hvad Du er, Dig selv,
Som var kun Gud og Du — og intet Mere!
Det hjælper ei — i Spiritus Du maa,
Sat i Kategori med mange Flere.

2.

Den værste Gift.

Tro ei, Du dræber sikrest med Strychnin!
Langt overfløiet er et sligt Arcanum;
Den bedste Gift — og tilmed et Profanum —
Brug den: stænk blot Din Uven til med Grin!
Da bliver han — hvor fandtes Gift saa gru'lig? —
Ei blot til Intet gjort, men gjort umulig.

3.

Literaturens Metamorphose.

Gold og ufrugtbar er den fyldte Rose,
Blaseret, overmættet af Cultur;
Et sligt Forræderi med Dig, Natur!
Man kalder Planternes Metamorphose.
Den samme, nei! en tifold større Skade
Aandstræet vente kan af sin Cultur:
Snart har vi kun en Døgnliteratur,
Hvis Blomst og Frugt er gaaet op i — Blade.

4.

Til en Forfatter.

Som, naar til Fjelds en Vandrer længes hen
Fra Dalens Fængsel til den fjerne Tinde,
Men, naar han den besteget har, igjen
Af nye Høider synes lukket inde:
Saa retter, samtidsfjendsk, Du Din Appel
Dog, tidsforgudende, til Eftertiden;
Men bag ved Fjeldet kneiser nok et Fjeld,
Og Tid vil aldrig mangle efter Tiden.

g. t. d.

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Repertoire.

Mandag: Den Stundesløse og Et Eventyr i Rosenborghave. Tirsdag: Barberen i Sevilla. Onsdag: Gjenboerne (for Mandags-Abonnenterne). Torsdag: En Caprice og Da Spanierne var her (1ste Gang). Fredag: Da Spanierne var her og Blomsterfesten i Genzano. Løerdag: Barberen i Sevilla.

Det kongelige Theater.

Søndagen den 2den April 1865, Kl. 7:
Lucia af Lammermoor.
tragisk Opera i 3 Acter, Musiken af Donizetti.

Folketheatret.

Søndagen den 2den April 1865, Kl. 7:
Gjøngehøvdingen,
Folkeskuespil med Sange og Chor i 5 Acter af M. W. Brun.

Casino.

Søndagen den 2den April 1865, Kl. 7:
Bjørnejægeren,
Vaudeville-Farce i 1 Act efter Varin de Jallair og Thiery.
Lumpacivagabundus,
Tryllefarce i 3 Acter, fri Bearbeidelse efter Nestroy. (Med en ny indlagt Vise for Syl.)
Forbi omtrent Kl. 10¼.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.** — J. Cohens Bogtrykkeri.

af Forsigtighed at afholde og unddrage sig fra Consequenserne af et Diebliks Henrivelse. Han vilde hverken hovmestrere eller udfordre Lykken, men han var dristig nok til at gribe den og styrte sig hovedkulds i en Afgrund med den; Lykken er den Kjække gunstigere end Kujonen, og at det kun lidet hjælper at leve længe, naar man ikke havde levet rask og dygtigt. Men denne Livsanskuelse førte ham ikke til slemme Yderligheder. Han besad en streng, næsten smaalig Sands for, hvad der var godt, og hvad der var slet, og uden at reflectere længe derover var han ved sin Skjønhedssands og sit Instincts Adel beskyttet mod Lasten; men ikke destomindre havde han, ved sine opbrusende Lyster og ved at gjøre sig det til Regel aldrig at hæmme dem, draget mangt et Uveir ned over sit Hoved.

Min Ven var derfor ingen fuldstændig Romanhelt, hvad man da ogsaa vil see i Løbet af denne Fortælling; med alle sine Feil og alle sine Egenskaber udøvede han dog et Slags Trylleri over sine Omgivelser. Selv bukkede jeg under for denne bedaarende Indflydelse. Jeg var ung, men jeg havde endnu ingen Ungdom havt. Pligt, Nødvendighed, Opdragelse havde givet mit Liv et Anstrøg af Forsagelse og Opofrelse. Efter anstrængte Studeringer, hvortil jeg med Sparsommelighed havde anvendt mine Kræfter som Midler, hvormed jeg skulde afbetale min Families Hjerte- og Æresgjæld til de la Rive, havde jeg tilbragt to Aar sammen med den gamle Mand, tagende Del i hans Lidelser og fast besluttet paa at gjøre Alt, hvad jeg formaaede for at beseire hans Sygdom ved en aldeles regelbundet Levemaade. Vant til som Læge at ansee Livets Bevarelse for det høieste Maal, stod jeg i fuld Modstrid til la Florade, men alt imedens jeg bekæmpede ham med aldeles doctorel Egensindighed, følte jeg mig fortryllet og i mit Indre modbevist ved Synet af den Fylde af Ungdomskraft, der boede i ham, hans berusende Varme, af den Uimodstaaelighed og Kjækhed i hans Væsen, der saa fuldstændigt var, hvad det vilde være, og som afspeilede sig i Alt: hans Ansigt, hans Tanker, Ord, Tilbøieligheder, ja selv i Navnet la Florade, der var som Bouquetten af

hele hans straalende Personlighed. Jeg saa ham næsten daglig; men efter otte Dages Forløb bragte en romantisk Begivenhed os i et fuldstændig intimt Forhold til hinanden.

Jeg var i Anledning af de personlige Interesser, der havde ført mig til Toulon, bleven indbudt til at besøge en Mand, der havde en Eiendom i Nærheden af mit Arvelod, som det var mig magtpaaliggende at faae solgt saa hurtigt og fordelagtigt som muligt. Det var en gammel Sømand, en udmærket Officer, der havde slaaet sig til Ro paa et Landsted med tilhørende Have nede ved Kysten for ei at skilles fra Havet og for at kunne hengive sig til sit Yndlingstidsfordriv, Fiskeriet.

Stedet hedder Tamaris og ligger ved den lille Lazarethbugt, en Milsvei i lige Linie fra Toulon. Navnet skriver sig fra de Tamarisker, der voxe hist og her paa Stranden langs de Pytter, som Havet fylder med Vand, naar Stormen driver det mod Land. Træet er ikke videre smukt at see til; pidsket af Vinden og overskyllet af Floden bliver det kun lavt og forkrøblet; men om Foraaret bedækkes dets matte Løv, der ligner Cypressens endel, med lyserøde Blomsterklasser, der udbrede den mest vellugtende Duft. En enkelt Blomsterklasse lugter dog ikke eller næsten ikke; men Busken i sin Helhed derimod ligesom Hægebærtræet omtrent, der i April udbreder sin Duft over hele Skoven.

Jeg havde leiet en Baad for at seile over til Tamaris. Er Vinden gunstig, er det den korteste Vei. Jeg landede lige nedenfor Hr. Pasqualis Landsted og traf der en midaldrende Mand med et aabent, elskværdigt Ansigt, ligefrem og udsøgt høflig. Han havde kjendt lidt til den Slægtning, jeg havde arvet. Det havde været et Slags Særling, sagde han; i lange Tider havde han ikke gaaet ud og havde levet der med en naturlig Datter ... — „der, saavidt jeg ved, har Krav paa Halvdelen af det lille Arvegods, som jeg ikke vil gjøre hende stridig. Vil hun have den anden Halvdel, behøver hun maaske ikke at gjøre nogen

Tilskueren.

Nr. 10. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Klosterstræde Nr. 12, 1ste Sal. **Søndagen den 9de April.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Liden Stillids.

Liden Stillids paa den grønne Vang
Kvad, hvor Busken over Grøften hang;
Liden Stillids mellem Frænders Skare
Kvad i Dagen med sin Røst, den klare.

Liden Stillids, stænget ind i Bur,
Sad og længtes mod den fri' Natur;
Frit mod oven Skyen drev for Vinden —
Liden Stillids slog med Næb mod Pinden.

Liden Stillids længtes, aldrig glad,
Drog, til Drengens Morskab, op sin Mad;
Længsel svart i liden Stillids brænder
Efter Sol og Luft og kjære Frænder.

Liden Stillids Buret aabent fandt,
Over Havens Træ'r i Flugt den svandt;
Glad, med Lid, den kom ved Morgenrøde —
Men dens Frænder hugged' den til Døde.

Rudolf Schmidt.

Hjemme og ude.

Det er tilvisse ret interessant at kaste et Tilbagebageblik paa Forholdene herhjemme i de sidste syv Maaneder. Der har i dem rørt sig en livlig Meningsstrid, en Kamp mellem absolutistiske Principer og kløgtige Doctriner, en Brydning mellem scandinaviske Sympathier og germaniske Tendenser, der i det Hele har laant vort politiske Liv et saa mangfoldigt Farveskjær, at ingen Periode i vor nyeste Udviklingshistorie paa nogen Maade kan komme dette Tidsrum nær i Henseende til Kræfternes gjensidige Tiltrækning og Frastøden. Da Solen havde naaet „Krebsens Vendekreds", begyndte de skjønneste og lyseste Dage i Reactionens Liv. Den lille Skare af „sande Fædrelandsvenner" nærmede sig til hverandre; i deres Bryst følte de kun eet Hjerte banke og i deres Sind fandt de kun een eneste Tanke, og den var saamæn tynd nok. De flyttede sammen i det Paulun, hvis prosaiske Navn blev „Augustforeningens Locale". Her drak de Toddyer og holdt politiske Foredrag; men fremfor Alt varetoge de Statens Bedste. Hvem har ikke hørt de hæse Røster, der herfra skreg mod Nationalitet og Frihed som det nittende Aarhundredes værste Onder? Det var mærkelige Sympathier, som næredes af denne Forsamlings Helte, der med „Loyalitetens" Skjoldmærke paa de „vilde Karether", ønskede at kjøre lige lukt ind i Vinterpaladset ved Newas Bredder. De sendte deres Apostle rundt omkring i Landet, og hvorhen disse kom, afmalede de med bibelsk Høihed de Rædselsscener, som havde opfyldt Frederik den Syvendes Regering. „Elsker Eders Fjender, tilgiver Eders forvildede Næste i Kjøbenhavn", var det Thema, der blev varieret. Navnlig vandt en ung Theolog med sort Haar og blege Kinder de svage Sjæles Beundring. Naar han besteg Foreningens Catheder, sad Flyvepostens Digter med Harpen mellem sin Knæ, legede sagte med Strengene og stirrede fordybet paa det friske Talent, der søgte at bore sine tveæggede Floskler i det national-liberale Parties Hjerte. D'Hrr. Krebs og Davidsen aflokkede daglig Servilismen en ny Side og svingede med kraftig Haand Begeistringens Røgelsekar for Ministeriet Bluhme. „Augustinerne" ventede et Statscoup: Demokratiets Undergang og den uindskrænkede Krones Seir. De haabede med Stolthed, at Kong Christian den Niende vilde forevige sit Navn ved at knytte det til en slig Bedrift.

Ligeoverfor denne skumle Jesuitisme, der en Tidlang virkelig formaaede at rokke Tilliden til de moderne Statsideer hos Mange, fremtraadte „den danske Folkeforening", hvis Formaal gik i stikmodsat Retning. Mens Augustcliquen kunde opvise en forbausende lang Række af aandelig Middelmaadighed, fandt man her Talentet og Dygtigheden repræsenteret i overveiende Grad. Dog characteriserede Indbyderne sig ikke som Handlingens Mænd, idet deres Program med Hensyn til Forfatningssagen var holdt i ubestemte Udtryk; men i det Hele aandede det Frihedssind og national Selvfølelse. Foreningens Fremtræden vidnede om, at der endnu slog danske Hjerter, som følte varmt for den nordiske Sag, og som aabent turde nedlægge Protest mod Hjemmetydskeriet. —

Da Discussionen om det nye Grundlovsudkast paabegyndtes af Thingene, bleve Augustpolitikerne hurtigt overbeviste om deres fuldstændige Afmagt, men i den national-liberale Leir opstod en beklagelig Modsætning mellem et doctrinairt og et rent democratisk Parti. Dette sidste kjæmpede for en Tilbagevenden til Juniforfatningen i dens oprindelige Skikkelse, og vi feile vistnok ikke, naar vi paastaae, at Folkets store Flerhed var ligesindet. Striden hidførte imidlertid en ligesaa besynderlig politisk Constellation som unaturlig Alliance. Den gamle Sætning, at Extremerne berøre hinanden, fandt ogsaa her sin Anvendelse. Demokratiets Talsmænd kastede sig i Armene paa Reactionens Ypperste. Dengang Augustforeningen hørte, at Ministeriet vilde staae paa „Lovlighedens Grund," blev den misfornøiet, men da den saa dens videre Optræden, græd den Fortvivlelsens Graad. Paa Heltzen faldt da det taarefyldte Øie, og Ingen anede maaske, hvilken Statskløgt denne Mand rummede i sin Barm. At han var Absolutismens vingeløse Engel, vidste man, men, at han forstod Intriguens Kunst, troede vist ikke Nogen. Beviset kom dog. For at naae sit Maal gik han en Krogvei og lovede Junilovens Forkjæmpere Opfyldelsen af deres Ønsker, dersom de vilde støtte og holde ham paa Ministerbænken. Disse gik i Fælden; saalidet vare de blevne belærte af den Erfaring, de gjorde under Ørsteds Regimente. Med en mærkværdig Forblindelse vilde og ville de ikke see, at de ved slige Forbindelser berøve sig selv ethvert fast Grundlag og

Saasnart jeg traf la Florade, der ventede mig ved Havnen med en Uro, som jeg i det Øieblik ikke lagde synderlig Mærke til, gav jeg ham en Beretning om min Opdagelse og den forfaldne Tilstand, hvori jeg havde fundet de Kjækkes Batteri; men han var adspredt og hørte ikke paa mig. — „Har De nu seet paa Deres Eiendom?" spurgte han.

„Nei, det havde jeg ikke Tid til."

„Saa har De endnu intet Begreb om dens Værdi?"

„Aa jo! Kan det interessere Dem?"

„Ja . . . paa Deres Vegne da! Hvormeget anslaaer De den til?"

„En femten Tusind."

„Død og Pine! Det er for meget."

„Troer De? Ja jeg ved ikke."

„Jeg vil ikke have nogen Mening derom, naar Fader Pasquali . . ."

„Havde De maaske Lyst til at kjøbe den?"

„Jeg havde Lyst, men nu har jeg ingen."

„Hvorfor talte De ikke derom? De kunde selv have bestemt Prisen."

„Aa, jeg vidste ikke noget af det, og jeg vilde ogsaa have spurgt min Gudfader til Raads. Jeg havde desuden tænkt mig, at det Hele var en Affaire paa en to, tre Tusind Francs; men Forskjellen er for stor. Jeg eier ikke en Skilling, har ingen Arv ivente og vil ikke tænke længere derpaa."

„Hvad for Noget?" udbrød jeg smilende, „De er Provençaler i den Grad, at De, skjøndt Sømand og 28 Aar, allerede tænker paa at kjøbe en Vingaard og et Landsted! Skulde Nogen være en Undtagelse fra denne locale Mani, saa maatte det dog være Dem, Kongen i det Uberegneliges skjønne Rige."

„Ja," svarede han, „det var da forresten heller ikke til mig selv . . . Man har jo altid en eller anden Slægtning eller Ven at huse; . . . men lad os ikke tale længere herom, jeg kan see mig om et andet Sted. — De talte om det berømte Batteris forfaldne Tilstand? Det vidste jeg nok. Jeg

— „Det er det deiligste Syn," udbrød jeg, „jeg nogensinde har seet. Hvem boer dog her paa denne mageløse Plet?"

— „En ung Enke med sit syge Barn har leiet det for i Sommer, thi dette er det egentlige Tamaris eller, som det forhen hed, Tamarisken. Landstedet tilhører en Ven af mig; men hertillands leier man det kun ud til Fremmede i den sletteste Aarstid, siden de nu engang foretrække Foraaret; selv tager man først paa Landet i Efterhøsten."

Jeg gjorde den Bemærkning, at hvor smukt end Stedet var, syntes Luften mig dog temmelig skarp og kun lidet passende for en Dames og et Barns svage Helbred.

„Den er raa, men den er sund," svarede Hr. Pasquali, „og Drengen har det godt, saavidt jeg kan skjønne. Moderen forekommer det mig, feiler heller Ingenting. Det er en nydelig Kone, venlig og behagelig. Og stop! Der er hun jo og vinker ad os."

Ganske rigtig, fra et af de aabne Vinduer i Stuetagen raktes en fin, hvid Haand gjennem Jernstængerne til den gamle Sømand, en venlig Stemme kaldte ham „min kjære Nabo," og høflige Hilsener vexledes imellem dem. Paa samme Tid kom Drengen springende ud, og da jeg beskedent holdt mig noget tilbage, hoppede han som en nysgjerrig Fugl, muntert sladrende om mig, hilste paa mig, og før jeg saa mig for, var han klatret op ad mig og sad paa mine Skuldre. Moderen blev øiensynlig urolig, thi jeg hørte Hr. Pasquali sige til hende: „De skal ikke være bange; falder han ned og slaaer sig, er han Mand for at curere ham; det er en Læge."

„En Læge," gjentog Moderen, „saameget desto bedre. Jeg spørger alle de Læger, jeg træffer paa, tilraads om min Dreng, og det vilde glæde mig meget at høre hans Mening."

Hun kom strax efter ud og bad mig sidde ned paa Terrassen, der var belagt med store, røde, etruriske Fliser og beskygget af exotiske Vaexter, som overalt der paa Egnen omgave ethvert nok saa simpelt Hus.

styrte sig ud i Uberegnelighedens Sphære. Men Forbundet med Heltzen brast heldigvis, da denne blev lykkeligt vippet fra sit høie Sæde; nu staaer Augustforeningen tilbage, berøvet Hovedet, og der voxer næppe noget nyt frem for den. Den er ingen Hydra, dertil savner Foreningen i altfor høi Grad — det Nødvendige. Dens Farlighed maa betragtes som forhistorisk. Med Vished kan man vel ikke forudsige Eventualiteterne, men vi troe dog at turde udtale som vort sikre Haab, at ethvert Spor af den ovenomtalte Alliance vil forsvinde. I modsat Fald er Forskjellen mellem at være Tilhænger af den oprindelige Junilov og Bondeven meget stor. En hæderlig Mand kan kjæmpe for en stor, sand Ide, ikke for plettede Idealer. —

Udlandet — ja, det er mare saa kjedsommeligt for Øieblikket.

Marche og Bivouak 1850 og 1864

af

en Frivillig fra 48.

I, der ligge paa de polstrede Puder i de bløde Senge, hvad kjende I vel til at bivouakere? Hvad kjende I til Stormens Hvislen hen over den nøgne Mark, og hvorlidt kunne I sætte Eder ind i den, jeg vil just ikke paastaae, hyggelige Følelse, at vækkes midt om Natten med den behagelige Bevidsthed, at den halve Krop befinder sig i en Vandpøl og den anden Halvdel i en Tilstand, som om den fra Top til Taa havde været iklædt Politirettens i sin Tid saa bekjendte vaade Skjorter? — I, der have Belæggelsesret til en Bænk i Grønningen eller en Beboelsesleilighed hos Græsmeier paa Glaciet, I kjende lidt til en Bivouaks Hygge, men I boe dog i Læ af Træernes Kroner, Veirets Barskhed rammer Eder ikke umiddelbart, og fremfor Alt, I have ikke marcheret 4 à 5 Mile i en brændende Solhede, i en øsende Regn eller i en Snestorm med 10 Graders Kulde, for saa at naae den mageløse Lykke at indqvarteres paa en nøgen Mark.

Og dog har Bivouaken ogsaa sin Poesi; man er sin Nabo saa nær, og der bliver aldrig Brøvl, selv om Grændseskjællet forrykkes lidt. Naar man har naaet Bivouakstedet, vaagner Humeuret, Trætheden og de udstandne Besværligheder ere glemte, man slaaer sig til Ro og gjør sig det saa bekvemt som muligt, — dog! hvad siger jeg, jeg glemmer, at vi ikke skrive 1850, men at Talen er om 1864.

Ja, 1850! da var der Poesi i Bivouaklivet. I en brændende Solhede marcherede Armeen Syd paa, bestandig fremad; ud af Geledderne styrtede mangen en Mand overvældet af den trykkende Varme og den ilsomme Marche; vore Generaler havde den Gang travlt med at møde og ikke med at undgaae Fjenden. Man samlede de trætte, besvimede Stakler op, tyllede lidt Hofmansdraaber i dem, og kunde de gaae videre, fulgte de, om just ikke glade, saa dog trøstige med — det gik jo fremad! Naar det kneb haardest, hørte man en eller anden Officers Stemme: „Naa Folk! lad os nu faae en Sang, lad os vise, at vi ikke er trætte," og strax begyndte der en Sang, først vel kun faa Stemmer, men snart kom hele Banden med, og Trætheden var glemt; thi det gik fremad, Maalet var Dannevirke! —

Se den Bataillon, der kommer fra Als, Schleppegrell har Hastværk, Stillingen ved Bau skal være besat, før Fjenden kan have indtaget den, lad os følge den Afdeling; med den følge Divissions- og Brigadestaben. Bryd Eder ikke om, at en tyk Støvsky omgiver de 1000 Mand, nærm Eder kun dristigt, den lystige Sang og den brystsvage Skræders Clarinet-Accompagnement vil nok erstatte Eder den Smule Uleilighed at børste Støvet af Frakken; følg med! I ville ikke see Andet end godt Humeur og freidigt Haab, Støvet er let børstet af Frakken — ak! Skammen og Hjertets dybe Sorg, den kan ikke afviskes.

Følg med til Kobbermøllen, hvor der gjøres et kort Hvil. Vi vide, at Fjenden er Syd for Flensborg; vi kom først til Mølle, og Baustillingen blev ikke den, vi den Gang skulde slaaes om. Hvil Dig sammen med den Afdeling der langs ved Krusaas duftende Enge, eller følg de enkelte Mænd, der foretrække Kroens eller Møllens Tillokkelser for det bløde Græs. Overalt vil Du finde Glæde og Tillid. Hvorlangt skal det gaae iaften? Ingen ved det endnu, kun Eet ved man, det gaaer fremad! Appellen lyder, Marchen fortsættes, Luften er kjølig, og Skyggerne blive lange. Hvorhen? Ligegyldigt, vi vide jo, at vi skulle bivouakere.

Maalet er naaet. I Marieskoven sættes Geværerne i Pyramider; Naturalforpleiningen møder, og foruden den møder den fortræffelige Kjøbmand C. fra Flensborg med Læskedrikke til de støvede Halse. Det leverede Brænde slaaer ikke til, og en mistænkelig Knagen og Bragen i Skoven tyder paa, at man ikke overalt, hvor der koges, respecterer den Gjæstfrihed, hvormed Skoven har udbredt sine Arme over dem, der have søgt Læ under dens Skygger. Se Blussene fra Ildstederne og fra den hist og her antændte Vagtild, der farver de endnu friske Blade med et rødligt Skjær; hør Latteren, naar en Mand brænder sig paa Suppen, eller naar et godt Hoved gjør et frugtesløst Forsøg paa at faae en af de fire Marketendersker til at rødme, hør og se Alt dette og læg Dig saa til Hvile med Bevidstheden om, at Du skal op, før Dagen gryer, da gaaer det atter fremad med Tillid og Haab i Hjertet. I Mangel af Kaffe eller The bruger man en Slurk af Flasken som Morgendrik, og følg saa med udenom Flensborg; gjennem Byen marchere saa mange Afdelinger, at man maa dele sig for atter at mødes paa Hovedlandeveien. Dagen gryer først, og dog ere overalt Beboerne paa Benene. Se Mændene hilse og række Haanden til de forbimarcherende Soldater, se Konerne i en Hast række en Læskedrik til dem, og se de unge Piger med et Smil halvt undselige og dog saa hjertelige og venlige byde Dig en lille Bouquet, ja hvis Du ikke for saadant et Smil og saadan en Bouquet giver mere end Din Førstefødselsret, hvis Du har nogen, hvis Du ikke gjerne vover dit Liv og Blod, ja da slaaer der intet dansk Hjerte i Dig! Følg med over Soltbro og le ikke for meget ad den nærsynede Bataillonskommandør*), der holder midt paa Broen og raaber: „Hvor er Broen?" Han var en brav Mand, skjøndt han undertiden ikke kunde see Skoven for bare Træer. Endnu kun en Mils Marche, og Du er i Bivouak, den store skaldede Sandbakke ved Haastrup indbyder saa venligt. — Klokken er 12 om Middagen, lodret falde Solens Straaler paa Dig, og dersom Du er gjennemblødt af Sved, har Du den yndigste Leilighed til at tørre dit Tøi. Du hører de første Kanonskud lyde fra Helligbæk, vel længes Du efter at være med, vel er hele din Sjæl og dit Hjerte hos dine kæmpende Kammerater, men Du trøster Dig med den Tanke, at din Tour vel ogsaa vil komme. Der er reqvireret Halm, men under saadanne Forhold antager et Halmlæs utroligt smaa Dimensioner; der er ingen Veierbod i Nærheden, og der hører en stærk Indbildningskraft til for at faae Dig overbevist om, at Du har et Substrat imellem Dig og den moderlige Grusbund, dog „det smager dog af Fugl," sagde Kjærlingen, og med et Tørklæde over Ansigtet, dersom Du ikke foretrækker den af Jenserne yndede Methode at sove paa Maven, lulles Du i Søvn af den fjerne Skyden og al den Summen, der omgiver Dig som en Bisværm. Naar Du vaagner, er Solen ved at dale. Ordren er kommen til, at hele Brigaden skal stille Klokken 2 om Morgenen og rykke mod øvre Stolk. Slut Dig til den Gruppe af Officerer, der have stillet sig paa Bakkeskraaningen for at see Solnedgangen. Man hører en Stemme sige: „Solen gaaer smukt ned iaften, hvormange af os seer den gaae ned imorgen?"

„Ligemeget,". lyder en anden Stemme**), „vi have seet den gaae smukt ned iaften, og de af os, der leve til imorgen Aften, see dens Nedgang fra Dannevirke!" (Fortsættes).

*) Ræder.
**) Kranolds.

Hvem?*)

af

Carit Etlar.

Da Boi Bendixen kom ned ad Trappen fra Forhørssalen, trak han Veiret som en Mand, der er bleven

*) Man har betragtet Optagelsen af denne Fortælling som et Aftryk af en Bog og deraf sluttet sig til en sørgelig Manuscriptmangel hos Redactionen. Vi maae derfor betragte det som en Pligt imod os selv at oplyse, at vi havde hele Fortællingen tre Dage, førend Bogen: „Krigsbilleder" udkom, og at der altsaa ikke kan være Tale om noget Aftryk. Vi ville ikkedestomindre gjøre vore Læsere en Undskyldning, skjøndt vi sikkert stole paa, at de Fleste af dem føle sig overbeviste om, at vi ikke vilde have talt om at „gjøre os en Fornøielse af at meddele vore Læsere ovenstaaende Fortælling," ifald vi havde vidst, at Bogen vilde udkomme Dagen før det Numer, i hvilket det første Stykke af Fortællingen blev meddelt.

Red.

Det forekom mig, ved nøiere at betragte denne Kone, at jeg maatte have seet hende etsteds før, maaske i Operaens første Logerækker eller hos Italienerne; men Hr. Pasquali kaldte hende ved et Navn, der ledte mig vild; Navnet Fru Martin vilde ikke knytte sig til min Erindrings usikre Billede og mindede mig ikke om Nogetsomhelst.

Beskrive hende vil jeg ikke. Der er jo Væsner, som ene profaneres ved et Forsøg herpaa. . . . Blot det vil jeg bemærke, at hun vel kunde være en tredive Aar gammel, men kun for Physiologernes øvede Blik, thi hun saa nærmest ud som en Dame paa 25 Aar, saa let og elegant var hendes Gang, og saa rene vare hendes Træk. Man saa kun, at hun maatte have gaaet meget igjennem, men at det ikke var ved egen Brøde, saa man ogsaa. Der er altfor stor Forskjel imellem Sporene af uforskyldte Lidelser og af ophidsede eller tilfredsstillede Lidenskaber.

Hun var overordenlig smuk. En indre sædelig Fuldkommenhed afspeilede sig i hendes Ord, i hendes Stemme, i hendes tungsindige Smil og velvillige, men alvorlige Blik, i hendes Holdning, der vel var bøiet, men ikke brudt, i hendes fine og ædle Manerer, i hendes hele kydske, elskelige, forstandige Adfærd. Det var det første Indtryk, hun gjorde paa mig, og det har bevaret sig uforandret.

Da jeg nølede noget med at undersøge Drengen og antydede, at hun jo maatte have en Læge, trængte hun stærkere derpaa. — „Vi have en fortræffelig Læge, en Ven," sagde hun, „men han boer i Toulon. Landskabet her ligger saa langt borte og, naar Søen er urolig, er det ikke let at komme herud. Han kan derfor ikke komme hver Dag; nu er det næsten en Uge, siden jeg sidst saa ham her. Jeg beder Dem derfor, undersøg min kjære Drengs Bryst. Mig synes det at blive stærkere, men jeg er saa bange for at tage feil."

Drengen var otte Aar gammel, sund, skjøndt meget spinkel, og hans hele Organisme i fuldstændig Orden. Jeg spurgte, hvor gammel

Brystværn af det berømte Batteri; Træer og Buske havde væltet Alt imellem hinanden, men dog skaanet det tynde Lag Muld, der var kastet op og dækket med Skiferstykker. Vi kunde forfølge, gjenfinde og atter construere Værkets Plan og paapege Sporene af Hakken og Projectilerne. Ligefor os skimtede vi i Kanonskuds Afstand Fortet imellem Træerne; lidt længere borte havde Naturen paa de grønne Bakker henslængt vældige Kvartsblokke i malerisk Uorden; bag disse ved Skovkanten en yndig Dal med en halv vild, halv tungsindig Stemning, dækket af den dalende Sol med et violet Slør; i det Fjerne Bjergene og Havet; rundt om os græssede en Flok brune afrikanske Geder, vogtet af en kjøn lille Pige paa fem Aar, der forunderligt nok, paafaldende lignede en Portraitmedaillon af Førstekonsulen.

„Romerske Imperatordatter!" tilraabte jeg hende, „hvad Pokker bestiller Du her?"

„Hun hedder Rosina," svarede Moderen, der idetsamme traadte ud af Krattet.

„Og hvad hedder Stedet her?"

„Roquille."

„Og Batteriet?"

„Her er intet Batteri."

„Spadserer der aldrig Nogen her i Skoven?"

„Aldrig; men Folk kommer ud til mig og drikker deilig Melk; vil De ikke have et Glas? Der staaer en hvid Ged, som jeg tjener en Franc paa om Dagen."

Dagen hældede; vi sloge ind paa en Sti for at komme op og see la Seyne i Fugleperspectiv. Der tog jeg saa i Hast Afsked med min vakre Ledsager, der herfra gik „ombord," som han sagde, det vil sige ind til Byen, medens jeg maatte skynde mig for at komme med den sidste Dampfærge, der hver Time paa Dagen fører Arbeidere og Forretningsfolk over til Toulon paa tyve Minutter.

en stor Byrde kvit, og gik derpaa op ad Gaden med en rolig og sorgløs Mine, til han fandt et Beværtningssted, hvor han slog sig lidt til Ro efter Nattens Besværlighed og fik sig en god Frokost. Herfra tog han Veien til Kirkegaarden, gik med Hænderne paa Ryggen og læste Indskrifter og saa paa de mange smaa Dannebrogsfaner, som vare plantede paa Gravene, for at betegne de Hensovedes Sindelag, selv efterat den Tid var kommen for dem, hvor enhver Forskjel mellem Dansk og Tydsk maatte ophøre. Fra Kirkegaarden kunde man tilfældigvis holde Øie med Alt, hvad der skete paa det nye opkastede Batteri udenfor. Men det lod Boi Bendixen ikke til at bryde sig om. Da han gik tilbage, mødte han Vagtmesteren.

Hvad bestiller I deroppe? spurgte han.

Jeg saa til min Brodersøns Gravsted, sagde Skipperen. Han døde, da de skød „von der Tann“ ibrand nede i Neustadterbugten.

Dertil var der Intet at sige. Vagtmesteren forlod ham. Fra Kirkegaarden gik Boi Bendixen hen og besøgte en Bekjendt oppe i Mølby. Hvergang han underveis saa sig tilbage, syntes han, at der i nogen Frastand fulgte en Gendarme efter ham. Det smilte han til og gik videre. I Mølby fik han Lov til at lægge sig ind paa Mandens Seng; han tog sig en Middagssøvn, som varede i flere Timer. Da han senere forlod Huset, blev han staaende noget i Døren og saa sig om til alle Sider. Gendarmen var forsvunden.

Jeg tænkte nok, han blev kjed af det, mumlede han, og vandrede ud til den nye Mølle nede ved Sundet. Mølleren havde en stor Kikkert, som han laante til Enhver, der bad om den. Naar man gik ud paa Møllegangen med Kikkerten, kunde man tydelig see ind i Skandserne, ovre paa Dybbølsiden, og der var sædvanlig nogle Nysgjerrige deroppe hele Dagen. Boi Bendixen laante ogsaa Kikkerten og stod og saa derover. Lidt efter havde han en lang Samtale med Mølleren og gik saa igjen. Idet han kom ned ad Banken, traadte Oldenberg pludselig ud fra Gjærdet, lagde sin Haand paa hans Skulder, og spurgte, hvad han havde at bestille paa Møllen.

Jeg har solgt 150 Tønder Rug deroppe, sagde Boi Bendixen. Her kan I see vor Slutseddel. Nu reiser jeg over til Svendborg og henter dem.

Han viste Vagtmesteren den skrevne Overenskomst, og den Sag havde ogsaa sin Rigtighed, hvilket Oldenberg strax efter erfarede af Mølleren.

Det var nu bleven hen paa Eftermiddagen. Boi Bendixen syntes ikke om det uafbrudte Spioneri, han var Gjenstand for. Han gik ud af Byen til den nye Barakleir, nedenfor Møllerne. Der kom en Gendarme imod ham ved Lazarethet og spurgte, hvor han skulde hen.

Ud og høre paa Musiken, svarede Skipperen, og Gendarmen lod ham gaae.

Imellem Barakkerne fandt det sædvanlige Liv Sted, Klynger af Soldater, Sælgende, Kjøbende, Drikkende, Dandsende; her var det umuligt ret længe at iagttage nogen Enkelt. Kom I kun nu, sagde Boi Bendixen, idet han trængte sig ind imellem Mængden, snoede sig frem og tilbage, hvor Trængslen var størst, og blev ved paa denne Maade, til han havde gjennemstreifet Leiren i de forskjelligste Retninger. Derefter bøiede han om bag et høit Dige og fulgte dette, hen imod Skoven. Her satte han sig ned paa en aaben Plads, hvorfra han havde Udsigt rundt om sig. Alt vedblev at være roligt i Nærheden, han speidede til alle Sider, sad og lyttede, til Solen gik ned; der viste sig Ingen, det var afgjort, at Spionerne endelig havde tabt hans Spor. Mørket faldt paa, i Leiren begyndte det at blive roligt, der kom en tæt og vandkold Taage ind fra Søen. Boi Bendixen sad endnu i Udkanten af Skoven og sov, eller drømte, eller lyttede.

Samme Nat, Klokken henimod Et, laa en lille Fiskerjolle inde imellem Stenene paa Alssiden, der, hvor Boi Bendixen var gaaet iland sidst. En Mand, som formodentlig havde roet den ind, stod længe og saa sig om, derpaa lagde han sig ned i Bunden af Fartøiet og blev liggende taus og ubevægelig, som om han sov. Det var stille og roligt paa Stranden. Et uigjennemtrængeligt Mørke indhyllede Alt. Efter Taagen fulgte en tæt og fin Støvregn, blandet med Snefnug, af og til foer et rødligt Lys hen over Horizonten fra Broagerland, hurtigt som et Lynglimt, og efterfulgt af et drønende Skud, der gav Echo oppe i Skoven. Efter en saadan Afbrydelse af Stilheden hævede Fiskeren sit Hoved og saa lidt ind mod Kysten, før han lagde sig til Ro igjen.

Oppe fra Bakken kom paa samme Tid en Mand gaaende, langsomt og forsigtigt, af og til standsende, som om han lyttede. Han søgte ned mod Stranden, men holdt sig et Stykke oppe paa Tangen, forat hans Skridt ikke skulde høres, naar han traadte ind paa Sandet. Da han kom til Stenene, vadede han ud i Vandet og steg op i Jollen.

Nu afsted! hviskede han. Lad os bare see, vi komme herfra.

Fiskeren stagede Baaden ud i Dybet, til den var flot, derefter tog han Plads paa sidste Tofte, saaledes at den Anden kom til at sidde med Ryggen imod ham. Begge roede, Søen var speilglat, ingen Vind rørte sig, Ænderne laae og klukkede omkring dem, selv Robaaden fra Krigsskibene syntes at være forsvunden.

Den Sidstkomne var Boi Bendixen. Da de naaede et Stykke ud paa Dybet, vendte han sig om og sagde:

Hvordan Djævlen er det, Du sidder og pjadsker, David, kan Du ikke holde Aaretag?

Jeg har faaet min ene Haand skamferet idag, mumlede David, den værker lige op i Axlen. Jeg kan næppe trække paa Aaren.

Saa lad os fare lidt med Lempe, sagde Skipperen, det jager jo heller ikke, her er man da fri for at see dem snuse omkring. Dertil svarede David Intet, og Boi Bendixen vedblev: Det har ellers været en drøi Tour den idag, de kunde have nappet mig saa let, som jeg kan stikke en Dram ud. Men jeg slap dog fra dem igjen.

Hvordan bar I Jer ad? spurgte David hviskende.

Den Skurk, Møller, maa have snakket af Skole, for de kjendte den hele Forklaring med min Svoger Carsten udenad. At jeg kom i hans Sted, vidste derimod Ingen, Møller har aldrig seet mig, saa gav jeg dem en Sludder for en Sladder, og dermed var det godt. — Aa, de Danske! de Danske! tilføiede han oprømt, hvor de dog er tykho'dede og dumme. Man kan faae dem til at troe Alt, hvad det skal være.

Det var jo rart! sagde David.

Jeg fortalte dem om min Jagt, som laa bag Broagerland, at den var taget til Krigsbrug, at jeg gik og sukkede efter Fragt, alle ynkede de mig, der var ikke En paa Tallerkenen, uden at han jo vilde have svoret sig Fanden i Vold paa det, jeg fortalte.

Jo, der var Een, svarede David koldblodig.

Hvem da?

Det var mig, for jeg stod henne ved Vinduet og lod Dig snakke, mens jeg anstillede mine egne Betragtninger. Da det saa blev mørkt iaftes, gik jeg ned til Stranden og kylede den Mand, som laa og ventede i Jollen, iland til en Gendarme, saa trak jeg hans Kofte paa og gav ham min Kavai istedet, Altsammen med det Gode, bare for at sige Dig, at nu er Du den, Boi Bendixen!

Skipperen lod Aaren synke ud af Haanden, medens han lyttede til denne Forklaring, han vendte sig om, maalløs af Skræk. Den Mand, han saa for sig, syntes at voxe under hans Blik. Han havde knappet Pijækkerten op, under dens høie Krave kom et skægget og listigt Ansigt tilsyne. Det var gamle Dreves, der sad for ham.

I samme Nu, Boi Bendixen havde overbevist sig herom, lod han sin høire Haand glide ned i Koftelommen og drog en Kniv frem, men Dreves lagde en Haand paa hans Skulder og trak Synderen, der endnu sad paa Toften, tæt op til sig.

Bare ingen Krumspring! sagde han, for det hjælper Dig ikke; hvis det kommer til Bataille, har jeg ingen Kniv, det er sandt, men for en Tydsker som Dig, maa en dansk Sergeant da slaae til, og jeg har en lille Stump Pistol hos mig, Folk paastaae, at den ene Ende af den skal være slem til at gjøre Skade indvendig.

Medens denne Formaning blev given, holdt Dreves Boi Bendixen fast imellem sine Knæ, drog et langt og smækkert Stykke Snor op ad Lommen og viklede det om Livet og begge Armene paa Fangen. Da dette Arbeide var forsvarligt udført, stak Sergeanten tre Fingre i Munden og udstødte en ildelydende og gjennemtrængende Piben, som lød langt hen over Søen. Efter dette Signal satte han sig paaskrævs over Skipperen og lod til at vente paa Nogen.

Boi Bendixen laa og klynkede, han tiggede og

„Ja, jeg maa tilstaae,“ svarede han, „at jeg kjender det ikke, og jeg tvivler paa, at Nogen den Dag i Dag kjender det. Træerne, der bleve fældede under Toulons Beleiring, have skudt nye Skud, og dernede, thi der maa det have været, mod Sydvest, er der kun vildsomme Stier.“

„Lad os da søge Stedet op.“

„Aa, hvad vil De søge? Bønderne kan ikke give Dem den ringeste Besked. De gjør Dem ingen Forestilling om, hvor lidt man bryder sig om Fortiden hertillands.“

„Jo, altfor mange Lidelser og Interesser knytter sig til hine sørgelige Tider. Man er vel bange for at lægge sig ud med en Ven, hvis Bedstefader maaske blev dræbt af Deres Grandonkel eller omvendt.

„Ja netop.“

„Men jeg,“ vedblev jeg, „som ikke har mistet Nogen her, hvis Fader gjorde Tjeneste i „de Kjækkes Batteri,“ jeg vil see det Sted, og efter hans Beskrivelse vil jeg holde, hvad det skal være, paa at jeg skal finde det.“

„Nuvel, saa gaae vi derhen; men deres Eiendom?

„Min Eiendom har mindre Interesse for mig. Den kan jeg see paa Hjemveien, hvis det ikke bliver for sent.“

„Jaja!“ svarede Hr. Pasquali,“ saa maae vi lige nedimod Stranden og følge Korsveien fra Evescat. Jeg er ganske sikker paa, at Republikanerne have maattet storme Fortet dernede fra, medens den anden Colonne satte over la Seyne fra Møllebakkerne.“

I tyve Minutter fulgte vi den skyggefulde Hulvei, han betegnede, de næste tyve Minutter en Sti, der snoede sig opad Bakkerne og kom hændelsesvis ind i et Krat af Pinier, Korkege og Lyngbuske af samme Natur som det, der bedækkede Fortet. En Fodsti, som Kvæget havde banet gjennem Buskene førte os ned til et stort Duehus. Ti Skridt derfra fandt vi, ved at arbeide os med Hænder og Fødder gjennem et Tjørnekrat, Ruinerne af en Ovn til at gløde Kugler i og det regelmæssige

hans Fader var. — „Han var tilaars,“ svarede Hr. Pasquali uden videre. „Ikke sandt Fru Martin, han var jo ældre end jeg?“

I Forhold til Faderens Alder forekom Drengens spinkle Vært mig derfor som en organisk Kjendsgjerning, der ikke maatte tabes afsigte. Naar ingen ydre, voldsom Skade ramte ham, kunde man ved Omhu og Forsigtighed regne paa en næsten normal Udvikling. — „Tænk blot paa at gjøre ham stærk,“ sagde jeg til Moderen, „og sæt ham ikke formeget i Bomuld. Naar den friske Søluft her bekommer ham vel, er det et Vidnesbyrd om, at han besidder større Livsfylde, end han seer ud til. Lad ham leve paa sin Vis, men leve, det vil sige, lad ham kun af og til have et Tilfælde, som gjør Dem urolig, men lad hans egen Natur — han er jo af et let bevægeligt Gemyt — hjælpe derpaa, saa skal De see, han bliver maaske mere hærdet end en Kæmpe. Folk her paa Egnen ere jo livlige, magre og brunede af den friske Luft, og Deres Søn er her i sit rette Element. Bliv derfor her, hvis De ellers kan.“

„O, jeg kan gjøre alt, hvad der baader ham,“ udbrød hun, „jeg kan jo kun det! Tak, Doctor! De har sagt mig det Samme, som vor egen Læge, og De har gjort mig en stor Tjeneste. De er ikke her fra Syden, kan jeg høre paa Deres Udtale, men opholder De Dem her i Nærheden? Seer jeg Dem snart igjen.“

Hr. Pasquali forklarede hende min Stilling og hviskede hende et Ord i Øret, som hun forstod ved paa sin yndefulde Maade at gribe min Haand og endnu en Gang med bevæget Stemme at sige: — „Tak Doctor! Besøg mig atter, naar De kommer ud til min Nabo.“

Hun mente jo: „Penge, ved jeg, at jeg ikke tør byde Dem; kom derfor af Velvillie; den ikke vil tynge paa et Hjerte som mit.“

— „Det er en elskelig Dame!“ sagde jeg til min Ledsager, da vi havde taget Afsked, „men hvor skriver hun sig fra, og hvorfor vækker hun ikke større Opmærksomhed, naar hun kommer ind til Toulon?“

brd for sig; Dreves smilede. I maa smøre bedre paa, sagde han, de Danske ere saa tykho'dede.

Fra Bønner gik Boi Bendixen over til Løfter og tilbød Guld og grønne Skove for sin Frihed. Jeg har en Fætter, som handler med Alenkram inde i Sønderborg, han tæller Dem tohundrede Bankdalere ud imorgentidlig, hvis De lader mig slippe.

Jo vist! nu løbe vi om og varme Øl i Solhatte, svarede Sergeanten.

I det Samme hørtes noget borte en hurtig og taktfast Lyd af Aarer fra et Fartøi, som syntes at komme nærmere. Boi Bendixen opfangede denne Lyd endnu før Dreves. Han fordoblede sine Løfter.

Uh! hvor de Danske er dumme, sagde den gamle Sergeant, man kan faae dem til at tro Alt, hvad man bilder dem ind. Efter denne Bemærkning gav han sig atter til at pibe i Fingrene.

Det var Vagtbaaden fra Krigsskibet, som nærmede sig. Dreves maatte udentvivl have gjort Aftale med den iforveien, thi Officeren, som sad tilrors, lod til at være vidende om Alt. Han foreslog at tage Boi Bendixen ombord til sig, men Dreves vilde saa nødig give Slip paa sin Fange, han bad for ham og sagde:

Aa, lad ham blive her i Jollen, Hr. Officeer! han har det saa godt, hvor han er, jeg sidder ovenpaa hans Mave, og han ligger og varmer mig.

Jollen blev fastgjort ved Krigschaluppen, som roede ind med den til Slæbestedet i Sønderborg Havn.

Den Nat var det Sergeantens Tour at holde Vagt udenfor Boi Bendixens Kammerdør.

Næste Morgen kom Skipperen i Forhør, Dreves fortalte, hvorledes Alt var gaaet til, uden at forbigaae en eneste Biomstændighed ved Sagen. Efter at have lokket Fiskeren David iland og overmandet ham, afgav han ham til en Gendarme, som laa skjult bag Slaaenbuskene oppe paa Bakken. Det var Oldenberg, som bragte Underretning herom. Vagtmesteren maatte altsaa være tilstede i Krigsretten og led her den Ydmygelse at høre, hvorledes Sergeanten uafbrudt havde skuffet ham og bestandig benyttet hans Hjælp til at skaffe sig Seir.

Hvilke talende Blikke udvexlede ikke disse to gamle Venner, medens Auditeuren oplæste deres Forklaringer! Hvad Boi Bendixen angik, forsøgte han ikke længer at nægte, Alt og Alle vidnede imod ham.

Da Forhøret var endt, fulgtes Dreves og Vagtmesteren ud af Salen. I Forværelset stod Oldenberg stille, vendte sig om mod Dreves og hævede truende Haanden mod ham, idet han udstødte et langtrukkent

U—h!

Det var Alt, hvad hans dybe Harme i dette Øieblik gav ham Luft til at sige.

Gamle Dreves smilede, dennegang en lille Smule mere ondskabsfuldt end sædvanligt, stillede sig foran Oldenberg, stemte begge Hænder i Siden og spurgte:

Hvem?

Det kongelige Theater. „Da Spanierne var her" af H. C. Andersen. Begyndelsen er morsom, Midten glimrende og Slutningen utilfredsstillende; men der er Liv og Colorit i Stykket, og der er fortrinlige Situationer. Vel ere Characterne ikke synderlig originale, og vel findes der flere overflødige Personer, men som Stykket er, fortjener Digteren Tak for det, thi det sees helt igjennem med Fornøielse og Interesse. Her blot et Par Strøbemærkninger: i anden Act, da Spændingen og Længselen efter den fortryllende, spanske Troubadour er paa sit Høieste, er det en mesterlig Ide, istedenfor den forventede „Don Juan" at præsentere først Etatsraadinden og senere Mad. Ballerup i Døren, men Pointen falder fuldstændigt til Jorden paa Grund af den upractiske Bemærkning paa Plakaten: „Don Juan de Molina, spansk Officier (synger udenfor Scenen)." Saa ved jo Enhver, at Officieren ikke vil komme, og Contrasten taber sin Basis. Endelig er det næppe ganske correct, at „Marseillaisen" spilles af de franske Soldater. Efterat den første Gang var bleven forbudt den 8de Januar 1795, blev den anden Gang forbudt, da Napoleon blev Keiser, altsaa den 18de Mai 1804, og først i 1814 blev Melodien atter tilladt som Marche. Det er naturligvis kun en Bagatel, men Den Høie, Kongelige Familie var nemlig i Theatret, og derved mindedes vi om det Uheldige i disse Toner — „Marseillaisens" svulmende Bjergprædiken for en kongelig Menighed! — Stykket blev godt udført og havde forøget Interesse ved, at Hr. Meyer deri havde sin anden Debutrolle (en Tjener). Hvorledes han skilte sig fra den, kunne vi ikke have nogen bestemt Mening om, thi vi saa, ærligt talt, slet ikke noget til ham. — At Stykket ikke blev stærkere applauderet, end det blev, laa muligen i en tactfuld Beskedenhed i Anledning af De Høie, Kongeliges imponerende Nærværelse. Disse klappede maaske — og maaske ikke, men loyale Undersaatter kan Sligt umuligt være tilladt. Fuldkomment i sin Orden fra deres Standpunkt, ifølge det gamle Ord: „Qvid licet Jovi, non licet bovi!"

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Repertoire.

Mandag: Da Spanierne var her og En Caprice.
Tirsdag: Don Juan (Opera).

Det kongelige Theater.

Søndagen den 9de April 1865, Kl. 7:

Faust,

Opera i 5 Acter, af Jules Babier og Michel Carré. Oversat til Musik af Ch. Gounod af Hr. A. Hertz. Med tilhørende Dands.

Folketheatret.

Søndagen den 9de April 1865, Kl. 7:

En ægte Republikaner,
Comedie i 1 Act efter Daubigny og Panjol.

Narret April,
Vaudeville-Bagatel af Erik Bøgh.

Jomfruen,
Vaudeville i 1 Act af Erik Bøgh.
(Første Gang paa Folketheatret.)

Skræderens Debut,
Vaudeville-Potpourri af Erik Bøgh.

Casino.

Søndagen den 9de April 1865, Kl. 7:

I Dynekilen,
Comedie med Sang i 3 Acter af Carit Etlar.
(Paany instuderet.)

Violettes Dukker,
burlesk Operette i 1 Act, oversat efter det Franske af A. Zinck. Musiken af Adam.

Udgivet og forlagt af F. W. Thomsen. — J. Cohens Bogtrykkeri.

„Fordi hun slet ikke kommer der; hun spadserer kun, hvor Ingen kommer. Hun seer Ingen, kjender Ingen og vil, troer jeg, Ingen kjende. Og hvad det Spørgsmaal angaaer, hvor hun er fra, har hun fortalt mig, at hun var født i Bretagne, og at hendes Pigenavn begyndte med Ker, men den sidste Stavelse har jeg glemt. Hun er Enke efter en gammel Mand, som De ved, og det kan ikke være længe siden, troer jeg, at hun blev det. Hun taler aldrig om ham, og heraf slutter jeg, at hun ikke har været lykkelig. Nogen Formue maa hun være i Besiddelse af; hun holder fire Tjenestefolk, et velbesat, men ikke overdaadigt Bord, men hun gjør ingen Indkjøb. Jeg har ikke kunnet erfare hendes Mands Stilling, eller om hendes Forældre ere i Live; jeg syntes ikke, jeg burde gjøre indiscrete Spørgsmaal. Men saavidt man kan skjønne, er det en aldeles uafhængig Kone, som ene og alene har Tanker for sin Søn. Af og til komme de ned i min Hytte til mig, og jeg tager dem med ud paa Bugten i min Kragjolle. Ja hun betroer mig endogsaa Drengen, naar jeg tager ud at fiske. Det er kort sagt en fortræffelig Kone og en meget behagelig Nabo."

„Seer De hende daglig?"

„Ja, jeg kommer hver Dag over hendes Grund; jeg kan nemlig ikke gaae anden Vei til la Seyne, uden at gjøre en stor Omvei, og hertillands, hvor man hverken har Stakitter eller Gjærder, har den Ene Lov til at gaae igjennem hos den Anden. Af og til giver det jo vel Anledning til Kjævl og Stridigheder, naar man har en krakilsk Nabo; men her er det ikke Tilfældet. Hver Gang jeg passerer, om det er nok saa stille og langt fra Huset, kommer Moderen, Drengen eller Tjenestefolkene for at hilse paa mig. Men lad os nu komme hen og see til Deres Arvejord; det er netop paa Veien til la Seyne, knap en Fjerdingvei herfra."

„De ved jo, at jeg ikke vil volde min stakkels Medarving nogen Uleilighed. Hun kjender mig slet ikke og har maaske ogsaa arvet sin

Faders Uvillie mod mig, thi vi stode, som jeg har sagt Dem, paa en spændt Fod med hinanden."

„Aa Snak! Hun kan da see, at De ingen Djævel er. Jeg kjender hende kun lidt, men nok til at hun ikke vil kaste mig paa Døren. Hun gaaer forresten ikke for at være noget slet Menneske; hun er blot dygtig dvask, det er det Hele, rent udsagt."

Og da jeg nu spurgte Hr. Pasquali om hende, hendes Alder, Navn og Levevis, ledede han mine Tanker hen i en Retning, som han allerede to eller tre Gange havde antydet.

— „Død og Pine," udbrød han, „det kunde igrunden ikke være saa vanskeligt endda for Dem at komme overens med hende. Har De Lyst til hendes Andel, saa afstaaer hun den til Dem og drager afsted til sin rette Hjemstavn. Hvorfor Pokker bringer De ikke Deres gamle Forældre hertil, nu De har et Stykke Jord her? De kunde leve meget længere her end i deres kolde Auvergne! saa kom De af og til og besøgte Dem, jeg fik Dem til Nabo, det kunde passe ypperligt i mit Kram, for jeg synes rent ud sagt godt om Dem.

Medens jeg drøftede Klimatets Fortræffelighed med ham, hvorom han forresten ikke havde nogen feilagtig Anskuelse, passerede vi nedenunder Fort Napoleon, det gamle Fort Cairo, hvis Erobring i sin Tid havde havt Toulons til Følge og havde været den unge Bonapartes første militære Feltherredaad i 1793. Jeg kunde ikke modstaae Lysten til at klatre over det stensatte Brystværn, som adskilte os fra Fortet, gjennem Korkegene, Pinierne og det tætte duftende Lyngkrat, der stod i fuld Blomstring. Vi naaede op til Bakkekammen, og jeg nød herfra en Udsigt, der vel var mindre yndefuld, men ogsaa mere storartet end Udsigten fra Tamaris, med hele Sainte-Baume-Kjædens Klinterækker, Toulons mindre Rhed og Byen foran mig; mod Vest streifede Blikket hen over la Ciotats maleriske Kyster. —

„Vis mig nu „de Kjækkes Batteri"," sagde jeg til Hr. Pasquali.

Tilskueren.

Nr. 11. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Klosterstræde Nr. 12, 1ste Sal. **Søndagen 16den de April.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Barcarole.

Kom, Du søde Lille,
Kom i Baaden ned!
Luften er saa stille,
Kom, min Kjærlighed!
Roligt Bølgen hviler;
Frygter Du vel mer?
Venligt Søen smiler —
Det er Dig, den seer.

Her er ingen Fare,
Ingen Grund til Frygt.
Kom og ræk mig bare
Dine Hænder trygt.
Sæt Din Fod paa Kanten —
Nu et lille Spring! —
Det var jo min Sandten
Ingen Verdens Ting.

Du skal sidde bagi,
Agterud, min Skat!
Sæt Dig der, og tag i
Denne Rorpind fat.
Du skal styre, Kjære,
Mens jeg trække maa,
Saadan skal det være,
Ikke sandt, Du Smaa?

O, hvi kan jeg ikke
Altid sidde saa,
Salig Vellyst drikke
Af Dit Øies Blaae,
Lifligt mig beruse
I Din Læbes Smil,
Du, min unge Muse
Med en græsk Profil?

Nei! det kan jeg ikke,
Jeg er ikke fri!
Søde Frederikke,
Timen er forbi.
Styrbord nu med Roret!
Vi maae vende hjem;
Jeg skal paa Contoiret
Inden Klokken fem.

v. K.

Hjemme og ude.

Endelig er da efter et halvt Aars Forløb Forfatningssagen bragt til Afslutning i Rigsraadet. Imandags foretoges Afstemningen over Fællesudvalgets Indstilling, og denne faldt paa en eclatant Maade til Jorden i Folkethinget, medens Førstekammeret naturligvis godkjendte den. Ministeriet er altsaa strandet, og dets Grundlovsudkast vil maaske som Vrag blive henkastet i et eller andet Archiv, hvorfra en Antiqvar engang kan fremdrage det for den videlystne Eftertids ransagende Blik. Den ubeskaarne Juniforfatning staaer nu tilbage som den eneste Mulighed, og Regeringen vil ikke kunne undlade at antage den. Vi udtale det som vor faste Overbevisning, at et saadant Skridt baade vil styrke Kronens Bærer og fremfor Alt befordre det danske Folks Lykke. Der er vægtige Stemmer, som nægte dette Sidste, idet de pege hen til det Ubillige i Landsthingets Sammensætning, men de have egentlig aldrig ført klare Beviser for deres Menings Gyldighed.

De conservative Interesser maae sikres paa en bedre Maade end i Juniloven, hedder det, ellers taber Statsmaskineriets Gang sin Ligevægt. Af slige Udsagn lade Mange sig lettelig bestikke, men anmodes de Doctrinaire, der fremkomme med denne Indvending, om at godtgjøre den ved Exempler, hentede fra vort femtenaarige constitutionelle Liv, forstumme de eller indvikle sig selv i Modsigelser. De bevæge sig da i lutter Almindeligheder, men undlade at fremhæve særlige bestemte Kjendsgjerninger. Men naar man ikke kan gjøre Grundlovens Ubrugbarhed indlysende, bør den visselig helst vedblive at herske. — Under Forfatningssagens Behandling i Thingene har der frembudt sig et Særsyn, som med Rette har vakt Forbauselse blandt et stort Antal Mænd. Fra flere Sider blev der mindet om, at vi for Udlandets Skyld maatte imødekomme det ministerielle Forslag, da vor Uafhængighed ellers stod i Fare. Lad os ikke glemme, at de Mænd, der have udtalt denne Ytring, og de, som freidigt tilraadede Krigen, ere ganske de samme. Dengang foretrak de en Kamp til sidste Mand fremfor at opgive det Mindste af vor Selvbestemmelsesret; dengang lukkede de Øret for Frankrigs og Englands Raad. Enhver, som føler varmt for sit Fædrelands Ære, maa erkjende, at de derved handlede baade høimodigt og rigtigt. Men vise de sig ikke principløse, naar de nu ængsteligt pege hen paa de andre Staters Holdning, som de dog i et langt mere truende Øieblik lode haant om? At Juniloven skulde være Magterne en Torn i Øiet er desuden en ren Fiction, som de Doctrinaire have benyttet for dermed at skræmme det demokratiske Parti; men heldigvis er deres Øiemed ikke bleven opnaaet. Nu er det derimod Enhvers Opgave at vække Nationens Selvbevidsthed ved alle de Midler, som staae til hans Raadighed. Kun gjennem den mest udstrakte politiske Frihed kunne vi gjøre os Haab om at gjenvinde af vort materielle Tab det, som med Rette tilkommer os; thi saalænge Folket ikke føler, at det har Pligter mod sig selv som Nation, vil det aldrig reise sig af sit Fald. Men denne Følelse kan kun opstaae, naar saa Mange som muligt kaldes til at deltage i Ledelsen af Statens Anliggender. Af hvilken Grund skal man da ikke bevare Grundloven af 5te Juni, der hviler paa et bredt demokratisk Grundlag? —

Udlandet. Det baierske Forslag: at de to Stormagter saa hurtigt som muligt skulle overlade Hertugen

tjæring. Man tænke sig den behagelige Virkning heraf, omtrent som en stor Blækklat! Stakkels, skjønne Land, hvori har Du dog forsyndet Dig mod Dine barbariske Beboere?

Forresten havde det enøiede, cyclopiske Landsted, der laae ligefor mig, en saa melankosk Beliggenhed, at man kunde fortvivle derover. Magre, udpinte Marker, hvor man neppe vilde finde en Kornblomst og som ikke oplivedes engang af Tidselens purpurfarvede Blomster: see Marken igjen under nøgne Grusskrænter, og Horizonten endelig lukket af de blaalige Olivens symetrisk lige Linier og Fort Napoleons firskaarne Masse: man kunde faa Spleen der inden fireogtyve Timer. Pludselig slog den Tanke mig, at denne bedrøvelige Eiendom maaskee endogsaa var min, det Maal for min Flakken om her, som jeg saa ikke havde andet at stræbe efter end at blive det kvit. Den, der i det Øieblik havde haft Lyst dertil, havde faaet det for godt Kjøb; og dog, min stakkels Søsters Medgift! Nei lad os see Tingene an.

Jeg slog ind paa en Slags Bivei, der tabte sig halvt i Pløifurerne, halvt var overgroet af det lave Mastixkrat, og søgte efter Indkjørselen. Der var intet Hegn om den lille, smudsige Gaard bag Huset; der findes kun faa Husdyr paa Landet, som mangler Græsning, og da jeg ingen Mødding kunde opdage, søgte jeg efter Aarsagen til den ulidelige Stank, her var. En sagte Grynten viste mig at jeg befandt mig i en Slags ikke brolagt Svinesti, hvo.. et halvt Dusin Svin rodede og sølede sig i alslags Affald. Det er saa Landets Skik; kun engang om Aaret møger man under dem for at bruge Gjødningen i Marken. En Læge kan kun med Harme og Afsky see disse Arnesteder for Pest og Smitsot saa nær ved Boligerne.

Havde ikke de gryntende Svin og nogle kaglende Høns været, havde jeg antaget Huset for ganske ubeboet. Udhusene laae forfaldne og halvt i Ruiner. De tomme Vinduesrammer uden Ruder klappede mod Murene i Hængsler, der vare trætte af Kampen med Østenvinden. Bag Hoved-

har, ligesom De, været der paa Lykke og Fromme, og jeg har med Beklagelse seet, at Eieren med Spade og Hakke udsletter dets Spor Dag for Dag. Oldgranskerne søge med Iver efter Levningerne af Tauroentum og Pomgaiana her; de skrive tykke Bind om den simpleste Murbrokke fra Romernes eller Saracenernes Tid, og De vil med Nød og Næppe finde nok saa ubetydelig en Optegnelse om Stedet for en af Nutidens mest storartede Begivenheder! Hverken Øvrigheden eller selv vor nuværende Regering har haft den Tanke at kjøbe denne Plet Jord, indhegne den eller anlægge saameget som en Gangsti derhen, endsige reise en Sten paa Stedet med de simple Ord: Her hvile de Kjække! — Og det Hele kunde maaske blive en femhundrede Francs! — Havde jeg dem, min Tro, jeg vilde koste dem derpaa! Enhver af os burde jo have gjort det for længe siden! Ja, saamange kjække Mænd have lagt deres Ben der, og selv i Arsenalet eller Byens militære Museum søger man forgjæves et Minde om dem."

„Men hvem ved," svarede jeg ham, „om Følelsen vilde sættes i samme Bevægelse ved et Mindesmærke, der maaske kun blev besøgt af Lediggjængere, som ved Eensomheden nu derude? Jeg kan ikke udtale det Indtryk, den gjorde paa mig; i Tanken udmalede jeg mig en Billedrække, der bragte mit Hjerte til at banke. Den lille Redoute viste sig atter for mit Blik, jeg skuede atter Republikanernes gamle, lasede Uniformer, deres Vaaben, de maleriske Grupper, Vagtilden og Officerernes Barakker . . . maaske Dueslaget nu dernede i Krattets Lysning."

„Og ham!" udbrød La Florade, „den lille, blege, unge Mand i den lappede Kjole og de hullede Sko, med det lange, glatte Haar, det gjennemborende Blik, med Villiens og Ubøielighedens Stempel paa Panden, uden Bram, uden personlig Ærgjerrighed, uden anden Drøm om Storhed end Fædrelandets Frelse? Saa De ham! Den smukkeste Side, den lykkeligste Time maaske i hans Liv! Saadan er han for herlig at skue, og Hoben seer ham hellere med kronet Isse hyllet i den romerske Imperators Kappe."

af Augustenborg Regeringen i Hertugdømmerne har faaet Stemmeflerhed i den tydske Forbundsdag. Østerrig tiltraadte det med Reservation, men Preussen traadte afgjørende op imod Beslutningen. Dersom Mellemstaterne nu ville staae fast paa det vundne Resultat, maatte det komme til en alvorlig indre Strid i Tydskland; men den gamle Slendrian gjør sig sikkert ogsaa gjældende ved denne Leilighed. Berlinerpressen fører allerede et haanende, udfordrende Sprog, og i Frankfurt lader man det vel da, som sædvanlig, beroe ved nogle høitklingende Phraser. —

Politiske Capaciteter have gjerne sysslet med literaire Beskjæftigelser. Som bekjendt har Napoleon den Tredie udgivet „Cæsars Liv." Keiserinde Eugenie skriver nu Marie Antoinettes Historie, og Prinds Napoleon vil fortælle os Familien Bonapartes vexlende Skjæbne. Herhjemme overraskede Monrad nylig de Danske med en Oversættelse af „Propheten Esaias." At slige Notabiliteter hellige sig til Videnskaben, er ikke saa mærkværdigt; men Maaden, hvorpaa Verden underrettes derom i Fortalen til deres Bøger, er ganske interessant. Da Cæsar førte sin Hær over Alperne paa et Tilbagetog fra Gallien, skrev han en Grammatik. Efterverdenen har beundret den store Mand, der paa samme Tid kunde lede Tusinders Bevægelser og holde Revue over de latinske Sprogformer. Men siden har Enhver, der blot vandt nogen Udmærkelse paa den politiske Skueplads, søgt at speile sig i den berømte Romers Exempel. Naar en saadan nu udgiver en Bog, staaer der i Forordet: „Uagtet de byrdefulde Statssager næsten ganske have udfyldt mine Timer, har jeg dog o. s. v. o. s. v."

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Johanna Rolands Ideal var en Republik, der i sit Tilsnit nærmede sig Oldtidens demokratiske Statsformer, og som i sit Indre var gjennemtrængt af de politiske Dyder, der havde skabt Athens Storhed. Denne Tanke blev først greben af Brissot, som gav den et ligesaa fyldigt som lidenskabeligt Udtryk. Om denne Mand, der staaer som en af Girondens Hovedledere, har Eftertiden fældet de forskjelligste Domme. Hans Rygte have Enkelte ikke skaanet for Pletter, men hans Begavelse er bleven anerkjendt af Alle. Den franske Characters gode og slette Sider vare paa en forunderlig Maade sammenblandede i hans Sjæl. Som Redacteur af „Patriote Français" havde Brissot med den Lethed, der er hans Landsmænd egen, vundet et Overblik over Situationen, men han besad ikke den nødvendige Udholdenhed og indre Ro til at gjennemtrænge og veie den. Hans Tanke fløde hurtigt fra Pennen over i det skrevne Ord og formede sig til en glimrende Stil, der henrykkede ved det sprudlende Lune, men som paa den anden Side røbede Forfatterens Mangel paa ægte Kundskabsfylde. Da hans Higen efter Udmærkelse, for hvilken de gamle Samfundsforhold havde lagt næsten uoverstigelige Hindringer iveien, ved Revolutionen fandt en vid Mark, kastede han sig med ungdommeligt Mod ind paa Arenaen og sendte gjennem sit Blad Phantomet paa Thronen den ene giftige Pil efter den anden. Brissot var ikke grusom, men han var en Træl af sit heftige Sind, der ofte bar ham langt ud i Forvildelsens Strømninger. Hans Humanitet afslørede sig paa en skjøn Maade i Spørgsmaalet om de franske Negerslavers Frigjørelse, men tilhyllede sig, hvergang der var Tale om Skaansel mod den ulykkelige Monarch. Efter Ludvig XVIs Flugtforsøg var Brissot i Forening med Condorcet Hovedmand for Oprøret paa Marsmarken, hvis Formaal var Kongedømmets Omstyrtelse og Republikens Indførelse. Bourgeoisiets Seir ophidsede ham mod Forfatningen; mørk og bitter fordybede han sig i Studiet af de nordamerikanske Fristaters Tilstand og traadte som en varm Beundrer af disse ind i Fru Rolands Salon. Her lyttede han med Spænding til Forherligelsen af Heltedaaden ved Marathon og Salamis, som han i sin Tanke sammenlignede med Kampen ved Saratoga og Yorktown; Navnene Themistokles og Aristides bidroge til at forhøie hans Begeistring for Washington og Franklin. Den geniale Kvinde øste sine Ideer af det classiske Grækenlands Historie; den aandrige Mand hentede sine fra Landet hinsides Atlanterhavet. Men de forstode at forene og sammensmelte disse Ideer; kun skulde de snart erfare, at Frankrig aldeles ikke var modtagelig for dem. — Condorcet var Brissots Ven. Han dannede i flere Henseender en skarp Modsætning til sin republikanske Aandsfrænde, men delte dog i det Hele taget dennes Anskuelser om Staten. Medens Brissots Tankegang var svævende og uden streng Consequens, skred Condorcet med nøie beregnede Skridt frem mod det Maal, han opstillede. Han formaaede med Klarhed at anskueliggjøre sig, hvad han vilde; men hans Villie var ikke stærk nok til at nedbryde Hindringerne. Condorcet var den besindige Overlægs Mand, men manglede moralsk Fasthed. I sin Ungdom havde han paa Grund af sit store mathematiske Talent erhvervet sig d'Alemberts og Lagrange's Interesse og gav tillige i flere Skrifter Beviser paa sin overordenlige Begavelse i denne Retning. Blandt de udmærkede Mænd, der snart kastede deres Blik paa ham, var navnlig Voltaire og Ministeren Turgot. Uagtet Condorcet delte Rousseaus Anskuelser, besøgte han dog den berømte Forfatter i Ferney og vandt hans Venskab. Da han i økonomisk Henseende udtalte sig til Fordel for Quesnay's System, tilbød Turgot ham en Ansættelse i Finansministeriet, hvor han, efter Kongens Ønske, forblev under Neckers Styrelse. Tillige optoges han i det franske Akademi, men han fik ikke Sæde i den constituerende, hvorimod han valgtes til Medlem af den lovgivende Forsamling. Materialismen havde tidlig fængslet Condorcet og bibragt ham en tom Verdensanskuelse, der tærede paa hans Sind. Han foragtede Christendommen og nægtede ganske dens middelbare Indflydelse paa de menneskelige Tings Gang. Condorcet byggede med mathematisk Nøiagtighed et System af Stoikernes Moralprinciper og Rousseaus „Contrat social" og troede i Revolutionen, da alt det Bestaaende omstyrtedes, at kunne skaffe det Anvendelse; alene af den Grund billigede han den store Omvæltning. Han blev sine Grundsætninger tro lige til sin Død, og skjøndt han ifølge hele sin Character adskilte sig fra Girondens Deputerede, sluttede han sig dog til dem, da deres pletfrie Vandel og Kjærlighed til Videnskaben udøvede en mægtig Tiltrækningskraft paa ham.

Men blandt alle Girondinerne har Ingen i høiere Grad vundet Efterverdenens Beundring end Vergniaud. Tidens Stormflod er faret hen over hans Partifællers Navne og har enten borttvættet eller fordunklet deres Glands, men hans lyser næsten med samme Friskhed som dengang, da han sad i den lovgivende Forsamling. Den Adel og Renhed, der bar hans Tanke og gjennemtrængte hele hans Sjæl, var tilstrækkelig til at afnøde hans Modstandere udelt Høiagtelse; den Varme og Genialitet, som strømmede i hans Tale, kunde ei Andet end aftvinge dem sand Beundring. Men Vergniaud var trods sin Begavelse ikke skikket til at virke paa en Skueplads som Revolutionens. Hans Talenter egnede sig for Retsskranken, ikke for en lovgivende Forsamling, der sønderreves af Partikampe. Man har sagt, at han holdt Mirabeaus Tordenkile i sin Haand, men dette Billede finder ingen slaaende Anvendelse paa den berømte Girondin. Mirabeaus Tale sprang frem af Overbevisningens dybe Kilde, der med uudtømmelig Kraft vældede i hans Indre; hans Ord vare træffende og nedsloge ved deres beseirende Magt ikke blot Modstanden i det Øieblik, de bleve fremførte, men tilintetgjorde den for stedse og rodfæstede sig i Tilhørernes Hjerter. Hans eventyrlige Fortid, hans mægtige Personlighed og lynende Øie bidroge ogsaa til at forøge Vægten af hans Fremtræden. Disse Egenskaber fandtes kun tildels hos Vergniaud. I Bordeaux havde han først henledet sine Medborgeres Opmærksomhed paa sig ved sine rene Sæder og den smidige Veltalenhed, han som Advocat udviklede. Det er allerede ovenfor berørt, med hvilket politisk Program han begav sig til Paris. Fru Roland fik en ubegrændset Indflydelse paa ham og fandt en ivrig Tilhænger i ham. Hun kaldte hele hans Idefylde tillive; men hendes Begeistring for Republiken vakte ingen dyb og hjertelig Sympathi hos ham. Vergniaud kunde ikke fuldstændig løsrive sig fra de Forestillinger, han havde næret i sit Hjem; de vendte bestandig tilbage i hans Tanke. Men Johanna forstod at neddysse dem midlertidigt, at indtage ham for sine Anskuelser, og i saadanne Øieblikke er det, at Vergniaud glimrer i den lovgivende Forsamling. Først efter Ludvig XVIs Afsættelse begyndte han at troe paa Kongedømmets Unødvendighed. Dette skal dog ikke kaste nogen Skygge paa den udmærkede Mand, men blot stadfæste, at den politiske Virksomhed ikke var hans rette Kald; thi der fordres ubetinget

Imedens jeg saaledes samtalede med den unge Lieutenant, begik jeg en stor Feil, som jeg vil bebreide mig selv, saalænge jeg lever. Jeg indskrænkede mig nemlig ikke til at omtale hans Gudfaders gjæstfrie Modtagelse, men jeg lod mig henrive til med Begeistring at omtale det nye Naboskab, han havde faaet. Jeg saa hans Øine straale og Blodet fare ham op lige til Tindingerne.

„Aha!" udbrød jeg, „De kjender hende allerede?"

„Jeg sværger Dem til, at jeg aldrig har hørt hende nævne før. I to, tre Maaneder har jeg ikke seet Pasquali, og De er den Første, der fortæller mig, at den gamle Skjælm har en smuk Naboerske; men jeg svarer Dem forresten for, at drømmer han om hende om Natten, saa er det som en Karpe eller Brasen. Se, se! Fortæl mig om denne mystiske Skjønhed; en fornem Dame, siger De?"

„Ja, hun fører sig som en fornem Dame; men hun bærer et plebeiisk Navn."

„Det er mig det Samme; for mig er der ingen anden Adel til end Udtrykkets og Skjønhedens. En Baadførerske er Dronning, naar hun træder op som en Dronning."

„Hvad hedder hun da?"

„Hvem?"

„Den Baadførerske, som gjør Dem til Konge?"

„Det er ikke hende, jeg mener. Men fortæl mig nu om Pasqualis Naboerske. Hvor gammel er hun?"

„Femogfyrretyve," svarede jeg for at more mig over at see ham skifte Mening, men jeg tog feil.

„Femogfyrretyve, det var meget," svarede han, „men er hendes Ansigt femogtyve, er det saa godt, som om det stod paa hendes Døbeseddel."

„Hvor De dog fænger let, min unge Ven! Jeg seer, at De er ligesom de Andre, De lader saa haant om. Den smukkeste Kvinde er for Dem den, De netop drømmer om."

Bekostning kastet sig over den grelle Overmaling, der søger at efterligne Kvaderstensmuren, de fremspringende architectoniske Baand og den ornamentale Udsmykning af Mellemrummene. Ja, da man boer under den farverigeste Himmel, anvender man Farverne overalt, og Husene ere overalt bemalede med de mest skrigende og falske Farvetoner. Det er meget, naar man nøies med en smudsig gul Okker, der dog ikke fremtræder med saamange Fordringer, men for at efterligne de antike Marmorarter anvender man saa til Gjengjæld det mest trøstesløse Grønne og brændende Røde. I den gyselige Rønne, jeg her havde for mig, vare Væggene paa en flaskegrøn Bund pyntede med et orangefarvet Net, som Solen og Regnen endnu ikke havde bragt i Harmoni med hinanden, trods de mørke Striber og Skjolder, de i Forening havde dækket dem over med.

Prunk og Fattigdom ere disse Bygningers Character. — Og Provence besidder dog selv en Rigdom af det fortrinligste Byggemateriale i en graaagtig eller blaalig Kalksten, der er saa finkornet og tæt som Marmor. Men den skal skjules og overkalkes, for at faae Italienerne, der seile forbi langs Stranden, til at troe, at man har Marmorslotte som de i alle Farver. Og dette Landskab, som Naturen selv synes at have udstyret i alle Henseender til Kunstnerens Glæde, har man skjæmmet, som det var koparret. Saaledes synes denne Mangfoldighed af næsten latterlige Bygninger at kappes om at forvrænge og forvanske den skjønne Harmoni i baade Farve og Form i selv dens vildeste Egne. Et findes endnu som Tilgift ved disse Landsteder, for nu at udtømme dette Emne aldeles, og det er den aldrig tørrende Salpeter, som trodser den rene Himmel og den brændende Sol. Indbyggerne paastaae vel, at det er Østenvinden med dens skyllende Regnbyger, som de kunne takke for denne Fugtighed, der i fireogtyve Timer kan trænge helt igjennem deres flade Tage, men istedetfor at tage Hensyn hertil og bygge dem tykke og tætte, finde de paa de sindrigste Beklædningsmidler. Det mindst Uheldige er et Slags Tagpap, men det Taabeligste og mest Ynkede er en ganske simpel Over-

klar Bevidsthed om Handling og Maal. Vergniaud var en oprigtig Fædrelandsven, der følte Frankrigs Hjerte slaae i sit Bryst; men Mangelen af sand Overbevisning lod ham synke hen i Tungsindighed og Lethargi efter hver Kraftanstrængelse. Netop heri adskiller han sig, som antydet, fra Mirabeau. Han trængte stedse til en Spore, der kunde drive ham fremad. Han satte megen Tillid til sit oratoriske Talent og var ved dette istand til formelig at fortrylle; men kort Tid efter var det — i Modsætning til Mirabeau —, som om Ordene havde lydt i en Ørken: med Klangen syntes Virkningen at forsvinde. Alligevel har Vergniaud udrettet Meget, skjøndt han ved sin vaklende Holdning mere end een Gang forspildte sin egen og Frankrigs Lykke.

Blandt de Girondiner, der besøgte Fru Rolands Salon og næst Brissot, Condorcet og Vergniaud erhvervede sig særlig Navnkundighed, men ikke spillede en saa betydelig Rolle, fortjener Guadet, Gensonné, Isnard og Buzot at fremhæves. Den Første, Advocat fra Bordeaux, forenede en sydlandsk heftig Character med et fint, spidsfindigt Foredrag. Han var mindre dyb end Brissot, men modigere. Jacobinerne frygtede ham mere end Vergniaud, men Guadet udøvede ingen Indflydelse paa Folkets store Masse. — Gensonné var fra samme By, hvor han beklædte en lignende Stilling. I Forening med Vergniaud og Guadet dannede han i den lovgivende Forsamling det saakaldte Triumvirat. Han var ærgjerrig og paadrog sig Modstandernes Forbitrelse ved sine haanende aandrige Svar og Indfald. — Isnard førte Tilnavnet: Girondens Danton. Han lignede ogsaa denne i fyrig Veltalenhed og ved sit Herredømme over Masserne. Isnard udviklede en forbausende Energi, men lod sin glødende provençalske Indbildningskraft i altfor høi Grad vinde Overhaand. — Buzot udviklede efter en stormfuld Ungdom en stolt, uafhængig Character, der kun saa Frankrigs og Menneskeslægtens Redning i Republiken. — Til disse Navne kunne vi føie: Grangeneuve, der var overspændt, men blid; den smukke, uforfærdede Barbaroux; den taalmodige, velsindede Kersaint og den heftige Præst, Fauchet, der med Sabel i Haand havde anført en Folkeskare ved Stormen paa Bastillen, og som senere blev Redacteur af Journalen „La bouche de Fer." Desuden ville vi i det Følgende komme til at berøre de dristige Mænd: Lasource, Lecointre-Puyraveau, Garran de Coulon og flere Andre, der tiltrak sig mere eller mindre Opmærksomhed. —

I Johanna Rolands Salon var altsaa Republiken den Tanke, hvorom Alle forenede sig. Med en vidunderlig mystisk Magt forstod hun at lænke de forskjellige Characterer til sig og indgyde dem forøget Selvbevidsthed og Kraft. Fra de intelligente Skikkelser, der grupperede sig om denne moderne Aspasia, vende vi nu vort Blik til den lovgivende Forsamling, hvor Frankrig og det bourbonske Kongedømme berede sig til den sidste Kamp. Her træffe vi atter blandt de brydende Partier Girondens Mænd, der fra Fædrelandets Talerstol løste deres Stemmer med romersk Høihed. Men der ville vi tillige finde et lærerigt Vidnesbyrd om, at det Talent, som med Sikkerhed og Skarpsind formaaer at bevæge sig i Theoriernes Sphære, ofte kan vakle og ligge under for Middelmaadigheden paa det practiske Omraade. Her spørges kun om det, hvormed Girondinerne have fremmet Frankrigs Velfærd, og Dommen vil da blive en anden end den, der er bleven fældet, dengang vi navnlig toge Hensyn til deres aandelige Evner. —

Marche og Bivouak 1850 og 1864

af

en Frivillig fra 48.

(Sluttet.)

Vi stode ved Dannevirke. Den gamle Vold havde hørt Echoet af Kanonerne ved Mysunde og Bustrup; den stod der moderne udstyret, ventende paa, at ogsaa den i sin nye Beklædning skulde opbydes til en Dands, og der var ogsaa mødt mange af de gamle og mange unge Balkavalerer; nu skulde der trædes en Dands for vor gamle Moder; hun saa til saa glad. Det var koldt, men Dandsen giver jo Varme, Haabet holdt Hjertet varmt.

I, hvem vi alt engang have apostropheret, I, der ligge i de varme Senge, hvad kjende I til, i 10 Graders Kulde at bivouakere paa en nøgen Vold, hvad kjende I til et Leie i Sneen, hvor kunne I forstaae et sultent og tørstigt Menneskes Følelse? I Damer, der i den endnu kolde Balsal have indtaget en beskeden Stilling langs ad de klamme Vægge, ventende paa, at ogsaa eders Time maa komme, da Dandsen skal oplive Blodet, fordi der er saa mange Cavalerer og saa faa Damer, I kunne nogenlunde fatte den Følelse, hvormed Soldaterne fra den gamle Dandseplads, Dannevirke, ventede paa at blive opbudne til en Dands. Dog, hvad siger jeg, mange af Eder forstaae det maaske, mange have vist ventet længere end 14 Aar.

Da Napoleon den Første i Slaget ved Pyramiderne satte sit Orchester i Bevægelse til den store Krigsdands, sagde han til den franske Armee: „Franskmænd! Aartusinder see ned paa Eder." Ved Dannevirke lød ingen saadan Capelmesters Stemme. Det paatænkte Bal kunde paa Grund af Baldirecteurens og Capelmesterens pludselig paakomne Rheumatisme ikke opføres. Ingen Stemme talte til de Danske, der stode beredte til Kamp, Ingen tilraabte dem: „Et Aartusindes Blod raaber til Eder om Hævn, eders Fædres og Brødres knap forraadnede Lig kalder Eder til at blive; nei! da Natten spredte sine Skygger over Slien, den gamle Vold og det trofaste Grændseskjæl Eideren, da blev det ogsaa Nat i de Styrendes Sjæl, da glemte de, hvor høit Blodets Røst talte, hvor lydeligt Æren tiltordnede dem et: Bliv! Som Tyven fjæler sig efter sin feige Gjerning, saaledes fjælede tapre Mænd sig — dog nei, det var ikke dem, der krøbe i Skjul, Ulykken kom fra høiere Steder. — Følg den Afdeling, som marcherer der. Den har staaet paa Armeens høire Fløi og faaet Ordre til at forlade Frederiksstad med de stolte Minder, Du har jo fulgt den i 1850 paa den lystige Tour til Isted og Dannevirke. Bryd Dig ikke om, at en Skygge som Commandantens i „Don Juan" staaer i Husumerporten, den ligner „gamle Helgesen," men han er jo død, hvem troer i vore Tider paa Spøgelser? Følg den Afdeling, det vil lønne sig Umagen; Du vil ikke medbringe nogen glad Erindring, som fra hin tidligere Marche, men Du vil for hele dit Liv have et Minde, sørgeligt og bittert og dog rigt udstyret med saamange Smaatræk af Opofrelse og Selvfornægtelse, at det vil staae klart for Dig, at havde Hjertet slaaet saa varmt under Purpuret, som under den jevne danske Mands Vaabenfrakke, havde Februarmaanen aldrig beskinnet vor Skjændsel, og heraf skal Du øse dit Haab, din faste Tro paa, at Skammen vil blive aftvættet.

Ingen Sang lyder og heller ingen Opfordring til Sang. I Begyndelsen høres vel et enkelt: „Slut op Folk!" eller „Hold Jer i Sectionerne!" Det hendøer efterhaanden. Den forfærdelige Ulykke, som man kun har anet, træder i sin Virkelighed frem for hver Mands Tanke saa stærk, at den behersker enhver anden Følelse. Hvis Du paa den glatte og dog knollede Vei kan staae saa fast, at Du kan kaste et Blik til Høire og Venstre, saa se det hvide Snedække brede sit Liglagen over de danske Minders Grav, men kan Du ikke staae fast, saa se blot ligeud eller paa Dine Fødder, thi falder Du, vil ingen kameratlig Haand hjælpe Dig paa Benene, Ingen vil lette din Byrde, Hver har nok med sin egen. Hjerterne ere stivnede af Haabløshed og Kulde. Den brystsvage Skræders Clarinet er forstummet for evig, den muntrer ikke paa Marchen, og den altid gemytlige Overlæge med sit uudtømmelige Lune og sin ligesaa uudtømmelige Flaske med Hofmansdraaber staaer ikke længere ved din Side og trøster Dig med, at det nok bliver bedre, naar Du blot kommer lidt længer frem — ak! det gaaer jo ikke frem, det er en Flugt. — Fjorten Timers Marche, Bivouaken er naaet. „Sæt Geværerne sammen!" Se Vinden hvirvle Sneen i høie Skyer hen over Mandskab og Geværer, men se alligevel de gamle Karle, som endnu bevare Troen paa deres Vaaben, selv paalægge sig Savnet af det Tørklæde, der med Omhyggelighed vikles om Geværlaasen, forat denne i paakommende Tilfælde kan gjøre sin Pligt, saa vist som han selv er bestemt paa at gjøre sin. Intet Vagtblus lyser, og takket være vor fortræffelige Intendantur, ingen sydende Kogekjedel udsender sin liflige Duft til den trætte, forfrosne og forsultne Skare. Har Du Noget med i Brødposen, godt for Dig og din Sidemand, har Du Intet, saa sult, dø i Sneen som en herreløs Hund, der forgjæves har søgt en barmhjertig Samaritan!

Hviletiden er tilende. „Op alle Mand!" nu fortsættes Flugten. Idet Du fra Marken, der saa gjæstfrit har aabnet sin Seneseng for Dig, vil svinge ud paa Landeveien for at fortsætte din møisommelige Gang,

---

Jeg vandrede fremad, jevnlig forbauset over den rige Afvexling i det snart yppige, snart øde Landskab, indtil jeg paa min venstre Haand pludselig opdagede et Landsted saa hæsligt, at jeg ikke kunde lade være at lee derover. I denne de uskjønneste Bygningers Hjemstavn maatte dette bære Prisen blandt Alt, hvad jeg hidtil havde seet; det var en lille tætpakket uformelig Masse Bygninger paa Kryds og Tvers halv nedgravet midt i en Kornager uden Gaard eller Have, med en Forside uden Indgang, tæt klinet op ad en aldeles blind Længe. Men Forsiden havde saa ogsaa til Gjengjæld fire firkantede Øine, af hvilke dog ved nærmere Eftersyn de tre viste sig at være paamalede og kun det ene, der forresten var lukket med Skodder, til at aabne.

Jeg ved ikke, hvori det ligger, men en saadan Bolig gjør En allerede i lang Afstand halv ængstelig ved Tanken om, at man skulde opholde sig der og døe der. Her vilde for Exempel jeg, tænkte jeg, ikke kunne udholde at leve ret længe! Hvilket menneskeligt Væsen har dog, forladt af Guder og Mennesker, kunnet resignere til at leve her, og hvilken Affindig har for sin egen Regning kunnet bygge sig et saadant Hjem?

Provençalerne ere stolte af deres Landsteder, fordi de have Materialet til dem i Overflødighed, og fordi deres Øine aldrig ere blevne forvænnede af den gamle franske Tids mosgroede Straatage og maleriske Spidsgavle. Fra den gallo-romerske Tid af, troer jeg, de altid have lavet deres Huse som Caricaturer af den romerske Campagnes Villaer. Det er, som om Middelalderen og Renaissancen ikke var gaaet hen over dem, og som de fra Arilds Tid havde bevaret den svigtende Tradition fra Erobrernes Dage. Men man har glemt den Rolle, Relieffet og Ornamenterne spillede, og har fundet det nemmere og lettere at udskjære Aabningerne i de glatte Murflader, uden at bryde deres Ensformighed ved fremspringende Lister og Baand. En forstandig Økonomi hermed er vel en Nødvendighed, men god Smag er igjen noget Andet, og Provençalernes er smittet af den romerske Forfaldstid og har paa Sculpturens

„Nei paa min Ære! Den smukkeste er den, der behager mig mest, men det er ikke min Feil, naar De maler, som De gjør! Naar nu De viser mig et Portrait, der gjør mig Hovedet kruset! Man kan jo blive vanvittig over et Portrait. Det kan De jo læse i hvert et Eventyr, og Ungdommen lever jo i Eventyrenes Rige. Imorgen tager jeg til Tamaris. Jeg er vis paa, at Pasquali bander mig saa smaat, fordi jeg forsømmer ham, som jeg gjør."

Næste Dag, var han paa Tamaris, men kom tilbage derfra uden at have seet Noget til Damen. Hun var tidlig paa Morgenen kjørt ud med sin Søn paa en Tour, hvis Bestemmelse Hr. Pasquali Intet vidste om. Tjenesten tillod ikke La Florade at vente der, til hun kom hjem igjen. Han var forstemt, drømmende og saa vranten, som hans aabne, livsglade Character tillod det.

„Det er da umuligt," sagde jeg til ham, „at Fortrydelsen over ikke at have seet den ubekjendte Skjønhed kan virke saaledes paa Dem. Der stikker vist et andet Eventyr under, ikke sandt?"

„Paa Ære, nei!" svarede han. „Lad os tale om de Kjækkes Batteri!"

„Godt! Det vil sige: skaan mig for flere Spørgsmaal."

To Dage efter talte jeg med Hr. Aubanel, den Advocat, som jeg havde consuleret i Anledning af Salget af min Arvepart, og som netop var Eier af Landstedet Tamaris; han raadede mig fra at sælge min Lod til Frøken Roque, min afdøde Slægtnings naturlige Datter, og motiverede dette Raad ved at antyde, at den stakkels Arving vel var istand til at gjøre sig Illusioner om sine Midler, men ude af Stand til at indlade sig paa nogen Forpligtelse.

Det er mig uhyggeligt at skulle benytte mig af Nogens Forlegenhed, saameget mere som behageligere Hverv kaldte mig hjem, og kunde jeg have afstaaet det Hele til Frøken Roque eller min Ven la Florade, saa havde jeg helst gjort det; men Sagen afhang ikke af mig alene, og min

standses Du af et tordnende „Holdt!“ Landeveien er spærret af en anden Afdeling, der ogsaa kommer Syd fra, den har slæbt Kanonerne med sig, den kjække Capitain vil ikke skjænke Fjenden Noget; han har endnu Troen paa vor Sags Seir. Hestene, der have trukket Kanonerne, ere styrtede. Blandt de vise Foranstaltninger, Overcommandoen har truffet, er ogsaa den, at ikke en eneste Artilleri- eller Cavalleriheſt er skjærpet — dog! hvorfor skulle Hestene staae fast, naar hele Danmark vakler. „Hjælp her! lad os faae Kanonerne med!“ Hundrede Hænder gribe fat, ak! de ere matte, langt kan Skytset ikke føres, se blot selv at komme i Sikkerhed. Hører Du undertiden Nattens Stilhed afbrudt af et stærkt Knald, saa tro ikke, at det er Kanontorden, der bebuder, at den danske Ære dog ikke vil lade sig uden Vidnesbyrd, det er en eller anden Bro, der sprænges for at standse den flygtende, ikke den tilbagegaaende danske Armees Fjender. — Følg med, men kast endnu et Blik tilbage paa Snesletten, hvor Bivouaken har staaet. De dybe Indtryk i Sneen, hvor Mandskabet har ligget, seer Du i den uklare Maanebelysning, men Du seer ogsaa en mørk Skikkelse ligge paa Snefladen. Lad os se, hvad det er. Det er en Mand, der er faldet isøvn, han har ikke hørt Hornet, der kaldte til Appel, han har ikke hørt Brølet om Kanonerne, han er gaaet tilsengs, ikke med det Forsæt at døe, men med Bevidstheden om en dødelig Træthed. Hen over Sneen lister sig en anden Skikkelse, han gaaer ligesom et Menneske, der har tabt en kjær Gjenstand og nu søger omhyggeligt efter den. Han har mistet sin Rodekammerat. Han standser ved den sovende Mand, det er ikke den Søgte. „Holla Du der! Kammerat, op med Dig!“ — Det er ikke let at vække en Mand, der er faldet i Søvn i Sneen, men det lykkes endelig. — „Hvad Landsmand er Du?“ — det er vanskeligt for den Opvaagnede at orientere sig, men endelig hører man, at han er en Jyde. „Saa skal Du med, min Ven!“ og den Mand, der forgjæves har søgt sin „Slof“, løfter den halvdøde Mand paa sine Skuldre og bærer ham tilbage til Livet. —

Men Standsningen har været for lang, vel marcherer den Afdeling, jeg har bedet Dig om at følge, ikke hurtigt, men den har dog distanceret os, lad os see at naae den. Flensborg er passeret, vi gaae uden om Byen, lad for Himlens Skyld ikke den trofaste Slesviger høre Fodtrinene af den danske Soldat, der lusker sig bort fra Dannevirke. Tak din Gud, at Du er sluppen vel forbi Oversø, der løde saadanne underlige Suk fra Mosen. De, der hvile der, ere døde, hvad vedkommer de Døde os? Følg med, fremad! hvad jeg vilde sige: tilbage! Følg med til Rinkenæs, der er den næste Bivouak. — „Sæt Geværerne sammen!“ Her stode vi for fjorten Aar siden, hvor langt anderledes end nu. Se Vanvidet og Idiotismen malet i alle Ansigter, se Alt opløst i den forfærdeligt uformelige Masse, men hør dog alligevel den trofaste slesvigske Oppasser, der har været inde at hente en Kande varm Mælk hos sin Moder, været der med den Bevidsthed, at den næste Dag vare Preusserne der, og saa kunde han unddrage sig al Krigstjeneste, hør ham, efterat han har fundet sin Herre, der skjældte en anden Afdelings Soldater ud, fordi de ikke holdt sig i Geledderne, sige: „Herre Gud! Hr. Capitain, kom dog bare med mig, jeg har varm Mælk,“ og se ham trofastere end den Blindes Hund lede sin Herre forbi sin Moders Dør, for at dele onde Dage med ham paa Dybbøl, se det, og forstaaer Du saa ikke en Mands Smerte ved Dannevirkestillingens Rømning, ja saa slaaer der intet dansk Hjerte i Dig!

Dog! det er paa Tiden, at jeg forlader Dig — Slut Dig til den lille Gruppe af Officerer, der staaer der ved Veiskjællet. Her faldt 1848 den første danske Mand for en Landsforræders Kugle. Bønderne have reist ham en Gravhøi, og hvis Gravfreden er bleven respecteret, staaer endnu hans Navn indhugget i Stenen: „Seir“; hvor de Alle stirre tause paa Graven, Ingen vover at tale, men hos Alle vil Du i Hjertet finde skrevet: „Stenen er ikke reist os til Spot.“

„Gud han raader, naar vi fange Seir igjen.“

Literatur.

Hof- og Statskalenderen af Trap. De Troendes Alkoran er udkommen. Statskalenderen for iaar har seet Dagens Lys. Naar vi kalde den de Troendes Alkoran, da har dette Navn vistnok sin Berettigelse, thi som Alkoranen indbefatter al Visdom for en troende Moslem, indbefatter hans Glæde og hans Sorg, hans Fortrøstning og hans Fortvivlelse, saaledes indbefatter Hof- og Statskalenderen „det ene Fornødne“ for Danmarks Moslemin ɔ: Eliten af de tre fire første Klasser og maaske af et Par til. Den er paa en Gang en svulmende Epope, en bedaarende Propheti og en spændende Roman med et vidtløftigt Apparat af Helte og Riddere, Biskopper og Prælater, Fruer og Frøkener og tugtige Jomfruer (v: Vallø, Vemmetofte og Petersens respective Frøken- og Jomfruklostre). Hvo mindes ikke Iliadens velbenskinnede Achæer og Troianerne med de store Brystharnisker, naar han læser Kalenderens Oplysninger om de ordensklædte Riddere? Hvem er vel den, hvis Phantasi er saa ynkelig, at han ikke forflyttes til Slottets pragtfulde Sale ved at læse om de glimrende Kammerherrer, —junkere, —jægere og —sangere? Hvem er vel den, hvis Hjerte ikke bæver af Fryd ved at see sit eget, fulde, velklingende Navn paa en halv Snes forskjellige Steder i Bogen, og som ikke med større Henrykkelse læser denne Bog end de mest spændende Capitler i den mest overspændte Roman af den mest extravagante, franske Forfatter? Ja, hvem det er, kunne vi ikke sige saa lige, men at det ikke er Nogen i de tre fire første Klasser, derom troe vi at turde forsikre vore Læsere. Hof- og Statskalenderen er et lokkende Panorama for Publicumet med de kjødfulde Hjerner. De deiligste Udsigter aabnes for dets Øine. Fra tredie og fjerde Klasses smilende Affatser skue de med freidigt Haab til første og andens svimlende Høide. Langsomt, men sikkert gaaer Veien opad Taarnets Vindeltrappe, op til Storkorset paa Toppen, op til Veirhanen paa Spidsen. Ja, Statskalenderen er en yndig Bog! Den er for den forfængelige Dano-German, hvad Opiumspiben er for den sløve Asiat. Bogen læses, eller Piben røges, Narkotinet virker, og Begge troe de, at alle Jordens Skatte ere i deres Hænder, al Verdens Ære for deres Fødder, og alle skjønne Kvinder ved deres Bryst. Hof- og Statskalenderen kan maaske være lidt trykkende for en af de andre Secretairer og for en eller anden stakkels Lieutenant med finere Fornemmelser, Trang til noget Høiere, men ogsaa for en saadan har Bogen Balsam. Det skjændige Attentat, der i den danske Frederik den Syvendes Regering blev gjort paa Armeens Officierer, da deres „Von“ blev dem berøvet, er nu redresseret. De ere blevne „von“ Allesammen!

Statskalenderens formindskede Volumen har dog, Gud være lovet! ikke svaret til Statens. Den slesvigske og holstenske Subtraction er tildels opveiet af en Ordens Multiplication, idet der blandt Andet er uddelt Ordener til Enhver, der under hin Subtraction førte Divisioner og Batailloner. Desuden har jo Hs. Maj., vor gavmilde Konge, uddelt adskillige Titler o. Dsl., og nogle Børn ere blevne Elephantriddere, saaat Bogen i det Hele kun er formindsket med nogle faa Ark, og Velyndere af den Trapske Muse kunne vi derfor berolige med den Forsikring, at den danske Alkoran, naar Alt tages med i Betragtning, ikke gjør Indtryk af at være mindre indholdsløs end tidligere.

Correspondance.

A. A. Jo
Carl Volmer. Nei
Kr. P. Nei
a. h. Nei } Tak!

A. L. Maaske vi turde udbede os en Samtale.

J. g. n. Ideen for lille og Historien for lang; hele Kosten for smal, fordi den er for bred.

A. N. Maaske det Første, ifald det maa forandres.

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Mandag (2den Paaskedag):

Det kongl. Theater. Forestilling Kl. 7 „Faust“.
Casino. Forestilling Kl. 7 „I Dynekilen“ og „Zigeunersken“.
Folketheatret. Forestilling Kl. 7½ „Gjøngehøvdingen“.

Repertoire.

Onsdag: Barberen i Sevilla (for Torsdags Abonnenterne). Torsdag: Portraitet, En Caprice, Concert af Søstrene Neruda. Fredag: Jacob von Thybo og Pas de quatre. Lørdag: Da Spanierne var her og Concert af Søstrene Neruda.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.**
J. Cohens Bogtrykkeri.

Familie var fattig. Min Fader var død, og det var min Moders Haab at kunne udstyre min yngre Søster med de femtentusinde Francs. Alt beroer paa Tilfældet, men Sagen var af Betydenhed for os, og jeg bestemte mig til ganske at følge Hr Aubanels kloge Raad. Jeg kunde imidlertid ikke undlade at spørge, om Frøken Roque var nogen Opmærksomhed værd.

„Det ved jeg saamæn ikke,“ svarede han. „Hun er bleven saa forunderligt opdraget, at Ingen kjender hende. Og desuden — men undskyld, at jeg ikke gaaer videre ind herpaa; jeg vil ikke udsætte mig for at gjøre nogen overilet Slutning. Men De kan jo selv forsøge, om hun skulde interessere Dem.“

Jeg ved ikke, hvorfor hun skulde interessere mig,“ svarede jeg; „men sælg da min Jord og send mig Pengene, saasnart De kan.“

En Vanskelighed stillede sig i Veien for Hr. Aubanel; den lille Eiendom tabte Meget i Værdi ved at blive splittet ad, og han foreslog mig derfor enten at kjøbe den anden Halvdel, eller idetmindste søge at overbevise Frøken Roque om det Fordelagtige for begge Parter i at sælge det Hele under Et. Han lovede at overveie dette nøiere og foreslog mig at følge med til Tamaris samme Dag; men jeg var ikke fri og lovede derfor at træffe ham den næste Dag.

Dennegang lagde jeg Veien over la Seyne, hvis Havn ligger ved Indløbet Nord for Halvøen eller Forbjerget Cap Sicier. Tamaris ligger paa den østlige Skraaning heraf.

Denne Plet, hvor jeg siden har flakket saa ofte omkring, og som jeg nu kjender saa godt, er den sydligste Pynt, som Frankrig skyder ud i Middelhavet; thi Halvøen Giens ved de Hyeriske Øer er som en halv udstrakt Finger, medens denne minder om en Haand, hvis brede og kraftige Led er ligesom smedet til Provences Legeme. Denne Haand er tildels lukket, idet den strækker tvende af sine afstumpede Fingre ud i Havet, der omgiver den; Halvøen Cap Cépet danner Pegefingeren, og Holmene

Ambiers ere de afbrudte Linier i dens Lillefinger. Den korte, bøiede Tommel er Pynten ved Balaguier, der værner om Toulons mindre Rhed, paa den ene Side Lazarethbugten og Strøget omkring Tamaris paa den anden. Og dette er ingen poetisk Lignelse, thi Intet passer mindre end at ligne Naturens Storhed med vor egen Lidenhed; men det er ganske ligefrem en nødvendig geographisk Betegnelse for at kunne anskueliggjøre den bugtede Strandbreds Bevægelser, der skyldes de mægtige geologiske Omvæltninger.

Denne Halvø, der altsaa vender imod Afrika, har intet betegnende Navn. I Vardepartementet maa man ikke vente at finde rigtige Egennavne; Enhver giver dem efter sin Phantasi, og mange Steder have derfor flere at vælge imellem. De nyere Landkort ere i mange Punkter aldeles uoverensstemmende med de ældre i Angivelsen af Smaabugter, Vige, Forbjerge, Pynter, Skjær og Holme. Ja, det lader næsten som selv Cap Sicier, den skjønne Dæmning, Naturen har stillet imod det skummende Hav, og hvis Pande, som oftest kronet af Skyernes Slør, dækker Toulon mod Sydost, har mistet sit gamle Navn. Vi ville bevare det og udvide det til hele det Forbjerg, som i henved tre Miles Længde og Bredde udstrækker sig fra La Seyne til St. Nagaire og fra Marseilleveien til Pynten ved Jonquiers.

Tamaris ligger altsaa i den omtalte Krumning imellem den korte Tommel og Pegefingeren. Fra La Seyne ved Haandledet havde jeg altsaa kun et kort Stykke dertil over Land. Den bugtede Vei snoer sig op og ned, hæver og sænker sig og stiger atter opad, og en Milsvei i lige Linie bliver derfor her mindst en Mil længere, om ikke mere. Var Halvøen udfoldet paa en jevn Flade, vilde den maaske indtage et fire Gange saa stort Fladerum, som den nu indeholder. Departementet var her imidlertid kun en eneste lang og snever Dal fra Toulon, ellers er det en Række Klitter og mere eller mindre dybe Svælg, der næppe engang kunne kaldes Smaadale, men som gjemme den skjønneste Natur i deres Skjød,

Tilskueren.

Nr. 12. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Klosterstræde Nr. 12, 1ste Sal. **Søndagen den 23de April.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

En Afskedsscene.

Bag Gjærdet samles sidste Gang de gamle fuldtroe Venner,
Et fattigt Barn har tidt en Sorg, som Verden ikke kjender —
Det er idag for lille Hans, som Hjertet skulde briste;
Thi er man fader- moderløs, man har saa lidt at miste.

Ak, Hunden har han kjendt som Hvalp, har Katten kjendt som Killing,
De holdt af ham, skjøndt aldrig end han eiet har en Skilling.
De To har ei lagt Mærke til, at hullet var hans Trøie,
Men ikkun til den Barnesjæl, der taler af hans Øie.

Nu skal han bort til Tjæreby, for Fogdens Gjæs at gjemme,
Han klapper Hunden, kysser den, han vil den aldrig glemme,
Og Katten gnider sig opad hans Ben — men Lærken synger:
„Vær freidig, Hans, thi der er En, som letter, naar det tynger."

Carl Andersen.

Hjemme og ude.

Der findes her i vort Hjem adskillige Politikere, som gjerne ville tilegne sig Udseende af at besidde et meget dybt Indblik i Verdensbegivenhedernes Gang. Disse Mænd gribe dristigt enhver Kjendsgjerning, saalænge denne endnu er i sin Vorden, udleder med Sikkerhed de videre Følger af den og paavise med et prophetisk Blik dens endelige Resultat. Slige Forudsigelser slaae dog saa godt som aldrig til. Deres Forkyndere vække ved Hjælp af dem en Tidlang Beundring hos den lyttende Mængde, der med stirrende Blik seer det i Forholdene dybt skuende Statsmandstalent i Cathedrets belærende Ordfører. Men naar den store verdenshistoriske Strøm tager et Løb, der er ganske modsat det, som blev den anvist, da maa man vel antage, at Straaleglandsen om Propheternes Hoved forsvinder, og at de i sin Tid Troende faae Øinene op for den gamle Sandhed, at intet Menneske kan løfte Sløret for Fremtiden. Disse almindelige Bemærkninger finde maaske en passende Anvendelse paa den uhyre Kamp, der nu snart i halvfemte Aar er ført i Nordamerika. Da den begyndte, hævede Nordstaterne „Negrenes Frigjørelse" som det Banner, hvorom de væbnede Skarer skulde flokke sig; Sydstaterne grebe derimod Værget for Slaveriets Bevarelse, men opstillede samtidigt den Paastand, at de egentlig kun kjæmpede for deres Uafhængighed. De tilhyllede saaledes Principet med et Stykke deiligt Bomuldstøi, og dette blændede naturligvis Synet hos enkelte Mænd i det gamle Europa. Det danske Samfund talte hurtigt begeistrede Tilhængere af Syden i sin Kreds. De oversaae Stridsspørgsmaalets egentlige Grundvold og udtalte deres Sympathier for de „transatlantiske Frihedsbestræbelser". Men herved bragte de sig selv i en skjæv Stilling. Optræder man nemlig som Jefferson Davis's Apostel i Kjøbenhavn, maa man nødvendigvis erkjende Slesvig-Holstenernes Tendenser for berettigede. Der er ingen logisk Consequens i dem, som i Øst ere loyale, men i Vest slutte sig til Oprørere. Forholdene i Nordamerika og i Danmark ere i dette Tilfælde ganske de samme; men det ville Sydens Talsmænd her hjemme ikke vedgaae og søge derfor at liste sig bort fra det egentlige Emne ved subtile Paradoxer, som de fange i Luften. Dersom man opstiller den Paastand, at enkelte Provindser i et Statssamfund have Ret til at løsrive sig fra Helheden, naar det lyster dem, vil man ikke kunne forsvare Statsenheden nogensteds her paa Jorden; den maa da, naar Principet fastholdes i sin Strenghed, briste overalt. — Ved Krigens Udbrud forsikrede Enkelte, at Unionen aldrig mere blev gjenoprettet. Men hvorledes har ikke de sidste Beretninger fra Kamppladsen gjendrevet disse Udsagn? Sydstaternes Hær befinder sig paa Flugten for Grants Tropper og er i dette Øieblik maaske aldeles opløst; Regeringen i Richmond har fulgt sin Generals Exempel; Nordens Soldater modtoges med Jubel af den Befolkning, som Jefferson Davis's Aag i lang Tid har tynget paa. Dette Sidste maa dog vel absolut være et Vidnesbyrd om, at det amerikanske Folk ønsker Forbindelsen mellem Syden og Norden bevaret; tillige staaer det som en alvorlig Protest mod de oprørske Lederes Handlinger. Maa man ikke forbauses over, at Nogen kan ansee dette Resultat for sørgeligt? Slaveriet, denne Plet paa Menneskehedens Ære, vil nu forsvinde; Amerika vil, hærdet af Krigen og med sin Enhed gjenoprettet, kunne skride fremad paa sin mægtige Bane. Hvad enten Fremtiden skjuler Kampe med de europæiske Magter i sit Skjød eller har tiltænkt Amerika Fredens Velsignelser, derom skulle vi vel afholde os fra at dømme; men Et antager vi roligt at kunne paastaae, og det er, at Farerne for Unionen ere forsvundne. Os glæder det; Andre, t. Ex. Hr. C. V. Rimestad, som engang propheterede det Modsatte, ærgrer det vistnok. —

En Artikel i „Folkets Avis" om vore Ytringer angaaende Forfatningssagen, forbeholde vi os at besvare i næste Numer.

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Skjøndt den lovgivende Forsamling traadte sammen Dagen efter, at Constituanten havde opløst sig, var der dog i dette korte Tidsrum foregaaet et mærkværdigt

Jeg var lige slaaet ind igjen paa Veien til Tamaris, da jeg fik Øie paa Hr. Aubanel, som kom mig imøde.

„Lad os vende om," sagde han, „nu er De, uden at De selv ved af det, tæt ved Deres Eiendom; jeg skal føre Dem derned."

„Aa, Tak skal De have," udbrød jeg, „jeg kommer lige derfra og har sandelig nok for det Første!" — Og jeg fortalte ham mit Eventyr, uden dog at betroe ham, hvad jeg mente burde forties; men han kom mig i Forkjøbet.

„De skal ikke være bekymret for hendes Stilling," sagde han. „Frøken Roque er forelsket. Nu er jeg ganske vis derpaa, thi hendes Forpagters Datter har snakket med min Forvalters Kone. De ved endnu ikke, hvad han hedder. Han kommer der gjerne om Aftenen i al Stilhed; men skjøndt han ikke er synderligt ivrig i sine Besøg, lader det dog til, at han har Lyst til at kjøbe Deres Andel for at forære hende den. Lad os derfor see Tingene an, og vis Dem ikke altfor hidsig, før vi ved, med hvem vi faae at gjøre. Har De nu ikke Lyst til at følge med ned til mig og hvile lidt ud?"

Ved Foden af Bakkerne ved Tamaris saae vi Poul, Hr. Aubanels smukke Leierindes Søn, komme løbende. Han fløi mig om Halsen, og jeg bar ham derop under en lystig Passiar. Han var ligesaa smuk som Moderen, elskelig og vindende i sit Væsen som hun. Aubanel holdt høie Lovtaler over Fru Martin, hvis Ven han allerede sagde, han var. Elskværdig og venlig, som han ogsaa var, var det rimeligt nok, men jeg lagde Mærke til et vist tilbageholdent Smil, da han nævnede hendes Navn; hun hed naturligvis ikke Fru Martin, det var mig tydeligt nok.

Da jeg ogsaa trak paa Smilebaandet, vedblev han: „De troer altsaa ikke, hun hedder Martin?"

„De troer jo ikke mere paa det end jeg."

„Sandt nok; jeg ved vel hendes rette Navn, men jeg har lovet ikke at nævne det."

Bygningen laa der et Slags Have, et Ærtebed indenfor en Cypreshæk, som endnu stedse er Landstedernes vigtigste Prydelse her; man planter dem i Hækker, der danne Buegange foran Vinduerne, skjule Udsigten og kaste en fuldstændig Kirkegaardsskygge ind i de lave Stuer.

Endelig opdagede jeg en halvaaben Dør og bankede paa, men Ingen svarede mig. Min Hensigt var kun at spørge om Stedets Navn, og jeg vilde netop opgive den, da jeg fik Øie paa en gammel Kone, der sad paa Hug paa Gulvet dybt inde i Skyggen i en Stilling, som om hun sov. Jeg talte høiere og kaldte: Madam! hun reiste sig og brummede i en vred Tone, at hun ikke var Madam, og da hun traadte frem for Dagens Lys, der strømmede ind ad den aabne Dør, saa jeg, at det var en bedaget gyselig grim Negerinde.

— „Mig Madam idag?" spurgte hun i en arrig Tone. „De ikke elske Nogen længer her? De, slette Menneske aldrig komme her? Fruen altid græde for Deres Skyld."

Under denne ufattelige Tale gik den gamle halvblinde Afrikanerinde foran mig henimod en gyselig mørk Trappe.

„De tager vistnok Feil," tog jeg Ordet, „jeg kjender Ingen her og har kun i Forbigaaende seet herind for at spørge mig for om Navnet . . ."

Hun lod mig ikke tale ud, men gav sig med Tegn paa den største Ræddsel til at skrige himmelhøit i Veiret. Da jeg ikke kunde gjøre hende det begribeligt, at jeg ikke kom for at stjæle, vilde jeg netop trække mig tilbage, da en lille arrig Hund kom farende ned ad Trappen og ved sin rasende Bjæffen forøgede det Comiske i hele Optrinet.

„Men hvad er det dog?" lød en Stemme ovenfra, hvis bløde Klang stod i en behagelig Modstrid til den haarde provençalske Dialect, og en deilig ung Kvinde viste sig som en Aabenbarelse paa Trappens mørke Baggrund.

Saasnart jeg havde forklaret hende Grunden til min Nærværelse, betragtede hun mig opmærksomt og spurgte: „Er det ikke Doctor ***?"

„Jo!"

Omslag i Hovedstadens almindelige Stemning. I ethvert andet Lands Historie vilde man sikkert oversee slige partielle Meningsforandringer, men i Frankrig, hvor Paris udøver en saa mægtig Indflydelse paa hele Nationen, bør disse baade optages og fremhæves. Da Ludvig XVI aflagde Eden paa den fuldførte Forfatning, tilkjendegav Bourgeoisiet lydeligt sin Glæde og gav derved et Vidnesbyrd om, at det betragtede Revolutionen som afsluttet. De foranstaltede Festligheder, og beroligende Taler virkede velgjørende paa Folkets Masse og aflokkede denne uskrømtede Glædesudbrud. Septemberdagene bare en mild, kjølende Luftning henover Frankrig og syntes at spaae et venligt Efteraar i Alles Hjerter. Men man ved, hvor modtageligt Franskmændenes Sind er for modsatte Indtryk: hvad der i det ene Øieblik fængsler og vækker Deltagelse, skræmmer i det næste tilbage og fremkalder Afsky. Saaledes gik det i Virkeligheden ogsaa her netop paa det Tidspunkt, da den lovgivende Forsamling overtog sin Forgjængers Arv. I Dagspressen rørte sig paa engang den lidenskabeligste Stemning, ret som om den offentlige Menings Ledere vare blevne forbitrede over den midlertidige Tryghed. Marats berygtede Blad „Ami du Peuple" kritiserede med en forbausende Frækhed Valgene af de nye Folkerepræsentanter, og nogle ligesaa træffende som haanlige Svar i et Par antidemokratiske Organer bragte øieblikkeligt Meningskampen til et stormende Udbrud. Høie Bølger begyndte at reise sig paa den kort forinden glatte Overflade; da de nye Lovgivere indtoge deres Sæder i „Manège du Roi", vare de allerede truede af heftige Brændinger, som snart skulde rive dem med sig og kaste dem ud paa Anarchiets Skjær.

Enhver forandret Situation kræver nye Mænd. Det var med denne Følelse, at de Deputerede i den constituerende Nationalforsamling nægtede sig selv Valg til Legislativen. Deres Beslutning er bleven gjort til Gjenstand for stærke Angreb; men kan den med Rette betragtes som ubesindig? Lad os erindre, at de næsten i halvtredie Aar havde holdt Frankrigs Styr i deres Haand og paa samme Tid med sjelden Kløgt skjænket Fædrelandet en anden Forfatning. Deres Kræfter vare nu udtømte; Skuldren formaaede ikke længere at bære den tunge Byrde; de Deputerede overlode den derfor gjerne til usvækkede Arme. Efter deres Anskuelse maatte selve Nationens Instinct og de fremtidige Folkerepræsentanters politiske Takt vide at følge det Spor, som de med sand Dygtighed havde anvist. Deres Forhaabninger bleve dog skuffede. Folket havde endnu ikke tilegnet sig nogen bestemt Overbevisning med Hensyn til Staten, og Medlemmerne af den lovgivende Forsamling sloge hurtigt ind paa andre Baner. — Allerede de nye Lovgiveres ungdommelige Ydre var tilstrækkeligt til at vække Uro hos de optimistiske Borgere, og næppe var Debatten i det første Møde sluttet, førend Enhver følte sig overtydet om, at Legislativen indesluttede gjærende revolutionaire Elementer i sit Skjød. Visheden herom udbredte sig lynsnar til alle Samfundets Kredse; Demagogerne udenfor Forsamlingen skrede atter til deres ophidsende Gjerning, og inden Solen gik ned, havde hele Stillingen faaet et Udseende, som var vidt forskjelligt fra det, den havde frembudt Dagen før.

Den lovgivende Forsamling savner ikke specielle Characteristiker, som ofte fortabe sig i de mindste Enkeltheder; men vi skulle ikke forsøge paa at gjengive Brudstykker af dem. Det maa her være fyldestgjørende at minde om, at den opviste tre udprægede Partier. Paa Præsidentens høire Side indtoges Sæderne af Feuillanterne eller Tilhængerne af det constitutionelle Monarchi. I den første Nationalforsamling dannede disse Mænd den fremadskridende Fraction; men nu, da Revolutionens Flod atter svulmede, betragtedes de som reactionaire. Tilvenstre fandtes Republikens Forkjæmpere, der faldt i to Afskygninger, imellem hvilke Kløften stedse blev større. Nederst mødte Øiet Girondinerne, hvoriblandt de ovenfor skildrede Skikkelser fra Fru Rolands Salon tonede frem, og øverst iagttog man med en forudfattet Ængstelse Jacobinernes Talsmænd. Deres Ansigter vidnede om den Ild, der flammede i Sjælen. De stillede sig paa Girondens Side i Kampen mod Feuillanterne, men delte ellers ikke dennes Anskuelser. Jacobinerne forenede en vild Character med en utrættelig Handlekraft. De grebe gjerne til et hvilketsomhelst Middel, naar de kun derved vare istand til at vinde Herredømmet. De forstode at electrisere den raae Masse og anvende den i deres Hensigters Øiemed. Medens Girondinerne attraaede en Republik, i hvilken Talentet og Hæderligheden skulde herske, vilde Jacobinerne en hensynsløs Kuldkastelse af Alt for derigjennem at grunde en Naturstat, hvorfra ikke alene human Dannelse, men sædelig Renhed vare banlyste. Jacobinerklubbens Deputerede i Forsamlingen vare deres republikanske Modstandere betydeligt underlegne i aandelige Gaver, men de besade langt mere Udholdenhed, Sikkerhed og Consequens i deres Optræden.

Den lovgivende Forsamling kunde, ifølge sin Sammensætning, ikke spaae Monarchiet nogen sikker Fremtid. Dens Tendens var overveiende republikansk; Thronens Forsvarere tegnede sig kun som svage Skygger paa de heftige Debatters Baggrund. Girondinerne svang Herskerstaven. Den Overvægt, som de paa Grund af deres Aandsevner havde over Jacobinerne, blev betydeligt forøget derved, at Feuillanterne i mangfoldige Tilfælde sluttede sig til dem. Forfatningens Tilhængere søgte ofte under den moderate Girondes Ægide Beskyttelse mod Pøbelherredømmets Forsvarere. Der forelaa saaledes en stor Opgave for hine Mænd. Alt var kun afhængigt af, hvilken Vei de vilde følge. Det skulde synes, at de med Lethed kunde finde en saadan, ved hvis Betrædelse de vilde være istand til at frelse Fædrelandet fra uudsigelige Ulykker og Rystelser. Republiken var det Maal, de eftertragtede; hvorfor skrede de da ikke ustandseligt fremad mod denne. Mildhed og Maadehold angave de som deres Midler; af hvilken Grund søgte de da ikke ufravigeligt at hævde disse skjønne Grundsætninger? Om Frankrig var modtageligt for republikanske Statsformer eller ikke, kan ei paa dette Sted tages i Betragtning. Girondinerne dannede det mægtigste Parti i den lovgivende Forsamling, og i denne var factisk hele Magten concentreret; thi Kronen, der var omgiven af et uenigt Ministerium, havde forlængst ophørt med at virke afgjørende paa Tingenes Gang. Gironden maatte, for at virkeliggjøre sine Ideer, øieblikkeligt have tvunget Ludvig XVI til at nedlægge Regeringen, have tilrevet sig selv den udøvende Myndighed og med ubøielig Fasthed gjennemført sit politiske Program. Den kunde derved have forhindret og tilintetgjort Sansculotternes barbariske Udskeielser; den vilde idetmindste have forskaffet Frankrig Ro til at bestemme sig selv en anden Skjæbne, dersom den girondistiske Stat havde været en Umulighed. Men Historien bærer et sørgeligt Vidnesbyrd om, at Girondinerne i ingen Henseende gik saaledes tilværks. Uagtet de afskyede Jacobinerne og idelig modarbeidede dem, sluttede de sig dog i de første Øieblikke sammen med dem. Skjøndt de hadede anarchiske Optrin, hjalp de dog af bedste Evne med til at fremkalde saadanne. De fordømte Kongedømmet, men stræbte ikke destomindre efter Sæder i Ministerraadet. Endelig fik de deres Ønske opfyldt; men da afgave de et saa storartet Exempel paa Inconseqvens, at man næsten fristes til ganske at bryde Staven over dem. Som Kronens Raadgivere blændedes Girondinerne af Purpurets Glands og forandredes pludseligt fra Republikanere til Tilhængere af det constitutionelle Monarchi. Dog bevægede Kongens Unaade dem til atter at vende om og hylde de gamle Principer. De følgende Kjendsgjerninger ville vise disse Udsagns Gyldighed.

Skizzer fra ifjor

af

Svend Søvant.

II.

Taage og Storm.

Vi havde været en lille Afstikker nede i Neustadterbugten for i paakommende Tilfælde at være ved Haanden for de to Seilskibe, som blokerede der. Fregattens Maskineri var desværre ikke synderligt bevendt, men Maskineri var det dog, og vi kunde derfor ikke lade være „at føle os" en Smule ved Siden af de to skrueløse Seilere, disse „enfans perdus" ligeoverfor et Par dristige Dampkanonbaade i Vindstille. Det er dog maaske ikke ganske correct at tale om „enfans perdus", thi hvilke gode Egenskaber de preussiske Kanonbaade end kunde siges at have, Dristighed var ikke iblandt disse. Men en saadan Mulighed var dog forudsat, og vi skulde forebygge alle ubehagelige Eventualiteter for de tvende, i Vindstille, Værgeløse. Om Seilskibe gjælder nemlig paa en Maade Vrangsiden af Ordet: at være i Vinden.

Det var dog kun i nogle faa Dage, at vi kunde glæde os ved dette Overformynderi i Neustadterbugten; da indfandt der sig en Afløser, og vi toge Afsked med

— „Nuvel! De er her hos Frøken Roque. Kom ind, min Herre. Hun har netop ventet sig Æren af Deres Besøg."

Jeg steg et Dusin Trin op efter hende og befandt mig til min Forbauselse i en ganske vakker Salon, der var fuldstændig orientalsk udstyret. Først da mindedes jeg, at Frøken Roques afdøde Moder var en Hinduerinde fra Calcutta, og jeg troede heri at finde Sporene af den mødrene Herkomst; men jeg fik ikke Leilighed til at anstille mange Betragtninger over det rige Bohave i denne usle Rønne. Frøken Roque, thi det var hende i egen Person, der havde ført mig ind i sit Allerhelligste, blev mig i samme Øieblik en ganske anderledes Gjenstand for Forundring og Nysigenhed. Hele hendes Personlighed var en forunderlig Blanding af forskjellige Racers Eiendommeligheder, og denne Blanding havde fremkaldt en af de ubeskrivelige Typer, som man af og til træffer paa i Egne, der drive et stærkt Handelssamkvem tilsøes, men isærdelesheð i Provence. Hun var lille og buttet, hendes Teint var mørk, men dog ikke som Mulattens; Huden var glat og Øinene deilige, men lidt for store til det øvrige Ansigt, der var lille og uden andet Udtryk end barnlig Nysgjerrighed; Næsen var bøiet, Læberne svulmende og friske. Armene smukke, Hænderne smalle, fintformede og yndefulde i alle deres Bevægelser; men en vis Nonchalance syntes at røbe en fuldstændig Aandsfraværelse, og det hele Indbegreb af legemlige Ynder vakte ingen mægtig eller ren Beundring hos Beskueren. Smuk var hun, men heller ikke andet og mere. Tanken vilde ikke i hendes Hjerte eller hos hendes Aand søge Skjønhedens Sjæl. Og da hun var altfor smuk til at kunne smile, rødme eller komme i Bevægelse over Nogetsomhelst, vare hendes Lader næsten utaalelige. Hendes iskolde Ro gjorde mig ligesaa kold og rolig.

Hendes Toilet — hun var nemlig i fuld Toilet — var ligesaa broget som hun selv. Over en garneret sletsyet Silkekjole bar hun et Slags Drapperi, der dog hverken kunde kaldes Shawl eller Mantille; hendes Haar hængte i talrige Smaafletninger ned ad Nakken, og

den mørkeste Monomani. Jeg forstod, hvorfor Pasquali havde sagt, at hun var en underlig dvask Person; men hun havde dog en Hjertensven, maaske en Elsker; og var det ikke hans Pligt at tage sig af hendes Sager og vaage over hendes Skjæbne? Han forsømte hende, sagde Negerinden, men han havde ikke forladt hende, siden han var skinsyg, og siden jeg ikke maatte komme igjen.

Jeg skyndte mig med at forlade dette sørgelige Sted, og jeg saa mig ikke tilbage; thi jeg var overtydet om, at jeg vilde finde det endnu hæsligere, efterat jeg havde lært den Katastrophe at kjende, som det havde været Skuepladsen for, og som det utvivlsomt tildels havde fremskyndet ved sin Hæslighed. Der er Steder, man ikke ustraffet slaaer sin Bolig op paa. Paa Veien mødte jeg Frøken Roques Forpagter eller Forvalter med hans Datter, en ganske kjøn Pige i Egnens sædvanlige, smudsige Pjalter. Han standsede mig og spurgte, om jeg var Eieren af Halvdelen af de Jorder, han endnu dyrkede, og om jeg vilde beholde den. Jeg spurgte ham igjen, om han havde en Forpagtningskontrakt, men han svarede mig undvigende og med Forbehold. Ogsaa han syntes angreben af Spleen eller Fjollethed. Hans Datter tog Ordet for ham.

„Fader forstaaer ikke godt Fransk," sagde hun med en skingrende Stemme, „han kan kun Provençalsk. Han er en fattig Stakkel, og det er vi da Alle. Stakkels Moder har vi mistet for fjorten Dage siden; hende vil vi savne, hun havde Mod og Kraft for os Alle. Nu maae vi søge Tjeneste hos Frøkenen og den gamle sorte Hex, som duer til Ingenting, for et Fruentimmer, der ikke kan hjælpe sig selv, er ikke bedre end en Sten. Men arbeide i Marken og tage fat i Alt og dog tjene saa lidt! — det er tungt. Farvel, Herre! Og tænk paa os; vi er virkelig til at beklage."

Efter denne Tale, som hun holdt med en forbausende Tungefærdighed, tog hun atter sit Knippe Lyng paa Hovedet og gik efter sin Fader, der allerede var et Stykke Vei borte.

vore Kammerater og fordampede, idet vi satte Coursen ad Arcona til, vor sædvanlige Station.

Alt fra den tidlige Morgenstund havde det været diset i Horizonten, og vi havde ikke gaaet ret længe, førend Taagen kom nærmere. Endnu skimtedes dog den mecklenburgske Kyst, men snart tabtes ogsaa den afsyne, og det gik „ins Graue hinein." Farvandet var ikke meget behageligt, nærmere det Stikmodsatte. Fra Sydspidsen af Falster sniger det forræderiske Gjedserrev sig ud, og ve den, der kommer det for nær!

Taagen blev tættere og tættere, man kunde næsten tage paa den med Hænderne; ikke en Kabellængde fra Skibet kunde man see. Det var ret, hvad man kalder, en Brandtaage. Her gjaldt det om en retfærdig Sag, først og fremmest et nøiagtigt Bestik. Styrmanden fik de mest peremptoriske Ordrer om ikke „at gire en Tomme;" en Lodhiver blev posteret ude i Røstet paa hver Side for uafladeligt at udraabe, hvormange Favne Vand Skibet havde under sig; og til Maskineriet blev der varskoet om at gaae med halv Kraft. Saa listede vi da afsted i Pasgang. Det gik som til en Begravelse; ikke engang Klokkernes Kimen manglede, nei, der blev endogsaa blæst lange Toner, hvilke lange Toner man med samme Ret kunde tage for en Choral, som man om Morgenen toge de korte og hurtige for en Reveille Kunsten ombord var i sin Barndom, Kunstnerne ligeledes; det var lutter Drenge. Hensigten med denne Kimen og Blæsen var den at advare muligen imod os kommende Skibe mod en altfor stor Imødekommen, da en saadan skal være meget ubehagelig tilsøes.

„Ellevæ Favnææ!" sang Lodhiveren om Styrbord med en Stemme, der kunde bringe En til at troe, at det var Brænde eller Tørv, han raabte med, saa paafaldende lignede Melodien de kjøbenhavnske Tørvebønders.

„Elleveenhalv Favnææ!" svarede han om Bagbord, der ikke vilde lade sig gaae paa.

„Naa! hvor er vi saa?" spurgte Chefen den vagthavende Officier, der just kom ind i Ruffet for at see paa Kortet.

„Vi er her omtrent, Hr. Capitain," svarede denne, idet han pegede paa Kortet; „men nu skal jeg have Loddet i Bunden."

I stærk Taage eller ved Nattetid, naar ingen Peilinger kunne faaes, har man foruden Favnedybden at rette sig efter tillige en Hjælp i Bundens Beskaffenhed. Paa Kortet er der afsat, hvorvidt Bunden eller rettere sagt Grunden bestaaer af Skjæl eller Sand eller Mudder o. s. v., og med et Lod, der er tællet underneden, kan man da undersøge Grunden og derved altid faae nogen Hjælp til at orientere sig. Det tællede Lod blev altsaa sænket og kom op igjen med en Beretning om Sandbund. Nu var det just det Uhyggelige ved Sagen, at efter Bestikket og Dybden skulde der været Skjæl, og Noget var der altsaa galt. Strømmen maatte have forsat os fra vor Cours; der gaaer nemlig en meget stærk Strøm i det Farvand, og det var derfor en mislig Sag at gaae videre i en saadan Tykning.

„Det er bedst, vi lade Ankeret gaae og saa see Tiden an," mente Chefen.

„Vel, Hr. Capitain. — Klar ved Ankeret!" raabte den Vagthavende, og ned paa Banjerne foer en Lieutenant for tilligemed Skibmanden at sørge for Kjæden der, en anden ilede ned paa Batteriet, hvor Kjæden strækker sig paalangs, og endelig sprang Høibaadsmanden op paa Bakken, for paa et givet Vink at hugge Ankeret løs.

„Afveien fra Kjæden!" hed det, at Enhver sig itide for Skade kunde tage vare, thi den qvartertykke Kjæde, der farer frem, saaat Røgen staaer udad Bougportene, er en høist ubehagelig Tangent paa en menneskelig Peripheri.

„Lad falde Anker!" Et Par Slag af Høibaadsmanden og ned pladskede Ankeret, efterfulgt af Kjædens rullende Torden.

Saa laae vi da der! og der bleve vi liggende i flere Timer under stadig Klokkeklang og Trompeten. Det var ikke synderlig opbyggeligt, saameget mere som vi i længere Tid hverken havde seet eller hørt Noget til Newsky, Transportdamperen, der skulde bringe os Breve, fersk Kjød og lignende Velsignelser. Nu havde vi saa sikkert ventet, at vi skulde træffe den, da vi gik til vor Station, og saa skulde der komme en saa fordømt Taage iveien, udenat der var den ringeste Udsigt til, at den vilde lette for det Første, thi det var „døddamstille," som det hed, og det er Betegnelsen for en overordenlig høi Grad af Stilhed. Inderlig nedbøiet gik man op og ned ad Dækket, anstillende Betragtninger over, hvorvidt Middagen vilde bringe salt Oxebryst eller røget Skinke, Macaroni eller russiske Grønærter — aliud non datur, det vidste man jo.

„Der er dækket Bord," kom en af Drengene op og meldte. Nu vilde altsaa Knuden blive løst, men da Opløsningen, hvorledes den saa end blev, igrunden var En temmelig ligegyldig, slentrede man kun langsomt ned i Messen for at blive overrasket med „Daasemad," den techniske Benævnelse paa hermetiske Sager. Under de forhaandenværende Omstændigheder maatte dette betragtes som et Slags Opmærksomhed af Messeforstanderen, og man gjorde sig derfor al Umage for at see saa veltilfreds ud som muligt, og man sendte ham de taknemmeligste Blik, som man under Tidernes Ugunst kunde raade over. Thi Stemningen var og blev nedtrykt, da Styrmanden pludseligt kom ned i Messen og meldte Næstcommanderende, at det lustede lidt op, og at Taagen begyndte at lette. Haabet levede op i de ungdommelige Hjerter, Newsky blev atter en Mulighed, og Daasemaden tabte øieblikkeligt den ringe Tillokkelse, den havde havt kort i Forveien. Enhver skyndte sig op paa Dækket for selv at see, om Styrmanden ogsaa stod til Troende.

(Sluttes).

Bidrag til Kjøbenhavns Physiognomik.

V.

Udstillingen paa Charlottenborg.

Paasken kom med Sol og Foraar, med Lys og Varme, Silkekjoler og franske Shawler og Ferie for det halve Kjøbenhavn. Intet Under, at Ferien under saa gunstige Omstændigheder blev benyttet. Overalt vrimlede de velklædte Herrer og de pyntede Damer. Glad og fornøiet med sig selv og den hele Verden tumlede den brogede Skare sig. Det Liv, som vi alt engang have skildret paa Østergade, kunde man i disse Helligdage iagttage over den hele By, men dog intet Sted bedre end paa Charlottenborg Slot. Derhen var „Routen" forlagt. Det var blot en Stedforandring; i Realiteten var Publicumet og dets Gjøren og Laden, Passiaren og Reflecteren ganske som foran Boutiksvinduerne paa Østergade. Paa Charlottenborg var der nemlig hængt nogle Malerier op; men at det var Malerier betragtedes af de Fleste som en ren Tilfældighed; det kunde ligesaa gjerne have været Shawler og Merinoskjoler i nye Mønstre. De bleve betragtede med de samme Øine, Kjenderøinene fra Østergade. En lille Forskjel var der blot med Hensyn til Berettigelsen, idet Betragterne formodentlig forstode sig paa Shawlerne og Kjolerne, men i det Hele næppe paa Malerierne, men begge Slags Varer havde de Ret til at bedømme, og var deres Ret størst paa et af Stederne, saa maatte det være paa Charlottenborg, for der havde de jo dog betalt Entré.

Vi vare da ogsaa deroppe. Vi kom forbi den pæne Mand ved Døren og befandt os midt i den fornøiede, snakkende, kritiserende, dels henrykte, dels misfornøiede Flok, der kaldes Publicum. Hvor der dog var hjemligt deroppe! Tindrende Øine, coquette Smil og fortrolige Hilsener, netop som paa Østergade. Vi blandede os i Mængden, satte et ganske uskyldigt Ansigt op og fik de ypperligste Ting at høre.

Efter at have standset en forbivandrende Dame i hendes Fart ved at træde hende i Kjolen og derved paadraget os et sønderknusende Blik, der brat forvandledes til et venligt, overbærende Smil, da vi høfligt undskyldende lettede paa Hatten, og efter selv at være bleven benyttet som Fodskammel af en ældre Herre lykkedes det os at komme gjennem Døren tilvenstre ind i et lille Værelse, hvor to Damer just vare beskjæftigede med at være henrykte over Capitain Hammers „Faderglæde" (Nr. 45).

„Gud, hvor de er smukke!" udbrød den Yngste, „saa smukke Bønder seer man da aldrig;" tilføiede hun med mere Sandhed, end hun vistnok selv anede.

„Og se de to Gamle (Nr. 44)," læspede den Ældre, „hvor de er glade og lykkelige efter Dagens Arbeide! Og hvilken yndig Belysning. Hvilket Farvespil og hvilken Tone!"

Javist, min Frøken! Det er et Par ypperlige Gorillaaber i bengalsk Belysning — kun Skade, at der ikke er kommet lidt mere Vand der foran, saa

„Maa jeg da raadspørge Hr. Pasquali og Hr. Aubanel?"

„Ja gjerne."

„Jeg betroer dem Deres Interesser, som jeg har betroet dem mine, for i Forening med dem at finde Midler til at sikre Deres Existents maaske under heldigere Vilkaar end dem, De nu er stillet under?"

„Ja, ja! Men hør: jeg vil gjerne sælge Stedet her, men jeg vil ikke forlade det."

„Hvorledes? Vil De da blive i denne skrækkelige Rønne, der gjemmer saa sørgelige Minder for Dem?"

„Hvor skal jeg drage hen? Jeg har jo aldrig boet andre Steder, og jeg befinder mig vel her, hvor jeg er født. Jeg har nær til Kirken, hvor jeg holder min Bøn, og min stakkels Fader vil jeg aldrig kunne glemme."

Jeg fandt noget Storslaaet i denne Ubevægelighed i hendes Character, og skjøndt denne sextenaars Pige, der næsten syntes at være femogtyve, slet ikke havde noget egentlig Tillokkende for mig, lovede jeg mig selv at staae hende bi efter bedste Evne.

„Kommer De her igjen?" spurgte hun, da hun fulgte mig ned ad Trappen.

„Ja, hvis jeg kan være Dem til nogen Nytte."

„Nei kom ikke," svarede hun uden Forvirring. „Jeg takker Dem, fordi De har været her; men har De en anden Gang Noget at sige mig, saa send hellere den gamle Pasquali herned."

„Jeg kan jo skrive Dem til?"

„Nei, det nytter slet ikke," svarede hun med et roligt Smil, „jeg kan ikke læse."

Jeg gik forbauset min Vei. Det var det mærkværdigste Væsen, jeg havde seet, og jeg søgte at løse mig denne Gaade ved at tænke mig, at hun var Datter af et Slags Slavinde, som en Tyrk eller Perser havde bragt med til Marseille, og en Mand, der maaske længe havde lidt af

paa Bordet ved Siden af hende saa jeg en af de smaa Filthatte med hvide Fjer, som de franske Damer pleie at bruge paa Landet, men som de hellere skulde gaae med i Byen.

En kostbar Vandpibe stod paa Gulvet foran en Stabel rigtbroderede Puder. Var den bestemt for den Utaknemmelige, der, som Negerinden havde sagt, fik hendes Taarer til at flyde? Men kjendte disse smukke Emailleøine, der vare saa ubevægelige som Sphinxens, til Taarer?

Jeg gjorde mig selv hurtigt disse to Spørgsmaal, da jeg saa Frøken Roque kaste Tæppet til Side med Foden, som om det ikke maatte profaneres af en Fremmed, byde mig en Stol og selv tage Sæde paa Divanen, ganske paa samme Maade som en fransk Dame vilde bære sig ad for at indlede en Samtale; men hun havde Intet at sige mig og søgte intet Stof for en Samtale, hvad jeg oprigtig talt foretrak for at snakke om Løst og Fast. Jeg gik derfor lige løs paa Sagen og meddelte hende vor Sagførers Plan, der jo var ligesaameget i min som i hendes Interesse.

Da hun havde hørt mig ud uden at give ringeste Tegn til Imødekommen eller Uvillie, svarede hun:

„Ja, hvad mener De nu til dette? Selv har jeg ingen Forstand derpaa; men Sagen er mig i Grunden kjedelig nok. Jeg har altid gjort sikker Regning paa min Faders ubetydelige Formue. Min stakkels Moder vidste kun, at hun var ulykkelig gift med ham, og jeg har selv for kun kort Tid siden høstet den samme Erfaring. Jeg har altid levet uden at forstaae mig paa Penge og Penges Værdi, og jeg ved ikke, om man behøver mange Penge for at kunne leve her i Frankrig. Jeg er nu imidlertid en fransk Pige, men jeg har Intet lært af, hvad man burde vide Besked om. Min Fader sagde altid, at jeg havde Kundskaber nok. Jeg troede, han havde tænkt over det Hele, men De ved jo, hvorledes han døde?"

„Af et Slagtilfælde, har jeg hørt."

kunde man maaske ogsaa faaet at see, hvordan de toge sig ud paa Hovedet, faaet deres Speilbilleder. Kunstneren har antydet en saadan Mulighed.

Vi følge de tvende Damer ind i det næste Værelse, vi høre deres henrykte Udbrud, da de see den unge Dame ved den aabne Dør (Nr. 171); vi lytte til deres Beundring over de gode Klæder og det nydelige Boudoir.

„Hvor hun seer glad ud!" mener den Ene.

„Nei, hun seer da snarere alvorlig ud," synes den Anden, og begge have de Ret eller rettere: Ingen af dem har Ret. Hun er hverken glad eller alvorlig, hun er lykkelig — lykkelig i sin sikre Tro og i sin dybe Kjærlighed! et yndigt Billede af en nordisk Kvinde med den rige Viden og de drømmende Længsler. Og mangen en Ungersvend gaaer sukkende forbi:

„Hvad hjælper det, din Kind er rød
Og smilende din Mund?
Hvad hjælper det, din Røst er sød
Som Fuglesang i Lund?
Hvad hjælper det, Du er saa smuk,
Saa ung og glad og ynderig,
Naar jeg maa sige med et Suk,
At Du er død for mig?"

Histovre har en af vore første Kunstnere givet os Episoder af tre af vore største Digteres Liv. Ideen er kvik, men det, det egentlig kommer an paa, selve Hovedpersonerne, forekommer os ikke ret at svare til, hvad man selv har tænkt sig. Jean de France og Jacob von Thyboe ere mesterligt opfattede, men Holbergs Ansigt er ikke tilstrækkeligt ironisk. Guldberg er ypperlig, men Wessels Ansigt mangler den overlegne Humor, der skulde være parret med Forlegenheden. Ewald maa vi betragte som aldeles forfeilet. Den Mand, vi see der med de gustne Kinder og det feberglødende Øie, vil ikke om nogle Dage skrive: „Udrust Dig, Sjæl fra Golgatha!" Den skjønne Arendse — ja, hun kan jo rigtignok have tabt sig i sit ulykkelige Ægteskab, men det har hun saa ogsaa gjort tilgavns.

Paa Væggen ligeoverfor hænger de to nydeligste Smaapiger (Nr. 47), man kan tænke sig. Om dem gjælder den gamle Historie, at man, naar man seer paa den Ene, synes, at hun er smukkest, og seer man paa den Anden, saa tilkjender man hende Prisen.

Skovgaards „Aftenskumring i en Skov" og Fru Jerichaus store Portrait af Grev Raben stræbe forgjæves at fængsle os i længere Tid. Til Trods for det Fortræffelige i disse Stykker ile vi dem forbi; der er Noget, der drager os ind i Antiksalen, noget, vi kunde gjerne sige, mystisk Bedaarende, der lokker os.

Vi komme derind, vi see — ja, først og fremmest see vi at slippe for at høre aandrige Betragtninger og skarpsindige Bemærkninger; selv skulle vi vel vogte os for at forsøge os med nogle — vi see! længere og længere, klarere og klarere; og hvad see vi da? ja, der er vel nok dem, der ville sige: en Prometheus og en Hercules o. s. v. Nei lidt mere, troe vi dog, at vi saae; men fortalte vi, hvad det da var, vi saae, ja, saa kunde det jo nok være, at der var dem, der vilde synes, at vi ikke engang havde seet hin Prometheus og hin Hercules. Derfor ville vi tie ganske stille og gaae ligesaa tause bort, som vi kom. Men fuldt saa beskedne, som vi kom, gaae vi dog ikke bort, vi føle os baade rigere og stoltere, gladere og lykkeligere, men i en saadan Stemning bør man vist helst gaae sin Vei strax — Resten kan man jo see en anden Gang.

Nu ville vi ud i Solens Skin og den klare Foraarsluft; derude ville vi glæde os over Forjættelsen, vi troe at have faaet. Thi Billedet deroppe var os et Symbol. I Prometheus saae vi den nordiske Kunst; Skaberen af Billedet er den Hercules, der vil befrie den stedse kraftige, evigunge Prometheus fra de Lænker, der have holdt ham bundet saalænge.

Det er om saadanne Skaberaander, at Novalis har skrevet, da han fortalte de forbausede Philistre: „Wir sind auf einer Mission; zur Bildung der Erde sind wir berufen!"

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Repertoire.

Mandag: Concert af Søstrene Neruda og Fjernt fra Danmark. Tirsdag: Advocaten og hans Myndling. Onsdag: Ravnen (uden Abonnement). Torsdag: Gjenboerne. Fredag: Alferne og Concert af Søstrene Neruda (for sidste Gang). Lørdag: Ravnen.

Udgivet og forlagt af F. W. Thomsen. — J. Cohens Bogtrykkeri.

„Ak nei; af et Pistolskud."

„Hvorledes? Ved et Vaadeskud?"

„Nei, han skjød sig."

Frøken Roque gav mig dette Svar med en mærkværdig Koldblodighed og tilføiede som en god Christen: „Gud tilgive ham!" men i den samme Tone, som hun kunde have svaret med Orientalernes Udbrud: „Det var saa Allahs Villie."

„Og det vidste De ikke?" vedblev hun, da hun saa min Forbauselse. „Jeg troede, man havde fortalt Dem det i Fortrolighed, thi det blev skjult, forat Præsterne ikke skulde negte ham at komme i indviet Jord, og forat ikke Pøbelen her maaske skulde falde paa at brænde Huset af. Man har været ophidset nok imod os, fordi min Moder havde sine Fædres Tro, og man vilde have sagt, at det var Grunden til, at denne Ulykke skete her. Derfor omtaler De det jo ikke for Nogen, der ikke allerede ved det."

„Nei, jeg skal vel vogte mig derfor; men havde Deres Fader da nogen stor Sorg?"

„Nei, men han kjedede sig og sagde, han havde levet nok. Han havde Padogra og kunde ikke gaae ud og havde ingen Taalmodighed. Har De Lyst til at see, hvad han skrev, før han døde?"

„Ja gjerne; og er det en eller anden Bekjendelse til Deres Fordel, svarer jeg Dem for, at min Familie vil respectere den, om den end strider mod Lovens Bud."

„Ak nei, der er slet ikke Tale om mig," svarede Frøken Roque, idet hun uden Betænkning tog en krøllet, blodplettet Papirslap frem af en vellugtende lille Silkepose. Jeg læste disse Ord:

Skjul min Dødsmaade, hvis det er muligt, men bliver Nogen mistænkt for at have dræbt mig, saa fremvis denne Skrivelse. Jeg døer for min egen Haand.

Jean Roque.

„Saa holdt han da slet ikke af Dem?" spurgte jeg min uforstyrrelige Værtinde.

„Det ved jeg ikke," svarede hun uden Spor af Bitterhed.

Og jeg saa to store Taarer trille ned ad hendes Kinder, udenat hun tænkte paa at tørre dem bort, og udenat hendes Øielaag rødmede eller blinkede engang. Hun græd uden Bevægelse, og udenat hendes Hjerte syntes at have Del i hendes Smerte. Hun forekom mig saa besynderlig, at jeg ikke kunde lade være at spørge hende, i hvad Tro hun var opdraget.

„Jeg er Christen," svarede hun, „jeg er døbt og jeg bekjender mig til den ene saliggjørende Tro."

„Men Deres Moder?"

„Moder var af blandet Herkomst. Hun var vel født i Indien, men opdraget efter Koranens Bud, og Fader gjorde aldrig Fordring paa, at hun skulde gjøre Forandring i sin Maade at elske Gud paa; den var jo ogsaa god nok."

Vi drøftede imidlertid vore respective Interesser, og jeg indsaa snart, at hun for sit Vedkommende manglede de simpleste Forestillinger og Begreber om det praktiske Liv. Hun syntes mig et Bytte for fuldstændig Fortvivlelse over sin Stilling uden Spor af Villieskraft. Forgjæves anstrængte jeg mig for at vække nogen Tanke hos hende om Fremtiden og tillod mig nogle Spørgsmaal med Hensyn hertil. Hun betroede mig da, at hun intet Andet eiede end de Jorder, der omgave Huset, og de Meubler og andre Sager der fandtes i Leiligheden, hvor vi vare.

„Hvormeget vurderer De det til?" spurgte hun. „Jeg kan dog nok faae lidt Penge ud af det, har man sagt mig."

„Ja, i den Henseende er jeg ikke klogere end De. Men er der Ingen af Deres Naboer, De kjender og har Tillid til?"

„Jeg har Tillid til alle Mennesker," svarede hun med en Oprigtighed, der rørte mig dybt.

Tilskueren.

Nr. 13. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Klosterstræde Nr. 12, 1ste Sal. **Søndagen den 30de April.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Lincoln.

Atlanterhavet mørkt en Klage ruller,
En hjerteskjærende fra Kyst til Kyst:
Ve! han er falden — Atlas, paa hvis Skulder
Frihedens Himmel støtted' sig med Lyst!

Skræk bleger løskjøbt Blaamands hule Kinder,
„Hævn!" gnistre Millioners Øine — „Mord!"
Vildt Folkestrømmens Slange Hvirvlen vinder,
Som over Gløder redningsløs den foer.

— For første Gang Din store Tanke blunder,
Der moderøm har vaaget for et Folk;
Men af Din Grav vil fødes mangt et Under,
Og Stene selv sig gjøre til Din Tolk.

Frem gik Du, mægtig, sikker, som Passaten —
Orkaner følge, men i samme Spor:
„Bort, Bretland!" hyler Stormen, „ud Piraten! —
Bort, Galliens Sphinx! fra denne Jomfrujord!"

Europas frie Faner dybt sig sænke,
Capreras først — vor Frihedshimmels Lys;
Dig, Vestens „Ridder af den sprængte Lænke"
Tør En kun hilse med et Broderkys.

g. t. d.

Hjemme og ude.

Abraham Lincoln, den nordamerikanske Unions Præsident, er faldet for Snigmorderhaand! Denne sørgelige Efterretning griber saa dybt ind i den transatlantiske Verdens nuværende Forhold, at den med Rette har fremkaldt en stærk Bevægelse endog her i vort Fædreland, der ligger saa fjernt fra den Skueplads, hvorpaa han virkede. Denne Mand, som nu saa pludseligt er revet bort fra den store Kamp, hvis øverste Leder han var, skal i de kommende Slægters Erindring staae som en af Menneskeslægtens Heroer, der, lig Eneboeren paa Caprera, har opofret sig for en skjøn og stor Ide. Hans Sjæl var opfyldt af Tanken om Amerikas glimrende Fremtid; hans Hjerte var gjennemtrængt af Kjærlighed til den ulykkelige Race, der i Aarhundreder har sukket under Slaveaaget. Lincoln hørte til Kredsen af dem, som ikke ved deres første Optræden formaae at vinde Samtidens Tillid, men som kun langsomt erhverve sig en vid Plads i deres Medborgeres Agtelse. Da han begyndte sin høie Løbebane som et mægtigt Folks Overhoved, mødte han en betydelig Mistro og Uvillie fra mange Sider. Men efterhaanden nedslog han ved sin sikre, udholdende Fremgangsmaade al Modstand, og den Jubel, der hilste ham, da han efter sit Gjenvalg viste sig paa Capitoliet, afgav et Vidnesbyrd om den Magt, han havde vundet over Hjerterne. De sidste Begivenheder paa Valpladsen, Nordens glimrende Seirvindinger, maatte naturligt forhøie hans Berømmelse, da man vidste, at de for en stor Del maatte tilskrives hans energiske Holdning. Det var forbeholdt ham af Skjæbnen at holde et triumpherende Indtog i Richmond, Oprørets Arne, og at lægge Haanden paa det blodige Dramas anden Act, nemlig Forsoningens store Værk; men da rammes han af det dødbringende Skud og synker i Støvet, i samme Dieblik som hans Navn straalede i det skjønneste Lys. Og hvem har vel væbnet Misdæderens Arm og ophidset ham til at begaae dette skjændige Niddingsværk? Endnu savnes der fuldstændig Vished i saa Henseende; men Mistanken vender sig uvilkaarligt mod Syden. Er det virkelig de underkuede Oprørere, fra hvem denne Handling er udgaaet, da have de i Sandhed aldeles forfeilet deres Hensigt. Dersom de antage, at dette Mord vil væsenligt forandre Sagernes Stilling, ville de blive bittert skuffede; thi med Lincoln er ingenlunde Kraften veget fra Unionen. Tvertimod, den besidder endnu Mænd, som kunne krone dens Seirsværk. Den nye Præsident, Andrew Johnson, har ganske vist skadet sin Anseelse ved det beklagelige Optrin, der forefaldt, da han for kort Tid siden som Vicepræsident skulde modtage Senatorernes Ed, men han er ikke alene en begavet, men tillige en meget energisk Mand. I et af Dagbladene synes man at betvivle hans Dygtighed til den ophøiede Stilling, han indtager; vi troe dog, at man i dette Tilfælde hellere maa see med tillidsfulde end med mistroiske Øine. Det amerikanske Folk har nu engang valgt ham, og det vilde være et utilgiveligt Feilgreb, hvis man antog, at Amerikanerne savnede Blik for en Mands Dygtighed og Energi. I saa Henseende have de et fortræffeligt Skjøn og gribe yderst sjeldent iblinde. Nationens Valg er, efter vor Mening, en yderligere Sikkerhed for Johnsons Qvalificationer til Præsidentværdigheden.

„Dagstelegraphens" Begeistring for de „slavepidskende" Sydstater stiger med hvert Nederlag, som tilføies dem. For et Par Dage siden naaede den endog en classisk Høide. Under Overskriften: „Romersk-Amerikansk" trak det ærede Blad i en fulminant Artikel en historisk Parallel mellem Carthagos Ødelæggelse og Richmonds Fald. Det er i det Hele taget vanskeligt at drage slaaende Paraleller, men yderst misligt bliver det, naar de slet ikke passe paa den Begivenhed, med hvilken Lighedspunkterne søges. Det agtede Blad viser os først den store Romer Publius Cornelius Scipio, der grædende beskuer den forhen mægtige Stads Jevning med Jorden. Han indseer, at Rom bereder sig selv Undergang ved at tilintetgjøre sin eneste Medbeiler, og den berømte græske Historieskriver, Polybios, billiger i kloge Udtryk hans Anskuelse. Man flytte nu Scenen til Amerika og fastholde Parallelen. Lincoln bliver da Scipio, og Polybios maa formodentlig være Seward. Men kan det være „Dagstelegraphens" Mening? Den anerkjender jo netop ikke, at der er noget Overorden-

at skotte til hende, da jeg traf hende den ene Gang hos ham. Jeg vankede nu i en frygtsom Afstand rundt om Huset paa Tamaris's Bakker og uden at turde see, om Vinduerne vare aabne. Det var lummert endnu; og jeg blev derfor ganske forbauset, da jeg, efter at være passeret Frøken Roques Landsted, opdagede en Mand, der gik foran mig indhyllet i en Burnus og med Hovedet indsvøbt, som var han saaret eller syg. Han vandrede hurtigt afsted uden at see sig om, hverken tilhøire eller tilvenstre. Nær ved La Seyne endelig, paa et afsides Sted, hvor en rivende Bæk havde opskyllet en lille grønklædt Forhøining, dukkede han pludseligt ned, kastede sin Burnus over Armen og befandt sig netop ligeoverfor mig, da han steg op igjen. Jeg blev unægteligt overrasket ved at see — La Florade.

Jeg maa imidlertid allerede uden selv at være mig det bevidst have havt en hidtil ukjendt Fornemmelse, thi istedenfor at hilse ham med den Tilfredshed, jeg pleiede, følte jeg i mig en bitter Skinsyge, og kun een Tanke gjorde sig gjældende hos mig, den, at han havde sneget sig omkring Tamaris, maaske seet og talt med Marquisen eller tildraget sig hendes Opmærksomhed.

La Florade syntes ikke at begribe mit forstyrrede Udtryk og antog maaske, at hans fantastiske Maskeradegang i det smukke Veir havde forbauset mig. Han skyndte sig med at gribe min Haand og trykke den med sin sædvanlige Hjertelighed, idet han fortalte mig, at han allerede fra om Morgenen af havde været angrebet af en utaalelig nerveus Hovedpine, og at han havde søgt Lindring i en Spadseretour i Solen med ombundet Hoved. — „Det er min egen Skyld," vedblev han, „men jeg kjender Couren, som aldrig pleier at slaae mig feil; jeg søger at drive Blodet til Hovedet."

„Det er særdeles sindrigt," svarede jeg i en sandsynligvis temmelig bitter Tone; thi han studsede og spurgte mig kort og godt, hvordan jeg havde det.

Han førte mig ind i det Aftrædelsesværelse, han havde forbeholdt sig der i Huset, og hvis Indgang laa paa den modsatte Side af den Leilighed, hun beboede. — „De ved vel," sagde han, idet han bød mig et Glas Cypervin, „at Deres Ven La Florade allerede har spillet Almaviva under Vinduerne her? Men han har kun spildt sin Tid, og Nabo Pasquali har moret sig kosteligt over ham."

„Ja han er en fuldstændig Don Juan, den gode Lieutenant."

„Aa ja saamæn, og farlig nok for den Sags Skyld."

„Da forsikrer jeg Dem, en Roué er han langtfra, dertil har han formegen Aand og Hjerte. . ."

„Ja det kan gjerne være. Jeg ved godt, hvor elskværdig og vakker han er, og han har en mærkværdig Tiltrækningskraft for Damerne; de ere alle tilhobe forelskede i ham."

„Alle?"

„Ja alle de smukke."

„Og han elsker dem alle paa engang?"

„Ja det ved jeg ikke. Man paastaaer det jo nok, men jeg tvivler dog derpaa, skjøndt det gaaer Slag i Slag, og han fænger som en Svovlstik."

„Men De troer, at Fru Martin. ."

„Ikke er for hans Mund, ja det svarer jeg for."

„Er hun da saa høit stillet i Samfundet?"

„Naa De vil fange mig, nei det nytter Dem ikke."

„Var jeg for nærgaaende?"

„Nei, De recognoscerer jo blot, men jeg skal nok passe paa."

Hr. Aubanel var livlig og munter, og Hemmeligheden var sandsynligvis ikke saa overordenlig vigtig, thi han brændte af Lyst efter at betroe mig den, men da jeg lige kunde have benyttet mig af Situationen, holdt jeg inde, grebet af en instinctmæssig Agtelse for denne Dame, som jeg

ligt ved disse to Mænd, men sværmer tvertimod for Lee og Jefferson Davis. Gjælder imidlertid Sammenligningen dem, da er den aldeles urigtig. Thi for det Første er det deres Hovedstad, som bliver ødelagt, og for det Andet kunne de vistnok ikke græde over, at de ingen Medbeiler have. Bladets Parallel kan tage sig godt ud som et Slags Farvespil, men maa ikke gjøre Fordring paa Sandhed.

En Replik.

Salus publica suprema lex esto! Derom ere alle Demokratiets politiske Organer enige; men med Hensyn til Veiene, ad hvilke det offentlige Velfærd skal naaes, divergere de i adskillige Punkter. „Folkets Avis" har saaledes i en ledende Artikel, dateret Fredag den 21de April, taget til Gjenmæle mod nogle Ytringer om Forfatningssagen i Rigsraadet, der bleve fremførte for to Uger siden i dette Blad. Den ærede Forfatter betvivler ikke, at de ere udtalte „i god Tro," men mener dog, at vi befinde os i „en fuldstændig Vildfarelse." Hvad det Første angaaer, da tilstaae vi Rigtigheden deraf, men det Andet kunne vi paa ingen Maade indrømme. „Folkets Avis" erklærer, at intet Medlem af det national-liberale Parti har udtalt den Sætning, at vi skulde forandre Junigrundloven for at vinde Udlandets Velvillie; men vi paastaae dristigt, at om Ordene just ikke ere blevne fremførte i denne bestemte Form, saa er der dog kommet Udtalelser for Dagen, hvis dybere, tilgrundliggende Tanke netop maatte gaae i denne Retning. Som bekjendt ytrede Bismarck-Schønhausen før Krigens Udbrud i Berlin til Lord Wodhouse, at, saalænge Danmark besad sine udstrakte demokratiske Institutioner, kunde der ikke tilveiebringes noget godt Forhold mellem det og Preussen. Der er ingen Grund til at betvivle denne Mands Oprigtighed i dette Tilfælde, og enhver danskfølende Mand indprentede sig vist ogsaa dette Udsagn. Da nu Ministeriet efter Fredsslutningen forelagde sit nye reactionaire Forfatningsudkast og mødte alvorlig Modstand fra Folkethingets Side, gjentog David flere Gange, at vort Forhold til Udlandet vilde væsenligt forbedres, dersom Repræsentationen vedtog de foreslaaede Grundlovsforandringer. Som Herren er, saa følge hans Svende. Den national-liberale Fraction greb Finansministerens Erklæring og gjorde med flere eller færre Variationer Brug af den. Men det skulle vi ikke nægte, at hin Ytring af den preussiske Statsmand trægte sig frem i vor Bevidsthed, at vi ved Udtrykket: Udland altid kom til at tænke paa Naboen ved Spree. Det var jo den Eneste, fra hvem der forelaa en bestemt Udtalelse; thi ingen af de øvrige Magter havde lagt Vægt paa vore indre Forfatningsforhold. Vor ærede Modstander kunde maaske sige, at vi paa dette Punkt have været fintfølende; men det bliver da noget ganske Andet end at befinde sig i en Vildfarelse. At det endvidere vilde være uværdigt for Danmark at tage Hensyn til de andre Stater i et indre Forfatningsspørgsmaal, behøver vistnok ingen Forklaring; men, at det nu er en Fiction, naar man ængstelig peger hen paa Udlandet, vil være indlysende, dersom Preussens seneste Fordringer tages i Betragtning, thi disse aande jo kun Erobringslyst. — Den ærede Forfatter frygter for, at den fortsatte Strid om den nye Grundlov vil skade Danmarks Anseelse i Europas Øine, og herom ere vi i en vis Henseende enige, kun afvige vi fra hinanden med Hensyn til Betingelserne for den europæiske Agtelse. Havde Regeringen umiddelbart efter Krigen, som iøvrigt har bibragt Landets Ære det dybeste Saar, ophøiet Juniloven til Rigsgrundlov, og var denne uforøvet bleven antaget, vilde ganske vist Udlandet have ydet det demokratiske danske Folk velfortjent Beundring; men nu, da det i over et halvt Aar har været Vidne til en idelig Vaklen hos de Mænd, der engang satte en Stolthed i at have givet den gamle Grundlov, maa det vel snarere være behersket af andre Følelser. Det er intet glædeligt Tegn, at de politiske Notabiliteter, som i femten Aar ved alle offentlige Festligheder have forherliget Juniloven i begeistrede Taler og Sange, at de nu ville den tillivs og beskjære den, selv om det kun er i enkelte Punkter; man bringes derved, idetmindste for Enkeltes Vedkommende, til at tvivle om deres Principers Fasthed. Desuden indsee vi heller ikke Nødvendigheden af en Forandring — har Grundloven i den Tid, den har hersket, fremkaldt en eneste Lov, der var skadelig for Samfundsudviklingen? Det var Ønskeligheden af et Bevis for Grundlovens Skadelighed, vi sigtede til i vor Artikel; det er dette Bevis, vi stedse forlange, men som den ærede Forfatter stedse er os skyldig.

Hvad der støder os med Hensyn til den af Fællesudvalget foreslaaede Sammensætning af Landsthinget er, at vi i Indstillingen finde en Tilnærmelse til Classevalg. Den Omstændighed, at man vil indføre et Slags Privilegium i det vigtigste af alle Borgerforhold, tiltaler os ganske vist ikke. Det har forbauset os, at fuldblods Demokrater, som C. V. Rimestad, kunne billige en saadan Forholdsregel; men det hidrører vel derfra, at den ærede, tidligere crasse Demokrat i den sidste Tid er bleven lidt doctrinairt opferniseret. Hvorledes skulle vi fremdeles bringe Manges Optræden i denne Sag til at stemme overens med deres Beklagelse af Classevalgene i Slesvig og med deres Interesse for Forfatningsreformen i Sverig?

Dog, Forfatningsspørgsmaalet er jo endnu ikke bragt tilende; maaske vil en Del af de Mænd, der i denne Rigsraadssession forlode det Standpunkt, hvorpaa de i sin Tid stode, nemlig den ubeskaarne Junigrundlov, naar Folkerepræsentationen næste Gang samles, vende tilbage til deres tidligere Grundsætninger. Derpaa ville vi stole, dertil ville vi fæste vort Haab. Fylke vi os Alle til den Tid tæt sammen om Frihedens lysende Banner, da skal Værket vel gaae.

„Frederik den Syvendes Aand vil stande
Skjærmende den, der gaaer frem i hans Spor!
Frederik den Syvendes Aand vil forbande
Den, der blot ytrer eet vaklende Ord!"

Derfor — Enighed, Fasthed og ingen Slingren! Maalet maa ikke et eneste Øieblik tabes afsigte. Husker Schillers Ord:

„Was man von der Minute ausgeschlagen,
Giebt keine Ewigkeit zurück."

Skizzer fra ifjor

af

Svend Søvant.

II.

Taage og Storm.

(Sluttet).

Jo, det var fuldkommen rigtigt. En lystig Kuling af Nordost var ifærd med at rulle Taagetæpperne op, medens den paa samme Tid engagerede de smaa Bølger til en munter Hopsa paa den befriede Scene. Og de smaa Bølger lode slet ikke til at have Noget imod en lille Dands, tvertimod! de hoppede nok saa let omkring med deres krusede Bobinet om Halsen; flere og flere Dandsende kom der til; de mylrede op fra Dybet, den ene efter den anden, større og større kom de frem; snart saa man ogsaa de Gamle tumle sig, og det var Gutter, der kunde dandse. Høiere og høiere blæste Nordosten sin tordnende Musik, vildere og vildere gik Dandsen; der var noget Smittende ved den, som endogsaa forplantede sig til vor alvorlige Fregat, thi inden man vidste et Ord af det, begyndte ogsaa den at hoppe med, i Begyndelsen anstændigt og sømmeligt, som det anstaaer en gammel Cavaler paa en 12—1400 Tons, men snart gik Naturen over Optugtelsen, dens Hop bleve mere og mere ungdommelige, dens Sving mere og mere uberegnelige, og det varede ikke længe, inden den tumlede sig som den kaadeste Cancandandser midt i den lystigste Quadrille. Nu var den „paa Næsen," som om den vilde kysse sin Vis à vis, nu atter lænede den sig coquet tilbage, som om — ja, som om den venskabeligst vilde bede os om at gaae lidt ind i Ruffet og sætte os ganske roligt ned paa en Stol, til Dandsen var forbi. —

Ankeret var lettet, Dampen var sat op og Coursen N. O. men skjøndt der var Bevægelse nok i Skibet, saa var det dog just ikke Bevægelse fremad, thi vi havde baade Vind og Strøm imod.

„Styrmand! hvormegen Fart gjør vi?"

Styrmanden fik fat i Loggelinen og Timeglasset for ved Hjælp af dem at „logge" Farten. Han tog selv Linen, En fik Timeglasset og en Anden Rullen, om hvilken Linen var vundet. Efterat Linen var kastet og Timegladset vendt og løbet ud, lød Raabet. „To Komma syv!" (2,7 ɔ: $2\frac{7}{10}$ Mil i 4 Timer).

Det var ingen stor Fart, og i Virkeligheden løb vi ikke engang den. Farten gjennem Vandet havde vi faaet at vide, men da vi havde Strømmen imod os, saa var den Fart en ganske anden end den over Grunden. Ved Hjælp af Peilinger kom vi ogsaa snart til det Resultat, at vi omtrent bleve paa samme Plet, og da det efterhaanden blæste mere og mere op, saa var

vel kun havde seet et Kvarterstid, men som dog havde indgydt mig et Slags overtroisk Ærefrygt.

Aubanel mærkede godt mit pludselige Tilbagetog, morede sig over mig og paaduttede mig, at jeg var skudt i Damen.

„Det troer jeg dog ikke;" svarede jeg leende, „men siden De lader mig ane, at hun tilhører en utilgængelig Kreds, er jeg ikke saa taabelig at ville gjensee hende oftere, og jeg foretrækker. . ."

„At tye ned til Pasquali? Nei det er det for sent til, og nu er De leveret, thi der har vi hende."

Hun kom ilende bleg og bestyrtet. Paul havde slaaet sig under sin Leg og stødt sin Finger paa en Sten. Jeg sprang derhen; det forkjælede Barn skreg og jamrede sig. —

„Naa min kjære Dreng," sagde jeg og satte ham paa mit Knæ; „se dog, hvor forskrækket Moder er!" — Han tav strax stille, saa paa sin Moder, begreb, at hun led mere derved end han, tog mig om Halsen og overlod mig sin lille Haand, der kun var let saaret. Jeg lagde et Plaster paa, og før jeg var færdig, hoppede han allerede paa mit Knæ for at komme ned og lege igjen.

Fru Martin holdt Aubanel og mig tilbage i Salen, som for at vise os, at hendes Afspærrelsessystem ikke omfattede os. I al sin Tilbageholdenhed viste hun dog en ikke ringe Hjertelighed ligeoverfor Folk, hun syntes om; ja hun var endogsaa munter, og der svævede et næsten rørende Smil over hendes tungsindige Træk. Hun syntes skabt for Familielivets Inderlighed og Glæder; hvorledes kunde hun da staae saa ene med sin Søn i Verden?

Efter et Kvarterstids Forløb foreslog Aubanel, der nødvendigt skulde tilbage til Toulon, mig at kjøre med, og jeg tog mod hans Tilbud, men vilde blot først ned til Stranden for at gjøre Hr. Pasquali et kort Besøg. Jeg bød Fru Martin Farvel i Følelsen af det Upassende i at dvæle længere; men hun holdt mig tilbage. Aubanel anbefalede sig, idet han

Han beholdt Intet af, hvad han fangede, men gav det Alt til Fiskerne langs Stranden, som ikke destomindre vare skinsyge paa hans Dygtighed og paastode, at han plyndrede deres District med sine Kunster. Han benyttede sig fortrinsvis af et langt, ganske simpelt Rør, der var kløvet i den ene Ende. De kløftede Spidser dannede saaledes ligesom en Nibtang, som han stille og behændigt anbragte paa det Skaldyr, han opdagede paa Bunden. Skallerne klemte da til om Røret og han løftede sin Fangst i Veiret. Var det derimod Bløddyr eller Krebs, var Operationen noget vanskeligere; thi disse Dyr ere mistroiske, see og høre den mindste usædvanlige Bevægelse og skjule sig eller undflye hurtig Faren. Men Pasquali havde et Øie som en Maage til at gjennemtrænge Vandets Dybder og imellem Tangen skjelne selv den mindste Krabbeklo, som jeg hundrede Gange vilde have antaget for en Søplante.

Jeg morede mig en Timestid med ham over hans interessante Fangst, de forunderlige Polyper, der snart udfoldede sig som en Blomst i Vandskorpen, snart atter foldede sig sammen igjen paa deres Stilk, de fine Muslinger, de saakaldte Sødadler, der boe i Kjærnen af de haardeste Stene, hvor de bore sig et Hus, som de hverken kunne eller behøve at forlade, idet Vandet skyller gjennem deres Galerier og bringer dem deres Næring. Den tætte, faste Kalksten bliver tilsidst saa gjennnemhullet af de taalmodige Muslinger som en Voxkage i en Bikube. — Jeg vilde dog hellere tale om Fru Martin, men Pasquali var altfor optaget til at svare mig. Udstrakt paa Maven i sin Baad laa han og maneuvrerede med sit Rør med den halve Krop og Armene ud over Vandet og lignede ikke fjernt en venetiansk Gondols jernbeslagne Forstavn.

Da jeg efter to Timers Forløb forlod ham, havde jeg gjenvundet min Ligevægt i Sindet. Jeg havde erindret mig, med hvilken Agtelse Baron de La Rive gjentagne Gange havde omtalt Fru d'Elmevals rolige og strenge Liv for mig. Det var Grunden til, at jeg, uden at kjende Eiendommelighederne ved hendes Character og Stilling, næppe havde vovet

der ingen Udsigt til, at det kunde nytte at bruge Maskinen for det Første. Fyrene bleve derfor bakkede, og vi satte Seil.

Men Kulingen tog bestandig til; det var nu omtrent en Storm.

„Et Reb ind!“ — det var det fjerde.

Piberne hvislede. Op fra Banjer og Batteri vrimlede Mandskabet, beredt til at entre tilveirs, forsaavidt som man hørte til Seilregeringen.

„Entre!“ og i rask Trav gik det op ad de forskjellige Vanter og ud paa Ræerne. Fregatten duvede og gyngede, saa at Raanokkerne undertiden næsten bleve kyssede af Bølgetoppene, men lige kvikt gik det deroppe for de flinke Matroser. Rebet var snart inde, og det svære Skib reiste sig og ligesom aandede lettere.

„Entre ned!“ Som en Flok Myrer vrimlede de ned ad Vanterne, da det uhyggelige Raab hørtes:

„En Mand overbord!“

I samme Nu omtrent var der givet Ordre til at „brase bak,“ for derved at standse Farten; Redningsbøierne med deres røde Flag bleve kastede ud, og Sluppen blev firet i Vandet. Agterude saaes af og til Hovedet af en Mand at dukke op; den ene Styrtesø kom over ham efter den anden. Snart var han forsvundet, snart saaes han atter. Redningsbøierne bleve slyngede langt bort af de vrede Bølger, og der kunde ikke være Tale om, at han vilde kunne faae fat i en af dem, men Sluppen nærmede sig raskt. Der manglede ikke meget i, at det saa ligesaa misligt ud for dem, der vare i Baaden, som for ham, der var udenfor; i det ene Dieblik svævede den oppe mellem Himmel og Jord paa Toppen af en Sø, og i det næste rutschede den ned i Dybet og var helt borte. Men disse Slupper maae være af en egen Beskaffenhed, for de kunne nok ikke kæntre, saa fortræffeligt „vage“ de, det vil sige: undgaae de alle Indiscretioner af det oprørte Hav. Nu var den lige ved ham, og endnu holdt han sig oppe. En Ende blev kastet ud til ham, den var vel rettet, thi den traf ham lige i Hovedet; han fik fat og blev fravristet det kolde Dyb. Med megen Besvær naaede Sluppen omsider tilbage; Besætningen kom ombord, og Sluppen blev heiset til Trods for det Halsbrækkende ved et saadan Foretagende. Der blev atter braset fuldt, og Fregatten krydsede videre, snart imod Nord og snart imod Sydost, men uden at vinde synderligt ved sine „Slag“. Mørket begyndte nu at falde, og hele Situationen havde en alt Andet end tiltalende Character. Man har ikke vanskeligt ved at tænke sig mangen en Ting, der er langt behageligere end et Kryds Syd for Gjedserrev i en bælgmørk Nat under en klosrebet Mersseilskuling. —

Det gik dog snart op for os for vort personlige Vedkommende, at vor Nærværelse paa Dækket strengt taget var lidt overflødig, og da vi tillige ved os selv maatte gjøre den ydmygende Indrømmelse, at, selv om Skibet virkelig stod paa Spil, saa vilde vi med al Agtelse for vore øvrige Capaciteter næppe være istand til at redde det, og vi bestemte os derfor til at gaae tilkøis, da Klokken blev henad 11. Vi gik altsaa ned i Lukafet, men dermed var Sagen ingenlunde klar.

Vi nødes til at forudsætte, at enhver fornuftig Læser vil troe, at vi ville have ham til Bedste, naar vi paastaae, at vi ansee den Hverdagshistorie: at gaae tilkøis for under visse Omstændigheder at være et rent Kunststykke, der fordrer en meget betydelig Øvelse og et ikke ganske ringe Talent, og dog paastaae vi det, saa latterligt det end lyder. Ganske vist er det saare simpelt at trække sine Benklæder af og stige op i en Seng, der er anbragt i en Stueetage i en grundmuret Eiendom t. Ex. paa Kongens Nytorv, men lad Sengen befinde sig ombord i en Fregat, og denne atter staae skiftevis paa Hovedet og paa Benene midt ude i Østersøen, og Sagen bliver strax en ganske anden.

Et Forsøg fra vor Side paa, nonchalant balancerende paa det venstre Ben, at berøve det høire den dertil hørende Halvdel af vore Benklæders Helhed lykkedes rigtignok forsaavidt, som Benklæderne kom af, men inden vi atter havde faaet Støtte med den høire Fod, mødtes vi af en uventet Styrtesø, der lod Fregatten gjøre en høist ureglementeret Bevægelse, som bevirkede, at vi med samt vor Trophæ, Benklæderne, slyngedes ned i en Krog af Lukafet, og der laae vi jo saa temmelig støt, eftersom vi havde stødt os en nydelig Bule i Baghovedet. Vor medfødte Sands for Ligevægtsystemet bevirkede ikke Andet end, at et uheldigt Forsøg paa at gribe for os kostede os en Vandkaraffe og et Glas og Lysenes Slukning.

Da vi havde sundet os lidt, fremstillede der sig to Alternativer; det ene var at faae Lysene tændte igjen, det andet at lade være og derimod gaae tilkøis i Mørke. Det Sidste var lidt kjedeligt, men med den fornyede Oplysning var der forbundet en større Hoben Vanskeligheder. Svovlstikker maa man nemlig ikke have ombord, og skal man have sine Lys tændte, maa man derfor henvende sig forude paa Batteriet hos „Luntevageren,“ der forpleier Lunten og Lanternerne, og gjennem ham erholde en af de sidste til at tænde ved. Men for at faae en Lanterne fra ham skal man have den vagthavende Officiers Tilladelse til at anmode Styrmanden om at udlevere En et Tegn, der atter leveres til Luntevageren. Et Dieblik tænkte vi paa at ville beseire alle disse Hindringer ved Hjælp af en Oppasser, og fra den hyggelige lille Krog derinde i Lukafet udsendte vi derfor et tordnende:

„En Oppasser!“

Men vor Anelse skuffede os ikke; de vare alle tilkøis, og selv at gaae op paa Dækket o. s. v., o. s. v., altsaa først at trække Benklæderne paa igjen, efterat vi havde betalt deres Aftrækken saa dyrt, dertil følte vi os dog ikke ret oplagte, især da en saadan Trækken paa jo aabenbart involverede en ny Trækken af. Nei, Tak! saa hellere renoncere paa Lampetternes funklende Stearin. En vis underlig Fornemmelse indvendig tvang os desuden til at anstille den fornuftige Betragtning, at man igrunden ligesaa gjerne kunde være søsyg i Mørke som ved Lys, og vi kravlede derfor i Køien. Skibet krængede over Bagbord, og vi laae derfor helt nede i den venstre Side af Køien, klemt ind i Hjørnet som en Svalerede. Just da tordnede det oppe fra Dækket:

„Klar til at vende for Vinden!“

En Dommedags Piben og Trampen og Halen og Rumsteren med Tove og Knagen i alle Ender og Kanter var den umiddelbare Følge af hin „Forklaring;“ kort efter stod Skibet et Dieblik paa ret Kjøl, nogle faa Secunder laae vi midt i Køien, for i de næste at blive slynget ned i høire Side med Fare for anden Gang at gjøre Bekjendtskab med Gulvet, da Fregatten nemlig nu fik Vinden ind om Bagbord og altsaa krængede over Styrbord. Vi forsonede os omsider ogsaa med denne Position, men næppe havde vi fundet os tilrette med vor Plads i det yderste Høire, førend Tordenrøsten deroppefra atter vækkede os af vort lette Blund:

„Klar ved de Bagbords Agterbraser!“

Historien fra før gjentoges vice versa. Her var rig Anledning til Reflection, thi om at falde i Søvn kunde der ikke let være Tale. Disse Svingninger fra det yderste Høire gjennem Centrum til det yderste Venstre og omvendt mindede os gjennem Ideassociationer om nogle af vore Politikere. For flere af dem vilde slige Frontforandringer have været noget ganske Dagligdags, og baade om dem og om os selv kunde vi med fuld Føie bemærke, at Svingningerne rettede sig efter, hvorledes Vinden blæste. Paa samme Tid laa det ogsaa nær at anstille Betragtninger over, hvor mageløs yndig en Hængekøie dog igrunden kunde være; i en saadan vilde man ikke være udsat for øiensynlig Livsfare ved at risquere at falde ud; men man maa jo lide Noget for Æren. Mandskabet havde Hængekøier, men Officiererne maatte ligge i Standkøier ɔ: Køier for Folk af Stand, og Standspersoner maae betale deres Tribut til Conveniensen.

Under saadanne og andre lignende Betragtninger glemte vi ikke den vigtige: at passe paa, at vi bleve i Køien; men omsider faldt vi dog i Søvn og vaagnede næste Morgen i billig Forundring over, til Trods for vor Mangel paa Aarvaagenhed at befinde os ganske trygt midt i Centrum. Al Bevægelse var næsten borte, og Stormen maatte derfor have lagt sig. Vi kom paa Dækket, og det var med en vis sorgblandet Henrykkelse, at vi hilste den velbekjendte „Tornebusk,“ et fremragende Punkt paa en af de mindre Øer, der omgive Rügen. Vi vare altsaa paa vor Station og kunde nu begynde det sædvanlige Kryds frem og tilbage mellem Tornebusken og Arcona og Arcona og Tornebusken, aldrig tabende den sidstes kjedsommelige og pinagtige Aase og Spidser afsigte.

Der skal nok i denne velsignede Verden ikke findes Roser uden Torne, siger man, og det er jo rimeligt nok, men hvad der desforuden er vist, det er det, at der findes Torne uden Spor af Roser, vide Farvandet om „der Dornbusch.“

af, og har De kun truffet mig en Gang hos ham i de to Aar, han har været syg, saa er Grunden kun den, at jeg selv havde en Syg at pleie og derfor ikke kunde komme ud; men Baronen har skrevet mig til fra Italien efter sin Helbredelse. Han ved endnu ikke, at jeg er her, eller at jeg har truffet Dem, men han har fortalt mig om Deres Omhu for ham, Deres Opofrelse og Dygtighed . . . og Deres Navn, som jeg igaar ikke kunde bringe i Samklang med Deres Ansigt, men som Hr. Aubanel idag sagde mig, idet han stadfæstede Deres Identitet for mig. Lev nu vel, til vi atter sees, og lad det skee saa ofte, De kan.“

Alt dette blev sagt paa saa naturlig en Maade, og dog med den Ligefremhed, der anstaaer sig en ædel Dame ligeoverfor en alvorlig Mand. Men hvoraf kom det da, at jeg befandt mig tilmode omtrent som en Dreng, der er greben i at dovne, da jeg steg ned ad den simple Trappe, der førte til Pasqualis Eiendom? At jeg, hvis hele Sind ellers var saa fuldstændigt behersket af min Villie, følte en ukjendt Ild blusse op i mit Hjerte og omtaage mit Hoved? Den lange Trappe syntes mig at tabe sig i det skinnende Hav, og det var, som skulde jeg løfte Vingerne for at styrte mig ud deri som en Maage i Følelsen af min Kraft og min Fryd.

Elske denne Kvinde! Men hvorledes elske hende, jeg, som i tretten Aar havde forstaaet at væbne mig mod Alt, hvad der kunde drage mig fra min Pligt og tvinge min Udholdenhed og min Fornuft? Havde da den letsindige La Florade smittet mig med sin feberagtige Livlighed og Kjækhed? Nei, det skulde ikke være saa, og jeg følte, hvor latterlig jeg tog mig ud under denne Løvehud.

Pasquali laa i sin Baad et Par Favne fra Land. Han tog mig ombord, forklarede mig Brugen af alle sine Fiskeredskaber og roede lidt længere ud. Han fiskede kun Bløddyr og Muslinger; thi der findes ikke gode Fisk i den lave Bugt, og hans Fiskeri var kun et Slags Øvelse i Snildhed og List, uden Spor af Fordel eller personlig Nytte for ham.

tilkastede mig et Blik, der vel egentlig ikke var krænkende for hende, men som hun dog heldigvis ikke saa; thi al Letfærdighed var fremmed for hendes Tanke.

— „Doctor,“ sagde hun, da vi vare ene, „kan De hjælpe mig at finde min Søn en Lærer? Aubanel og Pasquali kjende slet Ingen, som de kunne anbefale mig, thi udmærket dygtig maa han være. Jeg ved nok, at De ikke er her fra Egnen; men De har studeret i Paris, har siden reist meget; maaske kjender De en skikkelig, fordringsløs Mand, der vilde opslaae sin Bolig her i Nabolaget og daglig ofre en to, tre Timer paa min Dreng? Selv vilde jeg . . . De forstaaer nok, Grækenlands og Roms Historie; Resten vilde jeg selv tage mig af.“

„Det haaber jeg nok, og jeg skal strax tænke derpaa.“

„Tusind Tak! . . . Men endnu Et! Jeg vilde foretrække en ældre Mand for en yngre.“

„Ja vel, jeg forstaaer Dem.“

„Men naar det kun er en alvorlig Mand . . . Dog det er en sjelden Dyd hos Ungdommen, og skjøndt jeg ikke bekymrer mig om Folkesnak, finder jeg det dog unyttigt at gjøre sig selv til Gjenstand for Opmærksomhed eller Latter, saalænge man kan forblive ubemærket i sin Afkrog.“

„Ja jeg forstaaer kun ikke, at De kan blive ubemærket, og jeg undrer mig over den Ro, De nyder her.“

„Man har altid Ro, naar man selv vil. Og dog har jeg næsten maattet føre en Kamp herfor med min forrige Verden.“

„Deres *forrige* Verden?“

„Javel en Verden, jeg vel ikke havde Grund til at bryde med, men som jeg hellere i al Stilhed vilde unddrage mig. Jeg er ikke Fru Martin, jeg er Marquise d'Elmeval.“

„Men! Jeg kjendte Dem jo! Seet Dem har jeg . . . en eneste Gang, . . . et Dieblik, hos . . .“

Bidrag til Kjøbenhavns Physiognomik.

V.

Udstillingen paa Charlottenborg.

Midt i en kjedsommelig Philippica imod Publicum i et af vore Dagblade fremkom forleden engang den Oplysning, at de sande Kunstkjendere og Kunstelskere besøgte Udstillingen tidligt om Morgenen. Da vi nu nok kunde have Lyst til at lære disse mere usædvanlige Fremtoninger at kjende for at blive istand til at meddele vore Læsere Lidt om dem, saa toge vi os for at staae ganske tidligt op engang i Ugens Løb, og vi foretoge os da en Morgentour op paa Charlottenborg.

Klokken var ikke meget over 9, da vi stillede deroppe. Der var næsten ikke et Menneske; nei, vi havde nok tænkt det, det var en fin Ironi af den ærede Recensent. Han vilde paa en piquant Maade meddele, at Antallet af de sande Kunstkjendere og Kunstelskere var lig Nul, og denne forblommede Mening, der fra hans subjective Standpunkt maaske ikke aldeles savnede Berettigelse, burde vi kunnet forstaaet i Forveien. Hvorfor skulde just Kunstens Elskere staae tidligere op end andre dannede Mennesker? Hvorfor skulde fortrinsvis de nære en hensynsløs Foragt for den søde Morgenro?

Enkelte saae vi dog spadsere deroppe, blandt Andre et Par yngre Damer, og de vare ganske morsomme. Formodentlig vare de komne for at faae de meget omtalte Elskere og Kjendere at see, men da de ingen havde fundet, havde de nok faaet den Ide selv at ville spille Kunstelskerinder. Foran ethvert Billede, der var over to Alen langt, stillede de sig kritisk op, men de havde ikke tilstrækkelig Courage til at gjennemføre Rollen. Foran Monies's „Bønder, der more sig ved et Skovløberhus" (Nr. 102) stillede den Ene sig saaledes op i en tre fire Skridts Afstand, lukkede det venstre Øie og anbragte den til et Telescop forvandlede høire Haand for det høire Øie, hvorefter hun formodentlig udtalte sin Beundring for de prægtige Pandekager i Forbindelse med sin Misbilligelse af Korinthernes smagløse Tilstedeværen. Ikke saasnart kastede jeg imidlertid Øiet hen paa hende, førend hun aldeles „gik fra det," hurtigt aabnede det venstre Øie og kløede sig med Telescopet over det høire, som om hun aldrig i sit Liv havde tænkt paa at kigge igjennem Haanden. Ja, hvor dog de Kvinder ere underfundige! Havde jeg nu ikke med mine egne Øine seet det Hele, og var hun saa ikke bleven blodrød i Ansigtet, den lille Skjælm, saa var jeg maaske bleven skuffet.

Med det Samme vi ere ved Prof. Monies's Stykke, kunne vi ikke tilbageholde en lille Bemærkning. Vi have nu i adskillige Aar havt Leilighed til at more os over og tillige at blive trætte af Hr. Professorens Skovløberfornøielser med Gyngen o. s. v., og de fremtidige Billeder af den Art ville vi derfor foreslaae døbte — istedenfor „Bønder, der more sig ved et Skovløberhus" — „Bønder, der kjede Publicum ved et Skovløberhus"; det er mere betegnende og altid en Afverling.

Foran Fru Jerichaus Billede „H. C. Andersen læsende for et sygt Barn" (Nr. 72) stod der et Par nette og tilsyneladende ret fornuftige, unge Mænd.

„Det forekommer mig mildest talt at være lidt smagløst af Kunstnerinden at vælge et saadant Motiv," mente den Ene.

„Hvorfor det?" spurgte den Anden.

„Jo! — At Andersen holder meget af at læse sine Ting op, det er bekjendt nok. Det er jo nok lidt latterligt — men Herregud! det er en Svaghed hos Manden, som man bør bære over med i Betragtning af hans øvrige Fortjenester; men man bør ikke male ham af paa den Maade med et forkjølet Salepsmil om Læberne, der skal antyde hans sygelige Henrykkelse over at have fundet Tilhørere, og det Tilhørere af den Beskaffenhed, smaabitte Børn, der ikke forstaae et Muk af hans „Historier."

„Men det er jo en complet Misforstaaelse," afbrød den Anden ham.

„Ja, gu' er det en Misforstaaelse; for de høre slet ikke paa ham, men stirre forbausede paa den mærkværdige Rhapsodist med de forunderligt store Støvler. Nei, som sagt, det er mildest talt smagløst at have Digteren saadan til Bedste. Han har sine smaa forfængelige Svagheder, men Digter er han, og derfor bør han holdes Lidt tilgode — under alle Omstændigheder ikke hænges op som Caricatur i en latterlig Situation."

„Men det er jo gjort i fuldt Alvor — optimissima fide!"

„Umuligt!"

„Det er aldeles vist."

„Ja, saa kan jeg ikke sige Andet end, at saa maae de Begge være lige forskruede, men — det troer jeg nu ikke." —

Inde i Glyptotheket stod der to Kunstnere foran Muhles „Griffenfeldt." De gjorde voldsomme Fagter, trykkede og dreiede og skruede Hænderne gjennem Luften, alt imedens de lode falde de mest bizarre Bemærkninger.

„Det er en ren Spækhøker fra forrige Aarhundrede."

„Nei, saadan En gik da ikke med Kaarde."

„Kaarde! det er naturligvis en Smørstikker. Troer Du, at en Kaarde, der hænger frit, danner en saadan Vinkel med Kroppen?" —

Da vi vilde til at gaae, kom vi et Øieblik ind i Værelset tilvenstre. Foran de smaa Stykker af Marstrand havde der samlet sig nogle Damer.

„Hvad forestiller det der?" spurgte den Ene, idet hun pegede paa Ewald og Arendse.

„Det staaer her paa en Plakat," sagde en Anden og læste: „Ahrendsens sidste Besøg hos Ewald."

„Hvad mon det var for en Frøken Ahrendsen?" spurgte en Tredie.

„Ja, Gud ved 'et," sagde de Andre.

„Uf, der er Wessel!" udbrød den Første, „han var saa fordrukken, og saa har han ovenikjøbet været forfalden til Snustobak — nei, ham kan jeg rigtignok ikke lide."

Nei, Fy!

Det kgl. Theater. Ravnen af H. C. Andersen, Musiken af J. P. E. Hartmann. Texten er som Libretto betragtet et rent Mesterværk, der i Meningsløshed og svulstige Tirader dristigt kan stilles ved Siden af de bedste, italienske Mønstre. Stykket kaldes en Eventyr-Opera, og eventyrlig er den ogsaa, saa det kan forslaae, og man maa virkelig beundre Digterens sjeldne Beskedenhed, der har tilladt ham at skrive et Slags Eventyr, der ikke besidder den allerringeste dybere Kjærne, ikke den mindste Symbolik eller anden vidtløftig Aandrighed, der kunde lægge Beslag paa Tilhøreren og drage hans Opmærksomhed bort fra Hartmanns vistnok meget dybsindige Musik. Skjøndt der paa Textens Titelblad staaer en Digters Navn, og skjøndt der bagi Bogen udtrykkeligt bemærkes, at „Digtningen paany er gjennemarbeidet af Forfatteren," saa vil Digteren dog næppe have sin Digtning betragtet som et Digterværk. Den mærkelige Oplysning, at „hele Fratombrosa synger (i Vers og) i Prosa" tyder jo ogsaa paa, at disse Framtombrosensiske Arier og Duetter og Chor ikke skulle betragtes som Poesi. Dette bevises endvidere i Slutningsarien: „Flammedrømme Hjertet gjennemstrømme! Alt er Melodi!" — „Intet Poesi" er tydeligt nok det underforstaaede Rim. Opmærksomhed udbedes for Ordene: „Flammedrømme Hjertet gjennemstrømme." Det er en overmaade heldig Slutning paa en saadan Text. — Musiken have vi en Gang for alle fraskrevet os Ret til at bedømme, men Spillet var Operaen fuldkomment værdig. Hr. Hansen var Konge i en Fløils Slobrok og Snor med Guldkvaster om Livet. Det var i Et og Alt en sjelden Nydelse, for hvilken vi skylde Theaterdirecteuren megen Tak.

Correspondance.

J. K. Umuligt paa de opgivne Betingelser.

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Søndagen den 30te April.

Det kgl. Theater, Forestilling Kl. 7: Besøget i Kjøbenhavn og en Caprice.
Casino, Forestilling Kl. 7½: Bajads.
Folketheatret, Forestilling Kl. 7½: Gjøngehøvdingen.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.**
J. Cohens Bogtrykkeri.

„Javel, jeg saa ogsaa i Gaar paa Deres Øine, at De kjendte mig. Og jeg gjør slet ingen dyb Hemmelighed af mit Navn; men jeg har en Mængde Bekjendtskaber i Hyères, Nizza, Mentona og paa hele Kysten her, selv uden at regne dem med, der komme igjennem paa Veien til og fra Italien. Men jeg har valgt Toulon til Opholdssted, fordi det ikke er paa Moden at boe der, og saa man mig her, vilde man ikke lade mig have Fred, og hvormange Spørgsmaal og Overtalelser vilde jeg ikke blive overhængt med for at forlade Ensomheden her! De forstaaer mig jo nok! Af saadanne Folk, som kun sammenligne Landlivet med Opholdet i Paris eller paa en Herregaard. Man vilde finde det sært af mig at have saa borgerlige Tilbøieligheder; ja man vilde maaske mistænke mig for at nære Kunstnergriller, eller rent ud sagt for at være forskruet, ja maaske troe, at jeg havde en hemmelig Hjertensgrund til at leve saaledes paa en Villa af tredie Rang, langt fra Modens feirede Regioner. — Og alle disse Spørgsmaal, alle disse Formodninger, denne Mistanke og al denne Forundring vilde blot føre til, at min Søn en skjøn Dag vilde spørge: Men Moder, hvad vil det sige, at Du er sær? — Dem betroer jeg min Hemmelighed? længe kan den dog ikke bevares, skjøndt jo længere jo bedre, og naar man saa endelig udbryder: — De kan jo ikke leve her; De omkommer jo! Climaet dræber Deres Søn, og De selv, vant til Luxus og Overdaadighed. . . . da vil jeg have Ret til at svare: Det er Overdaadighed og Luxus, som dræber min Søn, og nu have vi været her saalænge, at vi befinde os vel derved."

„De kan stole trygt paa Taushed. Men Deres Familie ved vel, hvor De er?"

„Jeg har ingen Familie, Doctor, hverken paa min Mands eller min egen Side. Gamle, trofaste Venner har jeg, Gud være lovet; men de forstaae mig og volde mig ingen Besvær. De sige kun i Paris, at jeg er i Syden, og Syden er stor. Endnu er Ingen faldet paa at søge mig her, og det er Alt, hvad jeg ønsker. Her bliver jeg nu, saalænge

jeg maa have Fred, og jager man mig op herfra, søger jeg mig en Krog op et andet Sted i Landet. Vinden er vel lidt skarp her, men Poul indsuger den, som det var Zephyr selv, og jeg kan vel ogsaa vænne mig til den. Og hvor vilde jeg være lykkelig og stolt, om jeg kunde opdrage ham her, udenat Noget blev forsømt for ham! I den store Verden vilde det være en Umulighed. En latterlig Mængde af falske Pligter vilde stadigt drage mig bort fra ham der; jeg maatte betroe ham til Mennesker, der ganske vist have et Slags Værd, kun ikke for mig. Og han er lærvillig og flittig nok; men Bevægelse maa han have, og der vilde han kun faae for meget eller for lidt paa den ene eller den anden Maade. Her kan jeg afpasse den efter hans Trang dertil og selv forbinde Studiet med Leg. Jeg lærer mig selv, hvad jeg skal undervise ham i. Jeg har Bøger og arbeider lidt hver Aften, naar han er kommen til Ro, og søger selv at blive forstandigere for at kunne gjøre ham forstandigere igjen. Vi gaae lange Toure sammen, studere med det Samme Naturhistorie, og han har den største Gavn og Glæde heraf, samtidigt med at det Hele er ham som en Spøg eller en Leg. Naar De nu vilde berolige mig med Hensyn til de classiske Studier."

„Jeg skal endnu i Aften gjøre et Forsøg."

„Nuvel da; Tak!" udbrød hun, idet hun rakte mig Haanden. „Og lad mig kun endnu sige Dem, at jeg ikke er saa indiscret eller letsindig, som jeg kunde synes ved at modtage Deres Opmærksomhed og forlange Deres Bistand. Man er jo altid i sin Ret, naar man betroer sig til et Hjertes Godhed eller Forstandens Grunde; og desuden har jeg allerede kjendt Dem længe."

„Mig, Frue?"

„Ja Dem! Har Baron de la Rive da aldrig omtalt mig for Dem?"

„Jo tvertimod, flere Gange endogsaa."

„Nuvel! saa er det da ogsaa ligefrem, at han har omtalt Dem for mig igjen. Han var en af de gamle Venner, jeg nylig roste mig

Tilskueren.

Nr. 14. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Boghandlerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 7de Marts.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Alhambra.

Hør, hvor Kastagnetten klinger
Hist i Guldorangelunden!
Se, hvor skjønt Granadas Kvinder
Svinge sig i Aftenstunden!
Se de fulde, faste Former,
Ferskenkind og sorte Øine!
Se, hvor fyldigt under Linet
Barmens Tvillinger sig høine!

Lad Granadas stolte Døtre
Dandse hist med Blus paa Kinden!
Hør Kastanietræets Hvisken,
Hør, hvad det fortæller Vinden:
„Andre Dandse har jeg skuet,
Vaabendands af Heltehære,
Dengang Maurere og Christne
Stævned' sammen Gud til Ære.

Hist Alhambra høit sig hæved'
Med de gyldne Minaretter, —
Kong Fernandos Telte lyste
Over hine grønne Sletter, —
Bag de dunkle Pinieskove
Flammed' blodig Aftenrøde, —
Fra de christne Ridderrækker
Dybe Psalmetoner løde.

Hist, hvor vilden Vinstoks Blade
Sjunkne Capitæler krandse,
Saa jeg sorte Berberhingste
Gjennem Marmorporte dandse,
I de Gyldenstykkes Sadler
Red Mohameds tapre Sønner, —
Fra Moscheerne i Staden
Toned' Dervishernes Bønner.

Har Du seet de sorte Skyer
Sig paa natlig Himmel hvælve,
Har Du hørt ved deres Kampe
Hele Universet skjælve?
Har Du seet de Skygiganter
Svinge Lynildstraaler røde,
Har Du hørt den hule Torden
Ved det stolte Himmelmøde?

Saadan drøned' det i Sletten
Som den dybe, dumpe Torden,
Da de Hære stødte sammen,
Heltefolk fra Syd og Norden,
Da Boabdils burnusklædte,
Panthersmækre, brune Maurer
Vældigt tørned' mod Fernandos
Pantserkyngede Centaurer.

Tapre, brune Saracener
Maatte dog i Græsset bide,
Høit til Hourisfavn hos Allah
Saa jeg dem ad Skyvei ride. —
Brudt var seige Hjemstavnsbaand, som
Otte Secler havde bundet,
Brudt var Abdorrhamans Krone,
Rigets Timeglas udrundet.

Natten kom, og Maanen spredte
Guld paa Levende og Døde,
Stjerner smaa nysgjerrigt speiled'
Sig i Strømme purpurrøde,
Det var Maurers Kongekaabe,
Purpurrød med gyldne Pletter,
Som Fernando fandt i Blodet
Paa Granadas grønne Sletter!" —

Saa Kastanietræet hvisker,
Medens Vinden gaaer i Lunden,
Og Granadas skjønne Kvinder
Svinge sig i Aftenstunden. —
Medens Skaren hist sig hvirvler
Fuldblodsfreidig, vild, urolig,
Gaaer et Suk fra svundne Dage
Gjennem Maurers Kongebolig.

Hofman-Schmidth.

Hjemme og ude.

Europas tidligere Begreber om Amerika synes i Løbet af de senere Aar at være undergaaede en mærkelig Forandring. Man har tilvisse altid udtalt sig med største Beundring om den nye Verdens mægtige Fremskridt i materiel Henseende, men selve Nationen, der staaer som Bærer af denne Udvikling paa Vindskibeligshedens Omraade, har man ligesaa vedholdende nægtet sin Anerkjendelse. Republiken hinsides Verdenshavet var efter de Flestes Mening et luftigt Capitolium, der gjemte alskens anarchiske Tendenser i sit Indre; ja visse skjørhovede Medlemmer af Samfundet saa i Washingtons og Franklins Forfatning, der skriver sig fra samme Aar som Frihedsideerne kom til Udbrud i Frankrig, en mindre heldig Overgangsform til uindskrænket Fyrstemagt og Soldaterherredømme. Amerikanerne betragtedes som et Folk, der kun nærede Sands for Livets materielle Interesser, som en i aandelig Retning stor forvildet Hjord, hvis Tanker om Ret og borgerlig Orden vare i høieste Grad Vrangbilleder af de europæiske Idealer i saa Henseende. Kortsagt, man saa i det Hele taget intet solidarisk Forhold mellem Folkene i den gamle og den nye Verden. At disse forældede og paa latterlige Fordomme grundede Anskuelser nu ere forsvundne, derom vidner de europæiske Nationers Optræden ved Efterretningen om Præsident Lincolns Mord. Seer man blot hen til de Udtalelser, der foreligge fra

der var skrevet med hieroglyphiske Typer. Jeg kunde ikke læse den, og jeg brændte den da for ikke at blive fristet til at lade mig den oversætte; men saa fik jeg at vide af Aubanel, at Stakkelen var meget syg, og at hun ikke ønskede at see Nogen. Fru Aubanel, hvis Medlidenhed havde ført hende derhen, var ikke bleven indladt. Forpagterkonen var død, og midt i al denne Sorg frygtede man for, at Tanken om Selvmord muligen skulde være gaaet i Arv til Frøken Roque.

Det forekom mig, at det vilde være feigt at forlade hende, og den første Aften, det var mig muligt, ilede jeg derfor derhen. Negerinden lod mig vente lidt, hvorpaa hun førte mig ind i den asiatiske Sal, som De har seet, og hvor man havde opstillet alle de Curiositeter og Kostbarheder, der vare samlede af den Afdøde paa den Tid, da han elskede Namas Moder. Livlighed og Orden herskede derinde, der duftede af Parfumer, og Vinduet var berøvet sit tætte Gardin. De har formodentlig aldrig lagt Mærke til, at man derfra har Udsigt til Havet og Bjergene. En gjennemsigtig Persienne, der var helt rullet ned, og gjennem hvilken Maanen tittede, dannede et blegt Mosaik paa Væggen, der var af en fortræffelig Virkning. Overalt var der stillet Blomster. Nama kom ind. Hun var klædt paa Orientalsk i en af de rige Dragter, som hendes Moder havde efterladt hende. Hun var berusende i dette Øieblik, da hun talte Fransk for første Gang. Hun beklagede sig over min Fraværelse, hun græd, og hun udtalte sin Kjærlighed med en saa fuldstændig Uskyldighed og en saadan Hjertets Uforbeholdenhed, at jeg blev helt fortryllet. Ved sin Deilighed og sin Tillid forrykkede hun saa aldeles min vante Opfattelse af Livet, og hun gjorde det uden selv at vide af det, hvilket kun bidrog til, at hun blev saa meget desto mere uimodstaaelig.

Ja, kjære Ven! i det Øieblik var jeg stærk, og jeg forstaaer endnu i dette Øieblik ikke, hvorledes jeg formaaede at bekjæmpe min lavere Natur. Ikke blot at jeg afslog hende et Kys, ikke blot at jeg ydyerligere ophidsede mig selv ved at gjøre hende min Pligt og Farligheden af hendes Tilstaaelse

„Aa, det er maaskee ogsaa Ørepine," svarede jeg i samme Tone, men følte strax det Latterlige heri, og forsøgte at fremhykle Lystighed, idet jeg lod ham forstaae, at mig kunde han ikke narre, og at hans arabiske Kutte neppe dulgte en List, der var en Araber værdig, men snarere røbede et Eventyr under en eller anden Balcon i Nabolauget.

„Hoho, hvad tager De mig an for?" svarede han og standsede netop, hvor Veien bøier af fra La Seyne til Bagaluier. „Og Dem, som man beskylder for at have Lune. Hvor har De hjemme, siden De kjender saa lidt til Landet her?"

Efterat vi havde vexlet nogle spøgefulde Bemærkninger med en temmelig bitter Farve, tog han mig imidlertid under Armen og udbrød: — „Hør min kjære Doctor! Det maa være en Misforstaaelse, det Hele. Jeg har ikke været paa Tamaris siden igaar, og De har været andre Steder end netop der i Dag, ikke sandt?"

Der gik pludseligt et Lys op for mig. — „Aa!" udbrød jeg, „De kommer fra Roques Landsted?"

Da han undveg mit Spørgsmaal, fortalte jeg ham om Negerindens Indiscretion, Forpagterens Snak og det Sammentræf, der var imellem den hemmelighedsfuldt formummede Skikkelse og det Optog, jeg havde seet ham i. Han stod tankefuld stille et Øieblik, saa paa sit Uhr og sagde: „Jeg har endnu en Time tilovers, og De?"

„Jeg med for den Sags Skyld."

„Lad os gaae herned ad denne Sti tilhøire, ned til Foden af Fortet. Der er en smuk Vei, og der kan jeg tale uforstyrret med Dem."

Vi gik over en Mark og klatrede over en Høi, der vender mod Vest, ad en Sti, der snoede sig op mellem Skiferblokke, Træer og Buske. Det var just ikke let at føre en ordenlig Samtale paa denne Maade; men da vi havde naaet op til en grønklædt Plet, hvorfra vi kunde see ud over Havet, standsede vi under en Pinie, satte os ned, og la Florade tog Ordet.

de forskjellige Repræsentationer, fremgaaer det tydeligt af disse, at Civilisationens Ledere i Europa ikke alene betragte det nordamerikanske Folk som et jevnbyrdigt Led i det menneskelige Culturfamfund, men at de endog føle sig kaldede til at deltage i de Sorger, der have ramt den transatlantiske Nation. Det Skud, som sønderrev Livstraaden i Lincolns Bryst, har bragt Humanitetens Strenge til at vibrere i alle Menneskehedens Sjæle. Overalt bevidner man sin Medfølelse. Englands, Frankrigs, Belgiens, Italiens, Østerrigs og Preussens Deputeretkamre vedtoge øieblikkeligt Condolenceadresser til de amerikanske Sendebud. I Paris tilkjendegav en Deputation fra Studenterne Republikens Repræsentant sin Sorg, og i Sverig have flere Stæder, i Overensstemmelse med de store engelske Fabrikbyer, besluttet at affende Adresser til Unionen. Men hvem savner man blandt alle dem, som ved denne Leilighed lægge deres Medfølelse for Dagen? Vi spørge: Hvem? og svare — det danske Folk. Her hjemme har endnu Ingen udtalt sig for et lignende Skridt, men vi betvivle ikke, at Mange maaske have tænkt derpaa. I sin Tid saa man næsten altid Arbeiderforeningens Formand tage Initiativet, naar det gjaldt om at vise, at Danmark sympathiserede med alle Bestræbelser, der tilsigtede et ædelt Formaal. Men han forstummer nu og maa forstumme; thi han har sværmet for — Sydstaterne og afskyet Norden. Dettes Bekymringer kan han ikke dele. Derfor maa en Anden gjøre Skridt til en Adresse; thi det danske Folk skal da vel ikke i denne Sag staae tilbage for Preussen og Østerrig?

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

For at bane sig en let Vei til Magten valgte Gironden det yderst uheldige Middel at opløse al Samfundsorden og forøge Forvirringen i de offentlige Forhold. Girondinerne sluttede sig derfor til Jacobinerne, hvis Hensynsløshed syntes dem anvendelig til dette Øiemed og satte ved deres Hjælp Revolutionens Svinghjul i en surrende Bevægelse; men dengang det Tidspunkt indtraf, da de ønskede at standse dets Fart, slog det heftig deres Arm tilbage og fortsatte sine Omdreininger. I de tre sidste Maaneder af Aaret 1791 finde vi saaledes Girondens Ledere i den Klub, der senere fik sin ypperste Repræsentant i Robespierre. Brissot, Condorçet, Grangeneuve, Fauchet og Isnard bestege Talerstolen og ophidsede ved lidenskabelige Udbrud de lyttende Tilhørerskarer mod Ludvig XVIs vaklende Ministerium. De hædredes endog med Forsædet i Foreningen; men det viste sig snart, at Gironden ikke havde sin egentlige Virkeplads her. Johanna Rolands Salon var og blev dens sande Arne. Imidlertid sporedes dog snart Virkningerne af det unaturlige Forbund paa Statslivets Omraade; thi her sprængtes alle faste Baand, og Kræfterne fortærede hverandre i voldsomme Brydninger. Girondinernes egne Handlinger staae her som talende Exempler, hvoraf vi kun skulle fremhæve enkelte. — Under Constituanten var det Tilfælde flere Gange indtruffet, at en Folkehob havde overrakt Præsidenten en Petition, i hvilken Thronens Omstyrtelse endog var bleven forlangt. Man indsaa tydeligt den store Skade, som kunde flyde af slige Andragender, hvis de hyppigt gjentoge sig, og greb derfor den Udvei at indskrænke Petitionsretten til active Borgere alene. Ved denne Leilighed havde Robespierre temmelig uforbeholdent udtalt sig for Individets ubegrændsede Ret til at fremsætte sine politiske Anskuelser for Folkets Repræsentanter. Legislativen fik snart Anledning til at beskjæftige sig med denne Sag. Omtrent tyve Dage efter Forsamlingens Aabning fremstillede en Deputation fra „les halles“ sig for Præsidenten, dengang Vergniaud, og overrakte ham et Udkast til en Lov mod Emigranterne. Disse Afsendinge fra den laveste Del af Pariserbefolkningen burde øieblikkeligt, ifølge Constituantens Bestemmelse, have været bortviste, men Gironden antog sig deres Sag med en vis Varme. Grangeneuve forsvarede med Enthusiasme „den hellige Ret“ til Petitioner og bragte det ogsaa dertil, at den lovgivende Forsamling ophævede sin Forgjængers Beslutning ikke blot med Hensyn til skriftlige eller mundtlige Andragender af Udenforstaaende, men tillige for Folkeselskabernes Vedkommende. Hermed begunstigede Gironden Anarchiet; den anede endnu ikke den Dag, da en Pøbelskare skulde „petitionere“ om dens Fængsling. — Revolutionen havde allerede forlængst udsaaet Misstemning ibandt Armeens Rækker. Den menige Soldat kastede med Rette et forbitret Blik paa de adelige Officierer, der besade deres Poster ifølge et Privilegium; men da den almindelige politiske Lighed var gjennemført, og da Enhver fandt Veien aaben til de høieste Udmærkelser i Samfundet, skulde man have troet, at Misfornøielsen havde lagt sig af sig selv. Dette var dog ikke Tilfældet. Jacobinerklubbens Filialer i Departementerne indpodede overalt Garnisonstropperne de vildeste Grundsætninger, og en Sværm af militaire Flyveskrifter satte disse i et formeligt System, som umuliggjorde al Disciplin, der er den vigtigste Betingelse for en Hærs Bestaaen. Soldaterne irettesatte dristigt Officiererne, de nægtede dem Lydighed, underkastede deres Befalinger en skarp Kritik og reviderede selv Regimentsregnskaberne. Den slette Aand, som nødvendigvis maatte udvikle sig under slige Forhold, tilkjendegav sig paa en afskrækkende Maade ved Mytterier i Nançy og Brest. Paa det første Sted var det mærkværdigt nok et Schweizerregiment, som gik i Spidsen, paa det sidste var det Matroser, der optraadte som Ledere. Regeringen handlede ikke i noget af disse Tilfælde med tilstrækkelig Kraft. Den lod flere af Oprørsstifterne fængsle, men Dommen fulgte ikke hurtigt nok til at tjene som Advarsel mod Gjentagelser af lignende Optrin. Af Soldaterne i Nançy bleve toogfyrretyve dømte til Galeierne; de førtes til Brest og ventede endnu paa Straffens Fuldbyrdelse, da Legislativen traadte sammen. Da Forholdet til Udlandet paa denne Tid antog en truende Character og Krigen allerede dæmrede i det Fjerne, maatte Frankrig fremfor Alt have sin Opmærksomhed henvendt paa Hærens Organisation og Disciplinens Gjenoprettelse. Det var den herskende Girondes Kald at varetage disse Interesser; men den handlede, som om den tilstræbte det Modsatte. Girondinerne gjorde sig ved enhver Leilighed til de oprørske Soldaters Talsmænd og fremmede saaledes kraftigt Desorganisationen. Guadet bevirkede ved sine rhetoriske Kunstgreb, at de Toogfyrretyve bleve frikjendte af den lovgivende Forsamling. Men ikke nok hermed: Gironden tillod endog Jacobinerne at berede Soldaterne en Triumph. Paa en høi udsmykket Vogn kjørte de gjennem Hovedstadens Gader og modtoge en forvildet Mængdes Hylding. Collot d'Herbois, en forhenværende Skuespiller, Marats Ven, sad paa Bukken og fremstillede i svulstige Talemaader sit Reiseselskab som Frihedens Helte og trofaste Støtter.

Gironden forsvarede saaledes gjentagne Gange Soldater, som havde begaaet et Brud paa den militaire Orden, og svækkede herved i høieste Grad Troppernes Pligtfølelse. Da de offentlige Myndigheder først begyndte at see igjennem Fingre med enkelte Urostiftere, ansaa den store Masse snart Loven for en trykkende Byrde, som den uhindret kunde afkaste, naar det behagede den. Girondinerne foretoge dernæst et Skridt, hvorved de saa at sige organiserede et staaende Oprør. De gjennemførte den Bestemmelse, at en Afdeling „Spyddragere“ (Piquiers) skulde forenes med Nationalgarden, over hvilken Lafayette allerede tidligere havde nedlagt Overbefalingen, der derpaa blev overtagen af ni Anførere, som hver vexelvis førte Commandoen en Uge. Spyddragerne fremgik af de laveste Klasser, der ved denne Foranstaltning fik forøget Selvbevidsthed og høiere Begreber om deres Betydning. For at yde Gironden sin Tak fremstillede en Deputation fra Arbeiderforstaden St. Autoine sig for den lovgivende Forsamling og erklærede med en vis Stolthed, at det nu ikke skulde vare længe, førend Løven vaagnede. „Vi ere,“ ytrede den, „beredte til at rense Jorden for Kongens Venner og tvinge ham selv til ikke længer at bedrage os.“ Kort Tid efter fremtraadte fra det samme Sted andre Affendinge, hvis Sprog bar en ligesaa lidenskabelig, men endnu mere bestemt Karakteer. „Spydene,“ hed det, „bør kun frygtes af Røvere og Sammensvorne; Ministrene og „Civillisten“ (ɔ: Kongen) maa tilintetgjøres, men Forfatningen, Friheden og Spydene skulle stedse seire.“ Slige Talemaader henvendte man til Folkets Lovgivere! Dog, Girondinerne lyttede med Henrykkelse til dem og oversaae de jacobinske Rænker, der skjulte sig derunder. Brissot hævede sig til Enthusiasmens Høidepunkt og anbefalede i sit Blad Brugen af „den røde Hue,“ der senere vandt en sørgelig Navnkundighed som Rædselssystemets blodige Tegn. Grangeneuve paasatte sig i Jacobinerklubben denne Hovedbedækning, ja gjorde endog et Forsøg paa at faae den indført i den lovgivende Forsamling. Det mislykkedes;

„Jeg vil hellere sige Dem Alt, De er jo en Mand med Alvor, som jeg trygt kan stole paa, og De kan maaske give mig et godt Raad; jeg trænger dertil. Jeg er ikke den Dames Elsker, som De har seet, og jeg vilde ikke engang være det, det giver jeg Dem mit Æresord paa. Havde jeg truffet hende i hendes Hjemstavn, vilde jeg sagtens næppe have havt Skrupler over at være en sextenaarig Piges første Ven. Thi i den Alder vide Orientens Kvinder af hendes Stand godt, hvad de kunne vove og stole paa Fremtiden, som sikkert vil bringe dem en hel Blomsterrække af Venner. Den offentlige Mening dømmer dem ikke strengt, thi de finde let en Ægtemand af deres egen Race, især naar de have lidt Formue i Baghaanden. Jeg vilde da have kunnet elske Nama uden at behøve at gjøre mig selv nogen Bebreidelse herfor; men jeg har ikke villet begaae den Daarskab at rykke hende bort fra den Kreds, hvor hun hørte hjemme, for at flytte hende over i min, saaledes som Hr. Roque bar sig ad med Namas Moder, da han paa en Reise erholdt hende hos en rig Muselmand og tog hende med sig hjem til sit melancholske Landsted. Hvor kan man knytte sig til en af disse Kvinder, der ikke have Rod i Ens Jordbund, der ere gamle, naar de blive tyve Aar, og som man Intet har tilfælles med hverken i Aand eller Sædvaner, og som hverken kunne være Ens Livsledsagerinder eller Ens Tjenerinder? Det var en af Grundene til den fortvivlede Melancholi, for hvilken deres Slægtning bukkede under — jeg ved jo, at man har sagt Dem Alt —, dette urimelige Forhold, som han ikke havde Hjerte til at bryde, men som derfor lidt efter lidt saa at sige berøvede ham Halvdelen af hans Følelser og hans Forstand.“

„Derfor vil jeg heller ikke bære mig ad som han. Jeg vil ikke ægte Nama, men jeg vil heller ikke være hendes Elsker, thi Nama er tillige Frøken Roque, hun er en fransk Dame og underkastet det franske Selskabs Sæder og Skikke. Hun forstaaer dem vel ikke, da hun er opdraget i en Afkrog og derfor ikke kjender Følgerne af et Feiltrin, men jeg kjender dem, og

forstaae Fransk, men hun har aldrig villet tale det. Da hun mærkede, at jeg kun fandt saare liden Behag i denne sydlige Dialect, hvis Klang er saa raa og Accent saa vulgair, saa besluttede hun sig til at tale Fransk, og det var nogle faa Dages Værk for hende at bringe denne Beslutning til Virkelighed, et Vidunder, som hverken hun har kunnet forklare mig eller jeg selv kunnet forstaae.“

„Skulde det ikke være Kjærligheden, der har været Læremester?“

„Jo, det var Kjærligheden. Det lyder lidt latterligt selv at sige det, men jeg nødes dertil, siden jeg er kommet for at tilstaae og for at høre Sandhed.“

Jeg skrev altsaa ikke, men jeg gik selv. Denne tredie Gang, det bebreider jeg mig ikke, var jeg kun ledet af Medfølelse for denne forladte, unge Pige, for hvem Ingen følte Interesse, der var overladt til en gammel Negerinde, som halvveis gik i Barndom, og henvist til at opholde sig paa et Sted, som de Veifarende vendte sig fra med Skræk og Afsky. Ja, kjære Ven, jeg forsikrer Dem, det var mine Følelser. Frøken Roque havde slet ingen Tillokkelser for mig, da jeg saa hende i Kjole og med almindelige Støvler, da hun talte som Landets Kvinder og var berøvet hele det orientalske Apparat, medens hun kun kom med taabelige Bemærkninger, der aldeles ikke havde Cours i det praktiske Liv.

Hvad der yderligere bidrog til min Kulde ligeoverfor hende, var den pludselige Overgang i hendes Følelser for mig, den som dette overspændte, halvt borgerlige, halvt vilde Væsen af sig selv tilstod. Paa engang bildte hun sig ind, at min Forekommenhed imod hende skjulte andre Følelser, og at jeg flux vilde ægte hende og føre hende ombord paa „mit smukke Skib“. Der har De tillige en Prøve paa hendes Opfattelse af Forholdene her i Verden. Jeg lovede mig selv ikke mere at ville see hende; jeg burde derfor aldrig være gaaet forbi Landstedet, men Tilfældet førte mig en Dag der forbi, og den gamle Negerinde, der som en saaret Panther kom styrtende ud fra Havegjærdet, tvang mig til at tage imod en Billet,

derimod fik Voltaires Buste i Theatret uanfægtet Tilladelse til at bære sin. — Men disse anførte Feilgreb af Girondinerne, hvormed de berøvede sig et fast, sikkert Grundlag at bygge videre paa og kun arbeidede Jacobinernes Ledere i Hænderne, træde dog i Skygge for deres vankelmodige Holdning overfor en blodig Begivenhed, der knyttede sig til Departementet Vaucluse, den skjønne Jordbund, som Petrarca har forherliget i sine Sange. —

En Begivenhed

af

Recapitulator.

Det er en bekjendt Sag, at alle Bedsteforældre, Mødre, Tanter, kort sagt enhver Families ældre, fornemmeligt kvindelige Medlemmer kunne lægge en ganske mærkværdig Skarpsindighed for Dagen, naar det gjælder om at udfinde skjulte Talenter eller særegent udprægede Anlæg hos Familiens yngre Medlemmer. „Den tapre Landsoldat," klimpret om end nok saa falskt med een Finger, betegner tydeligt nok den unge Ihændehaver eller Ihændehaverske af den Haand, af hvilken samme ene Finger er et integrerende Led, som en tilkommende Mozart; den opvoxende Thorvaldsen har meldt sin Ankomst i samme Dieblik, som en af hine Bedsteforældre, Mødre eller Tanter har faaet Die paa lille Carls Bord, der er aldeles ødelagt af primitive Ornamentforsøg og Navneudskjæringer.

Hosekræmmer — eller som han selv kaldte sig: Ulden- og Linnedhandler — Lassens lille Emil havde saaledes i sin spæde Barndom udmærket sig ved en ganske paafaldende Stridighed. Med Alderen tiltog den, og naar han en sjelden Gang blev irettesat, udtalte han dog glatvæk sin uforgribelige Mening, den, han saa med haardnakket Paastaaelighed vedblev at forfægte. Som en Følge heraf blev han af alle Fremmede anseet for en næsvis lille Knægt, medens hine oftere omtalte ældre Familiemedlemmer i ham saa en sjelden opvakt lille Fyr, som der med Tiden absolut maatte kunne blive en udmærket Procurator af.

Emil skulde derfor studere, men gold Lærdom havde ikke nogen Beundrer i ham.

Imidlertid kom han dog ind i en lærd Skole. Ved sin Indtrædelse i Skolen blev han, som Skik og Brug er, anbragt nederst i en Klasse, og trods de mest energiske Opfordringer og Opmuntringer — Prygl paa Skolen og Løfte om en Firskilling pr. Ug. hjemme — var han dog ikke at faae til at forlade denne Plads. Han var en Conservativ af det reneste Vand, der nærede den mest deciderede Foragt for et Firskillingsbestikkelsessystem. Som en Følge heraf indsaa Familien tilsidst Latterligheden af Studeringernes Fortsættelse, og efterat han i fire Aar itræk haardnakket havde vist en bestemt Forkjærlighed for den samme Klasse, blev han taget ud af Skolen.

Han skulde nu confirmeres, hvorfor han begyndte „at gaae til Præsten." Den samme Grundighed, der havde vist sig under hans Skolegang, kom til Udbrud under denne pastorale Marsch, idet han nemlig maatte „gaae om igjen," som det hedder.

„Præsten holdt saa meget af mig, at han ikke vilde af med mig," fortalte han Tanterne, som fandt hin Kjærlighed ret naturlig.

Tilsidst blev han dog confirmeret, og nu var det at finde paa Noget, thi Noget, mente man dog, han skulde tage sig for. „Contoirstøver," vilde han ikke være, derimod talte hans frie, uafhængige Sind; mod Hosekræmmerdisken blev der opponeret fra samme Kant; Sørøvercapitain havde nogle Romaner, hvis Helte vare i den Carrière, nok givet ham Lyst til, men Vanskeligheden af at komme ind i en saadan Stilling var ham nogenlunde tydelig; da derfor Procuratorspørgsmaalet atter kom paa Bane, støttet af adskillige smigrende Udtalelser om hans umiskjendelige Anlæg i den Retning, saa besluttede Confirmanden sig dog til at tænke over Sagen. Resultatet af denne Eftertænken, der lod til at være overordenlig grundig, udeblev rigtignok ganske, hvorfor man omsider med megen Varsomhed forespurgte sig hos ham om, hvad han saa mente. Ja, han mente, at han nok kunde have Lyst til at være Procurator, da det jo var en temmelig uafhængig Vei.

Hans Bestræbelser skulde altsaa nu gaae ud paa at faae dansk-juridisk Examen — „Høiesteretsadvokat brød han sig nemlig ikke om at blive" — men for at opnaae dette var det ikke nok, at et nyt og smukt indbundet Exemplar af Schovs Forordninger prangede paa hans Skrivebord, ikke heller det at en Manuducteur fik 8 Rd. om Maaneden for at tage sig lidt af ham, der var andre og store Vanskeligheder, der skulde bortryddes, før han kunde tænke paa at absolvere hin Examen.

I gamle Dage bleve som bekjendt ret udsøgte Agrements, saasom vidunderligt deilige Prindsesser eller Kufferter af colossale Dimensioner, der vare propfulde af Pretiosa, saadanne Delicatesser bleve i Regelen bevogtede af græsselige ild-, edder- og galdespyende Drager eller Lindorme, der som oftest tvang Liebhaverne til ynkeligt tilredte at opgive deres Lyster. Nutiden har ogsaa baade Prindsesser og sjeldne Skatte, men den mangler heller ikke sine Drager. In casu hed Skatten dansk-juridisk, Dragen Præliminairexamen.

Tre Gange vovede Emil Lassen en Dyst med Uhyret, tre Gange maatte han bukke under i Kampen, saa opgav han Ævret og med det Samme ethvert Haab om Skatten, og alle hine ældre Familielemmer vare enige om, at de danske Underretter havde lidt et føleligt Tab.

Den beseirede Kjæmpe gik nu hjemme og „drev"; han var Familiens „gode Hoe'de" og anerkjendt som saadant, men nogen bestemt Stilling i Samfundet hverken havde eller søgte han. Da var det, Danmark trængte til Helte. Krigsministeriet tilbød at uddanne dem, der følte sig kaldede, til Lieutenanter i Armeens Krigsreserve, og Emil, der havde kjæmpet saamangen en Dyst, indstillede sig. Hvad hans Qvalificationer angik, saa havde han, som vi vide, været nærved at faae Præliminairexamen — hvis han ikke hver Gang havde faaet „slet" i dansk Stil, saa havde han havt den —, og det maatte jo være en væsenlig Anbefaling.

Det var det i Virkeligheden ogsaa; Emil blev antaget som Aspirant.

Efterat han havde tilbragt omtrent otte Maaneder som saadan og tilbunds var trængt ind i Hemmeligheden med at pudse et Gevær og en Patrontaske og tillige havde lært Fiffet at kjende med Hensyn til, naar man skal rette sig for en kongelig Vogn og naar ikke, ligesom han ogsaa var bleven bekjendt med det forskjellige Smedearbeide ved Geværlaasen og grundigt var bleven oplyst om Tilstedeværelsen af Ordet „supponere", et for en Lieutenant aldeles uundværligt Ord, der forøvrigt betyder „at forudsætte," efterat han kort sagt havde tilegnet sig hele det høist heterogene Fond af rigtignok ikke synderligt indviklede Kundskaber og Færdigheder, som en Lieutenant maa være i Besiddelse af, saa blev Emil Lassen til Secondlieutenant Emil Lassen.

At denne Transformation af Individet gjorde nogen Epoque i den Lassenske Familie, vil man ikke finde besynderligt. Manden havde jo nu virkelig indtaget en Stilling her i Verden, han var bleven Officier og kunde præsenteres som min Søn eller Neveu, Lieutenanten, og hans eventuelle Hustru vilde blive Fru Emilie Lassen. Det var dog virkelig altid Noget! Ja, i Familien var det ligefrem en Begivenhed, en Begivenhed, som man var aldeles paa det Rene med burde festligholdes paa solen Maade.

Noget maatte der gjøres! — men hvad? —

Hosekræmmerdøtrene mente, at et Bal vilde være paa sin rette Plads, men herimod protesterede deres Ophav, den gamle Hosekræmmer, „der ikke vilde have al Gibsen hoppet ned af Loftet," og det kunde man igrunden ikke fortænke Manden i, siden han som Eier af Stedet og dets Lofter selv blev nødt til at lade Gibsen sætte paa igjen. Man maatte altsaa lade sig nøie med et Selskab.

„Men hvad skulle vi more de Mennesker med?" spurgte den betænksomme Husmoder.

Og det var den unge Hr. Petersen, velmeriteret Silke- og Klædekræmmersvend og Ven af Familien, der venskabeligst ytrede: „Aa, det er en smal Sag, Fru Lassen, at faae Gjæster til at more sig i et Hus som Deres. Deres Frøken Døtre musicere lidt; Herrerne og —"

„Gud nei!" udraabte som med een Røst Frøkenerne Julie og Frederikke, der tilligemed Hr. Lieutenanten vare eneste Arvinger af alt det Guld og Sølv, til hvilket den kommende Fremtid med streng Nødvendighed maatte forvandle deres Faders, Hosekræmmerens utallige Hosesokker, uldne Nattrøier og hvide Varer, og alle disse Hosesokker, uldne Nattrøier og hvide Varer, der i deres Skjød bare Spiren til hine ædle Metaller, gave vedkommende to Arvingers „Gud nei" en vis Vægt, hvilket dog ikke forhindrede Hr. Petersen fra at udtale som

„For mig?"

„Ja. Hun havde Dagen efter sin Faders Død hørt tale om, at hun kun vilde arve Halvdelen af hans Eiendom, at derimod en Slægtning skulde have Resten, og at han formodentlig snart vilde indfinde sig for at faae en Auction fastsat. Hun havde ikke kunnet forstaae Andet end, at en Fremmed, der paa en saa brutal Maade var trængt i Huset ved Nattetid, maatte være en Arving, der kom for at gjøre sine Fordringer gjældende, og da hun tillige ikke vidste, om De vilde gjøre hende Landstedet stridigt, saa vilde hun bede Dem om at overlade hende det.

Da jeg omsider fik hende gjort begribeligt, at jeg ikke var Dem, mea at jeg nok kjendte Dem, bad hun mig om at tale sin Sag hos Dem. Hun mente at have hørt sige, at Landstedet udtrykkeligt var forbeholdt hende; men da jeg ikke vidste noget Bestemt derom, lovede jeg at skaffe hende det at vide den næste Dag. Paa Grund af den Rædsel, der havde grebet hende ved Faderens Selvmord, havde hun aldeles ikke forstaaet noget af alt det, der var bleven hende meddelt angaaende Testamentet, og hendes Stolthed havde forbudt hende at udbede sig nogensomhelst Forklaringer. Jeg forhørte mig derfor hos Aubanel ligesom efter Aftale med Dem og uden at meddele ham Noget om mine tvende Møder med Frøken Roque; jeg fik da at vide, at hun ikke havde nogen Grund til at frygte for, hvad der mest ængstede hende, og jeg vilde nu skrive det til hende; men Indisk kunde jeg ikke skrive, og Fransk kunde hun ikke læse, havde jeg opdaget. Man kan ikke danne sig nogen Forestilling om den aandelige Forladthed, i hvilken hendes Fader havde ladet hende leve. Havde hun ikke havt sin Moder, der havde lært hende det Lidt, hun selv kunde, og Forpagterens Børn, der havde talt Provençalsk med hende, saa havde hun næppe kunnet udtrykke sig i noget Sprog."

„Hun kan dog tale temmelig correct Fransk."

„I visse Retninger er hun meget begavet, og bag hendes Sagtmodighed er der skjult en stor Villiekraft. Hun har bestandig kunnet

jeg vilde være en Usling, ifald jeg forførte hende og derpaa forlod hende. De troer om mig, derpaa stoler jeg, at jeg ikke er nogen Løgner."

„Javist troer jeg Dem, men tillad mig blot at sige Dem —"

„Jeg ved, hvad De vil sige, og jeg har sagt mig det selv. Jeg har gjort Uret, stor Uret i at besøge Frøken Roque. Men De skal høre hele Sammenhængen; det er ikke saa vidtløftigt. Det er sex Uger siden, at jeg en Aften, da jeg havde besøgt Pasquali, hørte nogle frygtelige Skrig, der løde fra Landstedet; det var tre Dage efter den gamle Roques sørgelige Død. Jeg troede, at man overfaldt Kvinderne, der stode ene tilbage i dette Sorgens Hus. Jeg ilede til, sprængte Døren og saa Nama for første Gang. Sammen med den gamle Negerinde laa hun udstrakt paa en Løibænk; hun var iført en kort Tunica af hvid Uld, Haaret var opløst, og hun var skjøn som en græsk Statue."

„Fraregnet den harmoniske Ro."

„Javist! men Hovedet, Skuldrene, Armene og Fødderne — jo, De vil ikke kunne nægte, at hun er overordenlig smuk."

„Nei, det nægter jeg ingenlunde; men bliv ved."

„Jeg fortalte Dem jo, at jeg aldrig havde seet hende før. Jeg vidste ikke, i hvilken Grad hun endnu bestandig er Oriental, og hvormeget hun til Trods for sin halvveis catholske Opdragelse har bevaret de fremmede Sædvaner og religieuse Former lige til de orientalske Sørgeskikke. Hendes Sorg over Faderen fik Luft, ikke i Taarer, men i Skrig efter gammel Skik. Det Hele var kun en Ceremoni, der stod paa i nogle Timer eller Dage eller maaske Uger."

„Synet af mig forskrækkede hende en Smule. Den gamle Negerinde ilede maalløs bort. Jeg vilde atter fjerne mig, da Nama holdt mig tilbage med et Tegn, anviste mig en Plads og syntes at bede mig vente, til hun havde endt sine Beklagelser. Jeg burde være gaaet, men den hele Scene var mig saa forunderlig her midt i Frankrig, at jeg ubevægelig og ærefrygtsfuld blev staaende for at høre og see til. Hun talte høit i et for mig fremmed Sprog, og af hendes Mimik og Accentuation

noget aldeles Notorisk, at en saadan Musiceren vilde være hele Selskabet mageløst kjærkommen, og at man kunde være ganske vis paa, at Aftenen vilde reussere, naar hans Ven, Lieutenant Lassen, tillige vilde declamere „den engelske Capitain.“

„Ja, det er sgu' meget muligt!“ udbrød Lieutenanten, der følte sig stærkt, „men det vilde kun daarligt passe med den Respect for Uniformen, jeg har svoret min Herre og Konge, hvis jeg vilde give mig af med at declamere eller slige Narrestreger i den.“

„Du kunde da endelig være civil,“ meute Hr. Petersen i al Beskedenhed, „hvis det at declamere ikke skulde passe til Uniformen.“

„Civil!“ brølede indigneret den unge Helt; „Du synes virkelig, at jeg i civilt Costume skulde modtage Gratulationer? Jeg skal blot tillade mig at gjøre Dig opmærksom paa, at det vilde være at betragte som en ligefrem personlig Fornærmelse imod vore Gjæster, hvis jeg ikke modtog deres Gratulationer i fuld Galla: Chacot med Fangsnore, Epauletter, Schærf og Kaarde med Porte-épée.“

Petersen taug beskjæmmet, medens Øinene tindrede i Hovedet paa Familiens kvindelige Medlemmer ved Tanken om den hartad utrolige Pragt, som Emil nu kunde udfolde, naar han bare vilde.

Og førstkommende Søndag — saa vilde han!

Efterat en passende Beundringspause var gjort, indledede Fru Lassen atter det paa Dagsordenen staaende Spørgsmaal: „hvorledes man skulde faae Tiden til at gaae for alle de Mennesker,“ med en Formening om, at de maaske dog gjerne kunde dandse lidt.

„Fru Lassen!“ udbrød Petersen i Exstase; „maa jeg gjøre Dem min Compliment; De har excellente Ideer,“ og i Kraft af en eller anden vild Ideassociation kladskede han sig gjentagne Gange paa Laarene — sit venia verbo.

„Nei hør, maa vi nu bare være fri for den Slags Dands!“ lød det i søsterlig Endrægtighed fra de unge Frøkener.

„For saa kunde vi to da skiftes hele Aftenen til at sidde og spille for de Andre,“ documenterede den Ene videre, idet hun ved denne Fremsynethed viste, at hun ikke var ganske fremmed for, hvad man kalder Conjecturalkritik.

„Nei, det skal vi rigtignok ikke have Noget af!“ fortalte den Anden bestyrkende og slog med det Samme med Nakken og løftede den høire Skulder.

Lieutenanten, der havde indtaget, som han med en militair Vending spøgefuldt kaldte det, „en dækket Stilling“ paa en Tabouret ved Fortepianoet, mente, at nu var det Tid for ham at udtale et Orakelsprog — Emil fungerede nemlig som pythisk Præstinde i det Lassenske Attica.

„Idet jeg supponerer, lille Mama,“ begyndte han fra Trefoden, „at Du lader os faae Noget at leve af ved denne Fête, saa troer jeg tillige at kunne supponere en vis Tilfredsstillelse hos de fleste af Gjæsterne alene paa Grund af Fourageringen. I den Tid, der nu ikke skal passeres med Attaquering paa Fødevarer, mener jeg, at man lader Tropperne indtage en fast Position i de forskjellige Sophaer, idet man sørger for at opmuntre Bivouaken med Branderraketter og skjemtefuld Conversation.“

„Hvad mener Du, søde Emil?“ spurgte Mo'er Lassen, for hvem disse polemiske ɔ: krigeriske Vendinger som oftest vare lidt uforstaaelige, Orakelsprog altsaa in optima forma.

„Aa, jeg mener, at man skal fo're dem godt af, og saa forresten lade „Knevren“ løbe paa dem!“

Hr. Petersen paatog sig en delphisk Udtyders Rolle: „Deres Hr. Søn, Lieutenanten, mener, at Aftenen fortrinsvis skal tilbringes med Conversation.“

„Og Ammunition fra Spisekammeret,“ tilføiede Sønnen.

„Naa, saa det mener Du, min Dreng; ja, Du kommer til saa mange pæne Familier, saa Du maa jo vide det. Saa ville vi gjøre det saadan.“

At de pæne Familier spillede en stor Rolle i Hr. Lieutenantens contemplative Liv, mærkede man grant af den Selvbehagelighed, hvormed han under disse sin Moders Ord lod Haanden glide over to haarbevoxede Vorter, der sade paa hans mandige Hage.

„Men det vil jeg F. t. mig be'e om,“ trumfede pludseligt den gamle, gemytlige Hosekræmmer, der under alt dette havde faaet sig en „Lur“ henne i Sophahjørnet, „at vi kommer til at sidde ordenligt tilbords, for jeg duer sgu' ikke til at staae opad Væggene og slikke Asparger med en Hat i Haanden, saadan som da vi havde dette Thedandseri her forleden!“

„Nei, vi skal nok komme til at sidde rigtig tilbords,“ beroligede hans Hustru ham med.

„Ja, saa kan I forresten gjøre det for mig, som I vil,“ sagde Hosekræmmer Lassen, idet han beroliget vendte sig om for at „lure“ videre. Ingen ængstelig Frygt for at skulle see sig selv staaende opad en Væg med en sort Hat i den ene Haand og en Asparge i den anden besværede ham.

Sagens principale Del var nu forsaavidt klaret, og man fortabte sig desaarsag i Detaillen; men da denne ikke kan have Interesse for den større Almenhed, ville vi foreløbigt forlade Hosekræmmerfamilien, idet vi da atter skulle have den Fornøielse at hilse paa den, naar Søndag kommer.

(Fortsættes).

Epigrammer.

1.

Til en aandelig Selveier.

Gods og Guld er ei Dit, — Du føler saa keitet paa Penge:
Eiendom, føler Du, er kun Eiendommelighed.

2.

Flod og Ebbe.

Snart kaster Fordommens Flod et Nul paa Historiens Strandbred;
Snart til Forglemmelsens Dyb bortriver Ebben en Helt.

3.

Det sande Thermopylæ.

Sygelig dvæler Din Hu ved Thermopylæ tidt for at trøstes,
Naar den en faatallig Flok skuer af Mængden betrængt, —
Sygelig — ja, thi hvad er tilsidst det Trøstende Andet
End den Tro, at de Faa dog er en Mængde saa smaat?
O! først da vil i Sandhed Massefortryllelsen svinde,
Naar imod Verden selv freidig Du træder i Kamp,
Og naar, med Ynk over Fjendens stridige Vaaben og Røster,
Stærk Du Dig føler, ei skjøndt, men just fordi Du er Een.

g. t. d.

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Repertoire.

Mandag: Elskovsdrikken. Tirsdag: Da Spanierne var' her og Blomsterfesten i Genzano. Onsdag: Faust (uden Abonnement). Lørdag: Væringerne i Miklagard.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.**
J. Cohens Bogtrykkeri.

kunde jeg slutte mig til, at det maatte være et Slags Improvisation. Den afbrødes jevnligt af en forfærdelig Hulken og vilde Skrig. Hendes Bevægelser vare stolte, hendes Taarer mere udstødte end grædte, hendes Smerte mere udtalt end følt. Det Hele var smukt som en Scene af Sophocles eller Æschylos eller endnu bedre som en Sang af Iliaden, paa engang naivt og energiskt.

Jeg følte mig bevæget, udenat jeg dog derfor var revet hen. Disse Suk og Skrig, der stode paa endnu i en halv Time, bevirkede en nerveus Ophidselse, som jeg ikke nærmere kan beskrive, thi selve Fornuften stod stille. Saa forunderlig en Maade det end var at give sin Sorg Luft paa, saa glemte jeg dog ikke et eneste Øieblik, at det var en Datter, der begræd sin nyligt begravede Fader.

Forresten var der noget Uhyggeligt ved det Hele. Jeg gyser for et Selvmord; det er mig noget ubegribeligt. Jeg elsker Livet og har altid forstaaet at skatte det, idet jeg kun har kunnet bebreide mig, at jeg ikke har været Guddommen, der har opfundet det, tilstrækkeligt taknemmelig. Værelset var kun sparsomt belyst af en enkelt Lampe; de hvide Mure vare prydede med røde Ornamenter, som jeg halv ubevidst toge for Blodpletter; den skjønne Pige, der afrev sit Haar og martrede sit Bryst og sine Arme, alt dette var paa en vis Maade smukt, men det var ikke muntert.

Da Klokken slog tolv, tav hun pludseligt; da hun forblev ubevægelig og, som jeg nok havde frygtet, var besvimet, tog jeg hende i mine Arme og bar hende hen paa et Divan, hvor hun forblev følesløs og afmægtig i flere Minutter. Aldeles forvildet reiste hun sig derpaa op som vakt af en Drøm, kastede sig for mine Fødder, idet hun vilde omfavne mine Knæ og kysse mine Hænder, medens hun paa samme Tid bad mig om ikke at forjage hende fra hendes Faders Hus.

Jeg forstod ikke noget deraf. Den gamle Negerinde kom nu ind med et stribet Overstykke, i hvilket hun indsvøbte sin Herskerinde, og med et

Glas Vand, som hun lod hende drikke. Hun gik derpaa atter ud og kom tilbage med nogle Kager, som hun tvang hende til at spise, og som hun ogsaa bød mig af; da jeg derpaa afslog dem, kastede Nama sig atter paa Knæ for mig og bad mig dele sit Maaltid.

Da jeg vilde gjøre nogle Spørgsmaal, gjorde man mig med Tegn forstaaelig, at Tausheden maatte bevares, og at Skik og Brug fordrede, at ogsaa jeg forblev taus. Jeg spiste da i al Stilhed Negerindens Bagværk, hvorpaa man bød mig Kaffe, tændte mig en Cigar og rakte mig den, hvorpaa man pegede paa Udgangen med ærbødig Høflighed og udtalte Ordene: „Til imorgen!“ Da jeg vendte mig om for at hilse til Afsked, saa jeg begge Kvinderne, der imidlertid havde spist ganske godt, atter lægge sig ned paa Løibænken for at gjentage Fortvivlelsesscenen fra før. De havde været nødte til at indtage nogle Forfriskninger for at kunne have Kræfter til at føre Ceremonien til Ende.

Da jeg kom derhen, hvor vi før mødtes, kunde jeg endnu høre deres Veklager. Lidt længere borte saa jeg Lys i Vinduet hos en Gartner i Forstaden til la Seyne. Vinduet stod aabent, og jeg hørte en Mandsstemme sige til et Fruentimmer, der formodentlig var vækket af Raabene: „Det er ikke Andet end Troldfolket dernede paa Landstedet, som forretter sin Andagt. Luk blot Vinduet!“

Jeg burde ikke oftere have besøgt dette fordømte Sted, men jeg gjorde det dog, dels af Nysgjerrighed, dels fordi min Phantasi var sat i Bevægelse, om De vil. Jeg gik derned næste Aften i al Hemmelighed, idet jeg underveis gik og tænkte paa, at jeg vel maatte vogte mig for at compromittere Frøken Roque. Denne Gang var det hende, Frøken Roque, og ikke Nama, som jeg saa. Hele Ceremonien, lod det til, var forbi, da jeg kom. Man ventede mig. Kaffen stod paa Bordet. Frøken Roque tog imod mig med kold, afmaalt Høflighed; hun talte i en underlig Dialect og var klædt som fransk Dame. Jeg hørte strax paa hendes Tale, at hun antog mig for Dem.“

Tilskueren.

Nr. 15. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Boghladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 14de Mai.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Matinée musicale.

Der var i Vinter, og endnu er der
En ganske forfærdelig Mængde Concerter
Til Gavn og Glæde for Aander og Hjerter.
Kunsten har været i stadig Virken
Fra Hytten til Slottet, fra Kneipen til Kirken.
Men for Eder, som ei har havt Raad eller Lyst
Til alle de officielle,
For Eder har jeg Lise og Trøst,
Som nu jeg flux skal fortælle.
Ude hist i den fri' Natur
Synges der ikke i Moll eller Dur,
Dog de skjønneste Sange
Paa de grønneste Vange.
Trods de sværeste Num're
Aldrig Kunstnerne bomre. —

Oppe fra Skyernes svimlende Høide
Lærken slaaer sine sølvklare Triller,
Stæren Accompagnementet spiller,
Stæren er nemlig første Fløite.
Rørdrummen klukker sin Bas i Sivet,
Gjøgen sit Kuk fra Træets Grene —
Tvende Toner den har kun i Livet,
Men om dem skal jeg mene,
At de er rene!
Fra Vinduet hist, fra Burets Skjul
Er der lovet os Assistance;
Hr. Kammersanger Kanarifugl
Vil synge en lille Romance.
Hanen galer sin egen Tenor,
Af Grød med Smør er der ikke Spor;
Sangen, han synger, vækker et Chor
Af Høner, som kagle, og Duer, som kurre,
Og af en uendelig Mængde Spurve.
Jo, I kan troe, det er ganske hyggelig',
Naar disse Spurve først ta'er fat —
Alle Harmonier Godnat! —
Det kan nok gjøre En ulykkelig.
Ja, jeg siger blot: Gud bevare Jer
For at høre paa Spurvenes Arier!
Frem med det voldsomste Stads de diske
Efter deres forrykte Ho'ede
Uden allermindste Methode,
Ikke engang den „chevéske."
De Andre er vakre, det skal jeg mene,
Naar blot de faae Lov til at synge alene.
Dompap og Drossel og Sidsken og Finke
Synge den ypperligste Qvartet;
Vipstjerten er i Sangen en Sinke,
Derfor den tier og ta'er sig det let,
Slaaer majestætisk Tact med Halen —
Apropos om Halen! her sættes Finalen. —

Men hvis I nu spørge: Hvorfor der synges?
Og spørge: Hvad der vel synges om?
Saa svarer jeg glad: Fordi Alt forynges,
Og Solen og Varmen og Foraaret kom!

—y.

Hjemme og ude.

Den sidste og største Nyhed i den diplomatiske Verden er sikkert den, at Keiser Napoleon har decoreret den preussiske Ministerpræsident Bismarck=Schönhausen med Æreslegionens Storkors. I og for sig er vistnok den Begivenhed, at der hænges en Orden til paa denne Statsmands Bryst af meget underordnet Betydning, men det Tidspunkt, paa hvilket denne Udmærkelse fra den franske Souverains Side indtræffer, synes dog at antyde en dybere liggende Tanke hos Keiseren, der ad denne Vei har troet at maatte løfte Sløret for de Stemninger, som herske i hans Indre. Det er særligt os Danske, der have Grund til at forbauses over dette Skridt af en Hersker, som har gjort de underkuede Nationaliteters Sag til sin egen. Vi have dog stedse knyttet vort Haab til den Mand, der holder Frankrigs Scepter i sin Haand, og i hvem vi mente at finde en ligesaa erklæret Modstander af Bismarcks sidste Bedrifter, som vi selv vare det. Til Smerten over det danske Slesvigs Tab har den sikre Forhaabning altid sluttet sig, at Berlinercabinettet vilde i Paris finde en Hævner, der baade havde Villie og Magt til at gjengive Danmark, hvad der med Rette tilhørte det. Men maae vi nu ikke tvivle stærkt om Keiserens gode Hensigter med os, naar vi see ham hædre Danskhedens værste Fjende paa en saa udsøgt Maade? Det er da intet Under, at vi gribe i vor egen Barm og søge, om ikke Grunden til hint gaadefulde Skridt skulde findes der. Vi betvivle, ved at tage visse Omstændigheder i nærmere Betragtning, heller ikke, at Regeringen selv har fremkaldt det. Som bekjendt hylder Napoleon i det danske Spørgsmaal en nordisk Politik og vil kun støtte vort Fædreland i det Tilfælde, at dets ydre Anliggender ledes i den Retning. Men vort nuværende Ministerium seiler efter et ganske andet Compas og tumler sig vaklende i helt modsatte Strømninger. For faa Dage siden har det netop givet et glimrende Vidnesbyrd om sine politiske Anskuelser ved at overdrage Gesandtskabsposten i London til en udpræget Slesvig=Holstener, Baron Otto Plessen, der i en længere Aarrække har varetaget Danmarks Ulykke i Petersborg. Naar man overdrager en slig Mand en for vort Fædreland saa høist vigtig Stilling, er det naturligt, at de venskabelige Magter svækkes i deres Interesse for en Stat, der synes at opgive sig selv. De give da et advarende Fingerpeg og dølge ikke deres stille Misfornøielse. Bismarck=Schönhausens Udmærkelse er saaledes fra Napoleons Side formodentlig en Indsigelse mod Otto Plessens diplomatiske Tjeneste i London.

Hun tog ud i en gammel Kalesche, som hun leiede i La Seyne, og som kjørtes af en sikker Mand, der var ligesaa fortrolig med de daarlige Veie, som hans Heste eller Muldyr.

„Det er ingen Luxusequipage," sagde Marquisen smilende til mig; „men solid er den og rigtig tilpas for de skrækkelige Veie, og med saadan en Kudsk er jeg slet ikke bange. I min Landauer har jeg kun kjedet mig i Boulogneskoven; her morer og interesserer Alt mig, hvad jeg seer. Nu kjøre vi altsaa saa langt, som vi kunne komme tilvogns, og saa klatre vi omkring tilfods, saa længe vore Fødder ville bære os. Farvel saalænge! Vi venter Dem oppe hos Skovløberen ved Indkjørselen . . ."

Jeg vidste, at La Florade skulde være ombord Klokken Elleve, og undskyldte mig for at jeg ikke fulgte med ham under det Paaskud, at jeg vilde botanisere i Omegnen, og lod ham tage alene tilbage med Baaden.

„Der har han givet mig et kjedeligt Ærinde paa Halsen," sagde Pasquali til mig, mens han saa efter ham. „Men han har da heller aldrig gjort andet. Evig og altid de Fruentimmerhistorier! Men man maa jo see til at faae ham reddet ud af dette her. Han er dog en flink Gut alligevel! Naa ja jeg maa ligesaagodt strax hen til det skakkels Pigebarn; De kommer jo her tilbage, saa skal jeg fortælle Dem, hvad det er blevet til."

To Timer senere naaede jeg efter en anstrængende Marsche op til Skoven la Bonne-Mère, ved Foden af det Bjergparti, der begrændser Halvøen mod Syd. Skjøndt Midten af den danner en temmelig høitliggende Slette, ere Veiene dog saa bakkede og bugtede, at en Fodgænger kun faaer et meget utydeligt Begreb om Egnen, han kommer igjennem. Kun et Punkt har man til at orientere sig efter: det er Six-Fours' kegleformede Top med de maleriske Ruiner af en halvøde By. Jeg traf Marquisen paa Mødestedet med Paul, der drak Gedemælk hos Skovløberen med sin Barnepige, en kjøn gammel Bretagneserinde, som Marquisen behandlede som sin Søster og havde med sig allevegne. Marescat, det var

begribelig, men jeg forlod hende med Eet uden engang at sige: „Jeg elsker Dig!" — og i dette Øieblik elskede jeg hende dog som en Rasende.

Og det var ikke forbi den næste Dag, nei, tro mig, om De vil, men jeg tilbragte adskillige Nætter uden at lukke et Øie. Bestandig saa jeg denne kydske, næsten kolde Mø betragte mig med et bebreidende Blik og derpaa kaste sig i Favnen paa sin Negerinde med de Ord: „Han vil ikke elske mig!"

Og jeg har dog aldrig villet bedraget hende, ikke et eneste Øieblik, men hun har kunnet see mig bevæget imod min Villie. Hun har ikke kunnet forstaae den Kamp, i hvilken jeg vilde seire. Hun kjender ikke den Forskjel, der er imellem Hjertet og Phantasien, og den vil hun aldrig lære at kjende. Hun troer, at jeg elsker hende, men at en tidligere Forpligtelse forbyder mig at udtale denne Kjærlighed. Bestandig haaber hun; og hun troer, at Grunden til mine sjeldne og korte Besøg ligeledes ligger i hin tidligere Forpligtelse. Hun er skinsyg paa en indbildt Rivalinde. Hun føler Smerte, naar hun ikke seer mig; hun foretrækker min Kulde og mit frastødende Væsen for min Fraværelse. Jeg har nu seet hende een eller to Gange senere. Idag har hun sagt mig, at hun aldrig vil ægte nogen Anden end mig, og at hun vil dræbe sig, ifald jeg ægter nogen Anden end hende. Det er dumt af en Mand at troe paa slige Trusler og at omtale dem, og dog! er hun ikke en Undtagelse fra alle andre? Husk paa hendes Faders skrækkelige Endeligt, husk paa den mulige Arvelighed af visse Sindstilstande, paa Landstedets sørgelige Indvirkning . . . se, saaledes staaer Sagen for Øieblikket; sig mig nu: hvad vilde De gjøre i mit Sted?"

„Det ved jeg sandelig ikke," svarede jeg.

„Hvorledes? ved De det ikke?"

„Nei det er mig umulig, at sætte mig i Deres Sted, just fordi jeg aldrig vilde indladet mig paa Sligt. Jeg vilde ikke have vendt til-

En Begivenhed

af

Recapitulator.

Det var Søndag. Klokken var 6. Colossale Lysbølger af en ikke saa ringe Intensitet strømmede ud fra Hosekræmmerens ubedækkede Vinduer og gave Anledning til adskillige indiscrete Bemærkninger af velunderrettede Forbigaaende, der for en stor Del gik ud paa at udhæve det Latterlige i at holde Gilde, fordi Ens Søn var bleven Reserveofficier.

Man kan trygt stole paa, at hine velunderrettede Forbigaaende ikke havde produceret Sønner, der beklædte den underordnede Stilling her i Livet, der kaldes „Fa'ers Søn." Isaafald vilde de nok have kunnet sampathisere med Hr. Hosekræmmer Lassens glade Hjerte. Han er saamæn ikke den Eneste, der har gjort Gilder for Sønner, der fra hint Intet have svunget sig op til en Reserevofficiers uniformerede Høidepunkt.

Ovre paa den anden Side af Gaden havde en 5—6 ældre Kvinder af den lavere Folkeklasse samlet sig. De lode til at være fuldstændigt à jour med, hvad der skulde foregaae. Havde vi ikke været selvbudne til Gildet, kunde vi hos dem faaet adskillige paalidelige Data til Festens Historie, dem, vi dog nu ikke sætte stor Pris paa. Den ene af hine ældre Kvinder var nemlig Moder til Hosekræmmerfamiliens Kokkepige, og fra hende stammede al deres Viden; fra hende havde de gjennem Moderen faaet at vide, hvormange Retter der skulde serveres med, fra hende ligeledes, at Saucen til den forlorne Skildpadde var tilberedt med Madeira til 15 Mk. Flasken, fra hende, at der vilde blive serveret med kold Arrak til samme Skildpadde, ja, denne Kokkepige havde virkelig paataget sig et stort Ansvar ved sin Sladderagtighed, thi hun alene var Skyld i, at den tandløse Mund paa disse 5 à 6 ældre Kvinder mindst en Time itræk løb uafladeligt — specielt i Vand.

Høistærede Læser! jeg haaber, De undskylder, at jeg staaer her og opholder Dem nede paa Gaden i 5 Graders Kulde Reaumur. Med Deres Tilladelse vil jeg altsaa introducere Dem i Festlocalet.

Vi passere Entréen, hvor en Del tomme Knager længselsfuldt vente paa at faae Hat og Frakke eller Kaabe paa. De see saa forfrosne til os, at man næsten har ondt af dem. Fra Entréen komme vi ind i Salen, hvor Alt er flunkende nyt; under sædvanlige Omstændigheder er Salen nemlig en Helligdom, der ikke betrædes, en Helligdom, der beskyttes af Shirtingsbetræk, — det skal De dog ikke sige til Carl Bernhard, saa faaer han strax slette Tanker om Familien, der ellers er meget respectabel. Men iaften er der Lys i Lysekronen, og der er Ild i Kakkelovnen, hvilken sidste rigtignok synes at tage en saadan Ildfuldhed ilde op; af og til rækker den nemlig Tunge ad hele Verden og udsender med det Samme en tæt Røgsky, der nærmest gaaer ud over de uskyldige hvide Gardiner. Man mindes uvilkaarligt om Blaarjøden paa Dyrehavsbakken.

Paa Divanet ligger Familiealbumet med Photographier, der væsenligt skulle bringe Conversationen igang. Mennesker er der ingen af.

Vi gaae ind i det tilstødende Værelse, — samme Tomhed, og komme dernæst til Spisestuen, hvor Phænomenet gjentager sig. Nu lyder Klokken i Entréen, saa maa der da komme Nogen.

„Julie! Frederikke! hvor er I?" lyder Fru Lassens Stemme, „der er de Fremmede!"

Men Julie og Frederikke staae imidlertid i god Ro og Mag foran Speilet inde i deres Værelse og ere ifærd med at klare det Problem, hvorvidt den brune Haarpynt eller Epheuen tager sig bedst ud til Frederikkes blonde Lokker.

„Hvor er dog de Pigebørn henne?" spørger atter den utaalmodige Stemme; „Lassen! Lassen! kan Du ikke lukke op?"

„Hvor F. har jeg dog gjort af mit uldne Mavebælte?" høres Lassen at brumme, hvilken Brummen fuldstændigere end noget Andet overbeviser Fruen om, at hendes Mands Toilet foreløbigt stiller ham aldeles ude af Betragtning.

Klokken lyder paany, og en trind Skikkelse, omflagret af lette, hvide Gevandter, farer os forbi. Det var Fruen, der nu paa en brat Maade afbryder sine Døtres Forskjønnelseskunster ved at sige dem, at „de Fremmede er der."

Julie og Frederikke, fagre at see til, dandse ud i Entréen, hvor de lukke de Ventende op.

Det var Tante Petrea med to Døtre og en halvvoxen Søn. Kjærlige Hilsener og omhyggelige Spørsmaal om den gjensidige Helbredstilstand krydsedes med beroligende Svar, hvorpaa man kom indenfor og tog Plads.

„Nei, hvor Din Næse er rød, min Pige!" fortalte Tante Petrea sin ældste Datter, der i den Anledning foer hen for Speilet med høie Veklager over denne Fremtoning, der efter hendes Sigen altid indfandt sig, naar hun skulde ud i saadan en Kulde.

„Hvorfor kunde vi heller ikke tage en Drosche?" spurgte hun bebreidende.

I samme Øieblik, som Moderen vilde oplyse hende om de Grunde, der havde afholdt hende fra en saa luxurieus Anvendelse af sine Tomarker, ringede det atter. Julie gik ud for at lukke op, og nu var Gangdøren omtrent aaben uafladeligt i en halv Time, hvoraf Følgen var, at Festlocalet efter den Tids Forløb tildels var fyldt af pyntede og glade Mennesker.

Da viste Festens Helt sig, „glänzend schön."

De af mine Læsere, for hvis Vugge det har været sunget, at de engang skulde see en Lieutenant en galla, de ere eller ville dog blive bekjendte med en saadan Pragtblomsts Farver og Colorit, Resten vilde jeg forgjæves forsøge at skildre Emil Lassen, saaledes som han her viste sig for det maalløse Publicum; dertil udfordredes mere end Blæk og Pen, ja mere end Pensel og Palet i de Flestes Haand.

Et Øieblik var Publicum som sagt maalløs, dog — det samlede sig sammen og udsendte en Strøm af Lykønskninger, medens det energisk trykkede den unge Lieutenants udstrakte Høire.

Medens alt dette foregaaer, medens Stadsen bliver beundret og befølt, medens Tante Petreas Sønnike gjør Forsøg paa at trække Sværdet af Balgen for at see, om den kan „bide", hvilket foranlediger den unge Mars til at meddele, at Kaarden kun maa trækkes, hvor det gjælder, — Lammefælledens Alvor var gaaet op for ham — medens alt dette som sagt foregaaer, ville vi benytte Tiden til at gjøre Bekjendtskab med de mere fremragende Personligheder i Selskabet. Disse vare ikke mange, thi den Lassenske Slægt, som særligt jo var repræsenteret her, havde sin Styrke i det svage Kjøn. Fremhæves bør Husets Svoger, Dreiermester Rasmussen, der som Major ved Kjøbenhavns Borgervæbning var mødt i fuld Galla. Det var en høi, meget corpulent Mand med en overordenlig vel udviklet Knebelsbart, der upaatvivleligt var den ydre Anledning til, at han engang havde ytret, at han ikke gav en Pibe Tobak for en Officier uden Skjæg. Jeg skal ikke kunne afgjøre, om det var paa Grund af denne hans Onkels lave Taxation af den Skjægløse eller paa Grund af en eiendommelig, skjøndt malplaceret Forskjønnelseslyst hos Emil Lassen, at denne unge Kriger lod de tidligere berørte to Vorter forblive i deres ligeledes tidligere berørte behaarede Tilstand; vist er det imidlertid, at hin behaarede Tilstand var perennerende, og ligesaa vist er det, at de samme Haar i Hosekræmmerfamilien glatvæk bleve omtalte under Navn af: Emils Fipskjæg.

Foruden Major Rasmussen have vi her at nævne hans Søn, en ung Rus med en stærkt fremtrædende Hanekam. Iøvrigt var der intet Fremtrædende ved ham.

Af andre Notabiliteter saaes kun Hr. Silke- og Klædekræmmersvend Petersen, som vi jo have stiftet Bekjendtskab med som Deltager i Familieraadet. Han spillede en stor Rolle der i Huset; af hvad Grund skal jeg ikke kunne afgjøre. Muligen spille Silke- og Klædekræmmersvende altid store Roller i Hosekræmmersaloner, og i saa Fald er jo Hr. Petersens forklaret. Men det er ogsaa muligt, at det ikke var i Kraft af denne hans sociale Stilling, at han behandledes med saa megen Udmærkelse, det er slet ikke usandsynligt, at hans Talenter vare Løftestængerne. Thi Hr. Petersen var en talentfuld, ung Mand; han skrev særdeles gode Vers — efter Familiens Mening —, og han sang dem selv paa Opfordring „med Foredrag." Og han var anerkjendt andre Steder, saaledes udenfor Vesterport i de derværende „Tonehaller," for hvis Primadonnaer han skrev smaa Librettoer, der gjorde stormende Lykke og indbragte Vedkommende et større Antal af Firskillinger. Tillige ymtedes der om, at han nok jevnligt skrev i et af Hovedstadens Vittighedsblade af 2den—3die Rang, og saa maatte han jo være et „Genie". Forresten var han et kjønt, ungt Menneske med brunt krøllet Haar, og lægger man nu saadanne Naturens Begunstigelser

bage til Frøken Roque, hvis jeg havde følt mig saa let fængelig, som De er det."

„Men det er jo netop ikke mig, der er fængelig, det er jo hende, der har fænget."

„Man fænger kun, fordi Ilden spiller Dem ud af Øinene. Saadanne Eventyr hændes kun visse Folk. De er jo hverken hæsligere eller taabeligere end baade den Ene og den Anden, det ved jeg nok; men De er heller ingen Gud, ligesaalidt som De giver Deres Klienter nogen Elskovsdrik. Hvorfra kommer det da, at De har Amouretter allevegne, og at De gaaer og gjælder for en saadan Hjerteknuser, som De gjør? Det er kun, fordi det morer Dem, seer De, og fordi Deres Blikke, Deres Manerer, Deres Ord forraade, hvad enten De nu selv vil det eller ikke, den feberagtige Hast, De har med at sætte hele Deres Liv som Indsats paa en eneste Dags Nydelse!"

Jeg blev ivrig, medens jeg talte saaledes til La Florade, jeg var hundrede Gange taabeligere end han; jeg sagde mig selv, at med hans electromagnetiske Flygtighed, med hans Følelsers Umiddelbarhed, der trodsede hans otteogtyve Aar og hans bevægede Undomsliv, vilde han vinde Marquisens Behag, naar han saa traf hende. Jeg var altsaa skinsyg over denne Kvinde, som han hverken vidste Navn paa eller havde seet endnu.

Min Iver fik ham til at lee høit; han paastod, at jeg var skudt i Frøken Roque. Jeg tog mig sandelig smukt af hende!

„Jaja, min Ven," svarede han, „skaf mig ud af den Knibe, jeg er i, saa kan De altid siden holde Sparlagenspræken for mig."

„Godt, lad os da see ad! — Nu for det Første maa De aldrig sætte deres Fod oftere hos hende, eller ogsaa ægter De hende. Hvad De saa end siger dertil, saa har De tænkt derpaa, ellers havde De ikke villet kjøbe det usle, øde Stykke Jord, jeg eier, til hende."

„De har jo slet ikke seet det Jordstykke," svarede La Florade

behagede mig. Vil De troe, at jeg har tilbragt hele Aar uden at høre en Fugl synge? Der er vel ogsaa kun faa her. De grusomme Provençaler have ikke alene udryddet alt Fuglevildt, men efterstræbe endog Nattergalen. Der er endnu to, tre Rørsangere her i Haven, men de kvidre kun i det første Daggry; hele den øvrige Dag krybe de i Skjul og tie stille."

„Men naar Havet er i Oprør og de voldsomme Østen- eller Vestenvinde barskt og koldt suse her omkring, maa De dog lide derunder?"

„Fysisk tabt, ja; men der er dog et vist Velvære, i fra Kaminkrogen at see de smaa Slyngroser lade sig ruske af Vinden, medens man mellem deres Grene seer de vældige Bølger dernede, som om de vare En ganske nær og vilde vælte sig ind ad Vinduerne. Men om Natten kurre Fru Aubanels Turtelduer, selv under den vildeste Blæst, og det er, som om deres venlige Stemme vilde holde Husets Skytsguder vaagne. Jeg er overbevist om, at selv den lille Hund gjøer kun herfor. Og forresten faaer det lunefulde Klima mig paa een Dag til at glemme en hel Uges Kjedsommelighed og Gjenvordigheder. Alt spirer og blomstrer saa utroligt hurtigt. Ja og mine Solopgange forsone mig med Alt. Fra mit Værelse kan jeg see Alt, hvad der foregaaer nede paa Stranden og i den lille Bugt. Det Første, jeg seer, er altid den gode Pasqualis Baad, og jeg kjender ham paa det hvide Klæde over hans graae Hat . . . Der er han jo; men han er ikke alene. Er det ikke en Søofficier, der er i Baaden med ham? . . ."

Jeg svarede ikke. Fru d'Elmeval betragtede La Florade, og dette Blik i en Afstand, der knap lod hende skjelne hans Uniform, voldte mig den dybeste Uro. Hun havde lige udmalet mig sin stille Lykke og Tilfredshed med saamegen Aabenhed og Oprigtighed og gjorde nu paa en forunderlig Maade Indtryk paa mig, som var hun en Søvngjængerske, der bliver vækket paa Randen af en Afgrund.

til de ovenfor anførte, saa vil man kunne forstaae den selvtillidsfulde Dristighed, hvormed han udspurgte de forskjellige, tilstedeværende unge Damer om Antallet af de Baller, de havde været til, som ogsaa om, hvad de syntes om Nyrop som Arnold Meldahl.

Emil og Hr. Petersen vare nemlig i en rum Tid de eneste unge Herrer, der gjorde Forsøg paa at conversere; alle de andre stode langs Væggene og gjorde Beregninger over Stuens cubiske Areal, idet de for Størstedelen begyndte med at udmaale Loftets Qvadratindhold.

Der var dog et Par Stykker, der havde lagt Mærke til de unge Damers Redebonhed til at opgive Hr. Petersen det omspurgte Antal Baller, og disse besluttede sig da til at indhente lignende statistiske Oplysninger hos nogle af de andre unge Damer.

Isen var brudt, og Conversationen almindelig iblandt de Yngre.

Imellem de Ældre var den uafbrudt bleven ført, for Damernes Vedkommende væsenligt om Middagsmad, Kjoletøier, Tjenestepiger, der viste en uhyggelig Tilbøielighed for Dandsens Glæder, og Smørpriserne, der ikke vilde falde, for Herrernes Vedkommende om alt Muligt.

„Jo, de Studenter har godt af den Mulct,“ ytrede netop En; „det er nogle rene Galgenfugle! Morgenen efter deres Optøier skal der ikke have været et eneste Skildt i Frederiksberggade.“

„Hvor var Skildtene da henne? var de blæst væk?“

„Javist blæser hun! nei, det var Studenterne, som havde havt en Storm, og saa havde de taget Skildtene med.“

„Men det er vist ikke sandt,“ mente Major Rasmussen.

„Jo, det er ganske vist! og alle Rendestensbræderne paa Østergade var de ogsaa rendt af med.“

„Det var som Pokker! og der er ikke et.“

„Naa ja, saa var det paa Vestergade. Og deres Drikkeri, det er nu grændseløst! De drak 25 Boller til 15 Mk. Stykket ved det Gilde.

„Hvormange var de?“

„Ja, det ved jeg sgu' ikke.“

„Hør, Christian!“ spurgte Majoren sin Søn, Russen, „hvormange var I til det Lørdagsgilde?“

„Aa, omtrent en halvtrediehundrede Stykker,“ var Svaret.

„Ja saa? — Naa, ja!“ fortsatte den Ivrige efter et Dieblikś Pause, „saa har det naturligvis været 25 Boller hver, for det var noget Morderligt!“

En Pige med en Thebakke afbrød netop Samtalen, der senere gik over til Behandlingen af andre Materier.

Photographialbumet kom ogsaa frem og gav Anledning til mangfoldige Bemærkninger om, hvorvidt de enkelte Portraiter lignede eller ikke o. s. v.

Paa den Maade gik Tiden, til Fru Lassen fra Døren ind til Spisestuen bad de ærede Herskaber om at tage dels „tiltakke“ og dels Damer.

Man tog foreløbigt Damer.

Hosekræmmeren tog sin Svigerinde, Fru Majorinden, og Hr. Majoren gjengjældte denne Opmærksomhed ved at gjøre sin smukkeste Compliment for Fru Lassen. Lignende Complimenter gjordes rundtom i Localet, og snart var Selskabet placeret.

Den forlorne Skildpadde, som vi af Omtale kjende nede fra Gaden, blev først budt om. Fadene circulerede, fulgte af Fru Lassens ufravendte Blik.

„De stikker saa fint til det, Hr. Petersen!“ — „Ikke et lille Æg, Petrea?“ — „Har Du smagt Fiskebollerne, Bine?“ vare de forskjellige Ytringer, hvormed hun opmuntrede sine Gjæsters Appetit.

Vi skulle imidlertid ikke dvæle videre ved den egentlige Fortæren, hvor interessant den end i og for sig kan have været for de Fortærende; tvertimod overspringe vi denne, idet vi da atter gjenoptage Traaden i det Dieblik, Hr. Hosekræmmer Lassen reiste sig for at byde sine Gjæster Velkommen.

„Med det Samme, jeg byder Dem Velkommen, de Herrer og Damer, maa jeg maaske takke Dem for den Opmærksomhed, De har vist mig og mit Hus. Jeg er ikke Taler og heller ingen Ynder af mange Ord; en simpel Tak, der kommer fra Hjertet, mener jeg, kan gjøre det. Maa jeg altsaa ha'e den Ære at takke de Herrer og Damer og drikke et Glas med Dem!“

Et almindeligt Klinkeri henne ved Talerens Plads paafulgte.

Da Skaalen var drukket, fortsatte man Nydelsen af Desserten. Meningen var nu, at Begivenheden skulde slaaes fast, at Festens Hovedskaal med andre Ord skulde udbringes, og at den skulde udbringes af en Notabilitet, følte Enhver. Major Rasmussen følte det mere end nogen Anden, og han følte tillige, at han var den Notabilitet, til hvem Fordringen fortrinsvis blev stillet. I meget lang Tid havde derfor Hr. Majoren siddet umaadelig taus og dybsindigt stukket til et Stykke Iskage. Han erindrede sig Momenterne i sin Tale. Forat Ingen skulde fatte Mistanke herom, brast han af og til saa smaat ud i Latter, idet han sikkert stolede paa, at En eller Anden nok havde sagt noget Morsomt. Saa var det jo indlysende for Enhver, at det saamæn var langtfra ham at sidde og speculere paa oratoriske Sving!

Desserten var imidlertid tilende, og endnu havde han ikke gjort Mine til at ville reise sig, skjøndt Forventningen var paa det Høieste. Saa brød Hr. Petersen Isen, idet han reiste sig og i flyvende Fart begyndte:

„Jeg havde troet, at en Værdigere end jeg —“

„Ja, tillader De, Høistærede?“ tilraabte Majoren ham, idet han paa samme Tid med Haanden gjorde en afværgende Bevægelse, der bragte den selvbestikkede Taler til at sætte sig ned.

Majoren vilde dog ikke for Intet have gjort sig al den Uleilighed med Memoreringen.

„Det er en skjøn Aften denne Aften,“ begyndte han.

„Iaften!“ hviskede den morsomme Petersen, der var ærgerlig over, at Ordet var taget fra ham.

„Vi er her samlede for at glæde os sammen med glade Forældre, der har opfostret en Søn, der har gjort et Skridt her i Livet.“

„Det er godt gaaet!“ hviskede atter Petersen, den vittige Hund.

„Og et betydningsfuldt Skridt har han gjort!“

Taleren saa til alle Sider som for at forvisse sig om, at Ingen vilde benægte dette. Da ingen Saadan fandtes, fortsatte han:

„Det er et Skridt, hvis Betydning vi ikke kunne underkjende. Han er traadt ind i Fædrelandsforsvarernes Kreds; han har stillet sig i Række med de Helte, der kjæmpede ved Frederits og ved Idsted, han har lovet sit Fædreland, om fornødent gjøres, da selv at kjæmpe i lignende Kampe mod slesvig-holstenske Oprørere og forløbent tydsk Kjæltringepak, og en Søn, der har gjort saadanne Løfter, kunne vi forstaae, at hans Forældre glæde sig over og ere stolte af; ja, stolte af, siger jeg.“

„Det er godt sagt!“ hviskede den ufortrødne Petersen, der naturligvis mente, at dette ogsaa var godt sagt.

„Til det Skridt, Du her har gjort, ønsker jeg Dig til Lykke, Emil; jeg hilser Dig som Vaabenbroder i de Rækker, i hvilke jeg selv staaer.“

„Er det ved Borgervæbningen, Emil er bleven Lieutenant?“ spurgte Petersen med fremhyklet Overraskelse.

„Nei, gu' er det ikke ved Borgervæbningen!“ udbrød Lieutenanten krænket.

„Kaster Du Vrag paa Borgervæbningen!“ spurgte Majoren ved samme; „Du maatte ønske Dig til Lykke, hvis Du var Officier ved Kjøbenhavns Borgervæbning, men Du kan skyde en hvid — naa, jeg vil ikke forivre mig; jeg gaaer derfor videre i min Tale. Jeg ønsker Dig til Lykke paa Din Fremtidsbane! Du vil møde mange Hindringer, men jeg haaber, at Du vil have Kraft til at beseire dem. Det er en stolt Vei, den, paa hvilken man lever og døer for Fædrelandet! Han leve!“

„Men han skal jo ogsaa døe, syntes jeg, han sagde,“ bemærkede sluttelig Petersen halvhøit, medens der raabtes Hurra og klinkedes paa det Tapreste. Majoren tilsendte ham et sønderknusende Blik, idet han med sin venstre Haand slog paa sit Kaardehefte. Denne Gestus, troer jeg dog, nærmere var beregnet paa i al Almindelighed at skulle antyde, at han, Majoren, var en Mand, der overhovedet gik med Kaarde, end just beregnet paa at skulle lade den Kaadmundede see en Udfordring i Perspectiv. Hvorledes dette nu end af Hr. Petersen blev opfattet eller ikke, saa er saameget dog sikkert, at han blev noget taus, ja, ligesom noget ængstelig, hvoraf atter Følgen var, at han i en temmelig iøinefaldende Grad forsømte sin Borddame, Tante Petreas ældste Datter. Denne, der ellers var stadig Gjenstand for den vittige Ynglings Cour, blev i den Anledning ganske ilde tilmode og tilskrev sin Næses mu-

vide, at jeg ikke er saa lykkelig at være Deres Broder . . . Men sig mig, hvor tager De hen? Jeg skal da sørge for at være der som af et rent Tilfælde, og er det virkelig en Udørken, saa kan jeg dog tilbringe nogle Dieblikke i Deres Nærhed.“

„Det er jo en ypperlig Idee! Men hvordan kommer De derhen? Tilfods?“

„Naturligvis! Jeg er et Stykke af en Botaniker og har gode Ben.“

„Saa De er ogsaa Botaniker! Hvor heldigt! Der er saa mange Planter her, jeg slet ikke kjender! Nuvel da! Saa kjøre vi ganske smaat op til Pinieskoven, midtveis paa Forbjerget. Se her er et Reisekort; De kan ikke gaae feil derefter. Forresten tager vi strax afsted og vente efter Dem. Det bliver jo godt Veir, ikke sandt?“

Idet hun gjorde mig dette Spørgsmaal, traadte hun ud paa den lille blomsterklædte Terrasse paa Landstedets Sydside, hvorfra man havde Udsigt udover Stranden til det aabne Hav. — „Ja,“ vedblev hun, „Cap Sisier staaer saa klart i Dag. Hvor her er smukt? Synes De ligesaagodt om denne Udsigt, som om den mod Øst?“

„Nei, den forekommer mig noget mere smaalig.“

„De har Ret, Horizontens Linier ere for kjendelige, og den blaa Klippe har herfra ikke nogen smuk Tegning. Den høie Klint mod Sydvest er meget smuk, og Sletten herimellem er deilig, naar Solen staaer op.“

„Seer De Solen staae op?“

„Hver Morgen, men hvis Paul ikke er vaagen, lægger jeg mig igjen. Han sover i mit Værelse, og det er min største Glæde at betragte ham i Morgenrødens Skjær; saa er han altid saa rødmusset, min stakkels blege Dreng! Og hvor jeg da fryder mig med at være ene sammen med ham. Det har været mit daglige Ønske, siden han kom til Verden, men jeg har altid været optaget af Omgivelser, hvor kun Faa

smilende. „Jeg har taget det i Diesyn endnu idag, og jeg troer, De kan see det herfra. Ja, den Strimmel dernede, seer De?“

„Hvilken? Med Artiskokkerne?“

„Ja vel, Kjære. Saa frodig et Stykke Artiskokker kaster mindst fem Procent af sig. De har det bedste Stykke; men det er intet Bevis for, at jeg skulde ville gifte mig med en Bayadere. Nei havde Deres Artiskokker været Mastixbuske eller Gyvel, hvis jeg med en to eller tre tusinde Francs havde kunnet sikre den stakkels Piges Fremtid, saa havde jeg gjort det for ei at behøve at tænke mere paa det, men ofre mit hele Liv for hende . . . til Erstatning for hvad? Sig mig det. — Siden De forresten antager, at min Samvittighed er besværet heraf, . . . jeg seer jo, at man ved Besked med mine Besøg og fører Sladder dermed . . . saa vil jeg gjøre, hvad De raader mig til. Jeg har ikke raadført mig med Dem, for dog at handle efter mit eget Hoved.“

„Godt da, Brushoved. Jeg raader Dem heller ikke hertil. Men søg at overtale Frøken Roque til at forlade dette Huus, hvor hun til Syvende og Sidst dog ender som gal, og bevæg hende til at leve et andet Sted, hvor hun intet Haab kan have om at see Dem igjen. Lad hende ogsaa sælge nogle af de unyttige Juveler, Pasquali har fortalt mig, hun eier; saa kan hun, enten hun nu skiller sig ved Landstedet eller ikke, endnu undgaae den Snak, som endnu kun spirer om hende, og to, tre Mile herfra finde en Afkrog, som De maa sørge for at skye, og en velhavende Landmand eller Sømand, der vil gifte sig med hende uden at fordre Regnskab for, hvem hendes Hjerte engang forlængst har banket for.“

„Godt; men for at overtale hende hertil, maa jeg jo atter besøge hende, og jeg har svoret, at det var sidste Gang i Dag, thi hvert nyt Besøg styrker kun hendes Illusioner. Vil De paatage Dem at bringe hende til Fornuft?“

„Hun har jo for Deres Skyld forbudt mig at komme igjen.“

„Men, naar nu jeg beder Dem derom?“

ligen permanent colorerede Tilstand denne Ligegyldighed. Hun maatte forskaffe sig Vished herom. Hendes Naboerske paa anden Haand var Julie Lassen, til hvem hun derfor henvendte sig:

„Hør, Julle! hvordan seer min Næse ud?“

„Ligesom ellers!“ lød det laconiske Svar fra den Adspurgte, der var i meget daarligt Humeur, fordi han til Bordcavalier havde faaet det allerundseligste af alle Familiens undselige Mandfolk.

„Jamen, er den rød endnu?“

„Ildrød!“

Dette var nu slet ikke sandt, men Frøken Julie var som sagt i daarligt Humeur, og Damerne holde som bekjendt meget af at have Lidelsesfæller, derfor skulde Veninden nu ogsaa være i daarligt Humeur. Hun opnaaede det fuldkomment. Tante Petreas ældste Datter var lige ved at græde, men Hr. Petersen mærkede Intet; han sad i ængstelig Befippelse og saa paa sin Tallerken. Nogen Udfordring kan man vel ikke egentlig antage, at han frygtede, men en Dragt Prygl var just heller ikke nogen behagelig Udsigt. Og Majoren skulde nok ikke være saa meget bange for at uddele slige Forfriskninger, naar han blev vred.

Medens vi have anstillet disse Betragtninger, var den sidste officielle Skaal, den for Vært og Værtinde, bleven udbragt og drukket, og Ordet kunde nu betragtes som frit.

(Sluttes).

Bidrag til Kjøbenhavns Physiognomik.

V.

Udstillingen paa Charlottenborg.

Endnu engang maatte vi see vore Kunstamateurer og -tricer i Nærheden, endnu engang maatte vi glæde os over de Kjæres herlige Kjendermine, endnu engang maatte vi forlade vor stille Arbeidsstue for at vandre over Kongens Nytorv op paa Charlottenborg, og saa gjorde vi det da i Søndags, saa er der jo altid fuldest deroppe. Da vi nærmede os det forjættede Land, der ikke savner sine „Jøder“, mødte vort Øie en umaadelig Menneskestimmel, der trængtes omkring Porten. Tilstedeværelsen eller muligen Aandsfraværelsen af en eller anden søndagsglad Mandsperson, der maaske ønskede Adgang i en mere eleveret Tilstand, end Malerisamlingens Nøgternhed tillod, var den Grund, der først foresvævede os til hine Menneskefølger. Vi kom imidlertid nærmere og saae da lutter ærbare og pyntede Personer, der slet ikke saae ud til at lide under formegen Sprit, men Fuldskab var rigtignok alligevel Grunden til Menneskenes Mangfoldighed; thi, som en ved Porten posteret tyk og trind dansk Schweizer meddelte, „havde Akademiet besluttet foreløbigt at standse Adgangen formedelst Salenes særdeles fulde Tilstand.“

Vi saae i Tankerne Akademiets vise Fædre holde Consistorium en Time i Forveien, efterat der først var sendt Ilbud rundt om til de Forskjellige med Budskab om at Huset var fuldt. Alle havde naturligvis strax indfundet sig for at lægge Raad op og Hoveder iblød; den Enkelte, hvem en alvorlig Sygdom forhindrede, havde sikkert meldt Forfald; derom kunde der ikke næres nogen Tvivl.

Thinget var sat. Alle vare spændte. Noget maatte der gjøres, men hvad? — Menneskers Liv og Lemmer stod paa Spil, Mennesker kunde risquere at blive trykkede flade for en Mark, og en Transformeren henimod Planet staaer i den soleklareste Modstrid med Lovene for hele den menneskelige Organismes Function. Akademiet paalaa det at varetage de Besøgendes Interesser, Akademiet maatte værne om Borgernes Sikkerhed, vogte deres Førlighed og som de romerske Dictatorer, naar Staten var i Fare, paasee, „ne qvid detrimenti capiat publicum.“

Hint Forslag, hvis Frugt vi have seet, gik igjennem med stor Majoritet; den tykke, ostelignende Mandsperson trillede afsted, og nu stod han der den danske Schweizerost og talte i „Akademiets“ Navn.

Det var os fuldstændig klart, at nu maatte vi derop, nu eller aldrig! Der maatte jo være vidunderlig deiligt. Vi viste Akademiets ambassadeur plénipotentiaire vort Adgangskort og slap indad Porten, men videre maatte vi foreløbigt ikke komme. Efter nogen Parlamenteren, efterat vi havde gjort ham begribeligt, at hvis der var Plads deroppe til de Hundreder af Tykkerter, der allerede var der, saa maatte der ogsaa være Plads til vor tynde Enhed, og efterat han havde studset lidt over dette Raisonnement, som han paa Grund af vor mere end almindelige Mangel paa anmassende Volumen i rent stoflig Henseende ikke kunde benægte, saa slap vi da hen til en Trappe, som vi vel ikke kunde see paa Grund af den mylrende Menneskehed, men som vi vidste skulde være der. Som en anden Leander eller Hero, ligesom man vil, styrtede vi os uforfærdet ud i et Hav af brusende Kjoler og bølgende Mantiller; i Kraft af en vis Færdighed og vor ovenomtalte Tyndhed holdt vi os ogsaa oppe i Strømmen ved paa en Maade at træde Vande og ved samme Leilighed Nederdele, men hvad ændsede vi Sligt, og hvorledes kunde vi forresten ændse Sligt? Hvor skulde vi have traadt? Alt var bedækket af Nederdele og Slæb, ethvert Sted var et Slags Slæbested, og skjøndt man næppe vil frakjende os en vis Flugt, at flyve formaae vi dog ikke. Da vi først vare komne op paa den øverste Afsats, gik det lettere, takket være Garderobens fortærende Svælg, thi det Publicum, man nu kom i Friction med, var berøvet alle overflødige Klædningsstykker og Utensilia. Derfor kom vi ogsaa forholdsviis hurtigt til Maalet, og Akademiet havde Ret, der var virkelig fuldt, der var endogsaa propfuldt! Og det var ikke blot den ovenberørte Planeren, man udsatte sig for, nei! Athmosphæren tilhviskede En de yndigste Forjættelser om prompt og expedit Stranguleren.

Blussende Kinder, transpirerende Pander og stive Øine saaes allevegne; halvt døende Damer og helt opløste Herrer vaklede omkring, forsaavidt Pladsen tillod dem at vakle; de faa Stole vare overalt optagne af Folk, der havde opgivet Ævret; de havde indseet, at ethvert Forsøg paa at komme videre vilde være den sikre Undergang, og derfor havde de sat sig ned, men forat Ingen skulde ane deres svækkede Tilstand, stirrede de med søvnige Øine paa de nærmeste Malerier, idet de en enkelt Gang samlede Kræfterne sammen og henaandede et krampagtigt: „Charmant! — Puh! hvor her er hedt!“ — „Enormt!“ stammede Sidemanden, som derpaa, istedenfor at døe sagte hen, begyndte at betragte Maleriet paa sin høire Side; det paa den venstre kunde han nu saa tilstrækkeligt udenad, at han som Lithograph godt kunde have givet sig ifærd med at tegne det efter Hovedet og senere udgivet det hos Tegner og Kittendorff, ifald han kom levende hjem.

Publicumet, som ikke havde faaet sig anbragt paa en Stol, bølgede langsomt afsted, dog ikke i nogen bestemt Retning; den personlige Villie var der aldeles ingen Plads til; den var formodentlig bleven nede i Garderoben sammen med Spadserestokkene og Parasolerne. Veien gik, hvorhen Guddommen, der svævede over Masserne, vilde det. Et langsomt, men sikkert Tryk drev Enhver afsted, og paa Modstand var der ikke til at tænke; men hvis man troer, at Nogen vilde indrømme det, saa tager man betydeligt feil, tvertimod! Alle og Enhver gjorde sig i denne Trængslernes Tid den øiensynligste Umage for at bilde sig selv og sine Nærmeste ind, at han havde megen Interesse af at see de forbisvævende Malerier under denne Marche à la castrum doloris. Det lykkedes kun tildels med en saadan Fingeren til Trods for de hule Hænder, der anbragtes for det høire Øie. „Hvor det Landskab er følt varmt!“ bemærkede En; Ledsageren, der kun utydeligt hørte Ytringen, hviskede: „Føle Varmen? Jo, den er sgu' god at føle; her er jo rædsomt!“ Den Første, der aldeles havde udtømt sine Kræfter ved sin Bemærkning, formaaede ikke at oplyse den Anden om Misforstaaelsen, men lod sig nøie med at gaae ind paa dennes Opfattelse af Sagen og udpuste et: „Forfærdeligt!“

Et Øieblik stod vi i Beraad med os selv, om vi skulde styrte os ind i Mængden og begynde en Pilgrimsgang, men vor sunde Fornuft gik heldigvis af med Seiren, og vi forbleve udenfor. Vi nøiedes med, hvad vi alt havde hørt og seet, og deriblandt var der ingen Malerier, saaat vore Læsere ville behage at undskylde os, at vi invitere dem til et Besøg og dernæst, uden at omtale et eneste Maleri, forlade Udstillingen paa Charlottenborg.

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.**
J. Cohens Bogtrykkeri.

„Kjære Ven, det Hus gjør et pinligt Indtryk paa mig. Jeg fordømmer det Selvmord, og jeg kan ikke glemme, at stakkels Roque var min Moders nærmeste Slægtning. Og jeg er ung, man vilde føre Sladder om mine Besøg med. Lad os bede Aubanel herom.“

„Hun vil ikke høre Tale om ham.“

„Hvorfor?“

„Fordi hans Hund har skambidt hendes.“

„Det var jo en deilig Grund.“

„Ja saaledes er Nama. Glem ikke, at vi i mere end een Henseende har med et sexaars Barn at gjøre.“

„Nuvel da! Hr Pasquali holder ikke Hund. Faa ham til at tale for Eder, og bed ham anvende en Vens hele Iver, fortæl ham hele Sandheden.

„De har Ret; i Morgen taler jeg til ham.“

„I Morgen!“ udbrød jeg, atter greben af en latterlig Frygt ved Tanker om, at han næste Dag skulde komme tilbage til Tamaris.

„Javel, i Morgen!“ gjentog han. „Saa gjør jeg, som vi nu har bestemt Følge, med Klokken Ni i Morgen tidlig. I den første Uge kan jeg ikke være nogen Aften borte herfra; det var derfor, jeg kom herud ved høilys Dag, for at faae Ende endnu i Dag paa denne forbistrede Historie.“

Jeg havde rigtignok foretrukket, at han endnu i Aften var gaaet til Pasquali; saasart Natten brød frem, vidste jeg at Marquisen ikke forlod sit Hus; men man maatte vel vige for Nødvendigheden. Forresten gav La Florade mig jo et Paaskud til at see hende næste Dag. Vi bleve altsaa enige om tilbaads at tage over til Pasqualis Landsted uden at passere La Seyne.

Næste Morgen altsaa Klokken ni, mødtes vi paa Stranden.

„Kom med i min Baad,“ sagde Pasquali til os, „siden De har alvorlige Ting at tale om. Jeg hører bedre paa Eder ude paa Søen.“

„Det vil da sige,“ svarede La Florade, „at De slet ikke vil høre efter. De har jo altid Deres Krebs og Krabber at lure efter.“

„Nei, Du seer jo, jeg bryder mig slet ikke om dem.“

Vi forlode vor egen Baad og stege over i hans, da i det Samme Nicolas kom farende ned ad Trappen fra Villaen Tamaris og raabte af sine Lungers fulde Kraft paa os. Nicolas var den Dreng fra La Seyne, som Marquise d'Elmeval havde taget i Tjeneste til at hugge Brænde, passe Æslet og gaae Ærinder. Vi ventede efter ham.

„Fru Martin bad Doctoren komme og see til Hr. Pauls Finger; den var saa daarlig.“

Aldrig har en Skoledreng, i det Øieblik han opgav Haabet om Lov den Dag, med større Fryd hørt sin Frihed forkynde, end jeg følte, da jeg sprang ud paa Stranden igjen. — „Saa tag ud uden mig,“ sagde jeg til mine Ledsagere. „De skal blot gjøre, som jeg har raadet Dem, La Florade, men forresten kommer jeg igjen om et Kvarterstid.“

Der var slet ingen Fare paa Færde med lille Pauls Finger; jeg lagde blot et Plaster paa og underrettede derefter Marquisen om, at jeg den foregaaende Aften havde skrevet fire Breve til Verdens fire Hjørner om en Lærer til hendes Søn. Hun takkede mig; som om det ikke havde været mig, der skulde takke for den Lykke at kunne beskjæftige mig med hende.

„Siden Pauls Skade ikke foruroliger Dem,“ sagde hun, „saa kunne vi jo foretage en Kjøretour. Saa giver jeg Dem Deres Frihed . . . med mindre, . . . Ja, hvorfor vil De ikke tage med? Vi besøge de mest afsides Steder. Og vi risikere næppe der at træffe onde Øine; Folk fra Toulon kjende jo hverken Dem eller mig.“

„Men Beboerne af Landstederne heromkring kjende os allerede og

Tilskueren.

Nr. 16. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. Søndagen den 21de Mai. Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. 1865.

Den gamle Kirkegaard.

I.

„Ingen Dødstegn inden Byens Volde!
Ikkun Livets Fester vil vi holde;
Ingen Taare tør i Solen spille —
Kjør med Liget bort i Natten silde!

Brænd det saa til Gjødningsstof langt borte,
Hvor Fabrikens Skorsten spruder sorte
Travle Dverge, der en Tid forkynde,
Da først ret skal Nydelsen begynde.

Altfor langsomt Ormehæren gnaver —
Dampen, Dampen er den rette Graver;
Kirkegaarden var en Brakmark længe —
Dampen i et Nu den gjør i Penge.

Ingen Dødstegn inden Byens Volde!
Ikkun Livets Fester vil vi holde,
Træde Dandsen let med lette Qvinder,
Dandse Sporet ud af alle Minder."

II.

Af røde Ringmur hegned'
I Ring om Kirken lagt,
Hvor er de Tuer egned'
At fængsle mig med Magt!

Ei Kæmpehøie jydske
Toner min Horizont —
Her jordedes et Par Tydske,
Kanske efter fjendtlig Dont.

Men just fordi her man gjemte
En Fremmed i fremmed Jord,
Og just fordi Døde glemte
Hvert Had, som i Livet boer;

Og just fordi Tuen synker
Dybere Aar for Aar,
Og just fordi Ingen klynker,
Naar han forbi den gaaer;

Og just fordi midt i Staden
Med Ukrudt den voxer til.
Og just fordi larmende Gaden
Tæt om den driver sit Spil —

Just derfor drages mit Øie
Fra Vindvet saa tidt derned
Og følger saa Spiret, det høie,
Hvorfra Hanen varsler om Fred.

„Glem ei at ofre en Hane!
Asklepios skylder jeg den" —
Det lærer mig Spirets Fane
At sige hver Dag igjen.

Hvorfor da unddrage Synet
Den gamle Kirkegaards Fred?
Hvorfor da udglatte Brynet,
Hvergang Alvor drager det ned?

Den Stad, der i muntre Bugter
Gjennem Nydelser slynger Dig —
Hvad Skade vel, om der lugter
Etsteds en Smule af Lig?

g. t. d.

Hjemme og ude.

Forholdene i Nordamerika synes at antage en foruroligende Skikkelse. Troen paa Præsident Johnsons Maadehold begynder at svækkes, og man lytter med en vis Ængstelse til de Taler, han i den sidste Tid har holdt. Det almindelige Indtryk, de frembringe, er, at Lincolns Mord skal hævnes paa Jefferson Davis og hans Ministre. Intet vil være mere uklogt end at nægte den slagne Fjende Overbærenhed og Skaansel. Sydens Hære ere vel for Øieblikket adsplittede, og det factiske Oprør er tilintetgjort; men under de sammenstyrtede Ruiner ulmer endnu Hadets Glød, som skal slukkes. Det var den afdøde Præsidents faste Villie at berolige og mildne de af Kampens Hede ophidsede Sind. Han saa med uhildet Blik de store Farer, som Unionens Fremtid gjemte i sit Skjød, hvis Norden ikke rakte Secessionisterne en Broderhaand. Der kunde vel næppe være nogen begrundet Tvivl om, at Forsoningsværket var bleven bragt til en lykkelig Ende, dersom man ikke havde vristet ham Statens Tøiler af Haanden. Vi tvivle dog i dette Øieblik ingenlunde om Unionens Gjenoprettelse, thi hvad der endnu er skeet berettiger os ikke dertil; men vi befrygte en ulægelig Adsplittelse, hvis den nuværende Regering vil følge en anden Vei end den nys dræbte Mand. Ædelmodighed mod den beseirede Modstander har stedse baaret god Frugt og bortluget Forbitrelsens Tidsel. Lincolns Liv var, efter vor Mening, en nødvendig Betingelse for den indre Freds sande Gjenoprettelse. — Det fortælles, at Mr. Johnson ved sin Tiltrædelse af Præsidenturen skal have ytret om Sydstaterne: „De ere ikke døde, de sove kun." Heraf har man draget den Slutning, at han vil følge sin ophøiede Forgjængers Politik overfor de underkuede Oprørere; men tages der samtidigt Hensyn til den nye Præsidents Udtalelse, da Efterretningen om Richmonds Fald og Lees Capitulation naaede Washington, maa man saagodtsom ganske opgive Haabet om hans Maadehold. Jefferson Davis ønskede han hængt i en Galge, der var mange Gange høiere end Hamans, og nu lader han Stonemanns Rytteri sætte efter Opstandens flygtede Leder for at fange og sandsynligvis henrette ham. Ved flere andre Leiligheder har Johnson i sine Svar til forskjellige Deputationer aandet Hævntørst mod

„Jeg vil gjøre, hvad De foreskriver mig. Vil De komme ned til mig imorgen?"

„Javel; jeg skal komme."

„Det er godt," svarede hun rolig som en Dronning, der modtager en Undersaats Hyldest.

„Tak!" svarede jeg ironisk.

„Aa, jeg skal nok betale Dem," svarede hun, „jeg har Raad dertil, og jeg er ikke saa fattig, at jeg behøver at tigge om Hjælp."

Hendes Uforskammethed tirrede mig.

„Saa kommer jeg slet ikke," svarede jeg. „De skal takke mig derfor, eller De seer mig ikke."

„Tak da!" svarede hun med det bitre, næsten haanlige Smil, jeg allerede før bemærkede hos hende.

Istedenfor nu at gaae blev hun staaende og lænede sig til sin Stok; hun undersøgte Marquisen med en forunderlig Opmærksomhed, og denne betragtede hende igjen med en vis Nysgjerrighed.

„Ved De, hvem denne Kvinde er?" spurgte hun mig halv sagte; det er en Skjønhed, der har tabt sin Glands. Hun maa have været henrivende, coquet, tilbedt af alle Hjerter; hun hersker i sin Kreds, har befalet, brugt og misbrugt sin Magt; hun er bleven godt gift efter sin Stand og behersker nu sin Mand, slaaer sine Børn, hvis hun har nogle, gaaer Pilgrimsgang, men har ingen Tro; nu kjeder hun sig og tænker med Sorg paa Dands, Pynt og Triumpher; hun er syg af Fortvivlelse og døer deraf; hun begræder sin Ungdom, sin Kraft og maaske en stakkels Beiler, hun har forsmaaet, og som har trøstet sig for hurtigt. Saaledes tænker jeg mig hendes Roman; imorgen kan De fortælle mig, om jeg har taget Feil.

Zinovèse søgte at læse i vore Øine, hvad vi sagde om hende, thi hun følte godt, at det var hende, vor Samtale dreiede sig om, og hun

Jeg vilde ikke byde hende min Arm, da jeg frygtede for, at det ligeoverfor hendes Tjenestefolk skulde see altfor intimt ud. Jeg havde vel kunnet ønske at overtyde mig selv om, at vi havde Et og Andet at skjule for dem, men hun tænkte ikke længere paa at tage Hensyn til at lade dem troe, at jeg kun hændelsesvis var der. Hun var vel gaaet ind paa dette Arrangement, men hun var ikke istand til at vedblive at forstille sig. Hendes Charakters Mod og Aabenhed modsatte sig det; der var formegen Ro i hendes Sind og Tanke til, at hun skulde givet den ringeste Mistanke nogen Anledning. Hun troede sig gammel, fordi hun var tredive Aar, og havde forresten ingen Anelse om, at en fornuftig Mand kunde forelske sig i en Kvinde, der ikke vilde elske. Hun gik vel ind paa at tage Hensyn til Skinnet, naar man gjorde hende opmærksom derpaa, fordi hun ganske manglede Tilbøielighed til at vække Opsigt, og fordi hun haabede at kunne tilbringe Resten af sit Liv ukjendt og ubemærket; men i Kraft af dette Haab troede hun allerede at have opnaaet, hvad hun vilde, og det faldt hende besværligt hvert Øieblik at mindes, hvad der fordredes af hende herfor. Denne Selvforglemmelse gjorde hende kun dobbelt elskværdig, thi det var, som vidste hun ikke, hvad hun var, og hvad hun gjaldt for at være. Jeg har aldrig endnu seet en Kvinde saa ophøiet over sig selv; hvad havde hun da oplevet? Hvilken Visdom eller hvilken Dyd havde hun da øvet for at kunne være saadan? —

Skoven var meget smuk; denne Festsal, som aarlig af lystige Skarers Fødder berøvedes sit Grønsvær og ryddedes for sin Underskov, var uden bestemt Grændse kastet hen over en letbakket Skraaning paa Bunden af en Kløft. Slanke Pinier, ranke som Søilerne i et Tempel, bredte Skygge og Kjølighed over Dalens Sider, gjennem hvis laveste Del en lille Bæk rislede frem. En Lysning i Skoven, hvorigjennem Veien bugtede sig, aabnede sig paa vor høire Haand, og ligefor os krydsedes den af en anden Vei, der gjennemskar Skoven i dens hele Længde og, idet den

Sydens Ledere. Vi troe, at slige forbitrede Skridt, der kun tilskyndes af en fanatisk Kreds, ville føre til et Resultat, som netop bliver det Modsatte af, hvad Norden har ønsket. Unionen kan gjenoprettes, men kun paa den Betingelse, at Syden føler en blød Bomuldshandske i den Haand, der i sig selv er haard som Jern.

En Triplik.

Af vor Discussion med „Folkets Avis“ om Forfatningssagen maa det fremtræde klart for Enhver, at der egentlig ikke hersker nogen principiel Uenighed imellem os. Meningsforskjellen dreier sig blot om et eneste Punkt i det nye Grundlovsudkast, nemlig Landsthingets Sammensætning, og selv med Hensyn til dette erklærer vor ærede Modstander, at han vilde antage Junilovens Bestemmelser, dersom der var Udsigt til at gjennemføre dem. Men hvorledes skal dette skee, saaledes som Situationen nu er, spørger han. Vis os, paa hvilken Maade Majoriteten i Folkethinget vil sætte sin Villie igjennem liveoverfor Regeringen og dennes Allierede, Landsthinget, som begge hylde ensartede Anskuelser i denne Sag, hedder det. Ja, vi skulle gjerne gjøre det; dog skylde vi rigtignok Sandheden at tilstaae, at vor Anvisning vist ikke veier saameget som et Støvgran i den offentlige Menings store Vægtskaal, men at den i dette Dieblik snarere vil blive betragtet som en Misvisning, skjøndt den langfra er skjæv. — I ethvert constitutionelt Monarchi, hvor Regeringsmaaden, saaledes som her hos os, nærmest er parlamentarisk, har Majoriteten i Folkerepræsentationen, naar denne danner et sandt Udtryk for Nationens politiske Stemning, Magten i sin Haand. Flertallet i Folkethinget, der i constitutionel Praxis, som bekjendt, spiller en langt betydeligere Rolle end Landsthinget, kan tvinge et Ministerium, som modvirker det, til at aftræde, og Regenten seer sig da nødsaget til at søge Raadgivere af den herskende Majoritets Anskuelser; thi i modsat Fald vil det flertallige Parti kunne umuliggjøre de vigtigste Regeringsvirksomheder. Møde Kronens nye Raader i et stort Spørgsmaal alvorlig Modstand fra Førstekamrets Side have de jo Ret til at opløse dette og kunne dernæst, støttet paa det overveiende Antal Stemmer i det andet Kammer, udskrive andre Valg. En slig Forholdsregel skulde synes forgjæves; men det er en sikker Erfaring, at det moralske Tryk, som herved udøves paa Folket, altid har fremkaldt væsenlige Forandringer i det opløste Things nye Sammensætning og skaffet Majoriteten Seiren. Dersom nu det bondevenlige Parti faaer Stemmeflerhed i det sammentrædende Rigsraadsfolkething — og det vil en nær Fremtid afgjøre — see vi virkelig ikke, at der er uoverkommelige Farer til Hinder for, at det kan følge ovennævnte Vei. Det vil i det Tilfælde kun gjøre, hvad Majoriteterne i andre constitutionelle Staters Kamre mangfoldige Gange have gjort og derved vundet et heldigt Resultat. Men det bliver et andet Spørgsmaal, om Partiet herhjemme besidder den Dygtighed og det Talent, der ere nødvendige til at gjennemføre den Sag, for hvilken det kæmper. Vare vi overbeviste herom, da skulde vi rigtignok ikke nægte, at vi vilde betragte Bondevennernes Seir som sikker; men det ere vi langtfra, ja vi nære endog en velbegrundet Tvivl derom. — Iøvrigt vil vor ærede Modstander næppe modsige, at det er i høieste Grad baade vanskeligt og betænkeligt at paavise den Vei, et Parti vil og kan følge, kort før der forestaaer en Valghandling, som holder hele Partiets Skjæbne i sin Haand.

„Folkets Avis“ afæsker os, i Form af et Samvittighedsspørgsmaal, en Erklæring om, hvorvidt vi gjerne vilde see Landets Skjæbne betroet til en Fraction, der viser „Ringeagt for Nationaliteten,“ som mangler „Følelse og Sands for Videnskab og Kunst,“ der „vil krænke Individets Rettigheder,“ der „betragter borgerlig Frihed som en Forfatningsskal,“ og som endelig misbruger og skeler til Pressefriheden. Vi kunne strax afgive den beroligende Forsikring, at Intet ligger vore Sympathier mere fjernt end slige jacobinske Tendenser, men vi troe paa den anden Side, at denne Characteristik af det bondevenlige Parti er meget overdreven. Det forbauser os høiligt, at vor ærede Modstander endnu kan nære Tvivl om vore politiske Grundsætninger i Almindelighed. Have vi da ikke ved enhver Leilighed godtgjort, at vi føle varmt for Fædrelandets indre og ydre Frihed, at vi holde strengt paa det, som Grundloven har givet, og at vi vide at skatte Alt, hvad der kan forhøie og forædle Samfundet. Vi ere overbeviste om, at der ikke vil kunne uddrages nogen anden Slutning af vore Ytringer baade tidligere og senere. Vore Anskuelser i Forfatningssagen falde ganske vist sammen med Bondevennernes, men det maa kun betragtes som en ren Tilfældighed. Vi ønske ingenlunde at gjøre os til deres personlige Forsvarere, men vi skulle vistnok ogsaa afholde os fra at fælde en saa bitter Dom over dem. Partiet tæller begavede Mænd i sin Midte, og deres Stræben efter at bevare den oprindelige Junilov har tiltalt og vundet os, men paa ingen Maade gjort os blind for Partifællernes Skyggesider. Vi have jo for nylig selv lyst Fordømmelse over den bondevenlige Alliance med Augustforeningen. Det, som vi mindst ønske, er at blive betragtet som et Hansensk Echo, og Andet vilde man vel næppe blive, naar man ikke forstod at skille Sagen fra Personerne. —

Vi skulle forresten ikke længere discutere den foreslaaede Sammensætning af Landsthinget, og heri vil vor ærede Modstander sikkert ikke fortænke os. Det er utvivlsomt, at der i det nye Thing vil kunne fremkomme et andet Forslag, som vil vide at vinde den Majoritet, der bestemt modsatte sig det forrige. Hvorfor da dvæle ved en Sag, der maa betragtes som død? Vi imødesee Fremtiden med den visse Fortrøstning, at der mellem de stridende Parter vil opnaaes en fast Enighed, der i lige høi Grad kan fremme Folkets og Statens Velfærd. —

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Avignon og Venaissin havde siden det fjortende Aarhundredes Begyndelse tilhørt den hellige romerske Stol. Den førstnævnte Stad har, som bekjendt, erhvervet sig megen Navnkundighed i Verdenshistorien, da St. Peters Efterfølgere residerede her under deres saakaldte babyloniske Landflygtighed. Det pavelige Herredømme havde i det Hele taget stedse været mildt, og Befolkningens sociale Vilkaar befandt sig ikke paa noget slet Standpunkt; men det var dog naturligt, at Frihedens Ideer, der ytrede sig overalt omkring Grændserne, trængte ind i Landenes Midtpunkt og satte Sindet i Bevægelse. Et betydeligt Parti udtalte sig for en Løsrivelse fra den pavelige Myndighed og efterstræbte en inderlig Sammenslutning med Frankrig. Den constituerende Nationalforsamling laante villig Øre til disse Stemmer og ilede med at opfylde deres Ønsker. Den annecterede Grevskaberne som et nyt Departement under Navnet Vancluse, men Kong Ludvig XVI, Kirkens ældste Søn, tøvede af hellig Ærefrygt for den catholske Christenheds Overhoved med at stadfæste Beslutningen. I den Tid, der forløb mellem den tilsagte og factiske Indlemmelse af Avignon i det franske Kongerige, førte et Municipalitet, som bestod af Annexionens Tilhængere, Regeringen i det lille Land. Denne nye Autoritets Secretair var Lecuyer, en Mand, som snart ved sin strenge Embedsførelse gjorde sig forhadt af det Parti, der endnu hyldede Tiaraen. Pludselig blev det Rygte udspredt i Staden, at Jomfru Marias Billedstøtte i Cordeliererernes Kirke havde rødmet og udgydt Taarer. Den overtroiske Mængde ilede derhen og troede heri at see et Fingerpeg fra Forsynet om det Syndige og Brødefulde i Unionspolitiken. Man rettede øieblikkelig sin Harme mod Lecuyer, som blev beskyldt for Underslæb med Kirkens Midler, og stevnede ham for sig. Han begav sig paa den første Opfordring til Capellet; men næppe var han traadt ind ad Døren, førend den rasende Folkemasse kastede sig over ham, og ramt af mangfoldige Dolkestik, sank Lecuyer død om ved Alterets Fod. Denne Forbrydelse kaldte Hævnens Furier frem. En Jacobiner ved Navn Jourdan, som paa Grund af sin Blodtørst hædredes med Epithetonet: „Hovedafskjæreren“ (coupe-tête), stillede sig i Spidsen for en bevæbnet Skare og stormede det Taarn, hvor treoghalvtredsindstyve af Deltagerne i Mordet vare blevne bragte af Municipalitetet. Han lod Fangerne dræbe paa den grusomste Maade. Deres Lig bleve derefter henslængte i en underjordisk Kjælder, der kaldtes „la Glacière“, hvor man tildækkede dem med lædsket Kalk. — Dette afskrækkende Exempel paa Selvtægt fra Befolkningens Side bragte de midlertidige Autoriteter i Avignon til at handle. Jourdan og enkelte af hans Medskyldige bleve fængslede; men den endelige Afgjørelse af Sagen maatte overlades til den franske Regering. Da Efterretningen om de blodige Optrin indløb

---

førte tversover Bækken, lod til at tabe sig i den fjerne Udørken, og saa bugtet og bakket den end er, er den dog den skjønneste Spadseregang, man kan ønske sig, rig og afvexlende hvert Dieblik.

Og Bækken hoppede let afsted, idet den snart snoede sig mellem de sammenvæltede Klippeblokke, snart søgte ud over Grønsværet og snart skiftede Leie, idet den bredte sig udover Veiens Sand som et Sølvflor, man kun anede igjennem den sagte Rislen, som forraadte dens Nærhed. Vissent Løv og duftende Urter trængte sig langs dens Bredder, som hastede de med at drikke dens Vande, før Sommerens Hede tørrede dem bort. Pinierne staae saa ranke i Læ af Klippeskrænterne, der danne et majestætisk Amphitheater omkring Skoven, hvis Bund har saa mild og blød en Farvetone, at man rent forglemmer de askegraae Kalkklinter, der gjennemkrydse Provence. Klippernes, ja selv Stenenes og Landeveisstøvets Natur har aldrig været mig ligegyldig; thi i saadanne Egne gjøre Granitblokkene eller de grovkornede, glimrende Stenmasser altid et vist forfriskende Indtryk. Kalkstenen har vel mægtige Former, der imponere, men dens ensformige Farver ere trættende og frembringe en Følelse af Tørhed og Vansmægten.

Om lignende Gjenstande dreiede de korte Bemærkninger sig, som jeg vexlede med Marquisen det Qvarterstid, vi vandrede frem ad den smukke Vei, der af og til mindede om visse Schweizerpartier. Fru d'Elmeval havde aldrig reist og kun bevaret slige pittoreske Minder fra sin Barndom i Bretagne, hvorfor hun let og hurtigt nød Skjønheden i Alt, hvad hendes Die mødte. Denne Retning hos hende, denne Nydelse i Beskuelsen af Naturen gjorde hendes Selskab dobbelt livligt og indtagende. Hendes Glæde var ikke Barnets jublende Beundring, thi hun bevarede den Alvor og Værdighed, som kun findes hos den legemligt og aandeligt lige modne Kvinde; men hun nød med aabent Die og et venligt Smil Naturens Liv. Man følte, hvor lykkelig hun var derved, og man var

„Jo gjerne; De gaaer med en heftig Feber.“

„Ja, jeg kan hverken sove eller spise.“

„Hvor har De Smerte?“

„Overalt og ingensteds; men jeg hoster, som jeg skulde kvæles. Capellanen deroppe,“ — hun pegede op ttl Capellet, — „som kommer her hver Maimaaned, sagde ifjor, at jeg havde Svindsot og stod ikke til at redde.“

„Og hvad har han foreskrevet Dem?“

„At skrifte og berede mig paa Døden.“

„Har De da gjort det?“

„Nei!“

Hun gav mig dette Svar i en barsk og haanlig Tone; hendes Ansigts Udtryk blev mere mørkt. Fru d'Elmeval betragtede hende forbauset, Ammen og Drengen saae forskrækkede paa hende.

„Det hjælper mig Altsammen ikke, naar jeg snart skal døe,“ vedblev den Syge med Heftighed. „Men en Læge maa vide det og kan sige mig det.“

„Jeg kan Intet sige Dem, før jeg har undersøgt Dem, og her kan det ikke skee, men hvor boer De?“

„Dernede bag Bjerget,“ svarede hun og pegede ned mod Cap Siciers yderste Klinter, „tæt ved Havet, ved Kystvagten. Jeg er Corporal Estapels Kone.“

„Saa har De jo Raad til at søge en Læge eller Leilighed til at raadspørge Dem i Byen, siden De har Kræfter nok til at stige op til Capellet for at bede.“

„Nei, det er en anden Sag! Jeg er altfor hæslig nu til at gaae ind og lade mig see i Byen, og forresten har jeg sletingen Tro til Lægerne der; de have ingen Gavn kunnet gjøre mig.“

„Men har De da gjort, hvad de have foreskrevet Dem?“

til Paris, satte den lovgivende Forsamling ufortøvet Begivenheden paa Dagsordenen. Man skulde have troet, at Gironden ved denne Leilighed vilde stemme for en alvorlig Afstraffelse af Ophavsmanden og dem, der ivrigst vare gaaede ham tilhaande. Men baade med Beklagelse og Forbauselse maa man erfare, at den ædle, milde Vergniaud gjorde sig til hans Forsvarer. Girondens Ypperste talte til Jourdans Fordel med en indtrængende Varme; men han kunde ei Andet end rødme, hvergang en Stemme fra Feuillanterne mindede ham om, at han besmykkede en Forbrydelse. Det var kun for at sikre sig selv Frihed til at udøve Brud paa den lovlige Orden, at Girondinerne her begunstigede „les glaciaristes“. Men de betænkte ikke, at de derved svang Gjengjældelsens Svøbe over deres eget Hoved. De Mænd, som mest afskyede Blodsudgydelse, forberedte saaledes de skrækkelige Scener i September, da Bourbonernes Offer sad indespærret i Temple. Jourdan blev amnesteret; han løstes af sine Lænker og drog som en Triumphator gjennem Avignon. Beretningen om den Jubel, der fra Pøbelens Side var bleven ham tildel, indtraf lynsnar til Hovedstaden; men Vergniaud læste den med en mørk, nedslagen Mine. Det forekom ham, at han i dette Øieblik stod paa en brændende Vulkan, hvis Udbrud han ventede, men endnu ikke frygtede. —

Fra disse ubesindige, sørgelige Forsøg paa at løsne og tilintetgjøre de Baand, der sammenholdt Samfundet og Statens Indre, vendte Girondinerne sig mod Kongen og dennes Raadgivere. De stræbte efter at berøve Monarchen enhver Støtte og fjerne alle troe Tilhængere fra ham. Var dette Maal først naaet, da vidste de, at den høieste Magt, saaledes som Forholdene idetmindste endnu stillede sig for Jacobinerne, maatte tilfalde dem. Gironden førte sin Kamp mod Kronen baade paa en middelbar og umiddelbar Maade. Først angrebe de nemlig Emigranterne og de ubeedigede Præster og udsatte derved Ludvig XVI, da denne ikke lagde Skjul paa sine Sympathier for hele Folkets Vrede; dernæst søgte de ved en ligefrem Opstand at tvinge Kongen til at fratræde. Girondinernes Optræden mod Emigrationen og den fanatiske Geistlighed er berettiget og høibjertet, men deres dermed forbundne hemmelige Planer ere smaalige, for ei at sige uværdige. Republikaneren maa altid fremtræde med aabent Vizir; det sømmer sig ikke for ham at anvende diplomatiske Rænker. De tilhøre Monarchiet. Men det er næsten altid eiendommeligt for bløde, bøielige Characterer, at de ved Siden af offentlige Skridt virke i det Skjulte. — Den girondistiske Opstand og de Aarsager, der hidførte den, ville vi paa sit Sted komme til at berøre. —

Da Bastillen gik op i Flammer, tog Emigrationen sin Begyndelse. Den gamle Adel, der ved Menneskerettighedernes Erklæring og Privilegiernes Afskaffelse følte sig krænket i sit Inderste, kunde ikke taale den revolutionaire Luft, men higede efter Absolutismens Arne. Den ilede derfor over Pyrenæerne, Alperne, Rhinen og Canalen for at søge Beskyttelse hos Europas Monarcher, som hadede Folkesouverainitetens Princip, og hvem de søgte at ophidse mod Fædrelandet. Ludvig XVIs Brødre, Carl af Artois og Ludvig af Provence, opsloge deres Residens i Coblenz, hvor Emigranterne trængte sig om dem og ofrede Smigerens Virak. Det var et forunderligt, broget Billede, som dette „France extérieure“ frembød. Forlystelserne fra Versailles gik her igjen i en forværret Udgave. Arvingerne til de berømteste Navne, hvidhaarede, gigtsvage Officierer, unge, opbrusende Mænd og letfærdige Kvinder tumlede sig i den lille Rhinby. De delte deres Tid mellem aandssløvende, pedantiske Sysler og timelange Forbandelser mod Begivenhederne i Paris. Greven af Provence, der kaldte sig „Regenten,“ da han betragtede sin kongelige Broder som Fange, sendte Gesandter til Cabinetterne og ansatte Ministre ved Hofferne. Den tilbageblevne Adel, som fandt det under sin Værdighed at svigte sin Herre i Farens Øieblik, overøstes med Haan og modtog daglig Spinderokke, der tilsendtes fra Coblenz. Prindserne conspirerede aabenbart mod Nationalforsamlingen, udstedte Protester mod dens Beslutninger og brevvexlede hemmeligt med Ludvig XVI. Efterat Kongen havde besvoret Forfatningen, begyndte de at organisere en lille Emigranthær, med hvilken de vilde slutte sig til det allierede Europas Tropper, naar disse bleve førte til Paris for at knuse Revolutionen og forvandle Friheden til en blodig Drøm. Disse forræderiske Skridt og Formaal vakte ikke blot en retfærdig Harme i den lovgivende Forsamling, men fremkaldte en lignende Stemning blandt Folkets store Masse. En Deputation fra „les halles“ anmodede Repræsentationen om Emigranternes Afstraffelse, og Gironden tog med Energi og Dygtighed Sagen i sin Haand.

En literair Curiositet.

Der levede i Midten af forrige Aarhundrede en Mand her i Landet, der hed Wadskjær, og det var en høist mærkværdig Mand. Han var i Besiddelse af Evner og Egenskaber, der efter hans egen Mening gjorde ham skikket til at søge saavel Toldassistentposter som æsthetiske Professorater; igrunden egnede han sig vist ligelidt til begge Dele, men Professoratet i Æsthetik og Poesi fik han dog ved Sorø Akademi. Af denne Mand haves en Mængde forskjellige Poemata, fornemmeligt dedicerede til kongelige og høifyrstelige Personer, og alle vidne de mere eller mindre om Forfatterens geniale Smagløshed og ualmindelige Routine som Formens Behersker. Det er særligt Geburtsdags- og Bryllupscarmina, der ere os efterladte, i hvilke de mest paradoxale Lignelser, de vildeste Ordspil og de plateste Vittigheder kappes om at vække Samtidens Beundring og Eftertidens Forundring. Thi alle disse Lignelser, Ordspil og Vittigheder kaldte Poeten sublime Tanker; havde han kun ikke gjort det, saa vilde han maaske den Dag idag blive anseet for en overmaade vittig Mand og blive læst overalt — som saa mange Andre af lignende Bonitet. Nu bliver han derimod anseet for smagløs, raa og vammel thi en Digter maa bedømmes fra det Standpunkt, paa hvilket han selv sætter sig. Det er Wadskjærs Feil, at han satte sig paa Cathedret i Sorø.

Nedenstaaende lille Poem er en Omarbeidelse af et af hans Muses Fostre: „Brød og Brud.“ Alene Titlen er ganske Wadskjærsk og dog saa tiltalende for en moderne Bevidsthed; thi den Art Poesi gaaer for en stor Del igjen i vor Tid, ganske vist noget lutret og renset, men dog ikke stort mere end Sproget har ført det med sig. Men nu kalder den sig ikke længere sublim og pathetisk, nu kalder den sig vittig og morsom; nu tales der ikke mere om Carmina og Poemata, men om Viser og Smaating, og „Branderne“ leve og leve høit i vor letfærdige Tid. Lader os derfor ikke lee altfor høit ad hin gamle, smagløse Professor, thi med det Samme kunde det jo nok være, at vi loe os selv ud. Vi mene naturligvis ikke, at vore virkelige Digtere ere Wadskjærer; den danske Digtekunst har ingensinde staaet paa et høiere Trin end i dette Aarhundrede, men desto mærkværdigere bliver da det Phænomen, at hin legende, barnagtige og raae Bastard, som vi kunne kalde Branderpoesien, kan bestaae sammen med den sande og virkelige Poesi, og at Fabrikanterne af hine kunne blive lyste i Kuld og Kjøn med Digterne af denne og det af Nationens større Flerhed. Og dog er det maaske ikke saa forunderligt; enhver Ting har jo sin Avers og sin Revers, og Reversen er ofte i mere end een Forstand det Modsatte af Aversen — paa den ene Side af Mønten staaer det danske Vaaben „med Hjerter og Løver i sit Skjold,“ paa den anden Side et kronet Ho'ede, og det er den samme Haand, der har stemplet begge Siderne.

„Brød og Brud er som alt bemærket noget omarbeidet, men vi troe at turde sige, at det Wadskjærske Charakteristikon derfor dog ikke er udvisket. Poemet er blot moderniseret en Smule, men næppe mere end at det nu seer ud saaledes, som det vilde have seet ud, ifald Wadskjær havde levet iblandt os og kaldt sig — ja gjæt nu engang! „Kjært Barn har saamæn flere Navne.“

Brød og Brud.

Et Levebrød og saa en livlig Brud,
Det er et Nymphepar, Enhver fêterer,
Hvortil den hele Verden inclinerer,
En altid gyldig, altid gylden Hud,
Som blænder hver Examens-Jasons Øine
Og tryller ham med nogle søde Løgne.

Den første Nymphe er saa stiv som Jern
Og meget ofte vanskelig at magte,
Men alle Kæmper, som er uforsagte,
Faae Levebrød tilsidst trods hvert et Værn.
Især hvis Kæmpen skrapt med Sølv kan skyde,
Da vil han vistnok ei sit Skud fortryde.

Intet, thi jeg har kjendt meget godmodige og aabenhjertige Folk med denne Eiedommelighed, men det tørre, haanlige Smil i Forbindelse hermed vidnede om en ond Villie.

Marquisen hilste venligt Enhver, som hun mødte i Bevidstheden om, at hertillands vil den Fattige hilses først. Han fordrer vel ingen Høflighed, men viser man ham heller ingen, føler han sig saaret og hilser Dig barsk og halv fornærmet. Sig ham først et venligt Ord, og han er strax din Ven.

Den blege Kvinde bad ikke eller bad som en Provençalerinde, idet hun strax holdt inde for at betragte, undersøge og udspørge de Kommende. Da Marquisen bøiede sig let, idet hun gik forbi, gav hun hende kort og skarpt Landets Hilsen: Goddag, Goddag, og greb sin Stok og sin Kurv for at gaae. Vi andre kom forbi, hun gav sig til at følge os, og vi hørte Marescat sige til hende: — „Goddag Zinovèse; vil det ikke gaae længere?“ — Svaret hørte vi ikke; vi vare allerede noget forud. Nedstigningen gaaer temmelig rask, men Stien, som snoede sig i Zigzag, er ikke trættende. Paul løb rask i Forveien, og hans Moder, der ikke vilde tabe ham af Syne, ilede efter ham, og ti Minutter efter vare vi nede. Der gjorde vi Holdt i en lille Kløft; Ammen aabnede en lille Kurv for at give Drengen lidt Mad, og Fru d'Elmeval delte en Appelsin med mig.

Imidlertid indhentede Zinovèse og Marescat os. De havde fortsat deres Samtale, og Marescat gik nu i Forveien for at vande Hestene, medens den blege Kvinde kom henimod os.

„De er nok Læge?“ sagde hun og vendte sig mod mig.

„Ja, og De er vist syg?“

„Ja meget syg; men er De dyr?“

„Nei, jeg tager ingen Betaling.“

„Saa er De altsaa rig?“

„Nei, men jeg practiserer ikke her i Egnen.“

„Saa vil De altsaa ikke sige mig, hvad jeg feiler?“

selv lykkelig i hendes Nærhed uden at føle Trang til at gjøre hende Spørgsmaal herom.

I Udkanten af Skoven, vi saaledes streifede igjennem, blev Plantevæxten fattigere, og Træerne stode mere spredte, omsnoede af Ørkenens Venner, de tornede Slyngplanter, og pludselig aabnede Kløften sig foran os som et stort Bækken, der indsnevredes og omsluttedes af Pynterne Cap Sicier og Nôtre-Dame-de-la-Garde. Fra en Affats her kunde vi, naar vi vendte os mod Nord, see hele Halvøen i Perspectiv udover Skovens mørkegrønne Tæppe, som i sine bløde Folder baade skjulte og røbede Egnens bakkede Charakter og kun lod Six-Fours mørke Kegle og det blaalige Ollioule og Pharons Toppe blotte. Herfra var eller syntes Alt at være øde og forladt; kun Skove og Bjerge omgave os, nær eller fjernt var intet Hus, ingen Landsby at øine, der kunde forraade Menneskers Tilværelse; Six-Four er jo kun en Hob Ruiner, en uddød By.

„Skulde man ikke her troe sig hensat til en øde Ø?“ udbrød Grevinden. „Og søger jeg at orientere mig ved at see ud efter Havet langt borte i Sydvest — nei tal ikke,“ vedblev hun, „hører De det dernede tilhøire, tilvenstre og bag os. Det slaaer mod Foden af de Bjerge, hvis Inderside vi nu følge. Stiger De med op paa Toppen her eller til Capellet? Paa tre Qvarter kunne vi være der. Der er saa deiligt, Veien er slet ikke steil, og vi kunne hvile ud, før vi stige ned igjen.“

Skyer indhyllede Klintens Top i deres Slør, men det var rosenfarvet og ikke tæt. Marescat bemærkede, at de syntes at samle sig om Forbjergets Tinder og dreve bort fra Capellet. Dette skulde derfor være vor Vandrings Endemaal.

Bjergets violblaae, lysende Sideflade tindrede i Solens lodrette Straaler som en uhyre Amethyst; men snart slukkedes Glandsen. Vi trængte ind i den sønderrevne Klints Skygger; Marescat og jeg strede

Den anden Nymphe er af anden Art,
Hun skyder selv — med Oinenes Granater,
Og skudte bli'er de kæmpende Soldater,
Men storme kun i endnu større Fart;
Og aldrig falde de i Kæmpevalsen,
Men Bruden falder — Kæmpen kjønt om Halsen.

Vel synes ogsaa stundom hun saa stiv
Og haard som Jern, men det er ei med Rette;
En Smule Snørliv kun og lidt Blanchette
Gjør lidt uboielig det unge Liv.
Hun ellers blød og smeltende som Vox er
(Her har De en af Wadskjærs Paradoxer).

Se, disse Nympher bør nu følges ad
I Lyst og Nød, i Livet som i Døden,
Den Første er det, som forskaffer Føden,
Hvoraf den Anden ved at lave Mad.
Den Første kan man leve af — figurligt,
Den Anden kan man leve med naturligt.

Hvad er et Levebrød foruden Brud? —
En Himmel vel, men uden nogen Stjerne,
En deilig Nød, men uden nogen Kjerne,
Et bart og goldt og bladløst Blomsterskrud,
En stolt Gefreiter uden nogen Menig,
Et net Par Benklæ'er uden et Par Ben i!

Hvad er en Brud foruden Levebrød? —
Et herligt Speil, men uden nogen Ramme,
En yndig Blomst, men uden Blomsterstamme,
En Smørklump, men som mangler Risengrød;
Det er en Due, men som mangler Rede,
En Hvedesimlebager uden Hvede!

Et Levebrød — flux tage man en Brud,
Man vente ei, men handle ufortøvet,
Dog aldrig omvendt, gjæve Søn af Støvet!
Har Du ei Stald, saa kjøb Dig ingen Stud,
Det klæder ei at see Triumpher feiret,
Før Fjenden er bekæmpet og beseiret.

S. V.

Det kgl. Theater. De to Armringe. Det er første Afdeling af „Landet fundet og forsvundet," staaer der paa Placaten; havde dette blot ikke staaet, ja, saa vilde man sikkert nok have faaet et disharmonisk Indtryk af Stykkets Opløsning, men man vilde dog maaske have fundet sig tilrette med dette Indtryk i Kraft af den nordiske Sagacolorit, der gaaer over hele Stykket, og som vilde have bragt En til at troe paa en saadan gjensidig Opofrelse og en saadan Resignation. Nu derimod ved man, at Sagen ikke er klar, fordi „Skibet er klart", nu ved man, at med Afreisen er ikke Alt forbi fra Digterens Haand, og nu spørger man og med fuld Berettigelse: hvad saa? — Kommer Bjørn igjen, eller hvorledes gaaer det ham i det fremmede Land? Hvorledes gaaer det Thorkild og Thuride? man troer ikke paa deres Lykke, thi man troer ikke paa Thurides Resignation. Og naar et Theater dicterer et Spørgsmaal, kan det ikke fordre, at Svaret skal søges i en Bog. — Udførelsen maa kaldes god, naar man ikke stiller den Fordring til Dramaets og Tragediens Helte og Heltinder, at de skulle være Charakterer med forskjelligt udpræget Individualitet fra Skuespillernes og Skuespillerindernes Hænder i de forskjellige Dramaer og Tragedier; og en saadan Fordring stilles nu engang ikke.

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Tivoli, Forestilling Kl. 4.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Repertoire.

Mandag: De to Armringe, Pas de quatre og Man kan hvad man vil. Tirsdag: Væringerne i Miklagard. Onsdag: Figaros Bryllup (uden Abonnement). Fredag: Figaros Bryllup. Lørdag: En Caprice og Et Folkesagn.

Det kongelige Theater.

Søndagen den 21de Mai 1865, Kl. 7:
Faust,
Opera i 5 Acter, af Jules Barbier og Michel Carré. Oversat til Musik af Ch. Gounod af Hr. A. Hertz. Med tilhørende Dands.

Folketheatret.

Søndagen den 21de Mai 1865, Kl. 7:
Gjøngehøvdingen,
Folkeskuespil med Sange og Chor i 5 Acter af M. W. Brun.

Casino.

Søndagen den 21de Mai 1865, Kl. 7:
Naar Djævelen banker paa!
Folkecomedie i 5 Billeder, med Sange og Chor. Intriguen efter Dupeuty.

Udgivet og forlagt af F. W. Thomsen. — J. Cohens Bogtrykkeri.

om, hvem der skulde bære lille Paul, som slet ikke vilde bæres; Fru d'Elmeval gik med faste og sikre Skridt foran.

Ved Capellets Fod aabner Afgrunden sig svimlende; næsten lodret nedenfor skummer Havet. Klippevæggen sænker sig med smaa Affatser, hist og her klædte med en sparsom Plantevært og Dvergbuske, fremspringende Knolde med purlet Krat, Stenbræk og Hæggebær, der klamre sig til de bratte Grusflader, der hvert Oieblik true med at synke ned. Det er et forunderligt, storartet fantastisk Skue. Ved vore Fødder laa Sacristanens Have, et Par Ærtebede, indhegnede af en Række Stene og med en Stige, man klatrede ned ad til den. Paa vor venstre Haand dukkede Cap Sicier sin savtakkede Profil dristigt i Havet; tilhøire smeltede de skovklædte Klinter sagte hen i Strandbreddens og Oens elegante Linier. Foran os strakte Havet sig ud i det Fjerne. Vi stode paa Frankrigs sydligste Pynt, og vi hyllede Paul tættere ind i hans Kappe, thi Vinden var bidende kold. En Taagebanke, halv gjennemsigtig i Udkanten, men uigjennemtrængelig og tæt i Horizonten vuggede som en Drøm paa Middelhavet, hvori Skibene, der syntes at svæve gjennem Rummet, forsvandt. Ved Klintens Fod skjelnede man de tindrende klare Bølger, der blinkede i Solens Straaler. Lidt længere ude var deres Skjær grønligt, derefter opalfarvet, og efterhaanden tabte de sig og svømmede ud i Et med Taagestriberne. En Baad kom tilsyne og forsvandt atter flere Gange, dukkede helt ind i Taagen og smeltede aldeles bort. Fiskernes kraftige og muntre Stemmer løde op til os, som en fantasisk Latter fra Havets usynlige Aander.

„Blev de borte?" raabte Paul.

„Nei," svarede Marescat, „men Skyen er imellem dem og os."

„Her staae vi jo ved Verdens Ende," udbrød Marquisen, hvis mindste Ytring jeg tydeligt mindes. „Alt det Blaae her foran tilhører kun Gud."

Et Oieblik rev Vinden en Aabning i Skyen, og vi kunde imod Øst

skimte la Ciotats romantiske Kyster og Ørnenæbet, den forunderlige, skarpe Klippe, der som et uhyre Næb syntes at drikke Havet ud og lure paa Skibet, der flyver forbi for at sluge det. Vi lavede os til at stige ned, for hurtigst muligt at undflye den skarpe Blæst og de klamme Skyer, thi Capellet stod tomt og tillukket, udenat dets hvidkalkede Ydre frembød nogen Interesse, da vi, idet vi forlode den indhegnede Terrasse, hvorpaa det hviler, ved Foden af et af Stenkorsene, der betegner Pilegrimmen Veien, fik Oie paa en knælende Kvinde.

Hendes Stilling og maleriske Klædning i den øde Ramme, det røde Tørklæde, hun havde knyttet om Hovedet og kastet ned omkring Skuldrene, hendes brune Kjole med dens brede, store Folder, det ravnsorte krusede Haar, der i lange Krøller faldt ned omkring hendes marmorblege Ansigt, de magre Hænder, Staven, hun havde stukket gjennem Hanken paa Bastkurven og stillet foran sig opad Stenkorset, det Hele gjorde et mægtigt Indtryk paa os, som var det den bodfærdige Magdalene selv, hvis Billede aftegnede sig paa den hvide Klippegrund. Paul var løbet i Forveien, men ilede forskrækket tilbage til os.

Hun var forresten overordenlig deilig med fine og rene Træk; hendes Dragt tydede hverken paa Armod eller Nød, men angav heller ingen bestemt Stand; det var en Kvinde af Folket; men om hun var Bonde, Arbeiderske eller Fiskerpige var ikke let at afgjøre. Hendes grove Klædnings overordenlige Renlighed vilde overalt have vakt Opmærksomheden, thi ingensteds i hele Frankrig seer man Kvinderne mere forsømmelige i denne Henseende end netop i Provence.

Men hverken hendes Skjønhed eller usædvanlige Properhed kunde udslette den Mistillid, som hendes Ansigt indgjød os. Hendes Oie var kulsort, men lille i Forhold til Oieæblet, og naar hun løftede Oielaaget for at see skarpt, havde det et gjennemborende Udtryk af Brede eller Vildhed. De smukt tegnede Oienbryn løb sammen over Næsen og vidnede om Heftighed, Listighed og Skinsyge. I og for sig betyder dette Tegn vel

Tilskueren.

Nr. 17. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. Søndagen den 28de Mai. Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. 1865.

Sommerstemning.

Nu kommer Som'ren i glødende Dragt,
Solstraaledands og Regnbuepragt,
Nu er der lifligt i Skoven,
Glimtende leger Voven.

Nu gad jeg hvile bag Bøgenes Ly,
Følge den fløitende Lærke mod Sky,
Bugges i Blund af en Kilde,
Viftes af Vaarvinde milde.

Glemme de dagligdags, tyngende Savn,
Knyste den hele Natur i min Favn,
Kysse Dryaden bag Løvet,
Men — jeg er bundet til Støvet.

Ja, jeg er bundet som Fuglen i Bur,
Bundet som Fangen bag Fængselets Mur,
Bundet til Varmen i Staden,
Bundet til Støvet paa Gaden.

Men til at drømme mig ud har jeg Lov,
Ud i den friske, foryngende Skov, —
End i mit Bryst er det Sommer,
Vinteren tidsnok kommer.

Hofman-Schmidth.

Hjemme og ude.

Den 30te Mai, Dagen da Valgene skulle foregaae til Rigsraadets Folkething, nærmer sig nu med stærke Skridt. Agitationen drives med megen Energi baade fra det bondevenlige og det national-liberale Parties Side; men det maa indrømmes, at de Midler, hvoraf det første betjener sig, ere alt Andet end hæderlige. Bondevennerne have i den senere Tid gjort sig skyldige i to overordenligt store Feiltrin. De ere nemlig optraadte som Augustforeningens trofaste Allierede og have dernæst udgivet en Valgkatechismus, der ved sin Raahed og fuldstændige Mangel paa Blik for Forholdene nødvendigvis maa kaste en stærk Skygge paa deres Ledere. Alliancen blev først tilbagevist med politisk Harme af Hr. J. A. Hansen, men ved Prøvevalget i Storeheddinge fik man et slaaende Bevis for, at den virkelig existerede. Her optraadte Alberti og anbefalede Hr. Cand. polit. Scavenius, der har glimret blandt Augustinerne. Denne unge Mand gjorde sig øieblikkelig al Umage for at tjene sine Sporer og erklærede da, gjennemtrængt af gothisk Selvstændighedsfølelse, at han var *reactionair*. Vi kunne forstaae, at en udlevet Mand, der med sygeligt Velbehag dvæler ved Hoffesterne paa Amalienborg og Sorgenfri, kan fremkomme med en saadan Ytring; men i et ungt Menneskes Mund er den falsk og unaturlig. Vor Tanke ledes herved hen paa et lille Sted i et af Lamartines Skrifter, hvor den store Forfatter udbryder: „Beviset for, at Friheden er Menneskets guddommelige Ideal, ligger deri, at den er Ungdommens første Drøm, og at den ikke slettes af vor Sjæl, førend Begeistringen er borte og Aanden er sløvet — il n'y a pas une âme de vingt ans, qui ne soit républicaine; il n'y a pas un coeur usé, qui ne soit servile.“ —

Den bondevenlige Ledetraad til Brug ved Valghandlingen er allerede ovenfor bleven charakteriseret med et Par Ord; men vi skulle kun tilføie, at den endnu klarere fremtræder i sit sande Lys, naar den sammenlignes med det Manifest, som Folkeforeningen har udstedt til Vælgerne. Medens man i den første kun finder Forbitrelse og Forblindelse, aander der gjennem det sidste en rolig og værdig Tone. Vi gjentage det, at vi helst saae Grundloven i dens oprindelige, uforandrede Skikkelse; men vi ere paa den anden Side ikke fortvivlede Fanatikere, der sætte en mindre skadelig Forfatningsparagraph over Fædrelandets Velfærd. Vi troe fast paa Muligheden af en gjensidig Overenskomst og ansee en anden Sammensætning af Landsthinget end den af Fællesudvalget foreslaaede for ønskelig; men vi ville selv i dette Punkt ikke holde paa Junilovens Bestemmelser, naar de *kun* kunne gjennemføres ved *svigagtige* Midler. Thi da viser det sig, at Nationen har i Virkeligheden ønsket en anden Ordning, og Seirherrerne staae da ikke med Palmer, men med Nælder i Hænderne. —

En Begivenhed

af

Recapitulator.

Ordets Frihed blev dog ikke benyttet i noget stort Omfang. Det lod næsten til, at man følte sig trykket af den sarcastiske Petersens Nærværelse. Naar Major Rasmussen, som dog var en anerkjendt og øvet Taler, ikke kunde gaae Ram forbi, hvorledes skulde det saa gaae en mindre øvet?

Da reiste Majorens Søn, den unge Rus, sig, purrede op i sin Hanekam og begyndte:

„Mine Damer og Herrer! Det er Dem jo Alle bekjendt, at der er Noget her i Livet, der kaldes et godt Ho'ede. Hver lille Kreds har i sin Midte et saadant godt Ho'ede, der ikke kan sige to Ord, udenat det ene maa være en Brander; det er som en Sygdom, en Betændelse, og ethvert Anfald applauderes, ethvert Indfald applauderes, ethvert Udfald applauderes, stadigt med rungende Bifald i den lille Kreds. Det er derfor intet Under, at Betændelsen er incurabel; Applaus er just intet antiflogistisk Middel. Til Trods for denne Brandermani, denne Brandbyld, har et saadant godt Hoe'de det dog umaadelig godt. Det er tilfreds med hele Verden, og hele Verden er tilfreds med det. Verden er jo den lille Kreds af Applauderende. Ho'edets eneste Bekymring, eneste Opgave er at vindicere sig mere Terrain, at udvide sin Verden, men Ho'ederne ere sjeldent Christophori Columbi, saaat Forsøgene som oftest ere meget mor-

Temperament ført til at see Alt i det bedste Lys. Han troede sig allerede lykkelig sluppen fra sit Eventyr paa Roques Landsted og aandede saa frit og let som en Mand, der har været bange for at miste sin Frihed. Jeg fortalte ham Intet om min Spadseretour med Marquisen, undgik rent at omtale hende, og dog følte jeg mig opfyldt af Skinsyge mod ham. Han lod til at iagttage mig med Overraskelse, syntes at gjætte paa, hvad der nagede mig, og afholdt sig kun fra at udspørge mig for at forbeholde sig selv at udfinde Grunden til min Stemning mod ham.

Da jeg kom hjem til mig selv, lettede jeg mit Sind for alle disse urolige Tanker ved at skrive til Baronen. Saalænge vi havde været sammen, havde vi daglig tilbragt et Par Timer med fortrolig Samtale som oftest i fuld Samstemning, og vare vi en enkelt Gang uenige i vore Anskuelser, var dette kun een Behagelighed mere. Baronen var i Besiddelse af en Aandsklarhed, en Hjertets Friskhed og en Formens Finhed og Lethed, der gjorde mig hans Omgang kjær og fik mig til at skatte hans Venskab som en uvurderlig Besiddelse.

Jeg savnede min daglige Underholdning med den fortræffelige, gamle Mand. La Florades større Livlighed havde vel i Førstningen gjort mig utro mod ham, men jeg følte nu ikke længer den Støtte i ham, den Klogskab og Forstandighed, der havde gjort mig saa megen Gavn hos Baronen, og da jeg nu huskede paa, at jeg endnu kun havde tilskrevet min gamle Ven et kort Brev af og til, tog jeg fat paa et længere, som fandt ham i Nizza. Jeg vogtede mig imidlertid vel for at lade ham mærke, hvor nær Marquisen var knyttet til mine lønlige Tanker, uden dog at skjule ham dem ganske, og idet jeg beskyldte mig selv for Svaghed og Galskab, lovede jeg min kjære Mentor at bekæmpe Fjenden af al Magt.

Jeg seilede lige over til Stranden, hvor Zinovèse boede, sendte Baaden tilbage og gik Resten af Veien langs Kysten og meldte mig hos Toldvagten ved den røde Bom. Man lod mig vide, at jeg ikke kunde passere Bommen, men maatte slaae ind til Høire gjennem Kløften ved

søgte øiensynligt at tage sig ud til sin Fordel for os. Hun traadte nogle Skridt nærmere og bad eller rettere fordrede en Appelsin af os, som hun strax fik.

„Daarlig Frugt!“ sagde hun. „Den er fra Hyères; der due de ikke. Nei i min Hjemstavn modnes de kun rigtigt.“

„Hvor er De da fra?“ spurgte Marquisen hende.

„Fra Bjergene hist, fra Monaco.“

„Jeg hørte nok paa Deres Udtale, at De ikke var her fra Egnen. Men hvorfor kalder man Dem da Genueserinden?“

„Det er et grimt Navn, som Kvinderne her af Misundelse have givet mig; men jeg har antaget og beholdt det for at ærgre dem.“

„Hvorfor er det saa grimt et Navn?“

„Fordi de fra Provence foragte dem fra Genua og bære Nag til dem for Fiskeriets Skyld. Provençalerne vilde helst have Fiskeriet langs Kysterne for sig selv, og engang havde de da ogsaa Monopol derpaa; men nu tilhører Havet hele Verden, og Baadene fra Piemont og de andre nærmere Kyster komme herop og tage, hvad de kunne faae. Derover vilde der saa blive Strid og Spektakler paa Havet, naar man bare turde, men Kystvogterne ere der og forhindre det. Men der er da dem, der gjerne dræbte Vogterne med for at kunne hævne sig paa de fremmede Fiskere og selv stjæle Vandet i Havet.“

„Stjæle Vandet i Havet? Hvordan det?“

„Jo, for at lave Salt deraf uden at behøve at betale derfor. Loven forbyder jo at tage saameget som et eneste Glas Vand i Havnene, og ved Kysten kan man kun bjerge en Spandsfuld af og til; og det kunde da forresten ogsaa forpurres, naar man bare vilde. Seer jeg blot Nogen med saa meget som en Strippe, kalder jeg paa Folkene i Vagten. Sover I? siger jeg; gjør Jeres Pligt og pas paa Regeringens Vand.“

Marquisen afholdt sig fra al Reflection og vedblev, kun for at vide

somme i deres Ubehjælpsomhed. Vi ere nu t. Ex. her iaften nogle gode Venner samlede, vi spise godt, og vi drikke godt, og vi holde Taler mere eller mindre godt, men der er Ingen af os, der vil falde paa at kritisere hverken Maden eller Drikken eller Talerne; vi ere fornøiede med, hvad vi have, for vi more os, og det ville vi have Lov til. I Paranthes vil jeg dog gjøre Tante min Compliment for den forlorne Skildpadde. Iblandt os har nu et af disse gode Ho'eder faaet Indpas, ja, det skal ikke være nogen anonym Pamphlet, altsaa: det gode Ho'ede hedder Hr. Petersen og er Silke- og Klædekræmmersvend og sidder derovre ved Siden af min Cousine. Hr. Petersen har en Kreds af Venner, og Gudbevares! disse Venner ere vist meget respectable; de bære sig ad ligeoverfor Hr. Petersen, som jeg har skildret; de applaudere Alt, hvad han kommer med, og det er der Flere end dem, der gjøre. Thi Hr. Petersen er Poet, og som saadan har han ogsaa sit Publicum omkring i Sangerindepavillonerne, hvis Begeistring faaer Luft i en Udstrømning af Firskillinger. Det er derfor slet ikke saa underligt, at Hr. Petersen paa Grund af slig Furore føler sig som et særdeles godt Ho'ede, han er det virkelig — ligeoverfor Sangerinder og deres Publicum og alle Silke- og Klædekræmmerlaugets yngre Medlemmer. Det er heller slet ikke saa underligt, at Hr Petersen ikke altid føler sig tilfreds i denne sin Verden, at han stræber efter at vinde Terrain i en anden, men — ja, her kommer Men'et — men naar Hr. Petersens Bestræbelser træde frem paa den Maade, som vi før saae, da troer jeg bestemt, — ja, Hr. Petersen er min Onkels og Tantes Gjæst, altsaa er det i Form af en Skaal, at man siger ham sin Mening; derfor: Gid De, Hr. Petersen, naar Deres Længsel i kommende Tider skulde drive Dem fra Deres gamle Verden henimod en ny, gid De da maa have mere Held i Deres Erobringsforsøg end iaften, thi jeg troer nok, at vi her ere enige om, at de iaften vare lidt vel keitede og lidt vel enfoldige. Gid med andre Ord Deres fremtidige Seilads imod en ny Verden maa vidne en hel Del mindre om Columba og en hel Del mere om Columbus. Derpaa ville vi tømme vore Glas!"

„Drengen har arvet mine Talegaver, det er aabenbart!" udbrød Majoren, idet han reiste sig; „det var en meget passende Skaal; den vil jeg drikke med Dem, Petersen."

Den fêterede Petersen klinkede med et forlegent Smil til alle Sider, og Skaalen blev drukket. Da han derefter satte sig ned, følte han sig dog ligesom noget lettet. Vreden havde nu faaet Luft hos dem, han havde fornærmet; der var nogen Sandsynlighed for, at det vilde være forbi dermed, og en tung Sten — med Runeindskriften: en Dragt Prygl og et Par knyttede Hænder i Hautrelief — var væltet fra hans Hjerte. Han begyndte ogsaa paany at conversere sin Borddame med temmelig Livlighed, hvorved hun lidt efter lidt syntes at glemme de nedslaaende Betragtninger, hun havde siddet og anstillet over Kvindens Stilling i Samfundet, naar Kvindens Næse er tilbøielig til at rødme om Vinteren.

Ovenpaa denne Tale udbredte der sig i det Hele en større Livlighed over Forsamlingen. Den unge Talers Ytring, at her kritiseredes ikke, syntes at have givet Adskillige Mod, hvorfor en Uendelighed af Taler og Skaaler paafulgte. Majoren udbragte blandt Andet en Skaal for Danmarks Land- og Søværn, som man nu ganske sikkert vilde faae Brug for. Han havde netop i Aften seet i „Berlingske", at store Indkaldelser skulde skee. Han henvendte nogle opmuntrende Ord til Emil i den Anledning, da han ansaa det for utvivlsomt, at han jo kom derover. Det, at Dannevirkestillingen skulde sættes under Vand, som han ogsaa havde hørt, mente han, var et utvivlsomt Bevis paa, at nu blev det Alvor.

„Nei! skal den sættes under Vand?" jamrede Fru Lassen, „og der skal Emil over, og Du kan jo ikke svømme, vel Emil?"

„Nei, ikke synderligt."

„Ja, er det ikke rædsomt! saa vil de ikke blot skyde min Dreng, men drukne ham ovenikjøbet."

„Aa lille Mama, jeg anskaffer mig et Redningsharnisk; det beskytter baade mod Ild og Vand."

„Ja husk bare det."

En vis Melancholi bemestrede sig for en kort Tid særligt de kvindelige Gemytter. Man kunde aabenbart ikke ret forsone sig med den Tanke, at det kjønne unge Menneske med den pæne Uniform skulde udsættes for en Forening af Ildens og Vandets ødelæggende Kræfter. Havde det været i Rom, Familiefesten var bleven afholdt, saa tvivler jeg ikke paa, at Fru Lassen og hendes nærmeste Slægt vilde have betragtet det som et rent Held, hvis Staten havde decreteret: Æmilium aqva et igni interdicendum esse, skjøndt dette i og for sig i sin Tid i al Fald ikke blev anseet for noget Gode.

Den trykkende Stemning tabte sig dog for en stor Del, da Helten reiste sig op og med megen Livlighed takkede for al den Opmærksomhed, man havde vist ham. „Der var slaaet Appel, og Ingen havde vægret sig for at møde paa Allarmpladsen, og det var smukt af dem." Han udtalte dernæst med freidig Røst, at han „paa Ære heller ikke skulde svigte, naar Trommen i sin Tid kaldte sammen, hvor det gjaldt noget Andet end forloren Skildpadde og Krandsekage. Og endelig vilde han udbringe Selskabets Skaal."

Den blev drukket, hvorpaa Værten gav Signal til, at man skulde reise sig. Det skete, og nu blev man Vidne til en ganske mærkværdig Begjærlighed efter at trykke Hosekræmmerens og hans Frues Hænder. Man krydsede og krydsede for at naae hen til dem; det var et fuldstændigt Korstog, der dog tilsidst fik Ende.

Hvad der nu gik af den gamle, gemytlige Hosekræmmer, det maa Vorherre vide, men han maa formodentlig have drukket vel meget, thi ikke saasnart vare Taksigelserne forbi, førend han beordrede den ene af sine Døtre til Fortepianoet for at spille en Polka, hvorefter Manden i aabenbar Forglemmelse af sin tidligere Omhyggelighed for Lofterne tog Fru Majorinden om Livet og polkerede frem med hende.

Et fortræffeligt Exempel til Efterlignelse!

Snart stod hele Salen i Et; der var en Puffen og Støden og Tumlen, som kunde søge sin Mage. Petersen foer om som en Rasende; man havde villet bestride hans Hovedes Dygtighed, nu fik man en Formodning om, at han vilde spørge Publicum, om det ogsaa havde Noget at indvende imod hans Vens. Forresten forsvandt Individerne i Forvirringen, saaat Historieskriveren vanskeligt vil kunne berette noget Særligt om den Enkelte, førend Klokken slog to, Dandsen ophørte og med den hint Chaos.

Det var paatide at tage hjem, og Damerne gik derfor ind i de indre Gemakker for at tage Tøiet paa.

Den halve Time, dette rigeligt optog, benyttede Herrerne paa bedste Maade, idet de drak adskillige private Glas med hinanden. En sjeldent kjærlig Forstaaelse indtraadte, alt eftersom Punschen svandt i Bollerne. Major Rasmussen gik saaledes hen til Petersen og spurgte ham, om de ikke skulde drikke et Glas sammen.

„Jo, det vil smigre mig overordentligt," læspede den bukkende Petersen, der saa sjæleglad ud.

Majoren fandt det passende at sige nogle pæne Ord i den Anledning, og han begyndte derfor at erklære, at „han altid havde fundet, at Petersen var en Fandens flink Fyr, som han holdt meget af, men iaften havde han rigtignok været noget forbandet næsvis —"

„Men tillad mig, Hr Major —" sagde Petersen.

„Ja, det kan nu ikke nytte Dem Noget, Hr. Petersen; De har været noget næsvis iaften, men jeg er ikke nogen uforsonlig Charakter, Petersen, jeg anseer Dem for en meget flink Fyr og en ganske rask Gut alligevel — vil De drikke Dus med mig?"

„Ja, der var da ikke Noget i hele Verden, Petersen heller vilde," og saa drak de Dus.

Man vil maaske være tilbøielig til at antage, at dette Sidste opvakte stor Forbauselse imellem de andre Herrer, og dog var dette ingenlunde Tilfældet; der var ikke En, der lagde Mærke til Afslutningen af hint Forstbroderskab. Alle vare de nemlig beskjæftigede omtrent paa lignende Maade. Det var en ganske paafaldende Masse Flinkhed og Dygtighed, de Herrer havde opdaget hos hinanden indbyrdes, og den megen Agtelse, de følte og udtalte for hinanden, var paa Grund deraf let forklarlig.

Da Damerne havde faaet Tøiet paa og kom ind for at gaae, traf de deres Chapeaubas i en behagelig munter og rødmusset Tilstand, og saa vare de Allesammen Dus.

„Hvor er det, Du boer, Major?" spurgte saaledes Petersen.

„Ha! Ha! Ha!" grinte den Anspurgte, „hvor han kan rime, Fyren; jeg boer forresten ved Vestervold."

Alt, førend hun fældte sin Dom: „Det er altsaa af Uvillie mod Eders Iver som god Vogterske, at man har givet Eder Øgenavnet Zinovèse?"

„Ja, og saa fordi de kalde alle dem, der ikke ere fra Hyères eller Marseilles Kyst, Genuesere. De ere saa dumme her! Men der en Ting til."

„Saa har De ogsaa hørt Tale om mig," sagde Zinovèse, idet hun kneisede stolt og for et Dieblik mistede sin gustne Bleghed. „Ja, det er rigtigt nok. De er smuk, rigtig smuk troer De? Men jeg var endnu smukkere end De, og for atten Maaneder siden vilde jeg ikke have byttet Ansigt med Dem; men saa kom Feberen, og nu kan De selv see, hvorledes den har handlet med mig. Nu er jeg grim, mager og gammel trods mine sexogtyve Aar. Og De kan troe, det glæder mine Fjender! O kunde jeg komme mig!.... Men jeg kan ikke, og jeg seer nok, at det Hele er forbi."

Og Zinovèse brast i Graad og skjulte Ansigtet i sine Hænder.

„De maa forsøge paa at helbrede hende," sagde Marquisen til mig med et Udtryk af Godhed. „De skal gaae derned imorgen, Doctor, og jeg er sikker paa, at De giver hende Mod."

„Hvad sagde jeg?" tilføiede hun, da vi traadte ind i Skoven igjen og vendte os for endnu engang at see efter den ubevægelige Zinovèse, der var hensunken i sin Smerte: „hun begræder sin Fortid, som Jephtas Datter begræd sin Fremtid. Hun er vel ikke saa interessant, men.... hvis hun nu besvimede der? — Nei, nu reiser hun sig og gaaer med faste Skridt derfra; troer De, hun er dødsdømt?"

„Jeg tør ingen Dom fælde; men min Undersøgelse vil snart sige mig det."

„Saa gaaer De altsaa derned imorgen? Maaske seer man Dem saa."

„Tager De til Cap Sicier?"

„Det ved jeg endnu ikke, men, hvis jeg ikke kommer derhen, saa kommer De vel forbi Tamaris?

„Nei, lumsk er hun ikke!" svarede Marescat; „men dygtig arrig, det er hun."

„Det er maaske af Sygelighed. Har hun altid været saaledes?"

„Paa det Lav! Nei, da hun lige var bleven gift, var hun jo nok lidt hidsig og opfarende, men de andre Koner har gjort hende tosset. De holder hverken af dem fra Nizza eller fra Monaco, eller i det Hele taget dernede fra, og de bare Nag til de Knøse, der syntes godt om hende. Nei Frue, Fruentimmerne her ere ikke saa rare endda og rent ud sagt løgnagtige. — — — Ved De, hvad vi her kalder det, saadan et lille Væld, som det De der seer ved Veien?"

„Hos os kalder vi det et Sladderhul, fordi Egnens Fruentimmer komme sammen der."

„Ja her kalder vi det et Løgnehul," svarede Marescat leende, „og det er et godt Navn, det siger jeg."

„Er De gift, Marescat?" spurgte Marquisen.

„Om jeg er?" svarede han, „jeg har den flinkeste Kone, der arbeider og tænker for To; hun holder Regnskab for mig, for selv kan jeg da hverken læse eller skrive . . . Men se nu, vil De blot see den Nærmer, hvor den gaaer og rykker i Tømmen."

Det var nogle slemme Veie, vi færdedes paa; det var ikke andet, end at vi kom af det ene Hul over en Sten og i det andet. Den gode Mand kjørte imidlertid forsigtigt nok, alt imedens han lo og sladrede. Og saadanne Kjøretoure paa daarlige Veie har jeg i Grunden altid godt kunnet lide. Hver Vending er et helt Eventyr. Marquisen, der allerede var vænnet til denne vanskelige og farlige Kjørsel, morede sig over mig og min Forbauselse, thi vist er det, at baade Marescat, hans Muldyr og hans Yndlingshest gjorde Vidundere.

Ved Fodstien tæt ved La Seyne forlod jeg dem og skyndte mig at træffe La Florade i Toulon. Pasquali havde brummet og ikke lovet ham synderligt Held; men langt fra at være forknyt blev han af sit lykkelige

„Jeg synes det nok; saa kan vi følges ad, for jeg boer i Larsleistræde."

Det lød ganske vist pudserligt at høre denne Samtale imellem Majoren og Petersen, der havde været svorne Fjender, dengang Damerne gik ind for at tage Tøiet paa; men disse syntes dog slet ikke at undre sig derover. Det var nok i det Hele Skik og Brug, at Herrerne altid vare Dus, naar de gik fra Hoffestræmmeren. Derfor sagde de ligefuldt „De" til hinanden, naar de næste Gang mødtes, og kom de atter senere sammen ved en festlig Leilighed, saa drak de igjen Dus, stadigt erindrende hinanden om, at det var tredie eller fjerde Gang, og „nu skulde det da være Alvor."

Jeg har tidligere fortalt, at den Lassenske Slægt havde sin Force i Kvinderne, som udgjorde det største Antal af de Tilstedeværende. Disse Kvinder skulde nu følges hjem, men Herrerne syntes i deres livlige Tilstand hverken at erindre sig hin Pligt eller at have det rette Blik paa dens Behagelighed. Imellem Damerne indbyrdes hviskedes der meget herom. Man henvendte sig til Fru Lassen, der som Husfrue bedst kunde bringe det precaire Thema paa Bane.

„Aa, Hr. Petersen," begyndte Fruen resolut.

„Min Frue! jeg er Deres ydmyge Slavetamp," svarede Petersen, der var meget oprømt.

„Det var da rart, for jeg vilde netop lægge Beslag paa Dem; De boer jo ude ad Østerport til?"

„Nei, min Frue, jeg boer i Larsleistræde, men jeg be'er Dem ugenert at gaae ud fra, at jeg boer t. Ex. ved Slukefter."

„Nei, saa faaer det at være det Samme," ytrede den diplomatiske Hoffestræmmerske.

„Paa ingen mulig Maade, min Frue! jeg fordrer bestemt, at man ikke tager nogetsomhelst Hensyn til hin latterlige Tilfældighed, at jeg for Øieblikket boer i Larsleistræde; muligen flytter jeg snart ud paa Østerbro."

„Det var blot min Søster, Bine, der boer ude ved Triangelen —"

„Og som vilde tage tiltakke med mit Følgeskab. O, min Frøken! hvorledes skal jeg tolke Dem min Erkjendtlighed for Deres smigrende Valg, hvorledes —?"

„Nei, jeg tillader det paa ingen mulige Maader, Hr. Petersen," sagde den aldrende Frøken Bine bestemt.

„Min Frøken —"

„Jeg kan saa godt gaae ene," tilføiede Frøkenen.

„Men jeg, som Cavalier, kan ikke tillade det," sagde Petersen, og det lykkedes ham da ogsaa at afvæbne Frøkenens Indsigelser.

Ved Hjælp af lignende listige Maneuvrer fik Fru Lassen snart de forskjellige Herrers respective Marcher ad Nørre-, Vester- og Østerport forandrede henholdsvis til Excursioner ad Øster-, Nørre- og Vesterport, og alle Damerne vare forsynede med Følgesvende.

Haandtryk og Kys udvexledes nu efter en større Maalestok, Taksigelser for den overordenlig behagelige Aften udtaltes, de indstændigste Opfordringer til „snart at see op og tage Børnene med" krydsede hinanden i Luften, tungsindige Beklager udstødtes om, at man „skulde vadske i denne Uge", Hilsener — „naar Du skriver næste Gang" — sendtes til Jette, Mette, Bette, der befandt sig rundtom i den danske Stat o. s. v., o. s. v., og da man paa denne Maade havde tilbragt et godt Qvarter paa Trappen, saa skiltes man endelig under en Krydsild af: Tak! — Tak! — Tak selv! — Tak! — Godnat! — Godnat! — Tak! — God rolig Nat! —

Politiske Flygtninge

ved

Tiro.

I.

Michael Bakunin.

Den politiske Bevægelse synes at skride fremad i modsat Retning af den historiske. Medens denne er gaaet fra Øst til Vest, er det Omvendte Tilfældet med hin. Den fremstod først hos de romanske Folk, ilede derpaa over Rhinen og bragte den germaniske Verden i Gjæring. I lang Tid ytrede den sig ikke blandt de slaviske Folkestammer; med Undtagelse af Polakkerne syntes de uimodtagelige for revolutionaire Paavirkninger. Den store Adelssammensværgelse, som Keiser Nicolaus ved sin Thronbestigelse maatte tilintetgjøre, viste egenlig første Gang, at det moderne Europas Ideer havde fundet talrige Tilhængere i Rusland. Nu ere Vestens politiske Grundsætninger trængte dybt ind i det store Rige og udbrede sig der med Hurtighed. Vi kunne endnu ikke med Bestemthed paavise, hvorledes den gradvise Udbredelse af Civilisationstankerne er gaaet for sig; den Opgave vil tilhøre en fremtidig Historieskriver. Med Hensyn til Rusland staaer den nulevende Slægt ligesom overfor en bolgende Taagemasse. Kun enkelte Begivenheder og enkelte Personligheder hæve sig frem af denne med tydelige Omrids. Blandt disse sidste har især en Mand, der allerede i en Aarrække har flakket om i Europa som politisk Flygtning, erhvervet sig Navnkundighed. Det er Michael Bakunin. Det Følgende vil afgive et lille Bidrag til Forstaaelsen af hans Liv og Betydning.

Bakunin er en Stor-Russer og blev født 1814 i Staden Torschok i Gouvernementet Twer. Hans Familie bekjender sig til den orthodox-græske Kirke og nedstammer ikke alene fra gammel Adel, men er nær beslægtet med flere af de første og mest indflydelsesrige Aristokrater. General Murawiew, der har vidst at forskaffe sig en ligesaa høi Plads hos Keiser Alexander som den, han besad hos Nicolaus, er Bakunins Onkel. Michael kunde saaledes have svunget sig op til de udmærkede Embeder i Staten; men hans Charakter mødtog tidlig en Retning, der førte ham ind paa en ganske anden Bane. Han stiftede i Moskou, der dengang var Hovedsædet for Oppositionen mod det bureaukratiske Regeringssystem, Bekjendtskab med den nyere franske og tydske Philosophi og tilegnede sig de deri udtalte politiske Grundsætninger. Da hans Familie bevægede ham til at indtræde i Hæren, stod han allerede i radical Modsætning til det keiserlige Herredømme. De smaa polske Stæder, i hvilke han laa med sit Regiment, tilbøde ham ikke nogen aandelig Næring. Bakunin rugede over sine Bøger, og jo haardere han følte Trykket af den russiske Disciplin, desto bitrere blev hans Stemning mod Absolutismen. Efter megen Besvær lykkedes det ham endelig at erholde Tilladelse til en Reise i Udlandet. Bakunin drog først til Berlin og derfra til Dresden, hvor han traadte i Forbindelse med Arnold Ruge, „Tydsklands rødeste Demokrat." Paa dennes Tilskyndelse udgav den unge Russer et politisk Flyveskrift, som bar Titlen: „Reactionen i Tydskland." Dette vakte den russiske Regerings største Opmærksomhed; han modtog en Advarsel og erholdt samtidig Løfte om en glimrende Ansættelse i Petersborgercabinettet, dersom han vilde tjene Keiseren. Bakunin tilbageviste ethvert Tilbud af den Art og reiste ufortøvet til Zürich, da han ikke følte sig sikker i Dresden. Under Opholdet i Schweiz stiftede han nøie Bekjendtskab med Socialismen og lagde ved flere Leiligheder sin Kjærlighed til dens Læresætninger for Dagen. Han fik da af den russiske Regering Befaling til at vende tilbage; men det var naturligt, at han ikke adlød. Bakunin foretrak sin Formues Beslaglæggelse for ufrivillige Naturstudier i Siberien. Kort Tid efter ledsagede han den tydske Naturforsker, Karl Vogt, paa en Reise til Middelhavets Kyster. Her lagde Bakunin sig lidt efter Conchiologien og kom derved til det Resultat, at selv disse Skabninger, som dog tilhøre den lavere Dyreverden, „have antaget republikanske Indretninger og Sædvaner." Hvormeget mere da ikke Menneskene! — Han opslog nu sin Bolig i Paris. Her traadte han i Berøring med Oppositionens Ledere og virkede som Medarbeider af et Par Tidsskrifter. Ved en Mindefest til Ære for den polske Opstand i Aaret 1831 holdt Bakunin en Tale, der ikke blot vakte den største Opsigt i Paris, men som blev udbredt i Oversættelser over hele Europa. Keiser Nicolaus forbrede, at Louis Philippe skulde udlevere ham, men fik naturligvis et Afslag. Bakunin forlod nu Frankrig og begav sig til Brüssel. Her erfarede han, at den russiske Regering havde udsat en Belønning af 10000 Rubler for hans Paagribelse.

En Betragtning

i Anledning af

Theaterliv og Erindringer af August Bournonville. Conferensraad Sibbern har tilfældigvis engang kaldt „Mit Theaterliv" af samme Forfatter „et lille Mesterværk". Fra den Tid af var Bournonvilles Forfatternavn grundfæstet. Og dog! — vi gyse næsten ved vor egen Vandalisme — kunde Conf. Sibbern ikke have taget feil? Husk blot enkelte af de Forfattere, han ellers har indført hos Publicum, husk paa Classikeren „Fuldmægtig Petersen" o. s. v., og er det saa dog ikke tænkeligt, at han, der saa gjerne vil see det Gode og oversee det Slette, som Kritiker kunde have taget feil ligeoverfor hin Bog?

jeg nu min nærmer Hest der, saa græder den som et Menneske, og troer De, at det er rigtigt at pine et Dyr, der har et Hjerte?"

„Græd da Zinovèses Æsel?"

„Om det græd? Jeg troer, det havde grædt alle de Taarer, det havde i Livet, stakkels Æsel, som det var! Det var et Æsel fra Afrika, et af disse Smaaæsler, der ikke er større end en Hund, og som man kan kjøbe i Toulon, naar Skibene komme med dem her; saadan et, som Fruen har paa Tamaris. Men de ere saa stærke, som man aldrig skulde troe det, og meget fornuftigere, end man veed af. Og saadan som det Æsel, Zinovèse havde, maatte døie. Men engang blev det kjed af det, slog hende af og gav sig ilav med hende med sine Forben og Tænder, ligesom om det nu vilde paa engang hævne Alt, hvad det havde maattet lide i sit stakkels Æselsliv. Der stod en hel Flok Drenge og saa til og grinede istedenfor at løbe Konen til Hjælp; men hun sprang op, kastede Stene efter dem, og saa bandt hun Æslet til et Træ og slog det med en Stok og med Tidsler, som hun jagede op i Næsen paa det og med store Stene, til det sprængte Tøilen, det var tøiret med og sprang rasende i Søen og druknede. Skulde man troe, det var et Fruentimmer? Jeg vilde ikke for aldrig det have hende for min Vogn! Hendes Mand gjør forresten meget af hende, for proper er hun og en flink Kone; saa syg hun er, gjør hun endda en rask Mands Gjerning. Og hun har altid været en fornuftig Kone, en rigtig Dame! Stolt som en Dronning, det er hun, og holder nok af at blive gjort Stads af, men hun taaler ikke, at man rører hende. Men det er nu det Samme; han maa saamæn hellere beholde hende end laane mig hende, var det saa kun i otte Dage; sagde jeg hende blot et Ord igjen, var hun istand til at kradse begge Øinene ud paa mig."

„Men Doctor, De kommer til at tage Dem vel iagt," sagde Marquisen, der havde hældet sig frem for at høre sin Kudsks Sladren; „curerer De hende ikke, saa slaaer hun Dem jo ihjel."

„Ja, saameget mere, som jeg maa see ind til Pasquali for mine egne Sagers Skyld."

„Hør, jeg beklager virkelig, at den Jord, De arvede, ligger saa daarligt, og at De ikke kan plante en lille Schweizerhytte midt imellem Deres Artiskokker! Hvor vilde det ikke være et rart og godt Naboskab for Paul og for mig! De kunde lære ham saamange fortræffelige Ting. Dem vilde jeg med fuld Tillid betroe ham til; De kunde være de Fattiges Læge. . . Naa, det nytter jo ikke at tænke derpaa, siden De nu ikke er rig og Pligten kalder dem andenstedshen. Man befinder sig jo altid vel, hvor man opofrer sig, og De vil faae det godt allevegne."

Som jeg her gjengiver Marquisens Ord, var hendes hele Optræden, paa engang livlig, munter og dog fuldkommen rolig ligeoverfor mig. Det var tydeligt nok, at takket være min fortræffelige Ro, indrømmede hun mig uden noget Afslag sin fuldkomne Agtelse, og at jeg, naar Omstændighederne føiede sig gunstigt for mig, kunde blive hendes Ven, men det var ikke mindre tydeligt, at altfor stærke Følelser fra min Side vilde blive modtagne med Overraskelse, Beklagelse og Misfornøielse. — Men hun er dog virkelig høist uforsigtig, saa tænksom en Kvinde hun er, sagde jeg til mig selv, da jeg vandrede gjennem Skoven med hende. Hun lader ikke til at mindes, at jeg er ung, og at det i min Alder ikke er nødvendigt at skabe sig et Selvbedrag for at føle sig stærkt bevæget og overordenlig ulykkelig ved en Kvinde, der svarer til det Ideal, man bærer hos sig. . . Og bevæget, det er jeg; ulykkelig kan jeg altid blive. Men det bliver værst for mig selv! Hvorfor er jeg ogsaa i den Grad Herre over mig selv, at jeg kan skjule, hvad jeg føler? Hvorfor har jeg søgt og tildels erhvervet mig Navn for at være en alvorlig Mand? Den Alvor bringer ingen Lykke i Kjærlighed! La Florade behøver jo ikke at lede længe om den, man maa jo tvertimod væbne sig mod hans Tryllemagt. Men hvad er bedst, at være Vennen, man modtager, eller Elskeren, som man forsmaaer? Var jeg tredive Aar ældre, havde jeg ikke

Alle Anmelderne af Bournonvilles nye Opus „Theaterliv og Erindringer“ ere gaaede ud fra, at det var en fortrinlig Bog med en ypperlig Stil, geniale Tanker, skarpsindige Vendinger m. m.. Udgangspunktet gjør nu saa uendelig Meget. Samme Ting kan sees med saa høist forskjellige Øine. Constantinopel med de slanke Minaretter, de smækre Spir og de vældige Kupler skal være imponerende at see til, naar man kommer søværts fra; man drømmer om det græske Keiserdømme med den stolte Pragt og de glimrende Optog; man bliver uvilkaarligt Digter og beruses af halvforglemte Eventyr — kom saa derind, staa midt i Byen, midt i Sølen, ligeoverfor hele Ynkeligheden og Usselheden, alt det Skjæve og Smudsige derinde, se saa, hvad der bliver af Eventyret: der kom en Travesti — eller (permission!) en Svinesti — istedet.

Vi ville nu ikke gaae ud fra, at det er „et lille Mesterværk,“ vi her have for os, saalidt som vi nogensinde have kunnet forstaae, at Autolatrien „Mit Theaterliv“ kunde kaldes saa, og saa ville vi heller ikke gaae ud fra, at Theatret er „et betydningsfuldt Moment i Nationens aandige Udvikling.“ Den sidste Vildfarelse have vi alt tidligere udtalt os imod, skjøndt det skulde synes overflødigt. Theatret er en Fornøielsesanstalt, som paa en nem og letfordøielig Maade hjælper Folk til lidt literair Kundskab. Er det Digterværk, der fremstilles, godt, ja, saa kan dette maaske virke dannende, men det vil dog sikkert da med endnu større Udbytte kunne læses. Faaer man t. Ex. ikke et langt fyldigere Indtryk af Shakespeare og Goethe ved at læse dem end ved at see dem paa Scenen, hvor i allerheldigste Tilfælde den ene Halvdel af Rollerne komme til deres Ret, medens den anden Halvdel forkludres? Theatret er et Vinglas, i hvilket den ædle Drue kan skjænkes, men lader os ikke forvexle Vinglasset med Vinen. Kan man ikke faae et Stykke at see, saa kan man høre det af Digterens egen Mund ved at læse hans skrevne Ord — Glasset kan man undvære; hele Ulykken bliver blot den, at man kommer til at drikke af slebne Pokaler.

Vi gaae altsaa ud fra, at Theatret er noget temmeligt Underordnet, endskjøndt det unegtelig spiller en meget betydelig Rolle, i god Overensstemmelse med den almindelige Mangel paa Blik for det Væsenlige og det Uvæsenlige; vi gaae tillige ikke ud fra, at denne Bog med streng Nødvendighed maa være en god Bog. Lader os saa see paa den. Vi skulle nu først til at læse den; næste Gang ville vi saa udtale os om den. I og for sig kunde vi gjerne have ladet Bogen hvile i Fred, ladet den blive læst og beundret, uantastet udsolgt o. s. v., og det bliver den vel nok alligevel; men hele denne Beundring beroer paa en saa colossal Vildfarelse, har sin Rod i et saa forrykt og næsten oprørende Udspring, at vi have anseet det for vor Pligt at gjøre opmærksom derpaa. Bogen selv ville vi intet Ondt, thi for os staaer den som en stor Ubetydelighed, vi have som sagt endnu ikke læst den, men, fordi Emnet forekommer os saa grændseløst ubetydeligt. Den Lykke, en saadan Bog gjør, er et Tidernes Tegn; den Vildfarelse, dette lader ane, er af stor Betydning. Al denne Theatersnak og alt dette Kunstvæsen er en væmmelig Buggevise, hvormed vi lulle vor Manddom i Søvn, forat vi kunne drømme, at vi ret har det saa godt og saa herligt herhjemme. Men i en saadan Søvn og under en saadan Drøm kan man let sove fra Alt, hvad der er værd at vaage over. At trøste sig altfor meget med „Aandens Seire,“ som Løsenet hedder, efter virkelige Nederlag er en egen Ting; en saadan Æsthetiseren er hul og falsk, thi den forvandler os til Kvinder nu, da der fordres Mænd. Efter Nederlaget i Teutoburgerskoven trøstede Romerne sig med „panes et circenses“ efter en tidligere ukjendt Maalestok, men hvad blev der saa af Romerne?

Lader os vel vogte os for ikke altfor stærkt at hengive os i den „Hvile og Vederkvægelse for Sindet,“ der, som Hr. Bournonville saa skjønt siger, findes i „Kunstens og Phantasiens Rige.“ De Elverpiger, der dandse, dem kjender man jo vel og kan nok vogte sig for, men der er ogsaa andre Elverpiger, der bagtil ere hule som et Deigtrug, og som kunne berøve Manden Sands og Samling, Kraft og Alvor, og de vise sig gjerne for dem, der ere ulykkelige; de komme fra Kunstens og Phantasiens Riger og foregjøgle den Fortvivlede alle Slags Phantasterier — men ve den, der troer paa deres Fata Morganabilleder!

Det kgl. Theater. Man kan, hvad man vil. Stykket er noget urimeligt Tøieri fra Ende til anden, og Dialogen, som flere Blade have udhævet som fortræffelig, bestaaer for en stor Del, især i de erotiske Scener, af luvslidte, conventionelle Phraser, den saakaldte Balpassiar. Gjenoptagelsen er ubegribelig til Trods for den gode Udførelse. Frk. Lange spillede livligt og muntert. Hun fremsagde hver enkelt Replik ret piquant, men hvis man havde lukket Øinene og ikke kunnet gjenkjende den samme Stemme, saa vilde man næppe troet, at alle hendes Repliker udgik fra den samme Persons Mund. Der var ikke Spor af organisk Helhed i hendes Diction; hun havde faaet et Totalbillede ud af det rent Mimiske i Rollen, men det giver sig nu rigtignok omtrent af sig selv i den Rolle, hvorimod de enkelte Repliker dannede det mest brogede Mosaikarbeide, som noget ethnographisk Museum kunde ønske sig. Et „Aa hva!“ da Ruy Gomez fortalte, at han var forelsket i Hertuginden, fik Publicum til at lee høit; det kunde ogsaa herligt være et Udbrud af en liden Syerske under en Venindes Fortælling om Stines Forlovelse med Urtekræmmersvenden henne paa Hjørnet. Det lød ganske vist ret morsomt, der var objectiv Sandhed i det Udbrud, men Kong Carl talte ikke Spansk i det Øieblik, det var Pæredansk, og derfor lo Galeriet. Fru Eckardt spillede i det Hele smukt; kun de bratte Overgange i Slutningen af Stykket kunde hun ikke magte; ikke blot at Stemmen svigtede, det var næsten det Mindste, men hele det stumme Spil, som det her fortrinsvis kommer an paa, havde hun saagodtsom aldeles overseet. Hr. Wiehe var ypperlig; han bragte En næsten til at troe paa det Berettigede i Ruy Gomez's umotiverede Skryderi, endskjøndt Handlingen i Stykket hvert Øieblik dementerede det; thi man skal vanskeligt finde en slettere Illustration til hint energiske Postulat: „Man kan, hvad man vil!“ end netop dette Tilfældighedernes kaade Spil. —

Nogle Repliker om det affældige, spanske Ministerium bragte Publicum til at juble. En skjærende Modsætning til denne Jubel dannede Tausheden under de følgende Repliker, der gik ud paa at godtgjøre, at Hs. Maj. Kongen under visse Eventualiteter vilde kunne erhverve sig sine Undersaatters Agtelse og Kjærlighed.

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Tivoli, Forestilling Kl. 4.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Repertoire.

Mandag: Væringerne i Miklagard. Tirsdag: De to Armringe, La Ventana og Man kan, hvad man vil. Onsdag: Figaros Bryllup (for Torsdags-Abonnenterne).

Hermed ophører Saisonen 1864 og 65.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.**

J. Cohens Bogtrykkeri.

---

gjort mig selv det Spørgsmaal, men været stolt af den Lod, der bliver mig tildel.

Og alt dette var Affind, det følte jeg vel; alle de Spørgsmaal, jeg gjorde mig selv, bleve ubesvarede. Jeg kunde ikke, saalidt som La Florade, gjøre mig Haab om en Kvinde, der stod saa høit i Samfundet. Ingen af os kunde være bekjendt at synes greben af en simpel Ærgjerrighed, vi begge vilde rødmet over, han ligesaavel som jeg, thi Hjertet sad høit hos ham. Alt stillede sig jo i Veien for vor Kjærlighed til Marquisen, thi man behøvede ikke at see hende to Gange for at blive overbevist om, at hun kun skjænkede den sit Hjerte, som hun vilde ofre hele sit Liv.

Og dog var jeg skudt, som man siger; ja jeg ved ikke engang, om jeg ikke allerede var alvorligt saaret. Jeg søgte at skjule og hastigt lukke Saaret, idet jeg lo og spøgede med Paul og sammen med ham samlede Planter ind langs Bækkens Bredder. Det var just Gjøgearternes Blomstringstid; jeg viste ham deres Kjendetegn og lærte ham Forskjellen paa Arterne indbyrdes; jeg havde endog den Fornøielse at finde en Lutea, den skjønneste af Sydens Afarter og den sjeldneste her paa Egnen. Marquisen gjemte den omhyggeligt i sit Herbarium og skrev endda mit Navn med Blyant ved den.

— „Naa,“ sagde Marescat paa sin godmodige, gemytlige Maade, da vi traf ham igjen ved Skovfogedens Huus, „nu har De da seet Zinovèse? Har hun talt til Dem om sin Sygdom? Hun var saamæn nær ved at døe af Lyst til at lade dem curere hende.“

Og da han fik at vide, at jeg vilde gaae til hende næste Dag, vedblev han:

„Ja, tag Dem bare i Agt, for hun er en ond Kvinde.“

Han blev afbrudt, da et af hans Muldyr viste sig urolig og vilde løbe for Hestene, og Marquisen vilde ikke tillade mig at vende tilbage tilfods.

„Nei paa ingen Maade,“ udbrød hun; „De er kommen for vor Skyld, og jeg lader Dem ikke gaae fem, sex Mile saa sent. Jeg skal sætte Dem af ved La Seyne; der kan Marescat vise Dem en Gjenvei, De kan gaae.“

Jeg modtog Tilbudet, men vilde ikke tage Plads inde i Vognen. Jeg vidste endnu ikke, hvor paalidelig og velvillig Marescat var og vilde ikke udsætte mig for de Bemærkninger, han kunde falde paa at gjøre for sig selv. Jeg tog Plads paa Kudskesædet ved Siden af ham.

„Lad os nu høre,“ sagde jeg, „hvorfor Zinovèse er en ond Kvinde.“

„Aa, der er saamæn mange Grunde,“ svarede han. „For det Første er hun umaadelig paastaaelig paa sin Ret. Ingen har Ret uden hun. Og saa slaaer hun sine Børn.“

„Hun slaaer sine Børn;“ sagde jeg og vendte mig om til Marquisen, da Kaleschen var slaaet ned, saa vi kunde tale sammen.

„Det var jeg vis paa; jeg sagde Dem det jo nok.“

„Derfor beundrer jeg ogsaa Deres Divinationsevne og skarpe Blik.“

. . . „Slaaer hun ogsaa sin Mand?“ spurgte jeg Marescat.

„Nei, han er da Karl for sin Hat, han! men hun regerer med ham. Det er et Fruentimmer, der har gjort Mange tossede i Hovedet. Hun var den smukkeste Pige i ti Miles Omkreds og havde kunnet faae den rigeste Borgermand, naar hun havde kunnet holde sin Tunge i Ave; men hun tænker og taler kun Ondt om Alverden, og hidsig er hun; det er en Slange, naar hun faaer Nag til Dem.“

„Har hun Nag til Dem?“

„Til mig! Nei paa det Lav! Der er Ingen, der har Nag til en stakkels Mand som jeg. Jeg har hverken Penge eller Misundelse, alle Mennesker lader mig i Fred. . . . Men jeg skal sige Dem, hvad jeg ved. Jeg har seet Zinovèse pidske sit Æsel tildøde. Og at gjøre et skikkeligt Dyr Fortræd, det er at gjøre mig Fortræd! Seer De, slaaer

Tilskueren.

Nr. 18. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 4de Juni.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Hun var vel ei!

Hun var vel ei just Skjønhedsidealet,
Der svæver for en fyrig Drømmers Blik,
Men dog bevæged' sig den Smaa i Shawlet,
Som om hun Vink fra selve Gratien fik.
Naar let hun svæved' frem i Dandsens Brimmel,
Og Liv og Ynde sig til Et forbandt,
Hun var en Sol paa Pavillonens Himmel,
Og jeg — en circulerende Drabant.

Hun var vel ei en nysudsprungen Rose,
Der bly sig dølger for et dristigt Blik,
Og endnu mindre nogen sky Mimose,
Der knipsk sig lukker — en forbistret Skik!
Hun var et Trold, saa fuld af Skjælmerier,
Saa tydeligt kun skabt for Spøg og Dands,
At Valsens lette, muntre Melodier
Gav Foden Vinger, Øiet dobbelt Glands.

Hun var vel ei — ja, meget, meget mere,
Hvorpaa jeg lægger meget liden Vægt.
Hun var en yndig Datter af Cythere,
Og hendes Smil var skjælmsk og Øiet kjækt;
Og hun var lutter Fyrighed og Flamme,
Og derfor har jeg baade følt og seet:
„Hvad ei hun var“ bør være mig det Samme,
Da „hvad hun var“ mig gjorde til Poet!

V. K.

Hjemme og ude.

Valghandlingen den 30te Mai har hidindtil ikke havt noget afgjørende Resultat, da Valgene paa to Steder, nemlig i Holbek Amts fjerde Kreds og paa Færøerne, endnu ikke ere trufne. Forholdet stiller sig paa det nuværende Standpunkt saaledes, at man vil kunne gjøre Regning paa halvtredsindstyve Ja'er, medens niogfyrretyve Deputerede formodentlig stemme imod Fællesudvalgets Indstilling. Det er da af Vigtighed, hvorledes Udfaldet i de to ovennævnte Kredse vil blive. Af Valgene i Almindelighed synes det at fremgaae, at Folket i det Hele taget billiger det nye Grundlovsudkast; thi man maa ikke oversee den energiske Agitation, som Bondevennerne have udfoldet for at naae dette Stemmeantal. Det national-liberale Parti har derimod med langt større Ro og Passivitet seet Valghandlingen under Øine. Vi skulle dog foreløbig afholde os fra at udtale nogen sikker Dom i saa Henseende; men der er en factisk Kjendsgjerning ved de nye Valg, som vi ikke tage i Betænkning at fordømme. I de Kredse her i Kjøbenhavn, hvor Augustforeningens Candidater stillede sig eller interpellerede, blev der af dii minorum gentium vist en høist uforsvarlig Adfærd. Det var saaledes næppe muligt for — reverenter talt — d'Hrr. Skrike, Müller, Harbou og Hummel at komme tilorde, da Hujen og Hyssen bestandig overdøvede dem. Denne udvortes, larmende Tilkjendegivelse af Mishag maa for største Delen ganske vist tilskrives den øieblikkelige ophidsede Stemning; men den undlader ikke at kaste en lille Skygge paa Valghandlingens Deltagere. Man skal høre sine politiske Modstandes Udtalelser med Værdighed, hvor afskyelige disse end ere. Det sømmer sig ikke for et Samfund af frie, selvbevidste Borgere at slaae Modparten af Marken med slige Vaaben. I en Stat, hvor en demokratisk Forfatning kun er et Aar gammel, kan man maaske see igjennem Fingre med saadanne larmende Optrin ved de alvorligste Handlinger i Statslivet, men hos et Folk, der i sytten Aargange har nydt den politiske Frihed i fuldt Maal, skulle og maae de ikke finde Sted. —

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Brissot henførte med Klarhed og Bestemthed Emigranterne under tre Kategorier. Til den første henregnedes Lederne, navnlig de kongelige Prindser; den anden indbefattede de Embedsmænd, der havde forladt deres Ansættelser og nu fra Udlandet søgte at bevæge deres Colleger til at følge det givne Exempel; til den sidste Classe hørte de simple Statsborgere, der enten af Frygt for Døden eller af Had mod Revolutionen vare udvandrede fra Fædrelandet, men som dog ikke havde væbnet sig imod det. Han hævdede disse Sidstes Ret til at emigrere; han fordrede Skaansel mod Embedsmændene, men stod fast paa Anførernes strenge Afstraffelse. „Ødelæg, tilintetgjør Hovedmændene,“ sagde han, „og Oprøret vil blive kvalt! Despoterne have altid anvendt denne Grundsætning med Held. Her gives i Frihedens Interesse intet andet Middel. Gjør ligesom Englænderne i det forrige Aarhundrede. De bøde de fremmede Fyrster at bortjage den engelske Friheds Fjender fra deres Hoffer; i modsat Fald truede de dem med Hævn, og den hovmodige Ludvig XIV blev nødsaget til at bortvise Carl II, der levede af kongelige Almisser, fra Frankrig. Men adlydes ikke Nationens Befaling, da bør den ruste sig og angribe.“ —

Fra Feuillanternes Side hævede sig flere Stemmer til Fordel for Emigrationen. Dumas talte med Varme om Menneskerettighederne og Individets personlige Frihed, men han formaaede ikke at gjøre noget Indtryk. Hans Forsvar blev grundigt gjendrevet af Vergniaud, hvis Veltalenhed her for første Gang fik Leilighed til at vise sig i sin Glands. „Jeg vil aldrig benægte“, ytrede han, „at det Menneske, der har sukket under den spanske Inqvisitions frygtelige Despoti, har Ret til at søge sig et andet Hjem, hvor han kan ind-

Igjennem en Række af Slutninger kom jeg paa min Gang til den Overbevisning, at det maatte være La Florade, der var Zenovèses flygtige og forhadte Elsker. Men var det sandsynligt? Det Følgende vil vise det.

Saa gav jeg mig til at tænke over disse Kystvogteres Liv, hvorledes de, som engang vare Kystbefolkningens Afsky og naturlige Fjender, nu tjente Søfolkene som et stille, beskedent Forsyn. Der gives ikke nogen saadan eiendommelig Stilling i Livet, som jo ved nøiere Eftertanke fremkalder det Spørgsmaal hos En: „Hvordan vilde jeg befinde mig, hvis jeg var i et saadant Menneskes Sted?“ Og jeg forestillede mig Havets ensomme, drømmende Vogter paa det uhyggelige Sted, lyttende til Træernes Raslen i den mørke Nat, idet han anstrengte sig for at skjelne Lyden af en kaldende Menneskerøst igjennem Krattets Susen og Havets Brusen. Jeg forestillede mig atter Høstnætternes Skjønhed, naar Bølgerne sagte rislede mod Stranden, medens Maanen bredte sit dæmrende Lys over de øde Klippetinder og det hvide Sand, og søgte at tænke mig, hvorledes jeg vilde være tilmode, naar jeg befandt mig saaledes alene midt i den store Natur, indsugende dens berusende Aandedrag og lyttende til dens sagte Pulsslag, naar Søvnens Hvile rugede over Alt, fra det mindste Græsstraa til de svævende Taager om Klippens Tinder, til Morgengryet vækkede Rovfuglen og Solens Straaler begyndte deres Ødelæggelsesværk paa de smuldrede Klinter. Den simple Mand har sikkert en ubestemt Følelse af den samme Nydelse, men Gjentagelsen heraf døver og trætter ham og meddeler ham tilsidst den samme dumpe Ro, der hviler over de maanebelyste Skrænter og de sagte skvulpende Bølger. Den Dannede kan vel længere bekæmpe disse Indtryk, men vil ogsaa pludselig bukke under for deres mægtige Greb, thi det er jo sikkert nok, ingen Ven af Naturen finder Idealet for sin Beundring, uden hvert Øieblik at blive mindet om de Baand, Menneskelivet paalægger ham, men dets

Fabregas. Jeg passerede først det hvide Fort, derefter endnu et ødelagt Fort, og ad dristigt slyngede Fodstier, snart gjennem Piniekrattet, snart over de røde Skrænter, naaede jeg endelig et Sted, hvor jeg nede i en lille Dal ved Bredden af en rislende Bæk, der faldt ud i en lille Vig, fandt Huset, jeg søgte. De Smaakløfter i Bjerget, som man i Provence altfor storagtigt benævner Dale, ere kun Fordybninger, som Regnskyllene have udhulet i Skrænternes og de forvitrede Klinters Sider. De otte Maaneder af Aaret er Bækken tør, men Resten er nok til at skylle saameget Dynd og frugtbar Jord sammen, at der bliver nok for en temmelig frodig Plantevæxt at fæste Rod i. Toldvagtens Hus laa ganske kjønt paa en lille Terrasse, hvorfra man kunde oversee og holde Øie med Stranden, men skjøndt det laa i Læ for Havet og kun vendte den ene Side mod Østenvinden, var Luften dog meget skarp hernede. En Veranda beskyggede Huset, eller rettere de fem eller sex lave Bygninger, der bedækkede en aflang Firkant paa samme Plet og husede fem eller sex Familier, idet næsten alle Kystvogterne havde Kone og Børn.

Zenovèse sad med sine Børn paa Terrassen. Det var to nydelige rent og pænt klædte Smaapiger, men hvis forknytte Udseende mindede om den strenge Tugt, de stode under.

„Træd indenfor,“ sagde hun, „og vær ikke bange for Utøi, som hos de Andre. I bliver her,“ sagde hun til sine Døtre, „og er I her ikke, naar jeg kommer igjen, saa tag Jer i Agt.“

— „De har ikke Svindsot,“ sagde jeg hende, da jeg havde undersøgt hendes Bryst, „men deres Lever og Hjerte ere let angrebne. Deres Hoste er kun Følgen af en stærkt udviklet Nervespænding, og De feiler Intet, De jo kan komme Dem for, naar De blot selv ret kraftigt vil. Holder De meget af Livet?“

„Ja og nei! Hvad skal jeg da gjøre?“

Jeg foreskrev hende en diætetisk Behandling og spurgte hende derefter, om hun havde en sjælelig Lidelse, som hun vanskeligt kunde beherske.

aande Frihedens Luft. Ikke heller skal jeg fragaae, at den, som ikke finder Behag i et politisk Samfunds Love, kan med Berettigelse indskrive sig i en anden Association, hvor han troer at kunne tilfredsstille sit Hjertes Ønsker i høiere Grad. Jeg indseer vel, at den Mand, der har levet i et Land, hvor han stedse har nydt Beskyttelse og Hjælp, bevarer den rent legemlige Evne til at forlade dette i det Øieblik, han netop behøves, og at Borgersamfundet ikke med Magt kan holde ham tilbage; men jeg ved ogsaa, at Benyttelsen af denne Evne under slige Omstændigheder er at ligne ved den Opførsel, en Skyldner viser, naar han ved Flugt unddrager sig sine Creditorer. Han bryder da forræderisk den sociale Overenskomst, han indgik, og det Samfund, han svigter, skylder hverken hans Person eller Eiendom Beskyttelse. Med Skjændselens Mærke paa sin Pande og med Samvittighedsnag i Hjertet vil han blive afskyet af alle Folk. Hidtil betragtede jeg Emigration som en ligefrem Flugt; men nu er jeg kommen til en anden Opfattelse. Jeg beder Alle om at lytte til mine Ord. Sæt, at Emigranterne ikke alene forlade Fædrelandet, fordi dets Regering mishage dem, eller fordi de ikke ville ofre det noget af deres Kraft; men at det brændende Had bortskræmmer dem og kaster dem ind i Sammersværgelser, og at de med Sværdet i Haanden opsende forbryderiske Bønner til Himlen om Fædrelandets Undergang og udsaae Tvedragtens Sæd i dets Skjød. Jeg spørger da dem, som blindt forsvare Retten til Udvandring, om de i det Tilfælde troe, at Frankrig gjør Ret, hvis det sløvt venter Forrædernes Dolkestik; om De antage, at det krænker Menneskerettighederne ved at tage Forsigtighedsregler mod Sammensværgelser? Maa Fædrelandet ikke behandle dem, der pønse paa dets Undergang, som Fjender? Ere Menneskerettighederne da kun til for Emigranter og Mordere; tilhøre de ikke snarere gode Borgere, som have bevaret Troskaben mod Frankrig? Jo, visselig! — Fædrelandet behøver dog ikke at frygte disse Mennesker, der paakalde de fremmede Hoffers Had imod det. Vi skulle snart blive Vidne til, hvorledes de Mænd, der udstrakte Haanden efter Ruslands Rubler og Hollands Millioner, bukke under i Elendighed og Skjændsel. Desuden ville Monarcherne betænke sig paa at trodse os. De vide, at den philosophiske Aand, som har skjænket os Friheden, ikke kjender uoverstigelige Pyrenæerbjerge. De bæve for at lade deres Soldater betræde en Jordbund, som gløder af Revolutionens hellige Ild. De skjælve ved Tanken om, at de frie Mænd fra alle Verdensegne skulle gjenkjende hverandre paa Kampens store Dag, og at de fra slagfærdige Hære skulle forandre sig til et Folk af enige Brødre, der rette Sværdet mod Tyrannerne. Men kommer det endelig saa vidt, at vi maa kæmpe, da lad os aldrig glemme, at tusinde Grækere, der strede for Friheden, beseirede en Million Persere."

Disse Ytringer besvaredes af en levende Bifaldsstorm. Vergniaud fordrede derpaa Beslaglæggelse af Emigranternes Eiendomme og krævede en streng Straf mod Prindserne, der vare „slette Brødre og usle Borgere." Condorçet, der som en Følge af sin beregnende Charakter fraraadede energiske Skridt i Vredens Øieblik, foreslog en længere Frist, i hvilken Emigranterne kunde overveie deres Handlinger og tage en Beslutning om, hvorvidt de agtede at følge Forsamlingens Opfordring til at vende tilbage eller ikke. Hans Mæglingsforslag vandt Tilhængere; men endnu engang ansaa Isnard det for nødvendigt at indskjærpe Forsamlingen Anvendelsen af haarde Forholdsregler. Han frygtede for, at man tog Hensyn til de politiske Forbryderes Rang. „Loven," var hans Ord, „maa træde ind saavel i de Stores Paladser som i de Fattiges Hytter og, ubønhørlig som Døden, kan den ligeoverfor de Skyldige hverken tage Hensyn til Rang eller Titler. Man vil vugge Eder i Søvn; men Nationen bør stedse være aarvaagen. Despotiet og Aristokratiet sove ikke, og dersom Folkene et Øieblik indslumre, ville de vaagne op i Lænker. Hvis Mennesket holdt Himlens Lyn i sin Haand, maatte han med det tilintetgjøre Trældommens Venner. Ingensinde have Folkene tilgivet deres Friheds Fjender. Da Gallerne klatrede op paa Capitolium, vaagnede Manlius, ilede til den nedbrudte Mur og frelste Republiken. Den samme Mand blev siden beskyldt for fjendtlige Planer mod den offentlige Domstol. Han blotter sit Bryst, der er bedækket med Ar, fremviser tolv Borgerkroner og minder om sine Fortjenester. Men hele Svaret var, at han blev nedstyrtet fra den Klippe, hvorfra han havde fordrevet Fjenderne. Saaledes handlede et frit Folk. Lad os speile os i dets Exempel! Ere vi i dette Tilfælde feige, da miste vi Franskmændenes Tillid; men ere vi charakterfaste, saa berøve vi vore Fjender deres Fatning. Stol aldrig paa Frihedens Fjender! De strække den ene Haand op for at sværge paa gyldne Forsikringer, men slibe samtidig det dødbringende Sværd med den anden." —

Dette Ordskifte bestemte Emigranternes Skjæbne.

To Decreter bleve vedtagne. Det første bød Greven af Provence at vende tilbage inden to Maaneders Forløb; i modsat Fald vilde han miste sin eventuelle Ret til Regentskabet. Det andet stemplede alle Emigranter, der ikke havde nedlagt Vaabnene inden den første Januar, som Oprørere, hvis eneste Straf var Døden. Disse Beslutninger forelagdes derpaa Monarchen til Underskrift. —

Bag paa en Omnibus.

„Konduktør! er denne Plads ledig?"

„Javel!"

Sædet vendes om, og jeg selv vender mig om.

„Naar gaaer Omnibussen?"

„Om fem Minuter." —

„Hvad! staaer Du der, min gamle Ven? Er Du ogsaa bleven Anatom og studerer Menneskeben?"

Det er en gammel Kammerat, fra hvem disse Ord komme, en fortræffelig Fyr, der ligger i Garnison i en af vore Provindsbyer, han er Premierlieutenant ved et af Dragonregimenterne og kommer til Kjøbenhavn en tre fire Gange om Aaret, er her aldrig længere end otte Dage, men træffer Du ham i den Tid, ja saa han er en farlig Mand. Han er aldrig endnu reist hjem uden at laane Reisepengene, skjøndt han er mødt i Byen rigeligt forsynet. Glad bliver jeg vel ved at træffe ham, med med et ængsteligt Blik paa min abonnerede Plads siger jeg: „Jeg forstaaer Dig ikke, hvad er Din Mening?" — Et Puf i Ryggen bringer mig til at vende mig om.

„Konduktør! er der fem Pladser ledige i Aften med Theateromnibussen, med den, der gaaer ad Landeveien?"

Jeg har glemt at fortælle, at jeg staaer civil, klædt som en skikkelig Sørensen; den eneste Rest af min militaire Værdighed, netop Hovedsagen, min militaire Hue, har forledet den massive Dame til at antage mig for en Omnibuskonduktør, der letsindig bortødslede sin Tid i Sladder med en hæderlig Spækhøker, istedenfor at hun dog burde kunne see, at det er to respectable Officerer af den kongelige danske Armee, endskjøndt Gud skal vide, at den Ene er for svag til at gaae, og at det er det forfærdeligste Misbrug af Hestekræfter, at den Anden i Regelen rider. Under saadanne Forhold er man uheldigt stillet; jeg holder meget af min tykke Ven, men jeg vil nødig for hans Skyld opgive min Plads bag paa Omnibussen, Kunduktørens ansvarsfulde Post hverken kan eller vil jeg paatage mig. Damerne først — „Min Frue! jeg er ikke Konduktør."

„Hvor er han da henne?"

„Jeg ved det virkelig ikke."

„Da er det ved Gud uforskammet, at man ikke kan træffe et Menneske her."

Jeg sluger Bitterheden og vender mig til min gamle Ven. „Hvor skal Du hen?"

„Intet Sted — hvor Skjæbnen fører mig." Jeg indseer, at jeg er den. Pladsen ligeoverfor bag paa Omnibussen er ikke optaget, vi skulle kjøre sammen, tilbringe Dagen sammen, hvor det skeer, hvor vi ender, ja det vedkommer jo aldeles ikke Dem, har De Lyst til at følge med, vær'sartig, der er endnu tre Pladser paa venstre Side.

De fem Minutter ere forløbne, den virkelige Konduktør er mødt. Som en Mand, der aldeles ikke nogensinde havde forladt sin Plads, stiller han sig op med de forfrosne Næver i Lommen og stirrer tilbage, Omnibussen bør gaae fra Stedet, saa fuld som han selv er, eller i det Mindste vil blive inden iaften. Den massive Dame er ikke forsvunden fra Horizonten, heldigvis er jeg bleven fri for hende. Hun har standset Omnibussen fra Christianshavn, og det nytter ikke det Allermindste, at den derværende Konduktør forsikrer hende, at han aldeles ikke har Noget at gjøre med Kjørselen fra og til Theatret, hun har faaet fat i en Konduktør, han bør vide Besked, hun slipper ham ikke, 5 Pladser iaften, et Kongerige for 5 Pladser iaften ad

„Jeg!" svarede hun, „Jeg lider, og jeg vil sige Dem Alt, som var De min Skriftefader. Jeg elsker en Mand, der ikke længere elsker mig."

„Er det Deres Mand, De mener?"

„Nei, min Mand er en skikkelig Mand, der elsker mig altfor høit, og som jeg aldrig har kunnet elske. Men det gjør nu ikke Noget til Sagen, det er gaaet meget godt endda. Jeg er en honnet Kone, seer De, og den, der siger Andet, er en Løgner og et slet Menneske!"

„Vær kun rolig. Ingen har sagt det Modsatte."

„Virkelig ikke? Jaja da; men jeg vil fortælle Dem det Hele. I mit hele Ægteskab, saa fornuftigt og flinkt jeg end har handlet, har jeg begaaet en Feil: jeg har havt en Elsker, en eneste, og jeg vil ingen anden have; jeg har lidt altfor meget derfor. Det er det, der har knækket mig."

„Saa glem ham da."

„Det kan jeg ikke. Jeg vil tænke paa ham, til jeg døer. Ak! Naar han blot kunde døe. Gud være mig saa naadig og lade ham drukne paa Havet, saa troer jeg, at jeg kom mig."

„Var De saa hevngjerrig, før De blev syg?"

„Før jeg blev syg, kjedede jeg mig kun en Smule ved min Mand og mine Børn, det var det Hele. Det gik ikke, som jeg vilde, og jeg var ikke bleven rig nok. Pierre Estagel havde narret mig; han troede, han skulde arve en rig Onkel, og saa efterlod den Tigger sig slet Intet. Jeg har vel havt smukke Kjoler og Stads nok i mit Ægteskab, men siden ikke Andet end min Ægtestand. Man har altid maattet arbeide og aldrig kunnet more sig. Jeg har gjort min Pligt, men var led og kjed deraf, da jeg første Gang saa den Skurk, som har elsket mig. Først troede jeg, at jeg ikke skulde give efter for ham; jeg var tilfreds med og stolt over hans Opmærksomheder, det var det Hele; men desværre, han var ikke som de Andre, han kunde snakke for sig, og tilsidst gik det galt, og i to Maaneder var jeg lykkelig, thi jeg bebreidede mig Intet. Jeg glemte min Lede, jeg tænkte kun paa at see ham! Jeg var helt forandret, et

som jeg her har meddelt under Et, thi Mester Estagel syntes at tælle hvert Ord, medens hans Øine ikke et Øieblik forlode Horizonten, tog jeg Afsked med ham og trykkede hans Haand, idet jeg naturligvis afslog hans Tilbud om at godtgjøre mig den Uleilighed, mit Besøg hos hans Kone havde voldet mig. Han viste mig en Fodsti, der førte lige ned til den Kjørevei, der snoer sig lige op til Cap Siciers Top, da han mente, at den, der førte ned til Stranden, var altfor farlig at passere. — „Men her maa De forresten ogsaa tage Dem iagt," raabte han efter mig, „der er dog Ingen uden vi, som sikkert ved, hvor man kan sætte saa den ene Fod, saa den anden." — Og da jeg vendte mig endnu engang for at faae min Cigar tændt hos ham, spurgte jeg ham, om en Toldbetjent da virkelig var saadan en Stenbuk, at ingen Anden kunde følge ham over Afgrundene, svarede han: „Ja, jeg har sandelig kun seet en Eneste, en lille Søofficier, der kunde følge mig, hvor det saa var. Han gjorde det for sin Fornøielse, og vi væddede saaledes engang om, hvem af os der hurtigst kunde stige ned fra Terrassen ved Nôtre-Dame-de-la-garde til Stranden."

„Og hvem vandt da Væddemaalet?"

„Ingen af os; vi kom ned paa samme Tid."

Jeg gik, men jeg ved ikke, hvad det var for en Indskydelse, der foer mig gjennem Hovedet og fik mig til at vende om engang endnu, som for at plukke en Plante, jeg havde seet paa Hyttens Tag.

„Hvad hedder den?" spurgte Kystvogteren mig.

„Epicactus nivalis; men hvad hed den Søofficier?"

„Officieren? . . . Naa! Han var dengang Underlieutenant ombord paa Finisterre, nu er han, saavidt jeg ved, Lieutenant ombord paa la Bretagne, men hans Navn erindrer jeg rigtignok ikke."

„Det var vel ikke La Florade?"

„Jo, rigtigt! En flink lille Fyr. Kjender De ham?"

„Ja! Farvel og Tak skal De have!"

Landeveien. „Glücklich der Besitzer!“ siger jeg i mit stille Sind, da jeg har indtaget min Plads og seer den fortvivlede Konduktør fra Christianshavns Omnibus parlamentere med Damen. — Endelig med et Spring, et Greb i Haandtaget og et mønstrende Blik ind i Karethen bestiger Konduktøren sit beskedne Stade og udslynger derfra til Hestebetvingeren sit „Kjør!“ Kudsken lader, som han slaaer paa Hestene, og disse lade, som de sætte sig i Trav. Christianshavns-Omnibussen er heldig passeret: Holdt! „Konduktør! seer de ikke den værdige Herre, der gjør Tegn til Dem, som om han hele sit Liv havde fungeret som optisk Telegraf.“ Vi standse til Fortvivlelse for fire Trillevogne, en Sandmand, ikke at tale om de ulykkelige Sælgekjærlinger, der, med Fare for næste Dag i Kjøbenhans offentlige Kriminal- og Politiret at idømmes Mulkt for at have baaret Torvekurve paa Fortouget, ere nødsagede til at benytte denne Passage. „Ere Yderpladserne besatte?“ Det er en smuk Debut, selv om den værdige Mand kan finde, at jeg ikke fuldstændig udfylder mit Bagsæde, maa det dog være ham klart, at min tykke Ven ligeoverfor lider af et Tryk, som ikke engang vilde kunne fjernes fuldstændig, hvis det stod i min Magt at overlade ham det overflødige Rum af min Plads.

„Alt er besat udvendig, men der er deilig Plads indeni til Venstre.“

„Hvad Vei kjører De?“ Hermed sættes det ene Ben overordenlig forsigtigt paa Vogntrinet.

„Ad gamle Kongevei!“ Hurtigt trækkes Foden tilbage, og et forfærdet: „De dreier da ikke af ved Trommesalen?“ undslipper den værdige Mand, der sandsynligvis har meget respektable Grunde til at frygte for at blive sat af ved denne Station. Ansigtet lægges i de venligste Folder, min tykke Ven gjør nogle Forsøg paa uden at reise sig at dreie sig til Side for den opgaaende Dør, de mislykkes, og han maa træde ned paa Gaden. Med et usikkert Smil gjør den værdige Mand, der aabenbart er nærsynet, sin Debut i Omnibussen ved at træde den nærmeste ved Døren siddende Dame paa det nederste Led af Krinolinen, og idet han vender sig for at gjøre en Undskyldning, sparker han til en indsmuglet Mops, der har været gjemt under Sædet, men som sandsynligvis er bleven noget kjed af det lange Ophold. Et Hyl og et Bjæf konstatere dens Nærværelse. „Konduktør! her er en Hund i Vognen!“ raaber en lang skindmager Dame, „man risikerer at blive bidt i Benene; jeg vil ved Gud have Hunden ud.“

Jeg har seet Damen stige op, og, takket være Krinolinen, jeg kan forsikre, at selv den mest sultne Hund ikke i sin vildeste Affekt kunde falde paa at spilde sin Tid paa en saa ørkesløs Gjerning som at gnave de Ben. Imidlertid — fiat justitia, pereat mundus! Hunden excluderes af Samfundet.

„Naar min Hund ikke maa kjøre med, vil jeg heller ikke med,“ siger nu en Herre med et mistænkeligt Pebersvendeansigt, „lad mig komme ud.“ Døren oplades atter, nu indtræder en Krisis. Den værdige Mand med det usikre Smil, der ikke er bleven færdig med sin Undskyldning for den første Ubehændighed, er endnu ikke kommen til Sæde; han skal passere. Hvem kjender ikke Passagen i en Omnibus, snever for en Enkelt, hartad som Peder Madsens Gang for to hinanden mødende Vogne. Den vrede Mand med Hunden vil ud, han tager intet Hensyn til sine Medmennesker, den senest Indkomne puffes afveien, men I Guder! Balancen er ikke hans stærkeste Side, han falder om paa Damen, hvis Krinoline er traadt itu, og det sidste Led, heldigvis ikke af den hellige Kjæde, men af det Klædningsstykke, ved hvilket hun usurperer sig Ret til en større Plads i Samfundet, end der ellers kunde tilkomme hende, farer ud af den aabnede Dør og ruller ned ad Gaden med en Fart, som var det et Tøndebaand, sat i Gang af den mest øvede Gadedrengenæve.

Konduktøren er en høflig Mand; han fanger det rullende Hjul og overrækker sit spolium til Damen. Dog! det benægtes paa det Bestemste, at det er hendes, og alle i Vognen værende Damer tilbagevise „mit Entrüstung“ Beskyldningen for, at et saadant Uhyre skulde have hørt til en Del af deres Prydelse. Konduktøren ruller det ganske rolig sammen og gjemmer det, bastet med et Stykke Seilgarn, under Vognsædet. Formodentlig har han i sin Familie et Medlem, der kan gjøre Brug deraf. — Endelig klarer det sig i Omnibussen. Damen med Halvkrinolinen, der ovenikjøbet i nogle Minutter har baaret en Vægt af mindst 12 LŒ., lader, som om hun slet ikke er vred, Manden med Hunden er kommen ud, og den ubehændige Herre er kommen til Sæde — „Kjør!“

„Næ stop! A vil med!“ Hans Maal røber ham. Med en Pakke under Armen og pustende og svedende kravler Jyden ind i Vognen. Der er en rivende Søgning idag; næppe har Vognen sat sig igang, før der atter lyder et „Holdt!“ Vor Herre bevare os! er det Droningen fra Sandwichsøerne, der arbeider sig frem? Nei, vel er hendes Ansigt rødt og ophedet, men hun hører til den kaukasiske Race. Hun naaer Vognen, og heldigvis ere alle tre Pladser paa Forsædet besatte, ellers vilde Bagvægten muligen have bevirket, at hele Omnibussen havde slaaet et baglænds Salto mortale. Der er Humør hos fede Folk, og det fornægter sig ikke her; da hun har kastet et Blik ind i Vognen, siger hun med et gemytligt Smil: „Jeg kunde dog maaske blive formeget, jeg vil hellere vente, til den næste Omnibus gaaer.“

Saa! nu kunne vi komme afsted. Trevent og langsomt gaaer det op ad Frederiksberggade. En Kræmmersvend, der har Udgangstilladelse, springer, som om han var Fordandser paa en Dandsebod, op paa Bagsædet og erklærer flot, at han helst vil blive udenfor. Jeg forstaaer Mandens Tankegang: hele Dagen bunden bag Disken har han dog hver ottende Dag den Glæde at kunne vise, at han er født til noget Bedre, til at staae bag paa en Vogn. — Ved Tivoli fanges et Par Vildmænd, og saa kjører den saa stærkt, som Hestenes Kræfter, den evige Omlægning af Vesterbro og Sporskinnerne ville tillade. Den keitede Mand har mønstret Selskabet, han trænger øiensynligt til at tale, og Damen, der var bange for den aldeles uskadelige Moppe, er nu ikke uimodtagelig for Conversation. Smilende og bevægende sine Hænder, som en Sælhund sine Poter, fortæller han en Historie, som jeg heldigvis ikke kan høre, men som giver den ommeldte Dame Leilighed til at vise, at om hendes Ben end mangler Noget i Bredde, saa mangler Munden i saa Henseende Intet; dens eneste Mangel er Tænder. Saaledes naae vi gamle Kongevei, og man begynder „at sætte af.“

„A vil a' ved „Tre Hjorter!““ udbryder Jyden.

„Tre Hjorter,“ svarer Konduktøren, „det ligger paa Vestergade.“

„Ja, der skal A a', der er sagt mig, at Omnibussen kjørte tæt der forbi.“

Det kniber haardt at faae ham gjort begribeligt, at han er langt fra sit Bestemmelsessted og endnu haardere at faae ham til at bestemme sig til at betale for Retouren.

Tommere og tommere bliver Omnibussen, og min tykke Ven og jeg ere de sidste Passagerer, der staae af ved Kirkegaarden, hvor der gjøres Holdt.

Jeg driver uden Maal igjennem Livet, min eneste Fornøielse er at kjøre bag paa en Omnibus. Jeg sætter mig aldrig foran, for det Første holder jeg mere af at see tilbage end fremad, for det Andet kan jeg ikke udstaae at see Omnibuskudskene behandle Tøilerne, som om disse vare en Pilk og Hestenes Mund en Torsk. Jeg kjører bag paa Omnibussen, ligegyldigt, hvad Vei den kjører. Den lander ved Kirkegaarden! og første Gang jeg kjører indeni en Omnibus, vil det være i den, der aldrig giver Retour.

J.

Literatur.

Theaterliv og Erindringer af August Bournonville. I en vis Forstand er denne Bog dog et lille Mesterværk, betragtet nemlig som en Autobiographi; thi man faaer det fortræffeligste Indblik i Forfatterens Charakter og i Alt, hvad der boer inden i ham. Mellem Linierne læser man grant og tydeligt om den umaadelige, skjøndt halvveis ubevidste, sygelige Forfængelighed og om den forunderlige Mangel paa Selvkritik. Man skal vanskeligt herhjemme finde Nogen, der er bleven mere protegeret og baaret paa Hænderne end netop Bournonville og maaske En til, og dog er der Ingen, der hertillands har overtruffet ham i officielle Jeremiader — det skulde da kun være hin Ene. Beviser paa hans Forfængelighed kunne omtrent hentes fra hver Side i Bogen. Stundom ere de morsomme, men til andre Tider ere de uhyggelige. En Beretning som den om de sex Danske, der stode i Spidsen hver for sin Virksomhed i det østerrigske Monarchi: Dahlerup som Admiral over hele Flaaden, Dr. Manheimer som Overrabbiner over hele den mosaiske Menighed o. s. v. og saa Parallelen: Jeg som Balletmester — over alle Dandserne og Dandserinderne, Figu-

gjorde ikke Fordring derpaa. Min Corporalsgrad fritager mig vel for simpel Vagttjeneste, men i Dag er jeg gaaet i Stedet for en Kammerat, der har Forfald.“ — Han gav sig til at lappe paa Hytten, der laa halvt i Ruiner.

„Man tager sig nok ikke synderligt, eller snarere slet ikke af dette fattige Skjul,“ sagde jeg.

„Nei, hvor vil De hen? Nu bliver man kjed af at gjøre istand paa, hvad der dog dagligt forfalder. Da jeg gjorde Vagttjeneste, hørte jeg aldrig en Sten trille ned uden strax at lægge den til Rette igjen.“

„De har vist tilbragt mange slemme Nætter her?“

„Ja, jeg har! Engang — da var Hytten her kun af Græstørv og Rørtag — blev jeg blæst væk fra den Klippespids dernede, men der stod heldigvis et lille Træ, jeg klyngede mig fast i. De værste Vindstød her ere de, der pludselig vende sig; de tage Dem som en Fjederbold og kaster Dem langt hen; men her kan ogsaa være smukke Nætter. Naar man i Høstens Tid er nær ved at kvæles nede i Byen, ja selv i Landstederne langs Stranden, er Luften her saa frisk og ren, og er man kjed af at see paa Havet her, saa er Himlen af og til nok saa smuk at betragte.“

„Har De aldrig Noget med Smuglerne at gjøre?“

„Nei, Kysten er ikke gunstig for dem; Bugten er for lille og let at bevogte. Seer De de to Klipper, der rage op ad Vandet en femhundrede Metres udenfor Klinten? Man kalder dem Brødrene, fordi de ere ganske ens. Seer De, hele Stranden er tilsaaet med saadanne Skjær og Rev, og derfor er det et daarligt Sted at udskibe Smuglergods i uroligt Veir, og naar Havet er stille, kunne vi høre hver Lyd dernede fra. Nei, vor Opgave er især at passe paa, saa langt vort Øie rækker, om noget Fartøi er i Nød, for at kunne skaffe Hjælp i rette Tid. De indseer nok, vi gjør altsaa Søfolkene mere Gavn end Fortræd, og Folk holde derfor ogsaa meget af os.“

Efter saaledes stumpevis at have samlet de Oplysninger sammen,

lille Barn kunde have faaet sin Villie med mig. Min Mand sagde: „Hvordan har Du det? Jeg har aldrig seet Dig saa blød før.“ Og han holdt kun saa mere af mig, stakkels Skrog! . . . Men saa blev den Anden pludselig borte. Han fortalte mig, at han havde havt Leilighed til at see Estagel, at det var en skikkelig Mand, at det var Synd at bedrage ham, at det gjorde ham Ondt, og hvad ved jeg Alt — saadan Noget, man ikke siger, naar man elsker, og hvad man siger, naar man ikke elsker mere. Og det tilgiver jeg ham ikke, forstaaer De. Det gjemmer jeg i mit Hjerte, til hans Hjerte hører op at slaae.“

„De vil altsaa kun leve for at hevne Dem paa ham?“

„Hvis jeg skal vedblive at være syg, maa jeg see ham døe! Hvis jeg kommer mig igjen, vil jeg pynte mig, gaae med til alle Fester, tage mine Guldkjæder og alt mit Stads paa, og man skal endnu komme til at tale om Zenovése, og jeg lade haant om ham, naar han atter søger mig, men jeg skal trække ham omkring som en Hund, og han skal kun leve for at beklage sig over mig.“

Jeg forsøgte med Fornuftgrunde at berolige hendes ophidsede Sind, men rokkede hende ikke et Haarsbred, og jeg forlod hende uden Haab om at kunne helbrede hende. Hendes legemlige Befindende var vistnok ikke saa fortvivlet endda, men Lidenskaben, saa ond og villiestærk den var, vilde utvivlsomt nedslaae og tilintetgjøre Virkningerne af, hvad jeg foreskrev hende, og dræbe hendes Naturs sidste Kræfter. Man kan ikke saa let frelse den, der anstrenger sig for at nedbryde sit Sind, thi det er et Lægemiddel, mod hvilket vore egne Intet formaae at udrette.

Da intet Kjøretøi langs Stranden kan naae hen til Cap Sicier, steg jeg op over den røde Bom for at see, om jeg ikke paa Sletten inde paa Halvøen kunde faae Øie paa Marescats gamle og mig allerede saa kjære Calesche. Den røde Bom bærer sit Navn med Rette. Klippernes og Jordbundens Farve har en mørkrødlig, halvviolet Tone. En Lund af Pinier, forpjuskede og forkrøllede af Vinden dækker den lige fra Foden

ranterne og Figurantinderne, Statisterne og Statistinderne ved Wienertheatret, ja, en saadan Beretning er jo kun morsom. Men hvor den saarede Forfængelighed, vaandende sig i afmægtigt Raseri, udslynger Fornærmelser og Forhaanelser over en af vore største Digteres manes og paadutter Johan Ludvig Heiberg de uværdigste Bevæggrunde, der forandres Situationen, der er den ikke længer morsom, der er den forargerlig og vederstyggelig. Atter er der andre Steder i Bogen, der paa samme Tid ere morsomme og uhyggelige. Det kjære lille Jeg har t. Ex. faaet et Stød; der maa riposteres, og et maskeret Angreb forsøges derfor, en Feinte, der i Fægtersproget har et Navn, vi ikke ville nævne. Følgerne af dette Udfald ere imidlertid uberegnelige, ifald det skulde blive pareret „med en Octave og et Smil paa Læben"; Riposten, der følger efter, kunde let blive ubehagelig, men saa benytter man et Plastron, der er særdeles hensigtsmæssigt construeret — Opfindelsen skyldes, saavidt vi erindre, hin ovenberørte Ene —: „Denne Gang var det ikke min Forfængelighed, der blev saaret, det var — mit Hjerte;" og saa er Modstanderen jo værgeløs, thi hvorledes kan han bare sig for Latter?

Bulwer siger etsteds i „Alice": „Den, der er beskeden, har sikkert Grund til at være det." Det er en Apologi, en genial Apologi for Forfængeligheden. Man har altsaa Lov til at være forfængelig, javel! naar man har Noget at være forfængelig eller bedre stolt af, men har Hr. Bournonville ærligt talt det? Undertiden tvivler han selv, og hvorledes kan han saa fordre, at de Udenforstaaende skulle være faste i Troen. Mere end eet Sted er han nær ved Sandheden, mere end eet Sted udtaler han sin Tvivl om Ballettens æsthetiske Berettigelse og Muligheden af dens Absurditet, men ikke desto mindre gaaer der en Anmasselse og en Arrogance igjennem Bogen, som ikke kunde være større, om den var skrevet af en Ypperstepræst og støttet paa Loven og Propheterne.

Hvad Navn skal man saaledes tillægge det: at bedømme Paludan Müllers glimrende Digt „Dandserinden" fra et choreographisk Standpunkt?

Er Anmasselsen eller Bornertheden størst, naar Hr. Bournonville ikke har kunnet see Andet i hint deilige Digt end, at Dione „ganske en passant lærer sin Kunst, lever et isoleret Grisetteliv, dandser en Solo, der fylder en hel Aftens Skuespil, forføres af en sentimental Greve og slutter sin kunstneriske Løbebane med at hoppe i Canalen?"

Ovenpaa Afsløringen af en saadan Materialisme at ville optræde som Æsthetiker, tilmed som kritisk Æsthetiker, og slaae om sig med Phraser om „det Skjønne" og „Idealet" og „Poesi", maa ansees for en temmelig ørkesløs Tidsfordriv.

Forfatteren taler om, at han har skabt Dandsere og Dandserinder, at det er i Kraft af ham, at de Flinke ere blevne til det, de ere — maaske og maaske ikke? det er saamæn aldeles ligegyldigt. Vi ville blot tillade os at indprænte Hr. Bournonville dette, at om han saa havde skabt eller dresseret hver eneste Dandser eller Dandserinde ligefra Fanny Elsler til Taglioni, den foragtede Pepita iberegnet, og saa kunde faae dem til at springe for os paa Rad, saa vilde vi desuagtet med et Smil vende os fra deres Pirouetter og Entrechats for jublende at betragte hin „Dandserindes" Svæven paa de metriske Fødder til Ottavernes rhytmiske Musik — endskjøndt hun kun havde lært sin Kunst „ganske en passant", men lært den af en Mester — ingen Balletmester!

Undertiden stiller Forfatteren sig objectivt ligeoverfor sin saakaldte Kunst og udtaler da slaaende Sandheder. Fortællingen om Tambourmajoren, der ikke blev forstaaet af sin Samtid, og hvis „doppelte Schlippschlag" gik uændset hen, er virkelig ypperlig og fortræffeligt anvendt paa Balletmesteren med den dybsindige Choreographi og de novellistiske Pirouetter. Og han har selv Fortjenesten af at have trukket Parallelen. Saaledes skimtes Genialiteten hist og her i Bogen, og derfor læser man den med Interesse. Afsnittet „Danske Folkefester" er livligt skrevet. Thorvaldsens Ankomst og Liv i Kjøbenhavn er jo vel baade fortalt før og bedre, saa at den uden Skade kunde være udeladt, men „Hjemkomsten 1851", særligt Sømændenes Modtagelse, er ypperligt skizzeret.

Hvad nu endelig Stilen angaaer, saa har man fundet den fortræffelig. Forsaavidt man ved Stilen forstaaer det Samme som Sproget, saa maae vi bestemt benægte dettes Fortræffelighed; man støder ikke blot paa urigtige Constructioner, paa grammatikalske Feil, men Bogen vrimler af Gallicismer og fremmede Ord, især franske. Forsaavidt man derimod ved Stil forstaaer saa at sige Afspeilingen af en Personlighed, saa maae vi tildels indrømme Stilens Fortræffelighed. Paa hver Side omtrent seer man, at det er en Dandser, der har skrevet den. Hvad er t. Ex. det Allerførste i Bogen: „Choreographisk Troesbekjendelse" Andet end Dandserens Introduction? Det er en Pirouette, et Spring i Veiret, lidt Sprællen i Luften, og Resultatet: Vedkommende staaer paa samme Plet, fra hvilken han sprang, er selv ikke kommet et Skridt videre, har ikke bragt Publikum et Skridt videre, men har kun blændet en uvidende Hob.

„Dandsen er en Kunst, fordi den forudsætter Kald, Kundskab og Færdighed."

Hast Du mich gesehen? thi det var en Pirouette. Det seer ud, som om det var Noget, men det er kun tom Passiar. Enhver vilde blive Kunstner efter den Definition paa Kunst; til ethvert Haandværk fordres der jo Kald, Kundskab og Færdighed; Præsten paa Prædikestolen vilde blive Kunstner, thi for at blive Præst maa man baade have Kundskaber, Færdighed i at tale, men fremfor Alt — et Kald.

„Munterhed er en Kraft, Berusning er en Svækkelse."

Mere Pirouette, og ovenikjøbet en mislykket; thi forat der skulde være Mening i Trivialiteten, maatte der staae: Munterhed er et Bevis paa o. s. v..

Efter disse indledende Pirouetter begynder Balletmesteren at dandse — „Selskabs- og Nationaldands" — og derpaa afvexle Entrechats, Attituder, Dands og Tableauer paa den yndigste Maade.

Hvad synes Læseren vel om et saadant Tableau: Bournonville og hans „geniale Ven, Høedt" i Fredensborg Slotshave under Choleraepidemien som Pendant til Skjønaanderne i Haven Boboli ved Florenz under Pesten i det fjortende Aarhundrede? Gjensidigt meddelede hinanden deres nyeste „Aandsproducter"; Balletmesteren „componerer" Balletprogrammer, og Forf. til „Om det Skjønne" digter „sine smukkeste Stropher". — Bengalsk Flamme og en douce Musik, og det kan herligt bruges ved en Aftenunderholdning.

Iøvrigt er der noget inderlig Comiskt ved at tænke sig disse to Skjønaander — Digter og Componist — gaae omkring i Slotshaven og læse op for hinanden.

Den afdøde Lundbye har leveret en fortræffelig Illustration til hin Riposo; man seer to Føl, der have strakt Hovederne op over hinanden, og som gjensidigt gnubbe sig imod hinanden til indbyrdes Glæde og Fornøielse. Det Vellystige i denne Udvexling af kløende Venskabsbeviser har Kunstneren mesterligt vidst at gjengive i Dyrenes Physiognomi. Det er en meget morsom lille Skizze! —

Ja, nu ere vi færdige med Bogen. Vi have udhævet saavel dens Fortrin som dens Feil, og have vi dvælet en Dei mere ved de sidste, saa ligger det kun deri, at der er flere af dem end af de første. Vi ere ikke blinde for Bogens Fortrin, og dertil maa først og fremmest regnes det, at den fængsler Læseren — som Alt, hvad der hører til Coulisserne. Der er Liv, og der er Flugt i den, ligesom der er Liv og Flugt i Dandserinden, naar hun farer langs ad Lamperækken, udmærkende sig „ved Fodspidser"; man fængsles i Dieblikket, men bliver ikke beriget for Livet, thi, man sige, hvad man vil, Aanden, Guddomspræget mangler!

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Tivoli, Forestilling Kl. 4.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Udgivet og forlagt af F. W. Thomsen.
J. Cohens Bogtrykkeri.

op til Toppen; men Korkegens puslede Krat, de tætte Tjørnebuske, Rosmarinerne og Lavendlerne gyde en vis Friskhed og Ynde udover Lysningerne. En eneste Fodsti fører næsten lodret op til Toppen, hvor jeg fandt et Slags Skilderhus for Kystvagten, og nysgjerrig besluttede jeg at undersøge det nøiere.

Disse Skilderhuse ere Hytter af Kampesten, Græstørv og Grene, med et Tag af Rør eller raae Skiferplader. Da de snarere ere taalte end tilladte, ere de Betjentenes eget Værk, og det er dem forbudt at have noget Slags Møbel derinde eller Lukke derfor, kort sagt, Nogetsomhelst, der kan indbyde til Hvile. En Stenbænk eller en Brix tilbyder dem netop at strække sig ud, men da der hverken er Dør eller Vindue, sørger vist Nattefrosten og den hylende Blæst for at holde dem vaagne. Forresten skulle disse Hytter ligge saaledes, at de kunne beherske Alt, hvad der ellers indskrænker den frie Udsigt over den Strækning, som er betroet Betjenten at bevogte, og man finder dem derfor ofte hængende paa de gyseligste Steder, og Stien, der snoede sig op til denne, og var hugget ind i Klippen langs den gabende Afgrund, var kun femten Centimetres bred. Det var ikke godt for Vagten at være Søvngjænger, og dog ved man, at hvor en Ged kan klatre, kan en Toldbetjent ogsaa komme baade frem og tilbage.

Medens jeg nød det smukke Skue af det skummende Hav, der brød sig mod Strandens Skjær og Klipper, kom Kystvogteren, som man skulde troe var allevegne og ingensteds, pludselig frem, Vorherre ved hvorfra, og hilste mig alvorligt, men venligt. Det var en Mand paa en fyrretyve Aar omtrent, med et smukt og venligt Ansigt.

„Er De Doctoren?" spurgte han, og paa mit bekræftende Svar vedblev han: „Saa kommer De altsaa nede fra Posten? Har De seet min Kone?"

„Saa De er Pierre Estagel? Ja, Deres Kone trænger til at passes omhyggeligt; men der er Raad endnu."

Han rystede paa Hovedet. „Hun er for slem imod sig selv," sagde han, „hun tager ingen Hvile, og Gud ved, hun behøver dog ikke at plage sig saaledes; vi have jo nok at leve af; men hun er en Stakkel, der altid vil have, hvad hun ikke kan faae, og aldrig er tilfreds med hvad hun har."

Han tav stille og faldt i Tanker. Det var en rolig, stilfærdig Mand, vant som det syntes ved Ensomheden til Taushed. Jeg indsaa, at jeg maatte spørge ham ud, hvor godt jeg end kjendte hele hans Kones Historie. Hun havde været rig; hendes Fader havde været Rheder for et stort Fiskerfartøi og eiet to mindre, men i en Storm sat hele sin Formue til. Estagel havde hjulpet til at frelse hans Liv og havde bragt Chatarina (Zenovèse) halvdød af Skræk og Kulde i Land. Hun var nemlig taget ud med sin Fader for sin Fornøielse, som hun oftere pleiede. Allerede dengang var hun velbekjendt for sin Skjønhed og sin smukke Dands ved Kystboernes Pilgrimsfarter, og Estagel havde allerede et helt Aar havt sin Opmærksomhed fæstet paa hende. Da han nu saa hende ødelagt og forknyt, havde han tilbudt hende Ægteskab, som hun i sin Modløshed modtog; men hun havde gjort sig Haab om en Arv, der ikke tilfaldt dem. Resten ved man, det var, hvad hun selv havde fortalt mig. Ægtemanden havde ikke Spor af Mistanke til hende. Han ansaa hende for mere utilgjængelig end Klipperne ved hans Post, og hans Tillid havde Intet ved sig, der ikke gjorde ham al Ære. Man følte, at han besad en sjelden Retsindighed og en mærkelig Taalmodighed og Ro. Han udtrykte sig ikke ilde, havde endog nogen Læsning, og jeg saa her i hans Hytte en gammel, halvt opslidt Udgave af Plutarch paa Hylden ved Siden af hans Pibe.

„Men De gjør vel ikke længere Tjeneste selv," sagde jeg, „siden De avancerede."

„Avancerede og blev decoreret," svarede han, idet han løftede Kappen, han bar over sin Uniform. „Det blev jeg efter en Stranding, men jeg

Tilskueren.

Nr. 19. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 11te Juni.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Timelæreren.

Jeg følte engang ved min Tankes Gry
Med en herlig Fremtid mig svanger;
Jeg stilede høit: forenet jeg saa
I mit Maal en Tænker og Sanger.

En undrende Samtid omkring mig slog
Sit Bifalds brogede Kappe;
Mit Navn i Triumph over Verden foer
Paa Rygtets Gangere rappe.

O, kære Drøm! kun til spottende Dunst
Capitoliets Krone vorder;
Knap en Maske blev til af mit Tankenet,
Af min Sang et Par brudte Accorder.

Den iskolde Armod tog mig i Favn
Og knuste min Tid til Timer;
Jeg dem solgte for Brød og gjør det end,
Til Ligklokken for mig kimer.

Hvad der fyldte mit svulmende Haab engang,
Derom ei det i Timerne lyder;
Det er ikke min Længsels hellige Land,
Hvis Kort jeg tegner og tyder.

Men lokkende Kyster og Strande dog
Mine Fødder hver Time træde?
O ja! men fremmede, — aldrig de
Vil unde mig hjemlig Glæde.

Opad stiger jeg kun et Par Fjed
Gjennem Siv, over Stene, fra Stranden;
Der fører jeg sikkert den Unges Haand
Og maa give den saa til en Anden.

Saa leder jeg nok en Nybygger frem,
Hvem de samme Bover beskylle;
Timerne vexle sisyphisk tungt
Som Trin i en Trædemølle.

Men ei tør min Tanke selv tage Bo
Derinde i Dybet af Landet,
Og glemt har den Unge min Haand, saasnart
Han seer ei Sandet og Vandet.

— Nu atter En? er alt Timen begyndt?
Paa Døren jeg hører det banke.
Til Arbeid igjen! — Og nu, stille! Du,
Min Ungdoms husvilde Tanke!

g. t. d.

Hjemme og ude.

Der var en Tid, da Folkene med udelt Beundring og jernfast Tillid saae hen til Napoleon den Tredie, der i deres Øine fremtraadte som den mægtige, laurbærkronede Imperator, af hvem hele Europas Skjæbne var afhængig. Man følte sig overbevist om, at han i Lighed med sin store Onkel holdt Jordkuglen i sin Haand, og at Intet kunde foregaae under Solen, udenat han havde givet sit Samtykke. De lænkebundne Nationer betragtede ham som den Hercules, der ved sit sikre Skud skulde bringe de tvingende Bøiler til at briste, og de ulykkelige Folks glimrende Forhaabninger fyldede sig stedse om de Franskes Keiser, der hilstes som de nye Ideers seirende Messias. Der var en Tid, da disse Tanker ytrede sig med uimodstaaelig Magt, men vi feile næppe, naar vi paastaae, at de i de sidste Aar have tabt meget af deres indre Styrke. Det er ikke Nationerne, som ved overilede Skridt have gjort sig uværdige til Frankrigs Hjælp, men det er den franske Keiser, som ved en Række af uforklarlige Handlinger har berøvet sig selv den offentlige Tillid, der i saa rigt Maal blev ydet ham. Hvor man tidligere hos Napoleon den Tredie var vant til at finde en ubøielig Villie og Agtelse for et Folks Uafhængighed, der træffer man nu en i mangfoldige Omsvøb indhyllet Forsigtighed og en tvetydig Anerkjendelse af en Nations Ret til at leve et eget Liv. Man tør vel ikke fremføre nogen absolut Bebreidelse mod en Mand, der ved Krimkrigen har frelst Europa fra Ruslands despotiske Overherredømme, og som paa Solferinosletten gjengav Italienerne deres nationale Selvstændighed; men man kan paa den anden Side heller ikke Andet end misbillige den Adfærd, som Keiseren har udvist i det polske og danske Spørgsmaal. Han er ved denne kommen i Modstrid til de Grundsætninger, han engang anerkjendte som sine egne og har endvidere ved sin vaklende Holdning bragt Verden til at tvivle om sin Consequents. Efterat Polakkernes Opstand var bleven grusomt kvalt af Czarens barbariske Horder, og da Fyrst Gortschakof haanligt havde afvist en fransk Depeche, erklærede Regeringen i Paris, at den havde vidst at hævde Frankrigs Værdighed. Den samme Erklæring har lydt efter Preussernes sidste Bedrifter i Danmark. Fra et fransk Synspunkt kan man maaske mene, at Cæsarens Ære ikke har lidt noget Skaar ved hans yderst passive Holdning; men fra et dansk maa man nødvendigvis komme til det modsatte Resultat. Navnlig naar der tages Hensyn til Napoleons Thronlale i Aaret 1858, da han bestemt lovede det danske Folk Bistand, dersom det blev overfaldet af Tydskland. Vi vide imidlertid vel, at Keiserens Holdning overfor Polen og Danmark er bleven forsvaret og har vundet Bifald hos Mange; men vi ere heller ikke uvidende om, at disse tilhøre den conservative Side i det politiske Liv. I deres Øine har han afgivet et glimrende Bevis paa sandt Maadehold; Frihedens og Nationalitetens Tilhængere finde derimod et Tegn paa begyndende Svaghed og Coquetteren med Legitimitetsprincipet i hans Fremgangsmaade. Dog — Løven sover vel blot; den kan maaske vaagne!

styrter maaske Hvælvingen ned over mig, eller et Jordskjælv sluger os begge, mig og min Ro. Her ligger vi rolige og velfortøiede ombord i den rolige Havn, men hvor er vi om fem Minutter? Maaske har jeg faaet et Slagtilfælde, og De anvender maaske forgjæves al Deres Omhu paa at holde min stakkels Sjæl tilbage i dens forladte Legeme — ja maaske, naar De nu ret snart gaaer fra Borde, gjør De et Feiltrin og styrter paa Hovedet i Acheron, medens vi spilde vor Ro med at fiske Deres Lig op af Havet. Nei min kjære Doctor, tal ikke til mig om en Ting, jeg ikke anerkjender og ingen Ide gjør mig om. Livet, det er Bevægelse, Kamp, en uophørlig Vexlen af fysiske, moralske og intellectuelle Kræfter. Lad os elske, lide, vove og vinde Alt med samme Lyst, eller lad os døe, thi Døden er dog til syvende og sidst det samme som det, De kalder Ro. Det er den kydske Viv, der venter os i Graven, og jeg svarer Dem for, vi finde hende dog som Mø, thi vi have jo ikke skuet hendes Ansigt engang i hele vort Liv."

„Saa lad os da ligesaa godt give vore vilde Lyster Tøilen, og er Hvilen kun en Drøm, saa lad os til vor egen Gavn kun overvælde Andres Sind med Uro og Fortvivlelse."

„Hvorfor vil De nu overvælde mig med saa ubillige og grusomme Bebreidelser?"

„Vil De frigjøre Dem derfor, er der jo ingen Logik i Deres Tale."

„Men hvad Logik anvender De da? Lad os engang høre?"

„Den er stik modsat Deres. Livet er en Storm, siger De; nuvel! Vi tumle altsaa selv afsted, grebne af den, og følge den Lov, der fører Alt bort i Afgrunden; hvad bliver der da af Samfundet, Humaniteten og alt Andet? Intet! Vi ende som de Vilde med Ildvandet. Men hvis vi troe paa Civilisationen, paa Gud og os selv, saa bør vi kæmpe mod Stormen ude, som mod Stormen i vort Indre; saa maae vi ove vor Styrke og bevare den Smule, vi hver Dag kunne vinde, til en ædel Anvendelse deraf. Saa bør vi afholde os fra Alt, hvad der kun skjænker

Baner ere ham for mægtige, og den, de trætte eller hidse mest, er maaske den, der mindst vil bøie sig for dem.

Jeg steg lige op til Forbjergets Pynt, men saa herfra Intet uden det vidudstrakte Hav og den øde Strand lige hen til Skoven, jeg igaar streifede igjennem. Jeg smigrede mig med at skulle opdage Marquisens sorte Kjole, hvis hun spadserede her, men jeg øinede ikke et levende Væsen mellem Stranden og Skoven og steg atter ned. Da jeg nærmede mig et Sted, hvor et Kildevæld havde fremlokket en frodig Plantevæxt, hvis levende, friskere Farver dannede en behagelig Modsætning til Egnens ellers øde Udseende, saa jeg en Mand, der sad ved Bredden af Bækken, reise sig. Det var Marescat. Mit Hjerte slog stærkere, men jeg saa strax, at han var ene.

„Jeg er kommen," sagde han, „fra Fruen for at søge Dem op. Hr. Paul har forkjølet sig igaar ved Capellet, og hun har derfor ikke villet tage ud idag; men saa sagde Fruen: Maaske Doctoren søger efter os, og det er for langt for ham at gaae; men kjør op til ham og bed ham see herned, hvis han har Tid og Leilighed; og passer det ham ikke, saa kjør ham kun lige ned til La Seyne."

Det var meget smukt og venligt af Marquisen; men der var ikke mindste Grund for mig til at være stolt heraf. Paul var forkjølet, og man ønskede kun min Nærværelse for hans Skyld. — Jaja, elskværdige Frue, tænkte jeg, jeg kommer alligevel.

„Naa!" sagde Marescat, da vi kjørte ned til Tamaris, „har De seet Noget til Zinovèse? Ja hun har vel ikke fortalt Dem Alting? Men det kan jeg da for den Sags Skyld, hvis De bryder Dem derom. Hun er syg af bare Kjærlighed."

Jeg søgte at slippe bort fra dette Emne, men han kom stadig tilbage til det igjen og talte saa desuden i et Tungemaal, hvori jeg forgjæves søgte at udtrykke mig. Han havde nemlig reist meget, havde været Omnibuskonduktør i Afrika og lært lidt Arabisk der, været med

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Omtrent sex Maaneder senere henvendte den lovgivende Forsamling sin Opmærksomhed paa de Præster, der ikke havde aflagt Ed paa Frankrigs nye Forfatning. Constituantens Bestemmelse med Hensyn til Geistligheden er bleven skildret som et uberettiget og uklogt Angreb paa den hellige romerske Kirke, der dengang havde ydet det franske Monarchi store Tjenester; men uden her at søge efter Mangler og Skyggesider ved „la constitution civile du clergé,“ skal der blot bemærkes, at den constituerende Nationalforsamlings Omordning af de kirkelige Forhold bærer Vidne om Humanitet og politisk Skarpsyn. De udstrakte Grundbesiddelser, som havde forskaffet Prælaterne Midler til de uværdigste Udskeielser, bleve inddragne og erklærede for Statseiendom. Geistligheden mistede sine Privilegier og i det Hele sin særlige Stilling i Samfundet og modtog af Statskassen Løn for sin Virksomhed. Præsten blev fra et Led af den romerske Stols hellige Hjord Borger i det frie Land Frankrig. Men saa stor var hos Mange Kjærligheden til det Nedarvede og af Tiden Helligede, at de umuligt kunde frigjøre sig for det. Enkelte Præster aflagde Borgereden, men andre nægtede det med Bestemthed. De Gjenstridige bleve afsatte; men Folkerepræsentationen tilstod dem en Aarpenge og nægtede dem ikke engang at holde Gudstjeneste paa private Steder. Den religieuse Fanatisme blussede dog snart op i deres Barm. Med Martyrkronen for Øie prædikede de mod den nye Tingenes Orden; de banlyste Friheden og fremkaldte Opstande blandt den lettroende Mængde i det vestlige og sydlige Frankrig. Denne Adfærd af Undersaatter, som blot vare taalte, forbitrede Folkets Lovgivere og drev dem under Girondinernes Ledelse til Vedtagelsen af et Par haarde, men aldeles retfærdige Decreter mod ubeedigede Præster. Det var navnlig Isnard, som ved sine opflammende Taler i denne Sag gjorde Udslaget. „Præsterne“, ytrede han, „ere privilegerede Roligheds-forstyrrere, som bør underkastes endnu haardere Straf end de ligefremme Privatmænd. Religionen er et almægtigt Middel. Præsten, siger Montesquieu, bemægtiger sig Mennesket i Vuggen og ledsager det til Graven. Er det da underligt, at han har et saa stort Herredømme over Folkets Aand, og er det ikke nødvendigt at binde ham ved Loven, forat han ei under Paaskud af Religionen skal forstyrre den offentlige Ro? Jeg paastaaer, at kun Et er virksomt, nemlig: Forvisning fra Kongeriget. Indsee I ikke Nødvendigheden af at skille den oprørske Præst fra Folket, som han forvilder, og at sende den Pestbefængte tilbage til Hospitalerne i Italien og Rom? Denne Forholdsregel er for haard, vil man sige. Hvorledes, ere I da blinde for Alt, hvad der foregaaer! Vide I da ikke, at en Præst kan gjøre mere Ondt end alle Eders Fjender? De Præster, som forstyrre den offentlige Orden, ere Mennesker, der kun græde for at gjenvinde deres tabte Forrettigheder. Det er dem, man maa straffe uden Medlidenhed, og frygter ikke for derved at forøge Emigranternes Antal. Thi man ved, at Præsten er feig, ligesaa feig som han er hevngjerrig. Han kjender kun Overtroens Vaaben; han er alene vant til at kæmpe i Religionens dunkle Fægtespil; paa enhver anden Arena er han Intet. Roms Lynstraaler skulle slukkes paa Frihedens Skjold. Det gjenfødte Frankrigs Fjender ville ikke blive trætte af Forbrydelser, saa længe I lade dem beholde Midler til at udøve Misgjerninger. I maae beseire dem eller selv overvindes. Den, som ikke kan see dette, er blind. Opslaaer Historiens Bog og seer, hvorledes Englænderne i henved tredive Aar førte en Kamp for at forsvare deres Revolution, hvorledes Holland udgjød Strømme af Blod imod Philip af Spanien. Da Amerikanerne vilde være frie, saae I Kampen bryde ud i to Verdensdele, og nylig have I været Vidne til de Ulykker, som ramte Brabant. Alligevel troe I, at en Revolution, som har brudt Despotismens Scepter, tilintetgjort Aristokratiets Forrettigheder, berøvet Kirken dens Gods og sønderrevet Munkekutterne, kan tilgive Eder? Men jeg siger Nei. Derfor bør man drive Fjenderne til det Yderste og knuse dem. I have fældet Emigranterne. Endnu et Lovbud mod de ubeedigede Præster, og der er vundet ti Millioner Arme. Lad enhver Præst aflægge Borgereden, nægter han det, da fratag ham Pensionen og jag ham bort. Skulde Straffeloven i et enkelt Tilfælde tillægge nogen Præst en strengere Dom end Landsforvisning, da kan det kun blive Døden.“

Den vilde Tone, der herskede i dette Foredrag, og Talerens heftige Bevægelser fremkaldte en stærk Ængstelse blandt Forfatningens Tilhængere, medens hele Venstre hilste de lidenskabeligste Udbrud med Begeistring. Den Deputerede François de Neufchateau, som tilhørte Forsamlingens vaklende „Centrum“, der af Jacobinerne døbtes med Spottenavnet „Ventrus“, fordi dets Medlemmer gjerne ved Spisetid forlode Salen, reiste sig og formulerede trods sin Mangel paa Holdning ved denne Leilighed Bestemmelserne mod de ubeedigede Præster med megen Bestemthed. Enhver Præst, hed det, skulde inden otte Dages Forløb fremstille sig for sit Sogns Øvrighed og aflægge Borgereden; i modsat Fald vilde han miste sin Pension og blive betragtet som en Oprører. Hans personlige Frihed kunde da berøves ham, naar Autoriteterne ansaae det for nødvendigt, og man var berettiget til at forvise ham fra Frankrig. — Ved dette Decret troede Gironden at have afvæbnet og tilintetgjort Kongens Tilhængere.

Ludvig XVI skulde nu ved sin Underskrift give disse Beslutninger mod en Del oprørske Undersaatter Lovskraft. Men han nægtede at stadfæste dem, da de efter hans Mening ikke alene vare et grovt Brud paa Forfatningen, men desuden stode i Strid med Menneskerettighederne. I sit Hjerte sympathiserede Kongen med Emigranterne. Den forblindede Monarch saa i dem sine bedste Tilhængere. I hans Øine vare deres Handlinger maaske en Fortjeneste, men Folket betragtede dem rigtignok som et Forræderi. — Intet kunde dog berøre Ludvig XVI smerteligere end Decretet mod Præsterne. Han saa i disse Martyrer for en hellig Sag og var gjennemtrængt af oprigtig Beundring for den Udholdenhed, hvormed de forsvarede deres religieuse Overbevisning; deres politiske Forbrydelser tog Kongen aldeles intet Hensyn til. Han forkastede ubetinget Forsamlingens Beslutning; men stod ved denne Leilighed ligesaa lidt som ellers, naar han gjorde et bestemt Skridt, alene. En Deputation fra Pariserdepartementets Administrationsraad, der tildels bestod af constitutionelle Royalister, havde nemlig iforveien overrakt Monarchen en Adresse, hvori den underdanigst havde bønfaldet ham om at staae fast paa sine egne Anskuelser med Hensyn til Kirken og dennes Tjenere. — Medens Ludvig XVI saaledes i dette Spørgsmaal ikke var tilbøielig til at vise Gironden den mindste Imødekommen, fandt han sig dog beføiet til at give Noget efter med Hensyn til Emigranterne. Han billigede tilsyneladende Decretet mod Greven af Provence, undertegnede det og opfordrede selv i en officiel Skrivelse denne til at vende tilbage. Men Lovforslaget mod de Udvandrede i Almindelighed tilbageviste han. Det kongelige Veto skulde nu for første Gang vise sin Afmagt og istedenfor at standse netop fremskynde Revolutionens Gang. Det syntes, som om Kongen kun kunde begaae politiske Feiltrin! — Med mørk Taushed modtog Legislativen Underretningen om Ludvig XVI's Villie. En udførlig Motivering ledsagede hans Forkastelse af Decreterne; men Vergniaud tilbageviste denne med Stolthed, idet han paaviste, at Forfatningen kun hjemlede Monarchen Ret til at nægte en Lov sit Samtykke, ikke til at fremføre sine personlige Bevæggrunde. Denne Ytring fremkaldte en livlig Tilslutning fra Tilskuerpladsens Side og afgav et tydeligt Vidnesbyrd om den blandt Folket herskende Stemning.

Girondens øieblikkelige Nederlag i denne Sag førte til en hurtig Seir! For at naae sine Ønskers Maal, Ledelsen af Statens Anliggender, havde Girondinerne uafbrudt, hvad der alt i det Foregaaende er bleven vist, arbeidet hen til at lægge det Bestaaende alle Hindringer iveien. Deres Bestræbelser bleve kronede med Held og selv ved de to sidste Decreter, som strandede paa Kongens Modstand, havde de dog vundet det Resultat, at Ludvig XVI i Massernes Tanker fremtraadte som den, der samstemte med det nye Frankrigs Fjender baade i Ind- og Udlandet. Der stod nu blot en Ting tilbage, og det var Ministrenes Afsættelse. Naar det var opnaaet, vidste Gironden, at Kongen kun kunde søge sig ansvarlige Raadgivere blandt det herskende Parti, og Fædrelandets Skjæbne var da lagt i dens Haand. I deres Angreb paa Ministrene toge Girondinerne Forholdet til Europa og den med de fremmede Magter førte diplomatiske Noteverling til Udgangspunkt. Det vil da være nødvendigt at kaste et flygtigt Blik paa Udlandets Holdning overfor det revolutionaire Frankrig.

---

ved Sebastopols Indtagelse og siden baade i Grækenland og Tyrkiet som Bagage- og Ambulancekudsk og kunde som Følge heraf lidt Russisk, lidt Nygræsk og lidt Tyrkisk, men blandede det sammen med den Smule Engelsk og det Italienske, som han havde lært ved at befordre Reisende frem og tilbage mellem Toulon og Nizza, og det saa grundigt, at han hverken kunde det ene eller det andet, men talte det mærkværdigste Fransk, jeg nogensinde har hørt. Jeg lyttede vel med Fornøielse og Nysgjerrighed til hans Tale og Udtryk, der vare ligesaa orginale som hans Ordudvalg, men undlod klogeligen at forsøge paa at efterligne dem.

Da jeg dog paa hans hele Adfærd mærkede, at han maatte sidde inde med en Hemmelighed, der trykkede ham svært, enten det nu var af Samvittighedsnag eller blot af Snakkelyst, spurgte jeg ham alvorlig ud, hvad det var.

„Jaja da!“ svarede han, „men ti bare godt stille med det og sig til Lieutenant La Florade, at han skal passe godt paa.“

„Troer De da . . .“

„Jeg troer Ingenting; men jeg har seet! Engang, jeg laa og sov i en Grøft, mens jeg ventede paa en Landmand, jeg skulde kjøbe noget Foder hos til mine Heste, — det var en Aften, der laa en tyk Taage over Forbjerget, — saa vaagnede jeg, da jeg hørte Fodtrin, og hvem seer jeg komme forbi? — Ingen Anden end Lieutenanten og Corporalens Kone. Han standsede to Gange og sagde: „Farvel, gaa dog nu!“ men tredie Gang, da hun blev ved at følge ham, blev han vred, stødte lidt til hende og sagde: „Men saa gaa dog Din Vei! Det er jo Vanvid! Nu skal Du gaae!“ Men hun blev staaende, som hun var plantet i Jorden og stirrede efter ham, saalænge hun kunde øine ham. Hun var lige tæt ved mig, men jeg rørte mig ikke fra Pletten, for hvem ved, hvad hun kunde have hittet paa, naar hun havde seet mig? Saa saa jeg, hun løftede sin Haand saaledes op imod Himlen og svor paa sin Italiensk: „Du skal døe! Du skal døe!“ Men De kan jo nok begribe,

men, som jeg aldrig havde tænkt paa at gjøre hende sine Pligter mod sin Familie vanskelige, besvor jeg hende at tænke paa dem og glemme mig. Hun mødte mig med Trudsler, som hun da gjør endnu; naa, det bekymrer mig ligesaalidt, som enhver anden Fare, Livet kan føre med sig, fra en Tagsten, der blæser ned, til en Choleraepidemi; men hendes Sygdom gjør mig urolig, jeg troede ikke, den var saa alvorlig. Troer De virkelig, den skriver sig fra hendes Sorg?“

„Ja, jeg gjør, saameget mere som Sorgen her ytrer sig som stadig Vrede og uudslukkelig Hævntørst.“

„Men det er dog ikke mig, der er Skyld i hendes onde Sind? saaledes har hun jo altid været; jeg saa hende jo saadan fra den første Dag af.“

„Det er muligt, og De har kun saameget mere at bebreide Dem. Man maa beklage den Ilsindede og søge at berolige ham; opflammer og hidser man ham ved Lidenskabens Gløð, saa gaaer det En kun efter Fortjeneste, naar han farer løs paa En.“

„Ja lad hende kun det, naar hun blot kunde komme sig igjen.“

„Det kunde vel hænde sig. Vogt Dem derfor vel.“

„Ja, hvad vil De vel, jeg skal gjøre ved det?“

„Naa, hvad der er skeet, er skeet. Jeg veed ikke, om mine Opiumspiller kan blive Dem et Præservativ mod et Knivstik; men De maa selv vogte Dem for atter at styrte Dem i lignende Fortrædeligheder. Bringer Deres Fortid os endnu en to, tre saadanne Tilfælde paa Halsen, er jeg bange for, at Deres Fremtids Ro faaer altfor mange Stød.“

„Ro! Nei De er fortræffelig!“ udbrød han. „Der har vi den største Vildfarelse, man endnu har fundet paa. Er Menneskehjertet da, kjære Ven, skabt til Ro som en Fugl til et Bur! Saa saml Dem et Forraad af Ro til deres gamle Dage. Vis mig, hvor den findes eller er tilfals, og paa hvad Slags Flasker, man gjemmer den. Og medens jeg morer mig med at proppe den af og forsegle den i min Kjælder, saa

„Lutter Ynkelighed!"

af

Recapitulator.

> Viens—t'en, l'ami, nous pleurerons ensemble
> En attendant un meilleur avenir.
>
> Debreaux.

„Verden er en Jammerdal!" og „Situationen er elendig!" ere to Sætninger, hvis almene Gyldighed kun yderligt Faa ville bestride. Allerede Heraklit var paa det Rene hermed, og derfor græd han, det gamle Skrog, Demokrit fandt nu vel til Gjengjæld det Hele uhyre grinagtigt, men det var jo netop den uendelige Mangfoldighed af elendige Situationer, han lo af, det var jo netop Verdens Jammerlighed, der stod i denne inderligt comiske Belysning for ham. Og nu i vore Dage — skulde Situationen virkelig have forbedret sig, skulde Verden desaarsag nu vise sig som Jammerdal i ringere Grad end fordum? — o nei! ædle Optimist, der troer Sligt, spørg t. Ex. alle de slesvigske Embedsmænd, der gaae ledige paa Torvet, spørg Augustforeningens store Formand, der maatte sætte sig ned i Casino, spørg Helten, Lieutenant Ancker med Todalerspensionen, spørg — ja, spørg kort sagt, hvem Du vil, og overalt vil Du høre den samme hjerteskjærende Klage. At en enkelt Reserveofficier, der er kommet ind i Linien og desaarsag betragter sig selv som den, der er anbragt paa den grønne Gren, at en slig Lykkens Pamphilius er i den syvende Himmel, siger Intet; en saadan Undtagelses mulige Benægtelse er af liden Betydning; for den store Menneskehed er Situationen i Sandhed elendig og Verden en Jammerdal.

Jeg for mit Vedkommende har nu saa at sige a priori været bekjendt med hine Sandheder, jeg kom nemlig to Maaneder for tidligt til Verden, og er det end ofte senere i Livet ret behageligt at komme for tidligt heller end for sent, saa er det paa Æresord desto ubehageligere at komme for tidligt ved den Leilighed.

Skjøndt jeg var ren som et nyfødt Barn, blev jeg dog lagt i varmt Vand og pidsket med Sæberis; da jeg var strammet lidt op ved Hjælp deraf, kom jeg i Bomuld, og der laa jeg i et længere Tidsrum, og jeg troer næppe, Nogen vil fortænke mig i, at jeg adskillige Gange i Løbet af denne Bomuldsperiode af mit Liv tænkte ved mig selv: „Det er saamæn en overmaade vakker Situation, Du her er kommet i!" ɔ: „Verden er en Jammerdal!" At jeg ikke bestemt formulerede disse pessimistiske Aphorismer, ligger ganske simpelt deri, at jeg ikke dengang var det danske Sprog fuldkomment mægtig.

Jeg blev omsider taget ud af Bomulden og fik en Plads ved min Moders Bryst, hvor jeg skal have vist mig som en afgjort Fruentimmerhader, idet jeg med megen Energi dels rev, dels bed i hendes Alabasterhøie.

Mennesket er jo af Naturen et Rovdyr.

Aarene rullede, og man blev i Familien enig om, at jeg skulde begynde at gaae; min Tante tog mig i den ene Haand, min Moder i den anden, og jeg gik; man slap mig, — og jeg faldt. I nogen Tid gjentog dette Phænomen sig, jeg faldt stadigt, og nu begyndte Familiens ældre Medlemmer at undre sig over, at jeg ikke kunde gaae; de kunde nemlig gaae Allesammen. Ja, de vare virkelig meget morsomme! Havde jeg havt deres Ben, kunde jeg vel ogsaa nok have gaaet, det er i og for sig ikke nogen stor Kunst, men naar man er kommet to Maaneder for tidligt til Verden og saa har tilbragt disse resterende to Maaneder i varmt Vand, af og til vederkvæget af et Sæberis, saa er man sandelig noget mat i Sokkerne, og naar saa tilmed det Par Ben, der staaer til Ens Raadighed til Løsningen af Opgaven, ikke som den rette Linie er den korteste Vei imellem to Punkter, men meget mere den størst mulige Omvei — jeg var nemlig ganske overordenlig hjulbenet — saa er det slet ikke saa paafaldende, forekommer det mig, at Opgaven mislykkes.

Dog — Tiden, der jevner saa mange Uregelmæssigheder, Tiden, der retter saa meget, tog sig ogsaa af mine Ben, og da de ud fra deres oprindelige Cirkelform lidt efter lidt nærmere antoge Elipsens Charakter, og jeg paa samme Tid havde faaet mere Stivhed i Kroppen, bevirket ved kraftigere Kost end mit første Livsaars, saa faldt det mig ikke længere saa vanskeligt at gaae. „Jeg gjorde gode Fremskridt," sagde min Tante, hvilket slet ikke smigrede mig, da jeg ogsaa var mig en vis Færdighed i at gaae baglænds bevidst.

Men der er andre Vanskeligheder, der skulle beseires, inden man kan kalde sig et dannet Menneske.

Den næste, jeg stødte paa, var Bogstavet „l".

Let vil man ikke kunne gjøre sig et Begreb om de Kvaler og det Tungevrid, som den velsignede Consonant har forvoldt mig. Jeg nærede nu engang den Mening, at Lyden „n" var den adæqvate Betegnelse for Bogstavet „l", og den er jo vitterlig nok gal. Men ogsaa denne Vildfarelse fik en kraftig Villie omsider Bugt med, hvilket forsaavidt er underligt nok, da jeg jo, saalænge jeg gik i den Vildfarelse, slet ikke havde nogen Villie, men kun en „Vinnie"; denne viste sig dog at være god nok til at hjælpe mig til en Villie.

Ak! for den opvoxende Yngling er Vanskelighedernes Antal Legio. Dette gik ret op for mig, da jeg kom i Skole, og man gav mig et Schema, hvorpaa der stod anført: Skrivning, Læsning, Tabel, Regning, Hovedregning.

Tanken svimlede! En Uendelighed af Problemer laa for Øiet; foreløbigt var der fem, om hvis Løsning jeg ikke havde nogen Anelse, og naar de engang — først sent rimeligvis — vare besørgede, saa vilde der strax være et nyt Hold tilstede og saa fremdeles.

Da jeg senere læste om Spartanerne i Passet ved Thermopylæ, der fældede Tusinder af Persere og atter Tusinder og atter Tusinder, udenat de sporede mindste Lettelse ved hint Mandefald, da de persiske Soutiens'er bestode af Millioner, da kjendte jeg den fortvivlede Følelse, der maa have opfyldt hine Helte; jeg havde selv engang staaet opstillet foran en saadan tiltagende, men alt Andet end tiltalende Række af Persere.

I den græske Mythologi er der ogsaa en Historie om Hydra, der havde en Del fæle Hoveder, som efterhaanden bleve kappede, for dog strax at voxe ud paa en Frisk. Den Mythe har jeg altid tænkt mig digtet af en aandrig Skoledreng, der saa har ladet Hovederne være de forskjellige Betegnelser for Tydsk, Fransk, Mathematik, Latin, Græsk o. s. v..

Jeg begyndte nu at hugge løs paa Hovederne trods den bedste Skarpretter; jeg skrev, og jeg stavede, og jeg læste, og det, saa det knagede, men Regning og Hovedregning vare mig en Knude, jeg ikke kunde løse. Jeg har altid været noget dialektisk anlagt, og det er vist en stor Feil. Distinctionen mellem disse to Fag stødte mig derfor; Hovedregningen var aabenbart at behandle ved Hjælp af Hovedet, men Regningen, hvormed udførtes da den? — „Med Tavle og Griffel, dumme Dreng!" fik jeg til Svar.

Situationen var i Bund og Grund elendig!

Ikke Spor af sund Fornuft i Regnelæreren!

Aar gik efter Aar, flere og flere Hoveder havde jeg besørget, da kom Artium, og Hydraen stod opstillet i skjønneste Fuldstændighed for det forbausede Blik. Ikke et af Hovederne manglede.

Hvis jeg fortalte, at jeg var i godt Humeur, da Kampen skulde begynde, saa vilde jeg gjøre mig skyldig i en skjændig Løgn. Jeg havde været temmelig doven i det sidste Par Aar, saaat det Kundskabens Sværd, hvormed jeg skulde tranchere Hydraen, ikke just var saa skarpt, som det kunde have været. Det kommer jo imidlertid ikke altid saa meget an paa Stoffets „Hvad" som paa Behandlingens „Hvorledes"; jeg tog derfor Mod til mig og svingede det stumpe Sværd med saadan Færdighed, at Hydraens ene Hoved faldt efter det andet, mere eller mindre smukt afhugget unegteligt, men dog afhugget.

Resultatet var en ret anstændig 2den Charakter. Jeg havde i Sandhed hugget mig igjennem, og det var jeg ikke lidet stolt af, da Thorvaldsen jo i sin Tid havde bevirket, at

„Talemaaden kom til Ære,"

vide H. C. Andersen.

Jeg var altsaa Student.

Hvilken Fylde er der ikke i disse Ord, hvilken rig Mangfoldighed af fortryllende Drømme og Forhaabninger, af unævnelig Fryd og uudtømmelig Lyksalighed!

Jeg var nu en af disse lykkelige akademiske Borgere, for hvem der ifølge Adresseavisen var udelukkende Adgang til Rus- og Pølsegilder, jeg kunde nu løse Billet hos hin mystiske „Jens", som jeg saa ofte havde læst om i samme Blad, jeg kunde nu gaae med hvid Snor og Cocarde, og Ingen vilde dog falde paa at forvexle mig med de ligesaa begunstigede Seminarister eller Veterinairer eller Barbersvende eller Forstjunkere, jeg kunde — o, jeg kunde nu tage Del i alle Livets Glæder og Goder, alle Fornøielser stode mig aabne, og af dem var det ikke den mindste, at jeg skulde see „Jens".

Inden ret lang Tid havde jeg da ogsaa gjort mig skyldig i adskillige af de Extravagancer, hvormed en

eneste Kjærlighed, jo mindre troede jeg derpaa, og da jeg slet ikke fordrede noget Regnskab af hende for hendes Fortid, jo mindre var jeg hende Tak skyldig for, hvad hun gav sig ud for. Jeg blev imidlertid snart kjed, ikke af hende, men af den Betydning, hun vilde lægge i vort Forhold. Der var Tale om at løbe væk fra Mand og Børn; hun teede sig saa ulykkelig med sin Toldbetjent, sit daglige Slid og sine Savn, at jeg tilbød hende den Smule, jeg selv eiede; men hun afslog mit Tilbud med Høihed, og jeg begyndte at indsee, at jeg havde at gjøre med en Kvinde, der var mere stolt og mere at frygte, end jeg havde tænkt mig. Saa begyndte hun at fortælle, at hun var syg af Sorg, og foreslog mig Stevnemøder, der vilde have ført hende i den visse Undergang. Jeg havde allerede trodset Faren mere end een Gang i min Feberrus, thi jeg havde noget tilovers for denne energiske Natur, det nægter jeg aldrig; hun besidder en Aandsspænstighed og Kraft, der ofte giver hende noget Simpelt ved sig, men ogsaa ofte Noget virkeligt Storslaaet. Og det ligger ikke i min Natur at være bange for en Panther. Jeg har derfor aldrig frygtet hendes Heftighed, men jeg maatte frygte for at begaae en slet Gjerning, og jeg var for silde bleven rigtig klog paa hende. Tilfældet førte mig sammen med hendes Mand — eller skal jeg kalde det et Tilfælde? Nei, han overraskede os paa et Stævnemøde. Hun fik Tid til at skjule sig, og jeg havde Dristighed nok til at gaae lige til ham og bede ham vise mig Vei til Stranden. Jeg fandt hos ham en høi Grad af Elskværdighed og en mærkværdig Retsindighed. Jeg kjendte hans hele Forhold, saa, at han var den dygtigste og mest betroede paa sin Post, at han tilbad sin Kone, vidste, at de havde de deiligste Børn, man kunde tænke sig; at Zinovèse havde det bedste Rygte paa sig, og at jeg som en Stimand, en Tyv, om De vil, trængte mig ind i disse Menneskers Tilværelse. Jeg lovede mig selv høit og helligt, at jeg ikke vilde foranledige nogen Katastrofe, og jeg saa hende kun igjen, for at sige hende Levvel, love hende altid at være til hendes Bistand i Nødens Stund;

jeg ikke har talt om det til nogen levende Sjæl, og jeg siger det kun til Dem, forat De kan advare Deres Ven mod at komme denne Vei alene. Et Fruentimmer er kun et Fruentimmer, men der er Banditter nok hertillands, Gud ved hvorfra, og for en Dalers Penge eller to . . . ja De forstaaer jo nok, hvad jeg mener. Men gjør nu, hvad jeg har sagt, og nævn blot ikke mit Navn, for hun var istand til at give mig det igjen med Renter."

Marescat var en paalidelig Fyr; jeg ansaa det for min Pligt at mærke mig hans Advarsel vel, og jeg lovede ham at underrette La Florade derom endnu samme Aften.

Da jeg steg af ved Terrassen paa Tamaris, blev jeg som lynslaaet, da jeg saae La Florade i egen Person for mig, ved Terrassens modsatte Ende. Han var nemlig kommen ud til Pasquali for at høre Udfaldet af sin Conference med Frøken Roque og havde tilfods villet begive sig tilbage til La Seyne i Følge med Pasquali, da Marquisen havde faaet Øie paa denne og havde kaldt paa ham for at hilse paa sin Nabo. Hun vexlede netop nogle Ord med denne gjennem Gitteret i Havevinduet, medens La Florade holdt sig i en beskeden Afstand. Jeg ved ikke, om hun vidste, han var med, eller om hun ikke anede hans Nærværelse; men han saa hende og betragtede hende gjennem Hæggebærkrattet med en saa ufravendt Opmærksomhed, at han ikke strax lagde Mærke til mig. Alle Skinsygens Furier greb mig med deres Kløer. Jeg havde aldrig elsket før, og jeg var tredive Aar gammel! Jeg lod, som jeg ikke saa ham, hilste hurtigt paa Pasquali og traadte rask ind i Forstuen, som skulde jeg værge Huset mod et Overfald.

Da hun saa mig, udtrykte Marquisen sin levende Tilfredsstillelse og sagde til Pasquali: — „Der har vi jo vort Forsyn! — Men Paul, hvor skal Du hen?" tilføiede hun og kaldte paa Drengen, der vilde smutte ud mellem mine Ben gjennem den aabne Dør.

saadan Begivenhed som oftest festligholdes; men det var i de gode, gamle Dage, da man havde Vægtere paa Gaden, Vægtere, der forstode at sætte Pris paa en munter Spøg. Da kjendte man ikke de nuværende Alvorsmænd med Vaxdugskapper og Benfløiter; da svævede ikke disse tause og lydløse op og ned ad Gaderne som ligesaamange Gjenfærd for at minde den Glade om, at Glæden var forbudt; dengang lød det: „Nu skal De min S'æl i Brummen!“ og saa kom man der aldrig, nu lyder det: „Er De maaske saa artig at følge med til Stationen?“ og saa kommer man der altid, om man end er nok saa uartig.

Mine Extravagancer faldt altsaa i den gode Tid og faldt derfor godt ud; de vare nu heller ikke overdrevent extravagante og heller ikke overdrevent mange. Tiden meldte sig med sin Alvor, og jeg begyndte at læse til Examen. Paa samme Tid leiede jeg mig ind hos en Assessor Vinther, og dette gjorde Epoque i mit Liv. Denne Stedforandring bevirkede, at mit Blik atter blev aabnet for Verdens Jammerlighed, som jeg en Tid havde tabt afsigte, den bevirkede, at jeg nu med mere Overbevisningens Varme end nogensinde postulerer Situationens Elendighed.

Ja, det er græsseligt at tænke paa, og Græsseligheden bliver saameget mere græsselig, som Alt i Begyndelsen tegnede saa godt.

Jeg troede at finde et Himmerige, og jeg fandt et Helvede.

Og spørger man mig saa, hvad der forspildte mit Himmerige, saa skal jeg endda have den Ærgrelse at maatte give det umaadeligt trivielle Svar, som gamle Adam ligeledes mødte med i sin Tid: en Kvinde!

Man skulde dog virkelig synes, at Verden maatte avancere lidt i 6000 Aar, men nei! stadigt den samme Misère. Verden er og bliver evigt en Jammerdal, især saalænge man ikke kan finde noget Surrogat for Kvinden, thi hun er den, der fornemmeligt gjør den dertil.

Hun var nydelig! naturligvis — det er de Allesammen, det var Eva ogsaa; havde Eva været grim, saa havde vi saamæn den Dag idag gaaet og været uskyldige i det vestlige Asien og ladet os nøie med Pigeoner og Gravenstener og andre rare Æbler uden nogensinde at være faldet paa at give os i Kast med Kundskabsæblerne.

Hun havde deilige blaae Øine, der kunde see saa bedende, saa fromt paa En, men jeg skal nok for Fremtiden vide at tage mig iagt for de fromme Øine; hun havde — aa ja, hvad havde hun ikke! hun havde Alt, hvad saadan en listig Kvinde kan have, der kan bedaare et Fæ af et Mandfolk, og jeg, jeg havde ovenikjøbet hendes Portrait over min Sopha.

Det var nemlig et meubleret Værelse, jeg havde leiet, og flere Photographier prydede Væggene. Da jeg havde boet der et Par Dage, kom Moderen til Vedkommende, Fru Vinther altsaa, ind til mig og vilde tage dem ned, efterat hun havde udtalt en Formodning om, at jeg maaske selv havde Portraiter, jeg vilde hænge op. Men det havde jeg ikke, og da Tapeterne saa viste sig at være falmede, hvor Photographierne havde hængt, saa fik de Lov til at blive hængende for at dække Pletterne. Datteren, den Listige, hende med de fromme Øine, hun var ogsaa paa Tapetet, hun havde ogsaa hjulpet til at ødelægge dette, ligesom hun senere hjalp til at ødelægge mit Hjerte, men der blev hendes Billede med Magt revet bort fra, og nu gloer Pletten, saaat Alle og Enhver kunne see den.

(Sluttes).

Strøtanker,

samlede paa Alfarvei.

Nationerne have delt Culturens Arbeide imellem sig. Frankrig synes saaledes at repræsentere Civilisationens Overflade, Tydskland dens dybere Indhold. Frankrig er Kunstens Land, Tydskland Videnskabens og England Religionens. Extremerne berøre hverandre. Religionen, som er det Høieste, er tillige mest forenelig med de lavere materielle Sysler. Religionen har den Egenskab, at den erstatter alt Andet; de Nationer, der besidde Religion, kunne dermed erstatte Kunst og Videnskab; men de, som besidde Kunst og Videnskab, kunne ikke dermed erstatte Religionen. — Civilisationen har to magnetiske Poler. Religionen er den ene; Kunst og Videnskab den anden. I Oldtiden blev den ene Pol repræsenteret af Palæstina, den anden af Grækenland og Rom. I vor Tid udgjør England den ene, Frankrig og Tydskland den anden. England har engang ligesaa ivrig efterlignet Palæstina, som Frankrig og Tydskland i lang Tid have efterlignet den hedenske Oldtid. Hele den angelsachsiske Race er gjennemtrængt af Biblens Aand; den er ogsaa Religionens Hjem, medens det europæiske Continent synes at ville blive mere og mere hedensk.

Guddommen, som har levet en Evighed og staaer i Begreb med at leve en til, vil aldrig kunne blive dobbelt saa gammel, som den er, skjøndt den har en Evighed for sig. Den tilbagelagte Evighed er jo nemlig afsluttet, den er levet; den anden skal tilbagelægges, men bliver det aldrig, da den er — en Evighed.

Livet har en uhyggelig Lighed med et af de Midler, som Inqvisitionen benyttede sig af til at skaffe sig sine Fjender fra Halsen. Midlet bestod i et langagtigt Rum med syv Ruder, i hvilket den Ulykkelige indespærredes. Dag for Dag forsvandt en Rude og formindskedes Rummet, indtil Offret ved Ugens Ende knustes imellem de to Vægge. Saaledes gaaer det Mennesket med Livet. Ligesom Fangen, der paa Grund af den fortvivlede Langsomhed ikke seer Væggen bevæge sig, men af Rummets Aftagen slutter sig til den grusomme Død, saaledes seer Mennesket ikke Døden nærme sig, mærker ikke Livskraften aftage, men af Tidens Fremadrykken gjætter han sig til den rædselsfulde Katastrophe.

„Combien des choses n'y-a-t-il dans un menuet!“ sagde salig Vestris, og han havde Ret. Der var i Virkeligheden meget deri. Disse gracieuse Vendinger, med hvilke den Tids Cavalerer vidste at udfolde hele deres Elskværdighed, denne ærbødige Frastand fra Damerne, hvis yderste Fingerspidser de ikkun vovede at berøre, alt dette havde sit Trylleri, da man vidste, at var man saa heldig i Dandsen at blive belønnet med et Blik eller et næsten umærkeligt Haandtryk, saa havde dette sin Sandhed, naar Dandsen var forbi. Men i vore moderne Dandse er der ingen Sandhed; disse brændende Blikke, denne tætte Omfavnelse lover meget mere, end man baade kan og vil holde. Naar Valsen er forbi, er man træt og flau. — Menuetten var Repræsentant for sin Tids Kjærlighed, Valsen kan være det for vor Tids Forlovelse.

Rettelser.

I Digtet „Den gamle Kirkegaard“ staaer der i den syvende Strophes tredie Vers „Døde“, læs „Døden“.

I sidste Strophes første Vers staaer der „Den Stad“, læs „Du Stad“. —

I „Girondinerne“ i sidste Numer er der paa sidste Spalte efter Linie 26 faldet en Linie ud: „Staten, og han blev derfor stillet for“.

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Tivoli, Forestilling Kl. 4.
Alhambra, Forestilling Kl. 4.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.**
J. Cohens Bogtrykkeri.

„O, lad mig komme ud og see paa Søofficeren i Haven,“ svarede Paul; „jeg maa see hans Uniform nær ved.“

„Nei,“ svarede jeg, „Du maa ikke komme ud! naar man er forkjølet, skal man kjønt holde sig inde.“

Og medens jeg talede saaledes, holdt jeg ham tilbage og bragte ham hen til sin Moder med en Ivrighed, der stod i fuldstændig Modstrid med min sædvanlige Opførsel, og som han slet ikke syntes godt om. Man gjætter jo let den skjulte Grund til min Adfærd; jeg vilde ikke lade Paul blive det Baand mellem La Florade og hans Moder, som han havde været mellem hende og mig. Hun gav mig Ret uden at forstaae mig og tog sin Søn paa Skjødet, jeg saa imidlertid efter, om La Florade holdt Øie med hende endnu; men han var forsvunden og Pasquali, der ikke vilde lade ham vente, sagde os Farvel.

Paul havde lidt Feber; Jeg foreskrev ham fireogtyve Timers Stilhed, hvis det ikke blev meget varmt næste Dag, og Marquisen førte mig ind i sit lille Husapothek, forat jeg kunde lave lidt Medicin til ham. Jeg tøvede, jeg overveiede, jeg var saa betænkelig, som var der noget Stort paafærde, og alt kun for at forlænge mig Besøg, men jeg saa snart, at min taabelige List gjorde den stakkels Kone urolig. Jeg bebreidede mig selv min Adfærd og skyndte mig med at berolige hende; men hvordan det saa gik eller ikke, jeg var skamfuld over mig selv, forvirret og plaget af den Tanke: havde hun seet La Florade? havde hun mødt hans Øies Gløb? Stakkel som jeg var med al min langsomt erhvervede Styrke og min lange Selvtillid og Tro paa mig selv!

Marquisen syntes dog ikke i mindste Maade at have lagt Mærke til Søofficeren; jeg vogtede mig vel for at omtale ham for hende. —

„Hvad Nyt?“ spurgte jeg La Florade, da jeg om Aftenen traf ham ombord, hvor jeg var indbuden af Skibslægen.

„Intet. Hun sætter mig i Forlegenhed; hun siger, at hun vil leve, hvor jeg saa vil det, blot jeg lover at komme der og see til hende.

Pasquali har ikke kunnet finde paa andet Middel til at rokke hende end ved at sige, at man skal adlyde den, man elsker, og at hun derfor, naar jeg vilde, hun skulde tage bort, kun kunde vise mig sin Hengivenhed ved uden nogen Betingelse at underkaste sig min Villie. Hun forlangte to Dages Betænkningstid, idet hun ytrede, at det var ikke ret af mig ikke selv at sige hende, hvad jeg vilde, og idet hun lod sig mærke med, at hun ingen rigtig Tillid havde til min Fuldmægtigs Myndighed, og hun bekæmpede den forbausede Pasquali med den egensindige Blidhed, der er endnu vanskeligere at modstaae end Heftighed og Trods.“

„Saa De kan bedre blive færdig med Heftighed og Trods? Er De da ikke bange for en Kvinde, der med Rette er forbitret?“

„Hvorfor gjør De mig det Spørgsmaal?“

„Fordi jeg endnu i Morges har seet et til af Deres Ofre, der syntes mig farligere end Frøken Roque.“

„De spøger?“

„Nei. Jeg har seet Zinovèse; ved De, hvor syg hun er?“

„Hvad Pokker! Har De ogsaa været der? Talte hun om mig? Har hun været taabelig nok til at nævne mit Navn?“

Jeg fortalte ham hele Sagen uden at berøre Marquisen, og da han erfarede, at den skikkelige Marescat var ene med mig om Hemmeligheden, beroligede han sig atter og sagde:

„Ja hun var en uforlignelig Skjønhed, og jeg er svagere ligeoverfor Skjønheder, end jeg selv kan sige. Hun var coquet. Der er Intet, der kan sammenlignes med en Kvinde, der vil elske, uden en Kvinde, der vil behage; men en Coquette ligner ligesaameget en Kvinde med en slap Samvittighed og lette Sæder. Jeg tog Feil der; jeg troede, at hun kun fordrede en Smule Veltalenhed og et let Anstrøg af Lidenskab for at falde med Anstand. Er det da min Skyld, at hvad jeg antog for et sædvanligt Eventyr skulde blive en alvorlig Lidenskab? De ved, en Nar er jeg ikke. Jo stærkere hun besvor mig, at jeg var hendes første og

Tilskueren.

Nr. 20. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 18de Juni.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Odins Høi.

Hvor Sjælland bøier sit Hoved
For Sverigs kneisende Kyst,
Hvor Kattegat kysser det hvide,
Det yppigt høinende Bryst —

Hvor Bølgerne rulle mod Stranden
Med underligt stormende Magt
Og klæde de hvidlige Bredder
I fryndsebroderet Dragt —

Der sidder den gamle Odin
I ophøiet Majestæt,
Han sidder i Høien og venter
Paa Jætternes voxende Æt.

Fra dette sit høie Hlidskjalf
Saa vide skuer han ud,
Grant seer han sin Fremtids Skjæbne
Den gamle, kloge Gud:

At Ragnarokr vil komme
Og Jætterne tage fat,
At Høien vil styrte ud i
Det fraadende Kattegat.

De tumle jo alt dernede,
De brøle med liden Taal —
Men Secler skal komme og svinde,
Forinden de naae deres Maal.

Dog! bedre om aldrig det skete,
Thi styrter Høien engang,
Da kvæler den styrtende Kæmpe
Deres jublende Seirssang.

V. K.

Hjemme og ude.

Dersom Nogen vilde spørge, hvilken politisk Grundanskuelse det nuværende Ministerium gjør gjældende, saa vilde man sikkert trække paa Skuldren og give et undvigende Svar; thi det er overmaade vanskeligt at komme til en klar Erkjendelse i denne Henseende. Skulde man søge et fast Holdepunkt, ud fra hvilket man bestemt kunde paavise den ledende Tanke i Ministeriets Fremfærd, maatte det vel blive det hvilende Forfatningsforslag; men visse Tegn antyde, at heller ikke derpaa kan man tage noget paalideligt Fodfæste. Det er nemlig ved Hs. Excell. Geheimeraad Bræstrups elegante Optræden overfor Hr. Octavius Hansen bleven aabenbaret for Alverden, at Kongens for Øieblikket ansvarlige Raadgivere ikke i deres Sjæls Inderste hylde den Grundlov, som det national=liberale Parti har erklæret sig for, og som de selv have billiget. En Udtalelse af en enkelt Minister maa altid give en Gjenklang af hans Collegers Tanker; thi i modsat Fald vilde han jo ikke kunne arbeide sammen med hine. Stundom kan man af mindre betydelige Ting uddrage store Principspørgsmaal, og vi feile næppe, naar vi her af en ren Bagatel slutte os til et stort, alvorligt Resultat. Som bekjendt interpellerede Cand. Hansen Generalmajor Harbou ved Valghandlingen i Kjøbenhavns syvende Kreds. Generalen erklærede sig kjækt for et Slesvig=Holsten i Personalunion, for Indskrænkninger i Presse= og Forsamlingsfriheden, for Kammerherre Heltzen o. s. v.. Det var Interpellanten, som ved sine velrettede Spørgsmaal afpressede ham disse Udsagn, og Hr. Hansen troede i sit stille Sind vistnok at have gjort en god Gjerning. Han havde jo i Virkeligheden heller ikke spurgt om Andet, end hvad enhver dansk og frihedssindet Mand, der elsker sit Lands Forfatning, kunde have Lyst og Ret (?) til at faae at vide. Endvidere kunde Hr. Hansen ikke have nogen Anelse om, at et Ministerium, der „staaer paa Lovens Grund", kunde finde noget Anstødeligt i hans Handlemaade. Men de Dødelige ere desværre kortsynede. Faa Dage efter fremstillede den hævnende Nemesis sig i Skikkelse af Geheimeraad Bræstrup og kaldte med flammende Ord den meget subalterne Volonteur til Orden for hans underfundige Tale. Offeret erfarede, at han havde handlet mod den politiske Moral og kunde nu som en bodfærdig Job sætte sig paa sin „Snaks" rygende Brandtomter. Da tog Hr. Hansen sin Hat, gik til sit Hjem og skrev sin Afskedsbegjæring. Bræstrup „saa, da han gik, efter ham med et langt ubeskriveligt Blik." — Saavidt Spøgen, men nu kommer det Alvorlige. I et constitutionelt Land handler en Lovens Minister saaledes mod en Mand, der udøver sin Borgerpligt! Det skulde synes utroligt, men dog er det Sandhed. Naar Geheimeraaden bebreider Candidaten hans Interpellation, da kan dette nødvendigvis ikke alene gjælde den rent udvortes Handling, at han interpellerede, men Dadlen maa tillige være rettet mod Spørgsmaalets Indhold. Altsaa kommer man til den Slutning, at Hs. Excell. befinder sig i Modsætning til den Forfatning, i Kraft af hvilken han sidder paa sin nuværende Plads, men et sligt Forhold burde rigtignok ikke finde Sted i Danmark. Desuden fatte vi da heller ikke, at Hr. Geheimeraaden kan befinde sig vel blandt „Lovlighedens" Venner; thi en Mand, som i det politiske Liv stræber efter Lighed med de romerske Janushoveder, der see til to Sider paa engang, burde egentlig langtfra taales af hine. Men Et er Lovlighed efter Folkets sunde Dømmekraft, et Andet det samme Begreb efter „kongelige Hjerter." Justitsministeren har vist, at baade han selv og Colleger følge „Hjertepolitik." —

„Lutter Ynkelighed!"

af

Recapitulator.

Jeg blev jevnligt bedt ned til Familien og altid meget vel modtaget. Assessoren udtalte oftere sin For=

bugnede under deres store, røde og hvide Blomster. Her søgte jeg ene med mig selv at blive Herre over mine Tanker og Følelser. La Florade havde altsaa introduceret sig i Marquisens Venskab; han elskede hende sikkert allerede . . . Var det nu min Opgave at beskytte hende imod ham? Men var han dog ikke maaske skabt til at elske hende, begeistret som han jo var for Idealet, intelligent og begavet med alle indtagende Egenskaber? Hvad nyttede det saa at kæmpe mod den hemmelighedsfulde Skjæbne? „Hun staaer ene og er en alvorlig Kvinde," havde han sagt, „hun føler en Trang til at elske, det er nu engang Skjæbnens Villie. Hun vil elske, saasnart hun føler sig elsket." Nu vel! Hvorfor ikke? Hvis en Mesalliance forstyrrer hendes Fremtid, kan hun da ikke skabe sig en ny ved en begeistret og elskværdig Mands Kjærlighed? Skulde hun ikke længer vide, hvad Kjærlighed er, fordi hun er Moder? Og hvem siger, at hendes Barn ikke ogsaa vil elske La Florade med Inderlighed, ja maaske kjæmpe for hans Sag mod hende. Han elsker ham jo allerede i Dag for hans smilende Ansigt, hans Uniform og hans Baad. Jeg tør vædde paa, han drømmer allerede selv om at blive Sømand. Og imorgen vil han elske ham dobbelt for hans venlige Kjærtegn og forkjælende Spøg. . . . Mig kjender han kun af mine Draaber og Plastre; bør jeg da være skinsyg over Paul? . . . Nei, ikke mere end over hans Moder! La Florade er dristig og eventyrlig. Han studser maaske endnu for Tanken om at erobre Lykken i denne Kvinde; men han er Mand for at gribe den med sit Hjertes Kjækhed og gjøre sig til Herre over de vanskeligste Situationer . . . Ja, han vil vove, hvad jeg aldrig turde vove, og det vil pære saameget desto bedre for hende. Han vil kunne lukke hendes Øine for Farerne og Pligterne i den Kamp, hun fører mod Verden, idet han lukker sit eget Øie derfor, og Alt, hvad der er forekommet mig som en Hindring og en Ulykke, vil være hans Kjærlighed en Spore. Velan da! Intet Ord, intet Blik skal røbe, hvad jeg lider. Om otte Dage fører

os en egoistisk og forbigaaende Nydelse, og ikke løbe efter alle Lidenskabens Lygtemænd; saa bør vi søge Kjærlighedens sande og varme Sol."

„Ja saa! Og denne Sol . . . hvorpaa skal jeg da kjende den?" spurgte La Florade drillende, skjøndt, som det syntes, lidt tankefuld.

„Paa Deres Hengivenhed for den Elskede," svarede jeg. „Jo mere De ofrer af Deres Hjerte og Deres Villie, jo mere skjænkes Dem atter ved Kjærlighedens guddommelige Magt; men volder De kun Andres Ødelæggelse, saa kan De være forvisset om Deres egen Undergang derved til syvende og sidst."

„Hvad skal jeg da," svarede han efter et Øieblikś Drømmeri, hvori han syntes at fatte den Beslutning at respectere min Logik og sætte sin egen tilside, „hvad skal jeg da gjøre for den stakkels Zinovèse. De vil da ikke, som med Nama, at jeg skal ægte eller flye hende? Jeg kan kun flye eller trøste hende, og i begge Tilfælde volder jeg hende Fortræd. Enten lader jeg hende døe eller gjør hende kun endnu skyldigere mod en Ægtefælle, der sikkert er langt bedre end jeg."

„Saa lad hende døe, det er værst for hende selv."

„De er en daarlig Trøster, Doctor!"

„Saa det vilde ikke trøste Dem?"

„Nei, jeg beklager den stakkels Kone, og fulgte jeg mit Instinct, mit vilde Instinct, som De jo kalder det, saa gik jeg til hende og sagde, jeg elsker hende endnu. De seer, jeg er ikke altid paa det Rene med mig selv, og paa samme Maade gaaer det mig med Frøken Roque. Jeg vilde gjerne elske hende, hvis hun ei vilde komme til at lide derunder."

„Misbrug dog ikke Ordet elske saaledes! De elsker hverken den Ene eller den Anden."

„Jeg elsker dem, som jeg kan det, og mere end jeg burde, thi det er sikkert nok, at Ingen af dem udfylder mit Ideal. De kan længe nok sige og troe, at min Sjæl er stykket ud i Smaapenge; men jeg selv ved bedst, at det Modsatte er Tilfælde. Jeg ved og jeg føler, at jeg endnu

nøielse over mit satte og adstadige Væsen, som han især ligeoverfor sin Datter fremhævede i Modsætning til „den Laban, den Fritz Hammers Optræden.“

Denne Fritz Hammer var Elev ved Kunstakademiet og en Halvfætter til Clara; hun hed nemlig Clara — og det hedde de altid, naar de ikke netop hedde Amanda eller Angelica eller Theodora. Jeg fik senere at vide af hende, at Fritz tidligere var kommet meget til dem, men saa havde hendes Fader hørt Noget om ham, hvorefter han var bleven koldt modtaget, og saa var han bleven borte; „og det skal han sgu' ha'e Tak for!“ mente Assessoren, hvorimod Clara fandt, at „det rigtignok var en Skam af Fa'er, for Fritz var virkelig saadant et rart Menneske;“ — naa, saa det var han? — jeg var aldeles enig med mig selv om, at jeg uden mindste Samvittighedsnag vilde være istand til at kvæle Fritz Hammer, naar jeg kunde komme lidt godt afsted med det.

Det, der mest opirrede mig, var, at han efter Alt at dømme virkelig var en overmaade elskværdig Fyr; en Ven af mig, som kjendte ham, omtalte ham som en af de mest lovende Elever ved Akademiet; han havde levet lidt lystigt i et Par Aar, og det havde Onkelen, Assessor Vinther, ikke kunnet lide, især da han i Forveien havde et Horn i Siden paa Fyren, fordi han havde opgivet Studeringerne.

Han var nemlig ovenikjøbet Student, saa jeg havde ikke det Mindste forud for ham.

Situationen begyndte at antage en elendig Charakter!

Jeg kom stadigt nede i Familien, og baade Assessoren og hans Frue favoriserede mig synligt, Fruen vistnok især, fordi jeg studerede Theologi og ikke drak Brændevin som „denne Fritz“.

„Gudbevares!“ udbrød jeg med levende Indignation, „drikker han Brændevin?“

„Ja, det ved Gud han gjør! han skal altid have sin Snaps til sin Aftensmad.“

„Naa, Skaal!“

Jeg kunde forresten ikke undlade at bemærke, at Clara ikke saa videre venligt til mig den Aften. Jeg gik iseng, ærgerlig paa mig selv og ærgerlig paa Clara, men først og fremmest paa denne Fritz. Saadan en Drukkenbolt!

Jeg husker tydeligt, at jeg den Nat drømte, at jeg laa og nød Livet — det vil sige: Livet efter Døden — i Abrahams Skjød. Paa engang hørte jeg nede fra Helvedes Ild en bønlig Stemme kalde paa mig: „Hr. N. N.! Hr. N. N.!“ Det var Fritz Hammer i Svovlpølen; han tørstede saa svarligen og vilde blot bede mig om en lille Snaps. Men ikke en Draabe fik han, skjøndt jeg havde en hel Karaffe fuselfri Kommenakvavit staaende paa en stum Tjener ved Siden af Abrahams Skjød. Jeg skulde lære ham!

Næste Morgen stod jeg op i et fortræffeligt Humeur. Inden jeg gik paa Universitetet, aflagde jeg en lille Visit hos min Værts for at spørge Clara, om hun havde Lyst til at gaae med mig i Theatret samme Aften. Hun takkede glædestraalende, og begge hendes Forældre viste mig deres øiensynlige Tilfredshed med min gentile Opførsel. Havde det beroet paa dem, saa havde jeg nu maaske været deres Svigersøn.

Aftenen kom. Jeg havde gjort et udsøgt Toilet, og med Bevidstheden om to Parquetbilletter i den ene Lomme og et Par nye lysegule Handsker i den anden, hvilket mægtigt bidrog til at give min Optræden Aplomb, præsenterede jeg mig for at afhente Clara. Hun lukkede mig selv op. Min Gud! hvor var hun deilig, da hun rakte mig den lille, hvide Haand til Godaften og lod mig see de to smaa skjælmske Smilehuller i de rødmende Kinder. Og det var mig, der havde fremtryllet disse to smaa Smilehuller, det var mig, der var deres Ophav — det troede jeg da.

Vi gik, og hun tog mig under Armen — o! at hin Vandring kunde have varet evig! hvorfor forvandledes jeg ikke dengang til en Ahasverus og hun til min Ahasvera? Aldrig! Aldrig! skulde jeg oftere have beklaget mig over Verdens Jammerlighed — nei, thi jeg havde jo aldrig da lært den at kjende.

Men Alt gik saamæn saa lige ud ad Landeveien, saa man kan blive gal ved Tanken derom; vi naaede uden nogensomhelst Metamorphose Theatret, og der i Garderoben udenfor Parquettet havde jeg det sidste salige Dieblik i dette Liv. Det var, da jeg maatte hjælpe hende den ene Galosche af hendes lillebitte Fod, og jeg knælende forrettede denne uforlignelige Pagetjeneste.

Det første Stykke, en af Heibergs Vaudeviller, begyndte lidt efter, at vi vare komne. Jeg morede mig ypperligt over de glimrende Figurer, hvorimod Claras Opmærksomhed hele Tiden syntes at være delt; hun saa sig flere Gange om i Theatret, men da jeg spurgte hende, om hun saa efter Nogen, svarede hun paa denne irriterende, undvigende, naivt-uskyldige Maade, som er Evadøtrene egen.

O, Falskhed! Dit Navn er som bekjendt: Kvinde!

Det første Stykke var forbi, og nu begyndte Ødelæggelsen.

„Godaften Clara!“ lød en væmmelig fornøiet Stemme mig i Øret.

„Ih, Godaften, Fritz. Skal vi træffes her? Maa jeg præsentere Dem min Fætter, Fritz Hammer? — Hr. Student N. N., som Du maaske ved boer hos os.“

„Det glæder mig at gjøre Hr. N. N.s —,“ begyndte han, men jeg brummede truende: „Hm! Hm!“ saa han forskaanede mig for den videre Udtalelse af Fornøielsen.

„Jo, hun havde ordenlig kjørt i Ring med mig. Paa en eller anden underfundig Maade havde hun naturligvis faaet den Malerdreng underrettet om, at hun skulde i Theatret med mig, og saa havde han taget en staaende Parquetbillet; saa kunde han jo tage Plads hvorsomhelst. Han stillede sig ogsaa meget ugenert ved Claras Side, hun sad netop yderst paa en Bænk, og saa gik Munden paa dem. De gjorde nogle Forsøg paa at drage mig ind i Conversationen, men jeg saa til den anden Side; jeg sad og speculerede paa en rigtig ondskabsfuld Vittighed, saadan en ret raffineret Spydighed, men det var mig ikke muligt at finde paa Noget. Endelig troede jeg at skulle kunne knuse dem begge; med den mest sarcastiske Mine, jeg kunde byde over, tillod jeg mig at undre mig over det mærkelige Træf, at vi netop skulde mødes her.

„Ja, det har De ganske Ret i, Hr. N. N.,“ svarede han uendelig ugenert, „det er meget morsomt og tillige overordenlig behageligt for mig!“ og saa smilte han saa fiffigt til Clara — jo, jeg saa det godt! — og hun corresponderede med hans Smil! — Det glemmer jeg hende aldrig!

Hélas! si jeune encore
Sait-on déjà trahir?

Det var meget morsomt, fandt han — aa ja, men jeg vilde dog have fundet det adskilligt morsommere, hvis han var bleven apoplectisk underveis til Theatret og havde maattet kjøre hjem i en Drosche, tænkte jeg rigtignok.

Tæppet gik atter op. Det var „Soldaterløier“. Man skulde ikke troe, at der kunde gives saa megen Nederdrægtighed her i Verden, men saameget er dog vist, at de loe, som om de vare pidskede, af den arme Magister, som bliver holdt for Nar ad Lieutenanten. Det var aabenbart, at jeg havde taget Magistergraden i deres Øine. Da Stykket var forbi, udtalte jeg unegteligt ogsaa min høilige Forundring over, at de havde kunnet more sig over saadant Makværk, der havde sat sig til Opgave at lade en fersk Lieutenant, maaske endogsaa en Reservelieutenant, triumphere over en videnskabelig dannet Mand. Det fandt de ogsaa uhyre morsomt! Saa gik det mig rigtignok for vidt. Jeg bad Clara om at sætte sig inderst, jeg kunde maaske have Lyst til at gaae lidt udenfor. Hun flyttede sig beredvilligt og ventede naturligvis, at jeg nu skulde gaae lidt udenfor. Jo, nu skulde jeg strax gaae lidt udenfor, for at give hende bedre Leilighed til ugenert at kunne lefle med ham. Nei, jeg sad, og jeg sad grundmuret! Balletten, der var tilbage, fik heldigvis ogsaa Ende, og vi kom afsted, efterat jeg dog først havde maattet underrette Cavalieren om, at mine Armkræfter nok tillod mig ene at magte Claras Kaabe, for der vilde han ogsaa hjælpe med. Skjøndt denne Afvisning blev gjort paa en meget alvorlig Maade, saa hang Fyren dog paa som en Burre. Han fulgte os lige til Gadedøren, hvor han var uforskammet nok til at takke mig for den behagelige Aften og række mig Haanden. Hvis jeg havde havt „Commandantens“ Stennæve, saa skulde jeg nok have taget imod hans udstrakte Haand, nu vendte jeg mig blot fra ham, idet jeg beklagede min physiske Afmagt.

Da vi kom til hendes Forældres Dør, spurgte Clara mig, om de ikke maatte byde mig en Kop The?

„Nei Tak, Frøken Vinther!“ svarede jeg, „De har saamæn budt mig mere end Tilstrækkeligt iaften!“

Jeg troer nok, at det just ikke var noget daarligt

ikke har begyndt at leve, og at der i mig boer en Skat af Ømhed og Lidenskab, som maaske endnu ei har havt Leilighed til at strømme ud. Hvor er det Ideal af en Kvinde, som vi Alle skabe os? Maaske existerer hun et Dieblik for os i den Forstand, at vi troe at gribe hende, hvor hun dog ikke er, og at vi tage en simpel Nymphe for Gudinden selv; men Illusionen varer ikke længe. De seer, jeg taler som en Tvivler; men om jeg nu ogsaa var det? Saa længe Livet kun er en Kjæde af Forhaabninger, vil jeg blive ved at haabe, og hvad jeg saa vinder derved, gjør jeg Fordring paa at glæde mig derover uden derfor at fornægte hverken Vorherre, Kjærligheden eller min egen Ungdom.“

„Saa ægt da Frøken Roque; ja, ægt hende.“

„Og hvorfor det? Jeg har jo ikke sagt, at jeg altid vil vugge mig i den samme Indbildning. Jeg ved, at det er umuligt, og derfor vil jeg leve som en simpel Dødelig. Jeg vil flagre fra den ene Daarskab til den anden, men jeg vil ikke underkaste mig den sørgelige Opvaagnen i Forvisningen om, at jeg altid vil kunne begaae nye.“

„De er altsaa ligeglad? De lader den Ene græde, den Anden rase, ja lader dem maaske Begge døe . . .“

La Florade afbrød mig med en Ed, og for første Gang saa jeg ham blive vred. Han beskyldte mig for Pedanteri og Grusomhed, paastod og troede sig virkelig aldeles uskyldig i disse to Kvinders Ulykke i den Forstand, at han aldrig havde samtykket i at blive elsket af dem til deres Lykkes eller Pligters Ødelæggelse, hvad der jo dog strengt taget ingen Sandhed var i.

„Velan!“ udbrød han med en Veltalenhed, der næsten var overbevisende ved sin Umiddelbarhed og det Paradoxe deri, „Lad os see engang, om De, der taler saaledes, er klogere end jeg? Hvad gjør De daglig hos denne Fru Martin, der dog synes at være en dydig Kvinde, der kun ofrer sig for sit syge Barn og vogter med Skinsyge over sine Pligter og sit Rygte?“

umiddelbart op til en lille Laurbærlund, hvis Løvtag hvælvede sig over Bakkekammen og støttede sig til den Pinie- og Korkegeskov, der bedækkede selve Bakkestrøget. En Forpagtergaard laa et Par Skridt herfra lige op til Tamaris's Grund, der ved ved en smuk Platanallee langs et rindende Vand stod i Forbindelse med Haven; det Hele var kort sagt saa behageligt og passende et Sted, som min gamle Ven kunde ønske sig til sine korte Spadseretoure. Jeg forhørte mig hos Forpagterens. Huset var ubeboet, jeg kunde besee det og leie det Hele eller en Del deraf, ligesom jeg selv vilde. Jeg besaa Værelserne, der syntes mig sunde og velindrettede, spurgte om Leien og vendte tilbage til Tamaris. Fruen var endnu ikke kommen hjem.

„Hun kan ikke blive længe borte,“ forsikrede den lille Nicholas og gik ud paa Terrassen for at see efter hende. „Der kommer hun jo!“

Jeg kunde ikke opdage Andre end Fiskere og Toldbetjente nede paa Stranden.

„Nei ikke der!“ sagde Nicholas; De maa see derover mod St. Mandrier, nede paa Søen! Hun har været ovre i den botaniske Have med den Lille og Hr. Pasquali i Lieutenant La Florades Jolle.“

„Og Lieutenanten . . .“

„Lieutenanten med; der kan De see!“

Jeg saa igjennem Kikkerten, der stod paa Terrassen — det er jo et uundværligt Meubel paa alle Landsteder ved Stranden, — og opdagede La Florade, der sad paa sin Kappe, som han havde bredet udover Agterstevnen; Paul sad paa Bunden mellem hans Fødder, Marquisen paa hans høire, Pasquali paa hans venstre Side, Ammen ved Siden af sin Frue, og de tolv Sluproere to og to ligeoverfor denne Gruppe, medens Baaden fløi afsted som en Svale under deres sindige Aaretag.

Hastigt lod jeg Nicholas og Kikkerten staae og ilede ned til den Grotte, der var anlagt mellem Klipperne nede ved Stranden. Den var dannet som en Hule med halvaaben Hvælving, beklædt med Slyngplanter, der

Svar. Hun sagde ikke Noget, og der var jo igrunden heller ikke Noget at sige dertil.

„Derimod maa jeg maaske byde Dem Godnat, Frøken!“ fortsatte jeg med diabolisk Grusomhed, „og da det formodentlig er sidste Gang, jeg har den Fornøielse at være sammen med Dem saa maa jeg maaske tillige benytte Leiligheden til at gjøre Dem min Compliment for den Snildhed, hvormed De har holdt mig for Nar. Det er ikke dagligdags at træffe paa en saadan Snedighed; men desto mere Paaskjønnelse fortjener det, naar man en sjelden Gang er saa heldig at støde paa den.“

„Men Hr. N. N., Fritz og jeg —“

„Maaske De vil forskaane mig for den Combination?“

„Jeg kan forsikre Dem —“

„Spar Deres Forsikringer, Frøken,“ svarede jeg med tragisk Alvor; „mig røre de ikke; maaske De kan være heldigere ligeoverfor Hr. Hammer, naar Touren engang kommer til ham at blive gjort Nar af. Maa jeg ønske Dem en „God rolig Nat!““

Dette sidste Ønske var vist ikke ganske overflødigt. Man leger ikke ustraffet med en Mands hele timelige Lykke og Velfærd.

I vild Fortvivlelse gik jeg den halve Nat op og ned ad Gulvet i mit Værelse; det Eneste, mit Raseri kunde gaae ud over, var hendes Portrait, som jeg da ogsaa rev ned af Væggen og slog i Gulvet. Næste Dag maatte jeg lade sætte et nyt Glas paa. Da Klokken slog 2, gik jeg tilsengs, men ingen husvalende Søvn sænkede sig over de trætte Øienlaage. Søvnen flyer altid den Ulykkelige.

Da Maaneden var forbi, flyttede jeg; men jeg indlod mig ikke paa nogensomhelst Forklaringer ligeoverfor de Gamle; de vare ligesaa gode som Datteren, for nu modtage de Labanen i deres Hus, og man siger, at han er forlovet med hende!

Forresten troer jeg nok, at de have ærgret sig over, at jeg flyttede, for jeg var en god Logerende. Han, de nu have, har ikke betalt Leie i to Maaneder, men det har de godt af!

Jeg flyttede ind, hvor jeg nu boer. Jeg trængte til Stilhed og Ro, og jeg fandt Børnecommers, Skrigen og Skraalen hele den udslagne Dag fra Værelset ved Siden af. I tre Maaneder har jeg nu befundet mig i denne elendige Situation; Smerten havde nedsænket mig i en Sløvhedens Apathi, som lod mig gyse tilbage for en ny Flytnings Anstrengelser. Men nu er det bleven mig for broget; igaar var det rent galt, saa gik jeg ud, udenfor Vesterport, ind i en Ølhalle, hvor jeg i Fortvivlelse drak en 5—6 halve Historier, saaat jeg var helt ilde tilpas, da jeg kom hjem. Sengen løb rundt med mig, Situationen var circulerende, men høist elendig. Idag har jeg en frygtelig Hovedpine, forbunden med Kvalme, — ja, Verden er og bliver en Jammerdal — en Katzenjammerdal!

Men jeg flytter til den 1ste.

Bidrag til Kjøbenhavns Physiognomik.

VI.

Store Bededagsaften.

(Humoreske.)

Hør Klokkerne klemte! den varslende Røst
Lyder ud over Staden.
Der er Støi og Allarm og Liv og Lyst
Og Tummel og Brimmel paa Gaden.
Hvad mon dog alle de Mennesker vil?
Klokkerne klemte! Klokkerne kalde!
Hør, hvor de tordne: Paa Volden Alle!
Er da Fjenden kommet hertil?
Stille med Spørgsmaal! Afsted! Afsted!
Klokken klemte! Enhver skal med!
„Fader, Farvel! jeg maa paa Volden,
Klokkerne kalde! jeg maa møde!“ —
Kommer igjen han ei hel og holden,
Mister han høist vist et Frakkeskjøde. —
Gaderne vrimle, Boderne stænges,
Bodsvenden høit efter Volden længes;
Ogsaa han har jo Blik paa Livet,
Ogsaa ham er et Hjerte givet,
Et Hjerte med Længsler og lysende Minder,
Et Pulterkammer for Harpekvinder.
Godt er det gjemt bag en spraglet Vest,
Det Fouteral maa vel hue ham bedst.
Men lad Svendene flagre, som helst De vil!
Lad dem drive i spraglet Vest deres Spil!
Vi ville paa Volden hist og see til.

Paa Volden er der tykt og tæt
Med alle Slags Personer,
De unge Løver svæve let
Imellem graae Matroner,
De unge Damer nikke mildt
Til Venner og Bekjendte,
Og Blikket er just ikke spildt
Paa dem, som de det sendte.

Men hvorfor klemte Klokker hist
Og stævne os paa Volden?
Har Fjenden sig med Argelist
Saa nær til Byen stjaalen? —
Vi kæmpe vil, med Fjenden ei,
Nei! men med vore Egne;
Vi kæmpe vil — os frem, hvis ei
Vi kommer ingen Vegne.

I skyde kun — det nytter ei! —
Med Øienprojectiler!
Vi gaae hel bombefast vor Vei,
Vi ved, at Tiden iler.

Og Volden rundt, det skulle vi,
Og Theen venter nede
Hist i Familiens Skjød med de
Velkjendte varme „Hvede.“

Men naar som vi man skued' glad
Det Liv paa Østergade,
Saa kan man ogsaa udenad
Den hele Voldparade.
De samme Blik, Coquetteri,
De samme gode Klæder,
Den samme Harme, naar man i
En Dames Kjole træder.

Hvad om vi derfor hjemad gik,
Man kjeder sig dog hæsligt.
Kun nogle Fjender fler vi fik,
Som vi har saaret græs'ligt.
De Saar, vi slog, det ved vi godt,
Dem kan vi ikke hele;
Med Skam at melde har vi traadt
I fire Nederdele.

Du, Skjønne! med en mørkeblaa
Og tærnet Silkekjole,
Som jeg saa keitet traadte paa,
Tør paa Dit Smil jeg stole?
Du saa Dig om med Øiet vredt,
Jeg hilste, og jeg stammed',
Saa smilte Du vemodig blidt,
Men jeg, jeg stod som lammet.

Hvor Nørreport har staaet — der,
Hvor Broen dristigt hænger,
Der øved jeg hin Niddingsfærd —
O vredes ikke længer!
Vær af min Snak kun, Læser, kjed!
Kun hendes Bifald kræves!
Og fik jeg det, jeg sikkert ved,
Da skrev jeg ei forgjæves.

Politiske Flygtninge

ved

Tiro.

I.

Michael Bakunin.

Da denne Tale blev holdt i Aaret 1847, syntes den at være en vild Drøm, der var udruget af en forvildet Hjerne og et ophidset Blod. Men kun to Maaneder hengik, og Foreningen af de romersk-germanske og slaviske Revolutionskræfter, til hvilken Bakunin opfordrede, var traadt ind i Virkelighedens Sphære. Han arbeidede nu med en Russers hele Energi. Bakunin viste sig paa alle Steder, hvor i Øieblikket den stærkeste

---

Da nu altsaa Alt var i Orden, lavede jeg mig til at forlade Provence og vilde netop gjøre mit Afskedsbesøg hos Fru d'Elmeval, da jeg modtog følgende Brev fra Baronen:

„Min kjære Dreng; jeg føler mig nu stærk nok til at forlade Nizza, hvor jeg kun har kjedet mig siden Din Bortreise; men Du vil maaske finde Dig for svag endnu til at tage hjem til Nordfrankrig. Da Toulon imidlertid ligger paa den gyldne Middelvei, og der dog altid er nogle flinke Folk der, — min kjære Yvonne, som jeg fra Barn af altid kaldte Marquisen, befinder sig jo vel ved at være der, — saa vil jeg tilbringe min Landflygtigheds tre sidste Maaneder hos hende. Mit to og halvfjersindstyveaarige Naboskab kan jo ikke compromittere hende, og hun ved ogsaa nok, at jeg ikke vil blive nogen besværlig Nabo; men jeg vil dog Intet bestemme mig til, uden hun først har samtykket deri. Gaa derfor til hende fra mig og sig hende, at kan hun have ligesaa megen Fornøielse af at see mig igjen, som jeg vil føle i hendes Nærhed, saa har jeg paalagt Dig at leie mig et Landsted i Nærheden af Tamaris eller Balaguier. Du seer, jeg husker Stedet godt endnu. Jeg husker ogsaa endnu et kjønt lille Sted i italiensk Stil med et Springvand paa Terrassen, det gamle Landsted Cairo. Hvem der nu eier det, ved jeg ikke, men se om Du kan skaffe mig det til Leie. Det maa være tæt ved Tamaris og Pasquali; paa Bakkestrøget, ikke langt fra Stranden. Spild endnu et Par Dage paa at bringe mig i Hus og belav Dig saa paa, hvis Dit Svar ikke gjør mig en Streg i Regningen, at philosophere og passiare i Dag otte Dage med Din gamle Ven.“

En Time efter Modtagelsen af dette Brev var jeg paa Tamaris. Marquisen var ude at spadsere; men jeg besluttede at vente paa hende og gik imidlertid hen for at besee Landstedet Cairo, som jeg tidligere kun i Forbigaaende havde lagt Mærke til. Det var et elegant genuesisk Palazetto med sprudlende krystalklare Springvande, Verandaer overskyggede af smukke exotiske Væxter og en terrasseformigt anlagt Have, der stødte

„Tal ikke om Fru Martin!“ tog jeg ivrig tilorde. „Hun vedkommer ikke denne Sag. De kjender hende ikke og kan Intet anføre mod hende.“

„Om Forladelse, min Kjære; jeg ved fra Pasquali, der er en fornuftig Mand, at det er en elskværdig Dame, og jeg har med mine egne Øine seet, at hun er smuk nok til at gjøre klogere Hoveder end mit krusede. De kan længe nok forsvare Dem med en falsk Erfarings Sophismer; ung er De dog for Pokker! Og jeg kan sige Dem, hvad De forleden sagde til mig: De er hverken grimmere eller dummere end en Anden. De er da heller ingen Gud, forsikrer jeg Dem, og jeg er overbevist om, at De ikke giver Deres Patienter Elskovsdrikke istedenfor Medicin; men denne Dame er Enke, er alene; hun er klog, imorgen kjeder hun sig, om hun ikke allerede kjeder sig idag. Hun trænger til at blive elsket; jo mere Renhed og Sandhed der boer i hende, jo stærkere er denne Trang. De er forelsket, maaske dødeligt skudt rent ud sagt, hvis ikke Deres Øine og Deres pludselige Bleghed have talt Usandhed, — thi i de sidste Par Dage har Deres Øine og Deres Bleghed sagt mig det, det forsikrer jeg Dem! De er forelsket, min Kjære, det ved jeg; i næste Uge gjør De Dumheder — og bliver maaske elsket, — thi hvor høit en Kvinde saa staaer, forlanger hun intet Andet end at blive elsket, høit og inderligt. Nuvel! Og hvad Stilling indtager da Fru Martin? Alt tyder jo hen paa en stor Formue og en høi Herkomst. Kan hun da ægte Dem, og vil hun det? Nei! Deres Stolthed, Deres Ærbødighed for hende vil forbyde Dem det, thi ved at ægte Dem drog hun maaske store Ulykker ned over sit eget Hoved. I visse Familier er en Enke jo forpligtet til at ikke at gifte sig igjen uden at miste Formynderskab over sit Barn. Saa er hun jo ødelagt, skilt maaske ved det Barn, hun forguder, eller tvungen til at fjerne Dem eller døe af en Sorg, der hverken er større eller ringere end den stakkels, skikkelige Frøken Roques og den udannede, hidsige Zinovèse. Saa kommer De og siger til mig, som jeg

Udladning af det electriske Stof fandt Sted. Han var Revolutionens Stormfugl, og Politiet havde kunnet bruge ham som Barometer. Navnlig opsøgte han de Punkter, hvor slaviske og germanske Revolutionselementer berørte hinanden. Han var bestandig beskjæftiget med den ene Tanke at omstyrte den russiske Kolos ved Slavernes og Tydskernes forenede Kræfter, og han viste i glimrende Taler, at den europæiske Revolution vilde gaae tilgrunde, hvis disse to Nationaliteter ikke afsvore deres gjensidige Had. Denne Ide var det Thema, hvorover Bakunin varierede baade paa Slavercongressen i Prag og under Urolighederne i Breslau. I Novemberdagene 1848 befandt han sig i Berlin, men ilede derfra med korte Ophold i Dessau og Leipzig til Dresden, hvor han optraadte som den egentlige Leder af Opstanden i Mai Maaned 1849. Paa Tilbagetoget fra den sachsiske Hovedstad blev han indhentet af sin Skjæbne i Chemnitz. Regeringspartiet i denne Stad tog ham tilfange; der blev anlagt Proces mod ham, og Bakunin fik et mindre velkomment Opholdssted paa Fæstningen Königstein. Han blev af Retten dømt til Døden; men denne Straf forandredes til livsvarigt Fængsel. Paa Wienercabinettets Reqvisition blev han imidlertid udleveret til den østerrigske Regering. Da han saa de Skytter, der skulde bortføre ham, tabte han for første Gang Fatningen. Hans Ansigt blev ligblegt, thi han troede, at han skulde overgives til Keiser Nicolaus. Han bragtes nu til Prag, hvor en ny Undersøgelse blev indledet mod ham. Medens han her sad i Hradschin, troede de gode Borgere i Prag at høre en underjordisk Hamren indenfor Fæstningsmuren og ledtes herved øieblikkelig hen paa Tanken om en hemmelig Sammensværgelse, der vilde befrie ham ved Hjælp af en Minegang! Commandantskabet lod sig smitte af denne Phantasi og omgav hans Fængsel paa otte Sider med Vagter, der bare skarpladte Bøsser. Hvad Bakunin havde frygtet i Königsstein, gik nu virkelig i Opfyldelse: han blev udleveret til Rusland. I flere Aar gik der de mest modsigende Rygter om hans Skjæbne. Dog maa det her være tilstrækkeligt at anføre, at han ved en eventyrlig Flugt undkom fra Nertschinsk i Siberien, hvorhen han var bleven bragt, og over Amurlandet naaede Californien. Da Polen i Aaret 1863 løftede Befrielsens Banner og begyndte en Fortvivlelsens Kamp for sin Nationalitet mod den russiske Czar, optraadte Bakunin atter som politisk Personlighed. Som en Følge af den stærke Sympathi, der blev udvist mod Polakkerne i Stokholm, begav han sig til den svenske Hovedstad. Det var jo det samme Formaal, nemlig Czarvældens Tilintetgjørelse, der foresvævede ham og det ulykkelige polske Folk. Derfor kunde han, skjøndt en Russer, finde sande Venner i de polske Frihedskæmper. Bakunin fik under sit Ophold ved Mælaren gjentagne Gange Leilighed til at udtale sine politiske Anskuelser og fremsætte sine Planer om Ruslands Fremtid. Det viste sig der, at han havde opgivet sit Forbund med de franske Socialister, i hvilke han nu kun saa forblindede Phantaster. Hans Hensigt var og er at kuldkaste Selvherskernes unationale Regimente.

Vor ærede Landsmand, Dr. Rosenberg, har under et Ophold i Stokholm ofte samtalet med Bakunin og derved faaet en i det Enkelte gaaende Fremstilling af hans Planer. I det Følgende ville vi derfor ganske følge ham, som den bedste Kilde, og i al Korthed forsøge paa at gjengive Grundtrækkene i den navnkundige Russers politiske Program. Bakunin og hans Parti tilsigter, som anført, en fuldstændig Forandring af Ruslands sociale Forhold. Han vil gjengive Individet dets Selvbestemmelsesret indenfor et lovlig begrændset Omraade. Medens den enkelte Personlighed er Enheden i de vesteuropæiske, især de germano-gothiske, Samfund og besidder sin Eiendom frit, er hos Russerne Communen, ikke Individet, Samfundets Enhed. Communen eier den Jord, hvorpaa Bønderne leve, og disse raade egentlig ikke selvstændigt over nogetsomhelst Udbytte af deres Arbeide. Denne Ordning vil Bakunin omforme. Livegenskabet skal ophæves; men den Jord, som de livegne Bønder hidtil have dyrket for deres Herrer, skal ikke tilhøre de enkelte Dyrkere, hvorimod den overdrages den Commune, i hvilken de ere grupperede. Det bliver da dennes Sag at opdrage Bønderne til statsborgerlige Individer, idet der dels skal forundes dem fri Selvbestemmelsesret over deres indre Sager, og dels skulle de have Valgret til den lovgivende Forsamling for de forenede Communer i en hel Provinds. Af Provindsialforsamlingerne skulle da større Forbund dannes, indtil en eneste stor Føderativrepublik omfatter hele det russiske Folk. Men for nu at naae dette Maal maa først Czardømmet, der har lært Despotiet af Mongolerne og det bureaukratiske Regjeringssystem af Tydskerne, omstyrtes. Da vil Gjenfødelsens Time slaae for Rusland. De slaviske Stammers oprindelige Forfatning vil staae op i en forædlet Skikkelse og Forsoning med Polakkerne indtræde, idet mindst Lithauen gives dem tilbage. — Uden at underkaste disse Planer nogen Kritik, skulle vi blot tilføie, at ligesom Nationalitetsspørgsmaalet vist næppe nogensinde vil og kan ordnes paa en tilfredsstillende Maade for Polen, saaledes lader Bakunins sociale Program sig vistnok heller ikke gjennemføre, da det ikke blot er upraktisk, men viser en mærkværdig Halvhed med Hensyn til Bondens Frigjørelse.

Ved et stort Festmaaltid, som afholdtes til Ære for Bakunin, fik denne i en Tale Leilighed til at meddele interessante Ting om sine Partifæller og deres Organisation som et hemmeligt Selskab, hvis Løsen var: „Jord og Frihed". — „En stor patriotisk Forening — ytrede han — der baade er conservativ, liberal og demokratisk, har nylig dannet sig i Rusland. Den bærer Navnet: Jord og Frihed. Dens Midtpunkt er i St. Petersborg; dens Medlemmer findes i alle Storruslands Provindser. Den omfatter alle russiske Samfundsklasser, hvilke de end ere. Adelsmænd, Præster, Kjøbmænd, Godseiere og Bønder, Generaler, Officerer og Embedsmænd høre til dens Kreds. Denne Forening, der er organiseret baade regelmæssigt og stærkt, stræber efter at danne en Stat i Staten. Den organiserer sit Pengevæsen, sin Bestyrelse, sit Politi og vil, haaber jeg, snart have sin Hær. Den har sluttet et formeligt Forbund med Centralcomiteen i Warschau paa et ligesaa omfattende som retfærdigt Grundlag, det tilkjender ethvert Folk, hver Provinds ubetinget og ubegrændset Ret til at bestemme sig selv efter sit Tarv. Paa samme Grundlag har den sluttet et andet Forbund med Lille-Ruslands Patrioter, og, naar Finnerne ere tilbøielige dertil, vil den række dem Haanden paa de samme Vilkaar. Denne Forenings Formaal staaer ganske i Menneskelighedens og Ordenens Tjeneste. Den tilsigter: at frelse Rusland fra Keiserdømmets forbryderske Daarskaber og gjennemføre den store politiske og sociale Omvæltning, der er paatrængende, uden Blodsudgydelse. Jo mægtigere dette Samfund bliver, desto mindre Ulykke vil der skee. Kraften er maadeholdende og rolig, Afmagten alene er grusom." — Disse Ord gjorde ikke blot en mægtig Virkning paa den Forsamling, i hvilken de bleve udtalte, men fløi vide omkring og vakte overalt en sikker Forventning om en stor revolutionair Omvæltning i Ruslands Indre. Dog blev man fuldstændig skuffet i saa Henseende. Sammensværgelsen for „Jord og Frihed" gav intet Livstegn fra sig. Den polske Uafhængighedskrig blev underkuet, og Bakunins Planer saae saaledes atter en uvis Fremtid imøde. Vi have nu, skjøndt ganske flygtigt, berørt hans eventyrlige Liv og politiske Schema. Hvad hans personlige Charakter angaaer, da skal det blot her fremhæves, at de mange, bitre Skuffelser, som have mødt ham, i lige høi Grad have rokket hans Tro paa Christendommen og Menneskene. Ulykken føder ofte Tvivl om det, som fremfor Alt bør fastholdes, og uden hvilket Mennesket bliver en Træl af Tilfældighedernes lunefulde Spil.

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Tivoli, Forestilling Kl. 4.
Alhambra, Forestilling Kl. 4.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.**
J. Cohens Bogtrykkeri.

---

nu nyligt sagde til Dem: Hvad skal det blive til? Jeg forsikrer Dem, vil De maaske tilføie, at da jeg følte hendes Dreng paa Pulsen, drømte jeg ikke om, at det skulde komme hertil, og at jeg skulde volde hende al den Sorg, hun nu har lidt. Det har jeg hverken forudseet eller ventet . . . og jeg, Deres Fortrolige, svarer Dem da: Kjære Ven; det er Deres egen Skyld; saadan Noget maa man forudsee; man burde ikke kommet igjen; man burde ikke være ung, man burde ikke kunne see, at hun var smuk; men det er slemt for hende og det er slemt for Dem! — Hvis jeg, min kjære Doctor, talte saaledes til Dem, vilde De saa ikke finde en ubarmhjertig og hjerteløs Ven i mig?"

La Florades levende Tale traf mig saa sikkert og bestemt, at den gjorde mig inderlig urolig; men jeg følte mig dog ikke fældet og havde mit Svar paa rede Haand i fuld Overbevisning og god Tro.

„Det vilde altsammen være fortræffeligt raisonnert," svarede jeg, „hvis ikke Grundvolden for det manglede. De begynder stadigt med at slaae det fast, at man har Ret til at tage Fornuften og Villien fangen i Kjærlighed; det kan jeg slet ikke indrømme Dem. Lad os nu antage Alt, hvad de vil, om en hvilkensomhelst anden Kvinde, thi jeg vægrer mig bestemt ved at indblande den Dame, De har behaget at nævne, i vor Samtale, og som jeg kjender altfor lidt til at kunne tillade mig . . ."

„Jaja! Jaja! . . . Vi kunne jo kalde hende Fru N. N.!"

„Fru N. N. da! Jeg sætter nu, jeg blev forelsket i hende. Vidste jeg nu i Forveien, at jeg kun kunde krænke hende ved at vise hende min Tilbøielighed, vilde det forekomme mig ganske ligefrem, at jeg afholdt mig fra Alt, hvad der kunde røbe den, og var jeg ikke istand hertil, var jeg jo kun et ufornuftigt Barn! Men lad os nu antage, jeg var et saadant Barn, saa vilde Fru N. N., hvis hun da ikke var en ren Nar, sige sig selv: Det Menneske er jo ikke rigtig klog; jeg er en velhavende Kone, og jeg kan ikke vove min egen og min Søns Fremtid for at forsøde hans ledige Timer, der ikke har saamegen Tact, at han kan skjule sine Følelser

for mig, og som langt fra er istand til at blive mig og min Søn en Støtte i Fremtiden. — Det er nu mit Raisonnement, kjære Ven; det er vel ikke saa veltalende som Deres, men det er dog vist altid ligesaa godt."

„Og heraf slutter De, at er jeg en Nar, saa skal jeg altsaa kun give mig af med Narre?"

„Men Herregud! . . ."

„Ved De," sagde han smilende, „hvad Moralen er heraf? At De giver mig den inderligste Lyst til at blive et fornuftigt Menneske og til at gaae hen og forelske mig i et fornuftigt Fruentimmer."

Vi bleve afbrudte i vor Samtale, og da jeg kom hjem i mit Logis, skrev jeg til Baron de la Rive. Jeg var tilfreds med mig selv, La Florade havde jo mindet mig om min Pligt. Jeg var nu fast besluttet paa at værge mig mod min Egenkjærlighed, og jeg kunde ikke et Øieblik længere tillade, at Marquisen skulde udsættes for nogen Conflict med sit Hjerte.

Otte Dage gik hen, uden at jeg besøgte hende. Efterretninger fra Tamaris fik jeg gjennem Aubanel og Pasquali; Paul havde det godt, og Marquisen levede i paradisisk Ro. Jeg paaskyndede Afslutningen paa mine Forretninger. Frøken Roque havde ingen Bestemmelse taget endnu, og da jeg ikke vilde vente i det Uendelige efter hendes Luner, solgte jeg mine Artiskokbede saa fordelagtigt som muligt til en rig Gartner i La Seyne. Jeg aflagde et Besøg hos Zinovèse og fandt hendes Befindende bedre, undgik at omtale hendes Forhold, for ikke paany at bringe den ulmende Ild til at blusse op, og bragte denne gode Nyhed om hendes øiensynlige Bedring til La Florade, som jeg skaanede for flere Prækener af Frygt for, at han skulde tage fat igjen paa sine Commentarer til min egen Historie. Jeg gjorde mig ikke engang nogen Uleilighed for at erfare, om han senere havde seet Noget til Marquisen, og jeg vidste ikke heller engang, om han senere havde været paa Tamaris,

Tilskueren.

Nr. 21. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Boghladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 25de Juni.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 3 Mk. Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

En Digters Herbarium.

Blomster! har i Eders Gjemme
Jeg kun gjemt paa Hjertets Klage?
Af den rige Flor, hvad blev der
Mer end Dødens Træk tilbage?

Ak! Conval! hvor er Din Luftning
Fra Dit Skovdyb nu, det svale?
Suk, som af en gulnet Uskyld,
Det er al Din stumme Tale.

Natviol, som mig beruste!
Saftløst nu Dit Blad sig krummer —
Lidenskabens blege Skygge
Tørret ind til navnløs Kummer.

Asters! med Dit kjække Løfte:
„Gjennem Møie til det Høie!"
Duftløs var Du, udslukt er Du,
Du, Ærgjerrighedens Øie!

Glemmigei! Dig selv Du glemte —
Mon for dobbelt mig at minde
Om at trodse Glemselsgiften:
„Ud' af Syne, ud' af Sinde" —?

Rose! Rose! — Tak, o Himmel! —
Du ei, som de andre, svigter;
Sødt Du dufter, skjøndt Du visned',
Glemmer ei den stakkels Digter.

Næsten bladløs er Din Krone,
Sorte fast de røde Blade,
Og dog kan endnu mit Hjerte
Saligt i Din Duft sig bade.

Runer paa Din Grav jeg læser,
Lyse Tegn, der pege heden:
„Flora tabte mig, men Eros
Skjænked' mig Udødeligheden."

Rose! Duft af Brudekysset!
Bod for Livets Brøst Du giver,
Trøster mig, naar Alting visner,
Med, at Kjærligheden bliver.

g. t. d.

Hjemme og ude.

Da det mexikanske Spørgsmaal i den sidste Tid har trængt sig frem i Begivenhedernes Forgrund, antage vi, at et Par orienterende Bemærkninger efter Geographen Neuschle om Landet og dets Indbyggere ikke ville være uden Interesse. Uden at dvæle ved Mexikos store Rigdom paa Produkter og Mineralier, skal det her blot bemærkes, at Landet omfatter et Areal af 40000 □ Mile og er altsaa 4 Gange saa stort som det franske Keiserdømme. Befolkningen, som beløber sig til omtrent otte Millioner Mennesker, er, naar der tages Hensyn til Territoriets Størrelse, kun meget ringe. Næsten de tre Fjerdedele af dem maae henføres under Proletariernes Kategori, og af Stædernes Befolkning hører henved en Fjerdedel til de saakaldte „Leperos", der bære dette Navn paa Grund af de ødelæggende Hudsygdomme, som deres urenlige Levnet frembringer. Landet er fuldt af Røvere, og det er ikke lang Tid siden, at man kun under bevæbnet Bedækning kunde reise fra Hovedstaden til Vera-Cruz. Den mexikanske Befolkning er blandet. Dens Bestanddele ere enten indfødte Indianere og Europæere eller en Blanding af disse to Racer, de saakaldte Mestizer; Negerne og Mulatterne danne kun en forsvindende Del. Indianerne, hvis Antal udgjør omtrent fire Millioner, bestaae dels af „Indios fideles", dels af „Indios barbaros". De Første, som bekjende sig til Christendommen og ere civiliserede, betragtes som en integrerende Del af det mexikanske Folk; de Sidste ere Hedninger, staae udenfor Statssamfundet og boe omtrent paa lignende Vis som deres Brødre af samme Stamme i den nordamerikanske Union. Europæerne ere enten indvandrede Spaniere, der benævnes „Chapetons", eller de ere indfødte i selve Landet og føre da Navnet „Creoler". Disse Sidste have siden Uafhængighedskrigen næsten ganske fordrevet de ægte Spaniere og ere blevne den herskende Befolkning; men der er næppe nogen Tvivl om, at Indianerne ville bemægtige sig det Herredømme, som deres langt overveiende Flerhed berettiger dem til. Mexico har i de sidste halvtredsindstyve Aar, for ikke at gaae længere tilbage i Tiden, været et i høieste Grad forfaldent Land. Handelen har sikkert hævet sig lidt, men Bjergværksbruget, der danner den nationale Rigdomskilde, er kun bleven oplivet ved fremmede Capitaler, Agerdyrkningen, der indskrænker sig til Mais og Sukker, staaer paa et ligesaa lavt Standpunkt som Industrien, hvis Hovedsæde findes i Puebla. Dog indtager Mexico, fraregnet Chili, det øverste Culturtrin blandt Staterne i det spanske America. —

Det mexicanske Folks sædelige Forfald gaaer Haand i Haand med Statens politiske Anarchi. Grunden til dette har, som overalt i de nye amerikanske Republiker, været en bestandig Vaklen mellem det føderalistiske og centralistiske System. Dog har Krigen med Unionen og Frankrigs Angreb i den sidste Tid ogsaa været en medvirkende Aarsag. Kaste vi et flygtigt Blik paa Mexicos historiske Udvikling, lader denne sig naturligt indordne i fire Perioder. I den første blomstrer Aztekernes Rige, i de tre sidste følge Vicekongeriget Nyspanien, Republiken Mexico og Maximilians nye Keiserdømme efter hverandre. Aztekerne vare ikke de oprindelige Beboere. De vandrede i det tolvte Aarhundrede fra de nordlige Egne ind i Landet, hvor de stødte paa de cultiverede Tolteker, som allerede vare indkomne i

selv, hvorledes hendes Fader, som selv ingen Tro havde, dog havde ladet hende indføre som Christen i Sognets Kirkebøger. Han vilde saaledes beskytte hende mod de Forfølgelser og Ubehageligheder, hendes Moder og den sorte Tjenerinde havde været Gjenstand for; men da han selv ikke tog Del i nogen Slags Gudsdyrkelse, lod han hende øve Islams Tro med disse to Kvinder og sørgede kun for, at hun Tid efter anden viste sig i den catholske Kirke. Udbyttet af dette hans System er kun blevet en mærkværdig Blanding af disse tvende Religioners Lærdomme i den unge Piges Sjæl med dens mystiske Tilbøieligheder; hun bøier sig, naar man nævner Mahomeds Navn og har en lidenskabelig Ærefrygt for Madonna og alle Helgene. Hun finder Pilgrimsfarterne overordenlig skjønne, og hvad der bestemte hende til at tage ud med mig, var kun det, at jeg lovede at bringe hende med til Capellet for Notre-Dame-de-la-Garde, som hun fra sit Vindue kan øine i Horizonten, og som hun troede laa ligesaalangt borte som Afrika. Og samtidigt hermed beder hun og helligholder i dybeste Stilhed med sin Negerinde alle Fester efter Koranens Forskrift, kan den hel og holden udenad, og alle hendes Forestillinger ere en fuldstændig Moslids."

„De kan jo Frøken Roque udenad; men jeg begriber endnu ikke, hvad Sammenhæng der er mellem hende . . ."

„Og Lieutenant la Florade? Ja vent nu blot lidt! Frøken Roque, eller hellere Nama — Hinduerinde er hun dog fremfor Alt, — har en ubeskrivelig Skræk for de Christne. Og det er dog i Grunden rimeligt nok: hun har jo kun modtaget Trudsler og Fornærmelser af dem! Og saasnart blot En af os behandler hende med lidt Venlighed, er hun dog saa taknemmelig som en stakkels Hund, der har fundet en venlig Herre. En Aften kom Hr. La Florade ind til hende i den Tro, at hun raabte om Hjælp. Han viste hende Interesse og tilbød sin Hjælp. Pasquali forsikrer vel, at Alt dette er borneret . . ."

„Og Pasquali har Ret heri."

jeg Baronen ind og flygter selv herfra. — Glemme hende maa og vil jeg!"

Jeg borttørrede den kolde Sved, der perlede paa min Pande, forlod Grotten og var ved Stranden samtidigt med Baaden. Trods min Villie søgte mit første Blik La Florade. Hans Ansigt var alvorligt og ærefrygtsfuldt, der var sikkert Intet at dadle ved hans Holdning, og jeg blev kun saameget mindre tilfreds hermed. Med lidt mere Selvtillid vilde han sikkert have mishaget.

Marquisen hilste venligt paa mig som i gamle Dage og bevidnede mig sin Glæde over at see mig igjen; men hun rødmede synligt. Pasquali smilte som en Sfinx, og Paul, forekom det mig, tog mindre Notits af mig, end han ellers pleiede.

Imidlertid forandrede Scenen sig hurtigt. Marquisen takkede Pasquali, idet hun pegede paa La Florade, fordi han havde skaffet hende en saa dygtig Lods; hun takkede Lodsen selv, men indbød Ingen af dem til at gjøre sig Følgeskab, og da La Florade tilbød mig at tage tilbage med hans Baad, lagde hun sin Haand paa min Arm og sagde:

„Nei, jeg maa tale med Doctoren; ti Minuter maa han i det mindste ofre mig. Vognen er herovenfor som altid, jeg skal nok lade ham bringe tilbage til La Seyne, og har han Hastværk, vil han dog altid komme der ligesaa hurtigt som De, thi Vinden er jo ikke gunstig."

La Florade blev purpurrød, Pasquali vedblev at smile lige hemmelighedsfuldt, jeg underkastede mig hendes Ønsker saa roligt, som det var mig muligt.

„Vi kunne blive her hos min Nabo," sagde Marquisen til mig, saa snart La Florade havde tilraabt sine Sluproere: „Ro væk!" „Jeg vil ogsaa gjerne tale med ham."

Hun satte sig ned i Pasqualis lille Have, medens Ammen gik op til Tamaris med Paul, der klagede over, at han var sulten.

„Min kjære Nabo og min gode Doctor," henvendte Marquisen sig nu til os. „Hvem er dog denne Hr. La Florade. Det er jo Deres

det syvende. Man tilskriver disse Sidste de oprindelige Ruiner af Stæder, Templer og Fæstninger, som Spanierne forefandt ved deres Erobring.

Aztekernes enkelte Stammer grundede flere smaa Stater, der, med Undtagelse af den aristokratiske Republik Tlascala, smeltede sammen til et stort Rige. Dettes Hovedstad, Mexico eller Tenochtitlan, blev anlagt i det fjortende Aarhundrede. Kongerne valgtes af Huset Acamapitzin. De herskede uindskrænket, og Riget blomstrede op under deres Sceptre. Culturen naaede et saa høit Trin, at de mexicanske Mindesmærker indtage et eget Capitel i Kunsthistorien.

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Den franske Revolution havde lige i sin Begyndelse hverken fremkaldt stor Overraskelse eller Forfærdelse hos de europæiske Magthavere. Thi dels var Folkesouverainetetsprincipet og Læren om Alles Ligeberettigelse i Samfundet ikke ny, dels miskjendte de fremmede Cabinetter ganske Bevægelsens Natur. Allerede Montesquieu, Rousseau og Voltaire havde opstillet og grundigt paavist Retfærdigheden af de Grundsætninger, som nu daglig fremførtes i Nationalforsamlingen. De vare blevne udbredte i hele det civiliserede Europa, men de havde i lang Tid ikke havt factiske Virkninger tilfølge, og den gamle Absolutisme thronede derfor endnu med en vis Ro og Majestæt paa sit Sæde. Den indsaa ikke, hvor skrøbeligt det Grundlag var, hvorpaa den hvilede, og nærede ingen Forestilling om, at dette snart kunde briste. Revolutionen blev betragtet som et ubesindigt, forbigaaende Forsøg paa at gjøre et taabeligt Indgreb i Ludvig XVIs kongelige Almagt. Desuden var Europas Opmærksomhed dengang udelukkende henvendt paa tre Steder, hvor Vaabenlarmen lød og Blodet blev udgydt. Langs Donaus og det sorte Havs nordlige Bred kæmpede Østerrigs og Ruslands allierede Hære mod den osmanniske Port; i den finske Bugt strides den svenske og russiske Sømagt om Finland, og i Brabant forsvarede Befolkningen sig heltemodigt mod det habsburgske Dynasties Angreb paa dets nationale Selstændighed. Men der hengik ikke mange Maaneder, inden Begivenhederne i Frankrig begyndte at tildrage sig almindelig Interesse og vakte alvorlige Bekymringer. De ved Bastillens Bestormelse forefaldne Optrin, Inddragelsen af nogle tydske Smaafyrsters Besiddelser i Lothringen og Elsas og endelig Indlemmelsen af de pavelige Enclaver i det franske Statslegeme aabnede Monarchernes Øine for Revolutionens Betydning. Uden at tage Hensyn til den Skadeserstatning, som Nationalforsamlingen tilbød Eierne, imødesaae de med Ængstelse de videre Følger af disse Skridt. De følte, at Tidens Fylde var kommen, at Frihedstrangen vilde forlade Ideernes Kreds for at forme sig til energisk Handling paa Virkelighedens Omraade. De mærkede, at de stode Ansigt til Ansigt med et selvbevidst Folk, der kunde bevæge deres egne Undersaatter til at følge i sit Spor. De forudsaae, at det engang vilde komme til et uundgaaeligt, blodigt Sammenstød mellem de politiske og sociale Grundsætninger, som det gamle Europa repræsenterede, og dem, om hvilke det foryngede Frankrig fylkede sig. Derfor gjaldt det nu om at bilægge Cabinetskrigene, der alene førtes i Fyrsternes Interesse, at stille en mechanisk Soldateske som en Ringmur omkring de mølædte Throner og at trække bevæbnede Cordoner langs Landenes Grændser for at holde den revolutionaire Smitte ude. Med Bekymring for Ligevægtssystemets Opretholdelse betragtede Regeringerne i London og Berlin den østerrigske Laudons og den russiske Suwarofs Fremskridt i Donaulandene. Keiser Leopold II maatte, som en Følge af deres Trudsler, afbryde Kampen, men Catharina II lod sig endnu ikke standse i Udførelsen af sine Planer. Congressen i Reichenbach hidførte derpaa en Forsoning mellem de to tydske Stormagter; Opstanden i Brabant blev kuet af østerrigske Bajonetter, og Gustav III endte Krigen mod Rusland ved Freden i Abo. Mellem Petersborgercabinettet og den osmanniske Port tilveiebragtes omtrent halvandet Aar senere en midlertidig Overenskomst i Jassy. Det attende Aarhundredes Cabinetskrige vare saaledes afsluttede. Skuepladsen aabner sig nu for en treogtyveaarig Kamp mellem Frankrig og Europa, der i sit Væsen og Formaal staaer i en skarp Modsætning til Fortidens Stridigheder, hvis Opgave var Dynastiernes Magtudvidelse. Absolutismens Hærskarer skulde snart tørne sammen med Liberalismens Soldater. Midlet til at fremkalde dette Sammenstød blev Emigrationen, der netop heri søger sin historiske Betydning.

Det er alt ovenfor bleven paavist, hvilke underfundige Hensigter mod Frankrig Emigranterne førte i deres Skjold. Efterhaanden som Gjæringen steg i Paris, fandt disse et stedse villigere Øre hos Udlandets Souverainer. Bag den franske Nations Ryg begyndte det afskyelige Rænkespil, der høiligt forbitrede Constituanten. I Mantua gav Keiser Leopold et rigtignok ubestemt, men dog truende Løfte om en bevæbnet Intervention i Frankrigs indre Anliggender til Greven af Artois, Exministeren Calonne og Ludvig XVIs hemmelige Affending, Durfort. Efter den ulykkelige Monarchs Forsøg paa at flygte og hans paafølgende Fængsling udstedte den østerrigske Hersker fra Padua en Rundskrivelse til Hofferne, i hvilken han erklærede Ludvig XVIs Sag for alle Fyrsters. Ved den preussisk-østerrigske Overenskomst i Pilnitz blev det franske Folk alvorligen mindet om Opretholdelsen af Kronens Prærogativer og advaret mod ubesindige Handlinger. Denne udfordrende Holdning bevægede Nationalforsamlingen til at mobilisere flere Troppecorpser. Men der indtraadte dog igjen nogen Ro i Stemningen, da Leopold II tilkjendegav fredelige Hensigter, efterat Kong Ludvig havde besvoret Forfatningen. Spændingen indtraadte imidlertid atter, da de tydske Fyrster uhindret tillode de udvandrede Adelsmænd at væbne sig og hverve Mandskab mod deres Fædreland. I Legislativen satte Gironden det anførte Decret mod Emigrationen igjennem, og Brissot, understøttet af Isnard, hævede sin Stemme for Krig. Medens en skarp Noteverling førtes mellem Hoffet i Wien og Parisercabinettet, der af Keiseren fordrede Emigranternes øieblikkelige Afvæbning, kundgjorde Udlandets fjendtlige Holdning sig paa en mere utvetydig Maade. Langs den belgiske, sardinske og spanske Grændse opstillede Regeringerne Armeer. Leopold II afslog den franske Fordring om at trække sine Tropper ud af Belgien og erklærede at ville beskytte de Rhinfyrster, der holdt Haanden over Emigranterne, mod Angreb.

Kampen med Udlandet, som saaledes nærmede sig med stærke Skridt, bragte Partilidenskaberne til at bruse op med stedse stigende Heftighed. De modsatte Anskuelser ytrede sig med ustandselig Vælde og føiede daglig et nyt Blad til Anarchiets Historie. Girondens Talere fordrede i glødende Foredrag en øieblikkelig Krigserklæring; men Robespierre, Jacobinerklubbens Hoved, tilbageviste med hadefulde, bitre Udbrud en saadan Fordring. Det er interessant at betragte de forskjellige Forhaabninger, som den lovgivende Forsamlings enkelte Fractioner knyttede til Vaabenafgjørelsen. Girondinerne ventede Alt af Krigen, hvilket Udfald den end fik. Blev det lykkeligt, da troede de, at Resultatet ikke vilde blive regnet Monarchiet tilgode; thi Nationen kunde umulig føle sig overbevist om, at Ludvig XVI, der ikke dulgte sin Sympathi for Emigranterne og de allierede Magter, havde bekæmpet disse med Oprigtighed og Alvor. Det Parti, der havde fremkaldt Krigen, maatte da staae med Palmer i Hænderne. Men blev derimod Frankrig beseiret, da vare Girondinerne forvissede om, at den offentlige Mening vilde kaste hele Skylden paa Kongen og hans hemmelige Forbindelser med Fjenderne. I det Tilfælde maatte Thronen styrte sammen, og Gironden kunde derpaa benytte sin Overvægt i Legislativen til at indføre Republiken. Feuillanterne gjorde andre Beregninger med Hensyn til Kampen. Tilsmilte Lykken de franske Faner, ventede de, at de constitutionelle Generaler, der næsten udelukkende anførte Hæren, vilde benytte den vundne Hæder til at opretholde og befæste Forfatningen, ja endog til at foretage moderate Forandringer i denne. Beholdt de allierede Tropper derimod Valpladsen, mente de, at den besindige Del af Nationen vilde deri see et Bevis paa hele Tilstandens Uholdbarhed, at den vilde slutte sig om Ludvig XVI og hjælpe ham med at tilintetgjøre Fremskridtsmændene. Robespierre udtalte derimod, rigtignok uden overveiende Tilslutning fra Jacobinernes Side, ganske andre Anskuelser om Krigen. I Modsætning til Girondinerne og Feuillanterne frygtede han den. Ved en idelig Ophidselse af den lavere Pariserbefolkning og ved hyppige Pøbelopstande troede han lettere at kunne fælde Kongen end ved en Kamp med Udlandet. Han ønskede hverken de constitutionelle Generaler Seire eller Nederlag; thi af begge ventede han sin Undergang. Et tabt Slag kunde, efter hans Mening, føre de fjendtlige Bajonetter til Hovedstaden, hvor Revolu-

Gudsøn, Nabo, en Søn af en af Deres bedste Venner; han er meget ung og beklæder allerede en efter sin Alder meget høi Grad. Han er elskværdig, dygtig og vakker, men forresten?"

„Forresten," tog Pasquali til Orde, „er det den flinkeste Gut paa hele Jorden; men . . . jeg vilde aldrig have præsenteret ham for Dem i Deres Hjem. Han søgte mig i sin egen Slup; De var taget ud for det Samme i, rent ud sagt, en complet Pram og vilde have brugt mindst to Timer mere; Paul var bleven forkjølet; jeg raadede Dem derfor til at tage mod Lieutenantens Tilbud. Deres Sundhed og især Deres Søns . . ."

„Ja, ja," svarede hun. „Vi have Alle gjort fuldkommen rigtigt heri. Det var en deilig Tour, og Deres Ven var meget vakker. Det vilde ikke have været net af mig at sige Nei til ham i Deres Selskab; men hvorfor siger De, at De aldrig vilde have præsenteret ham for mig i mit Hjem?"

„Fordi han er en ung Mand, og fordi De ikke vil modtage unge Mennesker, hvad De har fuldstændig Ret i."

„Jeg modtager dog Doctoren, som dog heller ingen Olding er."

„Aa, mig!" svarede jeg med et tvungent Smil, „det regner jeg slet ikke, en Læge er aldrig ung."

„Naa," vedblev Marquisen smilende og vendte sig til Pasquali, „har De intet andet Paaskud til ikke at bringe Deres Gudsøn til mig end hans Egenskab af ungt Menneske?"

„De sætter mig min Tro i Forlegenhed," svarede Pasquali. „Spørg engang Doctoren; nu er det hans Tour at tale."

„Ja, lad os saa høre, Doctor!" vedblev hun.

Pasquali, der var nok saa fin under sin sædvanlige ligegyldige Mine, saa mig lige ind i Øinene. Jeg holdt en Lovtale over La Florade uden Forbehold og med lidt af det Heltemod, jeg havde forsynet mig med kort forinden nede i Grotten.

vilde have, hun skulde gaae oftere og længere ud hver Dag. Tænk Dem blot, hun gaaer ellers kun ud, naar Natten falder paa eller i det første Daggry, for fra Tid til anden at bede ved sin Faders Grav paa Kirkegaarden i La Seyne. Hun seer hverken Sol eller Maane og tilbagelægger det korte Stykke Vei paa sit Æsel, og saasnart det bliver varmt, lukker hun sig inde bag tredobbelte Gardiner for at vegetere i Skygge og hengive sig til ørkesløse Drømmerier og ødelæggende Uvirksomhed. Hun kunde visselig ikke længe holde det ud uden i det Mindste at risikere at blive fuldstændig Idiot eller paralytisk. Jeg har derfor sat igjennem med hende, at hun to Gange om Ugen besøger mig tilfods, efter sin Middagssiesta, og at hun to andre Gange ugentlig kjører en Tour med mig i Caleschen."

„Hvor De dog er god! Men hun kjeder Dem vist, det er jeg meget bange for."

„Man er dog ikke sat i denne Verden for kun at more sig, Doctor; og jeg har kun liden Ros af at tage mig af syge Folk; jeg har jo aldrig gjort Andet. Min stakkels Fader var bedækket med Saar, og min salig Mand . . ."

„Bødede for et stormfuldt Ungdomsliv med en altfor tidlig Alderdom?"

„Baronen har sagt Dem det? Nuvel da, ja vistnok, og derfor var min Paul vel saa svag og spinkel fra sin spæde Barndom af! Men nu er han jo sund og rask, jeg har ingen Syge, og det savner jeg. Forresten har jeg meget tilovers for Frøken Roque; De ved jo nok, hvor let Medlidenhed i et Kvindehjerte bliver Affection; men denne unge Pige er virkelig rørende med sin datterlige Kjærlighed, sin fatalistiske Uvirksomhed og den, ja jeg kan gjerne kalde det Rædsel, hun vækker, uden at beklage sig derover, og det ikke blot blandt Bønderne, hvad De jo sikkert ved, men selv blandt de borgerlige Beboere i Egnen heromkring. Hendes Moder var jo en Muselman til sin Død, Negerinden er det endnu, og man beskylder hende selv for det, skjøndt hun er døbt. Jeg har faaet at vide af hende

tionen da vilde blive knust; et vundet maatte med den samme Følge opretholde og forøge Kongens Myndighed. Sammenholdes og veies disse tre Partianskuelser, da er det et charakteristisk Træk ved dem alle, at de mere eller mindre hvile paa Egennytte. Der aander ingen sand Høihjertethed igjennem dem; den snedige Beregning lister sig overalt ind. For den strenge Morals Domstol vilde de tilsammen falde. — Imidlertid havde Gironden i Krigsspørgsmaalet Flertallet paa sin Side. Den greb til energiske Midler for at rive Nationen med sig og tvang endelig Ludvig XVI til at vælge Ministre af dens Midte. Som Taler for Lombardernes Section fordrede den heftige, mistænksomme Louvet Hævn over de Magter, der viste en tvetydig Holdning, og indskjærpede i et velberegnet Sprog Tilhørerne paa Galeriet det Berettigede i dette Forlangende.

Condorcet oplæste dernæst Udkastet til et Manifest, som indeholdt de politiske Grundsætninger, der ved Krigens Udbrud skulde følges af Frankrig. Da dette Actstykke indeholder et vigtigt Bidrag til en Charakteristik af Girondinernes Politik i Almindelighed, og eftersom det særligt kaster et Lys over dets berømte Forfatter, bør enkelte Steder deraf optegnes og erindres. „Den franske Nation," staaer der, „vil ikke Krigen i den Hensigt at gjøre Erobringer og vil aldrig benytte sin Magt mod noget Folks Frihed. Aanden i vor Forfatning byder os at handle saaledes, og Frankrigs Lykke hviler paa alle Folks Velfærd." Condorcet anfører derpaa de Grunde, som have bevæget hans Landsmænd til at gribe Sværdet, og fortsætter: „Den franske Nation vil imidlertid ikke undlade at see et venskabeligt Folk i Indbyggerne af de Lande, som ere besatte af Oprørere (ɔ: Emigranterne) og bestyrede af Fyrster, som beskytte dem. Den vil ikke betragte fredelige Borgere som Fjender, ikke heller ansee dem for sine Undersaatter. Den offentlige Myndighed, som Frankrig midlertidigt tager i sin Haand, skal kun blive anvendt til at sikre deres Ro og haandhæve deres Love. Idet det franske Folk føler sig stolt af at have gjenerhvervet de naturlige Rettigheder, vil det ikke krænke disse hos andre Nationer. Da Frankrig vaager skinsyg over sin Uafhængighed, da det hellere vil lade sig begrave under Ruiner end taale, at Nogen dicterer det Love, vil det ikke angribe et fremmed Folks Uafhængighed. Dersom dets Soldater tvinges til at kæmpe, da skulle de i Udlandet opføre sig ganske paa samme Maade som i Hjemmet; hvad de forbruge vil blive betalt, og ingensinde skulle de glemme, at Frankrigs Jordbund fuldstændigt tilhører Friheden, og at Lighedsloven hersker uindskrænket der." Frankrig vil frembyde det ukjendte Syn af en i Sandhed fri Nation, der bøier sig for Rettens Bestemmelser midt under Krigens Storme, der overalt og naarsomhelst ligeoverfor Alle ihukommer Menneskerettighederne. Men Freden, som Løgnen, Intriguen og Forræderiet have fjernet, skal dog ikke ophøre at være vort første Ønske. Det er Franskmændenes Villie at tilbagevise den raae Magt, at modstaae Undertrykkelsen, at glemme Alt, naar der Intet mere er at frygte, og kun at see Brødre i deres Modstandere, hvad enten disse ere beseirede eller forsonede. Det er Alt, hvad Frankrig vil; af en saadan Beskaffenhed er den Krig, som det vil paaføre sine Fjender." Dette Manifest, der fra Forfatterens Side var ærligt ment og udmærkede sig ved sin Mildhed og Værdighed, vandt tilsyneladende Ludvig XVIs Bifald. Kongen erklærede sig beredt til at vaage over Nationens Sikkerhed; men i sit stille Sind misbilligede den svage Monarch i høieste Grad en Krig; Gironden maatte tvinge ham til enhver bestemt Handling. Brissot, Isnard, Guadet og Fauchet opflammede Nationalfølelsen og fremskyndede Rustningerne. Men Ingen electriserede den lovgivende Forsamling under Krigsforhandlingerne mere end Vergniaud, der i et ædelt, lidenskabeligt Sprog, som danner en slaaende Modsætning til Condorcets rolige Stil, paakaldte Hævn mod Keiseren. „Vor Revolution," sagde han, „har foruroliget Thronerne. Den har givet et stort Exempel paa Tilintetgjørelsen af den udlevede Despotisme, hvorpaa de hvile. Kongerne hade vor Forfatning, fordi den frigjør Menneskene; thi de ønske helst at herske over Slaver. Navnlig har Keiseren vist sit Had mod Frankrig ved at støtte dets Fjender. Tro ikke, at Hadet vil ophøre, men indse Nødvendigheden af at berøve det Braaden! Vi maae mindre stole paa Vaabnene end paa Frihedsbegeistringen. Alligevel skulle I, Borgere, tage Sværdet i Haand, for med det at sikre Menneskeheden mod Trældom. I modsat Fald fortjene I ei engang Medlidenhed, hvis Ulykken rammer Eder. Dersom Keiseren ikke øieblikkelig opfylder Eders Fordringer, men tøver med at svare, da betragt en saadan Adfærd som et Afslag og en Krigserklæring. Benyt Tiden, medens den endnu er gunstig. Frygt ikke! thi den evige Retfærdighed staaer paa Eders Side. Hvad den store Demosthenes engang, under lignende Forhold, sagde til de vankelmodige Athenienserer, kan nu anvendes paa Frankrig. „Overfor Macedonerne," ytrede den classiske Taler, „optræde I ganske paa samme Maade, som de i vore Lege kæmpende Barbarer forholde sig overfor deres Modstandere. Rammes de i Armen, da lægge de Haanden paa Saaret; træffes de i Hovedet, dække de dette med Armen. Først naar de ere saarede, tænke de paa Forsvar; men deres Sind var iforveien ikke henvendt paa at undgaae og forhindre det kommende Slag. Philip ruster sig; I gjøre det Samme. Philip nedlægger sine Vaaben; I følge hans Exempel. Angriber han en af Eders Forbundsfæller, sende I efter megen Betænkning Undsætning; rykker han frem mod en af Athens egne Byer, beslutte I Eder langt om længe til at forsvare den. Bortkaster Philip atter Sværdet, finder han hurtigt Efterlignere i Eder. Men, Athenienserе! paa den Maade sørge I aldrig betimeligt for Midler, hvormed Macedonernes ærgjerrige Planer kunne forekommes, og I sikre Eder ingensinde mod hans Angreb. I lystre saaledes Fjendens Befalinger, og det bliver ham, som byder over Athens Stridskræfter." Denne Lignelse rinder mig ihu ved Tanken om Frankrigs Holdning overfor Emigranterne og Udlandet. Fortæller Rygtet, at hine ere i Coblenz, ile store Skarer til Grændsen for at bekrige dem. Samle de sig ved Rhinen, da opstille I en Hær langs Flodens Bredder. Finde de Beskyttelse hos Nabomagterne, foreslaae I at angribe disse; men trække Emigranterne sig langt ind i Nordtydskland, nedlægge I Værget. Fornærmes I, blive I atter hidsige; giver man Eder smukke Løfter, ere I igjen føielige. Men saaledes er det i Virkeligheden Udlandet og Emigranterne, der lede Eder og raade over Frankrigs Beslutninger, Skatkammer og Hære. Denne Rolle sømmer sig ikke for et stort Folk. I dette Øieblik vækkes en Tanke i mit Bryst, og jeg vil slutte med den: Det tykkes mig, at de henfarne Slægters Aander forenes i dette Tempel for at anraabe Eder om at befrie Efterverdenen, hvis Skjæbne hviler i Frankrigs Haand, for det Trældomsaag, der fordum tyngede paa dem. Lyt til deres Bønner! vær et andet Forsyn for Fremtiden! Slut Forbund med den evige Retfærdighed, som beskytter Folkene! Som Frankrigs Velgjørere ville I fortjene Navn af Menneskeslægtens Frelsere!"

Virkningen af disse Ord blev yderligere forhøiet ved de to tydske Stormagters Noter, der antoge en strengere og næsten bidende Form. Wienercabinettet pegede med Bestemthed hen paa Jacobinerne, der bleve betegnede som et farligt, fordærveligt Parti, hvis Herredømme vilde tilintetgjøre al Retfærdighed og Sandhed i Frankrig. Fredrik Wilhelm III af Preussen sluttede sig i sin Regerings Depecher fuldstændigt til disse Anskuelser. Da Udenrigsministeren oplæste den habsburgske Charakteristik af Demokratiets mest udprægede Repræsentanter, udbrød hele Legislativens Venstre i haanende Latter og spottende Udfald. Østerrig og Preussen forbandt sig nu til gjensidig Opretholdelse af deres Integritet; dette Skridt fik en saameget større Betydning, som den forsigtige Keiser Leopold døde kort efter og fik en Efterfølger i Frants II. Denne Mand var i politisk Henseende en ren Ubetydelighed; men i hans Hjerte luede et afgjort Had til Revolutionen. Gironden slog da det afgjørende Slag og fjernede Ministeriet. Udenrigsministeren Delessart blev angreben af Brissot, der paaviste, hvorlidet denne Mand, som hemmeligt elskede Absolutismen, havde hævdet Frankrigs Ære under Noteverlingen. Med Smerte gav Ludvig XVI ham Afsked, hvorpaa Delessart førtes til Nationaldomstolen i Orleans for der at aflægge Regnskab. De øvrige Ministre maatte med korte Mellemrum følge deres Collegas Exempel. De forlode den Plads, som de aldeles ikke havde forstaaet at beklæde med Værdighed; de toge ikke Nationens Tak med sig i Privatlivet; de efterlode intet Savn, men tvertimod en bitter Stemning i det franske Folks Sjæl. Ministeriet er kun et Par Gange flygtigt bleven berørt i denne Afhandling; men det har sikkert været tilstrækkeligt. Overfor Gironden stod det afmægtigt, uden mindste Indflydelse paa Begivenhedernes Gang. Hvorfor da dvæle ved det? Dets bratte Afgang vidnede tydeligt om, at Feuillanterne, til hvilke det overhovedet maatte støtte sig, havde udspillet deres

Hun tog Sæde paa en Bænk, der i en Halvkreds var hugget ud i Klippevæggen og paa italiensk Viis udpyntet med Konkylier. Man saa herfra langs udover Yderrheden med dens deilige Kyster og spillende Vande; jeg var ikke synderlig oplagt til at nyde dette Skuespil; en svær Byrde tyngede mit Bryst.

„Tænk Dem engang," vedblev Marquisen, „jeg har gjort Frøken Roque et Besøg, og staaer paa den fortroligste Fod med hende."

„Nei virkelig?"

„Jo! Pasquali havde sat mig ind i den unge, forladte Piges forunderlig hemmelighedsfulde Tilværelse og fortalt mig, hvorledes hun frivillig indespærrede sig i denne Mordergrube, som jeg ikke turde gaae alene forbi om Aftenen, men hvor jeg dog har tilbragt disse Dage tilskyndet af en vistnok meget naturlig Følelse af Medlidenhed. Jeg fandt det ganske, som man har beskrevet mig det: Huset til at faa Spleen i, Terrassen, eller hvad De vil kalde det, beplantet med Cypresser som en Kirkegaard, en gammel, fantastisk Negerinde, en smudsig Trappegang, der fører op til en yppig Salon, og en smuk og elskværdig lille Pige, halv Provencaler og skrækkelig uvidende, som fransk Dame betragtet, halv Indianerinde og som saadan overordenlig poetisk. Hun var yderlig forundret over mit Besøg og forstod det slet ikke, uagtet jeg havde ladet det anmelde af Pasquali. Hun havde vel ikke sagt Nei til ham, og hun sagde heller ikke ja, da hun saa mig; men hun var mistænksom og halvt bange; hendes franske Keitethed var ikke uden en vis Blanding med asiatisk Værdighed; men lidt efter lidt blev hun beroliget ved at mærke mine gode Hensigter, og efter en Times Forløb kaldte hun mig sin bedste, sin eneste Veninde, overøste mig med barnlige Kjærtegn og samtykkede i Alt, hvad jeg foreslog hende."

„Hvad foreslog De hende da?"

„Jeg foreslog hende ikke, som Pasquali havde gjort, at hun skulde forlade sit Hjem; det vilde være for meget den første Gang, men jeg

Marquisen iagttog mig ligeledes med levende Opmærksomhed.

„Saa vilde De altsaa ikke," sagde hun, da jeg var færdig, „bifalde, at jeg lukkede Døren for Deres Ven, hvis han nu kom med sin Onkel eller Dem selv for at hilse paa mig?

Jeg kunde ikke lade være at svare en Smule bittert, idet jeg bevidnede hende min Overraskelse over at skulle undersøge et Spørgsmaal om, hvad der var klogt og passende for en Dame, der forstod og kjendte Verden langt bedre end jeg. Jeg vægrede mig derfor bestemt ved at give noget Raad med Hensyn hertil og tilføiede, at jeg desuden sandsynligvis næppe vilde faa Leilighed til at ledsage La Florade til hendes Hus, da jeg reiste bort inden otte Dage.

Og da jeg mærkede, at Emnet begyndte at blive mig for overlegent, bad jeg hende høre mig med Hensyn til en anden Gjenstand, der vist var os begge ulige interessantere. Pasquali viste sig discret og vilde gaae, men jeg holdt ham tilbage og rakte Marquisen Baronens Brev og fulgte derpaa, medens hun læste, vor Vært et Stykke hen i hans lille Have.

„Hvor Pokker har hun dog faaet det Indfald fra," sagde han til mig, „at ville indbyde La Florade? Jeg er min Tro bange for, at Knægten gjør hende en Erklæring den anden Gang, han er der."

„Naa ja! Men hvad kan det gjøre Dem?" spurgte jeg med vel forstilt Ligegyldighed.

„Og Dem da? vilde det heller ikke gjøre Dem Noget?"

„Mig! Nei, mig forekommer det, kommer den Ting da slet ikke ved."

„Naa, jaja! men mig er det en anden Sag; han er min Gudsøn, og jeg holder Pokkers meget af ham, den Knægt! Troer De, det vilde more mig see at ham blive vist Døren? Og hvad skulde jeg sige? Han havde jo saa fortjent det! Og hun vilde bebreide mig det, den brave Kone!"

„Nei, efter hvad De nu har fortalt hende . . ."

„Troer De?"

Rolle i den franske Revolution. Ludvig XVI var nu enten henvist til Gironden for ved dens Hjælp at beherske Lidenskabernes rivende Strøm, eller ogsaa maatte han bukke under i Krigslarmen. Han stod paa Skilleveien, vaklede en Tid lang, men traf endelig sit Valg. Girondinerne havde gjort et mægtigt Skridt henimod deres Maal. — De holdt nu Magtens Tøiler i deres Haand.

Literatur.

Smaadigte af L. Thomsen. Paa Omslaget staaer der „Smaadigte af L. Thomsen" og umiddelbart under Forfatterens Navn seer man to Genier, der flyve bort med en Harpe i Favnen, og det er saare fornuftigt af de Genier. — Væk med den! lad bare Hr. L. Thomsen aldrig mere faae fat i den.

Det er ellers en mærkværdig Samling Digte, disse samme „Smaadigte". Der er i de senere Aar herhjemme dukket adskillige „Smaadigtere" op, af hvilke nogle have været mere andre mindre gode, men de fleste have dog gjerne havt et eller andet Fortrin, som, om det end ikke berettigede dem fuldstændigt til at træde frem for Offentligheden, dog gjorde det begribeligt, at de havde gjort det. Hos Nogle var der flere heldige Ideer, om end ikke altid ganske originale, hos Andre var der en vis Livlighed, atter hos Andre var der den zirlige Form og rhytmiske Velklang, medens de Alle i større eller mindre Grad havde Herredømme over Sproget, takket være vore store Digtere og den tiltagende Ironi. Der var dog altsaa altid Noget, der kunde bringe Forfatterne til at troe, at Publicum kunde have nogen Fornøielse af at læse deres Opuscula. Men nu Hr. L. Thomsen —?

Ja, der gaaer en ægte christelig Grundtone igjennem hele Bogen, og hvis Forf. kun vilde være Psalmedigter — og ikke netop ønskede Plads i Række med Kingo eller Brorson — saa kunde det endda være, hvad det var; thi den christelige Enfoldighed, den har han. Men til at skrive Digte, lad det end være Smaadigte, fordres der noget Mere — eller, om man vil, noget Mindre, da det er noget Negativt — der fordres Ironi, og den kjender Forf. næppe nok af Navn. Saa vilde han aldrig være optraadt som Forfatter. I hele Samlingen er der ikke en eneste Tanke, hverken original eller laant. Der fortælles forskjellige Ting om Vaaren, om Sommeren, om godt Veir og om daarligt Veir, men naar de forskjellige Tilfælde ere opramsede, saa er Visen ude; der er ikke trukket nogen Parallel, der er ingen Stemning udtrykt, Beskrivelsen har ikke været Vehikel for noget Høiere eller Dybere, endskjøndt Guds Navn jevnligt bliver „taget forfængeligt." Men om man saa nævner Ordet „Gud" ti Gange, saa bliver Digtet derfor dog ikke guddommeligt.

Formen staaer værdig ved Siden af Indholdet. Bogen vrimler af uægte Rim og meningsløse Sætningsconstructioner, og der findes Stropher, der kun ved tilfældige Rim og en numerisk Optælling af Fødder have faaet Udseende af at bestaae af Vers, t. Ex. første Strophe af „Bethlehem":

„En Kirke blev i Bethlehem opbygget
Paa Stedet, hvor vor Frelser Christ blev født.
Med Guld og Marmor er nu prægtig smykket
Den Plet, som fordum kun en Tilflugt bød
For Kvæget, skjøndt mod Nattekuld betrygged
Den ringe Stald det Barn, hvis Pris gjenlød
I stjernerige Nat for Hyrders Skare,
Da Engle sang i Chor med Toner klare."

Det er Ottaver, og det er jo rigtignok et precairt Versemaal. Citatet har iøvrigt den Fordel paa samme Tid at kunne tjene som Exempel paa slette Rim, meningsløse Sætningsconstructioner og metrisk Prosa. Trods alt dette vilde vi dog maaske kunnet forstaae, at en saadan Digtsamling var bleven udgivet, hvis der havde været blot en Smule Klingklang i den, men man skal vanskeligt finde Vers, der i høiere Grad end netop disse ere berøvede al mulig Velklang. Forf. er en fuldstændig Asket ligeoverfor Alt, hvad der hedder Rhythmus. Han røber en saa paafaldende Mangel paa Øre for Rhytmernes Musik, at vi næsten betvivle, at han kunde skaffet sig Tilhør, selv om hans „Digte" vrimlede af geniale Tanker og sindrige Vendinger. Der er Vers, som næsten ikke kunne læses, men som man fristes til at antage for Operatext, saaledes „Et Forord." Det begynder med en femfodet Jambe, derpaa kommer der nogle sexfodede, saa en femfodet, alle med kvindelige Rim, og derpaa sluttes Digtet med en Kyklus af sexfodede Jamber med brede, mandlige Rim (Forglemmigei, Vei, mei, Dig).

Slutningen af Bogen dannes af nogle oversatte Digte. Det er ret betegnende, at Størstedelen af disse ere temmelig ubetydelige. Forfatteren mangler altsaa ikke Selvkritik, men blot Kritik i al Almindelighed. Enkelte af dem ere dog i Originalsproget særdeles gode Digte, men det er lykkedes Oversætteren ogsaa at faae disse enkelte tilpassede efter Bogens øvrige Indhold. Det kunde let falde En ind at troe, at Forf. i det Hele til Oversættelse havde valgt netop mindre gode Digte, men af gode og bekjendte Forfattere, for derved ligesom at faae slaaet fast, at man kan være en meget god Digter og dog skrive slette Vers. Skulde det lykkes ham at faae dette gjort til Maxime, saa gratulere vi ham til Laurbærkrandsen — saa er den ham saamæn sikker nok. —

Nye Blade, udgivne af et Selskab. Vi ville ikke raade vore Læsere til at søge dette Selskab, thi de ville ikke komme i godt Selskab. Det er en Del mest ganske unge Mennesker, der her, som et af vore Dagblade træffende udtrykte sig, øve sig i dansk Stil. Naar samme Blad mente, at det var dansk Stil, som man seer den i Latinskolernes øverste Classe, saa maae vi dog hertil bemærke, at saa maa det da være af de mindre begavede Elever. De unge Mennesker erklære forresten med en vis Freidighed, at de ere reactionaire. Vi tage ikke et Øieblik i Betænkning at stemple en saadan Udtalelse som Løgn og Bedrag. „Il n'y-a pas une âme de vingt ans, qui ne soit républicaine!" Det er Lamartines Ord, og dem holde vi os bestandig til ligeoverfor slige politiske Cretinere.

Een sund Tanke har dog Selskabet havt, den nemlig at kalde deres Fostre: „Nye Blade." Kommende Aargange ville ikke latterliggjøre denne Titel, der er ligesaa genial som det bekjendte „Trykt i dette Aar." Selskabet har tydeligt indseet, at dets „Blade" ikke ville blive gamle.

Strøtanker,

samlede paa Alfarvei.

Kvinden tilgiver sin Elsker langt mere end Manden sin Elskede. Derfor lade Romanforfatterne raskvæk deres Helte svire og sværme, spille og duellere, udenat disses Respectabilitet i mindste Maade svækkes derved. Heltinderne derimod maae pænt sidde hjemme hos Mama og være søde smaa Engle.

Mennesker har ligesom Bøger for og bag et blankt, hvidt Blad — Barndom og Alderdom.

Kvinden afgiver et uudtømmeligt Stof til Studium, og den, der ikke føler en levende Trang til at beskjæftige sig med dette Studium, han kan være, hvad han forresten vil i Verden, en Ting er han ikke, han er ikke Æsthetiker.

Det nytter En ikke at sige: han kan ikke bedømme mig; han kan ikke forstaae mig. Det menneskelige Ansigt har en vældig Indflydelse paa det menneskelige Hjerte; læser Du Misbilligelse i et Ansigt, saa vil Du dog altid føle Dig lidt urolig til Trods for al Reflection. Din nærmeste Kreds vil bestandig skjule Dig den øvrige Verden. Den mindste Gjenstand foran Øiet skjuler Solen, og saaledes gaaer det ogsaa med Selskabet, i hvilket man lever. Ikke hele Europa, ikke al Verdens Efterkommere kunne gjøre En ufølsom for Øieblikkets Miskjendelse. Den, som vil være lykkelig, og som frit vil kunne udfolde sit Geni, maa først og fremmest vælge sine Omgivelser med Skjønsomhed.

Correspondance.

Hr. Chr. i Nakskov. Vi maae see Manuscriptet, forinden vi kunne give Dem noget bestemt Svar.

Udgivet og forlagt af F. W. Thomsen.
J. Cohens Bogtrykkeri.

„Vilde hun ikke have Ret til at gjøre Nogen Bebreidelser. Bliver han for nærgaaende, er det kun hendes egen Skyld; hun er tilstrækkelig advaret ved Deres Taushed."

„Naa, ja jeg vasker mine Hænder."

„Pasquali tændte philosophisk sin Pibe paany og gik hen for at hente sine Fiskeredskaber; hans Havedør var nemlig kun skilt fra Havstokken ved en smal Sti, der bugtede sig hen langs Strandkanten.

„Nei, hvor det glæder mig!" udbrød Marquisen, da hun reiste sig og rakte mig Brevet. „Ja lad ham dog bare komme, vor bedste Ven! Jeg vil selv skrive til ham; skynd Dem og kom med op, at vi kan faae Brevet afsted endnu idag. Jeg vil lade Nicolas tage Æslet og ride med det til Byen . . . Farvel Nabo!" raabte hun ned til Pasquali. „Jeg har et Brev, der haster! Farvel saalænge!"

Hun ilede let opad den steile Trappe uden at blive stakaandet, og jeg beundrede hendes Legemes Kraft og Sundhed, der allerede havde forbauset mig paa Spadsetouren. Det var ikke som en Verdensdame, der var svækket ved Lediggang eller trættet ved en Intet tilsigtende Travlhed. Hun var jo ung endnu, hærdet som en Bretagneserinde, og hendes Formers Ynde skjulte et Liv, der havde faaet Lov til at udvikle sig uden hæmmende Tvang.

Var denne Kvinde, saa dadelfri i enhver Henseende, ikke skabt til at sprede Lykken rundt om sig? Var det tænkeligt, at La Florade ikke skulde kunne indsee, at hun fortjente den fuldstændigste Hengivelse og Tilbedelse uden nogen Afkortning? Hun var saa skjøn i al sin Livlighed og straalende Travlhed, at jeg kunde have kastet mig for hendes Fødder og svoret at dræbe den, der vilde gjøre hende ulykkelig.

Hun ilede hen og slog Armene om sin Søn, satte sig ved sit Skrivebord og spurgte ham, om han havde glemt den gamle Baron, og om han vilde blive glad ved at see ham igjen. Hun tog ivrig fat paa Brevet

og bad mig læse over hendes Skulder for at passe paa, at hun ikke i sit Hastværk skulde glemme Noget, reiste sig derpaa og rakte mig Pennen.

„Skriv," sagde hun, „skriv i mit Brev, enten det nu er passende eller ikke; ham behøve vi Intet at frygte af. Vi have ikke Tid til at skrive to Breve! Men skynd Dem nu, saa skal jeg jage paa Nicolas."

„Men nei, jeg tager jo afsted med det Samme og skal nok bringe Brevet . . ."

„Paa ingen Maade! Boumaka (det var Æslet) kommer hurtigere end De."

Trods hendes udtrykkelige Ønske skrev jeg tre Linier paa et andet Blad Papir, lukkede hurtigt de to Breve, og Budet gik afsted med dem.

„Nu hurtigt," sagde Marquisen, „til Cairo!"

„Nei, jeg har været der, seet det Hele og bragt Alt i Orden; jeg har kun et Ord at sige, naar jeg paa Hjemveien tager der forbi, saa er den Ting paa det Rene."

„Jaja, gaa dog hellere derind med det Samme og kom saa igjen; jeg venter Dem herude under Pinierne. Og glem ikke at give paa Haanden, og for en Sikkerheds Skyld saa tal endnu i Aften, naar De kommer til Toulon, med Eieren."

Aldrig saa snart kom jeg tilbage og havde næsten glemt mit Saar over hendes aabne og milde Venlighed, før hun forbløffede mig aldeles, idet hun udbrød:

„Og lad os nu komme til at tale rigtigt om denne mærkværdige La Florade!"

Da hun bemærkede den Forbauselse, hendes vel naive Paatrængenhed satte mig i, tilføiede hun leende: „De gjætter ikke hvorfor; men jeg har en hel Roman at fortælle Dem. Hvorfor har De ogsaa svigtet mig i otte samfulde Dage? Der kan skee mange Ting i otte Dage! Naa, kom nu og sæt Dem her paa min Yndlingsbænk, saa skal jeg fortælle Dem det Hele, medens De nyder den Udsigt, De jo holder saa meget af."

Tilskueren.

Nr. 22. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 2den Juli.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ℛ 8 β Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

En Stemning.

De rislende Bølger den hvidlige Kyst
Kysse kjærligt paa Panden,
De spøgende gantes med hviskende Røst
Og lege saa ømt med hinanden.

De brusende Bølger den hvidlige Kyst
Spotte med stormende Latter,
De pine den nu med drillende Lyst
Og pidske den atter og atter.

De hoppende Bølger den hvidlige Kyst
Flye med jublende Glæde,
De ile bort fra dens kjærlige Bryst
Langt borte Dandsen at træde.

Saa gaaer det mig med det fængslede Sind,
Jeg maa fortryllet mig bøie
For hendes dandsende Zephyrtrin,
For Skjælmen i hendes Øie.

Nu spotter hun mig med Smil paa Kind,
Nu iler hun ømt mig imøde,
Og dette lokkende, vexlende Sind
Mig fængsler — men piner tildøde.

C. G.

Hjemme og ude.

I Aaret 1519 landede Spanieren Fernando Cortez i Spidsen for en lille Skare ved Vera-Cruz og underkastede sig i Løbet af to Aar, ved Tlascalanernes Hjælp, det store Rige. Dette blev nu forvandlet til en spansk Provinds, som under Navnet „Ny-Spanien" bestyredes af en Vicekonge. Cortez var selv den Første, som beklædte denne Værdighed. I tre Aarhundreder tyngede nu det spanske Aag med en skrækkelig Vægt paa Mexico. Vicekongerne, som vare hildede i det katholske Hierarchies Næt, regerede som orientalske Despoter. Handelen og Industrien bleve hæmmede i deres frie Udvikling ved fordærvelige Lovbestemmelser. Provindsen maatte ikke dyrke visse Planter, som Moderlandet producerede og solgte med Fordel; den havde kun Tilladelse til at handle med Spanien, og dette overdrog hele den mexicanske Omsætning til et Kjøbmandsselskab i Cadix. „Chapetonerne" havde udelukkende Ret til at beklæde Embeder i det transatlantiske Vicekongerige, og disse strammede Herredømmets Tøiler efter enhver mislykket Opstand af de ulykkelige Creoler og Indianere. Det mest talende Vidnesbyrd om Regeringens Slethed er sikkert det, at Befolkningens Antal sank fra otte Millioner ned til to. Endelig slog Befrielsestimen. Da Napoleon i Aaret 1808 tvang Spanien til at antage Joseph, hans ældre Broder, som Konge, nægtede Mexico at anerkjende ham. Chapetonerne førte efter den spanske Cortezforsamlings Forbillede Regeringen i den dethroniserede Ferdinand den Syvendes Navn; men i Aaret 1810 æggede Præsten Hidalgo Creolerne til en Opstand mod denne Autoritet. Magten gik nu fra Spanierne over til disse. Da Moderlandet ikke vilde tilstaae Mexico Ret til at sende Deputerede til de spanske Cortez, constituerede Vicekongeriget Ny-Spanien, efter et unyttigt Forsøg paa Indførelsen af et Keiserdømme under Creolen, Oberst Iturbide, sig som en mexicansk Republik den niogtyvende December 1824. Men denne Statsforandring bragte ikke Landet nogen Lykke. Vilde Partikampe afvexlede med Militairdespoti og løsnede alle Ordenens Baand. Republikens fem første Aar vare opfyldte af Stridigheder mellem de saakaldte „Escoceses", som ønskede et Monarchi under en spansk Prinds, og „Yorkinos", der attraaede en Føderativstat i Lighed med den nordamerikanske Union. Gjennem Rivningerne slyngede sig, som en rød Traad, Creolernes almindelige Reageren imod Alt, hvad der mindede om det spanske Herredømme. Den femaarige Periode endte ogsaa med alle Spanieres Forvisning og Fordrivelse; den creolske Befolkning havde nu Magten i sin Haand. Ved Siden af de politiske Principspørgsmaal havde Nationalitetsideen vist sin store Betydning. Partistriden i Mexico traadte nu ind i en ny Phase. Ingen tænker mere paa monarchiske Institutioner; men Kampen dreier sig for Fremtiden om Republikens indre Ordning. I Løbet af fire Aar modarbeidede og bekæmpede to store Fractioner hinanden. Den første omfattede „Centralisterne", der tilsigtede en Republik, i hvilken Fællesrepræsentationen havde den størst mulige Myndighed; til den sidste henhørte „Føderalisterne", som lagde særlig Vægt paa de enkelte Forbundsstaters Selvregering og kun vilde levne Præsidenten en Skygge af Magt. Den bekjendte General Santa Anna gik fra disse over til Centralisterne og gav dem Overvægten, da han i Aaret 1833 valgtes til Republikens Præsident. Istedenfor at forsone Modstanderne ved forsonlige Forholdsregler, gik han lige den modsatte Vei. Han regerede uden at tage Hensyn til Forfatningen. Militairet og Geistligheden bleve overordenlig begunstigede. Alt modtog et conservativt Præg, og Centralismen satte endelig Kronen paa Værket ved at berøve de enkelte Stater deres Selvstændighed. De bleve nu slet og ret Provindser; men dette Skridt gav Tegnet til nye Omvæltninger.

Politiske Flygtninge

ved

Tiro.

II.

Ludvik Mieroslawski.

Vi meddelte for faa Uger siden vore Læsere en lille Skildring af den russiske Flygtning Bakunin; dennegang er det en af Polens landflygtige Sønner, som vi skulle betragte. Den ulykkelige Nation har ved sine heltemodige Kampe mod de moskovitiske Czarer erhvervet sig en saa høi og velfortjent Plads i Europas

nogen saa overordenlig besværlig Vandring, saameget mere som man jo kan foretage den i al Mag paa Ryggen af en Hest eller et Æsel, og jeg vil raade enhver Elsker af en malerisk Natur til at forsøge den. Bjerget falder ikke steilt af imod Havet, en bred Slette skiller det fra Strandbredden, men det hæver sig dog høit nok til at beherske alle Høider deromkring, og til at aabne en Udsigt, der omfatter hele Kysten fra Marseille og lige ned til Nizza. I Horizonten mod Øst vise Alperne deres sneklædte Toppe, og med blotte Øine skjelner man tydeligt Col di Tendas kjække Linier.

Det var Aften, Klokken var otte, og den dalende Sol kastede sin Glands over Sø og Land. Efterat jeg havde mættet mig ved dette Skue, kastede jeg endnu et Blik udover det deilige Panorama, da det paa engang faldt mig ind, at Fru d'Elmeval hver Aften fra Tamaris ved Solnedgang betragtede Bjerget, hvor jeg nu befandt mig. Jeg havde selv en Gang i Forening med hende netop ved denne Tid beundret dets rosenfarvede Tinder, vi havde seet dets Farver vexle fra det varme Gule, gjennem rent Lilla over i det Perlegraa, alt som Solen sank dybere i Havet bag os. Bakken ved Cairo med sin Pinieskov og det sorte Egekrat i Forgrunden fremhævede da endnu mere den glimrende Illumination.

Den Tanke opstod da naturligt hos mig, at Marquisen i dette Øieblik undersøgte Veirets sandsynlige Beskaffenhed til sin Spadseretour næste Morgen, ved at see om Coudons Top var klar eller ikke, og da jeg befandt mig midt i det lysende Belte, maatte hun, hvis hun netop rettede Kikkerten hernedad, kunne skjelne mig som et lille sort Punkt imod den lyse Baggrund. Jeg tog naturligvis feil heri, thi Afstanden er for stor, og trods mine Øines skarpe Syn, kunde jeg selv ikke engang skjelne Tamaris lave Bakker ved Søen histovre, men de fortonede sig ogsaa i Cap Siciers Slagskygge. Jeg trak min Kikkert ud og troede at opdage Villaen som et hvidligt Punkt i Pinieskovens grønne Masser,

„Godt, saameget bedre . . . eller saameget værre! Thi denne unge Pige har forelsket sig i La Florade og aander kun for at blive gjenelsket af ham. Det har hun betroet mig den første Gang, jeg var sammen med hende, i den Grad havde min Deltagelse vundet hende. Hun besøgte mig netop i Morges i det Øieblik, da Hr. La Florade, hvis Navn hun ikke engang ved, — han har fortiet hende det, og Pasquali har ikke røbet ham, — lagde til ved Stranden. Hun viste mig ham fra Terrassen og skreg: Det er ham! Jeg seer ham! . . . Hun vilde ile ned for at tale med ham, og jeg havde megen Møie med at forhindre hende deri; jeg har maattet skjænde paa hende, som paa et sexaars Barn, for at faae hende til at tage hjem. Et Kvarterstid efter gik jeg selv ned til Stranden for at gjøre en Seiltour; Resten kjender De og forstaaer nu, at min Nysgjerrighed har bragt mig til at modtage Tilbudet om Deres Ven Lieutenantens Fartøi og Selskab, thi Deres Ven er han; han har ikke bestilt andet end med Begeistring at omtale Dem, som ikke med et Ord har nævnet ham for mig."

„Jeg vidste ikke," svarede jeg, idet jeg skjulte min Bitterhed under en spøgende Mine, „at Deres Nysgjerrighed kunde vækkes i denne Retning ved at berette et Eventyr af saadan Art."

„Men Eventyret er bleven mig skildret i al Uskyldighed," svarede hun, „har man da narret mig? Lad mig høre."

„La Florade er en Mand af Ære, han har givet mig sit Ord. Frøken Roque er en uskyldig Pige, men hun savner for meget ethvert Begreb om det Passende, til at ikke hendes Tilbøielighed kun skulde volde Dem Bryderier."

„Men hvordan? Naar Hr. La Florade elsker hende, kan han jo ægte hende."

„Men naar han nu ikke elsker hende? Hun tager fuldstændig feil, forsikrer jeg Dem."

„Den stakkels Pige! Saa har han dog skuffet og bedaaret hende,

Agtelse, at Enhver med Kjærlighed og Interesse maa kunne dvæle ved dens udmærkede Mænd. Det er med denne sikre Forudfølelse, at de følgende Facta, der ere øste af fremmede Kilder, hidsættes.

Ludvig Mieroslawski var polsk Oberstlieutenant, tjente en Tidlang som Adjutant hos Marechal Davoust og sluttede sig med Inderlighed til Napoleons Sag. Sønnen saa første Gang Dagens Lys 1814 i den franske Stad Nemours; men da Faderen kortefter døde, blev han sendt til sine Slægtninge i Polen. Ludvig besøgte, saasnart Alderen tillod det, Kadetskolen i Kalisch, hvor han modtog sin første militaire Uddannelse, som han hurtig fik Leilighed til at benytte. Da den polske Revolution udbrød i Aaret 1830, stod han som Fændrik ved det i Warschau liggende 5te Infanteriregiment. Den ærgjerrige fædrelandskjærlige Yngling, hvem Tanken om Polens tidligere Storhed begeistrede, tøvede ikke med at træffe sit Valg. Han sluttede sig som Underlieutenant til General Rozycks ridende Jægere og deltog i flere heldige Kampe mod Russerne under Rüdiger. Da Polens Sag endelig var tabt, saa han sig nødsaget til at flygte over paa gallizisk Grund og maatte her udlevere sine Vaaben til Østerrigerne. Mieroslawski var dengang kun sytten Aar gammel; han stod nu som politisk Flygtning, hvis Liv var truet, naar han vovede at betræde sit Fædrelands Jordbund. Den unge Mand begav sig da til Paris, hvor han med Iver kastede sig over Studiet af Mathematiken og Krigsvidenskaberne, men beskjæftigede sig ved Siden deraf ogsaa med literaire Arbeider og militair Undervisning. Hans udholdende Flid og fyrige Patriotisme, hans Klogskab og store Energi henledede snart hans landflygtige Landsmænds Opmærksomhed paa ham. I Aaret 1842 valgtes Mieroslawski til Medlem af den polske Nationalcomite og søgte nu ved hemmelige Forbindelser, historiske Skrifter og Bladartikler at fremkalde en Opstand i Polen. Det var hans tidt udtalte Grundsætning, at Polakkerne ikke maatte synke hen i sløv Ro. „Nationerne ville maaske fordømme os,“ ytrede han, „fordi vi forstyrre deres Hvile; men det er vor Pligt at holde dem uafbrudt i Aande.“ Ved sine utrættelige Anstrængelser bragte han det endelig til en Reisning i den preussisk-polske Provinds Posen. Han ilede selv i Egenskab af Kunstmaler fra Paris til Revolutionens Arnested, traf her de nødvendige Foranstaltninger og blev ved sin Tilbagekomst af Nationalcomiteen udnævnt til Opstandens Hovedleder. Men Skjæbnen var ham ugunstig. Da Mieroslawski atter vendte tilbage til Posen, blev han forraadt og fængslet i Februar Maaned 1845 paa den preussiske Regerings Befaling. Hans Haab om at befrie sine Landsmænd fra det tydske Aag sank saaledes i Graven. Processen imod ham varede i halvandet Aar, og endelig faldt Dommen, der lød paa Døden; men Kong Frederik Wilhelm IV. forandrede den til livsvarigt Fængsel. Under Forhørerne havde Mieroslawski ved sin Veltalenhed, sin ædle Begeistring for sit ulykkelige Fædreland og ved sin indtagende Personlighed vidst at forskaffe sig ikke blot talrige Venner, men mange Beundrere. Interessen for ham steg endnu mere, da han fra sit Fængsel udsendte et lille Skrift, betitlet: „Debat entre la révolution et la contrerévolution“, i hvilket han med Sandhed betegnede det gjenoprettede Polen som det civiliserede Europas Formur mod det asiatiske Barbari. Fængslets Døre aabnede sig for Mieroslawski, der følte sig overbevist om, at Tiden nu var kommen til at handle. Han proclamerede øieblikkelig Polens Befrielse og gjorde ufortøvet et Forsøg paa at danne Kjærnen af en polsk Frihedshær i Posen. Demokratiet i Berlin betragtede en Krig med Rusland som uundgaaelig og saa derfor sine naturlige Forbundsfæller i Polakkerne. Men den preussiske Regering vandt snart Overhaand over Bevægelsen ved Spree; Revolutionens Thermometer sank ned til Frysepunktet og Reactionen begyndte. Posen følte snart Virkningerne heraf. Frederik Wilhelm havde først sendt General Willisen, der senere gjorde sig bekjendt i det schleswig-holsteinske Felttog, til de smaa polske Troppecorpser, som begyndte at vise sig paa Skuepladsen i Posen. Willisen gik frem med Skaansomhed; men Provindsens Fordring om selvstændig Bestyrelse og Opretholdelse af den polske Nationalitet vilde Berlinercabinettet ikke i mindste Maade opfylde. Bruddet var altsaa ulægeligt; den raa Magt maatte afgjøre Stridsspørgsmaalet. Befalingen over den preussiske Hær blev nu overgivet til den strenge General Colomb. Han angreb med Kraft de polske Skarer, slog dem ved Xians og Mieloslaw, skjøndt Frihedssoldaternes sjeldne Heltemod i lang Tid truede med at fravriste ham Seiren, og indesluttede endelig Levningerne af den lille Hær ved Bardo, hvor Mieroslawski maatte overgive sig som Fange i Preussernes Vold. Dog benaadede Frederik Wilhelm anden Gang den polske Frihedshelt. Mieroslawski vendte nu tilbage til Paris.

Skizzer fra ifjor

af

Svend Søvant.

III.

Paa Blokade.

Paa en solklar Foraarsdag at være ombord i en Fregat, der krydser langs ad en smuk Kyst for en venskabelig Bramseilskuling, det er en Fornøielse, som kun den kan tale om, der o. s. v., o. s. v. Majestætisk og imponerende glider det mægtige Skib igjennem de blaae Vande. Den stolte Reisning, de hvide Seil og de lyse Master glimte i Solens Skin; det blanke Dæk skinner, og man gaaer der saa frit og saa støt omkring, som gik man paa et Stuegulv. Er det nu tilmed langs ad en fjendtlig Kyst, at Krydset finder Sted, saa er Fornøielsen dobbelt. Der er noget Kildrende ved Havets Tomhed rundtom En; Havnene, der ere i Nærheden, er der aldeles Ingen, der har Noget at bestille med. Derfor er der over hele Horizonten ikke en eneste Seiler at see; der er intet Skib, der skal ind nogensteds, og hvis der var et, der nærede saa impertinente Hensigter, og som tilfældigvis skulde have Lyst til at realisere dem, saa er der nogle og tredive nysgjerrige, sorte Gnomer ombord, der ville tillade sig at brøle et tredivepundigt Hvadbehager!

Naar vi sætte os ud paa Repos'en, kunne vi see de nysgjerrige Cavalierer strække deres uforskammede Tryner frem og speidende skue ud i den vide Verden. For Øieblikket have de rigtignok Mundkurv paa, forsaavidt som der er anbragt en Kanonprop i Mundingen paa hver af dem, men derfor ere de dog lige fæle at komme nær, for saa saare de blot rømme sig en Smule, kunde det nok falde dem ind at hoste hele Mundkurven i Ansigtet paa deres Vis à vis.

Det er i Følelsen af et vist Velvære, at man sidder derude paa Repos'en og seer ind imod den mecklenborgske Kyst ved Dars med det store Fyrtaarn.

Gamle Dannebrog flagrer frit og freidigt fra Gaffelen. Her paa Søen er der ikke En, der tænker paa at komme den for nær. Hør, hvor den lystigt smælder deroppe! Den fortæller om alt det, den har seet og oplevet i gamle Dage, om Kartovernes Drøn og Kuglernes Dands paa de speilglatte Vande; den fortæller om svundne Tiders Togter langs ad disse samme Kyster, og vi lytte med bankende Bryst til Fortællingen om den store Fortid — ak! thi i Nutiden er der ikke godt at dvæle.

Og alle Omgivelserne egne sig godt til at vugge En i store Illusioner; det mægtige Skib, de svære Kanoner, den imponerende Ro, Alt hjælper En til at drømme stolte Herskerdrømme — nei, ikke Drømme! herude paa Søen er det dog endnu ikke en Drøm, her ere vi endnu bestandig Herrer, skjøndt hvorlænge —? Se, det er Spørgsmaalet.

Men dengang vi sade derude paa Repos'en, da vare hine Drømme Virkelighed, og derfor befandt man sig saa inderligt vel, NB en Tidlang. Thi da man havde røget et hundrede Piber eller to derude, da man vel omtrent ligesaa ofte havde hørt det velbekjendte „Klar til at vende for Vinden!“ og da man havde vendt op og ned langs Kysten i adskillige Uger, ja Maaneder, saa var det endda ikke saa besynderligt, at der med det Samme var vendt op og ned paa Ens oprindelige Begreber om, hvad der var velbehageligt, og hvad der ikke var det, saa var det endda ikke saa besynderligt, at man blev lidt kjed af denne Parademarche, og at man fandt den mecklenborgske Kyst noget ensformig. Baade Skoven og Fyrtaarnet og Flagstangen havde man forlængst lært udenad paa Ramse, ja, vi ere saamæn tilbøielige til at troe, at det ikke skulde være os umuligt den Dag idag at levere et nogenlunde brugeligt Croquis af samme Kyst.

Hvorledes gik man ikke dengang omkring paa Dækket fra Ruffet og til Commandobroen, fra Broen til Repos'en og speidede efter — ja, Gud ved, hvorefter? — Afvexling, ligegyldigt hvilken. Man vuggede sig i de forunderligste Chimærer og byggede de mærkværdigste Luftslotte trods den dygtigste Aeroarchitect. Man vidste t. Ex., at Fregattens Maskine var i en meget daarlig Forfatning; der havde længe været Tale om, at vi skulde

---

thi hun sværger paa, at han elsker hende. Hun indrømmer vel, at han er lidt underlig og egensindig imod hende, at han undertiden synes ligesom at forsømme hende, at han nægter at besøge hende under Paaskud af, at han frygter for at udsætte hende for Folks Tale, men paastaaer til Gjengjæld, at han er meget bevæget, naar han er hos hende og aldrig forlader hende uden med Taarer i Øinene. Er Deres Ven La Florade da ikke til at stole paa? Det seer han ikke ud til. Tvertimod overraskede han mig ved sit aabne Ansigt og sin vakre Adfærd. Jeg troer snarere, at han virkelig elsker Nama, men at maaske hans Stilling, Formue eller visse Fordomme tvinge ham til at maatte opgive hende. Jeg vilde gjerne kjende de Hindringer, der stille sig i Veien for ham, for bedre at vurdere deres Vægt og Gyldighed; rent ud sagt, jeg vilde gjerne vide, hvad Opgave jeg har lige overfor den stakkels Pige, om jeg skal tilraade hende at fatte Mod til at glemme ham, eller søge at knytte de Baand, der drage dem mod hinanden, fastere ved at aabne hende Udsigten til et Ægteskab.“

„Ja det er en delikat Sag,“ svarede jeg, „og Dem skylder jeg at sige hele Sandheden. La Florade er min Ven, rigtignok ingen gammel Ven, men, det tør jeg nok paastaae, en oprigtig Ven. Det vil derfor maaske være et Slags Forræderi af mig, naar jeg afslører Dem hans Charakters farlige Sider, men han har dog det Mod paa sin Styrke og sine Feil, at hvis De opfordrede ham selv til at forklare sig, er jeg vis paa, han vilde sige dem Alt, hvad jeg nu siger Dem. Han er en forførerisk, men ædel Natur, der ikke lader sig tøile. Han hengiver sig ganske ved det første Skue, spørger sig ikke for, men finder ligefrem Behag i at trodse alle Følger af, hvad han styrter sig ind i . . . Sandt nok, han har behersket sig godt ligeoverfor Nama; men han er ikke Mand for at kunne hykle den Ro, som han i Virkeligheden ikke besidder. Han har gjort den stakkels Pige Hovedet kruset ved det, han selv har følt; og forsaavidt har hun havt Grund til at tage feil, men ikke til at klage.“

---

jeg var midt i en Ørken, Aftenen var ubeskrivelig smuk. Udsigten begrændsedes af Bjergets skraanende Tinder, og Luften, jeg indaandede, var blikstille og svanger med Vellugt. Min Sørgmodighed havde forladt mig, og de alpeagtige Urter lokkede atter min Opmærksomhed til sig. Fornemmelsen af den fuldstændige Ensomhed, der herskede her, øvede sin Magt over min Indbildningskraft, da jeg pludselig hørte en Stemme, som høit og lydeligt afbryde den dybe Stilhed, idet den med Begeistring declamerede nogle uforstaaelige Ord.

Jeg gik efter Lyden og fik snart Øie paa min gamle Kulsvier; der med udstrakte Arme ilede op imod Toppen, høit talende og ivrigt gesticulerende, som var han et Bytte for Vanvidet. Jeg iagttog ham nøiere og kom snart til den Overbevisning, at han maatte være en af de saakaldte „kloge Mænd“ nede fra Sletten, der selv troe paa deres Besværgelser. Jeg mindedes, at ude paa Landet have Kulsvierne og de andre Arbeidere i Bjergskovene Ord for at være meget overtroiske. Man havde forsikret mig, at mange af dem endte med at blive gale eller faldt i den sorteste Melancholi. Og Naturen i Provences Bjerge synes heller ikke saa daarligt skikket til at fremkalde et sligt Resultat hos sine Beboere. Provencalen er en Digternatur ligesom Italieneren. Alt skaber sig for ham til Billeder, og hans blomstrende Sprog med dets Fylde af Lignelser og Metaforer vidner om, at han ikke bukker under for sine Betragninger i nogen Drømmetilstand; han trænger til at kæmpe med Naturen, men vinder den Seir over ham, gaaer han ogsaa fuldstændig til Grunde.

Min „kloge Mand“ her var sikkerlig mindst halv gal, men bevægede sig øiensynligt dog ingenlunde paa Lykke og Fromme. Han bukkede sig og reiste sig atter, standsede og talte i en bestemt Tanke, maaske endogsaa efter en foreskreven Ritus; han undersøgte opmærksom de vilde Dyrs talrige Fodspor, og jeg havde ham endogsaa saa smaat mistænkt for at være en Varulv. Jeg tabte ham imidlertid af Sigte og naaede endelig med nogen Møie Bjergets egentlige Top. I og for sig er det ikke

til Kjøbenhavn for at faae den udbedret, da den var i en Tilstand, der endogsaa kunde gjøre en Kamp med nogle faa Kanonbaade tvivlsom, eftersom den stundom gik aldeles istaa. Det var jo altsaa muligt, at den Seiler, for hvilken Udkigget just havde varskoet, kunde være Overbringer af Ordren til en saadan Kjøbenhavnstour; det var et Haab, som rigtignok var bleven skuffet mindst et halvhundrede Gange, men paa Blokade er man mere sangvinsk end den mest brystsyge Patient — jo mere han mister af sine Lunger, desto mere Plads bliver der i hans Bryst for Haabet.

Saa saare Raabet „en Seiler!" lød, for man derfor sporenstregs hen og fik fat i en Søkikkert, og saa kigede og kigede man saalænge, til man omsider opdagede, at det var en uskyldig Pæreskude den samme forventede Orlogsmand. Haabet var tilintetgjort, men for flux at vaagne med tifoldig Styrke ved det næste „Prei."

Thi en Kjøbenhavnstour, det var Maalet for omtrent de samtlige Ønsker; det var Oasen, der vinkede midt i det østersøiske Sahara; det var det Valhalla, hvorefter Vikingeætten længtes.

Kjøbenhavn var Indbegrebet af al jordisk Lyksalighed. Der var skjønne Kvinder, deilig Musik, lysegrønne Træer og friske Ræddiker; det Første kjendte vi slet ikke, det Andet kun saare tarveligt, idet en falsk Trompet, en Harmonica, en Jernstang, der, skjøndt den mest lignede en ret Linie, dog gik under Navn af en Triangel, og endelig en skrattende Tromme vare de Organer, gjennem hvilke vi paa en mere eller mindre ubehagelig Maade mindedes om, at der var Noget til, der hed Harmonimusik; hvad dernæst Træer angik, saa kjendte vi dem kun i Form af Øl-Træer, og Ræddikerne, forsaavidt som vi fik dem, vare stedse i en temmelig blegrød og hectisk Tilstand.

Nei, det Blokadeliv var virkelig særdeles trættende. Vi befandt os jo som Munke i et Kloster. Ligesom de boede vi i Celler, hos os Lukafer; ligesom de havde vi kun een Glæde, og det var den: at spise og drikke godt; ligesom de forøgede vi vor Vitalitet, men som de til ingen Verdens Nytte. Vor Længsel drog vore Tanker ud i den skjønne, deilige Verden, men Klosterets Mure, Skibets Ræling, holdt os fængslet. Stundom skriftede en ung Kvinde for os bag Convolutternes tause Gummi, fortalte os om Familieskovtoure, Tivolifarter og anden verdslig Letsindighed, men intet beroligende Haandtryk kunde ledsage vor Absolution. Østersøen var en grusommere Skillevæg end Klosterets Gitterværk. Det Munkeliv var rædselsfuldt, især da vi aldrig fik Leilighed til ret at munke de preussiske Kanonbaade af.

(Sluttes.)

Qvadrupelalliancen*).

En tidlig Morgen, det var den 8de April, blev Alexander Schaunard, Dyrker af de tvende frie Kunster: Musik og Malerkunsten, hensynsløst vækket af en af Nabolagets Haner, der netop tjente ham som Tidsangiver.

„Død og Pine!" udbrød Schaunard, „mit befjedrede Uhr lader sig høre. Det er jo ikke muligt, at det allerede skulde være idag." Med disse Ord sprang han energisk ud af et Stykke Meubel, som han selv havde opfundet, og som, medens det om Natten forestillede en Seng — ganske vist noget mangelfuldt —, om Dagen derimod repræsenterede alt det øvrige Bohave, der som en Følge af den overstandne Vinters Barskhed ikke mere var tilstede. Samme Meubel var, som Læseren vil kunne begribe, et Slags En-tout-cas.

Paa Grund af Morgenluftens Kjølighed skyndte Schaunard sig med at indhylle sig i et rosenrødt Draperi, der var besat med Pailletter, og som tjente ham som Slobrok. Dette Pragtstykke var Morgenen efter en Maskerade glemt hos Kunstneren af en ung Dame, der havde ladet sig besnære af Schaunards forræderiske Løfter; forklædt som Marquis havde den Listige ladet en halv Snes Daler klinge i sine Lommer; Mynten var rigtignok ikke ganske courant, idet han nemlig havde faaet den at laane af en Ven, der var ansat ved et af Theatrene. Det var ikke Andet end Regnepenge.

Efter fuldført Toilet gik Kunstneren hen og lukkede sit Vindue op. Som en Lyspil trængte en Solstraale sig ind i Værelset og tvang ham til at gnide sine søvndrukne Øine. I samme Øieblik slog Klokken 5 paa et Uhr i Nærheden.

„Det er jo Aurora selv, der viser sig. Det er forbausende!" Han confererede med en Kalender, der hang paa Væggen — „men det er ikke destomindre en Feiltagelse. Videnskaben beretter, at Solen paa denne Tid af Aaret ikke bør staae op før Kl. 5½. Den er kun 5, og der er den jo. Det er en mærkværdig Tjenesteiver! og det er høist urigtigt af dette Himmellegeme — jeg vil ogsaa klage paa det astronomiske Observatorium. — Forresten bør man ikke lade sig forstyrre af saa Lidt. Idag er det jo Dagen efter igaar, og da det igaar var den 7de, saa maa det nødvendigvis, med mindre Saturn skulde gaae baglænds, idag være den 8de. Og hvis jeg saa kan troe, hvad der staaer paa dette Papir," tilføiede Schaunard, idet han gav sig til at læse en Opsigelse, der var klistret paa Væggen, „saa skal jeg idag ved Middagstid have rømmet disse Riger og Lande og desuden have betalt min Vært, Hr. Bernard, 75 Frcs., som restere fra de tre sidste Terminer, og som han rykker mig for i en overordenlig slet bogstaveret Epistel. Ligesom tidligere havde jeg stolet paa, at Tilfældet vilde paatage sig at ordne denne Bagatel for mig, men det lader ikke til, at det har havt Leilighed dertil. Naa! der er jo endnu sex Timer at operere i — naar man bruger dem vel, saa — ja, til Arbeid!" tilføiede Schaunard freidigt, idet han begyndte med at iføre sig en Jakke, hvis oprindelige Langhaarethed var bleven afløst af en særdeles gold Skaldethed. Paa engang gav han sig til at udføre en Arie af egen Composition, der paa de offentlige Baller flere Gange havde forskaffet ham Æren af Politiets Aabenbarelse.

„Funtus! nu har jeg den," udbrød han pludseligt, „det er mærkværdigt, som Morgenluften er svanger med Ideer. — Lad see!" — og halv nøgen satte Schaunard sig til Fortepianoet. Efter at have vækket de slumrende Toner med nogle stormende Accorder, begyndte han at famle efter den Melodi, som han saa længe havde søgt efter. . . . .
. . . .

Klokken slog 11 etsteds i Nærheden. Hvert enkelt Klokkeslag trængte ind i Værelset og syntes drillende at spørge den ulykkelige Schaunard: „Er Du færdig?"

Det gav et Sæt i Manden — „Tiden løber, som den var gal! — nu har jeg ikke mere end tre Qvarter til at skaffe mig 75 Frcs. og et nyt Logis. Det vil næppe lykkes mig; dertil er jeg for lidt bekjendt med den hemmelige Magi. Lad os nu see; jeg indrømmer mig selv fem Minutter til grundig Eftertanke." Med Hovedet plantet mellem begge sine Hænder styrtede han sig ud i Reflectionernes Schachter.

De fem Minutter vare forløbne, og Schaunard reiste sig op uden at have fundet paa Noget, der havde den fjerneste Lighed med 75 Frcs.

„Det er aldeles tydeligt! jeg har kun een Udvei, naar jeg vil bort herfra — det er at gaae uden videre. Det er jo kjønt Veir, maaske gaaer min Ven, Tilfældet netop og soler sig. Min Ven vil dog vel i det Mindste skaffe mig Husly, indtil jeg kan faae Værten her betalt.

Schaunard puttede derpaa alle de Smaagjenstande i sine Frakkelommer, som paa nogen Maade kunde være deri, — og der kunde være en hel Del, — svøbte dernæst noget Lintøi ind i et Tørklæde, hvorpaa han forlod Værelset, dog ikke uden først at have sagt nogle venlige Ord til Farvel.

Da han gik over Gaarden, kom Portneren hen til ham og standsede ham.

„Naa, Hr. Schaunard! jeg ved ikke, om De har tænkt paa, at det idag er den 8de?"

„Jo, jeg har saamæn ikke tænkt paa Andet hele Formiddagen."

„De er lidt i Agterhaanden med deres Flytning. Klokken er halvtolv, og vi kan vente den nye Leier hvert Øieblik. De er nok saa god at skynde Dem lidt."

„Jo! men lad mig saa komme afsted; jeg skal netop hen og have fat i en Flyttevogn."

„Med Fornøielse, men førend De flytter, kjender De nok den lille Formalitet — jeg har bestemt Ordre til ikke at lade Dem flytte saameget som en Trævl, førend De har betalt Alt, hvad De skylder. — Det er forresten maaske det, De netop vil?"

„Ja, naturlig!" udbrød Schaunard, idet han gjorde et Skridt fremad.

„Hvis De maaske er saa god at gaae indenfor, saa skal jeg øieblikkelig give Dem en Qvittering."

„Den kan jeg faae, naar jeg kommer tilbage."

*) Uddrag af „Scènes de la Bohême" par Henry Murger.

Turris, og mødte her et Tog af fem store Karrer, hver forspændt med fem vældige Heste, der i hurtigt Trav slæbte de uhyre Kalkblokke, der brydes oppe i Stenbruddet paa Bjerget, ned til dets Fod.

Da Dagen hældede og jeg ikke vilde spilde min Tid med at flakke om uden Maal og Med, tog jeg en Veiviser med fra Turris, som ligger midtveis paa Bjergets Skraaning i Udkanten af en Skov. En gammel Kulsvier tilbød sin Ledsagelse; jeg tog imod den, men mærkede efter et Kvarters Tids Forløb, at han gik afsted paa Lykke og Fromme, og han tilstod da tilsidst, at han ikke var her fra Egnen og ikke havde været heroppe i de sidste tyve Aar.

„Ja," sagde jeg, „gaa De saa kun Deres Vei; jeg ved vist ligesaa god Besked, som De."

Han trak paa Skuldrene uden at svare herpaa og forsvandt i Krattet. Han havde øiensynlig allerede ført mig vild, thi man havde omtalt en bekvem Fodsti, vi kunde følge, og der var intet Spor hverken af Vei eller Sti omkring mig. Skoven var kun et purlet Krat af forkrøblede, lave Træer, men intetsteds nogen Udsigt, og alt imedens jeg vandrede opad, søgte jeg efter en Lysning for bedre at kunne orientere mig.

Efter en Times Gang omtrent var jeg endelig nær ved en hvid Bakkeskrænt, som jeg antog for Bjergets Top, naaede endelig hen til dens steile Fod, steg møisommeligt op ad den og saa, at det simpelthen kun var en Afsats, og at jeg endnu havde et langt, jævnt bakket Strøg tilbage, før jeg naaede Toppen. Efter en lignende Vandring gjentog det samme sig og saaledes blev det ved, afvexlende gjennem Krat, over hvide Skrænter og aabne Sletter en fem, sex Gange fra den ene Afsats til den anden, begrændsede af hvide Klipper og bedækkede snart med yppigt Grønsvær, snart med store Flader af det fineste Sand, hvor man tydeligt skjelnede Sporet af de Ulve, der uforstyrret leve her en Mils Vei i lige Linie fra Byen Toulons larmende Liv og Færdsel.

De sidste Kulsvierhytter i Skoven laa allerede langt bag ved mig;

„Saa har jeg taget Feil; og jeg vil da gjøre, hvad Pasquali forresten ogsaa raader mig til; jeg maa slukke hvert Haab for den stakkels Pige, Og dog . . . De maa, før De tildeler mig den sørgelige Rolle, alvorligt sige mig Deres sidste Ord derom. De maa forsikre mig høit og helligt, om han er forelsket i hende, lidt eller meget, af Medlidenhed, Beundring for hendes Skjønhed, af den Agtelse, som hendes Hjertes og Aands Uskyld fortjener, men aldrig kan bestemme sig til at gjøre hende lykkelig? Er De ganske vis paa, at mine Forestillinger, mine Overtalelser, min kvindelige Veltalenhed, om De saa vil, ubetinget Intet ville formaae hos ham?"

„De fordrer for meget af mig," svarede jeg. „Ingen kan i den Grad svare for en Anden. Vil De see La Florade selv . . . Naar skal jeg bringe ham herud?"

Marquisen syntes at ane min Fortvivlelse. Hun betragtede mig opmærksomt med et Slags Overraskelse; men jeg holdt mig tappert, tør jeg nok paastaae, thi hun vedblev strax med samme Livlighed, som et Øieblik iforveien:

„Bring ham i Morgen med til Pasquali, saa vil jeg som tilfældig komme derned. Men lad ikke Deres Ven ane Noget, saa vil han kun ruste sig saameget stærkere mod mine Grunde. Naar jeg overrasker ham, vil jeg tydeligere kunne see, om jeg skal haabe eller fortvivle for Nama."

„Og nu," vedblev hun, „lad os tale om os selv Doctor! Har Baronens herlige Planer ikke gjort nogen Forandring i Deres? Vil De ikke forlænge Deres Ophold her nogle Uger endnu?"

„Jeg vil gjøre, hvad der staaer i min Magt," svarede jeg, forat hun ikke altfor let skulde overvinde min Beslutning om at flygte. Jeg følte mig endnu ikke stærk nok til at modtage de Beviser paa hendes Agtelse og Tillid, der endnu gjorde saa dybt et Indtryk paa mig. I Løbet af otte Dage har hun maaske aabnet mig sit Hjerte, som Nama

„Hvorfor ikke nu?" spurgte den paatrængende Portner.

„Jeg skal hen til min Banquier; jeg har ingen Penge hos mig."

„Se! se!" mente Portneren, der begyndte at blive lidt urolig, „De skal først hente Pengene? Men saa kunde jeg maaske gjemme den lille Pakke for Dem imens — for at gjøre Dem en Tjeneste — den er Dem jo blot til Uleilighed."

„Min Hr. Portner!" sagde Schaunard med megen Værdighed; „jeg skulde da ikke haabe, at De nærer Mistillid til mig? Troer De maaske, at jeg flytter mine Meubler i et Lommetørklæde?"

„De maa ikke blive vred, Hr. Schaunard," svarede Portneren, som nu stemte Tonen lidt ned, „jeg handler efter Ordre. Hr. Bernard har udtrykkelig befalet mig, ikke at lade Dem flytte en Trævl, førend De har betalt."

„Men, saa se da selv", tordnede Schaunard, idet han aabnede Pakken, „kalder De det for Trævler? Det er nogle Skjorter, som jeg tager med til min Badskerkone, der boer ved Siden af min Banquier, ikke tyve Skridt herfra."

„Ja, det er en anden Sag," sagde Portneren, da han nøiagtigt havde undersøgt Pakken. „Uden Fortrydelse, Hr. Schaunard, hvor flytter De hen?" „Til Rivoligaden," svarede denne koldblodigt, idet han foer ud af Porten og ned ad Gaden. „Rivoligaden", sagde Portneren ved sig selv, idet han kløede sig bag Øret, „det var mærkeligt, at de har leiet ham Værelser der uden at søge den mindste Oplysning her om Fyren; det var meget mærkeligt. Ja, ja, men Meublerne faaer han nu ikke, førend han betaler. Bare nu ikke den Anden kommer og vil flytte ind paa samme Tid, som Hr. Schaunard flytter ud. Det vil gjøre Forstyrrelse paa Trapperne. — Tak skal De ha'e! Der har vi den nye Leier."

Strøtanker,

samlede paa Alfarvei.

Nutidens Modeherrer gjøre aldrig Noget, der er dumt, og sige aldrig Noget, der er klogt.

Damerne tage en Elsker paa samme Maade, som de læse en ny Bog, fordi den har gjort Lykke før nemlig.

En Dame lægger kun Vægt paa, at man undskylder sig hos hende, aldrig hvorledes.

Staten ligner et Leiebibliothek, hvor Magthaverne ere Bibliothekarer; oprettes der en ny Post, eller udkommer der en ny Bog, saa strømmer Publicum til for at faae fat derpaa, men en eller anden god Ven har gjerne forud Løfte om Historien.

Den, der ikke røger Tobak, har enten aldrig havt nogen stor Sorg eller ogsaa nægtet sig selv den bedste Trøst af alle. — „Hvor findes den vel bedre end ved en Kvindes Barm?" læsper den unge Læser. — Unge Læser! Kvinden plager ligesaameget som hun trøster; Kvinden skaber Halvdelen af de Sorger, som hun pralende fordrer det som sin Forret at lindre; Kvinden kjæler og dægger for os, medens vi ere unge og smukke, men blive vi først gamle og grimme, saa skjælder og smælder hun — Hæv, o Jupiter, Din Vægtskaal! Kast Kvinden i den ene, Tobakken i den anden Skaal og vei dem saa, og hvis Du da giver Kvinden Fortrinet, saa kan jeg kun sige, naar Juno næste Gang skjælder Dig Huden fuld: „O Jupiter, saa prøv Tobaken!"

Offentlige Personer behandles omtrent som en Citron; først presses al Saften ud af den, og den bruges i Punsch til Herrerne, og derefter distillerer man vellugtende Olie af Skallen — til Damerne.

Synder have ligesaa lidt som Igler nogen Braad fra Fødselen af; hvorledes de senere kunne stikke, vide vi Alle.

Man kan godt baade finde sig i og tilgive djærve Udtryk, naar det uvilkaarligt fornemmes, at Tanken er ren; hvad der vækker Anstød, er den smudsige Tanke.

Om det franske Sprog siger Bulwer: „Hvor kan Raahed saa aldeles forsvinde under et zirligt Hylster, som i dette diamantlignende Sprog? Lutter sleben Speilglathed og funklende Straaleglands! Det er et Sprog, der er saa venskabeligt mod Vittigheden i den luftigste Prosa, men saa fjendskt mod Lidenskaben i dens brusende Strøm, mod Poesiens Skybrud, at det synes opfundet af Gratierne for at drille Muserne.

Correspondance.

Hr. N. fra Østergade. } Nei Tak.
Hr. M. }

Philister. Det er ikke usandsynligt, men en Samtale ønskes først.

T—n. De kan ikke forstaae, hvorfor vi ikke ville benytte Deres Digt og vil gjerne vide Grunden. — Læs det engang endnu, og De vil næppe spørge mere.

Udgivet og forlagt af F. W. Thomsen. — J. Cohens Bogtrykkeri.

aabnede hende sit, og paa Bunden af dette urolige eller lidende Hjerte vil jeg da endnu finde La Florade.

Jeg forlod hende lidt hovedkulds, idet jeg paaskjød Forretninger i Toulon, men gik derfra med Døden i Hjertet. I mine Øine syntes Skjæbnen at gaae sin urokkelige Gang for at føre disse to Væsener, der i mine Tanker passede saa lidt for hinanden, sammen. De havde allerede seet hinanden, imorgen vilde de tale med hinanden, og under visse Betingelser er jo dog det at tale sammen om Kjærlighed, det samme som at vexle Kjærlighedens Ord. Og her gik jeg, fordømt til at bringe denne Sammenkomst istand.

Jeg følte, at jeg manglede Styrke til at overvære den. Jeg ventede Pasquali paa Veien til La Seyne; det var netop den Tid, han pleiede at vende hjem. Han havde vexlet nogle Ord med Marquisen, da han gik over Bakken, kjendte nu hendes Forehavende og fandt Intet at erindre derimod.

„Hun er en flink Kone!" sagde han, „Fanden tage mig! Den Smaa (saaledes kaldte han tidt sin Gudsøn) maatte være mindst tre Gange saa stor en Esel, som han er, for at kunne være hende imod under slige Omstændigheder. Men nu faae vi see."

„De maa endelig være der, kjære Pasquali; thi jeg glemte rent, da jeg aftalte det med hende, at det var mig plat umuligt at komme; men De behøver mig jo heller ikke og kan en anden Dag fortælle mig, hvorledes det løb af. Jeg skal ud og gjøre Indkjøb af nogle Meubler for en af mine Venner, i hvis Navn jeg har leiet Landstedet Cairo; jeg skal sørge for Contracten og . . ."

„Naa De vil skaffe mig en ny Nabo! Det var jo prægtigt."

Og uden at spørge sig for om hans Alder, hans Tilbøieligheder og Charakter, stillede han sine Baade, sine Fiskeredskaber, sin spanske Vin og sin Person til hans Tjeneste med den ligefremme og raske Hjertelighed, der nu engang charakteriserede ham.

Jeg skrev La Florade et kort Brev til og underrettede ham heri om, at hans Gudfader ventede ham næste Dag paa sit Landsted, og gav mig derpaa med Iver ifærd med at forberede Baronens snare Ankomst. Jeg ofrede endnu hele Eftermiddagen paa at bringe Contracten istand med hans nye Boligs Eiermand og tog saa ned til Hyères for at besøge en Ven der. Jeg fandt det klogest at fjerne mig en kort Tid fra Skuepladsen for min Virksomhed.

Hyères er takket være sine Hoteller og de smukke Villaer i og omkring den en ganske kjøn By; men dens Beliggenhed har intet Overordentlig ved sig. Bakkerne ere den for nær, Kysterne for flade og Havet for fjernt. Det Interessanteste ved den var mig dens Haver med deres sjeldne, exotiske Planter; Viftepalmer og Dvergpalmer voxe her, som om de vare hjemme. Men den Ven, jeg søgte, var reist bort, og jeg flakkede i et Par Dage ene omkring og vendte tilbage med den Overbevisning, at var Klimaet ogsaa mindre barsk her end i Toulons Omegn, saa var Naturen der langt mere malerisk og skjøn.

Det mest tiltrækkende i Hyères var netop Udsigten til Toulon med dens mægtige Kalkbjerge, Pharon og Coudon. Seet fra Havet ligner det førstes graa og nøgne Masser med deres runde bløde Former en uhyre Askedynge, som Vinden har fyget sammen, men Profilen er, seet fra Øst, ganske deilig. Coudon tager sig prægtigt ud, fra hvilken Side man saa betragter det. Da jeg ingen Hast havde med at vende tilbage til Toulon, besluttede jeg mig til at gjøre en Tour opad disse Bjerge, der ubetinget ere det Interessanteste her paa Egnen, tog derfor et Stykke tilbage ad den Vei, der gaaer fra Nizza til Toulon, bøiede af ved La Valetta og drog tilfods op igjennem det Svælg, der skiller Coudon fra Pharon, og steg op til Coudon ad en Bivei, der ender ved Landsbyen

Tilskueren.

Nr. 23. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 9de Juli.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ₰ 8 ß Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Steen Steensen Blicher.

Der sad en Sanger bag Straatagets Skjul
Nede ved mørken Hede;
Han var kun en stakkels landflygtig Fugl,
Der maatte om Husly lede.

Hans Ungdoms Livslyst var faret bort,
Han kunde den aldrig finde,
Og Sorgen havde mærket ham haardt;
Thi hun var hans Sjæls Veninde.

Og dækked' Sneen hans lyngtægte Hus
Og pidsked' Haglen hans Rede,
Da længtes han midt i Stormens Sus
Mod et Glimt af Vaarens Glæde.

Men Glæden havde han sjeldent til Ven,
Han kunde den ikke gjemme;
Den kom kun som Trækfugl til ham hen
Og havde andensteds hjemme.

Dog var han fostret i Guds Natur,
Den glemte han ingensinde,
Og kvad han om den i sit trange Bur,
Da gik det aldrig af Minde. —

Hvor Heden rødmer i Høstens Vind
Som et Hav mellem Bakkerne vilde,
Der sad han ofte med Haand under Kind
Og sukked' i Aftenen silde:

„Jeg skulde sjunget lidt mere maaske —
Maaske vel ogsaa lidt bedre;
Men mørke Dage maatte jeg see,
Og Stormen rev mine Fjedre.

Jeg vilde gjerne fra høien Sky
Udsendt de gladere Sange,
Men blive maa jeg for Kost og Ly
En stakkels gjældbunden Fange." —*)

Nei — havde Lykken lyst for hans Steg,
Og Medgang ham fulgt gjennem Tiden,
Hvor var da hin liflige Strengeleg,
Som hørtes ei før eller siden?

Og havde Rigdommens gyldne Skat
Ladet paa Roser ham vandre —
Maaske var han sunket i Glemsels Nat
Net som en af os Andre.

Det stærke Frø, der stræber mod Sky,
Naar Spiren er brudt af Jorde,
Det maa jo skjules i Muldets Ly —
I Løndom, lavt og borte.

Just derfor han hæved' af Muldets Baand
Saa høit sig, som Faa kun mægter,
Og derfor skal kjendes hans lyse Aand
Af fjerne, ufødte Slægter. —

End Heden rødmer og Lyngen groer,
End klager Hjeilen derinde;
End suse Høstens Storme i Chor —
De synge til Blichers Minde.

V . . c.

*) Blichers „Farvel".

Skizze
af det høiere Samfundsliv i Frankrig i forrige Aarhundrede.

Ved X.

Under Ludvig XIV steg den Baklen i Sædeligheds-begreberne, som allerede havde taget sin Begyndelse ved Frants I.s Hof. Hykleriet sluttede sig til Lasten og letfærdige Kvinder som Marquiserne af Montespan og Fontanges, der tjente til at forhøie de kongelige Nydelser i Versailles, nærede tilsyneladende kun kydske Tanker og knælede daglig foran Kirkens Altre. Den følgende Regering under Hertug Regenten af Orleans bortveirede den Rest af Skam og Blufærdighed, som endnu var bleven tilbage. Man foragtede endog den blotte Bevarelse af et udvortes Sædelighedens Skin. Fra Hoffets Kredse trængte Fordærvelsen ud blandt Folket, og den mindre oplyste Mængde begyndte at ansee Alt, hvad Magtens høieste Ihændehavere foretoge sig, for berettiget og værdigt til Efterlignelse. Kaster man et Blik paa den fornemme franske Verdens huslige Vandel i det attende Aarhundredes første Halvdel, da mødes Øiet af Billeder, der spille i mangfoldige Farver, men som mangle al Sandhed og sædelig Renhed. Hvor mange Skrøbeligheder vor Tids Samfundsliv end besidder, maa man dog ved Beskuelsen af Menneskenes Færd i hin Periode, der danner Indledningen til Revolutionens blodige Brydninger, føle sig stolt paa dettes Vegne. Sjælen maa nødvendigvis erkjende de store Fremskridt, som Verden siden den Tid har gjort, og de humane Følelser maae gjennemtrænges af en inderlig, uvisnelig Glæde. Det er med denne Grundtanke, at vi optegne de følgende Kjendsgjerninger; det er med den, at der her fremsættes enkelte Træk af det, som den, der ikke er trængt ind i hine Tiders Historie, sjeldent lærer at kjende.

Det kan i Almindelighed bemærkes, at Sparsommelighed blev betragtet som en afskyelig Last ved Re-

frelst hans Herre, græd af Glæde, da jeg omsider var udenfor al Fare. Jeg kunde ikke have havt det bedre i min egen Familie.

En umaadelig Trang til Søvn bemestrede sig mig, og man opholdt sig derfor mest i et tilstødende Værelse, som var bleven indrettet til et Slags Dagligstue. Da jeg saa ret kom til Besindelse, bemærkede jeg med Henrykkelse, at Marquisen tog sit Arbeide med om Dagen, sine Bøger og sin Søn, og at en stor Del af Dagen var helliget Baronen og mig. Hun læste for ham, og han underviste Paul. Baronen var en dygtig Latiner, meget belæst, meget taalmodig og et særdeles klart Hoved. Han havde selv ledet Undervisningen af en Neveu, som han havde havt den Sorg at miste. Nu vilde han, om end ikke fuldstændigt undervise Paul, saa dog begynde hans Undervisning og fortsætte den, saalænge Omstændighederne tillode det. Det traf sig meget heldigt, da alle mine Bestræbelser efter at skaffe Paul en passende Lærer vare strandede.

Imidlertid forhindrede hverken Oplæsningen eller Undervisningen dem i, hvert Øieblik at komme ind til mig, dels for at give mig lidt at drikke, dels for at sørge for den passende Temperatur i Værelset. Paul var i Særdeleshed ufortrøden som Sygevogter; endnu længtes hans Sjæl ikke tilstrækkeligt efter classisk Føde.

Da jeg først var istand til at tale, kom de skiftevis ind til mig og tilbragte en Timestid hos mig. Pasquali var den Ufortrødneste, idet han paalagde de Andre at passe deres Arbeide og slet ikke bryde sig om ham, da han ikke havde noget at forsømme. Hans gode Hjerte lod ham glemme Savnet af den kjære Pibe og de sædvanlige Fisketoure. Omsider kunde jeg da staae op og tilbringe en kort Tid sammen med mine Venner inde i Dagligstuen. Det var udtrykkeligt paalagt mig, og jeg følte selv godt det Rigtige deri, ikke at udsætte mig for Luften i det Frie førend om en Ugestid. Desuden var Veirliget netop paa den Tid i høi Grad ugunstigt paa Grund af den stadige Nordvestvind.

Jeg var nu kommen mere i Ro, hvad enten det nu var, fordi

men det flød bort som en Drøm, og al min Sørgmodighed vendte atter tilbage; jeg mindedes det gamle Ord: Ude af Øie, ude af Sind; gjaldt det end maaske for hende, mig forøgede denne Afstand og Umuligheden af at sætte mig i Forbindelse med hende kun min Smerte.

Natten faldt imidlertid paa, og da Maanen allerede var staaet op, besluttede jeg at vente, til den var høit nok paa Himlen for bedre at orientere mig. Luften var bidende kold, jeg steg ned fra Toppen og søgte Læ imod Vinden under Brinken og reiste mig atter efter et Kvarterstid for at gaae, da min Opmærksomhed pludselig blev vakt ved et forunderligt, hemmelighedsfuldt Lysskin. Jeg steg atter op til Toppen og saa min Troldmand fra før midt i en stor Besværgelsesscene. Han havde nu antændt en Ild af tørre Blade paa det yderste Punkt af Klippen, og alt som de forvandledes til Aske, samlede han denne op i en lille Lærredspose. Han havde afskaaret og i tre forskjellige Bunker samlet Timian, Rosmarin og Gyvel, hvoraf han jævnlig forsynede sit Baal. Nu bandt han, under levende Gebærder og høi Tale, af friske Urter af samme Art tre Knipper sammen med sorte, gule og røde Snore, tog dem paa Nakken og fjernede sig i Hast uden at synes at have bemærket mig, uagtet jeg var ham ganske nær.

Han havde et charakteristisk Hovede; under sine cabalistiske Bevægelser havde han taget sin lasede Hue af, og nogle endnu sorte Haartotter flagrede i Aftenvinden om hans høie, glatte Isse. Hans blege Ansigt med de sorte Kulpletter var meget regelmæssigt og skarpt; de tindrende Øine lurede med et Udtryk af Rædsel, som frygtede han virkelig for det forventede Syn af de fremmede Aander, eller som troede han at see dem virkeligt for sig. Hans Dragt bestod kun af en Lærreds Skjorte og Benklæder, hvis smudsige og graae Farve gav ham selv et næsten spøgelseagtigt Udseende. Han gjorde Korsets Tegn over Ilden, før han forlod den, maaske i den Tro, at den derved slukkedes. Jeg syntes dog, jeg burde

gentens Hof, at Ædruelighed blev haanet af Herskerens Omgivelser og Moralitet foragtet. Enkelte hæderlige Mænd lode derfor, hedder det, som om de vare omtaagede og begyndte at vakle stærkt, naar Hertugen af Drukkenskab ikke mere var i Stand til at holde sig opreist. Paa Spørgsmaalet, om man holdt Maitresser og brugte mange Penge, turde Ingen, som vilde staae sig godt paa høiere Steder, svare Nei. I Regentens eget Palads fandt Udsvævelserne en høimodig „mediceïsk“ Beskyttelse, og hvad de borgerlige Love strengelig forbød, kunde med den største Tryghed udøves der. Hazardspillet dannede en af de udsøgteste Nydelser, som navnlig blev skattet af Adelens Damer. Da den attenaarige Prindsesse af Valais reiste til Modena for at ægte den regerende Hertug, forlod hun, omgiven af en Flok Pharaospillere, sit Hjem. Den unge Dame sad hver Nat foran Rouletten og sov, udmattet af Spillet, hele Dagen. Der optraadte en egen Klasse af Mennesker, de saakaldte Industririddere, der udelukkende levede af Kortspil og Bedragerier, men som forstode at bevæge sig med en vis Glands i de dannede Kredse, og som vidste at fængsle den almindelige Interesse ved tillærte, behagelige Manerer. Da Spilleraseriet greb om sig i en forbausende Grad, oprettede Regeringen endelig otte autoriserede Spillebanker, som mod en bestemt Afgift til Staten kunde tilfredsstille det spillelystne Publikum! — Det ægteskabelige Samliv bar i de høiere Sphærer en sørgelig, forvildet Charakter. Ved Ægteskabscontraktens Undertegnelse blev det ved gjensidig Overenskomst fastsat, at saavel Manden som Konen maatte holde Galaner. Medens Hustruen flakkede omkring borte fra sit Hjem, tilbragte hendes Ægteherre Aftenen og Nætterne i de saakaldte „Petites Maisons“ blandt elegante Forsamlinger af letfærdige Kvinder, hvoraf han havde kaaret en eller flere til sit „Hjertes Dronning“. Det er ret charakteristisk, at Dubois, den katholske Kirkes Cardinal, tidt saaes i beruset Tilstand paa slige Steder. I den Grad havde den hellige romerske Stols Mand bidt Hovedet af al Undseelse! — De adelige Slægters Hoteller eller Boliger fik et mere storartet Præg end tidligere? men Architekturen tabte sin Renhed ved Snirklernes og Ornamenternes altfor overdrevne Mængde. Istedenfor hyggelige Værelser af et mindre Rumfang traadte Sale af umaadelige Dimensioner og udstyrede med ødsel Pragt. Væggene prangede med Malerier, der fremstillede vellystige Scener af den græske Mythologi. Kun de Kunstværker, som formaaede at pirre de sandselige Tilbøieligheder, vandt Bifald og Beundring. Store venetianske Speile begunstigede Forfængeligheden og Parfumerier, der bleve strøede paa Gulvet, berusede de svage Hjerner. Indisk Porcellain og tilvirkede Blomster blændede Øiet overalt. Gallonerede Tjenere mylrede i Salene og brystede sig af deres Kjendskab til den franske Adels Vaaben. Sælsomt var det, naar en af disse Heraldikens Helte paa offenlig Gade fik Prygl af Herren for en begaaet Feil i deres Videnskab.

Ligesom den daglige Levemaade undergik en Forandring ved den mere almindelige Nydelse af Kaffe, The og Chokolade, saaledes indtraadte der ogsaa nye Moder med Hensyn til Klædedragten. Kjolen og Benklæderne sluttede sig nærmere til Legemet i Overensstemmelse med Skikken i England og Norden. Parykkerne aftoge i Længde og Volumen; det naturlige Haar begyndte at gjøre sin Ret gjældende ligeoverfor de golde Modstandere. Men Parykkens Herredømme var dog endnu saa stort, at den berømte Franklin tilbød at udskrive en hel Hær blandt Friseurerne og betale den med de Penge, som anvendtes til Pudder. De umaadelige Summer, der medgik til Forøgelsen af Livets Bekvemmeligheder, maatte tilsidst ødelægge de rigeste Adelsmænds Formuer. Men naar en slig nobel Person skimtede Afgrundens Rand, besluttede han sig ofte til et Skridt, som kostede hans naragtige Æresfølelse megen Overvindelse. Han ægtede en rig Borgers Datter, der ifølge Tidens Retning gjerne brændte af enfoldige Længsler efter en Plads i adelige Vogne med Vaabener paa Dørene. Adelsmanden sagde da med et ligesaa latterligt som modbydeligt Hovmod, at „han havde fedet sin Jord med borgerlig Gjødning.“ Pengene vare blevne en Magt, for hvilken de gamle berømte Slægters vanartede Efterkommere smigrende bøiede deres Hoved.

Paris var dengang ligesom nu Samlingsstedet for Mennesker, der udmærkede sig i alle Kunstarter ligefra de høieste og ædleste ned til de laveste og uskjønneste. En middelmaadig Dandserinde med et tillokkende Ydre vakte øieblikkelig en overordenlig Interesse blandt Samfundets Ypperste. Man saa adelige Eqvipager holde foran hendes Dør, og hendes Spadseregang var besaaet med ungdommelige Væsener, der ofrede hende Virak. Det regnedes for en Ære i Salonerne at have vundet en slig Dames Gunst. En høitstaaende Hofmands Maitresse var Gjenstand for Æresbevisninger paa mangfoldige Steder. Hun viste sig paa Gaden i Vogne med Firspand; Tjenere sprang paa hendes Vink, og Lommetørklæder tilviftedes hende fra Hotellernes Vinduer. Det var, som om alle Begreber om Sædelighed og Moral vare forvanskede. For største Delen vare de det, og Despotismens Laster havde sin største Skyld deri. Men gjennem Taagen trængte snart det rene Lys, der rensede Hjerterne og klarede Tanken. Det brød sig med stærke Brydninger gjennem Mørket og bragte efter Ragnarokr Gjenfødelsens Morgen. Man betragte det attende Aarhundredes sociale Liv i dets Enkelheder, og man vil kunne fatte baade det Passende og Nødvendige i Marquisen af Pompadours Udsagn: „Après nous le déluge.“ —

Bidrag til Kjøbenhavns Physiognomik.

VI.

Nørregade.

Der er noget Net, noget Afrundet, noget Elegant ved Nørregade i hæderlig Modsætning til de fleste andre af Kjøbenhavns Gader. Husene see saa velhavende ud, saa hyggelige og saa pæne, og hele Gaden aander Ro og Stilhed. Man har Vanskelighed ved at tænke sig en Æble- eller Fiskemadames skingrende Røst forstyrre den idylliske Fred paa Nørregade; thi der er noget Exclusivt ved den, som endogsaa anerkjendes af Sproget: man boer paa Nørregade, ligesom paa Øster-, Vester- og Kjøbmagergade, men i alle mulige andre Gader og Stræder. Nørregades Finhed strækker sig dog ikke gjennem dens hele Længde; der er et lille Stykke af den, fra Frueplads til Gammeltorv, som tildels udelukkende er helliget Hørkræmmere, Spækhøkere, Gjæstgivere o. Dsl. Derfor er Nørregade ingen harmonisk Enhed; den minder om adskillige af Heines Digte: det første og mellemste Parti er afrundet og nydeligt, men pludseligt gjøres der et Spring — over Frue Plads —, og saa kommer der en Blasphemi, Hørkræmmere og Spækhøkere, og det er rentud sagt noget Fedteri.

Idet vi have udhævet Gadens mærkværdige Ro og Fred, saa ligger deri, at der igrunden ikke er Stort at fortælle om den, som den i Regelen frembyder sig for Betragterens Blik. Som oftest seer man næsten ingen Mennesker i den; tidligere var man altid sikker paa i det Mindste at træffe een Mand, men han er der ikke mere. Det var en saakaldet „Brandsvend“, der med dragen Klinge vogtede Indgangen til Kjøbenhavns Brandmajor, i al Fald tilsyneladende vogtede den, thi i Virkeligheden have vi aldrig seet hin evige Brandsvend interpellere Nogensomhelst, der vilde trænge ind i Brandmajorens Helligdom. Og dog blinkede Sværdet i hans Haand og thronede Hjelmen paa hans Hoved, Vaabenkjortelen flagrede om hans Lænd, og Styrkebæltet var spændt om hans Midie; han var fæl at see til, men god at komme nær. Den frygtelige Brandsvend kunde bedst betragtes som en staaende Brander, lavet af en humoristisk Brandmajor. Nu er han der som sagt ikke mere. Kannikestræde, der rummer Regensen, Ehlers's og Borchs Collegium og paa samme Tid Hundreder af unge Musasønner, Kjøbenhavns „quartier latin“, har baade taget Brandmajoren og hans Cerberus i Favn. For Nørregades Vedkommende er han en Saga, en Saga, der er omplantet paa classisk Grund.

Op og ned gaaer han nu der, aldrig standsende, aldrig træt; paa hans Ansigt læser man den urokkelige Beslutning, ikke af Nogetsomhelst i hele den vide Verden at lade sig afholde fra denne sin Pumpegang — op og ned, op og ned!

Var det os, der var Brandmajor, gjorde vi ufortøvet Fordring paa den Præmie, der er udsat for Opfindelsen af et perpetuum mobile. —

Men tilbage til Nørregade! — Der er Tider, da den ligesom glemmer sig selv og sin Adstadighed, der er Tider paa Dagen, da den optræder med Ungdommens hele Kaadhed og støiende Lystighed; det er omtrent ved Middagstid, naar de tvende pædagogiske Udrugningsmaskiner udspye deres Indhold. Da kjender man næppe Gaden igjen. Dens alvorsfulde Mure, med hvilke

---

trampe nogle Gnister ud, som endnu ulmede i den, for saaledes at forebygge, at den mulig skulde tænde Lyngen og Skoven i Brand.

Jeg kom uden Vanskelighed igjennem Tjørnekrattet, der voxede rundt om paa Bjerget. Lidt efter lidt blev det mig mere og mere kjøligt; jeg fremskyndede mine Skridt for at faae nogen Varme i Livet, og pludselig saa jeg min Troldmand for tredie Gang. Han skulde netop skyde Gjenvei ned til Dalen, men, da jeg ansaa Forsøget for farligt, spurgte jeg ham, om han ogsaa kjendte Veien nøie nok til at kunne finde den i Maaneskin.

„Aa! Ulvene vide altid at finde Vei,“ svarede han meget ubekymret.

„De agter altsaa at optræde som Ulv.“

Han standsede, som om han besindede sig paa Noget.

„Var det Dem, der stod deroppe, dengang jeg havde gjort Ild paa?“

„Jo, det var mig. Hvorfor tiltalte De mig ikke?“

„Det turde jeg ikke.“

„De ansaa mig da ikke for Djævelen selv?“

„Nei! — men Djævelen kan forklæde sig godt. De er altsaa ikke faret vild i Skoven?“

„Nei! Djævelen viste mig selv Vei.“

„Man tør ikke spøge med saadant Noget.“

„Nei! hans Navn maa man nævne med Ærefrygt, især naar man antænder en Ild oppe paa Bjerget, efterat man først har samlet Urter sammen paa de rigtige Steder, for paa de urigtige kan det jo slet ikke nytte, skjøndt Urterne rigtignok ere ganske de samme. Saa brænder man dem som sagt, sanker Asken sammen, siger nogle Ord, deler dem i tre Dele —“

„De har altsaa luret, og nu bilder De Dem al Slags ind, men De er dog ikke saa klog, som De troer.“

„Jeg er klogere, end De er,“ svarede jeg med Bestemthed, idet jeg udtalte forskjellige cabalistiske Talemaader, som jeg tidligere havde lært af Hyrderne deroppe paa Bjerget.

---

at hun var noget forandret. Der var Noget, der var traadt forstyrrende ind i hendes harmoniske Tilværen, det saa jeg grant baade af hendes Aasyn og hendes Bevægelser. Naar hun talte med Baronen, mærkede man Intet, men ligeoverfor mig var hun ikke længere den Samme. Hun var maaske mere hjertelig, men hun var mere tvungen. Det var, som om der var en Hemmelighed imellem os to. Under hele Maaltidet befandt jeg mig ikke vel, og derovenpaa havde jeg en stærk Hovedpine, men jeg talte ikke derom. Jeg vilde vente, til hun brød op, for da at kunne ledsage hende og holde Paraplyen over hende, hvis det regnede, eller maaske bære Paul eller paa anden Maade være hende til Tjeneste. Jeg nærede ikke længere noget Haab ligeoverfor hende og havde opgivet ethvert forfængeligt Ønske, men jeg følte godt, at jeg elskede hende ligehøit, denne fuldkomne Kvinde, og at det altid vilde være mig en Nødvendighed, vilde være min Sjæl en Tilfredsstillelse, naar jeg kunde lette hende en Byrde, befrie hende for en Urolighed eller blot en Smule Træthed.

Da jeg havde fulgt hende hjem og overladt Baronen til Gaspards Omsorg, det var hans trofaste Kammertjener, saa mærkede jeg ret Feberen i mine Aarer, og jeg faldt om paa min Seng saa tung som Stenen, der falder fra Skrænten ud i Havet.

Jeg blev alvorligt syg; jeg havde faaet en Brystbetændelse der i Coudon eller i Turris. I otte Dage laa jeg i Feberphantasier, og der ovenpaa var det mig ikke muligt at reise mig af Sengen, men jeg blev vidunderligt pleiet. Baronen forlod mig næsten ikke, Marquisen og Pasquali kom hver Dag og blev hos mig i flere Timer; la Florade kom saa ofte, hans Tjeneste tillod ham det. En fortræffelig Læge, en Dr. A. fra Toulon, havde havt mig under Behandling. Aubanel og hans Hustru og Svigerinde, tvende Kvinder, fulde af Hjertensgodhed og Kjærlighed, havde ogsaa gaaet om mig. Tyendet havde vist sig opofrende og hengivent. Gaspard, der elskede mig som sin egen Søn, fordi jeg havde

Echo ellers aldrig tillader sig nogen Frivolitet, give Gjenlyd af Tummel- og Latter og Støi af de muntre Skoledrenge, der ile bort i jublende Glæde over at være undslupne de forhadte Enemærker med hele deres Apparat af Nuller og Anmærkninger, disse ubehagelige Frøsorter, af hvilke tynde, gule Spanskrør og røde Babler nedad forskjellige Rygge med en vidunderlig Spirekraft voxe frem. En enkelt Melancholiker sees dog midt i den lystige Skare; han grubler sikkerligen over det Ensidige i hint sproglige Phænomen, at Subjectet netop skal staae i Nominativ; — hvorfor kunde det nu ikke ligesaa godt staae i Accusativ, saa havde han ikke faaet mdl. i Latin, saa var han ikke bleven fristet til at forbande Alverdens Grammatikere, saa var han ikke bleven nødt til at udtømme sig i fæle Gisninger over, hvorvidt Følgen af hin Ensidighed — og hint mdl., — naar han kom hjem, vilde blive den positive Straf: En Dragt Prygl, eller den næsten endnu ubehageligere, negative: ingen Middagsmad, eller muligen — Ha! Rædsel over alle Rædsler — en Combination af det Positive og det Negative.

Vi overlade den grublende Tænker til hans uvisse Skjæbne for at kaste et Blik opad de von Westenske Skolemure, og der møde vi da adskillige Billeder paa den sorteste Fortvivlelse; deres Skjæbne er ikke uvis, den er saamæn tilstrækkelig garanteret. Dommen lyder paa Oversidning til Kl. 5, og Middagsmad kan der altsaa slet ikke være Tale om, hvorimod en Kjæpperyggedands henad Aften, naar Forbryderne vende hjem til de tomme Kjødgryder, er saa sikker som Noget i Verden. Ansigterne presses imod Ruderne for at opfange det sidste Glimt af de forsvindende, lykkeligere Kammerater, der aldeles tankeløst drive nedad Gaden uden at bekymre sig det Mindste om den Misundelse, de ere Gjenstand for, og de ere dog i Besiddelse af en Frihed, som hine Oversiddere i dette Øieblik vurdere lidt høiere end deres Liv; vi tale af Erfaring: en Oversidders Liv kan kjøbes for fire Skilling, og det er endda godt betalt.

Men vi ville forlade al denne Elendighed, at ikke den husmoderlige Læserinde skal blive blød om Hjertet og maaske love sig selv for Fremtiden at holde Middagsmaden varm for sin dovne Søn. Gjør det ikke, min Frue! De har Synd deraf. Straffen vil tabe det Meste af sin Betydning, og Deres Søn vil maaske hele sit Liv igjennem komme til at „sidde over", og det, hvor det dreier sig om væsenligere Ting end: sød Suppe og Carbonade.

Stilheden er lidt efter lidt vendt tilbage paa Gaden, Husene have faaet deres vante, alvorsfulde Præg, det sidste Tornister er forsvundet, Alt er Øde og Tomhed indtil henad 7. Da lever Gaden atter op, idet Klynger af uformelige Skikkelser flagre afsted. Saavidt man af den stærke Indpakning kan skjønne, høre de til det svage Kjøn; med Vished kan man dog ikke afgjøre det, thi der er ikke det Ringeste af en kvindelig Figur tilbage hos disse Flagermus, men vi vide af Erfaring, at Manden altid i sit Ydre beholder noget af det rent Menneskelige tilbage, naar han ikke netop som Grosserer eller Fragtmand tiltræder en Vinterreise. Den høirøstede Latter og Passiaren bestyrker os i vor Formodning. Gaden bliver efterhaanden hel sort af Mennesker, især paa den ene Side; det er en fuldstændig Folkevandring, der gjælder „Paa den anden Side" og Folketheatret. Noget efter 7 er Sværmen forsvundet for dog atter at forstyrre Gadens Fred omtrent Kl. 10.

Vi have ikke villet føre Læseren ind i Theatret, da der ikke egentlig er morsomt derinde. En enkelt Ynder af Pantomimens støiende Lystighed og Uddeling af Prygl til Høire og Venstre kan maaske more sig over de „forlorne Mulatter" og den øvrige forlorne Herlighed, men Andre ville næppe finde noget Udbytte derinde; og desuden er det jo Gaden og ikke dens Mysterier, vi her have villet belyse.

Klokken er nu bleven 10, og alt Liv har forladt Stedet. Kun den enlige Politibetjent og de dæmpede Toner fra en hermetisk tillukket Dandsebod kunne overbevise den tilfældige Veifarende om, at Nørregade ikke er en Stump af et eller andet udgravet Pompeji.

Qvadrupelalliancen*).

En ung Mand med en graa Hat paa tre Haar traadte netop indad Porten; i Følge med sig havde han et Bybud, der slet ikke syntes at sukke under Vægten af sin Byrde.

„Maa jeg spørge Dem, Høistærede," sagde han til Portneren, der gik ham imøde, „er Leiligheden tom?"

„Endnu ikke, min Herre, men det vil ikke vare længe. Den forrige Leier er netop gaaet hen for at hente en Flyttevogn. Forresten kunde Herren maaske lade sine Meubler staae her i Gaarden saalænge."

„Jeg er bange for, at det skal begynde at regne," bemærkede den unge Mand, idet han ganske rolig stak Enden af en lille Bouquet Violer i Munden, „mit Bohave kunde let tage Skade. — Bybud!" tilføiede han, idet han henvendte sig til denne Personlighed, der i en Rem over Ryggen havde anbragt forskjellige Gjenstande, hvis egentlige Betydning Portneren ikke ret kunde forklare sig; „sæt mine Sager her i Forhallen, vend dernæst tilbage til min tidligere Bopæl og hent der, hvad der endnu maatte forefindes af Kostbarheder og Kunstgjenstande."

Bybudet satte derpaa forskjellige skizzerede Malerier, der vare omgivne af Rammer paa en 6—7 Fod, opad Muren.

„Se nu der engang," udbrød den unge Mand, idet han pegede paa en Rift i et af Stykkerne, „der har De slaaet mig mit store, venetianske Speil itu; maaske De er saa god at passe lidt bedre paa næste Gang. Især maa De være meget omhyggelig med mit Bibliothek."

„Gud ved, hvad han mener med sit store, venetianske Speil," mumlede Portneren, der saa lidt mistænkelig hen til Malerierne; „jeg seer ikke noget Speil, men det er vel ogsaa kun Commers; for jeg seer ikke Andet end Skjærmbrædter. Nu vil det vise sig, hvad der kommer næste Gang."

„Mon jeg ikke snart skulde kunne gjøre mig noget Haab om Værelset; Klokken er halvet, og nu vilde jeg nok kunne flytte ind."

„Jeg troer ikke, det kan vare længe," mente Portneren, „men forresten gjør det da ikke Noget endnu, siden Deres Meubler ikke ere komne," tilføiede han med meget Eftertryk paa de sidste Ord.

Den unge Mand vilde netop svare herpaa, da en Ordonnans kom ind i Gaarden. „Hr. Bernard?" ytrede denne spørgende og trak med det Samme et Brev op af en stor Lædertaske, der hang ham over Skulderen.

„Det er her," sagde Portneren.

„Her er et Brev til ham; maaske De vil give mig en Qvittering for Modtagelsen?"

„Undskyld, at jeg gaaer fra Dem," sagde Portneren til den unge Mand, der utaalmodig gik op og ned i Gaarden, „men her er et Brev fra Ministeriet til Værten, Hr. Bernard, og det maa jeg op med til ham."

Da Portneren kom op til ham, var han just ifærd med at barbere sig.

„Hvad vil De nu, Durand?"

„Hr. Bernard," svarede denne, idet han tog sin Hue af, „der er en Ordonnans dernede, som bragte dette Brev fra Ministeriet." Han rakte Bernard Brevet, som var forseglet med Krigsministeriets Segl.

„Hvad seer jeg!" udbrød Bernard, der blev saa bevæget, at han nær havde skaaret sig med Barberkniven, „fra Krigsministeriet — det er min Udnævnelse til Ridder af Æreslegionen; den har jeg saamæn længe nok søgt om; endelig yder man mig Retfærdighed. — Vent lidt, Durand," tilføiede han, idet han ledte i Vestelommen, „her har De en Daler, som De kan drikke op paa min Sundhed; naa! jeg har ingen Penge hos mig — De skal strax faae den, vent et Øieblik."

Portneren blev saa forbauset over denne Mandens mærkværdige Ædelmodighed, som han aldrig før havde sporet, at han i Distraction satte Huen paa Hovedet igjen; og Bernard, som til andre Tider vilde have følt sig frygtelig oprørt over en saadan Insubordination, lod i dette Øieblik slet ikke til at bemærke den. Han tog sine Briller paa, brød Seglet med den høitidelige Alvor, der vilde sømmet sig for en Vizir, som modtog et Firman fra Sultanen og læste Epistlen.

Saa snart han havde læst de første Par Linier, fortrak hans Aasyn sig, hans smaa Øine gnistrede, og lidt efter lidt trak der tættere og tættere Skyer op paa hans Pande — man kunde næsten fristes til at troe, at Mandens Corpus var ifærd med at skulle rystes af et indvendigt Jordskjælv. Indholdet af dette Brev, der var forsynet med Krigsministeriets Segl og bragt af en Ordonnans, der ovenikjøbet havde forlangt Qvittering for Modtagelsen, var Følgende:

„Høistærede Hr. Vært!"

„Høfligheden, der, hvis man kan troe Mythologien,

*) Uddrag af „Scènes de la Bohême" par Henry Murger.

Jeg førte ham lige til Marquisens Dør, og da jeg ikke vilde forstyrre deres første Møde, løb jeg til Cairo for der at faae Ild i Ovnen og Senge gjorte istand; men Fru d'Elmeval havde tænkt paa Alt. Til Trods for det slette Veir havde hun været der ti Gange om Dagen. Værelserne vare iorden og vel opvarmede. Det Værelse, der var bestemt for mig, og som jeg selv ikke havde skjænket en Tanke, da jeg ikke mente at ville benytte det mere end høist et Par Dage, var ligesaa omhyggeligt udstyret som Baronens. En Tjener og en Kokkepige vare fæstede. Middagsmaden var serveret, og Baronen behøvede blot at tage sine Morgensko paa for at være ganske som hjemme. Prægtige Blomster duftede En overalt imøde.

Jeg vendte nu tilbage til Tamaris for at hente Baronen, da jeg vidste, at han var sulten; han havde just overtalt Marquisen, fra hvem han kun daarligt kunde skilles, til at spise sammen med sig og tage Paul med."

De tre Landsteder Tamaris, Cairo og Pasquali vare indbyrdes forbundne gjennem de til dem hørende Hegn. I Løbet af fem Minutter kunde man komme fra det ene til det andet. Hvilket herligt Liv! — naar blot ikke Erindringen om La Florade havde forstyrret Tanken om dets Vedvaren.

Det var mig næsten som en Drøm, umiddelbart efter det omhandlede Ophold i Turris at sidde her i en varm og veloplyst Sal og spise sammen med Marquisen og Baronen. Men jeg erindrede mig mine Reflectioner i Turris, jeg kjendte nu Faren, og jeg vidste, at jeg burde flye. Hverken Marquisen eller Baronen anede min Beslutning, og jeg lod ogsaa, som om jeg ganske delte deres Glæde over det behagelige Naboskab og Samliv. Jeg mente ikke, at jeg burde forstyrre deres Glæde. Et Brev fra mine Slægtninge skulde være mig et Paaskud til at reise, men jeg vilde ikke tale om, at jeg ikke kom tilbage.

Ogsaa Marquisen lagde Mærke til mit lidende Udseende; hun udspurgte mig flere Gange med megen Deltagelse, og det forekom mig ogsaa,

Han saa paa mig med Rædsel og Mistillid. Han forstod rigtignok ikke Talemaaderne, men der er visse Udtryk og Formler, som, skjøndt de ikke høre til noget bestemt Sprog, dog tildels ere fælles for alle disse Egnes Sortekunstnere, og det, at jeg kjendte dem, vakte hans Ærefrygt for mig.

„Hvor vil De nu hen?" spurgte han mig.

„Det er Dig, der skal svare mig," sagde jeg med Bestemthed; „hvor vil Du hen?"

„Til et Sted, som Du ikke kjender," svarede han med en vis Ængstelse i Stemmen, der kun slet harmonerede med den Dutten, som han troede sig nødt til at adoptere.

„Intet Sted er mig ubekjendt," svarede jeg, idet jeg nok ønskede at blive lidt bekjendt med disse Mysterier.

„Hvad hedder da det Sted, som er her ligeoverfor, midt imellem la Seyne og Tamaris?"

„Landstedet Roque."

„Hvor langt er der derhen?"

„Ad Veien er der syv Mil."

„Hvem boer der?"

„En smuk Pige."

„Hvad Ønske har hun vel?"

Nu blev jeg lidt forvirret, thi paa samme Tid disse Spørgsmaal overraskede mig, gjorde Svarene øiensynlig et endnu større Indtryk paa Spørgeren. Efter et Øieblikś Tøven svarede jeg dog: „Den unge Pige vil have en Elskovsdrik, fordi hun vil elskes."

„Hvem skal da drikke den?"

„En Søofficier."

„Som hedder —?"

„Ved Du selv, hvad han hedder?"

„Ja! hans Navn begynder med la."

er Stamfader til en anstændig Opførsel, byder mig at underrette Dem om, at jeg seer mig i den sørgelige Nødvendighed, aldeles at maatte give slip paa ethvert Haab om at kunne gjøre Fyldest ligeoverfor den Lov, der befaler En at betale sin Leie, naar man NB. skylder den. Ligeindtil imorges har jeg næret det skjønne Haab, at jeg skulde kunne høitideligholde denne Festdag med tre Qvitteringer i min Lomme — latterlige Haab! vanvittige Illusion! Alt imedens jeg slumrede sødt paa min gode Bevidstheds Hovedpude, kom Tilfældet — paa Græsk τυχή — og forstyrrede mit Haab. Forskjellige Speculationer, paa hvilke jeg havde indladt mig — Gud holde sin Haand over Kornpriserne! — have endnu ikke bragt mig noget Resultat, og af de forskjellige større Summer, paa hvilke jeg havde gjort sikker Regning, har jeg til Dato kun seet tre Frcs, og dem har jeg endda laant. Jeg vil ikke tilbyde Dem disse tre Frcs. — Men der vil komme lysere Tider for vort elskede Fædreland og for mig — tvivl ikke derpaa, Hr. Vært. Og saasnart de komme, iler jeg til Dem for at fortælle Dem det og tillige for at indløse de Kostbarheder, som jeg har efterladt som Pant, Ting, som jeg herved anbefaler til Deres — og Lovenes — Varetægt, og De erindrer nok, at Loven ikke tillader Dem Salget af et sligt Pant førend om et Aars Forløb, ifald De ikke forinden skulde være kommet i Besiddelse af den Sum, for hvilken De nu staaer debiteret i min Retskaffenheds Hovedbog. Særligt anbefaler jeg Dem mit Fortepiano og dernæst den Commodeskuffe, i hvilken der befinder sig henved en 60 Haarlokker i alle Farvenuancer, Lokker, som ere blevne berøvede Gratiernes Pande ved Hjælp af Amors Sax.

Høistærede Hr. Vært! Jeg overlader Dem nu Dispositionsret til det Locale, som jeg i længere Tid har været Hersker over.

Dette til Fuldmagt under min Haand og mit Segl.

Alexander Schaunard."

Da Bernard havde gjennemlæst Brevet, som Kunstneren havde skrevet hos en af sine Venner, der var ansat i Krigsministeriet, rev han det itu med Raseri, og da hans Øine i det Samme faldt paa Durand, som ventede paa den udlovede Douceur, spurgte han ham grovt, hvad han vilde.

„Jeg venter, Hr. —"

„Hvorpaa?"

„Den Drikkeskilling, Herren — i Betragtning af den gode Efterretning —" stammede Portneren.

„Reis Fanden i Vold! — er han gal, at staae her med Huen paa i Stuen?"

„Men Hr. —"

„Ikke et Muk siger jeg — pil af! nei vent! Gaa med mig op til denne Skurk af en Kunstner, som flytter uden at betale."

„Hr. Schaunard?"

„Ja naturlig! — Og hvis han har flyttet en eneste Trævl ud, saa smider jeg Dem paa Porten, forstaaer De? — jeg — smider — Dem — paa — Porten!"

„Men Hr. Schaunard," tillod den arme Portner sig beskeden at bemærke, „er slet ikke flyttet. Han er blot gaaet bort for at hente Penge og en Flyttevogn."

„Flyttevogn!" skreg Bernard, „skynd Dem, — løb! Han er vel allerede halvt ude med Meublerne. Det er en Snare, han har lagt for Dem for at faae Dem afveien, gamle Fæhoved!"

„Men, Hr. Bernard dog — gamle Fæhoved!" klynkede den ulykkelige Portner, der hverken vidste ud eller ind ligeoverfor denne sin Herres olympiske Vrede.

Saa saare de kom ned i Gaarden, blev Portneren antastet af den unge Mand med den graae Hat.

„Hør Portner! kan jeg nu ikke snart flytte ind i min Leilighed? — Maa jeg spørge Dem, er det ikke idag den 8de April? — er det ikke her, at jeg har leiet? — har jeg givet Dem Penge paa Haanden eller ikke?"

„Undskyld, min Herre," tog Bernard tilorde, „jeg er ganske til Deres Tjeneste. Durand! jeg skal selv tale med Herren; gaa De derop og se, om ikke denne Slyngel, denne Schaunard, er kommen tilbage; De lukker ham inde, hvis han er der, og henter øieblikkelig Politiet."

Durand løb opad Trapperne.

„Tillad mig, Høistærede," sagde nu Værten videre, idet han bukkede for den unge Mand, „med hvem har jeg den Ære at tale?"

„Jeg er Deres nye Leier; jeg har leiet et Værelse her paa 6te Sal, men jeg begynder at frygte for, at det ikke er ledigt."

„Det gjør mig meget ondt, men der er opstaaet en lille Vanskelighed imellem den forrige Leier og mig, Værten —"

„Hr. Bernard! Hr. Bernard!" raabte Durand pludselig fra et Vindue høit oppe i Huset, „Hr. Schaunard er der ikke, men hans Værelse er der — og skjøndt jeg er et gammelt Fæhoved, saa skal jeg dog sige Dem, at han ikke har flyttet en Stump ud, ikke en Trævl!"

„Nu skal jeg komme," svarede Bernard; „De er nok saa god at vente lidt, saa skal Portneren flytte alle Meublerne ud, som den forrige Leier har ladet staae, da han ikke kunde betale. Om en lille halv Time skal Alt være iorden til Deres Modtagelse, og da Deres Meubler endnu ikke ere komne —"

„Jeg be'er om Forladelse, min Herre," udbrød den unge Mand med ophøiet Ro.

Bernard stirrede og stirrede, men kunde ikke faae Øie paa Andet end de store Skjærmbrædter, som alt havde foruroliget Portneren.

„Der skal De blot see," sagde den unge Mand, idet han stillede de forskjellige Rammer op og lod Bernard ane det Indre af et prægtigt Palads med Statuer, Basreliefs og store Malerier.

„Men Deres Meubler —?" spurgte Bernard.

„Kan De da ikke see?" spurgte han, idet han pegede paa de kostbare Divaner, som befandt sig rundtom i Paladset, der var kjøbt ved en Theaterauction over Coulisser og andre Theaterreqvisitter.

„Jeg haaber da," sagde Værten med megen Alvor, „at De har Meubler, der ere mere reelle end disse? De kan jo nok begribe, at jeg maa have nogen Sikkerhed for min Leie?"

„Naa! Og et Palads skulde ikke være Sikkerhed nok for en Smule Kvistværelse?"

„Nei, min Herre, jeg forlanger Meubler, virkelige Mahognitræesmeubler!"

„Og dog er der en af de Gamle, der har sagt: „Hverken Libanons Cedre eller Guld og Ædelstene kunne gjøre et Menneske lykkeligt!" — Desuden kan jeg nu ikke udstaae Mahognitræ, det er et simpelt Stof, Alverden har det i sin Stue."

„Men, Noget maa De dog have, hvad det saa er af?"

„Nei, det fylder blot op."

„De har ingen Seng, ingen Stole?"

„Seng! nei, jeg hviler paa mine Laurbær! — Stole! jeg stoler paa Forsynet."

„Maa jeg spørge Dem, hvad De er?"

Netop nu kom Bybudet tilbage for anden Gang. Blandt de Gjenstande, han bragte med sig, saaes ogsaa et Staffeli.

„Hr. Bernard!" brølede Durand med Forfærdelse og pegede paa Staffeliet.

„Han er Maler!" —

Correspondance.

Hr. M. Hvis De skulde gjøre flere „Fremskridt", er det rimeligt nok, at vi ville kunne benytte Noget af Dem.

Hr. Chr. Altfor ubetydeligt.

T — x — m. 2 à 3 Rd. Spalten for Poesi og 2 à 3 Sk. Linien for Prosa. Hvorfor har De ikke forlængst sendt os Bidrag? — Det Indsendte vil altsaa blive benyttet.

Tilskuerens Album.

Da der er skeet et Uheld med det første Billede, hvilket det var for sent at redressere, da det ikke var færdigt før om Lørdagen og alt var bebudet i Bladet, bede vi vore Læsere om Undskyldning herfor, idet vi tillige meddele, at der med næste Numer vil komme en anden litographeret Haandtegning, som, vi sikkert haabe, skal blive heldigere.

Udgivet og forlagt af F. W. Thomsen. — J. Cohens Bogtrykkeri.

„Og ender med de."

„Og Midten af det?"

„Er Flora, ikke sandt?"

„Hun har altsaa ogsaa henvendt sig til Dem?"

„Nei, men jeg ved det nu."

„De taler ikke Sandhed; hun har sendt Dem ud for ogsaa at samle Urter og udtale Besværgelser. Hvor er Deres Urter og Deres Aske?"

„Her!" svarede jeg, idet jeg med en Markskrigers Praleri pegede paa min Pande, men han tog Alt for gode Varer.

„Ja saa?" ytrede han med dyb Melancholi, „saa kan jeg gaae hjem og lægge mig."

„Jeg er nok kommet Dig lidt paatvers, ikke sandt?"

„Aa, det er ligemeget," svarede han haanlig, „jeg har faaet mine Penge — men skulde ellers Nogen blande sig heri —" og han smuttede bort med en Kats Behændighed og knurrede, saalænge jeg kunde høre ham.

Jeg bestemte mig til at tilbringe Natten i Turris, alt imedens jeg gik og tænkte paa dette underlige Møde og paa den mærkværdige Overtro, der laa til Grund for alle disse Sortekunster. Jeg tænkte ogsaa paa denne La Florade, som jeg vilde flye, men som endogsaa forfulgte mig der, hvor jeg troede mig allersikrest. Pludselig begyndte det at blæse, stærkere og stærkere, og jeg søgte derfor Ly i en gammel Hytte, der forresten var beboet af gjæstfrie og nette Folk. Familiefaderen var Opsynsmand i et Glasværk, der laa nede ved Landsbyen.

Stormens Hylen og den Ophidselse, jeg var i, forbød mig at sove. Halv ubevidst laa jeg og tænkte paa Tamaris, der var stærkt udsat for Stormens Raseri, da den laa paa en Halvø. Jeg tænkte paa hin unge Moder, der nu vaagede for at kunne gjennemgaae de Pensa, som hendes Søn havde for til næste Dag, han, der nu laa og sov saa trygt under hendes ømme Beskyttelse. — Men var hun ogsaa virkelig ene, denne fromme, herlige Kvinde? Var hun ikke bestandig beleiret af nye Venner?

Var La Florade der ikke og Pasquali og saamange Andre? — Og paa Toppen af Coudon brændte maaske endnu lidt af den Ild, der skulde gjenoplive Flammen i La Florades Hjerte for den stakkels Nama.

Da jeg vaagnede næste Dag, var Coudon forsvundet; Landsbyen var helt omgiven af Taagemasser. Regnen strømmede ned. Ingen vovede sig ud. Provencalerne sukke bestandig efter den velsignede Regn, og naar den saa kommer, overvælder den dem med sine Masser.

Det var ikke muligt at komme til Toulon. Jeg maatte i tre Dage og Nætter tilbringe min Tid i en mørk og fattig Hytte uden en eneste Bog eller Nogetsomhelst, der kunde forkorte Kjedsommeligheden. Jeg brugte min Tid til Selvoverveielse. Naturen kan være god nok og være en herlig Moder for os, men den evindelige Bevægelse ude i den sætter ogsaa Sindet i Bevægelse; nei, en nødtvungen Hvile bringer os til at gaae i os selv og bringer vort Sind i Ligevægt; det lærte jeg i Hytten der i Turris. Man fik snart at vide, at jeg var Læge, da jeg passede de Syge der i Huset, og den tredie Dag, da Regnen sagtnede noget, strømmede hele Landsbyen til for at søge Raad. Jeg afventede ikke engang Regnens Ophør, thi Baronen vilde jo komme om Aftenen, hvorfor jeg leiede en Hest, fik en Kappe at laane og skyndte mig til Toulon for at faae fat i en lukket Vogn, der kunde bringe min gamle Ven til Tamaris ad Veien langs la Seynes Rhed. —

Saasnart Baronen havde omfavnet mig, betragtede han mig nøiere: „Hvad feiler Du? thi Du er syg."

„Paa ingen Maade, min faderlige Ven."

„Jo vist. Du er jo meget forandret. Hvor har Du været?"

„Jeg har i tre Nætter ligget i en meget slet Seng og derpaa redet fire Mil paa en meget slet Hest i et meget slet Veir, det er det Hele."

Han maatte lade sig nøie med dette Svar, men jeg saa godt, at han paa hele Touren blev ved at betragte mig med ængstelig Bekymring. Jeg maa øiensynlig have seet meget daarlig ud.

Tilskueren.

Nr. 24. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. Søndagen den 16de Juli. Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ℛ 8 β Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. 1865.

Stillebenstykke.

Ved Vinduet sad de, vor Mo'er og vor Fa'er
Med Skovfogdens Søren i lun Passiar.
Men længer tilbage i Tusmørket sad
Jeg med Møllerens Anders og hviskede glad.

Han havde mig aabnet sit elskende Bryst,
Jeg boede derinde i Sorg og i Lyst;
Han trykked' min Haand, medens kjærligt og mildt
Han talte saa sødt, og han kyssed' saa snildt.

Men som jeg nu just specúlerede paa,
Hvad han havde sagt, saa gik Talen istaa.
I Stuen blev der saa stille og tyst,
Jeg fast kunde høre mit bankende Bryst.

Saa skreg denne Søren, det lystige Skind:
„Nu røg der en Skræder i Helvede ind!
Naar blot det nu ikke var halte Jens Jen,
Saa faaer jeg vel aldrig min Frakke igjen."

Vor Mo'er vidste bedre om Tingen Besked:
„Aa Snak, lille Søren! nei tro mig, jeg ved:
Naar Folk sidde tause med tankefuldt Sind,
Da svæver en Engel i Værelset ind."

Vor Mo'ers Forklaring den huer mig bedst,
En Engel forleden jeg saa hos vor Præst;
Han stod paa Schatollet, og Amor han hed —
Han saa til os Smaafolk iaftes herned.

A. N.

Hjemme og ude.

Flere af de mexicanske Provindser ytrede snart en levende Misfornøielse med Santa Annas Regering, og Texas erklærede sig uafhængig i Aaret 1835. Præsidenten førte en stor Hær mod Texanerne, men blottede ved denne Leilighed ganske sin Mangel paa Feltherredygtighed og blev endelig tagen tilfange. Føderalismen tiltvang sig i Bustamentes Person den ledende Magt, men maatte efter tre Aars Forløb vige Pladsen for den løsladte Santa Anna, der 1839 atter erholdt Præsidenturen. Hans Vilkaarlighed viste sig atter i sit gamle Omfang og tilføiede en Del af den franske Krones Undersaatter en alvorlig Overlast. Det kom til en Conflict med Louis Philips Regering, der 1840 gik over til Krig. Prindsen af Joinville landede i Spidsen for en Escadre ved Vera Cruz, men den mexicanske General Aristas bragte Expeditionen til at strande. Santa Annas Overmod steg ved dette heldige Udfald, der ikke skyldtes ham, og hævdede efter en kort Fraværelse sin Plads lige indtil Aaret 1845. Men da reiste et mægtigt Parti, under General Herreras Anførsel, sig imod ham. Landets Tilstand var ogsaa geraadet i den største Elendighed under hans Herredømme. Hele Administrationen og Finansbestyrelsen røbede en forbausende Uorden. Præsidenten havde bortødslet Statens Indtægter paa Hærens Officierer for at skaffe sig trofaste Tilhængere, og det taabelige Forbud mod Udførsel af ædle Metaller viste de fordærveligste Følger. Armeen talte ved Slutningen af Santa Annas Regimente 120 Generaler og 30000 Officierer, men kjendte desuagtet hverken til Disciplin eller Orden. Herrera tvang Præsidenten til Flugt, men, da den nordamerikanske Unions Fordring paa Texas fremkaldte en Krig mellem Regeringen i Washington og Mexiko, blev Veien atter banet for Santa Annas Tilbagekomst. Det militaire og clericale Parti indkaldte ham, stillede ham i Spidsen for Hæren og lagde endelig Dictaturen i hans Haand. Men hans Foranstaltninger til Landets Forsvar vare yderst uheldige, og da Hovedstaden i September 1847 faldt i den amerikanske Hærs Hænder, maatte Santa Anna ilsomt undflye. Han opholdt sig nu i sex Aar paa Øen Jamaica, men kastede ved sine Intriguer Forvirringen ind i sit Fædreland. Santa Anna blev endelig 1853 opfordret til at tage den uindskrænkede Magt og førte nu Herredømmets Tøiler i to Aar.

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Girondens Ministerium bestod ikke af Partiets udmærkede og bedst begavede Mænd, men talte snarere underordnede Talenter, hvis Navn ikke knyttede sig til nogen overordenlig Handling. De vare alle mere eller mindre Deltagere i de politiske Sammenkomster hos Fru Roland, hvis store Indflydelse uafbrudt gjorde sig gjældende, men de havde hverken der eller i det offentlige Liv formaaet at vække Mængdens Interesse. Derfor var Valget af disse Ministre, som skyldes Brissot og Johanne Roland i Forening, langtfra heldigt, ja i dette kritiske Øieblik ligefrem fordærveligt. Brissot gik ud fra den falske Forudsætning, at han tilligemed sine Partifæller vilde kunne herske i større Tryghed, naar den udøvende Magt blev lagt i Hænderne paa Mænd, der som blotte Redskaber realiserede hans Planer; Fru Roland følte sig lykkelig ved Tanken om Ægtefællens nærforestaaende Ophøielse og tiltraadte Brissots Anskuelser. Bitre Skuffelser ventede imidlertid begge. Frankrig trængte netop nu, da Krigen stod for Døren, til en energisk, villiefast Styrelse, til Enhed i de ledende Tanker og Udholdenhed i de fattede Beslutninger, men vilde blive udsat for de skrækkeligste Rystelser, hvis Vankelmod og Halvhed i Raad og Daad traadte istedet. Desværre blev det netop disse sidste Egenskaber, som charaktiserede det girondinske Ministerium, der i politisk

lighed forbi imellem dem, og han begyndte atter et Liv, som ikke just foryngede ham.

Yvonne følte sig forladt, udenat hun forstod Grunden. Hun var Moder og sørgede derfor vel ikke saa dybt, da alle hendes Følelser concentrerede sig om hendes Barn. Hun vilde ud paa Landet med det for der at hellige det hvert Øieblik af sit Liv, men Marquis'en hadede Landet, og da han bestandig nærede Haabet om at skulle komme til at indtage en høi Stilling, sørgede han for, at hans Hus altid var fuldt af Gjæster. Da han syntes, at Marquisen vel var skikket til at gjøre Honneur som Værtinde, tillod han hende paa samme Tid at passe sine egne Interesser og hans Fornøielser. Februarrevolutionen forstyrrede alle hans Drømme og tilføiede ham et dræbende Slag. Han mistede al den Energi, der tidligere havde holdt ham oppe, Han prøvede paa at blive Republikaner stik imod sin Overbevisning; han gik tilsidst halvveis fra Forstanden, blev syg og derpaa fra Dag til Dag mere lunefuld, bitter, despotisk og ulykkelig, og saa gjorde han ovenikjøbet enhver af sine Omgivelser ligesaa ulykkelig som sig selv, og det er ethvert Menneskes endelige Lod, naar det slet ingen Følelser har, der kan bringe os til at tilgive dets Laster. Men dette endelige Lod kan være overmaade uendeligt — Marquis'en henslæbte mere end sex Aar paa denne Maade, udenat han kunde enten leve eller døe. Hans Hustru udholdt Alt med en uforstyrrelig Taalmodighed og Opofrelse. Paa Grund af de Forsøg, han gjorde paa at fæste sig til det nye Regimente, saa han sig forladt af alle dem, der havde været hans Venner under det gamle. Han forlod aldrig Paris, da han lige til det sidste Øieblik nærede Haab om, at han skulde blive Noget, faae nogen Indflydelse, ligegyldigt hvilken. Til Trods for Marquisens Bestræbelser for dog at knytte Nogle til ham, som kunde adsprede ham, var han bestandig ensom og forladt, thi virkelige Venner havde han aldrig havt, og da den rige, høibaarne Marquis omsider døde midt

Sygdommen havde svækket mig, eller fordi jeg virkelig havde vundet Seir over min Lidenskab; men jeg kunde nu see Marquisen uden Forvirring og tale med hende uden at behøve at lægge Baand paa mig selv. Imidlertid kunde jeg ikke lade, være at bemærke, at man lod til at have lært mig at kjende udenad.

I de tre Uger, der vare forløbne, havde Frøken Roque temmelig regelmæssigt besøgt Marquisen. La Florade havde ikke været hos hende, men de havde mødt hinanden, først hos Pasquali, senere hos Baronen, thi da Lieutenanten var kommen for at see til mig, da Sygdommen var paa sit Høieste, havde min gamle Ven modtaget ham som en Fader og opfordret ham til ret ofte at besøge sig. La Florade behagede Baronen — og hvem behagede han ikke? Hans Hjerte lyste ud af hans Øine og af hans Ord. Alt dette fortalte man mig i al Simpelhed, men der var Noget, som man skjulte for mig, og som man ikke vilde sige, og det var Resultatet af Marquisens og La Florades Samtale angaaende Frøken Roque. Hvad havde den ført til? — I hvad Forhold stode nu disse Tre til hverandre? Jeg besluttede mig til at forhøre mig hos Baronen, idet jeg vilde fremhykle en ligegyldig Nysgjerrighed, som dog var noget ganske Andet.

„Jeg skal betroe Dig en Hemmelighed," sagde han, „som dog angaaer Dig indirecte. Frøken Roque er kun Frøken Roque i Kirkebogen i Marseilles, thi hun er født, som det deraf fremgaaer, førend hendes Moder nogensinde havde seet den afdøde Hr. Roque. Det er nu tilstrækkeligt constateret, og der er altsaa ikke Noget derved at bemærke, men det kunde nok være, at hendes rette Fader tillige havde været Din Ven, La Florades."

„Hvad siger De? udbrød jeg, „La Florade skulde være Namas Broder?"

„Sandt eller ikke," svarede Baronen, „La Florade lader til at være overbevist derom."

Dygtighed stod lavt, men som udmærkede sig ved ethisk Renhed og uplettet borgerlig Vandel, naar maaske en eneste eventyrlig Personlighed undtages. — Kong Ludvig XVI valgte da, rettende sig efter de af Brissot i „Patriote français“ givne Anvisninger, følgende sex Mænd til sine nye Raadgivere: Roland blev Indenrigsminister; Clavière, Duranton, Degrave og Lacoste modtoge Finans- Justits- Krigs- og Marinedepartementet; den udenrigske Portefeuille tildeltes Dumouriez. Blandt disse var det navnlig den første og sidste, som fik nogen overordenlig Betydning. Vi have i det foregaaende betragtet Roland; det vil nu være nødvendigt at kaste et flygtigt Blik paa Dumouriez. Denne Mand, som nedstammede fra en provençalsk Familie, helligede sig i sin unge Alder Militairtjenesten og blev Lieutenant i Cavalleriet. Han deltog under den berygtede Maréchal Soubise i Syvaarskrigen og anvendtes efter Freden af Ludvig XV til hemmelige diplomatiske Sendelser, som denne Fyrste iværksatte mod Ministrenes Vidende. Dumouriez kjæmpede seirrigt paa Corsika mod Frihedshelten Paoli og laante derpaa det ulykkelige Polen sin Arm mod Ruslands Overmagt. Som Commandant i Cherbourg tilbragte han derpaa en Række Aar i Fred og fordybede sig i Studiet af Krigsvidenskaberne. Da Revolutionen udbrød, sluttede han sig uden Betænkning til den; men hans Begeistring for dens Grundsætninger var mere tilsyneladende end sand. Dumouriez besad en levende Aand, et hurtigt Nemme, stor Ærgjerrighed og en vindende Personlighed, men byggede ikke paa noget fast Grundlag. Han forenede sig med Girondinerne, fordi disses Kundskab og Veltalenhed tiltalte ham; han gjorde dog ingenlunde deres Anskuelser til sine egne, men bragte dem idetmindste til at troe det. I sin Sjæls Inderste hang han ved Monarchiet, men foretrak, som Eftertiden vil vise, Huset Orleans for Bourbonnerne. Dumouriez søgte imidlertid at staae paa en god Fod med alle Partier for saa hurtigt som muligt at forskaffe sine Talenter Anvendelse, men godtgjorde snart, at Statsmandens Virksomhed ikke passede sig for ham. Det var ikke i Diplomatien, men paa Valpladsen, at denne mærkelige Mand skulde høste sin Hæder. Dumouriez var, som Lamartine aandrigt bemærker, ikke Grundsætningens, men Leilighedens Helt, han var ligesaa skikket til at være Vellystning som Philosoph, Partigænger som Fædrelandsven, Arristippos som Themistocles og Scipio som Coriolan. Det ligger i Sagens Natur, at et Ministerium, som indesluttede to saa diametrale Modsætninger som Dumouriez og Roland, ikke kunde optræde med Enhed og Kraft, men bar Undergangens Stempel paa sin Pande.

Girondinerne vilde Krigen og Republiken; deres Ministre havde altsaa den bydende Forpligtelse at virkeliggjøre disse Formaal. Det beroede nu kun paa dem at fremkalde Bruddet med Udlandet i samme Øieblik, som de overtoge Magten, og umiddelbart derefter tvinge den svage Konge til at frasige sig Thronen for at virkeliggjøre deres ulykkelige Drømme. Men pludselig bemærker man en besynderlig Raadvildhed hos de nye Ministre. Disse Mænd, der fra Livets borgerlige Stillinger paa engang vare løftede op til Samfundets Spidser, bleve ligesom forlegne, da Ansvaret for Statsstyrelsen lagdes paa deres Skuldre. De gik med freidigt Mod, med Sjælen opfyldt af store, vidtsvævende Tanker fra Fru Rolands Salon til Statsraadet; men de vendte tilbage fra den første Forhandling hos Ludvig XVI med Hjertet gjennemtrængt af Medfølelse for den ulykkelige Monarch. Billedet af den antike Republik, som havde foresvævet og fortryllet dem, førend de bestege Magtens Tinde, blev pludselig fortrængt af en varm Interesse for det constitutionelle Kongedømmes Bevarelse. Dette Omsving i de politiske Anskuelser vidnede om Girondinernes Humanitet, thi det var væsenlig Kongens Personlighed, som fremkaldte det, men det afslørede tillige en dybere Spaltning i Partiet, hvis ene Del saaledes indesluttede Republikanere af rodfæstet Overbevisning, medens den anden rummede Følelsespolitikere, der lode sig lede og beherske. Lamartine har i „Girondinernes Historie“ og Carné i sin Fremstilling af „Bourgeoisiets Optræden i den franske Revolution“ ganske vist betonet dette midlertidige Principskifte hos de nye Ministre, men vi savne hos dem begge en grundig Paavisning af de herhen hørende særlige Kjendsgjerninger. Man behøver imidlertid blot at lytte til de Ord, som Ministeren Roland udtalte for sin Hustru lige efter Overtagelsen af Indenrigsdepartementet, og man vil heri forgjæves søge at gjenkjende den strenge Republikaner. Der aander en royalistisk Tænkemaade igjennem dem, og deres Vigtighed er af saameget desto større Betydning, som det sandsynligvis ikke blot var hans egen, men tillige samtlige Collegers Stemning, han aabenbarede. „Man kjender ikke Kongen,“ sagde han, efter Lamartine, til Johanne, „han er en svag Fyrste, men den fortræffeligste Mand; han mangler ikke gode Hensigter, men savner gode Raad. Kongen elsker ikke Aristokratiet, han føler varmt for Folket. Det er Ludvig XVI's Opgave at hidføre en Overenskomst mellem de monarchiske og republikanske Statsformer. Vi ville ved Forsonlighed bringe ham til at elske Forfatningen, og det vil være lettere for os at regere, naar Kongen ved at følge vore Raad tilbagevinder den tabte Folkeyndest. Ludvig XVI's gode Natur har Thronen ikke kunnet fordærve; han er hverken indskrænket eller fuldkommen, men har en klar Forstand og Eftertanke. Omstændighederne synes nu at have gjort et dybt Indtryk paa Kongens Sjæl. Revolutionens Nødvendighed er endelig gaaet op for ham; det er da en Pligt at overtyde ham om dens Mulighed. I vore Hænder vil Ludvig XVI tjene Bevægelsen bedre end nogen anden Borger i Frankrig; ved at oplyse ham kunne vi samtidigen tjene Monarchiets og Nationens Interesser. Kongen og Revolutionen maa være forenede i os.“ — Idet Girondens Ministre beherskedes af disse velvillige Følelser for det synkende Kongedømmes Repræsentant, var det naturligt, at de bøiede af fra den Vei, de oprindeligt havde foresat sig at betræde. Man sporede i lang Tid hverken deres Forkjærlighed for Republiken eller Lyst til Krigen; de syntes at være blændede af Thronens Purpur. De girondinske Blade standsede endog deres Angreb paa Kongen, og man begyndte at forbauses over det nye Cabinets Holdning. Men da opbøde Brissot, Vergniaud og Fru Roland pludselig deres Kraft og dreve Ministeriet ind i det Spor, som, de vilde, skulde følges. Jacobinerne, der hidtil stedse vare blevne overfløiede af Girondinerne, reiste sig med Vælde og viste med Haan deres Medbeileres Udueligked til at styre Staten. Det kom til et ubehageligt Brud mellem Robespierre og Brissot; denne Sidste følte nu mere end nogensinde før Krigens Nødvendighed og fandt en ivrig Hjælper i Dumouriez, der iøvrigt snart søgte at skille sin Sag fra Girondens.

Skizzer fra ifjor

af

Svend Søvant.

III.

Paa Blokade.

En Dag, da vi som sædvanlig gik omkring og speidede efter de smaa Udenomsfornøielser, som aldrig forefandtes, og desaarsag var kravlet op paa en af Vagtsbænkene, hvorfra vi sendte det kikkertbevæbnede Øie saa vide ud over Rælingen, opdagede vi pludselig noget Hvidt inde paa Dars's Fyrtaarn. Vi saae ligesom en Altan midt paa Taarnet, en Altan med Fløidøre, og midt i Dørene viste sig dette forunderlige Hvide. Da vi havde stirret i nogen Tid, kom vi til det Resultat, at det nødvendigvis maatte være en Damekjole.

Mon dieu! quelle grâce
Dans cette place!

Øieblikkelig meddelte vi denne mageløse Opdagelse til en intim Kammerat, forat han dog ogsaa kunde blive delagtig i dette Distancesværmeri. Han fik ligeledes fat i en Kikkert, og nu begyndte Undersøgelserne og Gisningerne.

„Javist er det en Dame!“ udbrød han, „og hun har hvid Kjole paa.“

„Ja, og hun sidder ude paa Altanen. Der er vist Selskab.“

„Rimeligvis. Der har formodentlig været Middagsselskab; Klokken er 7. Nu er de ved Kaffen.“

„Der kom vist en Dame til ud paa Altanen.“

„Se, hvor Kjolerne bruse! — Aa! — Hvem der dog sad derinde paa Altanen!

„Du skulde før ønske Dig lige lukt ind i Paradiset!“

Fregatten krydsede imidlertid længere og længere udefter, og snart tabte vi vore „Idealer“ afsigte. Dog! takket være de evindelige Vendinger kom vi dog tilbage en halv Times Tid efter. Vi fik atter fat i Kikkerterne, og til vor store Glæde fandt vi endnu bestandig vore Damer paa Altanen.

„Blot man dog stod ved Fyrtaarnets Fod!“

„Ja,“ udbrød han i Extase, „med en Cither om Skulderen og kunde synge Serenader til de skjønne

---

„Hvor har han faaet det at vide?“

„Han fortæller, at en gammel Ven af hans Familie, der havde faaet hans Besøg paa Landstedet Roque at vide, har sagt ham det.“

„En Kvinde, der var i Huset hos en asiatisk Kjøbmand, som i et Par Aar var etableret i Marseille, skal have staaet i Forbindelse med La Florades Fader, der var Koffardicapitain. En anden Kvinde eller muligen den samme, der havde faaet at vide, at Frankrigs Love hjemlede hende Friheden, skal være flygtet med Roque. Muligheden er altsaa tilstede, og i Tvivlstilfælde bør man tage sig iagt. Alt dette har Din Ven, Lieutenanten, sagt Marquisen, da hun vilde have ham til at ægte Frøken Roque, og ved Hjælp af Muligheden af et saadant nært Slægtskab har han overtalt hende til at søge at faae en Følelse dæmpet, som dog aldrig kunde blive delt.“

„Og saaledes har La Florade, der har fundet paa denne fabelagtige Historie, gjort baade dem og Marquisen til medansvarlige Udgivere af den ligeoverfor Frøken Roque?“

„Mener Du da,“ udbrød Baronen forbauset, „at han skulde have fundet paa en saadan Opdigtelse for at frie sig selv?“

— Ja, jeg troede det, men denne min Mistro havde jeg dog selv ingen rigtig Tro til. Maaske var jeg ubevidst paavirket af Skinsyge, og jeg vilde dog nødig berøve La Florade Marquisens og Baronens Agtelse, som han dog alligevel maaske fortjente. Efter et Øieblikks Eftertanke begyndte jeg høit at udvikle Muligheden, omend ikke Sandsynligheden af hin Gisning; men jeg kunde dog ikke lade være med at udtale min Forbauselse over den Lethed, hvormed man ligeoverfor Frøken Roque havde udgivet for Vist, hvad der dog kun var en løs Formodning. Bevæggrunden var jo vel god, men havde man alligevel Ret til i saa alvorlige Familieforhold at gjøre en Formodning til et Factum?

„Kjære Søn!“ svarede Baronen mig, „det var netop Marquisens Ord. Det varede længe, inden hun vilde lade sig overtale, men da jeg

skaber, men Aarene og Omstændighederne havde paa samme Tid gjort ham hyklerisk og ærgjerrig; han blev virkelig forelsket i den Dame, vi taler om, og da han baade vidste, at hun var rig, og at hun var dydig, saa forstod han at faae hende til at troe, at han selv var et fortræffeligt Menneske. Da hun var vant til at pleie en Olding, saa følte hun ingen Rædsel ved den Tanke, at hendes Ægtefælle vilde være en Olding, længe førend hun selv var ophørt at være ung. Blandt sine Omgivelser fandt hun Ungdommen tom og blaseret, og hun havde Ret. Marquis'ens forelskede Tale tog hun for sand Alvor. Hun kjendte fra sin Fader jo kun, hvad der var godt og smukt, og hvorledes kan en ung uskyldig Pige ogsaa gjøre sig nogen Forestilling om en fordærvet Mand? Kort sagt, da hun troede ved sit Ægteskab at gjøre noget ret Fornuftigt, begik hun den største Daarskab.

Jeg var dengang paa Reiser med den Neveu, som jeg desværre mistede, og hvis Sundhed allerede da gjorde mig urolig. Jeg erfarede hendes Ægteskab for sent til, at jeg kunde forhindre det. Marquis d'Elmeval, som jeg ikke just vil fremstille som et afskyeligt Menneske, men kun som en tom og udlevet Vellystning, har maaske virkelig troet, at han elskede sin Kone. Men i saa Fald var det for sent for ham at opgive et uregelmæssigt Liv med alle dets Ophidselser og dets urene Glæder. Yvonnes Renhed forbausede ham, men den fortryllede ham ikke. Han saa hende saa ufordærvet, at han følte sig afvæbnet ligeoverfor hende; thi han var for fin en Mand til, at han skulde have prøvet paa at fordærve denne uskyldige Ungdom, der var bestemt til at overleve ham. Men han følte sig trættet af det ægteskabelige Livs ensformige Ro. Jeg troer næsten ogsaa, at det saarede ham lidt, at han ikke kunde indgyde denne unge Pige Lidenskab; thi han gjorde endnu Fordringer, og hun behandlede ham som en Fader. Han lod sig vel ikke mærke dermed og beklagede sig ikke derover, men efter et Aars Forløb var al Fortro-

Damer deroppe paa Balconen. Jeg troer mig i dette Dieblik istand til at improvisere Mesterværker."

Det var det mest prosaiske Menneske, vi nogensinde have truffet, og dog fristes man undertiden til at troe paa det mest Utrolige. Det vilde ikke have forbauset os videre, ifald han i samme Dieblik havde givet de tilbagetrængte Følelser Luft i correcte Sonetter.

„Det er mærkeligt, at der slet ingen Herrer viser sig," ytrede han.

„Ja, det maa være nogle rare Tørvetrillere; de sidder vel og drikker efter Bordet og lader Damerne passe sig selv."

„Man skulde næsten synes, at en saadan Ligegyldighed var umulig."

„Det skulde være os!"

Et meget betegnende, langtrukket „Jo!" var Svaret.

Vi kom stedse nærmere og nærmere.

„Men hør, jeg synes ikke, at jeg seer mere end een Dame."

„Nei, jeg synes ogsaa kun, at der er een."

„Det er da besynderligt, at hun bliver siddende derude alene."

„Hun har maaskee en ulykkelig Kjærlighed."

„Ja, den Stakkel! Gid man dog kunde sige hende et Par opmuntrende Ord!"

„Hvor dog Mandfolk kunne være nedrige! at lade saadan en sød Pige sidde der og sukke ensom paa et Fyrtaarn."

„Med Solen lige i Dinene." —

„Men er det ogsaa en Dame?"

„Ja, hvad ellers?"

„Jeg begynder at troe, at det er et Gardin."

Fortsatte Jagttagelser, tilbagetrængt Aandedræt, spændt Forventning! —

„Det er et Gardin!"

„Det er, hvad de Gamle kaldte: nubem pro Junone."

Situationen var lidt flau — omtrent som naar man har drømt, at man har faaet Bestalling hos Sultanen som Kislar Aga og vaagner netop, da man skal tiltræde Functionen. Og dog var man ikke en Smule klogere næste Dag; da stod man med Kikkerten paa samme Sted og stirrede efter det hvide Gardin, thi hvor der var et Gardin, der var der ogsaa Noget bagved Gardinet, og hvem kunde vide, hvad Dieblik Gardinet føi tilside, og hvilke Billeder kunde da ikke vise sig for det henrykte Die? Vor Utrættelighed forblev iøvrigt ubelønnet, thi der viste sig aldrig Noget.

Saa kom da omsider Ordren om at gaae til Kjøbenhavn, ligetil selve Paradis, for at faae Maskinen iorden. Vi sagde Rügen og de mecklenborgske Kyster et ingenlunde vemodigt Farvel for en Maanedstid i det Mindste og dampede nordpaa ad Drogden til.

Da vi kom op i Kjøgebugt, mødte vi en af de smaa Postdampere. Saasnart den fik Die paa Fregatten med det røde Splitflag, satte den Coursen henimod os. Idet den passerede os, fik vi et tordnende Hurra af alle Passagererne paa det tætfyldte Dæk, og paa samme Tid viftede de med Lommetørklæderne og svingede med Hattene. Vi toge saa godt som muligt imod denne Ovation, men vi vare dog lidt underligt tilmode ved den, thi naar vi skulde være ganske ærlige, saa syntes vi igrunden ikke, at der var synderlig Mening i at raabe Hurra netop under de daværende Omstændigheder; men det forstaaer sig, Publicum raaber jo rigtignok ogsaa Hurra, naar Kongen viser sig.

Vi kom op for Dragør; Lodsbaaden, der var kaldt ud af vort Lodsflag, nærmede sig. Der var sex Lodse ombord, kunde vi see igjennem Kikkerten, og alle saae de saa sjæleglade og fornøiede ud. Selv vare vi jo vel ogsaa glade og fornøiede, fordi vi for en kort Tid skulde gjensee Slægt og Venner, og det vil man næppe fortænke os i, men midt i vor Glæde dukkede der dog mangen en alvorlig Tanke op, og mangt et Suk trængte sig frem. Alverdens Jubel og fornøiede Ansigter vare os derfor en fuldstændig Gaade, indtil en af Lodsene, saasnart Baaden var os paa Preiehold, raabte: „Vi har seiret ved Helgoland over Østerrigerne!"

Det var en Solstraale ind i selve Hjertet, der baade lyste og varmede. Som en Løbeild for Efterretningen gjennem hele Skibet, og der var ikke et Die, som ikke tindrede, der var ikke en Kind, som ikke blussede i dette, det bedste Dieblik paa hele Togtet!

Lodsen kom ombord, og nu gik det med Spørgsmaal og Svar i det Uendelige. Men Drogden er et vanskeligt Farvand, saa vi maatte lade Manden have Fred, indtil vi fik Kjøbenhavnslodsen ombord. Da vi saa vare komne op paa Rheden og havde ankret udfor Langelinie, saa fik vi dem ned i Messen, og saa maatte de fortælle. Og Champagnen kom frem; Proppen smældede, Vinen perlede og — ja, vi kunde gjerne have kysset den søde Lods! —

Blokaden var foreløbig endt. En og Anden vil maaske synes, at denne Skizze af Blokadelivet ikke var synderlig morsom. Vi maae dertil svare, at det netop er et Fortrin ved Skizzen; det er just Kjedsommeligheden, vi have villet fremhæve, for det var virkelig heller ikke synderlig morsomt at være — paa Blokade.

Qvadrupelalliancen*).

„En Kunstner!" udbrød Bernard, „jeg tænkte det nok," og Haarene paa hans Paryk reiste sig næsten af Rædsel. „En Maler! De har aldeles ikke indhentet nogensomhelst Oplysning om denne Herre. De havde ikke noget Begreb om, hvad han var?"

„Herregud!" svarede den forpinte Portner, „han gav mig 5 Frcs paa Haanden, hvor kunde jeg saa troe, at han var —?"

„Bliver det snart til Noget?" spurgte nu den unge Mand.

„Høistærede!" sagde Bernard, idet han skjød Brillerne op paa Næsen. „Da De ingen Meubler har, kan de ikke flytte ind. Loven hjemler En Ret til at nægte en Leier Sligt, naar han aldeles ingen Garanti kan stille."

„Og mit Æresord da?" sagde Kunstneren med megen Værdighed.

„Kan ikke repræsentere Meubler. De maa søge Dem en Bolig andensteds. Durand skal give Dem Deres 5 Frcs igjen."

„Skal jeg det?" udbrød Portneren med Forbauselse; „men jeg har sat Dem i Sparekassen."

„Men, kjære Hr. Vært! Det er mig umuligt at faae et Logis lige i Dieblikket. Lad mig da i det Mindste blive her idag."

„De kan jo gaae op paa et Hôtel," bemærkede Bernard. „Men vent lidt!" tilføiede han efter et Dieblikś Eftertanke, „jeg leier dem et meubleret Værelse, det, som den Forrige flyttede udaf; hans Meubler kan De benytte, men som De ved, maa De under saadanne Omstændigheder betale Leien forud."

„Det kommer an paa, hvad De forlanger for det Hummer."

„Værelset er nydeligt meubleret; det vil kun komme paa 25 Frcs om Maaneden i Betragtning af Omstændighederne. Men Leien forud."

„Det har De allerede bemærket, og det forekommer mig ikke, at den Vittighed er saa ypperlig, at den kan taale at gjentages. Kan De give mig igjen paa en Hundrededalerseddel?"

„De — De —" udbrød den maalløse Bernard, „De siger —"

„En Hundrededalerseddel, det er lige det Dobbelte af en Halvhundrededalerseddel. De har maaske aldrig seet saadant et Stykke Papir?" tilføiede Kunstneren, idet han viste Seddelen frem for Værten og Portneren, der begge nær havde tabt Mælet af Forundring.

„Nu skal jeg strax give Dem igjen," sagde Bernard med overordenlig Høflighed, „jeg skal jo kun have 20 Frcs, siden Durand allerede har faaet 5 paa Haanden."

„Dem kan han selv beholde, ifald han vil forpligte sig til hver evige Morgen at komme op og sige mig, hvad Dato vi skrive, hvad Maaned vi er i, hvad Qvarter Maanen er i, hvorledes Veiret er, og endelig under hvilken Regeringsform vi leve."

„Tusind Tak, min Herre!" og Durand beskrev en Bue paa mindst 90 Tommer.

„Ingen Tak, min gode Mand; De skal blot være min Almanak. Forresten kunde De hjælpe Bybudet med at flytte op."

„Nu skal jeg strax sende Dem Qvitteringen, min Herre," sagde Bernard, idet han gik op.

Samme Aften befandt Bernards nye Leier, Maleren Marcel sig fuldstændig hjemme i Flygtningen Schaunards Leilighed, der nu var bleven forandret til et Palads. —

*) Uddrag af „Scènes de la Bohême" par Henry Murger.

„Det ved jeg aldeles Intet om."

„Ja, jeg troer det nu, men ligemeget! Nama er helbredet. Det gjaldt om at frelse hende, og jeg fandt mig i at spille falsk Spil."

Jeg forstaaer ikke Grunden til, at Baronen, med hvem jeg altid opfriskede disse smaa Samtaler, netop denne Aften spurgte mig:

„Har jeg aldrig fortalt Dig Marquisens Historie?"

„Nei, aldrig!" svarede jeg. „De har ofte nævnet hende som en af de mest Fuldkomne af hendes Kjøn og sagt, at De høiagtede hende, men at hun var høiligen at beklage, skjøndt hun var udrustet med et sjeldent Mod. Dengang levede hendes Ægtefælle. Da De i Italien hørte, at hun var bleven Enke, sagde De, at De slet ikke beklagede hendes Tab. Efter den Tid have vi aldrig talt sammen om hende. Jeg er aldrig bukket under for min Nysgjerrighed, og selv i dette Dieblik vilde jeg Intet vide, med mindre hun selv gav mig Tilladelsen."

„Den har jeg," svarede Baronen. „Hendes Historie er kun kort; nu skal De høre den."

„Hun var tyve Aar, da hun giftede sig. Ligeindtil da havde hun ikke villet forlade sin Fader, General T., der altid var syg og led af store Smerter som en Følge af tidligere Saar. Hun brød sig slet ikke om sin Moder; naar jeg siger slet ikke, saa kan Du forstaae, at det vil sige en Del. Jeg er ikke intolerant, men, saa gammel Ungkarl jeg end er, beklager jeg høiligen den Stilling, i hvilken Damerne befinde sig i Selskabet under det almindelige Hykleri, der tidligere især fandt Sted. Den Dame, om hvem jeg taler, gjorde sin Datter saa ulykkelig, at Ægteskabet maatte blive hende en Tilflugt. Under saadanne Omstændigheder er det ikke let at gjøre et godt Valg. Man er mindre vanskelig, end man vilde være, hvis Forholdene vare anderledes. Iblandt de Mænd, med hvilke hendes Moder omgav hende, lagde hun fortrinsvis Mærke til den mest Aldrende, Marquis d'Elmeval. Det var en Mand med megen Aand og af udsøgte Manerer; han havde begaaet mange Daar-

havde Pasquali paa min Side, troede jeg dog, at jeg burde støtte La Florades Opfattelse. Jeg betragter Frøken Roque som et Barn, der maa frelses, og ligeoverfor Børn, ved Du nok, har man Lov til at modificere Sandheden. Naar Du skal trække en Tand ud paa lille Paul, saa siger Du til ham, at det ikke gjør det mindste ondt."

„Nei, jeg siger, at han ikke skal være forknyt, og jeg troer, at Fru d'Elmeval kunde have taget sig af Namas moralske Udvikling."

„Det vil hun ogsaa; men her maatte handles hurtigt, forat hun ikke skulde døe forinden."

„Var der nogen Fare derfor?"

„Lægen var meget bekymret for denne navnløse Sygdom, som ikke tilsyneladende tog paa hende, men som havde sit Sæde i Hjernen. Naar hun først bliver rigtig rask og tilstrækkelig stærk, hvis hun nogensinde bliver det, saa kan hun altid faae Sandheden at vide. Vi fik Marquisen paa vort Parti paa Grund af den Medlidenhed, hun følte for den unge Pige, og takket være Namas Lettroenhed har hun kunnet frikjende sig selv for Ansvar for den lille Usandhed, som kostede hende saa megen Kamp. Nama havde næppe faaet at vide, at hendes Moder var Enke efter La Florades Fader, førend hun kjendte Hr. Roque, forinden hun gik ind paa Alt uden Spørgsmaal og næsten uden Forbauselse. Nu kan jeg forstaae, sagde hun blandt Andet, hvorfor La Florade kom til mig lige efter min Pleiefaders Død, og hvorfor jeg strax følte, at jeg elskede ham."

„Allah er stor!" bemærkede jeg, „og La Florade er hans Prophet! Alt er indrettet paa det Viseligste, siden Alle ere fornøiede med Udfaldet, om det saa er den lettroende Nama."

„Hun er ganske henrykt. Vi havde ventet en frygtelig Sindsbevægelse, men hun ytrede kun den mest levende Glæde. Hun er saa rolig, og, lad os sige det til hendes Ros, saa naturlig ren, at hun ikke følte den ringeste Rædsel, ikke det mindste Samvittighedsnag over Alt, hvad der

Samme Schaunard havde imidlertid tilbragt Dagen med at blæse, hvad han kaldte, Myntens Appel.

Den Ting at laane Penge hos Folk havde Schaunard drevet til en Kunst. Da han blandt Andet havde forudseet det Tilfælde, at han kunde blive nødt til at „presse" Fremmede, saa havde han lært sig til at laane 5 Frcs i alle mulige Tungemaal. Han havde tilbunds studeret al den Snedighed, som Sølvet kan lægge for Dagen, naar det vil undslippe sine Forfølgere, og bedre end Lodsen kjender Ebbe og Flod, kjendte han de forskjellige Tider, paa hvilke det var respective Høivande og Lavvande, det vil sige de Dage, da hans Venner og Bekjendte fik Penge. Derfor hed det i visse Huse heller ikke, naar han indfandt sig: „Der har vi Schaunard," men derimod: „Idag er det nok den 1ste eller ogsaa den 15de." For paa samme Tid at simplificere og ligeliggjøre denne Tiende, som han, naar Nødvendigheden bød det, udskrev hos de Folk, der havde Raad til at betale den, havde Schaunard alphabetisk ordnet Navnene paa alle sine Venner og Bekjendte efter de forskjellige Qvarterer af Byen. Under hvert Navn stod anført Maximum af Summen, som der kunde være Tale om at laane hos Navnets Eiermand, og med Hensyn hertil havde han taget et Billighedshensyn til Individernes Formuesomstændigheder; desuden stod Terminen anført, naar de Forskjellige fik deres Penge, naar de holdt deres Maaltider og endelig Smaanotitser angaaende deres Familieforhold o. Dsl.. Schaunard havde tillige en lille Notebog, i hvilken han holdt nøiagtigt Regnskab over selv de mindste Smaasummer, han havde laant, thi der var et Maximum, han ikke vilde overskride, da han havde bestemt at ville betale al sin Gjæld med en Arv, som han havde Haab om efter en gammel Onkel i Normandiet. Saasnart han skyldte En 20 Frcs, gjorde han øieblikkelig dennes Conto op og tilbagebetalte ham Laanet, selv om han saa var nødt til at udskrive det Fornødne hos flere af dem, som han skyldte en mindre Sum. Paa denne Maade beholdt han bestandig en vis Credit paa Pladsen, og det Laante kaldte han sin fluctuerende Statsgjæld; og da det var bekjendt, at han stedse betalte, naar Remisserne indløb, saa laante man ham i Regelen, naar man kunde.

Siden Kl. 11, da han var begyndt at samle sammen til de 15 Frcs, var det endnu ikke lykkedes ham at faae mere end en Daler drevet op, og den havde endogsaa de tre Bogstaver af hans alphabetiske Liste: M., V. og R. været enige om. Hele det øvrige Alphabet skulde selv betale Husleie og havde været nødsaget til at give Manden Afslag.

Da Klokken var 6, kimede en voldsom Appetit paa Middagsklokken i hans lille Mave; han var netop i Nærheden af Barrièren la Maine, hvor Bogstavet U. boede. Schaunard gik op til Bogstavet U..

„Hvorhen agter De Dem, min Herre, om jeg maa være saa fri?" spurgte Portneren.

„Til Hr. U . . ." svarede Kunstneren.

„Han er ikke hjemme."

„Og Fruen?"

„Hun er heller ikke hjemme. De bad mig om at sige til en af deres Venner, som maaske vilde komme til dem iaften, at de var gaaet for at spise ude. Maaske er det Dem, de ventede; i saa Tilfælde er her Adressen, som de gav mig," og han rakte Schaunard en Stump Papir, hvorpaa hans Ven U. havde skrevet:

„Vi ere gaaede hen til Schaunard for at spise til Middag hos ham. Træf os der."

„Meget vel, „bemærkede Schaunard, idet han gik. „Naar Skjæbnen optræder som Forfatter, saa kan den lave nogle prægtige Eventyr."

Pludselig erindrede han, at han befandt sig i Nærheden af et lille Tracteursted, hvor han et Par Gange var bleven bespist for en billig Penge, og han styrede did. Stedet, der af Stamgjæsterne havde faaet Navnet „den unge Moder," var et almindeligt Spiseqvarter, hvis fornemste Publikum bestod af Omnibusconducteurer, Sangerinder fra Montparnase og Elskere fra Bobinotheatret. „Den unge Moder," der var berømt for sin Kaninfricase, sin Surkaal og saa et Slags hvid Vin, var desuden om Sommeren stærkt besøgt af Eleverne fra Maleratelier'erne paa det nærliggende Luxembourg, af obscure Literater og „Negere" ved tildels ubekjendte Dagblade.

Schaunard satte sig i et af Lysthusene; saaledes var man i „den unge Moder" bleven enig om at kalde nogle Brædehuse, der vare anbragte rundt om en halvskallet, sygelig Græsplaine, i hvis Midte der thronede et Par forkrøblede Smaatræer.

„Jeg vil min S'æl slaae mig lidt løs," bemærkede Schaunard ved sig selv, hvorfor han høirøstet kaldte paa en Opvarter og bestilte: „Suppe, to halve Kaninfricaseer og en halv Surkaal." Han havde nemlig lagt Mærke til, at man vandt mindst en Qvartportion, naar man halverede en Kaninfricase.

Denne mærkelige Bestilling tiltrak sig en ung Dames Opmærksomhed; hun var klædt i Hvidt med Orangeblomster paa Haaret og Balsko paa Fødderne; over de blottede Skuldre havde hun et tyndt Flor, der skulde bilde Folk ind, at det sad der for Velanstændighedens Skyld. Det var en Sangerinde fra Montparnase, som stødte op til „den unge Moder." Hun havde netop indtaget et lille Maaltid under en Mellemact af „Lucia" og var nu ifærd med en Kop Kaffe, der sluttede Gildet, som udelukkende havde bestaaet af Artiskokker med Olie og Vineddike.

„To halve Kaninfricaseer!" bemærkede hun sagte til Jomfruen, der tjente som Opvarter, „det er en ung Mand, der forstaaer at leve! — Hvormeget skylder jeg, Adele?"

„Fire Artiskokker, fire smaa Kopper Kaffe og et Brød, det er 20 Skilling.

„Værs'artig!" sagde Sangerinden og forlod Haven, kvidrende:

„Cet amour, que dieu me donne!"

Schaunard saa efter hende, til hun var forsvunden, hvorpaa det pludselig gik op for ham, at han endnu ikke havde faaet Noget. Han slog paa et Glas med en Kniv.

„Naa! hvordan staaer det sig med mine halve Kaniner?"

„Undskyld, min Herre!" svarede Jomfruen, som netop kom med en Tallerken i Haanden, „dette er den sidste Portion, og den er bestilt af denne Herre," og dermed satte hun den foran en Mandsperson, der sad ved samme Bord som Schaunard og læste i en gammel Bog, medens en hel Bunke af andre gamle Værker var opstablet ved Siden af ham paa Bordet.

„Hm! Hm!" sukkede Schaunard, og der var noget saa Melancholsk i dette Suk, at Manden med Bøgerne følte sig rørt deraf. Han flyttede Bogen, som laa foran ham, satte sin Tallerken midt paa Bordet og sagde med blid Stemme:

„Jeg ved ikke, Høistærede, om jeg tør bede Dem om at dele med mig."

„Nei Tak, Høistærede, jeg vil ikke berøve Dem Noget."

„Ja, saa berøver De mig dog den Fornøielse, Modtagelsen af mit Tilbud vilde forskaffet mig."

„Ja, i saa Fald —" og Schaunard flyttede sin Tallerken frem.

„Nu vil jeg bede Dem om at lade mig beholde Hovedet," sagde den Fremmede forekommende.

„Paa ingen Maade," svarede Schaunard, men da han tog sin Tallerken til sig, opdagede han, at den Fremmede netop havde beholdt det Bedste og givet ham Hovedet.

„Det er en rar Fyr! nu gav han mig jo dog Hovedet," mukkede Schaunard ved sig selv.

„Er Hovedet end den ædleste Del af Mennesket, saa er den det saamæn ikke hos Kaninerne. De Fleste kan heller ikke lide Hovedstykket. Jeg for min Part sværmer nu derfor."

„Saa beklager jeg meget, at De for min Skyld har berøvet Dem det," ytrede Schaunard.

„Jeg be'er om Forladelse," sagde den Fremmede koldblodig, „jeg beholdt netop Hovedet for mig selv. Jeg tillod mig ogsaa at sige Dem —"

„Undskyld mig, Høistærede!" og Schaunard holdt sin Tallerken op for Næsen af ham; „hvad kalder De da det Stykke?"

„Du milde Gud og Fader! Hvad seer jeg! Nok et Hoved! Det har været en bicephalisk Kanin."

„Bisse —"

„Phalisk — det er Græsk. Buffon anfører iøvrigt flere Exempler paa denne Særegenhed. Naa, det morer mig virkelig at have været med til at spise et saadant Phænomen."

Correspondance.

Hr. J. K. En Samtale udbedes.

„ A. B. eller M. B. Vi vilde ikke forstyrre Deres Magelighed.

Hr. Alter. De bad os om i det Mindste at gjennemlæse hele Manuscriptet, inden vi eventuelt forkastede Deres Værker. Med Hensyn til Digtet have vi føiet os efter Deres Ønske, men med Novellen maa De sandelig have os undskyldt. De maa dog virkelig tage i Betragtning, at den optager en 5—6 tætskrevne Ark. Vi læste omtrent det første Ark, og det, synes vi, taler endda for vor Taalmodighed og Humanitet, hvorimod Deres Ønske vidnede om en mærkværdig Hensynsløshed mod Deres redigerende Medmennesker.

Hermed følger en lithographeret Haandtegning.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.**
J. Cohens Bogtrykkeri.

var foregaaet. „Nu er jeg lykkelig," sagde hun; „nu kan jeg bestandig elske ham, og nu behøver jeg ikke mere at frygte for, at han ikke kan elske mig igjen. Jeg vil faae ham at see, naar han kan komme, og naar han ikke kan komme, saa vil jeg hverken være urolig eller vred. Jeg vil forlade Landstedet Roque, hvis han forlanger det, jeg vil gaae hen, hvor han siger det, jeg vil ægte den, som han befaler mig at elske. Han er min Herre og mit Overhoved, og jeg takker Gud derfor." De gjensaae hinanden hos mig og omfavnede hinanden som Broder og Søster. Hun forlader nu sin sørgelige Bolig og vil tage Ophold paa Tamaris hos Marquisen, som baade nu og i Fremtiden vil sørge for hende."

„Ja, saa lader jeg alle mine Indvendinger falde," svarede jeg, „jeg ved jo af Erfaring, at de sjelden tager feil." Og jeg gav mig til at tale om andre Ting.

Jeg tænkte bestandig paa at tage bort, ikke for at flye en Fare, som jeg alt mente at have undgaaet, men for atter at gjensee mine Slægtninge, som jeg nu i to Aar havde været skilt fra, og for atter at fortsætte den beskedne Livsbane, som jeg havde valgt mig. Baronen var nu fuldstændig helbredet, ja endogsaa for Dieblikket raskere end jeg selv. Jeg talte til ham om min forestaaende Afreise.

„Du bør ikke tage bort før om en Maaned," svarede han mig; „er det koldt her i April, saa er det endnu koldere i Auvergne. Dine Slægtninge, som paa samme Tid have faaet Din Sygdom og Din Helbredelse at vide, have skrevet mig til og anmodet mig om at vogte Dig saameget som muligt. De have fuldt op af Sne der, men befinde sig meget vel; de have ingen Grund til Uro, og Roques Arv, som Du har hævet, tillader dem at vente Frugterne af Dit Arbeide og tillige Din fuldstændige Helbredelse."

Jeg maatte slaae mig tiltaals, og nu tillod ogsaa den kolde Blæsts Aftagen mig at gaae ud. Jeg længtes efter at faae mine Kræfter igjen for ikke at opholde Baronen, som paa ingen Maade vilde overlade mig

til mig selv. Med langsomme Skridt naaede jeg op paa den lille Høi, støttet til den ærværdige Olding, som jeg saa ofte havde støttet med min Arm, og jeg gjensaa Fru d'Elmeval paa Tamaris.

Hvor naturlig en alvorlig Kvinde end kan være, saa er hun dog altid i høiere Grad sig selv, naar hun er i sit Hjem og blandt sine vante Omgivelser. Det var mig, som om vi gjensaae hinanden efter en aarelang Stilsmisse, og som om jeg nu gjenfandt en Sjæls Rigdom og et Hjertes Overflod. Jeg vilde ikke spørge om Nogetsomhelst, der vedrørte Frøken Roque. Jeg saa hende rolig og lykkelig færdes om Marquisen. Jeg fik at vide, at man var begyndt at nedrive Landstedet Roque og ifærd med at tilbagekjøbe det Stykke Jord, som jeg havde solgt, for saa at finde en heldig Beliggenhed til Gjenopbyggelsen af et nyt Sted. Nama uafvidende havde Marquisen og Baronen skudt sammen for at skaffe hende et nyt og bedre Hjem, idet de ikke vilde tillade, at hun solgte Noget af sine sjeldne Kostbarheder.

„Alt, hvad De nu gjør, forbauser mig ikke," sagde jeg til Fru d'Elmeval, „jeg beundrer kun den Finhed, hvormed De ved at skuffe denne stakkels lille Uvidende med Hensyn til hendes virkelige Hjælpekilder for at undgaae, at hun skal føle sig ydmyget."

„Jeg vil helst troe, at Nama ikke vil føle sig ydmyget ved at føle sig elsket. Hun staaer saa at sige midt i Guldalderen, saa jeg handler ligeoverfor hende ligesom overfor en hvilkensomhelst Anden; men hun vilde maaske begræde sit gamle Landsted, og derfor spørge vi hende ikke tilraads. Vi have ikke kunnet faae hende til at troe, at Roque ikke var hendes Fader, og vi have heller ikke villet gjøre videre for at faae hende til at troe det, da vi saae, at hun opfattede det Hele, som om han tillige var La Florades Fader. Hvorledes hun har faaet denne Tro, vide vi ikke, men vi have ikke villet efterspore det, da hun maaske saa let kunde blive bedre oplyst — thi Hr. La Florade er nok igrunden vred paa os, ikke sandt?"

Tilskueren.

Nr. 25. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 23de Juli.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ₰ 8 β Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Den Ophøiede.

Han staaer mellem Brimlen saa stolt og kjæk.
Paa det høie Dommersæde
Ændser han ei, rører ham ei
Menneskets Sorg eller Glæde.

Han skuer kun, hvor vi Andre see
Jammerens Suk og Taarer,
Sygelighed, Verden har ei
I sit Kogger den Pil, ham saarer.

Og naar vi jubler i Glædens Stund
Og drømmer om Fremtids Lykke,
Foragtens Smil paa hans Læbe boer,
Han ved, det er Alt kun Skygge.

Han skuer saa grant, han seer saa klart,
Hvor vi Andre iblinde famle.
Han smiler ad Ungdommens haabfulde Drøm,
Ad Erindringens Drøm hos de Gamle.

Han læser i Nattens Stjerneskrift,
Han staaer fast, hvor Ingen kan bunde.
Han ved, naar selv han engang døer,
Gaaer den største Tænker til Grunde.

Det rører ham ei, han ved jo saa godt,
Alt paa sin Opløsning bærer.
Han leer ad Udødelighedens Drøm
Og alle de dumme Chimærer.

Vi famlende stave i Livets Bog,
Hans Viden er fast og urykkelig:
At det Hele er Gjøgl og Løgn og Tant! —
Hvor han dog maa være lykkelig!

Fr. Schjøtt.

Hjemme og ude.

Fredagaften den 21 Juli.

Der hersker for Øieblikket en mærkværdig Stilhed i den politiske Verden. Navnlig her i Danmark ere i den sidste Tid alle de interessante Rygter og haabfulde Planer om Gjenerhvervelsen af det fraranede Land hinsides Skodborgaaen forstummede. Men, medens man saaledes i det Mindste foreløbig har slaaet sig til Ro og kvæger sin brændende Gane paa de forskjellige Fabrikanters Sodavand, er der dog paa Livets Skueplads bleven et Middel tilbage, der ved sin varmefornægtende Virksomhed har formaaet at holde Nationens martialske Tendenser i Spænding, nemlig Lystleirene og Revuerne. Paa Ravnstrups og Ermelunds Sletter campere vore Soldater, og paa sidstnævnte Sted have Krigerne nydt den udmærkede Ære at see den høitelskede Konge i deres Midte. Hs. Majestæt kom til at tænke paa den tilendebragte Krig. Han følte sig flux i Stemning til at holde en Tale, der kunde oplive de Modige, og ytrede da, at naar vi næste Gang skulde føre en saadan Kamp som den sidste, vilde han selv stille sig i Spidsen for Hæren. Dette vakre Løfte modtoges med varme Bifaldsraab, som dog hos Soldaterne vistnok knyttede sig til det stille Haab, at Løftet ingensinde maatte blive opfyldt. Det forekommer os ogsaa at være lidt besynderligt af Hs. Majestæt, for det Første at minde om en saadan Krig og for det Andet at forudsætte Pendant'er til den. Et Par lignende Felttog, og vi have næppe engang Plads nok til at holde Revu'er, og hvad skal vi saa gjøre med vor Armee? Det forstaaer sig, Nørrefælled beholde vi vel altid, og der er jo god Plads endnu. — Imorgen vil Hs. Majestæt revidere de herværende Batailloner derude, og Hs. kgl. Høihed Kronprindsens Udnævnelse til Generalmajor kan derfor forudsees i Berlingske Morgenavis. Efter endt Felttog paa Fælleden kommer saa maaske Udnævnelsen til Generallieutenant i Aftenavisen.

„Hvor Kampen raser vild og hvas
Imellem de fjendtlige Hære,
Der er en Ynglings skjønneste Plads,
Der vinder han Magt og Ære!“

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Udenrigsministeren fordrede den 27 Marts 1792 en bestemt Erklæring af det østerrigske Cabinet, om det vilde trække sine Tropper ud af Belgien og adsplitte Emigranternes bevæbnede Corps; i modsat Fald, ytrede han, maatte Frankrig betragte ethvert undvigende Svar som en Krigserklæring. Grev Kobenzl forelagde derpaa den franske Gesandt i Wien sin Regerings Fordringer, der forenede sig om tre Hovedpunkter. Det første bestemte Tilbagegivelsen af de confiscerede Besiddelser i Elsaß til de tydske Rigsfyrster; det andet fordrede Udleveringen af Avignon til Paven, og det tredie krævede dumdristigt Oprettelsen af det franske Monarchi i Overensstemmelse med den kongelige Erklæring af 23de Juni 1789 eller med andre Ord Indførelse af Stænder og Geistlighedens ophævede Feudalrettigheder. Da Fyrst Kaunitz kort efter tilkjendegav, at Wienercabinettet stod fast paa de anførte Punkter, forelagde Dumouriez en Beretning for Ludvig XVI om Forhandlingerne med Frants II og viste deri Krigens uundgaaelige Nødvendighed. Kongen beholdt denne i tre Dage hos sig, sammenkaldte efter en smertefuld Overveielse Ministrene og lagde sin Sag i deres Hænder. Til en Krigserklæring behøvede Kronen, ifølge Forfatningen, Nationalforsamlingens Samtykke. Det paahvilede altsaa Kongen som en Pligt at meddele Folkets Repræsentanter sine Anskuelser med Hensyn til Fredens Ophør. Omgiven af hele sit Statsraad fremstillede Ludvig XVI sig den 20de April for den lovgivende Forsamling og udtalte

saa at sige at give ham endnu mere Flugt, og det forhøiede yderligere hans naturlige Tækkelighed. Ildfuld og livfuld, ungdommelig som Faa, erfaren, omend ikke i sand Kjærlighed, saa dog ligeoverfor Kvinder, vidste han at gjætte og forekomme deres forunderligste Phantasterier, at kjæle for deres Svagheder, at beundre deres Capricer, aldrig at stødes tilbage af deres Kulde eller føle sig saaret af et Afslag; stærk i Troen paa sig selv haabede han Alt af deres Svaghed, og han lod sig tilsyneladende tumle af dem som en fyrig, men lærvillig Ridehest, der ryster af Glæde, naar den fornemmer det mindste Spor af sin Herskers Villie.

Alt dette kom tilsyne hos La Florade, da han der var sammen med Marquisen, og kun saadanne Egenskaber hos ham kunde forklare hans Veltalenhed og utrættelige Haab ligeoverfor det rolige Alvor og den høflige Forbindtlighed, hvormed hun optraadte. Han vilde hellere havt, at hun havde vist Vrede imod ham. Derfor gjorde han Alt for at ængste hende i Anledning af det lystige Løb med Paul over Klipperne; han talte endogsaa om at gjentage det. Han vilde gjort Alt for et uroligt eller bebreidende Ord af hende, et saadant Ord, der kunde give ham Anledning til at fortælle, at med Paul i sine Arme vilde han paatage sig at spadsere paa Bølgerne eller flyve i Luften, og han vilde have sagt det paa en saadan Maade, at han ikke vilde løbet nogen Fare for at blive udleet, thi han vilde have sagt det med den Fylde af Lidenskab, der afvæbner. Men Intet kunde han faae sagt, thi Marquisen holdt ham stedse i en vis Afstand, hvad enten det nu var hendes Overlegenhed eller Ligegyldighed for ham, der gjorde det; det var ham umuligt at fremføre nogensomhelst Erklæring, selv ikke i billedlig Iklædning.

Hun reiste sig for at tage afsted, men først af dem Alle saa hun, at jeg var udmattet, og idet hun atter satte sig, ytrede hun: „Doctoren har løbet. Det er for tidligt endnu. Vi maae give ham Tid til at komme sig efter Anstrængelsen.“

La Florade var ikke den, som skulde vise nogen Uvillie over en saadan

under politiske Bevægelser og voldsomme Partikampe, da var der ikke en Eneste, der lagde Mærke dertil.

Nu vil Du kunne forstaae, hvorledes det var muligt for Marquisen, der selv ingen Slægtninge havde, og hvis Ægtefælles Familie var uddød, at trække sig tilbage fra en Verden, der kun frembød Splid og Forvirring og ikke skjænkede hende en eneste Tanke, og tage hertil med sin Sorg og den Beslutning, udelukkende at hellige sig sin Søn.“

Efterat Baronen havde fortalt mig dette, talte han frit med mig om Marquisens Fremtid, og jeg hørte paa hans Ytringer paa en saadan Maade, at han nødvendigvis maatte slutte sig til min fuldstændige Mangel paa Interesse for Marquisen. Dengang jeg tilskrev Baronen lange Breve om mine indre Kampe og overstandne Seire, da havde jeg paa ingen Maade ladet ham ane, at Marquisen havde Noget dermed at gjøre. Han havde tilskrevet Frøken Roque hendes Rolle, og det var først senere lykkedes mig at overbevise ham om det Urigtige i denne Formodning. Var det da for at udspeide mig, at han saaledes havde fortalt mig Alt om Fru d'Elmeval? En saadan Spioneren stemmede kun slet med hans aabne og redelige Charakter og hans sædvanlige Optræden. Nei, han havde talt om hende, fordi det interesserede ham at tale om denne elskelige Kvinde.

„Hendes Fremtid volder mig megen Bekymring,“ sagde Baronen; „hun er en tilbedelsesværdig Kvinde, men hun har dog aldrig kjendt Kjærlighed. Hun troede at skulle finde Venskab i sit Ægteskab, og hun fandt ikke engang den Agtelse, som hos en dydig Kvinde kan, om end ikke erstatte Kjærligheden, saa dog tildels bringe hende til at glemme dens Savn. I ti Aar har hun Dag ud og Dag ind været sammen med den meest incarnerede Egoisme, og dog staaer hun nu frisk og freidig paa Sjæl og Legeme som en anden Ariadne, der er befriet fra Uhyret. Hvor er der en Theseus, som hun kunde følge. Kjender Du Nogen, som er hende værdig?“

her med blegt Aasyn og skjælvende Stemme, efterat Udenrigsministeren havde oplæst en Fremstilling af den diplomatiske Strid, de følgende Ord: „Jeg har forsøgt alle Midler for at vedligeholde Freden. Jeg kommer nu for i Overensstemmelse med Forfatningen at foreslaae Nationalforsamlingen Krig mod Kongen af Ungarn og Böhmen.“ Under Leveraab forlod Ludvig XVI derpaa Salen; men den dybe Taushed, med hvilken de Deputerede og Tilskuerne havde bivaanet Mødet, vidnede om, at alle Partier fattede det kongelige Forslags alvorlige Betydning.

Krigserklæringen mod Frants II hidførte et Vendepunkt i det forbigaaende venskabelige Forhold mellem Kongen og Ministrene. Ludvig XVI, hvis Kjærlighed til Freden allerede ovenfor er bleven forklaret, forholdt sig næsten taus i Statsraadet, men gav derimod sine Følelser Luft i en lille hemmelig Kreds, der talte Maria Antoinette, Madame Elisabeth, Bertrand de Molleville, Montmorin og Malouet som Deltagere. Dronningen angav her Tonen og udtalte her sine Planer til Gjenvindelsen af Kronens tabte Prærogativer. Med Emigranterne hinsides Rhinen og de tydske Hoffer førtes herfra en livlig Correspondance, der ikke længe forblev skjult for Girondens Ministre. Da disse saaledes paa den ene Side bleve skjult modvirkede af selve Monarchen og paa den anden vare udsatte for voldsomme Angreb af Jacobinerklubben som en Følge af hint ovenanførte Principskifte, besluttede de uden Svingninger at sikre sig selv og deres republikanske Theori Seiren. Krigen begyndte i de sidste Dage af Aprilmaaned, men fik et ligesaa uventet som uheldigt Udfald. Dumouriez havde kastet sit Blik paa Belgien, som han paa Grund af den der herskende Misfornøielse med det østerrigske Herredømme vilde frarive det habsburgske Dynasti. Lafayette fik Befaling til at falde ind i dette Land og skulde understøttes af to Corpser, der tilhørte Nordarmeen, som under den gamle, fra den nordamerikanske Uafhængighedskrig bekjendte General Rochambeaus Anførsel var bleven opstillet i det franske Flandern. To smaa Hærafdelinger under Biron og Dillon marcherede da frem mod de belgiske Fæstninger Quiévrain og Tournai, men bleve ved det første Sammenstød med de slet udrustede østerrigske Tropper grebne af en uforklarlig panisk Skræk og toge paa begge Steder under det ubegrundede Raab: Forræderi! skyndsomst Flugten. Dillon faldt endog som et Offer for sine Soldaters Forbitrelse, og i Paris blev Stemningen ved Efterretningen om det Forefaldne sat i den lidenskabeligste Bevægelse. Skjøndt Kampens slette Udfald dengang udelukkende maatte tilskrives den franske Hærs fuldstændige Mangel paa Disciplin, saa væltede Jacobinerne dog Skylden over paa Lafayette, hvem de ligefrem sigtede for hemmelige Forbindelser med Fjenden. Ja, Partiforblindelsen gik endog saavidt, at baade Robespierre og Collot D'Herbois slog paa en Forstaaelse mellem Gironden og Frankrigs Fjender. Under slige Omstændigheder ønskede Krigsministeren ikke længer at bære det tunge Ansvar. Han indgav sin Dimission, der blev bevilget, og Servan, en gammel øvet Militair, traadte i hans Sted.

Ulykken paa Valpladsen gav Anledning til en Spaltning i Ministeriet. Roland, Clavière og Servan forenede sig og aftalte iforveien hos Fru Roland de Forslag, de agtede at gjøre i Statsraadet. Lacoste og Duranthon lode Republiken fare og sluttede sig derimod til Dumouriez, der i private Samtaler med Kongen og Maria Antoinette havde fremstillet sig selv som Monarchiets Støtte i Modsætning til sine girondinske Colleger. Dette sidste Triumvirat var uden egenlig Holdning og kun bygget paa fælles personlige Sympathier for en hjertensgod Konge og en smuk Dronning; men de Første nærede den bestemte Hensigt at tvinge Ludvig XVI til Kronens Nedlæggelse. Roland, der saa sig modvirket af Maria Antoinettes hemmelige Comité og forladt af sine oprindelige Meningsfæller, vilde ved Forholdsregler, som saarede Kongen, bringe denne til Fortvivlelse. Lidelsens Bæger skulde bredfuldt iskjænkes Ludvig XVI, men den raae Magt vilde Gironden ikke anvende, thi i det Tilfælde frygtede Roland for, at Demokratiets blodtørstige Ledere skulde benytte Forvirringen til selv at bemægtige sig Herredømmet. For at naae deres Maal var det nu, at Girondinerne fremkom med Lovforslagene om den constitutionelle Garde, de ubeedigede Præster og de Fødereredes Leir; men de skulde dog ikke ved disses Gjennemførelse bringe Kongen til at vige. — Den Livvagt, som Forfatningen havde indrømmet Ludvig XVI, bestod af attenhundrede Mand, der i deres Midte talte mangfoldige Tilhængere af det gamle Monarchi. Deres Chef var Hertugen af Brissac, hvis ubetingede Troskab mod Kongen ikke paa nogen Maade kunde drages i Tvivl. Ludvig XVI betragtede denne Garde som det bedste Værn for sin personlige Sikkerhed, men netop derfor skulde han miste den. Gironden og Jacobinerne forenede sig i dette Øiemed. Bazire anklagede i den lovgivende Forsamling Brissac for en Fjende af Folkefriheden og overførte sin Beskyldning paa Corpset i Almindelighed. Gensonné, Guadet og Vergniaud støttede hans Anklage og bragte det, trods Feuillanternes Modstand, til Livvagtens Opløsning. Det blev bestemt, at Nationalgarden skulde gjøre Vagt ved Tuilerierne, indtil et nyt Livregiment blev dannet. Hvor dybt denne Beslutning end saarede Ludvig XVI, saa var den dog for Intet at regne mod det Slag, Roland tilføiede ham, da den nye Bestemmelse mod de Geistlige, som endnu ikke havde besvoret Forfatningen, men stadig agiterede mod Friheden, blev forelagt. Det blev i Legislativen vedtaget, at en renitent Præst kunde landsforvises, naar tyve Borgere paa det Sted, hvor han opholdt sig, vare enige derom. Allerede tidligere havde Folkerepræsentationen confisceret Eiendommene, som tilhørte de Emigranter, der ikke inden den satte Frist vare vendte tilbage, og Kongen havde beklaget dette Skridt. Den foreliggende Beslutning om Geistlighedens Deportation vakte hans Afsky og bevægede Monarchen til at bruge Veto'et. — Medens Gironden saaledes stadig spændte Buen og gjorde sig mere og mere forhadt af Kongen, tænkte den paa at styrke sin Anseelse ligeoverfor Jacobinerne. Efter Samraad med Roland og Clavière forelagde Servan, uden Kongens og de øvrige Ministres Vidende, Nationalforsamlingen et Forslag om Oprettelsen af en Leir ved Soissons. Den skulde i det Hele beløbe sig til tyvetusind Mand og sammensættes af Nationalgardister fra hvert Canton. Skjøndt det i Motiveringen hed, at denne Troppestyrke ene skulde tjene til at beskytte Hovedstaden mod et fjendligt Angreb, saa var det dog klart, at disse Soldater, der endnu ikke vare smittede af Pariserpøblens Grundsætninger, bleve samlede for at befæste Girondinernes Overvægt, der nu ikke blot viste sig i Statsraadet og Folkerepræsentationen, men allerede i lang Tid havde hersket i Municipalitetet, efterdi Pethion, som delte de girondinske Anskuelser, for et halvt Aar tilbage var bleven valgt til Maire. Robespierre gjennemskuede Planen og udtalte sig heftig derimod. Nationalgardens Generalstab følte sig krænket over Forslaget og protesterede i Forening med flere Sectioner. Maria Antoinette banlyste et Decret, der til Paris „førte tyvetusind Slyngler, som vare istand til at nedhugge Kongen“, og Ludvig XVI benyttede atter sit Veto, da Legislativen vedtog „Føderationsleirens“ Oprettelse. Bruddet mellem Gironden og Kongen var nu fuldstændigt. Mere for at tilføie Monarchen en Krænkelse end for at opnaae et positivt Udbytte oplæste Roland kort efter i Statsraadet et Brev til Kongen. Hans Navn stod vel derunder, men i Virkeligheden var det hans Kone, som havde forfattet det. Brevet kritiserede Ludvig XVI's tidligere Regeringsaar, hans Opførsel under Revolutionen og fremstillede paa bitter Maade hans Svagheder. Kongen opfordredes deri sluttelig til at stille sig i Spidsen for Bevægelsen og stadfæste Decreterne om Præsterne og de Fødererede. — Med tilsyneladende Ro, men behersket af en indre Modbydelighed mod Ministren, hørte Ludvig XVI Oplæsningen. Men Monarchen fandt dog denne Krænkelse for stor; han beklagede sig for Dumouriez og gav, efter hans Tilskyndelse, Roland, Servan og Clavière deres Afsked. Med en mørk Stemning modtog Nationalforsamlingen Budskabet herom. Den bevidnede de afsatte Ministre sin Taksigelse, og Rolands Brev aftryktes i Dagbladene. Men Gironden havde dog ikke ved hine Midler kunnet bevæge Kongen til at abdicere; den forsøgte derfor andre. —

Qvadrupelalliancen*).

Nu var Samtalen i Gang. Schaunard, der ikke vilde staae tilbage, forlangte en Flaske Vin til; Manden med Bøgerne lod den næste komme; Schaunard bestilte Salat; Manden tilbød Dessert. Da Klokken var 8, havde de sex tomme Flasker paa Bordet. De mange Flasker havde drevet Aabenhjertigheden frem, og de havde gjensidigt fortalt hinanden deres Historie og vare

*) Uddrag af „Scènes de la Bohême“ par Henry Murger.

„Nei, og De?“

„Hvem ved! Jeg søger efter ham, og hvis jeg blot var 40 Aar yngre og havde det Udseende, som jeg rigtignokaldrig har havt, saa skulde jeg ikke søge længe. Jeg er vis paa, at jeg vilde kunne elske hende saa høit, at hun skulde blive den Lykkeligste af alle Kvinder; men jeg er kommen for tidlig til Verden eller hun maaske for sent. Det er saare sjeldent, at man træffes til rette Tid og under de rette Omstændigheder. Hun er sikkerligen den eneste Kvinde, som jeg vilde kunne elsket, og for hvem jeg kunde have opofret mine Studier og mine Sædvaner. Desværre har jeg altid været styg som en Abekat, og selv om jeg altsaa havde været ung, vilde det næppe have frugtet stort. Marquis'en saa endnu godt ud, da han var 55 Aar gammel, men selv med hans Udseende vilde jeg ikke have været bedre stillet. Jeg vilde aldrig have ladet mig nøie med Yvonnes Venskab. — Er det ikke forunderligt, at en saadan Kvinde aldrig har indgydt en mægtig Lidenskab? — at der aldrig er Nogen, der har fulgt hende overalt — aldrig Nogen, der har tilbragt Dagen for hendes Fødder og Natten under hendes Balcon?“

„Sligt gjør man ikke, naar man slet intet Haab har, og forresten ere Mændene nu for Tiden stolte af, at de ikke længer ere unge. Kjærligheden er gaaet af Mode, og den vil snart rent forsvinde; Blasertheden forvandler Alt til Last, som Begjærligheden Alt til Beregning.“

„Hør!“ tilføiede Baronen efter en Pause, „hvad mener Du da igrunden om Din Ven, La Florade, der har sat Kjærligheden som det høieste Princip her i Verden?“

„Min faderlige Ven!“ svarede jeg saa rolig, som om jeg var vaagnet op i en anden Verden efter at have brudt i Et og Alt med den første; „tal aabenhjertig med mig. La Florade er fortryllet af Marquisen, det ved jeg; Marquisen tænker paa at gifte sig paany, og De beskytter La Florade? — Derfor udspurgte De mig?“

„Det første Punkt i det, Du sagde, er sandt; hvad det andet an-

som jeg bedst kunde og løb La Florade imøde. Jeg var saa udmattet af denne ringe Anstrængelse, at jeg ikke kunde fremføre et Ord, men med en Haandbevægelse fik jeg ham gjort begribeligt, hvad jeg vilde.

„Er Fru d'Elmeval med herude?“ spurgte han, skjøndt han meget godt kunde see hende.

Han satte Paul ned paa Jorden og bød mig sin Arm: „Naa gamle Ven!“ sagde han med kjærlig Omhu; „det vil ikke rigtig gaae endnu; det er ogsaa noget langt, De har vovet dem ud, især da det er saa varmt idag.“

„Er det Pasquali der har sagt Dem, hvor vi var?“

„Pasquali? Jeg mødte ham ved Ollioule, hvor han venter paa Dem, for at kjøre Dem til la Seyne.“

„Og De tager med?“

„Nei, jeg har mit Kjøretøi med. Jeg har været ved Evenos, men det, Pasquali fortalte mig om Egnen her, gav mig Lyst til at see den. Jeg kommer netop derhenne fra Landsbyen; der var ret curieust der.“

Vi kom hen til Marquisen. Han gjentog med megen Applomb sin Beretning, kyssede Namas Haand, hvorefter hun selv kyssede sin Haand med Tegn paa Ærefrygt og Høiagtelse. Hvor blandede maae ikke de Følelser have været, som gjærede i hendes Hjerte? Jeg blev, ligesom tidligere Baronen, slaaet af det Rene og Kydske i hendes straalende Glæde, men det var dog kun et Øieblik, at jeg tænkte derpaa. Det var mig mere om at gjøre at studere Marquisen og La Florade. Det var første Gang efter min Sygdom, at jeg saa dem sammen.

La Florade gjorde sig øiensynlig al Umage for at komme til at staae paa en fortrolig Fod med hende. Han var ikke i Besiddelse af den fine Verdens udsøgte Tournure, men den unge Søofficiers friske og freidige Optræden traadte istedet derfor og, det maa jeg indrømme, erstattede fuldkomment hin Mangel. Det var ham umuligt at være keitet, selv om Et eller Andet forvirrede ham; blev han forvirret, saa bidrog det blot til

alt som gamle Bekjendte ligeoverfor hinanden. Da Manden med Bøgerne havde faaet Schaunards Bekjendelse at høre, underrettede han ham om, at hans Navn var Gustave Colline, han studerede Philosophi og levede af Informationer i Mathematik, Scholastik, Botanik og adskillige andre Videnskaber paa „ik."

De Penge, Colline derved tjente, brugte han til at kjøbe gamle Bøger for. Hans nøddebrune Paletot var godt kjendt af alle Boghøkere lige fra Concordiabroen til Saint-Michelbroen. Hvad han vilde med alle disse Bøger, til hvis Gjennemlæsning et helt Liv ikke vilde forslaaet, det vidste Ingen, han selv mindst af Alle. Men denne Vane havde hos ham antaget Charakteren af en Lidenskab, og kom han en Aften hjem uden at have en Bog med sig, saa sagde han som Titus i sin Tid: „Jeg har spildt min Dag."

Hans forekommende Væsen, hans Sprog, der paa en Maade var et Mosaik af alle mulige Tungemaal, og de græsselige Brandere, hvormed han krydrede sin Tale, havde vundet Schaunard; og det varede heller ikke længe, inden denne havde anmodet ham om Tilladelse til at sætte hans Navn paa Listen — den bekjendte alphabetiske Liste over hans Venner og Bekjendte.

Omtrent Kl. 9 forlode de „den unge Moder," taaleligt „anløbne" begge to, og det var godt at see paa dem, hvorfra de kom.

Colline vilde tractere med Kaffe, og Schaunard tog kun imod det paa den Betingelse, at han fik Lov til at give Liqueurerne dertil. I Gaden Saint-Germain-l'Auxerrois gik de op i en Café, der paa Skiltet havde Guden Momus, den ophøiede Skjælmsmester.

I det Øieblik, de to unge Venner traadte ind i Caféen, havde der netop udspundet sig en meget levende Disput imellem to af Stamgjæsterne. Den ene af dem var en ung Mand, hvis Ansigt fuldstændig forsvandt i et uhyre Skjæg. En hæderlig Modsætning til denne Haarenes Mangfoldighed paa Hagen dannede den skaldede Barhed paa Panden, der havde en vis Lighed med et Knæ, hvis ugenerte Nøgenhed nogle faa Haar, der langtfra vare utallige, forgjæves stræbte at skjule. Han var klædt i en luvslidt, sort Frakke med hvide Albuer og Ventilation under Armene, Benklæder, der maaske engang i Tidernes Morgen havde været sorte, og Støvler, der næppe nogensinde havde været nye, men derimod saae ud til adskillige Gange at kunne have vandret Jorden rundt sammen med Jerusalems Skomager.

Schaunard lagde Mærke til, at hans nye Ven og den beskjæggede Herre hilste hinanden.

„De kjender den Mand?" spurgte Schaunard.

„Ikke videre. Jeg har truffet ham nogle Gange paa Bibliotheket. Det er nok en Literat."

„Han seer ud til det efter Toilettet at dømme."

Manden, med hvem Literaten stredes, saa ud til at være henved en 40 Aar, og forresten saa han ud, som om han var skabt for Apoplexi; Hovedet var plantet nede imellem Skuldrene, og Hals var anseet for en unødvendig Luxusartikel. Idiotismen stod præntet med Fracturbogstaver paa hans lave Pande, der var bedækket af en lille sort Kalot. Det var en Hr. Mouton (Faarehoved); han var ansat i det fjerde District, hvor han havde med Mortalitetstabellerne at gjøre.

„Hr. Rodolphe!" hvinede han med pibende Stemme, idet han traf den Tiltalte i en Frakkeknap, „tillader De, at jeg siger min Mening rent ud? — Aviser! Aviser, siger jeg, det er noget Jux! Stol De paa mig, det er noget Jux! — Seer De! Jeg er nu Familiefader, jeg — ikke sandt? Godt! Jeg holder af at faae min Domino her paa Caféen — De forstaaer mig jo nok?"

„Javel!" svarede Rodolphe.

„Vel!" og Mouton vedblev, idet han gav hver af sine skarpsindige Bemærkninger yderligere Eftertryk ved et Slag i Bordet, saaat Glas og Kopper dandsede. „Vel! jeg læser Aviserne — hvad seer jeg saa? Den Ene siger, en Ting er hvid, den Anden siger, den er sort, og saa gaaer det løs. Hvor kan man finde Rede i saadant noget Sludder? — Nei! jeg er Familefader, og jeg vil gjerne ha'e —"

„Et Parti Domino!"

„Ogsaa det — javel; men jeg — ja, De forstaaer mig jo nok?"

„Udmærket!' mente Rodolphe.

„Jeg læser en Artikel, som er stik imod min Anskuelse — det krænker mig, det irriterer mig! for — seer De, Hr. Rodolphe — alle Aviser — alle Aviser, siger jeg, er fulde af Løgn! Propfulde af Løgn!" hvinede den Apoplektiske i den mest skjærende Discant, „og alle Bladsmørere er — no'en Bladsmørere, no'en Røvere!"

„De maa dog erindre, Hr. Mouton —"

„No'en Røvere, siger jeg! Det er dem, der er Skyld i al vores Ulykke — Revolutioner, Dyrtid og alt muligt Ondt! — Husk blot paa Murat."

„De mener Marat."

„Nei! vist ikke; jeg mener, som jeg siger, Murat. Jeg saa jo hans Begravelse, da jeg var en lille En."

„Men jeg forsikrer Dem, De mener —"

„Aa, jeg kan jo huske et Stykke, de spillede om ham i Circus."

„Javel, Stykket var om Murat."

„Naa! det er jo det, jeg hele Tiden har paastaaet," brølede den stridige Mouton. „Murat, som skrev i en Hule, He! — Hva'? Var det ikke rigtigt af Bourbonerne, at de lod ham guillotinere, da han jo forraadte —"

„Guillotinere? — Forraadte! — hvem? hvad?" spurgte Rodolphe, idet han nu ogsaa fik fat i en Frakkeknap paa Mouton.

„Ih for Fanden! Marat."

„Marat, nei Murat, mener De vel? Lad os dog forstaae hinanden, Hr. Mouton."

„Nei, Marat, den Skurk! Det var ham, der i 1815 forraadte Keiseren. Derfor siger jeg ogsaa, Bladene er fulde af Løgn!" ytrede Mouton, der efter de foregaaende Præmisser mente sig berettiget til en Conclusion. „Ved De, hvad jeg forlanger? — Jeg forlanger en god Avis, ja — en god Avis, ikke en stor, men en god — uden Phraser og — og — Udtryk —"

„De fordrer meget, Hr. Mouton; en Avis uden Udtryk! — den vil næppe gjøre synderlig Indtryk."

„Ja! stol De paa mig!"

„Jeg skal tænke over det."

„En Avis, som ganske simpelt udtalte Kongens Held og Borgernes, Statteborgernes Bedste. For — hvad tjener de Aviser til, vi har? — man kan jo ikke forstaae, hvad de skriver. Seer De, jeg er jo ved Districtet, ved De. Jeg har med Dødslisterne at gjøre — det er nu, som om En vilde komme og sige: „Hr. Mouton, De skriver jo de Døde op? — ja! — naa! ja, jeg skriver — hvad skriver jeg — javist! saadan er det netop med Aviserne! — accurat!" mente Mouton, der atter troede sig berettiget til en Conclusion.

„De har Ret! Det er ganske sandt, hvad den Mand siger," ytrede en Gjæst, der havde forstaaet Alt, hvad Mouton sagde.

Og Mouton, der følte sig smigret ved dette Tillidsvotum, satte sig atter til sin Domino.

„Jeg har sagt ham Besked!" mente Mouton, idet han pegede paa Rodolphe, der havde sat sig hen til Schaunard og Colline.

„Han er gyselig!" sagde Rodolphe for sit Vedkommende til de to Andre.

„Ja, det er godt Ho'ede!" bemærkede Schaunard, idet han trak sin Pibe op af Lommen.

„Det var dog en nydelig lille Pibe," ytrede Rodolphe.

„Jeg har en, der er endnu smukkere til Søndagsbrug," sagde Schaunard skjødesløst. „Giv mig noget Tobak, Colline."

„Jeg har ikke mere."

„Maaske jeg maa være Dem til Tjeneste?" spurgte Rodolphe, idet han tog en lille Pose frem og lagde den paa Bordet.

Colline tog imod Tilbudet, men mente dog at burde vise sin Erkjendtlighed ved at tilbyde en „Omgang" af Et eller Andet, og Rodolphe havde intet Væsenligt at indvende derimod. Man begyndte nu at tale om Literatur, og Rodolphe indrømmede, at han stod i et nært Forhold til Muserne, hvorpaa han bestilte en ny Omgang. Da Opvarteren, efter at have skjænket i Glassene, atter vilde gaae med Flasken, bad Schaunard ham om hellere at lade den staae med det Samme — han havde hørt den fyldige Sølvklang af tvende Femfrancsstykker i Collines ene Lomme. Rodolphe havde snart naaet det Aabenhjertighedsstadium, hvorpaa de to Venner befandt sig, og han vægrede sig derfor ikke ved at fortælle sine Livsomstændigheder.

De vilde upaatvivlelig have tilbragt Natten paa Caféen, ifald de ikke tilsidst vare blevne anmodede om at gaae. De kom ned paa Gaden, men næppe havde de gaaet ti Skridt, og dem havde de været ti Minutter om, førend de bleve overfaldne af en øsende Regn. Colline og Rodolphe boede hver i sin Ende af Paris,

tilstaae sin Bekymring, havde uafladeligt seet sig om efter Paul, da et Skrig af Nama bragte hende til at skjælve. Hun sprang op, førend vi Andre engang havde seet os om, men hele Frøken Roques Stilling og Øiekast overbeviste os snart om, at der Intet var skeet. Marquisen opdagede nu Paul og viftede ham Velkommen med sit Lommetørklæde. Men Frøken Roque, der stod paa en Assats lidt fra os, pleiede ikke at være saa let at overraske; snart fik vi dog Grunden til hendes Udraab at vide, da vi saa Paul under Latter og Glædesraab siddende paa La Florades Skuldre, medens denne let og behændig sprang hen over Klipperne, og Marescat havde meget ondt ved at følge ham.

Hvorledes var det nu gaaet til? Ved Hjælp af hvilken Navigation var Lieutenanten naaet til disse Høider og havde faaet lille Paul paa sine Skuldre? Skulde Nama hemmeligt have underrettet ham om vor Udflugt, eller maaske Pasquali? Eller endogsaa Marquisen selv? Der var da ingen Fred nogensteds for denne skjønne Gymnastiker og utrættelige Tourist. Jeg gjenkaldte i min Erindring min første Spadseretour med Fru d'Elmeval til Capellet Nôtre Dame de la Garde. Hun havde sat mig Stævne, jeg skulde møde rent tilfældig. Noget lignende kunde jo nu være foregaaet mellem hende og La Florade. Men hvorfor kunde han da ikke ligefrem være taget med os? Hans Tilsynekommen, som kun overraskede og forvirrede mig, overbeviste mig tillige om, at jeg endnu bestandig havde nogen Feber i Kroppen.

Jeg saa paa Marquisen, og det forekom mig, at hun lod til at være endnu mere glad og henrykt end Frøken Roque. Var Pauls Tilbagekomst den eneste Grund til hendes straalende Øine? Pludselig formørkedes hendes Blik. „Doctor!" sagde hun til mig, „jeg kan ikke taale at see Deres Ben springe saaledes paa de glatte Klippestykker. Hvis han nu faldt med Paul! O, raab til ham, at han skal høre op dermed!"

Hun havde glemt, at jeg endnu havde Nød med blot at tale, og at et Raab vilde volde mit Bryst en frygtelig Smerte. Jeg raabte dog,

gaaer, saa ved jeg Intet derom, og med Hensyn til det tredie, saa spørger jeg Dig tilraads, og Din Mening vil ogsaa blive min."

Nu turde jeg ikke vige tilbage for en tom Skrupel; her var en altfor hellig Pligt at varetage. Jeg gjenkaldte Baronen det Portrait, jeg i mine Breve havde tegnet af La Florade uden dog dengang at nævne ham. Jeg sagde ham alt det Gode og alt det Slette, jeg kjendte hos ham; jeg fortalte ham Historierne om Zinovèse og om de mange Andre, som jeg havde hørt i Bretagne og Hyères. La Florade havde behaget mange Kvinder, og han havde ikke skaanet en eneste. Overalt var der et Offer, der græd for hans Skyld. Ægtemænd skjulte deres Hustruer og Fædre deres Døtre, saasnart han kom. Meget var maaske overdrevent, men saa meget var dog indlysende af Alt, at han var af en Letsindighed og Ubestandighed, der ikke varslede godt for et Ægteskab, og som stod i den skarpeste Modsætning til Marquisens Renhed og Hjertensgodhed.

„Du har Ret, ja, Du har Ret!" udbrød Baronen; „vi tør aldrig tænke paa en saadan Forbindelse."

Det var let nok at sige; men hvad borgede os for, at Marquisen ikke selv havde tænkt derpaa? Jeg turde ikke stole paa det Modsatte. Det tilkom vel ikke mig at vaage over Marquisen eller at udspeide hendes hemmelige Tanker, og dog kunde jeg ikke lade være med at udtrykke min Forundring for Baronen over et enkelt Punkt. La Florade var uden Formue, næsten ogsaa uden Navn; han var sikkerlig en brav Officier, men han var altfor ung til at kunne ansee sin Fremtid for sikret. Hvorledes kunde det da være, at Baronen ikke forlængst havde følt sig slaaet af dette Misforhold?

„Hvad det angaaer," svarede han, „saa kjender jeg Marquisen; hun vilde aldrig see derpaa, ifald hun traf en Mand af virkelig Fortjeneste, og som elskede hende. Jeg ved, at hun vil vel vogte sig, thi hendes hele Stilling kan nok friste en Havesyg. Men hvis Gud lader mig leve, da skal jeg vaage over hende, hvis hun da ikke selv unddrager sig mig. Jeg

den Ene i l'Ile-Saint-Louis, den Anden ved Montmartre.

Schaunard, der aldeles havde glemt, at han var uden Logis, tilbød dem gjæstfrit Husly.

„Gaa hjem med mig," sagde han, „jeg boer lige herved; vi fordrive Natten med aandrig Samtale om Literaturen og de skjønne Kunster."

„Du kan spille for os, og Rodolphe declamerer sine Digte for os," mente Colline.

„Ja — javel," sagde Schaunard, „det er rigtigt — man skal more sig — man er — kun ung een Gang i Livet."

Paa Alhambra.

Paa Alhambra! — ja, det er ikke Maurernes ældgamle Kongeborg, vi føre Læseren til; det er ikke Abencerragernes sidste Levning af Ommiahdernes glimrende Chalifat, vi ville besøge, det er derimod Alhambra ude i Frederiksberg Allee. Thi der er Fester ude i denne Tid, og det er smukke og smagfulde Fester, og „Tilskueren" har jo lovet sine Læsere at see lidt paa Alt og fortælle dem det Bedste; derfor er det kun en Pligt, vi opfylde ved at henlede Opmærksomheden paa Alhambra. —

Alhambra! Georg Carstensens sidste og dristigste Phantasi, hans skjønne, harmoniske Svanesang! Thi Georg Carstensen var Digter paa samme Tid som han var Reformator, han var Lovgiver paa samme Tid som han var Minister i Glædernes muntre Riger og Lande — „Minister med „Portefeuille"." —

Han slog en Streg over det Gamle og decreterede det Nye, og det Nye blev modtaget med Begeistring.

„Portefeuillen sendte han freidigt ud,
Den skulde forkynde de nye Bud —
Det Gamle mod Braaden stamper.
Det gamle Mørke han flux fordrev.
Han sagde: bliv Lys! og lyst der blev
Ved orientalske Lamper.

Og der i Lysets funklende Glands
Han fletted', Glædernes brogede Krands
Og lystige Eventyr digted'.
Kjedsommelighedens kjedsomme Bo
Forvandled' den glimrende „Figaro"
Ved et Lune, som aldrig svigted'."

Thi Lune havde han, Lune og Phantasi. Hvilke prægtige Paladser, Arcader, Chiosker og Gud ved hvad! tegnede han ikke! Og han tegnede de deiligste „Prospecter" for de studsende Capitalister, og de tegnede ogsaa, de tegnede — Actier i Hundredevis. Efter saadanne Tegninger var det jo intet Under, at Tivoli og Alhambra bleve byggede.

Men Georg Carstensen døde, og Sjælen var borte. Det nyfødte Alhambra sygnede hen, da Moderen havde forladt den Spæde. Intet kjærligt Bryst havde det til at suge Kræfter af, og det var i den sørgeligste Grad henvist til at suge — paa Lappen.

Nu er det dog, som om Noget af Georg Carstensens Aand var kommen tilbage, Alhambra har iaar vist sig fra en ganske ny og tiltalende Side. Der har været en Smag og en Aand udbredt over Alt derude, som oprigtigt talt har glædet os, idet Hyggeligheden derved i en væsenlig Grad er bleven forøget, den Hyggelighed, som altid har hersket i en ganske anden Grad i Alhambra end i Tivoli med dens velsignede Sangerindepavilloner og „Ødronninger". Den elegante Concertsal med de lette og luftige Buer og slanke Søiler danner specielt en hæderlig Modsætning til Tivolis indespærrede Pavillon med dens indespærrende Baase.

Det er den sidste Fest, der særlig har henledet vor Opmærksomhed paa Alhambra; thi den er virkelig smukt arrangeret. De ægyptiske Mindesmærker ere correcte og smagfulde. En Sesostrissøile med Apis'er, Isis'er og Osiriser paa Sokkelen, med Sesostris's Triumphtog og hele Apparatet af undertvungne Folkeslag, hæderkronede Elephantriddere, dandsende Dra- og Chorybanter o. s. v. o. s. v., og et ægyptisk Tempel med Solguden Ra og tvende prægtige Apis'er tage sig fortræffeligt ud i transparent Belysning. Havens Bosquetter med alle de orientalske Lamper og den smukke Musik, der overalt suser En om Ørene, sætter En i en vis potenseret Stemning, som man meget godt kan ansee for orientalsk. Og saa er der den deilige Hovedbygning i Baggrunden med de Tusinder af Gasblus — jo, „det var overmaade smukt! det var overmaade smukt!"

Correspondance.

Knud Espe. Kan ikke benyttes. Brystsyge Heltinder ere Gud været lovet! hors de saison.

En Abonnent. Nei, ellers Tak!

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Tivoli, Forestilling Kl. 4.
Alhambra, Forestilling Kl. 4.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

„Tilskueren"

udkommer hver Søndag og vil indeholde en politisk Oversigt, originale Digte, Skizzer og Noveller, Oversættelser af Dickens, Heine, Murger, Revue des deux mondes, Household Words o. s. v., Theater- og Kunstkritik, Boganmeldelser m. M.

Med Numer 22 begyndte det tredie Qvartal, og samtidigt dermed begyndte Udgivelsen af et „**Tilskuerens Album**", der vil komme til at bestaae af omhyggeligt udførte, lithographerede Haandtegninger. Bladet har desaarsag sikret sig Bistand af flere af vore yngre, dygtige Kunstnere, ligesom ogsaa flere nye, literaire Kræfter ere vundne for det. Paa Grund af de deraf flydende forhøiede Udgivter er Abonnementsprisen forhøiet til 4 Rd. 8 ß Qvartalet.

Tiltrædende Abonnenter ville gratis erholde det Udkomne af „**Tamaris**" af George Sand (c. 7 Ark) og desuden, forsaavidt Restoplaget strækker til, „**Tirza**" og „**Grev William**" efter Revue des deux mondes, „**Uskyld i Lænker**" og „**Enkefru Badgery**" af Charles Dickens.

Abonnement modtages i alle Landets Boglader, paa de kgl. Postcontoirer, paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal, (aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6) samt hos Undertegnede.

F. W. Thomsen.
Vesterbrogade 62.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen**. — J. Cohens Bogtrykkeri.

finder det rigtigt af hende, at hun ikke fordrer Andet af en Mand af Ære end en ubetinget Hengiven, og at hun ikke vil tage nogen Ældre er ogsaa i sin Orden. Hun har faaet nok af at være Sygevogterske. Nu kan hun nok fortjene et ungt Hjerte, der vil tilbede hende, og en stærk Arm, der vil støtte hende."

„Men hvad siger Verden dertil?"

„De virkelig Gode finde deres Verden overalt. Man kan befinde sig lige saa vel imellem de Smaa som imellem de Store, naar de Smaa have Dømmekraft og Følelse. Og jeg er nu 72 Aar gammel, men jeg kan forsikre Dig, at med Hensyn til de to Egenskaber er der ingen priviligerede Klasser. Klogskab og Godhed komme fra oven som Solen paa Planterne; overalt findes der vel Skygger og skadelige Insecter, hungrige Fugle, som æde Klinten og lade Hveden staae ved Siden af. Du vil altid kunne have seet mig med samme Interesse søge dem, der stode høit paa Samfundets Trin, som dem, der stode lavere. Vel er jeg opdraget under bestemte Former og med egne Sædvaner, men jeg har dog aldrig næret nogen særlig Forkjærlighed for en bestemt Klasse. Det er den værste af alle Fordomme, der fortæller, at den, der ret skal kunne elske og forstaae En, maa være velfødt og velklædt, decoreret og dresseret paa en vis conventionel Maner. Demokraten, der kun befinder sig vel imellem Blusemænd, er ligesaa latterlig som Aristokraten, der er ilde tilpas i sligt et Selskab. Netop som jeg tænker ogsaa Marquisen. Kun de Dumme og Fordringsfulde, ligegyldigt hvilket Liberi de bære, trætte og kjede hende; hun føler derimod Interesse for Enhver, som har Forstand og Hjerte."

„Og hendes Søn?"

„Hendes Søn vil staae sig godt ved at indsuge slige Maximer. Naar han engang bliver myndig, vil han, hvis han føler Trang og Lyst dertil, kunne træde selvstændig op i Verden, det tillader baade hans Kjøn og hans Formue ham, og han vil da nære bedre Følelser og møde med smukkere Grundsætninger, end hvis hans Fader havde opdraget ham."

„De forudsætter, at hendes tilkommende Ægtefælle bliver en Mand af Fortjeneste, som værdig vil staae ved Siden af hende med Hensyn til Pauls Opdragelse, som vil elske ham og gjøre ham lykkelig, som ikke vil være skinsyg paa Moderens Kjærlighed til ham, som ikke vil foretrække sine egne Børn for ham — o! hvormeget fordres der ikke af en hæderlig Charakter? Og hvor sjeldne ere ikke slige hæderlige Charakterer?

„Just fordi de ere saa sjeldne, bør man aldrig vrage den, man finder, selv om denne kun er fattig og af ringe Herkomst. Det vil jeg ogsaa sige Marquisen, naar hun spørger mig tilraads."

Denne Samtale med Baronen smertede mig. Jeg drømte om den hele Natten, og jeg syntes at skimte den Bihensigt med den hos Baronen, at opmuntre hos mig en Følelse, som han maatte have anet, eller som han syntes at ville fremkalde. Senere blev jeg slaaet af min egen Indbildskhed og begyndte at frygte for, at La Florade dog var elsket.

Et Par Dage efter var Veiret, der havde været noget kjøligt, bleven ganske fortræffeligt, og Marescat kom derfor kjørende til os med to Vogne for at faae os ud. Marquisen, der kjendte alle Egnens skjønne Partier, førte os ud til Saint-Anne, der ligger ved Ollioules Bjergpas, omgivet overalt af Klipper og Skrænter. De forunderlige Formationer fængslede lille Paul, der vilde see sig om overalt. Efterat jeg havde undersøgt de nærmeste Omgivelser, tillod jeg ham at kravle lidt omkring med Marescat, idet jeg dog lod ham tage Strømper og Sko af, forat han bedre kunde staae fast. Da de to vare forsvundne bag en Klippeaas, kunde Fru d'Elmeval næppe skjule sin Bekymring. Vi satte os ned paa en Afsats, medens Frøken Roque, der begyndte at befinde sig rigtig vel herude i den frie Natur, gik lidt bort for at forfølge en lille Bæk, der styrtede ned mellem Klipperne under de muntreste Hop.

Vi havde vel siddet et Qvarterstid, og Marquisen, der ikke vilde

Tilskueren.

Nr. 26. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 30te Juli.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ℛ 8 ß Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Slaget ved Standforbridge.

Til England stævned' frem fra Norges Land
En velbemandet, veludrustet Flaade;
Den heised' Kongebanneret paastand,
Thi Føreren var Harald Haarderaade.
Han havde hørt paa Tostes fagre Ord,
Han havde lovet ham sin Hjælp paa Togtet,
Men Rygtet snart til Englands Harald for;
Thi fandt ei Flaaden England ubevogtet.

„Til Kamp! til Kamp!" saa lød de Nordmænds Røst,
„Vor sikre Pil skal Bretlands Hjerte ramme!" —
Skjøndt Toste mangled' ikke Mod i Bryst,
Han mangled' heller ei Forstand, den Samme.
I Taushed overveiede han Alt,
Han kjendte Kæmperne, som England skabte;
Kom det til Kamp, han vidste, hvad det gjaldt,
Han vidste, Alt var tabt, ifald han tabte. —

Ved Standforbridge laa Harald Godwins Leir,
Og Englands Ridderskab var der tilstede.
I stolt Forvisning om en afgjort Seir
Den hele Skare jubled' høit af Glæde.
Men midt i Leiren i det største Telt,
Hvor Kongeban'ret stolt og mægtigt veied'
Med sine Løver i det mørke Felt,
Kong Harald Raad med sine Lehnsmænd pleied'.

Imens man sidder her om breden Bord,
Fra Toste lader en Herold sig melde —
„Før ham herind!" saa lyder Haralds Ord;
„Lad høre, hvad han har os at fortælle."
Herolden føres ind og træder hen
Ved Bordet, hvortil Harald Haanden læner —
„Sig! kommer Du som Fjende eller Ven?" —
„Du vælge, Herre Konge! jeg er Tjener."

„Din Broder og min Herre hilser Dig
Og spørger Dig ved mig, hvem hid han sendte:
Hvis Flaaden rolig seiler nu sin Vei,
Hvad Vilkaar han da vel af Dig kan vente?" —
„En Broders Kjærlighed!" var Kongens Svar,
„Og med Northumberland han frit kan raade;
End ikke for min Broder tabt jeg har,
Hvad fælles Moder i mit Hjerte saaede."

Paany tilorde tog Herolden saa:
„Hvis Toste tykkes nu om Dine Gaver,
Hvad Land kan Harald Haarderaade faae?" —
„Et syv Fods Stykke vi til Harald graver!"
Og Svaret fra den kongelige Helt
Blev hilst med Jublen og med Slag paa Skjolde. —
Herolden styrted' ud af Kongens Telt,
Af Leiren ud, bort fra de Kæmper bolde.

Da dette Svar blev stolte Nordmænd bragt,
Ret Intet kunde deres Harme dæmpe,
Og Harald samlede sin hele Magt,
Drog frem til Standforbridge for der at kæmpe.
Og Slaget stod. I Kampen Toste faldt,
Fra Pladsen norske Harald de mon bære.
Men der blev ogsaa kæmpet, thi det gjaldt
Om Kongens Frihed og om Landets Ære!

v. K.

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

De tre Ministres Afsættelse bibragte Girondinerne et føleligt Slag, hvis Virkninger, istedenfor at aftage, tvertimod ytrede sig med stigende Styrke for hver Dag, der gik. I Virkeligheden havde de ogsaa lidt et storartet Nederlag, som de ved deres Clienters første Indtrædelse i Statsraadet aldrig havde anet, endsige ventet. Men hvor skuffede ikke i dette Tilfælde Resultatet Forventningen? Omtrent tre Maaneder vare henrundne, siden Roland modtog sin Portefeuille, og nu havde han maattet afgive den uden at kunne pege tilbage paa en eneste Handling, der havde bragt Frankrig nogen Nytte. Girondens Ministerium havde særligt udmærket sig ved sit Vankelmod, og det var i det afgjørende Øieblik, da Ludvig XVI ved de to Decreter skulde bringes til at nedlægge Kronen, selv bleven bortfjernet. Svaghed og practisk Udygtighed vare i en mærkværdig Blanding fremtraadte hos Roland og hans tvende ligesindede Embedsbrødre. Dersom Girondinerne nu vilde virkeliggjøre deres Republik, maatte de nødvendigvis handle paa en langt mere fyldestgjørende Maade. De skulde med sikker Haand lede de Partier, som bekæmpede deres Anskuelser, og fremfor Alt tiltvinge sig anden Gang de tabte Sæder i Statsraadet. De undgik heller ikke at gjøre Forsøg. Gironden vendte sig først mod Dumouriez, som efter Kongens Ønske havde forenet Conseilspræsidiet og Ledelsen af Krigsministeriet i sin Person, og angreb derpaa Feuillanterne, der for sidste Gang hævede deres kraftløse Arm. — Med en vis eventyrlig Dristighed var Dumouriez traadt i Spidsen for et nyt Cabinet og nærede virkelig i faa Timer den Overbevisning, at han kunde føre Kongedømmet ud over alle truende Skjær. Vel havde han, dengang han modtog sit nye Hverv, bestemt ønsket, at Mornarchen skulde stadfæste Nationalforsamlingens Bestemmelser om Præsterne og Leiren; men da Ludvig XVI nægtede sit Samtykke, opgav Dumouriez sin Fordring i den stille Tanke, at han maaske endnu formaaede at overvinde de opstaaende Vanskeligheder. Med en mageløs Selvtillid fremstillede han sig for Legislativen og gav i korte Træk et Billede af Forsvarsanstalternes daarlige Tilstand. Herved mente han at befæste sin egen Stilling paa samme Tid, som han kastede en Skygge paa de afskedigede Ministre. Men Dumouriez forregnede sig. Den girondinske Majoritet

„Ja, ja! sig det til Baronen," gjentog Pasquali, „jeg formaaer det ikke; men hvis De vil sige det, saaledes som han nu har sagt det, saa vil den gamle Mand troe det, siden endogsaa jeg — som slet ikke kan lide ham, den slemme Knægt — er overbevist om, at han har ment det alvorligt."

„La Florade," sagde jeg, „Du bør selv tale til hende. I Kjærlighed er kun den veltalende og overbevisende, som selv taler sin Sag. Søg hende op, sig hende Alt, hvad Du her har sagt, og hør da hendes Svar. Kun hun kan hjælpe Dig."

„Men Andre kunne skade mig! Doctor, Du har bebreidet mig min Fortid, det har Du ikke skjult for mig, men nu maa det være forbi. Du har ivret imod mig, spottet mig og talt alvorligt imod mig, og derfor takker jeg Dig, men nu maa det være forbi! forstaaer Du? Jeg er et andet Menneske nu, jeg er renset og døbt paany i sand Kjærlighed. Jeg har mødt en Kvinde, som jeg aldrig havde kunnet tænke mig i mine dristigste Drømme, og hende vil jeg eie! Ja, jeg vil!" gjentog han, idet han krampagtigt lagde sin Arm paa Bordet mellem Pasquali og mig. „Tag en Øxe, om Du tvivler paa mine Ord, og hug denne Arm af, det er den høire; jeg giver Dig Ret dertil, naar Du saa lover mig, at Du ikke vil skade mig."

Han talte med denne sydlandske Heftighed, der gjør enhver Hyperbol forstaaelig og troværdig.

„Hold dog op, taabelige Menneske," sagde Pasquali og rystede i Bordet med en vis Humor, „Du ved, at jeg ikke holder af, at Folk taler hen i Vind og Veir."

„Det gjør jeg ikke!" udbrød La Florade i bestandig Ekstase; „jeg vil ikke have, at man maa skade mig! Jeg vil ikke have, at man skal sige til Baronen: tro ham ikke! hans Hjerte er som et Straa, der blusser op, men slukkes ligesaa hurtigt. — Det taaler jeg ikke! jeg dræber den, der taler ilde om mig."

Omhyggelighed, tvertimod gjorde han Alt for at vise en lignende Omhu for mig. Det var, som om han vilde sige til Marquisen: „Jeg elsker Alt, hvad De elsker, fordi jeg haaber, at De vil elske mig alene."

Ingen havde opfordret ham til at sætte sig hos os, men dog satte han sig lige ved Siden af mig og spurgte mig med den kjærligste Stemme om min Puls, om hvordan jeg sov om Natten og saa fremdeles. Han vidste tillige at vinde Baronen for sig til Trods for dennes Kulde imod ham, idet han appellerede til hans Dom i en Strid, der havde været iblandt de Lærde ombord, angaaende Forstaaelsen af en latinsk Sætning, som han selv, og derfor kunde han takke sin gode Stjerne, forstod paa samme Maade som Baronen. Endelig holdt Paul ham tilbage i det Øieblik, han omsider havde besluttet sig til at tage Afsked, og hans Falkeblik lod ham da opdage en Fuglerede i en Klipperevne; den fik Paul naturligvis Lyst til, og saa fik han ham op paa sin Ryg, forat han kunde naae den. En Snog, som forskrækkede Nama, dræbte han med sin Hæl med en Hurtighed og Behændighed, der var beundringsværdig. Til Paul havde han forfærdiget et Bæger af store Blade i det Haab, at Marquisen skulde ville drikke deraf, og han løb mindst en Snes Gange ned til Kilden for at fylde det, uden at vise mindste Tegn paa Anstrængelse eller Varme, naar undtages hans Øienlaag, der svagt coloreredes af et let Rosenrødt. Jeg studerede ham physiologisk, og denne Livsfylde forekom mig uimodstaaelig for hvilkensomhelst Kvinde, hun kunde være saa tilbageholdende og saa godt garderet, hun vilde!

Han fik Leilighed til at følge os eller rettere til at kjøre forud for os til Ollioule, idet han vidste at faae sin lille Hest til at strække ganske anderledes ud end Marescat formaaede ligeoverfor sine Selveiere, og han gjorde overalt Plads for Marquisen uden Hensyn til de tilfældige fremmede Vogne eller Fodgjængere, han mødte paa Veien, der hele Tiden var begrændset af Skrænter, og som løb i Zigzag. I Ollioule fik han Pasquali over i sin Vogn, og derved fik han dels En til at tale med om

modtog ham med Haan og ytrede lydelig sit Mishag; ja, de truede endog med at stille ham for den politiske Domstol i Orleans. Ministeren grebes i dette kritiske Øieblik af en heftig indre Uro, men hans Ansigtstræk forbleve de samme som sædvanlig og røbede ikke den Raadvildhed, der gjærede i hans Bryst. Dumouriez ilede til Tuilerierne, anmodede atter Kongen om Decreternes Stadfæstelse og overrakte uopholdelig sin Dimission, da han mødte et Afslag. Saaledes endte dette Ministerium, der kun havde varet i tre Dage, og som med Rette er bleven betragtet som et overilet Forsøg paa at trodse Girondinerne. Disse seirede visselig med Lethed; men deres Modstander skulde snart glimre paa Valpladsen og fordunkle Talerstolens Helte. — Efter Dumouriez's Fratrædelse hensank Ludvig XVI i en mørk Tungsindighed. Han følte sig forladt af Verden, fordybede sig i Studier af den engelske Karl Is Historie og skuede ofte med taarefyldte Øine fra sine Vinduer ud over Staden Paris. Den ulykkelige Fyrste satte hele sit Haab til de fremmede Magters Indblanding i Frankrigs Anliggender og afsendte Genferen Mallet Dupan med hemmelige Instructioner, som han selv havde skrevet, til Frants II. Ludvig XVI blev saaledes mod sin egen Villie en Forræder mod det Folk, hvis Overhoved han var. Men som constitutionel Regent maatte han omgive sig med nye ansvarlige Raadgivere, skjøndt han ikke mere nærede særlig Tillid til nogen politisk Personlighed. Opfyldt af bitter Uvillie mod Girondinerne kastede han atter i Fortvivlelse sit Blik paa Feuillanterne, hvis egentlige Rolle forlængst var udspillet. Han dannede et Cabinet af ubetydelige Mænd, hvis Navne næppe ere reddede fra Forglemmelse. Kun Indenrigsministeren Terrier de Monciel besad Klogskab og Indsigt i Forholdene; men han fik i Forvirringen aldrig Leilighed til at lægge disse sjeldne Egenskaber for Dagen. Omtrent paa samme Tid som Ministeriet tiltraadte sin Virksomhed, underrettede Ludvig XVI den lovgivende Forsamling om sit kongelige Veto mod de to Decreter; han tilkastede herved Gironden ligesom en Udfordring. —

Den opvaagnende Feuillantisme, der fandt en Støtte i Lafayette, som fra sit Hovedqvarter i Maubeuge tilskrev Nationalforsamlingen et Brev, hvori han formanede den til at agte Kronens Prærogativer, bragte endelig Girondinerne ind paa en Bane, de ellers stedse havde undgaaet at betræde. Intet laa deres humane Charakter og Politik mere fjernt end bevæbnede Folkeopstande, hvor Retten blev sat i Spydstagen og den raae Magt skulde gjøre Udslaget; men nu betænkte de sig dog ikke paa at benytte slige voldsomme Midler. Skjøndt de indsaae, at Jacobinerne ved tumultuariske Optrin let kunde tilrive sig Fordelen, fordi de gik frem uden mindste Skaansel og Hensyn, saa vare de dog i dette Øieblik sikre paa deres Overvægt; thi Robespierre erklærede, at Tiden endnu ikke var moden til de yderste Forholdsregler. Gironden vilde kun en Opstand for gjennem den paany at aabne sig Adgang til Ministeriet eller for at fremkalde Kongens Thronfrasigelse; men dens Talere angave Decreternes Stadfæstelse som deres tilsyneladende Formaal. Aarsdagen for Edsaflæggelsen i Boldhuset, den tyvende Juni, blev bestemt til Bevægelsens Udbrud. Tuilerierne skulde angribes, men Ludvig XVI maatte man ikke tilføie nogen personlig Overlast. Saaledes lød i al Almindelighed denne Plan, der blev nøiere udtænkt i et lille Hus i Gaden Saint-Jacques, hvor Roland havde opslaaet sin Bolig. Brissot, Pétion og Barbaroux indfandt sig her og aftalte de fornødne Skridt til at bringe Hovedstadens lavere Befolkning i Gjæring. Mairen Pétion kunde ikke blot ifølge sin Stilling udøve en betydelig Indflydelse, men han var paa Grund af den Tillid, Masserne satte til hans Moralitet, hvad der forskaffede ham Tilnavnet „den Tydige", istand til at lede disse. Hos Marseillaneren Barbaroux fandtes baade Mod og Skjønhed, hvilken sidste Egenskab bragte Fru Roland, der ved Synet af ham mindedes Hadrians græske Yndling, til at smykke den unge Mand med den tvivlsomme Benævnelse: Antinous. Paa hans Bud stode imidlertid Provences Skarer rede til at drage imod Paris. Foreningen i Saint-Jacques traadte i Forbindelse med Demagoger af forskjellige Farver for at bringe Arbeiderbefolkningen i St. Antoine og St. Marceau paa Fode. Den mægtige Danton, som nu først begyndte at grundlægge sin Berømmelse i Cordeliererernes Klub, sluttede sig i denne Sag til Gironden og Mænd som Slagteren Legendre, Bryggeren Santerre, Guldarbeideren Rossignol, Bogtrykkeren Momoro, den fra Octoberscenerne i Versailles bekjendte Maillard tilligemed mangfoldige Andre tilbøde deres Hjælp. I Flækken Charenton holdt de Sammensvorne et Møde, hvor de bleve enige om at samles paa Bastillepladsen den fastsatte Dag. Det brogede Liv, som pludselig begyndte at røre sig i Sectionerne, vakte Autoriteternes Opmærksomhed. En Deputation fra Forstæderne fremtraadte for Municipalitetet og anmeldte, at Folket vilde overække Kongen en Petition den tyvende Juni. Ansøgerne bleve afviste, og Departementsdirectoriet gav Pétion Befaling til at forhindre ethvertsomhelst Optog. Men Mairen, der selv var indviet og hemmelig havde deltaget i Girondinernes Planer, gjorde kun tilsyneladende Skridt for at forebygge Petitionernes Overrækkelse. Saaledes frembrød Girondinernes Dag. Allerede om Morgenen Klokken 5 vrimlede St. Antoine og St. Marceau af bevæbnede Skarer. Politiet søgte forgjæves at adsprede dem. Toget begav sig, medens det underveis voxede som en Lavine, hen til den lovgivende Forsamling, hvor en Petition skulde oplæses. Der reiste sig en Storm fra de Deputerede paa høire Side, da Efterretningen herom naaede Salen, men Vergniaud og Guadet nedsloge ved Ordets Magt al Modstand og bragte Forsamlingen til at høre paa Folkets Ønsker. En Deputation traadte ind, og følgende Petition eller snarere Befaling oplæstes for de lyttende Repræsentanter. „Der er ikke længer Tid til at forstille sig; Sammensværgelsen er opdaget, Timen er kommen, Blod skal flyde eller Frihedens Træ blomstre i Fred. Den udøvede Magt handler ikke i Samklang med os; de fædrelandssindede Ministres Afskedigelse er det bedste Bevis herpaa. Men skal Folkets Velfærd være afhængig af Kongens Luner? Bør denne Konge have anden Villie end Lovens? Nei! Folket vil have det saaledes, og dets Hoved har vel ligesaa meget Værd som de kronede Despoters. Dette Hoved er Nationens Stamtræ, og for denne stærke Eg maa det svage Rør bøie sig. Folket er nu aarvaagent; det venter i Taushed et Svar, der er dets Magtfuldkommenhed værdigt. Det er vor Fordring at forblive under Vaaben, indtil Forfatningen bringes i Udførelse." — Efter Oplæsningen bleve Salens Døre aabnede, og en Folkeskare paa ottetusinde Mennesker skred i Procession forbi de stirrende Deputerede. I Spidsen gik et Musikkorps, derefter fulgte et Banner med Indskriften: „Modstand mod Undertrykkelse." Mænd og Kvinder, Oldinge og Børn deltoge i Toget, der opviste Repræsentanter for Livets forskjellige Beskjæftigelser. Sangen „Ca ira" tonede, og de besynderligste Emblemer kom tilsyne. Paa et Spyd saa man et Par gamle Benklæder ledsagede af Ordene: Skjælver Tyranner! her er Sansculotterne! En bar en Landse med et Kalvehjerte paa Enden; Inscriptionen betegnede det som Symbol paa Aristokraternes Hjerter. — Halvtredie Time hengik, inden Skaren var draget gjennem Salen; hvert Minut havde i denne Tid foröget de tilstedeværende Feuillanters Harme og Uro; Jacobinerne betragtede derimod det hele Optrin med en vis ondskabsfuld Ligegyldighed, medens Girondens Deputerede med indre Stolthed og Tilfredshed vare Vidner til dette storartede Udbytte af deres Lederes Bestræbelser. — Folkemassen, der snart steg til mindst tredivetusinde Mennesker, bølgede til Tuilerierne og forkyndte under vilde Raab, at den vilde gjæste den forfærdede Monarch. —

Qvadrupelalliancen*).

Da Schaunard omsider naaede sin forrige Bopæl, som han forresten havde nogen Vanskelighed ved at finde, satte han sig ned paa en Afviser for at vente paa Colline og Rodolphe, der vare gaaede ned til en Vinhandler, som endnu havde aabent, for der at forskaffe sig det Nødvendigste til en Fortsættelse af Gildet. Da de kom hen til ham, ringede han flere Gange paa Porten, eftersom han havde en svag Erkjendelse af, at det var Maaden at faae lukket op paa. Porten blev langt om længe lukket op, og Fader Durand, der just var vækket af sin første Søvn, erindrede slet ikke, at Schaunard ikke længer var Leier, da denne paa hans: „Hvem er det?" svarede: „Det er mig!"

Da de alle tre tilsidst vare komne opad Trapperne, hvilken Vandring havde været lang og besværlig, udstødte Schaunard, som gik i Spidsen, pludselig et Forundringsraab, da han fandt Nøglen i Døren.

„Hvad er det?" spurgte Rodolphe.

*) Uddrag af „Scènes de la Bohême" par Henry Murger.

Marquisen, dels fik han Leilighed til senere at standse hende, naar han skulde give sin Passager tilbage. Han undlod heller ikke at spørge hende, naar hun vilde besøge Bretagne. Han stillede sit Fartøi, sine Folk, sin Arm, sit Hoved, sit Hjerte til hendes Raadighed, og Alt det i et eneste Blik. Hun hverken modtog eller afslog Noget. Hun var optaget af Noget, hvad det saa var. Skjulte hun maaske en hemmelig Følelse?

Jeg blev meget forbauset over at høre Baronen invitere La Florade til Middag hos sig næste Dag sammen med Pasquali.

„Javist, Du undrer Dig herover," sagde Baronen til mig, da vi vare blevne ene, idet Pasquali havde sat sig foran hos Marescat; „men jeg skal sige Dig: Folk som La Florade ere mere at frygte i Afstand end nærved; jeg holder mere af at see dem frit og aabent træde ind end vide, at de liste omkring under mine Vinduer."

„De begynder altsaa at frygte —?"

„For Marquisens Fred og Ro, nei! men en alvorlig forelsket Don Juan kan let compromittere en Dames Rygte ved sin Optræden, især naar man træder hindrende iveien for hans Lidenskab. Og forresten vil jeg ikke have, at han skal troe, at man undgaaer eller frygter ham. Imorgen vil jeg føre ham til hende. Han kjender hende ikke nok, seer Du. Han troer, at man kan være det Samme ligeoverfor hende som overfor andre Kvinder, og at kun Leiligheden har manglet ham. Og en Moders sande Adel og Værdighed staaer først da i den rette Belysning, naar hun ikke er veget tilbage for disse indbildte Farer, som kun findes i Romanerne. Romanforfatterne, kjære Ven, befatte sig sjelden med villieskraftige Kvinder; de frygte for, at man skal finde dem usandsynlige eller kjedsommelige. Romanen fordrer Liv og Bevægelse og Personer, som kunne præstere Liv og Bevægelse for enhver Pris; det er man engang bleven enige om, og Kunsten vilde maaske høre op at være Kunst, ifald den laante Alt af Livet. Her ere vi nu i det virkelige Liv, seer Du, og vi ville ikke gaae ind paa, at La Florade laver en Roman ud af os. Lad ham kun komme, og det

medens han lod den ene Røgsky efter den anden fare ud i Luften; „Du er for ung til at føre Ordet i en saadan Sag, men den gamle Baron? Her gjælder det ikke om en almindelig Kjærlighedserklæring. Naar man henvender sig til en hæderlig og vel anseet Dame med noget Saadant, saa kan der jo kun være Tale om et Ægteskabstilbud, og Alt vel overveiet, saa synes jeg, at La Florade er meget godt stillet i Betragtning af sin Alder, og han er en Mand af Ære; han ved hverken, om Fru Martin er rig eller fattig, af fornem Herkomst eller ikke —"

„Og det vil jeg ikke vide!" tordnede La Florade. „De kalder hende Marquise, og hendes rette Navn er begyndt at komme i Omløb. Men jeg bryder mig kun lidt om Navn og Stand, jeg lægger kun ringe Vægt paa Folks Stilling her i Verden. Læg vel Mærke til, at jeg aldeles ikke ved Noget om hendes Formuesomstændigheder, at jeg seer hende leve som en ringe Borgerlig; hun har maaske kun en ubetydelig Rentepenge at leve af, og maaske slet ingen. Læg ogsaa Mærke til, at jeg ikke kjender Noget til hendes Fortid, men at den har været dadelfri, det see mine Øine og føler mit Hjerte. Men hun har kunnet, hun har maattet elsket Nogen, og hun elsker maaske endnu! Hun begræder maaske en Utaknemmelig eller skjuler sig for en Elendig, der har beskjæmmet hende. Det har jeg Ret til at forudsætte, men Alt det er mig ligegyldigt! Jeg ved, at jeg, hvis hun fatter Tillid til mig, skal faae hende til at glemme alle Sorger, skal hævne hendes Fornærmelser og betrygge hendes Fremtid. For hendes Fødder lægger jeg mit Liv, min Ungdom, mine to Arme, mit Mod, min hele Sjæl og et Navn, som ingen Plet beskjæmmer, en fast Villie og en brændende Kjærlighed. Er der Nogen, der kan byde hende mere? — Penge og Adelsdiplomer? — Jeg har jo hørt hende tale, jeg ved, at hun staaer høit over Sligt, at hun kun bryder sig om det, der er Sandhed i. Og der er Sandhed i mig, Energi og Tro! hører Du, Doctor? Det er den gode, den eneste Sandhed her i Livet. Sig Baronen det og faa ham til at troe derpaa!"

„Det er mig uforklarligt," svarede Schaunard; „Nøglen sidder i Døren, og jeg tog den med mig imorges. — Jeg skal see, om jeg har den. Jeg stak den i Lommen — se, her er den!" og han viste dem en Nøgle. „Det er Trylleri!"

„Magi!" sagde Colline.

„Fantas-magori!" supplerede Rodolphe.

„Hvad er det?" udbrød Schaunard med skjælvende Stemme. „Kan I høre?"

„Hvad?"

„Hvilket?"

„Mit Fortepiano — det spiller af sig selv. Hør engang!"

„Det er vel slet ikke her — vi er vel — gaaet feil," mente Rodolphe og hviskede derpaa i Øret paa Colline, som han støttede sig til: „Han er mægtig drukken."

„Det troer jeg med — for for det Første er det — nu slet ikke — noget Fortepiano, det er en — Fløite —"

„Men — saa er De jo ogsaa drukken, kjære Ven," sagde Poeten til Philosophen, der havde sat sig ned paa et Trappetrin; „er det en Fløite? — He! He! — nei, det er rigtignok en — Violin!"

„En Vio — Puh! — hør Du, Schaunard," stammede Colline, idet han trak denne i Benene, „han er god her — den Herre mener, at — det — det er en Vio —"

„For Satan!" brølede Schaunard, hvis Forbauselse bestandig steg, „mit Fortepiano spiller endnu — det er Trylleri!"

„Ma—gi!" hylede Colline, idet han tabte en af Flaskerne, som han havde i Haanden.

„Fantas-magori!" hikkede Rodolphe for sit Vedkommende.

Midt under denne Forestilling blev Døren aabnet, og et Menneske viste sig med en trearmet Lysestage i Haanden, i hvilken der brændte et rosenrødt Voxlys.

„Hvad er der paafærde, mine Herrer?" spurgte han, idet han hilste de tre Venner med udsøgt Høflighed.

„Min Gud! hvordan har jeg det dog," udbrød Schaunard; „det er altsaa ikke her, jeg boer?"

„Hør, min gode Mand," sagde Colline og Rodolphe i Munden paa hinanden; „De maa have vor kjære Ven undskyldt; han er overmaade fuld."

„Schaunard fik imidlertid et lyst Øieblik, da han paa Døren læste Følgende, der var skreven med Kridt:

„Jeg har været her tre Gange for at faae min Nytaarspresent.

Phémie."

„Men — jo — jovist! det er jo her, jeg boer; det skrev jo Phémie til mig Nytaarsdag. Dette er min Dør!"

„Min Herre!" bemærkede Rodolphe, „jeg forstaaer aldeles Intet af det Hele."

„Jeg slutter mig ganske til den sidste ærede Taler," sagde Colline.

Den unge Mand kunde ikke bare sig for at lee.

„Vil De ikke træde indenfor et Øieblik; Deres Ven vil formodentlig da snart blive oplyst om sin Vildfarelse."

„Med Fornøielse!" — Og Digteren og Philosophen toge Schaunard hver under sin Arm og førte ham ind i Værelset, eller rettere i Marcels Palads, som Læseren vel alt har gjenkjendt.

Schaunard gjorde nogle svage Forsøg paa at see sig om i Leiligheden og mumlede for sig selv:

„Det er dog forbausende, saa det Hele er bleven forskjønnet."

„Naa! er Du nu overbevist?" spurgte Colline ham, men Schaunard, der havde opdaget Fortepianoet, slog et Par Accorder an istedenfor at svare.

„La, la, la, la, la, la, la! — kan I høre, Hesten gjenkjender sin Rytter — hva'? Sagde jeg det ikke nok, at det var mit Instrument?"

„Det bliver ved at løbe rundt for ham," sagde Colline til Rodolphe.

„Han vil ikke lade sig overbevise," bemærkede Rodolphe.

„Og det der?" udbrød Schaunard ved at faae Øie paa Draperiet med Pailletterne, der var kastet hen over en Stolerg, „det er maaske heller ikke min Prydelse?" og han anbragte sit Ansigt lige i Næsen paa Marcel. „Og den der?" tilføiede han, idet han pegede paa Opsigelsen, der var klistret paa Væggen; og han gav sig til at læse op af den: „Hvorefter Hr. Schaunard har at rømme Leiligheden og overlevere den til Eieren i uskadt Stand den 8de April inden Kl. 12. — Denne Opsigelse bliver mig at erstatte med Erlæggelsen af 5 Frcs." Det er vel heller ikke mig, der er Hr. Schaunard, som man viser den Ære at sende Opsigelser paa Stempelpapir, der skal betales med 5 Frcs? — Og dem der!" og han pegede paa et Par Morgensko, som Marcel just benyttede, „det er vel heller ikke mine Morgensko? — Mine Morgensko! en elsket Haands smagfulde Arbeide! — Ved De hvad, Høistærede!" sagde han til Marcel, „nu bliver det Deres Sag at forklare mig Deres Tilstedeværelse her."

„Mine Herrer!" sagde Marcel til Colline og Rodolphe, „den Herre er virkelig hjemme, det maa jeg indrømme."

„Naa, det var da endda godt!" mente Schaunard.

„Men jeg er ogsaa selv hjemme," tilføiede Marcel.

„Men Høistærede," spurgte Rodolphe, „hvorledes skal vi —?"

„Ja," gjentog Colline, „hvorledes skal vi —?"

„De indrømmer," fortsatte Rodolphe, „at han er —"

„Ja, De indrømmer," gjentog Colline, „at han er —"

„Er De saa god at sætte Dem ned, saa skal jeg forklare Dem dette Mysterium."

„Skulle vi ikke nyde Forklaringen i Forbindelse med et Glas Vin?" spurgte Colline.

„Og en Bid Brød?" tilføiede Rodolphe.

De fire unge Mennesker satte sig nu ved Bordet og huggede løs i et Stykke kold Kalvesteg, som Vinhandleren velvillig havde overladt dem.

Marcel fortalte dernæst hele Scenen med Værten om Morgenen, da han vilde flytte ind.

„Ja," sagde Rodolphe, „den Herre har fuldstændig Ret; vi ere hos ham."

„De er hos Dem selv," bemærkede den høflige Marcel.

Det var et Herculesarbeide at gjøre Schaunard det Hele begribeligt. Et comisk Tilfælde gjorde Situationen endnu mere piquant. Schaunard havde reist sig op for at lede om Noget i en Bordskuffe og fandt ved den Leilighed de Penge, Marcel havde faaet tilbage af Værten paa sin Hundreddalerseddel.

„Sagde jeg det ikke nok!" udbrød han triumpherende, „min Ven, Skjæbnen, vilde ikke svigte mig. Jeg husker tydeligt, at jeg imorges gik paa Jagt efter den, og saa har min Ven været her, medens jeg var borte. Vi have krydset hinanden, det er tydeligt. Det var nu meget heldigt, at jeg havde ladet Nøglen sidde i Døren."

„Velsignede Galskab!" mumlede Rodolphe for sig selv, da han saa Schaunard glæde sig med at stille Pengene op i Rader.

„Løgn og Bedrag! — Saadan er nu Livet," stammede Philosophen.

Marcel lo umaadeligt over hele Scenen.

En Time efter vare de alle fire faldne i Søvn.

Næste Dag vaagnede de høit oppe ad Dagen og lode hver især til at være meget forundrede over Selskabet, de befandt sig i. Schaunard, Colline og Rodolphe syntes ikke at gjenkjende hverandre og titulerede hverandre indbyrdes med Hr.. Marcel maatte erindre dem om, at de vare komne sammen den foregaaende Aften.

Netop da traadte Durand ind i Værelset.

„Hr. Marcel," sagde han, „det er idag den 9de April, Aar 1840; det er smudsigt paa Gaderne, og Hs. Maj. Ludvig Philip er stadig Konge af Frankrig og Navarra — men hvad seer jeg!" udbrød pludselig Fader Durand ved at see den forrige Leier. „Hr. Schaunard! hvordan er De dog kommen herop?"

„Med Telegraphen," svarede Schaunard.

„De er stadig lige glad og fornøiet," bemærkede Durand.

„Durand!" sagde Marcel, „jeg ønsker ikke, at mine Underordnede give sig af med at conversere mine Gjæster. Vil De gaae ind paa Restaurationen her ved Siden af og bestille Frokost herop til fire Personer. Her er Spisesedlen," tilføiede han, idet han rakte Durand en Lap Papir, paa hvilken han havde noteret sine Ønsker. „Forsvind!"

„Mine Herrer!" sagde Marcel derpaa til sine tre Gjæster, „De tracterede mig med Aftensmad igaar, tillad nu mig at invitere Dem paa Frokost idag, ikke

„Hvad saa?" udbrød La Florade, „tal ikke ilde til Marquisen om mig."

„Jeg taler ikke ilde om Dem til hende; naar jeg har været nødsaget til at tale om Deres Feil, saa har jeg altid talt meget mere om Deres gode Egenskaber."

„Men Du hader og foragter mig!" tordnede han med truende Blik; „Du vil ikke engang sige Du til mig."

„Jeg elsker Dig og foragter Dig ikke; jeg beklager Dig tidt og misbilliger stundom Din Optræden. Men deri ligger hverken Had eller Foragt."

Han styrtede i mine Arme og græd som et Barn: „Bedøm mig ikke for strengt; sig ikke Noget til Baronen, thi han vil atter sige Alt til hende, at jeg er en Lovelace, en Don Juan, en Libertiner, en Vanvittig, en Hjerteløs, og det er jeg ikke. Jeg er en skikkelig Fyr, men et Barn, om Du vil. Jeg elsker denne Kvinde til Døden, og hun elsker ikke mig, og Intet kan jeg sige hende for at faae hende dertil. Jeg frygter hende, thi hun er meget mere end en Kvinde for mig. Hun er en Guddom eller en Dæmon. Hun gjør mig til en Sten og til en Stum. Naar hun er borte, saa brænder Blodet i mine Aarer, og jeg har al Verdens Veltalenhed i min Magt. Men naar Ingen vil hjælpe mig, naar ingen god og sand Ven vil forklare hende min affindige Stumhed, naar Ingen vil fortælle hende, at jeg Intet mere kan see, at jeg ikke kan arbeide, at jeg ikke kan tænke, at jeg forsømmer alle mine Pligter, at jeg kunde dræbe mig selv for et Ord af hende, at jeg fortjener hendes Medlidenhed, o! saa vil hun aldrig faae at vide, at jeg elsker hende."

„Du ønsker altsaa," svarede jeg, mere bevæget af hans Fortvivlelse end overbevist af hans Raisonnement, „at Baronen eller Pasquali eller jeg skal gjøre en Erklæring i Dit Sted? Er det virkelig Dit Alvor at bede os om at udføre en saadan Rolle?"

„Nei, hør lidt," sagde nu Pasquali, der helt bestyrtet havde hørt til,

skulde være mærkeligt, om hans Illusioner skulde overleve en tête-à-tête med Marquisen!"

„Har De sagt Fru d'Elmeval alt dette?"

„Ja, og hun billiger det saameget mere, er jeg overbevist om, nu da hun har seet La Florades Dristighed under Øinene!"

„De burde dog nødig overvurdere Fjendens Kræfter. La Florade vilde være bedst helbredet for sin Lidenskab ved en ny. Ifald man paa en god Maade fik ham bort i en fjorten Dags Tid, saa vilde han være trøstet, og det langt bedre, end om han var bleven beseiret."

„Men jeg vil, at han skal beseires. Min Egenkjærlighed, om Du vil, som Marquisens enthousiastiske Beundrer fordrer det, og jeg bryder mig kun lidt om, at Din La Florade bliver trøstet eller ikke. Et saadant Menneske fortjener at lide; man skylder ikke den Noget, som tager saa lidet Hensyn til Andre."

Da Baronen talte saaledes om La Florade, følte han sikkert lidt Uvillie imod sig selv, men for at forstaae denne Blanding af Velvillie og Modvillie, maa jeg udførligere berøre Baronens Charakter.

Hvis det Ydre paa en Maade afspeiler, er Reflexen af det Indre, saa maa dog herfra gjøres en Mængde Undtagelser; Baronen var saaledes en. Han var lille og mager, men vel bygget; hans Ansigt var, som han tidt selv sagde, temmelig stygt og lod ane en ganske almindelig, temmelig prosaisk Aand. Han havde igrunden udtryksløse Træk, matte Øine, et adspredt Blik og et aandløst Smil. Det var Følgen af Overanstrængelse fra Barnsben af; stadigt Arbeide og evindelig Vaagen havde kuet ham alt i hans Ungdom. Senere havde han maattet kæmpe med to eller tre alvorlige Sygdomme med megen Sjælsstyrke og en beundringsværdig Tænkekraft, og det havde ikke kuet hans Aands Spændkraft. Hans Liv var Resultatet af hans Villies Seir, der var bleven understøttet af Kunsten, og hans Ansigt bar derfor Vidne om en Træthed, som Sjælen vel ikke vedkjendte sig, men som dog stod stemplet paa hans Pande.

hos mig, men hos os," tilføiede han, idet han rakte Schaunard Haanden.

Da Frokosten var endt, bad Rodolphe om Ordet.

„Tillad mig nu, mine Herrer," sagde han, „at skilles fra Dem —"

„O nei!" udbrød Schaunard sentimental, „vi ville aldrig skilles."

„Det er rigtigt! man befinder sig altfor vel dertil," mente Colline.

„Blot for et Dieblik," fortsatte Rodolphe; „imorgen udkommer nemlig l'Écharpe d'Iris (Iris's Baandsløife), en Modejournal, for hvilken jeg er Hovedredacteur, og jeg maa nødvendigvis hen og læse Correctur paa den, men jeg er her igjen om en Time."

„Død og Pine!" udbrød Colline, „det falder mig ind, jeg skal jo hen og læse en Time med en indisk Prinds, som er kommen til Paris og vil lære Arabisk."

„Vent med det til imorgen," sagde Marcel.

„Nei," svarede Philosophen, „Prindsen skal betale mig idag. Og, ærligt talt, saa vilde hele Dagen være spildt for mig, ifald jeg ikke fik mig en lille Tour ned hos Boghøkerne ved Concordiabroen."

„Men Du kommer da igjen?" spurgte Schaunard.

„Med Pilens Hurtighed, naar den farer fra den kraftige Bue," svarede Philosophen, der holdt meget af poetiske Lignelser, og Rodolphe og han gik deres Vei sammen.

Pindebrænde.

En Parallel

af

νηπιος.

I den store By, paa den fineste Gade laa der et stort, splinternyt Hus med Vægge saa skinnende, med den yndigste Puds paa, saa man ikke kunde see, om Huset var af Sten eller Træ, — men det var da for Resten af gode halvbrændte Mursten, — med Ruder saa klare og saa store, at selv en Slagter kunde falde ud af dem uden at afstedkomme Skade for mere end syv Mark.

Paa første Sal i det smukke Hus boede der en Professor; det var en stor Mand, som havde mange Titler og mange Ordener. Og saa var han saa lærd, saa lærd, at der da ikke var Ende paa hans Lærdom; ja der var endogsaa dem, der sagde, at der aldrig havde været nogen Begyndelse paa den; men det ved jeg nu ingen Ting om; og saa havde han skrevet saadan en forfærdelig Mængde Bøger, den ene lærdere end den anden, at ikke engang han selv vidste Tal paa dem eller vidste, hvad de alle handlede om; og saa kan man heller ikke forlange, at jeg skulde vide Noget om dem.

Nede i et Skur i Gaarden boede en fattig Brændehugger, som aldrig bestilte Andet end at sidde og hugge Pindebrænde, men det gjorde han da ogsaa stadig. Heller ikke han vidste Ende eller Begyndelse paa sit Pindehuggeri, for Faderen havde ogsaa været Pindehugger, og saa havde denne været ved det, saa længe han kunde huske; heller ikke han vidste Tal paa de Pinde, han havde hugget, om de vare af Fyrretræ eller Bøgetræ, hvor de vare blevne af eller alt saadant Noget. Det skal nu ikke forstaaes, som om jeg vilde sammenligne Professoren og Brændehuggeren, nei Gud bevare os vel! Professoren saa tidt med et medlidende Blik ned paa Brændehuggeren og sagde: „Hvor det maa være dræbende ikke at bestille Andet hele sit Liv igjennem end hugge Pinde!" og det mente alle de, som hørte paa ham, var saa net sagt af ham; og Brændehuggeren, ja, hvad en Brændehugger tænker om en Professor, er der naturligvis Ingen, der lægger Vægt paa, jeg da heller ikke. Kort sagt: de to havde Intet med hinanden at gjøre og faae Intet med hinanden at gjøre, i det Mindste ikke i denne Fortælling.

Oppe paa Kvisten i denne samme mærkelige Gaard, som jeg nu engang har kastet min Kjærlighed paa, boede der en ung Student, en af det Folkefærd, der samtidig kan nære stor Interesse for lærde Bøger og for Pindebrænde, det vil da sige om Vinteren, for om Sommeren tabe begge Dele alle deres Tillokkelser. Denne Student her læste nu meget flittig, og det var for Resten kjønt af ham, for det er ikke alle Studenter, der gjøre det. Han sad nu langt ud paa Aftenen, da alle andre skikkelige Mennesker forlængst vare gaaede i Seng, og læste i en gammel Bog, en Bog, der havde været læst og beundret i Aarhundreder, en Bog i et fremmed Sprog med sær, snirklet Skrift. Men ud af den sære, snirklede Skrift lyste for ham den dybe, deilige, klare Tanke, det var ham, som hørte han Aandens mægtige Vingeslag suse over sit Hoved i den stille Nat, og en hel svunden Verden, som laa gjemt i den gamle Bog, rev sig løs, udaf Bogstavernes Fængsel og stod evig ung og lyslevende for hans Blik. De glimrende Billeder straalede i det lille Værelse, som nu rummede en Verdens Herlighed, og de bragte ham til at glemme det snævre Rum, den mørke Nat og — Kakkelovnen. Da han endelig vendte tilbage fra Drømmeriget, tog han fat paa en stor tyk Bog, der laa ved Siden af ham paa Bordet; se, det var nu en Bog, Professoren dernede paa første Sal havde skrevet for at forklare et lille Stykke af den gamle Bog, Studenten læste i, den skulde Studenten ogsaa læse, — for det er mærkværdigt mange mærkværdige Ting, de Studenter maae læse, — men han havde ikke læst en halv Side i den, før han mærkede, det var koldt i Stuen. Ilden var gaaet ud i Kakkelovnen, og han havde Intet, han kunde gjøre Ild ved igjen. Og saa tog han Professorens tykke Bog og slængte den hen ad Bordet og sagde: „Den dumme Bog duer da heller ingen Ting til; havde jeg nu blot for fire Skilling Pindebrænde istedenfor den, saa kunde jeg varme mig; den Bog faaer En kun til at fryse." Ja er det ikke forbausende, hvor ubesindigt Ungdommen kan tale! Men heldigvis hørte da hverken Professoren eller Brændehuggeren ham, for de sov begge to.

Og hvad saa? spørger Læseren.

Ja, det er det Hele, der er ikke mere.

Er det det Hele? Men Herre Gud, det er jo heller ikke Andet end Pindebrænde, lutter Pindebrænde!

Men, kjære Læser, Overskriften har jo heller ikke lovet Andet. —

Literatur.

Robert Watt: Pariserphotographier og J. C. S.: En Opdagelsesbetjents Erindringer. Der er Forskjel paa disse to Bøger, men der er endnu større Lighed imellem dem. „Photographierne" kunde tilnød hedde „En Opdagelsesbetjents Erindringer", og „Betjentens Opdagelser" ere paa en Maade „Photographier". Ligheden ligger i Stoffet og dets Behandling, Forskjellen i Sproget. Hr. Watt skriver med Liv og en lille Smule Lune, og hans Sprog er flydende, men derfor er det dog ingenlunde noget godt Sprog i æsthetisk Forstand, thi det afspeiler Intet, der er ingen Stil og ingen Charakter i det; det er ensformigt og trættende at læse længe. Man har den samme Følelse, som naar man kjører paa en macadamiseret Chaussée, og det er slet ikke morsomt. Hvortil har Vognen vel Fjedre, naar man aldrig skal mærke deres Spænstighed, naar det aldrig giver et lille Sæt, et lille Hop i Sædet? Men Sligt skeer saa lidt paa den macadamiserede Chaussée, som naar man er kommen op at kjøre med Hr. Watt. Han farer vel afsted, men der er ingen Spænstighed i hans Flugt. Den er stakaandet og locomotiveret. Opdagelsesbetjenten farer ganske vist ikke afsted, men han joller saa jevnt udad Landeveien, at Følelsen blot bliver lidt mere kjedsommelig. Hr. Watt har dog seet Noget, der var værd at see og fortælle, men Individualiteten skulde helst en Smule med paa Reiser, en Følelse kunde gjerne hist og her skinne igjennem, en subjectiv Mening, en lille Parallel gjør altid et forfriskende Indtryk. Betjenten har opdaget en hel Del, men det er for det meste Ting, som vi Andre ogsaa have opdaget og seet, i al Fald paa Papiret, et hundrede Gange før, og naar vi saa heller aldrig hos ham finde egne Følelser eller egne Udtalelser — findes de et enkelt Sted, da ere de saa dagligdags og trivielle, at de før maatte være borte —, saa er det naturligt, at Bogen ikke kan vække stor Interesse. Hr. Watt og Betjenten have begge to igrunden ikke gjort Andet end skrevet Rapporter; deres Undskyldning maa ligge deri, at de paa en Maade begge to have været „Reporters".

Correspondance.

K. K. Vi ønskede særdeles gjerne en Samtale med Dem om de eventuelle Bidrag.

Samleren af Strøtanker. Vor egen Samler er ingenlunde gaaet fra sin Samling.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen**.
J. Cohens Bogtrykkeri.

Naar man kjendte Baronen tilbunds, naar man daglig havde studeret ham, saa kunde man stundom i hans Aasyn opfange en Straale af hans altid lysende og levende Aand, et Vidnesbyrd om hans mærkværdige Energi og seige Vitalitet. Det Smil, som næppe skimtedes om hans smalle Læber, Blikket, der næppe lyste i hans kortsynede Dine, var dog saa charakteristisk og ofte saa fuldt af Fortryllelse. Man maatte næsten i Flugten gribe disse sparsomme Straaler af en indre Varme, thi ofte kom de kun halvveis frem paa Grund af en eller anden nerveus Trækning. Men den, der kjendte hans opofrende Hjertensgodhed, fandt næsten hans Hæslighed smuk. Han var ikke begavet med store, intellectuelle Evner; han var af dem, der ikke føle Kald i sig til noget Enkelt og Bestemt, noget Stort, men som derfor kaste sig over det Hele i al Almindelighed. Han havde kæmpet med sin Aand som med sit Legeme og seiret der som her. Han havde naaet, hvad han vilde, thi han var en kundskabsrig Mand med en sund Tankegang og et godt Omdømme. Han var bleven practisk Philosoph ved at studere Historien og Eklektiker i god Frastand, idet han havde undersøgt Alt. Begeistringen, Aandens hellige Ild havde han aldrig kjendt; men hvormegen Velvillie og Overbærenhed var der ikke i denne Sjæl, hvis Domme kun støttede sig paa hans naturlige Godhed! Hvilket kjærligt Tilflugtssted for en forvildet Aand! Hvilken fast og sikker Støtte for den, der havde en Overbevisning!

Ligeoverfor La Florade var Baronen maaske for første Gang i sit Liv vankelmodig og ubestemt. Han havde Lyst til at fordømme og hade ham, men kunde paa den anden Side ikke lade være at undskylde og næsten elske ham. Jeg har ofte havt Leilighed til at bemærke dette Dobbelte hos La Florade, som han selv var sig bevidst, og som jeg ogsaa laa under for uden at forundres derover, ja uden at ville unddrage mig det.

Han kom altsaa hjem. Marquisen viste sig rolig og velvillig imødekommende, og La Florade var mere tilbageholdende end den foregaaende Dag. Ogsaa han maatte bøie sig for den rene Luft i det Hjem, hvor et

Moderhjerte vaagede og syntes kun lidt at frygte disse Tyve og Røvere, om hvilke Skriften taler. Efterat der var gaaet en fem Minutter, tog Baronen min Arm, da han vilde hen og see til Pasquali, og La Florade blev da staaende hos Marquisen, der sad paa sin Yndlingsplads udenfor i Haven. Nogle Skridt derfra løb Paul og legede med sit lille Æsel, og Frøken Roque var, jeg ved ikke hvorhenne. La Florade kunde nu tale.

Jeg fik Intet at vide af Baronen om, hvad der var foregaaet. Han spurgte aldrig Marquisen derom, og jeg kunde godt forstaae denne hans Discretion. Marquisen selv talte ikke om Noget, men den næste Dag saa jeg La Florade hos Pasquali. Han var ophidset og febrilsk.

„Hør, Doctor!" sagde den trivelige og joviale Pasquali, som var begyndt at dutte mig; „hjælp mig dog med at faae Ro paa denne Vildbasse. Ved Du af, at han er jaloux paa Dig som en Tiger?"

„Javel!" udbrød La Florade halvt leende og halvt fornærmet, „jeg er skinsyg paa Dig, fordømte Doctor!" — Det var første Gang, at han duttede mig. „Hør, jeg forstaaer mig ikke paa fine Ord og pyntelige Talemaader, jeg siger rent ud, hvad jeg mener; svar Du mig ogsaa rentud: Elsker Du Marquisen?"

Jeg svarede kort og godt Nei!

„Naar han siger Nei, saa er det Nei," ytrede Pasquali, da han bemærkede et tvivlende Smil om La Florades Læber. „Doctoren er en Mand, og naar han siger Nei, og man ikke troer ham, saa fortjener man En paa Øret derfor, og det er jeg Mand for at give Dig."

La Florade gav sig til at lee over disse faderlige Trusler, som han var vant til at høre, og greb krampagtig min Haand.

„Jeg troer Dig, men — giv mig Dit Æresord!"

„Jeg har sagt Nei, og det maa være nok."

„Nuvel! ja. Siden Du ikke selv elsker, saa er Du heller ikke elsket."

„Og hvad saa?" spurgte jeg.

Tilskueren.

Nr. 27. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. Søndagen den 6te August. Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ℛ 8 ß Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. 1865.

Ved Vesterhavet.

Det bruser saa tungt i Natten
Det store mørkegraae Hav,
Som var det betynget af Skatten,
Det skjuler dybt i sin Grav;

Net som det kunde fornemme,
Det lo ad de bange Raab,
Hvergang det hæved' sin Stemme
Og knuste det sidste Haab;

Net som et Menneskes Smerter
Fik Plads i det dybe Bo
Med Slag af de tusinde Hjerter,
Som det har lullet i Ro.

Som Taarer fra Øiet trille
Og lette det kvalfulde Bryst,
Saa rulle dets Bølger stille
Over den sandede Kyst.

Men endnu har Ingen gjættet
Den dybe, vemodige Sang,
Og endnu har Ingen forjættet
Det Fred og Forsoning engang.

Og derfor maa Havet følge
Sin Vei uden Haab om Fred,
Og derfor maa Barmen bølge,
Saa Skibene knuses derved.

Og derfor kan Ingen twinge
Havet ved Herskerbud,
Og derfor kan det kun bringe
Blodige Ofre til Gud.

Fr. Schjøtt.

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Tuilerierne vare i dette Øieblik næsten ganske blottede for Forsvarere. Enkelte Nationalgardister bevogtede Indgangene, og Gitrene vare lukkede. Vagterne trak sig efter Opfordring af Panis, et af Municipalitetets Medlemmer, tilbage; Øxer sønderbrøde Trallerne, og Folkemassen stormede derpaa op ad Slottets Hovedtrappe. Toget standsede foran Døren til Kongens Værelse. Man begyndte at hugge løs paa denne, men pludselig blev den aabnet, og Ludvig XVI fremstillede sig med fast Holdning for Skaren, idet han i en bestemt Tone udtalte Ordene: „Hvad ville I mig?“ Mængden veg ved Synet af Monarchen tilbage i en ærbødig Afstand, men gjenvandt hurtig sin tabte Stemning. Under Raabene: Ned med Vetoet! Stadfæst de to Decreter! trængte den ind i Salen og pressede Kongen ind i en Vinduesfordybning. Nogle Nationalgardister traadte nu til og omringede Ludvig XVI's Person. Uden Spor af Frygt svarede Kronens Bærer, „hvis Hjerte ikke slog hurtigere end sædvanlig“, at her var hverken Tiden eller Stedet til at underskrive Lovforslag. Man rakte ham paa et Spyd en Jacobinerhue: han satte den under stormende Bifald paa sit Hoved; man bød ham en Flaske: han tømte med tilsyneladende Veltilfredshed det franske Folks Skaal, men stod urokkelig ved sin Beslutning, ikke at opfylde Urostifternes Fordringer. Massens Skrig hendøde endelig, og Alle stirrede tankeløst paa Kongen, der med rolig Værdighed betragtede hele Optrinet fra en Stol, man havde bragt ham. Endelig ankom fra Nationalforsamlingen en Deputation med Vergniaud og Isnard i Spidsen. De forsøgte forgjæves at bevæge Mængden til et Tilbagetog. Langt hen paa Eftermiddagen viste Mairen Pétion sig. Denne Mand, der under Forhold som disse burde have handlet først, var nu i sin Egenskab af Medvider og Deltager nødsaget til at optræde sidst. Med smigrende Ord bad han Folkeskaren om at vende hjem. „Folket har gjort, hvad det var berettiget til,“ ytrede han; „det har handlet med den Stolthed og Værdighed, som anstaaer sig frie Mænd.“ Toget satte sig nu i Bevægelse og vandrede langsomt gjennem Slottets Sale. Underveis drog det forbi Maria Antoinette, der, omringet af Nationalgardister, maatte lytte til krænkende Udtalelser af en Kvinde. Da Natten indtraadte, vare Tuilerierne rømmede. Ludvig XVI ilede til Dronningen, og det kongelige Ægtepar omfavnede hinanden under Taarer. Medens Pétion ytrede til Nationalforsamlingen, at Monarchen var rolig og tilfreds med det Skete, skrev den ulykkelige Fyrste til sin Skriftefader: „Fra nu af har jeg ophørt at leve for de jordiske Ting og sætter i Fremtiden al min Lid til Himlen.“

Den tyvende Juni var en sørgelig Dag, der ikke blot fuldstændig forfeilede sin Hensigt, men som tillige dannede Forspillet til blodige Begivenheder. De Vaaben, som Folkemassen havde taget i Haanden, nedlagde den ikke mere; der kunde nu ikke længer herske nogen Tvivl om, at Sværdet vilde blive brugt med Forbitrelsens Iver, naar det næste fjendtlige Sammenstød mellem Partierne fandt Sted. Den bevæbnede Trudsel mod Monarchen, som fandt Sted paa denne mærkværdige Dag, gav et Fingerpeg om den skrækkelige Charakter, den endelige Katastrophe vilde antage. Gironden havde imidlertid ikke naaet sit Maal og maatte med en vis Skamfuldhed betragte Feuillanternes Jubel og med krænket Æresfølelse lytte til Jacobinernes Hoveren. Langtfra at være ydmyget stod Monarchen, mod hvem den hele Bevægelse var bleven rettet, med Palmer i sine Hænder. Det franske Bourgeoisies Flertal greb Leiligheden til at bevidne Ludvig XVI, hvis Ro midt i Stormen blev beundret, sin Deltagelse og Høiagtelse. Det constitutionelle Monarchi feirede et Par Dage en glimrende Triumph. Deputationer fra de forskjellige Autoriteter bøiede sig med Lykønskninger for Thronen i

sige Noget, men mente øiensynlig at have gjort Underværker for La Florade ved Hjælp af denne Kjærlighedsdrik og disse Trylleurter.

„Forklar mig dog dette Mysterium,“ sagde Fru d'Elmeval, da jeg kom tilbage til hende.

„Det Hele er meget let at forklare. Hun frygter Luftens skadelige Indflydelse og troer paa onde Aander, og dem vil hun befrie Huset for ved Hjælp af Tryllemidler, som hun har vidst at forskaffe sig fra Skovens Kulsviere; der er nemlig flere af dem, der agere Troldmænd.“

Jeg fortalte hende nu mit Møde med Sortekunstneren paa Coudon, som var sat i Activitet af Nama. Hun blev meget tankefuld ved denne min Fortælling.

„Var det ikke den 6te April, at hin Ild blev tændt paa Toppen af Coudon?“

„Jo netop.“

„Saa saa jeg Ilden. Jeg spurgte mig selv, om det muligen var et Signal til et eller andet Skib, der var i Fare; men det var jo for langt fra Havet, og Havet var desuden dengang stille. Jeg ved ikke, hvorfor jeg blev ved at tænke paa den Ild; jeg troede, at maaske en Reisende var i Fare, angreben af Ulve eller Sligt, og jeg blev ved at betragte hin Ild. Men Alt blev indhyllet i Skyer, Maanen og Bjerget ogsaa. Endelig kom jeg til at tænke paa Dem, Doctor. De havde sagt til Pasquali, at De vilde gjøre en Udflugt med La Florade.“

„Og saa var De urolig paa hans Vegne?“ spurgte jeg med et halv bittert Smil.

„Paa hans Vegne? — nei, men jeg kom til at tænke paa ham. Lad os engang tale om ham. Hvorfor troer han mon, at jeg absolut vil gifte mig igjen?“

„Jeg ved ikke, om han troer noget Saadant. Hvad bringer Dem paa den Tanke?“

Nu var min Taalmodighed forbi.

„Lad os da slaaes,“ ytrede jeg og reiste mig op, „thi det var en Trudsel og en Udfordring. Nu har jeg nok! Lad os gaae!“

Pasquali tog fat i La Florade, som fulgte mig, og tvang ham til at sætte sig ned igjen: „Jeg vil ikke have, at Du flytter Dig af Stedet, førend Du har forklaret Meningen med denne Trudsel eller taget Dine Ord tilbage. Jeg giver Dig ellers mit Ord paa, at jeg øieblikkelig gaaer til Marquisen og beder hende om aldrig mere at modtage Dig i sit Hus.“

Og da La Florade vilde rive sig løs, meddelte han ham Noget, der for Øieblikket drog hans Tanker bort fra det Foregaaende.

„Hør mig vel!“ sagde han, „jeg havde tænkt at ville give Dig en passende Sum i Udstyr for at redde Noget af Din Værdighed, thi at præsentere sig med et Compas, en Lorgnet og et Cigarfouteral, naar man vil ægte en Dame af Stand, det er lidt ydmygende, forekommer det mig. Man maa kunne sige til hende: jeg har nok at leve af, og vor Formue bør ikke være fælles. Men, Fanden ta'e mig, hvis Du optræder som en gal Mand, hvis Du fornærmer Folk af Hjerte og bryder med Dine bedste Venner, saa faaer Du ikke en Skilling, og jeg gjør Dig ovenikjøbet arveløs!“

Jeg blev lidt hos Pasquali for at tale med ham om det, der var foregaaet. Pasquali var en bestemt Mand; naar han havde taget sit Parti, saa gik han ligeud, som han sagde, og saa hverken til Høire eller Venstre. Rimeligvis var han ikke ganske sikker i sin Sag, naar han ikke længere var under sin Adoptivsøns magnetiske Indflydelse, men han lod sig ikke derfor afholde fra at følge sin tagne Beslutning. Min Ære forbød mig at prøve paa at rokke den. Jeg havde sagt Baronen Alt, hvad min Samvittighed tvang mig til at sige. For Fremtiden havde jeg blot at afvente og iagttage Begivenhedernes Gang. Dog vilde jeg ikke skjule Noget for Pasquali, jeg vilde, at han skulde kjende La Florade til=

Tuileriernes Sale, og hele to og halvfjerdsindstyve Departementer tilsendte Kongen smigrende Adresser. Men det maa ikke oversees, at denne Begeistring kun ytrede sig blandt den bemidlede Borgerstand; Befolkningens store Masse tog ikke Del i den, men stod nu som før rede til at lyde Demagogernes Bud. Feuillanterne kunde dog, hvis de havde besiddet en Fører med Mirabeaus Energi og aandelige Overlegenhed, i dette Dieblik have ydet Thronen en mægtig Støtte og maaske givet Revolutionen en anden Retning; men Lafayette, der tilbød Ludvig sin Arm, gav ved denne Leilighed et slaaende Bevis paa, at hans Handlekraft ikke svarede til Villien. Generalen forlod strax ved Efterretningen om de i Paris forefaldne Optrin sin Hær og ilede til Hovedstaden i det Diemed at sprænge Jacobinerklubben og tugte Gironden. Han traadte frem for den lovgivende Forsamling, irettesatte de Deputerede paa venstre Side for deres oprørske Adfærd og glædede sig ved Feuillanternes Bifald. Da reiste Guadet sig, spurgte ham djærvt, om han havde forladt sine Soldater med Krigsministerens Tilladelse, om Fædrelandet var befriet for Fjenderne og ytrede haanligt, at han nok vilde spille en anden Cromwell. Disse Ord traf Lafayette som et Lyn. Han trak sig tilbage og forsamlede sine Venner i sit Hus for med dem at aftale Planen til Jacobinernes Tilintetgjørelse. Men disse Underhandlinger vidnede kun om Deltagernes Mangel paa Mod og Fasthed. Man kom til den Slutning, at Jacobinerklubbens Opløsning ved Hjælp af Militair var en ulovlig Handling, og at det fremfor Alt maatte være Feuillanterne magtpaaliggende at foregaae de andre Partier med et Exempel paa Lydighed mod Loven. Saaledes opløste Lafayettes store Forsætter sig til et Intet. Baade Girondinerne og Jacobinerne havde frygtet ham, da han betraadte Parises Gader; nu forlod han Hovedstaden under deres Haan. Han efterlod sig et Brev til den lovgivende Forsamling; men da dette, der gjentog hans Opfordring til Troskab mod Kongedømmet, blev oplæst, udraabte Isnard: „Hvorfor have I ikke sendt denne oprørske Soldat til Domstolen i Orleans?"

Lafayettes mislykkede Skridt indgav Girondinerne, der væsenlig kunde tillægge sig selv den Fortjeneste at have skræmmet Generalen, nyt Mod til at fortsætte deres Angreb paa Hoffet. Dog maatte Feuillanterne først fuldstændig beseires og fravristes den Betydning, som det uheldige Udfald af den tyvende Juni midlertidig havde forskaffet dem. Gironden talte endnu en alvorlig Modstander blandt Kronens ansvarlige Raadgivere, nemlig Indenrigsministeren Terrier de Monciel. Denne Mand tænkte paa Forholdsregler, der mindede om Mirabeaus Planer til Monarchiets Frelse. Han havde til Hensigt at fjerne Ludvig XVI fra Paris, at opløse den lovgivende Forsamling og indkalde nye Rigsstænder, ved hvis Hjælp han vilde skabe en anden, men varigere Statsorden paa constitutionelt Grundlag. Monciel traadte i dette Diemed i Forbindelse med alle Departementsraadene, af hvilke han vandt et betydeligt Antal for sig, og gav disse Befaling til at standse de Føderevedes Marche til Hovedstaden. Skjøndt Kongen, som bekjendt, havde nægtet Decretet om Leiren sit Samtykke, lod Nationalforsamlingen det dog iværksætte; thi Demagogerne kunde langt bedre forlade sig paa disse bevæbnede Skarer end stole paa de egentlige Linietropper. Men paa dette Punct satte Gironden sig til alvorlig Modværge, der ved Jacobinernes Bistand kronedes med et heldigt Udfald.

Endnu samme Dag som Lafayette var optraadt i den lovgivende Forsamling, begav Brissot sig til Robespierre og udjevnede deres Uvenskab. Der viste sig hurtig Kjendetegn paa det nye, inderlige Forhold mellem de to store Partiers Ledere. Baade de girondinske og jacobinske Blade kappedes med hinanden i at ophidse Folkestemningen mod Kongen og Ministrene. I Klubben talte man om Nødvendigheden af at tvinge Ludvig XVI til en Thronfrasigelse og fremhævede det Ønskelige i Indkaldelsen af et Nationalconvent. I Legislativen fremkom endelig de tolv Mænds Comité, som Gironden, efter Rolands Afsked, fik indsat til at træffe Forholdsregler mod de ydre og indre Farer, med nogle Forslag, der umuliggjorde Monciels Planer. Ministerens Forbud mod de Føderevedes Marche skulde hæves og Fædrelandet erklæres i Fare. Ophavsmanden til denne sidste Tanke var Jean de Bry, og det skal ikke nægtes, at dens Virkeliggjørelse var fortræffelig skikket til at fremkalde og vedligeholde den revolutionaire Spænding.

Saasnart denne Erklæring lød, skulde alle offentlige Autoriteter ligefra den lovgivende Forsamling ned til Communeraadene proclameres som permanente. Enhver Borger var da forpligtet til at væbne sig og „Nationens Velfærd maatte betragtes som den høieste Lov." Comitéens Forslag bleve satte under Forhandling, og Girondens ypperste Taler rettede et heftigt Angreb paa Ludvig XVI.

Quadrupelalliancen*).

(Sluttet).

„Igrunden var det vist bedre," ytrede Schaunard, da han nu var bleven ene med Marcel, „om man gik ud og skaffede nogle Penge til at fylde i Halsen paa den forslugne Bernard end at ligge her og overgive sig til Blødagtighed paa de sybaritiske Løibænke."

„Det er altsaa Deres faste Beslutning at ville flytte ud?" spurgte Marcel ængstelig.

„Ja, jeg skal ikke nægte det, især siden jeg er bleven sagt op paa Stempelpapir til 5 Frcs."

„Men naar De flytter, saa flytter De vel Meublerne med?"

„Unegteligt! Jeg levner ikke en Trævl, som Bernard vilde sige."

„Da vil det virkelig volde mig nogen Gêne," sagde Marcel, „jeg har leiet et meubleret Værelse, og —"

„Ja, det er jo sandt!" udbrød Schaunard, men tilføiede øieblikkelig med en vis Melancholi, „aa, der er saamæn ingen Rimelighed for, at jeg vil faae de 75 Frcs hverken idag eller imorgen."

„Hør! jeg faaer en Ide," ytrede Marcel.

„Lad høre!"

„Situationen er følgende: Lovformeligt er dette Værelse mit, siden jeg har betalt Leien for en Maaned forud."

„Værelset — ja, men Meublerne? ifald jeg betaler mine Restancer, saa tager jeg dem — lovformeligt, og hvis jeg kan komme afsted med at tage dem ulovformeligt, saa gjør jeg det ogsaa."

„Altsaa," fortsatte Marcel, „De har Meubler, men intet Logis, og jeg har Logis, men ingen Meubler."

„Logis uden Meubler — Meubler uden Logis! — Logisk!"

„Og Logis'et behager mig."

„Mig for mit Vedkommende har det aldrig behaget mere," sagde Schaunard.

„Saa kan vi jo herligt ordne den Sag. Bliv her! De lægger Meubler til, og jeg lægger Værelset til."

„Og Huusleien?" spurgte Schaunard.

„Da jeg nu har Penge, saa betaler jeg den; næste Gang bliver det Deres Tour. — Skal vi tænke over det?"

„Jeg overtænker aldrig, især naar et saa godt Tilbud bliver gjort mig; jeg tager strax imod det. Malere og Musikere ere jo beslægtede Aander —"

„Og skjønne Aander."

I samme Dieblik kom Colline og Rodolphe, som havde mødt hinanden, indad Døren.

Marcel og Schaunard underrettede dem om Compagniskabet.

„Mine Herrer!" udbrød Rodolphe, idet han raslede med sin Buxelomme, „jeg tillader mig at invitere Dem til Middag."

„Naa! det var netop det, jeg vilde," sagde Colline og tog et Guldstykke op, som han satte i Diet som en Lorgnet.

„Prindsen gav mig dette til en arabisk Grammatik, som jeg fik for 12 ß contant."

„Og jeg," sagde Rodolphe, „lod mig give et Forskud paa 30 Frcs af Cassereren ved l'Écharpe d'Iris; jeg sagde ham, at jeg vilde vaccineres."

„Almindelig Velstand hos Befolkningen!" ytrede Schaunard, „jeg er den Eneste, der ikke er beslaaet; det er haardt nok!"

„Ja, jeg insisterer paa mit Middagsgilde," fortalte Rodolphe.

„Jeg med," sagde Colline.

„Saa kan vi slaae Plat og Krone om, hvem der skal betale," foreslog Rodolphe.

„Nei!" bemærkede Schaunard fiffig, „jeg skal til-

*) Uddrag af „Scènes de la Bohême" par Henry Murger.

---

bunds. Jeg vilde have sagt Alt, da han var tilstede, men hans Heftighed havde ikke ladet mig tale ud.

„Han vil altsaa," sagde Pasquali, „finde Baronen forud indtaget imod sig? Naa, i Guds Navn! De har gjort Deres Pligt; spørg nu Deres Hjerte engang. Han er jo syg af Sorg, dette Barn, og han er saa god — men jeg glemmer jo, at Du ogsaa er mit Barn, og at jeg ogsaa vil sige Du til Dig. — Vi sees igjen! jeg hører Middagsklokken paa Caire. Send mig saa min egen Dreng tilbage; jeg maa vide, hvordan Baronen har modtaget ham."

Baronen havde slet ikke modtaget La Florade.

„Mon han vil komme her hver Dag?" spurgte han mig noget tørt. Jeg svarede ham, at La Florade hos Pasquali havde sagt, at han vilde udbede sig et Raad eller en Tjeneste af Baronen. Jeg mente ikke, at jeg burde sige mere. Hr. de la Rive blev lidt forundret over min Taushed, og senere, da vi spiste sammen, sagde han pludselig, som om hans Skarpsind havde gjennemskuet mig: „Sig Alt, hvad Du vil! jeg har aldrig havt noget tilovers for de Folk, der ikke forstode at beherske sig selv. Det er maaske en Smule Forfængelighed af mig, der hele mit Liv igjennem altid har lidt og kæmpet i Stilhed for ikke at bedrøve mine Omgivelser, men jeg respecterer kun den, der har det samme Mod. Livet fører ikke bestandig med sig, at man kan styrte sig i Søen eller i Ilden for den, man elsker, nei, Livet fører smaa Lidelser og Pinsler med sig, men dem maa man ikke lade Andre lide under. Fordi jeg ikke kan sove, hvorfor skal saa en Anden heller ikke have Lov dertil? Og ere vi ikke alt halvt forskaanede for vore egne Smerter, naar vi see, at de, vi holde af, ikke ogsaa lide under dem? Hvad siger Du?"

„Det Samme som De. Og jeg føler, at hvis jeg kunde glemme det, saa vilde Deres Exempel kunne minde mig derom."

Vi reiste os fra Bordet, han lidt før mig, tog mit brændende Hoved mellem sine Hænder og holdt det er Dieblik uden at sige et Ord. Havde

Marquisen Koppen, som denne med Tegn paa Væmmelse satte fra sig, da hun havde smagt derpaa.

„Kjære Barn, det er ikke Kaffe, De der gav mig," sagde hun. „Hvad det er, ved jeg ikke, men det har en meget ubehagelig Smag."

Jeg saa, at Frøken Roque blev noget forvirret, og da hun tog Koppen igjen uden at sige Noget, fik jeg fat i den og undersøgte Indholdet. Hele Bunden af Koppen var fuld af Aske.

„Det er Aske af aromatiske Planter," sagde jeg til Frøken Roque; „de voxe paa Toppen af Coudon, og det er en Kulsvier, der laver det."

Hun stod som forstenet, og Marquisen udbrød leende, at jeg phantaserede, men jeg blev ved at paastaae, at jeg havde sagt sandt.

„De er altsaa en lille Hex," sagde Marquisen til hende; „det er første Gang, at hun giver mig Sligt at drikke, men hun har i mit Værelse anbragt alle mulige Slags Planter og Urter fra Saint Jean, for, som hun siger, at forhindre den skadelige Havluft; og det fandt jeg ganske morsomt."

„Og disse Urter findes i tre forskjellige Pakker, der hver især ere ombundne med rødt, grønt og sort Uldgarn?"

„Javist! men hvorfra ved De dog det?"

Da jeg saa, at Nama forvirret vilde flye, gik jeg efter hende for at give hende en Irettesættelse.

Det kunde let skee, at hun ved sine Kunster kunde komme til at give Marquisen skadelige Substanser og maaske forgive sin moderlige Veninde. Hun blev meget angst, gav sig til at græde og lovede aldrig oftere at begynde derpaa. Jeg lod, som om jeg troede, at hun ikke havde havt anden Hensigt dermed end at aflede alle onde Aander fra Huset; jeg vilde ikke sige, at jeg vidste, at hun havde taget sin Tilflugt til disse Koglerier for at blive elsket af La Florade, og at hun nu igjen var begyndt derpaa, for at faae Marquisen til at elske ham. Jeg kunde ikke lade være med at lee ad den unge Piges Naivetet; hun turde slet ikke

lade mig at foreslaae Dem Noget, der vil gjøre en Ende paa alle formelle Vanskeligheder."

„Og det er?"

„Rodolphe gi'er Middag, Colline Aftensmad."

„Se, det kalder jeg salomonisk Visdom," udbrød Colline.

„Talt som en Engel!" sagde Marcel.

Middagsmaden blev nydt i en Restauration i Gaden Dauphine, der navnlig var bekjendt for sit yngre literaire Publicum. I Betragtning af det forjættede Aftensgilde spiste og drak man med Maade. Den foregaaende Dags flygtige Bekjendtskab blev mere intimt; hver af de fire unge Mænd udfoldede frit sin Fane, og alle fire opdagede da, at de havde fælles Mod og fælles Haab. De saae tillige, at deres Sympathier vare de samme, at de hver især besad det Slags Humor, der morer uden at saare, at Ingen af dem manglede Følelse, men at den tvertimod let kom frem hos Enhver ved et smukt Ord eller et smukt Syn. Alle fire styrede de samme Vei til samme Maal. De bleve enige om, at det tilsyneladende Tilfældige i deres Sammenkomst var mere end en blot og bar Tilfældighed, der var som noget Høiere, der havde ført dem sammen Haand i Haand, og der var Noget, der ligesom hviskede dem i Øret hint evangeliske Ord, der burde være hele Menneskehedens eneste Valgsprog: „Elsker Eders Næste!"

Da Maaltidet var endt, og det var endt i en mere alvorlig Stemning, reiste Rodolphe sig op for at udbringe en Toast for Fremtiden, og Colline svarede med en lille Tale, som ikke var taget ud af nogen Bog, som ikke glimrede ved classiske Vendinger, men som med Naivetetens simple Ord lod forstaae saa smukt, hvad den udtrykte saa slet.

„Er han tosset, den Philosoph?" knurrede Schaunard halvt for sig selv med Næsen nede i Glasset, „faaer han mig ikke til at spilde Vand i min Vin!"

Derefter begav man sig hen til Café Momus, hvor den foregaaende Aften var tilbragt, og drak Kaffe.

Fra denne Dag af blev Etablissementet en Umulighed for de gamle Stamgjæster.

Efter Kaffen og Liqueurerne begav Clanen, som nu var definitivt grundet, sig tilbage til Marcels Bolig som nu fik Navn af „Élysée Schaunard". Medens Colline gik hen for at bestille Aftensmad, sørgede de Andre for Tilveiebringelsen af Raketter, Sværmere og andre Fyrværkerisager, og førend de satte sig tilbords, satte de hele Huset paa den anden Ende ved at afbrænde et „brillant Fyrværkeri" fra deres Vinduer under Afsyngelsen af den skjønne Sang:

„Célébrons, célébrons, célébrons ce beau jour!"

Næste Morgen fandt de sig atter sammen, men denne Gang bleve de ikke forbausede derover. Førend de gik til deres forskjellige Forretninger, spiste de først Frokost sammen i „Momus", hvor de satte hverandre Stævne til om Aftenen, og der saa man dem nu i lang Tid sammen hver eneste Dag.

II.

En velkommen Gjæst.

Schaunard og Marcel sade en Formiddag hver især ved sit Arbeide, da de pludselig, som efter Overenskomst, lagde det tilside.

„Død og Pine! hvor jeg er sulten," udbrød Schaunard og tilføiede nonchalant: „Idag kan der jo ikke være Tale om Frokost?"

Marcel lod til at blive meget forbauset over dette forunderlige Spørgsmaal.

„Gud ved, hvor længe siden det er, at vi spiste Frokost to Dage itræk. Igaar var det desuden Torsdag," og han fortsatte, trøstende med den skjønne Psalmes Ord:

„Vendredi chair ne mangeras
Ni autre chose pareillement."

Schaunard, der ikke kunde sige Noget derimod, gav sig atter ifærd med sit Arbeide, som forestillede en Plaine med et rødt og et blaat Træ, som indbyrdes omfavnede hinanden gjennem deres Grene og Løvværk, en skjøn Allegori paa Venskabets Blidhed, der ikke var uden philosophisk Dybde.

Netop da bragte Portneren et Brev til Marcel.

„Det kostede 6 Skilling," sagde han.

„Er det vist?" spurgte Kunstneren; „Vel! De kan skylde os dem;" og han lukkede Døren i for Næsen af ham.

Marcel aabnede Brevet. Ved de første Ord alt overgav han sig til de vildeste Glædesfagter og Spring og intonerede følgende Arie, der altid tolkede hans høieste Glæde:

„Y'avait quat' jeunes gens du quartier;
Ils étaient tous les quat' malades.
On les a m'nés à l'Hôtel-Dieu
Eu! eu! eu! eu!"

„Og hvad saa?" spurgte Schaunard.

„On les a mis dans un grand lit,
Deux à la tête et deux aux pieds."

„Ja, det ved vi."

„Ils virent arriver un' pétit' sœur
Eur! eur! eur! eur!"

„Hvis Du nu ikke øieblikkelig holder op med den Sang, saa skal jeg forespille Dig hele min Symphoni over „Musikens forædlende Indflydelse."

Han nærmede sig Fortepianoet.

Denne Trudsel havde samme Virkning paa Marcel som en Draabe koldt Vand i en kogende Kjedel. Han forstummede som ved et Trylleslag.

„Se selv!" og han rakte Schaunard Brevet.

Det var en Indbydelse til Middag hos en Deputeret, der var en varm Beskytter af de skjønne Kunster men særligt af Marcel, som havde malet hans Landsted af.

„Det er til idag," sagde Schaunard; „Skade, at den ikke gjælder for to Personer. Men det falder mig ind, Din Deputerede er jo ministeriel; Du kan. Du bør ikke modtage den Indbydelse. Dine Principer maae forbyde Dig at spise den Mands Brød."

„Aa Snak!" mente Marcel; „han hører snarere til Centrum; forleden stemte han mod Regeringen. Og det kan jo være, at han vil gjøre en Bestilling hos mig, og han har lovet at præsentere mig for Selskabet. Og det kan nu gjerne være, det er Fredag idag, men jeg er sulten som en Ulv, og jeg vil nu spise til Middag idag, seer Du det!"

„Men der er andre Hindringer, der stille sig i Veien," ytrede Schaunard, der var lidt jaloux paa sin Vens Held. „Du kan da ikke gaae i Middagsselskab i rød Blouse og phrygisk Hue."

„Jeg vil laane sorte Klæder hos Rodolphe eller Colline."

„Letsindige, tankeløse Yngling! Glemmer Du rent, at vi ere over den 20de i Maaneden; ved Du da ikke, at deres Pragtstykker forlængst ere ude?"

„Jeg maa dog kunne faae sorte Klæder drevet op fra nu af til Klokken 5."

„Jeg var tre Uger om at faae en sort Kjole til min Fætters Bryllup, og det var dog i Begyndelsen af Januarmaaned."

„Ja, ja," sagde Marcel energisk, „saa gaaer jeg, som jeg er. Det skal ikke siges om mig, at et lumpent Toiletspørgsmaal forhindrede mig i at faae Indpas i Selskabet og gjøre det første Skridt ud i Verden."

„Apropos om Skridt!" ytrede Schaunard, der havde sin Fornøielse af at forstyrre sin Vens Glæde, „har Du Støvler?"

Marcel begav sig afsted i en besynderlig ophidset Tilstand. Efter et Par Timers Forløb kom han tilbage med en ren Flip.

„Her er hele Udbyttet af min Excursion," sagde han ynkelig.

„Derfor havde det saamæn ikke været Umagen værd at gjøre sig saa megen Uleilighed," mente Schaunard, „her er Papir nok til mindst en Snes Stykker."

„Men hør!" udbrød Marcel, idet han kløede sig i Hovedet, „vi maae jo have Noget selv for Djævlen!"

Han foranstaltede en storartet Undersøgelse i alle Hjørner og Kanter.

Efter en Times Søgen kunde han realisere et Costume af følgende Udseende:

Et Par stortærnede, skotske Benklæder.
En graa Hat.
En rød Skjorte.
En forhenværende hvid Handske og
En sort Handske.

„I Nødstilfælde kan det nok blive til to sorte Handsker," trøstede Schaunard ham med; „men naar Du forresten kommer i den Puds, saa vil du være nydelig. I al Fald er man jo Colorateur og kan hjælpe paa enkelte Smaating."

Marcel prøvede imidlertid Støvlerne.

Rædselsfulde Skjæbne! de vare begge til samme Fod.

---

i at lade hoant om denne Sjælens guddommelige Tilstand, der netop udgjør Barndommens skjønneste Prydelse. Troer De da, at Paul forstaaer sig paa, hvad en slet Handling er?"

„Nei, sikkerligen ikke, men han vil og bør lære det."

„O, men han vil altid lære det for tidligt og Nama ogsaa. De ere i Deres Mai. Lad dem derfor kun blomstre smukt!"

Jeg saa Fru d'Elmeval næsten hver Time paa Dagen. Om Morgenen fulgte hun Paul til Baronen. Deres Læsning varede i to Timer, og i den Tid spadserede jeg i Haven med Marquisen eller læste Aviserne og den nyeste Literatur for hende. Hun gik derpaa tilbage med Paul, som nu spiste, legede og arbeidede. Paa samme Tid optegnede hun Lecture for Frøken Roque og øvede hende i at skrive Fransk. Klokken 2 stege vi i Reglen tilvogns, naar ikke overordenlige Udflugter vare bestemte, sammen med Baronen, Nama og undertiden Aubanel eller Pasquali og kom først tilbage Klokken henved 6. Paul blev ved sit Arbeide til Klokken 7. Vi spiste ofte sammen, snart hos os, snart hos Marquisen, og vi passiarede da gjerne til Klokken 9 om Aftenen. Paul gik derpaa tilsengs, og hans Moder sad da hos ham ligetil Midnat.

Hun var bestandig i Activitet, og alt Klokken 8 om Morgenen var hun fuldt paaklædt og i Orden. Jeg har aldrig seet Nogen, hvis Sind har været mere i Ligevægt og hvis Sjæl mere ren.

Mon Frøken Roque havde talt til hende om sine Følelser for sin foregivne Broder? Intet lod mærke nogen Forstaaelse imellem de to. Frøken Roque vandt hver Dag i Sundhed og Skjønhed, efterat hun var kommen til at boe paa Tamaris. Hun blev ogsaa mere smækker, mere lettilbens, og hun lærte efterhaanden at gaae, idet hun blev befriet for denne østerlandske Ladhed, som i al Fald i mine Øine ikke var nogen Anbefaling.

En Morgenstund, da Marquisen havde bedet om Kaffe, vilde Frøken Roque tillave den paa sin egen Maade; jeg var tilstede, da hun rakte

---

han gjættet, hvormeget jeg led, og hvormeget jeg trængte til hans Kjærlighed? Han bad mig om at bringe Paul en Bog, som han havde lovet ham, og om at tyde ham et eller andet Sted, som han havde for til næste Dag. Det var en mild Aften. Jeg gik barhovedet derhen, idet jeg kun vilde tale med Paul og ikke forstyrre hans Moder.

Da jeg gik den nærmeste Vei igjennem Laurbærkrattet, hørte jeg nærved Kilden, der var overbygget med en lukket Hvælving, en Stemme, som jeg øieblikkelig kjendte, og som nævnede mit Navn. Jeg standsede uvilkaarlig. Stemmen var Frøken Roques.

„Han er ikke for Dig," sagde hun; „men jeg er Din Veninde, Din Søster, Din Tjenerinde. Jeg skal tale for Dig. Frygt Intet, og gaa Du kun."

Et Øieblik efter fjernede Frøken Roque sig, og den, hun havde talt til, kom hen imod mig, men uden at see mig. Det var La Florade.

„Naa!" udbrød jeg, idet jeg standsede ham, „nu har De fundet en Advocat, der kan tale Deres Sag. Nu behøver De ingen anden."

„Doctor! Doctor! Du vil mig paa Livet," sagde han og rystede paa Hovedet, „Du udspeider mig; thi Du gaaer næppe til Marquisen uden Hat paa Hovedet. Du troer mig ikke, vel?"

„La Florade! er Frøken Roque Din Søster?"

„Du kjender jo Sammenhængen," svarede han og trak paa Skulderen.

„Hvem har opfundet Historien?"

„Opfundet! — Ingen! Du ved jo, hvorfra jeg har den, og den er meget sandsynlig."

„Og Du troer derpaa?"

„Du kjeder mig!" udbrød La Florade, som vel kunde finde paa en Historie, men ikke kunde bekræfte den ved en Løgn. „Hvad angaaer det Hele Dig? Er Resultatet ikke fortræffeligt? Nu er hun frelst, den stakkels

Den fortvivlede Kunstner opdagede i en Krog en gammel Støvle, som blev benyttet til at sætte Pensler i. Han tog den.

„Den ene har spidse og den anden brede Snuder."

„Sligt maa man see ud over; nu vil jeg lakere dem."

„Nu mangler Du altsaa ikke en Smule — undtagen sorte Klæder," sagde Schaunard.

„O, jeg gav gjerne 6 Aar af mit Liv og min venstre Haand for et Sæt," udbrød Marcel.

Det bankede paa Døren — det gav et Sæt i dem Begge.

„Hr. Schaunard?" spurgte den Indtrædende.

„Det er mig," svarede Maleren, idet han bad ham træde nærmere.

„Min Herre," sagde den Ubekjendte, der tydelig gjorde Indtryk af at være fra Provindserne, „min Fætter har talt til mig om Deres Talent for Portraitmaling; jeg reiser nu til Colonierne som Delegeret for Sukkerraffinadeurerne i Nantes, og jeg ønskede derfor gjerne at efterlade et synligt Minde om mig hos min Familie, og af den Grund har jeg opsøgt Dem."

„O hellige Forsyn!" mumlede Schaunard for sig selv, „aa, Marcel, er Du ikke saa god at hente en Stol til — til —?"

„Hr. Blancheron," sagde den Fremmede, „Blancheron fra Nantes, Delegeret for Sukkerindustrien der paa Pladsen, tidligere Maire i V . . ., Capitain i Nationalgarden og Forfatter til en Pjece om Sukkerspørgsmaalet."

„Han er sød," hviskede Marcel.

„Det smigrer mig meget, at De netop har henvendt Dem til mig," sagde Schaunard, idet han bukkede sig dybt for den raffinerede Delegerede; „hvorledes har De tænkt Dem dette Portrait?"

„Et Miniaturportrait som det der," svarede Blancheron og pegede paa et Oliemaleri, der hang paa Væggen, thi han havde den samme Opfattelse som saa mange Andre, at Alt, hvad der ikke var Maleri i fuld Legemsstørrelse, nødvendigvis maatte være Miniaturmaleri. Denne Naivetet lod strax Schaunard mærke, med hvad Slags Personlighed han havde at gjøre, især da han tillige udtrykkelig bemærkede, at han ønskede det malet med de fineste Couleurer.

„Jeg bruger aldrig andre," ytrede Schaunard; „hvad Størrelse ønsker De, min Herre?"

„Som det der," sagde Blancheron og pegede paa et Maleri; „hvad vil det vel koste?"

„En 50—60 Frcs, 50 uden Hænder og 60 med."

„Det var Satan! min Fætter talte om en 30 Frcs høist."

„Ja, det er alt efter Aarstiden; Prisen paa Farverne er saa høist forskjellig."

„Ligesom med Sukkeret?"

„Netop."

„Men De kan nok gjøre det for 50 Frcs?" mente Blancheron.

„Det er ikke rigtig af Dem at ville see paa de 10 Frcs; for 60 maler jeg Hænderne med, og i den ene Haand havde jeg tænkt mig at ville anbringe Deres Pjece om Sukkerspørgsmaalet, og det vil ikke være uden Virkning."

„Det har De sgu' Ret i."

„Hør!" hviskede Marcel sin Ven i Øret, „har Du lagt Mærke til —?"

„Hvilket?"

„At han har en splinterny, sort Habit?"

„Vi forstaaer hinanden — lad mig blot raade."

„Maa jeg spørge Dem, Høistærede," sagde den Delegerede, „hvornaar vi kan begynde? for jeg skal reise imorgen."

„Jeg skal selv gjøre en lille Reise; iovermorgen forlader jeg Paris. Men hvis De ikke har Noget derimod, saa kan vi begynde strax. Naar De har siddet grundig for mig een Gang, saa tænker jeg, det er tilstrækkeligt."

„Men det er snart Aften," bemærkede Blancheron, og man kan vel ikke male ved Lys?"

„Mit Atelier er saaledes indrettet, at man kan male i det til alle Tider," svarede Kunstneren. „Hvis De vil tage Deres Kjole af og placere Dem, saa vil vi strax begynde."

„Tage min Kjole af!" Hvorfor det?"

„De ytrede, at De havde bestemt Portraitet for Deres Familie —"

„Javel."

„Ja, saa bør De tages af, som De gaaer og staaer der hjemme, altsaa i Slobrok; det er altid Skikog Brug."

„Ja men her har jeg jo ingen Slobrok."

„Men jeg har, seer De. Et saadant Tilfælde er forudseet," sagde Schaunard, idet han præsenterede et laset, fedtet og beklattet Exemplar af en forhenværende Slobrok for den skikkelige Mand, der i første Øieblik veg en Smule tilbage for et saadant Hylster.

„Den seer lidt løierlig ud," mente han.

„Det er en Raritet; en tyrkisk Vizir har i sin Tid skjænket den til Horace Vernet, som atter har givet mig den. Jeg er nemlig en Elev af ham."

„De er en Elev af Horace Vernet?" spurgte Blancheron.

„Ja, min Herre, jeg gjør mig til deraf. Ha, Rædsel!" sagde Schaunard ved sig selv, „jeg fornægter mine Guder."

„Se, se, unge Mand!" ytrede den Delegerede, idet han indhyllede sig i de historisk berømte Pjalter.

„Hæng den Herres Kjole ind i Skabet," sagde Schaunard med et betegnende Sideblik til Marcel.

„Det er en skikkelig Mand," hviskede Marcel, idet han kastede sig over sit Bytte; „Du maa endelig beholde ham saa længe som muligt."

„Jeg skal gjøre, hvad jeg kan," hviskede Schaunard til ham, „men Du maa være her tilbage senest Klokken 7; saa længe skal jeg nok holde ham, men tag saa Noget med til mig i Lommerne."

„Jeg skal tage en hel Ananas med mig," sagde Marcel, idet han forsvandt i det andet Værelse. Han klædte sig skyndsomst paa, Kjolen passede ham fortræffeligt, og han gik bort ad Bagdøren.

Schaunard tog imidlertid fat paa Arbeidet. Da Klokken slog 6, erindrede Hr. Blancheron sig, at han ikke havde spist til Middag, og han gjorde en lille Bemærkning desangaaende.

„Det Samme er netop Tilfældet med mig, men for at gjøre Dem en Tjeneste vil jeg renoncere paa min Middagsmad for en Gangs Skyld. Jeg var forresten inviteret hen til en Familie i Faubourg St. Germain," sagde Schaunard skjødesløst. „Men det gaaer ikke an at bryde af midt i Arbeidet, det vil skade Ligheden." Og han fortsatte sit Arbeide.

„Iøvrigt," sagde Schaunard pludselig, „saa kunde vi for den Sags Skyld da godt spise til Middag uden at bryde af. Der er en fortræffelig Restauration her ved Siden af, og derfra kan man faae Alt, hvad man ønsker." Og Schaunard afventede Virkningen af denne Antydning.

„Det var jo ypperligt!" sagde Blancheron, „jeg haaber da, at De vil gjøre mig den Fornøielse at spise sammen med mig?"

Schaunard bukkede. „Det er en skikkelig Fyr," tænkte han ved sig selv, „en rigtig Provindsdelegeret. — Maaske De vil bestemme Spisesedlen?"

„Er De ikke saa god selv at gjøre Dem den Uleilighed?" sagde den polerede Delegerede.

„Tu l'as voulu, George Dandin!" tænkte Schaunard ved sig selv, da han sprang ned ad Trapperne.

Han traadte ind i Restaurationen og forbausede Personalet ved sine lucullliske Ordrer.

„Ægte Bordeauxvin! hvem skal betale det?"

„Ikke jeg naturligvis," svarede Schaunard, „men en Onkel af mig, som de vil see deroppe, en ægte Gourmand. Jeg haaber derfor, at De gjør Dem Umage, og at vi faaer det om en halv Times Tid og serveret paa ægte Porcellain." . . . .

. . . .

Da Klokken var 8, følte Hr. Blancheron allerede Trang til at udtale for sin Ven sin særegne Mening angaaende Sukkerspørgsmaalet, og han reciterede hele Indholdet af sin Pjece for Schaunard. Denne accompagnerede ham paa Fortepianoet.

Klokken 10 dandsede Hr. Blancheron og hans Ven Galopade og sagde Du til hinanden.

Klokken 11 svore de, at de aldrig nogensinde vilde forlade hinanden, og de besluttede at oprette et Testamente, hvorefter de hver især skulde arve hinandens efterladte Formue.

Klokken 12 kom Marcel hjem og fandt dem i hinandens Arme, svømmende i Taarer. Marcel stødte imod Bordet og saa de fyrstelige Levninger af det frugale Maaltid. Han tog fat i Flaskerne, men de vare aldeles tomme.

Da han vilde vække Schaunard, truede denne med at ville slaae ham ihjel paa Stedet, ifald han prøvede paa at berøve ham hans Ven, Blancheron.

„Utaknemmelige Skabning!" bemærkede Marcel ved sig selv og tog en Del Krakmandler op af Lommen; „jeg, som bragte ham Fødevarer!"

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen**.
J. Cohens Bogtrykkeri.

Pige, som ellers vilde være død af Sorg. Hun er lykkelig, og hun er rolig. Det fordømte Landsted er revet ned —"

„Og Du har et Paaskud til at besøge Tamaris, naar Du vil."

„Derpaa havde jeg ikke tænkt, og desuden skal jo vort Slægtskab skjules. Fru d'Elmeval har just anmodet mig om, ikke altfor hyppig at besøge min Søster hos sig."

„Men Du, som ikke viger tilbage for Noget, naar Du har et Maal, Du sætter denne stakkels Pige hemmeligt Stævne, skjøndt Du alt har compromitteret hende og ikke kan gjenoprette det for hende. Nei, min Ven, La Florade, Du er som alle Mænd, der ikke paa nogen Maade kunne bekæmpe en Lidenskab."

„Hvad er jeg da?"

„En Egoist."

Han udstødte en Ed, og jeg troede, at vi anden Gang skulde til at slaaes, men han satte sig paa Grøftekanten, skjulte Hovedet i sine Hænder og sad længe taus.

„Du forfølger altsaa Dit Maal?" spurgte jeg efter nogen Tids Forløb.

„Takket være Dig!" svarede han, idet han reiste sig op, „saa er der Tider, da jeg anseer mig selv for en Skurk, og da jeg føler Lyst til at lade mig selv skee Retfærdighed! — Men nei! mine Feil ere ikke af Betydenhed og kunne rettes. For Fanden ogsaa! at hun kun kan skrive paa Chinesisk. Hvorfor leer Du?"

„Fordi Du fortaber Dig i smaa Intriguer, istedenfor at Du kunde gaae lige løs paa Lykken."

„Hvordan da?"

„Du skulde kunne elske, men det kan Du ikke. Du nærer kun Ønsker og Phantasier; Hjertet har Intet dermed at gjøre."

„Altid det Samme! Hvad skulde da Hjertet gjøre, ifald jeg nu havde et?"

„Lære Dig Opofrelse, Taalmodighed og Ærefrygt. Dixi! — Farvel!"

Jeg fjernede mig hurtig, idet jeg næsten frygtede for at have raadet ham altfor godt.

Han forsøgte at benytte mit Raad, thi han lod flere Dage gaae hen uden at vise sig. Pasquali begreb det ikke; Baronen troede sig befriet for ham; Frøken Roque var urolig, og Marquisen lod slet ikke til at lægge Mærke dertil.

Denne Uge forskaffede mig den Hvile, som jeg saa haardt trængte til, og jeg gjenvandt mine Kræfter. Veiret var smukt; det var, som om Naturen smilte En imøde.

Vi gjorde flere Udflugter og nøde godt af den prægtige Egn og den herlige Vegetation. Overalt mødte Øiet nye Blomster og sjeldne Væxter. Frøken Roque benyttede adskillige af dem til Haarpynt. Stundom kunde man næsten døe af Latter ved at see hende, men til andre Tider klædte det hende fortræffeligt, især naar Marquisen hjalp hende med Ordningen af Blomsterne.

Hun var et sandt Barn, elskværdig og blid. Fru d'Elmeval syntes, at jeg var meget ligegyldig overfor hendes Protegé.

„Hvad har De imod hende?" spurgte hun mig; „hun lader vel ikke skimte megen Forstand, tilsyneladende næsten ikke mere end en Statue, men jeg kan forsikre Dem, at hun har mere; hun lærer til Exempel meget hurtig, hvad man vil sige hende. Hendes Mildhed og Underkastelse erstatte Opmærksomheden og Hukommelsen. Og hun er saa uskyldig, at man næsten ofte maa beundre hende netop, naar man havde Lyst til at skjænde paa hende."

Jeg ytrede da, at jeg ikke havde stor Respect for denne Uskyldighed, der ikke engang kjendte det Onde, da deraf som oftest fulgte, at den heller ikke kjendte det Gode.

„Der har De Uret!" udbrød Marquisen saa forbauset, som om hun indtil da havde troet, at jeg var ufeilbarlig; „ja, Doctor, De har Uret

Tilskueren.

Nr. 28. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 13de August.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ℛ 8 β Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Et Complex af Gaader.

Jeg har fordybet mig i disse Lokker,
De tætte, sorte, snoete Trylleringe;
Jeg er snoet med — hvordan? det ved jeg Pokker!
Som Klapperslanger de mit Væsen tvinge.

Mit Øie slipper ei de mørke Gaader,
Det følger svimmelt m d de dunkle Fletninger,
Hvis dristige Mystik saalidt jeg raader
Som Conferensraad Sibberns længste Sætninger.

Og hendes mørke Øies klare Straaler
Fortæller om et Dyb af Ild og Lune,
Men saa forgjæves jeg paa Afstand maaler
Det tause Dyb som raader nogen Rune.

Og Munden lokkende, men dunkelt taler
Kun med et Smil, der sig om Læben lister —
Et sælsomt Smil! der frister til Scandaler,
Men som paa Forhaand leer ad den, det frister.

Skraasoverfor mig boer nu disse Gaader,
Som jeg fra Vindvet daglig er isærd med,
Men al min Forsken, som dog Intet baader,
Jeg burde vistnok hellere la'e vær' med.

Hun er en Bog, jeg ei forstaaer at læse,
Den er for mig saa dunkel som Hebraisk —
Men jeg kan ogsaa see paa hendes Næse,
At hun nok af Naturen er mosaisk.

V. K.

Min Pibe.

Skizze af νηπιος.

Der er i Ungkarlelivet mange Ting, som det smukke Kjøn ikke forstaaer, mange Ting, det ikke kan forstaae, og endelig mange Ting, det ikke vil forstaae. At classificere disse Gjenstande nøiere skal jeg vel vogte mig for; Damerne høre nu engang ikke gjerne, at der i det Hele taget er Noget til, de ikke forstaae, og afvise selvfølgelig med dyb Indignation enhver Hentydning til Sligt, endsige naar dermed forbindes Begrebet om slet Evne eller ond Villie. Men i een Ting vedgaae de alle deres Uforstand. Det er vist kun faa af mine Læserinder eller Læsere, der enten ikke selv have sagt eller hørt sige: „Jeg kan ikke forstaae, jeg kan ikke begribe, hvilken Fornøielse der kan være i, saadan som Herrerne at sidde og suge paa disse væmmelige Piber." Naar galt skal være, foretrække Damerne langt at see Herrerne røge Cigarer. Men Piben er og bliver dog Herrernes Kjæledægge. Og skal jeg skrive Pibens Apologi, saa lad mig beskrive min egen Pibe. Lykkes det mig ved denne Beskrivelse at stemme det smukke Kjøn noget mildere, da vilde jeg i Sandhed langt have overtruffet mine egne Forventninger; — à propos, denne sidste Bemærkning skulde ikke være nogen Spydighed.

Vanskeligheden ligger nu i at begynde paa det rette Punct. Hvormed skal jeg begynde? naturligvis med Hovedsagen. Men nu er Hovedet uheldigvis noget af det Nederste paa hele Piben, medens Spidsen indtager Hovedets Plads. Pibehovedet og Pibespidsen ere virkelig Hovedsagerne; alle mellemliggende Led ere strengt taget ikke nødvendige. Enhver, der har været paa Landet, vil have seet, hvorledes Husmændene ved en sindrig Mechanisme forbinde Hoved og Spids og strax have et nogenlunde brugeligt Rygeværk. Men da nu Hovedet engang har dette Navn, vil jeg begynde med dette og gaae nedenfra opad. Se, hvem denne Ordning af Stoffet maatte mishage, kan jo læse min lille Skizze bagfra eller maaske hellere rent lade være at læse den.

Paa mit Pibehoved figurerer Pepita de Oliva, Dandsens Dronning; naar jeg betragter dette Hoved, da stiger frem for mit indre Blik Billedet af den oplyste Scene, jeg lytter til Castagnetternes Klang, jeg seer den hvirvlende Dands, jeg drømmer mig hensat i Spaniens mørke Olivenskove, Cypressen suser over mit Hoved, og ikke nok med dette, nei, et helt Triumphtog gjennem hele Europa maler sig for mit Øie.

„Tambourinen, Castagnetten
Lyder hele Verden om,
Mens omkaps al Ungdom sværmer
Med Alverdens Alderdom.
Se Studenten juble hist og
Videnskabens satte Gransker!
Se, hvormed sin Vei hun mærked':
Visne Blomster, sprængte Handsker!

Hør det tordende „Da Capo"
Fra et helt Europas Daarer,
Hør de raslende Visitkort,
Klirrende Pariserkaarder!
Hør dem raabe, Smaa og Store:
„Casta diva! viv' evviva!
Een er ikkun Terpsichore,
Een Pepita de Oliva!" —

Men Svampedaasen fører mig langt længere bort. Den er af Porcellain, og naar jeg seer paa den, da mindes jeg Porcellainets Hjemstavn. Jeg staaer da i Nankin og seer paa det mægtige Porcellainstaarn, hvis Sølvklokker sagte bevæges af Vinden. Chinesere med lange Haarpidske og værdige Miner, Mandariner med lange Kjoler og mange Knapper vandre gravitetisk henad Gaden, og ding — dang! lyde Klokkerne deroppe fra Taarnet, idet de ligesom det hele Folk nynne den samme gamle Vise, den, de nu have nynnet i Aarhundreder. Jeg seer denne

Modtagelse af den, som hun betragtede som sin Rival. Jeg for mit Vedkommende blev behageligt overrasket. Marquisen kjendte jo La Florades Forhold til denne Kvinde, men jeg tør rolig paastaae, at der aldeles intet Kunstlet var ved Marquisens Optræden. Zinovèse satte sig paa Enden af Bænken, jeg satte mig mellem dem, hvilket øiensynlig overraskede Fru d'Elmeval. Efter et Øieblikś Forløb begreb eller gjættede hun, at jeg ikke var fuldkommen rolig.

„De gaaer nok ikke," sagde Zinovèse efter at have takket saa høfligt som det var hende muligt, „mere ud at spadsere ad min Kant til; De gaaer nok oftere langs Stranden end ind i Landet nu?"

„Ja."

„Der gives nok Søofficierer, der faae Dem ud at roe i Deres Baade?

„En eneste Gang," svarede Marquisen med et lidt ironisk, skjøndt godmodigt Smil.

„Naa! een Gang?"

„Synes De, det er for meget?"

„Een Gang er tilstrækkelig til at gaae tilgrunde — paa Havet."

„Der er nogle Mennesker, der ere saa heldige aldrig at gaae tilgrunde."

„Ja, hvad er det for nogle?"

„Det er dem, som Gud beskytter."

„Kvinder, som elske deres Mænd, mener De?"

„Eller som elske deres Pligter, deres Rygte og især deres Børn."

„De mener altsaa, at der er dem, som ikke elske deres Børn?" udbrød Zinovèse, idet hun reiste sig og saa hen paa Paul, som legede paa Terrassen.

„Jeg taler kun om mig selv," svarede Marquisen, der nu ogsaa reiste sig.

„Pasquali, der uafladelig og med en mærkværdig Iver bliver ved at tale om sin Gudsøn. Sig mig —"

„Tillad mig, Fru Marquise, aldeles ikke at sige Noget desangaaende."

„De vil altsaa hverken være for eller imod. Dengang vi talte om ham med Hensyn til Nama, da var De ikke saa taus. De følte altsaa mere Interesse for hende end for mig?"

„Hende saa jeg i Fare, men Dem —"

„Mig troer De sikker nok. — Jeg vil nu forresten sige Dem, at jeg spørger Dem ikke, om La Florade bør interessere mig, men jeg spørger Dem kun, om De mener, at jeg bør gifte mig igjen."

„De spørger mig tilraads, mig?"

„Og hvem skulde jeg vel kunne have mere Tillid til?"

„Baronen."

„Baronen siger Jo, og De —?"

„Jeg kan ikke sige Andet end, hvad han har sagt."

„Men hvis nu Baronen havde sagt Nei."

„Saa vilde jeg ogsaa have sagt Nei. Med Hensyn til Dem underlægger jeg mig ganske Baronens Meninger."

„Saa føler De altsaa intet Venskab for mig."

„Fru Marquise! tilgiv mig, men dette Spørgsmaal er altfor alvorligt og altfor delicat —"

„Ikke ligeoverfor en Mand som Dem. Jeg ønsker at vide Deres Mening rent ud. Er den anderledes end vor fælles Vens, saa vil jeg vel ikke sige, at den vil have mere Vægt end hans, men jeg vil da veie dem begge, og jeg vil selv maaske da kunne see mere klart. Sig mig nu Deres Mening."

„Nuvel, Frue! maa jeg saa først spørge Dem lidt — som Læge. Anerkjender De Lidenskabens alvorlige Herredømme?"

„Jeg ved det, oprigtig talt, ikke ret."

„Saa troer De ikke derpaa, thi ellers vilde De nok vide det."

gamle, stivnede Cultur i Kamp med Europas fremskridende Kræfter; de poetiske Billeder svinde. Jeg bliver culturhistorisk, statsretslig og statsoekonomisk stemt.

Røret er af Weichseltræ. De poetiske Følelser vaagne igjen, udenat de politiske Stemmer forstumme. Derhen flyver min Tanke, hvor

„Weichselfloden snoer sig langsomt under Krakaus Mur,“ hvor hvert Siv, der hvisker ved Flodbredden, har et langt, et mægtigt og sørgeligt Eventyr at fortælle, et Eventyr om den vilde og raae Kraft, om det ridderlige Folks indbyrdes Feider, om de store Skarer fra Østen, der som en Stormvind gik over Landet, om fortvivlet Kamp, mageløs Tapperhed, heltemodig Selvopofrelse, Alt uden Frugt, et Eventyr om Undertrykte og Undertrykkere, om et Smertensskrig, der rystede hele Verden, men ikke hævede en Haand for at sønderrive Lænken, et slavisk Folkeeventyr, der næsten kunde faae os her hjemme til at græde, — saa meget ligner det et dansk Folkeeventyr.

Men Billedet vexler. Fra Røret bugter sig den lange sorte Slange; allerede Navnet fremtryller Tropeegnenes Rigdom og Pragt, under hvilken Slangen snoer sig i Græsset. Den brændende Sol, de vilde og nøgne Indfødte, de mægtige Rovdyr, Alt farer mig forbi, naar mit Blik følger Slangens Bugtninger, Urskovene udbrede deres tusindaarige Kroner, Palmen vifter med de spidse Blade, og inde i Krattet skimter jeg et Par funklende Øine, en lang, smidig Krop med en Farvepragt rigere end de straalende Blomster, men en Farvepragt, der blænder mig, et Par Øine, der bringer mit Blod til at stivne, — og saa seer jeg paa min Slange, jeg mener den paa Piben; den er af Hestehaar, den gjør ikke en Kat Fortræd, og jeg kommer mig igjen, og mit Blod antager atter sit gamle Kredsløb.

Spidsen er af Bøffelhorn — det siger i det mindste Kunstdreieren; — den har selv været i Amerika, den har faret om paa de uhyre skovløse Sletter i det høie Græs. Den kysser min Mund og siger mig mangt et Ord om den nye Verden, om den vilde Flugt henover den grændseløse Flade, om Rødhuderne, der ride paa Jagt paa de vindlette Heste, naar hele Sletten ryster af Bøflernes vilde Flugt og Hestenes Hovslag. Og nu, Perlekvasterne ere vel ikke af ægte Perlemor, men de forhindre mig dog ikke i at tænke paa de ægte Perler, at tænke paa den møisommelige og livsfarlige Maade, hvorpaa de sankes, at drømme mig til Persiens Bjergdale, hvor de tusinde Roser og vellugtende Urter udsprede deres Duft. Silkesnorene paa Piben føre mig atter til China, de tale til mig om Morbærskove, og saa minde de mig om Pyramus og Thisbe. Men som Modsætning til Mindet om den graae Oldtid farer Dampen ustandselig gjennem hele Piben, Dampen, dette Symbol paa den fremskridende Tid, der hverken har Ro eller Hvile, Dampen, der i mit enlige Værelse danner mig Slotte, langt bedre end virkelige Slotte, — thi disse kunne hverken pantsættes eller sælges for Skatter.

Men naar saaledes min Pibe fører forbi mit Blik den hele Verden i Fortid og Nutid, naar den slaaer paa Hjertets fineste Strenge, skulde jeg saa give slip paa den? Nei, Cigaren vilde jeg lade falde, om det ikke kunde være anderledes, men min Pibe med al dens Poesi, med alle dens rige Minder, den lader jeg virkelig ikke falde, — for saa gaaer den blandt Andet ogsaa i Stykker.

En Café & Beværtning.

„Naa ja, jeg slipper dog med Remis à trois,“ mente den Ene af vort Spilleselskab høist gnaven, idet han vilde kaste sine Kort.

„Saa?“ tillod jeg mig at bemærke, „vent dog et Øieblik; jeg er nu mere tilbøielig til at forestille mig en lille hyggelig Codille.“

„Ja, den er oplagt.“

„Nu har jeg Gud hjælpe mig aldrig seet saa galt. Det er dog det mest storartede Uheld, man kan tænke sig — Spadille, Manille —“

„Ja, giv nu blot!“

„Hvad for Noget!“ udbrød det søvnige Medlem af Selskabet; „det var det sidste Spil, og jeg for mit Vedkommende spiller nu ikke et Spil mere.“

„Snak om en Ting, kjære Ven! vi maae jo have Remis'en spillet af.“

„Men hør, det faaer jo dog aldrig nogen Ende, naar vi sidder saadan og lader os gjøre Codille hvert Øieblik.“

„For Fanden! troer Du, det er for at drille Dig, at jeg bliver Codille? Det var Spadille, Manille, Ponto —“

„Naa, hvad siger Du?“

„Pas, naturlig! — Spadille, Manille —“

„Til Trèsle sex.“ sagde en letsindig Ungersvend.

„Sex!“ brølede Morpheus's ædle Favorit, „ja det er jo aabenbart Hensigten at trække det ud saalænge som muligt.“

„Aa, Snak! Spillet kan ikke spilles; det var Spadille, Manille, Kongen.“

„Hvad kan det nytte, naar Du ikke kan kjøbe? Her sidder vi nu, og Klokken er strax 1, og vi skulde høre op Klokken 11, men saa var der saamange Bêter —“

„Couper, Du Philippiner!“

„Saa skulde vi da spille saamange Spil, som der var Bêter; det var 22 —“

„23, Høistærede.“

„Da de var forbi, var der dobbelt saamange Bêter heldigvis, takket være Peters Vildmandsspil.“

„Vrøvl!“ bemærkede Peter laconisk.

„Saa skulde vi da spille, til den var 12 — Spurgt! — da den saa var 12, blev vi enige om at spille sex Omgange endnu, men —“

„Solo!“ udbrød et livligere Medlem, „og den er oplagt.“

„Gudskelov!“ kvidrede den Søvnige.

„Nolo! Nolo! gjorde jeg mig en Fornøielse af at meddele Forsamlingen, „og den er ikke oplagt.“

„Ja, det er jo aabenbart kun for at trække Spillet ud.“

„Saa? — Spil ud! — Vundet!“

„Halleluja! jublede den Søvnige, idet han reiste sig.

„Stop lidt, maa jeg bede om Paréen udbetalt?“

Omsider var vi da efter mange Lykkens Omskiftelser komne til Maalet, der for mit Vedkommende var ret behageligt, og vi lavede os derfor til at gaae. Efter at have takket vor ærede Vært stævnede vi ud paa Veien, der kaldtes Gl. Kongevei, og videre ind ad Byen til. Vi bleve snart enige om det Forfriskende i at faae noget Varmt i Livet, hvad enten dette Varme nu etablerede sig som Romtoddy, Æggeøl eller Kaffe. Imidlertid havde vi halvveis opgivet Haabet om slige Delicatesser, da vore henrykte Øine mødte de svage Straaler af et døsigt Lys bag et nedrullet Gardin, paa hvilket med tydelige Zifre stod præntet: Café & Beværtning.

Næppe følte de hellige tre Konger en større Salighed gjennemrisle deres asiatiske Hjerter ved Synet af „den klare Stjerne“ end vi ved Synet af dette alt Andet end klare Lys, og efter at være komne hen, hvor Stjernen vinkede dem, oversaae de næppe med større Ringeagt Localets uhensigtsmæssige og mindre propre Indretning, toge de næppe mindre Hensyn til den ved de ledige Staldrequisitter nødvendigvis frembragte Ubekvemmelighed end vi, hvis Øine derinde i Café og Beværtningen forlystedes af et smudsigt Gulv, defecte Stole, oversvømmede Borde og en uskjøn Befolkning.

Stuen, i hvilken vi kom ind, var nemlig ingenlunde luxurieust udstyret. Meublementet kunde passende henføres under to Hovedafdelinger, af hvilke den ene og større maatte ansees for at være til Nytte, den anden derimod nærmest til Pryd. Den sidste bestod af to Skilderier, som forestillede drikkende eller rettere drukne Mandspersoner; Hensigten skulde vist være at panegyrisere Spiritualia og friste Beskueren til en potenseret Consumeren, men Resultatet blev vistnok snarere det Modsatte. Den nyttige Del af Meublementet, som paa Grund af den tilsølede Tilstand just heller ikke skulde indbyde Publicum, bestod af fire Borde med tilhørende Stole og et Slags Buffet med adskillige Hylder, paa hvilke der var anbragt en Mængde Flasker, der med en beundringsværdig Frækhed fortalte storartede Løgne om „Malvoisier,“ „Cuiraçao,“ „Marasquin“ og Deslige, men der var rigtignok Ingen, der troede disse Historier, skjøndt „Etiquetten“ — paa Flaskerne — forlangte det. Buffeten kunde saaledes ikke absolut ansees for at være til Nytte, den var nok saa meget til Pryd og Øienslyst.

Ved det ene Bord satte vi os efter at have bestilt, hvad vi ønskede. Dette kom snart, og medens vi nu smagte paa Varerne, anstillede jeg mine Iagttagelser, da mine Kammerater ikke syntes at ville uleilige min Opmærksomhed. Gnaveren var alt blideligen indslumret.

Ved Bordet ligeoverfor os frembød der sig et ganske særegent Syn for det forbausede Blik.

Imellem to paa Bordet udstrakte Arme saaes et Vildnis af uredt Haar; det tilhørende Hoved var tildels

„Men jeg elsker mit Barn med Lidenskab.“

„Kunde De elske nogen Anden ligesaa høit?“

„Ligesaa høit — nei, men paa en anden Maade maaske.“

„Maaske mindre og maaske mere.“

„Hvis denne Anden ogsaa kunde elske Paul med Lidenskab, saa ved jeg ikke, hvorvidt min Erkjendtlighed kunde gaae.“

„Da vilde Deres Hjerte leve dobbelt saalænge som ellers, og De vilde blive dobbelt saa lykkelig.“

„Jeg troer Dem, Doctor, men hvis nu denne Ene bedrog mig eller maaske bedrog sig selv?“

„Tvivler De nogensinde, saa henvend Dem til Gud.“

„De troer altsaa ikke, at nogen Mand kan indestaae for sig selv. Mærkværdigt! jeg selv kan godt indestaae for mig.“

„I det Øieblik, De elsker, vil De ikke fordre nogen Garanti af nogen Mand. De vil troe ham. Tvivler De paa ham, da elsker De ham ikke.“

„De har Ret. Og De troer ikke, at Hjertet kan bedrage sig?“

„Et Hjerte som Deres ikke.“

„Forklar mig det. Jeg er en meget almindelig Kvinde. Engang har jeg bedraget mig i Venskab.“

„Ja i ægteskabeligt Venskab.“

„Ja, siden De ved det. Jeg holder ikke af at klage; lad os ikke oftere berøre det. Men sig mig, hvorledes Kjærligheden, der dog er blind, som man siger, kan bringe Lys ind i det Hjerte, der søger den?“

„De spørger og svarer selv i samme Øieblik, Fru Marquise, hvis et Hjerte kun søger det Sande, saa har det alt fundet det, og Kjærligheden vil indfinde sig fuld og ren.“

„Hvorledes kan man søge Andet end en sand Kjærlighed?“

„Den søger man kun sjeldent, thi kun sjeldent føler man den. Som

„Det forstaaer jeg ikke; maaske har han troet —“

„De lyver ogsaa! men jeg skal nok faae Sandheden at vide,“ og hun ilede bort, udenat jeg kunde faae hende standset. Jeg gik hurtig efter hende, indhentede hende leende, og da hun ikke havde tænkt paa at sætte den store Kurv fra sig, tog jeg den udaf hendes Hænder, bød hende Armen og sagde, at hun gjorde sig altfor megen Uleilighed for min Skyld.

„Det er godt, det er godt,“ sagde hun, „De morer Dem over mig og troer, at De kan forhindre mig i at gjøre, hvad jeg har isinde.“

„Det vil være mig den simpleste Ting af Verden at faae Dem i Ro, min kjære Patientinde. Lægen frygter aldrig den Gale, og De skal snart faae at see, hvorledes jeg bærer mig ad for at standse Anfaldet.“

Denne hemmelighedsfulde og ubestemte Trudsel, som jeg benyttede mig af, gjorde sin Virkning.

„Frygt ikke, derfor,“ sagde hun, „jeg er ikke gal, og jeg vil ikke gjøre Nogen noget Ondt.“

„Det haaber jeg ogsaa; det vilde gaae ud over Dem selv; hvorfor gaaer De nu til Tamaris? jeg boer paa Caire.“

„Jeg vil see den Dame; lad mig see hende!“

„Hvorfor?“

„Jeg vil takke hende. Det er hende, som bad Dem om at helbrede mig, det erindrer De nok. Det er saadan en god Dame, siger man.“

„Ja, saa tak hende da, men sig intet Upassende til hende eller — vogt Dem for Lægen!“

Jeg førte hende til Verandaen, hvor Fru d'Elmeval sad. Saasnart denne saa hende, udbrød hun: „Bravo, Doctor! saadan skal man helbrede Folk! Jeg gjør Dem ogsaa min Compliment, Zinovèse; nu er De smuk igjen. Nu græder De da ikke mere over Deres tabte Skjønhed, vel? Og hvad der er endnu bedre, De lider ikke mere. Sæt Dem ned og hvil Dem. Er De kommen gaaende?

Zinovèse blev meget bevæget, men tillige ængstet ved en saadan

gjemt imellem Armene, medens Kroppen, der var so synet med overnaturlig lange Ben, strittede umaadelig langt ud paa den ene Side. Det var mærkeligt nok et Slags staaende Stilling, mærkeligt, fordi stærke Nasallyde overbeviste os om, at Trompeteren havde overladt sin Sjæl til Drømmenes bedaarende Gestalter.

Bordet ved Siden af os var occuperet af tre Islændere, der med en Fart af fire Mil i Timen snakkede i Munden paa hverandre og tillige klemte hverandre i Hænderne, alt imedens de ved overmaade meget bayersk Øl styrkede sig til denne deres Kæmpeidræt.

Det fjerde Bord var upaatvivlelig interessantest besat. Om dette sade foruden Værten, Hr. Christensen, to blussende røde herculiske Skikkelser med deres Modsætninger, to meget blege og spinkle Mandspersoner. Den ene Hercules var Musiker, det vil sige: han spillede ved en af Brigaderne og hjalp desforuden med til hver Søndag og Mandag Nat at sætte adskillige Tjenestepige- og Soldaterben i en vis rhytmisk Bevægelse paa en vis obscur Dandsebods støvede Gulv. Dette, fortalte han, var overordenlig anstrængende og frembragte en saadan Tørhed i Halsen, at det var med Nød og Næppe, at han trods sin Flid den øvrige Uge igjennem kunde faae Bugt med Tørheden.

Den anden Hercules var Hestepranger.

Af de tvende blege Skikkelser var den Ene Værtshusholder og hed Lorentzen, den Anden Bæversvend og „hellig“ og hed Olsen.

Hvad Værten angik, saa var det en ret velvoxen Karl, der holdt meget af at fortælle om den Tid, da han var Kudsk hos Ministeren.

De fem Herrer sade nu og forlystede sig med Brændevin og Øl, og Værten talte om Ministeren. Men de fire Stamgjæster havde saa ofte hørt disse Historier, at de ligesaa godt selv kunde fortalt dem; de aabenbarede derfor ingen synlig Interesse for dem, hvorimod et Forslag af den fremmede Værtshusholder om at spille „en Tjavs“ blev modtaget med stort Bifald. Bordet blev visket af med en halvtør Klud, Kortene, der saae ærværdige og aldrende ud, kom frem, og Spillet, der gjaldt sex Snapse og en halv Flaske Hvidtøl, begyndte.

III.

Ali-Rodolphe eller Tyrk af Nødvendighed.

I nogen Tid havde Rodolphe, hvem en ugjæstfri Vært havde dicteret Ostracimus, levet saa vagabonderende som en af Himlens Skyer og til Fuldkommenhed uddannet sig i den Kunst at lægge sig uden at spise til Aften eller at spise til Aften uden at lægge sig; hans Restaurateur hed Tilfældet, og han boede ikke saa sjeldent i Gjæstgiverstedet „Under aaben Himmel.“

Der var dog to Ting, som aldrig forlod Rodolphe midt i Livets Gjenvordigheder, det var hans gode Humeur og Manuscriptet til „Hævnens Dæmon“, et Drama, der havde gjort Ronden hos alle Theaterdirecteurerne i Paris.

En Dag, da det var mere end almindelig smaat for Rodolphe, traf han hændelsesvis en Onkel af sig, en Hr. Monetti, der beskjæftigede sig med at lave røgfrie Kakkelovne og forresten var Sergeant i Nationalgarden; de to Slægtninge havde ikke seet hinanden i en Evighed.

Monetti, der følte sig rørt over sin Neveus Elendighed, lovede at ville forbedre hans Stilling. Ifald Læseren ikke frygter for en lille Tour op paa en 6te Sal, saa kunne vi strax see hvorledes.

Vi begive os altsaa paa Veien — uf; 125 Trappetrin! — nu ere vi der endelig — endnu blot et Skridt, og vi ere midt inde i Værelset, et andet, og vi ere ude af det igjen. Det er ikke stort, men der er høit til Loftet, god Luft og en fortræffelig Udsigt.

Meublementet bestaaer fortrinsvis af forskjellige Kakkelovne af ildbesparende Construction, specielt ildbesparende og røgfrie, naar man ikke fyrer i dem, desuden af forskjellige Kakkelovnsrør og andre Brændselsreqvisitter; endvidere findes der en Hængekøie, der er udspændt mellem to Kroge i de to Ydervægge, en Havestol, som mangler det ene Ben, en defect Lysestage og flere andre Kunstgjenstande.

Et Slags Altan, der er udenfor, er prydet med et Par store Potteplanter, som om Sommeren forvandler Altanen til en lille Lystpark.

Netop da vi træde ind, har Stedets Behersker, en rig Mand, der er klædt som Tyrk fra Opéra-Comique, fuldendt et Maaltid, der i enhver Henseende staaer i Modstrid med Koranens Forskrifter, hvad et afgnavet Skinkeben og en tømt Vinflaske tydeligt fortæller os. Den unge Mand strækker sig derefter paa østerlandsk Vis paa Gulvet og giver sig til at røge af en Pibe, idet han overgiver sig til en asiatisk Sybaritisme, alt imedens han med den ene Haand kjæler for en prægtig Hund, der ligger ved Siden af ham, og som uden Tvivl vilde gjengjælde og paaskjønne hans Kjærtegn, hvis den ikke netop havde været af brændt Ler. Pludselig høres der Trin udenfor, Døren aabnes, og en Mandsperson træder ind, siger ikke et Ord, men gaaer lige hen til en af Ovnene, der tjener som Skrivebord, aabner Kakkelovnsdøren og tager en Rulle Papir ud, som han meget opmærksom beKigger.

„Naa!“ udbrød den Nysankomne med stærk piemontesisk Accent, „Du har endnu ikke faaet Capitlet om Ventilationen færdigt?“

„Jeg maa gjøre Dig opmærksom paa, Onkel, Capitlet om Ventilationen er et af de interessanteste i hele Dit Værk; det maa omhyggeligt studeres. Jeg studerer det netop for Øieblikket.“

„Ja det er den gamle Historie. Og Capitlet om Varmeledere, hvor er det?“

„Det er snart færdigt. Men hør, Onkel, hvis Du vilde give mig noget Brænde herop, vilde det ikke være at foragte. Her er et fuldstændigt Siberien. Jeg har frosset saadan, at Thermometret er gaaet ned under Nulpunktet blot ved, at jeg saa paa det.“

„Du har allerede brugt en hel Sæk.“

„Ja, Onkel, der er forskjellige Sække her i Verden; Deres er af de meget smaa.“

„Du skal faae en af de ildbesparende Ovne herop; de holder Varmen.

„Ja, det er netop derfor, at de ikke giver noget fra sig.“

„Du skal faae Brændsel herop,“ sagde Piemonteseren idet han gik, „men saa skal Capitlet om Varmelederne være færdigt imorgen.“

„Naar jeg selv faaer Varme, vil det hjælpe paa Productionen,“ sagde Tyrken, idet Nøglen blev dreiet to Gange om i Laasen for ham. —

Vor Helt er ikke det, som han synes at være: Turbanen gjør ikke Tyrken. Den unge Mand er vor Ven Rodolphe, der er modtaget af sin Onkel, for hvem han skal sætte „den fuldkomne Røgfordriver“ i Stil.

Hr. Monetti er nemlig sin Kunst lidenskabelig hengiven og har helliget sit hele Liv til Røgfordrivning. Til Bedste for de kommende Slægter havde han nu besluttet at sætte sine Erfaringer i System, og dermed skulde nu Neveuen hjælpe ham. Rodolphe fik Kost og Logis derfor og skulde desuden have 100 Rd., naar Værket var fuldendt.

En af de første Dage havde Monetti for at opmuntre sin Neveu givet ham 50 Frcs. En saadan Sum havde Rodolphe snart ikke seet i et helt Aar, og aldeles fortumlet gik han derfor ud med Pengene i Lommen. I tre Dage og Nætter var han borte, den fjerde Dag kom han tilbage — blank.

Monetti vilde imidlertid gjerne have sin Haandbog færdig, thi han ønskede Patent paa Opfindelsen, men for at sætte en Stopper paa lignende Extravagancer fra Neveuens Side og tvinge ham til at bestille noget ved at forhindre ham i at gaae ud tog han alle hans Klæder fra ham og gav ham istedenfor hint Costume, i hvilket vi have præsenteret ham for Læseren.

Derfor skred det lige langsomt frem med Haandbogen. Rodolphe havde intet Talent for den Side af Literaturen. Men Onkelen straffede hans Dovenskab paa en meget raffineret Maade, idet han gjorde ham til Gjenstand for en Række af Pinsler. Snart afkortede han ham et Maaltid eller to, og snart gav han ham ingen Tobak.

En Søndag, da Rodolphe baade havde svedt Blod og Blæk over Capitlet om Ventilationen, kastede han paa engang Pennen og gik melancholsk ud i Parken, alias ud paa Altanen.

Det var, som om Menneskeheden gik ud paa at drille og ærgre ham, thi han kunde ikke see et eneste Sted hen uden flux i et eller andet Sted at opdage en Mandsperson med Pibe eller Cigar i Munden.

Paa en Balcon ligeover sad en ung Løve i Slobrok og dampede paa en Havanacigar; i Etagen over ham laa en Kunstner med Hovedet ud af Vinduet og en Pibe i Munden; skraasoverfor var der en Café, og der kunde han see en tyk Tydsker sidde og consumere en større Mængde Øl, alt imedens han lod den ene Cigar fordampe efter den anden. Nede paa Gaden gik en Del Arbeidere; alle havde de deres Kridtpiber i Munden, og i det Hele taget, hvorhen den ulykkelige

spist den, da vi ikke handle med Fisk. De seer altsaa, at det Intet koster os og Intet berøver os, og afslaaer De den, saa vil De blot bedrøve Corporalen.“

„Ja saa modtager jeg den og takker Dem derfor. Lad den blive her, saa skal jeg lade den afhente.“

„Nei, jeg vil bringe den op paa Tamaris; jeg vilde saa gjerne see Deres Frue.“

„Er De ikke rigtig klog; jeg boer ikke paa Tamaris og er endnu mindre gift.“

„Endnu ikke? ja, saa vil De snart blive det.“

„Jeg forsikrer Dem, at jeg endnu aldrig har tænkt derpaa, og jeg kjender Ingen —“

„Hvad for Noget!“ udbrød Zinovèse, hvis Øine for et Øieblik spillede i deres gamle Glands. „De vil ikke ægte Fruen paa Tamaris, hende, som jeg mødte Dem sammen med ved Capellet, da den lille Dreng var med?“

„Hvilken Tosse er det, der har fortalt Dem det?“

„Det er ingen Tosse, det er en Løgner, en Usling!“

Jeg forstod snart, hvad der var foregaaet mellem La Florade og Zinovèse; hendes Jalousie havde faaet hende til at forfølge hans Fjed, hendes Mistanke var falden paa Marquisen, og La Florade havde da for at berolige hende fortalt, at jeg var Marquisens Ægtefælle eller Forlovede. Det forvirrede mig i Øieblikket. Enten maatte jeg compromitere Marquisen eller udsætte La Florade for Zinovèses Forfølgelse. Jeg vilde dog ikke et Øieblik have tøvet med at bestemme mig, hvis jeg ikke havde frygtet for, at hun i sit blinde Raseri maaske endogsaa skulde henvende sig til Marquisen, og jeg søgte derfor at berolige hende.

„Den Dame vil gifte sig,“ sagde jeg, „men hverken med mig eller ham, som De tænker paa.“

„Hvorfor har han da løiet for mig?“

oftest tager man for Kjærlighed Lidenskaben og dens Instincter, som netop ere ganske det Modsatte. Men De kan føle Dem overbevist om, at den, der elsker kun for at gjøre den Elskede lykkelig, uden Egenkjærlighed, uden Tanke om, hvad Andre tænke, uden at see hen til Fordel, Fornøielse eller Ære, den vil komme til det Sande. Det er i al Fald min Mening. Selv har jeg bestandig levet uden at kjende og uden at kunne søge Kjærligheden; jeg kan derfor ikke tale til Dem af Erfaring.“

„Nu! vi ere da Alle blottede for Erfaring, thi Baronen har jo heller aldrig elsket. Ja maaske Nama? — skjøndt, naar jeg tænker paa hendes Hengivenhed for La Florade, denne blinde Tro, Opofrelse og Underkastelse, som hverken er Kjærlighed eller Venskab —“

„Det er det blinde Instinct i en uklar Bevidsthed, men en saadan Forgudelse kan ikke finde Sted hos en oplyst Aand. Jeg vil ikke sige, at La Florade er uværdig til den, men ham kjender hun saa lidt og forstaaer saa lidt, at hun meget godt kunde elske en ganske Anden paa denne Maade uden derfor at kunne give nogen Grund.“

„De mener altsaa, at det oplyste Menneske kan stole paa sit Hjerte?“

„Naar Hjertet er ligesaa klart som Hovedet, naar det har Bevidstheden om sin Værdighed, sin Renhed og sin Kraft, vil det da kunne give Plads for Phantomer og rent tilfældig tilbede det Ubekjendte?“

„De har Ret, Doctor,“ sagde Marquisen og gav mig Haanden, „De har udtalt netop det, som jeg selv mente. De har givet mig Raad her næsten som en Læge, men jeg føler, at De ikke har anseet mig for at være meget syg.“

„Maaske slet ikke?“

„Troer De?“

„Hvad troer De selv, Fru Marquise?“

„De er meget nysgjerrig, Doctor,“ svarede hun med et Smil, der blændede mig, „en anden Gang skal jeg spørge Dem. For idag ville

tobaksløse Mandsperson saa, overalt mødte hans Øine hine narkotiske Røgskyer.

Rodolphe mumlede en Ed imellem Tænderne — „med Undtagelse af mig og min Onkels Kakkelovne, saa ryger Alverden i dette hellige Øieblik!“ — og med Panden støttet imod Gelænderet paa Balconen grublede han over Livets Elendighed.

Historiske Blandinger.

I.

Man vil vanskelig kunne tænke sig noget mere Storartet og Interessant end Verdensbegivenhederne fra det vestromerske Riges Fald til Karl den Stores Optræden. En ny Slægt betræder i denne Periode Historiens Skueplads. Romerriget oversvømmes af hidtil ukjendte Folk, der strømme frem fra det nordlige Europas Urskove og Asiens vidtstrakte Stepper. Ødelæggende Tog af barbariske Skarer, der svinge Hævnens Sværd mod det vanartede Rom, omstyrte den Bygning, som Aarhundreder har reist. Men den romerske Slægt havde selv aabnet Sluserne for denne Syndflod; thi den var fra Dannelsens høieste Spidse sunket ned til en foragtelig Hjords Standpunkt. Ved de despotiske Regeringsformer, gjennem hvilke det romerske Rige søgte at holde de overvundne Nationer i Afhængighed, vandt det vel i ydre Storhed, men aftog i indre Styrke. Den krigerske Folkeaand gik i den Grad tilgrunde, at Efterkommerne af Cæsar og Germanicus maatte vige tilbage for enhver indtrængende barbarisk Skare. I samme Forhold som Kraften var Sædernes Renhed, Lydigheden mod Lovene, ja selv Tyranniets Majestæt geraadet i Forfald. Forfinelsen, der havde taget Overhaand efter Grækenlands Udplyndring og Asiens Underkastelse, den almindelige Tryghed efter Carthagos Fald, Trangen til et fælles Overhoved, Herskerens Laster og Hoffolkenes Egennytte havde Alt i Forening aabnet Kilden til Undergang. Hærene legede med Lovene og Fyrsternes Liv; Fædrelandets Forsvarere omskabtes til byttelystne Røvere. Da den høieste Magt blev delt mellem Augusti og Cæsares, fik Thronen vistnok et mere sikkert Grundlag, men Staten blev fattigere paa Midler. Efterat det keiserlige Hof var flyttet til Constantinopel, faldt Italien i Søvn.

Da Christendommen seirede, forandrede Troesforfølgelsen sin Retning og vendte sig mod de hedenske Guder og deres Tilhængere. Partierne, der vare hildede i Religionsstridigheder, glemte over disse Rigets Velfærd.

Nu optræde de nye Folk, udrustede med Ungdommens Kraft og tildels anførte af store Mænd, der vistnok ikke vare ubekjendte med Romernes Statsforfatning og Literatur, men som dog befrygtede en skadelig Indflydelse af disse. Paa Paladsernes og Kunstværkernes Ruiner opsloge de deres Hytter. Blødagtighedernes skjønne Haver forvandlede de til Jagtrevierer. Da de vare Fjender af Videnskaben og Lærdommen, indsatte de Blodhævnen og Tvekampen istedenfor Romerretten. Først senere, efterat de havde udtrampet Sporene af Culturens gamle Veie, stræbte de efter at bringe Lys i Mørket, Orden i Forvirringen og Smag i Barbariet. De opsøgte Levningerne af de sammenstyrtede Bygningers Grundmure og gravede i Fortidens Støv efter ædlere Mønstre, som de kunde efterligne. Men denne Stræben ytrede sig dog efter flere Aarhundreders Forløb, da deres arabiske Cultur, der havde hersket i adskillige Menneskealdere, var uddød. Barbarernes vilde Kraft forener sig der med den sunkne Oldtids Ynde. Den Nat, som i Middelalderens første Tidsrum indhyller Folkene, der i broget Forvirring bekæmpede hverandre, opklares af Christendommens Straaler, og fremlokker Humanitetens første Blomster af den raae Jordbund. Men snart udarter Christendommen til et indviklet Kirkevæsen, der i Forbindelse med Feudalismen nedsænker hele Occidenten i en trehundredaarig halv cultiveret Tilstand, i hvilken kun det franske Rige vinder nogen politisk Betydning. Men af denne Tingenes Orden, der svæver mellem Raahed og Dannelse, fremspirer efter Korstogenes Tidsalder forbausende hurtig en ny physisk og aandelig Verden. Efterhaanden grunde de Folk, der have siddet til Doms over det gamle Rom, forskjellige Stater, der hver besidder en særegen Charakter og følger egne Love.

Springer.

II.

Hvis man vilde spørge, hvilken Plads Oldtidens Grækere indtage i Menneskehedens almindelige Historie, maa Svaret utvivlsomt blive: den første.

Paa de omfangsrige Sletter, som den tropiske Sol opvarmer og som vandes af store Floder, finder Mennesket uden Anstrengelse sin Næring i Overflod. Men denne Sol brænder og svækker; disse Floder bortskylle ved deres Oversvømmelser Skove og Byer; denne smilende Natur bringes undertiden i skrækkelige Rystelser. Der berører Alt den yderste Grændse, saavel det Gode som det Onde; og Mennesket, der snart forskrækkes, snart forføres, hengiver sig let til de Tillokkelser og Rædsler, som omgive ham, og lader sig overvælde uden Modstand. Idet han saaledes bliver behersket af dette physiske Fatum, og medens han saaledes føler sig ude af Stand til seirrigt at bekæmpe Yderverdenen, der udøver en saa mægtig Indflydelse paa ham, maa han erkjende sin Svaghed og tilstaae den. Naturens frygtelige Kræfter forene sig da i hans Forestillingskreds til strengt bydende Guddomme, som have deres ubevægelige Repræsentanter i Præsterne og Kongerne.

Grækenland besidder ikke en saadan Natur, der er ødelæggende saavel i Ro som i Oprør. Luften der er frisk; Vinteren undertiden streng; Jordbunden snarere gold end frugtbar. Istedenfor disse grændseløse Sletter, hvor Øiet forgjæves søger Hvile, hvor Foden forvilder sig, hvor Planterne saavelsom Dyrene antage umaadelige Proportioner, har Grækenland kun Bjerge og Dale. Overalt skyder Havet sig ind og danner Bugter og Havne; overalt er der Øer, Halvøer og Forbjerge. Ingensteds træffer man paa en heldigere Forening af Land og Hav. Alt er harmonisk begrændset, og istedenfor en eneste uforanderlig Indflydelse gjøre tusind forskjellige sig gjældende, ligesom for at skjænke Mennesket en fuldstændig Handlefrihed. Under saadanne Naturforhold kæmper Manden først med de vilde Dyr for at erhverve sig sin Føde: det er i Historien Heroernes Tidsalder; derpaa vender han sig fjendtlig mod Nabostammerne, og senere aftvinger han gjennem lange Anstrengelser Jorden dens Frugter og Havet dets Rigdomme. Men da han bestandig maa støtte sig til sine Kræfter og sin Forstand, saa udvikles disse efterhaanden, og han lærer at stole paa dem. Istedenfor at gjøre sig til Et med Naturen, istedenfor ligesom Inderen at ansee sig selv som en Tilfældighed, som en kortvarig Emanation af det guddommelige Verdenslegeme, der snart igjen skal drages tilbage til det Livets Brændpunkt, hvorfra han er udgaaet, — stiller et saadant Menneske sig ligeoverfor Skabningen, og dersom han gaaer ind paa at bevare nogen Ærbødighed for de physiske Magter, er det paa den Betingelse, at de ville gjøre sig til Mennesker ligesom han selv, og endvidere paa den Betingelse, at han kan bekæmpe dem. Hos Homer saarer Diomedes Aphrodite, og Ajax vover at kæmpe med Ares.

Hos det Folk, som i Forening med Digteren besang denne heroiske Dristighed, tabte den religieuse Følelse uden Tvivl meget af sin Styrke, men alene til Fordel for en anden Følelse, som Orienten aldrig har kjendt, nemlig: Frihedens og Menneskeværdighedens. I de indiske Theogonier tilhører Mennesket ikke sig selv, og enhver Handling er det derfor ligegyldig; det Gode er: Underkastelse; det Onde er: Ulydighed mod visse vilkaarlige Forskrifter. Idet Mennesket erklærer sig for frit, bliver det ansvarlig og moralsk. Heri bestaaer netop det umaadelige Skridt, som den græske Aand har bragt Verden til at gjøre. Femogtyve Aarhundreder have ikke været tilstrækkelige til at udvikle alle Følgerne af den private Morals og den politiske Friheds to store Grundsætninger. Derfor findes der, under Formernes tilsyneladende Forskjellighed, kun to Civilisationer, nemlig: Orientens og det græske eller christelige Europas. — I den første hersker den uundgaaelige Skjæbne i Læresætningerne og Despotismen i Samfundet; denne Civilisation er altsaa ubevægelig, tiltrods for de mange Riger, der reise sig og gaae tilgrunde indenfor dens Omraade. Den sidste er udelukkende bevægelig, fordi den er afhængig af Friheden. —

Grækenland har ikke erhvervet sig et udødeligt Eftermæle, fordi det — som en misundelig Romer ytrede — har havt store, fortræffelige Forfattere. Dette lille Land har saa at sige omflyttet Polerne i den moralske Verdensorden. Først her udvikler den menneskelige Natur sig frit, og her antændes den Fakkel, der endnu oplyser Europa, og som dette atter har bragt til den nye Verden hinsides Atlanterhavet og til den gamle Orient, der atter er gjenfundet. — Epicharmes, Comediens Fader, sagde for fireogtyve Aarhundreder siden: „Guderne sælge os alle Goder for vort Arbeide.“ — Grækenland arbeidede og modtog Himlens Gaver.

Duruy.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.**
J. Cohens Bogtrykkeri.

vi afbryde. Jeg maa hen til Paul for at passe paa, at han hverken arbeider for lidt eller for meget.“

Denne Samtale vækkede paany hos mig alle de Følelser, som jeg saa længe havde bekæmpet. Hint Smil, hint sidste Smil og hint Blik havde næsten electriseret mig — det var maaske et Smil og et Blik fra en Kvinde, der aldrig havde elsket og maaske heller ikke nu elskede, og som ikke kjendte Virkningen af en saadan Aabenbaring. Hvad er et Smil, og hvad er et Blik? — Ting, der ere saa uendelig uforklarlige, som undslippe os uvilkaarligt, som stundom henvendes til den Ene, naar vi tænke paa den Anden. Maaske kunde alle Marquisens Ord, alle hendes Spørgsmaal og Svar reduceres til: „Jeg har til Trods for mig selv tænkt paa La Florade, og jeg vil vide, om jeg elsker ham. De har nu ladet mig føle, at jeg ikke saa hurtig bør hengive mig? — jeg skal senere fortælle Dem det.“

„Ak ja,“ tænkte jeg ved mig selv, da jeg rent tilfældig gik ned til Pasquali, „saaledes maae hendes Ord forstaaes. Du stakkels Djævel, som troede Dig stærk. Du kan hverken helbrede Andre eller kæmpe selv.“

Da jeg var kommen ned ad Trappen, opdagede jeg min Distraction. Jeg vilde ikke til Pasquali, og jeg vendte derfor hurtig om, men næppe var jeg kommen udenfor, førend en Stemme kaldte paa mig: „Hr Doctor, Hr. Doctor!“

Da jeg vendte mig om, saa jeg Zinovèse, som havde været hos Pasquali og, da hun ikke havde truffet nogen, havde sat sig paa Trappetrinnene.

„Er det Dem? jeg havde nær ikke gjenkjendt Dem.“

„Seer De, De har helbredet mig. Man er ikke længer saa syg som tidligere — hvad mener De?“

Madame Estagel, der vel endnu saa noget mager og bleg ud, havde virkelig faaet sin Skjønhed igjen. Skjønhed er maaske ikke det rette Ord, naar man herved forstaaer den ideale Form, der faaer Liv af et sympa-

thetisk Udtryk. Zinovèse var kun smuk paa Grund af sine Træks Regelmæssighed. Hun besad hverken Ynde eller sandt Udtryk i sit Ansigt. Hendes Øine talte kun til Sandserne; de gjemte en Blanding af Haan og opfordrende Imødekommen, der var mere piquant end egentlig behagelig og skjøn.

Hun var godt klædt efter en eller anden sydlandsk Mode; maaske var det en Phantasidragt, men den var elegant, simpel, mørk og som sædvanlig overordenlig renlig. En massiv Guldkjæde gik hende flere Gange om Halsen, og hendes lange Ørenlokker vuggede sig imod Chemisettens snevide Krave. Jeg følte mig dog ikke opfordret til at gjøre hende den Compliment, som hun øiensynlig havde gjort Regning paa. Jeg lod mig nøie med at forhøre mig om hendes Helbred, og jeg spurgte hende, om hun virkelig skyldte sin Sundhed til Efterlevelsen af mine Paabud.

„Jo,“ svarede hun tilsyneladende lidt stødt over min Mangel paa Galanteri, „jeg skylder Dem meget, men idag er der dog tillige noget Andet, der opliver mig, thi jeg befinder mig overordenlig vel idag.“

„De har altsaa glemt —?“

„Intet! men man har bedet mig om Tilgivelse, og det var Alt, hvad jeg forlangte. Lad os ikke tale mere derom. Jeg er kommen her for Deres Skyld; jeg bringer Dem en Foræring.“

„Jeg vil ingen Foræring have.“

„De foragter altsaa —?“

„Jeg raadede Dem, fordi det var mig en Glæde at kunne være Dem til nogen Nytte.“

„Og derfor takker jeg Dem, men afslaa dog ikke, hvad min Mand herved sender Dem.“

Hun viste mig nu en stor Kurv, der stod ved Siden af hende, og hvori der var en meget smuk Fisk.

„Jeg har selv fanget den, jeg og min Mand. Vi vilde selv have

Tilskueren.

Nr. 29. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 20de August.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ℛ 8 ß Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Silkeborg.

Har Du skuet de dæmrende Skoves Hær
Med den dybe Alvor og Fred?
Har Du drømt i Hedernes rødbrune Skjær,
Naar det mørkned' og Dagen led?

Har Du seet de Skove, som række mod Sky,
Omkrandsed' af Lyngens Flod,
Hvor Silkeborg ligger i Morgengry
Med Gudenaa ved sin Fod?

Her drømmer Naturen i Dæmringen blid,
Mens Ørnen bygger sit Bo,
Som drømte den urørt fra Skabelsens Tid
Kun om Storhed og hellig Ro.

Og naar Droslen synger sit lette Kvad
Fra Bøgenes luftige Sal,
Da splittes hver tung Erindring ad
I Kløftens brunklædte Hal.

Og ud over Søernes blanke Skjold
Som en skinnende Perlerad strakt
Høiner sig Klinternes mægtige Vold
Som gamle Kæmper paa Vagt.

Naturen staaer i sin Urtids Pragt,
Og Hjertet føler dens Fred;
Det er, som om Stilhedens gribende Magt
Hen over Hederne skred.

Det er, som om Verdens Uro og Larm
Forstummet bag Skoven stod;
Det er, som om Livets Sorg og Harm
Var skjult i Glemselens Flod.

V . . e.

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Vergniaud søgte ved et langt, glimrende Foredrag, hvis maadeholdne Form forhøiede Indholdets Kraft, at paavise Grundene til Fædrelandets Fare. Han godtgjorde, hvorledes Hoffets falske Stilling overfor de fremmede Magter hindrede Udfoldelsen af Nationens Kraft. Han fremhævede det store Ansvar, som tyngede paa Ministrene, fordi der endnu ikke var bleven oprettet en Leir, der kunde beskytte Hovedstaden mod fjendtlige Tropper. Og hvis man, mente den store Taler, vilde forudsætte det Tilfælde, at Kongen af egen Drift modarbeidede Midlerne til Frankrigs Forsvar, da kunde man sige til Kronens Bærer: „O, Konge! Du, som har troet at kunne besnære Mænd med hellige Forsikringer paa samme Maade, som man narrer Børn med Legetøi — Du har blot tilsyneladende hyklet Kjærlighed til Lovene for at bevare Magten til at trodse dem; Du har givet Dig Udseende af at holde paa Forfatningen alene i den Hensigt at værne om Magten til at bryde den. Kan det kaldes at forsvare Fædrelandet, naar Du stiller en saa ubetydelig Magt mod Fjenden, at vort Nederlag maa være utvivlsomt? Er det at beskytte os, naar Du forkaster de Lovforslag, som ere skikkede til at befæste Frankrigs indre og ydre Kraft? Mon Du værner om os, naar Du ikke straffer en General, som handler imod Forfatningen, og naar Du ikke opmuntrer Modet hos dem, der tjene den? Skal Du, ifølge Lovene, vælge Ministre til Borgernes Velfærd eller til deres Undergang? Bør Du føre Befalingen over Hæren til vor Hæder eller til vor Skændsel? Har Forfatningen forundt Dig et Veto, en Civilliste og mange andre Forrettigheder, forat Du ved Hjælp af disse skal styrte Landet i Elendighed? Nei! nei! Du, som ikke har kunnet afvinde det franske Folk en ædelmodig Følelse, Du, som blot er gjennemtrængt af Kjærlighed til Despotiet, Du, Konge! er et Intet for den Forfatning, Du har krænket, og for den Nation, Du har forraadt." —

Denne Tale aftvang alle Nationalforsamlingens Partier et almindeligt Bifaldsudbrud, der naaede Tuilerierne og snart bragte den freidige Stemning, man her i faa Øieblikke havde næret, til at synke. Legislativen decreterede hurtig de Forholdsregler, der skulde iværksættes, førend Fædrelandet erklæredes i Fare: Autoriteterne bleve permanente, og alle Nationalgarder kaldtes under Vaaben. Forsagtheden og Raadvildheden indsneg sig derpaa atter i Kongeparrets hemmelige Raad. Ludvig XVI vendte sig pludselig fra Monciel, i hvem han havde seet sin kraftigste Støtte, og tog sin Tilflugt til imødekommende, forsonlige Skridt. Han meddelte den lovgivende Forsamling, at Føderationsfesten vilde blive beæret med hans personlige Nærværelse, og indledede Underhandlinger med Legislativens Centrum, der, opfyldt af Glæde, greb Leiligheden til at handle. Lamourette, Biskop i Lyon, reiste sig og opfordrede, inspireret af Monarchen, de politiske Partier til almindelig Enighed. Han bønfaldt med formanende Ord Demagogerne om at opgive Republiken og vendte sig mod Feuillanterne, som han besvor at afstaae fra Tanken om et Førstekammer. Hans bevægede Stemme, de sande christelige Følelser, han udtalte, gjorde et dybt, begeistrende Indtryk. Da frembød sig et Skue, der i en Henseende varmede som Solstraalen paa en kold Dag, men som paa den anden Side ogsaa bar et slaaende Vidnesbyrd om Stemningens Ustadighed hos det franske Folk. Alle de Deputerede hævede sig fra deres Pladser, og de gjensidige Fjender kastede sig i hverandres Arme. Galeriernes Tilhørere jublede, og Taarerne stode i Alles Øine. Det var en mindeværdig Dag; det var, som Folket kaldte den, „Lamourettes Fredskys". Jublen naaede Kongen, og denne ilede ufortøvet til Nationens Repræsentanter. En mægtig Bifaldsstorm modtog ham; Loyalitetens Følelser bruste

„Men Zinovèse er dog jaloux, og det ved Du, siden Du har maattet fortælle hende om mit Ægteskab med —"

„Ja, det var hun i Begyndelsen, men nu —"

„Nu er hun det endnu mere, det forsikrer jeg Dig!"

„Det vil gaae over; vent blot nogen Tid."

„Det vil ikke gaae over, saalænge Du vedbliver med at vække hendes Jalousie ved Fortællinger, som ikke i Længden kunne skuffe hende. Hvorfra har Du denne Ring, og hvorfor har Du faaet den?"

„Fordi jeg brændte af Begjærlighed efter den. Hun viste mig den med Stolthed. Hun var beruset af Marquisens Godhed, og hun elsker og beundrer hende. Vær Du derfor kun rolig. Medens jeg saa talte med hende om Dig og Marquisen, om Eders Forening, og om hvor kjær den var mig, saa tog jeg Ringen fra hende; jeg havde lagt Mærke til et lille Brud paa den. Jeg tilbød da at lade den gjøre istand for hende og bringe hende den idag eller imorgen. Hun faaer den nu først om nogle Dage og saa endda ikke denne, thi den beholder jeg, men jeg lader gjøre en lignende til hende."

„Og Du troer, at Zinovèse med sin Mistænksomhed ikke vil opdage Bedrageriet?"

„Opdager hun det, vil hun dog finde sig deri og lægge Baand paa sig selv. Hun har alt faaet meget Herredømme over sig selv, siden hun adlød Dine Befalinger og derved blev rask igjen. Nu kjender hun sine Pligter, hun frygter for at bedrøve sin Mand og endnu mere for at fornærme mig, hvis Opmærksomhed hun nu er saa stolt af."

„Det er maaske muligt, kjære Ven, men Du maa ikke tage mig det ilde op, at jeg tager noget Hensyn til, hvad jeg selv kan see. Jeg vil idag besøge Estagels som ganske tilfældig; jeg vil see at komme til at tale med Zinovèse, og jeg skal da vel faae hendes Planer og Hensigter at vide."

„Ja, gaa derhen," sagde La Florade og greb min Haand; „Du

„Ja, De er stolt af Dem; men De skulde ikke seile ud med Alverden."

„Vil De forbyde mig det?"

„Maaske."

„Saa vil jeg ogsaa rette mig derefter, ikke fordi jeg frygter Havet, men fordi jeg ikke vil volde Dem Uro. Forresten holder jeg ikke af Søen, og Doctoren har ogsaa raadet mig derfra."

„Doctoren — De retter Dem maaske ikke altid efter, hvad han siger?" — „Godt!" sagde Zinovèse, idet hun skiftede Stemme og vendte sig til mig, „De vil ikke sige mig det, men jeg kan ogsaa selv see — Farvel og Tak, Frue; jeg vil ønske Dem mere Lykke i Deres Ægteskab, end jeg har havt i mit. Tag det, jeg har bragt Dem, og spis det sammen med Deres Forlovede, men giv mig min Kurv tilbage."

Marquisen greb mig hemmeligt i Armen, forat jeg ikke skulde svare, bad Nicolas om at modtage Fisken, takkede Zinovèse og bad hende beholde en Ring, som hun tog af sin Finger og rakte hende. Zinovèse tøvede, hendes naturlige Stolthed vægrede sig ved en saadan Udvexling af Foræringer, men Ædelstenen fængslede hende; hun tog imod Ringen med en sletdulgt Glæde. Jeg vilde følge hende, men Marquisen holdt mig tilbage, idet hun tog mig under Armen og klyngede sig til mig, medens Zinovèse gik med de Ord: „Bliv De hos Deres egen Dame. Lykken varer ikke hele Livet igjennem; man bør ikke spilde et Secund."

„De er forundret," sagde Marquisen, da vi bleve ene; „De maa sige, at jeg har compromitteret mig ligeoverfor denne Kvinde. Desværre, Doctor! man maa sige og mene, hvad man vil om denne paaduttede Forlovelse, men jeg frygter Zinovèse til Trods for min tilsyneladende Frimodighed, da hun var her. Jeg har seet det Onde lue i hendes Blik, og jeg saa hende betragte Paul med djævelsk Mine, da jeg var lige ved at saare hende. Hvis hun synes, at hun skal hævne sig paa mig, saa

frem med ustandselig Vælde, og Ludvig XVI vendte med et Aasyn, der straalede af Tilfredshed, tilbage til Paladset. Han kunde, i Lighed med en af sine Efterfølgere, i denne Stund troe at have vundet et andet Jvryslag. Men i Revolutionen var Intet stadigt. Det milde Havblik afløstes hurtig af frygtelige Storme.

Saavel Girondinerne som Jacobinerne vaagnede snart op af deres Begeistringsrus. I samme Time, som Lamourette vandt sin Palme i den lovgivende Forsamling, udtalte Departementsdirectoriet, der havde endt sine Undersøgelser angaaende Begivenhederne den tyvende Juni, Pétions midlertidige Afsættelse fra Mairens Embede og fik Ludvig XVI.'s Samtykke. Efterretningen herom ansporede Gironden, der saa sig krænket i den faldne Mands Person, til fornyede Angreb paa Kongen, som man nylig havde baaret paa Hænderne. Carra foreslog at suspendere Monarchen og lade Stormklokkerne lyde i hele Frankrig. Jacobineren Billaud Varennes spottede Lamourette og mente, at slige Følelsesoptrin altid førte Ulykke med sig. „Mod kronede Røvere og Menneskeædere," sagde han, „skal man ikke anvende en grædende Præst, men Hercules og hans Kølle." Virkningen af den menneskekjærlige Biskops Forslag og Opfordringer var saaledes ganske forsvundet; men denne Omstændighed havde nye Svingninger i Hofkredsene tilfølge. Ministeren Monciel blev atter hørt og gjenvandt sin Indflydelse, da det nu stod klart, at der Intet var vundet ved Eftergivenhed. Han rakte Lafayette Haanden, og disse to Mænd udrugede en frisk Plan til det monarchiske Princips Seir. Ludvig XVI skulde ved Generalens Hjælp føres til Compiegne, og herfra vilde man da bibringe den bestaaende Forfatning Dødsstødet.

Monciel vilde indføre Tokammersystemet og bringe et conservativt, aristokratisk Element ind i Statsbestyrelsen. De øvrige Ministre sluttede sig til hans Planer, og Ludvig XVI tiltradte dem med meget Bifald. Men heller ikke denne Gang formaaede Kongen at iværksætte sin Beslutning; han veg tilbage i det afgjørende Dieblik. Grunden hertil maa visselig ikke saameget søges hos Maria Antoinette, der overhovedet modsatte sig alle Forslag af Franskmænd og kun ventede Frelse af de tydske Bajonetter, som i den stigende Forbitrelse, der paa Grund af Pétions Afsættelse kundgjorde sig i Pariserſectionerne. „Gjengiv os Pétion," lød det almindelige Raab, og hidsige Udfald mod Ludvig XVI fulgte gjerne efter. Gironden virkede ved allehaande æggende Midler blandt Forstædernes Befolkning for sin tabte Helts Gjenindsættelse. Dagbladene vrimlede af haanende Udfald mod Lamourette, og der blev udspredt Rygter om, at Hoffet hemmeligt væbnede sig. Brissot besluttede da at gjøre sig til Udtryk for denne Stemning og fremtraadte derfor med en Anklage mod Kongen, dennes Omgivelser og Departementsdirectoriet. Han var visselig uvidende om Monciels fornævnte Hensigter; men hans Sind var endnu gjennemtrængt af Vrede over Girondens store Uheld den 20de Juni. Brissots Foredrag var gjennemglødet af Harme. „Borgere", sagde han til den lovgivende Forsamling, „Fædrelandet er i Fare, fordi man har tilintetgjort dets Kraft. Hvem er vel Skyld deri? En eneste Mand; den samme som Forfatningen har gjort til Frankrigs Overhoved, og som nu troløse Raadgivere gjøre til dets Fjende. Man opfordrer Eder til at frygte Kongerne af Ungarn og Preussen, men jeg siger Eder, at disse Fyrsters Hovedmagt findes ved det franske Hof, og at det er der, man først maa seire. Man opfordrer Eder til at skride ind mod de renitente Præster; men jeg anmoder Eder om at angribe Hoffet i Tuilerierne og der tilintetgjøre Forræderne med et Slag; thi Hoffet er det Punkt, hvor alle Sammensværgelsens Traade løbe sammen." Taleren foreslog derpaa en Undersøgelse af Kongens Adfærd, fordrede, at Lafayette skulde straffes og forlangte, at Fædrelandet skulde erklæres i Fare. Disse Ord løftede den ophidsede Stemning blandt Sectionernes Skarer og nedslog samtidig Modet hos Ludvig XVI, der netop nu havde erklæret sig rede til at følge Monciel. Kongen troede atter at maatte gribe til forsonende Midler, for at neddysse den truende Storm, og afslog pludselig Indenrigsministerens Tilbud. Den høieste Overraskelse og Forbauselse bemægtigede sig ved dette Bevis paa Ludvig XVI.'s Vankelmod Ministrene. De troede ikke længer at kunne tjene en Herre, der arbeidede paa sin egen Undergang, og forlangte derfor deres Afsked, som Kongen raadvild tilstod dem.

En Café & Beværtning.

(Sluttet).

„Lad os smage paa Varerne!" ytrede den røde Musiker, da disse kom. „Christensen, vaagn ham derhenne; han har godt af at faae en Snaps med."

Skjøndt en Uindviet af den Vaktes vaklende Fjed upaatvivlelig maatte faae en anden Mening om, hvad der var Manden tjenligst, saa lod det dog til, at han selv delte Musikerens Opfattelse af Sagen, idet han nemlig efter at have klinket med de fem Andre med en mageløs Koldblodighed lod Snapsen forsvinde, hvorpaa han tumlede tilbage til status qvo.

Spillet gik nu sin rolige Gang, og Stilheden forstyrredes kun ved, at Værten, der havde faaet en Snaps med, paa Grund af denne Goddædighed følte sig forpligtet til at oplive Selskabet og desaarsag engang imellem mødte med en af disse hundrede og atter hundrede Gange gjentagne Værtshusvitzer, naar Leiligheden dertil gaves. Det faldt forresten heller Ingen ind at more sig over dem, de gik ligesaa sporløst ned som Snapsene, thi Enhver kunde dem udenad, men de hørte til Ceremonielet, og derfor maatte de siges.

Den blege Væversvend saa meget lidende ud; det kunde ikke opfattes som Andet end et Slags Martyrium, han havde paalagt sig selv ved at sidde og drikke Brændevin og spille Kort til. Hvert Dieblik tabte han Kortene, det Samme gjorde han da ogsaa med Brændevinen, idet han maatte betale hele Stadsen, og Værten maatte hver Gang ind under Bordet og samle Kortene op igjen, medens Klatteriet uafladelig fremkaldte den voldsomste Munterhed hos de Medspillende. —

Spillet endte, og et nyt begyndte.

„Ja, saa maa vi vel ha'e en Omgang „Bjørneblod" endnu," mente Hesteprangeren.

„Det var Ret!" sagde den morsomme Christensen, „I kan naturligvis ikke gaae paa eet Been."

„Nei, det kan man sgu' ikke," sagde den fremmede Værtshusholder understøttende.

„Det er ligesaa umuligt som at krybe til Maanen," udtværede Prangeren.

„Man kunde ligesaa gjerne plukke Haar af den Skaldede," fortsatte Væversvenden.

„Eller ligne Dine Kinder ved et Par Roser," erklærede Musikeren.

„Jo, et Par hvide Roser," mente Væversvenden.

Da Værten ikke gad reise sig og hente „Bjørneblodet", kaldte han paa Line, der var i den anden Stue.

„Wahre Königinn ist des Weibes weibliche Schönheit,
Wo sie sich zeigt, sie herrscht, herrschet bloß, weil sie
sich zeigt."

siger Schiller, og en iøinefaldende, omend ikke skjøn Illustration hertil afgav Lines Ankomst, thi til Trods for de Andres bestemte Opfordringer og indtrængende Bebreidelser var den herculiske Hestepranger dog ikke at bevæge til at „kaste til", førend den fyldige Line med Magt havde viklet sig ud af hans kraftige Favntag.

„Hvad snakker nu han om, gamle Stabeis?" udbrød den forladte og fortørnede Elsker, idet han henvendte sig til Musikeren, der stærkest havde insisteret paa Spillets ufortøvede Fortsættelse; „jeg har ogsaa været Soldat!"

Hvad nu dette Factum iøvrigt kom Sagen ved, skal jeg ikke kunne afgjøre, men ikke desto mindre syntes hele Selskabet at opfatte det som et særdeles afgjørende Argument; kun Musikeren sagde haanlig:

„Nu snakker min Gaas; jeg blev Soldat i 1837. Jeg kunde jo være Fader til Dig."

Efter adskillige temmelig vidtløftige, men derfor desto grundigere Deliberationer angaaende Musikerens Capaciteter i den Retning blev Selskabet enigt om, at Muligheden unegtelig var tilstede, hvorefter den capable Musiker med et triumpherende Smil appellerede til en af Hesteprangerens fem Sandser med de Ord:

„Der kan Du selv smage!"

Medens Hesteprangeren i Stilhed smagte herpaa, saa Musikeren sig smilende om i Stuen, først hen til Islænderne, men da disse netop vare ivrigt beskjæftigede med at give hinanden Haandtaver, havde de slet ingen Sands for Omgivelserne, og dernæst fik vi dette glade Blik, der var bestemt til at fremkalde et correspønderende Bifaldssmil hos os. Vi loe derfor ogsaa ret venskabeligt.

Da Spillet endelig var forbi, havde man ikke Lyst til at fortsætte, hvorimod Conversationen blev almindelig. Den blege Væver var bleven noget mere livlig

---

vil hun ramme mig gjennem mit Barn. O! jo mere jeg tænker derpaa, desmere frygter jeg. Jeg kunde have Lyst til at reise bort for nogen Tid."

„Var det ikke simplere at bede La Florade om at blive herfra i nogen Tid?"

„Mon han vil gaae ind derpaa?" spurgte Marquisen rødmende, hvad enten det nu var af Uvillie imod ham eller af hemmelig Bevægelse.

„La Florade er en Mand af Hjerte, og skjøndt det ikke er noget behageligt Hverv, saa vil jeg dog paatage mig at bede ham derom, hvis De ønsker det.

„Ja, jeg beder Dem derom; søg ham op imorgen. Sig ham, hvad her er skeet, og fortæl ham om min moderlige Ængstelse; men lad ham paa ingen Maade ane, at jeg ved Noget om hans formentlige Hensigter. Han maa ikke troe, at det er for at sikre mig selv imod ham, at jeg har udtalt dette Ønske."

„Men hvis han nu til den Tid har talt med Zinovèse, hvis hun har sagt ham —?"

„At jeg vil ægte Dem, Doctor? Vel, saa lad ogsaa ham troe det, men forlang Discretion af ham, og dog! vilde det ikke være bedre, at jeg tog bort? Hvad raader De mig?"

Idet hun talte saaledes halvt urolig og halvt oprømt, vendte hun sig pludselig om for at see efter Paul, og det forekom mig, at hun udgjød Taarer. Jeg blev saa forvirret, at jeg ikke selv ved, hvad jeg sagde. Tænkte hun med Rædsel paa sin Søn, der var truet af en Furie? — Men Skræk ytrer sig sjelden gjennem Taarer. — Var det Sorg over at skulle give slip paa La Florade, i al Fald for en Tid? — Var hun skinsyg, eller var hun fortvivlet? — Jeg følte mig ulykkelig, men jeg vendte mig bort for at skjule min Smerte.

Med synlig Anstrængelse gjentog hun sit Spørgsmaal.

„Se der!" sagde jeg og pegede paa Zinovèse, der just forsvandt nede ved Bugten, idet hun med kraftig Arm roede sin lille Baad; „i

Eventyr, det svigter mig rent i den sidste Tid. Overalt er der Dine, der udspeide mig, og Øren, der lytte til mine Ord. Hun, som jeg elsker, vil hverken lade sig bevæge eller blot høre mig. O nei, jeg har ikke længere nogen Chance for mig — Lykken har forladt mig."

Jeg blev høiligen overrasket ved at see La Florade saa uvidende om sin Seir og saa modløs Dagen før sin Triumph. Med et Ord kunde jeg beruset ham af Glæde, men det var mig udtrykkelig forbudt, og mit eget Hjerte satte sig ogsaa derimod.

„Du ved altsaa Intet?" spurgte han, utaalmodig over min Taushed.

„Jeg ved, at hun lever i en dødelig Angst for sin Søn, men Du vil jo ikke sige mig Noget om Zinovèses Beslutning, der muligen kunde berolige hende?"

„Troer Du da, at hun fatter Beslutninger? Hun er et forkjælet Barn og intet Andet. Og Du vil have hende til at spille en tragisk Rolle — men det er meningsløst!"

„Vel! men kan jeg da ikke faae at vide, hvad der er foregaaet mellem hende og Dig?"

„Du vil det absolut? Nuvel! det er let nok at fortælle det, og jeg frygter heller ikke for, at Marquisen skal faae det at vide. For otte Dage siden traf jeg hende smukkere end nogensinde før. Jeg havde i Forveien sagt til mig selv, at vort Forhold maatte forandres til et Venskabsforhold, og jeg søgte at knytte et saadant. Hun fordrede heller ikke Andet af mig, kun skulde jeg angre mine Feil og søge at hæve hende i hendes egne Dine. Jeg besøgte hende derfor i hendes Hjem, talte med hendes Mand, jagede og fiskede med den brave Estagel, en fortræffelig og herlig Charakter. Jeg har været tre Gange hos dem, spist hos dem, og igaaraftes, da jeg paa Jagten med Estagel var kommen temmelig langt bort fra mit Hjem, overnattede jeg hos dem. Jeg laa i samme Værelse som deres to Smaapiger. Du seer, at Alt er gaaet paa det Bedste, og at der aldeles ikke vil komme noget Drama ud deraf."

end ved Spillets Begyndelse, og han udbredte sig derfor særdeles vidtløftig over sine fortræffelige Egenskaber, „han var nemlig i Besiddelse af et fromt christeligt Gemyt i Forbindelse med en sand, naturlig Veltalenhed, hvilket vilde have gjort ham overordenlig skikket til at beklæde en Overhyrdes faderlige Stilling ved Saltsøens sødt smilende — skjøndt rimeligvis salte — Bredder, ifald hans nu saligt hensovede Mechtilde —“

„Naa, saa hun hed Mechtilde?“ spurgte den ondskabsfulde Pranger.

„Ja, hun hed Mechtilde, men Mechtilde vilde ikke med derover.“

„Hun holdt kanskesens ikke af dette salte Væsen,“ mente Musikeren.

„Nei, hun har naturligvis været bange for Skjørbug,“ bemærkede den vittige Pranger.

Bæveren tog sin Tilflugt til en indigneret Taushed, men hans sande, naturlige Veltalenhed tillod ham dog ikke at lade denne være af lang Varighed, hvorfor han kort efter talte om sit bristede Ungdoms Haab og sin skuffede Mandoms Forventning og dernæst om sin christelige Resignation.

Det var en travesteret Oversættelse af Heines:

„Goldne Wünschen! Seifenblasen!
Sie zerrinnen wie mein Leben.
Ach! ich liege jetzt am Boden,
Kann mich nimmermehr erheben.“

De sidste Linier kom rigtignok til at passe bedst, thi pludselig gik den blege Bæversvend samme Vei som Kortene tidligere, og der laa han nu „am Boden“, og skjøndt han Øieblikket iforveien havde vist stor Lyst til at vindicere sig Prædicatet „erhaben“, saa var det dog tydeligt nok, at in casu kunde han aldeles ikke „sich erheben“.

Selskabets pludselige Formindskelse gjorde ellers slet intet Skaar i de Andres Fornøielse; man kunde hartad have sagt, at den slet ikke blev bemærket, hvis ikke den næste Ordre til Værten havde lydt paa kun fem Snapse og en halv Flaske Hvidtøl. Conversationen blev snarere mere livlig, skjøndt den nu for Størstedelen udelukkende førtes mellem Musikeren og Prangeren. Efterat disse to havde talt en Del frem og tilbage om Lorentzens, den fremmede Værtshusholders forskjellige Feil og Dyder, kom de tilsidst overens om, at „deres Ven, Lorentzen, igrunden var en lun Rad.“

Den spinkle Lorentzen mente dog, at han burde fremføre nogle svage Indvendinger imod denne Opfattelse af den lorentzenske Personlighed, men dette havde kun til Følge, at Paastanden blev gjentagen, dog med det Tilføiende, at han var „en rask Karl alligevel, der magelig kunde gi'e en Omgang „Bjørneblod“ endnu.“

Han skyndte sig med at retfærdiggjøre denne deres gode Mening.

En indtrædende Pause prøvede Værten paa at udfylde med en Beretning om, hvor flot det var gaaet til hos Ministeren, men de forskjellige Omgange havde jaget al Tilbageholdenhed og falsk Undseelse paa Flugt, hvorfor Værtens Fortælling kun havde tilfølge en meget ligefrem og letfattelig Udtalelse fra Prangerens Side, der lød omtrent saalunde:

„Aa, lad os nu være fri for det forbandede Brøvl, som vi kan udenad! Lad os hellere faae noget Mere i Glassene.“

Værten tav øieblikkelig og skyndte sig med at skjænke i Glassene. En større og større indbyrdes Oprigtighed i Afveiningen af de respective Egenskaber i Forbindelse med en større og større Høirøstethed gav os den Ide, at det vist var rigtigst at gaae itide. Efterat vi havde vækket vor slumrende Kammerat, reiste vi os da, sagde Godnat til Selskabet, hvilket blev besvaret, og dernæst til Islænderne, hvilket ikke blev besvaret, da de netop vare ifærd med at føle hinanden paa Musklerne, og derpaa forlode vi Café & Beværtningen.

III.

Ali-Rodolphe eller Tyrk af Nødvendighed.

(Sluttet).

Rodolphe blev pludselig vækket af sine Betragtninger ved en klar og vedholdende Latter, det lod sig høre lige under ham. Han hældede sig ud over Balconen for at see, hvorfra dette Udbrud af Glæde skrev sig, og han opdagede da, at han var bleven opdaget af en ung Dame, der beboede Etagen nedenunder, — Frøken Sydonie, første Elskerinde ved Luxembourgthæatret.

Den unge Dame var just ifærd med at rulle sig en Papirscigar med en Castillanerindes Færdighed, hvorpaa hun stoppede den med en lysebrun Tobak, som hun havde i en broderet Fløilspung.

„O, den skjønne Cigarmagerske!“ sagde Rodolphe ved sig selv i stille Beundring.

„Hvad mon det er for en Ali-Baba?“ tænkte Frøken Sydonie for sit Vedkommende, hvorefter hun gav sig ifærd med at udspeculere et eller andet Paaskud til at indlede en Samtale, medens Rodolphe paa sin Side netop var beskjæftiget ganske med det Samme.

„O min Gud!“ udbrød hun paa engang, som om hun talte med sig selv, „Gud, hvor det dog er kjedeligt! nu har jeg ingen Svovlstikker.“

„Min Frøken! maa det være mig tilladt at tilbyde Dem et Par Stykker?“ spurgte Rodolphe, idet han paa samme Tid kastede nogle ned i et Papir.

„Tusind Tak!“ sagde Frøkenen og tændte sin Cigarette.

„Frøken!“ vedblev Rodolphe, „min gode Engel har tilladt mig at vise Dem en ubetydelig Tjeneste; tør jeg til Gjengjæld bede Dem om Noget —?“

„Se, se! han beder allerede!“ tænkte Sydonie, idet hun betragtede ham med mere Opmærksomhed. „Disse Tyrker skal jo være slemme, siger man, men de er meget behagelige — Tal, min Herre,“ sagde hun pludselig og hævede Hovedet op imod Rodolphe, „hvad ønsker De?“

„O min Frøken! blot en Smule Tobak; i to Dage har jeg ikke røget — blot en lille Pibe —“

„Med Fornøielse! men hvorledes —? vil De ikke blot gaae en Etage ned?“

„Det er mig aldeles umuligt! Jeg er lukket inde. Men jeg ved et meget simpelt Raad,“ og Rodolphe heftede sin Pibe til en Snor, hvorpaa han sænkede den ned til Frøkenen, som stoppede den rigeligt. Langsomt og forsigtigt heiste han den nu op igjen, udenat der skete nogetsomhelst Uheld.

„De aner ikke, Frøken,“ sagde han dernæst, „hvor langt guddommeligere denne Pibe vilde smage mig, hvis jeg nu kunde tænde den ved Deres Øines Ild.“

Det var mindst femte Oplag af denne behagelige Spøg, men Frøken Sydonie fandt den derfor ikke mindre fortræffelig.

„De smigrer,“ mente hun dog at burde svare.

„Nei Frøken, jeg forsikrer Dem, De forekommer mig ligesaa smuk som de tre Gratier.“

„Ali-Baba er virkelig meget galant og beleven,“ tænkte Sydonie. „Er De virkelig Tyrk?“ spurgte hun Rodolphe.

„Ikke af Naturen, men af Nødvendighed,“ svarede han; „jeg er dramatisk Forfatter.“

„Og jeg er Skuespillerinde. Min Hr. Collega, vil De gjøre mig den Ære at spise til Middag hos mig og tilbringe Aftenen sammen med mig.“

„O Frøken! Deres Forslag viser mig Himlen aaben, og dog er det mig en Umulighed at modtage Tilbudet; som jeg alt har havt den Ære at sige Dem, er jeg indelukket, indelukket af min Onkel, Hr Monetti, Kakkelovnsfabrikant, hvis Secretair jeg for Øieblikket er.“

„De skal alligevel spise sammen med mig. Hør vel efter, jeg gaaer nu ind i mit Værelse, og saa banker jeg i Loftet. Paa det Sted, hvor jeg banker, vil De finde Sporene af en Lem, som nu vel er lukket, men som De maa see at faae aabnet; lykkes det, saa ville vi dog næsten kunne være sammen.“

Rodolphe gav sig øieblikkelig ifærd dermed, og efter fem Minutters Forløb var der aabnet en Communication imellem de to Værelser.

„Ja,“ sagde Rodolphe, „Hullet er ikke stort, men det er dog stort nok til, at mit Hjerte kan komme derigjennem.“

„Nu ville vi spise,“ bemærkede Sydonie; „tag en Tallerken, og jeg skal lade Dem faae de forskjellige Retter op.“

Rodolphe bandt en Snor i sin Turban, sænkede denne og fik den op igjen, fyldt med forskjellige Spisevarer, hvorpaa Forfatteren og Skuespillerinden satte sig til at spise. Rodolphe slugte Posteien med Munden, Sydonie med Øinene.

„Se saa, Frøken,“ sagde han, da Maaltidet var endt, „takket være Dem befinder min lille Mave sig nu overmaade vel — o! men kunde De ikke ogsaa tilfredsstille Hjertets Hunger; det har holdt Faste saa saare længe.“

„Stakkels Fyr!“ sagde Sydonie, idet hun steg op

Frygt kan oversee. At Marquisen, en Kvinde, en øm Moder kan gjøre det, det kan jeg endda forstaae, men at Du, en alvorlig Mand, Physiologen kan gjøre det, det forstaaer jeg ikke, det er Galskab!“

„Det er vel muligt, men jeg maa vide Alt.“

„Undskyld mig, men jeg er Egoist, jeg maa først vide, hvad dette nærforestaaende Ægteskab med Dig skal betyde.“

„Er det ikke Dig, der har fundet paa det?“

„Jo for at afvende Catharine Estagels Mistanke og have Fred; men hvorledes har Marquisen kunnet gaae ind derpaa? Hun maa have megen Tillid til Dig — hun agter Dig høit?“

„Og jeg har Ret til hendes Tillid og Agtelse. Det er værst for Dig selv, hvis Du vil nægte det; det er ikke høihjertet.“

„Nei, nei, min Ven! jeg nægter det ikke. Jeg tvivler ikke paa Dig, kun paa mig selv. Marquisen frygter for sin Søn, hun er ikke skinsyg, thi hun elsker mig ikke, men hun ved vel, at jeg elsker hende.“

„Du har jo selv sagt hende det.“

„Du ved jo godt, at jeg aldrig har vovet det.“

„Men Nama svor jo paa, at hun vilde tjene Dig.“

„O ja! hun har kunnet sige det; men Du holder det jo for en Forbrydelse af mig at see hende hemmeligt, og jeg kan derfor aldrig faae Noget at vide.“

„Var det da ikke for at faae hende i Tale, at Du før gik her omkring?“

„Jo, enten for at faae hende i Tale eller for at kunne tilkaste hende en Billet, som Pasquali kunde læst for hende; thi hun har indviet ham i alle vore Hemmeligheder. Men hvorledes har Du kunnet see mig? Kan man herfra see —?“

„Sandsynligvis!“

„Hm! Intet vil da lykkes mig. Det Held, der tidligere fulgte mig overalt, der beskyttede mig, gjorde mig usaarlig og usynlig paa alle mine

dette Øieblik hader hun Dem ikke. Paul er sikker nok. Berolig Dem! hvorfor være saa bedrøvet?“

„O, De ved ikke, hvad jeg føler. Jeg frygter hende, siger jeg Dem, og jeg har Grund dertil. Hun vil gjøre en eller anden Ulykke — dræbe Paul, mig selv eller Nama, hvis hun fatter Mistanke til hende, eller Dem, hvis hun mærker, at vi har bedraget hende — eller maaske endogsaa La Florade. Hun kom som et Spørgsmaal og gik som en Trudsel. Hvorfor er dog denne La Florade kommen her? Jeg var saa lykkelig og saa rolig tidligere. Men nu er Alt forbi!“

Marquisen holdt ikke længer sine Taarer tilbage, og jeg gik helt ud af mig selv. Jeg faldt næsten paa Knæ for hendes Fødder, og idet jeg greb hendes Hænder, talte jeg, selv grædende, uden næsten at vide, hvad jeg sagde; men Noget erindrer jeg dog! — „at hun elskede ham, som hun havde udstødt Bebreidelser imod, ham, der havde forstyrret Freden i hendes englelige Sjel, ham, der havde kaldt Stormen frem over hendes Hoved eller dog Skræk over hendes Tag. Hun elskede ham, hun led maaske endogsaa for hans Skyld; hendes Uro var delt mellem ham og hendes Søn. — men var hun mindre dyrebar for sine Venner, fordi hun led. Netop da skulde hun faae deres Opofrelse at see, høre deres Trøst og føle deres Forsvar imod de Farer, der omgave hende. Nei, nu maatte man ikke tænke længere paa sig selv eller overveie den større eller mindre Tiltro, som La Florade kunde indgyde; man maatte elske, raade, styre og beskytte ham. Det skyldte man hende, der var saa ren, saa blid, saa moderlig og saa sand i hele sit Væsen —“

Jeg ved ikke Alt, hvad jeg sagde, men hun græd ikke mere, hun fæstede sit Blik paa mig, trykkede mine Hænder, og en svag Rødme farvede hendes Kinder, medens et let Smil spillede om Læberne. Hun hældede sig over mig, trykkede et Kys paa min brændende Pande, et Kys saa ømt og saa rent som et af dem, hun gav Paul. Derpaa reiste hun sig op og sagde: „De har talt paa en Maade, som jeg ikke noksom

paa en Stol og rakte Haanden op til Rodolphe, som bedækkede den med Kys.

„At De dog ikke," udbrød han, „som Saint Denis formaaer at bære Deres Hoved i Deres Hænder!"

Efter Maaltidet udspandt der sig en Conversation, som nærmest kan charakteriseres som amoroso-literair. Rodolphe talte om „Hævnens Dæmon", og Sydonie bad om at høre den. Han lagde sig derfor plat ned paa Gulvet med Hovedet midt i Aabningen og læste høit for Skuespillerinden, som for bedre at kunne høre havde sat sig paa en Stol, der var anbragt ovenpaa en Commode midt paa Gulvet.

Frøken Sydonie erklærede „Hævnens Dæmon" for et Mesterværk, og da hun havde et Ord at sige ved sit Theater, lovede hun Rodolphe at faae det antaget.

Da Conversationen netop var bleven allerkjærligst, lod Onkel Monetti sig høre i Corridoren. Rodolphe fik lige Tid til at lukke Hullet.

„Her er et Brev til Dig," sagde Onkelen, „som har søgt Dig i en hel Maaned."

„Hvad kan det være? — Onkel! Onkel! jeg er rig, jeg har faaet en Præmie paa 300 Frcs. Lad mig faae min Frakke, at jeg kan komme hen og blive bekrandset med Laubærkronen. Man venter mig paa Capitoliet."

„Og mit Capitel om Ventilationen?" spurgte Monetti tørt.

„Kjære Onkel! nu har jeg virkelig Andet at tænke paa. Lad mig nu faae min Garderobe; jeg kan jo ikke gaae ud i dette Costume."

„Du kommer ikke udenfor en Dør, førend Haandbogen er færdig!" trumfede Monetti, idet han dreiede Laasen to Gange om efter sig.

Rodolphe var imidlertid ikke længe i Tvivl om, hvad han havde at gjøre. I en Fart havde han forvandlet Sengetæppet til et Tov med Knuder; dette befæstede han ved Balconen, og til Trods for den øiensynlige Livsfare entrede han ad denne improviserede Stige ned til Frøken Sydonies Balcon.

„Hvem er det? raabte hun derindefra, da Rodolphe bankede paa Ruderne.

„St!" svarede denne; „luk op!"

„Hvad vil De — hvem er De?"

„Hvor kan De spørge. Jeg er Forfatteren til „Hævnens Dæmon", og jeg kommer for at søge efter mit Hjerte, som jeg før tabte herned gjennem Lemmen."

„Ulykkelige unge Mand!" udbrød Skuespillerinden; „De kunde jo slaaet Dem ihjel."

„Se her, Sydonie!" sagde Rodolphe og viste hende Brevet. „Rigdom og Ære vinke — lad Kjærligheden gjøre ligesaa —!" . . . .

Næste Dag blev Rodolphe ved Hjælp af Sydonie forsynet med en civiliseret Dragt, og han kunde nu slippe ud af sin Onkels Hus. Øieblikkelig hævede han de 300 Frcs, som meget hurtig fik Fødder at gaae paa.

En Maaned senere fik Hr. Monetti en Indbydelse fra sin Neveu til at overvære den første Forestilling af „Hævnens Dæmon." Stykket opnaaede, takket være Frøken Sydonies Talent, i Alt sytten Forestillinger og indbragte Forfatteren 40 Frcs.

Kort Tid efter — det var om Sommeren — var Rodolphes Adresse: Saint-Cloudalléen, tredie Træ, naar man kom fra Boulogneskoven, femte Gren franeden.

Historiske Blandinger.

III.

Man har ofte undret sig over, at der ikke har reist sig en Throne i Nordamerika, og man har hyppig betvivlet Republikens Holdbarhed i den nye Verden; men man kommer ved en rolig Overveielse af Forholdene derovre til den faste Overbevisning, at de demokratiske Indretninger staae der ligesaa sikkert som Stenbjergenes Fjeldmasser; thi de ere sammenvoxede med Folkets Tanke og have rodfæstet sig i dets Sjæl.

De Verdensriger, som bleve grundede af Macedonerkongen Alexander, af Romerne, Chaliferne, Tamerlan og Napoleon reiste sig hurtig, men gik ogsaa snarlig til Grunde. De hvilede paa ydre Tvang og Vaabenmagt og bare ikke Spirerne til en lang Tilværelse i sig. Den store Republik i den nye Verden har en ganske anden Basis. I det gamle Europa udtaler man ofte den Anskuelse, at en Stat eller et Statsforbund af samme Udstrækning som det nordamerikanske vilde nødvendigvis inden lang Tid falde fra hinanden. Man skal ikke driste sig til at forudbestemme, hvad Fremtiden kan bringe, men vistnok bør man gjøre opmærksom paa det Upassende i at anvende en Maalestok, der er laant fra den gamle Verden, paa den nye, eller det Ulogiske i at overføre europæiske Analogier paa Amerika. Vi skulle her tillade os at gjengive den bekjendte Skotte, Alexander Mackays's fortræffelige Ytringer om Unioner. Man troer fuldt og fast, at det rene Demokrati vil i det Mindste i en overordenlig lang Tid holde sig som den amerikanske Statsstyrelses Grundprincip. „Hvor hurtig og hvor hyppig," siger han, „Systemerne end vexle, saa ville de i ethvert Tilfælde kun afvige fra hverandre i Formen, men ikke i deres inderste Væsen. Nu for Tiden kan der i Amerika ikke tænkes paa nogen anden Regeringsform end den rent demokratiske; thi Tingenes hele Retning stiller sig ikke blot fjendtlig mod enhver monarchisk Tendens, men tilstræber meget mere en betydelig Udvidelse af det rent demokratiske Element. Som Støtte for den Paastand, at Amerikanerne ynde Monarchiet, har man anført den Omstændighed, at de gjerne beklæde udmærkede Krigere med den høieste Værdighed i Staten. Denne lille Svaghed i den amerikanske Charakter lader sig heller ikke nægte, og de give ofte den lykkelige Soldat Fortrinet for en erfaren Statsmand, der har gjort sig velfortjent af sit Fædreland. At Washington blev hævet til Præsidentværdigheden kan retfærdiggjøres ved den Taknemmelighed, som Landet var ham skyldig; men han havde ogsaa ubestridelig et udmærket Administrationstalent. Han efterfulgtes af sex civile Præsidenter; da tiltraadte General Jackson, den sande Typus paa en Militærpræsident, Posten. Efter ham kom en civil Mand, der maatte vige for General Harrison. Ved hans Fratrædelse tog atter en Civil og derpaa igjen en General Taylor Præsidentstolen i Besiddelse. Men det er en stor Vildfarelse at antage, at en Krigshelt, der engang er kommen til Magten, ogsaa kan hævde og bevare denne i sin Haand. Man strøer ofte, saaledes som det var Tilfældet med Jackson, altfor megen Virak for Idolet; men det amerikanske Folk glemmer alligevel aldrig, at dette Idol er en Skabning af dets egen Villie, og at det udelukkende skylder Nationen Alt. Den Bundne skulde blot forsøge paa at overhugge det indskrænkende Baand en eneste Gang eller paa at foretage en vilkaarlig Handling af egen Drift — og man skulde da see, hvormange Stemmer han beholdt for sig. Havde Jackson endog i sin høieste Magtfylde blot tilkjendegivet det mindste Tegn paa at ville forblive længer i Embedet end han havde Ret til, saa var han øieblikkelig bleven forladt af alle sine Tilhængere. Amerikaneren kan maaskee skabe sig en Dictator for nogle Aar og adlyde denne som saadan; men Nationen har nøiagtig tilmaalt denne Dictator Tiden, der ikke tør overskrides af ham, og som den udøvende Magt ikke kan forlænge. Efter 8 Aars Forløb vendte General Jackson tilbage til sin Plov, og Ingen undrede sig derover; thi Ingen havde ventet Andet. Hædersbevisninger mod en Helt lade sig i Amerika godt forene med Troskab mod Republiken eller med hin dybt indgroede Afsky for Monarchiet, som boer i ethvert amerikansk Sind.

Andree.

Correspondance.

Vor ærede Abonnent. Vi kunne ikke paatage os noget Ansvar for de ubenyttede Manuscripter.

V. R. i P—g. Kan ikke benyttes.

A. S. de P. — Qvousqve tandem —?

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Tivoli, Forestilling Kl. 4.
Alhambra, Forestilling Kl. 4.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.**
J. Cohens Bogtrykkeri.

kan takke Dem for. — Der kommer Paul. Gaa nu, at han ikke skal see, at De har grædt. Der er Meget, jeg vil betroe Dem, Dem og Baronen — imorgen, eller iovermorgen. Men hvis De seer La Florade, saa sig ikke et Ord, som kan gjøre ham dristigere ligeoverfor mig. Sig ham blot, at han ikke maa komme her oftere uden min Tilladelse. Intet videre. I Navnet af det Venskab, som vi nu have sluttet, forbyder jeg Dem det."

Hun gik Paul imøde. Jeg ilede hjem til mig selv; jeg var sønderknust; jeg kunde Intet see mere, Taarerne kvalte mig, og jeg følte mig saa svag som et Barn.

Jeg kunde ikke spise sammen med Baronen og foregav derfor en voldsom Hovedpine. Han blev meget urolig og kom flere Gange for at see til mig, da han frygtede et Tilbagefald. Jeg lod, som om jeg sov, og jeg troer, at han da blev anmodet om at komme hen til Marquisen, thi jeg hørte Nicolas's Stemme udenfor. Et Par Timer efter kom Baronen tilbage og spurgte, hvordan jeg havde det; da han ansaa mig for raskere, sagde han, at han vilde komme igjen næste Dag for at tale med mig om flere vigtige Ting.

Næste Morgen stod jeg tidlig op; jeg følte, at jeg vilde have godt af Morgenluften og gik derfor ud. Da jeg havde gaaet i nogen Tid og atter vendte hjem, hørte jeg i Nærheden af min Bolig en vis Knagen af Grene. Jeg saae mig nøie om og opdagede da La Florade, indhyllet i en Kappe, 5—6 Skridt fra mig inde i et Buskads. Han saa mig ikke, hvorimod jeg saa, at han kom henne fra Pasqualis Bolig. — Laa han mon der hver Nat for at kunne see Marquisen om Morgenen? — Jeg vilde Intet vide herom uden af hende selv. Jeg gik hjem, idet jeg forbandede disse uforsigtige Møder, som Zinovèse saa let kunde faae at vide, og som hun kunde hævne saa dyrt.

Jeg havde ikke været længe paa mit Værelse, førend jeg hørte La

Florades Stemme under mine Vinduer. Han kaldte forsigtig paa mig, og jeg gik derfor ned til ham og fandt ham meget bevæget.

„Zinovèse har igaar seet Marquisen," sagde han; „jeg traf hende igaaraftes — se her!" og han viste mig den Ring paa sin Finger, som Marquisen havde givet hende.

„O, La Florade!" udbrød jeg, „Du har taget denne Ring fra hende. Du indrømmer hende jo derved, at Du elsker Marquisen; og Du kommer her paa denne Tid og kan blive seet af hende. Du frygter da ikke denne Kvindes Hævn, skjøndt hun er drevet til det Yderste."

„Nei, jeg frygter Intet, Intet uden det, ikke at blive elsket af den, jeg elsker."

„Det er den mest rasende Egoisme; Du tænker altsaa kun paa Dig selv."

La Florade forstod mig ikke. Da jeg fortalte ham Marquisens Ængstelse og hendes bestemte Forbud til ham imod at komme, førend hun tillod ham det, blev han et Øieblik aldeles maalløs.

„Hun frygter for Paul," udbrød han; „men det er jo Phantasteri. Anseer De da Zinovèse for en Megære?" og med en pludselig Overgang til Glæde sagde han: „O min Ven! troer De, at Marquisen frygter hende? mon hun følte Smerte over at see hende? har hun fundet hende smuk nu, da hun er helbredet?"

„Du ønsker altsaa at see Marquisen skinsyg, see hende lide?"

„Jeg vil kun see hende bevæget. Denne Kulde og dette Herredømme, hun har over sig selv, vil dræbe mig."

„Dig og bestandig Dig! Du tænker aldrig paa hendes Lykke eller hendes Ro. Men siden det da bliver mig, der maa tænke i Dit Sted, saa fortæl mig Noget om denne Zinovèse. Du troer altsaa ikke, at hun er saa slet, som hun lader til?"

„Jo, hun er ond! Men der er et Spring imellem Vrede og Mord, imellem Jalousie og Fortrydelse, et stort Spring, som kun en latterlig

Tilskueren.

Nr. 30. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 27de August.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ℛ 8 β Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

I tredie Vals.

Vi sad i Salen, Musiken lød
Saa jublende kjæk, saa øm og kjærlig.
Fra Lamperne Lyshavet straalende flød.
Den Aften var saa velsignet herlig!

Hun sad ved min Side saa glad og varm,
Saa inderlig munter og fornøjet.
Af Dandsen bølgede hendes Barm,
Og Livsglæden sprudlede gjennem Øjet.

Og jeg — ja jeg kvalte et lønligt Suk;
Jeg var saa glad, som mit Bryst skulde sprænges.
O hvor dog en Kvinde kan være smuk,
Og hvor dog et Menneskehjerte kan længes!

Jeg længtes efter, jeg ved ej hvad, —
Der manglede Intet i min Lykke;
Og dog, hvor jeg vilde blive glad,
Om hendes Haand jeg i Løn turde trykke.

Jeg vilde hviske et lille Ord
Om Glæden, som sig i mit Hjerte gjemte,
Om Tonerne, som derinde boer; —
Hin Aften var ingen af dem forstemte.

Hun smilende ind i mit Øie saa
Og sagde saa skjælmsk med drillende Stemme:
„Hvad sidder De nu og tænker paa;
„De vil dog vel ej Deres Dame glemme?"

„Fortæl mig det kun, det er sagtens et Digt,
„Som nu i Mag De vil expedere.
„De glemmer nok rent, det er Deres Pligt
„Mig rigtig aandrigt at conversere." —

„Nej, jeg maa tilstaa Dem ligefrem;
„Jeg havde kun Deres Billed inde;
„Forleden Nat jeg drømte om Dem,
„En Drøm, som aldrig gaaer mig af Minde.

„At drømme om mig," hendes Svar nu lød,
„Det er meget dristigt, kan jeg Dem melde.
„Dog tilgiver jeg Dem, hvad De forbrød;
„Men Drømmen, den maa De strax fortælle."

„Med Dommerens Strenghed De smukt og mildt
„En Dronnings ædle Højmod forener.
„Nu, her er vel al min Umage spildt.
„Jeg adlyder Dem som ærbødig Tjener."

„Jeg drømte: — jeg foer gjennem Ørkenens Sand,
„Og Solen straaled' paa Sandets Høje.
„Jeg sukked' efter en Draabe Vand,
„Men ingen Kilde mødte mit Øie.

„Jeg var saa syg, og jeg var saa træt,
„Jeg kunde jo ikke paa Hjælpere kalde.
„Det tyktes mig, Gud gjorde ikke Ret
„I at lade mig døe forladt af Alle.

„Men Alting blev taaget for mit Blik,
„Min Ganger ej kunde sig fremad slæbe; —
„Da stod De for mig med en Lædskedrik
„Og holdt den til min brændende Læbe.

„Men der, hvor De stod, brød Palmer frem,
„Der vinkede Druens svulmende Klase;
„Og midt i Tomhedens, Dødens Hjem
„Af Deres Nærhed blev skabt en Oase.

„Naturen fik Liv under Deres Fod,
„Og Blomsten brød frem af de golde Stene.
„Mit Bryst blev opfyldt af Haab og af Mod:
„Nu skulde jeg ikke døe alene.

„De bandt mig til Livet med friske Baand;
„Min Tak jeg kunde for Glæde ej stamme,
„Men kraftfuld og glad jeg greb Deres Haand,
„Og saa, — ja saa vaagnede jeg i det Samme."

Hun sendte mig et af de himmelske Smil,
Hvori en Verden af Skjønhed kan svømme;
Hun greb min Haand og hvisked' med Il:
„Ja Herre Gud, hvad man dog kan drømme!"

En Strøm af Salighed gjennem mig foer;
Min Kind var rød, min Mund var lukket,
Men aabnede sig til det lille Ord; —
Da kom der en Kammerjunker og bukked'.

Hun fløj med ham henad Balsalens Vej.
Hun vexlede med ham Ord saa ømme.
Hun smilte til ham som før til mig. —
Ja Herre Gud, hvad man dog kan drømme!

Frits Schjott.

Air grundtvigien.

Et musikalsk-poetisk Forsøg

af

νηπιος.

Jeg har nu i det hæderlige Blad „Tilskueren" ved to slette Artikler bragt Mærket *νηπιος* i Miscredit, — thi at det ikke er mit virkelige Navn, kan man vel tænke sig, jeg er jo dog et dannet Christenmenneske, og vil nu Nogen paastaae at *νηπιος* er et christeligt Navn? — Da det nu engang ikke er mit Navn, er det Tilfælde, om dette Mærke prostitueres eller ei, mig jo i Grunden temmelig ligegyldigt, for ikke at sige aldeles uvedkommende; men den almindelige Medlidenhedsfølelse, man har med Enhver, man staaer eller har staaet i nærmere Forbindelse med, og som rammes af en Ulykke, gjør sig ogsaa gjældende her. Jeg kunde

„Hvad skal det betyde?" udbrød Marquisen med Et ved at see La Florades Billet. „Nama er jo ikke hans Søster; vil han da ogsaa forføre denne stakkels Pige?"

„O nei! lad hende være hans Søster eller ikke, lad ham tvivle derom eller ikke, han behandler hende som en Søster. Men det er Dem, det gjælder. Har Nama aldrig talt til Dem om ham?"

„Jovist, men jeg har anmodet hende om at tie; men det er bestandig mig, der er den indirecte Aarsag til Zinovèses Fortvivlelse. Gud skal vide, at jeg har Intet at bebreide mig. Jeg saa hende i Drømme for mig inat, denne brune Skjønhed med den hvide Krave og det blanke Guldhalsbaand. Hvilket Liv var der ikke i hendes Tale, hvilken Ild i hendes Blik! Og det er ikke mere end fireogtyve Timer siden, og nu er hun kold og død. Børn begræde hende, en Mand er fortvivlet, og en Synder, der forsildig angrer — thi han angrer da? Han maa vel være helt fortvivlet?"

„Han ved endnu Intet; jeg har ikke seet ham."

„Hvor kommer det sig? Han gik forbi os for to Timer siden."

„Har De seet ham?"

„Ja, og jeg har talt med ham," sagde Marquisen uden ringeste Tøven. „Han lovede mig øieblikkelig at bringe Ringen tilbage."

„Saa maa han nu vist være kommet der."

„Og han er da meget at beklage i dette Øieblik."

Jeg slap Marquisens Arm.

„Hvor gaaer De hen?" spurgte hun.

„Jeg vil vende tilbage. Jeg vil see at trøste ham; jeg vil sige ham, at De beklager ham, men ikke forbander ham."

„Hvorfor skulde jeg vel forbande ham? Det er kun Gud, der kan frikjende eller fordømme ham. Vor Pligt er det, Deres som min, at have Medlidenhed med Enhver, men overlad ham dog i dette Øieblik

er en sand og ædelmodig Ven, og jeg takker Dig. Nu maa jeg forrette min Tjeneste, men hvis Du bliver paa Baou-Rouge til Klokken 2, saa træffes vi der."

„Men giv mig saa Ringen. Jeg vil sige til Zinovèse, at det voldte mig nogen Jalousie at see den paa Din Finger, og at Du derfor gav mig den for heller ikke at berøve hende den i flere Dage."

Men dette Offer kunde jeg ikke faae La Florade til at gjøre. Derimod lovede han mig ikke at besøge Marquisen, førend han fik Tilladelse dertil.

Jeg skrev nu en Billet til Marquisen, hvori jeg kortelig fortalte hende min Samtale med La Florade, og jeg bad Gaspard om at bringe hende den, saa saare hun var staaet op, hvorpaa jeg begav mig paa Veien til Baou-Rouge.

Underveis mødte jeg Marescat med en Kurv fuld af vilde Blomster. At han ikke var Sortekunstner, vidste jeg, og da jeg lagde Mærke til, at der var flere giftige deriblandt, spurgte jeg ham, hvad det skulde betyde.

Han vilde først ikke ud med Sproget, men omsider fik jeg da ud af ham, at han havde lagt Mærke til Zinovèse igaarmorges, at hun havde plukket af disse Planter, og dernæst var hun gaaet ned til en Kilde, hvor han mente, at hun havde sænket dem ned. Han kunde ikke troe Andet, end at der var En eller Anden, hun vilde ondt, og han havde derfor plukket nogle lignende Planter for at faae at vide, om de virkelig vare giftige.

Jeg takkede Marescat for hans Omhu og bad ham øieblikkelig at begynde at undersøge Kilderne ved Caire og Tamaris, hvilket han lovede. Paa samme Tid skrev jeg en lille Billet til Marquisen for at underrette hende om det Hele, men for tillige at berolige hende med Hensyn til Marescats Undersøgelser. Derefter fortsatte jeg min Vei og kom henad Klokken 9 til Toldstedet.

jo nu som saa mange Andre ytre min Medlidenhed ved at forhaane de stakkels mislykkede Producter af min Pen, hvilket jeg jo kunde saa meget lettere, som Ingen aner min Identitet med den stakkels νηπιος, men jeg har dog valgt den ædlere Udvei at søge at støtte den hældende Bogn og bøde lidt paa den Skam, jeg har tilføiet bemældte Mærkes gode Navn og Rygte; om dette Forsøg muligen skulde forfejle sin Hensigt og vælte Bognen helt, maa Læseren afgjøre. Jeg vadsker mine Hænder i den pure Uskyldighed.

Naar et Firma, — og da navnlig et literairt Firma, — skal ophjælpe sine forfaldne Finanser, er intet Middel bedre skikket hertil end det at finde paa noget Nyt, noget splinterfunklende Nyt, noget, som intet Menneske — eller for at tale menneskeligt ingen Djævel — før har drømt om. Det nye Testamente bemærker et Sted, at „alle Atheniensere give sig ikke af med Andet end at sige eller høre Nyt," og det Samme gjælder for en stor Del om Nordens Atheniensere, de brave Kjøbenhavnere; kan man hitte paa noget rigtig Nyt, — ja saa er alt det Gamle glemt og al Skade helet.

Men nu ved ethvert nogenlunde dannet Menneske, at det er højst vanskeligt at optræde som Opfinder, naar man ikke har været med til at opfinde Krudtet, som man siger, eller — for at tale poetice et eleganter — ikke i aandelig Forstand har hørt til Barchthold Schwarz's nærmeste Omgangsvenner; og selv om dette er Tilfældet, skulle Opfindelser nok endda være forbundne med ikke saa ringe Ulejlighed. Jeg gik da dybsindig omkring for at opfinde. I den stærke Blæst forleden gik jeg hen under et Æbletræ for at see, hvilken Virkning et nedfaldende Æble vilde have paa min Opfindelsesevne; jeg var virkelig saa heldig, at et Æble faldt ned og slog min Næse tilblods, men i Betragtning af de concrete Omstændigheder, var det dog i Grunden intet Nyt. Jeg gik ud i et Kjøkken for at see paa en kogende Vandkjedel; den mindede mig om Punsch; — ja, det var jo egentlig heller ikke nyt, i det Mindste ikke for mig. Mismodig gik jeg hen et Sted og kjøbte mig et Compas, som jeg nu satte mig til at betragte; jeg opdager, at Naalen drejer sig snart i Syd og snart i Øst, Vest og Nord, alt eftersom jeg anbragte nogle hensigtsmæssige Knubs paa det Udvendige af Kassen; sjæleglad rejser jeg mig op, farer ud og meddeler dette interessante Phænomen til en af mine lærde Venner, men opdager her, at dette Tilfælde nu aldeles ikke var noget Nyt. Efter saaledes forgjæves at have gjennemgaaet hele den mig bekjendte Schala af Opfindelsesforsøg, — ja, det er sandt, jeg prøvede ikke paa at opdage Amerika, — opgav jeg sørgmodig al videre Søgen.

Men Skjæbnen havde udseet mig til Opfinder. Jeg kom en Dag i Besøg hos en bedre Familie her i Byen, — ja, det er sørgeligt, at selv Folk som jeg kan komme i mere dannede Kredse, men det maa vel komme af, at jeg holder mig aldeles anonym, ellers vilde en saadan Kjendsgjerning næppe kunne undskyldes, endsige forsvares fra Familiens Standpunkt; jeg kom som sagt til denne bedre Familie, og saa seer jeg, der ligger en Del Noder paa Fortepianoet; da jeg nu er en meget kejtet Selskabsmand, gav jeg mig af Forlegenhed til at blade i disse Noder og seer der en mægtig Hoben Værker af Henri Hertz. Jeg havde jo nok hørt denne store Componist omtale, men her saa jeg, at han havde componeret la Parisienne, som, jeg forresten troede, i Grunden var en gammel tydsk Soldatersang, diverse Folkesange og mange andre pæne Ting, som jeg havde troet, hørte hjemme ganske andre Steder. Jeg ytrede min Forbauselse herover, men med et medlidende Smil underrettede den musikalske af Døtrene mig om, at de ogsaa kun vare „arrangerede" og „varierede" af samme store Mand. Ja, den Musikalskes Medlidenhed og Forekommenhed gik saa vidt, at hun satte sig til Instrumentet og med en forbavsende Kraft og Utrættelighed gjennemarbeidede tre à fire af disse Mesterværker. Enhver stor Tanke fødes gjennem Smerter, og Læseren aner ikke, hvad jeg led; men jeg opfattede ogsaa den dybe Tanke i disse Compositioner eller Arrangementer, eller hvad det nu hedder. Jeg saa, at det Fine bestod deri, at man tog en Andens Tanke eller Melodi og saa i syv—otte Variationer pløjede denne Tanke igjennem paa Kryds og Tværs i alle mulige og umulige Tempi og Sindsstemninger, efter først at have forudskikket en Indledning af eget Fabrikat, der slet ikke lignede det Andet. Med Et gik der et Lys op for mig: hvad, om jeg anvendte denne Methode paa Poesien? er Digtningen ikke ligesaa fri en Kunst som Musiken? og hvilken Masse af Mesterværker vil man ikke kunne frembringe i en kort Tid ved at følge denne store Mands let fattelige Anvisning. Beslutning og Udførelse var næsten Et. Umiddelbart ovenpaa den larmende Musiknydelse tog jeg en brat Afsked. De troede, at jeg umusikalske Menneske flyede fra Musiken. O, de Kortsynede! de anede ikke, at deres Sal havde et Øieblik rummet en af den nyere Tids største Opfindelser, at om faa Aar ville Englændere og andre Atheniensere staae beundrende derinde og sige: „her var det altsaa! her fødtes hin store Tanke, der gav hele Verdens Poesi et nyt Opsving!" — Men jeg ilede hjem. Arbejdet paa den nye Tankes Virkeliggjørelse skred let fra Haanden, thi Historiens Musa stod ved min Side og hviskede: „Dit Navn skal jeg bære til kommende Slægter!" Jeg saa i Aanden Ridderkors, Æreporte og tusinde Ovationer, som alt blev mig til Del. Jeg følte mig sidde i en Vogn, der blev trukken af Kjøbenhavns Studenter; jeg hørte Chevésamfundet bringe mig en Serenade; jeg saa min Dør belejret af nysgjerrige Mennesker, der vilde opfange et Glimt af den store Mand, medens Rykkerne sørgmodigt stode langt borte, dels og formedelst at de ikke kunde komme ind til mig paa Grund af den tætte Menneskemasse.

Denne Time, den saligste i mit Liv, bar den Frugt, jeg nu byder et skjønsomt Publikum. Mit første Arbejde i den nye Retning bærer ikke Fuldkommenhedens Præg; men hvo vilde ogsaa kunne vente eller fordre det? det er kun en Blomst fremspiret i et begeistret Øieblikks frodige Jordbund. Jeg har ikke sneverhjertet søgt om fem Aars Eneret paa denne Opfindelse. Jeg har aabnet Digtningen en ny Vej, en uendelig frugtbar Vej. Lad Andre kun betræde den. Den salige Følelse, at jeg har været den Første, der betraadte det hidtil ukjendte Land, skal være mig Løn nok.

Air grundtvigien.

Fantaisie brillante
con molte variazioni eleganti,

arrangée par

νηπιος.

Løgstør. Copenhague. Allinge.

Chez „le Spectateur."

Eigenthum des Verlegers.

Eftertryk forbydes.

Introduction.

Elben risler,
Mens Sivet hvisler
Blandt høje Tidsler,
Og Hestemuler foruden Bidsler
Sig sænke ned i en Spand
Efter Vand.

Thema.

Maestoso.

I Wittenberg, i Sachsenland,
Der er en Grav tilskue,
Der hviler sig en from Guds Mand
Alt under Kirkebue.
Hvad her han hed, det ved Enhver,
Som har sin Gud og Bibel kjær.
Men hvad han hedder hist hos Gud,
Skal Engle for os sjunge ud,
Naar vi med ham forsamles.

Var. 1.

Tempo supragrundtvigiano.

I Saxen-Land i Bitten-Bjerg
Et Lig-Gjem kan man skue.
Der hviler sig en Kæmpe-Dværg
Bag hvalte Mur-Stens-Bue.
Hvad her han hed, det ved hver Pog,
Som staver i sin Fibel-Bog:
Hvad han i Glad-Hjem hedder nu,
Ej røber sig for Dværge-Hu,
Som ej Guld-Æblet fanger.

Estagel var allerede gaaet ud, og jeg fandt Zinovèse ene med sine to Smaapiger.

„Er det dem?" udbrød hun, da hun saa mig; „bringer De mig min Ring?"

„Hvilken Ring? — den, Marquisen gav dem igaar? har De allerede tabt den?"

„Det vilde være bedre for mig, saa kunde jeg maaske finde den igjen, thi den, der har taget den, giver mig den næppe tilbage.

Jeg lod, som om jeg Intet vidste, forat hun skulde fortælle mig det Hele. Hun sendte sine Børn ud, da hun lagde Mærke til, at den Ældste saa paa hende med forbauset Mine, hvorpaa hun sagde:

„De bør have Alt at vide. Jeg vil ikke gjøre dem jaloux, men hvis De virkelig vil ægte den Dame deroppe, saa vogt Dem for Officieren."

„Jeg behøver ikke at frygte ham," svarede jeg, idet jeg fremfor Alt vilde afvende hendes Mistanke, forat ikke Fru d'Elmeval skulde blive Gjenstand for hendes Hævn; „den Dame, De taler om, interesserer sig ligesaalidt for ham som De for mig."

„Ja, det ved jeg. Det er en Dame af Hjerte. Gud holde sin Haand over hende og den lille Dreng! Men Officieren, — naar han vil en Ting — er istand til Alt, og De bør ikke lade ham beholde Ringen."

„Nei, De bør have den tilbage, men jeg er ogsaa vis paa, at han vil bringe Dem den selv."

Jeg søgte derpaa at indgyde Zinovèse bedre Følelser, idet jeg appellerede til hendes egen Stolthed og hendes Mands Tillid.

„Ja, De har Ret," sagde hun; „De er god og klog. Havde jeg elsket Dem istedenfor ham, saa vilde De ikke have faaet mig til at glemme mine Pligter, og hvis det dog var skeet, saa vilde De have hjulpet mig med at angre og bragt mig paa rette Vei igjen, medens han har forladt

„Ja, men De bør vie Deres Kraft og Mod til disse Børn. De have ikke været lykkelige før, De skylder dem al Deres Kjærlighed og Udholdenhed."

„Ja," svarede han, „men jeg har først Noget at gjøre, og jeg kan ikke tænke paa Børnene før imorgen. Vis mig det Venskabsstykke at bringe dem op til den elskelige og gode Dame paa Tamaris og bed hende, om de maa være der i fireogtyve Timer. Jeg vil imens kun tænke paa min ulykkelige Hustru. Jeg vil selv begrave hende og ene begræde hende. Bagefter vil jeg have Styrke, og jeg skal da hente mine Børn."

Jeg gik da med begge Børnene, og paa Veien mødte jeg Marquisen, der kom med Paul og Nicolas; hun havde af Toldbetjentene hørt, at Zinovése var meget syg, og da hun nu saa mig komme med Børnene, gjættede hun Alt.

„O min Gud!" udbrød hun, idet hun omfavnede de to Smaa, udenat det et Øieblik faldt hende ind at spørge, om de bleve hende betroede for en Time eller for bestandig.

Da vi kom hjem paa Tamaris, fortalte jeg hende alle de nærmere Omstændigheder og ytrede tillige:

„Saa, nu kan De da sove rolig. Nu er denne Kvinde, der indjagede Dem saa megen Frygt, nu er hun død. Hun har ladet sig selv vederfares en streng og grusom Retfærdighed."

„Det er en fælles Skjæbne for La Florades Elskerinder," sagde Marquisen indigneret, men uden iøvrigt at vise noget Tegn paa personlig Smerte.

„Anklag ikke La Florade mere, end han fortjener," sagde jeg, „han har været ubesindig, men hans Hensigt var god. Ved at vise denne Kvinde Agtelse og Venskab vilde han føre hende tilbage til Fornuft og afvende hendes Hævn fra Dem."

„Er det saa, da har han ikke bedraget mig; men det er da mig, der har forvoldt denne skrækkelige Død."

„Nei, vær kun rolig, hun anklagede ingen Anden end Frøken Roque."

Var. 2.

Allegretto medicinale.

Hist i en nedersachsisk Stad
Der ligger et Cadaver.
Det var en herlig, gammel Nad,
Som Ros og Ære haver.
Enhver hans Navn at sige ved,
Naar Gaasen damper varm og fed.
Men hist i Himlens blaa Paulun,
Hvor nu han blæser paa Basun,
Han anonym befindes.

Var. 3.

Brillante con fuoco.

I Wittenberg, i Sachsenland,
Hvor Tempelbuen knejser,
Der hviler sig en Kæmpemand.
Vel mer end nogen Kejser
Hans Navn berømmes vidt om Land
Saa langt, som Storken rejse kan.
Men hvordan nu i Englehavn
Han kalder sig med Englenavn,
Kan Ingen os fortælle.

Var. 4.

Risoluto.

I Sachsens grønne, lyse Dal
I Wittenberg, min Sanden,
Der hviler sig en Satans Ka'l,
Som Paven slog for Panden.
Han Navn er vidt og bredt bekjendt,
Men da hans Bane nu er endt,
Propheten selv vel næppe ved,
Hvad Navn han hist i Evighed
Og Titler monne bære.

Var. 5.

Funebre.

En værdig Mand i Sachsenland
Er hæderligt begravet.
Se, Taaren flød ved Elbens Strand,
Han var saa højt begavet.
Hans Daad, hans Navn kan ej forgaae,
Saa længe Kirkens Piller staae,
Men hvordan nu det sjunges frem
Paa salig Vis i Englehjem,
Vi Svage ikke fatte.

Finale.

Tempo tedioso.

I Wittenberg, — for sandt og vist
I Sachsenland det ligger —
Der hviler, som jeg sagde sidst,
En Mand, der aldrig Klikker
Paa gode Navn og Rygte bar.
Hvo ej ham kjender, er en Nar.
Det Navn, som nu han bærer paa,
En Anden Jer fortælle maa,
Thi nu er Visen ude.

Til Efterretning for de musikalske Medlemmer af Samfundet meddeles, at Fingersætningen i denne Maner ikke er vanskelig for dem, der ere begavede med lange Fingre, samt at Udførelsen væsenlig skeer ved Overgreb.

IV.

Mønten fra Carl den Stores Tid.

Henimod Slutningen af December Maaned blev der med Fodposten besørget henved et Hundrede Billetter af følgende Indhold:

„Høistærede!

M. M. Rodolphe og Marcel udbede sig herved Æren af Deres behagelige Besøg førstkommende Lørdagaften Kl. 7. Man behage at more sig!

P. S. Ungdommen er saa saare kort!

Festprogram.

1ste Afdeling.

Kl. 7. Festhallen aabnes. Almindelig og animeret Conversation.

Kl. 8. De aandrige Forfattere af Comedien „Bjerget i Barnsnød," der er afslaaet af Theater Odeon, vise sig og gaae gjennem hele Festhallen.

Kl. $8\frac{1}{2}$. Hr. Alexander Schaunard, Virtuos af første Rang, vil paa Fortepiano udføre Symphonien „Musikens forædlende Indflydelse," egen Composition.

Kl. 9. Første Forelæsning af Afhandlingen „Om Afskaffelsen af de gyselige Tragedier."

Kl. $9\frac{1}{2}$. Hr. Gustave Colline, hypermetaphysisk Philosoph, og Hr. Schaunard ville indlede en Discussion om „Philosophiens og Metapolitikens indbyrdes Forhold."

Kl. 10. Hr. Tristan, den udmærkede Skribent, vil fortælle sin første Kjærlighedshistorie.

Kl. $10\frac{1}{2}$. Anden Forelæsning af Afhandlingen „Om Afskaffelsen af de gyselige Tragedier."

Kl. 11. En Strudsjagt, fortalt af en fremmed Prinds.

2den Afdeling.

Kl. 12. Hr. Marcel, den bekjendte Historiemaler, vil lade sig binde for Øinene og derpaa med Kridt gjøre en Skizze paa Væggen af Mødet mellem Napoleon og Voltaire i Champs-Elysées. Paa samme Tid vil Hr Rodolphe improvisere en Parallel imellem Forfatteren til „Slaget ved Austerlitz" og Forfatteren til „Zaïre."

Kl. $12\frac{1}{2}$. Hr. Gustave Colline vil i en sømmelig Negligé give Publicum en Ide om de athletiske Lege, der omtales i den 4de Olympiade.

Kl. 1. Tredie Forelæsning af Afhandlingen „Om Afskaffelsen af de gyselige Tragedier" i Forbindelse med en Indsamling af milde Gaver til Fordel for de tragiske Forfattere, der i en nær Fremtid ville staae brødløse her i Verden.

Kl. 2. Cancan, som fortsættes til den lyse Morgen.

Kl. 6. Solen staaer op. Slutningsqvadrille.

Under hele Festen ville Vinduesventilerne klapre.

N. B. Enhver, som prøver paa at læse eller declamere Vers op, bliver ufortøvet vist ud af Lokalet og overgivet til Politiet. Man anmodes slutteligen om ikke at tage Lysestumper med sig."

To Dage efter vare Exemplarer af disse Billetter i Circulation overalt, hvor Literaturen og Kunsten sugede paa Lappen, og opvakte den mest levende Tilfredsstillelse.

Der var rigtignok Enkelte af de Indbudte, der tvivlede noget om de bebudne Herligheder.

„Jeg føler mig ikke rigtig sikker," sagde en af disse Sceptikere; „jeg har før været hos Rodolphe, da han boede i Gaden la Tour-d'Auvergne; sidde ned var der ingen Plads til, skjøndt slette Sæder grasserede, og det Eneste, man fik at drikke, det var Vand, og det fik man endda ikke, da han ikke havde Noget at drikke af."

„Men denne Gang," sagde en Anden, „bliver det taget mere alvorligt; Marcel har vist mig Planen til Festen, og den lover noget Overordenligt."

„Skal der Damer med?"

„Ja, Phémie, den lille Farverske, har søgt om at faae Lov til at være Festens Dronning, og Schaunard fører ogsaa Damer med sig."

Den egentlige Oprindelse til denne Fest, der vakte en saadan Sensation, blandt alle disse Mennesker var følgende. Omtrent i et Aar havde Marcel og Rodolphe anmeldt en pragtfuld Fest, der skulde afholdes hos dem „næste Lørdag;" men flere pinlige Omstændigheder havde bevirket, at Løftet havde gjennemvandret toog-halvtredsindstyve Uger, hvoraf Følgen var bleven, at de ikke kunde besøge nogen af deres Venner uden at blive ærgret med en eller anden Spydighed af disse indiscrete Personer, der ikke generte sig for at komme med de mest høirøstede Reclamationer. For at frie sig for disse Ubehageligheder, der begyndte at antage temmelig betydelige Dimensioner, besluttede de to Venner sig til en Gang for alle at indfrie de Forpligtelser, de havde indgaaet, hvorfor ovenberørte Invitationsbilletter bleve udstedte.

„Se saa!" sagde Rodolphe, „Tilbagetog er umuligt; vi have opbrændt vore Skibe, og her er os kun levnet en Frist af otte Dage til at faae fat i de 100 Frcs, som ere absolut nødvendige til Festens Afholdelse."

„Ja, de ere nødvendige, altsaa maae de tilveiebringes," svarede Marcel, og med den uforskammede Tillid, de stedse nærede til Skjæbnen, lagde de sig til

---

„De ved det altsaa. Ja, det var af Planter. Men lad mig blot døe; det nytter ikke, at De helbreder mig, for jeg begynder strax igjen."

„De har altsaa længe bestemt, at De vilde berøve Dem selv Livet?"

„Nei, først idag — jeg fandt et Brev — hvor er det?"

„Jeg har det. Det er fra en Broder til en Søster."

„Nei, De lyver. Giv ham det igjen, og sig ham Alt — sig ham, at han har gjort mig affindig — at jeg har villet — ja, jeg ved ikke — jeg har dræbt mit Barn — ikke sandt? — jeg seer det jo ikke — sig mig det kun, jeg skal jo selv døe."

„Louise feiler Intet. Fortryd, hvad De har gjort, og Gud vil nok tilgive Dem."

„Jeg vil ikke leve, nei! jeg vil dræbe begge mine Børn og min Mand og Alverden, og da først vil jeg være hævnet. Jeg har sagt til mig selv: Du kan ikke hævne Dig, for Du ved ikke, hvad Du gjør, men det maa faae en Ende. Det vil være bedst for Børnene og for Manden ogsaa. Sig til deres Ven, Officieren, at han kan gjerne blive lykkelig, og at han skal more sig godt — jeg vil snart have hørt op at lide."

Hun faldt atter tilbage, men endnu engang fik jeg hende bragt tillive. Hun gjenkjendte sin Mand, som kom ind til hende, og hun bad om at være ene med ham. De forbleve nogle Minutter sammen, hvorpaa Estagel kaldte paa mig. Han syntes halvveis at være gaaet fra Forstanden, da han kom ud og sagde, at hans Kone vilde tale med en Præst, og han vaklede som en Beruset.

Fra nu af var Zinovèse omtrent aldeles bevidstløs. Jeg lod Børnene komme derind, hun omfavnede dem, men kjendte dem ikke, og henimod Klokken 6 om Eftermiddagen udaandede hun i bevidstløs Tilstand.

Jeg mødte Estagel, da jeg gik ud af Huset med de to Smaapiger for at føre dem bort fra dette rædselsfulde Dødsleie.

„Alt er forbi, ikke sandt?" spurgte Corporalen, idet han omfavnede sine Børn.

mig og gjerne kunde see mig døe uden at bryde sig derom. Man kan ikke lade være at elske ham, men hans Hjerte er haardt som Sten, siger jeg Dem."

„Jeg kan dog forsikre Dem, at han ikke vidste noget af Deres Sygdom, førend jeg fortalte ham det, og da blev han meget bedrøvet."

„Maaske! — men han kom ikke for at see til mig. Han var bange for, at jeg skulde være bleven styg, og havde de ikke faaet mig smuk igjen, saa havde han aldrig seet til mig."

Jeg prøvede paa yderligere at tale La Florades Sag, men hun svarede mig:

„Han elsker en Anden, om det nu er Deres Dame eller den fremmede Frøken deroppe, og han er kun kommet her for at gjøre en Anden jaloux eller for at more sig en kort Tid, forat en Anden kunde faae det at vide."

I dette Øieblik kom hendes Mand hjem for at spise; han hilste venlig paa mig og bad mig om at spise med, hvorefter han foreslog en lille Spadseretour i Skoven. Jeg samtykkede, da jeg antog, at han havde Noget at sige mig, men det var dog ikke Tilfældet, og det var først efter mange Omsvøb fra min Side, at jeg fik ham til at tale om hans Sorger.

„Den stakkels Kone er vel fri for Feberen nu, og derfor takker jeg Dem; jeg skal aldrig glemme Dem det, men Hovedet kan De ikke helbrede paa hende. Hun piner sig selv og kjeder sig bestandig. Hun vil være noget Stort, og det kan nu engang ikke lade sig gjøre. Naar hun seer fine Damer og Herrer, saa er hun glad, men hun bliver blot mere vranten bagefter, naar hun saa seer mig og de stakkels Smaapiger, og det er dog saadanne gode Smaapiger, ikke sandt?"

Han talte ogsaa om La Florade.

„Der er ikke Mange som han; han er slet ikke stolt — ligesom en Kammerat af os. Træffer han min Kone i daarligt Humeur, kan han altid tale hende tilrette, thi ham hører hun paa; men han kan jo ikke

at sove derpaa, fast overtydede om, at de 100 Frcs. allerede vare paa Veien til dem.

Hr. Paetz.

Som det vil være de Fleste bekjendt, interesserer „Dags-Telegraphen" sig levende for Alt, hvad der hedder Theater og Theatervæsen. Det aander stedse den reneste Begeistring for hin Skintilværelses Helte og Heltinder. Hvergang derfor en Smule Skuespiller afgaaer fra Theatrets Skyggerige for enten at døe eller at leve — leve ude i Livet og Livets Gjerning, har „Dags-Telegraphen" en længere Biographi af Vedkommende tilligemed et Vidnesbyrd for Duelighed, der sjeldent er under mg?.

Som det er gaaet med saa mange Andre, saaledes gik det ogsaa med Hr. Paetz, ci-devant kgl. Skuespiller, mirabile dictu! Nogle af hans Roller bleve opramsede, en lille Bemærkning hist og her indflettet, og iøvrigt blev han omtalt som et ganske dygtigt Menneske, der kun ikke skulde gaaet ind i Augustforeningen. Denne Omtale har nu opvakt Hr. Paetz Forbauselse og Indignation i „Flyveposten", de Talentfuldes beredvillige Organ.

Vi skulle gjerne indrømme, at hans Forbauselse over denne Biographi er velbegrundet, thi naar „Dags-Telegraphen" skriver den Mands Biographi, hvor er saa Grændsen for Notabiliteter, der skulle omtales?

Det skulde slet ikke undre os, om en Christian Winther eller en Grundtvig paa et eventuelt Dødsleie udtrykkelig frabad sig en Nekrolog i „Dags-Telegraphen."

Hvad derimod Hr. Paetz's Indignation angaaer, da forstaae vi den i Sandhed ikke.

Vi ville gjennemgaae hans Flyvepostiana.

Hr. Paetz skriver:

„Naar jeg efter moden*) Overveielse besluttede mig til at tage min Afsked fra det kgl. Theater, saa troede jeg idetmindste derved at opnaae, at jeg ved at træde tilbage til (læs: i) Privatlivet i (læs: for) Fremtiden blev forskaanet for de mange og hadefulde Angreb, de saakaldte honnette Blade ligesaavel som Smudspressen gjorde mig til Gjenstand for, medens jeg i min Egenskab af Skuespiller paa en Maade henhørte under Offentligheden."

For det Første skulle vi gjøre Hr. Paetz opmærksom paa, at han aldeles ikke maa troe, at han er traadt tilbage i Privatlivet, fordi Publikums Væmmelse har nødsaget ham til at søge Afsked fra Theatret. Saalænge han er Medlem af Augustforeningen, henhører han endnu bestandig „til Offentligheden".

Hver den, der, det være sig ene eller som Medlem af en politisk Klub, opponerer imod den bestaaende Orden og tager Parti imod Folkestemningen, hver den har stillet sig blot for den offentlige Kritik. Drager en Hob Tumultanter hujende og skrigende igjennem Gaderne, saa kan hver Enkelt af dem komme for den offentlige Politiret og blive dømt for Skandaler uden Hensyn til, om han kan beedige, at han aldeles ikke vidste, hvad eller hvorfor han skreg.

Hvad dernæst det Andet angaaer, at Hr. P. skulde have været Gjenstand for mange og „hadefulde" Angreb i de forskjellige Blade, „de saakaldte honnette Blade" siger Ironikeren, Hr. Paetz, da maa det beroe paa en ren Misforstaaelse.

Hr. P. er bleven omtalt som en maadelig Skuespiller, — De skulde da vel ikke, Høistærede, mene, at De var en god Skuespiller? — og det er han bleven efter hver ny Rolle, i hvilken han optraadte, fordi hver ny Rolle var et Bevis mere; men det er skeet, længe før der var tænkt paa Augustforeningen, og længe før det var faldet Nogen ind at hjælpe sig op ved den — en saare uheldig Speculation!

Senere hen i sin Artikel frigjør Hr. P. sig for den Sigtelse, at han directe skulde have foranlediget, at hans Kone fulgte ham paa hans Vei til det Bedre. Det være nu, som det vil, men dette hendes Skridt er under alle Omstændigheder høist forbausende.

Frk. Smith kom i sin Tid til Theatret som en meget begavet Elev, der i høi Grad manglede Dannelse og Politur. Publicum saa over med det Sidste i Betragtning af det Første — hvorvidt det var ubetinget rigtigt paa et Nationaltheater, skulle vi ikke her indlade os paa at bedømme. Men Eleven udviklede sig og blev en ypperlig Skuespillerinde, og derved blev det skaansomme Publicum belønnet; men Frk. Smith burde ikke have glemt, at det var Theatret og Publicum, hun skyldte sin Udvikling. Det forekommer os, at det er en Utaknemlighed, naar hun nu, da Publicum skulde have sin Løn for den tidligere Overbærelse og indirecte Opdragelse, unddrager sig sine Forpligtelser og vender det Theater Ryggen, som hun dog igrunden skylder Alt, — om det saa er den huslige Lyksalighed.

Som Fru Paetz kan hun rigtignok undskylde sig med Bibelens Ord, at Kvinden skal følge sin Mand, men et Tilfælde som det foreliggende er næppe forudseet, da hint Rescript udkom. Vi ville haabe, at hun vil overveie hele Situationen endnu engang og da komme til et Resultat, der kunde gjøre hendes Erkjendtlighedsfølelse mere Ære.

Endelig fortalte „Dags-Telegraphen", at Hr. P. nu vilde hellige sig til en for Kritik mindre udsat Kunstretning, nemlig Photographihaandværket. Det kan være meget rigtigt af Hr. P., men vi ville dog endnu engang minde den ærede Haandværker om, at, saalænge han vedbliver at tage Del i en politisk Skandale, er han ikke udenfor Kritikens Omraade.

Sat sapienti! — og maaske ogsaa for Hr. Paetz.

*) Mon dette Ord ogsaa er skrevet efter „moden" Overveielse, thi det klinger lidt underligt i Hr. P.'s Mund, naar man i sin Tid har seet hans Opfattelse af adskillige Roller.

Historiske Blandinger.

IV.

Vor Cultur søger sit Udspring i Asien, den fælles Kilde for Menneskeracerne og Religionerne, der, idet de fulgte Flodernes Løb, steg over Bjergene og drog over Havene, have udbredt sig til den beboelige Jords fjerneste Egne. Der findes en anden, fuldstændig asiatisk Civilisation, som nu frister sin Tilværelse i det yderste Østen. De Racer, der have frembragt den, vandrede ud fra Høiasiens Stepper i sydlig og østlig Retning; men da Træghed og Mangel paa Handlekraft dannede Hovedtrækkene i deres Charakter, bukkede deres tætte Befolkninger snart under for Naturens almægtige Virksomhed og hensank i en stillestaaende Tilstand. Ved Foden af Indiens kæmpemæssige Bjerge og ved Bredderne af Chinas umaadelige Floder grundede de deres Arner. Men hvad enten denne Cultur er indisk eller chinesisk, saa synker den stedse dybere ned i Dødens Søvn. — De Racer, der forlode de samme Egne, men som gik i vestlig Retning, besade mere Virkekraft og vare i høiere Grad udrustede med aandelige Evner. De udbredte sig efterhaanden over det lille, fattige Europa og opsloge deres Hjemstavn mellem dets Bjerge, i dets ujevne Dale og langs med dets Kyster. Ikke engang Verdenshavet standsede dem. De vovede sig dristigt ud paa Dybet og opdagede en ny Verden; de have undersøgt, befolket og cultiveret dennes Afkroge; de have efterladt sig udmærkede Ofre, hist paa en øde Ø, her mellem uhyre Ismasser. Og se nu, hvorledes de uroligste og dristigste af disse virksomme Racers Sønner vende tilbage, ad Verdenshavenes vidtstrakte Omvei, til deres Stammers oprindelige Udspring. De søge at vække deres indslumrede eller forsinkede Brødre op af Døsigheden; de tilskynde dem snart med Mildhed, snart med Vold til Fællesskab i Ideerne og Medansvarlighed i Interesserne. Denne Civilisation, som overhovedet skyldes den indo-europæiske Race, der ligesom holder Jordens to Yderkanter i sin Haand og sammenknytter alle de andre Racer, bærer nu fortiden den fuldeste Blomst. Naar man fremstiller dens vigtigste Omvexlingers Historie, naar man skildrer nogle af de store Mænd, der repræsentere den, da har man fortalt en seirrig Races Liv.

Hvor dristig og eventyrlig denne Race end har vist sig, hvor vidt den end har baaret sine ærgjerrige Planer omkring, er den imidlertid, idet den har blandet sig med andre Racer, stedse optraadt med en vis Frygtsomhed; den er navnlig i Asien i lang Tid bleven staaende paa Culturens første Trin, hvor dens Brødre have slaaet sig til Ro, og har først i Europa naaet hele sin Udvikling. I den berømte Dal, som vandes af Nilen, ved Bredderne af Tigris og Euphrat og paa Irans store Sletter have de første civiliserede Samfund, som vi skylde overordenlig Meget, og hvis Levninger vi efterforske med Iver, udviklet sig. Floderne ere oprindelig Civilisationens Veie; den udbreder sig hurtigt over frugtbare Sletter. Hvis man vil vide, hvad Orienten i Oldtiden har virket for Civilisationen, da bør man dvæle ved Nilens og Euphrats Bredder og betragte Livet paa Persiens Stepper.

Zeller.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen**.
J. Cohens Bogtrykkeri.

altid være tilstede, og naar han kommer, har han naturligvis mere Lyst til at jage og fiske med mig end sidde og see hende sye og høre hende fortælle, at hun hellere vilde være Dronning. Undertiden har han hende lidt tilbedste, og saa leer hun nok deraf, men senere kan jeg see, at hun har grædt. Saa er hun ogsaa vred over, at vi ikke tage hende med i Baaden, naar Veiret er daarligt, og vred, naar vi blive for længe ude paa Jagten. — Kunde De ikke helbrede hende for al denne Kjedsommelighed?"

„Mener De da, at det er et physisk Onde, en Rest af Sygdommen?"

„Javist."

Efter et Par Timers Forløb kom vi tilbage. Da vi traadte ind ad Døren, kom den Ældste af de Smaa henimod os og sagde:

„Gjør ingen Støi, Moder sover!"

„Hun er da ikke syg?" hviskede Corporalen sagte.

„Nei, hun sagde, at hun var træt, og at vi skulde være rolige."

„Hvorfor gjemmer Louise der sit Ansigt? Har hun grædt?"

„Ja, lidt; Moder har skjændt paa hende."

Corporalen vidste godt, hvorledes hans Hustru skjændte; han tog Barnet i sine Arme, løftede Hovedet iveiret og saa, at der var Blod i Haaret og paa Kinderne af det. Han blev ganske bleg, gav Barnet til mig, og sagde:

„Der kan De see, hvordan hun er — se det kan gjøre mig ondt!"

Han fulgte mig ned til Kilden, hvor jeg vadskede Barnet af. Det var slaaet i Hovedet med en Sten. Jeg undersøgte Saaret, som godt kunde været dødeligt, men lykkeligvis var Benet kun streifet. Jeg forbandt det nu, medens jeg trøstede den stakkels Fader.

„Det er Intet af Betydenhed denne Gang, men næste Gang kan hun maaske dræbe det."

„Hvorfor var Din Moder vred paa hende?" spurgte han sin ældste Datter, „hvad havde Louise gjort?"

„Hun havde imorges fundet et Brev paa Gulvet, og istedenfor at

give Moder det havde hun lavet et Kræmmerhus deraf til at samle Bær i. Da Moder saa det, blev hun meget vred og vilde banke hende, men saa løb Louise, og det var ikke rigtigt, for da Moder saa vilde løbe efter hende, faldt hun. Hun greb efter en Sten, og jeg kunde ikke faae Tid til at gaae imellem, men jeg fik dog Louise til at lade være med at græde, for det kan Moder ikke lide. Saa gik hun ind og aabnede blot Døren lidt for at sige, at vi skulde være stille, hun vilde sove. Og vi har været meget stille, Louise har grædt ganske sagte — ikke sandt, lille Fader? Louise har været en god Pige."

„Er det Dem ikke paafaldende, at hun kan sove ovenpaa en saadan Scene?"

„Jo, noget," svarede jeg; „men bliv De her hos Børnene, saa vil jeg gaae ind og see til hende."

Jeg kom derind og fandt hende sovende med et sammenkrøllet Papir imellem Fingrene; jeg tog det fra hende og læste:

„Elskede Nama! giv mig Svar gjennem Pasquali; jeg døer af Utaalmodighed."

Denne Billet var skreven af La Florade maaske endnu samme Dag og formodentlig tabt af ham. Zinovèse havde faaet fat i den og mente nu deraf at see et Forhold imellem La Florade og Nama.

Hun laa bestandig stille hen paa Sengen; jeg følte hendes Puls, den slog næppe; jeg aabnede Øienlaagene, Pupillerne vare udvidede. Pludselig faldt det mig ind, at hun havde taget Gift. Jeg bad hurtig Estagel om at ile til Bruse, den nærmeste Landsby og hente de nødvendige Lægemidler, hvorpaa jeg atter gav mig ifærd med den Ulykkelige. Det lykkedes mig omsider at faae noget Liv i hende, og det Første, jeg da spurgte hende om, var:

„Hvilken Gift har De taget?"

„Ingen."

„Jo, jeg ved det bestemt. Var det Skarntyde?"

Tilskueren.

Nr. 31. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 3die September.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ℛ 8 ß Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. 1865.

Paa Skovstien.

Jeg aander frit i denne Luft,
Hvor mine Barndomsalfer lege,
Hvor Lærkens Jubel, Græssets Duft,
Halvglemte Minder Sandsen kvæge.

Ved Sporet selv paa enlig Sti,
Det sparsomt her i Sandet traadte,
Maa Blikket stille lægge bi
Og gjætte, hvem det vel forraadte.

Derinde, Stadens Travlhed nær,
Et Spor udsletter flux det andet;
Men her, i Ensomheden, her
Kan skrives trofast selv i Sandet.

Den lette Røg fra Hytten hist
En hellig Offersky mig tykkes;
Ved slig en Arne maa forvist
Alting velsignes, Alting lykkes.

Ak! men paa Byen trykker tungt
Røgskyen som et Bind for Øiet,
Og intet Hjerte der er ungt,
Og intet Smil tilgavns fornøiet.

Men her, men her, hvor lyst, hvor let!
Et Telt for mine Barndomsdrømme!
Her faaer det lille Hjerte Ret,
Den store Tanke Tugt og Tømme.

Syng, Lærke! — o, nei! Hjerte syng
I Takt med disse Lærketoner!
Svulm Du, min Barm! — Dit Haab foryng
Som Bøgen sine lyse Kroner!

Hvad er min Sorg? hvad er mit Savn?
Et Ankertov fra Himmelbunden; —
Og Du, min Lykke! er Dit Navn
Ei Saligheden selv i Grunden?

g. t. d.

Hjemme og ude.

Fredagen den 1ste September.

Beboerne af Gefions Ø, der i flere Maaneder have vandret freidige og sorgfrie om i Charlottes Bøgelunde, ere nu pludselig revne ud af deres upolitiske Tilværelse, have kastet sig med Iver ind i de politiske Strømninger og følge nu med aarvaagent Blik de store Hoffers gaadefulde Skridt. Næst Tractaten i Gastein er det navnlig den russiske Flaades Ophold ved Kjøbenhavn og de nordslesvigske Brødres nærforestaaende Ankomst til den danske Hovedstad, som beslaglægge deres Opmærksomhed. Om fornævnte Overenskomst mellem de kronede Repræsentanter for de nord- og sydtydske Interesser skulle vi ikke udtale os nærmere, thi den fastsætter kun et Provisorium, der selv synes at blive provisorisk. Derimod indbyde de to sidste Begivenheder til en nærmere Betragtning. Hvad enten de nemlig sees fra et almindelig europæisk eller et særlig dansk Synspunkt, kunne de hver for sig udøve megen Indflydelse paa vor indre og ydre Stilling. — De russiske Orlogsmænd og de danske Slesvigere repræsentere to hinanden strengt modsatte Principer. De Første ere Absolutismens Bannerførere; de Sidste Liberalismens Personification. Den Vind, som har ført de store, med Kanoner beplantede, Jernskibe fra Kronstadts mørke Batterier til det smilende Øresunds Kyst, har sit Udspring i det stivnede Østen, hvor Selvherskeren sidder i chinesisk Majestæt paa sin Throne og byder over Millioner, der med slavisk Underkastelse maa lyde hans Bud. Hans Valgsprog er „divide et impera", og saa ofte han sender sine sorte Svaner paa Besøg, er det kun for at lade dem virke hen til denne Grundtankes Udførelse, forat de skulle synge paa hin Melodi — en uhyggelig Svanesang!

I Vinterpaladset har den skandinaviske Broderkjærligheds Varme stedse fremkaldt en isnende Kulde, der langt oversteg Temperaturen paa Newa. Czarens Cabinet var med indre Harme, der i det Ydre kundgjorde sig ved Etiquettestivhed lige til Neglespidserne, Vidne til den bestandig voxende Styrke, som den nordiske Eenhedstanke fik. Det gyste ved Tanken om, at Danmark, Norge og Sverig kunde groe sammen til et Hele, der som en mægtig Kæmpe var istand til at lukke Indgangene til Østersøen, „Aandehullerne" for den russiske Hai. En saadan Sammensmeltning maatte og skulde efter Petersborgerregeringens Anskuelser forhindres, enhver Leilighed til at umuliggjøre den burde benyttes. I den Hensigt har ogsaa Storfyrst Constantin i de sidste Dage gjæstet ikke Danmarks Folk, men Kong Christian den Niendes Hof. Hans Sendelse er uden Tvivl altsaa den at forsøge paa at rive vort lille Land bort fra Broderrigerne, at skille det derigjennem fra Vesten og endelig at lænke det fast til det ene Bagben paa Peter den Stores Hest paa Granitblokken i Residensstaden for Polakkernes Undertrykker. Men denne Plan skal ikke lykkes; derfor borger den danske Nations Frihedssind og aabne Blik for, hvad der baader den til Hæder. Hverken Bernstorfs Diner's, Kronborgs Déjeuner's eller Fredensborgs Souper's skulle bringe den bort fra Civilisationens Bane og kjæde den til det tydsk-russiske Bureaukraties Apostle.

De Bølger, som skulle bære Nordslesvigerne hertil, rulle fra en anden Verdenskant end de, der ere blevne pløiede af Alexander den Andens Skibe. De vælte sig nemlig frem fra Vesten, hvor de først have leget ved Amerikas demokratiske Kyster, og hvor de dernæst have spillet om det frie Britanniens høie Klippebryst. De føre ogsaa til Kjøbenhavn en lille Skare, der er gjennemglødet af Kjærlighed til Friheden og opfyldt af

Hjerte viste sig her i sin fulde Udstrækning. Han omfavnede Estagel saa ømt, at Mandens Kraft blev overvundet af Barnets Ynde. Han brast i Graad, og denne Graad bragte ham Lindring.

Marquisen talte til mig om La Florade med samme Ro og Blidhed som de foregaaende Dage. Jeg bemærkede, at hun næsten slet ikke lod til at være bevæget, og hun spurgte mig ikke ud om det ulykkelige Tilfælde. Hun lod kun til at bekymre sig om mig. Af Marescat og Estagel kjendte hun den Omhu, jeg havde vist imod La Florade, og den Fare, jeg havde udsat mig for, da jeg søgte ham. Denne simple Ting lod hun til at ansee for saa overordenlig, udenat det syntes, at nogen personlig Erkjendtlighed var tilstede hos hende.

Efter en Timestids Forløb vendte jeg tilbage til min Patient. Han var ret vel og forlangte at være ene med mig, men næppe havde han sagt et Par Ord, førend jeg mærkede, at han talte vildt. Han vilde tale om mig og Nama og Marquisen, men Zinovèses Navn vendte uophørlig tilbage. Jeg begyndte at frygte for en Hjernerystelse, thi han havde ingen Feber. Jeg bad ham tie, maaske havde han faaet lidt for meget Vin. Snart meldte Feberen sig dog, men hans stærke Natur tillod mig at bruge stærke Midler. I nogle Dage phantaserede han, men lidt efter lidt vendte Besindelsen tilbage.

Pludselig en Aften var det, som om det blev klart for hans Blik, og han sagde:

„Min Ven! mit Hoved har været saa forvirret, at der er mange Ting, jeg har glemt. Hvordan har Marquisen det? Er I gifte?"

„Ti dog! Du ved endnu ikke, hvad Du siger. Jeg har aldrig villet ægte Nogen."

„Jeg har dog ikke drømt — nei, nei! jeg har ikke drømt det! den Dag — den skrækkelige Dag, da hun døde — jeg vidste ikke — jeg vilde bringe hende Ringen tilbage — ja, men jeg vilde see Nama — jeg gik til Tamaris — jeg er jo nærved Tamaris nu? — hvor er jeg?"

til Angeren. De er altfor udmattet, og jeg ønsker ikke gjerne, at De nu vender tilbage."

Hun tog min Arm og gav sig til at gaae hurtig. Jeg blev aldeles forvirret ved at opdage dette hendes Mod og bemærke den Blanding af Blidhed og Alvor, hvormed hun bedømte La Florade. Jeg beundrede med Vemod hendes Sjælsro under en saadan Katastrophe.

„Hun er hellig," tænkte jeg ved mig selv, „og hun elsker som en Helgen. Hun vil vel bebreide ham hans Brøde, men hun har alt tilgivet ham. Hun vil sammen med ham begræde hans Feil, og hun vil hjælpe ham med at gjøre den god igjen. Hun vil opdrage Zinovèses Børn og vaage over dem med Ømhed. Det vil ogsaa lykkes hende at gjøre en brav Mand af ham. Lykkelig, tredobbelt lykkelig den, der bliver elsket af en saadan Kvinde, selv om han har nok saa megen Grund til Samvittighedsnag!"

Vi fandt Pasquali lige udenfor sit Landsted. Solen var gaaet ned, men imod Sædvane var han ikke gaaet ind til Byen. Han ventede paa mig med Utaalmodighed. Han kjendte den forefaldne Katastrophe, men han havde ikke vovet at spørge Nogen om La Florade.

„Sørger han meget!" spurgte han mig; „den stakkels Dreng! Til Helvede med den slette Kvinde, der selv overgiver sig til Helvede. Han har Intet at bebreide sig — har De ladet ham blive dernede?"

Da Pasquali hørte, at jeg slet ikke havde seet hans Gudsøn, ilede han ned til sin Baad med de Ord, at han ikke vilde lade La Florade gaae fra Forstanden ved Siden af et Lig, og at han vilde have ham med hjem.

Baronen ventede os paa Tamaris. Han sagde Intet om, hvad der var foregaaet, men hjalp kun Marquisen med at anbringe Estagels Børn, som hun trøstede og sørgede saa omhyggeligt for, som om de havde været hendes egne. Hun lod dem spise med os og sørgede selv for at faae dem tilsengs, hvorpaa vi Klokken 8 gik hver til Sit.

sand Følelse for sin danske Nationalitet. Netop derfor danner den en slaaende Modsætning til vort Hofs russiske Venner, og just af den Grund maa Folket gribes af en inderlig vemodig Stemning, naar den viser sig i Synskredsen. Dens Valgsprog er lige det Modsatte af Czarens; thi Nordslesvigerne komme alene for at nedlægge en bestemt Indsigelse mod „Delingen“ (Divideringen) og „det paatvungne Herredømme“.

De vente kun Frelsen af Danmarks trofaste Tilslutning til Vestmagterne, og de ønske en Sammenslutning af de tre nordiske Broderriger; thi gjennem en saadan see de en Befæstelse og Bevarelse af den danske Nationalitet, af hvilken de nu lydelig for hele den cultiverede Verden erklære sig for et uadskilleligt Led. De træde ind i Folkets Midte og forkynde, at de kun ville gjæste dette og ingen Anden. Derfor maae nu de danske Mænd og Kvinder vise, at de dele deres Gjæsters Anskuelser, vise, at de skatte dem, thi de tilhøre Civilisationen og Humaniteten. Lader os ikke glemme, at Nordslesvigernes Besøg er en Begivenhed, der kan lede til de mest heldbringende Følger for Fædrelandet, og som indirecte vil kunne være en Modvægt mod de russiske Planer og bidrage til at sønderslide det Spindelvæv, hvori den moskowitiske Edderkop har begyndt at hilde vort Diplomati.

Hoffet har havt sine Gjæster, Folket faaer sine — suum cuiqve!

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Brissot havde med utvetydige Ord opfordret Folket til et Angreb paa Hoffet, og Jacobinerne ilede nu med at efterkomme hans Opfordring. Ministerskiftet syntes pludselig at aabne Veien for den sikre Udførelse af alle Planer, og den høitidelige Erklæring: „Fædrelandet er i Fare,“ der fulgte ligeefter Statsraadets Aftrædelse, satte den stormende revolutionaire Gjæring istedenfor den besindige, om end lidenskabelige, constitutionelle Udvikling. Kanontorden forkyndte Paris og alle Frankrigs andre Stæder, at disse betydningsfulde Ord vare blevne udtalte af Nationens Repræsentanter, og Jacobinerclubbens Medlemmer betragtede sig fra dette Øieblik af som Ihændehavere af hele Statsmagten. Gironden fremskyndede imidlertid Bevægelsen i det Haab at kunne benytte den til sin egen Fordel, men blev snart reven med af Strømmen uden at være istand til at standse dens Løb. Den lovgivende Forsamling gjenindsatte, trods Kongens Modstand, Pétion som Maire over Hovedstaden og hilste ved Mindefesten for Bastillens Indtagelse denne Mand som en tilbagevendende Seirherre. Pétions Navn lød denne Dag overalt; det stod malet med Kridtbogstaver paa Dørene til de fattige Hytter i Forstæderne, og det glimrede paa Frihedens Faner ved Siden af Aristides's og Vilhelm Tells Navnetræk. Ludvig XVI fremtraadte derimod som den ulykkelige Repræsentant for en falden Sag. Intet Leveraab hilste ham; fra enkelte Folkehobe tonede endog de krænkende Ord „Forræder,“ „Fædrelandets Fjende“ henimod ham; hans personlige Sikkerhed var selv et Øieblik udsat for Fare. Hensigten med denne Udmærkelse, som baade Jacobinerne og Girondinerne beredte Pétion, var blot at tilføie Kongedømmet en storartet Ydmygelse under en offentlig, høitidelig Handling. Den ubetydelige Mand blev rent beruset af Smiger; han saa sig i Tanken paa Capitoliets Tinde, men glemte, at den tarpejiske Klippe var lige i Nærheden. Omtrent tretusinde „Fødererede“ overværede Festen; men i Modsætning til deres royalistiske Optræden dengang, da Aarsdagen for Bastillestormen første Gang feiredes, mødte de nu Monarchen med mørk Taushed. Det var et talende Vidnesbyrd om de talrige Jacobinerclubbers Indflydelse paa Provindserne, et Vidnesbyrd, hvis Vægt forhøiedes ved den Erklæring, som nogle Fødererede afgave strax ved deres Ankomst til Paris. „Vi medbringe,“ ytrede de, „det Hverv at afsætte Kongen.“ Under slige Forhold maatte Thronens Fald være nær, men inden den styrtede sammen, skulde Girondens Vankelmod dog faae Leilighed til at fremtræde i det stærkeste Lys.

Medens Revolutionens Tyngdepunkt før laa i den lovgivende Forsamling blandt Girondinerne, saa flyttede det sig nu derfra til Jacobinerclubben, hvis Ledere bleve Sjælen og Hjertet i den følgende afgjørende Kamp mellem Monarchiet og det rene Demokrati. Mængden strømmede i store Skarer hen til det gamle Jacobinerkloster, hvis Hvælvinger gave Gjenlyd af Robespierres's, Billaud Varennes's og Collot d'Herbois's vilde Taler. Dette Triumvirat mellem to Advocater fra Arras og La-Rochelles og en Skuespiller fra Lyon stillede sig Virkeliggjørelsen af Rousseaus Samfundsgrundsætninger for Øie, ja gik i væsenlige Punkter endnu videre end den geniale Philosoph. Robespierre vilde gjennemføre sine Anskuelser ved Ordets Magt, men hans to Ligesindede stolede kun paa Anvendelsen af den raae Kraft, der mest tiltalte deres vilde, hensynsløse Charakter. De fordrede ikke blot Kongens øieblikkelige Afsættelse, men de erklærede, at hverken en Konge, et Kammer eller en General maatte for Fremtiden udøve nogen overveiende Indflydelse paa Nationen. Herredømmet skulde lægges i Hænderne paa Proletariatet, hvis Dyder idelig bleve fremhævede, og Robespierre havde allerede i sit opfindsomme Hoved udruget den Form og indre Ordning, som Folkemassernes Herskermagt skulde antage. Men Triumviratet blev ikke staaende ved de enkelte, souveraine Borgeres politiske Almagt; det gik et Skridt videre og besluttede en fuldstændig Omvæltning af Samfundsforholdene. Eiendommene skulde fordeles paa en ny Maade og de Formuendes Besiddelser udstykkes blandt de Fattige. Man paaviste ikke i det Enkelte, hvorledes denne sidste Forholdsregel skulde udføres; men man indjog hele den bemidlede Befolkning Skræk ved den blotte Antydning af slige Planers Tilstedeværelse. Den havde ogsaa saameget mere Grund til at skjælve som Jacobinerclubben allerede havde dannet sig en slagfærdig Hær. De Føderereredes Skarer vare nemlig fuldstændig vundne af Danton, Cordeliernes Leder, der ved Hjælp af sin mægtige Personlighed og sin Alt beseirende Veltalenhed havde forstaaet at knytte dem til Jacobinernes Interesser. Denne Mand, som i Modsætning til den yderst forsigtige, underfundige, ondskabsfulde Robespierre, fremtraadte som den legemliggjorte Handlekraft, der uden Vaklen styrter sig ind i Begivenhedernes Strømning, var netop egnet til at fremskynde og lede de Føderererede til et Angreb paa Kongedømmet. Han befandt sig i en utrættelig Virksomhed i Dagene mellem den fjortende Juli og den tiende August. Medens Robespierre stod paa Jacobinerclubbens Talerstol og underholdt de lyttende Sanscullotter med sine lidenskabelige, belærende Foredrag, færdedes Danton omkring i Sectionerne, bød de ankommende Frivillige fra Departementerne et hjerteligt Velkommen, sørgede for deres Indqvartering, skaffede dem Adspredelser og tømte hyppig et Bæger paa deres Sundhed. Han tog det Løfte af dem, at de ikke vilde forlade Hovedstaden, førend Kongens Skjæbne var afgjort, han samlede dem om et bestemt Midtpunkt, idet han i Forening med Robespierre oprettede en „Centralcomitée for de Føderererede“ i Jacobinernes Locale. Disse to Mænd virkede hver paa sin Maade og begge med lige stort Udbytte. Marat, der kun førte Blod og Mord paa Læberne, understøttede trolig deres Stræben, og saave 1Billaud Varennes som Collot d'Herbois bidrog til at vedligeholde den af hine fremkaldte Spænding. Jacobinismen skjærpede daglig sine Vaaben og vandt et stedse større Omraade i Sectionerne. En Deputation fra de Føderererede overrakte, efter Robespierres Anmodning, den lovgivende Forsamling en Adresse, der fordrede Ludvig XVI's Afsættelse. Men baade Danton og Marat misbilligede Parlamentarismens Vei; thi ad den ventede de ikke at vinde noget Resultat. —

Den radicale Omstøden af alle politiske og sociale Forhold, som Robespierre og hans Meningsfæller vilde iværksætte, skræmmede pludselig Gironden tilbage fra Fællesskab med Jacobinerne. Den attraaede sikkert en Republik; men denne maatte ikke hvile paa det Grundlag, som fastslilles i „Contrat-social“; thi de indsaae klarlig, hvad ogsaa Eftertiden skulde stadfæste, at en saadan Stat vilde føre til de formuende Klassers og Dannelsens Undergang. Antoge Girondinerne en slig Forfatning, da undertegnede de saa at sige deres egen Dødsdom. Derfor besluttede de atter at henvende sig til Ludvig XVI og tilbyde ham deres Hjælp; derfor skiftede de igjen Sind og lovede at støtte det constitutionelle Monarchi. Gironden dulgte ikke dette Omslag i politiske Anskuelser. Vergniaud beklagede den sidste Opstand mod Kongen, og de Tolvs Comitée saa nu ikke nogen Grund til at anklage Lafayette, som Jacobinerne vilde have tiltalt, fordi han, som anført, havde vist sig i Paris og pleiet Underhandlingerne med Terrier de Monciel. Girondinerne traadte gjennem Hofmaleren Boze og Kammertjeneren Thierry i Underhandlinger med Ludvig XVI. Vergniaud, Guadet og Gensonné

„Jeg har Meget at fortælle Dig,“ sagde Baronen, da han kom ind til sig selv; „men denne Dag er altfor bedrøvelig til paa den at udkaste Planer. Lad os derfor før vente. Du trænger til Hvile; igaar var Du syg, imorges stod Du meget tidlig op, og i Dagens Løb har Du været i stor Sindsbevægelse. Læg Dig derfor nu, saa kunne vi tales ved imorgen.“

Den skrækkelige Begivenhed havde saaledes Intet forandret i Marquisens Bestemmelser, Intet rokket i hendes Følelser. Den sørgelige Dag skulde blot overstaaes, og saa kunde man tale om Kjærlighed og Ægteskab — og hvorfor ikke, naar Alt kom til Alt? Var Lykken ikke egoistisk, saa var den jo ikke Lykke. Den er jo netop en sjelden Ro midt i et Liv, hvor Alt er i Bevægelse, hvor Alt er Orkan og Hvirvel uden Begyndelse og Ende.

Jeg var altfor udmattet til ikke at kunne sove, og desuden havde jeg bestemt at hvile fuldstændig ud for bedre at kunne taale den næste Dags pinlige Bekjendelser. Mit Liv var ikke længere mit.

Klokken 2 om Natten kom Marescat ind til mig for at høre fra Pasquali, om jeg ikke senere havde seet La Florade, thi han havde ikke kunnet træffe ham. Han havde forhørt sig hos Toldbetjenten og truffet netop den, der havde underrettet La Florade om Zinovèses Død; den Samme havde fortalt, at La Florade, saa saare han havde faaet hint at vide, havde givet sig til at løbe lige ind igjennem Skoven, og siden den Tid var der Ingen, der havde seet ham, skjøndt der havde været nok, der havde søgt efter ham.

„Søgte Estagel med?“ spurgte jeg Marescat, idet jeg hastig klædte mig paa.

„Ja, det var jo hans Pligt. Endskjøndt han havde siddet og holdt Bøn ved sin Kones Lig fra Klokken 7 til Midnat, saa var han dog den, der paabød Eftersøgelserne, og selv søgte han med fra Tid til anden, men af alle de Søgende vare Pasquali og jeg de Eneste, der vare urolige;

med et Par Draaber Vin og lidt Bouillon, udtalte jeg min Forundring for Hr. de La Rive. Jeg frygtede for, at Marquisen ogsaa skulde være bleven syg.

„Nei,“ sagde han,“ alle disse Bevægelser har hun udholdt med beundringsværdig Kraft, men hun kommer ikke herned. Man har sørget for, at her Intet skal mangle. Hele Husets Personale og alle dets Hjælpekilder ere stillede til den brave Pasqualis Disposition; man har endogsaa sørget for at anbringe en Klokkestreng, forat Folkene hernede øieblikkelig kunde kalde Hjælp deroppefra; men Marquisen vil ikke see La Florade. Det vil maaske heller ikke være godt for ham, og for hende vil det ikke være passende. For en kort Tid kan Du godt forlade ham; man ønsker at see Dig paa Tamaris.“

Marquisen var ene i Værelset med Estagel, som kom for at hente sine Børn og takke hende. Han havde begravet sin Hustru samme Morgen. Det havde været nærved, at den Baare, paa hvilken La Florade blev bragt til Tamaris, havde mødt Zinovèses beskedne Ligtog. Corporalen var rolig, men dybt bedrøvet. Da Marquisen tilbød ham at beholde hans Børn og lade dem opdrage, fik han Taarer i Øinene, men han holdt dem tilbage, og da han ikke formaaede at sige Noget til Tak, strakte han Haanden ud imod hende, men Ærbødigheden fik ham til ligesaa hurtig at trække den til sig. Hun forstod ham og rakte ham sin Haand. Nu kunde han ikke længer holde Taarerne tilbage; de trillede ned i Toldbetjentens tykke Overskjæg.

„De forstaaer mig,“ sagde han efter et Øieblikts Taushed, „mine Børn ere mig nu Alt; jeg kan ikke leve uden dem. Jeg troer nok, jeg formaaer at lade dem opdrage, og jeg vil ikke have, at de skal indsuge Ideer, der ere høiere end deres Stand; det er den største Ulykke for Pigebørn.“

De smaa Piger kom nu ind og kjærtegnede Marquisen, som tillod Paul at følge dem paa Vei sammen med Marescat. Pauls kjærlige

udtalte i et Skrift deres Hengivenhed for den ulykkelige Monarch, og Roland drømte atter om Hæder og Lykke. Men Ludvig XVI havde for stedse brudt med Gironden. Minderne om Rolands Brev og Optrinene den tyvende Juni indvirkede endnu med Styrke paa hans Sjæl. Desuden havde et Udkast af Condorcet, til en forandret Cultur- og Sædelighedstilstand i Frankrig, bidraget til at forøge Kongens Afsky for Partiet. Monarchen afslog derfor med Bestemthed de gjorte Tilbud og udnævnede et nyt Ministerium, i hvilket Champion, Dubouchage, d'Abancourt, Leroux, Joly og St. Croix, alle ubetydelige Mænd, overtoge Portefeuillerne for det Indre, Marinen, Krigen, Finanserne og de udenrigske Anliggender. Overfor denne Kjendsgjerning stod Gironden som lynslagen. Den spaltede sig i to Afdelinger, der hver bedømte Kongens Adfærd paa sin Maade. Den ene var endnu beredt til at skaane Thronen og ventede at blive hørt; den anden tog den faste Beslutning at træde sammen med Jacobinerne for at udvirke Ludvig XVI's Afsættelse. Til dette sidste Maal sigtede Gensonnés Forslag om Sectionsvalgenes Permanens, der blev vedtagen af den lovgivende Forsamling; men en Række Taler af Vergniaud, Brissot og Guadet vidnede om, at disse Mænd endnu satte noget Haab til den ulykkelige Monarch. Medens den Første søgte at overtyde Jacobinerne om det Overilede i at omstyrte Thronen, bestræbte den Anden sig for at bevise, at Drabet paa en Konge stedse havde skadet Friheden, men gavnet Enevælden. Ja, Guadet foreslog ligefrem i den lovgivende Forsamling at vedtage en Adresse om Dannelsen af et girondinsk Ministerium. Det var naturligt, at Jacobinerne nu gnistrede af Harme over dem, som de før i mange Retninger havde betragtet som Meningsfæller. Deres Forbitrelse gav sig Luft paa forskjellig Maader. Men mest charakteristisk var dog det Træk, at Tilhørerne i Legislativen tilraabte Brissot, da denne ivrede mod et Dictatur, de haarde Ord: „Ned med den Nidding,“ og overdængede ham med Træfrugter. —

IV.

Mønten fra Carl den Stores Tid.

(Sluttet).

Da der ingen Penge vare komne to Dage, før Festen skulde afholdes, mente Rodolphe dog, at det vist var bedst at hjælpe Tilfældet en Smule, hvis man ikke vilde blive gjort aldeles til Nar, naar den Time kom, da Lysekronerne skulde tændes. For at simplificere det Hele en Smule indskrænkede de to Venner lidt efter lidt de Herligheder, som Programmet havde bebudet.

Efterat adskillige Indskrænkninger vare gjorte, efterat t. Ex. Artiklen Kager fuldstændig var strøget og Artiklen Forfriskninger i en væsenlig Grad modificeret, saa var man kommen til det Resultat, at det Hele kunde gjøres for 15 Frcs.

Spørgsmaalet var simplificeret, men ingenlunde klaret.

„Lad os nu see!“ sagde Rodolphe; „vi maae anstrænge os til det Yderste, thi denne Gang kunne vi umuligt træde tilbage.“

„Umuligt!“ svarede Marcel.

„Hvorlænge siden er det, at jeg sidst hørte Fortællingen om Slaget ved Studzianska?“

„Det er næsten to Maaneder siden.“

„To Maaneder — godt! det er en passende Ferie. Min Onkel kan ikke beklage sig — jeg vil imorgen gaae hen og lade ham fortælle mig om Slaget ved Studzianska — det er 5 Frcs, de er sikre nok.“

„Og jeg,“ sagde Marcel, „vil sælge „en Ruin“ til den gamle Medicis. Det bliver ogsaa 5 Frcs. Hvis jeg kan faae Tid til at sætte et Par Taarne paa Ruinen og en Mølle i Nærheden, saa bliver det 10 Frcs, og vi har vort Budget iorden.“

De to Venner gik tilsengs og drømte, at Prindsessen af Belgiojoso havde anmodet dem om at forandre den Aften, de „toge imod,“ da de ellers vilde bringe hende i Forlegenhed.

Tidlig om Morgenen tog Marcel fat paa „Ruinen“, et Stykke, som var meget ivrigt efterspurgt af en Marchandiser paa Carousselpladsen. Rodolphe gik hen til sin Onkel Monetti, som excellerede i Fortællinger om Tilbagetoget fra Rusland, og hvem Rodolphe en 5—6 Gange aarlig forskaffede denne Fornøielse, naar han var i meget trange Omstændigheder; thi naar han havde vist tilstrækkelig Opmærksomhed under Beretningen, var Onkelen i Reglen ikke uvillig til at gjøre ham et lille Laan.

Klokken 2 mødte Marcel, der gik med sænket Pande og et Maleri under Armen, paa Carousselpladsen Rodolphe, der kom fra sin Onkel, og hvis Aasyn heller ikke røbede noget Godt.

„Naa!“ sagde Marcel, „lykkedes det?“

„Min Onkel var tagen til Versailles for at besøge Museet. Hvordan gik det Dig?“

„Dette Dyr, denne Medicis, vil ikke længere have „Ruinen“; han vilde have „Bombardementet af Tanger.“

„Vi er umulige, hvis Festen ikke kommer istand,“ bemærkede Rodolphe. „Hvad vil min Ven, Kritikeren, sige, naar jeg uden al Anledning laaner en ren Krave og et Par gule Handsker af ham?“

Høist urolige traadte de ind i Atelieret.

I dette Øieblik slog Uhret fire — hos en Nabo.

„Vi har kun tre Timer igjen,“ sagde Rodolphe.

„Men hør,“ udbrød Marcel og nærmede sig Vennen, „er Du ogsaa vis paa, rigtig vis paa, at vi slet ingen Penge har — er Du?“

„Ja, hverken her eller i Banken. Hvorfra skulde de være kommet?“

„Om vi ledte under Meublerne, i Lænestolene. Man siger jo, at de Emigrerede paa Robespierres Tid gjemte deres Skatte. Hvem ved! — vor Lænestol har maaske tilhørt en Emigrant. Den er desuden saa haard, at jeg ofte har tænkt, at der maatte være Metaller i den — ædle Metaller. Vil Du ikke see efter?“

„Aa, Passiar!“ sagde Rodolphe ærgerlig.

Pludselig udstødte Marcel, der havde søgt i alle Hjørner og Kroge, et Triumphraab.

„Vi er frelste! jeg vidste jo nok, her maatte være Valuta. Se her!“ og han viste Rodolphe en Mønt af en Dalers Størrelse, der var halvt fortæret af Rust.

Det var en carlovingisk Mønt, der havde en Smule Værdi for Numismatikere. Omskriften havde et Aarstal fra Carl den Stores Tid.

„Det er omtrent 30 Sous,“ sagde Rodolphe, idet han kastede et haanligt Blik paa sin Vens Fund.

„30 Sous, velanvendte, kan man gjøre overmaade Meget med,“ bemærkede Marcel. „Med 1200 Mand fik Bonaparte 10000 Østerrigere til at strække Vaaben. Snildheden kan bøde paa den numeriske Størrelse. Jeg vil gaae hen til den gamle Medicis og sælge den. Er her ikke andre Ting, man kunde sælge? Om jeg tog Afstøbningen med af Skinnebenet paa Jaconowki, den russiske Tambourmajor — det hjælper altid med.“

„Tag Skinnebenet! men det er forresten kjedeligt, for vi beholder ikke en eneste Kunstgjenstand tilbage.“

Medens Marcel var borte, gik Rodolphe, der var fast besluttet paa at give Festen under alle Omstændigheder, hen til sin Ven, Colline, den metaphysiske Philosoph, som boede et Par Skridt derfra.

„Jeg kommer,“ sagde han, „for at bede Dig om en Tjeneste. I Egenskab af Vært i Huset, kan Du jo nok indsee, maa jeg absolut have en sort Kjole, og jeg har ingen — laan mig Din.“

„Men,“ svarede Colline, „i Egenskab af Indbuden, kan Du jo nok indsee, maa jeg absolut ogsaa have en sort Kjole.“

„Jeg giver Dig Lov til at komme i Overfrakke.“

„Jeg har aldrig havt nogen Overfrakke, det ved Du jo nok.“

„Vel! det kan ogsaa gjøres paa en anden Maade. I fornødent Fald kan Du jo ikke komme til Festen, men laane mig Din sorte Kjole.“

„Det er høist ubehageligt! — men da jeg er paa Programmet, kan jeg jo ikke blive borte.“

„Der er meget Andet, der bliver borte,“ svarede Rodolphe. „Laan mig Din sorte Kjole, og hvis Du vil komme, saa kom, om Du vil — i Skjorteærmer.“

„O nei!“ sagde Colline rødmende, „saa tager jeg den Nøddebrune paa. Men det er forresten høist ubehageligt.“

Han opdagede nu, at Rodolphe havde bemægtiget sig den sorte Kjole og brølede derfor:

„Stop, stop lidt! Der er flere Smaating i Lommerne.“

Collines Kjole fortjener nogen Omtale. For det Første var Kjolen fuldstændig blaa, og det var af en ren Vane, at Colline kaldte den sin sorte Kjole, og da

forekom mig at være sikker nok. Jeg rev Klæderne af Kroppen paa ham og gned ham voldsomt med Sand over hele Legemet. Ved Hjælp af en Lancet lykkedes det mig at faae nogle Draaber Blod frem, og skjøndt det ikke betød meget, fordoblede jeg dog mine Anstrengelser.

Marescat kom imidlertid i en Baad sammen med Estagel, og jeg bad nu de Første at fortsætte Gnidningen, da jeg var saa udmattet, at jeg besvimede.

Da jeg kom til mig selv, vare vi komne i Huset; La Florade var anbragt i en opvarmet Seng, medens man var ifærd med yderligere at gnide ham. Efter et Qvarterstids Forløb fik pludselig Kinderne Farve og Øinene Liv, og et sønderskjærende Skrig undslap hans Bryst. Det var en Krisis, men tillige et godt Varsel.

Da jeg havde faaet ham noget beroliget, saa jeg stivt paa Estagel, som ikke et Øieblik havde forladt os. Han hævede Øinene imod Himlen, foldede Hænderne og udbrød: „Gud er god!“

Denne Bevægelse var saa lidet studeret og saa sand religieus, at al min Mistanke forsvandt. La Florade havde været Offeret for et Uheld.

Da Pasquali kom, var La Florade i Live, men ikke derfor udenfor Fare. Meget kunde indtræffe, som ikke kunde forudsees, men han levede, han saa, hørte, var forundret og bestræbte sig for at tænke sig om.

„Send Bud op til Tamaris,“ sagde jeg til Pasquali, „der maa man være meget urolig, og lad sige, at Alt er vel uden anden Forklaring. Jeg kan ikke indestaae dem for Noget; jeg har opnaaet et Resultat, jeg ikke havde haabet, det er Alt, men jeg kan ikke vente mere af Naturen.“

Dagen havde været bevæget, men Natten var rolig, og næste Dag kunde vi paa en Baare føre La Florade til Pasqualis Bolig. Jeg undrede mig over, at jeg ikke saa Marquisen, men hun kom ikke. Hos Pasquali fandt vi kun Baronen, Frøken Roque og Folk fra de to Landsteder, der ventede paa vore Befalinger.

Da La Florade var kommen til Ro paany og var bleven forfrisket

alle de Andre mente, at Officieren ikke havde kunnet taale at see den døde Zinovèse og derfor var vendt hjem og nu var i god Behold ombord.“

„Og hvorfor kunde det ikke ogsaa være rigtigt? Istedenfor at eftersøge Skoven havde det været langt fornuftigere at gaae til Toulons Havn.“

„Det er netop det, Pasquali nu er ifærd med. Han har faaet en Baad i La Seyne, men han sagde saa til mig, at jeg skulde gaae op til Tamaris og see, om La Florade ikke var der, og hvis ikke skulde jeg bede Doctoren om at holde sig beredt.“

„Hvad frygter han da for, ved De det?“

„Ja paa en Maade; Pasquali er bange for, at hans Gudsøn skal have gjort en eller anden Dumhed i den første Sorg.“

„Skulde han have dræbt sig?“

„Ja, eller duelleret.“

„Med Estagel?“

„Ja, skjøndt han vidste jo Intet.“

„Og La Florade er da ikke saa tosset, at han selv skulde gaaet hen og fortalt —“

„Jo, han er netop tosset, det ved De godt, og i det første Øieblik, man faaer en saadan Efterretning, løber Munden tidt over med Ting, som man ellers ikke vilde tale om.“

„Traf de da hinanden igaaraftes, han og Corporalen?“

„Corporalen siger Nei, og de vagthavende Toldbetjente sige det Samme, og man kan jo ikke give sig til at udfritte i dette Tilfælde. Det er en altfor kilden Sag denne, især da Alverden kjender Forholdet mellem Zinovèse og Lieutenanten.“

Under denne Samtale vare vi komne til Estagels Bopæl. Vi fandt ham siddende ved Dødsleiet i dyb Sorg, og Intet tydede paa Andet end Sorg i hele hans Stilling og Aasyn.

Jeg tilstaaer, at jeg vovede ikke at udspørge ham. En gammel

han paa den Tid var den Eneste i Qvadrupelalliancen, der besad en Kjole, saa havde hans Venner ogsaa den Vane, naar de talte om Philosophen, at sige: Collines sorte Kjole. Forøvrigt havde dette berømte Klædningsstykke den mest forunderlige Façon, man kunde tænke sig. De meget lange Skjøder, der hang ned fra et særdeles kort Liv, havde et Par Lommer, der vare sande Afgrunde, i hvilke Colline pleiede at gjemme en Snes forskjellige Bind, som han altid førte med sig, hvorfor hans Venner gjerne sagde, at Videnskabsmændene og de Lærde kunde, naar Bibliothekerne vare lukkede, søge Oplysninger i Collines Kjolelommer, et Bibliothek, der altid var aabent for Læsere.

Imod Sædvane indeholdt Collines Kjolelommer for Øieblikket ikke Andet end et Bind i Qvart af Bayle, et Værk om de metaphysiske Kræfter i tre Bind, et Bind af Condillac, to af Swedenborg og Popes „Om Mennesket". Da han havde taget sit Lomme-Bibliothek til sig, tillod han Rodolphe at tage Kjolen paa.

„Vent lidt," sagde denne, „den venstre Lomme er meget tung; Du maa have glemt Noget i den."

„Ja, det er sandt; jeg har jo glemt at tømme Lommen for de fremmede Sprog," og han trak frem to arabiske Grammatiker, en malajisk Ordbog og en chinesisk Roman, der var hans Yndlingslecture.

Da Rodolphe kom tilbage, traf han Marcel spillende „Nærmest til Væg" med Femfrancsstykker — i et Antal af tre. I første Øieblik stødte Rodolphe den Haand tilbage, som Vennen rakte ham — han tænkte sig en Forbrydelse.

„Lad os skynde os!" sagde Marcel, „vi har de 15 Frcs — nu skal Du høre, hvordan. Jeg traf hos Medicis en Antiqvitetssamler. Da han saa min Mynt, lod han til at skulle faae ondt, det var den eneste, der manglede i hans Samling. Han havde sendt Bud i alle Lande for at faae dette Hul stoppet, og nu havde han opgivet Haabet. Da hán derfor havde undersøgt min Carlovinger, varede det ikke et Øieblik, førend han bød mig 5 Frcs. Medicis stødte mig i Siden og blinkede med Øinene; han mente: vi deler Beneficen, saa byder jeg over, og saa naaede vi 30 Frcs. Jeg gav Jøden 15, og her er Resten. Lad nu kun vore Gjæster komme! vi skulle forbause dem. — Hvad er det! Du holder sort Kjole."

„Ja, det er Collines," og da han tog efter sit Lommetørklæde, rev han en lille manschurisk Bog op, der var glemt i Lommen for de fremmede Sprog.

De to Venner gave sig nu flux ifærd med Anordningen. Atelieret blev pyntet op, der blev gjort Ild i Kaminen, en Ramme til et Maleri blev i Mangel af Lysekrone hængt op i Loftet med Voxlys, en Skrivepult blev anbragt midt i Værelset for at tjene til Tribune for Talerne, og umiddelbart foran den stillede man den eneste Lænestol, der var bestemt for den indflydelsesrige Kritiker; paa Bordet lagdes alle de Digtsamlinger, Romaner og Feuilletoner, hvis Forfattere vilde hædre Festen med deres Nærværelse. For at forhindre enhver Collision imellem de forskjellige Grene af Literaturen blev Atelieret delt i fire Dele, der bleve betegnede med Placater:

Digtere.	Romantikere.
Prosaikere.	Classikere.

Damerne skulde have Plads i Centrum.

„Men her mangler Stole," bemærkede Rodolphe.

„Hør," sagde Marcel, „der staaer Bænke ude paa Trappen. Om vi plukkede dem!"

„De plukkes!" og Rodolphe gik paa Rov efter de andre Beboeres Bænke.

Klokken slog 6. Begge Vennerne gik ud for at spise til Middag i al Hast, men vendte snart tilbage for at tænde Lysene i Salonen. De bleve selv fuldstændig blændede.

Klokken 7 kom Schaunard med tre Damer, der havde glemt deres Diamanter og deres Hatte hjemme. Den Ene havde et rødt Shawl paa med sorte Pletter; hende anbefalede Schaunard særlig til Rodolphe.

„Det er en meget distingueret Dame," sagde han; „en Englænderinde, som har maattet emigrere, da Stuarterne bleve styrtede. Hun lever stille og beskedent af at give Timer i Engelsk. En af hendes Forfædre har været Cantsler under Cromwell, efter hvad hun siger. Du maa være pæn imod hende, ikke dutte hende for meget."

Paa Trappen lod sig nu høre en Mængde Trin; det var de Indbudne, der kom. De lode til at blive høiligen forbausede over, at der var Ild i Kaminen.

Rodolphes sorte Kjole passerede foran alle Damerne og kyssede dem paa Haanden med kongelig Anstand. Da der omtrent var kommet en Snes Personer, spurgte Schaunard, om ikke „en Omgang" af en eller anden Art vilde være paa sin Plads.

„Ligestrax," svarede Marcel; „vi vente blot paa den indflydelsesrige Kritiker for at tænde Bruleau'en."

Klokken 8 vare Alle komne, og man begyndte paa Programmet. Mellem hvert Nummer blev der budt Forfriskninger om — man har aldrig rigtig faaet at vide, hvoraf de egentlig bestode.

Omtrent Klokken 10 viste der sig en hvid Vest; det var den indflydelsesrige Kritiker. Han blev der kun en Timestid og var meget sober med, hvad han nød.

„Mine Herrer!" sagde han til de to Venner, idet han tog Afsked, „Deres lille Festlighed er charmant."

Klokken 12 fandtes der ikke mere Brænde, og det begyndte at blive koldt, hvorfor de af de Fremmede, der sade ned, trak Lod om, hvem der skulde kaste sin Stol i Kaminen.

Klokken 1 var hele Selskabet paa Benene ɔ: alle Stolene vare forsvundne. Dette gjorde dog intet Skaar i den elskværdige Munterhed, der hele Tiden havde hersket. Man havde intet Uheld at beklage, naar undtages en Flænge i Collines Kjoleskjøde for de fremmede Sprog og et Ørefigen, som Schaunard havde tildelt Cantslerens Ætling.

Denne mærkværdige Soirée var i lang Tid Gjenstand for Quarterets Omtale. Phémie, den lille Farverske, der havde været Festens Dronning, pleiede at sige til sine Veninder, naar hun talte om den:

„Det var overordenlig flot! Du kan tænke Dig, der var Voxlys, min søde Pige."

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen**. — J. Cohens Bogtrykkeri.

Kone, som sad og bad i et Hjørne af Værelset, kom henimod mig og sagde hviskende:

„De søger ogsaa efter Officieren? Men han har ikke været her — han er naturligvis ombord i sit Skib. Hvad er det, De vil have, der skal være tilstødt ham? Her er ingen vilde Dyr hos os, og Tyve og Røvere findes her heller ikke; her er kun smaa, fattige Huse og ikke Andet."

„Han kunde være styrtet ned fra Skrænten."

„Han, den bedste Voltigeur og Fodgjænger, man nogensinde har seet, og som kjendte hver Sti saa godt. Nei, han falder ikke — det kan passe sig for smaa Børn saadan som den Lille paa tre Aar forgangen Aar —" og den gamle Kone begyndte paa en meget alvorlig Historie, som jeg dog ikke havde Tid eller Lyst til at høre, hvorfor jeg uden videre forlod hende.

Hun kaldte mig tilbage for at sige mig:

„Tag Dem godt iagt paa Veien, hvis De ikke kjender den nøie. Vil De ikke have denne Lygte med?"

Jeg tog Lygten og gik med Marescat, som forgjæves havde søgt Oplysninger, da Alle sov her paa Stedet. De vare først komne sent tilsengs, og Dagen gryede næppe. De vagthavende Toldbetjente fandt vore Eftersøgelser latterlige og meningsløse og bade os om ikke at forstyrre dem med Skrig eller Kalden, da det jo var aldeles resultatløst.

Jeg tænkte ligesom de, at Pasquali uden Grund var bleven forskrækket, men at han, naar det blev Dag, nok vilde være beroliget. Ikkedestomindre vilde jeg dog fortsætte mine Undersøgelser, men Marescat var meget udmattet. Da vi havde gaaet en halv Times Tid, opfordrede jeg ham til at hvile sig i et forladt Skilderhus. Selv gik jeg videre. Taagen fra den foregaaende Dag havde fortættet sig, og mine Undersøgelser vare derfor ikke meget sikre. Men jeg gik videre. Solen var imidlertid staaet op, og jeg kunde nu orientere mig bedre. Stedet, paa

hvilket jeg befandt mig, var i høi Grad uhyggeligt. Vegetation var der ingen af, og rundtom var jeg omgiven af steile Klipper. Ikke en Fugl engang havde søgt Ly paa dette gyselige Sted. Jeg stod stille for ligesom at snappe efter Veiret.

Da jeg saa mig ret om paa denne sørgelige Plet, fik jeg pludselig Øie paa Noget, der lignede en mørk Hue. Jeg ilede derhen, og da jeg kom nærmere, saa jeg, at det var en blaa Hue med Guldtresse om af det Slags, som Søofficiererne benytte.

Han maatte altsaa være her et Sted. Han var faldet eller maaske styrtet ned fra en af disse Klippeaase. Paa engang fik jeg Øie paa ham, han laa lige nedenfor den steileste Klippe nær ved Strandbredden paa en fin Sandbund med Ansigtet vendt imod Himlen. Jeg glemmer aldrig den Rædsel, der betog mig ved at see denne unge, livsfriske Yngling, der havde al Ungdommens Ild inde og var saa stolt af sin Livskraft, ligge der udstrakt som et dødt Legeme med gustent Aasyn og de store Øine aabne. I et saadant Øieblik seer man skarpt og hurtigt. Jeg lagde Mærke til hver lille Forandring, som Døden havde medført i hans Ansigt.

Den snart brune, snart rosenrøde Kreds, der syntes at gjøre hans Øine større, naar han var i Bevægelse, var helt forsvunden; over hans Træk var der en mild Ro, som man ellers sjelden saa.

Det Første, jeg gjorde, var at overbevise mig om Dødens Tilstedeværelse og derefter at efterspore Aarsagen. Der var ikke et Brud, ikke et Saar paa hele hans Legeme, hvorimod hans Hænder vare meget forrevne og Neglene næsten borte. Han havde længe holdt sig paa en Klippekant, inden han var faldet ned i Vandet, thi han var ikke slaaet eller myrdet, men druknet.

Næppe havde jeg overbevist mig om alt dette, førend jeg kaldte med høi Stemme, og Marescat svarede mig, hvorpaa jeg gav mig ifærd med at forsøge paa at bringe ham tillive, skjøndt uden ringeste Haab; Døden

Tilskueren.

Nr. 32. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 10de September.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ℛ 8 ß Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Den Usynlige.

Hel tidt jeg havde gjæstet deres aandrige Hjem —
Hvor var det muligt andet? tilbunds jeg kjendte dem.
Da nævner mig tilfældig den lille Emil
Sin egen Tante Lise, som jeg Intet kjender til.

Hun boede der i Huset, og hun sysled' med de Smaa
Og var en Fredens Engel — det kunde jeg forstaae;
Halvskjult hun sad i Krogen, og i Hu det mig randt,
At jeg dog havde skimtet Den, jeg nu skued' grant.

Og jeg gi'er mig til at spørge, men mærker det snart,
At, skjøndt hendes Saga kan fortælles i en Fart,
Saa er der dog bestandig saa et Suk, saa et Smil,
Som gjør, at ingen Saga vil rigtig slaae til.

Den milde Luftning hvisker saa dæmpet, saa tyst,
Men Stormskyen raaber, og man kjender dens Røst;
Og Regnen sig forkynder paatrængende, med Gny,
Men Duggen kysser Blomsten saa fordringsløs, saa bly.

I Skygge selv — nu ved jeg det — har hun dog Solens Magt,
Naar over Husets Lykke sig Skyer har lagt;
Og naar i Lykkens Solskin det laa blændende hvidt,
En himmelsk Palmeskygge hun kasted' paa det blidt.

Hvor tidt var det ei siden, som holdt hun paa min Arm,
Naar falsk for mig sig aabned' Ærgjerrighedens Karm!
Hvor tidt har ikke dæmpet det lydt fra min Mund:
O, var jeg blot usynlig, usynlig som hun!

g. t. d.

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Under disse Forhold blev Hertugen af Brunsvigs berygtede Manifest bekjendtgjort i Paris. Ligesaa vist som Vilhelm Ferdinand ikke selv var Ophavsmand til dette af Mallet Dupan redigerede Actstykke, der truede Franskmændene med Død og Brand, hvis de vovede at krumme et Haar paa Ludvig XVIs Hoved, ligesaa afgjort er det, at den gamle Feltherre havde modsat sig dets Offentliggjørelse lige til det Yderste. Gironden syntes ikke længer at have noget Valg; thi de fremmede Souverainers Trudsler traf ligesaa vel den som Jacobinerne. Men alligevel hengik der en kort Tid, inden en vis formel Enighed kunde opnaaes indenfor Partiets egen Sphære. Imidlertid voxede daglig Gjæringen blandt Sansculotterne. De Fødererede fra Brest vare nylig ankomne, og de retfærdiggjorde Rygtet om deres vilde Frihedsfølelse. Nu indtraf omtrent syvhundrede Lastdragere, Havnearbeidere og Matroser fra Marseille. Disse lidenskabelige Mænd fra Middelhavets Bredder gave deres revolutionaire Stemning et mægtigt Udtryk i Marseillaisens Toner, der samtidigen aandede den høieste Harme over de svundne Aarhundreders Tyranni og den dybeste Vemod over de tidligere Slægters Ulykke. I Charenton modtoges de med en begeistret Velkomsthilsen af Danton og Barbaroux. For at hædre dem bleve de indbudte til en stor Banquet paa de elysæiske Marker. Deres bitre Følelser mod den kongelige Familie ytrede sig i lidenskabelige Skaaltaler, og Festen kom til at ende med et sørgeligt Optrin, idet der nemlig udspandt sig et blodigt Slagsmaal mellem Marseillanerne og nogle royalistiske Nationalgardister, som havde forsamlet sig i Nærheden. Ludvig XVI udtalte ved denne Leilighed i Egenskab af Nationens Overhoved for sidste Gang sin Dadel; men paa samme Tid fordrede otteogfyrretyve Sectioner enstemmigen hans Afsættelse. Sectionen Mauconseil tilkjendegav dette Forlangende paa den stærkeste Maade og erklærede ligefrem Kongen for en Landsforræder. Den uberettigede Mistanke, at de allierede Monarchers Manifest var udgaaet fra Ludvig XVI selv, blev nu almindelig i Paris og førte med Kæmpeskridt henimod Katastrophen. Gironden fulgte med Strømmen. Den opgav i det sidste Øieblik, tvungen af Nødvendigheden Ludvig XVIs Sag, men ogsaa kun hans; thi enkelte af dens Medlemmer troede paa Kongedømmets Mulighed. Disse smigrede sig med at kunne bevare Thronen for Dauphin, i hvis Mindreaarighed de da selv vilde føre Regeringen. Medens Pétion skulde stilles i Spidsen for det paatænkte Regentskabsraad, vilde de fordele Ministeriets vigtigste Poster mellem Roland, Servan og Clavière. Philosophen Condorcet skulde, ifølge disse Planer, ansættes som den unge Konges Opdrager. Hvor utroligt det end synes, at slige Tanker, saaledes som Forholdene nu stillede sig, kunde opstaae hos Mænd, der ellers med sværmerisk Henrykkelse havde erklæret sig for Republiken, saa bleve de dog i Virkeligheden udtalte. Men til Girondinernes Ære skal det bevidnes, at de ikke Alle billigede dem. Vergniaud godtgjorde med Overbevisning og Vægt for sine Partifæller, at nu maatte Thronen falde, ikke for at opbygge en ny, men for at bortveire Kongedømmet i Almindelighed. Frankrig, erklærede han, kunde for Fremtiden ikke antage nogen anden Statsform end den republikanske, og til dennes Virkeliggjørelse fordrede han Indkaldelsen af et Nationalconvent. Vergniaud trængte igjennem med sine Anskuelser og vandt idetmindste tilsyneladende hele Gironden for dem, om det end ikke lykkedes ham at oprykke de monarchiske Tendenser med Roden af alle dens Tilhængeres Sjæl. Girondinerne sluttede sig saaledes, hvad Ludvig XVIs Afsættelse angik, oprigtigt til Jacobinerne, men med det rene Demokraties Forkæmpere opnaaede de ikke og søgte ei heller at opnaae den mindste Enighed om Formen for Statsstyrelsen, naar Thronen var omstyrtet. Gi-

---

saa søgte jeg af Pasquali at faae at vide, hvad han mente om hende, og hvad han havde bestemt.

„Min Ven!" sagde Pasquali, „lad hende blive hos mig; hun skal være min Alderdoms Støtte. Du vil sige, at jeg endnu har langt tilbage, inden jeg behøver nogen Støtte, og at denne Støtte endda ikke er videre solid. Nama kan vel ikke gjøre stor Nytte i en Ungkarlehusholdning, men hendes Hjerte er saa godt, hun er saa opofrende, saa blid og saa smuk, at min Hr. Gudsøn, naar Alt kommer til Alt, kunde gjøre det, der var værre end at ægte hende. Jeg troer forresten, at han selv har tænkt derpaa, thi han er ikke hendes Broder mere, end jeg er det, og det ved han godt selv."

Efter denne Samtale opsøgte jeg La Florade ombord. Han var meget forandret. Hans Haar vare blevne tyndere, og hans Øine havde ikke gjenerholdt deres mærkværdige, colorerede Omkreds, der gav dem et saa brændende Udtryk. Han var mere bleg, men hans Skjønhed var ædlere og mere alvorlig. Han havde faaet sine Kræfter igjen, men hans Nerver fik ham til at lide endnu hver Dag, og han beskjæftigede sig meget med sig selv og sin Sundhed som en Mand, der elsker Livet, men troer paa Muligheden af at miste det. Han blev meget glad ved at see mig, takkede mig i de kjærligste Udtryk og talte længe med mig om sin Nervesvækkelse. Om Marquisen talte han meget lidt; det var øiensynligt, at hans Følelser for hende havde tabt sig. Han viste megen Interesse for min Lykke; men langtfra at være skinsyg paa den syntes han tvertimod at glæde sig over at være undsluppet en Lidenskab, der nær kunde kommet ham saa dyrt til at staae, og hvis Følger havde været saa skjæbnesvangre for hans hele Organisme.

„Ved Du, at jeg stedse lider af en haabløs Søvnløshed. Altid staaer denne døde Kvinde for mig; Tanken om hende knuger mig med Centnervægt og gjør mit Aandedrag besværligt. Bliver det ved, saa kommer jeg til at tage min Afsked fra Tjenesten."

„Ti blot stille! jeg forbyder Dig at tænke paa Noget."

„Imod min Villie anstrenger jeg mig for at erindre mig Alt. Se blot, hvor Sveden springer mig ud af Panden. Nama ved det, og hun lader mig ikke søge; jeg føler mig lettet, naar jeg seer klart. Lad mig da sige Dig — siden det nu falder mig ind — ja, hin Dag talte jeg med Marquisen — har hun ikke sagt Dig det?"

„Hun har sagt mig det, nu erindrer jeg det."

„Og Du ved, hvad hun betroede mig?"

„Nei, og jeg troer heller ikke, at hun har betroet Dig Noget."

„Jo. — Jeg kom for at tale rent ud til hende, thi hun var ene, og jeg følte mig modig. Der er Dage i Ens Liv, der synes En gunstige, og som ofte ere de alleruheldigste. Hun lod mig ikke tale for mig selv, thi da jeg gav hende en begeistret, lidenskabelig Skildring af min Kjærlighed, af Ægteskabets Troskab og Sikkerhed, afbrød hun mig med de Ord: „Ja, De har Ret! saaledes elsker jeg netop min Forlovede, og saaledes vil jeg bestandig elske ham." — „Min Gud! hvilken Forlovede?" spurgte jeg bestyrtet. Hun tog da op af sin Lomme et Visitkort med Dit Navn og rakte mig det med et grusomt, et rædselsfuldt kvindeligt Smil. „Behold det!" sagde hun; „vis det til Madame Estagel fra mig, og giv hende Ringen tilbage, hvis ikke, anseer jeg Dem ikke for en hæderlig Mand."

Jeg troede først, at det var en Historie af La Florade, men pludselig erindrede jeg mig en Omstændighed, som jeg ikke tidligere havde tænkt paa at forklare mig. Da man havde opsamlet La Florades Hue og flere andre Gjenstande, som han havde tabt i Faldet, havde man tillige bragt mig et Visitkort med mit Navn, som jeg vidste, at jeg ikke havde havt med mig den Dag. Jeg vidste tillige, at jeg ikke havde givet Nogen af det Slags Kort, da jeg lige havde faaet dem fra Paris. Marquisen var den Eneste, jeg havde vist dem, da hun muligen vilde lade sig gjøre nogle efter denne nye Model.

Ved at erindre mig dette følte jeg en nervøs Trækning i hele Kroppen;

vonden istemte nu Sectionernes Raab og sendte Mairen Pétion til den lovgivende Forsamling, hvor den i Communens Navn lod ham fordre Kongens Bortfjernelse fra Regeringen og Sammenkaldelsen af et Nationalconvent. I Samklang med denne Fordring optraadte nu Brissot som Lafayettes Anklager, skjøndt de Tolvs Comitée for faa Dage siden havde forsvaret ham, men til Girondens og Jacobinernes Forbauselse satte Feuillanterne og Centrum ved forenede Kræfter Generalens Frikjendelse igjennem. Det var den sidste, heldige Kraftanstrengelse af Kongedømmets tro Tilhængere; det var et Lysglimt af Lykken, lige førend den høieste Ulykke indtraf for dem. Men dette uventede Udfald af Afstemningen indgjød Jacobinerne den Overbevisning, at Ludvig XVI aldrig vilde blive afsat ved parlamentariske Midler, og den gjenopfriskede Girondens Vrede mod Feuillanterne. Opstanden stod nu for Døren. Natten mellem den niende og tiende August bevæbnede Befolkningen i Forstæderne sig for under Santerres og Westermanns Anførsel at angribe Tuillerierne. Stormklokkerne lød; Larm af Kanonvogne og Heste opfyldte Gaderne; Generalmarchen sloges overalt i Sectionerne. St. Antoine, Jacobinernes og Cordeliernes Clubber vare Opstandens tre Midtpunkter. Før Opbrudet traadte Danton ved Fakkelskin frem for Marseillanerne og erklærede, at Ludvig XVI havde besluttet i denne Nat at fylde Staden med Mord og Brand. „Brunsvig," sagde han, „har i sit Manifest truet med ikke at lade Sten paa Sten tilbage af Paris. Vi ville derimod fuldstændigt ødelægge det Slot, i hvilket man elsker og længes efter dem, der hige efter at dræbe os. Ingen Skaansel mere mod den forræderiske Konge, ingen Barmhjertighed mod hans afskyelige Hustru, der opfylder sin Ægtefælle med sit eget Raseri! Vi ville idag ikke, saaledes som ved Bastillens Bestormelse, vinde en Seir til Fordel for Lafayette og en foragtelig Forsamling, men det Udbytte, vi opnaae, skal denne Gang komme Folket tilgode. Idag vil Nationen under Lynild og Torden forkynde sin Magt. Den Rædsel, som vi udbrede, vil efterlade sig uudslettelige Spor. Efterverdenen skal sige, at Franskmændene have den tiende August vidst at frigjøre sig for Trældom og Elendighed. Bryder op for at ummliggjøre Mordet paa Eders Familier og for at undgaae Fremmedherredømmets Aag og Skjændsel! Vore Hære paa Grændserne skulle ikke prøve en saa stor Kamp som vi. Men vor Seir vil føre til flere lykkelige Kampe. Til Vaaben! til Vaaben!" — Saaledes forberedtes den Dag, da tyvetusinde Sansculotter overvældede Tuileriernes syvhundrede Forsvarere, og da Ludvig XVI som en Flygtning maatte ile til den lovgivende Forsamling, for der at anraabe om Beskyttelse for sig selv og sin Familie. I faa Timer blev Kongedømmet omstyrtet, og en ny, skjæbnesvanger Æra oprandt over Frankrig. —

En Anathema,

udtalt af en human, men alvorlig Mand af engelsk Herkomst.

Man vil formodentligt antage mig for en Fusentast eller i al Fald dog for en Spøgefugl, der vil have Menneskeheden til Bedste, naar jeg fortæller, at jeg engang har truffet en Mand, en ældre Mand paa henved 60 Aar med graae Haar og Bakkenbarter af samme Farve, med store Briller paa Næsen og en Krave med store, meget smudsige Læg — idet jeg nævner denne gamle Mands Krave og med det Samme aldeles uden Omsvøb tillægger den denne for en Krave høist skandaløse Egenskab: Smudsighed, da er det ikke desto mindre med al Respect for denne ældre Mands vistnok høist respectable og stræbsomme Vadskerkone, hun, der i sit Ansigts Sved og med tyndslidte Fingre saa ofte søgte at vindicere hine Kraver et med deres Stilling i Samfundet — som hvidt Lintøi — mere overensstemmende og i det Hele taget mere æsthetisk Epitheton! hvad denne Mands Kravers Urenlighed angik, da kunde som sagt hans Vadskerkone med koldt Blod vadske sine varmtblodige Hænder, thi hun havde ingen Skyld, nei! Grunden til hin høist uforsvarlige Urenlighed maae vi søge i denne ældre Mands overdrevne, ja ligefrem upassende Brug af hin sindrige Transformation af den i Flensborg og Vestindien frodigt voxende Tobaksplante, hin Transformation, som vi kalde for Snus, ja, jeg siger overdrevne og ligefrem upassende Brug! Ingen maa derfor troe, at jeg vil dictere Love angaaende det Qvantum Snus, D'Hrr. Snusere bør consumere, i den Henseende lader jeg naturligvis Enhver have frie Hænder eller rettere Tommel og Pegefingre, det faaer at blive en Sag imellem de Herrers respective Næser og Daaser, og jeg skal vel vogte mig for at lægge min Næse derimellem, men den Priis, ovenomtalte gamle Mand tog sig hvert andet Minut, denne Priis var stadig omtrent 2 à 3 Gange større, end hans Lugteorgans iøvrigt temmelig voluminøse Pakleiligheds Volumen tillod det, hvoraf den naturlige Følge blev, at der hvert andet Minut blev tildelt hine ofttere berørte Kraver en deres oprindelige Renhed ødelæggende Douche, en Douche, der ikke blot var et øiensynligt Svineri, men en ligefrem Fornærmelse imod den dygtige Vadskerkone, der havde tvættet Kraven og, da dette Svineri tillige tydelig aabenbarede en hensynsløs Ringeagt for Snustobakken som saadan, ikke mindre en Fornærmelse imod alle andre, hæderlige Snusere, der tiltænke deres Næse et vist, lad det kun være et stort Qvantum, men tillige tildele den dette, og imod alle driftige Snusfabrikanter omkring i hele Landet; thi naar denne aldrende og hensynsløse Mand daglig af en tobaksfaucebesingret Ungersvend paa Vestergade tilkjøbte sig for 4 Sk. Snus, da tør jeg roligt paastaae, at hans Næse i det Allermindste blev pudset af for Snus for 2 Sk., en Afspudsning, der aabenbart viste, hvad jeg nyligt har vist, at det maatte vise. Naar jeg taler om tobaksfaucebesingrede Ungersvende, specielt paa Vestergade, da maa jeg, for ikke at blive misforstaaet, hurtigt bemærke, at hint lange Adjectiv langtfra skal udtrykke nogen Haan mod slige prægtige Ungersvende, tvertimod! jeg sympathiserer meget med enhver Ungersvend i Tobaksudsalg, men særlig med dem af Arten, der have Tobaksfauce paa Fingrene, da dette Præparat, anbragt netop der, altid er mig en sikker Borgen for deres uafladelige Flid i deres Herres Urtegaard, en Flid, der, idet den ophjælper Skraatobaksfabricationen herhjemme, tillige staaer i det smukkeste Forhold til Industriens Opkomst her i Danmark — men, lad mig ikke blive anklaget for Vidtløftighed, altsaa, for at komme til Sagen: Man vil maaskee antage mig for en Fusentast eller i al Fald dog for en Spøgefugl, der vil have Menneskeheden til Bedste, naar jeg her fortæller, at jeg har hørt en ældre Mand paa henved 60 Aar med graae Haar og Bakkenbarter af samme Farve, med store Briller paa Næsen og en Krave med store, meget smudsige Læg — Grunden til denne Urenlighed er jo nu ikke længere Læseren ubekjendt — naar jeg altsaa fortæller, at jeg har hørt denne Mand med storartet Ugenerthed, ikke blot høit og tydeligt udtale, men haardnakket paastaae, at Côtelette og Camenadeben vare Et og det Samme, naar blot undtages, at der var Ben ved det Sidste.

Man gjøre sig ret klart, hvad Talen her dreier sig om!

Her tales ikke om Fricadeller eller Plukfisk eller andre lignende, complet ligegyldige Retter, nei her tales om den uforlignelige, den udødelige Côtelette, her tales om den Ret, som Ludvig den Femtende med Rette var stolt af at kunne tilberede, af at kunne fremtrylle, her tales om den Ret, som Kongen for alle Kogekunstnere, den geniale Beauxmets (hans Pseudonym; hans rigtige Navn erindrer jeg desværre ikke for Øieblikket) gjorde sig til af at være den Eneste i sin Tidsalder, der forstod at tilberede, og det er denne Ret, om hvilken jeg har hørt hin ældre Mand med de graae Haar o. s. v. med cynisk Raahed udsige, at den var det Samme som Camenadeben, naar der blot blev taget et Ben fra dette.

Hører I det, alle I Kogekunstens Heros'er, alle I côtelettefrembringende Konger og Keisere?

Côtelette skulde være Camenadeben ÷ et Ben, og Camenadeben ÷ et Ben skulde være Côtelette; Côtelette + et Ben skulde være Camenadeben, og Camenadeben skulde være Côtelette + et Ben!

Hele Forskjellen mellem Côtelette og Camenadeben skulde altsaa beroe paa et Ben til eller fra.

Her stimuleres i Sandhed Tanken af Dialectikens spillende Braad!

Men hin gamle Mand, hvis Signalement vi jo nu kjende, kan ikke i fuldt Alvor have sagt det, men des større er hans Forbrydelse.

O! af en Mand, der saa haardnakket spilder Snus paa sin Kraves store Læg og med det Samme viser den soleklareste Ringeagt for den dygtige Fabrikant, der har tilvirket al den spildte Snus, og for den hæderlige og flittige Vadskerkone, der har renset Kraven, af et saadant Misfoster kan man vente Alt, men en

---

250

men jeg afviste ethvert phantastisk Haab. Hvad beviste det Andet end, at Marquisen, der var oprørt over Zinovèses Besøg og vred paa La Florade eller maaske tvivlede paa sin egen Kraft og var nærved at vakle ligeoverfor ham, havde straffet en Ufandhed med en anden? Hun havde foregivet et Ægteskab mellem sig selv og mig; thi vel var hun en Engel, men hun var dog ogsaa Kvinde, og derfor vilde hun nok lade den lide noget, som havde ladet hende lide saa meget.

Jeg vilde nu have La Florade til at tie, men han bad mig saa bønlig om at faae Lov til at tale.

„Siden Du har gjengivet mig Livet, saa lad mig dog ogsaa leve lidt, og lad mig huske, at jeg er et Menneske og intet Dyr. Vid da, at denne Marquisens Aabenhed pludselig gjengav mig min Fornuft. Jeg respecterer maaske ikke tilstrækkelig Kvindedyd, fordi jeg ikke absolut troer paa den, men jeg troer paa Kjærligheden, og derfor respecterer jeg den; jeg har aldrig følt mig fristet til at forraade en Ven, der var lykkeligere end jeg, naar han fortjente sin Lykke. Aabent og ærligt bad jeg Marquisen om Forladelse, men hun lod, saa om hun ikke vidste, hvorfor. Jeg svor hende til, at jeg vilde bringe Ringen tilbage og gik ogsaa til Baou-Rouge. Jeg var meget bedrøvet, jeg græd i Skoven, græd som et Barn, og der spildte jeg to Timer — to Timer, som jeg vil fortryde hele mit Liv igjennem. Var jeg kommen til Toldstedet to Timer før —"

„Nu, Du har Intet at bebreide Dig. Den skrækkelige Beslutning var udført allerede tidligt om Morgenen."

„Ligegyldigt! Jeg føler Samvittighedsnag. Hvorfor tog jeg den Ring? Hvorfor havde jeg skrevet til Nama, og hvorfor har jeg gaaet skjødesløs og tabt dette Brev?"

„Du ved alle disse Smaating? Hvem har dog fortalt Dig dem? Jeg holdt dem skjulte."

„Hvem der har fortalt mig dem? — nu erindrer jeg det — det var Zinovèses Mand."

255

lagde ham engang i mine Arme og sagde: „Nu kan jeg døe uden Frygt for hans Fremtid, og derfor vil mit Liv være mig langt dyrebarere, og De skal aldrig komme til at see en Sky paa min Pande."

Af Hensyn til sin Søn vilde Fru d'Elmeval ikke gifte sig igjen, før hendes Enkestand havde varet langt over den almindelige Tid. Ægteskabet blev fastsat at skulle fuldbyrdes i Slutningen af Efteraaret, og vi bleve da enige om at tilbringe en Del af Sommeren med Baronen hos en af mine Slægtninge i Auvergne og Resten paa Marquisens Gods i Bretagne.

Jeg vilde dog ikke forlade La Florade uden først at have faaet ham fri for den nervøse Spænding, som han led af, og som truede med at blive langvarig. Da jeg derfor havde været en Maanedstid sammen med Baronen og Marquisen hos min Familie, lod jeg dem reise alene til Bretagne, hvorimod jeg begav mig tilbage til min Patient for at see, hvorledes han nu befandt sig.

Frøken Roque havde ikke villet forlade sin Broder, førend han var istand til atter at gjøre Tjeneste. Hun vedblev at boe paa Landstedet Pasquali, medens man var ifærd med at opbygge hende en ny Bolig i Nærheden af la Seyne. Ethvert Spor af det forrige Landsted Roque var forsvundet.

Frøken Roque havde grædt meget, da Marquisen reiste, men hun havde bedet om at maatte blive hos Pasquali, der behandlede hende som en Datter, da han først havde seet, hvor fortræffelig en Sygevogterske hun var, og da jeg kom, græd hun endnu mere og bad om stedse at maatte blive der. Da Marquisen udtrykkelig havde anmodet mig om ikke at overlade Nogetsomhelst til Tilfældet med Hensyn til den unge Pige,

saadan ryggesløs gammel Krabat vil næppe heller Nogen forarge sig over, at man med frygtelig Indignation betegner som en gammel, graahærdet Synder.

Han var aldeles ædru og kan altsaa ikke skyde sig ind under den høist formildende Omstændighed: utilregnelig Tilstand, og han havde heller ikke Delirium tremens; jeg maa ile med at tilføie, at jeg nærer en altfor rodfæstet Respect for en respectabel Delirium tremens til, at jeg ikke øieblikkelig skulde have berettet et saa interessant Curiosums Tilstedeværelse; jeg skulde da aldrig have omtalt hin gamle Mands Vandalisme, jeg vilde have blottet mit Hoved, thi Guden var nær.

Men, som sagt, han havde ikke Delirium tremens, og dog fortalte han med kjæphøiet Utaalelighed, at Camenadeben, denne plebeiiske Svinefode, som enhver Kjøkkendulle paa over 20 Aar kan sammenkladske til største Fornøielse og Tilfredsstillelse for nøisomme Spækhøkeres smagløse Tunger, at saadant Tøieri var Et og det Samme som Côtelette.

Ludvig den Femtende, den elegante Ludvig den Femtende, skulde have beskjæftiget sig med Tilberedelsen af Noget, der kun ved et Ben adskilte sig fra hint, alle smaa Spækhøkergastronomers Fællesgods, Ludvig den Femtende, den aandrige Ludvig den Femtende skulde have kaldet Tilberedelsen af sligt Rufkomsnusk for en Kunst, Ludvig den Femtende, den franske Ludvig den Femtende, skulde have været stolt af at være Dilettant i en saadan Kunst!

O, du gamle, graahærdede Synder!

Naar han endda ikke havde vidst bedre, saa kunde man vel være bleven forfærdet over en saa grandios Uvidenhed, og man maatte have beklaget den gamle Ignorant, hvis forspildte Liv, det havde været bedre, han aldrig havde levet, men det er jo øiensynligt, at han med himmelraabende Frækhed udtalte sine, al Kogekunst omstyrtende Maximer trods bedre Vidende og Overbevisning, og derfor kunne vi, selv om det maaske vil forekomme en eller anden blødhjertet Sjæl haardhjertet af os — o nei, det kan, det bør det ikke kunne — derfor kunne vi ikke undlade at bringe hans tredsindstyveaarige Ørens afskyelige Trommehinder til med gyselig Rædsel at vibrere ved vort fordømmende Udraab:

„O, Du gamle, graahærdede Synder!“

Men min Læser! idet Du har gjort min Forbandelse til Din og derved givet den tusindfoldig Styrke — jeg gaaer nemlig ud fra, at foruden Abonnenterne et Par Andre gjøre mig den Ære at læse dette — har du tillige faaet et bestemt Krav paa at lære at kjende de nærmere Omstændigheder, under hvilke hin aldrende Mand lagde sin totale Immoralitet for Dagen. Jeg forstaaer Din Begjærlighed, gode Læser, jeg anerkjender Dit Krav, og jeg iler med at fyldestgjøre det, iler saameget mere, som Din Videbegjærlighed jo er overordenlig smigrende for den beskedne Fortæller.

Det var omtrent for en Maanestid siden, at jeg en Aftenstund, da jeg ikke havde noget Egentligt at bestille, men slentrede omkring i Gaderne, lod mig friste af den listige Treenighed etsteds nede i Compagnistræde: Café, Billard og Beværtning, der kom tilsyne i vinkende Transparent paa tre Skilte i tre Vinduer, idet nemlig denne Treenighed saavel i det Enkelte som i sin Helhed tilnærmelsesvis lod mig ane et Himmerige.

Efter at have tilegnet mig en Plads i dette Himmerige og for klingende Sølv og skrattende Kobber tiltusket mig for 5 Sk. Café, for 8 Sk. Billard og for 4 Sk. Beværtning og saaledes nydt lidt af alle de Goder, som dette Elysium frembød, saa blev jeg opmærksom paa tre Gjæster henne i den ene Ende af Stuen, der sade sammen om et lille Bord.

Han, den Ryggesløse, Pennen vægrer sig ved nærmere at betegne, var den Ene.

De to Andre vare tilsyneladende høist agtværdige Medlemmer af den kjøbenhavnske Borgerstand; som det senere viste sig, drev den Ene en lille beskeden Handel med holstenske Sild, Ræddiker, Kartofler og Pindebrænde og kaldte sig derfor Vildthandler, medens den Anden ernærede sig christeligt og levede af Vrag, da han var Dykker.

Efterat disse to i nogen Tid havde udbredt sig en Del over deres forskjellige Handel og Vandel og underholdt den gamle Mand med flere derhenhørende Ting — den Gamle sad nemlig tildels taus og hørte til paa en meget sømmelig, og med hans senere Optræden høist uoverensstemmende Maade, — saa gik den Ene over til at drøfte den grønne Sæbes umiskjendelige Fortrin fremfor den hvides, medens den Anden kom ind paa Veirligets Gebet og dettes malicieuse Indflydelse paa hans Ligtorne. Midt under de forskjellige Forsøg, de hver især gjorde, paa at faae den Gamle til at interessere sig for deres respective Themata, reiste denne sig op, kaldte paa Værten og udtalte den Formel:

„Tre og en halv!“

Det var omtrent de første Ord, jeg havde hørt af hans Mund, og de talte Noget til hans Fordel; endnu havde han jo ikke gjort Skandale.

Det vil maaske ikke være min Læser ganske klart, hvorledes Udtalelsen af hin Brøk kan tale til en Mands Fordel, og dog er dette eller kan dette være Tilfældet.

Ved „Tre“ forstaaes tre danske Snapse, og en Snaps er en i et stort Liqueurglas opskjænket farveløs Vædske, der kaldes Brændevin eller dansk Brændevin — deraf Navnet danske Snapse —, som holder 7 à 8° Spendrup; ved „en halv“, som man, naar man seer hen til Brøken, skulde antage for det mindste, betegnes ikke desto mindre det største Volumen, da derved forstaaes en halv Flaske Hvidtøl.

Disse tre Snapse og denne halve Hvidtøl, som nu i Kraft af den udtalte Trylleformel snart viste sig paa Bordet, vare bestemte til lige Deling mellem de tre Samtalende, idet nemlig hver tog sin Snaps, til hvilken de, efterat den gamle Mand havde ønsket dem „Godmorgen“, der dog kan substitueres ved et udtalt „Velgaaende“, sparsomt nippede, hvorpaa de skiftevis toge sig en Slurk Øl af det fælles Ølglas.

At denne „Boutik“, som de tre Snapse og den halve Flaske Hvidtøl blev benævnt, tilsyneladende kunde tale til den gamle Mands Fordel er indlysende, naar jeg fortæller, at Udtalelsen af Trylleformlen „Tre og en halv“ paa ethvert Værtshus maa honoreres med 10 Sk., og idet den gamle Mand altsaa udtalte hin Formel og derved gjorde sig solidarisk ansvarlig for den senere Udbetaling af den Sum 10 Sk., for ved Hjælp af den at kunne tractere de ham underholdende Bekjendte, da vil man let kunne fristes til at antage hin gamle Mand for en meget godmodig og splendid Selskabsbroder, og dog vilde man derved gjøre sig skyldig i en mageløs Feiltagelse, thi naar En af Tre har udtalt hin Formel, saa vil i de fleste Tilfælde Enhver af de andre To kort efter ligeledes udtale den, saafremt de da disponere over den Sum 10 Sk., og hin gamle Mand med de graae Haar og Bakkenbarterne af samme Farve, med store Briller paa Næsen og Kraven med de store, meget smudsige Læg, dem, han uafladelig sad og krænkede, hin gamle Mand skulde vel have vogtet sig for at udtale slige omineuse Ord, hvis han havde været i Selskab med Folk, om hvem han ikke med Sikkerhed vidste, at de commanderede over det tilstrækkelige Antal Tiskillinger.

Det var altsaa kun et simpelt Udlæg af denne gamle, udspeculerede Kamel!

Dog — lad mig ikke forfalde til Digressioner; Ingen bør med god Grund kunne beskylde mig for at være langtrukken — ligesom han sad allerbedst, fik dette gamle, sørgelige Individ den for hans Fremtid saa skjæbnesvangre Ide, at han var sulten, hvorfor han bestilte en Côtelette. Denne Bestilling var jo naturligvis i og for sig meningsløs, da en Côtelette øiensynlig umuligt kunde see Dagens Lys nede i Compagnistræde; imidlertid — det var en Vildfarelse, som havde faaet Hævd der som i saa mange andre Stræder, og det ville vi derfor ikke bebreide ham; der er saamæn nok endda!

Foranlediget af hin Bestilling tillod Dykkeren sig at underrette sine to Selskabere om sin specielle Forkjærlighed for „Camenadeben“.

„Camenadeben!“ udbrød den Ulykkelige, „Camenadeben! det er jo lige det Samme som Côtelette.“

Paa en beskeden og sømmelig Maade forsøgte de to Andre at overbevise ham om denne græsselige Vildfarelse, men Intet kunde bringe denne gamle Forstokkede til at indrømme det Absurde i hans Paastand.

„Hele Forskjellen er, at der er Ben ved Camenadeben, ellers er det Hip som Hap!“

Ecce homo! ɔ: sikken gammel Æsel!

Qvasi-Côteletten kom.

„Se, dette er nu Côtelette,“ sagde han, den gamle Slubbert, idet han gav sig ifærd med den, „men var der nu Ben ved, saa var det begribeligvis Camenadeben.“

Pludselig opdager Vildthandleren et lille Ben og beretter triumpherende dette.

„Hvad for Noget!“ brølede Øderen, som dette jo egentlig maatte være ganske ligegyldigt, „er der Ben ved, saa har jeg jo faaet Camenadeben, og jeg bad om Côtelette!“

„De søgte vel at bevæge hende til at frigjøre sig for hans Indflydelse?“

„Nei. Jeg har sagt til hende: Min kjære Yvonne! De bør forlade denne Egn, men vi ville følge Dem, han og jeg. Han, der elsker Dem, vil ikke kunne lade være med at hellige Dem sit Liv, og jeg for mit Vedkommende vil faae min Part af Lykken blot ved at see Deres Lykke, som jeg for en stor Del tør betragte som mit Værk. Begge ere I mine bedste Venner, mine Adoptivsønner og mine Arvinger — hvorfor da skille to Væsener ad, som saa øiensynligt ere hinanden værd? Jeg har jo sagt Dem, at De, saasnart De traf en Mand, der havde Hjertet paa det rette Sted, uden Betænkning burde sige til ham: „Dig ofrer jeg mit Hjerte og mit Liv!“ Denne Mand er her, og han tilbeder Dem, skjøndt han troer, han har skjult det saa godt, at Ingen aner det. Imorgen skal han kjende Deres Hemmelighed, thi jeg vil fortælle ham Alt — saa! vær dog rolig; spring blot ikke ud af Vinduet, men lad os heller gaae hen til Yvonne, saa kan De faae at see, om det er La Florade, hun elsker.“

De Følelser, hvormed jeg hørte disse Ord, kunne ikke beskrives. Et Øieblik troede jeg næsten, jeg vilde blive gal; jeg turde ikke tænke paa min Lykke. Jeg frygtede for, at jeg ikke skulde være den værd. Jeg maatte see Yvonne for at blive overbevist af hende om, at det ogsaa var sandt, hvad Baronen havde fortalt mig.

O! hvor var hun ikke stor, da hun med simple Ord talte om sine Følelser. Hvor smukt vidste hun ikke at fjerne den pinlige Følelse af min underordnede Stilling, og endnu den Dag idag staaer hun i mine Øine ligesaa høit over mig som dengang. Hun er mere fuldkommen, bedre, klogere end alle Andre. Jeg har dog aldrig ment, at hendes Fødsel var et Fortrin, som min Stolthed kunde føle sig pirret af, eller at hendes Formue paa nogen Maade kunde bidrage til vor Lykke. Jeg har heller aldrig næret nogen Frygt for, at jeg ikke skulde kunne elske hendes Søn tilstrækkeligt. Jeg kan ikke skille dem fra hinanden i min Kjærlighed. Hun

„Du har altsaa seet ham?“

„Ja i Skoven. Da hans Kone var død og hans Børn sendte til Tamaris, søgte han mig — Zinovèse havde sagt kort, førend hun døde: „Hævn Dig selv og hævn mig!“ og den Ulykkelige troede, at det var hans Pligt — han er en Mand, og han følte sin Tillid forraadt, han følte Fornærmelsen, som aldrig kunde udslettes. Han satte mig Stævne til Midnat paa Toppen af Cap Sicier, og til den fastsatte Tid ventede jeg ham efter at have vanket om hele Aftenen som en Afsindig.

Han kom, men Pasquali søgte mig. Overalt blev der kaldt paa mig, og Estagel selv havde maattet lede Eftersøgelserne. Han lod mig holde mig skjult og vente, til vi kunde være ene. Jeg ventede, og omsider Klokken 2 traf vi hinanden paa hin Skrænt, som Du kjender. „De har ingen Vaaben,“ sagde han, „og jeg har heller ingen taget med. Jeg vil ikke have, at der skal opvækkes Mistanke om Drab. Bryst mod Bryst ville vi kæmpe om hinandens Liv. Vi have ofte prøvet Kræfter, og vi ere omtrent af samme Styrke. Her paa Randen skal det være, og den, der styrter ud, har Lov til at rive den Anden med sig. Partiet er alvorligt, men det er lige for Begge.“

Jeg var nødt til at tage imod Betingelserne, og desuden var jeg saa træt af Livet i det Øieblik, at jeg slet ikke brød mig om at gjøre Indsigelser. I Begyndelsen vilde jeg lade mig dræbe, men som Mand af Ære vilde Estagel ikke gjøre Brug af sine Kræfter, førend han følte mine kæmpe imod. Tre Gange tog han mig saa for at opægge mig til Selvforsvar, og hver Gang satte han mig ned igjen. Tilsidst satte jeg mig til Nødværge i Haab om, muligen at faae ham under mig og saaledes bringe ham til at bede om Naade — umuligt! Badede i Sved og aandeløse standsede vi et Øieblik. Estagel lod mig puste ud, thi selv syntes han ikke at trænge dertil, og efter en 5—6 Minuters Forløb, de forekom mig som en Evighed, sagde han med sin rolige Stemme: „For sidste Gang altsaa!“

Og nu gav han sig til at hundse den skikkelige Vært med de rædsomste Bebreidelser, Bebreidelser, der maatte ramme denne saa meget desto tungere, som de fra hans Standpunkt jo vare aldeles uforskyldte, Bebreidelser — o nei, vi ville kaste et Slør over denne forsmædelige Scene, men idet vi kaste dette Slør, ville vi, ønskende os Stentors eller en eller anden Overcommandersergeants malm- og kraftfulde Organ, af vore Lungers fulde Kraft, og idet vi løfte en Flig af Sløret, tiltordne hin gamle, rygges-, princip- og hensynsløse Snuser:

„O, Du gamle, graahærdede Synder!“

S. V.

V.

Mademoiselle Musette.

Mademoiselle Musette var en smuk Pige paa tyve Aar, som, kort efter at hun var kommen til Paris, var bleven det, som de smukke Piger blive, naar de ere i Besiddelse af en nydelig Figur, meget Coquetteri, nogen Ærgjerrighed og aldeles ingen orthographiske Kundskaber. Efterat hun i lang Tid væsenlig havde bidraget til Fornøielsen ved Aftengilderne i Quartier Latin, hvor hun med en Stemme, der var meget frisk, om end ikke altid ganske correct, havde sunget en Mængde landlige Rundsange, der forskaffede hende hint Navn, under hvilket hun senere blev feiret af Rimenes allerfineste Tracteurer, forlod hun pludselig Gaden la Harpe for at dukke op i Quartier Bredas elegantere Saloner, hvor hun snart blev en af de første „Løvinder“ for det glade Aristokrati.

Mademoiselle Musette dannede dog en Undtagelse mellem de Kvinder, blandt hvilke hun færdedes. Af Naturen var hun instinctmæssig elegant og poetisk som alle Kvinder, der i Sandhed ere Kvinder; hun elskede Luxus og alle de Nydelser, som den kan forskaffe; hun nærede en brændende Begjærlighed efter Alt, hvad der var smukt og udmærket; hun var en Datter af Folket, men hun vilde have fundet sig tilrette midt i den kongeligste Pragt. Mademoiselle Musette, der var ung og smuk, vilde aldrig have sluttet sig til nogen Mand, der ikke ligesom hun selv var ung og smuk. Man saa hende engang afslaae de prægtige Tilbud, der bleve hende gjorte af en Olding, der var saa rig, at han kaldtes Chaussée-d'Antins Peru, og som vilde have anbragt en Guldskammel for hendes Fødder. Intelligent og aandrig som hun var, havde hun Modbydelighed for Tosserne og de Enfoldige, hvad Alder, hvad Navn og hvad Titel de end havde.

Det var en brav og en smuk lille Pige, denne Musette, som i sin Kjærlighed gjorde Halvdelen af Champforts berømte Aphorisme gjældende: „Kjærligheden er en Udvexling af tvende Phantasier.“ Aldrig havde derfor hendes Kjærlighedsforbindelser været ledsagede af disse skandaleuse Handeler, der skjæmme det nymodens Galanteri.

Men omend disse hendes Phantasier vare levende og stærke, saa vare de dog sjeldent saa langvarige, at de hævede sig til Lidenskabens Høide. Denne capricieuse Ustadighed i Forbindelse med det lidet Hensyn, hun tog til deres Pung, med hvem hun stod i Forbindelse, bevirkede en mærkværdig Omskiftelighed i hendes Livsomstændigheder, der uafladelig vexlede mellem Wienervogne og Omnibusser, første Salsetager og Kvister, Silkekjoler og Mousselins ditoer.

O, Du fortræffelige Pige, Ungdommens poetiske Personification, med det muntre Smil og den jublende Sang! med det følsomme Hjerte, der slog for hele Menneskeheden! O, Mademoiselle Musette! man maatte have Alfred de Mussets Pen for værdigt at kunne skildre Din lystige, sorgløse Flugt over Ungdommens blomstrende Stier — forvist! han vilde gjort Dig udødelig, ifald han som jeg havde hørt Dig synge en af Din Hjemstavns landlige Rundsange med Din søde, falske Stemme! —

Da Mademoiselle Musette engang stod i Forbindelse med en ung Embedsmand, som meget forekommende havde overanvortet hende Nøglen til sin Fædrenearv, havde hun vænnet sig til en Gang om Ugen at give Soiréer i sin hyggelige, lille Leilighed i Gaden la Bruyère. Disse Soiréer lignede de fleste andre parisiske Soiréer kun med den Forskjel, at man altid morede sig hos hende. Var der ikke tilstrækkelig Plads, saa satte man sig paa Skjødet af hinanden, og det kunde ogsaa stundom hænde, at eet Glas maatte benyttes af et Par. Rodolphe, der var en Ven af Musette, og som aldrig blev Andet end en Ven — hvorfor ikke, var der Ingen af dem, der egentlig vidste — bad hende om Tilladelse til at indføre sin Ven, Maleren Marcel, en meget talentfuld ung Mand, for hvem Fremtiden var ifærd med at væve den akademiske Kjortel.

„Værs'artig!“ sagde Musette.

Den Aften, de skulde hen til Musette, gik Rodolphe op til Marcel for at hente ham. Han var just ifærd med at gjøre sit Toilet.

„Hvad for Noget!“ udbrød Rodolphe, „vil Du vise Dig i Selskabet med couleurt Skjorte?“

„Saarer det Anstandsfølelsen?“ spurgte Marcel ganske rolig.

„Om det saarer den! — Blodigt, Ulykkelige!

„Men for Fanden!“ sagde Marcel og saa paa sin Skjorte, der var prydet med en Hob af Vildsvin, der bleve forfulgte af Hunde, Altsammen paa blaa Grund; „jeg har ingen andre. Aa hvad! jeg tager en Flip paa, og saa knapper jeg „Methusalem“ helt op i Halsen, saa seer man slet ikke Lintøiet.“

„Skal Du have „Methusalem“ paa?“

„Guderne vil det saaledes, og min Skræder deler deres Beslutning; forresten maa jeg sige Dig, at der er kommet nye Knapper i den og en fin Fløilskrave.“

„Methusalem“ var ganske simpelt Marcels Kjole; han kaldte den saaledes, fordi den var Garderobens Senior. Den var syet efter sidste Mode for fire Aar tilbage og var af Farve grøn, men ved Lys, paastod Marcel, at den ganske saa ud som sort.

Efter fem Minutters Forløb var Marcel paaklædt, og han var udstyret med den mest fuldendte slette Smag, man kunde ønske sig — en complet Malersvend, der skulde i Selskab!

Udgivet og forlagt af F. W. Thomsen. — J. Cohens Bogtrykkeri.

Vi begyndte igjen. Nu følte jeg, at det var Alvor. Tænk Dig en saadan Kamp paa en Klippeslade, som kun er to Fod bred. Den naturlige Selvopholdelsesdrift og Kjærlighed til Livet gav mig Kraft, og jeg klamrede mig til ham.

Det var det, han ventede paa, for saa at støde mig ud over Skrænten uden Barmhjertighed og uden Samvittighedsnag og uden at bryde sig det Ringeste om, hvad der blev af ham selv. Hvorledes det gik til, at jeg ikke rev ham med mig, ved jeg ikke. Jeg fik fat et Sted — hvordan, forstaaer jeg ikke. Jeg vilde ikke skrige, og jeg skreg ikke, men jeg følte, at min Modstander lænede sig ud over Klippen og saa ned efter mig, formodentlig for at see, om jeg kunde døe uden Feighed. Tilsidst kunde mine blødende, udmattede Hænder ikke holde mig længer, jeg forudsaa Alt med en fortvivlet Koldblodighed. Jeg vidste, at jeg hang over en Afgrund, men at jeg, hvis jeg ikke stødte imod et Klippestykke, maaske kunde falde i Vandet. Jeg faldt i Vandet og blev bedøvet i det første Øieblik, men Vandets Friskhed livede mig op. Længe svømmede jeg om i det skrækkeligste Mørke. Jeg stødte imod Klipper, som den tykke Taage forhindrede mig i at see. Pludselig mistede jeg Besindelsen, og jeg ved ikke, hvorledes jeg naaede Strandbredden. Vinden blæste fra Kysten, men den maa være sprunget om, dog — jeg ved kun, at uden Dig vilde jeg ikke længere være i Live.“

Saasnart La Florade havde endt denne pinlige Beretning, udstødte han flere halvkvalte Skrig og væltede sig i Sengen; han troede, at han bestandig kæmpede med Bølgerne, og han kom ikke til sig selv igjen, førend han følte Namas Arme omkring sig. Nama forlod ham hverken Nat eller Dag, hun ilede til ved hans Skrig og overøste ham med Taarer og Kjærtegn, som bedre beroligede ham end alle mine Lægemidler.

Nama elskede i sin Uskyldighed endnu bestandig denne Mand med et Slags Fanatisme. Hun havde Intet at bebreide ham, Intet at indvende imod ham. Hun magnetiserede ham paa en Maade og fik ham lullet

i Søvn ved sin utrættelige Blidhed. Uden at være sig det bevidst gav han efter for den unge Piges paa engang uskyldige og heftige Natur, der var gaaet op i hans, udenat hun selv vidste af det.

Da han var bleven beroliget, skyndte jeg mig til Baronen, men næppe havde jeg sagt et Par Ord, førend jeg manglede Mod til at spørge videre.

„Hvad er det, Du vil?“ spurgte han; „hvad vil Du vide?“

„Jeg syntes, at De, førend alt dette hændtes, vilde have fortalt mig Noget fra Fru d'Elmeval, visse Ting, — der vare foregaaede mellem hende og La Florade. La Florade er vel ikke endnu helbredet, men udenfor al Fare. Han troede sig forskudt, og som Læge kommer jeg for at spørge Dem, om det er Tilfældet, hvis ikke, vil hans Helbredelse kunne paaskyndes, naar jeg kan trøste ham med det Modsatte.“

„Hør engang,“ sagde Baronen, idet han stivt betragtede mig med de Øine, der stundom kunde see saa blidt og kjærligt paa En, „hvor har Du faaet den Ide fra, at Marquisen nogensinde skulde have tænkt paa La Florade? Har hun selv sagt Dig det, eller skulde jeg have sagt det?“

„Ja, De har ladet mig det forstaae.“

„Aldrig. Jeg har blot spurgt Dig, hvad man kunde vente af et saa vildt Hoved. Han kunde enten være en stor, dyb Charakter eller en ren Ubetydelighed, men han er hverken det Ene eller det Andet. Han er et Brushovede. Troer Du da ikke, at Marquisen ligesaavel som jeg kunde gjennemskue ham?“

„Hun græd, da Zinovèse kom for at see hende, hun græd meget, det forsikrer jeg Dem. Hun vilde flye ham, men hendes Hjerte var nærved at briste.“

„Den stakkels Dame!“ sagde Baronen leende. „Det er vel sandt, at hun græd; hun græd endogsaa, da jeg var sammen med hende. Men ved Du, hvad jeg sagde for at tørre disse Taarer? Gjæt ngang!“

Tilskueren.

Nr. 33. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. Søndagen den 17de September. Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ꝶ 8 ß Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. 1865.

En Skeptiker.

Hans Barndomsliv var lyst og klart og skjønt,
Hans Aand var frisk, men ikke af de stærke;
Hans rette Livcouleur var Lysegrønt,
Men mørke Farver siden blev hans Mærke.
Thi alt som Ung han vænned' Øret til
Med Tro at lytte til hver skeptisk Sætning,
Og derfor kom hans Salighed paa Spil
Og tog hans Liv en høist usalig Retning.

Han skued' med en Christens frie Blik
Med Haab og Tro mod Lyset i det Høie,
Men Lyset blinded', og en Skade fik
Det stirrende, det tillidsfulde Øie.
Da svandt i Mulm, hvad før han havde seet.
Forført af Aandrighedens falske Huldre
Forladt han stod — han kaldte sig Athlet,
Da han et Intet bar paa sine Skuldre.

Og hvert et Ideal, han fordum saa
Ja! som en skjøn og himmelsk Aabenbaring,
Han aldrig senere fik Øie paa,
Da først han pukked' paa sin Livserfaring. —
Saa styrede han frem foruden Savn,
Foruden Plan, hvoraf saa tidt han praled',
Foruden Maal og Med — han naaede Havn,
Men Havnen, det var — Galehospitalet.

V. K.

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

Denne Afhandlings egentlige Emne tillader ikke nogen udførlig Skildring af Begivenhederne den tiende August. At forsøge en saadan vilde ikke blot være et overflødigt Arbeide, da Revolutionens store Forfattere alle have belyst dem fyldestgjørende, men det vilde tillige være dumdristigt, naar der tages Hensyn til Michelets aandrige og glimrende Fremstilling af Kampen i Monarchiets Dødstime. For vort Formaal her maa det være tilstrækkeligt at dvæle i Korthed ved Udbyttet af den blodige Bevægelse; vor Opgave byder os kun at betragte de nye Magter, som svang sig i Høisædet, og paavise Girondens Forhold til dem. Det bør da særlig fremhæves, at der ved Midnat havde dannet sig et nyt Communeraad, som af egen Magtfuldkommenhed bortjog det gamle og opslog sit Sæde paa Hovedstadens Raadhus. Denne selvskabte Autoritet, som talte Danton, Billaud Varennes og Robespierre blandt sine Medlemmer, bar et afgjort jacobinsk Præg. Den rev i et Nu den høieste Statsmyndighed til sig og tvang alle andre offentlige Institutioner til ufravigelig at følge det af den betegnede Spor. Communeraadet drog uophørlig den ivrigste Omsorg for at sikre Opstanden et heldigt Udfald; thi Schweizerne ved Tuilerierne vare beredte til de yderste Anstrengelser for at opretholde Thronen. Det stevnede derfor Mandat, der commanderede den omkring Slottet opstillede Nationalgarde, for sig. Han mødte, blev irettesat for sin royalistiske Tænkemaade og dræbtes af et Pistolskud, som skjult affyredes mod ham. Bryggeren Santerre, en af Jacobinernes Heroer, traadte i den faldne Mands Sted. Mandats Død udslukkede den sidste Gnist af Haab i Ludvig XVIs Bryst; den redningsløse Konge flygtede til den lovgivende Forsamling, hvis Medlemmer allerede havde været samlede fra Kl. 2 om Natten. Monarchen troede her at kunne finde Beskyttelse og Frelse; men han skulde snart erfare, at Demagogerne havde revet Lovens Spir ud af Hænderne paa Nationens Repræsentanter. Herredømmet var i denne Time fuldstændig gaaet over til Communeraadet, og Legislativen begyndte samtidig den elendige Skintilværelse, der til evig Tid har brændemærket den. Medens Jacobinerne fra Raadhuset udstedte tordnende Befalinger til de i Slotsgaarden kæmpende Sansculotter, sade Girondinerne raadvilde i „Manège du Roi" og afviste med frygtsomme Blik Indenrigsministerens indtrængende Anmodning om at lade en Deputation fra Folkerepræsentationen begive sig til Kamppladsen, hvor den skulde paabyde en Vaabenstilstand. Da Kanonskud og Geværsalver, blandede med de Døendes Skrig, drønede i Gaderne, satte Gironden med tilsyneladende stoisk Ro Spørgsmaalet om Negerhandelens Afskaffelse paa Dagsordenen i Legislativen. Saalidet var dette Parti skikket til at handle; i den Grad overlod det i disse afgjørende Øieblikke de styrende Tøiler til Jacobinerne. Med ængstelige Miner betragtede Gironden og den i en Skrivers Loge indespærrede Kongefamilie hinanden. I en mørk Spænding imødesaae begge hvert kommende Minut; thi trindt omkring Salen feirede Ødelæggelsesraseriet sin Fest. Snart veg dog Uvisheden for de bestemte Kjendsgjerninger. Endnu medens Mængden stred mod Tuileriernes sidste, afmægtige Forsvarere, traadte en Deputation fra det nye Communeraad frem for de frygtsomme Folkerepræsentanter. Den bar tre Bannere med Paaskriften: „Fædreland, Frihed og Lighed!" Dens Medlemmers Ansigtstræk vidnede om en vild, ophidset Stemning, og dens Ordfører fordrede i et kort, bydende Sprog Kongens Afsættelse. — Nogle Afsendinge fra den kæmpende Mængde erklærede samtidig, at man ikke vilde slukke den Tuilerierne paasatte Brand, førend Dethronisationen var fuldbyrdet. Communeraadets Fordring efterfulgtes af faa Øieblikkes Taushed. Da reiste Vergniaud sig og stillede i et kjækt, beaandet Foredrag tre Forslag, der afgave et udmærket Bevis for den Snildhed og Behændighed, hvormed Gironden stedse vidste at gribe Initiativet, omend Udholdenheden og Kraften til at gjennemføre en Tanke manglede Partiet. Han foreslog Kongens midlertidige Suspension, Udnævnelsen af en Lærer for Kronprindsen og endelig Indkaldelsen af et Nationalconvent. Vergniaud benyttede saaledes det kritiske Tidspunkt til i en hurtig Vending

i det Øieblik Du i Sandhed opofrer Dig for en Kvinde, ville Dæmonerne ogsaa høre op med at bebreide Dig Din Fortid."

La Florade greb min Haand og trykkede den med Varme, og vi gik samlede tilbage til Tamaris. Der forlod jeg ham, hvorpaa jeg ilede ned til Bacu-Rouge, hvor jeg traf Corporalen iførd med at beskjære de Træer, som prydede Indgangen til hans Hus.

„Nei, jeg glemmer ikke min Ed," sagde han, da han havde hørt mig. „Og selv om den gode Dame ikke havde faaet mig til at sværge, saa gjorde selve min Handling mig altfor ondt dengang til, at jeg skulde gjentage den. Jeg er ikke ond, og dengang jeg troede, jeg havde dræbt Officieren, ventede jeg blot paa at faae min Hustru begravet for at dræbe mig selv ogsaa. Gud vilde, at han skulde komme sig igjen, og jeg vil ikke sætte mig op imod Guds Villie."

Han bad mig komme indenfor. Overalt var der net og renligt. De to Smaapiger vare pænt klædte og saae godt ud. De bleve ikke længere kuede af nogen Frygt. Jeg gjorde deres Fader en Compliment for deres friske Udseende.

„Der kan De see," sagde han med et Suk, „det er to gode Smaapiger. — Hvor man dog kan være lykkelig, naar man vil lade sig nøie med, hvad Gud vil give En!"

Han omfavnede sine Døtre — nu var der jo Ingen, der vilde foreholde ham, at han forkjælede dem. Skjøndt han saaledes paa en Maade følte sig lykkelig, mindedes han dog bestandig sit Tab.

Da jeg kom tilbage til Tamaris, kom Pasquali mig imøde.

„Du er en brav Fyr," sagde han til mig, „og Du fortjener Din Lykke. Min Gudsøn har nu talt til den lille Nama og faaet hendes Ord. Nu kan Du godt reise. Din bedste Belønning for alt det Gode, Du har gjort os, er jo dog at komme tilbage til vor kjære Marquise."

Jeg omfavnede den brave Mand og begge de Nyforlovede. Marescat

ledsagede mig til Toulon, hvor jeg rørt tog Afsked med ham, thi ogsaa han var en brav og hæderlig Mand.

Hun er nu min Hustru. Hvad kan jeg vel sige mere end dette ene Ord, der indbefatter al min Lykke, min Tro og min Hæder i denne Verden. Paul er vort Livs Velsignelse, og vore Formuesomstændigheder bidrage ogsaa til min Lykke, idet de tillade mig at udøve mit Kald og tilbyde min Hjælp uden andet Vederlag end Taknemmelighed.

---

at tilfredsstille Alle. Ved Forslagene om Conventets Sammenkaldelse og Afsættelsen fyldestgjorde han baade Jacobinernes og sine egne Fordringer; ved at foreslaae Indsættelsen af en Opdrager for Ludvig XVIs Søn troede han at kunne holde en Udvei aaben for den lille Del af Gironden, der, som anført, endnu ikke fuldstændig havde opgivet Kongedømmet. Legislativen antog Vergniauds Forslag og forvandlede dem øieblikkelig til Decreter. Gironden greb nu, efter dens Leders Forbillede, den gunstige Leilighed til at sikre sig Indflydelse paa Tingenes videre Gang. Efter Brissots Tilskyndelse fjernede Forsamlingen strax Ministeriet, og ifølge Guadets Forslag bestemte den, at enhver uplettet femogtyveaarig Franskmaud, der ikke befandt sig i noget Tyendeforhold, skulde kunne vælges til Deputeret i Nationalconventet. Saaledes var Augustdagens store Gjerning fuldført. Thronen var sønderbrudt, den kongelige Familie førtes som Nationens Fanger til det middelalderlige Templetaarn, og Forhallen til Republiken stod aaben.

Kongedømmets Kuldkastelse var væsenlig Communeraadets og Dantons Værk; men ikke destomindre havde Gironden ved sin parlementariske Færdighed og en snild Benyttelse af Forholdene vidst at sætte sig i Besiddelse af den høieste udøvende Magt, idet nemlig dens udprægede Tilhængere Roland, Clavière, Servan, Lebrun og Monge indtraadte i Ministeriet. Dette skulde nu under Navnet: „den udøvende Commission" styre Frankrig i Forening med den lovgivende Forsamling, der havde erklæret sig permanent. Men ingen af disse Autoriteter formaaede dog at gjøre sig gjældende overfor det daadskraftige, jacobinske Communeraad. Dette støttede sig paa Hovedstadens otteogfyrretyve bevæbnede Sectioner, der stode rede til at lyde dets Bud og bragte snart Girondinernes Anseelse til at vakle ved at overdrage Justitsministeriet til Danton, som optog Collot d'Herbois og Robespierre i sit Raad. Dantons kæmpemæssige Energi forenede sig med Robespierres listige Beregning af Omstændighederne for at lede Frankrig videre frem ad Revolutionens blodige Bane. De nærede en hemmelig Frygt for en royalistisk Opstand, der som en hævnende Nemesis skulde komme over Hovedet af Ophavsmændene til den tiende August. Lafayette bidrog især til at befæste og udvikle Mistænksomheden hos dem; thi han gjorde ved Efterretningen om Thronens Fald et Forsøg paa at føre sin Hær mod Paris. Men Skrækken for Jacobinerne var allerede i Departementerne saa stor, at Ingen vovede at følge den behjertede Mand, der da som en Flygtning maatte forlade sit Fædreland. Baade Ministeriet og den lovgivende Forsamling maatte, skjøndt modvillig, bøie sig for dem og virkeliggjøre deres Planer. I Form af Petitioner rettede Robespierre sine Anmodninger til Legislativen; men hans Andragender, som bleve fremførte med et slebent Smil om Læberne, vare det Samme som en uafviselig Befaling. Syv Dage efter Opstanden viste han sig for Nationalforsamlingens Skranker og androg paa Oprettelsen af en Domstol, der skulde straffe alle de Forbrydelser, som vare begaaede mod Friheden siden Rigsstændernes Sammentræden. For at give sit Andragende større Vægt anklagede han samtidig Forsamlingen for Ligegyldighed mod den nationale Sag, og Følgen var, at Decretet om det første Revolutionstribunal strax blev udstedt. Man tilbød Robespierre Forsædet, men med falsk Beskedenhed svarede han, at hans menneskekjærlige Følelser ikke tillod ham at beklæde et saa strengt Dommerembede! Dette Tribunal skulde snart i Forening med Communeraadets „Aarvaagenhedscomité" (comité de surveillance) gjøre Vilkaarlighed og Rædsel til Rettesnor for sin Fremfærd. Imidlertid indløb fra Krigsskuepladsen foruroligende Efterretninger, der bleve et Middel for Jacobinerne til paany at ophidse Sectionernes Forbitrelse mod Kongedømmets skjulte Tilhængere og de fredeligtsindede Borgere. Hertugen af Brunsvig førte, omtrent en Maaned efter Manifestets Udstedelse, en preussisk Hær ind over Frankrigs Grændser og indtog Fæstningen Longwy efter et Bombardement, som varede i femten Timer. Det første franske Blod var saaledes udgydt af en Fjende, der i Tilfælde af Seir havde truet Pariserne med Ødelæggelse og Død. Preussernes Fremrykken bragte Hovedstaden i en frygtelig Gjæring og satte Communeraadets Medlemmer i en overordenlig Virksomhed. Jacobinerne talte med Sikkerhed om en Forbindelse mellem Fjenderne og Royalisterne og ophidsede Sansculotternes revolutionaire Lidenskab til blodigt Vanvid. Danton og Aarvaagenhedscomitéen udkastede da i Fællesskab den skrækkelige Plan at lade de Borgere, der vare mistænkte for royalistisk Tænkemaade, nedsable i Hurtighed. Han udtalte hyppig den machiavelliske Grundsætning, at det var bedre at udgyde Modstandernes Blod i Strømme paa et bestemt Tidspunkt end at lade det flyde draabevis i et længere Tidsrum. Kun ved at opflamme Massernes brændende Fanatisme, kun ved at mætte dem med Blod troede han at kunne frelse Republiken fra ydre og indre Farer; thi han lærte dem da ikke blot at gribe til de yderste Forholdsregler, men kvalte tillige enhver Medlidenhedsfølelse i den rasende Folkehobs Bryst. „Man maa indjage Royalisterne Skræk", ytrede Danton. „Der behøves blot Dristighed, Dristighed og atter Dristighed", udraabte han, „og Frankrig er reddet." Saaledes opstod Ideen til de berygtede Septembermord, der ikke alene bringe Minderne fra den tiende August til at blegne, men som ogsaa fylde ethvert følende Hjerte med unævnelig Rædsel, hos Retsvæsenets første Tjener og de Mænd, der skulde vaage over Fædrelandets Sikkerhed. Historien kjender ikke Dage, som bære en mørkere Charakter. Det var, som om alt moralsk Mod havde forladt den franske Hovedstads Borgere, der uden at løfte en Arm til Modværge lode en Skare vilde Mennesker uhindret plyndre og myrde, indtil de udmattede maatte standse. Communeraadet forbød pludselig Pariserne at forlade Staden eller Hjemmet, at kjøre eller ride paa Gaden visse Timer om Dagen. Det udsendte et Antal ubekjendte Mænd, som havde det Hverv at undersøge Familiernes Gjemmer, og hvis de fattede Mistanke til Nogen, kunde de i Communens Navn lade den Paagjældende fængsle. I Løbet af otte Dage tilintetgjorde den revolutionaire Autoritet ved disse Forholdsregler al indre Forbindelse i Hovedstaden og ligesom udslukkede alt Liv indenfor de Mure, der omsluttede ottehundredetusinde Indbyggere. Ingensinde er Agtelsen for den personlige Frihed bleven mere hensynsløst tilsidesat af nogen enevældig Hersker. Fængslingerne foregik efter saa storartet en Maalestok, at omtrent firetusinde Mennesker af begge Kjøn førtes fra deres Hjem i Natten mellem den 29de og 30te August. Hovedstadens Befolkning afventede nu, under en pinlig Uro, de Uskyldiges Skjæbne. Visse Tegn tydede hen paa en rædselsfuld Katastrophe og løftede en Flig af det Slør, der endnu hvilede over Communeraadets Hensigter. Man erholdt Kundskab om, at Politiet havde fordret et stort Antal Karrer til et ubestemt Brug, og at Arbeidere udenfor Barrièrerne vare ifærd med at grave store Grave, hvis Anvendelse ikke kjendtes. Endelig kom Søndagen den 2den September 1792. Under Stormklokkernes Klang og Generalmarchens Larm skred Communeraadets blodige Medhjælpere Kl. 2 om Middagen til den høieste Forbrydelse, den at myrde og æreskjænde uskyldige Mennesker. Medens leiede Bander besatte Fængslerne, svang elendig Væsener som Maillard og Hébert sig i Dommersædet. I Abbediet, La Force, Salpetricière og Bicêtre udaandede de ulykkelige Ofre enten dræbte af Vaabenslag eller Kartætsker. Hele fire Dage vare Vidne til Mordscenerne, der mindst bragte tusinde Fanger Døden. Communeraadet underrettede da i det lakoniske Udtryk: Paris er beroliget! den lovgivende Forsamling om Blodbadets Ophør. Ret som om den revolutionaire Autoritet havde udført en glimrende, fortjenstlig Bedrift, sendte den til Municipaliteterne og Clubberne i Departementerne en Beretning om det Forefaldne. Med et mærkværdigt Hovmod betegnede Communeraadet Mordene som en patriotisk Handling, som en nødvendig Act af Folkesouverainetetens, der burde efterlignes af hele Frankrig. Kun et forblindet republikansk Sværmeri kan søge at besmykke disse Septemberdage, end sige fremstille dem som en politisk Nødvendighed.

V.

Mademoiselle Musette.

(Sluttet.)

Hvo kan skildre de to Venners Forbauselse, da de traadte indad Porten, hvor Mademoiselle Musette boede.

Den unge Dame, som havde lagt sig ud med sin Elsker, den unge Embedsmand, var bleven forladt af ham i et meget kritisk Øieblik. Forfulgt dels af Creditorer, dels af Huseieren var der bleven lagt Beslag paa hendes Meubler, og de vare just bragte ned i Gaarden for at sælges den næste Dag. Til Trods for dette lille Uheld var det ikke et Øieblik faldet Ma-

---

„Nei, Du bliver nok rask. Men hør, hvordan staaer det sig mellem Dig og Corporalen? Har I sluttet Fred?"

„Jeg troer det, men vis derpaa er jeg ikke. Da jeg endnu var sengeliggende, lod han til at interessere sig meget for mig, men siden har jeg ikke seet ham. Jeg har rigtignok aldrig været derovre ad, men jeg skal heller ikke nægte, at en Kamp som den sidste ingenlunde vilde være mig kjærkommen."

„Han er en brav Karl. Marquisen betroede ham Alt Dagen efter, at det var skeet, og hun lod ham sværge paa, at han aldrig vilde gjentage Striden, men den Dag var han rigtignok ikke Herre over sine Ord eller Beslutninger, saa det kunde maaske være rigtigst at see, om han ikke har glemt Eden."

„Ja, Du har Ret. Gaa Du derhen, saa gjør Du mig en Tjeneste, og Du befrier mig for en af mine Ængstelser. Kunde jeg være rolig i den Henseende, saa vilde jeg bestemme mig til — ja, hvad mener Du? Der findes et Væsen, som vel ikke ganske svarer til mit drømte Ideal, men hvis Følelser for mig ere ubegrændsede, og hvis physiske Indvirkning paa mig er overordenlig. Hun virker paa mig som en beroligende Aand, og naar hun er mig nær, forsvinde alle de ængstende Phantomer. Om jeg gjorde hende til min Hustru? Maaske vilde hun blive Hersker over alle Dæmonerne, der sønderslide mit indre Væsen. Hun paastaaer, at hun besidder Amuletter imod alle onde Aander, og jeg forsikrer Dig, der er Tider, da jeg fristes til at troe derpaa."

„Een Talisman har hun," sagde jeg; „hun elsker Dig. Ægt Frøken Roque! Hun er smuk, og I ville faae smukke Børn; hun er god, og hun vil døde de sørgelige Minder; hun er uafhængig, hvad hendes Formue angaaer, og ifald Du bliver nødt til at forlade Tjenesten, vil Du i saa Henseende heller ikke komme i Forlegenhed. Pasquali holder meget af hende, og hun vil forsøde ham Livet paa hans gamle Dage. Endelig gjør Du en god Gjerning ved ikke at overlade hende til Ensomheden, og

demoiselle Musette ind at sende sine Gjæster Afbud eller at opgive Soiréen. Hun lod derimod Gaarden forandre til Salon, lagde et Gulvtæppe paa Stenbroen, ordnede Alt som sædvanlig, gjorde Toilet og indbød de øvrige Husbeboere til at tage Del i den lille Fest, til hvilken den gode Gud havde lovet at sørge for Belysning.

Ideen gjorde stormende Lykke. Aldrig havde nogen af Musettes Soiréer været mere animeret. Man dandsede og sang endnu, da Fogedens Folk kom for at hente Meublerne og Gulvtæppet og derved tvang Selskabet til at bryde op.

Musette tog syngende Afsked med sine Gjæster:

„On en parlera longtemps, la ri ra,
De ma soirée de jeudi.
On en parlera longtemps, la ri ri!“

Marcel og Rodolphe bleve ene tilbage hos Musette, der gik op i sine Værelser, hvor kun en Seng var bleven tilovers.

„Ja,“ sagde Musette, „det er nu slet ikke saa morsomt, som det seer ud til. Jeg kommer til at boe i Gjæstgivergaarden „Under aaben Himmel“. Jeg kjender godt det Sted; der trækker frygteligt!“

„O, min Frøken!“ udbrød Marcel; „var jeg en Plutus, vilde jeg byde Dem et Tempel, som skulde stikke Solomos, men —“

„Men De er ingen Plutus, kjære Ven — ligemeget! jeg takker Dem for Deres gode Villie. — Aa hvad!“ sagde hun idet hun saa sig om, „jeg kjedede mig her. Meublementet var gammelt; næsten sex Maaneder har jeg havt det. — Men hør! efter saadan en Nat pleier man stundom at spise.“

„Stundom bliver man afspist!“ bemærkede Marcel, der led af en Brandermani, især om Morgenen; saa var han grusom.

Rodolphe havde imidlertid vundet nogle Penge i Løbet af Natten i en Landsknægt, og han inviterede derfor Musette og Marcel hen paa en Restauration.

Efter Frokosten havde Ingen af dem Lyst til at gaae hjem og sove, og de bleve derfor enige om at tilbringe Resten af Dagen udenfor Byen. Da de just vare i Nærheden af Jernbanestationen, toge de med det første Tog, der gik, og kom saa til Saint-Germain.

Hele Dagen løb de omkring i de grønne Skove, og de kom først tilbage til Paris Klokken 7 om Aftenen, og det fandt endda Marcel altfor tidlig, thi han paastod, at Klokken umulig kunde være mere end $12\frac{1}{2}$, og at det indtrædende Mørke kun var en Følge af, at det var saa tykt i Veiret.

Saavel under hele Festen som under Skovtouren havde Marcel, hvis Hjerte var en Salpeterklump, som et eneste Blik kunde stikke Ild i, følt sig indtagen i Mademoiselle Musette og gjort stormende Cour til hende. Han havde været lige ved at tilbyde hende et Meublement, der skulde være endnu smukkere end det første; han havde tænkt sig Anskaffelsen deraf ved Hjælp af de Penge, han skulde have for sit store Maleri „Overgangen over det røde Hav“. Med Bedrøvelse imødesaa han derfor det Øieblik, da han skulde skilles fra Musette, som vel ikke havde gjort væsenlige Indsigelser imod, at han kyssede hende paa Haanden og Halsen, men dog blideligen havde afvist ham hver Gang, han havde villet indtage hendes Hjerte med Storm.

Da de kom til Paris, tog Rodolphe Afsked, hvorimod Marcel tilbød at følge Musette til hendes Port.

„Tillader De, at jeg gjør Dem en Visit?“ spurgte Marcel; „saa skal jeg male Deres Portrait.“

„Jeg kan ikke sige Dem min Adresse, da jeg muligen slet ikke b o e r imorgen. Men jeg skal engang besøge Dem og gjøre Deres Frakke istand, for den har et Hul saa stort, at man deiligt kunde flytte ud af det uden at betale sin Leie.“

„Jeg vil vente Dem som en Messias.“

„Ikke saalænge,“ sagde Musette leende.

„Hvor hun er yndig!“ tænkte Marcel, idet han fjernede sig. „Munterhedens Gudinde! — Jeg vil see at faae et Hul til i min Frakke.“

Han havde ikke gaaet tyve Skridt, førend han følte En slaae sig paa Skulderen. Det var Mademoiselle Musette.

„Kjære Hr. Marcel!“ sagde hun til ham, „er De en fransk Cavalier?“

„Ja, det er jeg. Rubens og min Dame! det er mit Valgsprog.“

„Saa sku min Ynk og red mig af min Kvide, ædle Sire! Den, jeg boer hos, har taget Nøglen af min Dør, og Klokken er 11 — forstaaer De?“

„Jeg forstaaer Dem,“ sagde Marcel og bød Musette Armen. Han førte hende hjem til sit Atelier, hvor hun strax faldt i Søvn, men forinden havde hun dog Kraft nok til at sige til Marcel, idet hun rakte ham Haanden: „De glemmer jo ikke, hvad De har lovet mig.“

„O Musette! yndige Pige!“ udbrød Kunstneren med bevæget Stemme, „De befinder Dem under et gjæstevenligt Tag; sov De rolig — Godnat! nu gaaer jeg min Vei.“

„Hvorfor?“ spurgte Musette med halvtillukkede Øine; „jeg er ikke bange, jeg forsikrer Dem; her er jo to Værelser, og jeg lægger mig paa Sophaen.“

„Nei, min Sopha er for haard til at sove paa; den er stoppet med Flintesten. Jeg giver Dem Husly her, og selv vil jeg henvende mig til en Ven, jeg har herovre paa den anden Side af Gangen. Det er dog det Fornuftigste. Jeg bryder ikke gjerne mit Ord, men jeg er tyve Aar, og De er atten, o Musette — nei, jeg gaaer min Vei. Godnat!“

Næste Morgen Klokken 8 kom Marcel tilbage med en Urtepotte med Blomster, som han just havde kjøbt. Mnsette havde kastet sig fuldt paaklædt paa Sengen og sov endnu. Hun vaagnede ved at høre ham og rakte ham Haanden.

„Skikkelige Fyr!“ sagde hun.

„Skikkelige Fyr!“ gjentog Marcel, „det er omtrent det Samme som Dumrian.“

„Hvorfor siger De nu Sligt? Det er ikke smukt af Dem. Istedenfor at komme med Spydigheder skulde De forære mig denne smukke Blomst.“

„Det er just derfor, jeg har kjøbt den. Er De saa god! men til Gjengjæld for min Gjæstfrihed saa syng mig en af Deres smukke Sange. Min tarvelige Kvist vil dog maaske bevare Echoet af Deres Stemme, og jeg vil kunne høre Dem endnu, naar De er borte.“

„De viser mig altsaa Døren,“ sagde Musette; „men hvis jeg nu ikke vil gaae? — Hør engang Marcel! jeg siger altid rent ud, hvad jeg mener. Jeg synes godt om Dem, og De synes godt om mig. Det er ikke Kjærlighed, men maaske er det Begyndelsen dertil. Naa! jeg gaaer ikke — jeg bliver nu, og jeg vil blive, saalænge Blomsterne, De gav mig, ikke ere visnede.“

„O Musette!“ udbrød Marcel, „de ere jo visnede alt om et Par Dage — havde jeg blot anet det, jeg havde taget Evighedsblomster!“

VI.

Pactoli Strøm.

Det var den 19de Marts — og blev Rodolphe end saa gammel som Methusalem, saa vilde han aldrig glemme hin Dag, thi det var paa denne Dag, St. Josephsdagen, Klokken 3 om Eftermiddagen, at vor Ven kom ud fra en Vexeler, hos hvem han havde hævet den Sum: 500 Frcs i klingende, courant Mønt.

Den første Brug, Rodolphe gjorde af denne peruanske Skat, der just havde fundet Vei til hans forskjellige Lommer, var den: aldeles ikke at betale noget af sin Gjæld — han havde nemlig lovet sig selv at være meget oeconomisk og slet ikke at tillade sig nogetsomhelst Extra. Han havde i den Anledning fattet forskjellige Beslutninger, og inden man tænkte paa nogen Luxus, maatte man først og fremmest have det Nødvendige fra Haanden; derfor betalte han slet ikke sine Creditorer, men kjøbte sig derimod en tyrkisk Pibe, som han i lang Tid havde spidset Munden efter — med Mundspids.

Med dette Indkjøb begav han sig hjem til Marcel, som i den sidste Tid havde skjænket ham Husly. Da han traadte ind i Kunstnerens Atelier, klingede hans Lommer som en Landsbykirkeklokke paa en stor Høitidsdag. Ved at høre denne uvante Lyd antog Marcel, at det var en af hans Naboer, der spillede paa Børsen, og som nu kom for at lade sin Gevinst beundre, og han mumlede ved sig selv:

„Der har vi igjen den Laban med hans Vittigheder. Hvis det bliver saadan ved, saa siger jeg op. Hvor er det muligt at arbeide, naar man hører denne Sølvcommers? Man fristes jo til at opgive Kunsten for at blive Grosserer.“

Og uden at ane, at det var hans Ven, Rodolphe, der var forvandlet til Krøsus, gav Marcel sig igjen iførd med sit Maleri „Overgangen over det røde Hav“, som nu var paa Staffeli snart paa tredie Aar.

Rodolphe havde endnu ikke sagt et Ord; han stod og speculerede paa et Experiment, som han vilde foretage sig med sin Ven, og tænkte ved sig selv: „Naa!

Kapitel 1.

Min Fader hed Schnabelewopski; min Moder hed Schnabelewopska; som Begges ægte Søn blev jeg født den første April 1795 i Schnabelewops. Min Grandtante, den gamle Fru v. Pipitzka, pleiede mig i min første Barndom og fortalte mig mange skjønne Eventyr og sang mig ofte i Søvn med en Sang, hvis Ord og Melodi jeg nu har glemt. Men aldrig glemmer jeg den hemmelighedsfulde Maade, hvorpaa hun rokkede med sit sitrende Hoved, naar hun sang, og hvor vemodigt da hendes eneste, store Tand, Eneboeren i hendes Mund, tittede frem. Ofte mindes jeg ogsaa Papegøien, over hvis Død hun ofte bitterlig græd. Gamle Grandtante er nu ogsaa død, og jeg er vel det eneste Menneske i hele Verden, som endnu tænker paa hendes kjære Papegøie. Vor Kat hed Mimi, og vor Hund hed Joli. Den havde megen Menneskekundskab og løb altid sin Vei, naar jeg langede efter Pidsken. En Morgen sagde vor Tjener, at den stak Halen vel meget ind imellem Benene og lod Tungen hænge længere ud af Gabet end sædvanlig, og stakkels Joli blev i Forening med nogle Stene, man bandt den om Halsen, kastet i Vandet. Ved denne Leilighed druknede den. Vor Tjener hed Prrschtzztwitsch. Man maa nyse, hvis man vil udtale det Navn rigtigt. Vor Pige hed Schwutzka, hvilket klinger noget raat paa Dansk, men høist melodisk paa Polsk. Det var en tyk, undersætsig Person med hvide Haar og blonde Tænder. Desuden løb der endnu to smukke, sorte Øine om i Huset,

hvor vi skal lee om lidt! det bliver Løier!" og han lod et Femfrancsstykke falde paa Gulvet.

Marcel saa op og betragtede Rodolphe, der var saa alvorlig som en Artikel i Revue des deux mondes.

Kunstneren tog Pengestykket op med synlig Tilfredshed og hilste særdeles nydeligt paa det, thi vel var han kun en fattig Maler, men han vidste godt at tee sig og var altid høflig imod Fremmede. Han vidste tillige, at Rodolphe var gaaet ud for at skaffe Penge; han saa, at det var lykkedes ham, og indskrænkede sig til at beundre Resultatet uden at bekymre sig om Midlerne.

Han satte sig atter til sit Arbeide og druknede videre paa en Ægypter i det røde Hav. Da han var færdig med dette Mord, lod Rodolphe et andet Femfrancsstykke falde paa Gulvet. Marcel for op som ramt af en electrisk Strøm og udbrød:

„Hvad! er der et til?"

Et tredie Stykke rullede henad Gulvet, et fjerde, et femte — en hel Quadrille af Femfrancsstykker gav sig til at dandse i Værelset.

Marcel gav tydelige Tegn fra sig paa en begyndende Sindsforvirring, og Rodolphe lo som Parterret i Théâtre-Français ved den første Opførelse af „Johanne af Flandern". Pludselig vendte Rodolphe sine Lommer, og det fabelagtigste Steeple-chase begyndte, — det var en Oversvømmelse af selve Pactolus, det var den joviale*) Guldregn hos den deilige Danaë.

Marcel stod under alt dette ubevægelig, stum og stiv. Pludselig udbrød han ligervis som i Tragedierne „Kan jeg ogsaa troe mine Øine?" hvorpaa han tilføiede, idet han greb Rodolphes Haand: „Forklar mig dette Mysterium."

„Naar jeg forklarer Dig det, vil det ikke længere være Dig et Mysterium."

„Naa! — men —?"

„Det er Frugten af mit Ansigts Sved," sagde Rodolphe, hvorpaa han samlede Pengene op og stillede dem i Rækker paa Bordet. Han traadte nogle Skridt tilbage, betragtede med hellig Ærefrygt de straalende Geledder og tænkte ved sig selv: „Nu er Tiden kommen, da jeg kan virkeliggjøre min Ungdoms Drømme."

„Der kan ikke mangle Meget i en 6—7000 Frcs," tænkte Marcel, da han saa de 500 Frcs paa Bordet. „Jeg faaer en Ide: Rodolphe skal kjøbe „Overgangen over det røde Hav.""

Rodolphe stillede sig nu i Positur, og med høitidelig Gestus og pathetisk Stemme sagde han:

„Hør mig, Marcel! Denne Formue, som jeg her lader funkle for Dit forbausede Blik, er ikke Frugten af uhæderlige Midler. Jeg har ikke solgt min Pen og mit Talent. Jeg er rig, men dydig. Ædelmodige Hænder have skjænket mig dette Guld, og jeg har svoret en hellig Ed paa, at jeg vil anvende det til derfor at vinde mig en Stilling i Samfundet. Arbeidet er den helligste af Menneskets Pligter!"

„Og Hesten er det ædleste af alle Dyrene," bemærkede Marcel. „Hvad skal nu al den Snak til? Hvor har Du faaet al den Prosa i Livet? Du har formodentlig besøgt Galeanstalten: den sunde Fornuft?"

„Fald mig ikke i Talen, og ti med Din Spot; den falder mat til Jorden for min Jernvillies hærdede Pandserserk."

„Det var nu Fortalen. Lad os nu komme til Sagen! hvad vil Du saa?"

„Hør mig! Nu, da jeg kan være forskaanet for alle smaalige, materielle Forlegenheder, vil jeg først og fremmest arbeide med Alvor. Jeg vil opgive mit vilde Liv, jeg vil gaae klædt som andre Mennesker; jeg vil blandt Andet have mig en sort Kjole, og saa vil jeg vise mig i Salonerne. Hvis Du vil som jeg, kunne vi vedblivende boe sammen, men Du maa gjøre mit Program til Dit. Den strengeste Sparsommelighed fremfor Alt. Naar vi bære os fornuftig ad, kunne vi arbeide i tre Maaneder uden Næringssorger, men en streng Sparsommelighed er en Nødvendighed."

„Ved Du hvad, min Ven", sagde Marcel, „Sparsommelighed er en Kunst, som kun de Rige forstaae sig paa. Du og jeg kjende knap nok de allerførste Elementer. Men vi kunde maaskee foreløbig anvende 6 Frcs til at faae Jean Baptiste Say's samlede Værker; han er en almindelig anerkjendt Statsoeconom. Muligen kunde vi jo lære ham Kunsten af — se, se! Du har en tyrkisk Pibe der."

„Ja, jeg har givet 25 Frcs for den."

„25 Frcs for en Pibe, og saa taler Du om Sparsommelighed."

„Ja, det er netop den sande Sparsommelighed," mente Rodolphe. „Jeg slaaer hver Dag en Pibe itu til to Sous; naar Aaret er omme, bliver det en ganske anden Sum end 25 Frcs — ser Du, det er netop den sande Sparsommelighed."

„Det har Du ganske Ret i; det havde jeg ikke tænkt over."

Klokken slog nu 6.

„Lad os skynde os med at spise til Middag," sagde Rodolphe, „jeg vil allerede i Aften begynde paa at realisere mine Planer. Apropos om Middagsmad! det falder mig ind; vi spilder hver Dag en Masse Tid med at lave Maden til herhjemme. Tid er Penge, og vi skal være sparsommelige. Fra idag af spiser vi ude."

„Ja, lige herved er der en fortræffelig Restauration. Den er rigtignok lidt dyr, men ved det, den er saa nær herved, sparer vi jo til Gjengjæld Tid."

„Vi gaaer derhen idag, men fra imorgen ville vi gjøre noget endnu mere Sparsommeligt — istedenfor at gaae paa en Restauration fæster vi en Kokkepige."

„Nei," mente Marcel, „saa maae vi heller tage en Tjener, som tillige er uddannet som Kok. Det vil medføre en Masse Fordele. Han kan børste vore Støvler, vadske mine Pensler ud, gaae vore Ærinder, og jeg vil forsøge paa at indpode ham Smag for de skjønne Kunster, saa kan han maaske ogsaa hjælpe mig med at male det Grovere. Paa den Maade spare vi mindst 6 Timer hver Dag."

„Ja, jeg har en endnu bedre Ide — men lad os komme hen og spise."

Fem Minutter efter sade de to Venner i et Cabinet for sig selv paa den omtalte Restauration, hvor de fremturede i deres Sparsommelighedshistorier.

„Nei, seer Du," sagde Rodolphe, „vi vil antage en Kvinde."

„Een Kvinde, og vi er to!" udbrød Marcel forskrækket; en saadan Sparsommelighed vil give Anledning til megen Ødselhed; vi komme saaledes til at anskaffe os et Par Knive for med det Allerførste at kunne skjære Halsen over paa hinanden. Nei, jeg holder paa Tjeneren; det giver ogsaa Anseelse."

„Naa! saa vil vi tage en Tjener; hvis han har orthographisk Begreb, vil jeg lære ham at redigere et Blad."

„Det vil kunne komme ham til Nytte paa hans gamle Dage," mente Marcel, medens han paa samme Tid regnede ud, for hvormeget de havde faaet; det var just for 15 Frcs. „Det er for meget; for Fremtiden maae vi spise begge to for 30 Sous."

„Saa faaer vi daarlig Mad, og saa skal vi spise om igjen om Aftenen; nei dette er dog mere sparsommeligt."

„Det har Du ogsaa Ret i," sagde Kunstneren halvt for sig selv, overvunden af Vennens Raisonnement. „Du har altid Ret. Skal vi bestille noget iaften?"

„Nei, vist ikke. Jeg vil hen til min Onkel; det er en brav Karl; han skal have mine nye Udsigter at vide, og han vil give mig gode Raad. Hvor vil Du hen, Marcel?"

„Jeg vil hen til den gamle Medicis for at høre, om han ikke har nogle Malerier, der skulle restaureres. — Hør! Du kunde laane mig 5 Frcs."

„Hvortil?"

„Jeg vil tage en Drosche blandt Andet; saa sparer man Tid."

De to Venner skiltes nu ad og gik hver sin Vei, men ved et særegent Tilfælde traf de kort efter sammen just paa det samme Sted, hvorfra de vare gaaede ud.

„Du traf ikke Din Onkel?" spurgte Marcel.

„Medicis var nok ikke hjemme?"

Almindelig Latter.

Imidlertid kom de dog meget tidlig hjem — næste Morgen.

*) Jupiter, Gen.: Jovis.

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Tivoli, Forestilling Kl. 4.
Alhambra, Forestilling Kl. 4.
Det kgl. Theater. Forestilling. Kl 7.
Casino. Forestilling Kl. 7.
Folketheatret. Forestilling Kl. 7.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.**
J. Cohens Bogtrykkeri.

som man kaldte Seraphina. Det var min smukke, søde lille Tante, og vi legede i Haven og belurede Myrernes Færd og fangede Sommerfugle og plantede Blomster sammen. Hun lo engang som besat, da jeg plantede mine korte Sokker i den Tro, at der vilde voxe et Par lange Strømper op deraf til min Fader.

Min Fader var den godmodigste Sjæl af Verden og længe en meget smuk Mand, med pudret Haar, en sirlig slettet Pidsk i Nakken, som ikke hængte ned, men var heftet op paa Issen med en Skildpaddes Kam. Hans Hænder vare blændende hvide, og ofte kyssede jeg dem. Det er mig, som mærker jeg endnu deres søde Duft, og den faaer mine Øine til at løbe i Vand. Jeg har elsket min Fader høit, og aldrig havde jeg tænkt mig, at han kunde døe.

Min Bedstefader paa fædrene Side var den gamle Hr. v. Schnabelewopski; jeg ved slet intet Andet om ham, end at han var et Menneske, og at min Fader var hans Søn. Min Bedstefader paa mødrene Side var den gamle Hr. v. Wlrssrnski (man maa ligeledes nyse for at kunne udtale hans Navn rigtigt), og han er malet i en skarlagenrød Fløilskjole med lang Kaarde; min Moder fortalte mig ofte, at han havde en Ven, der bar en grøn Silkekjole, rosa Silkehoser og hvide Silkestrømper, og som svingede den lille Chapeaubas som en Rasende, naar han omtalte Kongen af Preussen.

Min Moder, Fru v. Schnabelewopska, gav mig, alt imedens jeg voxede til, en god Opdragelse. Hun havde læst meget; da hun gik svanger med mig, læste hun næsten udelukkende Plutarch og har maaske forseet sig paa en af dennes store Mænd, sagtens en af Gracherne. Derfra har jeg denne mystiske Længsel efter at bringe den agrariske Lov i moderne Form. Mit Ligheds- og Frihedssind skriver sig maaske ogsaa fra hin moderlige Lecture. Havde min Moder dengang læst Cartouches Liv og Levnet, var jeg muligen blevet en stor Banquier. Hvor ofte skulkede jeg ikke som Dreng af Skole, for ensom paa Schnabelewops's smilende Enge

Heinrich Heine.

Af Hr. von Schnabelewopskis Memoirer.

Feuilleton til „Tilskueren".

Kjøbenhavn.

J. Cohens Bogtrykkeri.

1865.

Tilskueren.

Nr. 34. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. Søndagen den 24de September. Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ₰ 8 β Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. 1865.

Ved hun?

Ved hun, hvem der i mit Hjerte boer?
Mon hun læser det i mine Blikke?
Og forstaaer hun Øiets tause Ord?
Mon hun vil forstaae det — eller ikke?

Jo! hun læser det, hun kan og vil!
Hjertet er i Forbund med Forstanden;
Hendes Øie hvisker mig det til. —
Munden ved af Ingenting — som Manden.

V. K.

Girondinerne

af

Alex. Thorsøe.

(Sluttet).

Vække de blodige Septemberdage paa den ene Side den mest berettigede Afsky, fremkalde de paa den anden Side det naturlige Spørgsmaal, om Gironden, der i den franske Revolution repræsenterede Humanitetens Princip, ikke ved en eller anden heltemodig Handling forsøgte at forhindre Drabene. Men Historien maa her desværre bevidne, at Partiets Mænd, hvis Stemmer ofte med Kraft havde lydt i den lovgivende Forsamling, i disse Dage forholdt sig tause. Medens de ulykkelige Ofre førtes til Slagterbænken, debatterede Girondinerne, i den afmægtige Folkerepræsentations Skjød, Indførelsen af en ny Skillemønt, men de sendte Ingen af deres Udvalgte ud for at tæmme de vilde Banders Mordlyst. De bøiede sig lydigt for Communeraadets Foranstaltninger og løftede, skjøndt den udøvende Myndighed var bleven overantvortet til deres politiske Meningsfæller, ikke en Arm til Modværge. I dette Tilfælde formaaer selv den rolige Klio ei at holde et foragteligt Smil tilbage, navnlig, naar Tanken dvæler ved Vergniaud og Isnard; men endnu større Skjændsel rammer dog Danton og Robespierre, der, som Ophavsmænd til Begivenhederne, skjulte sig feigt, da de rædselsfulde Domme udførtes. Septemberdagenes Stormklokker ringede den lovgivende Forsamling til Graven. Som Phantomer forsvandt dens Medlemmer fra Skuepladsen; men deres Bortgang forkyndte Indtrædelsen af det store Vendepunkt, da den revolutionaire Absolutisme traadte istedenfor det gamle Monarchies Vilkaarlighed. I Legislativen havde Gironden vundet mangen Palme; den skulde nu prøve sin Styrke med Jacobinerne i det republikanske Frankrigs første Nationalrepræsentation. Men det Blod, som mod dens Villie var bleven udgydt, havde ligesaa meget svækket Girondens moralske Mod, som Communeraadets energiske Forholdsregler lammede dens Forsøg paa at lede Revolutionens rivende Strøm i et roligere Leie.

Nationalconventet, hvis Medlemmer vare valgte under den Terrorisme, som fulgte lige efter Thronens Fald, traadte sammen den enogtyvende September 1792. Dets første store Beslutning var Republikens Vedtagelse; men den Frihed, det forkyndte, skred ikke venlig og ren ind i Livet; thi den var plettet med Blod og gjemte Tvedragtens Spirer i sin Barm. Med stolte Blik saa Conventet tilbage paa Legislativen og ytrede sin Glæde over Revolutionens mægtige Fremskridt; Kongedømmet talte ikke nogen Tilhænger i dets Midte; men „nye Mænd", der udelukkende vedkjendte sig republikanske Grundsætninger, indtoge Forsamlingens Sæder. Girondinerne, hvis største Navne vi allerede have lært at kjende, beklædte de Pladser, som Feuillanterne tidligere havde udvalgt sig, og Jacobinerne thronede nu paa de Stole, der før havde baaret Girondens Deputerede. Denne locale Omflytning var et ydre Tegn paa Partiernes politiske Stilling mod hinanden. Den stemplede paa Forhaand Gironden som det conservative Element i den fremadskridende Bevægelse og antydede samtidig Jacobinernes Stræben efter ufravigelig at hævde det Standpunkt, som de allerede forlængst havde indtaget. Med Republikens Indførelse havde Girondinerne naaet deres Statsideal. De fordrede nu en rolig Udvikling og en human Omstøbning af alle de gamle Former.

De vilde omskabe Frankrig til et republikansk Statsforbund efter nordamericansk Forbillede, i hvilket Paris og Departementerne kunde holde hinanden Ligevægten. Girondinerne havde til Hensigt at lægge Herredømmet i Hænderne paa den bemidlede Borgerstand og stillede derfor ikke blot en vis Formue men ogsaa Dannelse som uundgaaelige Betingelser for Sæde i den lovgivende Folkerepræsentation. De attraaede et Slags hierarchisk Ordning i den sociale Forfatning, men vilde, at denne skulde bestemmes af andre Principer end de tidligere. Gironden ønskede kortsagt Forfatningen af Aaret 1791, men uden nogen monarchisk Spidse. Hvor tiltrækkende disse Planer end kunne synes, saa lode de sig dog under de herskende Forhold ikke virkeliggjøre; thi de vare byggede paa en falsk Opfattelse af Frankrigs indre Stilling. I over ottehundrede Aar var det franske Folk bleven behersket af den capetingiske Kongestamme, og de monarchiske Institutioner vare i det lange Tidsrum sammenvoxede med Nationens Liv og Tænkemaade. Intet andet Sted havde maaske Folket saaledes som i Frankrig nedlagt sin Sag i Monarchens Haand og betroet sin Velfærd til ham. Revolutionen kom, fremkaldt ved Kongedømmets egne Synder, og Thronen bortveiredes som af en Storm. Endnu medens Partierne vare bedøvede af det sammenstyrtende Monarchies Bulder, proclameredes en Republik, der overantvortede Statens Styrelse, som før havde tilhørt en enkelt Villie, til Masserne, der befandt sig i den vildeste Gjæring.

Jeg skal ikke undlade at trække flere gode Sider frem hos Hammonias Børn, og særlig skal jeg paa det Prægtigste omtale enkelte Mandspersoner der paa Pladsen — de ansloges gjerne til flere Millioner Mark Banco; men for Øieblikket vil jeg lægge Baand paa min Begeistring, at den senere kan flamme desto stærkere. Jeg har nemlig intet Ringere isinde end at reise Hamborg et Ærestempel ganske efter den Plan, som en berømt Skribent for en halv Snes Aar siden udkastede, ifølge hvilken han opfordrede enhver Hamborger til som snarest at sende sig en specificeret Inventarieliste over vedkommende Personligheds specielle Dyder samt en Specie. Jeg har aldrig kunnet faae rigtig Rede paa, hvorfor dette Ærestempel ikke blev til Noget. Nogle sagde, at Indbyderen, den Æresmand, alt før han var kommen tilende med Bogstavet A, havde følt sig aldeles overvældet af det uhyre Materiale; Andre sagde, at det høi- og velvise Senat af en for vidt dreven Beskedenhed havde sat sig imod Planen ved at give Bygmesteren af det projecterede Ærestempel et Tilhold om inden fireogtyve Timer at forlade det hamborgske Territorium med alle sine Dyder.

Ligemeget hvordan, Planen kom ikke til Udførelse, og da jeg nu af en medfødt Drift anspores til at udføre noget Stort i denne Verden, og da jeg altid har stræbt efter at udføre det Umulige, saa har jeg optaget hint umaadelige Project; jeg vil bygge Hamborg et Ærestempel; en udødelig Kæmpebog vil jeg skrive, hvori jeg beretter om alle Indbyggernes Herligheder og fortæller ædle Træk af den skjulte Godgjørenhed, som endnu ikke er bleven omtalt i Aviserne, hvori jeg meddeler Stordaad, som Ingen vil troe paa, og hvor mit eget Contrefait, ganske som jeg sad i Schweizerpavillonen paa Jungfernstieg og grublede over Hamborgs Forherligelse, skal prange som Titelvignette.

---

at grunde over, hvorledes man kunde lyksaliggjøre hele Menneskeheden. Ofte blev jeg derfor kaldt en Driver og straffet som en saadan, og for mine Verdenslyksaliggjørelsestanker maatte jeg allerede da lide megen Nød og Tort. Forresten er Egnen om Schnabelewops meget smuk; en lille Flod flyder der, i hvilken man bader sig nok saa herligt om Sommeren, og i Krattet langs Bredderne finder man de nydeligste Fuglereder. Det gamle Gnesen, Polens tidligere Hovedstad, ligger kun tre Mile derfra. I Gnesens Domkirke ligger den hellige Adalbert begravet. Der staaer hans sølverne Sarkophag, og derpaa hviler hans Billede i Legemsstørrelse med Bispehue og Krumstav og fromt foldede Hænder, Alt af massivt Sølv. Hvor ofte tænker jeg ikke paa Dig, du sølverne Helgen! Ak, hvor ofte liste ikke mine Tanker tilbage til Polen, og atter staaer jeg i Gnesens Domkirke, lænet til Pillen, ved Adalberts Gravmæle! Da bruser Orgelet atter, som prøvede Organisten et Stykke af Allegris Miserere; en Messe mumles i et fjernt Kapel; de sidste Solstraaler spille gjennem de brogede Ruder; Kirken er tom; kun foran Helgenens sølverne Gravmæle knæler en bedende Skikkelse, en deilig Kvinde, som tilkaster mig et hurtigt Sideblik, men lige saa hurtig vender hun sig atter mod den Hellige, og med længselsfuldt svulmende skjælmske Læber hvisker hun: „Jeg tilbeder Dig!"

I samme Nu, jeg hørte disse Ord, klingede Messeklokken fra det Fjerne, Orgelet bruste med svulmende Toner, den yndige Kvinde reiste sig fra Gravmælets Trin, kastede sit hvide Slør over det rødmende Ansigt og forlod Kirken.

„Jeg tilbeder Dig!" — Var det mig eller den sølverne Adalbert, hendes Ord gjaldt? Mod ham havde hun vendt sig, men kun med sit Ansigt. Hvad betød hint Sideblik, som hun først tilkastede mig, og hvis Straaler udgjød sig over min Sjæl lig de Lysstriber, Maanen gyder over det natlige Hav, naar den træder ud af Skyernes Mørke og atter hurtig skjuler sig bag dem? I min Sjæl, der nys var mørk som Havet, vakte hint

Det var umuligt, at Folket i et Øieblik kunde bryde fuldstændigt med sin Fortid, og at det fra en Umyndigheds Tilstand kunde gaae lige over til en Statstilværelse, der krævede den Enkeltes varmeste og ædleste Interesse for de offentlige Anliggender. Naar hver Borger vilde vie Staten samme utrættelige Omsorg, som han skjænkede sine private Forhold, naar han ganske vilde see bort fra personlige Fordele og ofre Alt til Samfundets Bedste, kunde den sande Republik ad det rolige Fremskridts Vei realiseres i Frankrig. Men hvorledes var Sligt tænkeligt nu! Vare Mænd som Danton, Robespierre og Marat, der ledede Masserne, uegennyttige Charakterer, som tilsidesatte egne Interesser, og havde desuden Folket selv naaet en saadan politisk Udvikling og Modenhed, at det kunde bedømme sin Stilling rigtigt og klart? Disse Egenskaber manglede tilvisse i fuldeste Maal, og derfor kunde en maadeholden, besindig Overgang fra Absolutismens Bøiler til den mest udstrakte Frihed eiheller finde Sted. Men denne Omstændighed syntes Gironden slet ikke at have taget med i sin Beregning. Jacobinerne nærede derimod ganske andre Anskuelser og stræbte efter helt andre Øiemed. De havde ved en vilkaarlig, blodig Fremfærd forrykket den bestaaende Orden, endevendt de gamle Autoriteter og bragt de laveste Folkeklasser i en frygtelig Gjæring. Det var nu deres Hensigt at vedligeholde denne, at benytte den, indtil hele det tidligere Samfund var opløst, og at opbygge en fuldstændig ny Stat, efterat enhver Tilhænger af den gamle var tilintetgjort. De ansaae en republikansk rolig Udvikling for umulig, saalænge Minderne fra Monarchiet levede. Kun gjennem Kamp og Ødelæggelse mente de at kunne grunde en nystøbt, varig Statsorden; men denne afveg ogsaa ganske fra den girondinske. Jacobinisnen vilde udrydde Fortidens moralske og intellectuelle Cultur; den vilde indføre fuldstændig Lighed ikke blot i Rettigheder men ogsaa i Tilstande. Enhver Franskmand skulde, bortseet fra Formue og Eiendomme, kunne kaldes til Deltagelse i Statsstyrelsen, og i det Fjerne foresvævede Tanken om en ligelig Fordeling af Capitalen mellem Samfundets Medlemmer de jacobinske Ledere. Girondinerne stræbte hen til en Republik, i hvilken et aandeligt Aristokrati, efter den platoniske Stats Mønster, skulde herske; Jacobinerne eftertragtede en politisk Ordning, der med Rousseaus Contrat-social som Forbillede lagde Hovedvægten paa Proletariatet. Mellem disse divergerende Anskuelser maatte det komme til en sidste, afgjørende Kamp. Den indfandt sig ogsaa; den bar et Lidenskabelighedens og Storartethedens Præg, der maaske er eneſtaaende i Historien. Den Arena, hvorpaa den udfægtedes, var Nationalconventet. —

Bruddet mellem Revolutionens to store Partier kundgjorde sig, da Roland og Vergniaud fordrede en exemplarisk Afstraffelse af Septembermorderne; men Gironden indtog ikke øieblikkelig i den mægtige Strid et fast, bestemt Standpunkt, som den ufravigelig hævdede. Den vaklede her som sædvanlig, og derfor kom den daglig Afgrundens Rand nærmere. Girondinerne kunde navnlig støtte sig paa Departementerne, hvor de fredelige Borgere med Glæde sluttede sig til deres Planer; Jacobinerne søgte deres Allierede blandt Pariserpøblen, som de stedse vidste at lokke ved at indgyde den Haab om en gylden Fremtid, da al Fattigdom skulde forsvinde. Medens det absolute Demokratis Apostle optraadte med den strengeste Consequens i Taler og Handlinger, forandrede Borgerrepublikens Repræsentanter gjentagne Gange deres Optræden, hvad der kun kom Modstanderne tilgode. Snart søgte Gironden at standse Jacobinerne, snart ytrede den endog Tilbøielighed til at gaae videre end disse. Men i første Tilfælde paadrog den sig stedse en Anklage for Forræderi mod den ene udelelige Republik eller for „Føderalisme", i sidste Tilfælde kom den i Strid med sine egne Grundsætninger og hæmmede sin Virksomhed ved at berøve sig selv ethvert sikkert Grundlag. Skjøndt Gironden havde Majoriteten i Nationalconventet og Landet, tabte den saaledes ved Ustadigheden i sin Fremfærd og Ubetænksomheden i sine Beslutninger et stedse større Terrain. Den svækkede sin Kraft ved resultatløse Anklager mod Jacobinernes Førere, istedenfor at anvende den til virksomme Foranstaltninger, som kunde befæste den republikanske Statsorden. For at sikre Conventets Selvstændighed overfor Communeraadets Overgreb, foreslog Buzot Oprettelsen af en Garde, hvis Opgave skulde være den at beskytte Folkets Lovgivere. Brissot, Vergniaud og Gensonné gav med slaaende Sandhed et Billede af de Krænkelser, som Pøblen havde tilføiet Nationalconventets Medlemmer, men da Jacobinerne truende spurgte dem, om de ikke med Tillid kunde forlade sig paa „det dydige Pariserfolks Kjærlighed", vovede de ikke længer at paavise Forslagets Nødvendighed, men lod det falde. Louvet udslyngede mod Robespierre Beskyldningen for at stræbe efter Dictaturen, men valgte dertil et saa uheldigt Tidspunkt, at den grusomme Demagog ikke blot frigjorde sig for Anklagen, men fremtraadte siden i Massernes Øine som en Martyr for den gode Sag og en uegennyttig Mand. Endelig maatte den faldne Ludvig XVI fremstille sig som en Forbryder for Conventets Skranker, for at lade sig dømme af sine tidligere Undersaatter. Jacobinerne dulgte ikke, at de krævede hans Blod; men Girondinerne kunde ei uden at fornægte sine egne Principer udtale Dødsdommen over Templetaarnets Fange. Og dog rakte de Haanden til den elendige Handling, der bragte Capetingernes Ætmand under Guillotinen. Hverken den politiske eller moralske Nødvendighed krævede Kongens Død; men Gironden dreves kun af Frygt for Sansculotterne til at fordre den i Forening med de vilde Folkeledere. At Girondinerne følte det Brødefulde i deres Handlemaade er vist, og derom vidner tydelig Forslaget om at appellere fra Conventets Dom til hele Nationens. Dog heller ikke denne Tanke dristede de sig til at gjennemføre; men fra nu af var Maalet fuldt. Den 21de Januar aabnede Sluserne for Terrorismen og sønderskar Girondens Livstraad. Nederlagene paa Krigsskuepladsen, Dumouriez's Frafald og den royalistiske Opstand i Vendée opflammede Jacobinernes Raseri. Gironden omtumledes i Malstrømmen og nedlagde forgjæves Indsigelser mod Indførelsen af det dødbringende Revolutionstribunal, den extraordinaire Krigsskat, de overordenlige Rekruteringscommissioner og Oprettelsen af den blodige Velfærdscomitée. Medens Anklagen for hemmelig Forstaaelse med Frankrigs Fjender udslyngedes af Sectionerne mod Republikens bedste Sønner, beredte disse sig nye Nederlag ved at skaffe Marat glimrende Triumpher. Endelig kaldte „Triumviratet" Sansculotterne under Vaaben mod Gironden, og hvad der ikke lykkedes ved Massernes Opstande den tiende Marts og enogtredivte Mai, fuldførtes den anden Juni 1793. Henriots Kanoner og Communeraadets Petition tvang Conventet til at decretere treogtredive Girondiners Fængsling. Girondens Tilværelse som politisk Parti var nu tilende; dens Skjæbne var afgjort!

Vi kunne ikke her følge de undvegne Girondiner paa deres eventyrlige Flugt omkring i Frankrig og dvæle ved deres tragiske Endeligt. Vi ville kun kaste et flygtigt Blik paa de toogtyve Fanger, der fra Conciergeriet førtes for Revolutionstribunalet, hvor føderalistiske Planer stempledes som deres Forbrydelse. Den 22de October begyndte Processen, under hvilken Vergniaud og Brissot udfoldede deres glimrende Veltalenhed og viste de undrende Dommere, hvormeget Republiken skyldte dem. Otte Dage efter faldt Dødsdommen, der ikke opvakte Frygt hos Nogen, men kun Forbitrelse hos Enkelte af dem. Valazé stødte sig selv en Dolk i Brystet og sank døende ned for Tribunalets Fod, men de Andre gik tilbage til Fængslet med Marseillaisens Ord: „Contre nous de la tyrannie l'étendard sanglant est levé!" paa deres Læber. Her ventede dem paa classisk Vis et Maaltid, der stod smykket med Blomster og omringet af Voxlys. Under Taler og Sange tilbragte de Natten ved Bordet. Ligesom Heltene i Grækenlands Historie kastede de sig med Freidighed fra Livsnydelsen ind i Døden, men bragte forinden Guderne et høitideligt Drikoffer. Da endelig Natten veg for Morgenrøden, reiste Vergniaud sig; hans Øine straalede, og stirrende hen for sig udtalte han de prophetiske Ord: „Mine Venner! vi indpodede en frisk Kvist paa Frihedens Træ, men dræbte samtidig dets Stamme. Robespierre beskjærer dets Grene, men vil han blive lykkeligere end vi? Visselig ikke! Denne Jordbund er for mager til at nære den borgerlige Friheds Rødder, dette Folk er for barnagtigt til at hævde Lovene uden at saare sig selv. Det vil vende tilbage til Kongedømmet, ligesom den Spæde vender tilbage til sin Rangle. Vi erkjendte ikke vor Tids sande Charakter, da vi levede og nu dø for Verdens Frihed. Vi troede at være i Rom, men vi befandt os i Paris. Men Revolutionerne ere at ligne ved de Kriser, der i en eneste Nat blegne Haarene paa en Mands Hoved: de modne hurtig Folkene. Vort Blod er varmt nok til at frugtbargjøre Republikens Jordsmon. Lad os ikke tage Fremtiden med os, men lad os skjænke Folket Haabet som en Gjengjældelse for den Død, det giver os." — Nu aabnedes Fængslets

Lys alle de Spøgelser, der slumrede i Dybets Nat, og Lidenskabens vildeste Haier og Sværdfisk skjøde pludselig frem og bed sig fortumlede i Halen, og dertil bruste og larmede Orgelet mægtigere endnu som Stormen paa det vilde Hav.

Næste Dag forlod jeg Polen.

Fremtoning. En dristig, junonisk Skikkelse, en prægtig, hvid Nakke, der ombølgedes af vilde sorte Lokker som af vellystige Slanger, Øine, der straalede saa seirsstolte under Øienbrynenes mørke Triumphbuer, fyldige Purpurlæber og hvide Marmorhænder, der desværre stundom havde nogle Sprækker; endelig havde hun et Modersmærke i Form af en lille Dolk paa den venstre Hofte.

Naar jeg, kjære Læser, har bragt Dig i det saakaldte slette Selskab, saa faaer Du at trøste Dig med, at det i al Fald ikke har kostet Dig saameget som mig. Senere hen i Bogen vil der iøvrigt ingen Mangel blive paa ideale Kvinder, og jeg vil allerede nu til en lille Forfriskning præsentere Dig tvende Anstandsdamer, som jeg dengang lærte at kjende og agte: Madamerne Pieper og Schnieper. Den Første var en skjøn Dame i sine bedste Aar med store, mørke Øine, en høi, hvid Pande, sorte, falske Lokker, en bydende romersk Næse og en Mund, der var en Guillotine for ethvert hæderligt Navn. Der var virkelig ingen bedre Skarpretterøxe for et Navn end Madame Piepers Mund; hun lod den ikke plapre meget, gjorde heller ikke mange Omstændigheder; havde hun faaet et rigtig godt Navn ind imellem Tænderne, saa lo hun, men denne Latter var som en Faldøxe, Æren var borte og nede i Sækken. Hun var bestandig et Mønster paa Anstand, Ærbarhed, Fromhed og Dyd. Det Samme kunde Madame Schnieper rose sig af. Det var en spinkel, lille Dame med et lavt, ængsteligt Bryst, der sædvanligvis var bedækket af et vemodigt, tyndt Florsstykke, med lysegule Haar og lyseblaae Øine, der stirrede saa fornuftigt ud af det blege Aasyn. Det hed sig, at man aldrig kunde høre hendes Trin, og i Virkeligheden stod hun ofte ved Siden af En, udenat man anede det, og saa forsvandt hun ofte ligesaa lydløst. Ogsaa hendes Latter var dræbende for ethvert godt Navn, men mindre som en Øxe end som hin africanske Vind, for hvilken alle Blomster visne; ynkeligt maatte ethvert godt Navn visne, naar hun lo hen over det. Hun var bestandig et Mønster paa Anstand, Ærbarhed, Fromhed og Dyd.

Døre; de 21 Offre kjørtes til Skafottet, men Marseillaisens Toner klang fyldigt fra deres Bryst. Vergniaud lagde sidst sit Hoved under den dræbende Øxe, og Lyden af Frihedshymnen forstummede. Saaledes døde Girondinerne, men paa det uforgjængelige Mindesmærke, som Historien har reist dem, tegner Klio med skarpe Træk Vergniauds skjønne Grundsætning: „Potius mori qvam foedari.“

Rettelse. I Nr. 19, Girondinerne, 1ste Linie:
Omtrent sex Maaneder senere;
læs: omtrent tre Uger senere.

VI.

Pactoli Strøm.

(Sluttet).

Et Par Dage efter vare Rodolphe og Marcel undergaaede en fuldstændig Metamorphose. De vare saa fine som et Par Nygifte, saa straalende og elegante, at de næppe kunde kjende hinanden igjen, naar de mødtes paa Gaden. Deres Sparsommelighedsideer vare ogsaa satte i System, hvorimod de endnu ikke havde kunnet finde sig tilrette med „Arbeidets Ordning“. De havde fæstet en Tjener, en vældig Knippel paa 34 Aar, en Schweizer af Fødsel og med en Begavelse, der i flere Henseender mindede om Jocrisse. Forresten var han ikke af Naturen bestemt til Tjener, thi naar en af hans Herrer gav ham en Pakke at besørge, rødmede Baptiste indigneret og lod Pakken besørge af et Bybud. Han var dog ikke uden Begavelse; fik han saaledes en Hare leveret, kunde han lave herlig Ragoût, og da han tidligere havde været Destillateur og endnu havde bevaret en stor Kjærlighed til sin Kunst, anvendte han en Del af sine Herrers Tid til at componere en ny Saarspiritus, som skulde opkaldes efter ham og gjøre ham udødelig. Men Intet overgik dog hans Færdighed i at røge Marcels Cigarer og tænde dem ved Rodolphes Manuscripter.

En skjøn Dag vilde Marcel bruge Baptiste til Model og desaarsag drapere ham som Pharao til „Overgangen over det røde Hav“. Baptiste vægrede sig paa det Bestemteste og forlangte sin Afregning.

„Vel!“ sagde Marcel; „jeg skal gjøre op med Dig endnu iaften.“

Da Rodolphe kom hjem, fortalte Marcel ham, at Baptiste burde afskediges. „Han er til ingen Verdens Nytte.“

„Det er vist nok,“ ytrede Rodolphe, „han er en levende Kunstgjenstand.“

„Det er et rent Asen til at koge.“

„Og et Brøvl.“

„Han maa væk.“

„Ja, væk med ham.“

„Forresten har han nogen Begavelse; han laver god Ragoût.“

„Det er ogsaa det Eneste, og det er for lidt. Og vi spilder altfor megen Tid med at staae og høre paa hans Brøvl.“

„Han er Skyld i, at vi ikke faaer bestilt Noget.“

„Hvem Andre end ham kan jeg takke for, at jeg ikke faaer min „Overgang over det røde Hav“ færdig til Udstillingstiden? han har nægtet at være min Pharao.“

„Og jeg kan takke ham for, at jeg ikke faaer det Arbeide færdigt, som jeg havde lovet. Han vilde ikke gaae paa Bibliotheket for mig og optegne de Noticer, jeg skulde benytte.“

„Han ødelægger os.“

„I Bund og Grund! vi kunne umulig beholde ham.“

„Han maa væk! — Saa skal vi betale ham.“

„Vi betaler ham, for væk skal han! Giv mig nogle Penge, at jeg kan gjøre op med ham.“

„Penge? det er jo ikke mig, der er Kassemester, det er Dig.“

„Mig! nei, det er da Dig. Du har engang overtaget Generalintendanturen,“ bemærkede Rodolphe.

„Jeg forsikrer Dig, jeg har ikke en Stilling.“

„Skulde der da ikke være flere tilbage? det er umuligt. Man kan ikke bruge 500 Frcs paa otte Dage, især naar man lever, som vi har levet, med den strengeste Sparsommelighed; vi har jo indskrænket os til det Allernødtørftigste. Vi vil gaae Regnskabet igjennem. Feilen maa kunne findes.“

„Ja, men Pengene ikke. Men det er ligemeget! vi kan jo see Udgifterne efter.“

Her følger det specificerede Regnskab for denne Uge, der var indviet til Sparsommelighedens hellige Gudinde:

„Den 19de Marts. Indtægt: 500 Frcs. Udgift: en tyrkisk Pibe — 25 Frcs; Middagsmad — 15 Frcs; Forskjelligt — 40 Frcs —“

„Hvad er det for noget Forskjelligt?“ spurgte Rodolphe Marcel, der læste op.

„Det var jo dengang, vi kom hjem om Morgenen. Vi sparede forresten baade Brændsel og Lys den Nat.“

„Videre!“

„Den 20de Marts. Frokost — 1 Frcs 50 Centimer; Tobak — 25 Frcs; Middagsmad — 2 Frcs; en Lorgnet — 2 Frcs 50 Centimer — He!“ udbrød Marcel; „det er da paa Din Conto, den Lorgnet! Hvad skulde Du med Lorgnet? Du seer jo udmærket godt.“

„Jeg skulde jo skrive en Kritik over Udstillingen til „l'Écharpe d'Iris“, og man kan jo umulig kritisere Malerier uden Lorgnet. Det var en berettiget Udgift. Videre!“

„En Spanskrørsstok —“

„He!“ udbrød Rodolphe, „det er da paa Din Conto; hvad skulde Du med en Stok?“

„Det er Alt, hvad vi brugte den 20de,“ sagde Marcel uden at indlade sig paa nogen Retfærdiggjørelse. „Den 21de spiste vi Frokost ude, Middag ligeledes og Aften ikke mindre.“

„Da har vi altsaa Ingenting brugt.“

„Næsten Ingenting — næppe 30 Frcs.“

„Men hvortil dog?“

„Det husker jeg ikke længer,“ svarede Marcel, „det staaer under Rubriken: Forskjelligt.“

„En forbandet ubestemt Rubrik!“

„Den 22de. Den Dag kom Baptiste, og vi gav ham 5 Frcs i Forskud. En barbarisk Lirekassemand — 50 Centimer; til Udløsningen af fire smaa Chinesere, som barbariske Forældre havde besluttet at drukne — 2 Frcs 40 Centimer.“

„Der er en Modsigelse i den sidste Passus,“ mente Rodolphe; „i Lirekassemandens Person beskytter Du Barbariet, men ligeoverfor de chinesiske Forældre ivrer Du derimod. Hvorfor skal vi befatte os med at udløse smaa Chinesere? Havde Du endda brugt Pengene til Brændevin!“

„Jeg er ædelmodig af Naturen,“ svarede Marcel. „Vi gaae videre. Til Dato har vi dog tildels hævdet vore Sparsommelighedsprinciper. Den 23de er Intet opført; den 24de ligeledes — det har været to fordelagtige Dage. Den 25de. Baptiste i Forskud — 3 Frcs — det forekommer mig, at han temmelig ofte har faaet Forskud.“

„Saa har han desto mindre tilgode,“ bemærkede Rodolphe. „Videre!“

„Den 26de Marts. Forskjelligt til Kunstens Fremme — 36 Frcs 40 Centimer.“

„Hvad er det for nyttige Kunstsager, vi har kjøbt?“ spurgte Rodolphe. „Det erindrer jeg ikke — 36 Frcs og 40 Centimer. Hvad kan det være?“

„Erindrer Du ikke det længer? Vi var jo oppe paa Nôtre-Dame for at see Paris i Fugleperspectiv.“

„Det koster jo kun 8 Sous.“

„Ja, men da vi kom ned, spiste vi til Middag i Saint-Germain.“

„Den Artikel er ikke synderlig distinct redigeret.“

„Den 27de er Intet optegnet.“

„Herligt! Se, der kommer Sparsommeligheden.“

„Den 28de fik Baptiste 6 Frcs i Forskud.“

„Naa! saa kan vi ikke skylde Baptiste Noget. Han skylder maaske endda os Penge — vi faaer at see.“

„Den 29de er Intet optegnet, hvorimod der staaer en Begyndelse til en Opsats om gode Sæder. Den 30te. Ja, da havde vi Fremmede til Middag — 30 Frcs 55 Centimer. Den 31te — det er idag — da har vi endnu slet ikke brugt Noget. Du seer nu,“ sluttede Marcel, „at Regnskabet er ført meget nøiagtigt. Totalsummen kan ikke være 500 Frcs.“

„Saa maa der jo være Penge i Kassen.“

„Vi kan jo see ad,“ sagde Marcel og trak en Skuffe ud. Nei, der er Intet. Kun en Edderkop.“

„En Edderkop paa Morgenstunden, det er Uheld.“

„Hvor Satan kan alle Pengene være bleven af?“

„Det er meget simpelt!“ mente Rodolphe, „man har jo givet Alt bort til Baptiste.“

„Vent lidt! her ligger en Qvittering. Det er Gud hjælpe mig for Husleien,“ udbrød Marcel.

„Hvordan kommer den her?“

„Og endda qvitteret. Du maa jo have betalt Værten.“

„Er Du gal?“

„Ja, hvad vil den da sige?“

thi Tiden er jo saa umaadelig tilaars, at den umulig kan have flere Tænder tilbage — den skjønne Marianne har derimod alle sine Tænder og det med Haar paa, nemlig Haar paa Tænderne; 4) den forhenværende Centralkasse; 5) Altona; 6) Originalmanuscripterne til Marrs Tragedier; 7) Eieren af det Røding'ske Cabinet; 8) Börsenhalle; 9) Bachushallen og endelig 10) Stadttheatret. Det sidste fortjener især at roses; dets Medlemmer ere lutter gode Borgere, hæderlige Familiefædre, som ikke kunne forstille sig eller skuffe Nogen, Mænd, der gjøre Theatret til et Guds Hus, idet de paa det mest Energiske overbevise de Ulykkelige, der tvivle om Menneskeheden, om, at ikke Alt i denne Verden er Hykleri eller Forstillelse.

Naar jeg opregner Republiken Hamborgs Mærkværdigheder, kan jeg ikke undlade at omtale, at Apollosalen paa min Tid var overmaade brillant. Nu er det gaaet tilbage med den, og der gives philharmoniske Concerter i den, Taskenspillerkunster vises frem, og Naturforskere fodres af. Engang var det anderledes! Da skingrede Trompeterne, Paukerne hvirvlede, Strudsfjedrene flagrede, og Heloise og Minka svævede gjennem Salen i Oginskipolonaisen, og Alt var saare anstændigt.

Herlige Timer, da Lykken smilede til mig!

Og Lykken hed Heloise! Det var en sød, yndig, lykkebringende Lykke med Rosenkinder, Liliennæse, duftende Nellikelæber og Øine som den blaae Alpesø; over Panden hvilede der en Smule Dumhed ligervis som et Taageslør over et smilende Foraarslandskab. Hun var slank som en Poppel og livlig som en Fugl — Herlige Timer! da Lykken smilede til mig!

Minka smilede sjeldnere, for hun havde daarlige Tænder. Desto smukkere vare hendes Taarer, og hun græd over enhver fremmed Ulykke, og hun var godgjørende over al Maade. Hun gav den Fattige sin sidste Skilling, og hun gav ogsaa sin sidste Chemise bort, naar man bad hende derom. Hun var saa inderlig god. Der var en allerkjæreste Contrast imellem denne hendes bløde, eftergivende Charakter og hendes legemlige

Kapitel 2.

Min Moder pakkede selv min Kuffert, og med hver Skjorte, hun stoppede ned, kom der en Læresætning for Livet. De smaa Vadskerpiger bragte senere Forstyrrelse baade i Skjorterne og i Læresætningerne. Min Fader var meget bevæget. Han gav mig en lang Seddel med, hvorpaa han i forskjellige Rubriker havde opsummeret, hvorlunde jeg havde at forholde mig i denne kjære Verden. I den første Rubrik stod der, at jeg havde at vende og dreie en Ducat ti Gange, førend jeg gav den fra mig. I Begyndelsen gjorde jeg det, men senere bleve disse Vendinger mig for besværlige. Samtidig med Seddelen overrakte min Fader mig de fornødne Ducater. Dernæst tog han en Sax, skjar en Tot Haar af sit Hoved og gav mig Totten. Jeg har den endnu, og jeg græder stadig, naar jeg faaer de fine, pudrede Haar at see . . . .

Jeg kom først til Tydskland, det vil sige til Hamborg, hvor jeg blev i sex Maaneder istedenfor at reise lige til Leyden for at studere Theologi efter mine Forældres Ønske. Jeg maa tilstaae, at i det Semester mere gav mig af med verdslige end gudelige Sager.

Staden Hamborg er en god Stad; lutter solide Huse. Her har den nederdrægtige Macbeth Intet at sige, men derimod Banco desto mere. Bancos Aand hersker overalt i denne lille Fristat, hvis synlige Overhoved bestaaer af et høi- og velviist Senat. I Virkeligheden er det en Fristat, og man træffer her paa den største politiske Frihed, man kan ønske sig.

„Men jeg forsikrer Dig —"

„Quel est donc ce mystère?" sang de begge to i Chor af „den hvide Dame".

Baptiste, der holdt meget af Musik, kom løbende. Marcel viste ham Qvitteringen.

„Naa den," sagde han nonchalant, „ja, jeg har glemt at sige Dem, at Værten var her imorges, medens De var borte. Saa betalte jeg ham for ikke at gjøre ham Uleilighed en Gang til."

„Hvor fik Du Penge fra?"

„Jeg tog dem der i Skuffen, som stod aaben. Jeg troede, at Herrerne havde ladet den staae aaben med Villie, og saa tænkte jeg: „Mine Herrer have glemt at sige til mig, da de gik: „Baptiste! naar Værten kommer om Leien idag, saa kan Du betale ham;" og saa gjorde jeg, som om De havde sagt det til mig — skjøndt De jo havde glemt det."

„Baptiste!" tordnede Marcel i Raseri, „Du har misbrugt Forholdene; fra idag af har Du Din Afsked. Afsør Dig Liberiet!"

Baptiste tog Voxdugskasketten — det var hele Liberiet — af Hovedet og rakte Marcel den.

„Godt! saa kan Du gjerne gaae."

„Men min Løn —?"

„Hvad siger Du, Slyngel? Du har jo faaet meget mere, end Du skulde have. I knap 14 Dage har Du faaet 15 Frcs. Hvad kan Du bruge en saadan styrtende Mængde Penge til? Du maa jo formodentlig underholde en Dandserinde?"

„En Liniedandserinde, naar man seer sig om," tilføiede Rodolphe.

„Saa staaer jeg da forladt i Verden," klynkede den ulykkelige Tjener, „uden nogen Ting, der kan beskytte mit stakkels Hoved."

„Her! der har Du Dit Liberi igjen," sagde Marcel, der mod sin Villie blev rørt, og han gav ham Kasketten tilbage. —

„Det er dog den forvorpne Karl, der har ødelagt vor Formue," bemærkede Rodolphe, da Baptiste var gaaet. „Hvor skal vi nu faae Middagsmad idag?"

„Det skal jeg sige Dig imorgen."

Det franske Balletselskab paa Folketheatret. — „Cancan international! Grand cancan parisien!" — det staaer der paa Placaten — jovist! — Cancan! fortryllende Ord, magiske Lyd! glimrende Billeder i gløende Farver straale for Tanken — o, Cancan! Improvisationens uforlignelige Digt, Du, den eneste Dands i Verden, som ingen Dandsemester kan tærske ind i Hovedet eller Benene paa Folk, Du, den eneste, der stiller andre Fordringer til Dine Dyrkere end et Par gode Ben, men forlanger Aand, sprudlende Liv, Munterhed og Fyrighed, poetisk Begavelse, Dig vil man aflokke bestemte Regler, Dig vil man sætte i System og lære udenad paa Ramse og plapre ud for 4 Mk. Billetten.

Hvor colossal en Misforstaaelse er det dog ikke af hele Cancanens Væsen!

Ligesaa gjerne kunde man forsøge paa at sætte Lærketoner paa Nodepapir og Regnbuen paa Lærred.

Cancanen er en Proteus, der kun existerer i Kraft af det Uberegnelige, det Overraskende, den evige Foranderlighed. En Proteus, der har en Fortegnelse over sin Garderobe, er ikke længere nogen Proteus! En Cancan, der indstuderes efter et Schema og med stabile Trin, er ikke længere nogen Cancan!

Ikke destomindre dandses der i denne Tid hver Aften Cancan paa Folketheatret. Første Gang man seer den, morer man sig ypperligt, thi der er en Flothed og en Nonchalance i Bevægelserne, specielt hos et Par af Dandserinderne, som er noget aldeles ukjendt herhjemme, men anden og tredie Gang man seer Cancanen og seer, at Flotheden er tillavet, Nonchalancen studeret — en contradictio in adjecto! — og hele Dandsen en udenadlært Lectie, saa taber man Interessen for disse Automater, og Dandsen mister alt det Piquante, som den havde, saalænge man i de dristige Bevægelser saa Aabenbarelsen af en lystig og sprudlende, om end lidt extravagant Phantasi; thi kun som Foster af en saadan vilde den have sin Berettigelse. En Cancan, der serveres efter Opskrift à la carte, er meningsløs.

Selskabets øvrige Dands, der giver sig ud for Kunstdands og for en stor Del faaer Luft gjennem saakaldte Balletdivertissementer, er ikke videre yndig, og Divertissementerne ere kun lidet diverterende, men snarere jevnt kjedsommelige.

En Sonnambule. Hvorvidt Sonnambulismen er noget Reelt eller ikke, ville vi naturligvis ikke forsøge paa at afgjøre, men som vor private Formening skulle vi dog ikke undtale at udtale, at det sikkert Altsammen „gaaer ganske naturligt til." For vort Vedkommende troe vi, at „der er Noget om det", men vi maae dog skynde os at bemærke, at det ikke er Frøken Guloten, der har overbevist os; hun vilde snarere have bragt os til at tvivle. Men, som sagt, vi troe, at der existerer slige magnetiske Kræfter i Naturen, som vi ikke endnu ret kjende eller kunne beherske, men vi troe tillige, at kommende Decenniers physiske eller naturhistoriske Lærebøger ville give fyldestgjørende Oplysninger om den Ting, hvad enten den skarpsindige Forsker nu vil lære at udlede Alt af en sjette eller syvende Sands, som vi for Øieblikket ikke kjende, eller paa anden naturlig Maade faae Tingen klaret. Vi troe, at lukkede Breve kunne læses, og at forbigangne eller samtidige Begivenheder, der foregaae andensteds, kunne fortælles, men vi troe tillige, at Videnskaben i sin Tid vil løse os hele Gaaden, saa der er slet ingen Grund til at blive nervøs eller falde i Besvimelse. At Fremtiden derimod bestandig vil blive en lukket Bog, der ikke kan læses, derom nære vi ingen Tvivl.

Skjøndt vi saaledes troe paa Sonnambulismens Realitet, ville vi dog ingenlunde indestaae for Frøken Gulotens Sonnambulisme. Hos hende er der nemlig Et, der har slaaet os: alle Spørgsmaal angaaende Fortiden og Nutiden besvarer hun svævende og ubestemt, hvorimod hendes Svar paa Spørgsmaal angaaende Fremtiden, som jo ikke for det Første kunne controlleres, ere saare bestemte og tydelige. Saa er der ogsaa det, at hun ikke reiser for at tjene Penge, men af ren og skjær, uegennyttig Interesse for selve Sagen — un demi louis d'or pour la séance, s'il vous plaît, monsieur!

Tilskuerens Album.

Den resterende Haandtegning for tredie Qvartal vil blive omdelt til Abonnenterne i Løbet af Ugen. Forskjellige Omstændigheder have bevirket, at den ikke alt for et Par Uger siden er udkommen, hvilket de ærede Abonnenter bedes at undskylde.

„Tilskueren."

Med næste Numer begynder det fjerde Qvartal af **„Tilskueren"** og det andet Hefte af **„Tilskuerens Album"**.

Tiltrædende Abonnenter ville gratis erholde **„Skizzer og Fortællinger af Charles Dickens, George Sand o. Fl."** c. 17 Ark, i heftede Exemplarer med Titelblad og Indholdsliste, endvidere det Udkomne af den i Feuilletonen paabegyndte Oversættelse af **Heinrich Heines „Af Hr. von Schnabelewopskis Papirer"** og endelig det første Hefte af **„Tilskuerens Album"**.

Abonnementsprisen er 4 ℔ 8 ß Qvartalet, og Abonnement modtages i alle Landets Boglader, paa de kgl. Postcontoirer, paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal, (aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6) samt hos Undertegnede.

F. W. Thomsen.
Vesterbrogade 62.

Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.** — J. Cohens Bogtrykkeri.

Borgerne kunne gjøre, hvad de ville, og det høi- og velvise Senat kan gjøre, hvad det vil. Enhver er fri Herre over sine Handlinger. Det er en Republik. Havde Lafayette ikke været saa heldig at faae fat paa Ludvig Philip, saa havde han uden Tvivl anbefalet sine Franskmænd de hamborgske Senatorer og Borgermestere. Hamborg er den bedste af alle Republiker. Dens Sæder og Skikke ere engelske og dens Madvarer himmelske. Man finder Ting der, som vore Philosopher ingen Anelse have om. Hamborgerne ere prægtige Folk, og de leve godt. Angaaende Religion, Politik og Videnskab ere deres respective Meninger noget forskjellige, men med Hensyn til Madvarerne hersker der den skjønneste Enighed. Lad de christelige Theologer der paa Stedet strides saameget, de have Lyst til, angaaende Nadverens Betydning — Middagsmadens Betydning er der ikke En, der bestrider. Iblandt Jøderne er der et Parti, som beder Bordbønnen paa Tydsk, medens et andet Parti synger den paa Hebraisk, men begge Parterne spise og spise godt og vide ogsaa at vurdere, hvad de spise. Advocaterne, Lovenes Stegevendere, der vende og anvende Lovene saa længe, til der falder en Steg af til dem, de strides lystigt om, hvorvidt Retten skal være offentlig eller ikke, men at Retterne skulle være gode, derom ere de enige, og hver af dem har sin Livret. De Militaire ere sande Spartanere, hvad Tapperheden angaaer, men den sorte Suppe ville de næppe vide noget af. Lægerne, der altid ere uenige angaaende Sygdommes Behandling, og som pleie at curere den nationale Daarlighed, en daarlig Mave, hvad enten som Brownianere med større Qvantiteter røget Hamborgeroxebryst eller som Homøopather med $\frac{1}{10000}$ Draabe Absinth i en vældig Kjedel fuld af Urtesuppe, disse Læger ere ganske enige, naar der er Tale om selve Smagen af Suppe og røget Hamborgeroxebryst. Hamborg gjør sig til af at være det Sidstes Fødestad, ligervis som Mainz roser sig af sin Johann Faust og Eisleben af Luther. Og hvad har saa Bogtrykkerkunsten og Reformationen at betyde ved Siden af røget Hamborgeroxebryst? Om de første to have gjort mest Skade eller

mest Gavn, derom strides to Partier, men selv vore ivrigste Jesuiter ere enige om, at røget Hamborgeroxebryst er en god og for Mennesket særdeles nyttig Opfindelse.

Hamborg er bygget af Karl den Store og beboes af 80000 Smaafolk, af hvilke ikke En vilde bytte med Karl den Store, som ligger begravet i Aachen. Muligen andrager Hamborgs Befolkning henimod 100000 Individer; jeg skal ikke kunne sige det saa nøie, endskjøndt jeg mangen Gang gik hele den udslagne Dag paa Gaderne og saa paa Menneskene der. Men jeg har dog maaske nok overseet adskillige Mandspersoner, da Fruentimmerne lagde mest Beslag paa min Opmærksomhed. De Sidste forekom mig ingenlunde magre, tvertimod snarere corpulente, af og til overordenlig smukke og i Gjennemsnit nogenlunde sandselige at see til, hvilket Sidste særlig tiltalte mig. Naar de ikke vise sig synderlig sværmeriske eller modtagelige i Retning af romantisk Kjærlighed og slet ikke have noget Begreb om Hjertets mægtige Lidenskaber, saa er det igrunden ikke deres Skyld, men derimod Amors, den Skjælmsmester; ofte lægger han de skarpeste Elskovspile paa Buen, men hvad enten det nu er af Skalkagtighed eller af Keitethed, saa sigter han tidt for lavt og rammer derfor ikke Hamborgerindernes Hjerte. Hvad angaaer Mandfolkene, saa traf jeg mest paa undersætsige Skikkelser med forstandig kolde Øine, lav Pande, nonchalant hængende, røde Kinder, stærkt udviklede Spiseredskaber, Hatten som naglet til Hovedet og Hænderne i begge Buxelommerne, som om de just vilde spørge: hvad har jeg at betale?

Til Stadens Mærkværdigheder høre: 1) det gamle Raadhus, hvor de store Hamborgerbanquiers sees i Sten med Scepteret og Rigsæblet i Haanden; 2) Børsen, hvor Hammonias Sønner daglig forsamles ligesom fordum Romerne paa Forum, og hvor den sorte Tavle med fortjente Medborgeres Navne hænger over deres Hoved; 3) den skjønne Marianne, et overordenlig smukt Fruentimmer, paa hvem Tidens Tand kun i tyve Aar har gnavet — Apropos! Tidens Tand er egentlig et slet Billede,

Tilskueren.

Nr. 35. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 1ste October.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ℛ 8 ß Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Diamanterne.

Sneen bredte sig paa alle Kanter,
Solen skinnede saa smukt derpaa;
Klare, lyse Glimmerdiamanter
Rundt omkring det blændte Øie saa.

Og jeg greb i Sneen, hvor de vare,
Tog dem op, beundred' dem paastand.
Ak! de svandt, de smelted', og de klare
Diamanter blev — det rene Vand. —

Hun var nydelig. Med hellig Varme
Jeg beskued' denne Diamant,
Og jeg favned' den i mine Arme,
Og jeg Plads i hendes Hjerte fandt.

Og hun smeltede. Det gik med hende
Som med Sneen — Vand var hendes Aand.
Hjertets Elskov er en farlig Fjende
For saa mangen nordisk Lilievaand.

Palle.

Hjemme og ude.

„Det gaaer saa herligt overalt,
Hvor man sit Øie vender."

Det nærgaaende, svenske Flag er revet ned derude ved Bernstorff, det danske Flag er revet ned i Valby, og Birkedal er revet ned i „Flyveposten" paa Grund af sine skandinaviske Farver. Det kan han nu tage sig temmelig let, men nu skal han nok ogsaa rives ned af Prædikestolen, og det er da forresten heller ikke det Værste.

Hs Majestæt er kommen tilbage fra Jylland, og fra Horsens skrives der i Correspondance til „Dagstelegraphen", at det store Mikkelsmarked nu er forbi og endvidere, at egentlig kun Gjøglere og Kageboutiker have havt nogen større Fordeel deraf. Dertil maae vi dog bemærke, at der var mange Gjøglere tilstede, og at der heller ikke var saa Faa, der melede deres Kage — Mikkelsmarkedet kan endda ikke siges at have været saa uheldigt for de „troe Jyder".

„Rigstidenden" er kommet ud, og Aalborgegnens Bønder er kommet ind — med en Adresse. „Rigstidenden" er kjedelig, men Bønderne ere desto morsommere; hvad den vil, ved den vist næppe selv, men Bønderne ville med Fornøielse have Enevoldsmagten tilbage. Man burde føie de noble Sjæle; det forstaaer sig, Hoveriet, Træhesten og Hundehullet maatte følge med, og saa kunde jo denne Grev Sponeck derporteres derover som Ridefoged; det lader jo til at være et ret dygtigt Menneske som Profos betragtet.

En Søn af Prindsen af Noer, det lille Noer, er kommet til Slesvig — de ulykkelige Slesvigere! og Manteuffel har holdt en glimrende Tale til Befolkningen derovre, i hvilken han har røbet en større Forvirring i Retning af historisk Kundskab. Den lærde Mand, Hr. C. V. Rimestad, der holder meget af at rette Folks Feiltagelser, har ogsaa corrigeret Manteuffel og henvist ham til Walter Scott. Vi skulle gjøre den lærde Mand, Hr. C. V. Rimestad, opmærksom paa, at han vist mente Bulwer.

Morsomst af Alt er dog den kjærlige Forstaaelse imellem de høiadelige Herrer, Zytphen Adeler og Scavenius, og saa Rigsraadets Bondemænd, der har culmineret i et Gilde, som de Første have gjort for de Sidste. Der falder os i den Anledning en lille Fortælling ind af Alphonse Karr, som vi mene, at de gode Bønder kunne have godt af at lægge sig paa Hjerte.

En stor Grosserer havde en Søn, som alt fra Barndommen af havde afgivet Beviser paa en sjelden udviklet Handelsaand. Alt i Skolen havde han saaledes forsynet sine Kammerater med Nødder, idet han gav dem 6 Stykker imod, at han om Søndagen fik 10 igjen. Den unge Mands entreprenante Driftighed tog Dag for Dag til, og da han var bleven voxen, var han et Pragtexemplar af en ung Grosserer.

Han skulde nu efter Faderens Ønske ud i Verden for i en ny Verden at forøge Familiens Formue og Gods — man erindre Valget i Storeheddinge.

Den unge Mand reiste da til America for der at grundlægge et Handelsetablissement, men underveis forliste han med alle sine Varer, og han var den Eneste, der frelste sig iland paa den Ø, hvis Revler havde været hans Ulykke.

Forslaaet og forkommet blev han opdaget af en ung Kvinde, som pleiede ham, sørgede for ham og skjulte ham for sine Frænder, da disse uden videre Omstændigheder vilde have betragtet som „gefunden Fressen", ifald de havde opdaget ham — de vare nemlig Menneskeædere tilhobe, de Gourmander!

Handelsmanden, hvis Menneskerettigheder saaledes truedes paa det Frygteligste, sluttede sig mere og mere til den unge Pige, hvis altopofrende Kjærlighed aldeles lod hende glemme, at Grossereren vilde kunne smage ypperlig til Frokost, og at hun ogsaa vilde faae sin Portion af ham; det Smigrende i at have en hvid Elsker gjorde vel ogsaa en Del — Scavenius og Rugaard.

Er ritt wohl auf dem Weg dahin,
Herr Thule Vang begegnet' ihm,
Herr Thule mit seinen Söhnen zumal,
Die waren gute Ritter all'.
Schau dich um, Herr Vonved!

Mein jüngster Sohn, hör' du mein Wort:
Den Harnisch tausch mit mir sofort,
Unter uns tauschen wir das Panzerkleid,
Eh' wir schlagen diesen Helden frei.
Schau dich um, Herr Vonved!

Herr Vonved reißt sein Schwert von der Seite,
Es lüstet ihn mit Kämpfern zu streiten;
Erst schlägt er den Herren Thule selbst,
Darnach all' seine Söhne zwölf.
Schau dich um, Herr Vonved!

Herr Vonved omgjærder sig med sit Sværd; hannem lyster at komme videre. Han kommer da til en Jægersmand, af hvem han forlanger det halve Jagtbytte. Det vil Jægeren ikke indlade sig paa, hvorfor han maa kæmpe med ham. Jægeren bliver overvunden, og:

Herr Vonved bindet sein Schwert an die Seite,
Ihn lüstet weiter auszureiten;
Zum großen Berge der Held hinreit't,
Sieht, wie der Hirt das Vieh da treibt.
Schau dich um, Herr Vonved!

Kapitel 3.

De Læsere, der ikke ere bekjendte med Staden Hamborg — og af det Slags findes der Exemplarer saavel i China som i Over-Bayern — tør jeg maaske meddele, at den skjønneste Promenade for Hammonias Sønner og Døtre bærer Navnet „Jungfernstieg", at den bestaaer af en Lindeallée, der paa den ene Side begrændses af en Række Huse og paa den anden af Alsterbassinet, og at der ud i dette Sidste er bygget to teltlignende, mindre Kaffehuse, som kaldes Pavilloner. Udenfor den ene af dem, den saakaldte Schweizerpavillon, kan man overmaade godt sidde, naar det er Sommer og Solen ikke skinner altfor varmt, men kun smiler forfriskende ned, medens den eventyrlig skjønt forgylder Lindetræerne, Husene, Menneskene, Alsteren og Svanerne, der vugge sig paa Bassinets Vover. Der kan man overmaade godt sidde, og der sad jeg ogsaa mangen en god Sommereftermiddag og tænkte paa det, som ethvert ungt Menneske tænker paa, nemlig Ingenting, og saa paa det, som ethvert ungt Menneske seer paa, nemlig de unge Piger, der gik forbi — og der svævede de forbi, de hulde Væsener med deres flagrende Baand og tildækkede Kurve med Ingenting i — der hoppede de afsted, de brogede Vierlænderinder, som forsyne hele Hamborg med Jordbær og Mælk af eget Fabrik, og hvis Kjoler endnu bestandig ere altfor lange — der gik de yndige Kjøbmandsdøtre kneisende forbi, dem, med hvis Kjærlighed der er forbundet en saadan Mængde Penge — der hopper en Amme med en rødmusset Dreng

Endelig kom der en Dag et Skib isigte. Man fik gjort Tegn til det; det lagde bi, og Handelsmanden skulde nu ombord. Med Knæfald og Taarer bønfaldt Nehala ham om at tage sig med; hendes Hjerte vilde briste, ifald hun skiltes fra ham, hun elskede ham høiere end sit Liv, — og saa gav han efter.

Nu var han altsaa frelst, men ak! hvormeget havde han ikke tabt paa hin forbandede Ø. Den skulde betale Tabet tilbage, hver Hvid og Skilling; 10 for 6, det var det Allermindste. Han gav sig strax ifærd med at opgjøre sit Tab; ikke blot de Varer, han havde mistet, men al den Tid, han havde spildt paa Nehala og hendes Kjærlighed, maatte han have erstattet.

Han kom omsider til sit Bestemmelsessted og fik Handelsetablissementet grundlagt.

— Og Nehala?

— Ja, vent lidt! Han gjorde ypperlige Forretninger, og et Par Aar efter kunde han med et rigt Udbytte vende hjem til den fædrene Arne.

— Naa! og Nehala?

— Nu kommer det. Med retmæssig Stolthed saa Faderen sin Søns Bøger igjennem, og i taus Beundring over hans „oeconomiske" Genie læste han:

„Den . . ., hvor jeg led Skibbrud den 25de September 18—.

Udgift: 4 Kister Broderivarer
1 Tønde Specerier
2 Kister fine Vine osv."

og ovre paa den anden Side af Hovedbogen:

„Den . . .

Indtægt:
Solgt Nehala . . . . 4000 Frcs."

Bidrag til Kjøbenhavns Physiognomik.

VIII.

Rosenborghave.

Vi maae tidlig op, meget tidlig op, hvis vi ville nyde godt af Rosenborghaves rette Skjønhed, dens lysende Minder. Det er ikke blot Gartnerkarlenes Rivers brogede Schatteringer, som Dagens forstyrrende og støiende Publicum udvidsker, nei, det er hele Poesien derinde og alle de deilige Billeder fra en svunden Tid.

Derfor maae vi derind, saa saare Porten bliver lukket op, saa kunne vi maaske faae lidt af det muntre Liv at see, som disse stolte Alleer og prægtige Slangegange have været Vidne til. Og de have seet saare Meget, men det er da heller ikke saa forunderligt, siden de have havt over et Par hundrede Aar til at bruge Øinene i.

I Aaret 1604 byggede Christian den Fjerde Rosenborg Slot. Bygmesteren hed Inigo Jones, og det maa have været en dygtig Mand, thi Slottet er udmærket smukt, men dengang tog det sig dog endnu smukkere ud, da det var omgivet af mægtige Volde og dybe Grave som en af den Tids befæstede Ridderborge. Gravene vare saa dybe, at Rigets Hovmester, Frantz Rantzow, der var trolovet med Kongens Datter, Anna Munck, uden Vanskelighed kunde drukne i dem, da han engang var saa uheldig at trille ned ad Volden.

Haven blev anlagt et Par Aar efter, at Slottet var bleven færdigt. Dengang hørte hele den nuværende Excercerplads med til Haven, der tillige strakte sig helt ned forbi Adelgade. Laurierhuse og pragtfulde Pavilloner var der nok af i den. En Eremitage var anbragt i den ene Ende af den, og rundt om saa man Søiler og Statuer. Løven og Hesten fandtes der allerede dengang med den allegoriske Inscription:

„Frustra te opponis, frenande caballe, leoni!
Albus eras, rubeus, si modo pergis, eris."

Desnden var der Apparater til Ringrenden, Balgen og Tourneren og Alt, hvad et kongeligt Lune forresten kunde finde paa. —

Den første, store Fest, om hvilken Historien fortæller os, blev afholdt herinde i Aaret 1637, da Christian den Fjerdes Søn holdt Bryllup, naturligvis med en tydsk Prindsesse, en sachsisk Churfyrstedatter.

Da blev der udfoldet en Pragt og en Herlighed, som efter de Samtidiges Beretninger aldrig var seet før her i Danmark.

Store Vanskeligheder beredte de fremmede Gesandter deres Vært, Kongen, da han nødig vilde støde Nogen for Hovedet ved at give ham en ringere Plads end den, der tilkom ham; men det var en meget vanskelig Opgave, idet der var tre Forskjellige, der gjorde Fordring paa den næstøverste Plads.

Den svenske Gesandt, Paul Sparre, gjorde Fordring paa den paa Grund af Slægtskabet imellem de to Fyrstehuse, og da denne Fordring ikke kunde bevilliges, blev han hjemme og sad og kukkelurede under Foregivende af, at der var død En eller Anden ved hans Hof i Hjemmet. Det er imidlertid ganske curieust at læse i Beretningen fra den Tid, at han fik Mad sendt hjem i Huset — man kommer uvilkaarlig til at tænke paa den berømte Madspand, der figurerede ved Hoffet i Frederik den Sjettes Tid.

Men de to Andre, den franske Gesandt, Claude de Même, Greve af Aveaux, og den spanske Don Thebet, vare ikke saa gode at komme tilrette med. Det nyttede Intet, at Kongen fik det maget saaledes, at Franskmanden fik Lov til at vælge sin Plads; „han vilde have det skriftligt," og da han ikke kunde faae det, erklærede den prikne Potentat, at Spanieren gjerne kunde vælge først, men „hvilken Plads han end valgte, saa vilde han (Franskmanden) betragte den som den øverste og støde ham derfra med Magt."

Man kan ikke lade være at smile ved denne overdrevne Etiquette, og dog maa man have Respect for denne Følelse for og Pukken paa sit Lands Ret, der sætter Alt paa Spidsen for at forfægte den til det Yderste. Herhjemme kunne vi ikke ret forstaae Sligt, men vi have heller aldrig havt franske Gesandter.

Spanieren maatte tilsidst give efter, men saa reiste han bort og kom ikke til Festen.

Franskmanden lod imidlertid til at have faaet Blod paa Tanden, thi da Keiserens Gesandt, en Hertug Friderich af Holsten-Gottorp, ankom, lod han ham melde, at han nok vilde gjøre ham sin Opvartning, ifald han maatte faae Plads paa høire Side af Gemakket og blive tituleret: Excellence; han vilde saa til Gjengjæld sige: Fyrstelig Naade. Hertugen lod dertil svare, at han godt vidste, hvor han skulde lade sine Gjæster opholde sig, at han var Fyrstelig Naade og altsaa gjorde Fordring paa den Titel, men at han ikke fandt nogen Grund til at titulere Greven Excellence. Den tydske Skvadroneurs Bemærkninger behagede ikke Franskmanden, og han afholdt sig derfor fra al Opvartning.

Der er noget Barnligt ved denne Stridighed, men der er tillige noget Imponerende ved den. Han føler Betydningen af sit Hverv som Gesandt og gjør sig til Et med sin Nation, for hvilken han vil ofre Liv og Blod. Man kan maaske lee lidt ad Sagens Ubetydelighed, men man maa dog beundre den uforfærdede Ridderlighed og den Alt tilsidesættende, hensynsløse Stolthed, der Intet bortgiver af Statens Værdighed, koste, hvad det vil! —

Festen var i fuld Gang og Dandsen gik „saa let gjennem Lunden." Musiken bølgede under det hvælvede Løvtag. De ridderlige Cavalierer og de skjønne Damer traadte sammen i Dandsen, let forbundne ved det Allerыderste af Fingerspidserne. Nogle Skridt gik de frem sammen, de vendte sig imod hinanden, Ridderen bukkede, Skjønjomfru neiede, og med sørgmodigt Aasyn skiltes de ad og dandsede hver til sin Side, men atter gik det mod hinanden med Smil i Øiet og Smil paa Læben; atter mødtes de for atter at skilles og atter at mødes.

Prindsen dandsede med sin Brud. Da Dandsen var forbi, overgav han hende til Keiserens Gesandt, som atter overgav hende til hendes Svigerfader, Kongen; men derover blev Franskmanden paany fornærmet — man seer, at han har været ganske overordenlig prikken —, thi der maatte Ingen komme mellem Keiserens Gesandt og ham, og han forlod Festen i en meget fortørnet Stemning.

Den polske Gesandt, Nicolaus Korff, udmærkede sig hæderligt fremfor de andre Gesandter ved sin ridderlige Tact. Han ytrede i Anledning af Stridigheden om Pladsen, at Kongen af Danmark var hans Vært, og han følte sig forvisset om, at hans Konge vilde faae den Plads, der tilkom ham, og ikke var bleven indbuden som Gjæst for at blive fortrædiget.

Festen endte med glimrende Ridderspil og pragtfulde Optog. Ridderne udfoldede en blændende Pragt. Forgyldte Harnisker og Kyradser saa man overalt, Gyldenstykkes og Atlaskes Vaabenfrakker, Plumadser og Skjærfer, vælige Heste med Skabrakker og veiende Fjederbuske paa de fnysende Hoveder. Hoffets skjønne Damer vare tilstede for at beundre Riddernes Vaabendygtighed, og mægtig bidrog det til at ildne Kæmperne, at deres Hjertes Damer vare tilstede, og at de kæmpede for Øinene af dem, hvis Farver de bare.

Kongens yndige Datter, Eleonora Christine, uddelte Kampprisen til de lykkelige Seirherrer, der vare

paa Armen, som hun uafladelig kysser, medens hun tænker paa Kjæresten — der vandre Præstinderne i Templet for den skumfødte Gudinde.

Vestalinder, Dianaer, der gaae paa Jagt, Najader, Dryader, Hamadryader og andre Præstedøtre — ak! der vandre ogsaa Minka og Heloise! Hvor ofte sad jeg ikke foran Pavillonen og saa dem gaae forbi i deres røde, tærnede Kjoler — til 4 Mk. 3 ß Alen, og Hr. Seligmann har forsikret mig, at Farven gik ikke af i Vadsk. — „Et Par prægtige Pigebørn!" raabte da de dydige Ynglinge, som sade ved Siden af mig. Jeg husker godt en stor Assecurateur, der saa ud som et Paaskelam, og som engang sagde: „Jeg kunde have Lyst til den Ene til Frokost og den Anden lil Aftensmad, saa troer jeg ikke, jeg vilde spise til Middag den Dag." — „Hun er en Engel!" sagde engang en Søcapitain ganske høit, saaat begge Pigebørnene paa samme Tid vendte sig om og derefter tilkastede hinanden skinsyge Blikke. Jeg selv sagde aldrig Noget, men sad saa yndigt og tænkte paa Ingenting og saa paa Pigebørnene og paa den lyse, muntre Himmel og det lange Petritaarn med den smækre Taille og paa den stille, blaae Alster, hvor Svanerne svømmede saa stolt, saa livligt og saa sikkert omkring. Svanerne! — I hele Timer kunde jeg sidde og betragte dem, disse hulde Skabninger med deres lange, slanke Hals, og see paa, hvorledes de yppigt vuggede sig paa de rolige Bølger, hvorledes de stundom dukkede sig og atter kom op og overmodigt baskede sig; jeg kunde sidde til helt ud paa Aftenen, til Stjernerne kom frem og skuede længselsfuldt, forjættende, forunderlig kjærligt derned. Stjernerne! — Er det gyldne Blomster paa Himlens Jomfrubarm? — Er det forelskede Engleøine, der længselsfuldt speile sig i Jordens blaae Vande og lefle med Svanerne? — — — Ak! det er nu saa længe siden. Da var jeg ung og letsindig; nu er jeg gammel og letsindig. Mange Blomster ere siden den Tid visnede og traadte i Støvet. Mangt et Silkestykke er sønderrevet, og om det saa er Hr. Seligmanns stribede Kattun, saa er det falmet i Mellemtiden. Han har rigtignok ogsaa selv tabt Couleuren, thi Fir-

Sangen begynder saaledes:

Herr Vonved sitzt im Kämmerlein,*)
Er schlägt die Goldharf' an so rein,
Er schlägt die Goldharf' unterm Kleid,
Da kommt seine Mutter gegangen herein.
Schau dich um, Herr Vonved!

Og det er hans Moder Adelin, Dronningen, der taler til ham: Min unge Søn! lad Andre slaae Harpen, omgjærd Du Dig med Sværdet, bestig Din Ganger, rid ud, prøv Dit Mod, se Dig om i Verden, se Dig om, Svend Vonved! og:

Herr Vonved bindet sein Schwert an die Seite,
Ihn lüstet mit Kämpfern zu streiten.
So wunderlich ist seine Fahrt:
Gar keinen Mann er drauf gewahrt.
Schau dich um, Herr Vonved!

Sein Helm war blinkend,
Sein Sporn war klingend.
Sein Ross war springend,
Selbst der Herr war so schwingend.
Schau dich um, Herr Vonved!

Ritt einen Tag, ritt drei darnach,
Doch nimmer eine Stadt er sah;
Eia, sagte der junge Mann,
Ist keine Stadt in diesem Land?
Schau dich um, Herr Vonved!

*) Oversætteren har ment, at Heines ypperlige Oversættelse af vor gamle Kæmpevise muligen kunde interessere Læserne, hvorfor den her aftrykkes istedenfor den danske Original, som jo rimeligvis er de fleste af Læserne bekjendt.

dobbelt lykkelige ved at modtage Belønningen af saa skjønne Hænder. Da var der ikke En, der tænkte paa, at hun i 22 lange Aar skulde sidde fængslet paa Hammershus, trøstesløs speidende ud over det store, tomme, vide Hav, Sommer og Vinter, Dag og Nat, naar Søen gik rolig og naar den stønnede hult. Da var der ikke En af Ridderne, der ikke vilde have ofret Liv og Blod for den deilige Kvinde, og senere var der ikke En, der rørte sig for hende. —

Kongen blev af Alle anerkjendt som Dagens Seirherre. Det var dengang! Da var Kongen i Sandhed Landets første Mand og bedste Ridder. Senere ere disse Ord af og til blevne parodiske. —

I Aaret 1648 døde Christian den Fjerde paa Rosenborg Slot, og Frederik den Tredie besteg Thronen. Under ham var der Andet at tænke paa end Fester og lystige Tourneringer, og Rosenborg Slot og Have laa øde hen. Vel var Frederik den Tredie ikke fremmed for Ridderspil og Vaabenleg, men Legen var bleven til Alvor, og Ridderspillet øvedes med spidse Landser og skarpe Rappierer, medens Trompeterne skingrede fra Volden og Kanonerne brummede Bas dertil.

VII.

Violerne.

Rodolphe var just bleven heftig forelsket i sin Cousine Angèle, som slet ikke brød sig noget om ham, og Thermometret stod paa 12° under Nulpunktet.

Frøken Angèle var en Datter af Hr. Monetti, Kakkelovnsfabrikanten, som vi tidligere have stiftet Bekjendtskab med. Frøken Angèle var atten Aar gammel og lige kommen fra Bourgogne, hvor hun havde været i fem Aar hos en Slægtning, der ved sin Død havde efterladt hende hele sit Habengut. Denne Slægtning var en gammel Dame, som aldrig havde været hverken ung eller smuk, men som altid havde været ondskabsfuld, skjøndt hun var meget hellig eller maaske netop derfor. Angèle, som før sin Afreise havde været et yndigt Barn, der forjættede en liflig Ungdom, kom efter de fem Aars Forløb tilbage som en rigtignok smuk, men kold, kjedelig og ligegyldig, lille Person. Det stille Liv i Provindsen, hendes Slægtnings overdrevne Hellighed og hele hendes forfeilede Opdragelse havde indgivet hende en Mængde tossede Fordomme, ødelagt hendes Phantasi og indskrænket hendes Hjerte til en blot og bar Regulator i Organismen. Angèle havde saa at sige Vievand i sine Aarer istedenfor Blod. Efter sin Hjemkomst tog hun imod sin Fætter med kold Tilbageholdenhed, og han spildte blot sin Tid ved de Forsøg, han gjorde paa at faae Erindringernes blide Strenge til at vibrere, Erindringerne om den Tid, da de tumlede sig sammen som Paul og Virginie ligesom alle andre Fættere og Cousiner.

Rodolphe var nu dog heftig forelsket i sin Cousine, Angèle, som slet ikke brød sig noget om ham, og da han en Dag fik at vide, at hun vilde til Bal hos en af sine Veninder, som var bleven gift, forløb han sig endogsaa i den Grad, at han udbad sig Tilladelse til at bringe hende en Bouquet Violer til Ballet. Angèle spurgte først pænt om sin Faders Tilladelse, hvorefter hun modtog Fætterens Galanteri under den bestemte Forudsætning, at det blev hvide Violer.

Rodolphe, der var aldeles henrykt over sin Cousines Elskværdighed, hoppede og dandsede og sang, da han var kommet hjem til sit „St. Bernhard" — saaledes kaldte han sin Bopæl; Grunden vil man snart erfare. Underveis havde han været inde i Boutiken hos Madame Provost, den berømte Blomsterhandlerske, for at spørge om Prisen paa en Bouquet hvide Violer, som han havde seet i Vinduet. En nogenlunde anstændig Bouquet kostede mindst 10 Frcs, men der var ogsaa dem, der kostede mere.

„Det var Satan!" tænkte Rodolphe; „10 Frcs! og ikke mere end otte Dage har man til at drive en saadan Million op i. Der skal Held til — men ligemeget! Bouquetten skal hun have. Jeg har en Ide."

Alt dette foregik i Begyndelsen af Rodolphes literaire Carière, da han ikke havde Andet at leve af end en maanedlig Understøttelse paa 15 Frcs, der var tilstaaet ham af en af hans Venner, en stor Digter, som efter et længere Ophold i Paris ved Hjælp af indflydelsesrige Protectorer var bleven Skolelærer i Provindserne. Rodolphe, der var flot anlagt af Naturen, brugte disse Maanedspenge paa fire Dage, og da han ikke paa nogen Maade vilde opgive sin lidet indbringende, men ophøiede Stilling som elegisk Digter, var han nødt til hele den øvrige Del af Maaneden at leve af den tvivlsomme Manna, der muligen kunde falde ned fra Himlen. Dog — Fastetiden forskrækkede ham ingenlunde; han gik den imøde med freidigt Mod og en Stoikers Fasthed; med Phantasiens Guld — og dermed var han altid godt forsynet — slog han sig igjennem, til den 1ste kom og dermed den Paaskefest, der foreløbig endte hans Faste.

Rodolphe boede dengang i Gaden Contrescarpe-Saint-Marcel i en stor Bygning, som tidligere havde gaaet under Navnet: „den graae Eminence," fordi det hed sig, at Pater Joseph, Richelieus fordømte Sjæl, havde resideret der. Rodolphe boede øverst oppe paa et af de høieste Punkter i hele Paris. Hans Værelse, der laa i et Slags Udbygning, var fortræffeligt om Sommeren, men fra October til April var det et andet Kamtschatka. Vinden fra alle fire Verdenshjørner fløitede den deiligste Qvartet gjennem de utætte Vægge hele Vinteren igjennem. Som en blodig Ironi fandtes der en Kamin, hvis Aabning syntes at være bestemt til Æresport for Boreas og hele hans Følge. Da Kulden begyndte, havde Rodolphe fundet paa et originalt Varmesystem; han havde nemlig brugt sine Meubler til Brændsel, og efter otte Dages Forløb var derfor Meublementet betydelig beskaaret, idet der kun var en Seng og to Stole tilbage. Sandheden byder os at bemærke, at disse vare af Jern og saaledes fra Fødselen af assurerede for Ildebrandstilfælde. Dette Varmesystem kaldte Rodolphe at flytte ud gjennem Kaminen.

Det var i Midten af Januar, og Thermometret paa Quai des Lunettes viste 12 Graders Kulde, men det vilde have vist en to—tre Grader mere, ifald det var bleven flyttet op til Rodolphe paa det saakaldte St. Bernhard, Spitzbergen, Siberien.

Da Rodolphe kom hjem om Aftenen, som han om Dagen havde lovet sin Cousine de hvide Violer, blev han meget vred. Stormen havde slaaet endnu en Rude itu, medens den rumsterede i hans Værelse. Det var det tredie Tilfælde af den Art i Løbet af fjorten Dage. Rodolphe udtømte sig i skrækkelige Forbandelser imod Æolus og hele hans vindige Slæng. Da han havde faaet Hullet nogenlunde tilstoppet med et Portrait af en af sine Venner, lagde han sig fuldt paaklædt paa de Brædder, som han kaldte sine Madratser og drømte hele Natten om hvide Violer.

Da der var gaaet fem Dage, havde han endnu ikke fundet paa noget Middel til at realisere sine Drømme, og to Dage derefter skulde Cousinen have sin Bouquet. Thermometret var faldet endnu mere, og den ulykkelige Poet var nærved at fortvivle ved Tanken om, at Violerne maaske endogsaa vare stegne i Pris. Endelig havde Forsynet Medlidenhed med ham og kom ham til Hjælp paa følgende Maade.

Rodolphe gik en Morgenstund hen til sin Ven, Marcel, for om mulig at faae en Smule Frokost, og han traf ham da i Samtale med en Dame, der var sørgeklædt. Det var en Enke der fra Nabolaget. Hun havde nylig mistet sin Mand, og hun var nu kommet for at høre, hvad det kunde koste at faae malet til Gravstedet en Mandsfolkehaand med de Ord under:

Jeg venter Dig, min elskede Ven!

For at faae det saa billigt som mulig havde hun underrettet Kunstneren om, at han senere, naar det behagede Gud at bortkalde hende, tillige skulde male hendes Haand med et Armbaand om Haandleddet og de Ord under:

Saa kom vi endelig sammen igjen.

„Jeg sætter en Clausus derom i mit Testamente," sagde Enken, „og deri forlanger jeg, at De alene skal udføre det."

„I saa Tilfælde," ytrede Marcel, „vil jeg gaae ind paa at gjøre det for den af Dem foreslaaede Pris, men det er i det Haab, at De ogsaa giver mig Deres Haand. Gaa nu ikke hen og glem det i Testamentet.

„Jeg vilde saamæn ønske, det skete jo før jo heller. Men De maa nu gjøre Dem Umage og ikke glemme Arret paa Tommelfingeren, for jeg vil have en levende Haand."

„De skal faae en levende Haand, Madame; vær De kun rolig," sagde Marcel, idet han lukkede Enken ud, men idet hun vilde gaae, vendte hun atter om.

„Jeg har endnu en Ting at spørge Dem om, Hr. Maler, jeg vilde gjerne have nogle Linier Rim paa min Mands Grav, hvori der stod fortalt om hans hæderlige Vandel her i Livet og saa tillige de sidste Ord, han sagde paa Dødssengen — er det ikke nobelt?"

Kapitel 4.

Da jeg skrev det forrige Kapitel, tænkte jeg uvilkaarlig paa ganske andre Ting. En gammel Melodi summede for mit Øre, og Billeder og Tanker kom i den hæsligste Forvirring. Enten jeg vil eller ei, maa jeg dog tale om den Sang. Maaske hører den just hid og trænger sig med Rette frem i min Erindring. Nu begynder jeg næsten at forstaae den, og jeg forstaaer ogsaa den melancholske Tone, hvormed Klaus Henriksen sang den. Han var en Jyde og var Staldkarl hos os. Han sang den endnu Aftenen, før han hængte sig i Stalden. Ved Refrainet: „Se Dig om, Svend Vonved!" lo han ofte saa bitter; Hestene vrinskede saa ængsteligt, og Lænkehunden gjøede, som om Nogen skulde døe. Det er den gamle, danske Vise om Hr. Vonved, der rider ud i Verden og tumler sig omkring saa længe, indtil alle hans Gaader ere blevne løste, og som derpaa rider hjem igjen i yderst daarligt Humeur. Harpen klinger fra Først til Sidst. Hvad sang han først og hvad sang han sidst? Det har jeg tidt tænkt over. Klaus Henriksens Stemme var ofte saa blød og mild, naar han begyndte Sangen, men den blev altid efterhaanden vild og hul som Havet, naar en Storm trækker op.

maet hedder nu: Seligmanns Enke, og Heloise, det søde Barn, der syntes skabt til kun at vandre paa bløde, blomstrede, indiske Tæpper og til at smykkes med Paafuglefjedre, hun gik tilgrunde imellem Matroser, Punsch, Tobaksrøg og slet Musik. Da jeg saa Minka igjen — da kaldte hun sig Kathinka og boede mellem Hamborg og Altona —, da saa hun ud som Salomos Tempel, efterat Nebukadnesar havde hærget det, og hun stank af assyrisk Knaster, og da hun berettede mig Heloises Død, græd hun bitterlig, rev sig fortvivlet i Haaret, faldt i Afmagt og maatte tage sig et stort Glas Brændevin for at komme til sig selv igjen.

Og selve Staden — hvor forandret! Og Jungfernstieg! Sneen laa paa Tagene, og det saa ud, som om Husene vare blevne gamle og havde faaet hvidt Haar. Lindetræerne paa Jungfernstieg vare kun døde Træer og tørre Grene, som spøgelseagtigt bevægede sig for den kolde Blæst. Himlen var skjærende blaa, og det blev tidlig mørkt.

Det var Søndag. Klokken var 5, den almindelige Spisetid, Herrer og Damer gik forbi med deres stivnede Latter paa de hungrige Læber. — Gyseligt! i dette Dieblik gjennemisnede den skrækkelige Tanke mig, at et uudgrundeligt Vanvid hvilede over alle disse Ansigter, at alle disse Mennesker, som just gik forbi, paa forunderlig Maade vare berøvede Forstanden. For tolv Aar siden havde jeg just paa samme Tid seet dem med de samme Miner, som Figurerne paa et Raadstue-Uhr, gaae i samme Retning, og de havde uafbrudt i den lange Tid regnet paa samme Maade, besøgt Børsen, indbudt hinanden, bevæget Kjæbebenene, betalt Drikkepenge og bestandig opsummeret: to Gange to er fire — Gyseligt! tænkte jeg, naar nu et af disse Mennesker pludselig, som han sad paa sin Contoirstol, fik den Ide, at to Gange to igrunden var fem, at han altsaa havde forregnet sig hele sit Liv igjennem og tilbragt hele sit Liv i en frygtelig Feiltagelse.

Paa engang blev jeg selv greben af et naragtigt Vanvid; da jeg nøiere saa paa de Forbigaaende, forekom de mig selv ikke at være Andet

„Jo, det er meget nobelt. Det kalder man et Epitaphium; det er uhyre nobelt."

„De skulde vel ikke kjende En, der vilde gjøre det for godt Kjøb. Der er jo nok min Nabo, Hr. Guérin, han, der skriver i Magistraten, men han er saa gridsk efter Penge."

Rodolphe kastede et Sideblik til Marcel, som øieblikkelig forstod ham.

„Madame," sagde Kunstneren, og forestillede hende Rodolphe, „et lykkeligt Tilfælde har ført netop den unge Mand hid, som kan hjælpe Dem i deres sørgelige Stilling. Den Herre er en af vore mest udmærkede Digtere, og De kan aldrig henvende Dem til nogen Bedre."

„Det skal være meget sørgeligt, Rimet," sagde Enken, „og saa maa det endelig være rigtig stavet."

„O Madame!" udbrød Marcel, „han er umaadelig stiv i Sproget; han fik alle Præmierne i Skolen."

„Se, se! min Neveu har ogsaa faaet en Præmie, og han er ikke mere end syv Aar gammel."

„Det maa være et meget fremmeligt Barn," bemærkede Marcel.

„Men kan han nu ogsaa skrive sørgelige Vers?"

„Bedre end nogensomhelst Anden, Madame; han har ikke havt Andet end Sorger i sit Liv. Min Vens Vers ere grumme sørgelige, det fortæller Bladene ham bestandig."

„Hvad for Noget! han har staaet i Bladene, saa er han jo ligesaa lærd som Hr. Guérin, der er i Magistraten."

„Langt mere. Henvend De Dem blot til ham, Madame; De vil saamæn ikke komme til at fortryde det."

Enken fortalte nu Rodolphe, hvad hun vilde have skrevet paa Gravstenen, og lovede ham dernæst 10 Frcs, ifald hun var fornøiet med, hvad han lavede; men Verſene vilde hun have meget hurtig.

Poeten lovede at sende hende dem næste Dag gjennem Marcel.

„O, Du velsignede Artemis!" udbrød han, da hun nu var gaaet, „jeg forsikrer Dig, Du skal blive tilfreds. Du skal blive forbauset over min melancholske Lyrik, og Sproget skal blive en Hertuginde værdigt. Herlige Kvinde! gid Guderne belønne Dig og lade Dig blive i det Mindste 107 Aar gammel!"

„Nei, jeg protesterer, jeg protesterer!" sagde Marcel energisk.

„Om Forladelse! jeg glemte rent, at Du skal male hendes Haand, naar hun er død, og at en saadan Seiglivethed vilde forvolde Dig et reelt Næringstab." Han opløftede sine Hænder og sagde: „Udødelige Guder! lad, som om I ikke have hørt min Bøn! — Det var dog et mageløst Held, at jeg gik herhen."

„I hvad Anledning kom Du igrunden?" spurgte Marcel.

„Ja, hvorfor var det nu? — naa! — ja, nu da jeg maa sidde hele Natten oppe for at lave disse Vers, saa maa jeg nødvendigvis bede Dig om, for det Første: nogen Middagsmad, for det Andet: Tobak og et Lys, og for det Tredie: Dit Bjørnecostume."

„Skal Du da paa Maskerade? — Naa ja, det er jo den 1ste idag."

„Nei, jeg skal saamæn ikke, men som Du her seer mig, er jeg ligesaa forkommet som den store Armée paa Tilbagetoget fra Rusland. Ganske vist er min lette Mandarin og disse mine skotske Merinosbenklæder overmaade smukke Beklædningsgjenstande, men de er noget vaarlige og passer igrunden bedst saadan under Ægvator, men naar man boer ved Nordpolen, min Ven, som jeg, saa er et Isbjørnecostume langt mere hensigtsmæssigt, ja, det er endogsaa en ligefrem Naturnødvendighed."

„Ja, tag da Bamsen; den er ligesaa god som en Tønde Kul, og Du vil have det saa lunt i den som et Brød i en Bagerovn."

Rodolphe var allerede krøbet i Pelsen.

„Gudbevares! hvor Thermometret nu bliver narret!"

„Vil Du gaae, som Du nu er?" spurgte Marcel, efterat de havde indtaget et let Maaltid.

„Javel! hvad bryder jeg mig om den offentlige Mening — forresten begynder Carnevalstiden idag."

Rodolphe gik nu hele Paris igjennem med en Værdighed og et Alvor, som stod i den skjønneste Samklang med Bjørnecostumet. Da han kom forbi et Udhængsthermoter, tillod han sig blot den lille Spas at gjøre en lang Næse ad det.

Strøtanker.

af

Alphonse Karr.

En Kvinde, som elsker en aandrig Mand, elsker ham ikke for hans Aands Skyld, men fordi Folk tale om ham.

Enkelte Mennesker ere saa ubehagelige, at man føler sig ilde berørt over at have Noget tilfælles med dem. Man kan vænne sig til at see deres Rigdomme og de Æresbevisninger, de blive Gjenstand for, men man stødes over at see dem elske og elskede.

Den kvindelige Skjønhed har en saadan Magt, at jeg har hørt en aandrig Mand, hvem man foreholdt hans Lidenskab for en meget enfoldig Kvinde, jeg har hørt ham sige: „Jeg hører hende aldrig, jeg seer hende kun tale."

En Mand kommer ind fra en af Provindserne med sin Kone for at søge et Embede. Han er meget frygtsom og tilbageholdende, hvorimod hans Kone hverken er ængstelig eller mangler Skjønhed og Ynde.

„Lad mig gaae for Dig," siger hun; „Du vil ødelægge Alt blot ved Din undselige Fremtræden."

„Men, min kjære Pige, man siger, at Directeuren er en varm Beundrer af det smukke Kjøn, og Du er saa smuk, at —"

„Troer Du, han bryder sig om mig?"

„Ja, Du kan dog ikke nægte, at Du gjør en Smule Regning paa Virkningen af Din Personlighed?"

„Det er i al Fald kun meget betinget. Jeg gjør Regning paa Din Ret og Dine Talenter."

„Jeg seer gjerne, at Du gaaer til Directeuren, men Du burde helst lade nogle af Dine Tillokkelser blive hjemme."

„Det bliver meget vanskeligt."

„Aa nei, naar Du vil lade mig raade."

„Hvad saa?"

„Saa vil jeg blot sminke Din Næsetip en Smule rød hver Gang, Du gaaer til ham."

Hun vægrer sig paa det Allerbestemteste, og hvilken Kvinde, hun være forresten saa tro og hengiven, hun være vil, giver vel sit Samtykke til Sligt?

Jeg besøgte igaar en ung Dame, som var yderlig melancholsk.

„Jeg er i daarligt Humeur," sagde hun; „hele Natten igjennem har jeg drømt om Feer og kostelige Tryllegaver — om Prinds Lutins Hat, som gjorde ham usynlig, om Prinds Loulous Ring, som gjorde ham uimodstaaelig for enhver Kvinde, og da jeg saa vaagnede, følte jeg mig saa ulykkelig ved at befinde mig midt i det virkelige Liv."

„Det er, fordi De ikke har seet Dem rigtig for," sagde jeg til hende; „saadanne Underværker kan man see hver Dag. Sig De blot til dem, der komme her og besøge Dem, at De er en Guddatter eller Nièce eller Cousine af en eller anden indflydelsesrig Mand, og De skal see, hvor vidunderligt Deres Skjønhed og Deres Aand ville blive forøgede. De aner ikke, hvormegen Forekommenhed man vil vise Dem, og hvormange Smigrerier De vil faae at høre. Og det er ikke engang nødvendigt, at De virkelig er hans Guddatter saaledes som i Eventyrene; det er nok, naar De blot fortæller det. Jeg kjender en Mand, som er saa plump, klodset, grim og dum, som det er muligt — men sætter han blot en Ring paa sin Finger med en stor Sten i, som man kalder Diamant, saa bliver han øieblikkelig aandrig, velopdragen, net og velseet i Selskabet — i al Fald bliver han betragtet som saadan. Naar jeg vil gjøre mig usynlig, saa tager jeg en gammel, rød, skallet Hat paa Hovedet, ligesom Prinds Lutin tog en smuk blomstersmykket Hat paa; jeg pynter mig desforuden med en luvslidt Frakke, og saa er jeg strax usynlig — der er ikke En, der kjender mig, ikke En, der seer mig, ikke En, der hilser mig paa Gaden."

Redigeret af **Hofman-Schmidth.**
Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.**
J. Cohens Bogtrykkeri.

---

end Tal, arabiske Zifre. Der gik et hjulbenet Total ved Siden af et fatalt Tretal, Totallets svangre Fru Gemalinde med den fyldige Barm; derhenne gik Hr. Firtal paa Krykker; et ubehageligt Femtal kom hist vraltende, rund Mave og et lille Hoved; der kom et velbekjendt lille Sextal og et endnu mere velbekjendt ildesindet Syvtal — men da jeg saa det ulykkelige Ottetal og betragtede det nøie, da det listede forbi, saa kjendte jeg Assecurateuren igjen, der fordum havde været saa fin som et Paaskelam, men nu saa ud som den magreste af alle Pharaos magre Køer — blege, hule Kinder, der lignede en tom Suppetallerken, blegrød Næse, der lignede en Vinterrose, en luvslidt, sort Frakke, som gav et kummerligt, hvidt Gjenskjær, en Hat, der besad adskillige Lufthuller, men Støvlerne vare endnu stedse omhyggeligt pudsede; han syntes ikke længere at tænke paa at nyde Heloise og Minka til Frokost og Aftensmad, han syntes meget mere at længes efter et ordenligt Middagsmaaltid, bestaaende af sædvanligt Kalvekjød. Imellem Nullerne, der trillede forbi, saa jeg mangen en god, gammel Bekjendt. Baade de og de andre Talstørrelser rullede afsted, medens et Ligtog lidt derfra langsomt skred frem langs Jungfernstiegs Huse. Et sørgeligt Optog! bag Ligvognen gik de velbekjendte Raadstuetjenere, stolprende paa deres tynde Ben med de sorte Silkestrømper; de lignede Dødens Marionetdukker, disse priviligerede Sørgemaskiner i deres parodiske, gammelburgundiske Dragt: korte, sorte Kapper og sorte Pludderhoser, hvide Peruquer og Halskraver, over hvilke de røde, betalte Ansigter ret pudserligt kigede frem, korte Staalkaarder ved Siden af en grøn Paraply under Armen.

Men endnu uhyggeligere og mere forvirrede end disse Skikkelser, der glede lydløst forbi som chinesiske Skyggebilleder, vare dog de Toner, der lode sig høre fra den modsatte Side — hæse, snøvlende, klangløse Toner, en vanvittig Skratten, en ængstelig Gispen og fortvivlet Stakaandethed, en Hiven og en Piben, en Stønnen og en Sukken, en ubeskrivelig, iskold Smertenslyd!

Alsterens Bassin var frosset til, og nærved Bredden var der hugget en stor, sirkantet Vaage i Isen. De uhyggelige Toner, jeg nys havde hørt, kom fra de stakkels, hvide Skabninger, som svømmede om i Vaagen og skreg i ynkelig Dødsangst, og ak! — det var de selvsamme Svaner, der engang havde bevæget min Sjel saa mildt og saa ømt. De skjønne, hvide Svaner! Vingerne havde man knækket paa dem, forat de ikke skulde flyve bort til det varme Syden; det kolde Norden holdt dem fængslede i sine mørke Iskjældere — og Opvarteren i Pavillonen mente, at de befandt sig meget vel der, og at de just havde saa godt af Kulden. Men det var en Løgn! man har det ikke godt, naar man afmægtig er lænket i et iskoldt Hul, naar man næsten er indefrosset og Ens Vinger ere knækkede, saaat man ikke kan flyve ned til det skjønne Syden med de deilige Blomster, den glødende Sol og de blaae Alpesøer — ak! jeg var jo selv lænket, og jeg forstod saa godt de stakkels Svaners Fortvivlelse; og da det blev mørkere og mørkere, og Stjernerne kom lysende frem deroppe, de samme Stjerner, som fordum saa elskovshede havde leflet med Svanerne i de skjønne Sommernætter, men nu stirrede saa vinterkolde, saa frostklare og næsten haanligt ned paa dem, da forstod jeg vel, at Stjernerne ikke ere elskende, følelsesfulde Væsener, men kun glimrende, natligt Bedrag, evigt Blændværk paa en drømt Himmel, gyldne Løgne i et mørkeblaat Intet! — — — —

Tilskueren.

Nr. 36. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 15, 2den Sal. **Søndagen den 8de October.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ℛ 8 β Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Et hindostansk Sagn.

(Brudstykke.)

I Østen fjernt ved Gangesflod, i voldindhegnet Fyrstehus
En Kæmpe hersked' vidt om Land, han hed Hiranja-Kasipus.
En Trold han var og Øienskalk, han hykled' hellig Bøn og Bod
Og ofred' Afgud gylden Frugt af Undersaatters Sved og Blod.
Saa tryller han ved snedig Kunst det Løfte af en mægtig Aand:
„Ham fælde skal ei Dyr, ei Mand, selv ikke Guders stærke Haand,
Ei i, ei udenfor sin Borg han frygte skal for Baneslag
Og ei han dræbes skal ved Nat, saalidt som ved den lyse Dag!"
Da drømte sig den Stolte tryg og kasted' Fromhedsmasken af
Og lagde som et Spir af Jern paa Landet trindt sin Herskerstav;
Da haaned' Sandhed han og Ret og Menneskers og Guders Lov
Og Aandens Adel, Folkets Kraft blev Sværdeoddens Ulverov;
Da sagde han: „Hvo er min Gud? Kun mig er Alting underlagt!"
De høie Guder spotted' han, ja trodsed' Vishnus store Magt.

. . . .

Han paa sin Tærskel stod engang, mens Solens sidste sjunkne Glød
End farved' Bjergets blanke Top i Dæmringsstunden purpurrød;
„I sige, Vishnu" — lød hans Ord — „er allevegne fjern og nær!
Lad see, om Eders Gud og har forstukket sig i Stenen her!"
Og kaad han med sin flade Haand, mens vildt han lo, en Søile slog
Og raabte høit med Spottermund: „Kom frem, min Gud, af Fjælekrog!"
— Da sukked' Ganges dybe Strøm, og Himmelbjergets Grundvold skjalv,
Thi Guden sprang af Søilen frem, halv Mand han var og Løve halv,
Og Løvemand med Guddomskraft til Jorden slog den Kæmpe stærk
Og stække' brat hans Overmod og revsed' strængt hans Niddingsværk.
Mens Aftenstjernens blege Skjær henblinked' langs den store Flod,
Da faldt Hiranja-Kasipus, da rødmed' Jorden af hans Blod.
Af Dyr han kunde fældes ei og ei af Mand og ei af Gud,
Men af dem alle Tre i En han fældet blev paa Himlens Bud;
Ei i, ei udenfor hans Borg ham Hævnens skarpe Sværdod vog,
Men paa dets brede Tærskeltræ med Løveklo ham Guden slog;
Den Trold sig havde hærdet snild mod Saar ved Nat, mod Saar ved Dag,
Men Løvemennesket ham gav i Skumringen hans Baneslag.

. . . .

Da aabned' i den friske Kvæld sig morgenrød hver Rosenknop
Og Maanen steg som Solen klar hen over Fjeldets hvide Top.
Ind mod sin palmeklædte Bred den straaleblanke Bove sang,
Og Brama paa sin Svane kom tilsyne i dens Bølgegang.
En Vestenvind med Blomsterduft drog gjennem Lundens Aftenhal
Og aanded' ud et Glædessuk i Himalayas Skyggedal.

H—S.

Hvad er det, som i den nærværende Tid bevæger Gemytterne i Danmark?

Hvis en Mand i Slutningen af Frederik den Syvendes Regeringstid, da vi Danske hjemme i vore lune Stuer ved en god Kop Kaffe talte om at holde hele Europa Stangen, dersom det skulde falde paa at rokke ved Eidergrændsen, — havde lagt sig til at sove og først nu var vaagnet, saa maatte han blive ikke saa lidt underlig tilmode.

Han vilde gnide Øinene og see sig om med Forbauselse, thi med de Begreber om den danske Hærs og Flaades Uovervindelighed og om det danske Folks grundmurede Seighed, som han havde, da han lagde sig til at sove, kunde han naturligvis paa ingen Maade rime det, at Danmark havde opgivet sin tusindaarige Ret til Slesvig efter en Kamp, der kun varede et halvt Aar, og endnu mindre vilde han kunne forstaae, at samme Mænd, som dengang talte om at slaaes til sidste Mand, talte om Slesvigs Tab som noget aldeles Utænkeligt, som Noget, der først kunde skee, naar Danmark selv var sunket i Havet, nu, saa kort efter, glade og tilfredse kunne nyde Livet, glæde sig i Theatrene, paa Tivoli, Alhambra og alle andre Forlystelsesanstalter, leve godt og blive trivelige, uagtet Slesvig er tabt.

Den stakkels Syvsover vilde troe, at Folket var bleven aldeles forvandlet i det Par Aar, han havde ligget i Tryllesøvnen, han vilde gaae omkring og beføle de Mænd, som dengang førte det store Ord om at „sætte Livet ind for Slesvig", for at erfare, om de

Kapitel 5.

Det var en herlig Foraarsdag, da jeg for første Gang forlod Byen Hamborg. Jeg seer endnu grant det gyldne Sollys speile sig paa de forskjellige tjærede Skibsskroge i Havnen, og jeg hører bestandig Matrosernes muntre Hoi-o-ho!

En saadan Havn ved Foraarstid har den lifligste Lighed med en Ynglings Bryst, naar han for første Gang skal ud i Verden og for første Gang vover sig ud paa Livets Bølger. Endnu have alle hans Tanker den flagrende Vimpel oppe, overmodigt svulme alle hans Ønskers Seil — Hoi-o-ho! men snart reiser Stormen sig, Horizonten formørkes, Orkanen hyler, Plankerne knage, Bølgerne knuse Roret, og det stakkels Skib strander paa de romantiske Klipper eller paa de prosaiske Sandrevler — maaske naaer det hjem til den gamle Havn, havareret og hjælpeløst, med kappede Master og Haabets Anker forlist, og saa raadner det der eller bliver hugget op som et elendigt Vrag.

Men der er ogsaa Mennesker, der ikke kunne lignes med de sædvanlige Skibe, men derimod maae betragtes som Dampere. En dunkel Ild brænder i deres Bryst, og de fare imod Vind og Strøm. Røgsøilen er som den natlige Ridders sorte Fjederbusk, deres takkede Hjul ere som et

Und hör du, Hirte, sag du mir:
Wess ist das Vieh, das du treibst vor dir?
Und was ist runder als ein Rad?
Wo wird getrunken fröhliche Weihnacht?
Schau dich um, Herr Vonved!

Sag: wo steht der Fisch in der Fluth?
Und wo ist der rothe Vogel gut?
Wo mischet man den besten Wein?
Wo trinkt Vidrich mit den Kämpfern sein?
Schau dich um, Herr Vonved!

Da saß der Hirt, so still sein Mund,
Davon er gar Nichts sagen kunnt'.
Er schlug nach ihm mit der Zunge,
Da fiel heraus Leber und Lunge.
Schau dich um, Herr Vonved!

Er warf herum sein Pferd,
Herr Vonved der junge Edelherr;
Er thät über Berg' und Thale dringen,
Doch konnt' er Niemand zur Rede bringen.
Schau dich um, Herr Vonved!

So kam er zu der dritten Schar.
Da saß ein Hirt mit silbernem Haar:
Hör du, gute Hirte mit deiner Herd',
Du giebst mir gewisslich Antwort werth.
Schau dich um, Herr Vonved!

virkelig vare levende, eller om muligvis Instrumentmager Nyrops Konst havde gjengivet dem de Extremiteter, som de under deres dødsforagtende Modstand mod de tydske Voldsmænd havde mistet. Og naar han saa opdagede, at disse Mænd ikke alene ikke havde mistet hverken Livet eller nogetsomhelst Lem, at hele deres Kamp, hele deres Tapperhed havde reduceret sig til det Bovestykke at blive i Kjøbenhavn trods den østerrigske Flaade i Nordsøen, saa vilde han være nødt til at troe om sig selv, at han endnu drømte, drømte en afskyelig Drøm om de Mænd, der endnu holde de mægtige Taler om Danmarks Ret og Danmarks Kraft.

Og dog vilde det ikke være nogen Drøm, men den nøgne, bitre Virkelighed.

Gaa engang omkring paa Kjøbenhavns Gader, betragt de glade og de sure Ansigter, og spørg saa baade de første og de sidste om Grundene til deres Glæde eller deres Melancholi. Ikke En af Titusinde vil tænke paa at svare: „Min Glæde (eller min Forstemthed) er begrundet i det Haab, at vi faae Slesvig igjen.“ De ville Alle fortælle om den sidste heldige Speculation, om en rig Onkels Død, om det Rare ved at have faaet en Arving, om den yndige lille Pige, der har vundet deres Haand og Hjerte, om Blondin'en Hoffmann og Brunette'n paa Alhambra, — eller de ville hyle over Smørpriserne, over deres Pengesorger, over deres hjemlige Xantipper og Mangelen paa Stivelse i deres Flipper, over Capitain Husums begrændsede Talent, — men ikke En vil tale til Dig om Grændselinien Flensborg-Husum, ikke En vil udtale sit Haab eller sin Frygt angaaende dette Danmarks Livsspørgsmaal.

Og Du, gaa Du hen til en Mand og sig: „Goddag! Hvorledes lever Du? Du kan vel heller ikke sove i denne Tid for Bekymring over Slesvigs Fremtid?“ Prøv engang paa at sige noget Saadant til en agtværdig, velnæret Embedsmand eller Borger, til en Mand, der svarer sine Skatter inclusive Rangskat for Kammerraadstitelen; han vil see paa Dig med et idiotisk Blik, byde Dig et Glas Vin til at styrke Dig paa, og naar han saa møder En af sine Venner, vil han sige: „Det gjør mig s'gu ondt for den stakkels N. N., han er paa Veien til Bistrup, tænk bare, han troer, at jeg ikke kan sove om Natten for at tænke paa Slesvig; som om jeg havde nogen Fordel af Slesvig!“

Er det nu godt eller ikke, at Folket saaledes indolent dvasker henad de daglige Fornøielsers og de daglige Bekymringers slagne Landevei? Er det godt, at det ikke er hverken Sønderjyllands Gjenerhvervelse eller Frihedens Bibeholdelse, der beskjæftige Gemytterne heri Danmark, men derimod kun Theatre og Barnefødsler, Skaaltaler og Scandaler, Penge og Cancandandserinder?

Er det godt, at Buen saaledes kan afspændes, eller burde den stedse holdes spændt?

Hvad Nyt?

„Hvad Nyt?“ spurgte den runderende Officier en Lieutenant, der var Vagtcommandeur paa Hovedvagten. Lieutenanten, et af disse mærkværdig vittige Hoveder, der kun findes under en mørkeblaa Hue med Sølvsnor og Cocarde, og hvis Appertinens, Legemet, var indhyllet eller rettere indsnøret i en ligeledes mørkeblaa Frakke med „Guldpaa Skulderen“, svarede: „Aa, jeg har kun faaet en Beufsteg og et Par Baiere!“ Han lod, som om han antog Spørgsmaalet for at lyde: Hvad nydt?

Naar der imidlertid spørges os, Redactionen af „Tilskueren“: „Hvad Nyt?“ saa er dette Spørgsmaal virkelig aldeles synonymt med: „Hvad nydt?“ thi alt Nyt maae vi nyde, det ere vi nødte til for at kunne reproducere eller omtale det. Dermed skal det imidlertid langtfra være sagt, at Alt, hvad vi nyde, er nyt: Berlingske t. Ex. er meget gammel, og den ere vi dog nødte til trods dens Ælde at nyde, medens vi med Fornøielse nyde gammel Ost, gamle Cigarer og gamle Vine — dog ikke Gammelvin — netop paa Grund af deres Ælde. Apropos, Gammelholm kunde vi ogsaa nok have Lyst til at nyde — Renterne af.

Hvad Nyt? Ja, hvad have vi nydt i denne Uge, i den første Uge af Qvartalet?

Vi have været nødte til at nyde de nye Blade — ikke „Nye Blade“, thi ingen Magt paa Jorden vil kunne tvinge os til at nyde opvarmet Mad — men de nye Blade: „Pressen“ og „Ny Adresseavis“.

Der er ikke Meget at sige om dem: „Pressen“ vil vist kun ved Presning efter gammel engelsk Orlogsmethode faae Abonnenter, i den Grad falder den ind under det vanvittig Kjedeliges Kategori, og den „Nye Adresseavis“ har saavidt vi vide, allerede slaaet sig selv ihjel ved sit Prøvenummer istedenfor, som Meningen, den snedige Bagtanke, var, at slaae den gamle skikkelige Adresseavis med de mange rare Tillæg, der ere saa „yndige til at polere Vinduer med“, ihjel.

Se, det var de nye Blade:

„Zwölf Linien, eng und zierlich!
Ein kleines Manuskript!
Man schreibt nicht so ausführlich,
Wenn man den Abschied giebt.“

Endelig er der i Fredags udkommet et nyt Ugeblad, som redigeres af Sofus Høgsbro, den bekjendte Statsrevisor, og som kalder sig „Dansk Folketidende“. Navnet er jo meget smukt, naar det nu blot ikke gjemmer Parodien i sig selv, saaledes som det morsomme Navn „Bondeven“. Nous verrons!

Forresten have vi skuet til Høire og Venstre, men hvis vore Læsere troe, at vi have opdaget Mere, saa tage de i en betydelig Grad feil, ellers have vi intetsomhelst Nyt nydt — nei, pyt!

Bidrag til Kjøbenhavns Physiognomik.

VIII.

Rosenborghave.

I lang Tid laa Haven nu stille hen; først under Christian den Femte høre vi atter noget til den. Under denne Konge bleve Havens Mærkværdigheder forøgede med en udmærket Raritet, idet nemlig en Mand, der hed Weigelius, opstillede en mechanisk Globus derinde, der i alle Henseender var saare kunstig. Den var hul og bevægede sig en Gang rundt i Løbet af 24 Timer, fremvisende for den forbausede Betragter baade Sol og Maane og alle Stjerner, i hvilken Anledning Hr. Weigelius formodentlig blev Hofmechanicus.

I Aaret 1697 høitideligholdt Christian den Femte og hans Dronning Charlotte Amalie deres Sølvbryllup. Festen feiredes i mange Dage itræk med stor Pomp og Pragt, og den sluttedes paa den mest glimrende Maade i Rosenborghave, hvor Hofmarskalk von Osten i Retning af Smagfuldhed og spillende Phantasi havde overtruffet Alt, hvad man var berettiget til at vente af en Hofmarskalk.

Da Sølvbryllupsparret om Aftenen indfandt sig i Haven og var bleven modtaget med Trompeter og Hærpauker, overraskedes de paa den behageligste Maade af Verden ved at finde deres Navnetræk paa Bordet, dannede af Pommerantser og Citroner, og overalt hvorhen de saae, traf deres Øine paa disse gyldne Frugter, som prangede i smagfulde Slyngninger og Forziringer rundt omkring, ufortrødent frempressende det for alle Danske næsten til alle Tider lige høit elskede Kongenavn „Christian“ med et syrligt Citronsmil.

Man ser heraf, at Hofmarskalker bestandig have udmærket sig ved at have gode Ideer. Historien beretter os ikke, om han blev Ridder af Elephanten ved den Leilighed.

Festen sluttedes med Dands og Musik — „og blef dermed denne Festivitet til Begge Majesteters synderlige Fornøielse glædeligen endt“, som der staaer i „Maanedlige Relationer“ fra den Tid. —

Vi springe nu næsten et helt Aarhundrede frem i Tiden og komme da ind i en Tidsalder, der i alle Henseender danner en mærkelig Modsætning til de nærmest, ja vi kunne gjerne sige, til alle de foregaaende. En frisk Luftning var faret hen over den danske Vang; der var kommet Liv og Bevægelse i Alt, men, underligt nok, Bevægelsen var ikke kommen fra Folket, den var kommen fraoven, fra Hoffet.

Spiritus rector hed Struensee.

Dristige, store Planer gjemte hans høie, stolte Pande, dristige Midler benyttede han for at sætte dem i Værk, men Folket manglede den nødvendige Modenhed, takket være de tidligere Regeringers Maadelighed og Ligegyldighed for Alt, hvad der ikke umiddelbart tjente til deres egne private Fornøielser, og derfor kom Dristigheden ham dyrt til at staae.

Men for en Tid kom der Liv og Luft og Lys — blandt Andet ogsaa i Rosenborghave.

Was ist runder als ein Rad?
Wo wird getrunken die beste Weihnacht?
Wo geht die Sonne zu ihrem Sitz?
Und wo ruhn eines todten Mannes Füß'?
Schau dich um, Herr Bonved!

Was füllet aus alle Thale?
Was kleidet am besten im Königssaale?
Was ruft lauter als der Kranich kann?
Und was ist weißer als ein Schwan?
Schau dich um, Herr Bonved!

Wer trägt den Bart auf seinem Rück'?
Wer trägt die Nas' unter seinem Kinn?
Als ein Riegel was ist schwärzer noch mehr?
Und was ist rascher als ein Reh?
Schau dich um, Herr Bonved!

Wo ist die allerbreiteste Brück'?
Was ist am meisten zuwider des Menschen Blick?
Wo wird gefunden der höchste Gang?
Wo wird getrunken der kälteste Trank?
Schau dich um, Herr Bonved!

„Die Sonn' ist runder als ein Rad,
Im Himmel begeht man die fröhliche Weihnacht,
Gen Westen geht die Sonne zu ihrem Sitz,
Gen Osten ruhn eines todten Mannes Füß'.“
Schau dich um, Herr Bonved!

„Mein Gold soll werden für dich gespart,
Wenn du willst halten deine Heimfahrt.“
Doch Das zu thun lüstet ihn nicht,
Er wollt' fahren zu seiner Mutter zurück.
Schau dich um, Herr Bonved!

Herr Bonved ritt auf dem Weg dahin,
Er war so gram in seinem Sinn;
Und als er zur Burg geritten kam,
Da standen zwölf Zauberweiber daran.
Schau dich um, Herr Bonved!

Standen mit Rocken und Spindeln vor ihm,
Schlugen ihn übers weiße Schienbein hin;
Herr Bonved mit seinem Roſs herumdringt,
Die zwölf Zauberweiber schlägt er in einen Ring.
Schau dich um, Herr Bonved!

Schlägt die Zauberweiber, die stehen da,
Sie finden bei ihm so kleinen Rath.
Seine Mutter genießt dasselbe Glück,
Er haut sie in fünftausend Stück'.
Schau dich um, Herr Bonved!

So geht er in den Saal hinein,
Er isst, und trinkt den klaren Wein,
Dann schlägt er die Goldharf' so lang',
Daſs springen entzwei alle die Strang'.
Schau dich um, Herr Bonved!

En Monsieur Gabel fik i Aaret 1770 Tilladelse til at holde Fester og Spilleborde derinde, og en Mængde Mennesker vidste han at lokke til sig. Havens mørke Alléer straalede af Lys og Kjerter. Telte var der slaaet op rundt omkring, og Adelige og Borgere tumlede sig i broget Forvirring imellem hinanden — og dog saa langt fra hinanden. En enkelt, lille, munter Borgerdatter kunde jo nok blive introduceret blandt de adelige Herrer ved Hjælp af et Par lyse Lokker og et Par smukke Øine, men de Fornuftigere betakkede sig for Æren.

Musikanter lode sig høre paa forskjellige Steder, og i Monsieur Gabels Telt, der var opreist i Lunden, gik Spillet sin uforstyrrede Gang, medens Bacchus præsiderede og aminerede. Udenfor regerede den lille Amor, Amor triumphans, og der var Lystighed og Munterhed, hvorhen man kom. En enkelt Fremtid gik jo vel i Løbet hist og her, men Nutiden var saa mageløs morsom dengang, og det var slet ikke bon-ton at tænke ud over den.

Men Fremtiden, hin ubønhørlige Bogholder med den djævelsk nøiagtige Hovedbog, kom for at gjøre Afregning, førend Nogen havde anet det. I Aaret 1772 fik Herligheden en Ende.

Hele det brogede Liv med dets lystige Udskeielser og phantastiske Sværmerier forsvandt og gav Plads for en kold, nøgtern og kjedelig Forstandighed.

Den letsindige, men poetiske Frivolitet maatte vige for den besindige, prosaiske Borgerdyd. Det almene Vel florerede, det troede man da, og Folket blev barnligt igjen, og i sin Naivetet gik det ud i Frederiksberghave og saa paa Kongen og den høie, kongelige Familie, der legede Sømænd i de mudrede Canaler og drak The i det chinesiske Lysthus — som senere kun blev besøgt af enkelte Malcontenter, der havde bestemt at hænge sig — og lod Folket raabe Hurra og være henrykt over den ligefremme Konge og den rare Dronning og det „kjærlige Familieliv“ og i det Hele taget over, at Majestæterne ved det første Øiekast saae ud til at være Mennesker eller dog Skabninger af tilnærmelsesvis lignende Construction som de selv — og det burde de da ogsaa have et Hurra eller to for.

Rosenborghave var der Ingen, der brød sig om; den forfaldt mere og mere, og da man senere gav sig til at tænke lidt paa den, saa var det blot for at indskrænke dens Terrain og bygge en Kronprindsessegade.

Aarene rullede. Krigen begyndte i 1848, og i 1849 vare Jyderne i høi Grad betrængte, og da kom man atter til at tænke paa Rosenborghave.

En Comitée traadte sammen. Avertissementer og Opfordringer og Anmodninger bleve udstedte; Bidrag i Varer og Penge og Personer indfandt sig i Tusindtal, og det blev bestemt, at en Fest skulde afholdes i Rosenborghave „til Fordel for de betrængte Jyder“.

Der blev tømret og bygget og malet og holdt Prøver og skrevet Viser og lavet Comedier, og saa begyndte Festen med Musik og Dands og Comedier, og Visesang og tydske Løgne og lignende Historier, der kunde faae Specierne til at circulere, og Resultatet var unegtelig ogsaa glimrende, idet der blev bragt et Overskud ud deraf paa omtrent 60000 Rdl. —

Aaret efter stod Slaget ved Isted. Rundtom i Landet sørgede Enker og faderløse Børn over de tabte Forsørgere, som havde maattet betale Triumphen med deres Hjerteblod. Da traadte atter en Del Mænd sammen, og det blev besluttet at afholde et Marked i Rosenborghave.

Der blev syet og strikket og hæklet og bagt og kogt og stegt, og nydelige unge Damer mødte i elegante Silkekjoler for at staae i Boutikerne, og der blev kjøbslaaet til de fabelagtigste Priser om de mærkværdigste Ting af de forunderligste Kjøbere.

Der var en Cigarboutik, i hvilken der blandt Andet den ene Dag skal være bleven solgt for henved 1000 Rdl. Cigarer, men en saa deilig Cigarjomfru saaes heller aldrig hverken før eller siden, og saa smilede hun saa fortryllende hver Gang, hun saa en Specie. Sagnet gaaer, at en ung Student røg alle sine Maanedspenge op i Cigarer der fra Boutiken paa to Dage og uden Betænkning lod sit Guldubr ryge paa Assistentshuset den tredie Dag for selv at kunne røge videre, men han blev da nok ogsaa forlovet samme Vinter med den skjønne Cigarjomfru, og Folk i Byen sagde saa, at hun var „tilrøget“, men Folk ere nu ogsaa altid saa vittige!

Rosenborghave sank atter hen i sin gamle Døs, men da kom den 13de Juni 1862.

Aldrig før havde de gamle, alvorlige Alléer seet en saadan Fylde af Ungdom og Skjønhed, Liv og Begeistring under deres ærværdige Kroner; aldrig før var Dandsen gaaet saa let, aldrig før havde Musiken tonet saa hjerteligt, aldrig havde Echo derinde sjunget et skjønnere Refrain end hin berusende Juniaften, da Skandinaviens Studenter sang til „Nordens Kvinde“:

„Vi skal plante Nordens Enhedsmærke,
Du skal fæste Seirens Krands derpaa!“

. . . .
. . . .

Siden den Tid har Haven ligget som et værgeløst Offer for de alleryngste kjøbenhavnske Vandaler og deres landlige Ledsagerinders og disses militaire Ledsageres Scandaler.

Gaa derind en Middagsstund mellem tre og fire, og Du vil blive aldeles fortumlet af den Støi og Skrigen og Brølen, der suser Dig om Ørene, og Du vil formodentlig skynde Dig ud igjen med det hellige Løfte, ikke nogensinde oftere at vove Dig ind i denne Vespærede, og dog! — bryd Løftet og gaa derind en tidlig Morgenstund, naar Solen titter ned igjennem de hvælvede Alléer og ligesom forlener deres alvorlige Majestæt med et venligt Smil, og Du vil finde en saadan Poesi under disse løvrige Buer, et saadant Skjælmeri i de coquette Slangegange, at Du sikkert lover Dig selv at komme igjen, i Følelsen af, at herinde kan der opleves Noget. Heibergs muntre Operette er jo et Slags Forjættelse, og der er i Sandhed ogsaa spillet mangt „et Eventyr i Rosenborghave“.

VII.

Violerne.

(Sluttet).

Da han var kommet hjem efter først at have sat Portneren en betydelig Skræk i Livet ved sit Costume, tændte han sit Lys og havde dernæst megen Besvær med at faae det saaledes omgivet af gjennemsigtigt Papir, at det var beskyttet for Vindenes nærgaaende Pusten, hvorpaa han tog fat paa Værket. Det varede dog ikke længe, inden han opdagede, at om end hans Krop var beskyttet godt nok imod Kulden, saa kunde det Samme dog ikke siges at være Tilfældet med Hænderne, og han havde ikke faaet skrevet to Linier paa Epitaphiet, førend han begyndte at føle en betydelig Smerte i Fingerspidserne, som bestemt vægrede sig ved at holde paa Pennen.

„Den kjækkeste Helt vil forgjæves prøve paa at trodse Elementerne!“ tænkte Rodolphe ved sig selv, idet han lod sig falde tilbage paa Stolen. „Cæsar gik over Rubicon, men han vilde aldrig være kommen over Beresina.“

Pludselig undslap der Poetens Bjørnebryst et Glædesskrig, han reiste sig hurtig op og væltede derved Blækhuset, i hvilken Anledning en Del af hans hvide Pels blev noget spættet — han havde faaet en Ide.

Under Sengen laa der en umaadelig Bunke Papir, deriblandt en halv Snes Manuscripter af det berømte Drama „Hævnens Dæmon“, og disse Papirer fik Rodolphe trukket frem. Dramaet, som han havde arbeidet paa i to Aar, var omarbeidet, forandret og forbedret saa mange Gange, at de samlede Udgaver repræsenterede en Vægt af 7 Kilogrammer. Rodolphe lagde den sidste Forbedring tilside og anbragte de andre Manuscripter foran Kaminen.

„Jeg vidste nok, at jeg skulde faae Dramaet anbragt — det gjælder blot om at være taalmodig — en overmaade smuk Bunke Prosa til Brændsel! Havde jeg blot kunnet ane Dramaets Bestemmelse, saa havde jeg skrevet en Epilog til; jeg vilde da have havt endnu mere Brændsel herhjemme. — Naa! man kan jo ikke være forberedt paa Alt.“

Han lagde nu en god Bunke ind i Kaminen, tændte Ild i den og varmede sine Hænder ved Flammen. Efter fem Minutters Forløb var første Act af „Hævnens Dæmon“ forbi, og Rodolphe havde lavet tre Vers til paa Epitaphiet.

Det er umuligt at beskrive de fire Cardinalvindes Forbauselse, da de saae, at der var Ild i Kaminen hos Rodolphe.

„Det maa være en Illusion,“ sagde Nordenvinden, medens den morede sig med at pjuske op i Haarene paa Bjørneskindet.

„Skal vi blæse ned igjennem Skorstenen,“ foreslog en af de andre, „det vil bringe Kaminen til at ryge.“

Men just som de belavede sig paa yderligere at fortrædige den stakkels Rodolphe, opdagede Søndenvinden Professor Arago ved et af Observatoriets Vinduer,

Der König sprach zu den Kämpfern sein:
„Der tolle Geselle muss gebunden sein;
Bindet ihr den fremden Gast nicht fest,
So dienet ihr mir nicht aufs best'.“
Schau dich um, Herr Vonved!

Nimm du fünf, nimm du zwanzig auch dazu,
Und komm zum Spiel du selbst herzu!
Einen Hurensohn, so nenn' ich dich,
Außer du bindest mich.
Schau dich um, Herr Vonved!

König Esmer, mein lieber Vater,
Und stolz Adelin, meine Mutter,
Haben mir gegeben das strenge Verbot,
Mit 'nem Schalk nicht zu verzehren mein Gold.
Schau dich um, Herr Vonved!

„War Esmer, der König, dein Vater
Und Frau Adelin deine liebe Mutter,
So bist du Herr Vonved, ein Kämpfer schön,
Dazu meiner liebsten Schwester Sohn.“
Schau dich um, Herr Vonved!

„Herr Vonved, willst du bleiben bei mir,
Beides Ruhm und Ehre soll werden dir,
Und willst du zu Land ausfahren,
Meine Ritter sollen dich bewahren.“
Schau dich um, Herr Vonved!

„Der Schnee füllt aus alle Thale,
Am herrlichsten kleidet der Muth im Saale,
Der Donner ruft lauter als der Kranich kann,
Und Engel sind weißer als der Schwan.“
Schau dich um, Herr Vonved!

„Der Kiebitz trägt den Bart in dem Nacken sein,
Der Bär hat die Nas' unterm Kinn allein,
Die Sünde schwärzer ist als ein Riegel noch mehr,
Und der Gedanke rascher als ein Reh.“
Schau dich um, Herr Vonved!

„Das Eis macht die allerbreiteste Brück',
Die Kröt' ist am meisten zuwider des Menschen Blick,
Zum Paradies geht der höchste Gang,
Da unten da trinkt man den kältesten Trank.“
Schau dich um, Herr Vonved!

„Weisen Spruch und Rath hast du nun hier,
So wie ich ihn habe gegeben dir.“
Nun hab' ich so gutes Vertrauen auf dich,
Viel' Kämpfer zu finden bescheidest du mich.
Schau dich um, Herr Vonved!

„Ich weiß' dich zu der Sonderburg,
Da trinken die Helden den Meth ohne Sorg',
Dort findest du viel' Kämpfer und Rittersleut',
Die können viel gut sich wehren im Streit.“
Schau dich um, Herr Vonved!

hvor han stod og truede ad Stormen udenfor.

„Lad os hurtig komme bort,“ udbrød Søndenvinden, „Almanaken har spaaet Vindstille for i Nat, og vi ere altsaa i Strid med Observatoriet. Ere vi ikke hjemme inden Midnat, risquere vi, at Professor Arago lader os sidde over.“

Under alt dette brændte anden Act af „Hævnens Dæmon“ med stort Held, og Rodolphe havde faaet ti Vers skrevet, men under hele tredie Act fik han ikke mere end to skrevet.

„Jeg har nok altid tænkt mig, at den Act var altfor kort, men Sligt kommer man først rigtig paa det Rene med ved Opførelsen. Heldigvis vil fjerde Act vare længere; den har treogtyve Scener, deriblandt Thronscenen, min Stolthed.“

Den sidste Replik i Thronscenen faldt just hen i Aske, da Rodolphe endnu havde sex Vers at skrive.

„Saa begynde vi paa femte Act,“ sagde han, idet han tændte en Fidibus. „Den vil magelig vare i fem Minuter; det er lutter Monologer.“

I samme Øieblik, som Rodolphe fik den Afdødes sidste Ord flettet ind i den deiligste Lyrik, var Stykket ude.

„En anden Aften næste Forestilling,“ tænkte Rodolphe, idet han kastede de øvrige Manuscripter ind under Sengen.

. . . .

Næsten Aften Klokken 8 traadte Frøken Angèle ind i Balsalen med en prægtig Bouquet hvide Violer i Haanden; midt i Bouquetten prangede der to skjønne, hvide Roser. Hele Natten igjennem forskaffede denne Bouquet hende en Strøm af Complimenter fra Damernes Side og af Madrigaler fra Herernes. Angèle vilde ogsaa ganske sikkert have været sin Fætter meget taknemmelig for al den Hyldest, hun blev Gjenstand for, og vilde upaatvivlelig have tænkt en hel Del mere paa ham, ifald en Slægtning af Brudgommen ikke havde gjort en saa stormende Cour til hende og blandt Andet dandset flere Gange med hende. Det var en ung blond Mand, der raadede over et Par af disse vidunderlige Knebelsbarter, der stritte ud til Siderne som Fiskekroge, paa hvilke de unge uerfarne Hjerter komme til at hænge fast. Den beskjæggede Yngling havde allerede anmodet hende om de to hvide Roser, der ene vare blevne tilbage af hendes Bouquet, som Alverden havde været med at plyndre, men Angèle havde sagt Nei, for senere, da Ballet var forbi, at glemme de to Roser paa en Stol, hvor den unge, blonde Mand ilede hen og bemægtigede sig dem.

Netop da var det 14 Graders Kulde oppe paa Rodolphes St. Bernhard. Han stod ved Vinduet og saa ned til la Barrière du Maine, hvor han kunde skimte Lysene fra den Sal, hvor hun svævede i Dandsen, samme Cousine Angèle, der slet ikke kunde lide ham.

Hr. C. V. Rimestad har i „Dagstelegraphen“ for i Tirsdags taget til Gjenmæle imod en lille Bemærkning i vort forrige Numers „Hjemme og ude“, der gik ud paa, at Hr. Rimestad skulde have ment Bulwer istedenfor Walter Scott, da han i en Artikel om Manteuffel havde citeret et Svar af Harald Godwinsen til Tostes og Harald Haarderaades Udsending. Hr. R. oplyser nu, at han virkelig har ment Walter Scott, og vi maae ogsaa indrømme, at han har havt Ret dertil, idet hin Episode nemlig fortælles i „Ivanhoe“ ved et Gjæstebud af Sachseren Cedric. Men i Bulwers „Harald, den sidste normanniske Konge“ foregaaer hin Scene, og saa laa det dog igrunden nærmere at forudsætte en Citering udaf Bulwers Fortælling, som er henlagt til Harald Godwinsens Tid, Midten af det 11te Aarhundrede, end udaf Walter Scotts, som foregaaer paa Richard Løvehjertes, altsaa et Aarhundrede senere, og hvor hin Episode kun er en Fortælling i Fortællingen, medens den hos Bulwer er en Del af Handlingen.

Correspondance.

Hr. V. M. Heller ikke dette kan benyttes, men muligen noget Andet fra samme Haand. Vilde De forunde os en Samtale, vilde det være saare behageligt.

V—z. } Nei Tak!
F. }

Haud illaud. Vi takke for Orienteringen, det var et lille Mesterværk af Desorientering.

Flere Abonnenter i Provindserne. En ny Tingenes Orden vil blive indført, og Bladet vil for Fremtiden blive saa betids færdigt, at det kan være hos Dem alt om Søndagen.

Erindringsliste.

Thorvaldsens Museum Kl. 11—2.
Naturhistorisk Museum Kl. 11—1.
Ethnographisk Museum Kl. 12—2.
Alhambra, Forestilling Kl. 4.
Det kgl. Theater. Forestilling. Kl 7.
Casino. Forestilling Kl. 7.
Folketheatret. Forestilling Kl. 7.
Jernbanetog til Korsør Kl. 7, 12 og 7.
— — Helsingør Kl. 8, 11 og 7½.
— — Klampenborg Kl. 10, 1 og 5½.
— — Lyngby Kl. 3 og 11.

Redigeret af **Hofman-Schmidth.** Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen.** J. Cohens Bogtrykkeri.

Er zog einen Goldring von der Hand,
Der wog wohl fünfzehn goldne Pfund;
Den thät er dem alten Hirten reichen,
Weil er ihm durft' die Helden anzeigen.
Schau dich um, Herr Vonved!

Og han red ind i Borgen og slog først Randulf og dernæst Strandulf,

Er schlug den starken Ege Under,
Er schlug den Ege Karl, seinen Bruder
So schlug er in die Kreuz und Quer,
Er schlug die Feinde vor sich her.
Schau dich um, Herr Vonved!

Herr Vonved steckt sein Schwert in die Scheide,
Er denkt noch weiter fort zu reiten.
Er findet da in der wilden Mark
Einen Kämpfer, und Der war viel stark.
Schau dich um, Herr Vonved!

Sag mir, du edler Ritter gut:
Wo steht der Fisch in der Fluth?
Wo wird geschenkt der beste Wein?
Und wo trinkt Vidrich mit den Kämpfern sein?
Schau dich um, Herr Vonved!

„In Osten steht der Fisch in der Fluth,
Im Norden wird getrunken der Wein so gut,
In Halland findst du Vidrich daheim
Mit Kämpfern nnd vielen Gesellen sein.“
Schau dich um, Herr Vonved!

Von der Brust Vonved einen Goldring nahm,
Den steckt er dem Kämpfer an seinen Arm:
Sag, du wärst der letzte Mann,
Der Gold vom Herrn Vonved gewann.
Schau dich um, Herr Vonved!

Herr Vonved vor die hohe Zinne thät reiten,
Bat die Wächter, ihn hineinzuleiten;
Als aber Keiner heraus zu ihm ging,
Da sprang er über die Mauer dahin.
Schau dich um, Herr Vonved!

Sein Ross an einen Strick er band,
Darauf er sich zur Burgstube gewandt;
Er setzte sich oben an die Tafel sofort,
Dazu spach er kein einziges Wort.
Schau dich um, Herr Vonved!

Er aß, er trank, nahm Speise sich,
Den König fragt' er darum nicht; —
Gar nimmer bin ich ausgefahren,
Wo so viel' verfluchte Zungen waren.
Schau dich um, Herr Vonved!

Tilskueren.

Nr. 37. Abonnement modtages paa alle kgl. Postcontoirer, i Bogladerne samt paa Bladets Contoir, Skvaldergade Nr. 13, 2den Sal. **Søndagen den 15de October.** Abonnementsprisen er i og udenfor Kjøbenhavn 4 ℛ 8 β Qvartalet. Contoiret er aabent fra 10—12 og i Regelen fra 4—6. **1865.**

Hero og Leander.

I.

Lyset paa Klippen.

Som Stjerner det funkler paa Grækenlands Kyst,
Det straaler som Smykker paa Dronningebryst,
Det lyser og skinner, det flammer og blinker,
Og Faklerne blusser, og Kjerterne vinker.
I Sestos feires en Artemisfest.

Paa Kysten gaae Svende og Piger i Dands
Til Artemis's Ære i hvirvlende Krands;
Med Fakler i Hænde, med Blomster om Pande,
De dandser i Kreds ved de bølgende Vande
Og priser Gudinden med jublende Kvad.

Let Dandsen gaaer paa det hvide Sand
Paa Bredden langs Hellespontens Strand,
Og først da Maanen sit Ansigt dølger
Og slukker Faklen i Havets Bølger,
Er Dandsen endt og den glade Sang.

Da spreder sig Mængden langs Strædets Kyst,
Og Larmen tier, og Alt bliver tyst;
Da høres ei længer de muntre Sange,
Hvert Lys er slukt paa de græsle Vange,
Og Kysten er hyllet i Mørke ind.

Men hist paa den høieste Klippes Skrænt
Endnu et funklende Blus er tændt;
Det straaler klarest som Nattens Stjerne
Og spreder sit Glands i det vide Fjerne
Som enligt Fyr paa den øde Kyst.

Det kaster sit Skjær over Bølgen ud,
Og bringer saa vidt over Havet Bud:
Med Faklen tændt, paa den høie Tinde,
Paa Klippen venter en Elskerinde;
Her tændte hun for sin Elsker Blus.

Hver Kvæld, naar Solen til Hvile gaaer,
Med Faklen Hero ved Stranden staaer;
Leander svømmer til Elskovs Glæde
Med Elskovs Kraft over smalle Stræde
Og iler fro i sin Heros Favn.

II.

Hero og Leander ved Hellespontent.

„Lad os knæle! Før vi skilles ej.
Lad os knæle for den kydske Maane,
Lad os bede, at den vil Dig laane
Af sin Glands og lyse paa din Vej!
Lad os bede til den kydske Kvinde;
Hendes Lys saa mangen Aftenstund
Hjalp dig Vejen over Hav at finde,
Hjalp Dig over Dyb og Klippegrund!"

Til Leander paa den steile Strand,
Saadan Hero talte, og hun knæled'
Af Gudindens rene Glands besjælet
Med sin Elsker ved det dybe Vand;
Bad til hende, som paa Himlen lued
Med sit kolde Lys i himmelsk Fred,
Bad til hende, som hver Aften skued'
Ned til deres kydske Kjærlighed.

Saa han styrted' sig i Havet ned
Med et Spring fra Fjeldets høje Tinde,
Kasted' end et Kys til sin Veninde,
Da med Smil han gjennem Bølgen gled;
Hun en Stund endnu ved Stranden dvæled',
Stirred' over Hellespontens Blaae.
Længe hun ved Fjeldet ene knæled',
Hvor hun sidste Gang Leander saa.

III.

Leander paa Asiens Kyst.

„Mange Maaner saa jeg skifte,
Mange Lys paa Himlen tændes,
Atter slukkes, atter tændes,
Blinke med ustadig Flamme.
Saadan vexler hun bestandig,
Snart som En, snart som en Anden;
Anderledes Aphrodite,
Hun bestandig er den samme.

Artemis er kold og stille;
Kold som Is, som Natten stille,
Hun er skjøn, men uden Varme,
Skjønhed dræber Kjærligheden.
Aphrodite, varm og fyrig,
Altid lokker, altid drager,
Altid vækker Elskovsvarmen,
Altid lønner Kjærligheden.

Hero lærte mig at bede
Til Gudinden i det Høje.
Artemis at dyrke lærte
Hero mig i Sommernatten;
Nu hun lære skal at kjende
Min Gudinde og at sjunge
Altid glade Jubelhymner
Kun til Anadyomene!

Nu jeg iler til min Elskte,
Iler til min unge Kvinde,
Klöver dristig Havets Bølge,
Svømmer over Hellesponten.
Aphrodite! Dig til Ære
Gaaer jeg til mit Stævnemøde,
Du alene skal mig lede,
Før mig, frels mig, Aphrodite!"

Kapitel 7.

Men ikke blot i Amsterdam have Guderne godhedsfuldt gjort sig
Uleilighed med at betage mig min Fordom mod Blondinerne. Ogsaa i
det øvrige Holland havde jeg det Held at blive hjulpet af med mine
Vildfarelser i saa Henseende. Jeg vil paa ingen Maade hæve Hollæn-
derinderne paa Bekostning af andre Landes Kvinder. Himlen fri mig vel
for en saadan Uretfærdighed, som tilmed for mit Vedkommende vilde
vidne om den sorteste Utaknemmelighed. Hvert Land har sit særegne
Kjøkken og sin særegne Kvindelighed, og begge de to Ting maae bestandig
blive en Smagssag. En holder af stegte Høns, en Anden holder af
stegte Ænder; hvad mig angaaer, saa holder jeg baade af stegte Høns og af
stegte Ænder, og desforuden siger jeg ikke Nei til stegte Gjæs. Fra et
høiere idealt Standpunkt have Kvinderne i det Hele taget en vis Lighed
med deres Lands Kjøkken. Ere saaledes ikke de britiske Skjønheder lige-
saa sunde, nærende, solide, consistente og kunstløse og alligevel saa for-
træffelige som Gammelenglands simple, kraftige Retter: Rostbeef, Rib-
bensteg, Plumbudding, Gemyse kogt i Vand og de to Slags Sauce,
hvoraf den ene bestaaer af smeltet Smør.
Der smiler ingen Fricasée, der holder ingen oppustet Vol-au-vent
En for Nar, der sukker ingen aandrig Ragout, der spøge ikke hine mangfoldige
ristede, gjennemsukrede, piquante og sentimentale Retter, som vi finde i det
franske Kjøkken, og som har den allerstørste Lighed med de skjønne franske
Damer. See vi ikke ofte, hvorledes det egentlige Stof bliver be-

Par uhyre Sporer, hvormed de stikke Havet i Bølgesiderne, og det trodsigt
skummende Element maa lyde deres Villie ligesom en Hest — men ofte
springer Kjedelen, og den indre Ild fortærer os.
Dog — jeg vil forlade Metaphoren og derimod begive mig ombord
paa et virkeligt Skib, der farer fra Hamborg til Amsterdam. Det var
et svensk Fartøi, hvis Ladning foruden af denne Fortællings Helt bestod
af Jernvarer, og som paa Tilbageveien uden Tvivl skulde have en Lad-
ning Stokfisk med til Hamborg eller Ugler til Athen.
Elbens Bredder ere forunderlig smukke, især i Nærheden af Altona
ved Rainville. Ikke langt herfra ligger Klopstock begravet. Jeg kjender
ingen Steder, hvor en død Digter kan lade sig saa godt begrave som
her. Som levende Digter at leve der er strax langt vanskeligere. Hvor
ofte har jeg ikke besøgt din Grav, Du Messiadens Sanger, som saa
rørende har besunget Jesu Lidelser! Du boede ogsaa tilstrækkelig længe
i Königsstraße bagved Jungfernstieg til at erfare, hvorledes Propheterne
belønnes.
Den følgende Dag naaede vi Cuxhaven, en hamborgsk Coloni.
Indbyggerne ere Republikens Undersaatter og have det særdeles godt.
Naar de fryse om Vinteren, faae de Uldtæpper tilsendte fra Hamborg, og
i altfor varme Sommerdage sender man dem Limonade. Som Proconsul
residerer der en høi- og velvis Senator. Han har en aarlig Indtægt paa
20000 Mark og regerer over 5000 Sjæle. Der findes tillige en Sø-
badeanstalt, som har det Fortrin fremfor andre Søbade, at det tillige er
et Elbbad. En stor Dæmning, som man kan gaae og spadsere paa,
fører til Ritzebüttel, der hører til Cuxhaven. Ordet kommer af Phøni-
cisk; „Ritze" og „Büttel" betyder paa Phønicisk: „Elbens Munding."
Adskillige Historikere paastaae, at Karl den Store kun har udvidet Ham-
borg, men at Phønicierne have anlagt saavel Hamborg som Altona og
det just paa den Tid, da Sodoma og Gomorrha gik tilgrunde. Muligen
have flere Flygtninge reddet sig fra de to Steder op til Elbens Munding.

IV.

Maanen og Aftenstjernen.

Lynet flammer, Himlen luer rød,
Tordnen dundrer, Skyen staaer i Glød,
Havet bruser, og med skumklædt Top
Bølgen vælter sig mod Stranden op.

Med Haand og Fod
Kæmper han kjækt mod de fraadende Vande,
Høit er hans Mod,
Armen er stærk, og paa Grækenlands Strande
Venter ham Lønnen for Kampen, han stred:
Heros Kjærlighed.

Som Snekken flyver hen over Bølgen —
Leander svømmer i Midnatsstunden,
Han svømmer let som de raske Hvaler
Og kløver Voven med Smil om Munden.
Saa klar og stille blandt Stjernevrimlen
Maanen straaler paa Nattehimlen.

Men Stormen stiger,
Stedse vildere Bølgen brøler,
Brat han føler,
Hvor Armen svækkes, hvor Kraften viger;
Da synker hans Mod,
Da sortner det alt for hans Øie,
Is er hans Blod.
Nu er der kun Hjælp fra det Høie!

Alt løfter han Øiet mod Himlens Bue,
Hvor Maanen straaler i Sølverlue.
Skal hun, hvis Hjælp han forskjød,
Række ham Haand i Farens Stund,
Skal hun ham hjælpe af Nød,
Frelse hans Øie fra Dødens Blund?

Nei, han løfter sin Stemme
Høit over Stormens vilde Rasen:
„Lad kun Artemis glemme
„Heros Bøn, som hun bad hver Aften paa Klippen!
„Frelse jeg ved, Aphrodite kan hjælpe —
„Før mig, frels mig, Aphrodite!

„Dig alene vil jeg dyrke,
„Hvis Du hjælper mig af Nøden,
„Dig alene skal jeg prise,
„Om Du frelser mig fra Døden!
„Aphrodite! Dig til Ære
„Gik jeg til mit Stævnemøde,
„Du alene skal mig frelse —
„Før mig, frels mig, Aphrodite!"

Da straaler i det Fjerne
Med dobbelt Glands
Aftenens klare Stjerne.
Aphrodites Stjerne
Han i Skyen skuer,
Og i Straalekrands
Hendes lyse Billed
Paa Himlen luer.
Frelsen er nær!
Og atter vaagner hans Ungdomsmod,
Nu fyldes med freidigt Haab hans Bryst,
Nu rinder dobbelt varmt hans Blod,
Nu skimter han Lyset paa Grækenlands Kyst;
Snart skal han skue
Sit Hjertes Kvinde,
Snart skal han favne
Sin Elskerinde.

Men ve!
Da lyder et Brag
Af dundrende Torden,
Klart som ved Dag
Lynet lysner om Himlen og Jorden.
Skjælvende skuer han
Maanens Glands
Aftenstjernen fordunkle.
Og se!
Artemis drager
Skyens Dække
Over Maanen og Aftenstjernen.

Men hvor det straalende
Artemisbilled
Lyste paa Himlen,
Skyen sig spalter.
Pilen fra Buen
Artemis sender,
Lynildsluen
Knittrende, flammende
Farer fra Sky;.
Hvislende, sydende
Bølgen koger —
Men Havet breder
Ligklædeskummet
Over Leander.

S. H. M.

En orthographisk Feil

af

Alphonse Karr.

Hr. A. følte sig en skjøn Dag uimodstaaelig henreven af Mademoiselle B., ikke paa Grund af hendes udmærket smukke Øine, heller ikke paa Grund af hendes smaabitte Fødder, endnu mindre paa Grund af hendes ypperlige Figur — alle disse Yndigheder fandtes nemlig hos hende efter en temmelig begrændset Maalestok —, men fordi hun var i Velten, det vil sige, der var allerede en større Mængde Tosser, som havde ødelagt sig for hendes Skyld.

Der var dog Et, der nær havde slukket hans Flamme just, som den vilde bryde ud: En af Mademoisellens tidligere Tilbedere viste samme Hr. A. et Brev, som han engang havde faaet fra hende som Svar paa en Epistel, han havde sendt hende, og hvori han havde skildret sine ømme Følelser for hende. I det Brev tog Mademoisellen imod hans Hjerte med Sportler, men tilføiede til Slutning: „Jeg stoler paa, at De ikke er jaloux, thi jeg kan ikke udstaae en Drosmand."

„Det er en Phrase," sagde den Indiscrete," som Frøkenen har faaet fat i, Gud maa vide hvor; men hun maa have følt sig tiltalt af den, thi jeg har fundet den i en fem sex forskjellige Breve til mine Venner under ganske lignende Omstændigheder."

„Det er meget ubehageligt," mente A., „at en saa nydelig Pige, der er saa meget i Velten, i den Grad mangler Dannelse."

Han betænkte sig nu i fireogtyve Timer, gjorde dernæst sin Erklæring og modtog allerede næste Dag et meget opmuntrende Svar, som dog endte med den ulykkelige Phrase: „Jeg kan ikke udstaae en Drosmand."

Hr. A. rynkede lidt paa Næsen, men fandt sig dog i sin Skjæbne. Senere glemte han halvveis den lille Feil, som Diamanten havde.

Men en Dag vare de tagne ud paa Landet sammen; han følte sig mere fortryllet af sin Dame end nogensinde tidligere, og han talte da saalunde til hende:

„Du er det mest fortryllende Væsen, jeg nogensinde har kjendt; jeg er mere forelsket i Dig nu end den første Dag, jeg lærte Dig at kjende; hver Dag opdager jeg nye Tillokkelser hos Dig, og dog har min skjønne Sol en Plet. Hvorledes kan det være, at en saa dannet Dame, som Du er, ikke kjender det Mindste til Orthographi?"

„Kjender jeg ikke til Orthographi?" spurgte Mademoisellen.

„Nei."

„Det har jeg saamæn ikke engang selv vidst af."

„Jo, allerede i det første Brev, jeg fik fra Dig, var der en saa stødende Feil, at jeg nær havde betænkt mig igjen, og det var lige ved, at min Kjærlighed var bleven slukket."

„Og denne skrækkelige Feil var?"

„Du havde skrevet „Drosmand" med et „d"."

„Hvordan skal det da skrives?"

„Naturligvis uden „d": D—r—o—s—m—a—n."

„Du forbauser mig. For saa lidt var Din Kjærlighed —"

„Ja, det er virkelig sandt. Men Du burde tage nogle Timer, og den eneste Ufuldkommenhed hos Dig vilde flux forsvinde."

„Vi faaer at see."

Hr. A. kom et Par Gange tilbage hertil, men Mademoisellen vægrede sig paa det Bestemteste ved at tage Timer af to Grunde: for det Første fordi det vilde kjede hende, og for det Andet fordi Hr. A. elskede hende, som hun var, og det var nok for hende; hun vilde paa ingen mulig Maade forandre sig under saadanne Omstændigheder. Den sidste Grund henrykkede Hr. A., og de vedbleve da at leve i Fryd og Gammen. Han troede sig tilbedt og vænnede sig maaske lidt vel meget til sin

---

Man har der paa Stedet udgravet nogle gamle Mynter, som ere blevne prægede under Vera den Sextendes og Byrsa den Tiendes Regering. Efter min Mening er Hamborg det gamle Tharsis, hvorfra Salomo erholdt hele Skibsladninger fulde af Guld, Sølv, Elfenben, Paafugle og Abekatte. Salomo var Konge over Juda og Israel og nærede bestandig en afgjort Forkjærlighed for Guld og Abekatte.

Evig uforglemmelig vil altid denne min første Søreise blive mig. Min gamle Grandtante havde fortalt mig saa mange Havfrueeventyr, og de dukkede nu op i min Hukommelse. Jeg kunde sidde hele Timer itræk paa Dækket og tænke paa de gamle Historier, og naar Bølgerne sloge sagte mumlende imod Skibssiden, troede jeg at høre min gamle Grandtante tale. Naar jeg lukkede mine Øine, saa jeg hende livagtig sidde for mig med den ene Tand i Munden, medens hun hurtig bevægede Læberne og fortalte mig Historien om den flyvende Hollænder.

Jeg havde gjerne villet see nogle af disse Havfruer, som sidde paa hvide Klipper og kæmme deres søgrønne Haar, men jeg fik kun deres Sang at høre.

Saa ufortrøden jeg end ofte stirrede ned i de klare Bølger, fik jeg dog ikke de sjunkne Stæder at see, i hvilke Menneskebørn, forvandlede til alle Slags Fisk, føre et fortryllende Vandliv. Det hedder sig, at Laxe og gamle Rokker sidde i Dametoilet ved Vinduet og coquettere og see nedad Gaden, hvor Skjælfisk i Raadsherredragt svømme forbi, hvor unge moderne Sildejunkere gaae forbi og lorgnettere dem, hvor Krabber, Hummer og andet simpelt Kryb vrimle imellem hverandre. Men jeg kunde ikke see saa langt ned, og jeg hørte kun Klokkerne ringe.

En Nat saa jeg et stort Skib seile forbi med svulmende, blodrøde Seil; det saa ud som en mørk Kæmpe med en stor Skarlagenskappe om sig. Var det den flyvende Hollænder?

Men i Amsterdam, hvorhen jeg snart naaede, saa jeg ham livagtig

Men nei! — hele den Historie, jeg her havde tænkt at fortælle, hvortil den flyvende Hollænder kun skulde tjent som Ramme, vil jeg foretrække at tie med. Jeg hævner mig ved samme Leilighed paa de Snerper, som slupre slige Historier i sig med Begjærlighed, og som senere skjælde Fortælleren ud, rynke paa Næsen ad ham i Selskab og raabe ham ud som en umoralsk Person.

Det var en god Historie, kostelig som syltede Ananas eller som frisk Caviar eller som Trøfler i Burgunder, og den vilde afgivet en behagelig Lecture efter Bedetimen; men til Straf for tidligere Forfølgelse vil jeg lade være med at fortælle den. Jeg sætter derfor her en større Mængde Prikker . . . .
. . . .
. . . .

I Stykkets sidste Scene seer man den flyvende Hollænders Hustru paa en høi Klippe i Havet; hun vrider fortvivlet sine Hænder, medens man ude paa Havet seer hendes ulykkelige Gemal paa sit Skibs Dæk. Han elsker hende og vil forlade hende for ikke at drage hende med sig i Fordærv; han fortæller hende sin grusomme Skjæbne og den frygtelige Forbandelse, der hviler over ham.

Men hun raaber med høi Stemme! „Jeg var Dig tro til denne Time, og jeg ved et sikkert Middel, hvormed jeg kan bevare min Troskab til Døden."

Med disse Ord styrter den troe Kvinde sig i Havet, og nu er den flyvende Hollænders Forbandelse ogsaa tilende; han er frelst, og vi see da det spøgelseagtige Skib synke i Havets Dyb.

Stykkets Moral er for Damerne den, at de skulle vel vogte sig for at gifte sig med flyvende Hollændere, og vi Mandfolk see af dette Stykke, hvorledes Kvinderne i heldigste Tilfælde kunne hjælpe os med at gaae tilgrunde.

Lykke; han blev noget mindre opmærksom og forsømte hende en Smule.

En Dag sad han, efterat de havde spist til Middag sammen, i en Lænestol og røg sin Cigar og læste sin Avis. Fra Tid til anden faldt Øinene lidt sammen paa ham, atter aabnede han dem, læste nogle Linier, blæste et Par Røgskyer fra sig, og atter faldt de sammen. Et Øieblik, da de just vare aabne, saa han Mademoisellen sidde ved Secretairen og skrive.

„Hvad bestiller Du, min kjære Pige?“ spurgte han.

„Det seer Du jo nok: jeg skriver.“

„Til hvem, min søde Pige?“

„Til min Modehandlerinde.“

„Meget vel.“

Hr. A. lukkede atter Øinene og sov i nogle Øieblikke; pludselig blev han vækket af Mademoisellen, som spurgte ham:

„Hør, sig mig engang, min Ven —?“

„Hvilket, min Engel?“

„Hvordan var det nu, Du sagde, at man stavede „Orosman“?“

Hr. A. blev øieblikkelig lysvaagen og sprang op af Lænestolen. Det stod ganske klart for ham, hvorom der blev skrevet. Men da han var en meget koldblodig Mand og ovenikjøbet gjorde sig til af sin Koldblodighed, satte han sig rolig ned igjen og stavede Bogstav for Bogstav Ordet „Orosman“.

Derpaa tog han Hat og Stok, gik uden at sige et Ord og kom ikke oftere igjen.

Tydske Tøiblomster.

Det tydske Folk har længe nok broutet af indbildte Seirvindinger, endelig har det faaet virkelige om end over en meget lille Nation, den danske. Og disse Seire benytter det ogsaa i rigt Maal til ved Beskrivelsen deraf at vise, hvilke Allerhelvedes Karle det bestaaer af.

Der er udkommet en „Kalender des preussischen Volks-Vereins 1865“, der i den Retning byder Læseverdenen Alt, hvad der med Billighed kan forlanges af en tydsk Løgnhals. Bogen er skrevet i conservativ-preussisk Aand og „indskjærper Kongedømmets Betydning“ i Modsætning til Depnteretkamret, der haanes paa det Gyseligste.

Bogen indeholder en Række Skizzer fra Krigen „Vor und auf den Schanzen“, der begynder saaledes:

„Hos os i Preussen er Kongens Armée saadan rigtig Folket i Vaaben; ikke i den demokratiske Phrase, men fordi den preussiske Stat „aus seiner Wurzel heraus“ er en Stat af Soldaterbørn og er bleven stor og anseet ved sin Armée. Derfor slaaer enhver ægte Borgers Hjerte hos os stolt, naar han seer paa sine Sønner og Brødre „i Kongens Kjole“, thi denne „Kongens Kjole“ udbreder Dannelse, Moralitet og Æresfølelse i Landet og holder det oppe. Vi ere hjertelig glade over, at hos os endnu det Ord er i Ære: „I Preussen er enhver Borger Soldat!“ istedenfor at efter den republikanske Sladder „enhver Soldat først skal være Borger!“

I god Samklang med disse smukke Sætninger staaer et lille Digt af en Hr. H. von L. i Mainz, hvilket af Kalenderens Redaction omtales som sunget overalt, ogsaa blandt Tropperne paa Krigsskuepladsen, med meget Bifald. Det hedder: „An die neuen Regimenter“ (de Regimenter, som Landdagen havde nægtet Midler til at oprette) og lyder saaledes:

„Vom Armeebudget gestrichen,
Aber doch mit frohem Muth
Folget Ihr dem Ruf des Königs,
Eures Kriegsherrn, kurz und gut.

Eure neuen Fahnen wehten
An der Eider und am Belt,
Mancher Tapfrer hat geblutet,
Mancher andre fiel als Held.

Ob es ganz verfassungsmäßig
So zu sterben, weiß ich nicht,
Preußisch freilich war es immer,
Immer war's Soldatenpflicht.

Hattet Ihr das Recht zu sterben
Für das theure Vaterland,
Wird Euch auch das Recht zum Leben
Von dem Landtag zuerkannt!“

Forfatteren til de ovenfor nævnte Skizzer „Vor und auf den Schanzen“, en Hr. H. Goedsche, fortæller om dem, at han har samlet dem „mit preussischem Herzen für seine geliebten Landsleute“, hvor han fandt dem, „i Bladene, i fortræffelige patriotiske Skrifter og fra sin egen Erfaring og sit personlige Syn paa Sagen“.

VIII.

Qvadrupelalliancens Café.

Man vil i det Følgende erfare, hvorledes Carolus Barbemuge, en literairt dannet Mand og platonisk Philosoph, blev optaget i de fire Venners Selskab i sit fireogtyvende Aar.

Gustave Colline, den store Philosoph, Marcel, den store Maler, Schaunard, den store Musiker, og Rodolphe, den store Digter, kom paa den Tid, vi tale om, daglig i Café Momus, hvor man havde givet dem Navnet „de fire Musketerer“, fordi man altid saa dem sammen. De kom sammen, de gik sammen, de spillede sammen, og undertiden betalte de heller ikke, hvad de havde nydt, bestandig med et Ensemble, der var Conservatoriets Orchester værdigt.

I Caféen havde de udvalgt sig en Sal, der med Lethed kunde rummet fyrretyve Personer, men man fandt dem bestandig ene, idet de havde gjort Stedet umuligt for Stamgæsterne.

Den tilfældige Veifarende, der undertiden kunde falde ind i Caféen, blev øieblikkelig et Offer for hin spydige Qvartet og skyndte sig i Regelen afsted igjen uden at blive færdig med sin Avis eller sin Kop Kaffe; Qvartettens forfærdelige Aphorismer om Kunst, Kjærlighed og politisk Oeconomi fik Fløden til at skjørne. De fire Kammeraters Conversation var af den Beskaffenhed, at Opvarteren, som betjente dem, var bleven Idiot midt i sin blomstrende Ungdomsalder.

Tingene havde imidlertid taget en saadan Udvikling, at Caféens Behersker omsider tabte Taalmodigheden, og en Aften gik han derfor ind til dem med et længere Synderegister:

1) Hr. Rodolphe kom hver Formiddag for at spise Frokost, og han lagde da Beslag paa alle Etablissementets Aviser; hans Fordringsfuldhed gik endogsaa saa vidt, at han høirøstet udtalte sin Misfornøielse, naar han kunde see, at Nogen havde havt fat i dem før ham, i hvilken Anledning de øvrige Stamgjæster ligetil Middag befandt sig i den frygteligste Uvidenhed angaaende Statens politiske Forhold. Der var flere af dem, der ikke engang kjendte Navnene paa Medlemmerne af det sidstdannede Cabinet.

Hr. Rodolphe havde dernæst forlangt, at Caféen skulde holde Bladet „Castor“, som han redigerede. Værten havde først nægtet dette Forlangende, men i den Anledning havde Rodolphe og hans Venner begyndt med, hvert Qvarter at kalde paa Opvarteren og med Tordenstemme raabe: „Castor! bring mig den sidste Castor!“ Nogle af de andre Gjæster, hvis Nysgjærrighed var bleven pirret af disse evindelige Forlangender, raabte ogsaa paa „Castor“, og man havde været nødt til at holde „Castor,“ Hattemagerlaugets Tidende, som kom en Gang hver Maaned, prydet med en Vignette og desuden udstyret med en philosophisk Artikel om Allehaande af Hr. Gustave Colline.

2) Samme Hr. Colline og hans Ven Hr. Rodolphe, pleiede dernæst at udhvile sig ovenpaa deres trættende Aandsarbeide ved et Parti Trictrac, der varede fra Klokken 10 om Morgenen og lige til Midnat. Da nu Caféen kun besad et Trictracbord, saa var der ikke Tale om, at de andre Gjæster kunde faae deres Lidenskab for Trictracspillet i mindste Maade tilfredsstillet paa Grund af Herrernes Umaadeholdenhed, thi hver Gang Nogen henvendte sig til dem desangaaende, svarede de regelmæssigt:

„Trictrac bliver læst for Øieblikket, men kom igjen imorgen.“

De andre Gjæster havde saaledes ikke Andet at gjøre end at tale om deres første Kjærlighed eller spille Piquet.

3) Hr. Marcel havde i aabenbar Forglemmelse af, at en Café var et offentligt Sted, ladet sit Staffeli, sin Malerkasse og øvrige Malerredskaber bringe derop. Ja, han havde i den Grad sat alle Sømmelighedshensyn tilside, at han endogsaa der paa Stedet havde benyttet Modeller af begge Kjøn.

Og det maatte nødvendigvis have en skadelig Indflydelse paa de øvrige Gjæsters Moralitet.

4) Med sin Vens Exempel for Øie havde Hr.

Saadanne omtrent, troer jeg, var de Ord, hvormed Brudgommen sluttede sin Tale. Bruden betragter ham alvorlig og kaster mangt et Sideblik til hans Portrait.

Det er, som havde hun gjættet hans Hemmelighed, og da han senere spørger: „Katharine, vil Du være mig tro?“ svarer hun: „Tro indtil Døden!“

Netop da, erindrer jeg mig, hørte jeg Nogen lee, men denne Latter kom ikke franeden af, fra Helvede, den kom fraoven, fra Paradiset. Da jeg saa op, fik jeg Øie paa en deilig Evadatter, som fristende saa paa mig med sine deilige Øine. Hendes Arm hang ud over Galleriet, og i Haanden holdt hun et Æble eller vel igrunden en Appelsin. Istedenfor symbolsk at tilbyde mig det Halve, kastede hun mig blot Skallerne i Hovedet. Var det med Villie, eller var det et Tilfælde? Det maatte jeg have at vide. Jeg følte mig imidlertid noget fremmed, da jeg var stegen op i Paradiset for at fortsætte Bekjendtskabet og fandt en bleg og blid ung Pige, en fuldstændig kvindelig Skikkelse, ikke smægtende, men dog saa chrystallisk zart, et Billede paa huslige Dyder og lykkeforjættende Huldsalighed. Kun om den venstre Overlæbe var der Noget, der ligesom snoede sig som Halen af en bortsmuttende Kobolt. Der var noget Hemmelighedsfuldt, som man just ikke pleier at finde det hos de rene Engle, men heller ikke hos de hæslige Djævle. Det betød hverken Godt eller Ondt, men blot en uheldsvanger Viden. Det er et Smil, som forgiftes af ethvert Erkjendelsens Æble, som Munden har nydt. Naar jeg seer det Træk paa blide, svulmende Kvindelæber, saa føler jeg en krampagtig Trækning i mine egne Læber, en zitrende Længsel efter at kysse hine Læber. Der er et Slags Fostbroderskab imellem dem.

Jeg hvidskede da den skjønne Pige ind i Øret: „Juffrow! jeg vil kysse Dig paa Munden.“

„Ved Gud, Mynheer! det var en god Ide“, var Svaret, som hurtig klang fra Hjertet med henrykkende Musik.

selv, den gyselige Mynheer og det tilmed paa Scenen. Ved samme Leilighed, i Theatret i Amsterdam, lærte jeg ogsaa en af hine Havfruer at kjende, som jeg forgjæves havde søgt paa Havet. Da hun var saa overordenlig elskværdig, vil jeg hellige hende et særligt Kapitel.

Schaunard talt om, at han vilde have sit Fortepiano derop, og han havde flere Gange ladet en Arie synge i Chor paa Caféen, hvis Motiver vare tagne af Symphonien over „Musikens forædlede Indflydelse.“

Hr. Schaunard var gaaet videre endnu; han havde i den Lygte, der lyste til Skilt for Caféen om Aftenen, anbragt i Transparent:

Gratis Undervisning saavel i Vocal- som Instrumentalmusik for begge Kjøn.

Man henvende sig paa Contoiret.

Samme Contoir blev nu hver Aften overrendt af alle Slags Folk i meget skjødesløse Toiletter, som vilde have at vide, hvor man skulde gaae ind.

Endelig har Hr. Schaunard Stævnemøder paa Caféen med en ung Dame, som hedder Phémie, den lille Farverske, og hun har altid glemt sin Hat hjemme.

Der var derfor flere Gjæster, der havde sagt, at de ikke vilde sætte deres Ben oftere paa et Sted, hvor de simpleste Sømmelighedshensyn i den Grad traadtes under Fødder.

5) Endvidere havde disse Herrer altid kun forlangt saare sparsomt ind, men denne deres Sparsommelighed havde de i den sidste Tid dog drevet vel vidt. Under Paaskud af, at de havde lagt Mærke til, at Caféens Mocca stod i et ukydsk Forhold til en Dame ved Navn Cichorie, havde de selv medbragt en Kaffekande og en Spirituslampe. Nu lavede de selv deres Kaffe, som de yderligere forsødede sig ved Hjælp af Sukker, der var kjøbt for en billig Priis i den nærmeste Urtebod, og det var Altsammen en Fornærmelse imod Etablissementet.

6) Den Opvarter, som de havde kaaret sig til stadigt Brug, var bleven i Bund og Grund fordærvet af at høre paa deres Tale. Han havde saaledes i ren Forglemmelse af sin lave Fødsel sat al Beskedenhed tilside og tilladt sig at tilsende Værtens Hustru et Rimbrev, i hvilket han opfordrede hende til at glemme alle sine Pligter som Hustru og Moder. Den phantastiske Stil havde tydeligen godtgjort, at Brevet var skrevet under den skadelige Indflydelse af Hr. Rodolphe og hans Forfattervirksomhed.

Som en naturlig Følge af alt dette maatte Etablissementets Forstander, skjøndt det gjorde ham meget ondt, anmode d'Hrr. Colline etc. om at søge sig et andet Sted til deres revolutionaire Sammenkomster.

Gustave Colline, som var Bandens Cicero, tog Ordet og beviste a priori for Værten, at alle hans Besværinger dels vare latterlige og dels meningsløse; endvidere at det maatte ansees for en stor Ære for Etablissementet, at de havde gjort det til et Arnested for Aand og Intelligens; endelig at hans og hans Venners Udvandring vilde have Beværtningens fuldstændige Ruin tilfølge, da den derimod ved deres Nærværelse hævedes til en literair Kunstcafés svimlende Høide.

„Men,“ bemærkede Værten, „De og alle Deres fortære saa grumme lidt.“

„Den Maadeholdenhed, som De der beklager Dem over, taler jo netop til Fordel for vore gode Sæder,“ svarede Colline. „Forresten beroer det ganske paa Dem selv, om vi skulle fortære Mere. De behøver blot at aabne os en Conto.“

„Saa skal vi nok sørge for at faae den fyldt ud,“ mente Marcel.

Værten lod slet ikke til at forstaae den sidste Ytring, hvorimod han bad om nogle Oplysninger angaaende det ildsprudende Brev, som Opvarteren havde tilsendt hans Kone. Rodolphe, der var beskyldt for at have været ham behjælpelig i hans tøilesløse Lidenskab, forsvarede sig stærkt imod denne Anklage.

„Iøvrigt,“ tilføiede han slutteligen, „er Fruens Dyd en saa sikker Palissade —“

„Ja,“ sagde Værten synlig smigret, „min Kone er ogsaa opdraget i Saint-Denis.“

Kort sagt! det lykkedes Colline at nedhvirvle alle Værtens Bebreidelser i sin svulmende Veltalenheds Strøm, og Enigheden gjenoprettedes paa de Betingelser, at de fire Venner ikke oftere skulde lave deres Kaffe selv, at Etablissementet for Fremtiden skulde have „Castor“ leveret gratis, at Phémie, den smaa Farverske, skulde lægge sig en Hat til, at Trictracbordet skulde overlades de øvrige Gjæster hver Søndag fra Klokken 12—2, og først og fremmest at man ikke vilde forlange mere Credit.

Saaledes gik Alt godt i Løbet af nogle Dage.

Correspondance.

Frk. P. L. Vi ville altid bestræbe os for at imødekomme en Dames Ønsker, men — Umuligheder staaer det ikke i vor Magt at tage fat paa, elskværdige Frøken.

D'Hrr. O—p, J—n og Ligesindede. I Tilfælde af fremtidig Correspondance med „Tilskueren“ vil De gjøre Dem selv en Tjeneste ved at frankere Deres Epistler, da ellers næppe Andre end De selv, Høistærede, ville komme til at nyde Godt af Indholdet.

Hr. V. M. En Samtale vil kunne finde Sted paa mangfoldige andre Tider end Contoirtiden; skulde De imidlertid ikke ville risquere at gaae forgjæves en Gang eller to, saa faae vi at opgive Fornøielsen, thi en skriftlig Meddelelse vil blive altfor vidtløftig.

Hr. V—d. Jo Tak.

Redigeret af **Hofman-Schmidth**. Udgivet og forlagt af **F. W. Thomsen**. J. Cohens Bogtrykkeri.

Kapitel 6.

Fabelen om den flyvende Hollænder kjender De jo nok. Det er Historien om det fordømte Skib, der aldrig kan naae Havn, og som alt i en utænkelig Tid har seilet om paa Havet. Møder det et andet Skib, saa kommer der nogle af det uhyggelige Mandskab roende ombord i en Baad med Anmodning om at besørge en Pakke Breve. Disse Breve maa man nagle fast til Masten, da der ellers skeer Skibet en Ulykke, især ifald der ingen Bibel findes ombord eller ingen Hestesko paa Fokkemasten. Brevene ere altid adresserede til Folk, som slet ikke kjendes eller forlængst ere døde, saaat det undertiden hændes, at En eller Anden modtager et Kjærestebrev, som er bestemt for hendes Oldemoder, der alt er bleven begravet for 100 Aar siden. Hint Træuhyre, det gruopvækkende Skib, har faaet Navn efter sin Capitain, en Hollænder, der engang svor ved alle Djævle, at han vilde rundt omkring et Forbjerg, hvis Navn jeg har glemt, endskjøndt der just rasede en voldsom Storm — skulde han end seile til den yderste Dag. Djævelen tog ham paa Ordet; han skal nu slakke om paa Havet til den yderste Dag, hvis han ikke kan blive forløst ved en Kvindes Troskab. Djævelen, dum som han er, troer ikke paa Kvindetroskab og tillod derfor den fordømte Capitain hver syvende Aar at gaae iland og gifte sig for muligen paa den Maade at løse sig ud. Den stakkels Hollænder! Han er ofte selv glad ved at kunne blive løst

ud af sit Ægteskab og løst fra sin Forløserinde, og saa gaaer han ombord igjen.

Paa denne Fabel var Stykket bygget, som jeg saa i Amsterdam. Der er atter gaaet syv Aar, den stakkels Hollænder er trættere end nogensinde tidligere af den uendelige Omslakken; han gaaer i Land, slutter Venskab med en skotsk Kjøbmand, som han træffer paa, og hvem han sælger Diamanter til Spotpris, og da han hører, at hans Kunde har en smuk Datter, forlanger han hende tilægte. Ogsaa den Handel bliver afsluttet. Vi føres nu til Skottens Hjem, hvor den unge Pige med ængsteligt Sind venter sin Brudgom. Hun seer ofte med Vemod op til et stort, halvtudvidsket Maleri, som hænger i Stuen og forestiller en smuk Mand i en spansk-nederlandsk Dragt. Det er et gammelt Arvestykke, og efter Bedstemoderens Udsagn forestiller det den flyvende Hollænder ganske, som han for 100 Aar tilbage viste sig i Skotland paa Vilhelm af Oraniens Tid. Til samme Maleri knytter der sig en Advarsel til Slægtens Kvinder, at de skulle vogte sig for Originalen. Den unge Pige har derfor alt fra sin Barndom af indpræntet sig den farlige Mands Træk. Da nu den virkelige, flyvende Hollænder træder frem, farer hun sammen, men ikke egentlig af Frygt. Ogsaa han bliver slaaet ved Synet af Portraitet. Da man fortæller ham, hvem det forestiller, ved han dog at aflede al Mistanke fra sig. Han leer ad Overtroen, spotter endogsaa ad den flyvende Hollænder, Oceanets evige Jøde, men uvilkaarlig bliver hans Stemme mere vemodig, og han skildrer, hvorledes Mynheer maa bære de frygteligste Lidelser i den umaadelige Vandørken, hvorledes hans Legeme ikke er Andet end en Kiste, der holder hans Sjæl fængslet, hvorledes Livet støder ham fra sig og Døden viser ham bort. Ligesom en tom Tønde, som Bølgerne spille med og spottende tilkaste hinanden, saaledes slynges den stakkels Hollænder frem og tilbage mellem Liv og Død, ingen af dem vil beholde ham. Hans Smerte er dyb som det Hav, han tumler sig paa, hans Skib har intet Anker og hans Hjerte intet Haab.